MASTER
NEGATIVE
NO. 91-80341-6

AUTHOR:

HOMERUS

TITLE: HOMERI ILIAS.

PLACE: LONDINI

DATE: 1824

Master Negative #
91-80341-6

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

```
BKS/PROD  Books       FUL/BIB   NYCG91-B91102        Acquisitions     NYCG-YG
FIN PN HEYNE AND TW ILIAS - Cluster 1 of 6 - Record added today
+
  ID:NYCG91-B91102    RTYP:a     ST:p     FRN:      MS:       EL:        AD:10-23-91
  CC:9124  BLT:am     DCF:       CSC:d    MOD:      SNR:      ATC:       UD:10-23-91
  CP:nyu     L:lat    INT:       GPC:     BIO:      FIC:0     CON:
  PC:r       PD:1991/1824        REP:     CPI:0     FSI:0     ILC:       MEI:1   II:0
  MMD:       OR:      POL:       DM:      RR:       COL:      EML:       GEN:    BSE:
  040     NNC‡cNNC
  100 00  Homerus.
  245 00  ...Homeri Ilias‡h[microform],‡cad novissiman Heynii editionem exacta.
  260 0   Londini,‡bA. Robertson & Co.,‡c1824.
  300     xii, 548 p.‡c23 cm.
  500     Title also in Greek.
  700 10  Heyne, Christian Gottlob,‡d1729-1812,‡eed.
  LDG     RLIN
  QD      10-23-91
```

Restrictions on Use:

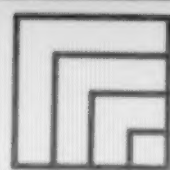
TECHNICAL MICROFORM DATA

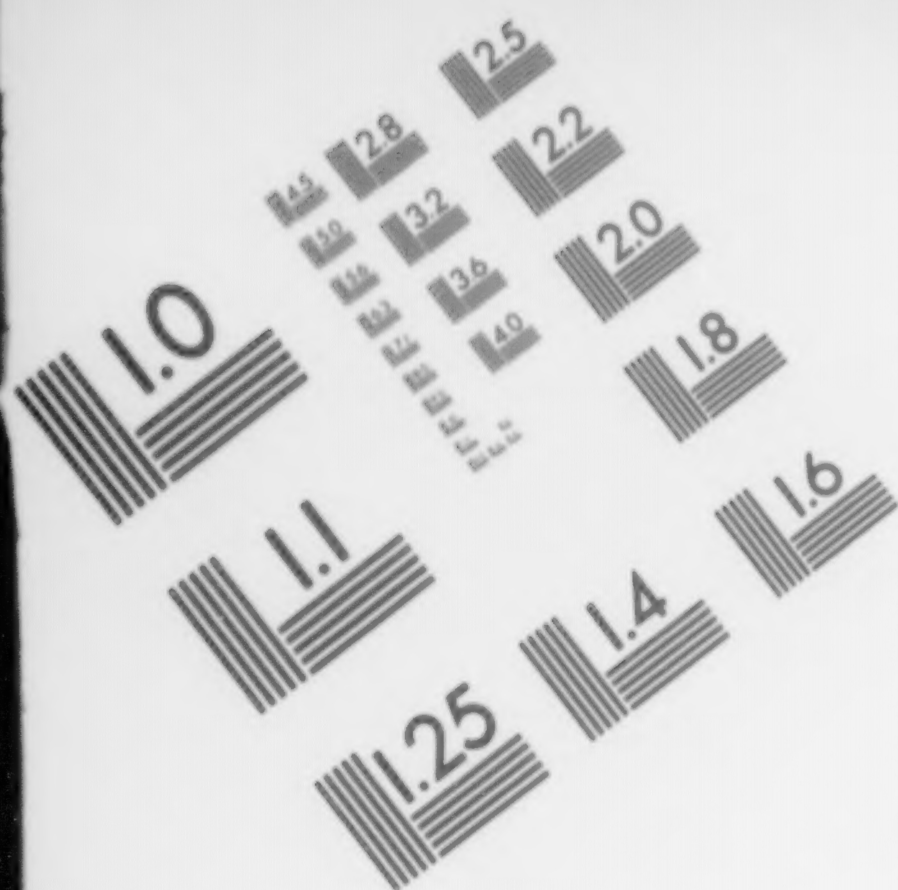
FILM SIZE: 35 mm   REDUCTION RATIO: 11X 24A

IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB

DATE FILMED: 11/25   INITIALS BY

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

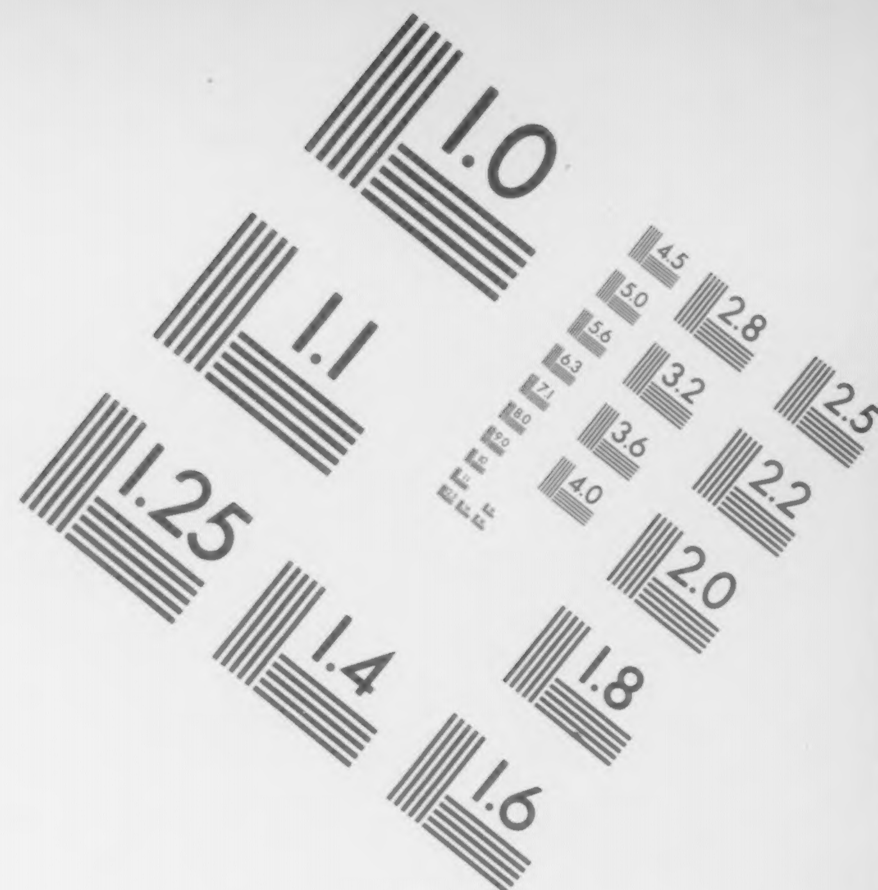

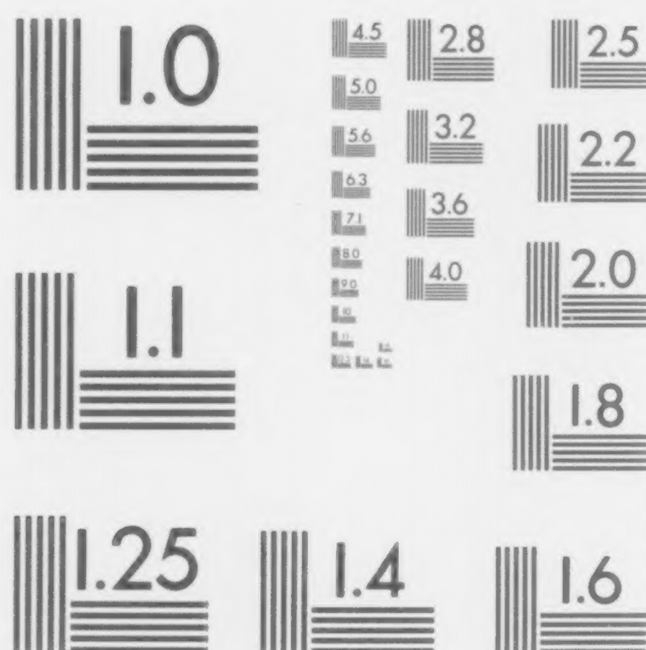
AIIM

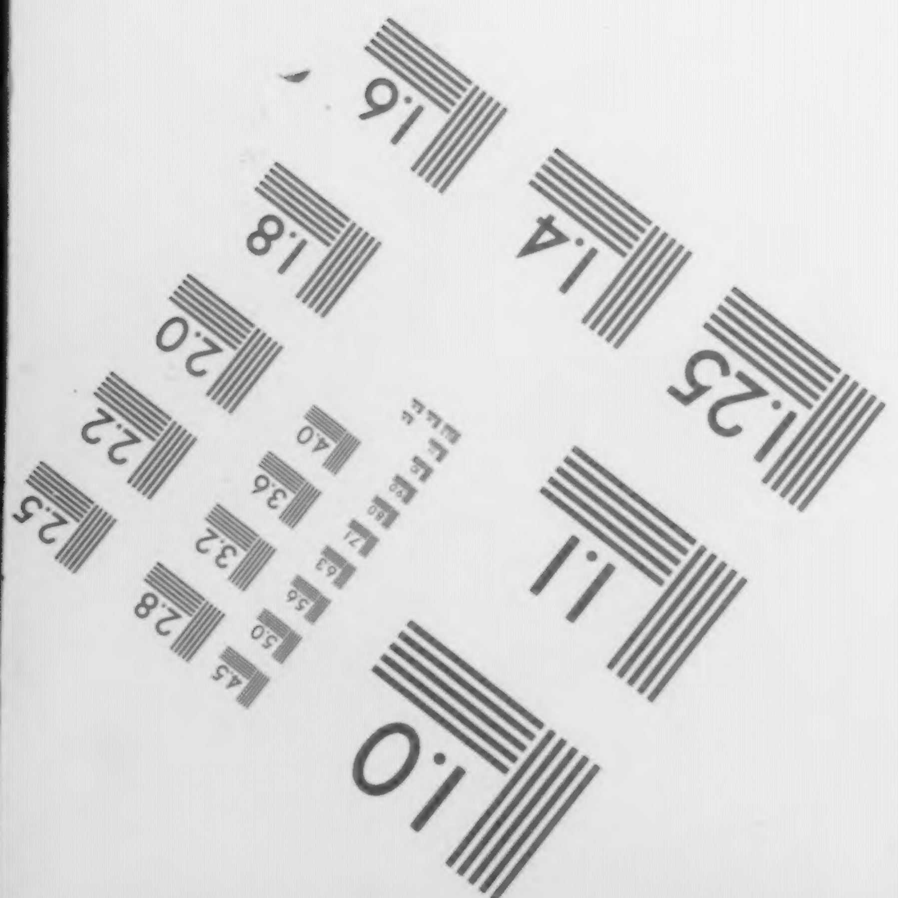
Association for Information and Image Management

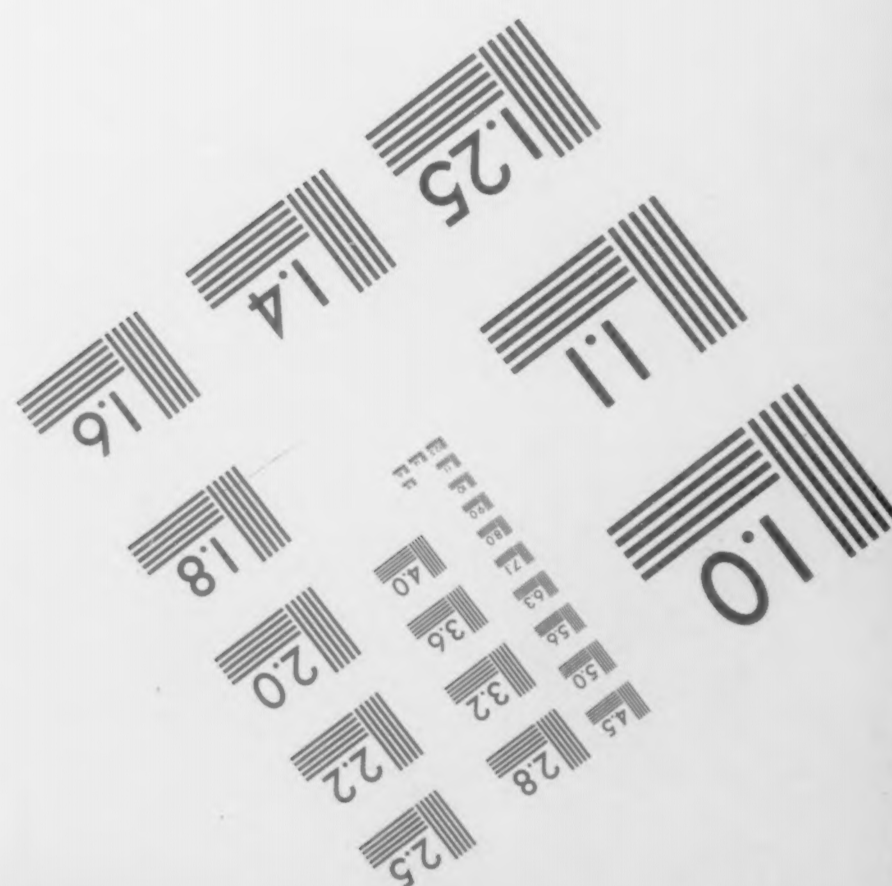
1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910
301/587-8202

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

HOMERI ILIAS.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ.

HOMERI

ILIAS,

AD NOVISSIMAM

HEYNII EDITIONEM

EXACTA;

EXCISIS DISQUISITIONIBUS, EXCURSIBUS, ET NOTARUM IIS,
QUÆ AD JUNIORUM COMMODITATEM MINUS
PERTINERE VIDEBANTUR.

LONDINI:
IMPENSIS A. ROBERTSON & Co.
BRIDE COURT, NEW BRIDGE STREET.
1824.

PRÆFATIO.

CUM Iliadem octo voluminibus dispositam in lucem emitterem, non me fugiebat, paucos tantum aut otii aut studii meæ in eam impensæ operæ esse largituros, ut ex ipsa lectione, rebus consideratis et exploratis, judicium integrum et candidum referrent. Non itaque fuit, quod res magnopere me commoveret, cum viderem evenire ea, quæ prævideram; et æquo ferebam animo juniorum variis affectibus æstuantium impetus; usu præteritorum edoctus, his procellis tardari meæ cymbæ cursum posse, non fluctibus mergi, neque meæ operæ in Homero collocatæ quicquam veræ laudis, si quid deberetur, detrahi, sin nihil inesset, ulla suffragatione parasitica posse addi. Consecraveram operam severis virorum doctorum studiis, inprimis juniorum, qui in poeta principe recte interpretando, et idonea critica emendando, carminisque indole certo judicio constituenda, si non in præsens tempus, tamen futuris annis essent versaturi; docebunt tempora, an hi pronuntiaturi sint, se nihil omnino bonæ frugis in meis commentariis reperisse, ne ad meliora quidem excogitanda; mihi satis erit consilii factique conscientia.

Quo cum essem animo, non deterritus sum a consilio jam ante capto, ut minorem Iliadis editionem curarem, quæ complurium, qui criticas lectionis subtilitates haud respiciunt, usibus ac desideriis esset accommodata; quam cum nunc in lucem emiserim, cumque consilii mei ratio præfatione brevi sit exponenda: id certe fieri non posse sensi, nisi totius meæ in Iliade recensenda operæ consilium, rationem et finem, denuo proponerem; quod tanto magis mihi faciendum esse intellexi, quoniam virorum doctorum, quos censuram operis instituisse audio, ad alia, quæ ipsis cordi erant, properantium, festinatione accidit, ut ne eorum quidem, quæ in præfatione majoris editionis de consilio, fine et lege operæ meæ, exposita sunt, rationem haberent aut mentionem facerent.

Propositum itaque erat in majore editione, Iliadem curatius,

quam adhuc factum videram, crisi et interpretatione idonea instruere; ita quidem ut dictionem Homericam, antiquioremque sermonem, diligentius enuclearem, antiquorum hominum inde ab heroicis temporibus sensus, judicia, morem loquendi et usum, uberius declararem; quæ si perfecissem, non male me de litteris meriturum esse statuebam. Longo enim rerum usu et meis in ipsa Homeri interpretatione, aliquoties in commilitonum cœtu peracta, experimentis probe didiceram, aliud esse Homerum legere et vertere et ariolando sententias qualicunque modo elicere, crisin quoque singulorum verborum aut locorum exigere; aliud esse totum carmen interpretari, intelligere verba et sensus ex rationibus grammaticis explorate, more loquendi Homerico accurate excusso, sensibusque priscorum hominum perspectis. Conjuncta cum his erat cura altera, ut lectionis vulgatæ fontem, antiquitatem et caussas, anquirerem, nec modo intra grammaticorum Alexandrinorum ætatem subsisterem et in eorum commentis acquiescerem; verum ut eas lectiones rimarer, quas ipsi in antiquioribus libris reperissent; utque ab his porro ad rhapsodorum molitiones, conatusque varios variandi et locupletandi carmen, studium meum assurgeret, quantum liceret, usque ad remotissima tempora; eoque experirer saltem, vano ne conatu id tentetur ac nullo, an saltem aliquo. Quæ quidem ut recte fierent, subsidia non modo ea, quæ ad manum erant, arripui, verum et alia, quorum potiundi spes erat, conquisivi, inprimis Scholia antiquiora, majore copia, quam adhuc a quopiam erant parata. Neque in his quæ recte me facere existimabam, aut laudem aliquam positam esse putavi, aut aliorum seu criticam in Homero exercentium, seu in alium sermonem transferentium, seu quocunque modo de poeta bene merentium, studia opera hac mea exclusi, aut cuipiam seu obfui seu obtrectavi laudisve quicquam subduxi, quin lætarer potius, plures viros doctos hunc eundem cursum esse ingressos; satis enim materiæ laudum pluribus aliis superesse credebam et nunc et in posterum: ita ut me prorsus componerem ad exemplum Ulyssis, qui ad mendicum Irum, *o bone*, inquit, *nihil invideo; limen hoc ambo nos capiet*. Subsidiis autem paratis ita utendum mihi esse statueram, ut nihil, quod equidem cuperem ac vellem, animo præoccupatum admitterem; verum ut primo loco quærerem, quid de singulis admittendum esset; tum demum ex iis, quæ sigillatim notata, excussa, in utramque partem dispecta, sæpius animadversa et comparata fuerant, colligerem, tanquam in summam et solidum, aliquid quod probabile videretur; quandoquidem certa et explorata tenemus paucissima; suspenso itaque pede, tentando, dubitando, ambigendo, procedebam; tantum abfuit, ut temere aut arroganter aliquid, aut ex tripode, pronuntiarem. Nunc cum multa in Homericis, in quibus hærebam, ad loca sublestæ fidei redire viderem, quandoquidem nec cum summa carminis Homerici, nec cum usu Homerico conveniunt, partim ab antiquis grammaticis jam notata, partim lectori sagaciori, inprimis si semel monitus fuerit, facile fraudem prodentia, subtiliorem in his operam adhibendam esse intellexi: sexcenta talia loca, pleraque antea nec animadversa, notavi, quid de singulis in utramque partem censeri possit, apposui; ea cum mente, si plura ejusdem generis loca animadversa inter se licuisset comparare, fore, ut ad certum forte de interpolationibus judicium perveniri posset, quo ad lectionem constituendam utendum esset; compertumque inde habui, ea loca diversissimorum esse generum et temporum; nec posse de iis una lege ac formula, ut vulgo fit, pronuntiari; expeditum esse judicium in iis, quæ sunt serioris notæ; at difficillimum esse in vetustioribus corruptelis et interpolationibus, quarum multo major est copia; rhapsodorum seu labante et fallente memoria, seu sententias explendi studio, seu novandi et sua immiscendi arrogantia; quandoquidem, quo tempore exempla prima fuerunt scripto exarata, non cum ea critices industria et subtilitate, quam nos requirimus, lectio fuit constituta. Quid? quod in aperto est, multa loca esse consilio certo inserta, ut epicæ narrationis, inprimisque interventus deorum, aptior esset nexus. Suspicandi itaque, dubitandi, et annotandi materia in his est amplissima; enimvero critica est eritque lubrica, cum nulla certa ac tuta regula ac norma suppetat, quæ in rejiciendis et admittendis locis et lectionibus, et in versibus interpolatis, repetitis, variatis, diversa ætate et a diversorum hominum ingenio et opera profectis, regere nos ac continere possit, ne speciosa pro certis, suspiciones et opiniones pro exploratis amplectamur.

Ex his, quæ dixi, intelligitur, institutum meum esse hominis, qui explorando ambigua et obscura, indagando latentia, ad veriora eruenda tendat; nihil, quod vulgo aut creditur aut pronuntiatur, pro Apollineo dicto habeat, antequam excusserit ac dispexerit, satisne firma fides ac ratio assertis insit; qui nec ipse, nisi secundum rerum caussas et argumenta, quæ perspecta habeat, pronuntiet, modo dubitando aut conjectando, modo statuendo, in paucis asseverando, omni ambitione ac vanitate procul habita.

Nec itaque novam Iliadis recensionem in fronte libri pro-

mittere volui, quoniam nihil facere soleo jactanter; hujus enim nominis dignitatem non sustinet editio, in qua nihil aliud egeris, quam ut lectionem vulgatam erroribus librariorum et operarum vulgaribus sublatis emaculares. Longe alia, eaque graviora et difficiliora, prosequenda sunt, antequam de nova Homeri recensione cogitari possit. Ut enim illud tuto facere liceret, necesse esset, ut omnia ea, quæ supra dixi, haberemus jam effecta et expedita, ita ut de lectione carminis, habitu ac facie antiquiore, ante grammaticorum Alexandrinorum tempora penitus constaret, inprimis de iis locis ac partibus, quæ per diversa tempora, et rhapsodorum eorumque, qui, antiquiora exemplaria curarunt, studia, compagi carminis accesserunt; hæc autem sunt illa, quæ adhuc quærimus. Neque satis esset, unum et alterum locum forte ex grammaticis constituere; de omni, ut dixi, habitu carminis quæritur, cum ipsa dictio et grammatica ratio a grammaticis Alexandrinis sit mutata, id quod nonnullis grammaticorum observatis ad cognoscendum in promptu est; vetustiora autem si uno in loco restituere volueris, sexcentis aliis, quæ paria ac similia sunt et easdem mutandi vices flagitant, omissis aut pressis, quomodo te boni critici vicibus fungi contenderis? Magnum antiquiorum lectionum numerum docui restitui posse digammo restituto, cujus ignoratione grammatici Alexandrini vetustiora immutarunt: possunt ea, quæ sparsim posui, facile ad certam aliquam rationem ac doctrinam revocari: quod etiam aliqua ex parte factum esse a viro docto vidi: enimvero quibus clamoribus exciperer, si in ipsum carmen inferre inventa vellem! et recte, non tam ea de caussa, quod sic tam multa loca mutanda essent; absonum enim esset, clamare, multa ita esse mutanda, quando multa sunt corrupta; quam multo magis propterea, quod idem digamma nondum locis medetur omnibus, in nonnullis novas creat molestias; quodque vel hoc facto supersunt tot alia ad antiquiorem carminis habitum attemperanda: quibus regendis nondum certa ac vera norma reperta est.

Secundum hæc, si recte ea se habent, donec ad ista, quæ nondum tenemus, perventum fuerit, acquiescendum esse duxi in ea Homeri lectione, quæ grammaticorum Alexandrinorum studiis concinnata ad usus nostros propagata est; exacta quidem ad rationes certas criticas; atque hoc illud est, quod equidem sequutus sum, saltem sequi volui; nihil temere novando quod non possem in similibus locis aliis tenere, nec nullo cum fructu semel recepta mutando aut convellendo. Jamdudum enim vanitatem illam juvenilis ætatis animo ex-

cussi, qua ex novandæ lectionis conatu clarescere vellem. Neque etiam auctoritatem Aristarcheam unice sequi professus sum, quippe in multis male firmatam, sæpe levem et vanam, melioribusque aliorum grammaticorum judiciis rejectam.

Quæ in his sequutus sim, candide exposui, probanda vel damnanda aliis reliqui; quid enim æquius esse potest, quam ut suo quisque fruatur judicio; utque, si aliter statuerit, parem judicii sui edendi libertatem sibi vindicet; ut vero id faciat modeste et sine aliorum contumeliosa insectatione, id facile ab ingenue nato et liberaliter instructo, multo magis ab eo, qui Musarum sacris imbutus sit, expectes. Si tamen essent, quibus in his displicerem: non tamen dubitabam esse in opera mea alia, quæ viris doctis, etiam a me dissentientibus, facile essem probaturus. Fortuna aliqua propitia obtigerant auxilia operæ meæ et subsidia, a me primo in usus publicos vulgata; inspexeram et contuleram codices aliis nec visos nec cognitos; lectionum ac Scholiorum copias haud contemnendas, cumque his opes grammaticas criticas et litterarias amplissimas in medium protuleram; lectionis vulgatæ tanquam annalem historiam contexueram, cujus nulla antea erat notitia; de Scholiis, Lexicis et Glossariis exposueram ea, quæ inter copias litterarias nondum habebantur; hæc saltem popularibus meis grata et jucunda fore arbitrabar. Iis enim, qui post me in Homero curas criticas erunt posituri, copias apposui egregias et lautas, quibus utantur alii, etiam nomine meo haud memorata, aut, more multorum, cum contemtu ejus, e quo ipsi profecerint. Professus eram, me de antiquiore carminis Homerici habitu in ipsis Scholiis antiquioribus pauciora, quam speraveram, reperisse; contra multa parum utilia a grammaticis esse allata: hoc utique valere non poterat ad omnem operam in iis positam sugillandam, et ipsam lectionis varietatem, ex codicibus nondum inspectis et editionibus sine consilio antea adhibitis enotatam elevandam; quam quis non desiderare debuit in Homero! quis allatam non gratulari! Quæ enim superiorum temporum Homeri est editio simili apparatu aut critico aut interpretationis copia instructa!

Atque hæc quidem erant ea, quæ a me, sive interpretationem spectares, sive criticen, jure poterant postulari et exspectari. Quæ præterea accesserunt, poterant saltem excusari. Actum enim est a me, fateor, paullo liberalius, excursibus varii generis adjectis. Rejeceram in eos varia observata, de quibus curatius quærendum esse monui, alia quæ subtilius cognosci, altius ab aliis investigari, volebam: ut de digammo Homerico, de dialecto Homeri Ionica, de rudioris sermonis et imperfec-

tæ grammaticæ vestigiis, de usu particularum non qualicunque, sed Homerico, et de multis aliis quæstionibus nostri generis hominum studio haud indignis: hoc enim egi per totam vitam, ut, cum viderem innumera in litteris nostris superesse, quæ doctam operam ac studium desiderent, nec tamen ab uno absolvi possint, ut, inquam, monerem alios ac designarem ea in quæ ingenium et doctrinam intendere maxime expediret; idque tanto magis mihi faciendum esse putavi, quoniam cum meæ vitæ professione id conveniebat, et ipse aliis curis et vitæ officiis districtus non eo otio utebar, quo alii, ut uni tantum studiorum generi vacare liceret. Multa itaque a me per partes, et subseciva opera, inchoata relicta sunt aliis perficienda; neque quenquam liberaliter institutum id in mei contumeliam versurum esse putavi; vidi quoque haud paucos iis, quæ a me pro fundo essent posita, superstruxisse sua studio haud contemnendo et laude haud vulgari.

Quid vero? an ne in hoc quidem bene merui, quod ea, sine quibus nulla certa, vivida et ἐναργὴς, rerum a poeta expositarum species animo concipi, neque adeo satis jucunda lectio esse potest, adhibita opera aliqua præcipua in conspicuo ponere allaboravi? quod loca ad Trojam, in quibus pugnatum est, quod castrametationem, quod aciem, quod castrorum oppugnationem, quod prælia eorumque diversam rationem, quod rerum gestarum tempora, subtilius sum persequutus! eaque opera viam aperui ad cognoscendas texturæ totius carminis partes, modo bene aptas modo hiantes; et ad animadvertenda multarum interpolationum vestigia, antea occulta vel obscura; ita ut in eam suspicionem deveniendum sit, antiqua carmina plura, recitari seorsum solita, aliquando opera aliqua ingeniosa succedente, in unum epos coaluisse. Catalogus navium tanto apparatu a me instructus, tot capita vitæ heroum et antiquitatis Hellenicæ illustrata, tot animadversa in postremis potissimum Iliados libris, ne memoratione quidem ulla digna haberi possunt?

Quod si in immensis his copiis erat, quod ædilitia severitas forte posset reprobare, si erat, quod disertius enarrari, curatius constitui debuisset, sperare poteram, hoc viros doctos monituros esse liberaliter, et ingenue, et amanter, inprimis familiares et alumnos olim disciplinæ meæ, quos ipse benevole et officiose, paterna quoque caritate, demerueram; accepturus hæc eram animo hilari et gratabundo, condonaturus quoque ea, quæ recocta et dudum diluta mihi denuo ingererentur. Sin omnia frustrarentur, hoc saltem me consequuturum esse sperabam, ut tot novis copiis in medium allatis studium Ho-

mericum insigniore modo exardesceret, diligentiusque exploraretur antiqui sermonis natura et indoles, vetustiorumque hominum mores et judicia curatius pensitarentur; unde non exigui ad omne humanitatis studium fructus essent proventuri; fore enim, ut cum verborum et linguæ studio conjungantur perspectiores rerum notitiæ. Hæc quidem et alia similia spe satis probabili animo præceperam: quæ si aliter evenerint, ferendum est animo æquo etiam hoc, ut alia humana.

Restat, ut, quod editionis hujus minoris consilium sit, quæ ratio, paucis moneam. Adornata ea est, omissis curis criticis, et selectis solis notis, quæ ad interpretationem fructuosæ esse possunt, in eorum gratiam, qui lectione, qualem habemus, probabiliter constituta, contenti non quærunt nisi accuratam et rite institutam interpretationem e sermone prisco et antiquorum hominum sensibus moribusque declaratam. Revocavi itaque ex Observationibus ea, quæ ad consilium illud spectare videbantur; nec mihi satis fuit, de verbis laborare, verum et de sententiis; illustrare formas verborum Homericas structurasque et juncturas ab elegantia seriorum et politiorum diversas, simulque modos loquendi, formulas, mores, opiniones sensusque priscorum hominum. Verba Homerica plerumque interpretatus sum verbis aliis græcis usu aliorum scriptorum frequentatis: quo quidem hoc quoque me consequuturum esse putavi, ut his legendis juniores copiam sibi sermonis et usum, proprietatis verborum sensum, facillime pararent. Pleraque notavi verbo; interposui sæpe ea, quibus erroneæ aliorum interpretationi tacite occurrerem, aut legentis judicium acuerem, ut eodem modo de aliis similibus cognosceret. Narrationem in notis contexui perpetuam, ut rerum narratarum seriem legentes animo retinerent, ordinemque et nexum carminis ante oculos haberent positum: qua abs re omne de carminis summa, partibus partiumque nexu idoneo, varietate ac copia inventionis, de arte poetæ et ingenio, judicium pendet; nec minus, secundum hæc ipsa, omnis crisis de locis veris, ingenuis et inculcatis interpolatisque. Antiquitatis morem, mythorum antiquiorum vestigia, rudiorum ætatum judicia curatius notavi. Me, relegendo ea, quæ retinui aut ex observationibus transscripsi, correxisse nonnulla ac mutasse, nemo mirabitur, qui reputaverit, mihi ea, quæ prelo excusa essent, antequam vulgata erant, inspicere haud licuisse. Cum itaque folia e prelo madida, antequam excuderentur, ne nunc quidem inspicere licuerit, id quod molestissimum est, cavere

nequii, quo minus, loco uno et altero inspecto, occurrerent nonnulla, quæ iterum sunt corrigenda. Spero tamen, iis condonatis, fore alia, quæ emendatius a me apposita esse lector, nec monitus, animadvertat.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ ά.

ARGUMENTUM.

Invocatio Musæ cum argumento carminis 1—7. Inde narratio incipit. Primo loco dissidii inter Achillem et Agamemnonem caussa exponitur. Cum haud multo ante, Thebe direpta, Chrysis, qui sacerdos Apollinis erat, filia fuisset abducta et Agamemnoni pro munere ex præda eximio data (v. inf. 366.), Chryses eum adit redimendæ filiæ caussa ;—24. at Agamemnon ira excandescens asperis verbis eum increpat—37. ille discedens Apollinem invocat, ut ulciscatur injuriam sacerdoti factam—43. Tum ille pestem immittit Achivis—54. Cum de placando deo aut expiando facinore Agamemnon (suæ culpæ conscius) nullo modo cogitaret : tandem die decimo Achilles concionem indicit, ut pestis coercendæ consilia ineantur. Cum ab Apolline immissam eam esse satis constaret, quid ejus iram commoverit, inquiritur—69. Calchas, fide ab Achille accepta, impune fore, rem aperit, et ab injuria sacerdoti illata caussam pestis repetit ; nec esse remedium nisi filia Chrysi reddita et deo per sacra placato—100. Graviter irascitur Agamemnon, reddere tamen puellam constituit, dummodo pro puella reddita aliud munus eximium sibi præstetur—120. Promittit Achilles illud ex præda urbis captæ—129. At illud sibi præsens præstari jubet Agamemnon ; quod nisi fiat, se alteri suum ereptum iturum esse. Indignatus cupiditatem regis, Achilles graviter eum increpat ; duriora reponit Agamemnon, tandemque minatur, se ipsi Achilli abducturum esse Briseidem, quam ille e præda eximiam partem (γέρας) acceperat—187. A verbis res processura erat ad manus : cum Achilles, resipiscens, a Minerva monitus, se revocat ; conviciis tamen regem exagitat, et se a ceteris Achivis discidium cum copiis suis facturum ostendit, unde maturam injuriæ pœnitentiam Agamemnonem esse subituram ominatur—246. Studet Nestor dictis placare animos exasperatos, sed frustra—304.

Post hæc Chryseis ad patrem deducitur cum sacris, deusque placatur — 317. et 430—488.

Interea Agamemnon Briseidem ab Achille vi abducit, 318—347. Achilles matri Thetidi supplicat, ut injuriæ acceptæ ultionem quocunque tandem modo procuret—412. Jovecum diis ad Æthiopes profecto, nec nisi die duodecimo redituro — 427, interponit poeta narrationem de deducta Briseide et sacris Apollini factis 430—488. Reducem in Olympum Jovem adit supplex Thetis: cujus precibus concedit ille et promittit effecturum se esse, ut injuriæ Achilli factæ pœniteat Agamemnonem et Achivos—535. Juno, quæ Achivorum rebus studebat, suspicata id quod res erat, in perniciem Achivorum consilia Jovis esse versura, Jovis animum explorat—559. Succedit altercatio Jovis et Junonis—569, quæ Vulcani monitis componitur—600. epulantibus diis nox supervenit: ad f.

ΜΗΝΙΝ ἄειδε, Θεὰ, Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε,
πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
ἡρώων, αὐτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσιν

1—8. Expositionem argumenti carminis hujus Iliaci, Ἰλιάδος ποιήσεως, s. Ἰλιακῆς, poeta cum invocatione Musæ conjunxit.

Revocat autem omne argumentum ad *Achillem iratum*, eoque ab Achivis discidium faciente, ad *clades Achivis a Trojanis illatas.*

Procemium paucis versibus circumscriptum; *eoque proœmiorum legem non dico servavit* Homerus, *sed constituit*; ait Quinctil. x. 1. 48. *Nam et benevolum auditorem invocatione dearum, quas præsidere vatibus creditum est, et intentum, proposita rerum magnitudine, et docilem, summa celeriter comprehensa, facit.* Add. iv. 1. 64.

2. οὐλομένην. τὴν ὀλέσασαν, ἢ τὴν ὀλεθρίαν ἢ ὀλοήν. poeta ipse interpretatur ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε, h. e. πολλὰ κακὰ εἰργάσατο, εἰσέφερεν. multæ autem Achivorum strages factæ sunt, imminuto per Myrmidonum discessum exercitu, et quod Achilles πρόμαχος haud aderat.

3. πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς, h. e. πολλοὺς ἰφθίμους ἄνδρας, Ἄϊδι προΐαψεν, aut ut sit προέπεμψεν in Orcum, εἰς Ἅδου; aut προδιέφθειρεν in Orci gratiam. In πρὸ grammatici vim agnoscunt, et ad mortem præmaturam referunt; malo προϊάψαι, ut προϊέναι, προπέμπειν, *mittere ante se*, eodem sensu, quo πέμψαι simpliciter, dictum putare. Multi autem viri fortissimi in istis Achivorum cladibus erant cæsi. Hoc poeta ab indignissimo calamitatis genere declarat, quod nec sepulturæ honos iis obtigit; et hoc ipsum per gravissima adjuncta declarat, quod præda facta sunt cadavera canum et alitum.

4. ἡρώων. ut semel moneamus, Homero dicti sunt omnino viri fortes. αὐτοὺς —τὰ σώματα, cum ψυχαὶ antecesserint, vi oppositi:—ἑλώρια. τὸ ἕλωρ et ἑλώριον, τὸ ἅλωσμα. quod κύρμα alibi. Virgilio *præda.* vs. 5. οἰωνοῖσι δὲ πᾶσι, accipias aut, promiscue omnibus, aut παντοίοις, omnis generis.

οἰωνοῖσί τε πᾶσι· Διὸς δὲ τελείετο βουλή·
ἐξ οὗ δὴ τὰ πρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε
Ἀτρείδης τε, ἄναξ ἀνδρῶν, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;
Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός· ὁ γὰρ βασιλῆϊ χολωθεὶς
νοῦσον ἀνὰ στρατὸν ὦρσε κακὴν, ὀλέκοντο δὲ λαοὶ,
οὕνεκα τὸν Χρύσην ἠτίμησ' ἀρητῆρα
Ἀτρείδης. ὁ γὰρ ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν·
Ἀτρεῖδαί τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,

5. Διὸς δὲ τελείετο βουλή. Scilicet, ut, Achille arma non consociante, Achivi cladibus acceptis luerent injuriam Achilli factam, ejusque desiderium excitaretur, ita ut ei placando studeret Agamemnon.

6. ἐξ οὗ δὴ — jungenda cum προΐαψεν et τεῦχε. ἐξ οὗ τὰ πρῶτα, ut ὅτι πρῶτον. ἐπειδὴ τὰ πρῶτα, quæ passim occurrunt.

8. τίς τ' ἄρ σφωε. τίς θεῶν συνῆκεν ἔριδι αὐτὼ, (ὥστε) μάχεσθαι. Jungendi hæc modus est duplex: aut ut nova hinc sententia procedat, disjungaturque versus ab antecedentibus: subjecta responsione: Λητοῦς καὶ Δ. formula generalis efferendi sententiam per interrogationem: aut ut adhæreat antecedentibus: quod præferendum esse videtur propter copulam τε in τίς τ' ἄρ — Ita Musam interrogat poeta; et, tanquam acceptum ab ea responsum, exponere pergit ea, quæ sequuntur.

Scilicet pedestris scriptor hæc ita elocutus esset: Ut autem ab initio rem repetam, jurgium inter Achillem et Agamemnonem erat exortum, quod originem duxit a peste Achivis immissa ex Apollinis ira propter religiones violatas, injuria sacerdoti facta, erepta filia, nec ejus precibus reddita.

Videas, omnes, quæ excepere Achivos, calamitates a regum cupiditatibus et iris esse profectas, et verum esse illud, quod Horatius primarium esse ait, quod Ilias doceat: *Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi*: Unde vs. 42. sacerdos precatur: τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι.

9. Λητοῦς καὶ Διὸς υἱός. Poeta narrationem incipit pestis.

13. Λυσόμενός τε θύγατρα. Non, ut historicus, rem omnem poeta ordine exponit, verum, ut simul expectationem reliquorum injiciat, alia differt et in præsens tempus omittit. Hoc est illud quod in dispositione ex Homero discere jubet Quinctil. vii. 10, 11. *ubi ab initiis incipiendum, ubi more Homerico a mediis vel ultimis.* Apponam ea, quæ antecesserant: ut rerum narratarum nexum perspicias.

Cum viderent Achivi, Ilio ob situm locorum, subveniri posse copiis ex urbibus Troadis, Priami ditione habitis; Achilles xii. navium classe littus circumvectus factis escensionibus xi. oppida vastavit. Fuere in his Lyrnessus, Pedasus, Thebe, et ipsa Lesbus. Urbe Theba ab Achille direpta, prædæ pars facta Chryseis, filia Chrysis, Apollinis Sminthei antistitis, data est munus ἐξαίρετον, γέρας, Agamemnoni, etsi partum illud Achillis virtute.

14. στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν — ἀνὰ σκήπτρῳ. Paullo post 28. est σκῆπτρον

ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
ἐκπέρσαι Πριάμοιο πόλιν, εὖ δ' οἴκαδ' ἱκέσθαι.
παῖδα δ' ἐμοὶ λῦσαί τε φίλην, τὰ δ' ἄποινα δέχεσθαι,
ἁζόμενοι Διὸς υἱὸν, ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
Μή σε, γέρον, κοίλῃσιν ἐγὼ παρὰ νηυσὶ κιχείω,
ἢ νῦν, δηθύνοντ', ἢ ὕστερον, αὖτις ἰόντα.
μή νύ τοι οὐ χραίσμῃ σκῆπτρον καὶ στέμμα θεοῖο.
τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισιν
ἡμετέρῳ ἐνὶ οἴκῳ, ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης,
ἱστὸν ἐποιχομένην, καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν.
ἀλλ' ἴθι, μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισε δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ·

καὶ στέμμα θεοῖο. Est porro στέμμα Ἀπόλλωνος, *infula Apollinis*, h. e. quam Apollinis sacerdos gestare solebat: nunc autem scipioni alligatam præ se fert, ut supplicem se venire doceret.

18. Ὑμῖν μὲν θεοὶ δοῖεν. Sollennis est mos in precibus concinnandis, ut id, per quod alios obtestamur, h. e. quod ad animos flectendos vim habere debeat, pro præmio beneficii, quod petimus, memoremus aut in votis habeamus et apprecemur. Alias per εἰ, ut Latinis per *si*, preces fiunt. Sunt ergo verba: Reddite mihi filiam: ita dii vobis dent secundos consiliorum eventus.

20. Παῖδα δ' ἐμοὶ λῦσαί τε (μέμνησθε, κελεύετε, aut simile quid). Nota nunc res est, vel ex Clarkii nota: λύειν is, qui reddit captivam, λύεσθαι is, qui petit, agit id, ut alter reddat, eoque redimit.

23. αἰδεῖσθαί—supple—jubentes—. κρατερὸν, τὸν μετὰ ἀπειλῆς, τὸν ἀπηνῆ, σκληρὸν, λόγον ἐπέτελλεν, ἐπέλεγε. 26. φυλάσσου, μή σε. 28. de χραισμεῖν v. inf. ad 242.

29. τὴν δ' ἐγὼ οὐ λύσω· πρίν μιν καὶ γῆρας ἔπεισι, pro ἐπελεύσεται. *Hunc ego non pretio redemtam reddam. Potius illa consenescet apud me in servili conditione.* Non οὐ λύσω (πρὶν,) πρίν μιν eam non dimittam nisi vetulam, sed: πρὶν absolute: *antequam id fiat*, h. e. *potius*.

31. Sunt hic plura ex vita antiqua declaranda. — ἱστὸν ἐποιχομένην. Virgilianum: *arguto tenues percurrens pectine telas* Æn. vii. 14. compares. Grammatici vim vocis constituunt ex eo, quod stantes olim ad telam texebant. Erit ergo ἐποίχεσθαι, ἐπιστῆναι. Usus tamen vocabuli Homericus satis docet ἐποίχεσθαι ἔργον, esse *aggredi opus*, *operi vacare*.

Sequitur: καὶ ἐμὸν λέχος ἀντιόωσαν. ἀντιᾷν τινος, *occurrere*, *excipere*, *consequi*. Porro *adesse*, *adstare*, *præsto esse ad ministerium* aut *ad usum*. Itaque ἀντιᾷν potest dictum esse sive ut proprie ad curam lecti (πρὸς τὸ ἐπιμελεῖσθαι) referatur, sive quod probabilius, ut λέχος, εὐνὴ, statim de ipso amplexu accepta sint. 32. σαώτερος pro σόος. ut incolumis hinc discedas.

33. Dignitati senis et sacerdotis bene consuluit poeta.

βῆ δ' ἀκέων παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
πολλὰ δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ἠρᾶθ' ὁ γεραιὸς
Ἀπόλλωνι ἄνακτι, τὸν ἠΰκομος τέκε Λητώ·
Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις,
Σμινθεῦ· εἴ ποτέ τοι χαρίεντ' ἐπὶ νηὸν ἔρεψα,
ἢ εἰ δή ποτέ τοι κατὰ πίονα μηρί' ἔκηα
ταύρων ἠδ' αἰγῶν, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων χωόμενος κῆρ,
τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην·
ἔκλαγξαν δ' ἄρ' ὀϊστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο,

37, 38. ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας pro ἀμφιβαίνεις. *qui tueris.* ἀμφιβαίνειν et περιβαίνειν, pro ὑπερμαχεῖν, ὑπερμάχεσθαι, vocabulum ἐναργὲς, defendentis alterum, dum jacentem vel inermem, antestans, protegit corpore suo objecto vel clipeo. *Chrysa* in agro Thebano sita, ad mare. In iisdem locis *Cilla* Apollini et ipsa sacra.

Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις. Idem deus, qui cultu præcipuo habetur, *tuetur* urbem; idemque *regnare* dicitur, quia urbi *præest.* ἶφι, potenter.

39. Σμινθεῦ. *Sminthius* Apollo ab urbe Sminthe, vel Sminthо, Troadis, ubi ejus præcipua fuit religio; ad alia inde loca traducta, etiam in insula Tenedo; gradiens Apollo, cum attributo muris, σμίνθου, quod ad vaticinandi artem spectasse creditur, ut σαῦρος, γαλεώτης, δράκων.

εἴ ποτέ τοι. *Per pietatem meam, per id quod corollis templum tuum ornavi, et victimas mactavi, obtestor te.* εἰ ἐπέρεψά σοι ναόν. pro εἰ ἔστεψα. ἐπερέφειν, pro στέφειν, Romanorum *velare*, de corollis et vittis. ut Æn. ii. 248. *nos delubra deum — festa velamus fronde per urbem.* notissimo religioso ritu coronabantur fores, aræ, vasa, victimæ, sacra facientes; ipsa templa et parietes.

42. τίσειαν Δαναοὶ — sensum injuriæ a rege illatæ ad totum exercitum transfert eumque exsecratur Chryses. *Danai* proprie antiqui Argivi, Pelasgicæ stirpis, a Danao advena conditore arcis Argorum, τοῦ Ἄργους, appellati.

43—53. Locus splendidissimus de peste ab Apolline Achivis immissa: habens ἐνάργειαν. nam cernimus tanquam oculis Apollinem gradientem, μακρὰ βιβῶντα. — 44. Οὐλύμποιο καρήνων. Servata nunc notio montis. v. inf. ad 499. — 45. τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην· pharetram suspensam ex humero dextro, arcum Apollo gestare solet manu. Sic in signis nobilissimis. In nostro tamen loco videri potest, arcum quoque ex humero suspensum habere. Venus Nymphæ se assimulans apud Virgil. Æn. i. 318. *humeris de more habilem suspenderat arcum venatrix.* et de Camilla xi. 575. *Spiculaque ex humero parvæ suspendit et arcum*: pharetram et arcum. Præstat accipere Apollinem arcu ex humero suspenso incedentem; tum v. 48. sedet, arcum expedit, tractat, intendit; sed hæc omittit poeta: tanto majore cum celeritatis notatione unum subjicit, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε. ἀμφηρεφὴς pharetra, operculo bene occlusa circumcirca oram.

46, 47. Incessum dei irati concitatum

αὐτοῦ κινηθέντος. ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς.
ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν, μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε·
δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο.
οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο καὶ κύνας ἀργούς·
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἐφιεὶς
βάλλ', αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων καίοντο θαμειαί.
ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ στρατὸν ᾤχετο κῆλα θεοῖο,
τῇ δεκάτῃ δ' ἀγορὴνδε καλέσσατο λαὸν Ἀχιλλεύς·
τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
κήδετο γὰρ Δαναῶν, ὅτι ῥα θνήσκοντας ὁρᾶτο.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἤγερθεν, ὁμηγερέες τε γένοντο,
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, νῦν ἄμμε παλιμπλαγχθέντας ὀΐω
ἂψ ἀπονοστήσειν, εἴ κεν θάνατόν γε φύγοιμεν,
εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν ἢ ἱερῆα,

sagittæ *sonantes* præclare testantur, dum effectus caussam designat.

47. ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς. incessit similitér ac nox, seu nubes atra cælo demittitur; seu nube atra tectus, quæ terrorem faceret intuentibus, quæ species mihi videtur esse augustior ac sublimior; seu similis atræ nocti per adspectum terribilem: et, pro vultu, nocti simili, ipse deus dicitur νυκτὶ ἐοικώς.

48. Pestis exorta in castris Achivorum. Caussa probabilis est aer ex aquis stagnantibus sub ostia Simoentis, nunc a religione ducta caussa affertur. Est autem locus, qui sequitur, præclarus ἐναργείᾳ narrationis et brevitate ac δεινότητι. Declaratur calamitatis magnitudo per effecta. — μετὰ sc. νῆας, ἀφῆκε μετὰ τὰς νῆας, εἰς. ἐφῆκε νηυσί.

50. Lues, ut sæpe, a jumentis et animantibus domesticis exordium habuit; ita nunc ἡμιόνους primo loco memorat ex jumentis, utpote in exercitu. — ἐπῴχετο scil. ὁ θεὸς βέλεσι, tum vs. 53. ᾤχετο κῆλα θεοῖο. — 51. αὐτοῖσι nunc vi oppositi sunt homines, Achivi. Pro ἔβαλεν αὐτοὺς, ἐφιεὶς — dixit ἐφιεὶς αὐτοῖς βέλος ἔβαλλε. — βέλος ἐχεπευκὲς, pro πικρὸν, proprie ἔχον πικρίαν τῆς πεύκης, piceæ.

53. Novem numerum pro incerto. 55. Agamemnon, bene suspicatus caussam pestis ab Apolline immissæ, suique reatus conscius, nolebat ad Achivos quicquam referre. Itaque Achilles, loco et dignitate ab Agamemnone proximus, curam rerum in se recepit et concionem indixit. — 56. κήδετο γὰρ sc. Juno.

57. Occurrit nunc primo loco quod locis multis Homeri memoria tenendum, δὲ in apodosi: οἱ δ' ἐπεὶ — (μετὰ, ἐν) τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη, *tum vero*. τότε δή.

59 — 67. Commemorantur hic cum proprietate et simplicitate ea, quæ res et tempus offerunt: nunc, inquit, cum belli et pestis malis vexentur Achivi, omnino verendum est, ne nobis domum revertendum sit re infecta; nisi forte deus placari possit, cujus placandi modos, age, comperiamus e vate aliquo. — 59. παλιμπλαγχθέντας, aut melius πάλιν, ἄψ, πλαζομένους. — 62. τινὰ μάντιν — ἱερῆα — ὀνειροπόλον. alibi οἰωνοπόλος augur. ἱερεὺς extispex: — 65. ἐπιμέμφεται, ὀργίζεται εὐχωλῆς ἕνεκα (quod 93. 94. additur) voto vel sacro *non reddito*. ἑκατόμβης. a numero centum victimarum nomen deducitur: sed pro quovis sacrificio sollenni illud est usurpatum, quod pluribus victimis cæsis fieret: ζ. 115. ἑκατόμβη est duodecim boum ex vs. 93 et ψ. 146. 147. Spercheo promittitur hecatombe L ovium.

66. αἴ κέν πως — βούλεται. pro eo, quod ex grammatica ratione legitima est εἰ βούληται ἄν, et ex usu ἐὰν βούληται. vel εἰ βουλήσεται. Ita εἴ κεν, αἴ κεν cum subjunctivo, cum optativo, cum futuro indicativi, juncta occurrunt, eadem vi et eodem loco habita; nisi quod subjunctivus videatur magis frequentari, quam optativus. Sic quoque εἴπερ ἄν. εἴπερ κε. εἴπερ τε. tandem et cum indicativi præsente vel futuro. Sic et ἤν pro ἐάν. Contra vero εἰ cum subjunctivo occurrit, ι. 258. ε. 571. Simili modo tot aliæ particulæ, quas politior sermo cum subjunctivo, aut cum optativo, jungere constanter adsuevit, promiscue adhibitæ occurrunt cum subjunctivo, optativo et indicativo: ἵνα. ἵνα μή. μή. μήπως. Similiter ὡς. ὡς ἄν. ὥς κεν. ὥστε. ὥστε. ὡς ὅτε. ὥς περ. in plerisque usum promiscuum inficiari nequeas.

κνίσσης ἀντιάσας. μεταλαβών.

ἢ καὶ ὀνειροπόλον· καὶ γάρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν·
ὅς κ' εἴποι, ὅ τι τόσσον ἐχώσατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
εἴ τ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, εἴ θ' ἑκατόμβης·
αἴ κέν πως ἀρνῶν κνίσσης αἰγῶν τε τελείων
βούλεται ἀντιάσας ἡμῖν ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.
Ἤτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
Κάλχας Θεστορίδης οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος,
ὃς ᾔδη τά τ' ἐόντα, τά τ' ἐσσόμενα, πρό τ' ἐόντα,
καὶ νήεσσ' ἡγήσατ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἴσω
ἣν διὰ μαντοσύνην, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων·
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·
Ὦ Ἀχιλεῦ, κέλεαί με, Διῒ φίλε, μυθήσασθαι
μῆνιν Ἀπόλλωνος, ἑκατηβελέταο ἄνακτος.
τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μοι ὄμοσσον,

68—73. Calchas vates nunc inducitur responsurus, præmissa aliqua ejus notitia. τοῖσιν ἀνέστη. pro ἐν τοῖσιν, ἐν αὐτοῖς δὲ, ut sexcenties.

70. Vaticinantes rerum usu et experientia ac prudentia instructi consilia dabant ac monitus: ὃς ᾔδη primo loco τὰ ἐόντα, ut perspiciat, quæ rerum et eventorum vera sit ratio et indoles; comparat cum ea τὰ πρὸ ἐόντα, h. e. τὰ προγεγενημένα, et ex his colligit τὰ ἐσόμενα, et prævidet adeo futuros rerum eventus. Inprimis in rebus dubiis, incertis aut obscuris consulti respondebant, ut h. l. Calchas *de caussa irarum* Apollinis; — Ἴλιον εἴσω. εἰς τὴν Ἴλιον, h. ἐπί. — 71. Ejus peritia vaticinandi, eoque ejus consiliis, usi erant Achivi in profectione ad Trojam: v. β. 300. sq.

74—83. Prudentia vatis Calchantis spectatur quod sibi prospicit ab ira et odiis Agamemnonis.

74. μυθήσασθαι μῆνιν sunt jungenda, pro, caussam iræ Apollinis interpretari, aperire.

76. σύνθεο, νόησον. — 77. ἦ μὲν, quod serius est ἦ μήν. — 78. ἄνδρα χολωσέμεν male vertunt: *iratum fore*. hoc est χολοῦ-

ἦ μέν μοι πρόφρων ἔπεσι καὶ χερσὶν ἀρήξειν.
ἦ γὰρ ὀΐομαι ἄνδρα χολωσέμεν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων κρατέει, καί οἱ πείθονται Ἀχαιοί.
κρείσσων γὰρ βασιλεὺς, ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ.
εἴπερ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ,
ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελέσσῃ,
ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι· σὺ δὲ φράσαι, εἴ με σαώσεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
θαρσήσας μάλα εἰπὲ θεοπρόπιον, ὅ τι οἶσθα.
οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διῒ φίλον, ᾧτε σὺ, Κάλχαν,
εὐχόμενος Δαναοῖσι θεοπροπίας ἀναφαίνεις,
οὔτις, ἐμεῦ ζῶντος καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο,
σοὶ κοίλης παρὰ νηυσὶ βαρείας χεῖρας ἐποίσει
συμπάντων Δαναῶν· οὐδ' ἢν Ἀγαμέμνονα εἴπῃς,
ὃς νῦν πολλὸν ἄριστος Ἀχαιῶν εὔχεται εἶναι.
Καὶ τότε δὴ θάρσησε, καὶ ηὔδα μάντις ἀμύμων·
οὔτ' ἄρ' ὅγ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται, οὔθ' ἑκατόμβης,
ἀλλ' ἕνεκ' ἀρητῆρος, ὃν ἠτίμησ' Ἀγαμέμνων,
οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα, καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα.
τοὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἑκηβόλος, ἠδ' ἔτι δώσει,
οὐδ' ὅγε πρὶν λοιμοῖο βαρείας χεῖρας ἀφέξει,
πρίν γ' ἀπὸ πατρὶ φίλῳ δόμεναι ἑλικώπιδα κούρην
ἀπριάτην, ἀνάποινον, ἄγειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ἐς Χρύσην· τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν.

σθαι· sed χολοῦν est *ad iram provocare.* Est ergo vereor, ὀΐομαι (ἐγὼ) χολώσειν ἄνδρα. Recte Sch. εἰς ὀργὴν ἐμβαλεῖν. — 79. καί οἱ πείθονται. pro, καὶ ᾧ πείθονται Ἀχαιοί. Argivi sunt, qui ejus regno subsunt; Achivi totus exercitus, cui tanquam summus dux imperat.

80. κρείσσων sc. ad ultionem sumendam potentior, opibus instructior: — 81. χόλον καταπέψῃ, *molliat, domet.* Nam qui *concoquuntur* ventriculo, cibi *domantur,* — 83. σὺ δὲ φράσαι, εἰ. pro, σκέψαι, ἵνα. dispice, ut viam reperias, qua me incolumem præstes. Nam εἰ. ὡς. ὅπως. sæpe in Homero pro *ut,* ἵνα. et φράζεσθαι, animo cogitare, deliberare, observare. At φράζειν, est *dicere.*

84—91. Firmat nunc Calchantis animum Achilles fide sua interposita.

88. ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο, *me vidente, vivente.* — 91. εὔχεται, male *gloriatur,* καυχᾶται, reddi, jam Ernesti notavit. Homericum est εὔχεται εἶναι, *profitetur se esse,* vulgari usu, *habetur, est.*

92—100. Veram nunc iræ Apollinis caussam aperit Calchas.

97. λοιμοῖο χεῖρας ἀφέξει, quod per medium efferri solet, ἀφέξεται, *non abstinebit se a peste immittenda.* Alias est λοιγὸν ἀμῦναι. ἀλάλκειν. παύειν.

98. ἑλικώπιδα κούρην. potest esse puella nigris oculis, mobilibus, etiam magnis.

100. τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοι-

Ἦτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο. τοῖσι δ' ἀνέστη
ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἀχνύμενος. μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφὶ μέλαιναι
πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐΐκτην.
Κάλχαντα πρώτιστα κάκ' ὀσσόμενος προσέειπε·
Μάντι κακῶν, οὔπω ποτέ μοι τὸ κρήγυον εἶπας.
αἰεί τοι τὰ κάκ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μαντεύεσθαι·
ἐσθλὸν δ' οὐδέ τί πω εἶπας ἔπος, οὐδ' ἐτέλεσσας.
καὶ νῦν ἐν Δαναοῖσι θεοπροπέων ἀγορεύεις,
ὡς δὴ τοῦδ' ἕνεκά σφιν Ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,
οὕνεκ' ἐγὼ κούρης Χρυσηΐδος ἀγλά' ἄποινα
οὐκ ἔθελον δέξασθαι· ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν. καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
κουριδίης ἀλόχου· ἐπεὶ οὔ ἑθέν ἐστι χερείων
οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, οὔτ' ἂρ φρένας, οὔτε τι ἔργα.
ἀλλὰ καὶ ὣς ἐθέλω δόμεναι πάλιν, εἰ τόγ' ἄμεινον.
βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόον ἔμμεναι, ἢ ἀπολέσθαι.
αὐτὰρ ἐμοὶ γέρας αὐτίχ' ἑτοιμάσατ', ὄφρα μὴ οἶος
Ἀργείων ἀγέραστος ἔω. ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε.

μεν. Structura duplici modo institui potest: πεπίθοιμέν κέν μιν. πείσοιμεν ἂν αὐτὸν, ἱλασσάμενοι. *flectemus eum placando.* vel hoc modo: πεπίθοιμεν, *confidamus, nos eum placaturos esse,* ἱλασσάμενοι μιν, pro ἱλάσσασθαι. græco usu participii.

101—120. Agamemnon primum asperrime in Calchantem invehitur, tum se puellam non redditurum esse minatur, nisi alio munere honorario pro eo assignato.

103. φρένες veteribus sunt diaphragma, septum transversum: cujus consensus cum cerebro manifestus est in animi motibus, maxime in ira, hoc loco venis sanguine tumentibus, unde μέλαιναι. Ex ἀμφὶ—ἐπίμπλαντο μένεος. Est μένος h. l. de sanguine ex ira concitato et impedito; —105. κάκ' ὀσσόμενος. seu κακῶς ὀσσόμενος, seu, quod melius, mala præsagiens, significans ipso adspectu, vultu, voce. Nam ὄσσα, ὄσσομαι usu Homerico ad vim præsagiendi spectat.

106. τὸ κρήγυον, gratum—φίλον ἐστὶν ἐν φρεσὶν, αἰεὶ μαντεύεσθαι τὰ κακά. Calchas caussam, cur classis Aulide teneretur, ab Agamemnonis sacrilegio Dianæque in eum ira repetierat, et decem annos Trojam oppugnatum iri prædixerat.

108. ἐσθλὸν ἔπος nunc, *vaticinium.* οὐδ' ἐτέλεσσας. nec ad eventum adduxisti; —112. ἐπεὶ πολὺ βούλομαι. pro πολλὰ, multum, valde cupio. vel pro πολὺ μᾶλλον βούλομαι.—113. καὶ γάρ ῥα. nec mirum hoc; nam illam uxori præfero.

114, 115. κουριδίης ἀλόχου. quam virginem duxi. οὔ ἑθεν. ἕο. οὐκ αὐτῆς. ut ἕο sæpe. φυὴν corporis habitum, speciem, adspectum.—116, 117. Ait vel sic se redditurum esse puellam, ad servandas copias hac tamen conditione, ut aliud sibi munus paretur. βούλομαι sc. μᾶλλον, volo copias salvas esse, non interire.

λεύσσετε γὰρ τόγε πάντες, ὅ μοι γέρας ἔρχεται ἄλλῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἀτρεΐδη κύδιστε, φιλοκτεανώτατε πάντων.
πῶς γάρ τοι δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί;
οὐδέ τί πω ἴδμεν ξυνήϊα κείμενα πολλά·
ἀλλά, τὰ μὲν πολίων ἐξεπράθομεν, τὰ δέδασται,
λαοὺς δ' οὐκ ἐπέοικε παλίλλογα ταῦτ' ἐπαγείρειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τήνδε θεῷ πρόες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν, αἴ κέ ποθι Ζεὺς
δῷσι πόλιν Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
μὴδ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐὼν, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
κλέπτε νόῳ· ἐπεὶ οὐ παρελεύσεαι, οὐδέ με πείσεις.
ἦ ἐθέλεις, ὄφρ' αὐτὸς ἔχῃς γέρας, αὐτὰρ ἔμ' αὔτως
ἧσθαι δευόμενον; κέλεαι δέ με τήνδ' ἀποδοῦναι;
ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ,
ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔσται·---
εἰ δέ κε μὴ δώωσιν· ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι
ἢ τεὸν, ἢ Αἴαντος ἰὼν γέρας, ἢ Ὀδυσῆος
ἄξω ἑλών. ὁ δέ κεν κεχολώσεται, ὅν κεν ἵκωμαι.

120. Vel τόγε γέρας ὃ jungitur, vel ὃ, καθ' ὃ, ὅτι. Videtis omnes hoc, quod mihi præmium meum eripitur. ἔρχεται ἄλλῃ, abducitur a me.

121—129. Achilles Agamemnonis postulata argumentis retundit. κύδιστε, qui κῦδος, summam potestatem habet.

124, 5. οὐδέ τί πω ἴδμεν. nequaquam novi asservari opes communes: πολλὰ, pro πλῆθος κοινῶν. præda statim post expeditiones divisa. ἀλλὰ τὰ μὲν pro ἃ μὲν—τὰ, ταῦτα δέδασται. 127. θεῷ πρόες: in Apollinis gratiam. 128. ἀποτίειν pro reparare, restituere, seu compensare.

131—147. Agamemnon superbius evectus minatur, nisi munus idoneum sibi datum fuerit, aliis se aliud pro eo vi abducturum esse. Interea (vs. 140.) Chryseidem se dimittere velle ostendit. μηδ' οὕτως—κλέπτε νόῳ. noli fallere. καί περ ὢν ἀγαθὸς—παρελθεῖν, proprie cursu, adeoque νικᾷν, at nunc prudentia vel astutia. ἧσθαι αὔτως, quod mimicum est, *sedere sic*, inanem, vacuis manibus. αὐτὰρ, ex αὖτ' ἄρα vicissim utique ὄφρα ἔχῃς. ita ut tu interea habeas tuum, munus, me munere meo privato?

135. Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι—deest apodosis, ἀποδώσω αὐτήν. Scilicet hæc, ἠθικῶς dicta, cum gestu pronuntiata puta.

136. ἄρσαντες ἀρεστὸν, θυμῆρες ποιήσαντες.—137. ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι. iterum δὲ in apodosi. et ἕλωμαι ἂν pro optativo: ἑλοίμην ἂν vel futuro ἑλοῦμαι. sin renuerint mihi dare munus, equidem ipse auferam.—138. Observant veteres, Ajacis γέρας fuisse Tecmessam, Ulyssis Laodicen, Cycni filiam. 139. (ἐφ' ὃν) ὃν κεν ἵκωμαι, est cum vi positum. 139. ἀθετεῖται, tanquam otiosus et invenustus.

ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις·
νῦν δ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν,
ἐς δ' ἐρέτας ἐπιτηδὲς ἀγείρομεν, ἐς δ' ἑκατόμβην
θείομεν, ἂν δ' αὐτὴν Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
βήσομεν, εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ βουληφόρος ἔστω,
ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ δῖος Ὀδυσσεὺς,
ἠὲ σὺ, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ὄφρ' ἡμῖν Ἑκάεργον ἱλάσσεαι ἱερὰ ῥέξας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
ὤ μοι, ἀναιδείην ἐπιειμένε, κερδαλεόφρον,
πῶς τίς τοι πρόφρων ἔπεσι πείθηται Ἀχαιῶν,
ἢ ὁδὸν ἐλθέμεναι, ἢ ἀνδράσιν ἶφι μάχεσθαι;
οὐ γὰρ ἐγὼ Τρώων ἕνεκ' ἤλυθον αἰχμητάων
δεῦρο μαχησόμενος· ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
οὐ γὰρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν, οὐδὲ μὲν ἵππους,
οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
καρπὸν ἐδηλήσαντ'· ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα·
ἀλλά σοι, ὦ μέγ' ἀναιδὲς, ἅμ' ἑσπόμεθ', ὄφρα σὺ χαίρῃς,
τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ, σοί τε, κυνῶπα,
πρὸς Τρώων. τῶν οὔτι μετατρέπῃ, οὐδ' ἀλεγίζεις·

141. Reddi tamen Chryseidem vult Agamemnon et deum sacris placari. νῆα μέλαιναν, ære et aqua. et ἅλα δῖαν, *magnum mare.* Nam omnia magna sunt divina, δῖα.—142. κατὰ τὸ ἐπιτηδὲς, πρεπόντως, convenienter, satis. 144. βουληφόρος ἀνὴρ *unus e principibus.* 146. ἐκπαγλότατε quem omnium maxime verentur, qui auctoritate omnibus præit.

148—171. Nunc vero Achilles ira exardescens gravissimis verbis increpat Agamemnonem, incusatque primo ejus iniquitatem et ingratum in bene de se meritos animum; tum vs. 161. avaritiam et injustitiam erga se in munere sibi auferendo; tandem 169. minatur discessum ab exercitu.

148. ὑπόδρα ἰδὼν, torve intuitus.—149. ἀναιδείην ἐπιειμένε, pro ἀναιδής. κερδαλεόφρον, πλεονέκτης, sui commodi semper studiosus, avidus. πλεονεξίας arguitur in auferendo eo, quod alter habet.—150. πῶς. scil. si tu tui unius commodis studes, quis προφρόνως, προθύμως, tua jussa exsequatur? scilicet in exercitu e sociis collecto:—151. εἰς ὁδὸν ἐλθέμεναι. de omni expeditione, accipi potest; veteres de insidiis, λόχῳ, accepere.—153. ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσι. nulla me injuria affecerunt, quam ultum irem.

157. Montes in littoribus Thessaliæ—159. τιμὴν τίμημα, πρόστιμον, *compensatio*, ποινὴ, qua satisfit propter injuriam illatam, *eo consilio, ut illatæ a Trojanis tibi et Menelao injuriæ pœnas exigam.* ὄφρα σὺ χαίρῃς, εἰς τὴν σὴν χάριν.—160. μετατρέπεσθαι Homerico usu est ἐπιστρέφεσθαι, ἐπιστροφὴν ποιεῖσθαί τινος, φροντίζειν.

καὶ δή μοι γέρας αὐτὸς ἀφαιρήσεσθαι ἀπειλεῖς,
ᾧ ἔπι πολλὰ μόγησα, δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν.
οὐ μέν σοί ποτε ἶσον ἔχω γέρας, ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρώων ἐκπέρσωσ' εὖ ναιόμενον πτολίεθρον·
ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο
χεῖρες ἐμαὶ διέπουσ'· ἀτὰρ, ἤν ποτε δασμὸς ἵκηται,
σοὶ τὸ γέρας πολὺ μεῖζον, ἐγὼ δ' ὀλίγον τε φίλον τε
ἔρχομ' ἔχων ἐπὶ νῆας, ἐπὴν κεκάμω πολεμίζων.
νῦν δ' εἶμι Φθίηνδ', ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
οἴκαδ' ἴμεν σὺν νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδέ σ' ὀΐω,
ἐνθάδ' ἄτιμος ἐὼν, ἄφενος καὶ πλοῦτον ἀφύξειν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
φεῦγε μάλ', εἴ τοι θυμὸς ἐπέσσυται· οὐδέ σ' ἔγωγε
λίσσομαι εἵνεκ' ἐμεῖο μένειν. παρ' ἔμοιγε καὶ ἄλλοι,
οἵ κέ με τιμήσουσι, μάλιστα δὲ μητίετα Ζεύς.
ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ Διοτρεφέων βασιλήων·
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
εἰ μάλα καρτερός ἐσσι, θεός που σοὶ τόγ' ἔδωκεν.
οἴκαδ' ἰὼν σὺν νηυσί τε σῇς καὶ σοῖς ἑτάροισι,
Μυρμιδόνεσσιν ἄνασσε. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω,
οὐδ' ὄθομαι κοτέοντος. ἀπειλήσω δέ τοι ὧδε·
ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται Χρυσηΐδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
τὴν μὲν ἐγὼ σὺν νηΐ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισι

163. ἴχω pro ἴξω, et 168. ἔρχομ' pro ἐλεύσομαι. Sic 184. ἄγω pro ἄξω, et frequentissime. Τρώων πτολίεθρον, pro πόλις, est ipsum Ilium.—165. πολυάϊξ πόλεμος, pugna, in qua ἀΐσσουσι πολλά. *cum impetu ruunt*.—167. ὀλίγον τε φίλον τε. *quod tamen gratum sit, in quo acquiescam*.—170. νῆες κορωνίδες ab inflexa extrema puppis et proræ parte, quæ κορώνη est, ut κορῶναι sunt arcus cornua; sic κορωνὶς in ædificiis, voluminibus. οὐδέ σ' ὀΐω, οὐδέ σοι οἴω, οὐδὲ ὀΐω, ἀφύξειν σοι ἄφενος. *non ea sum sententia et voluntate, ut paraturus sim opes tibi, injuria ipse a te affectus*, ἀφύσσειν πλοῦτον *parare*.

172—187. Agamemnon asperrima quæque regerit in Achillem: se non curare ejus discessum; minis iteratis, se Briseidem ei esse erepturum, ut intelligat, quanto ille se sit inferior.

173. εἴ τοι θυμὸς ἐπίσσυται, ὁρμᾶται ἐπὶ τοῦτο. si animo ad id consilium ferris.—175. οἵ κέ με τιμήσουσι· qui meo ductu res gerere, mecum militare volent. Sententiæ parum cohærent, utpote in oratione hominis iracundi.—176. διοτρεφεῖς et διογενεῖς βασιλεῖς, in heroico ævo, heroes erant filii Jovis, postea antiquo sermone sunt omnino θεῖοι, modo cum nobilitatis notatione, modo simpliciter respectu dignitatis.—180. *Myrmidones* Pelasgi ex Ægina ducti.

182. ὡς ἔμ' ἀφαιρεῖται. quandoquidem Apollo jubet me reddere Chryseidem: &c. ἄγω pro ἄξω.—186. στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος, vereatur. ex sollenni usu τοῦ φιλεῖν et μισεῖν. studere et recusare.

πέμψω· ἐγὼ δέ κ' ἄγω Βρισηΐδα καλλιπάρῃον
αὐτὸς ἰὼν κλισίηνδε, τὸ σὸν γέρας· ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
ὅσσον φέρτερός εἰμι σέθεν, στυγέῃ δὲ καὶ ἄλλος
ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἄντην.
Ὣς φάτο· Πηλείωνι δ' ἄχος γένετ', ἐν δέ οἱ ἦτορ
στήθεσσι λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν,
ἢ ὅγε φάσγανον ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
τοὺς μὲν ἀναστήσειεν, ὁ δ' Ἀτρείδην ἐναρίζοι,
ἦε χόλον παύσειεν, ἐρητύσειέ τε θυμόν.
ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος· ἦλθε δ' Ἀθήνη
οὐρανόθεν. πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
στῆ δ' ὄπιθεν, ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα,
οἴῳ φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὔτις ὁρᾶτο.
θάμβησε δ' Ἀχιλεὺς, μετὰ δὲ τράπετ', αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην· δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίπτ' αὖτ', αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, εἰλήλουθας;
ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τελέεσθαι ὀΐω,
ᾗς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἦλθον ἐγὼ παύσουσα τεὸν μένος, αἴ κε πίθηαι.

187. φάσθαι, ἑαυτὸν ἶσον εἶναι ἐμοί. convenit cum ὁμοιωθῆναι ἄντην. se æquiparare mihi palam.

188—222. Achilles justa ira incensus jam in eo erat, ut manum inferret Agamemnoni: cum, prudentioribus consiliis usus, iram reprimit. Poëtice; Athene a Junone missa cum eo agit, ut ultra probra et convicia in Agamemnonem ne procedat; ultionem injuriæ acceptæ, id quod facile prævideri poterat, in futurum tempus ipsi haud defore.

190. Plena oratio esset: *εἰ, ἢ—ἀναστήσειε καὶ Ἀτρείδην ἐναρίζοι, ἢ* χόλον παύσειε. ὅγε pro αὐτός. ὁ δὲ, pro καί. ἀναστῆσαι, refero ad impetum ruentis.

193, 4. Iterum δὲ in apodosi: *Dum ille hæc animo versat:—venit Athene.*

200. δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν. ἐφάνησαν. oculis ejus terribilibus conspectis agnovit deam; quod Virgil. Æn. v. 647. *divini signa decoris Ardentesque notate oculos.* Accipio enim: τὼ ὄσσε οἱ (pro αὐτῆς, τῆς Ἀθηνᾶς) δεινὼ ἐφάανθεν (ἐφάνησαν pro ἦσαν.)

202—5. Verba hominis ira excandescentis cum minis. τίπτ' αὖτε quid autem! cur vero: quorsum tandem.—205. ὀλεῖν θυμὸν *perimere*, perimendam præbere, *vitam*: Homerica loquendi forma: perdere. perpetuum est Home-

οὐρανόθεν· πρὸ δέ μ' ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε, κηδομένη τε.
ἀλλ' ἄγε, λῆγ' ἔριδος, μηδὲ ξίφος ἕλκεο χειρί.
ἀλλ' ἤτοι ἔπεσι μὲν ὀνείδισον, ὡς ἔσεταί περ.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα
ὕβριος εἵνεκα τῆσδε· σὺ δ' ἴσχεο, πείθεο δ' ἡμῖν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
χρὴ μὲν σφωΐτερόν γε, θεά, ἔπος εἰρύσασθαι,
καὶ μάλα περ θυμῷ κεχολωμένον· ὣς γὰρ ἄμεινον.
ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ.
Ἦ, καὶ ἐπ' ἀργυρέῃ κώπῃ σχέθε χεῖρα βαρεῖαν·
ἂψ δ' ἐς κουλεὸν ὦσε μέγα ξίφος, οὐδ' ἀπίθησε
μύθῳ Ἀθηναίης. ἡ δ' Οὔλυμπόνδε βεβήκει
δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ δαίμονας ἄλλους.
Πηλείδης δ' ἐξαῦτις ἀταρτηροῖς ἐπέεσσιν
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ οὔπω λῆγε χόλοιο·
Οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο,
οὔτε πότ' ἐς πόλεμον ἅμα λαῷ θωρηχθῆναι,
οὔτε λόχονδ' ἰέναι σὺν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
τέτληκας θυμῷ· τὸ δέ τοι κὴρ εἴδεται εἶναι.
ἦ πολὺ λώϊόν ἐστι, κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
δῶρ' ἀποαιρεῖσθαι, ὅστις σέθεν ἀντίον εἴπῃ.
δημοβόρος βασιλεύς, ἐπεὶ οὐτιδανοῖσιν ἀνάσσεις·

ro, futurum per aoristum secundum conjunctivi reddere, apposito plerumque ἂν vel κέν.

211. Est sane quod nos diceremus: *ne ensem vagina nudato, nec ultra verba iram procedere sinito.* ὡς ἔσεταί περ, temere, ut verba se offerent.—213. Jungo: παρέσσεταί σοί ποτε καὶ τρὶς τόσσα. reddetur tibi aliquando *vel* ter tantundem: quod Il. τ. 140. sq. effectum habuit.

216—222. Placet inexpectata Achillis moderatio. ἔπος est *monitum, jussum.* ut et μῦθος vs. sequ. σφωΐτερον, vestrum ambarum. ἔκλυον, κλύουσι.

225—246. Oratio gravissima, δεινότητος etiam rhetoricæ plena, actione quoque notabili projectæ humi hastæ seu sceptri, tum a vs. 233. denuntiatio cladium a Trojanis accipiendarum, minis adjectis, se nullum auxilium esse laturum.

225. Ex antiquo sermone, et cum libertate linguæ priscorum heroum dicta sunt. *Vecordem, impudentem et imbellem* voluit dicere.—227. ἐς λόχον. quandoquidem constantia animi in iis, qui in insidiis, per longum tempus sæpe, latebant, vel maxime elucescebat.

229. πολὺ λώϊον, ironice dictum accipe: *multo utilius.*—230. δῶρα. quod proprie γέρας. manubiæ, pars eximia prædæ honoris caussa assignata. Jungenda autem sunt: ἀφαιρεῖσθαι δῶρα

ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι·
ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον, τὸ κὲν οὔποτε φύλλα καὶ ὄζους
φύσει, ἐπειδὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν,
οὐδ' ἀναθηλήσει· περὶ γάρ ῥά ἑ χαλκὸς ἔλεψε
φύλλα τε καὶ φλοιόν· νῦν αὖτέ μιν υἷες Ἀχαιῶν
ἐν παλάμῃς φορέουσι δικασπόλοι, οἵτε θέμιστας
πρὸς Διὸς εἰρύαται· ὁ δέ τοι μέγας ἔσσεται ὅρκος·
ἦ ποτ' Ἀχιλλῆος ποθὴ ἵξεται υἷας Ἀχαιῶν
σύμπαντας· τοῖς δ' οὔ τι δυνήσεαι ἀχνύμενός περ
χραισμεῖν, εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
θνήσκοντες πίπτωσι· σὺ δ' ἔνδοθι θυμὸν ἀμύξεις
χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας.
Ὣς φάτο Πηλείδης, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον, ἕζετο δ' αὐτός.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν ἐμήνιε. τοῖσι δὲ Νέστωρ
ἡδυεπὴς ἀνόρουσε, λιγὺς Πυλίων ἀγορητής,
τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων

ἐκεῖνον, ὅστις ἀντείπῃ σοι.—231, 232. Iræ impetu deflexa est oratio. ἐπεί. quod vulgo, εἰ μή. *nisi tu ignavis copiis imperares, jamdudum tuæ insolentiæ obviam itum esset.* Latet in δημοβόρος. *tu populum atteris, et is hoc tolerat: si quidem—alioqui* ἦ γὰρ ἄν.

234—244 *Juro non futurum—non magis quam ut hic scipio revirescat—ut, cum Achivos Achillis desiderium invaserit, tu illud expleas,* et ejus vices in pugna sustineas, *tua virtute.*

234. Jurat *per sceptrum*, quia id tum forte tenebat; ut solent irati. Ita alibi per hastam, per ensem.—ναὶ μὰ—ἦ ποτε. Proxime juncta sunt illa: ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον—τοῖς οὐ δυνήσεαι χραισμεῖν. Turbata autem oratio propter iræ affectum.—235. ἐπειδὴ πρῶτα quod nos dicimus: *cum semel.* τομὴν, τὸν κορμὸν, pro trunco, unde rescissum, τμηθὲν fuit.—237. νῦν αὖτέ μιν. αὐτὸ, τὸ σκῆπτρον. Achilles tantum de suo scipione exorsus erat dicere; nunc omnino de sceptro dignitatis signo loquitur.—238. Qui voluntate, auspiciis Jovis *regnant.* θέμιστες *jura, leges, judicia*, declarant tandem simpliciter *imperium*: quandoquidem regiorum munium præcipuum olim erat *jus dicere.* εἰρύαται, εἴρυνται, pro simplici ἔχουσι. tenent.

244. οὐδὲν ἔτισας, οὐκ ἔτισας, pro ἠτίμησας, ὕβρισας.—246. χρυσείοισι ἥλοισι. genus ornamentorum frequens hac ætate: clavos esse puta vel bullas.

247—284. (ἐν) τοῖσι δὲ Νέστωρ—Surgit Nestor et verba facit ad placandos Agamemnonis et Achillis animos. Oratio commendatissima inter veteres suavitate et dulcedine.

250. ἐφθίατο. ἔφθιντο. παρῆλθον. duæ elapsæ erant ætates.

258. οἳ περίεστε Δαναῶν (κατὰ) βουλὴν καὶ κατὰ μάχην.—264. Sunt Lapithæ, qui cum Centauris pugnarunt, montem Thessaliæ, Pelion, incolentibus: cujus pugnæ vetus fuit fama carminibus celebrata.

ἐφθίαθ', οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδὲ γένοντο
ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν.
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες,
ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ,
εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοϊϊν,
οἳ περὶ μὲν βουλὴν Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὲ μάχεσθαι.
ἀλλὰ πίθεσθ'· ἄμφω δὲ νεωτέρω ἐστὸν ἐμεῖο.
ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ καὶ ἀρείοσιν, ἤέπερ ὑμῖν,
ἀνδράσιν ὡμίλησα, καὶ οὔποτέ μ' οἵγ' ἀθέριζον.
οὐ γάρ πω τοίους ἴδον ἀνέρας, οὐδὲ ἴδωμαι,
οἷον Πειρίθοόν τε, Δρύαντά τε, ποιμένα λαῶν,
Καινέα τ', Ἐξάδιόν τε καὶ ἀντίθεον Πολύφημον,
Θησέα τ' Αἰγεΐδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισι.
κάρτιστοι δὴ κεῖνοι ἐπιχθονίων τράφεν ἀνδρῶν.
κάρτιστοι μὲν ἔσαν, καὶ καρτίστοις ἐμάχοντο
Φηρσὶν ὀρεσκῴοισι, καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν.
καὶ μὲν τοῖσιν ἐγὼ μεθομίλεον ἐκ Πύλου ἐλθὼν
τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης· καλέσαντο γὰρ αὐτοί·
καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν ἐγώ. κείνοισι δ' ἂν οὔτις
τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο.
καὶ μέν μευ βουλέων ξύνιεν, πείθοντό τε μύθῳ.
ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες, ἐπεὶ πείθεσθαι ἄμεινον.
μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐών, ἀποαίρεο κούρην,
ἀλλ' ἔα, ὥς οἱ πρῶτα δόσαν γέρας υἷες Ἀχαιῶν·

268. Φῆρες, pro Θῆρες, de Centauris, obvium; homines feros antiquo more declarans nomen. — ὀρεσκῴοι, quia in montibus, h. e. silvis, aut in cavernis et specubus habitabant Centauri; κέω, κῶ, κείω, κόω, κοίω. *cubo, habito* — καὶ ἐκπάγλως ἀπόλεσσαν sc. αὐτοὺς, stragem inter eos ediderunt Lapithæ horrendo more, horrendam.

269. ὁμίλεον μετ' αὐτοῖς. inter magnos illos viros, Pirithoum et reliquos, in eorum commilitio, ego pugnavi cum Centauris; nam ὁμιλεῖν pro μάχεσθαι sollenne nostro poetæ.

270. ἐξ Ἀπίης de Peloponneso, nomine ab Api Phoronei filio ducto, secundum alios ab Api Ægialei f.—alii volunt esse ἀπίην γῆν, longinquam: nomen antiquum poeticum esse constat; geographicum nomen nunquam fuit.—271. καὶ μαχόμην κατ' ἔμ' αὐτὸν, non in turba sed seorsum pro se, pro sua parte. — κείνοισι δ' ἂν οὔτις — μαχέοιτο. — κείνοισι spectat ad heroes, inter quos Nestor pugnaverat.

274. ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὔμμες. debebat esse: *Igitur et vos monitis meis obtemperate;* proficuum hoc vobis erit.

276. ἀλλ' ἔα scil. αὐτὸν ἔχειν τὸ γέρας, ὡς.—278, 9. ὁμοίης sc. τῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος τιμῇ. Deterret Achillem a consilio vim vi depellendi, quia Agamemnon potentia et opibus prævalet.

278. ἔμμορε a μόρω. μορέω. ἔλαχεν. ἔτυχεν.

280. εἰ δὲ σὺ — ἀλλ' — *quod si vero tu —tamen ille* potentior est; opibus te antecellit.—282. αὐτὰρ ἔγωγε, pro ἐγὼ δὲ, λίσσομαι, ὥστε σε μεθέμεν χόλον Ἀχιλλῆϊ. tu vero, ad Agamemnonem conversus ait, depone iram, egomet ipse te oro, ut remittas iram in Achillem. τὸ χολοῦσθαι τῷ Ἀχιλλεῖ.

285 — 291. Agamemnon respondet cum reverentia Nestoris et cum nova excandescentia in Achillem, iterum commemorando id quo maxime superbia regis erat retusa: quod Achilles imperium sibi arrogaret: idque trinis modis repetit: περιεῖναι ἄλλων πάντων etc.—289. ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω. pro καθ' ἃ, *non ego eo sum animo, ut ei in illis* (omnibus) *obtemperem.* non vult πείθεσθαι αὐτῷ.

291. προθέουσιν. προτιθεῖσι, permittunt. ab antiquo θέω. unde θῆμι, τίθημι.

292—303. Achilles concedit de suo jure hactenus, ut puellam, tanquam munus ab Achivis acceptum reddere se velle significet; ceterum renuntiat Agamemnoni omne obsequium, minasque, si quid aliud ex suis bonis abductum esse senserit, adjicit.

292. ὑποβλήδην, simpl. eum excipiens verbis. ὑποβάλλων λόγον.—294. ὅ ττι κεν εἴπῃς quodcunque *imperaveris;* ὑπείξομαι, pro ὑπειξοίμην ἂν κατὰ πάντα.—295. ταῦτα non est *hæc,* sed κατὰ ταῦτα, οὕτως. mox 296. ὀΐω est, *constitutum habeo apud me.*

μήτε σὺ, Πηλείδη, ἔθελ' ἐριζέμεναι βασιλῆϊ
ἀντιβίην· ἐπεὶ οὔποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς
σκηπτοῦχος βασιλεὺς, ᾧτε Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
εἰ δὲ σὺ καρτερός ἐσσι, θεὰ δέ σε γείνατο μήτηρ,
ἀλλ' ὅγε φέρτερός ἐστιν, ἐπεὶ πλεόνεσσιν ἀνάσσει.
Ἀτρείδη, σὺ δὲ παῦε τεὸν μένος· αὐτὰρ ἔγωγε
λίσσομ', Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, ὃς μέγα πᾶσιν
ἕρκος Ἀχαιοῖσι πέλεται πολέμοιο κακοῖο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἀλλ' ὅδ' ἀνὴρ ἐθέλει περὶ πάντων ἔμμεναι ἄλλων,
πάντων μὲν κρατέειν ἐθέλει, πάντεσσι δ' ἀνάσσειν
πᾶσι δὲ σημαίνειν, ἅτιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω.
εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
τοὔνεκά οἱ προθέουσιν ὀνείδεα μυθήσασθαι;
Τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς·
ἦ γάρ κε δειλός τε καὶ οὐτιδανὸς καλεοίμην,
εἰ δή σοι πᾶν ἔργον ὑπείξομαι, ὅ ττι κεν εἴπῃς.
ἄλλοισι δὴ ταῦτ' ἐπιτέλλεο, μὴ γὰρ ἔμοιγε
σήμαιν'. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἔτι σοὶ πείσεσθαι ὀΐω.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
χερσὶ μὲν οὔτοι ἔγωγε μαχήσομαι εἵνεκα κούρης
οὔτε σοὶ, οὔτε τῳ ἄλλῳ, ἐπεί μ' ἀφέλεσθέ γε δόντες.

τῶν δ' ἄλλων ἅ μοι ἐστὶ θοῇ παρὰ νηῒ μελαίνῃ,
τῶν οὐκ ἄν τι φέροις ἀνελὼν ἀέκοντος ἐμεῖο.
εἰ δ' ἄγε μὴν, πείρησαι, ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε·
αἶψά τοι αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρί.
Ὣς τώ γ' ἀντιβίοισι μαχησαμένω ἐπέεσσιν
ἀνστήτην· λῦσαν δ' ἀγορὴν παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Πηλείδης μὲν ἐπὶ κλισίας καὶ νῆας ἐΐσας
ἤϊε σύν τε Μενοιτιάδῃ καὶ οἷς ἑτάροισιν·
Ἀτρείδης δ' ἄρα νῆα θοὴν ἅλαδε προέρυσσεν,
ἐς δ' ἐρέτας ἔκρινεν ἐείκοσιν, ἐς δ' ἑκατόμβην
βῆσε θεῷ· ἀνὰ δὲ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον
εἷσεν ἄγων· ἐν δ' ἀρχὸς ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα.
λαοὺς δ' Ἀτρείδης ἀπολυμαίνεσθαι ἄνωγεν.
οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο, καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον·
ἔρδον δ' Ἀπόλλωνι τεληέσσας ἑκατόμβας
ταύρων ἠδ' αἰγῶν παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·
κνίσση δ' οὐρανὸν ἷκεν ἑλισσομένη περὶ καπνῷ.
Ὣς οἱ μὲν τὰ πένοντο κατὰ στρατόν. οὐδ' Ἀγαμέμνων
λῆγ' ἔριδος, τὴν πρῶτον ἐπηπείλησ' Ἀχιλῆϊ.
ἀλλ' ὅγε Ταλθύβιόν τε καὶ Εὐρυβάτην προσέειπε,
τώ οἱ ἔσαν κήρυκε καὶ ὀτρηρὼ θεράποντε·
Ἔρχεσθον κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
χειρὸς ἑλόντ' ἀγέμεν Βρισηΐδα καλλιπάρῃον·
εἰ δέ κε μὴ δώῃσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι,
ἐλθὼν σὺν πλεόνεσσι· τό οἱ καὶ ῥίγιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, προΐει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
τὼ δ' ἀέκοντε βάτην παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο·

300. τῶν δ' ἄλλων, ἃ μοι ἐστὶ—de reliqua *præda* est accipiendum, belli jure parta; non pro munere eximio data. —303. ἐρωήσει *erumpet*. graviter promanabit, ῥεύσεται.

310. ἀνὰ δὲ, et inter ea, vel ἀνάγων εἷσε. ut Sch.—313. ἀπολυμαίνεσθαι. ἀποκαθαίρεσθαι, *lustrare se*, ut τὸ ἄγος, propter quod pestis immissa fuerat, a se averterent; a reatu et culpa, qua contacti erant, forte etiam a peste et cadaverum contactu, se lustrarent. Sunt τὰ λύματα, καθάρματα, ipsæ sordes, purgamenta, ut ξ. 171. amovenda, et in amnem vel mare abjicienda; februa.—315. τεληέσσας ἑκατόμβας. τελείας. nullo vitio laborantes, et 316. ἅλς ἀτρύγετος, ἄκαρπος, mare sterile: in quo nulla τρύγη, proventus sit; contra γῆ τραφερά.

318. οὐ λῆγε ἔριδος, καθ' ἣν πότερον ἐπηπείλησε.

324. κεν ἕλωμαι. pro ἕλωμαι ἄν, quod futuri locum obtinet, pro ἀφαιρήσομαι. δὲ in apodosi.—326. κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε. h. minas.

Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην.
τὸν δ' εὗρον παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
ἥμενον· οὐδ' ἄρα τώγε ἰδὼν γήθησεν Ἀχιλλεύς.
τὼ μὲν ταρβήσαντε καὶ αἰδομένω βασιλῆα
στήτην, οὐδέ τι μὶν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·
Χαίρετε, κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
ἆσσον ἴτ'· οὔτι μοι ὔμμες ἐπαίτιοι, ἀλλ' Ἀγαμέμνων,
ὃς σφῶϊ προΐει Βρισηΐδος εἵνεκα κούρης.
ἀλλ' ἄγε, Διογενὲς Πατρόκλεις, ἔξαγε κούρην,
καὶ σφῶϊν δὸς ἄγειν· τὼ δ' αὐτὼ μάρτυροι ἔστων
πρός τε θεῶν μακάρων, πρός τε θνητῶν ἀνθρώπων,
καὶ πρὸς τοῦ βασιλῆος ἀπηνέος. εἴποτε δ' αὖτε
χρειὼ ἐμεῖο γένηται ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι
τοῖς ἄλλοις· — ἦ γὰρ ὅγ' ὀλοῇσι φρεσὶ θύει,
οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω,
ὅππως οἱ παρὰ νηυσὶ σόοι μαχέοιντο Ἀχαιοί.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ,
ἐκ δ' ἄγαγε κλισίης Βρισηΐδα καλλιπάρῃον,
δῶκε δ' ἄγειν. τὼ δ' αὖτις ἴτην παρὰ νῆας Ἀχαιῶν.
ἡ δ' ἀέκουσ' ἅμα τοῖσι γυνὴ κίεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
δακρύσας ἑτάρων ἄφαρ ἕζετο νόσφι λιασθεὶς
θῖν' ἔφ' ἁλὸς πολιῆς, ὁρόων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
πολλὰ δὲ μητρὶ φίλῃ ἠρήσατο, χεῖρας ὀρεγνύς·
Μῆτερ, ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιόν περ ἐόντα,

334. κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν. Clarke ait: *jure gentium sacrosancti* et *inviolati*. Arbitror auctoritate et sanctione Jovis hominumque ministerium præstantes; uti ipsi reges ἐκ Διὸς sunt. Nam quicquid eminet, a diis et per deos hoc habet, quod eminet.—335. ἐπαίτιοι sc. injuriæ hujus, qua affectum me itis.

342. τοῖς ἄλλοις·—aposiopesis est: *tum sentiet ille quam et cui injuriam hanc fecerit*. testes autem injuriæ sibi factæ et ignominiæ præcanes esse vult.

343. οὐδέ τι οἶδε νοῆσαι, h. οὐ νοεῖ, non animo assequitur, non satis prudentiæ habet: hæc declaratur, prisca formula: *videre præterita et futura*.—344. ὅππως οἱ. ut incolumes sint Achivi. pro altero; in exitium eos adducere.

347. παρὰ νῆας Ἀχαιῶν. hic sunt Agamemnonis copiæ; adeoque a Myrmidonibus Achivi distincti; cum alias illi sub eodem Achivorum nomine comprehendantur.

349. δακρύσας. ex indignatione et sensu injuriæ acceptæ ac dignitatis hac ipsa re per Agamemnonem imminutæ.

352. ἐπεί μ' ἔτεκές γε μινυνθάδιον, pro, cum sim brevis ævi.—353, 354. debebat ille saltem providere Jupiter, ut vitam agerem gloriosam, nunc autem gloriæ et honori meo ne minimum quidem consuluit. οὐκ ἔτισεν, ἠτίμησεν permisit ut honore et gloria privarer.—356. ἑλὼν γέρας αὐτὸς ἀπούρας. pro, ὃ ἀπηύρων. ἀπηύρα. ab ἀπαύρω, quod etiam ἀπαυρέω et ἀπαυράω.

τιμήν πέρ μοι ὄφελλεν Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξαι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης. νῦν δ' οὐδέ με τυτθὸν ἔτισεν.
ἦ γάρ μ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν. ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
Ὣς φάτο δακρυχέων. τοῦ δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ,
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι.
καρπαλίμως δ' ἀνέδυ πολιῆς ἁλὸς, ἠΰτ' ὀμίχλη,
καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο δακρυχέοντος,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
οἶσθα· τίη τοι ταῦτα ἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω;
ᾠχόμεθ' ἐς Θήβην ἱερὴν πόλιν Ἠετίωνος,
τὴν δὲ διεπράθομέν τε, καὶ ἤγομεν ἐνθάδε πάντα.
καὶ τὰ μὲν εὖ δάσσαντο μετὰ σφίσιν υἷες Ἀχαιῶν,
ἐκ δ' ἕλον Ἀτρείδῃ Χρυσηΐδα καλλιπάρῃον.
Χρύσης δ' αὖθ' ἱερεὺς ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος
ἦλθε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,
στέμμα τ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ, καὶ λίσσετο πάντας Ἀχαιοὺς,
Ἀτρείδα δὲ μάλιστα δύω, κοσμήτορε λαῶν.
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐπευφήμησαν Ἀχαιοὶ,
αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα, καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ,
ἀλλὰ κακῶς ἀφίει, κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε.
χωόμενος δ' ὁ γέρων πάλιν ᾤχετο. τοῖο δ' Ἀπόλλων
εὐξαμένου ἤκουσεν, ἐπεὶ μάλα οἱ φίλος ἦεν.
ἧκε δ' ἐπ' Ἀργείοισι κακὸν βέλος. οἱ δέ νυ λαοὶ
θνῆσκον ἐπασσύτεροι. τὰ δ' ἐπῴχετο κῆλα θεοῖο

359. ἠΰτ' ὀμίχλη. egregium phantasma: Visa est nebula e mari elevata versus continentem moveri.—363. ἵνα εἴδομεν ἄμφω. pro nostra formula; ut et ego illud resciscam.—ἵνα εἴδομεν—severior grammatica requirit ἵνα εἴδωμεν. Verum indicativum cum subjunctivo permutabant antiquiores, si prosodia obstinatius repugnabat.

366. Fuit *Thebe* ad austrum a Troade, versus Adramyttum sita, in vicinia erant Chrysa, Cilla, Lyrnessus. Ad eam erat *Campus Thebes*. Tenebant ea loca *Cilices*.

ἱερὴν πόλιν, simpl. præclaram, puto: ut θεῖος, δῖος, de quacunque præstantia. Sic ἱερὴ ἲς Τηλεμάχοιο.

379. κρατερὸν δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλε *minas adjecit* quod paullo post 388. ἠπείλησε μῦθον.—383. ἐπῴχετο, ᾤχετο vs. 50. 53. ἐπεφέροντο.

πάντῃ ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν. ἄμμι δὲ μάντις
εὖ εἰδὼς ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο.
αὐτίκ' ἐγὼ πρῶτος κελόμην θεὸν ἱλάσκεσθαι·
Ἀτρείωνα δ' ἔπειτα χόλος λάβεν. αἶψα δ' ἀναστὰς
ἠπείλησεν μῦθον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστί.
τὴν μὲν γὰρ σὺν νηῒ θοῇ ἑλίκωπες Ἀχαιοὶ
ἐς Χρύσην πέμπουσιν, ἄγουσι δὲ δῶρα ἄνακτι·
τὴν δὲ νέον κλισίηθεν ἔβαν κήρυκες ἄγοντες
κούρην Βρισῆος, τήν μοι δόσαν υἷες Ἀχαιῶν.
ἀλλὰ σὺ, εἰ δύνασαί γε, περίσχεο παιδὸς ἑῆος·
ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε Δία λίσαι, εἴ ποτε δή τι
ἢ ἔπει ὤνησας κραδίην Διὸς, ἠὲ καὶ ἔργῳ.
πολλάκι γάρ σέο πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄκουσα
εὐχομένης, ὅτ' ἔφησθα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
οἴη ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμῦναι,
ὁππότε μιν ξυνδῆσαι Ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι,
Ἥρη τ', ἠδὲ Ποσειδάων, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα, θεὰ, ὑπελύσαο δεσμῶν,
ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ, ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων'· ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων·
ὅς ῥα παρὰ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοὶ, οὐδέ τ' ἔδησαν.
τῶν νῦν μιν μνήσασα παρέζεο, καὶ λαβὲ γούνων,

384, 5. μάντις ἀγόρευε θεοπροπίας Ἑκάτοιο. nobis *vaticinatus est peritus vates, respondit*, aperiendo caussas iræ dei ac pestis.—388. ἠπείλησε μῦθον, ὃ δὴ τ. minas fecit, quæ nunc eventum habent. ἀπειλεῖν μῦθον pro ἀπειλεῖν ἀπειλήν. Mox ἑλίκωπες Ἀχαιοί. de epitheto v. ad vs. 98.

390. πέμπουσι, deducunt, ut patri reddant.

393. εἰ δύνασαί γε. quod vulgari oratione, ἐπεὶ δύνασαι. παιδὸς ἑῆος· epitheton ornans, filii fortis, præclari. ab ἐΰς et ἠΰς, ἀγαθός.

396. Argumentum ejus mythi antiqui est hoc: deos reliquos in Jovem conspirasse eumque vinxisse, seu vincire voluisse; tum Thetidem eum liberasse, advocato Briareo, ejusque robore deterritos esse deos a consilio capto.—399. Secundum Homerum res intra conatum substitit; non vinxerunt, sed vincire voluerunt; ut patet et ex v. 406.—402. centum brachia rudiorum hominum more ac sensu robur puta declarare; et 403. duplex nomen, alterum puta esse antiquius, alterum recentius et vulgarius: utrumque etymologico lusu ad vim et impetum spectans; a βριαρὸς et ab ἀΐξ, ἄϊκος, ἀΐσσειν, ὁρμὴ, ὁρμᾶν. quod et formam habuit αἰγὸς, unde αἶγες, τὰ κύματα.—404. οὗ πατρὸς, Urani et Terræ filius Briareus.—405. κύδεϊ γαίων, pro κυδιῶν, σεμνυνόμενος, assidet gloriose, Jove liberato.

407. παρέζεο. Scilicet sedent prisco

αἴ κεν πως ἐθέλησιν ἐπὶ Τρώεσσιν ἀρῆξαι,
τοὺς δὲ κατὰ πρύμνας τε καὶ ἀμφ' ἅλα ἔλσαι Ἀχαιοὺς
κτεινομένους, ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος,
γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις κατὰ δάκρυ χέουσα·
ὤ μοι, τέκνον ἐμόν, τί νύ σ' ἔτρεφον, αἰνὰ τεκοῦσα.
αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος καὶ ἀπήμων
ἧσθαι· ἐπεί νύ τοι αἶσα μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν.
νῦν δ' ἅμα τ' ὠκύμορος καὶ ὀϊζυρὸς περὶ πάντων
ἔπλεο. τῷ σε κακῇ αἴσῃ τέκον ἐν μεγάροισι.
τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διῒ τερπικεραύνῳ
εἶμ' αὐτὴ πρὸς Ὄλυμπον ἀγάννιφον, αἴ κε πίθηται.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν, νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι,
μήνι' Ἀχαιοῖσι, πολέμου δ' ἀποπαύεο πάμπαν.
Ζεὺς γὰρ ἐς Ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας
χθιζὸς ἔβη κατὰ δαῖτα, θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο.
δωδεκάτῃ δέ τοι αὖτις ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
καὶ τότ' ἔπειτά τοι εἶμι Διὸς προτὶ χαλκοβατὲς δῶ,

more supplices ad genua alterius in solio seu throno editiore sedentis.—408, 9. αἴ κέν πως ἐθέλῃ (pro ἵνα ἐθέλῃ) τοὺς Ἀχαιοὺς ἀμφιέλσαι κατὰ πρύμνας καὶ κατὰ ἅλα. Jacta jam sunt fundamenta fugæ Achivorum in castra et τειχομαχίας.—410. ἵνα πάντες ἐπαύρωνται βασιλῆος, luant regis stultitiam. Nam ἐπαύρεσθαι, ἀπολαύειν, γεύεσθαι, etiam dicimur ea, quæ experimur, sentimus.

412. ἣν ἄτην stultitiam suam, qua occæcatus me contumelia affecit; non reputando, quæ inde mala ablaturus sit. —οὐδὲν ἔτισε, ἠτίμησε. contumelia affecit.

414. τί νύ σ' ἔτρεφον, αἰνὰ τεκοῦσα, h. e. πρὸς τί αἰνῶς, δυστυχῶς ἔτεκόν σε.

415. αἴθ' ὄφελες. ὡς ὄφελες. quam debebas. ex εἴτε pro ἤ. ἦτε, δή. quam vellem, tu esse potuisses intactus ab adversis casibus! cum tibi fatum sit, vivere breve tempus, μίνυνθα ζώειν, εἶναι, quod eliciendum ex ἧσθαι.—418. τῷ. exponunt δι' ὅ, præstat reddere, sic, οὕτως.

419. εἶμι ἐρέουσα τοῦτο ἔπος, h. l. preces Achillis, quas illa deferet ad Jovem. — 423. Dies aliquot vacare debebat exercitus, ut a lue se reciperet et ad pugnam se pararet. Vacationem hanc a mytho aliquo repetiit, quod erat ποιητικώτερον. Thetis Jovi ut supplicaret a filio rogata, narrat Jovem abesse ab Olympo, profectum ad Oceanum μεθ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. Excipiuntur a deo Oceano dii Olympii per xii. dies festis epulis.— Æthiopes ἀμύμονες. eximii, præclari —κατὰ δαῖτα, pro ἐπί. θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἕποντο ergo exclusa Thetide? Scilicet ipsa habitabat in mari: ierant dii Olympii.—426. Διὸς προτὶ χαλκοβατὲς δῶ. χαλκοῦν δῶμα. Ut de Olympo semel moneatur; est ille in Homericis carminibus modo mons adumbratus qui erat in finibus Pierum, Thraciæ, postea Macedoniæ; inter Pieres igitur probabile fit primum notionem de hac sede deorum ortum habuisse; uti apud Trojanos sedes Jovi data Ida, et sic aliis diis inter alios populos. Nunc itaque Olympus habet juga, cacumina, recessus, anfractus, est πολύπτυχος, πολυδειράς, habet ῥίον, promontorium, nubibus obtegitur. Tum vero Olympus declarat Regiam Jovis, tanquam in hoc monte constitutam; hæc adornata est iis, quæ in heroum vita domos principum regumque ornare solebant: sunt in ea plures ædiculæ, θάλαμοι, deorum; est magnum δῶμα, œcus, atrium, quo dii conveniunt et epulantur. In ornatu est, quod parietes, solum, fores, ære obductæ sunt; qui luxus erat heroicæ ætatis; v. Odyss. η. 86. sq. et δ. 71. 19. Inde nunc χαλκοβατὲς δῶμα.

καί μιν γουνάσομαι, καί μιν πείσεσθαι ὀΐω.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
χωόμενον κατὰ θυμὸν ἐϋζώνοιο γυναικός,
τήν ῥα βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρων. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἐς Χρύσην ἵκανεν, ἄγων ἱερὴν ἑκατόμβην.
οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
ἱστία μὲν στείλαντο, θέσαν δ' ἐν νηῒ μελαίνῃ·
ἱστὸν δ' ἱστοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες
καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὅρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς.
ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
ἐκ δ' ἑκατόμβην βῆσαν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι.
ἐκ δὲ Χρυσηῒς νηὸς βῆ ποντοπόροιο.
τὴν μὲν ἔπειτ' ἐπὶ βωμὸν ἄγων πολύμητις Ὀδυσσεύς,
πατρὶ φίλῳ ἐν χερσὶ τίθει, καί μιν προσέειπεν·
Ὦ Χρύση, πρό μ' ἔπεμψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
παῖδά τε σοὶ ἀγέμεν, Φοίβῳ θ' ἱερὴν ἑκατόμβην
ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασόμεσθα ἄνακτα,
ὃς νῦν Ἀργείοισι πολύστονα κήδε' ἐφῆκεν.
Ὣς εἰπών, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δὲ δέξατο χαίρων
παῖδα φίλην. τοὶ δ' ὦκα θεῷ κλειτὴν ἑκατόμβην
ἑξείης ἔστησαν ἐΰδμητον περὶ βωμόν.
χερνίψαντο δ' ἔπειτα, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δὲ Χρύσης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·

431. Chrysa, ut ex h. l. patet, urbs fuit maritima, in qua Chryses sacerdos templo Apollinis Sminthei (v. ad vs. 39.) præfuit; diversa illa ab alia recentiore, inter Trojam et Lectum promontorium sita. Subfuit urbs ditioni Eetionis, regis Thebes cf. ad vs. 366.—433. ἱστία μὲν στείλαντο, συνέστειλαν, καθεῖλον.—434. προτόνοισιν ὑφέντες, ὑφέντες τὸν ἱστὸν προτόνοις, διὰ τῶν προτόνων (κάλων, ἱμάντων) funibus laxatis.—436. ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον. εὐναίας, saxa, quæ pro ancoris erant.

449. οὐλοχύτας ἀνέλοντο. molam salsam elevarunt manu supra caput victimæ; tum factæ preces; iisque finitis mola inspersa capiti victimæ, (προβάλλεται) eoque ipso victima consecrata numini. Sunt autem οὐλοχύται scil. κριθαί, non molitæ, sed integræ, saltem granis non nisi tusis ac fractis.

450. μεγάλ' εὔχετο. μεγάλως. nunc magna, alta, voce. Mox ἴψαο, ἔβλαψας, ex ἰάπτειν, ἴπτειν, idem quod βλάπτειν.

Κλῦθί μευ, Ἀργυρότοξ', ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας,
Κίλλαν τε ζαθέην, Τενέδοιό τε ἶφι ἀνάσσεις.
ἤδη μέν ποτ' ἐμεῦ πάρος ἔκλυες εὐξαμένοιο·
τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ' ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
ἠδ' ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ' ἐπικρήηνον ἐέλδωρ,
ἤδη νῦν Δαναοῖσιν ἀεικέα λοιγὸν ἄμυνον.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν, καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν.
καῖε δ' ἐπὶ σχίζῃς ὁ γέρων, ἐπὶ δ' αἴθοπα οἶνον
λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
αὐτὰρ, ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ, ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
οἱ δὲ πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο,
καλὸν ἀείδοντες παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
μέλποντες Ἑκάεργον· ὁ δὲ φρένα τέρπετ' ἀκούων.

455. ἠδὲ copulat simpliciter pro καί.

459. αὖ ἐρύειν. resupinata cervice mactare, ut ad cælum conversum esset victimæ os.

460, 1. Excisa femora, tanquam pinguiores victimæ partes, involverunt omento bis circumducto (δίπτυχα ποιήσαντες), tu n exsicias alias pinguiorum carnium imponunt; ὠμοθετεῖν, ὠμὰ πάντοθεν ἀκρωτηριάζειν: ad quas, cum eæ ignis vi colliquescerent, ebulliente adipe, adstabant pueri, νέοι, ministri, *furcas*, non ut vertunt, *verua*, manibus tenentes ad continendas in strue et in locum reponendas carnes inter cremandum, motu ex igni facto dissilientes; fuisset enim infausti ominis, si carnes in humum provolutæ fuissent.

464 A μίστυλλόν τε initium est faciendum apodoseos.—466. assatis, non coctis carnibus usos heroes, nunc nota res: ὀπτὰ, οὐχ ἑφθὰ, κρέα apud Homerum.—468. et affatim appositis cibis satiarunt se. δαιτὸς ἐΐσης de epulis bonis, lautis. antiqua vox ἔϊσος, idem quod ἴσος. 469. ἐξ ἔρον ἕντο. ἐξέντο ἔρον, πόθον, coque ἐξεπλήρωσαν ἵμερον. ἐξίημι, antiquius ἐξίω, ab ἕω, emitto, eximo, ejicio: nunc est satiare, etiam absolute. Cibo et *potu satiatis vinum* nunc demum *distributum* ex more vitæ priscæ ad libationem faciendam et ad ebibendum.—470. κρατῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο repletos usque ad oram summam. Usum coronarum heroes Homerici ignorant.—471. ἐπαρξάμενοι distribuitur vinum ex cratere haustum poculis deinceps omnibus convivis, *initio facto* a dextra, unde ἐνδέξια inf. 597. vel ἐπιδέξια.

ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνάγοντο μετὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
τοῖσιν δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων.
οἱ δ' ἱστὸν στήσαντ', ἀνά θ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν,
ἐν δ' ἄνεμος πρῆσε μέσον ἱστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρῃ πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νηὸς ἰούσης·
ἡ δ' ἔθεε κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν,
νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν
ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν.
αὐτοὶ δὲ σκίδναντο κατὰ κλισίας τε νέας τε.
Αὐτὰρ ὁ μήνιε νηυσὶ παρήμενος ὠκυπόροισι
Διογενὴς Πηλέος υἱὸς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
οὔτε ποτ' εἰς ἀγορὴν πωλέσκετο κυδιάνειραν,
οὔτε ποτ' ἐς πόλεμον· ἀλλὰ φθινύθεσκε φίλον κῆρ,
αὖθι μένων, ποθέεσκε δ' ἀϋτήν τε πτόλεμόν τε.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' Ἠώς,
καὶ τότε δὴ πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες
πάντες ἅμα, Ζεὺς δ' ἦρχε. Θέτις δ' οὐ λήθετ' ἐφετμέων
παιδὸς ἑοῦ, ἀλλ' ἥγ' ἀνεδύσατο κῦμα θαλάσσης,
ἠερίη δ' ἀνέβη μέγαν οὐρανὸν, Οὔλυμπόν τε.
εὗρεν δ' εὐρύοπα Κρονίδην ἄτερ ἥμενον ἄλλων
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
καί ῥα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καὶ λάβε γούνων

479. ἴκμενον οὖρον *ventum secundum* ἴκμι. ἴκμαι, pro ἴκω. ἰκόμενος, ut Virgilio Æn. iii. 687. *Ecce autem Boreas angusta ab sede Pelori missus adest.* Sicque: *venti venientes.*—481. ἐμπρήθει ventus, ἐμφυσᾷ, vela.—486. ὑπετάνυσαν pro *subjecerunt*, ὑπέβαλον. ὑφῆκαν, ἕρματα, ἐρείσματα, ad navem in statu retinendam, ne forte fluctibus alluentibus soluta humo labefacta rueret retro in mare.

490. ἀγορὴν κυδιάνειραν, ἐνδόξους ἄνδρας ποιοῦσαν. cœtus et concio, in qua qui verba faciunt eloquentia et prudentia nomen et auctoritatem consequuntur. Mox ποθέεσκε δὲ pro γάρ. et φθινύθεσκε κῆρ transitive. ἔφθειρε. Sic θυμοφθόρον ἄχος. κατέδειν θυμόν.—493. ἐκ τοῖο. ἐκ τούτου. respicit vss. 424, 5. inde a die, quo altercatio inter Achillem et Agamemnonem inciderat, et Thetis Achilli nuntiaverat, Jovem ab Olympo abesse. Tum mox καὶ in apodosi vacans 494. καὶ τότε.

497. ἠερίη, ἑωθινὴ, ὀρθρινὴ mane.

498, 499. Olympus nunc mons est, intra nubes assurgens, varia juga et cacumina habens; in summo cacumine sedet Jupiter. v. paullo ante ad vs. 426.—εὐρύοπα Κρονίδην, late tonantem: ab ὄψ, φωνή. Alii late prospiciens ab ὄπτομαι.—500. παρέζετο, utpote supplex facta: v. sup. ad 407.

σκαιῇ· δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἑλοῦσα,
λισσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα·
Ζεῦ πάτερ, εἴ ποτε δή σε μετ' ἀθανάτοισιν ὄνησα
ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ·
τίμησόν μοι υἱὸν, ὃς ὠκυμορώτατος ἄλλων
ἔπλετ'· ἀτάρ μιν νῦν γε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ σύ πέρ μιν τῖσον, Ὀλύμπιε, μητιέτα Ζεῦ.
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώεσσι τίθει κράτος, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
υἱὸν ἐμὸν τίσωσιν, ὀφέλλωσί τέ ἑ τιμῇ.
Ὣς φάτο· τὴν δ' οὔτι προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς,
ἀλλ' ἀκέων δὴν ἧστο. Θέτις δ', ὡς ἥψατο γούνων,
ὣς ἔχετ' ἐμπεφυυῖα, καὶ εἴρετο δεύτερον αὖτις·
Νημερτὲς μὲν δή μοι ὑπόσχεο, καὶ κατάνευσον,
ἢ ἀπόειπ'· ἐπεὶ οὔ τοι ἔπι δέος· ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
ὅσσον ἐγὼ μετὰ πᾶσιν ἀτιμοτάτη θεός εἰμι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἦ δὴ λοίγια ἔργ', ὅτε μ' ἐχθοδοπῆσαι ἐφήσεις
Ἥρῃ, ὅταν μ' ἐρέθῃσιν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν·
ἡ δὲ καὶ αὔτως μ' αἰεὶ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
νεικεῖ, καί τέ με φησὶ μάχῃ Τρώεσσιν ἀρήγειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν αὖτις ἀπόστιχε, μή τι νοήσῃ
Ἥρη· ἐμοὶ δέ κε ταῦτα μελήσεται, ὄφρα τελέσσω.
εἰ δ', ἄγε, τοι κεφαλῇ κατανεύσομαι, ὄφρα πεποίθῃς.
τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν γε μετ' ἀθανάτοισι μέγιστον
τέκμωρ· οὐ γὰρ ἐμὸν παλινάγρετον, οὐδ' ἀπατηλὸν,
οὐδ' ἀτελεύτητον, ὅ τι κεν κεφαλῇ κατανεύσω.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.

505. *τίμησόν μοι υἱὸν*—generali voce usus pro, vindica ejus dignitatem, ulciscendo injuriam ei factam. *ὀφέλλειν τιμῇ. αὔξειν* pro amplificare, illustrare. Lat. *mactare.*

514. *νημερτὲς*, vere, nunc est aperte, sine hæsitatione vel simulatione.—515. *ἢ ἀπόειπ'. ἢ ἀπάρνησαι καὶ ἄπειπον.*

517. *μέγ' ὀχθήσας.* *animo commotus.* —518. *ἦ δὴ λοίγιον χρῆμα τοῦτο ἔσται. ὅτι ἐφήσεις ἐμὲ, ὥστε.* in eum locum adduces, coges me, *ἀναγκάσεις*, exercere odia cum Junone, si resciverit, me tuis precibus obtemperasse et partes Trojanorum, qui ipsi tam invisi sunt, superiores facere velle. *ἐχθοδοπὸς* apud tragicos est et is qui odia exercet in alios et is qui ipsis odio est, invisus. *ἐχθοδοπεῖν. ἀπέχθεσθαι. διεχθρεῦσαι.*

526. *τέκμωρ* proprie scopus, tandem quoque eventus; inde etiam eventi et effecti signum, argumentum, pignus, fides, qua res firmatur.—*παλινάγρετον.* —*ὅ τι κεν ἐγὼ κεφαλῇ κατανεύσω, τοῦτο οὐ παλινάγρετον.*

528 *κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε. ἐπένευσε.*

ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον.
τώ γ' ὣς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
εἰς ἅλα ἆλτο βαθεῖαν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα. θεοὶ δ' ἅμα πάντες ἀνέσταν
ἐξ ἑδέων, σφοῦ πατρὸς ἐναντίον· οὐδέ τις ἔτλη
μεῖναι ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀντίοι ἔσταν ἅπαντες.
ὣς ὁ μὲν ἔνθα καθέζετ' ἐπὶ θρόνου. οὐ δέ μιν Ἥρη
ἠγνοίησεν ἰδοῦσ' ὅτι οἱ συμφράσσατο βουλὰς
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
αὐτίκα κερτομίοισι Δία Κρονίωνα προσηύδα·
Τίς δ' αὖ τοι, δολομῆτα, θεῶν συμφράσσατο βουλάς;
αἰεί τοι φίλον ἐστὶν, ἐμεῦ ἀπὸ νόσφιν ἐόντα,
κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν· οὐδέ τί πώ μοι
πρόφρων τέτληκας εἰπεῖν ἔπος, ὅ ττι νοήσῃς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ἥρη, μὴ δὴ πάντας ἐμοὺς ἐπιέλπεο μύθους
εἰδήσειν· χαλεποί τοι ἔσοντ' ἀλόχῳ περ ἐούσῃ.
ἀλλ' ὃν μέν κ' ἐπιεικὲς ἀκουέμεν, οὔτις ἔπειτα
οὔτε θεῶν πρότερος τόνγ' εἴσεται, οὔτ' ἀνθρώπων·
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοιμι νοῆσαι,
μή τι σὺ ταῦτα ἕκαστα διείρεο, μηδὲ μετάλλα.

529. *ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται* sunt divinæ: ut sæpe *πέπλοι.*

—*ἐπερρώσαντο. ἐκινοῦντο. ἐσείσθησαν. ῥώεσθαι* proprie de motu vehementi, tum simpliciter se movere.

530. *μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον. ἔσεισε.* Hoc sublime, quod capite leniter moto, solo nutu, non modo thronus, sed totus Olympus fuit concussus: quantum igitur deum, quantam ejus vim esse putabimus, si robur suum exserat!

531. Usque ad fin. libri. Juno, pro sagacitate sua muliebri, suspicata, quod erat, in Achillis gratiam Jovem annuisse Thetidi, ut inferior esset res Achivorum, (v. 558, 9.) altercatione mota iram mariti provocat.—569. Vulcanus, ut jurgia dissolvat, deos ad hilaritatem, matrem ad obsequium erga maritum, hortatur.

600. Ita die hilariter exacto dormitum discedunt. *ὣς διετμάγησαν*, a se invicem discesserunt.

533. *Ζεὺς δὲ ἑὸν πρὸς δῶμα.* Tacite poeta ab Olympo monte narrationem ad regiam Jovis transfert: cf. sup. 499 Est autem *τὸ δῶμα* magnum illud atrium, pars ædium primaria, in qua consessus et epulæ celebrantur, ad vitæ heroum morem: erat *χαλκοβατὲς* sup. 426.—534. *οὐδέ τις ἔτλη μεῖναι* (sedendo *πρὸς τὸν*) *ἐπερχόμενον, ἀλλ' ἀνέστησαν.*—538. *λευκόπους* Thetis. (*πέζα* pro *ποῦς*) Nerei filia.

539. *κερτομίοισι*, non conviciis, sed verbis provocantibus ad iram, *ἐρεθιστικοῖς.*—542. *κρυπτάδια φρονέοντα δικαζέμεν.* dictum pro *κρύφα βουλεύεσθαι.*

546. *χαλεποί τοι ἔσοντ'*—pro *χαλεπὸν ἔσται σοι εἰδέναι αὐτούς.* consilia mea resciscere.—549. *ὃν δέ κ' ἐγὼν—ταῦτας ἕκαστα*, pro, *εἴ τινα—ταῦτα.*

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι, οὔτε μεταλλῶ·
ἀλλὰ μάλ' εὔκηλος τὰ φράζεαι, ἅσσ' ἐθέλησθα.
νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή σε παρείπῃ
ἀργυρόπεζα Θέτις, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
ἠερίη γάρ σοί γε παρέζετο, καὶ λάβε γούνων.
τῇ σ' ὀΐω κατανεῦσαι ἐτήτυμον, ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
δαιμονίη, αἰεὶ μὲν ὀΐεαι, οὐδέ σε λήθω·
πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεαι, ἀλλ' ἀπὸ θυμοῦ
μᾶλλον ἐμοὶ ἔσεαι· τὸ δέ τοι καὶ ῥίγιον ἔσται.
εἰ δ' οὕτω τοῦτ' ἐστὶν, ἐμοὶ μέλλει φίλον εἶναι.
ἀλλ' ἀκέουσα κάθησο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
μή νύ τοι οὐ χραίσμωσιν, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
ἆσσον ἰόνθ', ὅτε κέν τοι ἀάπτους χεῖρας ἐφείω.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη.
καί ῥ' ἀκέουσα καθῆστο, ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ.
ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοὶ οὐρανίωνες.
τοῖσιν δ' Ἥφαιστος κλυτοτέχνης ἦρχ' ἀγορεύειν,
μητρὶ φίλῃ ἐπίηρα φέρων λευκωλένῳ Ἥρῃ·
Ἦ δὴ λοίγια ἔργα τάδ' ἔσσεται, οὐδ' ἔτ' ἀνεκτὰ,
εἰ δὴ σφὼ ἕνεκα θνητῶν ἐριδαίνετον ὧδε,
ἐν δὲ θεοῖσι κολῳὸν ἐλαύνετον· οὐδέ τι δαιτὸς

553. *καὶ λίην σε πάρος γ' οὔτ' εἴρομαι.* omnino nec antea ex te quærebam aliquid. *καὶ μάλα.* tum *πάρος, πρὶν,* cum præsenti, etsi de re præterita; ex usu.

555. *μή σε παρείπῃ.* ne ad consilium diversum ab eo, quod adhuc amplexus es, Thetis te abducat: *μὴ παραπείθῃ.* ex 558, 9.—557. *λάβε γούνων,* pro *ἔλαβε σε κατὰ τῶν γούνων.*—558. *ὀΐω, οἴομαι, ὑποπτεύω.* 561. *ὦ δαιμονίη.* o bona—*ἀπὸ θυμοῦ ἔσεαι. ἀποθύμιος.*—564, *εἰ δ' οὕτω.*—Fac vero hoc ita se habere, ut tu suspicaris: scito hoc mihi ita placere.—566, 7. *χραισμεῖν. ὠφελεῖν,* tum *βοηθεῖν, ἐπαρκεῖν τινὶ πρός τι.*—Difficultatem in *ἆσσον ἰόνθ'* plerique ita expediunt, ut dualis pro plurali sit *ἰόντε* pro *ἰόντες θεοί.* Equidem sic accipiebam: *μὴ οὐ χραίσμωσί σοι (πρὸς ἐμὲ* contra me) *ἆσσον ἰόντα (σοί.)* ne tibi auxilio esse, te defendere, queant, quando manus tibi injiciam. Nam *ἆσσον ἰέναι,* h. e. *ἐπιέναι* dicitur is, qui infesto animo et manu aliquem aggreditur, non qui *βοηθεῖν* volunt.—*ἄαπτος,* invictus, fortis, est is, *οὗ ἅπτεσθαι οὐδεὶς τολμᾷ.*

569. *ἐπιγνάμψασα φίλον κῆρ. κάμψασα.* domans se, iram comprimens.

572. *ἐπίηρα.* faciens hoc in matris gratiam. Ab *ἦρ* vel *ἧρ, ἠρὸς, ἧρα,* quod *χάριν* significat.

575. *κολῳὸν, θόρυβον.* movetis inter deos turbas.—576. *ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ, si malum hoc rixæ et jurgii obtinet, hilaritatem*

ἐσθλῆς ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
μητρὶ δ' ἐγὼ παράφημι, καὶ αὐτῇ περ νοεούσῃ,
πατρὶ φίλῳ ἐπίηρα φέρειν Διῒ, ὄφρα μὴ αὖτε
νεικείῃσι πατὴρ, σὺν δ' ἡμῖν δαῖτα ταράξῃ.
εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς
ἐξ ἑδέων στυφελίξαι· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατός ἐστιν.
ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐπέεσσι καθάπτεσθαι μαλακοῖσιν·
αὐτίκ' ἔπειθ' ἵλαος Ὀλύμπιος ἔσσεται ἡμῖν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ ἀναΐξας δέπας ἀμφικύπελλον
μητρὶ φίλῃ ἐν χειρὶ τίθει, καί μιν προσέειπε·
Τέτλαθι, μῆτερ ἐμὴ, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ,
μή σε, φίλην περ ἐοῦσαν, ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι
θεινομένην· τότε δ' οὔ τι δυνήσομαι, ἀχνύμενός περ,
χραισμεῖν· ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι.
ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτ' ἀλεξέμεναι μεμαῶτα,
ῥῖψε, ποδὸς τεταγὼν, ἀπὸ βηλοῦ θεσπεσίοιο·
πᾶν δ' ἦμαρ φερόμην, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
κάππεσον ἐν Λήμνῳ· ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·
ἔνθα με Σίντιες ἄνδρες ἄφαρ κομίσαντο πεσόντα.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
μειδήσασα δὲ, παιδὸς ἐδέξατο χειρὶ κύπελλον.
αὐτὰρ ὁ τοῖς ἄλλοισι θεοῖς ἐνδέξια πᾶσιν

illud *epularum omnem exiget.*—577. *παράφημι* nunc simpl. *συμβουλεύω.*—578. *μὴ αὖτε νεικείῃσι,* ne rursum irascatur.

580. *εἴπερ γάρ κ' ἐθέλῃσιν,* si voluerit e sedibus nos deturbare; suppleatur apodosis: *μέλλει, δύναται ποιεῖν τοῦτο. στυφελίζειν* proturbare de throno.

584, 5. Poculum matri præbet non tanquam pocillator, *οἰνοχόος,* quod vulgo narrant, verum propinans, ut solebant facere honoris caussa. Tum ille, ut et ceteris diis propinet, pocula replet iisque præbet ad eos exhilarandos. *δέπας ἀμφικύπελλον,* fundum in medio habens, ut utrinque cavum sit, quod vinum recipiat.

587. *ἐν ὀφθαλμοῖσιν* sive in conspectu, coram, male mulcatam, sive ut cernam *σὺν ὀφθαλμοῖς,* antiquo usu.—589. *ἀργαλέος γὰρ Ὀλύμπιος ἀντιφέρεσθαι,* pro *ἀργαλέον γὰρ, χαλεπόν, ἐστιν, ἀντιφέρεσθαι Διΐ.*—591. *ποδὸς τεταγὼν, λαβόμενός μου.* me apprehensum pede. a *τάω,* capio, *τάζω. τέταγα. τετάγα.* Juno Herculi inimica, Jove sopito, tempestatem Herculi Troia reduci immiserat, qua ille cursu dejectus ad insulam Con est delatus. Tum Jupiter in eam vehementer exarserat, ita ut ex Olympo suspenderet, O. 17. sq. cumque Vulcanus interponere se vellet, expertus est eam fortunam, quam hic ipse enarrat. Porro 594. *Sinties* antiquiores Lemni incolæ, barbari, *ἀγριόφωνοι* Odyss. Θ. 294. Pelasgicæ stirpis. Vulcanum statim recrearunt ex casu, *ἐκομίσαντο;* nam parum sensus vel vitæ ei inerat.

595. Risit dea, non tam casum filii recordata, sed subridet filio tam obsequiose poculum offerenti ut matrem exhilaret.—597. *ἐνδέξια* idem esse videtur quod *ἐπιδέξια* a dextra parte orsus.

οἰνοχόει, γλυκὺ νέκταρ ἀπὸ κρητῆρος ἀφύσσων.
ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσιν,
ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων,
Μουσάων θ', αἳ ἄειδον ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέδυ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόνδε ἕκαστος,
ᾗχι ἑκάστῳ δῶμα περικλυτὸς ἀμφιγυήεις
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι.
Ζεὺς δὲ πρὸς ὃν λέχος ἤϊ' Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι·
ἔνθα καθεῦδ' ἀναβάς· παρὰ δὲ, χρυσόθρονος Ἥρη.

599. *ἄσβεστος γέλως* simpliciter, multus.—Itaque vs. 600. *διὰ δώματα ποιπνύοντα, διὰ τὸ δῶμα διακονοῦντα*, per atrium discursitantem, ut vinum præbeat singulis. De claudicatione tanquam risus caussa nil in Homero habetur.

601—604. Vita deorum in Olympo, ad vitam heroum adumbrata.—604. *ἀμειβόμεναι ὀπὶ*, sive per vices inter se canentes; sive excipiendo Apollinem, sive, simpliciter accinentes.

606. Olympi regia adumbrata ad morem vitæ heroum. Est aula ac septum, *αὐλὴ* et *ἕρκος*, in quo magna ædes, *δῶμα*, præter hanc plures ædiculæ singulis diis habitandæ: *οἶκοι. δώματα. ἀμφιγυήεις*, *pedibus captus, infirmis et fluxis pedibus.*

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ β'.

ARGUMENTUM.

Quod in vulgari narratione ita se haberet: Agamemnonem, in contemtum Achillis, ut se ejus virtute et copiis haud egere ostenderet, Achivos ad Trojam expugnandam eduxisse: hoc poeta ita ornavit, ut consilium a somnio repeteret, cujus religio et auctoritas inter illos homines erat magna. Hoc autem somnium ita instruxit, ut Jovem sollicitum de ratione ineunda, quomodo Thetidis

precibus suisque promissis satis faceret, tandem in eo acquievisse diceret, ut somnio falso Agamemnonem in fraudem induceret;—35. qui, spe sibi facta, fore ut Trojam sine mora expugnaret, nihil sibi gloriosius fore arbitratus, quam si sine Achille Trojam caperet, rem statim ita est aggressus, ut de via et ratione dispiceret, quomodo Achivis consilium suum probaret. Concio erat convocanda; antequam id rite fieret, consessum principum indicit: in quo somnium exponit, et, ut animos Achivorum exploret, an parati ad pugnam ineundam sint sine Achille, se simulare velle significat consilium de reditu in patriam re infecta parando; scilicet fore arbitratus, ut concio magno clamore posceret signum pugnæ proponendum—83. Enimvero res aliter cecidit, quam expectaverat; concione enim facta Achivi mentionem de discessu faciendo læti audiunt et extemplo discessum parant—154. Jam conclamatum erat, cum rem restituit Ulyssis prudentia; monitu scilicet Minervæ Junonis hortatu cælo delapsæ—181. Iterum in concionem coguntur Achivi Ulyssis suasu et auctoritate—210. Episodium de Thersite, cujus convicia in Agamemnonem Ulysses compescit—278. Idem verba facit in concione, et in memoriam revocat Calchantis vaticinium ante novem annos in Aulide ostentum interpretantis, quo constare ait, non nisi decimo anno Trojam expugnatum iri—333. In eandem sententiam verba facit Nestor, simulque tactices genus aliquod in pugna adhibere suadet—368. Agamemnon, jam pœnitentia injuriæ in Achillem contactus—375, jubet copias curare corpora,—401. ipse, victima cæsa, principes epulis excipit—431. Tum Nestoris suasu præcones signum pugnæ edunt, ipsi principes copias ordinant, omnesque in aciem procedunt—493.

Sequitur nunc recensus copiarum, et quidem secundum loca Græciæ, e quibus advenerant, una cum ducum nominibus, et navium, quibus advenerant, numero. Facit autem poeta initium a Bœotis,—516. Forte quod ex Aulide classis evecta fuerat. Inde Phocenses—526. Locri—535. Eubœenses—545. Athenienses et Salaminii—558. Argivi—568. Mycenæi—580. Lacedæmonii—590. Pylii—603. Arcades—614. Elidenses—624. Dulichienses—630. Cephallenes—637. Ætoli—644. Cretes—652. Rhodii—670. Symæi—675. Coi et alii ex insulis vicinis—680. Pergit ad Thessaliam: ex hac memorantur Myrmidones—694. Phylacenses—710. Pheræi—715. Methonæi—728. Œchalienses—733. Ormenii—737. Argissenses et Gyrtonii—747. Perrhæbi—755. Magnetes—759. In his præstantissimi equi erant bigæ Eumeli, Admeti f. et fortissimus erat Ajax, quandoquidem Achilles aberat—779. Copiæ ita instructæ versus Ilium procedunt. At Trojanis ante Priami ædes concionem habentibus per Politen affertur nuntius de Achivorum adventu; statim armis illi captis, Hectore duce, egressi ad tumulum Batieam dictum Achivis occurrunt—815. Inde fit brevis recensus Trojanorum et sociorum,

una cum eorum ducibus: sunt autem primo loco ipsi Trojani, agmen numerosissimum duce Hectore—818. Eorum socii Dardanii—823. Troes ex Zelea—827. ex Adrastea, Apæso, Pityea et Terea—834. ex Percote, Practio, Sesto, Abydo, et Arisbe—839. Pelasgi Larissæi—843. Thraces—845. Cicones—847. Pæones inde ab Axio fl.—850. Paphlagones ex Henetis—855. Halizones—857. Mysi—861. Phryges ex Ascania—863. Mæones—866. Cares ex locis circa Miletum et Mæandrum—875. Lycii—877.

ΑΛΛΟΙ μέν ῥα, θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ,
εὗδον παννύχιοι, Δία δ' οὐκ ἔχε νήδυμος ὕπνος·
ἀλλ' ὅ γε μερμήριζε κατὰ φρένα, ὡς Ἀχιλῆα
τιμήσῃ, ὀλέσῃ δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
πέμψαι ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι οὖλον Ὄνειρον·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Βάσκ' ἴθι, οὖλε Ὄνειρε, θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
ἐλθὼν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω.
θωρῆξαί ἑ κέλευε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοι πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψε γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο· βῆ δ' ἄρ' Ὄνειρος, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσε·
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
βῆ δ' ἄρ' ἐπ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα· τὸν δ' ἐκίχανεν
εὕδοντ' ἐν κλισίῃ, περὶ δ' ἀμβρόσιος κέχυθ' ὕπνος.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, Νηληΐῳ υἷι ἐοικὼς,
Νέστορι, τόν ῥα μάλιστα γερόντων τῖ' Ἀγαμέμνων·

1. ἱπποκορυσταὶ, qui armati de curribus pugnant, κορυσθέντες, μαχόμενοι, ἀπὸ τῶν ἵππων, ἁρμάτων.

3. τιμήσῃ. honorem imminutum redintegraret. Tum ὀλέσῃ δὲ, magnam cladem Achivis inferret, Achillis virtute destitutis.—6. οὖλος Ὄνειρος. ὀλέθριος. ἐπ' ὀλέθρῳ πεμπόμενος, διὰ τὴν ἀπάτην.

10. ἀτρεκέως—ὡς ἐπιτέλλω junge; accurate, iisdem verbis.—14. φράζονται. διχοφρονεῖν. διχογνωμονεῖν. sententiis et consiliis inter se dissidere, diversa sentire.

15. ἐφῆπται. imminent. ἅπτω, ἐφάπτω, περιάπτω.

19. περὶ κέχυθ', amplecti visus est. ἀμβρόσιος autem seu θεῖος seu ἥδιστος. v. ad A. 529.

τῷ μιν ἐεισάμενος προσεφώνεε θεῖος Ὄνειρος·
Εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει·
θωρῆξαί σε κέλευσε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
ἐκ Διός. ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσὶ, μηδέ σε λήθη
αἱρείτω, εὖτ' ἄν σε μελίφρων ὕπνος ἀνήῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπεβήσατο· τὸν δ' ἔλιπ' αὐτοῦ
τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἅ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλε.
φῆ γὰρ ὅγ' αἱρήσειν Πριάμου πόλιν ἤματι κείνῳ,
νήπιος, οὐδὲ τὰ ᾔδη ἅ ῥα Ζεὺς μήδετο ἔργα.
θήσειν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἐπ' ἄλγεά τε στοναχάς τε
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι διὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
ἔγρετο δ' ἐξ ὕπνου· θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή·
ἕζετο δ' ὀρθωθείς· μαλακὸν δ' ἔνδυνε χιτῶνα,
καλὸν, νηγάτεον· περὶ δὲ μέγα βάλλετο φᾶρος·
ποσσί δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον·
εἵλετο δὲ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεὶ,
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ἠὼς μέν ῥα θεὰ προσεβήσετο μακρὸν Ὄλυμπον,
Ζηνὶ φόως ἐρέουσα καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
αὐτὰρ ὁ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευε,
κηρύσσειν ἀγορήνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιούς·

24. βουληφόρον ἄνδρα, cujus auctoritas in consiliis spectatur capiendis et exsequendis.

39. ἐπιθήσειν γὰρ ἔμελλεν ἄλγεα.

41. θείη δέ μιν ἀμφέχυτ' ὀμφή. resonabat adhuc in ejus auribus vox per somnum accepta.

44. ποσὶ λιπαροῖσι. candidis.—45. ἀμφὶ ὤμοισι βάλετο ξίφος, sollennis formula: ensem et clipeum ponere, cum balteus, ex quo suspensus erat, nominandus esset. Simili more dicuntur τόξα, ubi sagitta erat memoranda.—46. Cur πατρώϊον dixerit, declaratur inf. 101. ἄφθιτον αἰεὶ, integrum servatum; sc. et hereditate acceptum, et multo magis propter materiam.—47. κατὰ νῆας. spatio inter mare et naves vacuo relicto.

49. ἐρέουσα. ἀπαγγέλλουσα, simpl. ferens.

οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
βουλὴ δὲ πρῶτον μεγαθύμων ἷζε γερόντων,
Νεστορέῃ παρὰ νηΐ Πυλοιγενέος βασιλῆος·
τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειρος,
ἀμβροσίην διὰ νύκτα· μάλιστα δὲ Νέστορι δίῳ
εἶδός τε, μέγεθός τε, φυήν τ', ἄγχιστα ἐῴκει.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί με πρὸς μῦθον ἔειπεν·
εὕδεις, Ἀτρέος υἱὲ δαΐφρονος, ἱπποδάμοιο;
οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα,
ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται, καὶ τόσσα μέμηλε.
νῦν δ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει.
θωρῆξαί σε κέλευσε κάρη κομόωντας Ἀχαιοὺς
πανσυδίῃ· νῦν γάρ κεν ἕλοις πόλιν εὐρυάγυιαν
Τρώων· οὐ γὰρ ἔτ' ἀμφὶς Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἀθάνατοι φράζονται· ἐπέγναμψεν γὰρ ἅπαντας
Ἥρη λισσομένη· Τρώεσσι δὲ κήδε' ἐφῆπται
ἐκ Διός· ἀλλὰ σὺ σῇσιν ἔχε φρεσίν.—Ὣς ὁ μὲν εἰπὼν
ᾤχετ' ἀποπτάμενος· ἐμὲ δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν·
πρῶτα δ' ἐγὼν ἔπεσι πειρήσομαι, ἣ θέμις ἐστὶ,
καὶ φεύγειν σὺν νηυσὶ πολυκλήϊσι κελεύσω·
ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσιν.
Ἤτοι ὅ γ' ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Νέστωρ, ὅς ῥα Πύλοιο ἄναξ ἦν ἠμαθόεντος,

54. Νεστορέῃ παρὰ νηΐ Πυλοιγενέος βασιλῆος h. παρὰ νηΐ Νέστορος, forma non inusitata poetis, ἀρτύνεσθαι βουλὴν comminisci, machinari, struere.

56. ἐνύπνιον ἦλθεν Ὄνειρος. κατὰ τὸ ἐνύπνιον ἐν ὕπνῳ.

57. ἀμβροσίην διὰ νύκτα. θείαν.—72. αἴ κέν πως. sc. σκοπήσομεν, εἰ. Et tum: videamus an est dictum pro, curemus ut. θωρήσσειν de educendis copiis, ut sæpe. Scilicet, Agamemnon verebatur, ne Achivi, ab Achille destituti, si ad pugnam eos educere vellet, imperium detrectarent. Hoc eum ad hanc rationem excogitandam adduxit, ut experiri vellet animos, contrario consilio re infecta redituS faciendi proposito. Instruxerat autem rem Senatu ante habito sic, ut ei, quod ipse per simulationem suaserat, seniores contrarium suaderent: ὑμεῖς δ' ἄλλοθεν ἄλλος ἐρητύειν ἐπέεσσι vs. 75. adeoque sua auctoritate permotum populum adducerent ad id, quod Agamemnone suadente fuissent recusaturi.

73. ἣ θέμις ἐστί. jungenda sunt cum πρῶτα δ' ἐγώ.—75. ἐρητύειν (μέμνησθε) h. e. κωλύειν, non populum, sed dicentem me, impugnando et refellendo dicta.

ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
εἰ μέν τις τὸν ὄνειρον Ἀχαιῶν ἄλλος ἔνισπε,
ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
νῦν δ' ἴδεν ὃς μέγ' ἄριστος ἐνὶ στρατῷ εὔχεται εἶναι.
ἀλλ' ἄγετ', αἴ κέν πως θωρήξομεν υἷας Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, βουλῆς ἐξ ἦρχε νέεσθαι.
οἱ δ' ἐπανέστησαν, πείθοντό τε ποιμένι λαῶν
σκηπτοῦχοι βασιλῆες· ἐπεσσεύοντο δὲ λαοί.
Ἠΰτε ἔθνεα εἶσι μελισσάων ἀδινάων,
πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων,
βοτρυδὸν δὲ πέτονται ἐπ' ἄνθεσιν εἰαρινοῖσιν,
αἱ μέν τ' ἔνθα ἅλις πεποτήαται, αἱ δέ τε ἔνθα·
ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἠϊόνος προπάροιθε βαθείης ἐστιχόωντο
ἰλαδὸν εἰς ἀγορήν· μετὰ δέ σφισιν Ὄσσα δεδήει,
ὀτρύνουσ' ἰέναι, Διὸς ἄγγελος· οἱ δ' ἀγέροντο.
τετρήχει δ' ἀγορὴ, ὑπὸ δὲ στεναχίζετο γαῖα
λαῶν ἱζόντων, ὅμαδος δ' ἦν. ἐννέα δέ σφεας
κήρυκες βοόωντες ἐρήτυον, εἴποτ' ἀϋτῆς
σχοίατ', ἀκούσειαν δὲ Διοτρεφέων βασιλήων.
σπουδῇ δ' ἕζετο λαὸς, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας
παυσάμενοι κλαγγῆς. ἀνὰ δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
ἔστη, σκῆπτρον ἔχων, τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
Ἥφαιστος μὲν δῶκε Διΐ Κρονίωνι ἄνακτι·
αὐτὰρ ἄρα Ζεὺς δῶκε διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ·
Ἑρμείας δὲ ἄναξ δῶκε Πέλοπι πληξίππῳ·
αὐτὰρ ὁ αὖτε Πέλοψ δῶκ' Ἀτρέϊ, ποιμένι λαῶν·
Ἀτρεὺς δὲ θνήσκων ἔλιπε πολύαρνι Θυέστῃ·
αὐτὰρ ὁ αὖτε Θυέστ' Ἀγαμέμνονι λεῖπε φορῆναι,
πολλῇσι νήσοισι καὶ Ἄργεϊ παντὶ ἀνάσσειν.
τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·

81. καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον. scil. ἢ πυθοίμεθα.

85. ποιμένι λαῶν. Agamemnoni: non Nestori; cui non parent reges.

87. μέλισσαι ἀδιναὶ, confertæ, volantes ἀθρόως.

93. Ὄσσα δεδήει fama gliscens, potest dici *ardere*, *fervere*, h. e. concitari; at h. l. est dea, quæ ardet studio impellendi Achivos, ut in concionem coeant.

95. τετρήχει δ' ἀγορὰ, tumultuabatur populus, qui convenerat, ἐταράχθη, ἐθορυβεῖτο.—97. εἴποτ' pro ἵνα, ὥστε.

103. διακτόρῳ Ἀργειφόντῃ· τῷ διάγοντι τὰ πράγματα, inprimis τὰς ἀγγελίας. ideoque simpl. διάκτωρ, ἄγγελος, κῆρυξ.

Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ θεράποντες Ἄρηος,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτη ἐνέδησε βαρείη·
σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
οὕτω που Διὶ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
αἰσχρὸν γὰρ τόδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν Ἀχαιῶν
ἄπρηκτον πόλεμον πολεμίζειν, ἠδὲ μάχεσθαι
ἀνδράσι παυροτέροισι· τέλος δ' οὔπω τι πέφανται.
εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,
ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ἀριθμηθήμεναι ἄμφω,
Τρῶας μὲν λέξασθαι, ἐφέστιοι ὅσσοι ἔασιν,
ἡμεῖς δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοί,
Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαςον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν·
πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο.
τόσσον ἐγώ φημι πλέας ἔμμεναι υἷας Ἀχαιῶν
Τρώων, οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι
πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπαλοι ἄνδρες ἔασιν,
οἵ με μέγα πλάζουσι, καὶ οὐκ εἰῶσ' ἐθέλοντα
Ἰλίου ἐκπέρσαι εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
ἐννέα δὴ βεβάασι Διὸς μεγάλου ἐνιαυτοί,
καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν, καὶ σπάρτα λέλυνται·
αἱ δέ που ἡμέτεραί τ' ἄλοχοι, καὶ νήπια τέκνα,

110. θεράποντες, Martis comites et famuli, omnino viri bellicosi.—111. ἄτῃ ἐνέδησε, quatenus fato, malis fatalibus, aliquis *implicitus* et *irretitus* esse dicitur.

112. σχέτλιος, *durus, sævus, audax, miser, ærumnosus.*—116. μέλλει, videtur. ἔοικε. sic sæpe.—117. κάρηνα πολίων. acropoles ἄκρας.—119. αἰσχρὸν γὰρ, particula indignanti convenit. Alias μὲν expectabas, vel δέ.—122. Post πολεμίζειν debebat sequi τέλος δ' οὔπω τι φανῆναι.

124. Jungenda: εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν (ἐάν τις γὰρ ἐθέλωμεν) ἀριθμηθήμεναι ἄμφω, (καὶ εἰ ἐθέλοιμεν) λέξασθαι Τρῶας, (*in unum locum cogere Trojanos*) ἡμεῖς δὲ διακοσμηθεῖμεν.—ὅρκια victimas, scil. τὰ ἱερεῖα ὅρκια et ταμόντες pro θύοντες. πιστὰ, firmandi fœderis caussa, mactatæ victimæ.—125. *Si velimus Trojanos, exclusis sociis, seligere, sejungere, solos, sique nos describamur per decurias:* assessu s. *accubitu ad epulas facto, vix denis singulis suppetet unus Trojanus.* ἐφέστιοι, ἔποικοι, οἱ οἰκοῦντες ἐν τῇ πόλει. opp. socii, σύμμαχοι, ἐπίκουροι. Inf. v. 130. οἳ ναίουσι κατὰ πτόλιν· ἀλλ' ἐπίκουροι etc.—132. πλάζουσι pr. faciunt aberrare sc. a scopo, a consilio, ἀποσφάλλουσί με τῆς ὁρμῆς. Nunc simpl. ἀπείργουσι.

135. σπάρτον est nomen commune plurium fruticis utilis generum.

εἵατ' ἐνὶ μεγάροις ποτιδέγμεναι· ἄμμι δὲ ἔργον
αὔτως ἀκράαντον, οὗ εἵνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε,
πᾶσι μετὰ πληθὺν, ὅσοι οὐ βουλῆς ἐπάκουσαν.
κινήθη δ' ἀγορὴ, ὡς κύματα μακρὰ θαλάσσης
πόντου Ἰκαρίοιο, τὰ μέν τ' Εὖρός τε Νότος τε
ὤρορ', ἐπαΐξας πατρὸς Διὸς ἐκ νεφελάων.
ὡς δ' ὅτε κινήσει Ζέφυρος βαθὺ λήϊον, ἐλθὼν
λάβρος, ἐπαιγίζων, ἐπί τ' ἠμύει ἀσταχύεσσιν·
ὣς τῶν πᾶσ' ἀγορὴ κινήθη· τοὶ δ' ἀλαλητῷ
νῆας ἔπ' ἐσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
ἵστατ' ἀειρομένη· τοὶ δ' ἀλλήλοισι κέλευον,
ἅπτεσθαι νηῶν ἠδ' ἑλκέμεν εἰς ἅλα δῖαν,
οὐρούς τ' ἐξεκάθαιρον· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκεν
οἴκαδε ἱεμένων· ὑπὸ δ' ᾕρεον ἕρματα νηῶν.
ἔνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη,
εἰ μὴ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτώνη,
οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἀργεῖοι φεύξονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιεν
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν

138. αὔτως, dictum δεικτικῶς.—140. φεύγωμεν. discedamus, redeamus.—142. θυμὸν ὄρινε πᾶσι. commovit animos, ut discessum vere pararent.

147. Zephyrum *vehementem, procellosum*, nominat, ex cæli istius natura. Est autem duplex comparatio, cui apud animum supplendum ἢ ὡς ὅτε κινήσει. quemadmodum fluctus moventur in mari, et seges in agro: sic nunc concio turbatur.—147. κινήσει pro movere solet. ut sæpe in comparatione pro κινεῖ. aoristus alibi eadem acceptione.

148. ἐπαιγίζων. τὰς αἶγας, h. e. μεγάλα κύματα, κινῶν. ἐπί τ' ἠμύει. non ventus, sed τὸ λήϊον, *inclinat se* in spicis h. habet aristas nutantes. Nam ἠμύειν est κλίνεσθαι, et tum πίπτειν.

153. οὐροὺς, fossas, per quas navis in mare deducitur: eas purgarunt, et fulcra, statumina, quibus, ut in sicco starent, naves erant fultæ, ἕρματα νηῶν, subduxere, quo delabi posset navis in mare.

155. ὑπέρμορα etsi fatale erat Trojam ab Achivis expugnari.

160. κὰδ δέ κεν—λίποιεν, καταλίποιεν δὲ ἂν, (pro futuro, καταλιποῦσι, cum antecederet φεύξονται) Ἑλένην (quam repetere volebant) εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ, *tanquam rem de qua gloriari possint* Priamus et Trojani: καύχημα. h. e. ita ut de ea, nobis invitis apud se servata, glorientur.

ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης ;
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον,
ἑσταότ'· οὐδ' ὅγε νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης
ἅπτετ', ἐπεί μιν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἵκανεν.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὕτω δὴ οἶκόνδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
φεύξεσθ', ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι πεσόντες ;
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιτε
Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλοὶ Ἀχαιῶν
ἐν Τροίῃ ἀπόλοντο, φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης ;
ἀλλ' ἴθι νῦν κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν, μηδέ τ' ἐρώει,
σοῖς δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρήτυε φῶτα ἕκαστον,
μηδὲ ἔα νῆας ἅλαδ' ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
βῆ δὲ θέειν, ἀπὸ δὲ χλαῖναν βάλε· τὴν δ' ἐκόμισσε
κῆρυξ Εὐρυβάτης Ἰθακήσιος, ὅς οἱ ὀπήδει.
αὐτὸς δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἐλθὼν,
δέξατό οἱ σκῆπτρον πατρώϊον ἄφθιτον αἰεί·
σὺν τῷ ἔβη κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
Ὅντινα μὲν βασιλῆα καὶ ἔξοχον ἄνδρα κιχείη,
τὸν δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστάς·
Δαιμόνι', οὔ σε ἔοικε, κακὸν ὣς, δειδίσσεσθαι·
ἀλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς.
οὐ γάρ πω σάφα οἶσθ', οἷος νόος Ἀτρείωνος.
νῦν μὲν πειρᾶται, τάχα δ' ἴψεται υἷας Ἀχαιῶν.
ἐν βουλῇ δ' οὐ πάντες ἀκούσαμεν οἷον ἔειπε.
μή τι χολωσάμενος ῥέξῃ κακὸν υἷας Ἀχαιῶν.

175. Ita redibitis in patriam, præcipites, νηυσὶν ἐμπεσόντες, in naves irruentes.
179. μηδέ τ' ἐρώει. μὴ ὑποχώρει.
190. δειδίσσεσθαι, turbari, turbatis animis discessum parare. δαιμόνιε o bone.
193. ἴπτειν, ἰάπτειν. βλάπτειν, nocere.
194. οὐ πάντες ἀκούσαμεν, pro ἠκούσατε.
195. μή τι χ. supple δείδια μή τι aut simile quid. ὅρα. φύλασσε.

θυμὸς δὲ μέγας ἐστὶ Διοτρεφέος βασιλῆος,
τιμὴ δ' ἐκ Διός ἐστι, φιλεῖ δέ ἑ μητιέτα Ζεύς.
Ὃν δ' αὖ δήμου τ' ἄνδρα ἴδοι, βοόωντά τ' ἐφεύροι,
τὸν σκήπτρῳ ἐλάσασκεν, ὁμοκλήσασκέ τε μύθῳ·
Δαιμόνι', ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε,
οἳ σέο φέρτεροί εἰσι· σὺ δ' ἀπτόλεμος καὶ ἄναλκις,
οὔτέ ποτ' ἐν πολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ.
οὐ μέν πως πάντες βασιλεύσομεν ἐνθάδ' Ἀχαιοί.
οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη· εἷς κοίρανος ἔστω,
εἷς βασιλεὺς, ᾧ δῶκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω
* σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσιν ἐμβασιλεύῃ. *
Ὣς ὅγε κοιρανέων δίεπε στρατόν· οἱ δ' ἀγορήνδε
αὖτις ἐπεσσεύοντο νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἠχῇ, ὡς ὅτε κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
αἰγιαλῷ μεγάλῳ βρέμεται, σμαραγεῖ δέ τε πόντος.
Ἄλλοι μέν ῥ' ἕζοντο, ἐρήτυθεν δὲ καθ' ἕδρας.
Θερσίτης δ' ἔτι μοῦνος ἀμετροεπὴς ἐκολῴα,
ὃς ῥ' ἔπεα φρεσὶν ᾗσιν ἄκοσμά τε πολλά τε ᾔδη,
μὰψ ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν,
ἀλλ', ὅ τι οἱ εἴσαιτο γελοίϊον Ἀργείοισιν
ἔμμεναι. αἴσχιστος δὲ ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε·
φολκὸς ἔην, χωλὸς δ' ἕτερον πόδα· τὼ δέ οἱ ὤμω
κυρτὼ, ἐπὶ στῆθος συνοχωκότε· αὐτὰρ ὕπερθε
φοξὸς ἔην κεφαλὴν, ψεδνὴ δ' ἐπενήνοθε λάχνη.

197. τιμὴ est dignitas, h. l. imperium summum.
198—206. Gravius increpat Ulysses gregarios milites, eosque jubet quiescere et *expectare jussum imperatoris*, quod nondum acceperant.
203. *non omnes imperabitis*: expectandum igitur est, ut ab imperatore signum discessus parandi proponatur.
206. θέμιστας. pro potestate regia, imperio, v. ad A. 238. σφίσι non habet, quo referas.
207. δίεπε στρατόν. διέτασσε. διῴκει. copias discurrentes regebat ut quiete agerent. κοιρανέων, βασιλικὰ διαπραττόμενος ἔργα.
213. Sunt plures modi jungendi sententias; aut: ἐκολῴα μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, (ὡς) ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν· ita ὅς ῥ' ἔπεα—ᾔδη paullo molestius interposita sunt; aut ὅς ῥ' ἔπεα — ᾔδη —ἐριζέμεναι βασιλεῦσι μὰψ ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον. Ita ᾔδη ἔπεα erit εἶπεν, ut εἰπεῖν ἠπίστατο dici potest.—οὐ κατὰ κόσμον. dicit aliquis ἀκόσμως, sine animi judicio firmo, temere, adeoque etiam indecore, οὐ κατὰ τὸ πρέπον.—ἐρίζειν nunc est pro ὀνειδίζειν.
216. quod nostro sermone αἴσχιστος ἦν πάντων, οἳ ἦλθον ὑπὸ Ἴλιον· quod alias εἰς Ἴλιον.—217. φολκὸς, διεστραμμένος τὰς ὄψεις, διάστροφος. —218. humeri gibbi et in pectus prominentes, συνοχωκότε, nova forma συνοχόω, idem quod συνέχω, συμπεπτωκότε. συνηγμένω. ita ut obstipo esset capite.—219. erat capite in acutum exeunte, capillis raris, ἐπενήνοθε. ἐπήνθει. ἐπῆν. λάχνη λεπτὴ ἐπιπόλαζεν.

ἔχθιστος δ' Ἀχιλῆϊ μάλιστ' ἦν, ἠδ' Ὀδυσῆϊ·
τὼ γὰρ νεικείεσκε. τότ' αὖτ' Ἀγαμέμνονι δίῳ
ὀξέα κεκληγὼς λέγ' ὀνείδεα. τῷ δ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
ἐκπάγλως κοτέοντο, νεμέσσηθέν τ' ἐνὶ θυμῷ·
αὐτὰρ ὁ μακρὰ βοῶν Ἀγαμέμνονα νείκεε μύθῳ·
Ἀτρείδη, τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι, ἠδὲ χατίζεις;
πλεῖαί τοι χαλκοῦ κλισίαι, πολλαὶ δὲ γυναῖκες
εἰσὶν ἐνὶ κλισίῃς ἐξαίρετοι, ἅς τοι Ἀχαιοὶ
πρωτίστῳ δίδομεν, εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν.
ἦ ἔτι καὶ χρυσοῦ ἐπιδεύεαι, ὅν κέ τις οἴσει
Τρώων ἱπποδάμων ἐξ Ἰλίου, υἷος ἄποινα,
ὅν κεν ἐγὼ δήσας ἀγάγω, ἢ ἄλλος Ἀχαιῶν;
ἠὲ γυναῖκα νέην, ἵνα μίσγεαι ἐν φιλότητι,
ἥν τ' αὐτὸς ἄπο νόσφι κατίσχεαι; οὐ μὲν ἔοικεν
ἀρχὸν ἐόντα, κακῶν ἐπιβασκέμεν υἷας Ἀχαιῶν.
ὦ πέπονες, κάκ' ἐλέγχε', Ἀχαιΐδες, οὐκ ἔτ' Ἀχαιοί,
οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα· τόνδε δ' ἐῶμεν
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ γέρα πεσσέμεν, ὄφρα ἴδηται,
ἤ ῥά τι οἱ χ' ἡμεῖς προσαμύνομεν, ἠὲ καὶ οὐκί·
ὃς καὶ νῦν Ἀχιλῆα, ἕο μέγ' ἀμείνονα φῶτα,
ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας.
ἀλλὰ μάλ' οὐκ Ἀχιλῆϊ χόλος φρεσίν· ἀλλὰ μεθήμων·
ἦ γὰρ ἄν, Ἀτρείδη, νῦν ὕστατα λωβήσαιο.
Ὣς φάτο, νεικείων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
Θερσίτης· τῷ δ' ὦκα παρίστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής,
ἴσχεο, μηδ' ἔθελ' οἶος ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν.
οὐ γὰρ ἐγὼ σέο φημὶ χερειότερον βροτὸν ἄλλον
ἔμμεναι, ὅσσοι ἅμ' Ἀτρείδῃσ' ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον·
τῷ οὐκ ἂν βασιλῆας ἀνὰ στόμ' ἔχων ἀγορεύοις,
καί σφιν ὀνείδεά τε προφέροις, νόστον τε φυλάσσοις.

227. ἐξαίρετοι. quod constituit notionem vocis γέρας.—228. εὖτ' ἂν πτολίεθρον ἕλωμεν. quoties aliquam urbem ceperimus.—232. ἠὲ γυναῖκα νέην. cum respectu ad Briseidem dictum.

235. κάκ' ἐλέγχεα. ἐλεγχεῖς. ἐλέγχιστοι.—237. γέρα πεσσέμεν. πέσσειν, coquere, mollire, fovere, frui his γέρασι, quæ e militia nostra ille captat, abstulit. Tum ὄφρα ἴδηται, (εἰ) ἦ—ἠέ.

251. μὴ νόστον φυλάσσοις. sc. ὥστε προφέρειν σφιν ὀνείδεα. ne captes præsens momentum, cum de reditu agitur, tanquam opportunitatem maledicendi re-

* οὐδέ τί πω σάφα ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
ἢ εὖ, ἠὲ κακῶς, νοστήσομεν υἷες Ἀχαιῶν. *
* τῷ, νῦν Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
ἧσαι ὀνειδίζων, ὅτι οἱ μάλα πολλὰ διδοῦσιν
ἥρωες Δαναοί· σὺ δὲ κερτομέων ἀγορεύεις. *
ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ δ' ἔτι σ' ἀφραίνοντα κιχήσομαι, ὥς νύ περ ὧδε,
μηκέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ κάρη ὤμοισιν ἐπείη,
μηδ' ἔτι Τηλεμάχοιο πατὴρ κεκλημένος εἴην,
εἰ μὴ ἐγώ σε λαβὼν, ἀπὸ μὲν φίλα εἵματα δύσω,
χλαῖνάν τ' ἠδὲ χιτῶνα, τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει,
αὐτὸν δὲ κλαίοντα θοὰς ἐπὶ νῆας ἀφήσω,
πεπληγὼς ἀγορῆθεν ἀεικέσσι πληγῇσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· σκήπτρῳ δὲ μετάφρενον ἠδὲ καὶ ὤμω
πλῆξεν· ὁ δ' ἰδνώθη, θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
σμῶδιξ δ' αἱματόεσσα μεταφρένου ἐξυπανέστη
σκήπτρου ὕπο χρυσέου· ὁ δ' ἄρ' ἕζετο, τάρβησέν τε·
ἀλγήσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν, ἀπομόρξατο δάκρυ.
οἱ δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν,
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ μυρί' Ὀδυσσεὺς ἐσθλὰ ἔοργε,
βουλάς τ' ἐξάρχων ἀγαθὰς, πόλεμόν τε κορύσσων·
νῦν δὲ τόδε μέγ' ἄριστον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν,
ὃς τὸν λωβητῆρα ἐπεσβόλον ἔσχ' ἀγοράων.
οὔ θήν μιν πάλιν αὖτις ἀνήσει θυμὸς ἀγήνωρ
νεικείειν βασιλῆας ὀνειδείοις ἐπέεσσιν.

gibus.—253. ἢ εὖ ἠὲ κακῶς νοστήσομεν.—recte ne an secus acturi simus, utile ne an perniciosum futurum sit, si discessum paremus. Sententiæ horum versuum non bene inter se vinctæ, nec loco suo positæ esse videntur.—259, 260. nec ipse vivam, nec Telemachus meus superstes sit!—262. τά τ' αἰδῶ ἀμφικαλύπτει est τὸ ζῶμα. nam, tanquam miles gregarius, ille thorace indutus non erat, sed subligaculum habebat inguini subter tunica circumdatum.

266. ὁ δ' ἰδνώθη, συνεκάμφθη. et θαλερὸν, δάκρυ, suborta lacrima, suaviter, tanquam ex oculis efflorescens.—269. ἀχρεῖον ἰδὼν, puto esse inepte, inficete, contorto vultu, utpote qui dolorem dissimulare vellet, inopinato verbere consternatus et pudore suffusus.

273. βουλάς τ' ἐξάρχων, pro τῶν βουλῶν. τοῦ βουλεύεσθαι. πόλεμόν τε κορύσσων. μάχην ἐγείρων—275. ἐπεσβόλον. λοίδορον. τὸν ἔπεσι βάλλοντα alios. λωβητὴρ Homero est ὑβριστὴς, ut λωβᾶσθαι pro ὑβρίζειν, 242.—276. θυμὸς ἀγήνωρ nunc est αὐθάδης καὶ ὑβριστής.

Ὣς φάσαν ἡ πληθύς· ἀνὰ δὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
ἔστη σκῆπτρον ἔχων· παρὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
εἰδομένη κήρυκι, σιωπᾶν λαὸν ἀνώγει·
ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες Ἀχαιῶν
μῦθον ἀκούσειαν, καὶ ἐπιφρασσαίατο βουλήν·
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀτρεΐδη, νῦν δή σε, ἄναξ, ἐθέλουσιν Ἀχαιοὶ
πᾶσιν ἐλέγχιστον θέμεναι μερόπεσσι βροτοῖσιν·
οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥνπερ ὑπέσταν
ἐνθάδ' ἔτι στείχοντες ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι.
ὥστε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ, χῆραί τε γυναῖκες,
ἀλλήλοισιν ὀδύρονται οἶκόνδε νέεσθαι.
ἦ μὴν καὶ πόνος ἐστὶν ἀνιηθέντα νέεσθαι.
καὶ γάρ τίς θ' ἕνα μῆνα μένων ἀπὸ ἧς ἀλόχοιο
ἀσχαλάᾳ σὺν νηῒ πολυζύγῳ, ὅνπερ ἄελλαι
χειμέριαι εἰλέωσιν, ὀρινομένη τε θάλασσα·
ἡμῖν δ' εἴνατός ἐστι περιτροπέων ἐνιαυτὸς
ἐνθάδε μιμνόντεσσι. τῷ οὐ νεμεσίζομ' Ἀχαιοὺς
ἀσχαλάαν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν. ἀλλὰ καὶ ἔμπης
αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν, κενεόν τε νέεσθαι.
τλῆτε, φίλοι, καὶ μείνατ' ἐπὶ χρόνον, ὄφρα δαῶμεν,
ἢ ἐτεὸν Κάλχας μαντεύεται, ἦε καὶ οὐκί.
εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσίν· ἐστὲ δὲ πάντες
μάρτυροι, οὓς μὴ Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι

282. ἐπιφρασσαίατο βουλὴν intelligere, percipere.

284. ἐθέλουσι—θέμεναι. μέλλουσιν. ἐλέγχιστον, ἐπονείδιστον, ἐφύβριστον ποιῆσθαι. Juraverant, εἰ ἀπονέεσθαι ἐκπέρσαντα Ἴλιον. Receperant enim ipso fœdere in se, fore ut Agamemnon non nisi victor rediret.

290. ἀλλήλοισιν ὀδύρονται. conquerendo suum desiderium declarant (ἐν) ἀλλήλοις.—291. est sane talis belli protracti ærumna, ut aliquis tædio captus, optare possit reditum in patriam: πόνος ἐστὶν, ὡς. alias: πόνος ἐστὶ τοῖος, ὡς.

293. μένων σὺν νηῒ, pro παρὰ νηῒ, in navigatione.—298. κενεὸν sc. respectu prædæ: qui re infecta redit, manibus vacuis redit.

302. οὓς μὴ Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι χθιζά τε καὶ πρώϊζα. χθὲς καὶ πρωΐ. nuper. nuperâ peste. Et procedit tota sententia hac junctura: εὖ γὰρ δὴ τόδε ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν,—ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες ἠγερέθοντο φέρουσαι, ἡμεῖς δὲ ἔρδομεν—, ἔνθα ἐφάνη μέγα σῆμα. Κὴρ θανάτου, fatum mortis, mors fatalis: ἔβαν φέρουσαι pro [illegible] abstulerunt, rapuerunt.

χθιζά τε καὶ πρώϊζ'· ὅτ' ἐς Αὐλίδα νῆες Ἀχαιῶν
ἠγερέθοντο, κακὰ Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ φέρουσαι,
ἡμεῖς δ' ἀμφὶ περὶ κρήνην ἱεροὺς κατὰ βωμοὺς
ἔρδομεν ἀθανάτοισι τεληέσσας ἑκατόμβας,
καλῇ ὑπὸ πλατανίστῳ, ὅθεν ῥέεν ἀγλαὸν ὕδωρ,
ἔνθ' ἐφάνη μέγα σῆμα· δράκων ἐπὶ νῶτα δαφοινὸς,
σμερδαλέος, τόν ῥ' αὐτὸς Ὀλύμπιος ἧκε φόωσδε,
βωμοῦ ὑπαΐξας πρός ῥα πλατάνιστον ὄρουσεν·
ἔνθα δ' ἔσαν στρουθοῖο νεοσσοὶ, νήπια τέκνα,
ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες,
ὀκτώ· ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·
ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας·
μήτηρ δ' ἀμφεποτᾶτο ὀδυρομένη φίλα τέκνα·
τὴν δ' ἐλελιξάμενος πτέρυγος λάβεν ἀμφιαχυῖαν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο καὶ αὐτὴν,
τὸν μὲν ἀρίζηλον θῆκε θεὸς, ὅσπερ ἔφηνε·
λᾶαν γάρ μιν ἔθηκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν, οἷον ἐτύχθη.
ὡς οὖν δεινὰ πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας,
Κάλχας δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοπροπέων ἀγόρευε·
τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε, κάρη κομόωντες Ἀχαιοί;
ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητιέτα Ζεὺς,
ὄψιμον, ὀψιτέλεστον, ὅου κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
ὡς οὗτος κατὰ τέκν' ἔφαγε στρουθοῖο, καὶ αὐτὴν,
ὀκτὼ, ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·

305. sq. Fuit ergo fons subter platano scaturiens, ad quem ara erat exstructa. τεληέσσας ἑκατόμβας. Apud Ciceronem *Aurigeris tauris*. permutato epitheto, auratis cornibus.

312. πετάλοις ὑποπεπτηῶτες sub frondibus considentes, latitantes. Videtur antiquam formam fuisse πτέω, ὑποπτέω. quod vulgo πίπτω factum; unde πέπτα. πεπτὼς, πεπτηὼς et πεπτηώς. Ergo h. l. ὑποπεσόντες. ὑποκείμενοι. Apud Ciceronem est: *Qui platani in ramo foliorum tegmine septos corripuit pullos.*—316. *implicans se ei* (κατὰ τῆς) πτέρυγος· Cicero l. c. satis libere: *cui ferus immani laniavit viscera morsu.*—318. ὅσπερ ἔφηνε. ut iterum 321 et 309 ἧκε φόωσδε. Cicero paullo aliter hæc extulit: *qui luci ediderat,* (ὅσπερ ἔφηνε,) *genitor Saturnius, idem abdidit,* (contra quam ἀρίζηλον θῆκε) *et duro formavit tegmina saxo:* saxo inclusit.

321. πέλωρα θεῶν εἰσῆλθ' ἑκατόμβας—, pro τὸ πέλωρ εἰσῆλθε, *inter sacrificandum monstrum visum est, accidit inter.* Cicero: *monstrum vidimus in mediis divum versarier aris.* In hoc continebatur τὸ τέρας.

323. τίπτ' ἄνεῳ ἐγένεσθε. Cicero: *Quidnam torpentes subito obstupuistis, Achivi?*

324, 5. *Nobis hæc portenta deûm dedit ipse creator* (πατὴρ ἀθανάτων) *tarda et sera nimis, sed fama ac laude perenni.*

ὡς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν αὖθι,
τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
κεῖνός θ' ὡς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ἀλλ' ἄγε, μίμνετε πάντες, ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
αὐτοῦ, εἰσόκεν ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἕλωμεν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον· (ἀμφὶ δὲ νῆες
σμερδαλέον κονάβησαν, ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν,)
μῦθον ἐπαινήσαντες Ὀδυσσῆος θείοιο.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ παισὶν ἐοικότες ἀγοράασθε
νηπιάχοις, οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα.
πῆ δὴ συνθεσίαι τε καὶ ὅρκια βήσεται ἡμῖν;
ἐν πυρὶ δὴ βουλαί τε γενοίατο, μήδεά τ' ἀνδρῶν;
σπονδαί τ' ἄκρητοι καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν;
αὔτως γάρ ῥ' ἐπέεσσ' ἐριδαίνομεν, οὐδέ τι μῆχος
εὑρέμεναι δυνάμεσθα, πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐόντες.
Ἀτρείδη, σὺ δ' ἔθ', ὡς πρὶν, ἔχων ἀστεμφέα βουλὴν,
ἄρχευ' Ἀργείοισι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
τούσδε δ' ἔα φθινύθειν, ἕνα καὶ δύο, τοί κεν Ἀχαιῶν
νόσφιν βουλεύωσ', ἄνυσις δ' οὐκ ἔσσεται αὐτῶν,
πρὶν Ἄργοσδ' ἰέναι, πρὶν καὶ Διὸς αἰγιόχοιο
γνώμεναι εἴτε ψεῦδος ὑπόσχεσις, ἦε καὶ οὐκί.
φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
ἤματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον

330. τελεῖται. *in eo sunt ut eventum habeant*. Bene Cicero: *quæ jam matura videtis*, h. instantia, jamjam eventura, seu propinqua.

337—341. Quod *pueris* comparantur Achivi, quia verbis contendunt inter se, ubi manu strenue erat agendum. βήσεται pro ἀποβήσεται, et ἐν πυρὶ γίνεσθαι nota antiqua forma pro eo quod nos *deleri*, *extingui* dicimus: ἀφανίζεσθαι.

338. πολεμήϊα ἔργα, πράγματα, h. e. πόλεμος, *qui non student, qui imperiti sunt rei militaris, inertes.*

341. Animadvertendum est γενοίατο, optativum, et h. l. pro futuro esse positum et continuari interrogationem:— γάρ ῥ' v. 342. est iterum pro δὴ ἄρα. *Frustra sane verba* [illegible]*s, et verbis rem expedire volumus. Quin tu o Atrida educ copias.*— σπονδαὶ ἄκρητοι pro σπονδαῖς οἴνου ἀκράτου.—342. μῆχος voluit subintelligi expediendi belli rationem.—343. ἐνθάδ' ἐόντες. ad Ilium? an hic ἐν ἀγορᾷ.

346. Jungenda sunt, οἵ βουλεύωσι κε νόσφιν (*seorsum a ceteris*,) Ἄργοσδ' ἰέναι πρὶν, πρὶν (πρὶν ἢ) καὶ γνώμεναι. *Eorum, qui forte sic statuunt, esse Argos redeundum nec eventum augurii expectandum*, cum contemtu paucitatem elevat ἕνα καὶ δύο, neque eos propositum esse effecturos: καὶ εἰ τοῦτο οὐκ ἀνύσουσι· nec ad effectum perducent.—349. ὑπόσχεσις pro vaticinio, ex more prisci ævi.

350. φημὶ γὰρ οὖν κατανεῦσαι, *annuisse* scil. nos Trojam expugnatur[illegible]

Ἀργεῖοι, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες,
ἀστράπτων ἐπιδέξι', ἐναίσιμα σήματα φαίνων.
τῷ, μή τις πρὶν ἐπειγέσθω, οἶκόνδε νέεσθαι,
πρίν τινα πὰρ Τρώων ἀλόχῳ κατακοιμηθῆναι,
τίσασθαι δ' Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
εἰ δέ τις ἐκπάγλως ἐθέλει οἶκόνδε νέεσθαι,
ἁπτέσθω ἧς νηὸς ἐϋσσέλμοιο μελαίνης,
ὄφρα πρόσθ' ἄλλων θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ.
ἀλλὰ, ἄναξ, αὐτός τ' εὖ μήδεο, πείθεό τ' ἄλλῳ·
οὔτοι ἀπόβλητον ἔπος ἔσσεται, ὅ ττι κεν εἴπω.
κρῖν' ἄνδρας κατὰ φῦλα, κατὰ φρήτρας, Ἀγάμεμνον,
ὡς φρήτρη φρήτρηφιν ἀρήγῃ, φῦλα δὲ φύλοις.
εἰ δέ κεν ὧς ἔρξῃς, καί τοι πείθωνται Ἀχαιοὶ,
γνώσῃ ἔπειθ', ὅς θ' ἡγεμόνων κακὸς, ὅς τέ νυ λαῶν,
ἠδ' ὅς κ' ἐσθλὸς ἔῃσι· κατὰ σφέας γὰρ μαχέονται·
γνώσεαι δ', εἰ καὶ θεσπεσίῃ πόλιν οὐκ ἀλαπάξεις,
ἢ ἀνδρῶν κακότητι, καὶ ἀφραδίῃ πολέμοιο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
ἦ μὰν αὖτ' ἀγορῇ νικᾷς, γέρον, υἷας Ἀχαιῶν·
αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
τοιοῦτοι δέκα μοι συμφράδμονες εἶεν Ἀχαιῶν·
τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε περθομένη τε.
ἀλλά μοι αἰγίοχος Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν,
ὅς με μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει.
καὶ γὰρ ἐγὼν Ἀχιλεύς τε μαχησάμεθ' εἵνεκα κούρης
ἀντιβίοις ἐπέεσσιν· ἐγὼ δ' ἦρχον χαλεπαίνων·

355. πρίν τινα, debebat αὐτὸν, aut ἕκαστον.—356. *Profectio et ærumnæ ab Achivis exantlatæ* Ἑλένης χάριν ἕνεκα, quas ulcisci volebant Achivi bello Trojanis illato.

359. Alias mors ἐφέπεται, κιχάνει, τινὰ, *mors et imbellem consequitur virum.*

362. Discrimen fit *secundum genera* seu stirpes ab eodem auctore deductas; et in his iterum sunt *familiæ*. Itaque h. l. φῦλα et φρῆτραι, non dicta sunt ut in civitatibus φυλαὶ et φρατρίαι; sed sunt τὰ γένη et οἶκοι.—366. κατὰ σφέας vel *pro suis quisque viribus*, ut Λ. 271. κατ' ἔμ' αὐτὸν, vel *pro se quisque*, non confusus cum aliis.—367. θεσπεσίῃ sc. μοίρᾳ, θείᾳ γνώμῃ, *numine*. (Sch. βουλῇ.) mox ἀφραδίῃ πολέμοιο non tam *imperitia*, quam *incuria, socordia.*

370. ἦ μὰν αὖτε· iterum nunc, ut alias, oratione excellis, adeoque semper. eloquentissimus es.—373. ἠμύσειε πόλις. quatenus urbes *concuti, labefactari, corruere* dicuntur; itaque et ἠμύειν, proprie, *demisso esse capite*; adeoque inclinare se.

375. μετ' ἀπρήκτους ἔριδας καὶ νείκεα βάλλει. quod vulgare, ἐμβάλλει εἰς.

εἰ δέ ποτ' ἔς γε μίαν βουλεύσομεν, οὐκ ἔτ' ἔπειτα
Τρωσὶν ἀνάβλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ' ἠβαιόν.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα.
εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα θέσθω,
εὖ δέ τις ἵπποισι δεῖπνον δότω ὠκυπόδεσσιν,
εὖ δέ τις ἅρματος ἀμφὶς ἰδὼν, πολέμοιο μεδέσθω·
ὥς κε πανημέριοι στυγερῷ κρινώμεθ' Ἄρηϊ.
οὐ γὰρ παυσωλή γε μετέσσεται, οὐδ' ἠβαιὸν,
εἰ μὴ νὺξ ἐλθοῦσα διακρινέει μένος ἀνδρῶν.
ἱδρώσει μέν τευ τελαμὼν ἀμφὶ στήθεσσιν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης, περὶ δ' ἔγχεϊ χεῖρα καμεῖται·
ἱδρώσει δέ τευ ἵππος, ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων.
ὃν δέ κ' ἐγὼν ἀπάνευθε μάχης ἐθέλοντα νοήσω
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὔ οἱ ἔπειτα
ἄρκιον ἐσσεῖται φυγέειν κύνας ἠδ' οἰωνούς.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργεῖοι δὲ μέγ' ἴαχον, ὡς ὅτε κῦμα
ἀκτῇ ἔφ' ὑψηλῇ, ὅτε κινήσει Νότος ἐλθὼν,
προβλῆτι σκοπέλῳ, τὸν δ' οὔποτε κύματα λείπει,
παντοίων ἀνέμων, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται.
ἀνστάντες δ' ὀρέοντο, κεδασθέντες κατὰ νῆας,
κάπνισσάν τε κατὰ κλισίας, καὶ δεῖπνον ἕλοντο.
ἄλλος δ' ἄλλῳ ἔρεζε θεῶν αἰειγενετάων,
εὐχόμενος θάνατόν τε φυγεῖν καὶ μῶλον Ἄρηος.
αὐτὰρ ὁ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
πίονα, πενταέτηρον, ὑπερμενέϊ Κρονίωνι·
κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστῆας Παναχαιῶν,

379. εἰς μίαν sc. βουλήν. et ἀνάβλησις, quæ vulgo ἀναβολή.

382. εὖ μέν τις pro ἕκαστός τις. ut sæpe. εὖ θέσθαι, est instruere, mundum et aptum reddere.

384. ἰδεῖν ἀμφὶς vel ἀμφί τινος pro περιϊδεῖν τι, circumcirca inspicere aliquid.

385. κρινώμεθ' Ἄρηϊ. μάχῃ. Vulgare est, διακρίνειν, διακρίνεσθαι, decernere. Proprie dicuntur certantes vel litigantes κρίνειν, δικάζειν τὸ νεῖκος, vel ut Homerus, τὰς θέμιστας. tum efficere ut judices dirimant, adeoque litigare.

389. Mutata structura: καὶ καμεῖται (τις κατὰ) χεῖρα περὶ ἔγχει. seu περι καμεῖται ἔγχει. h. ἔχων ἔγχος ἐν χειρὶ καμεῖται. — 390. ἅρμα τιταίνων, quod vulgo τείνων, ἕλκων, ἰθύνων.—393. οὔ οἱ ἄρκιον ἐσσεῖται φυγεῖν, οὐδὲν τὸ ἐπαρκοῦν οἱ, ὥστε. nihil erit quod prohibeat, quo minus insepultus abjiciatur: non effugere hoc poterit.

394. ὡς ὅτε κῦμα sc. ἰάχει, βοᾷ, ἐπ' ἀκτῇ, προβλῆτι σκοπέλῳ. per appositum. Tum παντοίων ἀνέμων sc. ἕνεκα, ὅταν ἔνθ' ἢ ἔνθα γένωνται. debuerat esse: παντοίων ἀνέμων γενομένων. in quem scopulum fluctus perpetui irruunt ventis undique ingruentibus. προβλὴς σκόπελος, ὁ προβεβλημένος φυσικῶς εἰς θάλασσαν est.

400. ἄλλος δ' ἄλλῳ. Scilicet, diis quisque patriis.— 404. Patet mox laudatis

Νέστορα μὲν πρώτιστα, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴαντε δύω, καὶ Τυδέος υἱόν·
ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον.
αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
ᾔδεε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν, ὡς ἐπονεῖτο·
βοῦν δὲ περιστήσαντο, καὶ οὐλοχύτας ἀνέλοντο.
τοῖσιν δ' εὐχόμενος μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, κελαινεφὲς, αἰθέρι ναίων,
μὴ πρὶν ἐπ' ἠέλιον δῦναι, καὶ ἐπὶ κνέφας ἐλθεῖν,
πρίν με κατὰ πρηνὲς βαλέειν Πριάμοιο μέλαθρον
αἰθαλόεν, πρῆσαι δὲ πυρὸς δηΐοιο θύρετρα·
Ἑκτόρεον δὲ χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι
χαλκῷ ῥωγαλέον· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν.
Ὣς ἔφατ'· οὐ δ' ἄρα πώ οἱ ἐπεκραίαινε Κρονίων·
ἀλλ' ὅγε δέκτο μὲν ἱρὰ, πόνον δ' ἀμέγαρτον ὄφελλεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσσῃ ἐκάλυψαν,
δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθέτησαν·
καὶ τὰ μὲν ἂρ σχίζῃσιν ἀφύλλοισι κατέκαιον·
σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες, ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχνα πάσαντο,
μίστυλλόν τ' ἄρα τἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,

Diomede, Ajace, γέροντας Homero esse principes.—408, 9. αὐτόματος, ἄκλητος. βοὴν ἀγαθὸς, (κατὰ) τὴν μάχην. ᾔδεε-ὡς ἐπονεῖτο. pro αὐτὸν πονεῖσθαι, epulas parare.

413. δῦναι. δὸς, ἔα, κέλευε μὴ ἐπιδῦναι τὸν ἠέλιον καὶ κνέφας ἐπελθεῖν πρὶν, πρίν. πρὶν ἤ). Mox πυρὸς supple διὰ π.—416. δαΐξαι ῥωγαλέον, ῥῆξαι. In 417. mutavit structuram, debebat pergere καὶ πρὶν πολέας τε ἑταίρους ἀμφὶ τὸν Ἕκτορα πρηνέας λάζεσθαι γαῖαν. mordere solum ex antiquo sermone de vulneratis seu furore seu præ dolore et angore.

419, 420. ἐπεκραίαινε sc. ἃ ἐπευχόμενος ἔφη. Sacrum quidem Jupiter ἐπεδέξατο, ὥστε αὐτὸν καλλιερεῖν. πόνον δ' ὄφελλε pro ὀφέλλειν ἔμελλε. tum ὀφέλλειν usu Homerico, τὸ αὔξειν, est δεινότερον pro simplici dare. ἀμέγαρτον simpl. magnum, ut ἄφθονον.

421. Ad seqq. cf. sup. A. 457. sq. ubi iidem versus. 427. Apodosin facimus inde a καὶ σπλάγχνα πασάντο, ut fecimus A. 464.

τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
μηκέτι νῦν δήθ' αὖθι λεγώμεθα, μηδέ τι δηρὸν
ἀμβαλλώμεθα ἔργον, ὃ δὴ θεὸς ἐγγυαλίζει.
ἀλλ' ἄγε, κήρυκες μὲν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λαὸν κηρύσσοντες ἀγειρόντων κατὰ νῆας·
ἡμεῖς δ' ἀθρόοι ὧδε κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
ἴομεν, ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε,
κηρύσσειν πόλεμόνδε κάρη κομόωντας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα.
οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα Διοτρεφέες βασιλῆες
θῦνον κρίνοντες· μετὰ δὲ, γλαυκῶπις Ἀθήνη,
αἰγίδ' ἔχουσ' ἐρίτιμον, ἀγήρων, ἀθανάτην τε·
τῆς ἑκατὸν θύσανοι παγχρύσεοι ἠερέθονται,
πάντες ἐϋπλεκέες, ἑκατόμβοιος δὲ ἕκαστος.
σὺν τῇ παιφάσσουσα διέσσυτο λαὸν Ἀχαιῶν,
ὀτρύνουσ' ἰέναι· ἐν δὲ σθένος ὦρσεν ἑκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἠΰτε πῦρ ἀΐδηλον ἐπιφλέγει ἄσπετον ὕλην,
οὔρεος ἐν κορυφῇς, ἕκαθεν δέ τε φαίνεται αὐγή·
ὣς τῶν ἐρχομένων ἀπὸ χαλκοῦ θεσπεσίοιο
αἴγλη παμφανόωσα δι' αἰθέρος οὐρανὸν ἷκε.
Τῶν δ', ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν ἔθνεα πολλὰ,
χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων,
Ἀσίω ἐν λειμῶνι, Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα,

446. θῦνον, ὥρμων, κρίνοντες (τοὺς ἄνδρας κατὰ φῦλα καὶ φρήτρας ut 362.)

447. Ægis videtur h. l. clypeus esse, non thorax. ἀγήρων ἀθανάτην τε, ut sceptrum ἄφθιτον sup. 46. propter materiam incorruptam.—448. θύσανοι, fimbriæ aureæ, pensiles ac mobiles, ut fulgore suo ex motu terrorem incuterent intuentibus. — 449. ἑκατόμβοιος. pretia rerum veteres secundum pecudes, inprimis boves, æstimasse, quod nunc inter notas res habetur, ex h. l. sæpe laudato docuerunt viri docti.—450. σὺν τῇ παιφάσσουσα. ὁρμῶσα. proprie παιφάσσειν, celeri motu micare.—453. τοῖσιν ἐγίνετο γλύκιον μάχεσθαι ἢ νέεσθαι.

455. πῦρ ἀΐδηλον. ἀφανιστικὸν, quod visui rem eripit. pro ἠΰτε, ὡς, πυρὸς ἐπιφλέγοντος—, αὐγὴ φαίνεται ἕκαθεν. non enim comparatio ad prius spectat ὡς πῦρ ἐπιφλέγει.

461. Ἀσίω ἐν λειμῶνι. Fuere Campi ubertate soli insignes numero plures in Asia, Campus Hermi, Mæandri, Caici

ἔνθα καὶ ἔνθα ποτῶνται ἀγαλλόμενα πτερύγεσσι,
κλαγγηδὸν προκαθιζόντων, σμαραγεῖ δέ τε λειμών·
ὣς τῶν ἔθνεα πολλὰ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων
ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον· αὐτὰρ ὑπὸ χθὼν
σμερδαλέον κονάβιζε ποδῶν αὐτῶν τε καὶ ἵππων.
ἔσταν δ' ἐν λειμῶνι Σκαμανδρίῳ ἀνθεμόεντι
μυρίοι, ὅσσα τε φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὥρῃ.
Ἠΰτε μυιάων ἀδινάων ἔθνεα πολλὰ,
αἵτε κατὰ σταθμὸν ποιμνήϊον ἠλάσκουσιν
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τε γλάγος ἄγγεα δεύει·
τόσσοι ἐπὶ Τρώεσσι κάρη κομόωντες Ἀχαιοὶ
ἐν πεδίῳ ἵσταντο, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες.
Τοὺς δ', ὥστ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν αἰπόλοι ἄνδρες
ῥεῖα διακρίνωσιν, ἐπεί κε νομῷ μιγέωσιν·
ὣς τοὺς ἡγεμόνες διεκόσμεον ἔνθα καὶ ἔνθα,
ὑσμίνηνδ' ἰέναι, μετὰ δὲ, κρείων Ἀγαμέμνων,
ὄμματα καὶ κεφαλὴν ἴκελος Διῒ τερπικεραύνῳ,
Ἄρεϊ δὲ ζώνην, στέρνον δὲ Ποσειδάωνι.
Ἠΰτε βοῦς ἀγέληφι μέγ' ἔξοχος ἔπλετο πάντων
ταῦρος· ὁ γάρ τε βόεσσι μεταπρέπει ἀγρομένῃσι·
τοῖον ἄρ' Ἀτρεΐδην θῆκε Ζεὺς ἤματι κείνῳ,
ἐκπρεπέ' ἐν πολλοῖσι καὶ ἔξοχον ἡρώεσσιν.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
ὑμεῖς γὰρ θεαί ἐστε, πάρεστέ τε, ἴστε τε πάντα,
ἡμεῖς δὲ κλέος οἶον ἀκούομεν, οὐδέ τι ἴδμεν·
οἵτινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
πληθὺν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,

et Caystri. Hic Caystri campus, ad Caystrum Lydiæ fluvium, proprio aliquo nomine Λειμὼν dictus seriore ævo, nunc dictus est λειμὼν Ἀσίω, τοῦ Ἀσίου, ab *Asia* aliquo, prisco heroe.—462. ἀγαλλόμενα, lætantes, plaudentes, alites.—463. κλαγγηδὸν προκαθιζόντων scil. αὐτῶν· καθιζόντων αὐτῶν ἄλλων πρὸ ἄλλων. structura et interpunctio est paullo impeditior: τῶν ἔθνεα πολλὰ προχέοντο, ὥστε ὀρνίθων ἔθνεα πολλὰ προχέονται vel προχεῖται. in mediis structura est mutata et variata: ποτῶνται· προκαθιζόντων.—469. Debebat esse: τόσσοι Ἀχαιοὶ ἐν πεδίῳ ἵσταντο, ὅσα μυιάων ἔθνεα sc. πέτονται aut simile quid ex ἵστανται ἐν πεδίῳ. Pro hoc dictum: ἠΰτε, s. ὡς, μυιάων ἔθνεα πολλὰ (sc. ἵστανται, πέτονται, ἔρχονται) — οὕτως, ὧς, πολλοὶ Ἀχαιοὶ ἐν πεδίῳ ἵσταντο.—470. ἠλάσκουσιν, ἀλῶνται, πλανῶνται. — 473. ἐπὶ Τρώεσσι ἵσταντο, ἐφίσταντο. alias esset ἐπὶ Τρῶας ut ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες pro ἐπιόντες, alias esset ἐπ' ἀλλήλους—διαῤῥαῖσαι sc. αὐτούς.

488. μυθήσομαι pro μυθησαίμην ἄν. πληθὺς turba vulgarium, gregariorum, multitudo, copiæ.

οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν γλῶσσαι, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
φωνὴ δ' ἄῤῥηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη·
εἰ μὴ Ὀλυμπιάδες Μοῦσαι, Διὸς αἰγιόχοιο
θυγατέρες, μνησαίαθ' ὅσοι ὑπὸ Ἴλιον ἦλθον.
ἀρχοὺς αὖ νηῶν ἐρέω, νῆάς τε προπάσας.
Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως καὶ Λήϊτος ἦρχον,
Ἀρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε, Κλονίος τε·
οἵ θ' Ὑρίην ἐνέμοντο, καὶ Αὐλίδα πετρήεσσαν,
Σχοῖνόν τε, Σκῶλόν τε, πολύκνημόν τ' Ἐτεωνὸν,
Θέσπειαν, Γραῖάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλησσόν·
οἵ τ' ἀμφ' Ἅρμ' ἐνέμοντο, καὶ Εἰλέσιον, καὶ Ἐρυθρὰς,
οἵ τ' Ἐλεῶν' εἶχον, ἠδ' Ὕλην, καὶ Πετεῶνα,
Ὠκαλέην, Μεδεῶνά τ', ἐΰ κτίμενον πτολίεθρον,
Κώπας, Εὔτρησίν τε, πολυτρήρωνά τε Θίσβην·
οἵ τε Κορώνειαν, καὶ ποιήενθ' Ἁλίαρτον,
οἵ τε Πλάταιαν ἔχον, ἠδ' οἳ Γλίσαντ' ἐνέμοντο,
οἵ θ' Ὑποθήβας εἶχον, ἐΰ κτίμενον πτολίεθρον,
Ὀγχηστόν θ' ἱερὸν, Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος·
οἵ τε πολυστάφυλον Ἄρνην ἔχον, οἵ τε Μίδειαν,
Νῖσάν τε ζαθέην, Ἀνθηδόνα τ' ἐσχατόωσαν.
τῶν μὲν πεντήκοντα νέες κίον· ἐν δὲ ἑκάστῃ
κοῦροι Βοιωτῶν ἑκατὸν καὶ εἴκοσι βαῖνον.
Οἳ δ' Ἀσπληδόνα ναῖον, ἰδ' Ὀρχομενὸν Μινύειον,
τῶν ἦρχ' Ἀσκάλαφος καὶ Ἰάλμενος, υἷες Ἄρηος,
οὓς τέκεν Ἀστυόχη, δόμῳ Ἄκτορος Ἀζείδαο,
παρθένος αἰδοίη, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,
Ἄρηϊ κρατερῷ· ὁ δέ οἱ παρελέξατο λάθρῃ·
τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Αὐτὰρ Φωκήων Σχεδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
υἱέες Ἰφίτου μεγαθύμου Ναυβολίδαο·
οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν,

494—516. *Bœotis* duces quinque præfuerunt; ductæ ab iis copiæ ex xxix. urbibus.—497. πολύκνημον. ὀρεινήν. Inf. 821. Ἴδης ἐν κνημοῖσι.—502. πολυτρήρωνά τε Θίσβην, πολλὰς περιστερὰς ἔχουσαν.

513—515. οὓς τέκεν—quos e Marte peperit Astyoche nondum viro nupta; ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα sc. θάλαμον. παρθενῶνα, quo illa gravida ex Marte facta se recepit ibique vixit.

517—526. Bœotos in cornu sinistro extremo stantes cum Orchomeniis excipiunt *Phocenses*, stantes et ipsi in cornu sinistro, illis ad latus. Nam versus dextrum cornu a lævo procedit omnis recensus.

Κρῖσάν τε ζαθέην, καὶ Δαυλίδα, καὶ Πανοπῆα,
οἵ τ' Ἀνεμώρειαν, καὶ Ὑάμπολιν ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' ἄρα πὰρ ποταμὸν Κηφισὸν δῖον ἔναιον,
οἵ τε Λίλαιαν ἔχον, πηγῆς ἔπι Κηφισοῖο·
τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
οἱ μὲν Φωκήων στίχας ἵστασαν ἀμφιέποντες,
Βοιωτῶν δ' ἔμπλην ἐπ' ἀριστερὰ θωρήσσοντο.
Λοκρῶν δ' ἡγεμόνευεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
μείων, οὔτι τόσος γε, ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,
ἀλλὰ πολὺ μείων· ὀλίγος μὲν ἔην, λινοθώρηξ,
ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο Πανέλληνας καὶ Ἀχαιούς·
οἳ Κῦνόν τ' ἐνέμοντ', Ὀπόεντά τε, Καλλίαρόν τε,
Βῆσσάν τε, Σκάρφην τε καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς,
Τάρφην τε, Θρόνιόν τε, Βοαγρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο
Λοκρῶν, οἳ ναίουσι πέρην ἱερῆς Εὐβοίης.
Οἳ δ' Εὔβοιαν ἔχον μένεα πνείοντες Ἄβαντες,
Χαλκίδα τ', Εἰρέτριάν τε, πολυστάφυλόν θ' Ἱστίαιαν,
Κήρινθόν τ' ἔφαλον, Δίου τ' αἰπὺ πτολίεθρον,
οἵ τε Κάρυστον ἔχον, ἠδ' οἳ Στύρα ναιετάασκον·
τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευ' Ἐλεφήνωρ, ὄζος Ἄρηος,
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
τῷ δ' ἅμ' Ἄβαντες ἕποντο θοοὶ, ὄπιθεν κομόωντες,
αἰχμηταὶ, μεμαῶτες ὀρεκτῇσι μελίῃσι
θώρηκας ῥήξειν δηΐων ἀμφὶ στήθεσσι·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' ἄρ' Ἀθήνας εἶχον, ἐΰ κτίμενον πτολίεθρον,
δῆμον Ἐρεχθῆος μεγαλήτορος, ὅν ποτ' Ἀθήνη
θρέψε, Διὸς θυγάτηρ, τέκε δὲ ζείδωρος Ἄρουρα,
κὰδ δ' ἐν Ἀθήνῃσ' εἷσεν ἑῷ ἐνὶ πίονι νηῷ,

527—535. *Locri Ajace Oilei f.* duce in aciem prodeunt, Λοκρῶν—οἳ Κῦνόν τε jungenda sunt.—530. ἐγχείῃ δ' ἐκέκαστο (κατὰ) Πανέλληνας καὶ Ἀχαιοὺς, h. in omni exercitu, quem pluribus locis constituunt Hellenes e Thessalià et Achivi seu Argivi.

536—545. Copiæ ex *Eubœa* sub *Elephenore* ad Trojam profectæ, *Abantum*.

543, 4. μάχην σταδίαν, *statariam*, declarant.

546—556. Agmen *Atheniensium* duce *Menestheo* incedit, qui a peritia tactices laudem habet.

547. πτολίεθρον, δῆμον Ἐρεχθῆος, ut solet promiscue δῆμος poni pro *urbe*, et *urbs* pro *incolis*.—548. *Erechtheus* filius Telluris, Γῆς, h. e. Terra natus, αὐτόχθων, indigena, nutritus ab Athene.

ἐνθάδε μιν ταύροισι καὶ ἀρνειοῖς ἱλάονται
κοῦροι Ἀθηναίων, περιτελλομένων ἐνιαυτῶν·
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευ' υἱὸς Πετεῶο, Μενεσθεύς.
τῷ δ' οὔπω τις ὁμοῖος ἐπιχθόνιος γένετ' ἀνὴρ,
κοσμῆσαι ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας·
Νέστωρ οἶος ἔριζεν, ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν·
τῷ δ' ἅμα πεντήκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αἴας δ' ἐκ Σαλαμῖνος ἄγε δυοκαίδεκα νῆας,
στῆσε δ' ἄγων, ἵν' Ἀθηναίων ἵσταντο φάλαγγες.
Οἳ δ' Ἄργος τ' εἶχον, Τίρυνθά τε τειχιόεσσαν,
Ἑρμιόνην, Ἀσίνην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἐχούσας,
Τροιζῆν', Ἠϊόνας τε καὶ ἀμπελόεντ' Ἐπίδαυρον,
οἵ τ' ἔχον Αἴγιναν, Μάσητά τε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
τῶν δ' αὖθ' ἡγεμόνευε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
καὶ Σθένελος, Καπανῆος ἀγακλειτοῦ φίλος υἱὸς,
τοῖσι δ' ἅμ' Εὐρύαλος τρίτατος κίεν, ἰσόθεος φὼς,
Μηκιστέως υἱὸς Ταλαϊονίδαο ἄνακτος.
συμπάντων δ' ἡγεῖτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Μυκήνας εἶχον, ἐῢ κτίμενον πτολίεθρον,
ἀφνειόν τε Κόρινθον ἐϋκτιμένας τε Κλεωνὰς,
Ὀρνειάς τ' ἐνέμοντο, Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινὴν,
καὶ Σικυῶν', ὅθ' ἄρ' Ἄδρηστος πρῶτ' ἐμβασίλευεν,
οἵ θ' Ὑπερησίην τε καὶ αἰπεινὴν Γονόεσσαν,
Πελλήνην τ' εἶχον, ἠδ' Αἴγιον ἀμφενέμοντο,
Αἰγιαλόν τ' ἀνὰ πάντα, καὶ ἀμφ' Ἑλίκην εὐρεῖαν·
τῶν ἑκατὸν νηῶν ἦρχε κρείων Ἀγαμέμνων,
Ἀτρείδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ ἕποντ'· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκὸν,
κυδιόων, ὅτι πᾶσι μετέπρεπεν ἡρώεσσιν,
οὕνεκ' ἄριστος ἔην, πολὺ δὲ πλείστους ἄγε λαούς.
Οἳ δ' εἶχον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν,

554. κοσμῆσαι. παρατάξαι. διατάξαι ἵππους h. e. ἅρματα, currus cum iis qui iis insistunt, ἱππέας, καὶ ὁπλίτας.

557, 558. *Salaminii*, sub *Ajacis* ductu, proximi ab Atheniensibus stabant.

559—568. *Argivi*, proprie dicti, sub trinis ducibus, *Diomede*, *Sthenelo* et *Euryalo*, in pugnam exierunt.

569—580. Copiæ, quas *Agamemnon* adduxerat, *Mycenarum* rex.—578. ἐν δ' αὐτὸς—pro vulgari: inter ipsos incedebat. κυδιόων, ὅτι. superbiens—pro, habens summum imperium.

581—590. Copiæ a *Menelao*, *Lacedæmonis* rege, adductæ. κητώεσσα. ἀπὸ τοῦ, τὸ κῆτος, quod omnino magnitudinem declarasse videtur.

Φάριν τε, Σπάρτην τε, πολυτρήρωνά τε Μέσσην,
Βρυσειάς τ' ἐνέμοντο, καὶ Αὐγειὰς ἐρατεινὰς,
οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον, Ἕλος τ', ἔφαλον πτολίεθρον,
οἵ τε Λάαν εἶχον, ἠδ' Οἴτυλον ἀμφενέμοντο·
τῶν οἱ ἀδελφεὸς ἦρχε, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
ἑξήκοντα νεῶν, ἀπάτερθε δὲ θωρήσσοντο.
ἐν δ' αὐτὸς κίεν ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθὼς,
ὀτρύνων πόλεμόνδε· μάλιστα δὲ ἵετο θυμῷ
τίσασθαι Ἑλένης ὁρμήματά τε στοναχάς τε.
Οἳ δὲ Πύλον τ' ἐνέμοντο, καὶ Ἀρήνην ἐρατεινὴν,
καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἐΰκτιτον Αἰπυ,
καὶ Κυπαρισσήεντα, καὶ Ἀμφιγένειαν ἔναιον,
καὶ Πτελεὸν, καὶ Ἕλος, καὶ Δώριον· ἔνθα τε Μοῦσαι
ἀντόμεναι Θάμυριν τὸν Θρήϊκα παῦσαν ἀοιδῆς,
Οἰχαλίηθεν ἰόντα παρ' Εὐρύτου Οἰχαλιῆος·
στεῦτο γὰρ εὐχόμενος νικησέμεν, εἴπερ ἂν αὐταὶ
Μοῦσαι ἀείδοιεν, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο·
αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτὰρ ἀοιδὴν
θεσπεσίην ἀφέλοντο, καὶ ἐκλέλαθον κιθαριστύν.
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
τῷ δ' ἐνενήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον Ἀρκαδίην, ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπὺ,
Αἰπύτιον παρὰ τύμβον, ἵν' ἀνέρες ἀγχιμαχηταί·
οἳ Φένεόν τ' ἐνέμοντο καὶ Ὀρχομενὸν πολύμηλον,
Ῥίπην τε, Στρατίην τε καὶ ἠνεμόεσσαν Ἐνίσπην,
καὶ Τεγέην εἶχον, καὶ Μαντινέην ἐρατεινὴν,
Στύμφηλόν τ' εἶχον, καὶ Παῤῥασίην ἐνέμοντο·
τῶν ἦρχ' Ἀγκαίοιο πάϊς, κρείων Ἀγαπήνωρ,
ἑξήκοντα νεῶν· πολέες δ' ἐν νηῒ ἑκάστῃ

588. ᾗσι προθυμίῃσι πεποιθὼς, usu Homerico pro πρόθυμος.—590. de hoc vs. v. sup. 356.

591—602. Copias e *Pylo* ducit *Nestor*.

597. στεῦτο γὰρ νικησέμεν. professus est, jactavit, se cantu superiorem fore vel si Musæ secum cantu contenderent.

599. πηρὸν h. l. de excæcato. αὐτὰρ est pro καὶ, nam duo ponuntur pœnæ genera, *oculis* et *canendi facultate* Thamyrin privatum esse.

603—614. Ex *Arcadia* copiæ adductæ ab *Agapenore* navibus ab Agamemnone suppeditatis.

603, 4. fuere homines, qui sparsis tuguriis aut vicatim habitabant.—614. ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει. πράγματα ναυτικά. *non tractabant maritima, rem nauticam.*

Ἀρκάδες ἄνδρες ἔβαινον ἐπιστάμενοι πολεμίζειν.
αὐτὸς γάρ σφιν δῶκεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
νῆας ἐϋσσέλμους, περάαν ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
Ἀτρείδης· ἐπεὶ οὔ σφι θαλάσσια ἔργα μεμήλει.
Οἳ δ' ἄρα Βουπράσιόν τε καὶ Ἤλιδα δῖαν ἔναιον,
ὅσσον ἔφ' Ὑρμίνη καὶ Μύρσινος ἐσχατόωσα,
πέτρη τ' Ὠλενίη, καὶ Ἀλείσιον ἐντὸς ἐέργει·
τῶν αὖ τέσσαρες ἀρχοὶ ἔσαν, δέκα δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ
νῆες ἕποντο θοαὶ, πολέες δ' ἔμβαινον Ἐπειοί.
τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος ἡγησάσθην,
υἷες, ὁ μὲν Κτεάτου, ὁ δ' ἄρ' Εὐρύτου Ἀκτορίωνος·
τῶν δ' Ἀμαρυγκείδης ἦρχε κρατερὸς Διώρης·
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχε Πολύξεινος θεοειδὴς,
υἱὸς Ἀγασθένεος Αὐγηϊάδαο ἄνακτος.
Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Ἐχινάων θ' ἱεράων
νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς, Ἤλιδος ἄντα·
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης, ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
Φυλείδης, ὃν τίκτε Διῒ φίλος ἱππότα Φυλεὺς,
ὅς ποτε Δουλίχιόνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθείς.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ἦγε Κεφαλλῆνας μεγαθύμους,
οἵ ῥ' Ἰθάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον,
καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγίλιπα τρηχεῖαν,
οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἠδ' οἳ Σάμον ἀμφενέμοντο,
οἵ τ' Ἤπειρον ἔχον, ἠδ' ἀντιπέραι' ἐνέμοντο·
τῶν μὲν Ὀδυσσεὺς ἦρχε, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντος·
τῷ δ' ἅμα νῆες ἕποντο δυώδεκα μιλτοπάρῃοι.
Αἰτωλῶν δ' ἡγεῖτο Θόας, Ἀνδραίμονος υἱὸς,
οἳ Πλευρῶν' ἐνέμοντο, καὶ Ὤλενον, ἠδὲ Πυλήνην,
Χαλκίδα τ' ἀγχίαλον, Καλυδῶνά τε πετρήεσσαν.
οὐ γὰρ ἔτ' Οἰνῆος μεγαλήτορος υἱέες ἦσαν,
οὐδ' ἄρ' ἔτ' αὐτὸς ἔην, θάνε δὲ ξανθὸς Μελέαγρος.
τῷ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο ἀνασσέμεν Αἰτωλοῖσι·

615—624. *Epeorum ex Elide copiæ*, οἳ—ἔναιον ἐπὶ τόσον, ἐφ' ὅσον Ὑρμίνη — ἐντὸς ἐέργει.

625—630. Copias e *Dulichio*, et *Echinadibus Meges* Phylei filius ducit.

626. ναίουσι, *sitæ sunt*, usu Homerico.

631—637. *Ulysses Cephallenes* duxit ex insulis, *Ithaca*, et ceteris Acarnaniæ objectis, et ex plaga littorali continentis, Acarnania et Leucade.

638—644. Copiæ ex *Ætolia* adductæ duce *Thoante*.

τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Κρητῶν δ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
οἳ Κνωσσόν τ' εἶχον, Γόρτυνά τε τειχιόεσσαν,
Λύκτον, Μίλητόν τε καὶ ἀργινόεντα Λύκαστον,
Φαιστόν τε, Ῥύτιόν τε πόλεις εὖ ναιεταώσας,
ἄλλοι θ', οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.
τῶν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἡγεμόνευε,
Μηριόνης τ' ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
τοῖσι δ' ἅμ' ὀγδώκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Τληπόλεμος δ' Ἡρακλείδης, ἠΰς τε μέγας τε,
ἐκ Ῥόδου ἐννέα νῆας ἄγε Ῥοδίων ἀγερώχων·
οἳ Ῥόδον ἀμφενέμοντο διὰ τρίχα κοσμηθέντες,
Λίνδον, Ἰήλυσσόν τε καὶ ἀργινόεντα Κάμειρον·
τῶν μὲν Τληπόλεμος δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
ὃν τέκεν Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ,
τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος,
πέρσας ἄστεα πολλὰ Διοτρεφέων αἰζηῶν·
Τληπόλεμος δ', ἐπεὶ οὖν τράφη ἐν μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
αὐτίκα πατρὸς ἑοῖο φίλον μήτρωα κατέκτα
ἤδη γηράσκοντα, Λικύμνιον, ὄζον Ἄρηος·
αἶψα δὲ νῆας ἔπηξε, πολὺν δ' ὅγε λαὸν ἀγείρας
βῆ φεύγων ἐπὶ πόντον· ἀπείλησαν γάρ οἱ ἄλλοι
υἱέες, υἱωνοί τε, βίης Ἡρακληείης.
αὐτὰρ ὅγ' ἐς Ῥόδον ἶξεν ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων.
τριχθὰ δὲ ᾤκηθεν καταφυλαδὸν, ἠδ' ἐφίληθεν
ἐκ Διὸς, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσει·
καί σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων.
Νιρεὺς αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας,

645—652. *Cretenses Idomeneus* duxit.

653—670. *Rhodios* duxit *Tlepolemus*, Herculis filius ex Astyoche.

655, 6. Videntur in Rhodo tres κῶμαι, *tractus*, κατοικίαι, nondum urbes, tum fuisse; ideoque ipsi Rhodii διακοσμηθέντες τρίχα. — 659, 660. τὴν ἄγετ' ἐξ Ἐφύρης—πέρσας scil. Hercules ex βίη Ἡρακληείη. Ephyra, vulgo Thesprotiæ habita.

661. *Licymnium*, avunculum maternum, (Alcmenæ aviæ fratrem, Herculis, patris, avum maternum) imprudenter occiderat *Tlepolemus*; a quo cædis pœnam exacturi erant ceteri Heraclidæ.

667. ἄλγεα πάσχων, ærumnis et laboribus exantlatis.

668. ᾤκηθεν ipse Tlepolemus cum copiis suis: λαὸν dixerat 664. nondum autem tum per urbes habitarunt, sed per stirpes ac vicos κωμηδὸν, φυλαδὸν, κατὰ φῦλα s. φυλάς. — 670. πλοῦτον κατέχευε Κρονίων, *impertiit*.

671—5. Copias ex *Syme* insula duxit

Νιρεὺς, Ἀγλαΐης θ' υἱὸς, Χαρόποιό τ' ἄνακτος,
Νιρεὺς, ὃς κάλλιστος ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε
τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
ἀλλ' ἀλαπαδνὸς ἔην, παῦρος δέ οἱ εἵπετο λαός.
Οἳ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον, Κράπαθόν τε, Κάσον τε,
καὶ Κῶν, Εὐρυπύλοιο πόλιν, νήσους τε Καλύδνας,
τῶν αὖ Φείδιππός τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
Θεσσαλοῦ υἷε δύω Ἡρακλείδαο ἄνακτος·
τῶν δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Νῦν αὖ τοὺς, ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον,
οἵ τ' Ἄλον, οἵ τ' Ἀλόπην, οἵ τε Τρηχῖνα νέμοντο,
οἵ τ' εἶχον Φθίην, ἠδ' Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο, καὶ Ἕλληνες, καὶ Ἀχαιοί·
τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Ἀχιλλεύς·
ἀλλ' οἵγ' οὐ πολέμοιο δυσηχέος ἐμνώοντο·
οὐ γὰρ ἔην, ὅστις σφὶν ἐπὶ στίχας ἡγήσαιτο·
κεῖτο γὰρ ἐν νήεσσι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
κούρης χωόμενος Βρισηΐδος ἠϋκόμοιο,
τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο πολλὰ μογήσας,
Λυρνησσὸν διαπορθήσας καὶ τείχεα Θήβης·
κὰδ δὲ Μύνητ' ἔβαλεν καὶ Ἐπίστροφον ἐγχεσιμώρους,
υἱέας Εὐηνοῖο Σεληπιάδαο ἄνακτος·
τῆς ὅγε κεῖτ' ἀχέων, τάχα δ' ἀνστήσεσθαι ἔμελλεν.
Οἳ δ' εἶχον Φυλάκην, καὶ Πύρασον ἀνθεμόεντα,
Δήμητρος τέμενος, Ἴτωνά τε μητέρα μήλων,
ἀγχίαλόν τ' Ἀντρῶν', ἠδὲ Πτελεὸν λεχεποίην·

Nireus corporis venustate insignis. At idem ἀσθενὴς, paucitate copiarum, quas adduxit.

677. Εὐρυπύλοιο πόλιν. Ex ejus filia Chalciope susceperat Hercules Thessalum, cujus proles, Phidippus et Antiphus v. 678.

681 — 694. *Myrmidones* ab *Achille* adducti vacant ab armis. Inhabitabant illi partem australem Thessaliæ.—681. 685. νῦν αὖ τοὺς—τῶν αὖ anacoluthon haud insolens: suppl. νῦν αὖ τοὺς sc. ἐρέω, vel quod ad eos attinet.— 684. *Myrmidones* a Myrmidone, Actoris patre, qui ex Æolidarum stirpe erat, dicti, Achæis annumerati sunt, quibus se adjunxerant; iidem *Hellenes* dicti, ab Hellene auctore stirpis, Æoli patre, cujus sedes fuerat in locis circa Phthiam et Helladem.

686. οὐ πολέμοιο ἐμνώοντο· *abstinebant a pugna*. Contra μνᾶται is, qui rem tractat.—683. κεῖτο γὰρ cum notione vitæ otiosæ, ab armis tractandis vacuus, abstinens a pugna, degebat in castris.

690. τὴν ἐκ Λυρνησσοῦ ἐξείλετο, pro ἐξαίρετον ἔλαβεν, ut esset γέρας. *Lyrnessus* in regione Adramyttena, non longe a Thebe austrum versus sita, ab Achille direpta.

τῶν αὖ Πρωτεσίλαος ἀρήϊος ἡγεμόνευε,
ζωὸς ἐών· τότε δ' ἤδη ἔχε κατὰ γαῖα μέλαινα.
τοῦ δὲ καὶ ἀμφιδρυφὴς ἄλοχος Φυλάκῃ ἐλέλειπτο,
καὶ δόμος ἡμιτελής· τὸν δ' ἔκτανε Δάρδανος ἀνὴρ,
νηὸς ἀποθρώσκοντα πολὺ πρώτιστον Ἀχαιῶν.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν, πόθεόν γε μὲν ἀρχὸν,
ἀλλά σφεας κόσμησε Ποδάρκης, ὄζος Ἄρηος,
Ἰφίκλου υἱὸς πολυμήλου Φυλακίδαο,
αὐτοκασίγνητος μεγαθύμου Πρωτεσιλάου,
ὁπλότερος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων
ἥρως Πρωτεσίλαος ἀρήϊος· οὐδέ τι λαοὶ
δεύονθ' ἡγεμόνος, πόθεον δὲ μὲν ἐσθλὸν ἐόντα.
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δὲ Φερὰς ἐνέμοντο παραὶ Βοιβηΐδα λίμνην,
Βοίβην, καὶ Γλαφύρας, καὶ ἐϋκτιμένην Ἰαωλκὸν,
τῶν ἦρχ' Ἀδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν,
Εὔμηλος, τὸν ὑπ' Ἀδμήτῳ τέκε δῖα γυναικῶν
Ἄλκηστις, Πελίαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη.
Οἳ δ' ἄρα Μηθώνην καὶ Θαυμακίην ἐνέμοντο,
καὶ Μελίβοιαν ἔχον, καὶ Ὀλιζῶνα τρηχεῖαν,
τῶνδε Φιλοκτήτης ἦρχε, τόξων εὖ εἰδὼς,
ἑπτὰ νεῶν· ἐρέται δ' ἐν ἑκάστῃ πεντήκοντα
ἐμβέβασαν, τόξων εὖ εἰδότες, ἶφι μάχεσθαι.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖτο κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
Λήμνῳ ἐν ἠγαθέῃ, ὅθι μιν λίπον υἷες Ἀχαιῶν,
ἕλκεϊ μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου.
ἔνθ' ὅγε κεῖτ' ἀχέων· τάχα δὲ μνήσεσθαι ἔμελλον

698. Nobilis Laodamiæ, Acasti qui Iolco imperavit, filiæ pietas in maritum, Protesilaum, nunc quoque antiquis anaglyphis innotuit. desiderio mariti victa, umbram ex inferis sibi apparere precata erat.—700. ἀμφιδρυφὴς, graviter redditur dolor de amisso marito, quod ea fuit *laniatis genis*.—701. καὶ δόμος ἡμιτελής. h. e. domo, in quam cum nova nupta concesserat habitatum, nondum absoluta; adeo a recentibus nuptiis ei discedendum fuerat. Δάρδανος ἀνὴρ, aliquis e Dardaniis.—703. πόθεόν γε μὲν ἀρχόν· pro καί περ ποθέοντες, tamen habuerunt, nacti erant, alium bonum ducem, Podarcem.—704. *Podarces* Iphicli f. Phylaci nepos, Protesilai frater natu minor.

711—715. *Ad septentrionem* pergit poeta. E *Pheris* et vicinis Thessaliæ locis, in ora quidem maritima, copias ducebat *Eumelus*, Admeti et Alcestidis f.

716—728. Copias ex *Melibœa* et aliis locis in ora maritima supra Pheras, serius Magnesiæ annumerata, duxerat *Philoctetes*, nunc ejus loco *Medon*, Oilei f.— 720. τόξων εὖ (potius ἐῢ) εἰδότες, (ὥστε) ἶφι μάχεσθαι.—724, 5. non diu ille abfuturus erat a castris Achivorum,

Ἀργεῖοι παρὰ νηυσὶ Φιλοκτήταο ἄνακτος.
οὐδὲ μὲν οὐδ' οἱ ἄναρχοι ἔσαν. πόθεόν γε μὲν ἀρχὸν,
ἀλλὰ Μέδων κόσμησεν, Ὀϊλῆος νόθος υἱὸς,
τόν ῥ' ἔτεκε Ῥήνη ὑπ' Ὀϊλῆϊ πτολιπόρθῳ.
Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην, καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην, πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,
τῶν αὖθ' ἡγείσθην Ἀσκληπιοῦ δύο παῖδε,
ἰητῆρ' ἀγαθὼ, Ποδαλείριος ἠδὲ Μαχάων·
τοῖς δὲ τριήκοντα γλαφυραὶ νέες ἐστιχόωντο.
Οἳ δ' ἔχον Ὀρμένιον, οἵ τε κρήνην Ὑπέρειαν,
οἵ τ' ἔχον Ἀστέριον, Τιτάνοιό τε λευκὰ κάρηνα.
τῶν ἦρχ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Οἳ δ' Ἄργισσαν ἔχον, καὶ Γυρτώνην ἐνέμοντο,
Ὄρθην, Ἠλώνην τε, πόλιν τ' Ὀλοοσσόνα λευκὴν,
τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
υἱὸς Πειριθόοιο, τὸν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.
τόν ῥ' ὑπὸ Πειριθόῳ τέκετο κλυτὸς Ἱπποδάμεια
ἤματι τῷ, ὅτε Φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας,
τοὺς δ' ἐκ Πηλίου ὦσε, καὶ Αἰθίκεσσι πέλασσεν·
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινείδαο·
τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.
Γουνεὺς δ' ἐκ Κύφου ἦγε δύω καὶ εἴκοσι νῆας·
τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοὶ,
οἳ περὶ Δωδώνην δυσχείμερον οἰκί' ἔθεντο,
οἵ τ' ἀμφ' ἱμερτὸν Τιταρήσιον ἔργα νέμοντο,
ὅς ῥ' ἐς Πηνειὸν προΐει καλλίῤῥοον ὕδωρ,
οὐδ' ὅγε Πηνειῷ συμμίσγεται ἀργυροδίνῃ,
ἀλλά γέ μιν καθύπερθεν ἐπιῤῥέει, ἠΰτ' ἔλαιον·
ὅρκου γὰρ δεινοῦ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀποῤῥώξ.
Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος, Τενθρηδόνος υἱὸς,
οἳ περὶ Πηνειὸν καὶ Πήλιον εἰνοσίφυλλον
ναίεσκον· τῶν μὲν Πρόθοος θοὸς ἡγεμόνευε·
τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο.

sed Achivi eum haud diu post erant accituri.—726. ut ante 708, 9. etsi ducem suum desiderabant, attamen non erant sine duce.

729. κλώμακες sunt λόφοι ὑψηλοί.

Οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν.
τίς τ' ἂρ τῶν ὄχ' ἄριστος ἔην, σύ μοι ἔννεπε, Μοῦσα,
αὐτῶν, ἠδ' ἵππων, οἳ ἅμ' Ἀτρείδῃσιν ἕποντο;
ἵπποι μὲν μέγ' ἄρισται ἔσαν Φηρητιάδαο,
τὰς Εὔμηλος ἔλαυνε, ποδώκεας, ὄρνιθας ὣς,
ὄτριχας, οἰέτεας, σταφύλῃ ἐπὶ νῶτον ἐΐσας·
τὰς ἐν Πιερίῃ θρέψ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄμφω θηλείας, Φόβον Ἄρηος φορεούσας.
ἀνδρῶν αὖ μέγ' ἄριστος ἔην Τελαμώνιος Αἴας,
ὄφρ' Ἀχιλεὺς μήνιεν· ὁ γὰρ πολὺ φέρτατος ἦεν,
ἵπποι θ', οἳ φορέεσκον ἀμύμονα Πηλείωνα.
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
κεῖτ', ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
Ἀτρείδῃ· λαοὶ δὲ παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης
δίσκοισι τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες
τόξοισί θ'· ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον,
ἕστασαν· ἅρματα δ' εὖ πεπυκασμένα κεῖτο ἀνάκτων
ἐν κλισίῃς. οἱ δ' ἀρχὸν ἀρηΐφιλον ποθέοντες
φοίτων ἔνθα καὶ ἔνθα κατὰ στρατὸν, οὐδὲ μάχοντο.
Οἳ δ' ἄρ' ἴσαν, ὡσεί τε πυρὶ χθὼν πᾶσα νέμοιτο·
γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε, Διῒ ὡς τερπικεραύνῳ
χωομένῳ, ὅτε τ' ἀμφὶ Τυφωέϊ γαῖαν ἱμάσσῃ
εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωέος ἔμμεναι εὐνάς·
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα

761—779. Eminentissimus inter Achivos equis et virtute erat *Achilles*; eo tamen sejunctis ab iis armis otiante, proximo loco excellebat equis, utpote Thessalicis, *Eumelus*, Admeti f. Pheretis nepos ex Æolidis: et corporis virtute *Ajax Telamonius*. Invocat Musam, tanquam in re prisci temporis, sola fama et memoria hominum accepta.

765. Erant equi, pari jubarum colore, (ὁμότριχες) pari ætate, (ὁμοέτεις) parique corporis proceritate. οὕτως ἴσας καὶ ἀναλόγους τοῖς νώτοις, ὥσπερ στάθμη.

766. ἐν Πιερίῃ. Pieres Thraces tenuerant Thessaliæ partes.—767. Φόβον Ἄρηος φορεούσας, fugam inferentes, h. e. terrorem, ut fugiant hostes.—774. ἱέντες accipe absolute positum, *jaculando*, emittendo; et junge τέρποντο δίσκοις, αἰγανέαις, τόξοις.—776 de herbis pabularibus agi, patet, loto et apio palustri.

777. ἅρματα εὖ πεπυκασμένα, currus tecti ne pulvere et fumo deformentur. Stabant autem currus, positi erant, κεῖτο, super basi, crepidine, ut aliunde constat.

778. ἀρχὸν ποθέοντες, dum volebant ad pugnam educi.

780. *Comparatio* cum *igni* ad motus celeritatem spectat. Tonitru autem fragorem ex incessu copiarum bene declarat.

782. γαῖαν ἱμάσσῃ, πλήσσῃ. fulmine percutiat.—783. εἰν Ἀρίμοις. in montibus Arimis, incendio subterraneo aliquando vexatis.

ἐρχομένων· μάλα δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο.
Τρωσὶν δ' ἄγγελος ἦλθε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
πὰρ Διὸς αἰγιόχοιο σὺν ἀγγελίῃ ἀλεγεινῇ.
οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον ἐπὶ Πριάμοιο θύρῃσι
πάντες ὁμηγερέες, ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις,
εἴσατο δὲ φθογγὴν υἷι Πριάμοιο Πολίτῃ,
ὃς Τρώων σκοπὸς ἷζε, ποδωκείῃσι πεποιθὼς,
τύμβῳ ἔπ' ἀκροτάτῳ Αἰσυήταο γέροντος,
δέγμενος ὁππότε ναῦφιν ἀφορμηθεῖεν Ἀχαιοί·
τῷ μιν ἐεισαμένη μετέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ὦ γέρον, αἰεί τοι μῦθοι φίλοι ἄκριτοί εἰσιν,
ὥς ποτ' ἐπ' εἰρήνης· πόλεμος δ' ἀλίαστος ὄρωρεν.
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ μάχας εἰσήλυθον ἀνδρῶν,
ἀλλ' οὔπω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν ὄπωπα·
λίην γὰρ φύλλοισιν ἐοικότες ἢ ψαμάθοισιν,
ἔρχονται πεδίοιο, μαχησόμενοι περὶ ἄστυ.
Ἕκτορ, σοὶ δὲ μάλιστ' ἐπιτέλλομαι· ὧδε δὲ ῥέξαι·
πολλοὶ γὰρ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμου ἐπίκουροι,
ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων·
τοῖσιν ἕκαστος ἀνὴρ σημαινέτω, οἷσί περ ἄρχει,
τῶν δ' ἐξηγείσθω, κοσμησάμενος πολιήτας.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι θεᾶς ἔπος ἠγνοίησεν,
αἶψα δὲ λῦσ' ἀγορήν· ἐπὶ τεύχεα δ' ἐσσεύοντο.
πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
πεζοί θ', ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Ἔστι δέ τις προπάροιθε πόλεος αἰπεῖα κολώνη,
ἐν πεδίῳ ἀπάνευθε, περίδρομος ἔνθα καὶ ἔνθα·
τὴν ἤτοι ἄνδρες Βατίειαν κικλήσκουσιν,

786—808. Cum nuntiatum esset Trojanis, Achivos castris motis ad pugnam exiisse, Trojanos et ipsos in aciem educit Hector.

788. οἱ δ' ἀγορὰς ἀγόρευον. ἠγορόωντο. Confluxerat multitudo, ante ædes Priami, mirata quid accidisset, cum acceptum esset, hostem ad naves procurrisse et in castris turbatum esse. Nunc autem alius nuntius supervenit de hoste adventante.

796. ἀκρίτως, *intempestive.*

798. μάχας εἰσήλυθον, præliis interfui.

805. quibus quisque præest copiis, his pugnæ signum proponito. At tu oppidanis, civibus tuis, eductis summus dux esto.

809. πᾶσαι πύλαι, porta urbis, quam late patebat, aperta est.—*Myrina,* Amazon, bellatrix, agilitate insigni, πολύσκαρθμος, pro ταχύς.

ἀθάνατοι δέ τε σῆμα πολυσκάρθμοιο Μυρίνης·
ἔνθα τότε Τρῶές τε διέκριθεν ἠδ' ἐπίκουροι.
Τρωσὶ μὲν ἡγεμόνευε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Πριαμίδης· ἅμα τῷ γε πολὺ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
λαοὶ θωρήσσοντο, μεμαότες ἐγχείῃσι.
Δαρδανίων αὖτ' ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο,
Αἰνείας, τὸν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε δῖ' Ἀφροδίτη,
Ἴδης ἐν κνημοῖσι, θεὰ βροτῷ εὐνηθεῖσα·
οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Οἳ δὲ Ζέλειαν ἔναιον ὑπαὶ πόδα νείατον Ἴδης,
ἀφνειοὶ, πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,
Τρῶες, τῶν αὖτ' ἦρχε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάνδαρος, ᾧ καὶ τόξον Ἀπόλλων αὐτὸς ἔδωκεν.
Οἳ δ' ἄρ' Ἀδρήστειάν τ' εἶχον καὶ δῆμον Ἀπαισοῦ,
καὶ Πιτύειαν ἔχον, καὶ Τηρείης ὄρος αἰπὺ,
τῶν ἦρχ' Ἄδρηστός τε καὶ Ἄμφιος λινοθώρηξ,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
ᾔδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔ τι
πειθέσθην· κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
Οἳ δ' ἄρα Περκώτην καὶ Πράκτιον ἀμφενέμοντο,
καὶ Σηστὸν καὶ Ἄβυδον ἔχον, καὶ δῖαν Ἀρίσβην.
τῶν αὖθ' Ὑρτακίδης ἦρχ' Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
Ἱππόθοος δ' ἄγε φῦλα Πελασγῶν ἐγχεσιμώρων,
τῶν, οἳ Λάρισσαν ἐριβώλακα ναιετάασκον·
τῶν ἦρχ' Ἱππόθοός τε, Πύλαιός τ', ὄζος Ἄρηος,
υἷε δύω Λήθοιο Πελασγοῦ Τευταμίδαο.
Αὐτὰρ Θρήϊκας ἦγ' Ἀκάμας, καὶ Πείροος ἥρως,
ὅσσους Ἑλλήσποντος ἀγάῤῥοος ἐντὸς ἐέργει.

816—818. *Trojanorum* agmini numeroso præfuit *Hector.* κορυθαίολος pro agili, præclare ad feriendum sensum et phantasma; est qui, dum pugnat, discurrit, irruit, motu et agitatione corporis capitisque quassat galeam cum crista.

830. λινοθώρηξ, adeoque leviter armatus, nec hasta et clipeo instructus— περὶ πάντων, ὑπὲρ πάντας usu Homerico.

832. ἔασκε, de conatu: non volebat permittere.—834. Κῆρες θανάτοιο φέρον αὐτοὺς, ut sup. 302, 303. more loquendi antiquo de morte fatali, in quam illi ruebant.

Εὔφημος δ' ἀρχὸς Κικόνων ἦν αἰχμητάων,
υἱὸς Τροιζήνοιο Διοτρεφέος Κεάδαο.
Αὐτὰρ Πυραίχμης ἄγε Παίονας ἀγκυλοτόξους,
τηλόθεν ἐξ Ἀμυδῶνος, ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ, οὗ κάλλιστον ὕδωρ ἐπικίδναται αἶη.
Παφλαγόνων δ' ἡγεῖτο Πυλαιμένεος λάσιον κῆρ,
ἐξ Ἐνετῶν, ὅθεν ἡμιόνων γένος ἀγροτεράων,
οἵ ῥα Κύτωρον ἔχον, καὶ Σήσαμον ἀμφενέμοντο,
ἀμφί τε Παρθένιον ποταμὸν κλυτὰ δώματ' ἔναιον.
Κρῶμνάν τ', Αἰγιαλόν τε καὶ ὑψηλοὺς Ἐρυθίνους.
Αὐτὰρ Ἁλιζώνων Ὀδίος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
τηλόθεν ἐξ Ἀλύβης, ὅθεν ἀργύρου ἐστὶ γενέθλη.
Μυσῶν δὲ Χρόμις ἦρχε, καὶ Ἔννομος οἰωνιστής·
ἀλλ' οὐκ οἰωνοῖσιν ἐρύσατο κῆρα μέλαιναν,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ, ὅθι περ Τρῶας κεράϊζε καὶ ἄλλους.
Φόρκυς αὖ Φρύγας ἦγε καὶ Ἀσκάνιος θεοειδής,
τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης· μέμασαν δ' ὑσμῖνι μάχεσθαι.
Μήοσιν αὖ Μέσθλης τε καὶ Ἄντιφος ἡγησάσθην,
υἷε Ταλαιμένεος, τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη,
οἳ καὶ Μήονας ἦγον ὑπὸ Τμώλῳ γεγαῶτας.
Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων,
οἳ Μίλητον ἔχον, Φθιρῶν τ' ὄρος ἀκριτόφυλλον,
Μαιάνδρου τε ῥοάς, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα·
τῶν μὲν ἄρ' Ἀμφίμαχος καὶ Νάστης ἡγησάσθην,
Νάστης, Ἀμφίμαχός τε, Νομίονος ἀγλαὰ τέκνα,
ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν, ἠΰτε κούρη,
νήπιος, οὐδέ τί οἱ τόγ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
ἀλλ' ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐν ποταμῷ, χρυσὸν δ' Ἀχιλεὺς ἐκόμισσε δαΐφρων.
Σαρπηδὼν δ' ἦρχε Λυκίων, καὶ Γλαῦκος ἀμύμων,
τηλόθεν ἐκ Λυκίης, Ξάνθου ἀπὸ δινήεντος.

852. Ex illa terra quam *Heneti* incolunt, nobile genus mulorum silvestrium venit.—855. Erythini colles et vicus in iis.

856, 857. *Halizones* ex *Alyba* sub ductu *Hodii* et *Epistrophi*. Populum fuisse accolam Ponti Euxini dubitari nequit. Probabile fit esse eosdem, qui sub *Chalybum* nomine notiores fuerunt; unde h. l. ἐξ Ἀλύβης.—Porro in iis terris fuere argenti metalla. *ἀργύρου γενέθλη, γέννησις: ὅπου ἄργυρος γεννᾶται.*

865. *τὼ Γυγαίη τέκε λίμνη*, antiquo more loquendi, qui apud *lacum Gygæum* in regione Sardiana nati et nutriti sunt.

872. *χρυσὸν ἔχων*, definitur per alterum *ἠΰτε κούρη*. ut non ad arma, sed ad vestitum et ornatum referatur.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ γ'.

ARGUMENTUM.

Exercitus instructi congrediuntur. 1—14. Antequam tamen pugna committeretur, Paris provocat fortissimos Achivorum ad certamen singulare. Prodit Menelaus, cujus conspectu territus ille recedit—37. mox tamen, objurgatus ab Hectore, pugnam cum Menelao recipit—75. Pugnæ conditiones pronuntiat Hector—95. Menelaus pactionem sollennem victima cæsa præsente Priamo scisci vult—115. Discedunt ad sacrum parandum, Hector Trojam, Talthybius ad naves—120. Nuntio de pugna inter Alexandrum et Menelaum accepto Helena ad portam Scæam procedit, unde prospectus in campum erat—145. Sedent ibi senes, inque his Priamus ex Helena resciscit, inter eos, quos videt, qui sit Agamemnon,—190. Ulysses—202 quem Antenor quoque a se olim hospitio exceptum agnoscit—226. tum Ajax—233. Dioscuros desiderat Helena—244. Priamus excitatus a nuntio cum Antenore ad exercitum proficiscitur—263. sacro facto sancitur pactio de pugna—313. Paris inferior pugna e manibus Menelai eripitur per Venerem et domum abducitur incolumis—382. Venus hinc Helenam quamvis invitam ad eum adducit ejusque iram in Paridem placat—448. Menelaus victor ut pugnæ conditioni satisfaciant Trojani, postulat—ad f.

ΑΥΤΑΡ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι,
Τρῶες μὲν κλαγγῇ τ' ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὄρνιθες ὥς.
ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων πέλει οὐρανόθι πρό,
αἵτ', ἐπεὶ οὖν χειμῶνα φύγον καὶ ἀθέσφατον ὄμβρον,
κλαγγῇ ταίγε πέτονται ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων,

In verborum junctura est aliquid impediti: *σὺν κλαγγῇ ἐνοπῇ τ' ἴσαν, ὡς ὄρνιθες, ἠΰτε περ κλαγγὴ γεράνων γίνεται, αἵτε, ἐπεὶ ἔφυγον ὄμβρον, κλαγγῇ ταίγε πέτονται.* In postremis repetitum subjectum *αἵτε—ταίγε*, ut Latini *quæ—incedunt illæ*; at priora vulgari usu erant *ἴσαν, ὡς γέρανοι, ὅτε κλαγγὴ αὐτῶν γίνεται.* pro *ὡς γέρανοι σὺν κλαγγῇ εἶσι.*

4. *αἵτ' ἐπεὶ οὖν*—relictis terris nostris appropinquante jam hieme.—5. *ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων* pro *ῥοάς, ἐπ' Ὠκεανόν,*

ἀνδράσι Πυγμαίοισι φόνον καὶ κῆρα φέρουσαι·
ἠέριαι δ' ἄρα ταίγε κακὴν ἔριδα ϖροφέρονται.
οἱ δ' ἄρ' ἴσαν σιγῇ μένεα ϖνείοντες Ἀχαιοὶ,
ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν ἀλλήλοισιν.
Εὖτ' ὄρεος κορυφῇσι Νότος κατέχευεν ὀμίχλην,
ϖοιμέσιν οὔτι φίλην, κλέπτῃ δέ τε νυκτὸς ἀμείνω,
τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν·
ὣς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς
ὀρχομένων. μάλα δ' ὦκα διέπρησσον ϖεδίοιο.
Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν, ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες
Τρωσὶν μὲν ϖρομάχιζεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
ϖαρδαλέην ὤμοισιν ἔχων καὶ καμπύλα τόξα,
καὶ ξίφος· αὐτὰρ ὁ δοῦρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ
ϖάλλων, Ἀργείων ϖροκαλίζετο ϖάντας ἀρίστους,
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
ἐρχόμενον ϖροπάροιθεν ὁμίλου, μακρὰ βιβῶντα,
ὥστε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας,
εὑρὼν ἢ ἔλαφον κεραὸν, ἢ ἄγριον αἶγα,
ϖεινάων· μάλα γάρ τε κατεσθίει, εἴπερ ἂν αὐτὸν
σεύωνται ταχέες τε κύνες, θαλεροί τ' αἰζηοί·
ὣς ἐχάρη Μενέλαος Ἀλέξανδρον θεοειδέα
ὀφθαλμοῖσιν ἰδών· φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
ἐν ϖρομάχοισι φανέντα, κατεπλήγη φίλον ἦτορ·
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο κῆρ' ἀλεείνων.
ὡς δ' ὅτε τίς τε δράκοντα ἰδὼν ϖαλίνορσος ἀπέστη
οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,
ἄψ τ' ἀνεχώρησεν, ὦχρός τέ μιν εἷλε ϖαρειάς·

australes terras. — 7. *Ex aere* pugnam inferunt grues. προφέρεσθαι ἔριδα, h. e. μάχην.—9. ἀλεξέμεν ἀ. utpote in phalange, cum alter alterum ὑπερασπίζει. spectat adeo ad ordines quos servant.

10. Ex incessu copiarum pulvis excitatur similis nebulæ. *qualis esse solet nebula quæ monti offunditur per ventum.* κατέχευε pro καταχέει. ἀμείνω pro ὠφελιμωτέραν. nam noctu inclusi servantur greges, interdiu pascuntur dispersi per saltus.—14. διέπρησσον (πορείαν, κέλευθον διὰ τοῦ) πεδίοιο.

23. μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσας. h. ζώῳ. *incidens in feram*, ἐπικύρσας.—25. εἴπερ ἂν quod vulgo καίπερ. Vix enim dicere licet γὰρ esse pro οὖν. *itaque ille avide vorat*, licet *illum urgeant canes.*—28. φάτο γὰρ τίσεσθαι ἀλείτην, sperabat se ulturum nunc esse τὸν ἀδικήσαντα ἑαυτόν.

ὣς αὖτις καθ' ὅμιλον ἔδυ Τρώων ἀγερώχων,
δείσας Ἀτρέος υἱὸν, Ἀλέξανδρος θεοειδής.
Τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,
αἴθ' ὄφελες ἄγονός τ' ἔμεναι, ἄγαμός τ' ἀπολέσθαι.
καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον ἦεν,
ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων.
ἦ που καγχαλόωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
φάντες ἀριστῆα πρόμον ἔμμεναι, οὕνεκα καλὸν
εἶδος ἔπ'· ἀλλ' οὐκ ἔστι βίη φρεσὶ, οὐδέ τις ἀλκή.
ἦ τοιόσδε ἐὼν ἐν ποντοπόροισι νέεσσι
πόντον ἐπιπλώσας, ἑτάρους ἐρίηρας ἀγείρας,
μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, γυναῖκ' εὐειδέ' ἀνῆγες
ἐξ Ἀπίης γαίης, νυὸν ἀνδρῶν αἰχμητάων;
ϖατρί τε σῷ μέγα πῆμα, πόληΐ τε, ϖαντί τε δήμῳ,
δυσμενέσι μὲν χάρμα, κατηφείην δέ σοι αὐτῷ;
οὐκ ἂν δὴ μείνειας Ἀρηΐφιλον Μενέλαον;
γνοίης χ', οἵου φωτὸς ἔχεις θαλερὴν παράκοιτιν.
οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις, τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης,
ἥ τε κόμη, τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης.
ἀλλὰ μάλα Τρῶες δειδήμονες· ἦ τέ κεν ἤδη
λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, κακῶν ἕνεχ', ὅσσα ἔοργας.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·

38. αἰσχρὰ ἔπη Homero sunt λόγοι ὀνειδιστικοὶ, ut contra καλὰ ἔπη, ἐγκωμιαστικοί.

39. Δύσπαρι. exitiose Paris! Sic δύσποτμος et alia.— εἶδος ἄριστε scilicet, οὐ δὲ τὴν ἀρετήν. — 40. ἄγονος vel ὁ μὴ γεννῶν, ἄτεκνος, vel ὁ μὴ γεννηθεὶς, non natus, ut ἀπόγονος, ἔκγονος, δίγονος et al. alterum hoc præfertur. Utinam (proprie, quam debebas!) nec natus esses, nec uxorem duxisses! — 41. καί κε τὸ βουλοίμην (sc. μᾶλλον) ἢ — 42. λώβην, ut *opprobrium*, pro homine probroso. — ὑπόψιον (κατὰ τῶν) ἄλλων· non tam, *suspectum*, quam *invisum*, ἐπονείδιστον ἄλλοις, vel ἐν ἄλλοις forte etiam τὸ ὑπόψιον est accipiendum, pro τὸ ὄνειδος, τὸ μῦσος, dictum.

46. *Tu, cum talis esses, ausus es.* —48. μιχθεὶς ἀλλοδαποῖσι, παραγενόμενος πρὸς ἀλλοεθνεῖς. — 49. ἐξ Ἀπίης γαίης, e Peloponneso; sed v. ad A. 270.

52. οὐκ ἂν δὴ μείνειας. ὑπομείνειας. annon debueras sustinere Menelaum congredientem tecum! — 54. experturus fuisses, victus ac prostratus, qualis ille vir sit, cujus uxorem tu corrupisti; nil tibi in pugna cum eo hæc mollities, qua insignis es, profutura fuisset. *citharam* pro arte cithara canendi dictam puta. δῶρα Ἀφροδίτης, ἥ τε κόμη τό τε εἶδος, forma et pulcritudo quam Venus impertit.

57. λάϊνον ἕσσο χιτῶνα antiqua loquendi forma de eo qui lapidibus obruitur. Simile est *terram induere* γαῖαν ἐφέσσασθαι, de sepultis.

Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν·
αἰεί τοι κραδίη, πέλεκυς ὥς, ἐστιν ἀτειρής,
ὅς τ' εἶσι διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ
νήϊον ἐκτάμνῃσιν, ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωήν·
ὥς τοι ἐνὶ στήθεσσιν ἀτάρβητος νόος ἐστί.
μή μοι δῶρ' ἐρατὰ πρόφερε χρυσέης Ἀφροδίτης.
οὔτοι ἀπόβλητ' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα,
ὅσσα κεν αὐτοὶ δῶσιν, ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο.
νῦν δ' αὖτ', εἴ μ' ἐθέλεις πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
αὐτὰρ ἔμ' ἐν μέσσῳ καὶ Ἀρηΐφιλον Μενέλαον
συμβάλετ' ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
ναίοιτε Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νεέσθων
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας,
καί ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες.
τῷ δ' ἐπετοξάζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
ἰοῖσί τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον.
αὐτὰρ ὁ μακρὸν ἄϋσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·

59. *ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας.* merito, *καθηκόντως.* ut æquum erat. Desideratur apodosis, et varie subjicitur. Equidem substituam: feram, nihil reponam, *quandoquidem* jure me objurgas. Attamen, pergit v. 60. tu ad tuum modulum non metiri debebas alios, cum tu rigidum et imperterritum animum habeas, qui nullo periculo percellitur.

60. Poetæ synonyma sunt *ἀτειρὴς* et *ἀτάρβητος, κραδίη ἀτειρὴς* et *ἀτάρβητος νόος.*

61. *ὅς τ' εἶσι διὰ δουρὸς ὑπ' ἀνέρος* — *εἶσι* pro graviore vocabulo *διεισι*, *penetrat*, vi hominis. et 62. *ὀφέλλει δ' ἀνδρὸς ἐρωὴν*, sc. *ὁ πέλεκυς*, ut contra ferrum obtusum *ἀμβλύνει*, retardat impetum secantis at *ὅς ῥά τε* ad *ἄνδρα* est referendum.

64. *πρόφερε* pro *ὀνείδιζε.* hoc uno loco. — 66. *ἑκὼν δ' οὐκ ἄν τις ἕλοιτο* illa sc. *θεοῦ μὴ διδόντος.* Est adeo *ἑκὼν* non tam lubens, volens, sed, suo Marte, sua opera, *οἰκείᾳ σπουδῇ*, aut ut Clarke, suo arbitrio.

70. *καὶ κτήμασι πᾶσι.* Multas divitias cum Helena abduxisse fertur Paris; de quibus et ipsis reddendis inter Achivos et Trojanos actum fuit. — 72. *ἑλὼν εὖ πάντα.* omnia omnino. *Ern.* — 73. *φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες.* *ὅρκια* sc. *ἱερεῖα*, victimas. — 74. *τοὶ δὲ νεέσθων* redeunto domum; pro hoc dixit *Ἄργος* et *Ἀχαιΐδα*, per appositionem, ut utrumque sit Argos.

στεῦται γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο μάχης, ἄνεῴ τ' ἐγένοντο
ἐσσυμένως· Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρεν.
ἄλλους μὲν κέλεται Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς
τεύχεα κάλ' ἀποθέσθαι ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
αὐτὸν δ' ἐν μέσσῳ καὶ Ἀρηΐφιλον Μενέλαον
οἴους ἀμφ' Ἑλένῃ καὶ κτήμασι πᾶσι μάχεσθαι·
ὁππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
κτήμαθ' ἑλὼν εὖ πάντα, γυναῖκά τε, οἴκαδ' ἀγέσθω·
οἱ δ' ἄλλοι φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Κέκλυτε νῦν καὶ ἐμεῖο· μάλιστα γὰρ ἄλγος ἱκάνει
θυμὸν ἐμόν. φρονέω δὲ διακρινθήμεναι ἤδη
Ἀργείους καὶ Τρῶας, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπασθε
εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς.
ἡμέων δ' ὁπποτέρῳ θάνατος καὶ μοῖρα τέτυκται,
τεθναίη· ἄλλοι δὲ διακρινθεῖτε τάχιστα.
οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν,
Γῇ τε καὶ Ἠελίῳ· Διῒ δ' ἡμεῖς οἴσομεν ἄλλον.
ἄξετε δὲ Πριάμοιο βίην, ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ
αὐτὸς, ἐπεί οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι,
μή τις ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσηται.
αἰεὶ δ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν φρένες ἠερέθονται·
οἷς δ' ὁ γέρων μετέῃσιν, ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
λεύσσει, ὅπως ὄχ' ἄριστα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐχάρησαν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε,

83. *στεῦται, διαβεβαιοῦται γὰρ, ὑπισχνεῖται.*

84. *ἄνεῳ* quod 95. *ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ*, *τοῦ θορύβου ἐπαύσαντο.* Tum Hector *μετ'* h. *ἐν ἀμφοτέροισιν ἔειπε.*

97. *τὸ ἄλγος* pro re, injuria et injuriæ sensu. At *φρονέω*, pro *οἴω, ἐλπίζω*, vel *apud me constitutum habeo.*

100. *εἵνεκ' ἐμῆς ἔριδος καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἀρχῆς* sc. *τῆς ἔριδος.* quod initium controversiæ factum a Paride.

107. *μή τις.* supplenda sunt: ut adeo verendum sit, ne. vel, quo caveatur, ne. —*ὅρκια δηλεῖσθαι* violare Δ. 67. est alio modo *ὑπὲρ ὅρκια δηλεῖσθαι.*—108. *φρένες ἠερέθονται.* *leves sunt.* *ἀβέβαιοι καὶ ἄστατοι. κουφότεραι. ἀείρω. ἀερέθω. ἠερέθω.* Mox *ὅπως—γένηται* sc. *τὰ πράγματα*, (latet in *οἷς.* est enim: *οἷς δὲ πράγμασι—ὅπως αὐτά.*) peragatur negotium optimo modo inter ambo sc. transigentes.

ἐλπόμενοι παύσεσθαι ὀϊζυροῦ πολέμοιο.
καί ῥ' ἵππους μὲν ἔρυξαν ἐπὶ στίχας, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοὶ,
τεύχεά τ' ἐξεδύοντο. τὰ μὲν κατέθεντ' ἐπὶ γαίῃ
πλησίον ἀλλήλων, ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα.
Ἕκτωρ δὲ προτὶ ἄστυ δύω κήρυκας ἔπεμπε
καρπαλίμως, ἄρνας τε φέρειν, Πρίαμόν τε καλέσσαι·
αὐτὰρ ὁ Ταλθύβιον προΐει κρείων Ἀγαμέμνων,
νῆας ἔπι γλαφυρὰς ἰέναι, ἠδ' ἄρν' ἐκέλευεν
οἰσέμεναι· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησ' Ἀγαμέμνονι δίῳ.
Ἶρις δ' αὖθ' Ἑλένῃ λευκωλένῳ ἄγγελος ἦλθεν,
εἰδομένη γαλόῳ, Ἀντηνορίδαο δάμαρτι,
τὴν Ἀντηνορίδης εἶχε κρείων Ἑλικάων,
Λαοδίκην, Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην.
τὴν δ' εὗρ' ἐν μεγάρῳ· ἡ δὲ μέγαν ἱστὸν ὕφαινε,
δίπλακα πορφυρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἀέθλους
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οὓς ἕθεν εἵνεκ' ἔπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Δεῦρ' ἴθι, νύμφα φίλη. ἵνα θέσκελα ἔργα ἴδηαι
Τρώων θ' ἱπποδάμων, καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
οἳ πρὶν ἐπ' ἀλλήλοισι φέρον πολύδακρυν Ἄρηα
ἐν πεδίῳ, ὀλοοῖο λιλαιόμενοι πολέμοιο·
οἱ δὴ νῦν ἕαται σιγῇ, πόλεμος δὲ πέπαυται,
ἀσπίσι κεκλιμένοι, παρὰ δ' ἔγχεα μακρὰ πέπηγεν.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσονται περὶ σεῖο·
τῷ δέ κε νικήσαντι φίλη κεκλήσῃ ἄκοιτις.

114. τεύχεα ἐξεδύοντο. sunt scuta, quæ deponunt forte et hastæ. nihil amplius.

115. ὀλίγη δ' ἦν ἀμφὶς ἄρουρα aut ad arma humi posita spectat, ita tamen paullo otiosius hoc est adjectum, ita ut parum spatii inter eos relinqueretur; aut ad intervallum inter utramque aciem, τὸ μεταίχμιον.

125. ἱστὸν, textum. telam. per appositionem, δίπλακα sc. χλαῖναν. Probabile est fuisse textum amplius et latius, quo duplicato involvi corpus posset defluente in pedes.

πολέας ἐνέπασσεν ἀέθλους; πάσσειν per ποικίλλειν, figuris variare, bene redditur.

128. Monendum est semel de observando prisco sermone, sæpe obvio, quod *manuum* opera ubique interponitur: ὑπ' Ἄρηος παλαμάων pro ὑπ' Ἄρεως, in bello. Sic sup. de Apolline A. 97. χεῖρας ἀφέξει. et sexcenties similia.

130. Δεῦρ' ἴθι, Νύμφα φίλη. Apparet voc. Νύμφης honoris vocabulum fuisse, ut δέσποινα, saltem omnino pro γυνή. Θέσκελα ἔργα, πρᾶγμα θεῖον. θαυμάσιον, res miro eventu — 135. ἀσπίσι κεκλιμένοι, pro ἐπὶ, ἐν ἀσπίσι.

Ὣς εἰποῦσα, θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
ἀνδρός τε προτέροιο καὶ ἄστεος ἠδὲ τοκήων.
αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσιν,
ὡρμᾶτ' ἐκ θαλάμοιο τέρεν κατὰ δάκρυ χέουσα,
οὐκ οἴη, ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο,
Αἴθρη, Πιτθῆος θυγάτηρ, Κλυμένη τε βοῶπις.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανον, ὅθι Σκαιαὶ πύλαι ἦσαν.
οἱ δ' ἀμφὶ Πρίαμον καὶ Πάνθοον ἠδὲ Θυμοίτην,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος,
Οὐκαλέγων τε καὶ Ἀντήνωρ, πεπνυμένω ἄμφω,
εἵατο δημογέροντες ἐπὶ Σκαιῇσι πύλῃσι,
γήραϊ δὴ πολέμοιο πεπαυμένοι· ἀλλ' ἀγορηταὶ
ἐσθλοὶ, τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵτε καθ' ὕλην
δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι·
τοῖοι ἄρα Τρώων ἡγήτορες ἧντ' ἐπὶ πύργῳ.
οἳ δ' ὡς οὖν εἶδον Ἑλένην ἐπὶ πύργον ἰοῦσαν,
ἦκα πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
Οὐ νέμεσις, Τρῶας καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
αἰνῶς ἀθανάτῃσι θεῇς εἰς ὦπα ἔοικεν.
ἀλλὰ καὶ ὧς, τοίη περ ἐοῦσ', ἐν νηυσὶ νεέσθω,
μηδ' ἡμῖν τεκέεσσί τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο.
Ὣς ἄρ' ἔφαν· Πρίαμος δ' Ἑλένην ἐκαλέσσατο φωνῇ·
δεῦρο πάροιθ' ἐλθοῦσα, φίλον τέκος, ἵζευ ἐμεῖο,
ὄφρα ἴδῃ πρότερόν τε πόσιν, πηούς τε, φίλους τε·
οὔτι μοι αἰτίη ἐσσὶ, θεοί νύ μοι αἴτιοί εἰσιν,
οἵ μοι ἐφώρμησαν πόλεμον πολύδακρυν Ἀχαιῶν·
ὥς μοι καὶ τόνδ' ἄνδρα πελώριον ἐξονομήνῃς,
ὅστις ὅδ' ἐστὶν Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε·
ἤ τοι μὲν κεφαλῇ καὶ μείζονες ἄλλοι ἔασι,

144. Æthra, Pitthei filia, Thesei mater: quam Dioscuri, cum Helenam Aphidnæ servatam a Theseo liberarent, servam abduxerunt: unde illa cum Helena Trojam profecta esse tradita est.

150. ἀγορηταὶ ista ætate ad prudentiam in consiliis potius spectat, quam ad eloquentiæ notionem seriorum ætatum.

151. Cicadas mares arboribus insidentes recte memorat; nam has solas canoras esse constat. Constat quoque hoc cicadarum genus non alarum, sed membranarum in pectore attritu sonos edere. ὄπα λειριόεσσαν, teneram, hinc mollem, suavem. Proprie λείρια, τὰ ἄνθη.

160. λίποιτο. *neque illa maneat apud nos*, illa, quæ est πῆμα, *pernicies nobis et liberis nostris*.

163. ὄφρα ἴδῃ τὸν ἄνδρα, τοὺς συγγενεῖς, τοὺς οἰκείους.

καλὸν δ' οὕτω ἐγὼν οὔπω ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
οὐδ' οὕτω γεραρόν· βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικε.
Τὸν δ' Ἑλένη μύθοισιν ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
αἰδοῖός τέ μοι ἐσσὶ, φίλε ἑκυρὲ, δεινός τε·
ὡς ὄφελε θάνατός μοι ἁδεῖν κακὸς, ὁππότε δεῦρο
υἱέϊ σῷ ἑπόμην, θάλαμον γνωτούς τε λιποῦσα,
παῖδά τε τηλυγέτην, καὶ ὁμηλικίην ἐρατεινήν.
ἀλλὰ τά γ' οὐκ ἐγένοντο· τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα.
τοῦτο δέ τοι ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλᾷς·
οὗτός γ' Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
ἀμφότερον βασιλεύς τ' ἀγαθὸς, κρατερός τ' αἰχμητής·
δαὴρ αὖτ' ἐμὸς ἔσκε κυνώπιδος, εἴ ποτ' ἔην γε.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ὁ γέρων ἠγάσσατο, φώνησέν τε·
ὦ μάκαρ Ἀτρείδη, μοιρηγενὲς, ὀλβιόδαιμον.
ἦ ῥά νύ τοι πολλοὶ δεδμήατο κοῦροι Ἀχαιῶν.
ἤδη καὶ Φρυγίην εἰσήλυθον ἀμπελόεσσαν,
ἔνθα ἴδον πλείστους Φρύγας, ἀνέρας αἰολοπώλους,
λαοὺς Ὀτρῆος καὶ Μύγδονος ἀντιθέοιο,
οἵ ῥα τότ' ἐστρατόωντο παρ' ὄχθας Σαγγαρίοιο·
καὶ γὰρ ἐγὼν ἐπίκουρος ἐὼν μετὰ τοῖσιν ἐλέχθην
ἤματι τῷ, ὅτε τ' ἦλθον Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι·
ἀλλ' οὐδ' οἱ τόσοι ἦσαν, ὅσοι ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
Δεύτερον αὖτ', Ὀδυσῆα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
εἴπ' ἄγε μοι καὶ τόνδε, φίλον τέκος, ὅστις ὅδ' ἐστί·
μείων μὲν κεφαλὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
εὐρύτερος δ' ὤμοισιν ἰδὲ στέρνοισιν ἰδέσθαι.
τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὸς δὲ, κτίλος ὣς, ἐπιπωλεῖται στίχας ἀνδρῶν·
ἀρνειῷ μιν ἔγωγε ἐΐσκω πηγεσιμάλλῳ,

171. Helena se ipsam accusando culpam elevat. δεινὸς plus est quam αἰδοῖος et ad metum spectat, qui cum reverentia conjunctus est.—173. ἁδεῖν antique non modo *probari*, sed et *præferri*, *eligi*, *scisci*. Scilicet subint. μᾶλλον ἤ.—175. παῖδα τε τηλυγέτην. s. dilectam s. unicam. *Hermionen*.—180. εἴ ποτ' ἔην γε. dicerem εἴποτε esse pro ὁπότε dictum. *quando ille erat socer meus*; tum cum.

181—190. ὅτι πολλοί σοι, ὑπό σου, ἰδίδμηντο, *tuo imperio parebant*: ac si diceret: quod adhuc ignorabam.—182. μοιρηγενὲς, ἀγαθῇ μοίρᾳ (Eustath. εὐμοιρίᾳ) γεγεννημένε.

185. πλείστους Φρύγας. πλῆθος Φρυγῶν magnum Phrygum exercitum.—αἰολοπώλους, ad artem aurigandi spectat, in præliis.—189. Amazones ἀντιάνειραι. viris pares, scil. fortitudine, armis.

196. κτίλος ὣς, est Homero ὁ κριὸς, ὁ προηγούμενος τῆς ποίμνης. ὁ ἀρνειός.

197. πηγεσιμάλλῳ, δασυμάλλῳ, denso vellere instructo.—201. ἐν δήμῳ Ἰθά-

ὅστ' οἴων μέγα πῶϋ διέρχεται ἀργεννάων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειθ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
οὗτος δ' αὖ Λαερτιάδης, πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
ὃς τράφη ἐν δήμῳ Ἰθάκης, κραναῆς περ ἐούσης,
εἰδὼς παντοίους τε δόλους καὶ μήδεα πυκνά.
Τὴν δ' αὖτ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
ἤδη γὰρ καὶ δεῦρό ποτ' ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεὺς
σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης σὺν Ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
τοὺς δ' ἐγὼ ἐξείνισσα, καὶ ἐν μεγάροισι φίλησα,
ἀμφοτέρων δὲ φυὴν ἐδάην καὶ μήδεα πυκνά.
ἀλλ' ὅτε δὴ Τρώεσσιν ἐν ἀγρομένοισιν ἔμιχθεν,
στάντων μὲν Μενέλαος ὑπείρεχεν εὐρέας ὤμους,
ἄμφω δ' ἑζομένω, γεραρώτερος ἦεν Ὀδυσσεύς.
ἀλλ' ὅτε δὴ μύθους καὶ μήδεα πᾶσιν ὕφαινον,
ἦ τοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε,
παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως, ἐπεὶ οὐ πολύμυθος,
οὐδ' ἀφαμαρτοεπὴς, εἰ καὶ γένει ὕστερος ἦεν·
ἀλλ' ὅτε δὴ πολύμητις ἀναΐξειεν Ὀδυσσεὺς,
στάσκεν, ὑπαὶ δὲ ἴδεσκε, κατὰ χθονὸς ὄμματα πήξας,
σκῆπτρον δ' οὔτ' ὀπίσω, οὔτε προπρηνὲς, ἐνώμα,
ἀλλ' ἀστεμφὲς ἔχεσκεν, ἀΐδρεϊ φωτὶ ἐοικώς·
φαίης κε ζάκοτόν τέ τιν' ἔμμεναι, ἄφρονά θ' αὔτως·
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ὄπα τε μεγάλην ἐκ στήθεος ἵει,
καὶ ἔπεα νιφάδεσσιν ἐοικότα χειμερίῃσιν,

κης simpl. in Ithaca. Promiscue variant inter se δῆμος et γῆ. πόλις.

203—224. Antenor interponit laudes magnificas Ulyssis et Menelai, quos aliquando hospitio exceperat, cum illi res repetitum Trojam venissent.

206. σεῦ ἕνεκ' ἀγγελίης. propter legationem de te, sive tui caussa susceptam. ἀγγελία σου duriter quidem, nec tamen insolenter. pro sollenniore ἀγγελία περί σου.

208. φυὴ posset per se esse habitus ac species corporis. Cum tamen h. l. junctum sit cum altero, μήδεα πυκνὰ pro prudentia, πυκνότης τοῦ νοῦ, melius redditur ingenium; in Schol. per φύσιν.

209. Ἀλλ' ὅτε δὴ—cum ingressi erant concionem Trojanorum, ut de Helena reddenda agerent. ἐνεμίχθησαν ἀγρομένοισιν.—211. ἄμφω δ' ἑζομένω, nota figura, utroque sedente.—213. ἐπιτροχάδην, seu celeriter pronuntiando, seu, ut veteres, summa rerum capita percurrendo, breviter.—214. ἀλλὰ μάλα λιγέως. suaviter accipiunt veteres. Alias esset ὀξέως. clara ac sonora voce. ἐπεὶ οὐ πολύμυθος retrahe ad ἀγόρευε παῦρα μέν. —215. οὐδ' ἀφαμαρτοεπὴς, qui non aberrabat in verbis sensui animi accommodate adhibendis; h. e. qui animi sensa verbis suis ac propriis enuntiabat. γένει, ἡλικίᾳ, *natu*.

220. ἄφρονα αὔτως. ita, omnino, adjectum δεικτικῶς, cum gestu.

οὐκ ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆΐ γ' ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος·
οὐ τότε γ' ὧδ' Ὀδυσῆος ἀγασσάμεθ' εἶδος ἰδόντες.
Τὸ τρίτον αὖτ', Αἴαντα ἰδὼν, ἐρέειν' ὁ γεραιός·
τίς τ' ἄρ' ὅδ' ἄλλος Ἀχαιὸς ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
ἔξοχος Ἀργείων κεφαλήν τε καὶ εὐρέας ὤμους;
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἀμείβετο, δῖα γυναικῶν·
οὗτος δ' Αἴας ἐστὶ πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν·
Ἰδομενεὺς δ' ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὣς,
ἕστηκ'· ἀμφὶ δέ μιν Κρητῶν ἀγοὶ ἠγερέθονται·
πολλάκι μιν ξείνισσεν Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ, ὁπότε Κρήτηθεν ἵκοιτο.
νῦν δ' ἄλλους μὲν πάντας ὁρῶ ἑλίκωπας Ἀχαιοὺς,
οὕς κεν ἐῢ γνοίην, καὶ τοὔνομα μυθησαίμην·
δοιὼ δ' οὐ δύναμαι ἰδέειν κοσμήτορε λαῶν,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα,
αὐτοκασιγνήτω, τώ μοι μία γείνατο μήτηρ.
ἢ οὐχ ἑσπέσθην Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς,
ἢ δεῦρο μὲν ἕποντο νέεσσ' ἐνὶ ποντοπόροισι,
νῦν δ' αὖτ' οὐκ ἐθέλουσι μάχην καταδύμεναι ἀνδρῶν,
αἴσχεα δειδιότες καὶ ὀνείδεα πόλλ', ἅ μοι ἐστίν.
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἤδη κατέχε φυσίζοος αἶα
ἐν Λακεδαίμονι αὖθι, φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν φέρον ὅρκια πιστὰ,
ἄρνε δύω, καὶ οἶνον ἐΰφρονα, καρπὸν ἀρούρης,
ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· φέρε δὲ κρητῆρα φαεινὸν
κῆρυξ Ἰδαῖος ἠδὲ χρύσεια κύπελλα,
ὤτρυνε δὲ γέροντα παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ὄρσεο, Λαομεδοντιάδη, καλέουσιν ἄριστοι
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
ἐς πεδίον καταβῆναι, ἵν' ὅρκια πιστὰ τάμηται.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος καὶ Ἀρηΐφιλος Μενέλαος
μακρῇς ἐγχείῃσι μαχήσοντ' ἀμφὶ γυναικί·

230. venerabilis adspectu. nam θεὸς ὣς, debet ad corporis speciem spectare.

234 — 244. Dioscuros nusquam oculis assequens Helena ominatur aut fratres pudore de sororis flagitio confusos latere aut jam obiisse. — 238. fratres uterinos. — 242. δειδιότες, non tam, metuentes, verentes, quam, erubescentes.

245. φέρον ὅρκια πιστὰ, aut, τὰ ἱερεῖα, ἄρνε δύω, quæ sequuntur, aut generali notione τὰ εἰς ὅρκον χρήσιμα, apparatus sacri, πιστὰ, quæ ad fidem faciendam in fœdere requiruntur.

252. Fere ut Latini *fœdus ferire.*

τῷ δέ κε νικήσαντι γυνὴ καὶ κτήμαθ' ἕποιτο·
οἱ δ' ἄλλοι, φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ ταμόντες,
ναίοιμεν Τροίην ἐριβώλακα· τοὶ δὲ νέονται
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον καὶ Ἀχαιΐδα καλλιγύναικα.
Ὣς φάτο· ῥίγησε δ' ὁ γέρων, ἐκέλευσε δ' ἑταίροις,
ἵππους ζευγνύμεναι· τοὶ δ' ὀτραλέως ἐπίθοντο.
ἂν δ' ἄρ' ἔβη Πρίαμος, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω·
πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
τὼ δὲ διὰ Σκαιῶν πεδίονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
Ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκοντο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
ἐξ ἵππων ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν,
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο.
ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις. ἀτὰρ κήρυκες ἀγαυοὶ
ὅρκια πιστὰ θεῶν σύναγον, κρητῆρι δὲ οἶνον
μίσγον, ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευον·
Ἀτρείδης δὲ, ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας· αὐτὰρ ἔπειτα
κήρυκες Τρώων καὶ Ἀχαιῶν νεῖμαν ἀρίστοις·
τοῖσιν δ' Ἀτρείδης μεγάλ' εὔχετο, χεῖρας ἀνασχών·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
Ἠέλιός θ', ὃς πάντ' ἐφορᾷς, καὶ πάντ' ἐπακούεις,
καὶ Ποταμοὶ, καὶ Γαῖα, καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντας
ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ.
ὑμεῖς μάρτυροι ἔστε, φυλάσσετε δ' ὅρκια πιστά.
εἰ μέν κε Μενέλαον Ἀλέξανδρος καταπέφνῃ,
αὐτὸς ἔπειθ' Ἑλένην ἐχέτω καὶ κτήματα πάντα,
ἡμεῖς δ' ἐν νήεσσι νεώμεθα ποντοπόροισιν·

257. νέονται, pro futuro tempore.

264 — 313. Memoratur mos et ritus sacri ad fœdus feriendum; h. e. ad pactionem de pugna, inter Paridem et Menelaum ineunda.

269. κρητῆρι δὲ οἶνον μίσγον· vinum Achivorum et vinum Trojanorum in eodem cratere fuit mixtum et confusum: non, ut in epulis mos erat, haustum e cratere vinum in poculo mixtum aqua affusa.—273, 4. pili e fronte victimæ recisi inter principes utrinque divisi, ut omnes fierent sacri et fœderis participes.—275. μεγάλ' εὔχετο. μεγάλῃ φωνῇ.

276. Ἴδηθεν μεδέων qui *imperat ex Ida*, h. prospiciens ex Ida.

278, 9. καὶ οἳ τίνυσθον. cum dualis sit, Plutonem et Proserpinam intelligere necesse est. — 282. κτήματα πάντα.

εἰ δέ κ' Ἀλέξανδρον κτείνῃ ξανθὸς Μενέλαος,
Τρῶας ἔπειθ' Ἑλένην καὶ κτήματα πάντ' ἀποδοῦναι.
τιμὴν δ' Ἀργείοις ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
εἰ δ' ἂν ἐμοὶ τιμὴν Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τίνειν οὐκ ἐθέλωσιν, Ἀλεξάνδροιο πεσόντος,
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα μαχήσομαι εἵνεκα ποινῆς,
αὖθι μένων, εἵως κε τέλος πολέμοιο κιχείω.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε νηλέϊ χαλκῷ·
καὶ τοὺς μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὸς ἀσπαίροντας,
θυμοῦ δευομένους· ἀπὸ γὰρ μένος εἵλετο χαλκός·
οἶνον δ' ἐκ κρητῆρος ἀφυσσάμενοι δεπάεσσιν
ἔκχεον, ἠδ' εὔχοντο θεοῖς αἰειγενέτῃσιν·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ζεῦ κύδιστε, μέγιστε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁππότεροι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν,
ὧδέ σφ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέοι, ὡς ὅδε οἶνος,
αὐτῶν, καὶ τεκέων, ἄλοχοι δ' ἄλλοισι μιγεῖεν.
Ὡς ἔφαν· οὐδ' ἄρα πώ σφιν ἐπεκραίαινε Κρονίων.
τοῖσι δὲ Δαρδανίδης Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
ἤτοι ἐγὼν εἶμι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν
ἄψ, ἐπεὶ οὔπω τλήσομ' ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρᾶσθαι
μαρνάμενον φίλον υἱὸν Ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ.
Ζεὺς μέν που τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ὁπποτέρῳ θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς δίφρον ἄρνας θέτο ἰσόθεος φώς·
ἂν δ' ἄρ' ἔβαιν' αὐτὸς, κατὰ δ' ἡνία τεῖνεν ὀπίσσω,

Sparta allata.—285. Τρῶας—ἀποδοῦναι mutata structura pro Τρῶες ἀποδότωσαν. sed retractum est ad ὅρκια πιστὰ, quibus juratum est id fore.—286. τιμὴν, addit aliquid Agamemnon prioribus conditionibus a Menelao 101. sqq. et multo magis prioribus v. 92. ab Hectore memoratis.—287. ἥ τε—πέληται, supplent, quæ sit memorabilis etiam ad posteritatem.

296. ἔκχεον pro ἔσπενδον.

297. ὧδε δέ τις pro ἕκαστος, precati sunt saltem principes inter libandum.

299. ὑπὲρ ὅρκια πημήνειαν. Homericum est ὑπὲρ ὅρκια, præter jusjurandum; jurejurando violato. πημαίνειν, quod δηλεῖσθαι injuriam facere.

302. οὐδ' ἄρα πω. h. e. enimvero res eventum non habuit; οὐκ ἐπεκραίαινε proprie ad ἔφαν.—301. omninoque id quod jurejurando pacti erant: nec pacti conditiones locum habuere.

305. ἠνεμόεσσα quia αἰπεινὴ, alto loco sita fuit.

πὰρ δέ οἱ Ἀντήνωρ περικαλλέα βήσετο δίφρον.
τὼ μὲν ἄρ' ἄψοῤῥοι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο.
Ἕκτωρ δὲ, Πριάμοιο πάϊς, καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
χῶρον μὲν πρῶτον διεμέτρεον, αὐτὰρ ἔπειτα
κλήρους ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες,
ὁππότερος δὴ πρόσθεν ἀφείη χάλκεον ἔγχος.
λαοὶ δ' ἠρήσαντο θεοῖς, ἰδὲ χεῖρας ἀνέσχον,
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε,
τὸν δὸς ἀποφθίμενον δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω,
ἡμῖν δ' αὖ φιλότητα καὶ ὅρκια πιστὰ γενέσθαι.
Ὡς ἄρ' ἔφαν· πάλλεν δὲ μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ,
ἂψ ὁρόων· Πάριος δὲ θοῶς ἐκ κλῆρος ὄρουσεν.
οἱ μὲν ἔπειθ' ἵζοντο κατὰ στίχας, ἧχι ἑκάστῳ
ἵπποι ἀερσίποδες, καὶ ποικίλα τεύχεα κεῖτο.
αὐτὰρ ὅγ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν
οἷο κασιγνήτοιο Λυκάονος· ἥρμοσε δ' αὐτῷ·
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὅ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει.
ὣς δ' αὔτως Μενέλαος Ἀρήϊος ἔντε' ἔδυνεν.
Οἳ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
ἐς μέσσον Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἐστιχόωντο,
δεινὸν δερκόμενοι· θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας,
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

321. τιθέναι μετ' ἀμφοτέροις pugnæ caussam præbere.

330. τὰ ἐπισφύρια. 331. sunt fibulæ, quibus ocreæ supra malleolos constringuntur.

334. ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος. proprie balteum, e quo ensis pendet. Ita transversim in pectore duo sibi baltei occurrebant, a dextra ensis pendebat, sinistra manus clipeum tenebat ex balteo aptum.

340. ἑκάτερθεν ὁμίλου, pro καθ' ὅμιλον, ἐν ὁμίλῳ ἑκάτερθεν, s. καθ' ἑκατέρου ὁμίλου. in suo uterque agmine.

καί ῥ' ἐγγὺς στήτην διαμετρητῷ ἐνὶ χώρῳ,
σείοντ' ἐγχείας, ἀλλήλοισι κοτέοντε.
πρόσθε δ' Ἀλέξανδρος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Ἀτρείδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκὸς, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
ἀσπίδ' ἐνὶ κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διῒ πατρί·
  Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὅ με πρότερος κάκ' ἔοργε,
δῖον Ἀλέξανδρον, καὶ ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δάμασσον·
ὄφρα τις ἐῤῥίγῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
ξεινοδόκον κακὰ ῥέξαι, ὅ κε φιλότητα παράσχῃ.
  Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο.
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα
ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
Ἀτρείδης δὲ, ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
πλῆξεν ἀνασχόμενος κόρυθος φάλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῇ
τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός.
Ἀτρείδης δ' ᾤμωξεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
  Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
ἦ τ' ἐφάμην τίσεσθαι Ἀλέξανδρον κακότητος.
νῦν δέ μοι ἐν χείρεσσ' ἐάγη ξίφος· ἐκ δέ μοι ἔγχος
ἠΐχθη παλάμηφιν ἐτώσιον, οὐδ' ἔβαλόν μιν.
  Ἦ, καὶ ἐπαΐξας κόρυθος λάβεν ἱπποδασείης,
ἕλκε δ' ἐπιστρέψας μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς·
ἄγχε δέ μιν πολύκεστος ἱμὰς ἁπαλὴν ὑπὸ δειρὴν,
ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης.
καί νύ κεν εἴρυσσέν τε, καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
ἥ οἱ ῥῆξεν ἱμάντα βοὸς ἶφι κταμένοιο·

346. προΐει ἔγχος, hasta etsi longa, qua alias feritur hostis cominus, emittitur tamen h. l.

354. ὅ κε φιλότητα παράσχῃ. φιλότης nunc benevolentia hospitalis, ξενία.

355. ἀμπεπαλὼν, ἀναπάλλων, retroagens, manu elata, vibrans, torquens.

365. Est h. l. ὀλοὸς, ὀλέθριος, pro *malignus, malevolus.*—368. τὸ ἔγχος ἠΐχθη μοι ἐτώσιον ἐκ παλάμης.—371. πολύκεστος ἱμὰς, ὀχεὺς τρυφαλείης. lorum, quo subter mentum galea erat religata. πολύκεστος, πολυκέντητος, adeoque ποικίλος, acu varie ornatus.—375. Galeam,

κεινὴ δὲ τρυφάλεια ἅμ' ἕσπετο χειρὶ παχείῃ.
τὴν μὲν ἔπειθ' ἥρως μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ῥίψ' ἐπιδινήσας, κόμισαν δ' ἐρίηρες ἑταῖροι.
αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε κατακτάμεναι μενεαίνων
ἔγχεϊ χαλκείῳ· τὸν δ' ἐξήρπαξ' Ἀφροδίτη
ῥεῖα μάλ', ὥστε θεός· ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
κὰδ δ' εἷσ' ἐν θαλάμῳ εὐώδεϊ, κηώεντι.
  Αὐτὴ δ' αὖθ' Ἑλένην καλέουσ' ἴε· τὴν δ' ἐκίχανε
πύργῳ ἔφ' ὑψηλῷ· περὶ δὲ Τρωαὶ ἅλις ἦσαν.
χειρὶ δὲ νεκταρέου ἑανοῦ ἐτίναξε λαβοῦσα·
γρηῒ δέ μιν εἰκυῖα παλαιγενέϊ προσέειπεν,
εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταώσῃ
ἤσκειν εἴρια καλὰ, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε·
τῇ μιν ἐεισαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
  Δεῦρ' ἴθ'· Ἀλέξανδρός σε καλεῖ οἶκόνδε νέεσθαι·
κεῖνος ὅγ' ἐν θαλάμῳ καὶ δινωτοῖσι λέχεσσι,
κάλλεΐ τε στίλβων καὶ εἵμασιν· οὐδέ κε φαίης
ἀνδρὶ μαχεσσάμενον τόνγ' ἐλθεῖν, ἀλλὰ χορόνδε
ἔρχεσθ', ἠὲ χοροῖο νέον λήγοντα καθίζειν.
  Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
καί ῥ' ὡς οὖν ἐνόησε θεᾶς περικαλλέα δειρὴν,
στήθεά θ' ἱμερόεντα, καὶ ὄμματα μαρμαίροντα,
θάμβησέν τ' ἄρ' ἔπειτα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
  Δαιμονίη, τί με ταῦτα λιλαίεαι ἠπεροπεύειν;
ἦ πή με προτέρω πολίων εὖ ναιομενάων
ἄξεις, ἢ Φρυγίης, ἢ Μῃονίης ἐρατεινῆς,
εἴ τις τοὶ καὶ κεῖθι φίλος μερόπων ἀνθρώπων;
οὕνεκα δὴ νῦν δῖον Ἀλέξανδρον Μενέλαος
νικήσας ἐθέλει στυγερὴν ἐμὲ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
τοὔνεκα δὴ νῦν δεῦρο δολοφρονέουσα παρέστης;
ἧσο παρ' αὐτὸν ἰοῦσα, θεῶν δ' ἀπόειπε κελεύθους·

loro, quo sub mento religata erat soluto, inanem, sine capite, manu retinuit, qua eam apprehensam ad se traxerat.—382. θάλαμος κηώεις, ἀπὸ τοῦ κῆαι, καίειν. idem qui εὐώδης.

384. Τρωαὶ δ' ἅλις ἦσαν, magno numero circumstabant eam.—385. νεκταρέου ἑανοῦ, peplo suaviter odorato, ut ἀμβροσίου.—386. γρηῒ δέ μιν—vetula nec nutrix, nec serva memoratur esse, sed ἐργάτις, ἐριουργὸς, lanifica mercenaria.

406. θεῶν τ' ἀπόειπε κελεύθους. desere tu vias deorum vel ad deos; pro, sede et habitatione deorum; aut κέλευθοι θεῶν sunt, vita, conditio, locus deæ, ut ὁδὸς, κέλευθος.

μηδ' ἔτι σοῖσι πόδεσσιν ὑποστρέψειας Ὄλυμπον,
ἀλλ' αἰεὶ περὶ κεῖνον ὀΐζυε, καί ἑ φύλασσε,
εἰσόκε σ' ἢ ἄλοχον ποιήσεται, ἢ ὅγε δούλην.
κεῖσε δ' ἐγὼν οὐκ εἶμι, νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη,
κείνου πορσανέουσα λέχος· Τρωαὶ δέ μ' ὀπίσσω
πᾶσαι μωμήσονται· ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
Τὴν δὲ χολωσαμένη προσεφώνεε δῖ' Ἀφροδίτη·
μή μ' ἔρεθε, σχετλίη· μὴ χωσαμένη σε μεθείω,
τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω, ὡς νῦν ἔκπαγλα φίλησα·
μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων μητίσομαι ἔχθεα λυγρὰ,
Τρώων καὶ Δαναῶν· σὺ δέ κεν κακὸν οἶτον ὄληαι.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα·
βῆ δὲ κατασχομένη ἑανῷ ἀργῆτι φαεινῷ,
σιγῇ· πάσας δὲ Τρωὰς λάθεν· ἦρχε δὲ δαίμων.
Αἱ δ' ὅτ' Ἀλεξάνδροιο δόμον περικαλλέ' ἵκοντο,
ἀμφίπολοι μὲν ἔπειτα θοῶς ἐπὶ ἔργα τράποντο,
ἡ δ' εἰς ὑψόροφον θάλαμον κίε δῖα γυναικῶν.
τῇ δ' ἄρα δίφρον ἑλοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
ἀντί' Ἀλεξάνδροιο θεὰ κατέθηκε φέρουσα.
ἔνθα κάθιζ' Ἑλένη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
ὄσσε πάλιν κλίνασα· πόσιν δ' ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἤλυθες ἐκ πολέμου· ὡς ὤφελες αὐτόθ' ὀλέσθαι,
ἀνδρὶ δαμεὶς κρατερῷ, ὃς ἐμὸς πρότερος πόσις ἦεν.
ἦ μὲν δὴ πρίν γ' εὔχε' Ἀρηϊφίλου Μενελάου
σῇ τε βίῃ καὶ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ φέρτερος εἶναι.
ἀλλ' ἴθι νῦν προκάλεσσαι Ἀρηΐφιλον Μενέλαον
ἐξαῦτις μαχέσασθαι ἐναντίον. ἀλλά σ' ἔγωγε
παύσασθαι κέλομαι, μηδὲ ξανθῷ Μενελάῳ
ἀντίβιον πόλεμον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι
ἀφραδέως, μήπως τάχ' ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμείης.
Τὴν δὲ Πάρις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
μή με, γύναι, χαλεποῖσιν ὀνείδεσι θυμὸν ἔνιπτε.

416. μέσσῳ δ' ἀμφοτέρων — ne odia utrorumque, et Trojanorum et Achivorum in te concitem. Jungenda μή σε μεθείω—καὶ μὴ μητίσομαι (loco subjunctivi futurum indicativi.)

419. κατασχομένη ἑανῷ velans se peplo. καλυψαμένη.—422. ἀμφίπολοι sunt duæ ancillæ comites sup. 143.

427. ἤλυθες ἐκ πολέμου. redis e pugna.—432. ἀλλ' ἴθι νῦν—ironice.

438. μή με ἔνιπτε (κατὰ) θυμὸν ὀνείδεσι. ne me lacesse probris. exacerba. ut

νῦν μὲν γὰρ Μενέλαος ἐνίκησε σὺν Ἀθήνῃ·
κεῖνον δ' αὖτις ἐγώ· παρὰ γὰρ θεοί εἰσι καὶ ἡμῖν.
ἀλλ' ἄγε δὴ φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε·
οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδε ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψεν,
οὐδ' ὅτε σε πρῶτον Λακεδαίμονος ἐξ ἐρατεινῆς
ἔπλεον ἁρπάξας ἐν ποντοπόροισι νέεσσι,
νήσῳ δ' ἐν Κραναῇ ἐμίγην φιλότητι καὶ εὐνῇ,
ὥς σεο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Ἦ ῥα, καὶ ἦρχε λέχοσδε κιών, ἅμα δ' εἵπετ' ἄκοιτις.
τὼ μὲν ἄρ' ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, θηρὶ ἐοικὼς,
εἴ που ἐσαθρήσειεν Ἀλέξανδρον θεοειδέα.
ἀλλ' οὔτις δύνατο Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
δεῖξαι Ἀλέξανδρον τότ' Ἀρηϊφίλῳ Μενελάῳ·
οὐ μὲν γὰρ φιλότητί γ' ἐκεύθανον, εἴ τις ἴδοιτο·
ἶσον γάρ σφιν πᾶσιν ἀπήχθετο κηρὶ μελαίνῃ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
νίκη μὲν δὴ φαίνετ' Ἀρηϊφίλου Μενελάου·
ὑμεῖς δ' Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
ἔκδοτε, καὶ τιμὴν ἀποτινέμεν, ἥντιν' ἔοικεν,
ἥ τε καὶ ἐσσομένοισι μετ' ἀνθρώποισι πέληται.
Ὣς ἔφατ' Ἀτρείδης, ἐπὶ δ' ᾔνεον ἄλλοι Ἀχαιοί.

alibi ἐνίπτειν, objurgare. ὀνειδίζειν.—440. ἐκεῖνον δ' αὖτις ἐγὼ νικήσαιμι ἄν.—442. ἔρως φρένας ἀμφεκάλυψε, περιέλαβε, κατέσχε. occupavit.—445. ἐν Κραναῇ, insula ante Laconicam. de cujus situ et nomine ambigitur.

449. θηρὶ ἐοικὼς, feræ, cui præda est erepta.

457. νίκη φαίνεται, pro φανερά ἐστι. pro vulgari φανερόν ἐστι, τὴν νίκην εἶναι Μενελάου. Est is usus sollennis in Homero τοῦ φαίνειν, φανερὸν ποιεῖσθαι.

459. τιμὴν, τὸ πρόστιμον, τὴν ποινήν.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ δ'.

ARGUMENTUM.

Rem dubiam et ambiguam mansisse vidimus, essetne Helena reddenda nec ne: Menelaus quidem superior pugna discesserat, at Paris non erat occisus. Erat itaque via et ratio excogitanda, ut aut Helena redderetur, (sicque Ilias exitum habebat et ipse Jupiter promissis, Thetidi datis non stabat; nulla enim superfutura erat opportunitas, qua injuriam Achilli factam ulcisceretur;) aut ut pugna redintegraretur. Dii itaque epulis assidentes deliberant: cum Veneris auxilio servatus sit Paris, sitne, si stetur pacto, reddenda Helena et urbs ab oppugnatione liberanda? Repugnantibus Junone et Athene, quæ de Troja excidenda laborabant, Jupiter, cujus maxime intererat Achillis caussa, ne res componerentur, annuit, ut ad pugnam denuo res redeat, induciis a Trojanis violatis 1—72. Athene, Laodoci forma adsumta, Pandaro auctor est, ut Menelaum sagitta petat—126. quo vulnerato, Machaone ad opem ferendam arcessito, animis Achivorum perfidia Trojanorum ira incensis,—219. Trojani propius accedunt, Achivi se ad pugnam accingunt. Agamemnon percurrit ordines, copias hortatur,—250. increpat Idomeneum—272. Ajacem utrumque—292. Nestorem—326. Menestheum et Ulyssem—364. tandem Diomedem, cujus caussam tuetur Sthenelus—421. Inde manus conferunt Trojani cum Achivis—456. Memoratur virtus singulorum: Antilochi, qui Echepolum sternit—472. Ajacis Telamonis f. qui Simoisium necat; Leuco sodali interfecto Ulysses ferit Democoontem—504. Adhortatur pugnantes Trojanos Apollo, Achivos Athene—516. Diorem, Epeorum ducem, percutit Piros Thrax,—526. hunc Thoas Ætolus—538. Omnio res utrinque magno cum animo geritur—544. Et hæc quidem pugna continuatur usque ad lib. vii. (H.)

ΟΙ δὲ θεοὶ πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἠγορόωντο
χρυσέῳ ἐν δαπέδῳ, μετὰ δέ σφισι πότνια Ἥβη
νέκταρ ἐῳνοχόει. τοὶ δὲ χρυσέοις δεπάεσσι
δειδέχατ' ἀλλήλους, Τρώων πόλιν εἰσορόωντες.
αὐτίκ' ἐπειρᾶτο Κρονίδης ἐρεθιζέμεν Ἥρην,
κερτομίοις ἐπέεσσι παραβλήδην ἀγορεύων·
Δοιαὶ μὲν Μενελάῳ ἀρηγόνες εἰσὶ θεάων,
Ἥρη τ' Ἀργείη, καὶ Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη·
ἀλλ' ἤτοι ταὶ, νόσφι καθήμεναι, εἰσορόωσαι
τέρπεσθον· τῷ δ' αὖτε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
αἰεὶ παρμέμβλωκε, καὶ αὐτοῦ κῆρας ἀμύνει·
καὶ νῦν ἐξεσάωσεν ὀϊόμενον θανέεσθαι.
ἀλλ' ἤτοι νίκη μὲν Ἀρηϊφίλου Μενελάου·
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
ἤ ῥ' αὖτις πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
ὄρσομεν, ἦ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.
εἰ δ' αὔτως τόδε πᾶσι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο·
ἤτοι μὲν οἰκέοιτο πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
αὖτις δ' Ἀργείην Ἑλένην Μενέλαος ἄγοιτο.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
σκυζομένη Διῒ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·
Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
πῶς ἐθέλεις ἅλιον θεῖναι πόνον, ἠδ' ἀτέλεστον,
ἱδρῶ θ', ὃν ἵδρωσα μόγῳ; καμέτην δέ μοι ἵπποι

1. *ἠγορόωντο.* *sermones inter se faciebant, confabulabantur.*

6. *παραβλήδην* oblique, dolose. nisi melius est, simulate.

11. *παρμέμβλωκε*, assidet et curæ habet, habere solet. a *μεμβλόω* ex *μέμβλομαι*, curæ sum.— 12. *ὀϊόμενον θανέεσθαι*, expectantem, metuentem.—14. *ὅπως ἔσται τάδε ἔργα*, *τόδε τὸ πρᾶγμα*· quorsum exitura sit res et quid nobis in hac rerum conditione providendum sit.

15. *ἤ ῥ' αὖτις.* Supple *εἰ* ex Homerico more omissum; cum sit *εἰ ἄρα* ἤ — ἤ —

16. *ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι βάλωμεν.* pro *θήσομεν.* —18. *οἰκέοιτο πόλις*, adeoque nec capiatur et evertatur; sed servetur.

20. *ἐπέμυξαν* ingemuerunt, sed cum indignatione: proprie clausis labiis: *ἀπὸ τοῦ μύειν. μύζειν.*

24. *Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε (κατὰ) στῆθος χόλον*, h. e. *ἐν στήθει.*—26. *ἅλιον θεῖναι πόνον*, h. e. *τὰ πεπονημένα*, et 27. debebat sequi *καὶ τὸν κάματον τῶν ἵππων*

λαὸν ἀγειρούσῃ, Πριάμῳ κακὰ, τοῖό τε παισίν.
ἕρδ'· ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
δαιμονίη, τί νύ σε Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες
τόσσα κακὰ ῥέζουσιν, ὅτ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον;
εἰ δὲ σύ γ', εἰσελθοῦσα πύλας καὶ τείχεα μακρὰ,
ὠμὸν βεβρώθοις Πρίαμον Πριάμοιό τε παῖδας,
ἄλλους τε Τρῶας, τότε κεν χόλον ἐξακέσαιο.
ἕρξον, ὅπως ἐθέλεις, μὴ τοῦτό γε νεῖκος ὀπίσσω
σοὶ καὶ ἐμοὶ μέγ' ἔρισμα μετ' ἀμφοτέροισι γένηται.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
ὁππότε κεν καὶ ἐγὼ μεμαὼς πόλιν ἐξαλαπάξαι
τὴν ἐθέλω, ὅθι τοὶ φίλοι ἀνέρες ἐγγεγάασι,
μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, ἀλλά μ' ἐᾶσαι·
καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα ἑκὼν ἀέκοντί γε θυμῷ.
αἳ γὰρ ὑπ' ἠελίῳ τε καὶ οὐρανῷ ἀστερόεντι
ναιετάουσι πόληες ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
τάων μοι πέρι κῆρι τιέσκετο Ἴλιος ἱρὴ,
καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
οὐ γάρ μοι ποτὲ βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
ἤτοι ἐμοὶ τρεῖς μὲν πολὺ φίλταταί εἰσι πόληες,
Ἄργος τε, Σπάρτη τε καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη·
τὰς διαπέρσαι, ὅταν τοι ἀπέχθωνται περὶ κῆρι·
τάων οὔ τοι ἐγὼ πρόσθ' ἵσταμαι, οὐδὲ μεγαίρω.

28. Πριάμῳ κακὰ pro κακὸν, per appositum τοῦ λαὸν ἀγείρειν.—29. age pro arbitrio; sed diis non probantibus te hæc agere scito.

32. ἀσπερχὲς, (ab ἄγαν σπέρχειν, σπεύδειν) ὀργίζεσθαι. nimium. immensum.

36. χόλον ἀκέσασθαι, παύσασθαι. unde χόλος ἀνήκεστος O. 217. ut, mederi malo.—42. μή τι διατρίβειν τὸν ἐμὸν χόλον, παρεμποδίζειν inhibere. proprie ἀναβάλλεσθαι.—43. καὶ γὰρ ἐγώ σοι δῶκα pro δίδωμι, παραχωρῶ, absolute, concedo; vel, quod præstat forte, supplere ἐξαλαπάξαι πόλιν, ἐν ᾗ φίλοι μοι ἄνδρες ἐγγεγάασι.—45. ναιετάουσι πόληες sitæ sunt.

46. πέρι κῆρι τιέσκετο. non περὶ κῆρι jungenda sunt; sed πέρι, περισσῶς, ἐτίετο ἐν κῆρι, περὶ, ὑπὲρ, ἄλλων πασῶν πόλεων.—Ἴλιος ἱρὴ, primum nunc occurrit, est simpl. præclara.—48. δαιτὸς ἐΐσης. δαὶς h. l. pro sacrificio ut et alibi, et Romanis dapes.—49. τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς. honor sacrificiorum, qui diis debetur, distributive per δαῖτα, λοιβὴν et κνίσσην declaratus est.

54. Est μεγαίρω, φθονέω, in prisco

εἴπερ γὰρ φθονέω τε, καὶ οὐκ εἰῶ διαπέρσαι,
οὐκ ἀνύω φθονέουσ'· ἐπειὴ πολὺ φέρτερος, ἐσσί.
ἀλλὰ χρὴ καὶ ἐμὸν θέμεναι πόνον οὐκ ἀτέλεστον.
καὶ γὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, γένος δέ μοι ἔνθεν, ὅθεν σοί.
καί με πρεσβυτάτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦθ' ὑποείξομεν ἀλλήλοισι,
σοὶ μὲν ἐγὼ, σὺ δ' ἐμοί· ἐπὶ δ' ἕψονται θεοὶ ἄλλοι
ἀθάνατοι. σὺ δὲ θᾶσσον Ἀθηναίῃ ἐπιτεῖλαι,
ἐλθεῖν ἐς Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνὴν,
πειρᾶν θ', ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
πειρᾶν θ', ὥς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας Ἀχαιοὺς
ἄρξωσι πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε, πάρος μεμαυῖαν, Ἀθήνην.
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
οἷον δ' ἀστέρ' ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
ἢ ναύτῃσι τέρας, ἠὲ στρατῷ εὐρέϊ λαῶν,
λαμπρὸν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἀπὸ σπινθῆρες ἵενται·
τῷ εἰκυῖ' ἤϊξεν ἐπὶ χθόνα Παλλὰς Ἀθήνη,
κὰδ δ' ἔθορ' ἐς μέσσον. θάμβος δ' ἔχεν εἰσορόωντας
Τρῶάς θ' ἱπποδάμους, καὶ ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ἦ ῥ' αὖτις πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ

sermone pro ἐμποδίζω, veto, intercedo, ne fiat. πρόσθ' ἵσταμαι, inf. 129. πρόσθεν στᾶσα, pro vulgari προΐσταμαι, ὑπερμαχῶ, uti περιβαίνειν simili modo.—55. præsentia sunt pro futuris. φθονέω explicatur per οὐκ ἐῶ. v. paullo ante ad v. 54.—57. ἐμὸν πόνον scil. v. 26. ἀλλὰ χρὴ, fas et æquum est.—59. καί με πρεσβυτάτην τέκετο. pro καὶ πρεσβυτάτη εἰμί. tum genere tum loco præstans; tua soror et conjux.—65. εἰς φύλοπιν, nunc pro acie ad pugnam accincta.—66. πειρᾶν θ' ὡς. ut efficiat, ut violato fœdere Trojani Achivos lacessant. ὑπερκύδαντας adjectiva forma insolita. Notius est ὑπερκυδαίνω. γαυριάω.

67. ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι. jam vidimus γ. 299.

75. οἷον δ' ἀστέρ' ἧκε. de meteoro ignis caduci, decidui, ἀποῤῥοίας, agi, manifestum est: cujus speciem dea objicit spectantibus, fulgida nube induta.—82. aut dubitant de prodigii interpretatione, aut subintell. μᾶλλον ἤ,

ἔσσεται, ἢ φιλότητα, μετ' ἀμφοτέροισι τίθησι
Ζεὺς, ὅστ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε.
ἡ δ' ἀνδρὶ ἰκέλη Τρώων κατεδύσεθ' ὅμιλον,
Λαοδόκῳ Ἀντηνορίδῃ, κρατερῷ αἰχμητῇ,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζημένη, εἴ που ἐφεύροι.
εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο ἀπ' Αἰσήποιο ῥοάων.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, Λυκάονος υἱὲ δαΐφρον;
τλαίης κεν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν;
πᾶσι δέ κε Τρώεσσι χάριν καὶ κῦδος ἄροιο,
ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Ἀλεξάνδρῳ βασιλῆϊ·
τοῦ κεν δὴ πάμπρωτα πάρ' ἀγλαὰ δῶρα φέροιο,
αἴ κεν ἴδῃ Μενέλαον Ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱὸν,
σῷ βέλεϊ δμηθέντα, πυρῆς ἐπιβάντ' ἀλεγεινῆς.
ἀλλ' ἄγ' ὀΐστευσον Μενελάου κυδαλίμοιο·
εὔχεο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ,
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· τῷ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθεν.
αὐτίκ' ἐσύλα τόξον ἐΰξοον, ἰξάλου αἰγὸς
ἀγρίου, ὅν ῥά ποτ' αὐτὸς, ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας,
πέτρης ἐκβαίνοντα δεδεγμένος ἐν προδοκῇσι,
βεβλήκει πρὸς στῆθος, ὁ δ' ὕπτιος ἔμπεσε πέτρῃ.

prælium potius redintegrandum portendi opinantur, quam pacem componendam.—85. ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, ex more, pro nonnulli, complures.

93. Obsequere mihi et pete teto Menelaum. pro quo dictum: an tu obsequaris? (quod si obsequi voles.) an audeas (h. audebis) in Menelaum telum emittere?—95. πᾶσι Τρώεσσι pro παρὰ Τρώων et παρ' Ἀλεξάνδρου. — 99. ἐπιβάντα πυρῆς, non est *conscendentem*, sed *impositum rogo*.—100. ὀΐστευσον (κατὰ) Μενελάου.—101. Apollo Λυκηγενὴς, ortu diei natus seu ortus. vulgo in Lycia natum interpretantur. At Λυκίη non facit λυκηγενής.—102. ἑκατόμβην simpl. pro sacro, πρωτογόνων ἀρνῶν simpl. de agnis teneris accipiendum, proprie ἡ πρωτογόνος, primum enixa.

105. ἐσύλα τόξον. ἐγύμνου. Arcus enim adversus aeris aliasque injurias in theca servabatur.—ἴξαλος αἴξ ἄγριος, an certum caprarum silvestrium genus declaretur, dubito; potest ἴξαλος nomen caprarum silvestrium vulgare esse, factum forte ex αἴξ et ἅλλεσθαι, quod declaratur per appositum αἴξ ἄγριος, potest quoque ἴξαλος epitheton τοῦ αἴξ ἄγριος esse, quod naturam feræ πηδητικῆς declarat, ductum ἀπὸ τοῦ ἅλλεσθαι.

106. ὅν ῥα βεβλήκει—τυχήσας (αὐτοῦ)

τοῦ κέρα ἐκ κεφαλῆς ἑκκαιδεκάδωρα πεφύκει,
καὶ τὰ μὲν ἀσκήσας κεραοξόος ἤραρε τέκτων,
πᾶν δ' εὖ λειήνας, χρυσέην ἐπέθηκε κορώνην.
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ
ἀγκλίνας· πρόσθεν δὲ σάκεα σχέθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
μὴ πρὶν ἀναΐξειαν Ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν,
πρὶν βλῆσθαι Μενέλαον Ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν.
αὐτὰρ ὁ σύλα πῶμα φαρέτρης, ἐκ δ' ἕλετ' ἰὸν
ἀβλῆτα, πτερόεντα, μελαινῶν ἕρμ' ὀδυνάων·
αἶψα δ' ἐπὶ νευρῇ κατεκόσμει πικρὸν ὀϊστὸν,
εὔχετο δ' Ἀπόλλωνι Λυκηγενέϊ κλυτοτόξῳ,
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην,
οἴκαδε νοστήσας ἱερῆς εἰς ἄστυ Ζελείης.
ἕλκε δ' ὁμοῦ γλυφίδας τε λαβὼν καὶ νεῦρα βόεια·
νευρὴν μὲν μαζῷ πέλασε, τόξῳ δὲ σίδηρον.
αὐτὰρ ἐπειδὴ κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,
λίγξε βιὸς, νευρὴ δὲ μέγ' ἴαχεν, αλτο δ' ὀϊστὸς
ὀξυβελὴς, καθ' ὅμιλον ἐπιπτέσθαι μενεαίνων.
Οὐδὲ σέθεν, Μενέλαε, θεοὶ μάκαρες λελάθοντο
ἀθάνατοι, πρώτη δὲ Διὸς θυγάτηρ Ἀγελείη,
ἥ τοι πρόσθε στᾶσα, βέλος ἐχεπευκὲς ἄμυνεν.
ἡ δὲ τόσον μὲν ἔεργεν ἀπὸ χροὸς, ὡς ὅτε μήτηρ
παιδὸς ἐέργει μυῖαν, ὅθ' ἡδέϊ λέξεται ὕπνῳ.
αὐτὴ δ' αὖτ' ἴθυνεν, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες

ὑπὸ στέρνου.—109. κέρα ἑκκαιδεκάδωρα, sedecim palmorum, duorum pedum cum dimidio—110. ἀσκήσας ἤραρε, ita elaboraverat, ut jungeret utrumque cornu ab inferiore sui parte, quæ medium arcus constituerent. — 111. κορώνην τὸ ἐπικαμπὲς ἄκρον τοῦ τόξου, ὅθεν ἀπήρτηται ἡ νευρά.

112. καὶ τὸ μὲν τανυσσάμενος, εὖ κατέθηκεν ἀνακλίνας πρὸς τῇ γαίῃ. postquam arcum intenderat, reclinatum eum in terra posuit; dum e pharetra sagittam promere vult. — 114. μὴ πρὶν ἀναΐξειαν, nam consederant humi Achivi. sup. γ. 326. ne, re animadversa, consurgerent ad coercendum hominem, ne emitteret sagittam.

116. ὁ σύλα πῶμα, simpl. operculum pharetræ sustulit, removit: e pharetra depromsit sagittam ἀβλῆτα, recentem, nondum emissam, novam, integra cuspide nec dum obtusa. μελαινῶν ἕρμ' ὀδυνάων, aut fundus, caussa, doloris, aut si est pro ἔρεισμα, τὸ ἐρεῖδον, adurgens, intrudens dolorem, ut penetret. *atros dolores* dixit, ut omnia tristia et aversanda.

122. Ferrum sagittæ admovet arcui et alteram partem extremam sagittæ, in qua incisura est, crena, γλυφὶς, applicat nervo, huncque tendit. — 130. (ἐπὶ) τόσον ἔεργεν ἀπὸ χροὸς, ὡς (pro ἐφ' ὅσον ἐέργει μυῖαν μήτηρ) ὅτε αὐτὴν ἐέργει ἀπὸ παιδός. mota leviter manu. — 131. λέξεται pro præsenti λέγεται.—132, 3. ὅθι

χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ·
ἐν δ' ἔπεσε ζωστῆρι ἀρηρότι πικρὸς ὀϊστός·
διὰ μὲν ἂρ ζωστῆρος ἐλήλατο δαιδαλέοιο,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο,
μίτρης θ', ἣν ἐφόρει, ἔρυμα χροὸς, ἕρκος ἀκόντων,
ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς·
ἀκρότατον δ' ἄρ' ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός.
αὐτίκα δ' ἔρρεεν αἷμα κελαινεφὲς ἐξ ὠτειλῆς.
ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ
Μῃονὶς, ἠὲ Κάειρα, παρήϊον ἔμμεναι ἵππων·
κεῖται δ' ἐν θαλάμῳ, πολέες τέ μιν ἠρήσαντο
ἱππῆες φορέειν, βασιλῆϊ δὲ κεῖται ἄγαλμα,
ἀμφότερον, κόσμος θ' ἵππῳ, ἐλατῆρί τε κῦδος·
τοῖοί τοι, Μενέλαε, μιάνθην αἵματι μηροὶ
εὐφυέες, κνῆμαί τ', ἠδὲ σφυρὰ κάλ' ὑπένερθε.
Ῥίγησεν δ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ὡς εἶδε μέλαν αἷμα καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς.
ῥίγησεν δὲ καὶ αὐτὸς Ἀρηΐφιλος Μενέλαος.
ὡς δὲ ἴδε νεῦρόν τε καὶ ὄγκους ἐκτὸς ἐόντας,
ἄψοῤῥόν οἱ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀγέρθη.
τοῖς δὲ βαρὺ στενάχων μετέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
χειρὸς ἔχων Μενέλαον· ἐπεστενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον,
οἷον προστήσας πρὸ Ἀχαιῶν Τρωσὶ μάχεσθαι.
ὥς σ' ἔβαλον Τρῶες, κατὰ δ' ὅρκια πιστὰ πάτησαν.

ζωστῆρος ὀχῆες—Sagitta incidit in Menelai corpus ea parte, qua illud erat munitissimum, primum, *cingulo*, quod thoracem exterius ambiebat, tum *thorace*, et subter thorace, *mitra*.

133. σύνεχον l. συνεῖχον ἑαυτοὺς, h. e. συνίεσαν, ubi coibat fibula morsu. — θώρηξ διπλόος ἤντετο occurrebat sagittæ, obvius erat ei penetranti. — 136. ἐρείδεται hasta adacta, h. l. sagitta penetrans. — 137. mitra est ἔρυμα χροὸς, quæ corpus tutatur. ἕρκος ἀκόντων, πρὸς τοὺς ἄκοντας. — 138. ἥ οἱ πλεῖστον ἔρυτο sc. τὸν χρόα s. χρῶτα. quæ maxime tutabatur corpus, διῆλθε δὲ καὶ διὰ ταύτης.

141. μιαίνειν βάπτειν, inficere, tingere. — 144. ἱππῆες qui curru vehuntur, nam sequitur ἵππῳ τε ἐλατῆρί τε. ἄγαλμα non modo ornatus, nam sequitur κόσμος, sed delicias dixit, rem, qua quis exultat, ἀγάλλεται, et superbit.

146. τοῖοι, pro τοίως μιάνθην, pro μιανθήτην.

151. νεῦρόν τε καὶ ὄγκους. ὄγκοι, prominentia utrinque sagittæ acumina, νεῦρον chorda, qua ferrum illigatum est calamo.—155, 6. ἔταμνον ὅρκια, θάνατόν σοι. pepigi, ait Agamemnon, *fœdus, mortem tuam*, quod caussam et opportunitatem mortis inferendæ attulit: ἀντὶ τοῦ· ἐπὶ τῷ σῷ θανάτῳ τοὺς ὅρκους ἐποίησα.

οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον, αἷμά τε ἀρνῶν,
σπονδαί τ' ἄκρητοι, καὶ δεξιαὶ, ᾗς ἐπέπιθμεν.
εἴπερ γάρ τε καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσσεν,
ἔκ τε καὶ ὀψὲ τελεῖ, σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν,
σὺν σφῇσι κεφαλῇσι, γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.
εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἔσσεται ἦμαρ, ὅταν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο·
Ζεὺς δέ σφιν Κρονίδης, ὑψίζυγος, αἰθέρι ναίων,
αὐτὸς ἐπισσείῃσιν ἐρεμνὴν αἰγίδα πᾶσι,
τῆσδ' ἀπάτης κοτέων· τὰ μὲν ἔσσεται οὐκ ἀτέλεστα.
ἀλλά μοι αἰνὸν ἄχος σέθεν ἔσσεται, ὦ Μενέλαε,
αἴ κε θάνῃς, καὶ μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο·
καί κεν ἐλέγχιστος πολυδίψιον Ἄργος ἱκοίμην.
αὐτίκα γὰρ μνήσονται Ἀχαιοὶ πατρίδος αἴης,
κὰδ δέ κεν εὐχωλὴν Πριάμῳ καὶ Τρωσὶ λίποιμεν
Ἀργείην Ἑλένην. σέο δ' ὀστέα πύσει ἄρουρα
κειμένου ἐν Τροίῃ, ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ,
καί κέ τις ὧδ' ἐρέει Τρώων ὑπερηνορεόντων,
τύμβῳ ἐπιθρώσκων Μενελάου κυδαλίμοιο·
αἴθ' οὕτως ἐπὶ πᾶσι χόλον τελέσει' Ἀγαμέμνων,
ὡς καὶ νῦν ἅλιον στρατὸν ἤγαγεν ἐνθάδ' Ἀχαιῶν.
καὶ δὴ ἔβη οἶκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
σὺν κεινῇσι νηυσὶ, λιπὼν ἀγαθὸν Μενέλαον.
ὥς ποτέ τις ἐρέει. τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἐπιθαρσύνων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

158. οὐ μέν πως ἅλιον πέλει ὅρκιον sc. ἱερὸν, θῦμα, eoque ipsa fœderis religio. ἅλιον nunc est quod impunitum, inultum relinquitur. πέλει est, esse potest.

160. τελεῖ absolute pro ἐκτελέσει. de re ad eventum adducta; ne impune sit perjurium. — σύν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν pro ἀποτίουσι σὺν μεγάλῳ κακῷ.

166, 7. ὅταν Ζεύς σφιν ἐπισεύῃ αἰγίδα. quando ipsum numen iis terrorem injiciet.

170. αἴ κε — μοῖραν ἀναπλήσῃς βιότοιο, si vitam expleveris, finieris, fatalem.

171. καί κεν — ἱκοίμην. jungi potest cum antec. αἴ κε θάνῃς, καί κεν ἱκοίμην. potest quoque nova esse sententia, pro futuro, ἵξομαι. *et redibo Argos opprobrio oppletus.* — 172. μνήσονται πατρίδος αἴης. reditum in patriam *parabunt*. — 173. καταλίποιμέν κεν (pro καταλείψομεν) Ἑλένην Πριάμῳ εὐχωλὴν, ut glorietur, gloriandi caussam. — 174, 5. ὀστέα πύσονται ἐν ἀρούρᾳ, γῇ. πύθω ut σήπω transitive. ἀτελευτήτῳ ἐπὶ ἔργῳ, *bello* non confecto, ut solet poeta generalia vocabula ponere. — 178. αἴθ' οὕτως — χόλον τελέσειε, iram, vindictam, expleat!

181. σὺν κεινῇσι νηυσὶ, nulla cum præda; quippe urbe non capta.

θάρσει, μηδέ τί πω δειδίσσεο λαὸν Ἀχαιῶν.
οὐκ ἐν καιρίῳ ὀξὺ πάγη βέλος, ἀλλὰ πάροιθεν
εἰρύσατο ζωστήρ τε παναίολος, ἠδ' ὑπένερθε
ζῶμά τε, καὶ μίτρη, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
αἲ γὰρ δὴ οὕτως εἴη, φίλος ὦ Μενέλαε.
ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἠδ' ἐπιθήσει
φάρμαχ', ἅ κεν παύσῃσι μελαινάων ὀδυνάων.
Ἦ, καὶ Ταλθύβιον, θεῖον κήρυκα, προσηύδα·
Ταλθύβι', ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον,
φῶτ', Ἀσκληπιοῦ υἱὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον Ἀρήϊον, ἀρχὸν Ἀχαιῶν,
ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλε, τόξων εὖ εἰδώς,
Τρώων ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κήρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας·
βῆ δ' ἰέναι κατὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
παπταίνων ἥρωα Μαχάονα. τὸν δ' ἐνόησεν
ἑσταότ'· ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ στίχες ἀσπιστάων
λαῶν, οἵ οἱ ἕποντο Τρίκης ἐξ ἱπποβότοιο.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὄρσ', Ἀσκληπιάδη. καλέει κρείων Ἀγαμέμνων,
ὄφρα ἴδῃς Μενέλαον Ἀρήϊον, Ἀτρέος υἱόν,
ὅν τις ὀϊστεύσας ἔβαλε, τόξων εὖ εἰδώς,
Τρώων ἢ Λυκίων· τῷ μὲν κλέος, ἄμμι δὲ πένθος.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
βὰν δ' ἰέναι καθ' ὅμιλον ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος
βλήμενος ἦν, περὶ δ' αὐτὸν ἀγηγέραθ', ὅσσοι ἄριστοι,

186. ἀλλὰ πάροιθεν, antequam ad τὸ καίριον, ad partes corporis vitales penetraret, inhibuit sagittam, cingulum, *varie ornatum*, παναίολον.

190. ἕλκος δ' ἰητὴρ ἐπιμάσσεται, ἐφάψεται, ψηλαφήσει, ἐπιλήψεται, tractabit, explorabit, ei medebitur. Sic aliquoties μάστιγι ἵππους ἐπιμαίετο. nam idem ἐπιμάομαι et ἐπιμαίομαι. a μάομαι de motu et impetu. Sententia sic procedit: Utinam ita se habeat! nam, (si ita se habet, si vulnus non est letale) erit medicus, qui illud curet — 191. ἅ παύσῃσι (vel τὸ ἕλκος vel σύ) τῶν ὀδυνῶν, ut alibi: Ἕκτορα δῖον ἔπαυσε μάχης.

195. ὄφρα ἴδῃ Μενέλαον. invisere ejusque morbum cognoscere. — 196. ὥστε γενέσθαι τοῦτο τὸ βαλεῖν αὐτῷ μὲν κλέος, ἡμῖν δὲ πένθος.

208. θυμὸν ὄρινε percussit.

211. Optime apodosis fiet, puto, post ἰσόθεος φώς, ita ut in αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος iterum habeamus exemplum particulæ δὲ in apodosi occurrentis.

κυκλόσ', ὁ δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο ἰσόθεος φώς,
αὐτίκα δ' ἐκ ζωστῆρος ἀρηρότος ἕλκεν ὀϊστόν.
τοῦ δ' ἐξελκομένοιο, πάλιν ἄγεν ὀξέες ὄγκοι.
λῦσε δέ οἱ ζωστῆρα παναίολον, ἠδ' ὑπένερθε
ζῶμά τε, καὶ μίτρην, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες.
αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδεν ἕλκος, ὅθ' ἔμπεσε πικρὸς ὀϊστός,
αἷμ' ἐκμυζήσας, ἐπ' ἄρ' ἤπια φάρμακα εἰδὼς
πάσσε, τά οἵ ποτε πατρὶ φίλα φρονέων πόρε Χείρων.
Ὄφρα τοὶ ἀμφεπένοντο βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
οἱ δ' αὖτις κατὰ τεύχε' ἔδυν, μνήσαντο δὲ χάρμης.
ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον,
οὐδὲ καταπτώσσοντ', οὐδ' οὐκ ἐθέλοντα μάχεσθαι·
ἀλλὰ μάλα σπεύδοντα μάχην ἐς κυδιάνειραν.
ἵππους μὲν γὰρ ἔασε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ.
καὶ τοὺς μὲν θεράπων ἀπάνευθ' ἔχε φυσιόωντας
Εὐρυμέδων, υἱὸς Πτολεμαίου Πειραΐδαο·
τῷ μάλα πόλλ' ἐπέτελλε παρισχέμεν, ὁππότε κέν μιν
γυῖα λάβῃ κάματος, πολέας διακοιρανέοντα·
αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν·
καί ῥ' οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων,
τοὺς μάλα θαρσύνεσκε παριστάμενος ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι, μή πώ τι μεθίετε θούριδος ἀλκῆς.
οὐ γὰρ ἐπὶ ψευδέσσι πατὴρ Ζεὺς ἔσσετ' ἀρωγός·
ἀλλ' οἵπερ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο,
τῶν ἤτοι αὐτῶν τέρενα χρόα γῦπες ἔδονται·
ἡμεῖς δ' αὖτ' ἀλόχους τε φίλας καὶ νήπια τέκνα
ἄξομεν ἐν νήεσσιν, ἐπὴν πτολίεθρον ἕλωμεν.
Οὕστινας αὖ μεθιέντας ἴδοι στυγεροῦ πολέμοιο,
τοὺς μάλα νεικείεσκε χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·
Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἐλεγχέες, οὔ νυ σέβεσθε;

Videtur δὲ in his et aliis vim τοῦ δὴ antiquo usu habuisse. — 213. ἐκ ζωστῆρος. non modo ex cingulo; verum etiam ex thorace et mitra, nam per hanc quoque in vivam cutem penetraverat. — 214. πάλιν ἄγεν ὄγκοι, retroacti hami sagittæ utrinque prominentes. — 218. αἷμ' ἐκμυζήσας. non, exsugens ore, sed, ut recte veteres, ἐκπιέσας, ἐκθλίψας. et πάσσε, puta herbas et radices.

222. οἱ δὲ, Achivi τεύχεα κατέδυν, vel κατέδυσαν, induerunt.

235. οὐ γὰρ Ζεὺς ἐπέσσεται ἀρωγὸς τοῖς ψευδέσσιν, h. e. τῷ ψεύδει, *perjurio*, quo fœdus violatum est.—236. qui priores injuriam fecerunt, violatis induciis.

242. Ἀργεῖοι ἰόμωροι. accipitur bellicosi; obscura etymologia; nisi potius

τίφθ' οὕτως ἕστητε τεθηπότες, ἠΰτε νεβροί;
αἵτ', ἐπεὶ οὖν ἔκαμον, πολέος πεδίοιο θέουσαι,
ἑστᾶσ', οὐδ' ἄρα τίς σφι μετὰ φρεσὶ γίγνεται ἀλκή·
ὣς ὑμεῖς ἕστητε τεθηπότες, οὐδὲ μάχεσθε.
ἦ μένετε Τρῶας σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔνθά τε νῆες
εἰρύατ' εὔπρυμνοι, πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
ὄφρα ἴδητ' αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων;
Ὣς ὅγε κοιρανέων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν.
ἦλθε δ' ἐπὶ Κρήτεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
οἱ δ' ἀμφ' Ἰδομενῆα δαΐφρονα θωρήσσοντο·
Ἰδομενεὺς μὲν ἐνὶ προμάχοις, συῒ εἴκελος ἀλκήν,
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ πυμάτας ὤτρυνε φάλαγγας.
τοὺς δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα προσηύδα μειλιχίοισιν·
Ἰδομενεῦ, πέρι μέν σε τίω Δαναῶν ταχυπώλων,
ἠμὲν ἐνὶ πτολέμῳ, ἠδ' ἀλλοίῳ ἐπὶ ἔργῳ,
ἠδ' ἐν δαίθ', ὅτε πέρ τε γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἐνὶ κρητῆρι κέρωνται.
εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
δαιτρὸν πίνωσι, σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ
ἕστηχ', ὥσπερ ἐμοί, πιέειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδ', οἷος πάρος εὔχεαι εἶναι.
Τὸν δ' αὖ Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Ἀτρεΐδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐρίηρος ἑταῖρος
ἔσσομαι, ὡς τὸ πρῶτον ὑπέστην καὶ κατένευσα·
ἀλλ' ἄλλους ὄτρυνε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
ὄφρα τάχιστα μαχώμεθ'· ἐπεὶ σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν
Τρῶες· τοῖσιν δ' αὖ θάνατος καὶ κήδε' ὀπίσσω
ἔσσετ', ἐπεὶ πρότεροι ὑπὲρ ὅρκια δηλήσαντο.

est, miseri, infelici fato destinati. οὔ νυ σέβεσθε, ἐντρέπεσθε. annon pudet?

244. (διὰ) πολέος πεδίου θέουσαι.

247. ἔνθα τε νῆες, in media castra.

254. Meriones erat οὐραγός.—257. Achivi ταχύπωλοι, currus celeriter agentes.—259. γερούσιον οἶνον dixit vinum senibus præberi solitum honoris caussa.

262. δαιτρὸν πίνωσι, κατὰ τὸ δαιτρὸν μεμερισμένως, portione sua cuique e dimenso, distribute, apposita. — 264. Agedum, accinge te ad pugnam.

267. ὑπέστην respondet τῷ· εὔχεαι vs. 264 — 269. σύν γ' ὅρκι' ἔχευαν, συνέχευαν, proprie confundere et turbare, adeoque violare, eoque ipso tollere, rumpere. Nam in fœdere notio inest τοῦ συντιθέναι. συνθήκη. διατιθέναι. Ergo contrarium est συγχέειν. Est 271 iterum ἐδηλήσαντο, ἠδίκουν, ὑπὲρ, παρὰ, τὰ ὅρκια. contra inducias.

Ὣς ἔφατ'· Ἀτρεΐδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ,
ἦλθε δ' ἐπ' Αἰάντεσσι, κιὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν.
τὼ δὲ κορυσσέσθην, ἅμα δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν.
ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε νέφος αἰπόλος ἀνὴρ,
ἐρχόμενον κατὰ πόντον ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς·
τῷ δέ τ', ἄνευθεν ἐόντι, μελάντερον, ἠΰτε πίσσα,
φαίνετ' ἰὸν κατὰ πόντον, ἄγει δέ τε λαίλαπα πολλήν·
ῥίγησέν τε ἰδὼν, ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα·
τοῖαι ἅμ' Αἰάντεσσι Διοτρεφέων αἰζηῶν
δήϊον ἐς πόλεμον πυκιναὶ κίνυντο φάλαγγες
κυάνεαι, σάκεσί τε καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
καὶ τοὺς μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
σφῶϊ μὲν, οὐ γὰρ ἔοικ', ὀτρυνέμεν οὔτι κελεύω·
αὐτὼ γὰρ μάλα λαὸν ἀνώγετον ἶφι μάχεσθαι.
αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
τοῖος πᾶσιν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γένοιτο.
τῷ κε τάχ' ἠμύσειε πόλις Πριάμοιο ἄνακτος,
χερσὶν ὕφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε, περθομένη τε.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
ἔνθ' ὅγε Νέστορ' ἔτετμε, λιγὺν Πυλίων ἀγορητὴν,
οὓς ἑτάρους στέλλοντα, καὶ ὀτρύνοντα μάχεσθαι,
ἀμφὶ μέγαν Πελάγοντά τ', Ἀλάστορά τε, Χρομίον τε,
Αἵμονά τε κρείοντα, Βίαντά τε, ποιμένα λαῶν.
ἱππῆας μὲν πρῶτα σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι,
πεζοὺς δ' ἐξόπιθεν στῆσε πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
ἕρκος ἔμεν πολέμοιο· κακοὺς δ' ἐς μέσσον ἔλασσεν,
ὄφρα καὶ οὐκ ἐθέλων τις ἀναγκαίῃ πολεμίζοι,
ἱππεῦσι μὲν πρῶτ' ἐπετέλλετο· τοὺς γὰρ ἀνώγει

282. κυάνεαι, non tam armis, nam ea fulgent, sed multitudine e longinquo prospecta.—horrent hastis *erectis*, aut *prominentibus*.—286. σφῶϊ, ὑμᾶς δύο.

290. ἠμύσειε. κλιθείη. πορθηθείη.

294, 5. Jung. οὓς ἑτάρους (τοὺς) ἀμφὶ Π. (ὄντας).

297. ἱππῆας de curru pugnantes.

299. ἕρκος ἔμεν πολέμοιο, aciei robur, firmamentum.

301. Vult poeta e curru pugnantes non minus, quam pedites, ordinem servare, neque eum egredi, sed τοὺς ἵππους ἐχέμεν, currus in loco, in ordine, retinere, μηδὲ κλονεῖσθαι, ἀτάκτως φέρεσθαι, ἐν ὁμίλῳ, vel in acie pugnantium, vel ut nec ipsos incondito globo misceri præcipiat.—ἱπποσύνην dicit τὴν ἱππικὴν

σφοὺς ἵππους ἐχέμεν, μηδὲ κλονέεσθαι ὁμίλῳ.
μηδέ τις, ἱπποσύνῃ τε καὶ ἠνορέῃφι πεποιθὼς,
οἶος πρόσθ' ἄλλων μεμάτω Τρώεσσι μάχεσθαι,
μηδ' ἀναχωρείτω· ἀλαπαδνότεροι γὰρ ἔσεσθε.
ὃς δέ κ' ἀνὴρ ἀπὸ ὧν ὀχέων ἕτερ' ἅρμαθ' ἵκηται,
ἔγχει ὀρεξάσθω· ἐπειὴ πολὺ φέρτερον οὕτως.
ὧδε καὶ οἱ πρότεροι πόλιας καὶ τείχε' ἐπόρθουν,
τόνδε νόον καὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔχοντες.
Ὣς ὁ γέρων ὤτρυνε, πάλαι πολέμων εὖ εἰδώς·
καὶ τὸν μὲν γήθησεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, εἴθ', ὡς θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
ὥς τοι γούναθ' ἕποιτο, βίη δέ τοι ἔμπεδος εἴη.
ἀλλά σε γῆρας τείρει ὁμοίϊον. ὡς ὄφελέν τις
ἀνδρῶν ἄλλος ἔχειν, σὺ δὲ κουροτέροισι μετεῖναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη, μάλα μέν τοι ἐγὼν ἐθέλοιμι καὶ αὐτὸς
ὣς ἔμεν, ὡς ὅτε δῖον Ἐρευθαλίωνα κατέκταν.
ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα θεοὶ δόσαν ἀνθρώποισιν.
εἰ τότε κοῦρος ἔα, νῦν αὖτέ με γῆρας ἱκάνει.
ἀλλὰ καὶ ὣς ἱππεῦσι μετέσσομαι, ἠδὲ κελεύσω
βουλῇ καὶ μύθοισι· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων.
αἰχμὰς δ' αἰχμάσσουσι νεώτεροι, οἵπερ ἐμεῖο
ὁπλότεροι γεγάασι, πεποίθασί τε βίηφιν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀτρείδης δὲ παρῴχετο γηθόσυνος κῆρ.
εὗρ' υἱὸν Πετεῶο, Μενεσθῆα πλήξιππον,

h. e. τὴν ἡνιοχικὴν ἀρετήν.—ἀπὸ ὧν ὀχέων qui e curru suo pugnando ad alterius currum pervenerit, hostem hasta petito: ἔγχει ὀρεξάσθω (κατ' αὐτοῦ.) ad verbum, *protendito se* (de curru, prominento,) *cum hasta in eum.* Est enim hic usus τοῦ ὀρέγεσθαι, extendere se, (κατά) τινος (σὺν) ἔγχει.

313. εἴθε γούνατα ἕποιτό σοι, utinam tibi *adsit* (ἕπεσθαι pro παρεῖναι) vigor juvenilis, robur cum agilitate, (quæ per τὰ γούνατα ab Homero declarari solent, ita, ut tibi adest robur animi in pectore!—315. τὸ γῆρας ὁμοίϊον, senectus, cui omnes pariter obnoxii sumus, cum notione tamen molestiæ et malorum, quæ eam premunt; ut πόλεμος ὁμοίϊος, pugna, quæ omnibus pariter exitium ferre potest.—316. σὺ δὲ ὄφελες κουροτέροισι μετεῖναι. εἶναι ἐν νέοις. νέος εἶναι utinam senectam haberet alius, tu autem esses juvenili ætate!

321. Sententia facile potest expleri: si tum juvenis eram cum vigore, nunc, rerum usu et prudentia instructus, senex sum sine robore. νῦν αὖτε γῆρας ἱκάνει ἐπ' ἐμὲ, ἐφικάνει.

ἑσταότ'· ἀμφὶ δ' Ἀθηναῖοι μήστωρες ἀϋτῆς·
αὐτὰρ ὁ πλησίον ἑστήκει πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
πὰρ δὲ, Κεφαλλήνων ἀμφὶ στίχες οὐκ ἀλαπαδναὶ
ἕστασαν· οὐ γάρ πώ σφιν ἀκούετο λαὸς ἀϋτῆς,
ἀλλὰ νέον συνορινόμεναι κίνυντο φάλαγγες
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν· οἱ δὲ μένοντες
ἕστασαν, ὁππότε πύργος Ἀχαιῶν ἄλλος ἐπελθὼν
Τρώων ὁρμήσειε, καὶ ἄρξειαν πολέμοιο.
τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ υἱὲ Πετεῶο, Διοτρεφέος βασιλῆος,
καὶ σὺ, κακοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον,
τίπτε καταπτώσσοντες ἀφέστατε, μίμνετε δ' ἄλλους;
σφῶϊν μέν τ' ἐπέοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι.
πρώτω γὰρ καὶ δαιτὸς ἀκουάζεσθον ἐμεῖο,
ὁππότε δαῖτα γέρουσιν ἐφοπλίζοιμεν Ἀχαιοί·
ἔνθα φίλ', ὀπταλέα κρέα ἔδμεναι, ἠδὲ κύπελλα
οἴνου πινέμεναι μελιηδέος, ὄφρ' ἐθέλητον.
νῦν δὲ φίλως χ' ὁρόωτε, καὶ εἰ δέκα πύργοι Ἀχαιῶν
ὑμείων προπάροιθε μαχοίατο νηλέϊ χαλκῷ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
πῶς δὴ φῂς πολέμοιο μεθιέμεν; ὁππότ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα,
ὄψεαι, ἢν ἐθέλησθα, καὶ αἴ κεν τοὶ τὰ μεμήλῃ,
Τηλεμάχοιο φίλον πατέρα προμάχοισι μιγέντα
Τρώων ἱπποδάμων· σὺ δὲ ταῦτ' ἀνεμώλια βάζεις.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων,
ὡς γνῶ χωομένοιο· πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον·

328. μήστωρες ἀϋτῆς. μησάμενοι, ἐργασάμενοι, τὴν μάχην.—332. ἀλλὰ νέον, est, *quippe cum*, vel *etenim*, modo moverant se turmæ.

339. καὶ σὺ, κακοῖσι δόλοισι κ. instructus consiliis in alios perniciosis et versutus.—342. (κατὰ) μάχης ἀντιβολῆσαι (τοῖς Τρωσίν.) ut ἀντιᾶν. vel simpliciter ἀντιβολῆσαι τῆς μάχης. μάχης καυστειρῆς. θερμῆς. ardentis.

343. ἀκουάζεσθον primi vocamini ad epulas.—345. ἔνθα φίλα, φίλον, ἐστὶν, ἡδύ.—347. νῦν δὲ φίλως γ' ὁρόωτε, ἡδέως ἂν ὁράοιτε, βλέποιτε, ἀσμένως ἴδοιτε.—δέκα πύργοι, turmæ.

351. quomodo tandem, dicere potes ἡμᾶς μεθιέναι ἀπὸ τοῦ πολέμου. nos a pugna cessare?—353. καὶ αἴ κέν σοι τὰ μεμήλῃ, si de hoc laboras; si tua interest hoc nosse.—355. σὺ λαλεῖς ματαίως.

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτε σε νεικείω περιώσιον, οὔτε κελεύω.
οἶδα γάρ, ὥς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
ἤπια δήνεα οἶδε· τὰ γὰρ φρονέεις, ἅτ' ἐγώ περ.
ἀλλ' ἴθι, ταῦτα δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', εἴ τι κακὸν νῦν
εἴρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμώνια θεῖεν.
Ὣς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δὲ μετ' ἄλλους·
εὗρε δὲ Τυδέος υἱὸν ὑπέρθυμον Διομήδεα,
ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσι.
πὰρ δέ οἱ ἑστήκει Σθένελος, Καπανήϊος υἱός.
καὶ τὸν μὲν νείκεσσεν ἰδὼν κρείων Ἀγαμέμνων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὤ μοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
τί πτώσσεις, τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας;
οὐ μὲν Τυδέϊ γ' ὧδε φίλον πτωσκαζέμεν ἦεν,
ἀλλὰ πολὺ πρὸ φίλων ἑτάρων δηΐοισι μάχεσθαι.
ὡς φάσαν, οἵ μιν ἴδοντο πονεύμενον· οὐ γὰρ ἔγωγε
ἤντησ', οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι.
ἤτοι μὲν γὰρ ἄτερ πολέμου εἰσῆλθε Μυκήνας
ξεῖνος, ἅμ' ἀντιθέῳ Πολυνείκεϊ, λαὸν ἀγείρων.
οἵ ῥα τότε στρατόωνθ' ἱερὰ πρὸς τείχεα Θήβης,
καί ῥα μάλα λίσσοντο δόμεν κλειτοὺς ἐπικούρους.
οἱ δ' ἔθελον δόμεναι, καὶ ἐπῄνεον, ὡς ἐκέλευον·
ἀλλὰ Ζεὺς ἔτρεψε, παραίσια σήματα φαίνων.
οἱ δ', ἐπεὶ οὖν ᾤχοντ', ἠδὲ πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο,

359. οὐδέ σε νεικείω περιώσιον. non admodum, quod alias οὐ μάλα. h. e. nequaquam. — 360, 361. de benevolentia tua in me satis mihi constat, persuasum est. ὅτι σὺ εἶς ἤπιος εἰς ἐμέ.—361. ὁμοφρονεῖς γὰρ ἐμοί.—362. Ταῦτα δ' ἀρεσσόμεθα, hæc inter nos componemus in posterum. Si quid a me sinistre dictum est, *indictum id esto*.

371. τί δ' ὀπιπτεύεις πολέμοιο γεφύρας. quid prospicis intervallum inter utramque aciem: γεφύρας, κελεύθους, ὁδοὺς πολέμου. — 372. πτωσκαζέμεν, πτώσσειν.

373. πρὸ φίλων ἑτάρων, h. l. inter promachos.—374. πονεύμενον, μαχόμενον, Homerico usu. οὐ γὰρ ἔγωγ' ἤντησα. nam patrum ætate res erat gesta; bellum enim Thebanum incidit in Atrei et Thyestis tempora.—375. sed qui eum viderunt, aiunt eum περιγενέσθαι ἄλλων, excelluisse virtute.

380. οἳ δ' ἔθελον δόμεναι, Mycenæi.

382. οἱ δ' ἐπεὶ οὖν Achivi, aut illi duo cum Achivis. ἐστρατόωντο est de conatu accipiendum.

381. παραίσια σήματα φαίνων h. ἀπαίσια. Obtigerant ergo omina sinistra, quibus perterriti Mycenæi noluere interesse expeditioni ad Thebas. ἔτρεψε, ἀπέτρεψε.

382. πρὸ ὁδοῦ ἐγένοντο. προὐγένοντο,

Ἀσωπὸν δ' ἵκοντο βαθύσχοινον, λεχεποίην.
ἔνθ' αὖτ' ἀγγελίην ἔπι Τυδῆ στεῖλαν Ἀχαιοί.
αὐτὰρ ὁ βῆ, πολέας τε κιχήσατο Καδμείωνας
δαινυμένους κατὰ δῶμα βίης Ἐτεοκληείης.
ἔνθ' οὐδὲ, ξεῖνός περ ἐὼν, ἱππηλάτα Τυδεὺς
τάρβει, μοῦνος ἐὼν πολέσι μετὰ Καδμείοισιν·
ἀλλ' ὅγ' ἀεθλεύειν προκαλίζετο, πάντα δ' ἐνίκα
ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐπίρροθος ἦεν Ἀθήνη.
οἱ δὲ χολωσάμενοι Καδμεῖοι, κέντορες ἵππων,
ἂψ οἱ ἀνερχομένῳ πυκινὸν λόχον εἷσαν ἄγοντες,
κούρους πεντήκοντα· δύω δ' ἡγήτορες ἦσαν,
Μαίων Αἱμονίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν,
υἱός τ' Αὐτοφόνοιο, μενεπτόλεμος Λυκοφόντης.
Τυδεὺς μὲν καὶ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκε·
πάντας ἔπεφν', ἕνα δ' οἶον ἵει οἶκόνδε νέεσθαι·
Μαίον' ἄρα προέηκε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
τοῖος ἔην Τυδεὺς Αἰτώλιος· ἀλλὰ τὸν υἱὸν
γείνατο εἷο χέρεια μάχῃ, ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κρατερὸς Διομήδης,
αἰδεσθεὶς βασιλῆος ἐνιπὴν αἰδοίοιο.
Τὸν δ' υἱὸς Καπανῆος ἀμείψατο κυδαλίμοιο·
Ἀτρεΐδη, μὴ ψεύδε', ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν.
ἡμεῖς τοι πατέρων μέγ' ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι.
ἡμεῖς καὶ Θήβης ἕδος εἵλομεν ἑπταπύλοιο,
παυρότερον λαὸν ἀγαγόνθ' ὑπὸ τεῖχος Ἄρειον,
πειθόμενοι τεράεσσι θεῶν καὶ Ζηνὸς ἀρωγῇ·
κεῖνοι δὲ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
τῷ μή μοι πατέρας ποθ' ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
τέττα, σιωπῇ ἧσο, ἐμῷ δ' ἐπιπείθεο μύθῳ.
οὐ γὰρ ἐγὼ νεμεσῶ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
ὀτρύνοντι μάχεσθαι ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
τούτῳ μὲν γὰρ κῦδος ἅμ' ἕψεται, εἴ κεν Ἀχαιοὶ

προῆλθον (κατὰ) τῆς ἐπὶ Θήβας ὁδοῦ. — 385. πολέας τε κιχήσατο Καδμείωνας. in cœtum congregatos, magno numero, utpote in convivio.

389. πάντα δ' ἐνίκα, h. e. κατὰ πάντα ἆθλα (ex ἀεθλεύειν.)—390. τοίη οἱ. nam ipsi magna aderat adjutrix Minerva.

392. πυκινὸν λόχον. *densas* insidias.

410. μὴ—ὁμοίῃ ἔνθεο τιμῇ· pro μὴ θέο ἐνὁμοίῃ τιμῇ, ne pari honore et loco habe nobiscum.

412. τέττα, o bone.

Τρῶας δῃώσωσιν, ἕλωσί τε Ἴλιον ἱρήν·
τούτῳ δ' αὖ μέγα πένθος, Ἀχαιῶν δῃωθέντων.
ἀλλ' ἄγε δὴ, καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
δεινὸν δ' ἔβραχε χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσιν ἄνακτος
ὀρνυμένου· ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν.
Ὡς δ' ὅτ' ἐν αἰγιαλῷ πολυηχέϊ κῦμα θαλάσσης
ὄρνυτ' ἐπασσύτερον, Ζεφύρου ὑποκινήσαντος·
πόντῳ μὲν τὰ πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
χέρσῳ ῥηγνύμενον μεγάλα βρέμει, ἀμφὶ δέ τ' ἄκρας
κυρτὸν ἐὸν κορυφοῦνται, ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην·
ὣς τότ' ἐπασσύτεραι Δαναῶν κίνυντο φάλαγγες
νωλεμέως πόλεμόνδε. κέλευε δὲ οἷσιν ἕκαστος
ἡγεμόνων· οἱ δ' ἄλλοι ἀκὴν ἴσαν, (οὐδέ κε φαίης
τόσσον λαὸν ἕπεσθαι ἔχοντ' ἐν στήθεσιν αὐδὴν,)
σιγῇ δειδιότες σημάντορας. ἀμφὶ δὲ πᾶσι
τεύχεα ποικίλ' ἔλαμπε, τὰ εἱμένοι ἐστιχόωντο.
Τρῶες δ', ὥστ' ὄϊες πολυπάμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ
μυρίαι ἑστήκασιν ἀμελγόμεναι γάλα λευκὸν,
ἀζηχὲς μεμακυῖαι, ἀκούουσαι ὄπα ἀρνῶν·
ὣς Τρώων ἀλαλητὸς ἀνὰ στρατὸν εὐρὺν ὀρώρει.
οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
ἀλλὰ γλῶσσα μέμικτο, πολύκλητοι δὲ ἔσαν ἄνδρες.
ὦρσε δὲ τοὺς μὲν Ἄρης, τοὺς δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Δεῖμός τ', ἠδὲ Φόβος, καὶ Ἔρις ἄμοτον μεμαυῖα,
Ἄρεος ἀνδροφόνοιο κασιγνήτη, ἑτάρη τε,
ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει.

418. Age et nos virtutem exeramus.

422—456. Comparatio fit πρὸς τὴν ἐπάλληλον τῶν φαλάγγων φοράν. Scilicet φάλαγγες ἐκίνυντο ἐπασσύτεραι—ὡς τὰ κύματα.—424. πόντῳ, in alto, κορύσσεται τὸ κῦμα. Mox 426 hoc idem κορυφοῦται, h. e. ἐπαίρεται, μετεωρίζεται. et κυρτὸν, τὸ μετέωρον, ὑψηλὸν, cum notione adjuncta tumoris.—429. οἱ δ' ἄλλοι præter duces, adeoque ipsæ copiæ eorum.—432. ποικίλ' ἔλαμπε nunc de micante splendoris aura ex aere.—436. Τρῶες δὲ—ὡς Τρώων. structuram mutatam nemo non videt.—434, 5. jungenda ἑστήκασι μεμακυῖαι, pro μεμήκασι, μηκῶνται, balant, dum audiunt balatum agnorum, qui in contiguo stabulo inclusi sunt.—438. πολύκλητοι, οἱ ἐκ πολλῶν τόπων συγκεκλημένοι, συλλεχθέντες.—Ἔρις Discordia, in media acie versatur, terribili adspectu, utque majorem terrorem injiciat, major majorque fit specie. —κορύσσεται, aucta in immensum corporis specie in altum elevat caput, attollit se usque ad cælum. ἐστήριξε κάρη, pro στηρίζει, h. e. ἐγγίζει, προσπελάζει τῷ οὐρανῷ.—445. ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν, multum gemitus excitans cædem et vulnera inferendo.

ἥ σφιν καὶ τότε νεῖκος ὁμοίϊον ἔμβαλε μέσσῳ,
ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὀφέλλουσα στόνον ἀνδρῶν.
Οἱ δ', ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
ὀλλύντων τε, καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
ὡς δ' ὅτε χείμαῤῥοι ποταμοὶ, κατ' ὄρεσφι ῥέοντες,
ἐς μισγάγκειαν συμβάλλετον ὄβριμον ὕδωρ
κρουνῶν ἐκ μεγάλων, κοίλης ἔντοσθε χαράδρης,
τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν·
ὣς τῶν μισγομένων γένετο ἰαχή τε φόβος τε.
Πρῶτος δ' Ἀντίλοχος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
ἐσθλὸν ἐνὶ προμάχοισι, Θαλυσιάδην Ἐχέπωλον,
τόν ῥ' ἔβαλε πρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
ἐν δὲ μετώπῳ πῆξε, πέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν·
ἤριπε δ', ὡς ὅτε πύργος, ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
τὸν δὲ πεσόντα ποδῶν ἔλαβε κρείων Ἐλεφήνωρ
Χαλκωδοντιάδης, μεγαθύμων ἀρχὸς Ἀβάντων·
ἕλκε δ' ὑπ' ἐκ βελέων λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
τεύχεα συλήσειε· μίνυνθα δέ οἱ γένεθ' ὁρμή.
νεκρὸν γὰρ ἐρύοντα ἰδὼν μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
πλευρὰ, τά οἱ κύψαντι παρ' ἀσπίδος ἐξεφαάνθη,
οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα.
ὣς τὸν μὲν λίπε θυμός. ἐπ' αὐτῷ δ' ἔργον ἐτύχθη

446. ξυνιόντες ἵκοντο, h. e. ὅτε σύνισαν.—ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, clipei allisi sunt inter se et collisi.—450. εὐχωλὴ, αὔχημα. post vulnera illata aut prostratum hostem, gloriatur victor.

452. κατ' ὄρεσφι ῥέοντες. καταρέοντες κατὰ τοῦ ὄρεος.—453. ἐς μισγάγκειαν. τόπον κοῖλον, εἰς ὃν καταφερόμενα μίσγεται ἀπὸ πλειόνων ὀρῶν ὕδατα.—456. φόβος ex mente veterum est Terror.

459. κόρυθος φάλον. Esse φάλον cavum illud, in cono galeæ, cui inseritur crista, λόφος, vidimus γ. 362 et 371.

460. ἐνέπηξεν Antilochus τὴν αἰχμὴν τῷ μετώπῳ. At ille cecidit ὕπτιος.—463. non sibi dedecori ducunt heroes, hostem, etiam ab alio cæsum, spoliare.

465. ὑφεῖλκε δὲ τὸν νεκρὸν ἐκ βελέων retro ad ordines suos, λελιημένος. προθυμούμενος.—468. παρ' ἀσπίδος, ἔξω τῆς ἀσπίδος, ita ut corpus nudatum esset. De *Elephenore* v. sup. β. 540, 1. *Agenor* autem Antenoris est filius v. λ. 59.—Mox 470. ἔργον est μάχη, ut solet.

ἀργαλέου Τρώων καὶ Ἀχαιῶν. οἱ δὲ, λύκοι ὣς,
ἀλλήλοις ἐπόρουσαν, ἀνὴρ δ' ἄνδρ' ἐδνοπάλιζεν.
ἔνθ' ἔβαλ' Ἀνθεμίωνος υἱὸν Τελαμώνιος Αἴας,
ἠΐθεον θαλερὸν, Σιμοείσιον· ὅν ποτε μήτηρ
Ἴδηθεν κατιοῦσα, παρ' ὄχθῃσι Σιμόεντος
γείνατ', ἐπεί ῥα τοκεῦσιν ἅμ' ἕσπετο, μῆλα ἰδέσθαι·
τοὔνεκά μιν κάλεον Σιμοείσιον. οὐ δὲ τοκεῦσι
θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
πρῶτον γάρ μιν ἰόντα βάλε στῆθος, παρὰ μαζὸν
δεξιόν· ἀντικρὺ δὲ δι' ὤμου χάλκεον ἔγχος
ἦλθεν, ὁ δ' ἐν κονίῃσι χαμαὶ πέσεν, αἴγειρος ὣς,
ἥ ῥά τ' ἐν εἱαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο πεφύκει,
λείη, ἀτάρ τέ οἱ ὄζοι ἐπ' ἀκροτάτῃ πεφύασι·
τὴν μέν θ' ἁρματοπηγὸς ἀνὴρ αἴθωνι σιδήρῳ
ἐξέταμ', ὄφρα ἴτυν κάμψῃ περικαλλέϊ δίφρῳ,
ἡ μέν τ' ἀζομένη κεῖται ποταμοῖο παρ' ὄχθας·
τοῖον ἄρ' Ἀνθεμίδην Σιμοείσιον ἐξενάριξεν
Αἴας Διογενής· τοῦ δ' Ἄντιφος αἰολοθώρηξ
Πριαμίδης καθ' ὅμιλον ἀκόντισεν ὀξέϊ δουρί.
τοῦ μὲν ἅμαρθ'· ὁ δὲ Λεῦκον, Ὀδυσσέος ἐσθλὸν ἑταῖρον,
βεβλήκει βουβῶνα, νέκυν ἑτέρωσ' ἐρύοντα·
ἤριπε δ' ἀμφ' αὐτῷ, νεκρὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
τοῦ δ' Ὀδυσεὺς μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
ἀμφὶ ἑ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,
ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν,
ἀλλ' υἱὸν Πριάμοιο νόθον βάλε Δημοκόωντα,
ὅς οἱ Ἀβυδόθεν ἦλθε, παρ' ἵππων ὠκειάων.
τόν ῥ' Ὀδυσεὺς, ἑτάροιο χολωσάμενος, βάλε δουρὶ
κόρσην· ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε·

472. ἐδνοπάλιζεν, arripuit et perculit.

483. ἐν εἱαμενῇ loco καθύγρῳ καὶ βοτανώδει. etymo incerto. vss. 483—487.

484. ὄζοι ἐπιπεφύασίν οἱ ἀκροτάτῃ, ἐν τῷ ἀκροτάτῳ μέρει. — 486. Curvaturam rotæ ex ramis recisis et incurvatis fabricator.

489. αἰολοθώρηξ, pro simplici, αἰόλος, puto, velox.—496. στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, ad tutandum, puta, Leuci corpus, ne spolietur. et κεκάδοντο. nova verbi forma ex χάζω. ἔχαδον, κέχαδα.

δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκροὺς,
ἴθυσαν δὲ πολὺ προτέρω. νεμέσησε δ' Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδὼν, Τρώεσσι δὲ κέκλετ' ἀΰσας·
Ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες, μηδ' εἴκετε χάρμης
Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔ σφι λίθος χρὼς, οὐδὲ σίδηρος,
χαλκὸν ἀνασχέσθαι ταμεσίχροα, βαλλομένοισιν.
οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεὺς, Θέτιδος πάϊς ἠϋκόμοιο,
μάρναται, ἀλλ' ἐπὶ νηυσὶ χόλον θυμαλγέα πέσσει.
Ὣς φάτ' ἀπὸ πτόλιος δεινὸς θεός· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
ὦρσε Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια,
ἐρχομένη καθ' ὅμιλον, ὅθι μεθιέντας ἴδοιτο.
Ἔνθ' Ἀμαρυγκείδην Διώρεα μοῖρα πέδησε·
χερμαδίῳ γὰρ βλῆτο παρὰ σφυρὸν ὀκριόεντι,
κνήμην δεξιτερήν· βάλε δὲ Θρῃκῶν ἀγὸς ἀνδρῶν,
Πείρως Ἰμβρασίδης, ὃς ἄρ' Αἰνόθεν εἰληλούθει·
ἀμφοτέρω δὲ τένοντε καὶ ὀστέα λᾶας ἀναιδὴς
ἄχρις ἀπηλοίησεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι πετάσσας,
θυμὸν ἀποπνείων· ὁ δ' ἐπέδραμεν, ὅς ῥ' ἔβαλέν μιν,
Πείρως· οὖτα δὲ δουρὶ παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Τὸν δὲ Θόας Αἰτωλὸς ἐπεσσύμενος βάλε δουρὶ
στέρνον, ὑπὲρ μαζοῖο, πάγη δ' ἐν πνεύμονι χαλκός·
ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Θόας, ἐκ δ' ὄβριμον ἔγχος
ἐσπάσατο στέρνοιο· ἐρύσσατο δὲ ξίφος ὀξὺ,
τῷ ὅγε γαστέρα τύψε μέσην, ἐκ δ' αἴνυτο θυμόν.
τεύχεα δ' οὐκ ἀπέδυσε· περίστησαν γὰρ ἑταῖροι
Θρήϊκες ἀκρόκομοι, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
οἵ ἑ μέγαν περ ἐόντα, καὶ ἴφθιμον, καὶ ἀγαυὸν,

513. χόλον πέσσει. κατέχει, sed cum notione adjuncta, τοῦ fovere, donec defervescat, iræ indulgere.—517. Μοῖρα πέδησε ex antiquo sermone, quatenus morte impetus et motus sistitur, inprimis pugnantis; ad sensum præclare aptum.—521. λᾶας ἀναιδὴς, saxum ingens, improbum; hoc tendines et ossa comminuit, ἀπηλοίησεν, ἀπέκοψεν, ἄχρι, usque ad ea penetrando.—524. θυμὸν ἀποπνείων est deliquium passus; nam mox demum occiditur.

533. Thraces ἀκρόκομοι, in vertice comam alentes, forte religatam et in altum erectam, multorum Asiæ borealis et Americæ populorum more.

ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη.
ὣς τώγ' ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τετάσθην,
ἤτοι ὁ μὲν Θρῃκῶν, ὁ δ' Ἐπειῶν χαλκοχιτώνων,
ἡγεμόνες· πολλοὶ δὲ περικτείνοντο καὶ ἄλλοι.
  Ἔνθα κεν οὐκέτι ἔργον ἀνὴρ ὀνόσαιτο μετελθὼν,
ὅστις ἔτ' ἄβλητος καὶ ἀνούτατο, ὀξέϊ χαλκῷ
δινεύοι κατὰ μέσσον, ἄγοι δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη
χειρὸς ἑλοῦσ', αὐτὰρ βελέων ἀπερύκοι ἐρωήν.
πολλοὶ γὰρ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἤματι κείνῳ
πρηνέες ἐν κονίῃσι παρ' ἀλλήλοισι τέταντο.

535. loco cedere coactus fuit; ita ut multorum hastis ille perculeretur, clipeo et thorace exceptis. πελεμίχθη, διεσείσθη.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ ε'.

ARGUMENTUM.

Totus liber consumitur in varia prælii inter Achivos et Trojanos fortuna, per Diomedis virtutem Achivis aliquamdiu propitia: unde et Διομήδους ἀριστεία inscribitur rhapsodia. Cæso ab eo e Daretis filiis altero, altero fugato,—26. et Marte a Minerva e pugna abducto,—36. Achivi Trojanos cedere cogunt, multis, qui enumerantur, cæsis—84. Insignior tamen ceteris virtus Diomedis, qui sagitta a Pandaro emissa vulneratus, mox Minervæ ope sanatus,—133. acrius quoque quam ante pugnat—165. Cujus impetum ut retunderet Æneas, Pandaro currum secum conscendere jusso, in Diomedem invehitur,—275. Enimvero, Pandaro a Diomede cæso, percussus ipse saxo, vix Veneris auxilio servatur—318. a Diomede vulnerata dea pugna excedit, in Olympum redux sanatur, increpatur—431. at Æneam a Venere relictum (343—346.) Apollo incolumem Pergamum absportat, Diomede represso, et Æneæ spectro pugnantibus objecto.—453. Increpatus ab Apolline Mars Trojanos hortatur;—462. et Hectorem ad acriter pugnandum incendit Sarpedon—498. Ita recrudescit pugna;

Æneas quoque recreatus ex vulnere in pugnam redit—518. Etiam Achivi novos animos sumunt—532. Multa utrinque facta fortia eduntur, 627. Congressi Tlepolemus et Sarpedon uterque vulnerati reportantur—669. Sarpedon recreatur—698. Hector sua virtute pugnam restituit, Achivos cedere cogit, multos cædit;—710. Quem successum ut sisterent, de Olympo delapsæ Juno et Minerva prælio se immiscent—779. Achivos hortatur Juno; Minerva Diomedem vulneris a Pandaro accepti dolore levat, cumque eo conscenso curru in Martem invehitur, saucium pugna excedere cogit.—863. Redit ille ad Olympum et sanatur—906. Redeunt et deæ Juno ac Minerva f.

ΕΝΘ' αὖ Τυδείδῃ Διομήδεϊ Παλλὰς Ἀθήνη
δῶκε μένος καὶ θάρσος, ἵν' ἔκδηλος μετὰ πᾶσιν
Ἀργείοισι γένοιτο, ἰδὲ κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
δαῖέ οἱ ἐκ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος ἀκάματον πῦρ,
ἀστέρ' ὀπωρινῷ ἐναλίγκιον, ὅς τε μάλιστα
λαμπρὸν παμφαίνῃσι λελουμένος Ὠκεανοῖο·
τοῖόν οἱ πῦρ δαῖεν ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων,
ὦρσε δέ μιν κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο.
  Ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, ἀφνειὸς, ἀμύμων,
ἱρεὺς Ἡφαίστοιο· δύω δέ οἱ υἱέες ἤστην,
Φηγεὺς, Ἰδαῖός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
τώ οἱ, ἀποκρινθέντε, ἐναντίω ὁρμηθήτην·
τὼ μὲν ἀφ' ἵπποιϊν, ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὤρνυτο πεζός.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Φηγεύς ῥα πρότερος προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Τυδείδεω δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν. ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Τυδείδης· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
ἀλλ' ἔβαλε στῆθος μεταμάζιον, ὦσε δ' ἀφ' ἵππων.
Ἰδαῖος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν περικαλλέα δίφρον,
οὐδ' ἔτλη περιβῆναι ἀδελφειοῦ κταμένοιο,

4. δαῖέ οἱ ipsa Minerva.—5. Sirius lucidissimus *sub exortum* ὀπωρινὸς, quia ὀπώρα æstatis pars ea est, qua facta jam messe, vites et poma maturuere.—ἀπ' ὤμων respectu clipei et thoracis.

12. ἀποκρινθέντε, non, tanquam seorsum alter ab altero, sed *procurrendo ante aciem*, tanquam πρόμαχοι. λέγει δὲ ἀποκρινθῆναι τὸ χωρισθῆναι τοῦ ὁμίλου. Etiam Diomedes ante aciem pugnabat: adeoque ordines, et Nestoris consilium, nec ipse servabat. cf. sup. ad δ. 301. sq. ἀφ' ἵπποιϊν *de curru* ut ubique in Homero ἵπποι.—21. περιβῆναι vocabulum

οὐδὲ γὰρ οὐδέ κεν αὐτὸς ὑπέκφυγε κῆρα μέλαιναν·
ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο, σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας,
ὡς δή οἱ μὴ πάγχυ γέρων ἀκαχημένος εἴη.
ἵππους δ' ἐξελάσας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς,
δῶκεν ἑταίροισι κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι ἐπεὶ ἴδον υἷε Δάρητος,
τὸν μὲν ἀλευάμενον, τὸν δὲ κτάμενον παρ' ὄχεσφι,
πᾶσιν ὀρίνθη θυμός. ἀτὰρ γλαυκῶπις Ἀθήνη
χειρὸς ἑλοῦσ', ἐπέεσσι προσηύδα θοῦρον Ἄρηα·
Ἆρες, Ἄρες βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ Τρῶας μὲν ἐάσαιμεν καὶ Ἀχαιοὺς
μάρνασθ', ὁπποτέροισι πατὴρ Ζεὺς κῦδος ὀρέξῃ,
νῶϊ δὲ χαζώμεσθα, Διὸς δ' ἀλεώμεθα μῆνιν;
Ὣς εἰποῦσα, μάχης ἐξήγαγε θοῦρον Ἄρηα.
τὸν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπ' ἠϊόεντι Σκαμάνδρῳ.
Τρῶας δ' ἔκλιναν Δαναοί· ἕλε δ' ἄνδρα ἕκαστος
ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἀρχὸν Ἁλιζώνων, Ὀδίον μέγαν, ἔκβαλε δίφρου·
πρώτῳ γὰρ στρεφθέντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Φαῖστον ἐνήρατο, Μῄονος υἱὸν
Βώρου, ὃς ἐκ Τάρνης ἐριβώλακος εἰληλούθει·
τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἔγχεϊ μακρῷ
νύξ', ἵππων ἐπιβησόμενον, κατὰ δεξιὸν ὦμον·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλε.
τὸν μὲν ἄρ' Ἰδομενῆος ἐσύλευον θεράποντες.

ἐναργὴς, quod sensui oculorum objicit eum qui tuetur alium. Currum autem reliquit Idæus, quia eum non tam celeriter circumagere poterat, ut Diomedem instantem effugeret; itaque pedes in turmas Trojanorum se recepit, et in turba nunc latebat, quod poeta extulit.

29. Trojanis ὀρίνθη θυμὸς, non, *concitatus*, sed *percussus*, *labefactatus* est. —vs. 30. Minerva (ἐκ) χειρὸς ἑλοῦσα (αὐτόν).—Epitheta Martis vs. 31. h. l. non esse in malam partem dicta, ipsa res docet. τειχεσιπλήτης, ὁ προσπελάζων τοῖς τείχεσι. ὁ τειχομάχος.—Post μάρνασθαι vs. 33. omissum est: *ut videamus*, utris victoriam (κῦδος, ut sexcenties) Jupiter daturus sit.—36. *Ad Scamandri ripas*, Mars considet; Ita poeta declaravit locum, in quo pugnatum est.—ἠϊόεντα appellat Scamandrum, ripas habentem, ripis insignem.

41. διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε nunc primum occurrit: est καὶ διήλασε (δόρυ) διὰ τοῦ στήθεος. nam sic jungitur: λαπάρης δὲ διήλασεν ἔγχος π. 318. ρ. 519.

Υἱὸν δὲ Στροφίοιο Σκαμάνδριον αἵμονα θήρης,
Ἀτρείδης Μενέλαος ἕλ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
ἐσθλὸν θηρητῆρα· δίδαξε γὰρ Ἄρτεμις αὐτὴ
βάλλειν ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη.
ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
οὐδὲ ἑκηβολίαι, ᾗσι τὸ πρίν γ' ἐκέκαστο·
ἀλλά μιν Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρὶ,
ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν.
ἤριπε δὲ πρηνὴς, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Μηριόνης δὲ Φέρεκλον ἐνήρατο, τέκτονος υἱὸν
Ἁρμονίδεω, ὃς χερσὶν ἐπίστατο δαίδαλα πάντα
τεύχειν· ἔξοχα γάρ μιν ἐφίλατο Παλλὰς Ἀθήνη·
ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας
ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο,
οἷ τ' αὐτῷ· ἐπεὶ οὔτι θεῶν ἐκ θέσφατα ᾔδη.
τὸν μὲν Μηριόνης, ὅτε δὴ κατέμαρπτε διώκων,
βεβλήκει γλουτὸν κατὰ δεξιόν· ἡ δὲ διὰ πρὸ
ἀντικρὺ κατὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἤλυθ' ἀκωκή·
γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας, θάνατος δέ μιν ἀμφεκάλυψε.
Πήδαιον δ' ἄρ' ἔπεφνε Μέγης, Ἀντήνορος υἱὸν,
ὅς ῥα νόθος μὲν ἔην, πύκα δ' ἔτρεφε δῖα Θεανὼ
ἶσα φίλοισι τέκεσσι, χαριζομένη πόσεϊ ᾧ.
τὸν μὲν Φυλείδης δουρικλυτὸς, ἐγγύθεν ἐλθὼν,
βεβλήκει κεφαλῆς κατὰ ἰνίον ὀξέϊ δουρί·
ἀντικρὺ δ' ἀν' ὀδόντας ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός.
ἤριπε δ' ἐν κονίῃ, ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσιν.
Εὐρύπυλος δ' Εὐαιμονίδης Ὑψήνορα δῖον,
υἱὸν ὑπερθύμου Δολοπίονος, ὅς ῥα Σκαμάνδρου
ἀρητὴρ ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ,
τὸν μὲν ἄρ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μεταδρομάδην ἔλασ' ὦμον
φασγάνῳ ἀΐξας· ἀπὸ δ' ἔξεσε χεῖρα βαρεῖαν.

49—58. αἵμονα θήρης. pro δαίμονα. ἔμπειρον.—52. ὀξυόεντι e spinæ genere.

53. ἀλλ' οὔ οἱ τότε γε χραῖσμ' Ἄρτεμις *non auxilium tulit*, ab interitu vindicavit.

60. δαίδαλα πάντα, iterum pro παντοῖα, *omnis generis*.—Naves 63. ἀρχεκάκους· vocem ipse poeta interpretatur: αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο bello arcessito.—70. ex alia conjuge seu pellice susceptum, πύκα tamen, h. *sollicite*, ἐπιμελῶς educavit Theano.

αἱματόεσσα δὲ χεὶρ πεδίῳ πέσε· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή.
Ὣς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
Τυδείδην δ' οὐκ ἂν γνοίης, ποτέροισι μετείη,
ἠὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλέοι, ἦ μετ' Ἀχαιοῖς.
θῦνε γὰρ ἂν πεδίον, ποταμῷ πλήθοντι ἐοικὼς
χειμάῤῥῳ, ὅστ' ὦκα ῥέων ἐκέδασσε γεφύρας·
τὸν δ' οὔτ' ἄρ τε γέφυραι ἐεργμέναι ἰσχανόωσιν,
οὔτ' ἄπα ἕρκεα ἴσχει ἀγωάων ἐριθηλέων,
ἐλθόντ' ἐξαπίνης, ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
πολλὰ δ' ὑπ' αὐτοῦ ἔργα κατήριπε κάλ' αἰζηῶν·
ὣς ὑπὸ Τυδείδῃ πυκιναὶ κλονέοντο φάλαγγες
Τρώων, οὐδ' ἄρα μιν μίμνον, πολέες περ ἐόντες.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱὸς
θύνοντ' ἂν πεδίον, πρὸ ἕθεν κλονέοντα φάλαγγας,
αἶψ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα,
καὶ βάλ' ἐπαΐσσοντα, τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον
θώρηκος γύαλον· διὰ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστὸς,
ἀντικρὺ δὲ διέσχε· παλάσσετο δ' αἵματι θώρηξ.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Ὄρνυσθε, Τρῶες μεγάθυμοι, κέντορες ἵππων·
βέβληται γὰρ ἄριστος Ἀχαιῶν. οὐδέ ἑ φημὶ
δήθ' ἀνσχήσεσθαι κρατερὸν βέλος, εἰ ἐτεόν με
ὦρσεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, ἐπορνύμενον Λυκίηθεν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τὸν δ' οὐ βέλος ὠκὺ δάμασσεν,
ἀλλ' ἀναχωρήσας, πρόσθ' ἵπποιϊν καὶ ὄχεσφιν

83. πορφύρεος θάνατος, *mors atra*. Virgilio quoque *purpurea mors* eodem sensu.

88. ἐκέδασσε γεφύρας. σκιδάζει.—89. γέφυραι ἐεργμέναι sunt pontes sublicis et tignis sibi oppositis firmati, muniti, ad undarum impetum frangendum: illi non sustinent, ἰσχανόωσι, impetum aquarum, sed diruuntur; sic et ἕρκεα ἀλωάων, non sæpes, sed maceriæ, et ἀλωαὶ h. l. non agri, sed loca arboribus et vitibus consita. cf. Od. η. 122.—ἴσχει, ἀντέχει, torrenti.—91. ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος h. e. ἐπιβρίθων κάτω φέρεται, magna vi ingruit.—92. ἔργα, agri culti. culta. et ex vs. 90. arboreta.

98. τυχὼν (αὐτοῦ) κατὰ δεξιὸν ὦμον (διὰ τὸ) θώρηκος γύαλον, ut plene inf. 189. ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο. per thoracem, quem poeta aliquoties declarat per cavum (τὸ κύτος). Alias τὰ γύαλα sunt binæ thoracis partes corporis dimidium utrinque amplectentes.

102. κέντορες ἵππων sunt poetarum πλήξιπποι.— 104. οὐδέ ἑ φημὶ δήθ' ἀνσχήσεσθαι βέλος h. vulnus, aut potius dolorem ex vulnere.—εἰ ἐτεόν με ὦρσεν ἄναξ. si modo bonis auspiciis, augurio capto, adeoque propitio deo, Lycia profectus sum.

ἔστη, καὶ Σθένελον προσέφη, Καπανήϊον υἱόν·
Ὄρσο, πέπον Καπανηϊάδη, καταβήσεο δίφρου,
ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀϊστόν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Σθένελος δὲ καθ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
πὰρ δὲ στὰς, βέλος ὠκὺ διαμπερὲς ἐξέρυσ' ὤμου·
αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπτοῖο χιτῶνος.
δὴ τότ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη.
εἴ ποτέ μοι καὶ πατρὶ φίλα φρονέουσα παρέστης
δηΐῳ ἐν πολέμῳ, νῦν αὖτ' ἐμὲ φίλαι, Ἀθήνη·
δὸς δέ τέ μ' ἄνδρα ἑλεῖν, καὶ ἐς ὁρμὴν ἔγχεος ἐλθεῖν,
ὅς μ' ἔβαλε φθάμενος, καὶ ἐπεύχεται, οὐδέ με φησὶ
δηρὸν ἔτ' ὄψεσθαι λαμπρὸν φάος ἠελίοιο.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη,
γυῖα δ' ἔθηκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Θαρσῶν νῦν, Διόμηδες, ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
ἐν γάρ τοι στήθεσσι μένος πατρώϊον ἧκα
ἄτρομον, οἷον ἔχεσκε σακέσπαλος ἱππότα Τυδεύς.
ἀχλὺν δ' αὖ τοι ἀπ' ὀφθαλμῶν ἕλον, ἣ πρὶν ἐπῆεν,
ὄφρ' εὖ γιγνώσκῃς ἠμὲν θεὸν ἠδὲ καὶ ἄνδρα.
τῷ νῦν, αἴ κε θεὸς πειρώμενος ἐνθάδ' ἵκηται,
μή τι σύγ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ εἴ κε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τυδείδης δ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη·
καὶ, πρίν περ θυμῷ μεμαὼς Τρώεσσι μάχεσθαι,
δὴ τότε μιν τρὶς τόσσον ἕλε μένος, ὥστε λέοντα,
ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσι
χραύσῃ μέν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον, οὐ δὲ δαμάσσῃ·

110. πικρὸν ὀϊστὸν, qui dolorem acerbum creat.—113. χιτὼν στρεπτὸς, *thorax flexilis*, potest esse simpliciter ex opposito, τοῦ θώρακος στατοῦ, qui ex una vel duabus laminis æneis constabat, at στρεπτὸς ita factus, ut flecti, eoque ipsum corpus moveri posset.

129. πειρώμενος, congressus pugna, aggressus, ut sæpe.

138. αὐλῆς ὑπεράλμενος, est septi, αἱμασιᾶς vel θριγκοῦ. *Pastor* vulnerat leonem χραύει, stricto tantum corpore; et, vulnerato sic, non necato, leone, metuens sibi, fugit et occultat se intra tectum: ita oves, desertæ a pastore, irruente leone, diffugiunt per aream sub-

τοῦ μέν τε σθένος ὦρσεν· ἔπειτα δέ τ' οὐ προσαμύνει,
ἀλλὰ κατὰ σταθμοὺς δύεται, τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται·
αἱ μέν τ' ἀγχιστῖναι ἐπ' ἀλλήλῃσι κέχυνται,
αὐτὰρ ὁ ἐμμεμαὼς βαθέης ἐξάλλεται αὐλῆς·
ὣς μεμαὼς Τρώεσσι μίγη κρατερὸς Διομήδης.
Ἔνθ' ἕλεν Ἀστύνοον καὶ Ὑπείρονα, ποιμένα λαῶν·
τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο βαλὼν χαλκήρεϊ δουρὶ,
τὸν δ' ἕτερον ξίφεϊ μεγάλῳ κληῗδα παρ' ὦμον
πλῆξ'· ἀπὸ δ' αὐχένος ὦμον ἐέργαθεν, ἠδ' ἀπὸ νώτου.
τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' Ἄβαντα μετῴχετο, καὶ Πολύειδον,
υἱέας Εὐρυδάμαντος, ὀνειροπόλοιο γέροντος·
τοῖς οὐκ ἐρχομένοις ὁ γέρων ἐκρίνατ' ὀνείρους,
ἀλλά σφεας κρατερὸς Διομήδης ἐξενάριξε.
βῆ δὲ μετὰ Ξάνθον τε, Θόωνά τε, Φαίνοπος υἷε,
ἄμφω τηλυγέτω· ὁ δὲ τείρετο γήραϊ λυγρῷ,
υἱὸν δ' οὐ τέκετ' ἄλλον, ἐπὶ κτεάτεσσι λιπέσθαι.
ἔνθ' ὅγε τοὺς ἐνάριζε, φίλον δ' ἐξαίνυτο θυμὸν
ἀμφοτέρω, πατέρι δὲ γόον καὶ κήδεα λυγρὰ
λεῖπ'· ἐπεὶ οὐ ζώοντε μάχης ἐκνοστήσαντε
δέξατο, χηρωσταὶ δὲ διὰ κτῆσιν δατέοντο.
Ἔνθ' υἷας Πριάμοιο δύω λάβε Δαρδανίδαο
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, Ἐχήμονά τε, Χρόμιόν τε.
ὡς δὲ λέων ἐν βουσὶ θορὼν ἐξ αὐχένα ἄξῃ
πόρτιος, ἠὲ βοὸς, ξύλοχον κάτα βοσκομενάων·
ὣς τοὺς ἀμφοτέρους ἐξ ἵππων Τυδέος υἱὸς

dialem, αὐλὴν, in qua pecudes tenentur. τὰ δ' ἐρῆμα φοβεῖται h. e. τὰ μῆλα. τὸ ἀγχιστῖναι h. e. ἐπάλληλοι, πυκναὶ, πλησίον ἅμα ἀλλήλοις, tum κέχυνται, κεῖνται ἀθρόως.

143. ἐμμεμαὼς simpl. pro μεμαώς. βαθέης αὐλῆς aut respectu muri, qua αὐλὴ cingitur, aut, quod malim, magnæ.

146. κληῗδα. κατὰ κλεῖδα et vulgo κατακλεῖδα. Est enim κλεὶς os incurvum, quod crati pectoris jungit humerum.

147. ἀπεέργαθεν, ἀπεῖργεν ὦμον ἀπ' αὐχένος ἠδ' ἀπὸ νώτου. abscidit humerum qua parte cervici et trunco corporis junctus est.

150. τοῖς, ἐρχομένοις, οὐκ ἐκρίνατο ὀνείρους ὁ γέρων. euntibus in bellum neglexerat senex arte per somnia prævidendi futura adhibita explorare, quæ eos euntes sors maneret, eosque monere, ut domi manerent; enimvero, cum hoc factum non esset, Diomedes eos nunc jugulavit. ἐρχομένοις tum cum in bellum irent.—158. χηρωσταὶ διαδατέοντο κτῆσιν. Χηρωσταὶ gentiles aut cognati, adeoque a stirpe remotiores oppositi heredi suo et agnatis. Sunt igitur, qui succedunt in bonis, quando facta est χήρωσις, h. e. domus orbata est iis, qui propiores sanguine et necessitudine erant.

161. Ut leo ἐνθορὼν βουσὶ, armentis, ἐξάξῃ αὐχένα, frangat forte, frangere solet, cervicem juvencæ aut vaccæ.—163. ὣς αὐτοὺς ἀμφοτέρους ἐξέβησεν ἵππων,

βῆσε κακῶς ἀέκοντας, ἔπειτα δὲ τεύχε' ἐσύλα·
ἵππους δ' οἷς ἑτάροισι δίδου μετὰ νῆας ἐλαύνειν.
Τὸν δ' ἴδεν Αἰνείας ἀλαπάζοντα στίχας ἀνδρῶν,
βῆ δ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
Πάνδαρον ἀντίθεον διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
εὗρε Λυκάονος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε·
στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῖο, ἔπος τέ μιν ἀντίον ηὔδα·
Πάνδαρε, ποῦ τοι τόξον, ἰδὲ πτερόεντες ὀϊστοὶ,
καὶ κλέος; ᾧ οὔτις τοι ἐρίζεται ἐνθάδε γ' ἀνὴρ,
οὐδέ τις ἐν Λυκίῃ σέο γ' εὔχεται εἶναι ἀμείνων.
ἀλλ' ἄγε, τῷδ' ἔφες ἀνδρὶ βέλος, Διῒ χεῖρας ἀνασχὼν,
ὅστις ὅδε κρατέει, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν·
εἰ μή τις θεός ἐστι, κοτεσσάμενος Τρώεσσιν,
ἱρῶν μηνίσας, χαλεπὴ δὲ θεοῦ ἔπι μῆνις.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
Τυδεΐδῃ μιν ἔγωγε δαΐφρονι πάντα ἐΐσκω,
ἀσπίδι γιγνώσκων, αὐλώπιδί τε τρυφαλείῃ,
ἵππους τ' εἰσορόων· σάφα δ' οὐκ οἶδ', εἰ θεός ἐστιν.
εἰ δ' ὅγ' ἀνὴρ, ὅν φημι, δαΐφρων Τυδέος υἱὸς,
οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεοῦ τάδε μαίνεται, ἀλλά τις ἄγχι
ἕστηκ' ἀθανάτων, νεφέλῃ εἰλυμένος ὤμους,
ὃς τούτου βέλος ὠκὺ κιχήμενον ἔτραπεν ἄλλῃ·
ἤδη γάρ οἱ ἐφῆκα βέλος, καί μιν βάλον ὦμον
δεξιὸν, ἀντικρὺ διὰ θώρηκος γυάλοιο·
καί μιν ἔγωγ' ἐφάμην Ἀϊδωνῆϊ προϊάψειν,
ἔμπης δ' οὐκ ἐδάμασσα· θεός νύ τις ἐστὶ κοτήεις.
ἵπποι δ' οὐ παρέασι, καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίην.

dejecit curru cæsos. βάω Homero est sollenne pro βιβάζω. Alias est ἔκβαλε δίφρου.

174. τῷδ' ἀνδρὶ ἔφες βέλος junge cum 177. εἰ μή τις θεός ἐστι.—175. ὅστις ὅδε κρατέει. quisquis tandem is est, qui nunc pugna superior est.—178. ἱρῶν μηνίσας propter sacrum ex voto non redditum.

182. ἀσπίδι γιγνώσκων. pro ἀπὸ, διὰ, ἀσπίδος. Mox mutavit, pro καὶ ἵπποις, dixit ἵππους τ' εἰσορόων.—τρυφάλεια αὐλῶπις est galea, quæ habet αὐλὸν, conum, cui inserta est crista; adeoque galea cristata.—185. οὐχ ὅγ' ἄνευθε θεῶν τάδε μαίνεται, ἐνθουσιῶν μάχεται, ἐνθουσιᾷ εἰς μάχην, sollenne de iis, qui acriter pugnant, τὸ μαίνεσθαι. τάδε, κατὰ τάδε, οὕτως.—187. τὸ βέλος, κιχήμενον τούτου, quod in eo erat, ut ipsum transfigeret, avertit.—189. διὰ τοῦ γυάλου (τοῦ κύτους) τοῦ θώρηκος, per thoracem simpl.—190. μιν Ἀϊδωνῆϊ προϊά-

ἀλλά που ἐν μεγάροισι Λυκάονος ἕνδεκα δίφροι
καλοὶ, πρωτοπαγεῖς, νεοτευχέες· ἀμφὶ δὲ πέπλοι
πέπτανται· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι
ἑστᾶσι, κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας.
ἦ μέν μοι μάλα πολλὰ γέρων αἰχμητὰ Λυκάων
ἐρχομένῳ ἐπέτελλε δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν·
ἵπποισί μ' ἐκέλευε καὶ ἅρμασιν ἐμβεβαῶτα
ἀρχεύειν Τρώεσσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,
ἵππων φειδόμενος, μή μοι δευοίατο φορβῆς,
ἀνδρῶν εἰλομένων, εἰωθότες ἔδμεναι ἄδδην.
ὣς λίπον, αὐτὰρ πεζὸς ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
τόξοισι πίσυνος· τὰ δέ μ' οὐκ ἄρ' ἔμελλεν ὀνήσειν.
ἤδη γὰρ δοιοῖσιν ἀριστήεσσιν ἐφῆκα,
Τυδείδῃ τε, καὶ Ἀτρείδῃ· ἐκ δ' ἀμφοτέροιϊν
ἀπρεκὲς αἷμ' ἔσσευα βαλών· ἤγειρα δὲ μᾶλλον.
τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ ἀπὸ πασσάλου ἀγκύλα τόξα
ἤματι τῷ ἑλόμην, ὅτε Ἴλιον εἰς ἐρατεινὴν
ἡγεόμην Τρώεσσι, φέρων χάριν Ἕκτορι δίῳ.
εἰ δέ κε νοστήσω, καὶ ἐσόψομαι ὀφθαλμοῖσι
πατρίδ' ἐμὴν, ἄλοχόν τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φὼς,
εἰ μὴ ἐγὼ τάδε τόξα φαεινῷ ἐν πυρὶ θείην,
χερσὶ διακλάσσας· ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας, Τρώων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
μηδ' οὕτως ἀγόρευε. πάρος δ' οὐκ ἔσσεται ἄλλως,
πρίν γ', ἐπὶ νὼ τῷδ' ἀνδρὶ σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
ἀντιβίην ἐλθόντε, σὺν ἔντεσι πειρηθῆναι.
ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν, ἠδὲ φέβεσθαι.

ψειν.—προπέμψειν. πέμψειν. Orco mittere, ad Haden ut descendat.

196. κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας. hordeum et olyra.

203. ἀνδρῶν εἰλομένων, cum profecturus essem ad homines qui inclusi sunt mœnibus, ἐελμένων.—208. ἀπρεκὲς αἷμα, manifestum sanguinem, in humero erumpentem —216. ἀνεμώλια γάρ μοι ὀπηδεῖ. a me ablata sunt. mecum ea attuli huc incassum, nullo cum fructu.

218. πάρος δ'—rerum conditio non erit alia, fortuna pugnæ non mutabitur, nisi nos eum adoriamur: πρὶν νὼ, ἐπελθόντε (κατ') ἀντιβίην σὺν ἵπποις καὶ ὄχεσι τῷδ' ἀνδρὶ,

τὼ καὶ νῶϊ πόλινδε σαώσετον, εἴπερ ἂν αὖτε
Ζεὺς ἐπὶ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κῦδος ὀρέξῃ.
ἀλλ' ἄγε, νῦν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι·
ἠὲ σὺ τόνδε δέδεξο, μελήσουσι δ' ἐμοὶ ἵπποι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Αἰνεία, σὺ μὲν αὐτὸς ἔχ' ἡνία καὶ τεὼ ἵππω·
μᾶλλον ὑφ' ἡνιόχῳ εἰωθότι καμπύλον ἅρμα
οἴσετον, εἴπερ ἂν αὖτε φεβώμεθα Τυδέος υἱόν.
μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον, οὐδ' ἐθέλητον
ἐκφερέμεν πολέμοιο, τεὸν φθόγγον ποθέοντε·
νῶϊ δ' ἐπαΐξας μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς
αὐτώ τε κτείνῃ, καὶ ἐλάσσῃ μώνυχας ἵππους.
ἀλλὰ σύ γ' αὐτὸς ἔλαυνε τε' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω,
τόνδε δ' ἐγὼν ἐπιόντα δεδέξομαι ὀξέϊ δουρί.
Ὣς ἄρα φωνήσαντες, ἐς ἅρματα ποικίλα βάντες,
ἐμμεμαῶτ' ἐπὶ Τυδείδῃ ἔχον ὠκέας ἵππους.
τοὺς δὲ ἴδε Σθένελος, Καπανήϊος ἀγλαὸς υἱὸς,
αἶψα δὲ Τυδείδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
ἄνδρ' ὁρόω κρατερὼ ἐπὶ σοὶ μεμαῶτε μάχεσθαι,
ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας· ὁ μὲν τόξων εὖ εἰδὼς,
Πάνδαρος, υἱὸς δ' αὖτε Λυκάονος εὔχεται εἶναι·
Αἰνείας δ', υἱὸς μὲν ἀμύμονος Ἀγχίσαο
εὔχεται ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ οἱ ἔστ' Ἀφροδίτη.
ἀλλ' ἄγε δὴ χαζώμεθ' ἐφ' ἵππων, μηδέ μοι οὕτω
θῦνε διὰ προμάχων, μήπως φίλον ἦτορ ὀλέσσῃς.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
μή τι φόβονδ' ἀγόρευ', ἐπεὶ οὐδέ σε πεισέμεν οἴω.
οὐ γάρ μοι γενναῖον ἀλυσκάζοντι μάχεσθαι,
οὐδὲ καταπτώσσειν. ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν.
ὀκνείω δ' ἵππων ἐπιβαινέμεν. ἀλλὰ καὶ αὔτως

πειρηθῆναι (αὐτοῦ) σὺν ἔντεσι. — 225. εἴπερ ἐπορέξῃ κῦδος, νίκην παράσχῃ· alias simplici utitur ὀρέξαι κῦδος. — 226. ἡνία σιγαλόεντα, σιαλὰ, λιπαρὰ, splendida. ποικίλα.—233. μὴ τὼ μὲν δείσαντε ματήσετον ipse poeta interpretatur, οὐδ' ἐθέλητον ἐκφερέμεν (ἡμᾶς ἐκ) πολέμοιο. — τεὸν φθόγγον pro vulgari τεὴν φθογγὴν, ὁμοκλήν.

240. ἐπεῖχον ἵππους Διομήδει. εἰς, ἐπὶ, Διομήδην.

244. μεμαῶτε. ἄνδρε ἐπιμεμαῶτε, ὥστε μάχεσθαί σοι.—245. ἶν' ἀπέλεθρον ἔχοντας, robur immensum, ἄμετρον. Porro vides structuram mutatam: Pro τὸν μὲν, τὸν δὲ, est: (τούτων) ὁ μὲν (ἐστί).

ἀντίον εἶμ' αὐτῶν. τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη.
τούτω δ' οὐ πάλιν αὖτις ἀποίσετον ὠκέες ἵπποι
ἄμφω ἀφ' ἡμείων, εἰ γοῦν ἕτερός γε φύγῃσιν.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
αἴκεν μοι πολύβουλος Ἀθήνη κῦδος ὀρέξῃ,
ἀμφοτέρω κτεῖναι, σὺ δὲ τούσδε μὲν ὠκέας ἵππους
αὐτοῦ ἐρυκακέειν, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξαι μεμνημένος ἵππων,
ἐκ δ' ἐλάσαι Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
τῆς γάρ τοι γενεῆς, ἧς Τρωΐ περ εὐρύοπα Ζεὺς
δῶχ', υἷος ποινὴν Γανυμήδεος· οὕνεκ' ἄριστοι
ἵππων, ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε.
τῆς γενεῆς ἔκλεψεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγχίσης,
λάθρῃ Λαομέδοντος ὑποσχὼν θήλεας ἵππους·
τῶν οἱ ἐξ ἐγένοντο ἐνὶ μεγάροισι γενέθλης.
τοὺς μὲν τέσσαρας αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλ' ἐπὶ φάτνῃ,
τὼ δὲ δύ' Αἰνείᾳ δῶκε, μήστωρε φόβοιο.
εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἀροίμεθά κε κλέος ἐσθλόν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
τὼ δὲ τάχ' ἐγγύθεν ἦλθον, ἐλαύνοντ' ὠκέας ἵππους.
τὸν πρότερος προσέειπε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Καρτερόθυμε, δαΐφρον, ἀγαυοῦ Τυδέος υἱὲ,
ἦ μάλα σ' οὐ βέλος ὠκὺ δαμάσσατο, πικρὸς ὀϊστός·
νῦν αὖτ' ἐγχείῃ πειρήσομαι, αἴκε τύχοιμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Τυδείδαο κατ' ἀσπίδα· τῆς δὲ διὰ πρὸ
αἰχμὴ χαλκείη πταμένη θώρηκι πελάσθη.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε Λυκάονος ἀγλαὸς υἱός·
Βέβληαι κενεῶνα διαμπερὲς, οὐδέ σ' ὀΐω
δηρὸν ἔτ' ἀνσχήσεσθαι, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκας.

262. ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας, ἐντεταμένα ἀναδήσας, in orbiculi, qui δίφρον ambiebat, ora superiore, forte in paxillo impacto.

263. ἐπαΐξαι, ἐπάϊξον, ἵππων Αἰνείαο, invade currum Æneæ, ut eo potiare; —265. εὐρυόπης Ζεὺς, *late tonans*, qui εὐρύοψ vel εὐρύωψ α. 498.—Quid sit ἔκλεψε (τινὰς ταύτης) τῆς γενεᾶς, declaratur per ὑποσχὼν θήλεας ἵππους. (ex ὁ καὶ ἡ θῆλυς) h. e. ὑποβαλὼν θηλείας, ὑποθέμενος; submittendo equas istis admissariis clam hero sobolem sibi inde paraverat Anchises.—267. ὅσσοι ἔασιν ὑπ' ἠῶ ἠέλιόν τε. *dies et sol*: quæ duo synonymice ponuntur; Inf. κ. 451. —270. ἐκ γενέθλης τῶν (τούτων) ἐγένοντό οἱ ἕξ.—272. μήστωρε φόβοιο, ἐργαζομένω, fugam hostibus injicientes, eoque terrorem; terribiles.

280. ἀμπεπαλὼν, ἀναπάλλων, torquendo, vibrando hastam. — 287. οὐδ' ἔτυχες nunc cum vi, οὐ καιρίως. non feriisti me letali vulnere. 289.—ταλαύρινος pro ταλαὸς, omnino designat pertinaciter pugnantem, eoque fortem.

291. hasta ita in altum emissa, ut, quod nos dicimus, arcuatim volaret, desuper (κατὰ) ῥῖνα inter nares et oculum, incidit, et subter mentum exit.—292. γλῶσσαν πρυμνὴν, non, summam, sed in infima parte.—293. αἰχμὴ δ' ἐξελύθη, impetu extincto hasta hæsit, substitit: λύεσθαι, et sic nunc ἐκλύεσθαι, dicuntur ea, quorum vis solvitur frangitur, debilitatur.—296. *vita* et *vis* debilitatur, λύθη ψυχή τε μένος τε tandemque *deficit*; —295. παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι, consternati sunt.

Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες. ἀτὰρ οὐ μὲν σφῶΐ γ' ὀΐω
πρίν γ' ἀποπαύσεσθαι, πρίν γε ἢ ἕτερόν γε πεσόντα
αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
Ὣς φάμενος προέηκε, βέλος δ' ἴθυνεν Ἀθήνη
ῥῖνα παρ' ὀφθαλμόν· λευκοὺς δ' ἐπέρησεν ὀδόντας.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν γλῶσσαν πρυμνὴν τάμε χαλκὸς ἀτειρὴς,
αἰχμὴ δ' ἐξελύθη παρὰ νείατον ἀνθερεῶνα.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ
αἰόλα, παμφανόωντα· παρέτρεσσαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε, μένος τε.
Αἰνείας δ' ἀπόρουσε σὺν ἀσπίδι, δουρί τε μακρῷ,
δείσας, μήπως οἱ ἐρυσαίατο νεκρὸν Ἀχαιοί.
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε, λέων ὣς, ἀλκὶ πεποιθώς.
πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε, καὶ ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
τὸν κτάμεναι μεμαὼς, ὅστις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι·
σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Τυδείδης, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ', ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος·
τῷ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς
ἰσχίῳ ἐνστρέφεται· κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι·
θλάσσε δέ οἱ κοτύλην, πρὸς δ' ἄμφω ῥῆξε τένοντε·
ὦσε δ' ἀπὸ ῥινὸν τρηχὺς λίθος. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
ἔστη γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψε.
Καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο ἄναξ ἀνδρῶν Αἰνείας,

299. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖνε, περιέβαινε.

303. χερμάδιον, μέγα ἔργον. quod seriores, χερμαδίον (πέτρον) μέγα χρῆμα.

306. κοτύλην δέ τέ μιν καλέουσι, pro τοῦτο, eam femoris partem, in qua femur vertitur in coxendice; cavum illud τοῦ ἰσχίου. Os illud femorale Æneæ percussit Diomedes, et duo tendines, quibus illud in coxa firmatur, rupit aut verius, luxavit. καὶ ἐρείσατο (κατὰ) γαίης, (σὺν) χειρὶ, ut tamen non prorsus in terram rueret.

εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
μήτηρ, ἥ μιν ὑπ' Ἀγχίσῃ τέκε βουκολέοντι·
ἀμφὶ δ' ἑὸν φίλον υἱὸν ἐχεύατο πήχεε λευκώ·
πρόσθε δέ οἱ πέπλοιο φαεινοῦ πτύγμ' ἐκάλυψεν,
ἕρκος ἔμεν βελέων, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
ἡ μὲν ἑὸν φίλον υἱὸν ὑπεξέφερε πολέμοιο.
οὐδ' υἱὸς Καπανῆος ἐλήθετο συνθεσιάων
τάων, ἃς ἐπέτελλε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ἀλλ' ὅγε τοὺς μὲν ἑοὺς ἠρύκακε μώνυχας ἵππους
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας·
Αἰνείαο δ' ἐπαΐξας καλλίτριχας ἵππους
ἐξέλασε Τρώων, μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς,
δῶκε δὲ Δηϊπύλῳ, ἑτάρῳ φίλῳ, ὃν περὶ πάσης
τῖεν ὁμηλικίης, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη,
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
ὧν ἵππων ἐπιβὰς ἔλαβ' ἡνία σιγαλόεντα,
αἶψα δὲ Τυδείδην μέθεπε κρατερώνυχας ἵππους,
ἐμμεμαώς. ὁ δὲ Κύπριν ἐπῴχετο νηλέϊ χαλκῷ,
γιγνώσκων, ὅτ' ἄναλκις ἔην θεὸς, οὐδὲ θεάων
τάων, αἵτ' ἀνδρῶν πόλεμον κατακοιρανέουσιν,
οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίη, οὔτε πτολίπορθος Ἐνυώ.
ἀλλ' ὅτε δή ῥα κίχανε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων,
ἔνθ' ἐπορεξάμενος μεγαθύμου Τυδέος υἱὸς
ἄκρην οὔτασε χεῖρα μετάλμενος ὀξέϊ χαλκῷ
ἀβληχρήν· εἶθαρ δὲ δόρυ χροὸς ἀντετόρησεν,
ἀμβροσίου διὰ πέπλου, ὅν οἱ Χάριτες κάμον αὐταὶ,
πρυμνὸν ὑπὲρ θέναρος· ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο,
ἰχὼρ, οἷός πέρ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν·

322. νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου, θορύβου, h. τῆς μάχης.

326. ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ᾔδη pro ἄρτιος ἦν οἱ, ἡρμοσμένος, προσφιλής. Alibi τὰ ἄρτια sunt τὰ ὑγιῆ, consentanea veritati et prudentiæ. — 329. Sthenelus, conscenso iterum curru suo, 327. μέθεπε τοὺς ἵππους, ἤλαυνε, μετὰ Τυδείδην, immisit equos, ad assequendum Diomedem, ut ab eo haud longe abesset, si conscendere currum vellet. ἕπειν transitive.

334. ὀπάζων, διώκων. — 335. ἐπορεξάμενος sc. αὐτῆς σὺν ἔγχει. — 337. Aut supple οὔτασε μιν, τὴν θεὰν, ἀβληχρὴν κατὰ τὴν χεῖρα. ἀσθενῆ. quia ipsa est dea ἀσθενὴς, ἄναλκις θεὰ sup. 331. — 338. ἀμβροσίου διὰ πέπλου. πέπλος ἀμβρόσιος seu proprie θεῖος, seu divino odore fragrans: a Gratiis elaborata vestis superinjecta, veli instar; h. πέπλος χαρίεις. — 339. πρυμνὸν ὑπὲρ θέναρος, h. e. κατὰ τὸ πρυμνὸν τῆς χειρὸς, ὑπὲρ θέναρος, extrema manus parte supra volam, ad carpum.

339, 340. ῥέε δ' ἄμβροτον αἷμα θεοῖο, ἰχώρ. non tanquam hoc sit nomen proprium; sed appositum: sanguis deorum, succus ille, seu humor tenuis, sanguine tenuior, qualis credi potest esse deorum, qui non hoc cibo et potu utuntur, quo mortalium sanguis paratur.

352. ἀλύουσα, ἀδημονοῦσα, dolore affecta. — 353. χροῦς ἐμελαίνετο sanguine e vulnere emicante; non livore. — 356. (ἐν) ἠέρι δὲ ἐκέκλιτο (ἐπὶ τῇ γῇ) τὸ ἔγχος, καὶ ἵππω (scil. ἵσταντο, quod ex ἐκέκλιτο eliciendum erit.) — 357. γνὺξ ἐριποῦσα, virium defectu. — 358. χρυσάμπυκας ἵππους, χρυσην ἀναδέσμην ἔχοντας, dixit habentes jubam vitta aurea vel simili alio ornamenti genere implicitam.

οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ', οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον,
τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται.
ἡ δὲ μέγα ἰάχουσα ἀπό ἕο κάββαλεν υἱόν·
καὶ τὸν μὲν μετὰ χερσὶν ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
κυανέῃ νεφέλῃ, μή τις Δαναῶν ταχυπώλων
χαλκὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἕλοιτο.
τῇ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄϋσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἶκε, Διὸς θύγατερ, πολέμου καὶ δηϊοτῆτος.
ἢ οὐχ ἅλις, ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις;
εἰ δὲ σύ γ' ἐς πόλεμον πωλήσεαι, ἦτέ σ' ὀΐω
ῥιγήσειν πόλεμόν γε, καὶ εἴ χ' ἑτέρωθι πύθηαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δ' ἀλύουσ' ἀπεβήσατο· τείρετο δ' αἰνῶς.
τὴν μὲν ἄρ' Ἶρις ἑλοῦσα ποδήνεμος ἔξαγ' ὁμίλου,
ἀχθομένην ὀδύνῃσι· μελαίνετο δὲ χρόα καλόν.
εὗρεν ἔπειτα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ θοῦρον Ἄρηα
ἥμενον· ἠέρι δ' ἔγχος ἐκέκλιτο, καὶ ταχέ' ἵππω·
ἡ δὲ, γνὺξ ἐριποῦσα, κασιγνήτοιο φίλοιο,
πολλὰ λισσομένη, χρυσάμπυκας ᾔτεεν ἵππους·
Φίλε κασίγνητε, κόμισαί τε με, δός τε μοι ἵππους,
ὄφρ' ἐς Ὄλυμπον ἵκωμαι, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστί.
λίην ἄχθομαι ἕλκος, ὅ με βροτὸς οὔτασεν ἀνὴρ
Τυδείδης, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο.
Ὣς φάτο· τῇ δ' ἄρ' Ἄρης δῶκε χρυσάμπυκας ἵππους·
ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινεν, ἀκηχεμένη φίλον ἦτορ.
πὰρ δέ οἱ Ἶρις ἔβαινε, καὶ ἡνία λάζετο χερσὶ,
μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον.
ἔνθ' ἵππους ἔστησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις,
λύσασ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ.
ἡ δ' ἐν γούνασι πίπτε Διώνης δῖ' Ἀφροδίτη,
μητρὸς ἑῆς· ἡ δ' ἀγκὰς ἐλάζετο θυγατέρα ἥν,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, Οὐρανιώνων
μαψιδίως, ὡς εἴ τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
οὖτά με Τυδέος υἱὸς, ὑπέρθυμος Διομήδης,
οὕνεκ' ἐγὼ φίλον υἱὸν ὑπεξέφερον πολέμοιο,
Αἰνείαν, ὃς ἐμοὶ πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν.
οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή·
ἀλλ' ἤδη Δαναοί γε καὶ ἀθανάτοισι μάχονται.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διώνη, δῖα θεάων·
τέτλαθι, τέκνον ἐμὸν, καὶ ἀνάσχεο, κηδομένη περ·
πολλοὶ γὰρ δὴ τλῆμεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἄλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιθέντες.
τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν Ὦτος, κρατερός τ' Ἐφιάλτης,
παῖδες Ἀλωῆος, δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ.
χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ δέδετο τρισκαίδεκα μῆνας·
καί νύ κεν ἔνθ' ἀπόλοιτο Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
εἰ μὴ μητρυιὴ, περικαλλὴς Ἠερίβοια,
Ἑρμέᾳ ἐξήγγειλεν· ὁ δ' ἐξέκλεψεν Ἄρηα
ἤδη τειρόμενον· χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα.
τλῆ δ' Ἥρη, ὅτε μιν κρατερὸς παῖς Ἀμφιτρύωνος,
δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν, ὀϊστῷ τριγλώχινι
βεβλήκει· τότε καί μιν ἀνήκεστον λάβεν ἄλγος.
τλῆ δ' Ἀΐδης ἐν τοῖσι πελώριος ὠκὺν ὀϊστὸν,
εὖτέ μιν ωὑτὸς ἀνὴρ, υἱὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
ἐν Πύλῳ ἐν νεκύεσσι, βαλὼν, ὀδύνῃσιν ἔδωκεν·
αὐτὰρ ὁ βῆ πρὸς δῶμα Διὸς καὶ μακρὸν Ὄλυμπον,
κῆρ ἀχέων, ὀδύνῃσι πεπαρμένος· αὐτὰρ ὀϊστὸς
ὤμῳ ἐνὶ στιβαρῷ ἠλήλατο, κῆδε δὲ θυμόν·

374. μαψιδίως vocabulum generale pro singulari, temerarie, ὑβριστικῶς. nam per se μὰψ est οὐ κατὰ κόσμον, ut sup. β. 214. vidimus. ἐνωπῇ (ἐν) περιωπῇ, palam, publice, in aliorum cœtu ac conspectu. — 383. Multi ex nostro ordine toleravimus mala a mortalibus inflicta, ipsi ἐπιτιθέντες ἀλλήλοις ἄλγεα h. e. κακὰ, quod infra, ubi idem effatum occurrit, 874. ἀλλήλων ἰότητι. dii hominum opera sunt usi, ut sibi mutuo mala inferrent. — 387. χαλκέῳ δ' ἐν κεράμῳ. in ædicula ahenea. Mars ἆτος πολέμοιο, ut sæpe. pertinaciter pugnans. — 391. ἤδη τειρόμενον, χαλεπὸς δέ ἑ δεσμὸς ἐδάμνα, captivitas gravis, ærumnosa, adeo corpus animumque viribus exhauserat, ut jam deficeret.

395. ἐν τοῖσι non habent commodam juncturam aliam, quam ut sit: ἐν αὐτοῖς τοῖς θεοῖς, inter eosdem deos, qui mala a mortalibus illata experti sunt.—397. βαλὼν μὲν, ἔδωκεν (sc. αὐτὸν) ὀδύνῃσιν ἐν νεκύεσσι. trajectum sagitta dolori eum dedit, dolore affecit, in strage mortuorum sc. jacentem.—400. κῆδε δὲ θυμὸν,

τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων,
ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γε τέτυκτο.
σχέτλιος, ὀβριμοεργὸς, ὃς οὐκ ὄθετ' αἴσυλα ῥέζων,
ὃς τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι.
σοὶ δ' ἐπὶ τοῦτον ἀνῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
νήπιος, οὐδὲ τὸ οἶδε κατὰ φρένα Τυδέος υἱὸς,
ὅττι μάλ' οὐ δηναιὸς, ὃς ἀθανάτοισι μάχοιτο,
οὐδέ τί μιν παῖδες προτὶ γούνασι παππάζουσιν,
ἐλθόντ' ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
τῷ νῦν Τυδείδης, εἰ καὶ μάλα καρτερός ἐστι,
φραζέσθω, μή τίς οἱ ἀμείνων σεῖο μάχηται.
μὴ δὴν Αἰγιάλεια, περίφρων Ἀδρηστίνη,
ἐξ ὕπνου γοόωσα φίλους οἰκῆας ἐγείρῃ,
κουρίδιον ποθέουσα πόσιν, τὸν ἄριστον Ἀχαιῶν,
ἰφθίμη ἄλοχος Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἀπ' ἰχῶ χειρὸς ὀμόργνυ·
ἄλθετο χεὶρ, ὀδύναι δὲ κατηπιόωντο βαρεῖαι.
Αἱ δ' αὖτ' εἰσορόωσαι Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
κερτομίοις ἐπέεσσι Δία Κρονίδην ἐρέθιζον·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, ὅ ττι κεν εἴπω;
ἦ μάλα δή τινα Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνιεῖσα
Τρωσὶν ἅμα σπέσθαι, τοὺς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησε,
τῶν τινα καῤῥέζουσα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων,
πρὸς χρυσέῃ περόνῃ καταμύξατο χεῖρα ἀραιήν.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καί ῥα καλεσσάμενος προσέφη χρυσέην Ἀφροδίτην·
Οὔ τοι, τέκνον ἐμὸν, δέδοται πολεμήϊα ἔργα·
ἀλλὰ σύ γ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα γάμοιο.
ταῦτα δ' Ἄρηϊ θοῷ καὶ Ἀθήνῃ πάντα μελήσει.

sagitta: dolore affecit eum.—401. ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων. herbis tritis vulneri inspersis ad sistendum sanguinem et purgandum vulnus.—403. σχέτλιος, audax ὀβριμόεργος, qui violenta peragit, adeoque αἴσυλα, nefaria. οὐκ ὄθετο ῥέζων, pro ῥέζειν, qui non veritus est, adeoque, qui ausus est temere.—404. τόξοισιν ἔκηδε θεοὺς, sagitta vulneratos dolore affecit.

405. τοῦτον ἐπανῆκέ σοι θεά.

424. E versu 422. repetit: τῶν, τούτων, τῶν Ἀχαιϊάδων, τινὰ καταρρέζουσα, demulcendo Achaicarum feminarum aliquam, (sup. 372. χειρί τέ μιν κατέρεξεν) ut se sequeretur perducentem eam ad aliquem Trojanum, incaute manum suam teneram ad ejus fibulam offendens perstrinxit.—429. ἔργα γάμοιο, sunt πράγματα γαμικὰ, h. e. ἔρωτος.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἰνείᾳ δ' ἐπόρουσε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
γιγνώσκων, ὅ οἱ αὐτὸς ὑπείρεχε χεῖρας Ἀπόλλων·
ἀλλ' ὅγ' ἄρ' οὐδὲ θεοὶ μέγαν ἅζετο, ἵετο δ' αἰεὶ
Αἰνείαν κτεῖναι, καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι.
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
τρὶς δέ οἱ ἐστυφέλιξε φαεινὴν ἀσπίδ' Ἀπόλλων·
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Φράζεο, Τυδείδη, καὶ χάζεο, μηδὲ θεοῖσιν
ἶσ' ἔθελε φρονέειν. ἐπεὶ οὔποτε φῦλον ὁμοῖον
ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.
Ὡς φάτο· Τυδείδης δ' ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω,
μῆνιν ἀλευόμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Αἰνείαν δ' ἀπάτερθεν ὁμίλου θῆκεν Ἀπόλλων
Περγάμῳ εἰν ἱερῇ, ὅθι οἱ νηός γε τέτυκτο·
ἤτοι τὸν Λητώ τε καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
ἐν μεγάλῳ ἀδύτῳ ἀκέοντό τε, κύδαινόν τε.
αὐτὰρ ὁ εἴδωλον τεῦξ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
αὐτῷ τ' Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον·
ἀμφὶ δ' ἄρ' εἰδώλῳ Τρῶες καὶ δῖοι Ἀχαιοὶ
δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
δὴ τότε θοῦρον Ἄρηα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἆρες, Ἄρες, βροτολοιγὲ, μιαιφόνε, τειχεσιπλῆτα,
οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο μετελθὼν,
Τυδείδην, ὃς νῦν γε καὶ ἂν Διῒ πατρὶ μάχοιτο;
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,

433. *γιγνώσκων*, etsi eum haud lateret, ὃ (καθ') ὃ, ὅτι χεῖρας ὑπερεῖχεν αὐτοῦ Apollo: *προεβέβλητο. ὑπερεμάχετο.*—437. *τρὶς ἐστυφέλιξέν οἱ ἀσπίδα (τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ) Ἀπόλλων.* repressit, retudit clipeum Diomedis.—439. *δεινὰ δ' ὁμοκλήσας*, iterum δὲ in apodosi.

440. Cave (ut modo 411. *φραζέσθω*) nec aude te æquiparare diis, contendere cum diis. *Ἶσα φρονεῖν*, h. l. *ἐξισοῦσθαι. ἰσοῦν ἑαυτὸν τῷ θείῳ.*

448. *κύδαινον*, pro *ἐθεράπευον.*

449. Apollo Æneæ *εἴδωλον*, spectrum, Achivis et Trojanis pugnantibus objicit. — 453. *λαισήϊον* genus levioris clipei esse satis constat, unde dictum *πτερόεν, κοῦφον.*

456. *οὐκ ἂν δὴ τόνδ' ἄνδρα μάχης ἐρύσαιο*—formula rogandi. pro *ἔρυσαι*, remove. Est h. l. *ἐρύεσθαι* extrahere, educere, non servandi caussa, verum amovere a pugna, efficere ut victus cedat.

458. (*κατὰ*) *χεῖρα, ἐπὶ καρπῷ.* ita explicat *ἄκρην χεῖρα* sup. vs. 336.

αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος.
Ὡς εἰπὼν, αὐτὸς μὲν ἐφέζετο Περγάμῳ ἄκρῃ.
Τρωὰς δὲ στίχας οὖλος Ἄρης ὤτρυνε μετελθὼν,
εἰδόμενος Ἀκάμαντι θοῷ ἡγήτορι Θρῃκῶν·
υἱάσι δὲ Πριάμοιο Διοτρεφέεσσι κέλευεν·
Ὦ υἱεῖς Πριάμοιο, Διοτρεφέος βασιλῆος,
ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς;
ἦ εἰσόκεν ἀμφὶ πύλῃς' εὖ ποιητῇσι μάχωνται;
κεῖται ἀνὴρ, ὃν τ' ἶσον ἐτίομεν Ἕκτορι δίῳ,
Αἰνείας, υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο·
ἀλλ' ἄγετ', ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον.
Ὡς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μάλα νείκεσεν Ἕκτορα δῖον·
Ἕκτορ, πῆ δή τοι μένος οἴχεται, ὃ πρὶν ἔχεσκες;
φῆς που ἄτερ λαῶν πόλιν ἑξέμεν ἠδ' ἐπικούρων,
οἶος, σὺν γαμβροῖσι, κασιγνήτοισί τε σοῖσι·
τῶν νῦν οὔ τιν' ἐγὼν ἰδέειν δύναμ' οὐδὲ νοῆσαι,
ἀλλὰ καταπτώσσουσι, κύνες ὣς ἀμφὶ λέοντα.
ἡμεῖς δ' αὖ μαχόμεσθ', οἵπερ τ' ἐπίκουροι ἔνειμεν.
καὶ γὰρ ἐγὼν, ἐπίκουρος ἐὼν, μάλα τηλόθεν ἥκω·
τηλοῦ γὰρ Λυκίη, Ξάνθῳ ἐπὶ δινήεντι,
ἔνθ' ἄλοχόν τε φίλην ἔλιπον καὶ νήπιον υἱὸν,
κὰδ δὲ κτήματα πολλὰ, τά τ' ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής.
ἀλλὰ καὶ ὣς Λυκίους ὀτρύνω, καὶ μέμον' αὐτὸς
ἀνδρὶ μαχήσασθαι· ἀτὰρ οὔτι μοι ἐνθάδε τοῖον,
οἷόν κ' ἠὲ φέροιεν Ἀχαιοὶ, ἤ κεν ἄγοιεν·
τύνη δ' ἕστηκας, ἀτὰρ οὐδ' ἄλλοισι κελεύεις
λαοῖσι μενέμεν, καὶ ἀμυνέμεναι ὤρεσσι.
μήπως, ὡς ἁψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου,

465. *κτείνεσθαι λαὸν Ἀχαιοῖς*, ὑπ' Ἀχαιῶν ex more. *ἐς τί; μέχρι τίνος.*

466. *ἦ εἰσόκεν*, pro *ἕως οὗ* vel *μέχρις ἄν.*

467. *κεῖται*, quem interiisse putabant, Æneas, ideoque ejus corpus servare volebant. — 469. *ἐκ φλοίσβοιο, μάχης.* tumultus pugnantium.

472. *οἴχεται* ex more pro *ᾤχετο*

473. Persuaseras tibi, (*ἔφης που*) te solum cum propinquis et affinibus satis fore ad tutandam urbem contra hostem. *ἔχειν* pro tueri.

481. *κὰδ δὲ κτήματα πολλὰ, κατέλιπον δὲ κτήματα. ἃ ἔλδεται ὅς κ' ἐπιδευής.* simpliciter accipio pro adjuncto divitiarum: opes expetendæ aliis, expeti solitæ.—483, 4. nihil hic est mearum opum, quod tuendum mihi sit ne ab hostibus diripiatur. — 486. *ἀμυνέμεναι ὤρεσσιν.* pro *ὀάρεσσιν*, succurrere, ad propulsandam injuriam, uxoribus.

487. Vereor, vide, ne tanquam reti, ab hostibus capiamini, tu et copiæ tuæ: hinc dualis *ἁλόντε. ἁψῖδες δικτύου, αἱ*

ἀνδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε.
οἱ δὲ τάχ' ἐκπέρσουσ' εὖ ναιομένην πόλιν ὑμήν.
σοὶ δὲ χρὴ τάδε πάντα μέλειν νύκτας τε καὶ ἦμαρ,
ἀρχοὺς λισσομένῳ τηλεκλητῶν ἐπικούρων,
νωλεμέως ἐχέμεν, κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε·
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες, οὐδὲ φόβηθεν.
Ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέει ἱερὰς κατ' ἀλωὰς,
ἀνδρῶν λικμώντων, ὅτε τε ξανθὴ Δημήτηρ
κρίνῃ, ἐπειγομένων ἀνέμων, καρπόν τε καὶ ἄχνας·
αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· ὣς τότ' Ἀχαιοὶ
λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισάλῳ, ὅν ῥα δι' αὐτῶν
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων,
ἂψ ἐπιμισγομένων· ὑπὸ δ' ἔστρεφον ἡνιοχῆες.
οἱ δὲ μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον. ἀμφὶ δὲ νύκτα
θοῦρος Ἄρης ἐκάλυψε μάχῃ, Τρώεσσιν ἀρήγων,
πάντοσ' ἐποιχόμενος, τοῦ δ' ἐκραίαινεν ἐφετμὰς
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅς μιν ἀνώγει
Τρωσὶν θυμὸν ἐγεῖραι, ἐπεὶ ἴδε Παλλάδ' Ἀθήνην
οἰχομένην· ἡ γάρ ῥα πέλε Δαναοῖσιν ἀρηγών.

καμπαὶ καὶ ἀγκάλαι, fila innexa mutuo et implicita. ἕλωρ καὶ κύρμα alibi quoque de præda.—492. νωλεμέως ἐχέμεν, pro ἀντέχειν, καρτερεῖν, absolute. Obscurum est κρατερὴν δ' ἀποθέσθαι ἐνιπήν. minis haud uti, sitne subjectum Hector an socii.

493. δάκε δὲ φρένας Ἕκτορι μῦθος. τοῦ Ἕκτορος. ἠνίασε. θυμοδακὴς γὰρ ὁ μῦθος. 499. Area dicitur ἀχυρμιὰ, τόπος ἀλωῆς, agri, ἐν ᾧ πίπτει τὸ ἄχυρον. λικμώντων τῶν ἀνδρῶν et ἄχυρα reddit per ἄχνην. ἱερὰς perpetuo epitheto, quia Cereri sacra omnis messis et aratio, cum frugibus et frumentis. Omnino reddi potest: *alma in agro*.—503. ὃν (κονίσαλον) ἵπποι ἐπέπληγον ἐς οὐρανὸν δι' αὐτῶν, ἂψ ἐπιμισγομένων. Est ἐπέπληγον pro πλήσσοντες ἤγειρον, ἦειραν, εἰς οὐρανὸν, τὴν κόνιν. δι' αὐτῶν, vel inter ipsos scil. Achivos, διὰ μέσων αὐτῶν, τῶν Ἀχαιῶν, vel, quod melius, δι' αὐτῶν sc. Τρώων, ἂψ ἐπιμισγομένων, propter ipsos, per ipsos, iterum congressos, scil. Trojanos. Debebat sequi: οἱ γὰρ ἡνιοχῆες ὑπέστρεφον αὐτούς. sed inversa est oratio: iidem Trojani sunt vs. 506 οἱ δέ (Nam de Achivis dictum erat jam ante) vi oppositi autem, respectu ἡνιοχέων intelligendi sunt ἐπιβάται, qui μένος χειρῶν ἰθὺς φέρον, χεῖρας ἐπέφερον, manus conferentes cum Achivis.—504. οὐρανὸς πολύχαλκος, χαλκοῦς. χαλκοβατὲς δῶμα α. 426.

509. Apollo χρυσάορος, seu ense armatus, (nam ἄορ est ξίφος, ὅπλον, δόρυ, ἠλακάτη) seu cingulo aureo indutus. (ut ἄορ pro ἀορτὴρ esset. ὅς μιν ἀνώγει.

αὐτὸς δ' Αἰνείαν μάλα πίονος ἐξ ἀδύτοιο
ἧκε, καὶ ἐν στήθεσσι μένος βάλε ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' ἑτάροισι μεθίστατο· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
καὶ μένος ἐσθλὸν ἔχοντα· μετάλλησάν γε μὲν οὔ τι·
οὐ γὰρ ἔα πόνος ἄλλος, ὃν Ἀργυρότοξος ἔγειρεν,
Ἄρης τε βροτολοιγὸς, Ἔρις τ' ἄμοτον μεμαυῖα.
τοὺς δ' Αἴαντε δύω καὶ Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης
ὤτρυνον Δαναοὺς πολεμιζέμεν. οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
οὔτε βίας Τρώων ὑπεδείδισαν, οὔτε ἰωκάς·
ἀλλ' ἔμενον, νεφέλῃσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
νηνεμίης ἔστησεν ἐπ' ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν
ἀτρέμας, ὄφρ' εὕδῃσι μένος Βορέαο, καὶ ἄλλων
ζαχρειῶν ἀνέμων, οἵτε νέφεα σκιόεντα
πνοιῇσι λιγυρῇσι διασκιδνᾶσιν ἀέντες·
ὣς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδὲ φέβοντο.
Ἀτρείδης δ' ἀν' ὅμιλον ἐφοίτα, πολλὰ κελεύων·
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ ἄλκιμον ἦτορ ἕλεσθε,
ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται·
φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
Ἦ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ θοῶς· βάλε δὲ πρόμον ἄνδρα,
Αἰνείεω ἕταρον μεγαθύμου, Δηϊκόωντα
Περγασίδην, ὃν Τρῶες ὁμῶς Πριάμοιο τέκεσσι
τῖον, ἐπεὶ θοὸς ἔσκε μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·
τόν ῥα κατ' ἀσπίδα δουρὶ βάλε κρείων Ἀγαμέμνων·
ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο καὶ τῆς,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσε.
δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.

514. μεθίστατο, ἵστατο μεθ' αὐτοῖς, inter, in medio eorum; ut μετέειπε, εἶπε μετ' αὐτοῖς.—516. πόνος pugna.

519—540. τοὺς δὲ Δαναοὺς ὤτρυνον —et mox οἱ δὲ scil. Δαναοὶ, (non Ajaces, ut Eustath.)

523. ὣς ἱστάνει ἀτρέμας. ἀκινήτως. ὡς αὐτὰς ἀκινήτας εἶναι.

528. πολλὰ κελεύων. non potest esse *multa*, nam pauca mox profatur; sed multum, magnopere est cohortatus.—531. ἀνδρῶν αἰδομένων sc. ἀλλήλους. αἰσχυνομένων.—532. ὄρνυται pro vulgari γίνεται. φαίνεται existit.

539. ἡ δ' sc. ἀσπίς. διὰ πρὸ δὲ εἴσατο sc. τὸ δόρυ. ἔλασσε sc. Agamemnon. et δούπησε sc. Deicoon. Est enim ἔλασσεν Agamemnon τὸ ἔγχος διὰ ζωστῆρος ἐν γαστέρι νειαίρῃ. ἐνέλασσε τῇ γ. impegit, infixit, in imam alvi partem, qua balteus ambiebat corpus.

Ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Δαναῶν ἕλεν ἄνδρας ἀρίστους,
υἷε Διοκλῆος, Κρήθωνά τε, Ὀρσίλοχόν τε·
τῶν ῥα πατὴρ μὲν ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Φηρῇ,
ἀφνειὸς βιότοιο· γένος δ' ἦν ἐκ ποταμοῖο
Ἀλφειοῦ, ὅστ' εὐρὺ ῥέει Πυλίων διὰ γαίης.
ὃς τέκετ' Ὀρσίλοχον πολέεσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα·
Ὀρσίλοχος δ' ἄρ' ἔτικτε Διοκλῆα μεγάθυμον·
ἐκ δὲ Διοκλῆος διδυμάονε παῖδε γενέσθην,
Κρήθων, Ὀρσίλοχός τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
τὼ μὲν ἄρ' ἡβήσαντε μελαινάων ἐπὶ νηῶν
Ἴλιον εἰς εὔπωλον ἅμ' Ἀργείοισιν ἑπέσθην,
τιμὴν Ἀτρείδῃς', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
ἀρνυμένω· τὼ δ' αὖθι τέλος θανάτοιο κάλυψεν.
Οἵω τώ γε λέοντε δύω ὄρεος κορυφῇσιν
ἐτραφέτην ὑπὸ μητρὶ, βαθείης τάρφεσιν ὕλης·
τὼ μὲν ἄρ' ἁρπάζοντε βόας καὶ ἴφια μῆλα
σταθμοὺς ἀνθρώπων κεραΐζετον, ὄφρα καὶ αὐτὼ
ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσι κατέκταθεν ὀξέϊ χαλκῷ.
τοίω τὼ χείρεσσιν ὑπ' Αἰνείαο δαμέντε
καππεσέτην, ἐλάτῃσιν ἐοικότες ὑψηλῇσι.
τὼ δὲ πεσόντ' ἐλέησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
σείων ἐγχείην· τοῦ δ' ὤτρυνε μένος Ἄρης,
τὰ φρονέων, ἵνα χερσὶν ὑπ' Αἰνείαο δαμείη.
Τὸν δ' ἴδεν Ἀντίλοχος μεγαθύμου Νέστορος υἱός·
βῆ δὲ διὰ προμάχων· περὶ γὰρ δίε ποιμένι λαῶν,
μή τι πάθῃ, μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο.
τὼ μὲν δὴ χεῖράς τε καὶ ἔγχεα ὀξυόεντα

549. μάχης εὖ εἰδότε πάσης. cominus, eminus. jaculo, hasta.—552. τιμὴν Ἀτρείδῃσ'—ἀρνυμένω. ὥστε ἄρνυσθαι, σπουδάζοντες λαβεῖν, Ἀτρείδαις in Atridarum gratiam, τιμωρίαν παρὰ τῶν Τρώων. id agentes pro sua parte, ut pro injuria illata iis satis fieret; verbo: ut darent pœnas Trojani Atridis. cf. α. 159, 160. ἄρνυσθαι nunc de conatu ac studio capiendi, ideoque pro parare.

554. Simpliciter; ut duo leones, qui stragem faciebant inter armenta et pecudes, sternuntur tandem concursu hominum facto: sic duo fratres ab Ænea.—555. ἐτραφέτην, adoleverunt: apparet enim τρέφειν vel τράφειν notionem quoque immanentem habuisse, saltem omisso ἑαυτὸν, se alere, crescere.—558. ἀνδρῶν ἐν παλάμῃσιν, σὺν, διὰ, ὑπό. ut statim: ὑπὸ χείρεσσιν Αἰνείαο.

563, 4. τὰ φρονέων, pro τοῦτο.—567. μέγα δέ σφας ἀποσφήλειε πόνοιο. μεγάλως δὲ αὐτοὺς ἀποτυχεῖν ποιήσειε μάχης καὶ πολέμου. privaret eos fructu et successu seu bono eventu pugnæ; cæso enim Menelao re infecta discedendum erat.—568. τὼ μὲν δὴ, Æneas et Menelaus.—571. θοὸς, acer, animosus.—574. ἐνεβαλέτην χερσὶν, pro ἐνέθεντο.

ἀντίον ἀλλήλων ἐχέτην, μεμαῶτε μάχεσθαι·
Ἀντίλοχος δὲ μάλ' ἄγχι παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Αἰνείας δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστὴς,
ὡς εἶδε δύο φῶτε παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν νεκροὺς ἔρυσαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν,
τὼ μὲν ἄρα δειλὼ βαλέτην ἐν χερσὶν ἑταίρων·
αὐτὼ δὲ στρεφθέντε, μετὰ πρώτοισι μαχέσθην.
Ἔνθα Πυλαιμένεα ἑλέτην, ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
ἀρχὸν Παφλαγόνων μεγαθύμων ἀσπιστάων.
τὸν μὲν ἄρ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος
ἑσταότ' ἔγχεϊ νύξε, κατὰ κληῗδα τυχήσας·
Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα βάλ' ἡνίοχον, θεράποντα
ἐσθλὸν, Ἀτυμνιάδην, (ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,)
χερμαδίῳ ἀγκῶνα τυχὼν μέσον· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρ' ἐπαΐξας ξίφει ἤλασε κόρσην·
αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου
κύμβαχος ἐν κονίῃσιν, ἐπὶ βρεχμόν τε καὶ ὤμους·
δηθὰ μάλ' ἑστήκει, τύχε γάρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης,
ὄφρ' ἵππω πλήξαντε χαμαὶ βάλον ἐν κονίῃσι·
τοὺς δ' ἵμασ' Ἀντίλοχος, μετὰ δὲ στρατὸν ἤλασ' Ἀχαιῶν.
Τοὺς δ' Ἕκτωρ ἐνόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες
καρτεραί· ἦρχε δ' ἄρα σφὶν Ἄρης καὶ πότνι' Ἐνυώ·
ἡ μὲν, ἔχουσα Κυδοιμὸν ἀναιδέα δηϊοτῆτος·
Ἄρης δ' ἐν παλάμῃσι πελώριον ἔγχος ἐνώμα·
φοίτα δ' ἄλλοτε μὲν πρόσθ' Ἕκτορος, ἄλλοτ' ὄπισθε.
Τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἀπάλαμνος, ἰὼν πολέος πεδίοιο,

579. κατὰ κληῗδα. supra erat adjectum παρ' ὦμον, 146. τυχήσας sc. αὐτοῦ.

583. ἡνία λεύκ' ἐλέφαντι, habenæ ex corio ebore ornatæ.—586. κύμβαχος præceps in caput. βρεχμὸς est quod vulgo βρέγμα· omnino pro cranio quod vulgo ἐπὶ κεφαλήν.—588. ἵππω πλήξαντε, corpus viri succusserant equi curru moto.

590. τοὺς δὲ, Menelaum et Antilochum.—592. ἔχουσα Κυδοιμὸν accipio habens secum, comitem ducens. ἄγουσα. Sch. β. ὡς φίλη, χειρὸς κατέχουσα.

595. φοίτα non est simpliciter, incessit; sed ὥρμα. Eustath. μανιωδῶς ὁρμώμενος.

597—600. Τυδείδης ἀνεχάζετο ὡς, ὡς

στήῃ ἐπ' ὠκυρόῳ ποταμῷ ἅλαδε ϖρορέοντι,
ἀφρῷ μορμύροντα ἰδὼν, ἀνά τ' ἔδραμ' ὀπίσσω·
ὣς τότε Τυδείδης ἀνεχάζετο, εἶπέ τε λαῷ·
Ὦ φίλοι, οἷον δὴ θαυμάζομεν Ἕκτορα δῖον
αἰχμητήν τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον ϖολεμιστήν.
τῷ δ' αἰεὶ ϖάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει·
καὶ νῦν οἱ ϖάρα κεῖνος Ἄρης, βροτῷ ἀνδρὶ ἐοικώς.
ἀλλὰ ϖρὸς Τρῶας τετραμμένοι αἰὲν ὀπίσσω
εἴκετε, μηδὲ θεοῖς μενεαινέμεν ἶφι μάχεσθαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Τρῶες δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθον αὐτῶν.
ἔνθ' Ἕκτωρ δύο φῶτε κατέκτανεν εἰδότε χάρμης,
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντε, Μενέσθην, Ἀγχίαλόν τε.
τὼ δὲ ϖεσόντ' ἐλέησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν Ἄμφιον Σελάγου υἱὸν, ὅς ῥ' ἐνὶ Παισῷ
ναῖε ϖολυκτήμων, ϖολυλήϊος· ἀλλά ἑ Μοῖρα
ἦγ' ἐπικουρήσοντα μετὰ Πρίαμόν τε καὶ υἷας·
τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλε Τελαμώνιος Αἴας,
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ ϖάγη δολιχόσκιον ἔγχος.
δούπησεν δὲ ϖεσών. ὁ δ' ἐπέδραμε φαίδιμος Αἴας
τεύχεα συλήσων· Τρῶες δ' ἐπὶ δούρατ' ἔχευαν
ὀξέα, ϖαμφανόωντα· σάκος δ' ἀνεδέξατο ϖολλά.
αὐτὰρ ὁ λὰξ ϖροσβὰς ἐκ νεκροῦ χάλκεον ἔγχος
ἐσπάσατ'. οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
ὤμοιϊν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσι.
δεῖσε δ' ὅγ' ἀμφίβασιν κρατερὴν Τρώων ἀγερώχων,
οἳ ϖολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ ἐφέστασαν ἔγχε' ἔχοντες,
οἵ ἑ, μέγαν ϖερ ἐόντα καὶ ἴφθιμον καὶ ἀγαυὸν,
ὦσαν ἀπὸ σφείων. ὁ δὲ χασσάμενος ϖελεμίχθη.
Ὣς οἱ μὲν ϖονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.

ἀνὴρ ἀνεχάζετο (pro ἀναχάζεται) ἀνέδραμέ τι (ἀνατρέχει) ὀπίσσω, ὅτι στήῃ ἐπὶ ποταμῷ ἰδὼν αὐτὸν σὺν ἀφρῷ μορμύροντα.

603. τῷ δ' αἰεὶ pro τῷ γάρ.

606. μηδὲ μενεαίνειν, μὴ μενεαίνετε, προθυμεῖσθε.

615. κατὰ ζωστῆρα— νειαίρῃ ἐν γαστρὶ, nam cingulum tegebat ile et alvum.

620. ὁ λὰξ ϖροσβὰς, ἐπιβὰς, ἐπιβαίνων αὐτῷ. inf. ζ. 65. λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος. non est, calce; sed pedis digitis; nam de utraque pedis extremitate dicitur.

623. δεῖσε δ' ὅγ' ἀμφίβασιν. h. τοὺς Τρῶας ἀμφιβαίνοντας, περιβαίνοντας τὸ σῶμα. cf. sup. 21.— 626. ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη. ut jam δ. 535. recedentem eum irruentes Trojani undique impellunt, pulsant, urgent. — 627. πονέοντο, ἐμάχοντο.

Τληπόλεμον δ' Ἡρακλείδην, ἠΰν τε, μέγαν τε,
ὦρσεν ἐπ' ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι Μοῖρα κραταιή·
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
υἱός θ', υἱωνός τε Διὸς νεφεληγερέταο,
τὸν καὶ Τληπόλεμος πρότερος ϖρὸς μῦθον ἔειπε·
Σαρπῆδον, Λυκίων βουληφόρε, τίς τοι ἀνάγκη
ϖτώσσειν ἐνθάδ', ἐόντι μάχης ἀδαήμονι φωτί;
ψευδόμενοι δέ σε φασὶ Διὸς γόνον αἰγιόχοιο
εἶναι, ἐπεὶ πολλὸν κείνων ἐπιδεύεαι ἀνδρῶν,
οἳ Διὸς ἐξεγένοντο ἐπὶ ϖροτέρων ἀνθρώπων.
ἀλλ' οἷόν τινα φασὶ βίην Ἡρακληείην
εἶναι, ἐμὸν ϖατέρα, θρασυμέμνονα, θυμολέοντα;
ὅς ποτε δεῦρ' ἐλθὼν, ἕνεχ' ἵππων Λαομέδοντος,
ἓξ οἴῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι ϖαυροτέροισιν,
Ἰλίου ἐξαλάπαξε ϖόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.
σοὶ δὲ κακὸς μὲν θυμὸς, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί·
οὐδέ τί σε Τρώεσσιν ὀΐομαι ἄλκαρ ἔσεσθαι,
ἐλθόντ' ἐκ Λυκίης, οὐδ' εἰ μάλα καρτερός ἐσσι,
ἀλλ' ὑπ' ἐμοὶ δμηθέντα ϖύλας Ἀΐδαο ϖερήσειν.
Τὸν δ' αὖ Σαρπηδὼν, Λυκίων ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
Τληπόλεμ', ἤτοι κεῖνος ἀπώλεσεν Ἴλιον ἱρὴν,
ἀνέρος ἀφραδίῃσιν ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
ὅς ῥά μιν εὖ ἔρξαντα κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ,
οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθε·
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
ἐξ ἐμέθεν τεύξεσθαι, ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα
εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο Σαρπηδών· ὁ δ' ἀνέσχετο μείλινον ἔγχος
Τληπόλεμος. καὶ τῶν μὲν ἁμαρτῇ δούρατα μακρὰ

634. ϖτώσσειν ἐνθάδε, pro εἶναι, cum opprobrio, δειλιᾷν quasi perturbetur ejus adspectu et refugiat. Putandus autem Tlepolemus ægre ferre, quod alter isque ex adversa acie Trojanorum, a Jove se natum jactet, cujus ipse nepos erat.

638. ἀλλ' οἷόν τινα. at quantum virum aiunt fuisse! — 641. σὺν ἀνδράσι ϖαυροτέροισι, ϖαύροις. — 642. χήρωσε δ' ἀγυιάς. luculenta oratio ἠρήμωσεν. ἐκένωσεν ἀνδρῶν τὴν πόλιν, vastavit. — 643. at tu es homo ignavus, tuaque ignavia et socordia atteruntur copiæ sc. pugna; minuuntur cædibus factis; hoc est φθινύθειν.

650. μιν εὖ ἔρξαντα. εὐεργετήσαντα, διὰ τοῦ ἀνελεῖν μὲν τὸ κῆτος, περισώσασθαι δὲ τὴν θυγατέρα Ἡσιόνην κακῷ ἠνίπαπε μύθῳ, in bene de se meritum, et mercedem, de qua conventum erat, postulantem, asperis, contumeliosis, dictis est invectus.

654. Ἄϊς vel Ἅδης κλυτόπωλος, equis invectus ut ceteri dii.

656. ἁμαρτῇ, una. eodem tempore.

ἐκ χειρῶν ἤϊξαν· ὁ μὲν βάλεν αὐχένα μέσσον
Σαρπηδὼν, αἰχμὴ δὲ διαμπερὲς ἦλθ' ἀλεγεινή·
τὸν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψε.
Τληπόλεμος δ' ἄρα μηρὸν ἀριστερὸν ἔγχεϊ μακρῷ
βεβλήκει· αἰχμὴ δὲ διέσσυτο μαιμώωσα,
ὀστέῳ ἐγχριμφθεῖσα, πατὴρ δ' ἔτι λοιγὸν ἄμυνεν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
ἐξέφερον πολέμοιο· βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρὸν
ἑλκόμενον, τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησε
μηροῦ ἐξερύσαι, δόρυ μείλινον, ὄφρ' ἐπιβαίη,
σπευδόντων· τοῖον γὰρ ἔχον πόνον ἀμφιέποντες.
Τληπόλεμον δ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐξέφερον πολέμοιο. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,
τλήμονα θυμὸν ἔχων, μαίμησε δέ οἱ φίλον ἦτορ.
μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἢ προτέρω Διὸς υἱὸν ἐριγδούποιο διώκοι,
ἢ ὅγε τῶν πλεόνων Λυκίων ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μόρσιμον ἦεν,
ἴφθιμον Διὸς υἱὸν ἀποκτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
τῷ ῥα κατὰ πληθὺν Λυκίων τράπε θυμὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ὅγε Κοίρανον εἷλεν, Ἀλάστορά τε, Χρόμιόν τε,
Ἄλκανδρόν θ', Ἅλιόν τε, Νοήμονά τε, Πρύτανίν τε.
καί νύ κ' ἔτι πλέονας Λυκίων κτάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ.
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
δεῖμα φέρων Δαναοῖσι· χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι
Σαρπηδὼν, Διὸς υἱὸς, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπε·
Πριαμίδη, μὴ δή με ἕλωρ Δαναοῖσιν ἐάσῃς

659. κατ' ὀφθαλμῶν junge. νὺξ ἐκάλυψέ μιν κατ' ὀφθαλμῶν. pro vulgari τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. ut νὺξ κατεχύθη ὀφθαλμῶν.

664. βάρυνε δέ μιν δόρυ μακρόν. non simpliciter, onerabat; sed, gravi dolore afficiebat.—665. τὸ μὲν οὔτις ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησε μηροῦ ἐξερύσαι· qui eum manibus subjectis ducebant hastam non animadverterant inhærentem vulneri, adeoque nec iis in animum venerat eam extrahere. —670. μαίμησε impetu irruendi ferebatur Ulysses animo incenso; ἐταράχθη, commotus est animo.—673. ἢ ὅγε τῶν πλεόνων. τῶν αὐτῶν, τῶν Λυκίων. At πλεόνων est pro τοῦ πλήθους, ut sæpe.

682. χάρη δ' ἄρα οἱ προσιόντι, accessu ejus lætatus est.—684. μὴ δή με—illustrant hæc πόνον 667. obsistebant Achivi conglobati et urgebant, quo minus auferentes Sarpedonem progredi possent. ἔπειτά με. vulgaris oratio esset: tuere me, ut saltem ad urbem deferar

κεῖσθαι, ἀλλ' ἐπάμυνον. ἔπειτά με καὶ λίποι αἰὼν
ἐν πόλει ὑμετέρῃ· ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἔγωγε
νοστήσας οἴκονδε, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
εὐφρανέειν ἄλοχόν τε φίλην καὶ νήπιον υἱόν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ,
ἀλλὰ παρήϊξε, λελιημένος, ὄφρα τάχιστα
ὤσαιτ' Ἀργείους, πολέων δ' ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
οἱ μὲν ἄρ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα δῖοι ἑταῖροι
εἷσαν ὑπ' αἰγιόχοιο Διὸς περικαλλέϊ φηγῷ·
ἐκ δ' ἄρα οἱ μηροῦ δόρυ μείλινον ὦσε θύραζε
ἴφθιμος Πελάγων, ὅς οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος·
τὸν δὲ λίπε ψυχὴ, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς·
αὖτις δ' ἀμπνύνθη, περὶ δὲ πνοιὴ Βορέαο
ζώγρει ἐπιπνείουσα κακῶς κεκαφηότα θυμόν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπ' Ἄρηϊ καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
οὔτε ποτὲ προτρέποντο μελαινάων ἐπὶ νηῶν,
οὔτε ποτ' ἀντεφέροντο μάχῃ· ἀλλ' αἰὲν ὀπίσσω
χάζονθ', ὡς ἐπύθοντο μετὰ Τρώεσσιν Ἄρηα.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξαν
Ἕκτωρ τε Πριάμοιο πάϊς καὶ χάλκεος Ἄρης;
ἀντίθεον Τεύθραντ', ἐπὶ δὲ πλήξιππον Ὀρέστην,
Τρῆχόν τ' αἰχμητὴν Αἰτώλιον, Οἰνόμαόν τε,
Οἰνοπίδην θ' Ἕλενον, καὶ Ὀρέσβιον αἰολομίτρην,
ὅς ῥ' ἐν Ὕλῃ ναίεσκε, μέγα πλούτοιο μεμηλὼς,
λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι· πὰρ δέ οἱ ἄλλοι
ναῖον Βοιωτοὶ, μάλα πίονα δῆμον ἔχοντες.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,

ibique moriar.—687, 8. suaviter pro vulgari: ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον νοστεῖν.

694. ὦσε θύραζε, Homericum pro ἔξω. adeoque pro ἐξῶσε, et hoc pro ἐξήγαγε.—696. hoc est λειποψυχεῖν, λειποθυμεῖν, ex vulgari modo sentiendi, animam deficere, quoties ejus vis intercluditur. Itaque ille vs. 697. ἀνέπνευσεν ἀναλαβὼν ἑαυτόν. πνοιὴ Βορέαο περιεπιπνείουσα, undique afflans, ἐζώγρει, εἰς ζωὴν ἤγειρε, εἰς τὸ ζῆν ἀνῆγε, recreavit eum, κεκαφηότα κακῶς θυμὸν, h. e. κάπτοντα, πνέοντα κακῶς τὴν ψυχὴν, ægre ducentem animam.

701. οὔτε πότ' ἀντεφέροντο, ἄντην ἐφέροντο.

707. αἰολομίτρην pro simplici αἰόλον, vel ut sit, ταχὺν, celerem et agilem, motu thoracis, vel respectu fulgentis aeris. Similia sunt αἰολοθώρηξ. κορυθαίολος.—710. πίονα δῆμον ἔχοντες, h. e. agrum. λίμνῃ κεκλιμένος Κηφισίδι, accolens, habitans ad paludem Cephissidem. κεκλίσθαι. κεκλιμένον εἶναι dicitur proprie de situ locorum.

αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη,
ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον ὑπέστημεν Μενελάῳ,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι,
εἰ οὕτω μαίνεσθαι ἐάσομεν οὖλον Ἄρηα.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεά, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
Ἥβη δ' ἀμφ' ὀχέεσσι θοῶς βάλε καμπύλα κύκλα
χάλκεα, ὀκτάκνημα, σιδηρέῳ ἄξονι ἀμφίς·
τῶν ἦτοι χρυσέη ἴτυς ἄφθιτος, αὐτὰρ ὕπερθεν
χάλκε' ἐπίσσωτρα, προσαρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι·
πλῆμναι δ' ἀργύρου εἰσὶ περίδρομοι ἀμφοτέρωθεν·
δίφρος δὲ χρυσέοισι καὶ ἀργυρέοισιν ἱμᾶσιν
ἐντέταται· δοιαὶ δὲ περίδρομοι ἄντυγές εἰσι·
τοῦ δ' ἐξ ἀργύρεος ῥυμὸς πέλεν· αὐτὰρ ἐπ' ἄκρῳ
δῆσε χρύσειον καλὸν ζυγόν, ἐν δὲ λέπαδνα
κάλ' ἔβαλε, χρύσει'· ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν Ἥρη
ἵππους ὠκύποδας, μεμαυῖ' ἔριδος καὶ ἀϋτῆς.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν·
ἡ δὲ, χιτῶν' ἐνδῦσα, Διὸς νεφεληγερέταο

715. ἦ ῥ' ἅλιον τὸν μῦθον. promissum vanum, sine effectu, dedimus Menelao.

718. agedum, et nos interesse volumus certamini. μέδεσθαι ἀλκῆς, ut φροντίζειν, μεμνῆσθαι μάχης.

722. admoventur curribus rotæ, ἀμφίβαλε καμπύλα κύκλα, τοὺς τροχοὺς, τῷ ἄξονι, ἀμφὶς, circumcirca, ἀμφοτέρωθεν, ἑκατέρωθεν. Axis ex ferro, rotæ ex aere, octo radiis instructæ vs. 723. at orbis, curvatura rotarum, ἴτυς s. ἁψὶς, ex auro, munita laminis ex aere in exteriore superficie, 724, 725. Ergo auro, quamvis hoc ἄφθιτον, quod atteri nequit, tamen additum aliud metallum firmissimum, æs; tandem vs. 726. πλήμνη rotæ, modiolus axem ambiens. ἡ περιέχουσα τὸν ἄξονα χοινικὶς, fistula, intra quam axis volvitur, et cui radii rotæ insistunt, est ex argento.

727. δίφρος, est pars superior, axi rotarum imposita, cui insistunt ὁ ἡνίοχος et ὁ παραβάτης. ea h. l. ἱμᾶσιν ἐντέταται. valde dubito an sit suspensa loris: immo vero illigata axi.—728. Insistentis currui crura ut essent tuta ac tecta, latera circa τὸν δίφρον ducta erant in orbem; diremtus orbis in duas partes semicirculares, duo hemicyclia, intervallo a tergo diremta, qua currus conscendi posset: hi sunt ἄντυγες περίδρομοι dicti. cf. sup. ad 262. — 729. ἐκ τοῦ δίφρου prominet temo: in cujus extrema parte alligatum jugum loris (τὰ λέπαδνα) ex eo pendentibus, quibus illigantur equi.

τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
δεινὴν, ἣν περὶ μὲν πάντῃ Φόβος ἐστεφάνωται·
ἐν δ' Ἔρις, ἐν δ' Ἀλκὴ, ἐν δὲ κρυόεσσα Ἰωκή·
ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ δεινοῖο πελώρου,
δεινή τε, σμερδνή τε, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,
χρυσείην, ἑκατὸν πόλεων πρυλέεσσ' ἀραρυῖαν.
ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο· λάζετο δ' ἔγχος
βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσί τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους.
αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον Οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
τῇς ἐπιτέτραπται μέγας Οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
εὗρον δὲ Κρονίωνα, θεῶν ἄτερ ἥμενον ἄλλων,
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο.
ἔνθ' ἵππους στήσασα θεὰ λευκώλενος Ἥρη
Ζῆν' ὕπατον Κρονίδην ἐξείρετο, καὶ προσέειπε·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ Ἄρει τάδε καρτερὰ ἔργα,
ὁσσάτιόν τε καὶ οἷον ἀπώλεσε λαὸν Ἀχαιῶν
μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐμοὶ δ' ἄχος; οἱ δὲ ἕκηλοι
τέρπονται Κύπρις τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, ὃς οὔ τινα οἶδε θέμιστα.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι, αἴκεν Ἄρηα
λυγρῶς πεπληγυῖα μάχης ἐξ ἀποδίωμαι;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἄγρει μάν οἱ ἔπορσον Ἀθηναίην ἀγελείην,
ἥ ἑ μάλιστ' εἴωθε κακῇς ὀδύνῃσι πελάζειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·

741. Γοργείη κεφαλὴ πελώρου δεινοῦ, pro κεφαλὴ Γοργοῦς, πελώρου δεινοῦ, quæ est terribile monstrum.

743, 4. *Galea Minervæ* est ἀμφίφαλος, habet conum cum crista, (quæ proprie λόφος est, in φάλον, conum, inserta) in omnes partes divergente. Est ea porro τετραφάληρος, in ea parte, qua frontem ambit, (στεφάνην illam dixere) quatuor clavis ornata.

748. ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους. ἐμαίετο ἐπὶ τοὺς ἵππους μάστιγι. exhibet ferientem equos flagro, dum prominet corpore et extendit se, ut cædat.

761. ἄφρονα τοῦτον ἀνέντες, incitantes.

765, 6. Minervam prædatricem dictam jam vidimus δ'. 128. Proprie πελάζειν est προσάγειν, ἐμβάλλειν εἰς ὀδύνας,

μάστιξεν δ' ἵππους· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
ὅσσον δ' ἠεροειδὲς ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν,
ἥμενος ἐν σκοπιῇ, λεύσσων ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
τόσσον ἐπιθρώσκουσι θεῶν ὑψηχέες ἵπποι.
ἀλλ' ὅτε δὴ Τροίην ἷξον, ποταμώ τε ῥέοντε,
ἧχι ῥοὰς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σκάμανδρος,
ἔνθ' ἵππους ἔστησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
λύσασ' ἐξ ὀχέων· περὶ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευε.
τοῖσιν δ' ἀμβροσίην Σιμόεις ἀνέτειλε νέμεσθαι.
Αἱ δὲ βάτην τρήρωσι πελειάσιν ἴθμαθ' ὁμοῖαι,
ἀνδράσιν Ἀργείοισιν ἀλεξέμεναι μεμαυῖαι.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι πλεῖστοι καὶ ἄριστοι
ἕστασαν, ἀμφὶ βίην Διομήδεος ἱπποδάμοιο
εἰλόμενοι, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
ἢ συσὶ κάπροισι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν·
ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
Στέντορι εἰσαμένη μεγαλήτορι χαλκεοφώνῳ,
ὃς τόσον αὐδήσασχ', ὅσον ἄλλοι πεντήκοντα·
Αἰδώς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοί.
ὄφρα μὲν ἐς πόλεμον πωλέσκετο δῖος Ἀχιλλεύς,
οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιάων
οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος·
νῦν δὲ ἑκὰς πόλιος κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχονται.
Ὣς εἰποῦσ', ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Τυδεΐδῃ δ' ἐπόρουσε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
εὗρε δὲ τόν γε ἄνακτα παρ' ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
ἕλκος ἀναψύχοντα, τό μιν βάλε Πάνδαρος ἰῷ·
ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν ὑπὸ πλατέος τελαμῶνος
ἀσπίδος εὐκύκλου· τῷ τείρετο, κάμνε δὲ χεῖρα·

admovere dolori, dolore afficere: et quidem h. l. ex vulnere; estque adeo pro vulnerare.

770. τὸ ἠεροειδὲς, simpl. τὸν ἀέρα.

777. ἀμβροσίην sc. βοτάνην, divinum pabulum, quale convenit equis deorum.

783. εἰλόμενοι sunt *conglobati* in acie. ut sup. 203. ἀνδρῶν εἰλομένων. — 785. *Stentor* non præco, sed inter pugnatores fuit, etsi hoc uno loco memoratus; μεγαλήτορι *magnanimo*, *forti*, ut vicies in Homero. Accommodate; nam Stentor hortatur ad pugnam; quod faciunt viri principes et duces voce alta. — 787. αἰδὼς, *pudendum vobis est.* κακ' ἐλέγχεα *homines probro digni.*

789. *Porta Dardania* h. l. quæ alias *Scæa.*

ἂν δ' ἴσχων τελαμῶνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπομόργνυ·
ἱππείου δὲ θεὰ ζυγοῦ ἥψατο, φώνησέν τε
Ἦ ὀλίγον οἷ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς.
Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἔην δέμας, ἀλλὰ μαχητής.
καί ῥ' ὅτε πέρ μιν ἐγὼ πολεμίζειν οὐκ εἴασκον,
οὐδ' ἐκπαιφάσσειν, ὅτε τ' ἤλυθε νόσφιν Ἀχαιῶν
ἄγγελος ἐς Θήβας, πολέας μετὰ Καδμείωνας·
δαίνυσθαί μιν ἄνωγον ἐνὶ μεγάροισιν ἕκηλον.
αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἔχων ὃν καρτερὸν, ὡς τὸ πάρος περ,
κούρους Καδμείων προκαλίζετο· πάντα δ' ἐνίκα
ῥηϊδίως· τοίη οἱ ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθος ἦα.
σοὶ δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παρά θ' ἵσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω,
καί σε προφρονέως κέλομαι Τρώεσσι μάχεσθαι·
ἀλλά σευ ἢ κάματος πολυάϊξ γυῖα δέδυκεν,
ἤ νύ σέ που δέος ἴσχει ἀκήριον· οὐ σύ γ' ἔπειτα
Τυδέος ἔκγονος ἐσσὶ, δαΐφρονος Οἰνεΐδαο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
γιγνώσκω σε, θεὰ, θύγατερ Διὸς αἰγιόχοιο.
τῷ τοι προφρονέως ἐρέω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω.
οὔτε τί με δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνος·
ἀλλ' ἔτι σῶν μέμνημαι ἐφετμέων, ἃς ἐπέτειλας.
οὔ μ' εἴας μακάρεσσι θεοῖς ἀντικρὺ μάχεσθαι
τοῖς ἄλλοις· ἀτὰρ, εἴ κε Διὸς θυγάτηρ, Ἀφροδίτη,
ἔλθῃσ' ἐς πόλεμον, τήν γ' οὐτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ.
τοὔνεκα νῦν αὐτός τ' ἀναχάζομαι, ἠδὲ καὶ ἄλλους
Ἀργείους ἐκέλευσα ἀλήμεναι ἐνθάδε πάντας·
γιγνώσκω γὰρ Ἄρηα μάχην ἀνὰ κοιρανέοντα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Τυδεΐδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,

ἀνίσχων 798. *levans*, μετεωρίζων.

803. οὐδ' ἐκπαιφάσσειν virtute abreptum temere efferri. ὁρμᾷν, ἐνθουσιᾷν.

805. ἄνωγον sc. Cadmei, Thebani. siquidem in epulantes inciderat cum adveniret sup. δ. 386.—806. καρτερόθυμος ὤν.—807. πάντα δ' ἐνίκα sc. ἆθλα.

808. τοίη. pro, *nam aderam ego ei valida adjutrix.* — 810. κάματος πολυάϊξ, proprie Diomedis πολυάϊκος, impetuosi. — 812. δέος ἀκήριον, ἀπὸ τοῦ κέαρ, κῆρ, ἄψυχον, metus exanimans. οὐ σύ γ' ἔπειτα, *secundum hæc. quæ cum ita sint.* usus particulæ quem inter elegantias referunt: potest videri vim increpantis vel indignantis habere.

816. προφρονέως ἐρέω ἔπος, rem omnem ex animo exponam.—818. σῶν ἐφετμῶν sunt jussa sup. 129. data.—822. τοὔνεκα — καὶ ἄλλους. quod turmas pugna cedere jusserat sup. 601. sq. — 823. ἀλήμεναι, ἀλῆναι, conglobare se recipiendo sc. ad unum locum, quod 702. εἰλόμενοι.

μήτε σύ γ' Ἄρηα τὸν δείδιθι, μήτε τιν' ἄλλον
ἀθανάτων· τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάῤῥοθός εἰμι.
ἀλλ' ἄγ', ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους·
τύψον δὲ σχεδίην, μηδ' ἅζεο θοῦρον Ἄρηα
τοῦτον μαινόμενον, τυκτὸν κακὸν, ἀλλοπρόσαλλον·
ὃς πρώην μὲν ἐμοί τε καὶ Ἥρῃ στεῦτ' ἀγορεύων,
Τρωσὶ μαχήσεσθαι, ἀτὰρ Ἀργείοισιν ἀρήξειν·
νῦν δὲ μετὰ Τρώεσσιν ὁμιλεῖ, τῶν δὲ λέλασται.
Ὣς φαμένη, Σθένελον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
χειρὶ πάλιν ἐρύσασ'. ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ἀπόρουσε,
ἡ δ' ἐς δίφρον ἔβαινε παραὶ Διομήδεα δῖον
ἐμμεμαυῖα θεά· μέγα δ' ἔβραχε φήγινος ἄξων
βριθοσύνῃ· δεινὴ γὰρ ἄγε θεὸν, ἄνδρα δ' ἄριστον.
λάζετο δὲ μάστιγα καὶ ἡνία Παλλὰς Ἀθήνη.
αὐτίκ' ἐπ' Ἄρηϊ πρώτῳ ἔχε μώνυχας ἵππους.
ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον ἐξενάριξεν,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστον, Ὀχησίου ἀγλαὸν υἱόν·
τὸν μὲν Ἄρης ἐνάριζε μιαιφόνος· αὐτὰρ Ἀθήνη
δῦν' Ἄϊδος κυνέην, μή μιν ἴδοι ὄβριμος Ἄρης.
Ὡς δὲ ἴδε βροτολοιγὸς Ἄρης Διομήδεα δῖον,
ἤτοι ὁ μὲν Περίφαντα πελώριον αὐτόθ' ἔασε
κεῖσθαι, ὅθι πρῶτον κτείνων ἐξαίνυτο θυμόν·
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰθὺς Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
πρόσθεν Ἄρης ὠρέξαθ' ὑπὲρ ζυγὸν, ἡνία θ' ἵππων,
ἔγχεϊ χαλκείῳ, μεμαὼς ἀπὸ θυμὸν ἑλέσθαι·
καὶ τό γε χειρὶ λαβοῦσα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο ἐτώσιον ἀϊχθῆναι.
δεύτερος αὖθ' ὡρμᾶτο βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης
ἔγχεϊ χαλκείῳ· ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη

828. τοίη. *nam* nunc tibi *valida* adjutrix dea adsum.—830. τύψον δὲ αὐτὸν σχεδίην, κατὰ τὴν σχεδίαν πληγὴν. ὁρμὴν, aut simile quid, h. e. ἐκ τοῦ σχεδὸν, ἐκ τοῦ ἐγγύθεν.

836. πάλιν ἐρύσασα pro ἀνερύσασα. retractum eum de curru deduxit. ἐμμαπέως, ἅμα σὺν ἔπει confestim. — 838. gravat currum dea, ex opinione vulgari, de deorum specie; sup. 743, 4.—839. δεινὴν, seu gravem, ex contexto, seu omnino, terribilem, ut vs. 742.—851. πρόσθεν, εἰς τὸ ἔμπροσθεν, ὠρέξατο, ἔτεινεν ἑαυτὸν, κατ' αὐτοῦ, σὺν ἔγχει, prominuit in eum, corpore prono ad ictum valide in eum inferendum; uti mox Diomedes ὡρμᾶτο σὺν ἔγχει.—853. καὶ τό γε pro ἀλλὰ τοῦτο.—854. ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο, sc. ipsa stans in curru, ἀπῶσεν, repulit, avertit, ὥστε αὐτὸ ἀϊχθῆναι, ὁρμᾶσθαι, ἐτώσιον.

856. ἐπέρεισε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη. robore suo pondus hastæ emissæ et vim addidit, ἐπιβαρήσασα τὸ ἔγχος, dum vibratur. ἐρείδειν, ἐπερείδειν τὸ ἔγχος, annitendo, incumbendo, adigere, ut cum vi inferatur, aut alte infligatur, νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην. κατὰ τὰ κοῖλα μέρη. vidimus μίτρην subtextam fuisse thoraci ad tegendam corporis alvum, qua thorax non pertingebat. — 858. τῇ ῥά μιν οὖτα τυχὼν sc. αὐτοῦ.

864. ἐρεβεννὴ ἀὴρ, atra nubecula: φαίνεται ἐκ νεφέων. idem ac ἐν νέφεσι. καύματος, διὰ καύματος, vel pro ἐν καύματι, καύματος ὄντος. — 867. ὁμοῦ νεφέεσσιν. σὺν νεφέεσσιν, una cum nubibus; quod, ut cum re conveniat, accipiendum erit dictum pro ἐν νεφέεσσιν, *in nubibus conspicitur Mars elevans se in cælum.*

874. ἀλλήλων ἰότητι, consilio, machinatione. — 875. σοὶ πάντες μαχόμεσθα, omnes ea quæ facis improbamus; ideoque adversamur tibi, contraria statuimus, in hoc, quod nimium indulges Minervæ licenter grassanti. σὺ γὰρ τέκες — turbata est oratio; debebat sequi: ὅτι οὐ προσβάλλῃ τὴν κούρην ἄφρονα, ἣν ἔτεκες etc.— 876. ᾗ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν. quæ semper nefaria audet, nefariis rebus studet; pro ἀήσυλον οὖσαν.— 879. οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι οὔτε τι ἔργῳ. coerces nec dicto nec facto. — 880. ἀνιεῖς, ab

νείατον ἐς κενεῶνα, ὅθι ζωννύσκετο μίτρην.
τῇ ῥά μιν οὖτα τυχὼν, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψεν·
ἐκ δὲ δόρυ σπάσεν αὖτις· ὁ δ' ἔβραχε χάλκεος Ἄρης,
ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος.
τοὺς δ' ἄρ' ὑπὸ τρόμος εἷλεν Ἀχαιούς τε, Τρῶάς τε,
δείσαντας· τόσον ἔβραχ' Ἄρης, ἆτος πολέμοιο.
Οἵη δ' ἐκ νεφέων ἐρεβεννὴ φαίνεται ἀὴρ,
καύματος, ἐξ ἀνέμοιο δυσαέος ὀρνυμένοιο·
τοῖος Τυδεΐδῃ Διομήδεϊ χάλκεος Ἄρης
φαίνεθ', ὁμοῦ νεφέεσσιν, ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
καρπαλίμως δ' ἵκανε θεῶν ἕδος, αἰπὺν Ὄλυμπον·
πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο, θυμὸν ἀχεύων,
δεῖξεν δ' ἄμβροτον αἷμα, καταῤῥέον ἐξ ὠτειλῆς,
καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ζεῦ πάτερ, οὐ νεμεσίζῃ, ὁρῶν τάδε καρτερὰ ἔργα;
αἰεί τοι ῥίγιστα θεοὶ κετληότες εἰμὲν,
ἀλλήλων ἰότητι, χάριν δ' ἄνδρεσσι φέροντες.
σοὶ πάντες μαχόμεσθα· σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα κούρην
οὐλομένην, ᾗ τ' αἰὲν ἀήσυλα ἔργα μέμηλεν.
ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
σοί τ' ἐπιπείθονται, καὶ δεδμήμεσθα ἕκαστος·
ταύτην δ' οὔτ' ἔπεϊ προτιβάλλεαι, οὔτε τι ἔργῳ,
ἀλλ' ἀνιεῖς, ἐπεὶ αὐτὸς ἐγείναο παῖδ' ἀΐδηλον·
ἣ νῦν Τυδέος υἱὸν ὑπερφίαλον Διομήδεα

μαργαίνειν ἀνέηκεν ἐπ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Κύπριδα μὲν πρῶτον σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ·
αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτῷ μοι ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος·
ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες· ἦ τέ κε δηρὸν
αὐτοῦ πήματ' ἔπασχον ἐν αἰνῇσι νεκάδεσσιν,
ἤ κε ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
μή τί μοι, Ἀλλοπρόσαλλε, παρεζόμενος μινύριζε.
ἔχθιστος δέ μοι ἐσσὶ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
αἰεὶ γάρ τοι ἔρις τε φίλη, πόλεμοί τε, μάχαι τε.
μητρός τοι μένος ἐστὶν ἀάσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν,
Ἥρης, τὴν μὲν ἐγὼ σπουδῇ δάμνημ' ἐπέεσσι·
τῷ σ' οἴω κείνης τάδε πάσχειν ἐννεσίῃσιν.
ἀλλ' οὐ μάν σ' ἔτι δηρὸν ἀνέξομαι ἄλγε' ἔχοντα·
ἐκ γὰρ ἐμεῦ γένος ἐσσὶ, ἐμοὶ δέ σε γείνατο μήτηρ·
εἰ δέ τευ ἐξ ἄλλου γε θεῶν γένευ ὧδ' ἀΐδηλος,
καί κεν δὴ πάλαι ἦσθα ἐνέρτερος Οὐρανιώνων.
Ὣς φάτο, καὶ Παιήον' ἀνώγει ἰήσασθαι·
τῷ δ' ἐπὶ Παιήων ὀδυνήφατα φάρμακα πάσσων
ἠκέσατ'· οὐ μὲν γάρ τι καταθνητός γε τέτυκτο.
ὡς δ' ὅτ' ὀπὸς γάλα λευκὸν ἐπειγόμενος συνέπηξεν,
ὑγρὸν ἐὸν, μάλα δ' ὦκα περιτρέφεται κυκόωντι·
ὣς ἄρα καρπαλίμως ἰήσατο θοῦρον Ἄρηα.
τὸν δ' Ἥβη λοῦσε, χαρίεντα δὲ εἵματα ἕσσε.
πὰρ δὲ Διῒ Κρονίωνι καθέζετο κύδεϊ γαίων.
Αἱ δ' αὖτις πρὸς δῶμα Διὸς μεγάλοιο νέοντο,
Ἥρη τ' Ἀργείη καὶ Ἀλαλκομενηῒς Ἀθήνη,
παύσασαι βροτολοιγὸν Ἄρην ἀνδροκτασιάων.

ἀνιέω, idem quod ἀνίημι, incitas, indulgendo audaciorem reddis, quia ea tua filia est. — 882. Illa ἐπανῆκε Διομήδεα θεοῖς, incitavit, immisit in deos, ut eos aggrederetur pugna, (ὥστε αὐτὸν) μαργαίνειν, pro μαργαίνοντα, μαινόμενον.

892. μητρός τοι μένος ἐστὶν — seu indoles, seu ferox animus, οὐκ ἐπιεικτὸν, dictum esse videtur active, τὸ οὐκ εἶκον, non cedens, pervicax. — 898. Οὐρανίωνες, Urani progenies, Titanes.

902. ὅτι ὀπὸς συνέπηξε γάλα, συμπηγνύει ὀπὸς succus, qui coagulum facit, variis a rebus petitus; v. c. ficulnus. ἐπειγόμενος, postquam immissus est in lac, circumactus et agitatus, ut lac cum eo commistum tanto facilius coagulet, κυκώμενος. Nam ἐπείγειν motum acceleratum declarat, ideoque etiam quassando, jactando, versando. dictus lebes pro aqua. — 903. περιτρέφεται τὸ γάλα, lac coit, coagulatur, πήγνυται, densatur τῷ κυκόωντι, ὑπὸ τοῦ κυκῶντος.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ ζ'.

ARGUMENTUM.

Diis e pugna digressis, res Achivorum fit superior; cæduntur Trojani—72. et jam in eo erant, ut intra urbem se reciperent fugientes, cum Heleni consilio ante urbem turmæ iterum in aciem explicantur; Hector autem urbem ingressus supplicationem mulierum ad ædem Minervæ indicit—118. (quod qua de caussa factum sit, ad vs. 73. videbimus). Interea, dum Trojanæ copiæ consistunt, procedit ad sistendum Achivorum impetum Glaucus, ab altera parte prodit Diomedes pugnaturi; serunt sermones de sua stirpe, se agnoscunt hospitii jure junctos et ad suos uterque se recipiunt—236. Interposita hac digressione poeta ad Hectorem redit, et exponit, quomodo indicta ab eo supplicatio peracta sit pompa in templum Minervæ ducta—312. Inde Hector ad ædes Paridis progressus, eum domi sedentem increpat, utque iterum in aciem prodeat, hortatur—369. tum suam domum invisens Hector, cum Andromachen uxorem ad mœnia progressam esse audiisset, ad portam Scæam properans in eam et Astyanactem puerum incidit—404. Nectuntur suavissimi sermones, Andromaches, ut maritus suæ saluti consulat monentis,—439. et Hectoris partes viri fortis tuentis—465. pro puero vota facientis—482. et uxorem consolantis—502. Tum ille cum Paride, qui interea armis indutus processerat, urbe egreditur—ad f.

ΤΡΩΩΝ δ' οἰώθη καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνή.
πολλὰ δ' ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθ' ἴθυσε μάχη πεδίοιο,
ἀλλήλων ἰθυνομένων χαλκήρεα δοῦρα

1—72. Diis e pugna digressis cæduntur iterum Trojani οἰώθη μάχη. proprie οἱ μαχόμενοι ἐμονώθησαν, sibi solis relicti sunt.—2, 3. ἴθυσε μάχη (διὰ τοῦ) πεδίοιο, ruebat cum vi ἰθὺς μεμαυῖα ἐφέρετο, pro ἐγίνετο.—3. ἰθυνομένων (τῶν ἀνδρῶν κατ') ἀλλήλων τὰ δοῦρα χαλκήρεα. ut sit ἰθυνομένων, l. pro ἰθυνόντων. l. suppl. ἰθυνομένων αὐτῶν (κατὰ) δοῦρα pro σὺν δόρασι, prominentibus ac ruentibus illis cum hastis. prius probabilius.

μεσσηγὺς Σιμόεντος ἰδὲ Ξάνθοιο ῥοάων.
Αἴας δὲ ϖρῶτος Τελαμώνιος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
Τρώων ῥῆξε φάλαγγα, φόως δ' ἑτάροισιν ἔθηκεν,
ἄνδρα βαλὼν, ὃς ἄριστος ἐνὶ Θρῄκεσσι τέτυκτο,
υἱὸν Ἐϋσσώρου, Ἀκάμαντ', ἠΰν τε μέγαν τε.
τόν ῥ' ἔβαλε ϖρῶτος κόρυθος φάλον ἱπποδασείης·
ἐν δὲ μετώπῳ ϖῆξε, ϖέρησε δ' ἄρ' ὀστέον εἴσω
αἰχμὴ χαλκείη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
Ἄξυλον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
Τευθρανίδην, ὃς ἔναιεν ἐϋκτιμένῃ ἐν Ἀρίσβῃ,
ἀφνειὸς βιότοιο, φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισι·
ϖάντας γὰρ φιλέεσκεν, ὁδῷ ἔπι οἰκία ναίων.
ἀλλά οἱ οὔτις τῶν γε τότ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
ϖρόσθεν ὑπαντιάσας· ἀλλ' ἄμφω θυμὸν ἀπηύρα,
αὐτὸν καὶ θεράποντα Καλήσιον, ὅς ῥα τόθ' ἵππων
ἔσκεν ὑφηνίοχος· τὼ δ' ἄμφω γαῖαν ἐδύτην.
Δρῆσον δ' Εὐρύαλος καὶ Ὀφέλτιον ἐξενάριξε·
βῆ δὲ μετ' Αἴσηπον καὶ Πήδασον, οὕς ϖοτε Νύμφη
Νηῒς Ἀβαρβαρέη τέκ' ἀμύμονι Βουκολίωνι.
Βουκολίων δ' ἦν υἱὸς ἀγαυοῦ Λαομέδοντος,
ϖρεσβύτατος γενεῇ, σκότιον δέ ἑ γείνατο μήτηρ.
ϖοιμαίνων δ' ἐπ' ὄεσσι μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ.
ἡ δ' ὑποκυσσαμένη διδυμάονε γείνατο ϖαῖδε.
καὶ μὲν τῶν ὑπέλυσε μένος καὶ φαίδιμα γυῖα
Μηκιστηϊάδης, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα.
Ἀστύαλον δ' ἄρ' ἔπεφνε μενεπτόλεμος Πολυποίτης.
Πιδύτην δ' Ὀδυσεὺς Περκώσιον ἐξενάριξεν
ἔγχεϊ χαλκείῳ, Τεῦκρος δ' Ἀρετάονα δῖον.
Ἀντίλοχος δ' Ἄβληρον ἐνήρατο δουρὶ φαεινῷ
Νεστορίδης· Ἔλατον δὲ ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ναῖε δὲ, Σατνιόεντος ἐϋῤῥείταο ϖαρ' ὄχθας,
Πήδασον αἰπεινήν. Φύλακον δ' ἕλε Λήϊτος ἥρως

6. *φόως salutem*, seu ut Eustath. νίκην, sc. ut ne victi recederent.—9. τόν ῥ' ἔβαλε κόρυθος (κατὰ) φάλον. vulnere desuper hasta in caput immissa facto.

14. φίλος δ' ἦν ἀνθρώποισι. habes hic φιλάνθρωπον, sed eo sensu, ut sit φιλόξενος; qui hospitio excipit, ϖάντας γὰρ φιλέεσκεν.—18, 19. θεράπων. ipsi quoque erat ἡνίοχος, qui nunc ὑφηνίοχος eodem sensu.

24. σκότιος ἦν. ϖαρθένιος. νόθος.

33. *Pedasus* urbs Troadis ad Satnioentem fl. subter Lecto promontorio.

φεύγοντ'. Εὐρύπυλος δὲ Μελάνθιον ἐξενάριξεν.
Ἄδρηστον δ' ἄρ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ζωὸν ἕλ'· ἵππω γάρ οἱ ἀτυζομένω ϖεδίοιο,
ὄζῳ ἐνὶ βλαφθέντε μυρικίνῳ, ἀγκύλον ἅρμα
ἄξαντ' ἐν ϖρώτῳ ῥυμῷ, αὐτὼ μὲν ἐβήτην
ϖρὸς ϖόλιν, ᾗπερ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι φοβέοντο·
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο ϖαρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,
ϖρηνὴς ἐν κονίῃσιν ἐπὶ στόμα. ϖὰρ δέ οἱ ἔστη
Ἀτρείδης Μενέλαος, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἄδρηστος δ' ἄρ' ἔπειτα λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων·
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
ϖολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ ϖατρὸς κειμήλια κεῖται,
χαλκός τε, χρυσός τε, ϖολύκμητός τε σίδηρος·
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο ϖατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν ϖεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθε·
καὶ δή μιν τάχ' ἔμελλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
δώσειν ᾧ θεράποντι καταξέμεν· ἀλλ' Ἀγαμέμνων
ἀντίος ἦλθε θέων, καὶ ὁμοκλήσας ἔπος ηὔδα·
Ὦ ϖέπον, ὦ Μενέλαε, τίη δὲ σὺ κήδεαι οὕτως
ἀνδρῶν; ἦ σοὶ ἄριστα ϖεποίηται κατὰ οἶκον
ϖρὸς Τρώων. τῶν μήτις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
χεῖράς θ' ἡμετέρας· μηδ' ὅντινα γαστέρι μήτηρ
κοῦρον ἐόντα φέροι, μηδ' ὃς φύγοι· ἀλλ' ἅμα ϖάντες
Ἰλίου ἐξαπολοίατ', ἀκήδεστοι καὶ ἄφαντοι.
Ὣς εἰπὼν ϖαρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
αἴσιμα ϖαρειπών. ὁ δ' ἀπό ἕθεν ὤσατο χειρὶ
ἥρω' Ἄδρηστον. τὸν δὲ κρείων Ἀγαμέμνων
οὖτα κατὰ λαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'· Ἀτρείδης δὲ
λὰξ ἐν στήθεσι βὰς ἐξέσπασε μείλινον ἔγχος.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·

55. κήδεαι. h. l. κήδεσθαι *miserari*. Est etiam inter significatus verbi ap. Hesych. οἰκτείρειν. Unde juncta videmus μέγα κήδεται ἠδ' ἐλεαίρει β. 27. λ. 664.—56. ἦ σοι ἄριστα ϖεποίηται κατὰ οἶκον. ironice. Alii per interrogationem: ἆρα καλὰ ϖέπονθας ὑπ' αὐτῶν; Tum ϖεποίηται pro usitato ϖέπρακται.—58. κοῦρος h. l. simpl. βρέφος, embryo.—59, 60. ϖανωλεθρίαν innuit: ἀκήδεστοι, *insepulti*, μὴ ἔχοντες τὸν κηδεύοντα. ἄφαντοι, ut ne quidem memoria eorum supersit. ἀφανεῖς.

62. αἴσιμα ϖαρειπών. κατ' αἶσαν. *quod fas erat in Trojanos ab Achivis statui.*

Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
μήτις νῦν ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος, μετόπισθε
μιμνέτω, ὥς κε πλεῖστα φέρων ἐπὶ νῆας ἵκηται·
ἀλλ' ἄνδρας κτείνωμεν. ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἕκηλοι
νεκροὺς ἀμπεδίον συλήσετε τεθνειῶτας.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες Ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες,
εἰ μὴ ἄρ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστὰς
Πριαμίδης Ἕλενος, οἰωνοπόλων ὄχ' ἄριστος·
Αἰνεία τε, καὶ Ἕκτορ, ἐπεὶ πόνος ὔμμι μάλιστα
Τρώων καὶ Λυκίων ἐγκέκλιται, οὕνεκ' ἄριστοι
πᾶσαν ἐπ' ἰθὺν ἐστὲ, μάχεσθαί τε φρονέειν τε·
στῆτ' αὐτοῦ, καὶ λαὸν ἐρυκάκετε πρὸ πυλάων,
πάντη ἐποιχόμενοι, πρὶν αὖτ' ἐν χερσὶ γυναικῶν
φεύγοντας πεσέειν, δηΐοισι δὲ χάρμα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεί κε φάλαγγας ἐποτρύνητον ἁπάσας,
ἡμεῖς μὲν Δαναοῖσι μαχησόμεθ' αὖθι μένοντες,
καὶ μάλα τειρόμενοί περ· ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει·
Ἕκτορ, ἀτὰρ σὺ πόλινδε μετέρχεο, εἰπὲ δ' ἔπειτα
μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ· ἡ δὲ ξυνάγουσα γεραιὰς
νηὸν Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἐν πόλει ἄκρῃ,
οἴξασα κληῗδι θύρας ἱεροῖο δόμοιο,
πέπλον, ὅς οἱ δοκέει χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
εἶναι ἐνὶ μεγάρῳ, καί οἱ πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
θεῖναι Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ

68. ἐνάρων ἐπιβαλλόμενος. ἐφιέμενος. ἀντιποιούμενος. Proprie ἐπιβάλλεσθαι, h. e. ἐπιβάλλειν ἑαυτὸν, vel τὸν νοῦν, τινὶ vel πρός τι, ἐπί τι. tum ἐπιβάλλεσθαι absolute, ἐνάρων ἕνεκα, vel κατὰ τῶν ἐνάρων.—70. καὶ τὰ, h. καὶ ταῦτα, τὰ ἔναρα, h. τὰ σκῦλα. Est loquendi forma, συλᾷν τινα et συλᾷν τι, ut sup. 28. τεύχε' ἐσύλα, tum συλᾷν τινά τι. (κατά τι).

74. ὑπ' Ἀχαιῶν Ἴλιον εἰσανέβησαν. latet in his vis τοῦ βιαζόμενοι.

77. πόνος ὔμμι μάλιστα ἐγκέκλιται· *pugna*, adeoque *fortuna* pugnæ, *maxime sita est in vobis.*—79. ἐπ' ἰθὺν, h. ὁρμὴν, μάχην. additur φρονέειν τε, quatenus ducibus et manu et consilio opus est.

83. ἐποτρύνητον absolute, sc. ὥστε μάχεσθαι. *ubi animos erexeritis, confirmaveritis* Trojanorum.

87. Structura non est subtiliter grammatica: debebant sequi: εἰπὲ τῇ μητέρι—αὐτὴν ξυνάγουσαν—οἴξασαν—θεῖναι. Mutata est sic: ἡ δὲ—θεῖναι sc. μεμνήσθω pro θέσθω καὶ ὑποσχέσθω. Est autem θεῖναι pro ἀναθεῖναι.—μητέρι σῇ καὶ ἐμῇ Hecubæ.—94. ἦνις ab ἔνος annus,

ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα·
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,
ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
ὃν δὴ ἐγὼ κάρτιστον Ἀχαιῶν φημὶ γενέσθαι.
οὐδ' Ἀχιλῆά ποθ' ὧδέ γ' ἐδείδιμεν, ὄρχαμον ἀνδρῶν,
ὅνπερ φασὶ θεᾶς ἐξέμμεναι. ἀλλ' ὅδε λίην
μαίνεται, οὐδέ τίς οἱ δύναται μένος ἰσοφαρίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' οὔτι κασιγνήτῳ ἀπίθησεν·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα, κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντη,
ὀτρύνων μαχέσασθαι, ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο·
φὰν δέ τιν' ἀθανάτων ἐξ οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Τρωσὶν ἀλεξήσοντα κατελθέμεν, ὡς ἐλέλιχθεν.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ βείω προτὶ Ἴλιον, ἠδὲ γέρουσιν
εἴπω βουλευτῇσι, καὶ ἡμετέρῃς ἀλόχοισι,
δαίμοσιν ἀρήσασθαι, ὑποσχέσθαι δ' ἑκατόμβας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
ἀμφὶ δέ μιν σφυρὰ τύπτε καὶ αὐχένα δέρμα κελαινὸν,
ἄντυξ, ἣ πυμάτη θέεν ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης.
Γλαῦκος δ' Ἱππολόχοιο πάϊς καὶ Τυδέος υἱὸς
ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Τίς δὲ σὺ ἐσσὶ, φέριστε, καταθνητῶν ἀνθρώπων;
οὐ μὲν γάρ ποτ' ὄπωπα μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
τὸ πρίν· ἀτὰρ μὲν νῦν γε πολὺ προβέβηκας ἁπάντων
σῷ θάρσει, ὅτ' ἐμὸν δολιχόσκιον ἔγχος ἔμεινας.

juvenca; ἤκεστος pro ἄκεστος. ἀκέντητος. ἀδάμαστος. nondum jugo submissa.

108. φὰν δέ τιν' pro γάρ.

111. Τρῶες ὑπέρθυμοι· alias πρόθυμοι. acres, fortes. τηλέκλητοι e longinquis terris collecti.—112. μνήσασθε ἀλκῆς, adhibete, exserite virtutem.—115. ἑκατόμβας· simpliciter de sollenni sacro dictum.

117. δέρμα—ἄντυξ sunt apposita. δέρμα, ὃ ἔθεεν, περιέθεεν, περιέτρεχεν, περὶ ἀσπίδος, ὡς ἄντυξ πυμάτη. Scilicet corium, quod crati clipei superne impositum erat, lamina ærea obductum, extima sui parte supra clipei oram prominebat,

δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσιν.
εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθας,
οὐκ ἂν ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόοργος
δὴν ἦν, ὅς ῥα θεοῖσιν ἐπουρανίοισιν ἔριζεν.
ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας
σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν, ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου
θεινόμεναι βουπλῆγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
δύσεθ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ
δειδιότα· κρατερὸς γὰρ ἔχε τρόμος ἀνδρὸς ὁμοκλῇ.
τῷ μὲν ἔπειτ' ὀδύσαντο θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς. οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
ἦν, ἐπεὶ ἀθανάτοισιν ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν.
οὐδ' ἂν ἐγὼ μακάρεσσι θεοῖς ἐθέλοιμι μάχεσθαι.
εἰ δέ τις ἐσσὶ βροτῶν, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσιν,
ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
  Τὸν δ' αὖθ' Ἱππολόχοιο προσηύδα φαίδιμος υἱός·
Τυδείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
οἵη περ φύλλων γενεή, τοιήδε καὶ ἀνδρῶν.
φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δέ θ' ὕλη
τηλεθόωσα φύει· ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρη·
ὣς ἀνδρῶν γενεή, ἡ μὲν φύει, ἡ δ' ἀπολήγει.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι· ὄφρ' εὖ εἰδῇς
ἡμετέρην γενεήν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασιν.
ἔστι πόλις Ἐφύρη, μυχῷ Ἄργεος ἱπποβότοιο,
ἔνθαδε Σίσυφος ἔσκεν, ὃ κέρδιστος γένετ' ἀνδρῶν,
Σίσυφος Αἰολίδης. ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν.

cujus appulsu ex corporis motu cervix et calces pulsabantur.—127. δυστήνων παῖδες. pro οἱ δύστηνοι. infelices sunt illi. h. e. væ illis qui mihi in pugna se offerunt.

131. ὅς ῥα θεοῖσιν ἔριζεν. pro ἐμάχετο.—134. θύσθλα universe dicta accipio τὰ πρὸς τὴν τελετὴν, et Nysam h. l. Thraciæ montem.—135. θεινόμεναι βουπλῆγι, stimulo, seu baculo rustico, ferro interdum munito adunco, seu cuspide adunca.

147, 148. φύλλα τὰ μέν τ' ἄνεμος χέει, ἄλλα δὲ—pro φύλλων τὰ μὲν—τὰ δέ. Porro ἔαρος δ' ἐπιγίγνεται ὥρῃ, paullo durior junctura, ἐπιγίγνεται δὲ αὐτὰ (τὰ φύλλα) ἐν ὥρῃ ἔαρος, subnascuntur enim frondes novæ vere ineunte.

149. γενεὴ, (τὸ γένος ἀνδρῶν,) ἡ μὲν φύει ἄνδρας, ἡ δὲ ἀπολήγει φύειν ἄνδρας.

150. εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, supplendum δάηθι, disce, audi ex me. vel λέξω, δηλώσω, ὄφρ' εὖ εἰδῇς.

αὐτὰρ Γλαῦκος ἔτικτεν ἀμύμονα Βελλεροφόντην.
τῷ δὲ θεοὶ κάλλος τε καὶ ἠνορέην ἐρατεινὴν
ὤπασαν. αὐτάρ οἱ Προῖτος κακὰ μήσατο θυμῷ·
ὅς ῥ' ἐκ δήμου ἔλασσεν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν
Ἀργείων. Ζεὺς γάρ οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε.
τῷ δὲ γυνὴ Προίτου ἐπεμήνατο, δῖ' Ἄντεια,
κρυπταδίῃ φιλότητι μιγήμεναι· ἀλλὰ τὸν οὔτι
πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέοντα δαΐφρονα Βελλεροφόντην.
ἡ δὲ ψευσαμένη Προῖτον βασιλῆα προσηύδα·
τεθναίης, ὦ Προῖτ', ἢ κάκτανε Βελλεροφόντην,
ὅς μ' ἔθελε φιλότητι μιγήμεναι οὐκ ἐθελούσῃ.
ὣς φάτο· τὸν δὲ ἄνακτα χόλος λάβεν, οἷον ἄκουσε.
κτεῖναι μέν ῥ' ἀλέεινε, σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ,
πέμπε δέ μιν Λυκίηνδε, πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ
γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά,
δεῖξαι δ' ἠνώγει ᾧ πενθερῷ, ὄφρ' ἀπόλοιτο.
αὐτὰρ ὁ βῆ Λυκίηνδε θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ.
ἀλλ' ὅτε δὴ Λυκίην ἷξε, Ξάνθον τε ῥέοντα,
προφρονέως μιν τῖεν ἄναξ Λυκίης εὐρείης·
ἐννῆμαρ ξείνισσε, καὶ ἐννέα βοῦς ἱέρευσεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
καὶ τότε μιν ἐρέεινε, καὶ ᾔτεε σῆμα ἰδέσθαι,
ὅ ττι ῥά οἱ γαμβροῖο πάρα Προίτοιο φέροιτο.
αὐτὰρ ἐπειδὴ σῆμα κακὸν παρεδέξατο γαμβροῦ,
πρῶτον μέν ῥα Χίμαιραν ἀμαιμακέτην ἐκέλευσε
πεφνέμεν. ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων,
πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα,
δεινὸν ἀποπνείουσα πυρὸς μένος αἰθομένοιο.

156. ἠνορέην ἐρατεινὴν, juvenilem vigorem, qui non esse potest nisi amabilis.—158. ἐκ δήμου, e civitate, e terra ejecit.—159. Ζεὺς γάρ οἱ (Prœto) ὑπὸ σκήπτρῳ ἐδάμασσε sc. αὐτοὺς, τοὺς Ἀργείους.—160. τῷ δὲ, iterum ad Bellerophontem redit.

164. τεθναίης—ἢ κάκτανε, κατάκτανε. Pro: ἢ τέθναθι, ἢ κτεῖνε. Quod latine est: periisti, nisi præveneris hominem occidendo.—168. πόρεν δ' ὅγε σήματα λυγρὰ, dedit ei perferendas ad Jobaten notas tabellæ complicatæ insculptas. σήματα, notæ, χαρακτῆρες, signa, cujuscunque generis, etiam symbolica. γράφειν est ξέειν scalpere, incidere. ἐν πίνακι in tabula lignea, cui incisæ essent notæ. σήματα λυγρὰ, notas atroces, θυμοφθόρα exitiales, quibus mandatum erat, ut Bellerophon e medio tolleretur.

171. θεῶν ὑπ' ἀμύμονι πομπῇ simpliciter pro ἀγαθῇ accipe.—180. ἡ δ' ἄρ' ἔην θεῖον γένος, οὐδ' ἀνθρώπων, ἀποπνείουσα· ita junge verba.

καὶ τὴν μὲν κατέπεφνε, θεῶν τεράεσσι πιθήσας.
δεύτερον αὖ, Σολύμοισι μαχήσατο κυδαλίμοισι·
καρτίστην δὴ τήν γε μάχην φάτο δύμεναι ἀνδρῶν.
τὸ τρίτον αὖ, κατέπεφνεν Ἀμαζόνας ἀντιανείρας.
τῷ δ' ἄρ' ἀνερχομένῳ πυκινὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε.
κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,
εἷσε λόχον· τοὶ δ' οὔτι πάλιν οἶκόνδε νέοντο·
πάντας γὰρ κατέπεφνεν ἀμύμων Βελλεροφόντης.
ἀλλ' ὅτε δὴ γίγνωσκε θεοῦ γόνον ἠῢν ἐόντα,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
δῶκε δέ οἱ τιμῆς βασιληΐδος ἥμισυ πάσης.
καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον ἔξοχον ἄλλων,
καλὸν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμοιτο.
ἡ δ' ἔτεκε τρία τέκνα δαΐφρονι Βελλεροφόντῃ.
Ἴσανδρόν τε, καὶ Ἱππόλοχον, καὶ Λαοδάμειαν.
Λαοδαμείῃ μὲν παρελέξατο μητίετα Ζεύς·
ἡ δ' ἔτεκ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα χαλκοκορυστήν.
ἀλλ' ὅτε δὴ κἀκεῖνος ἀπήχθετο πᾶσι θεοῖσιν,
ἤτοι ὁ καππεδίον τὸ Ἀλήϊον οἶος ἀλᾶτο,
ὃν θυμὸν κατέδων, πάτον ἀνθρώπων ἀλεείνων·
Ἴσανδρον δέ οἱ υἱὸν Ἄρης, ἆτος πολέμοιο,
μαρνάμενον Σολύμοισι κατέκτανε κυδαλίμοισι·
τὴν δὲ χολωσαμένη χρυσήνιος Ἄρτεμις ἔκτα.
Ἱππόλοχος δέ μ' ἔτικτε, καὶ ἐκ τοῦ φημὶ γενέσθαι.
πέμπε δέ μ' ἐς Τροίην, καί μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἳ μέγ' ἄριστοι
ἔν τ' Ἐφύρῃ ἐγένοντο καὶ ἐν Λυκίῃ εὐρείῃ·
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
  Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
ἔγχος μὲν κατέπηξεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαῶν·
  Ἦ ῥά νύ μοι ξεῖνος πατρώϊος ἐσσὶ παλαιός·

187—190. In reditu δόλον, λόχον, ei struxit, collocatis in insidiis viris fortissimis. — 194, 5. τέμενος φυταλιῆς καὶ ἀρούρης τάμον ἔξοχον ἄλλων, καλὸν, agrum assignarunt eximium, præclarum, ad colendum, possidendum, ὄφρα νέμοιτο.

200. ἀλλὰ καὶ, enimvero, ὅτι δὴ ἐκεῖνος.— 203. Ἴσανδρον δὲ, pro γάρ.—205. χρυσήνιος Ἄρτεμις, Diana curru invecta, ut aliæ deæ; et ut dea, aureis habenis regens equos.

Οἰνεὺς γάρ ποτε δῖος ἀμύμονα Βελλεροφόντην
ξείνισ' ἐνὶ μεγάροισιν, ἐείκοσιν ἤματ' ἐρύξας·
οἱ δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά·
Οἰνεὺς μὲν ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινὸν,
Βελλεροφόντης δὲ χρύσεον δέπας ἀμφικύπελλον·
καί μιν ἐγὼ κατέλειπον ἰὼν ἐν δώμασ' ἐμοῖσι.
Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι· ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα
κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβῃσιν ἀπώλετο λαὸς Ἀχαιῶν.
τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξεῖνος φίλος Ἄργεϊ μέσσῳ
εἰμὶ, σὺ δ' ἐν Λυκίῃ, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι.
ἔγχεσι δ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα καὶ δι' ὁμίλου.
πολλοὶ μὲν γὰρ ἐμοὶ Τρῶες, κλητοί τ' ἐπίκουροι,
κτείνειν, ὅν κε θεός γε πόρῃ καὶ ποσσὶ κιχείω·
πολλοὶ δ' αὖ σοὶ Ἀχαιοὶ, ἐναιρέμεν, ὅν κε δύνηαι.
τεύχεα δ' ἀλλήλοις ἐπαμείψομεν· ὄφρα καὶ οἵδε
γνῶσιν, ὅτι ξεῖνοι πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι.
  Ὣς ἄρα φωνήσαντε, καθ' ἵππων ἀΐξαντε,
χεῖράς τ' ἀλλήλων λαβέτην, καὶ πιστώσαντο.
ἔνθ' αὖτε Γλαύκῳ Κρονίδης φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
ὃς πρὸς Τυδείδην Διομήδεα τεύχε' ἄμειβε,
χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.
  Ἕκτωρ δ' ὡς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν,
ἀμφ' ἄρα μιν Τρώων ἄλοχοι θέον ἠδὲ θύγατρες,
εἰρόμεναι παῖδάς τε, κασιγνήτους τε, ἔτας τε,
καὶ πόσιας· ὁ δ' ἔπειτα θεοῖς εὔχεσθαι ἀνώγει
πάσας ἑξείης. πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο.
  Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο δόμον περικαλλέ' ἵκανε,
ξεστῇς αἰθούσῃσι τετυγμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
πεντήκοντ' ἔνεσαν θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,

221. καί μιν ἐγὼ, μὶν, τὸ δέπας. ἐν δόμοισιν ἐμοῖσιν, non Argis, sed Ætolia.

225. σὺ δ' ἐν Λυκίῃ ἐμοὶ φίλος εἶς, ὅτε εἰς αὐτὴν ἵκωμαι ἄν. Dixit τῶν δῆμον, ac si Λύκιοι antea essent memorati.

226. ἔγχεσι δ' ἀλλήλων, explendum: σὺν ἔγχεσιν ὀρέγεσθαι κατ' ἀλλήλων ἀλεώμεθα.—234. Γλαύκῳ φρένας ἐξέλετο Ζεύς. nihil amplius est, quam Glaucus de majore armorum suorum pretio prorsus non cogitavit; adeo incogitanter egit, ut decuplo cariora daret Diomedi, quam ab eo acceperat. τεύχεα de clipeo accipio.

239. εἰρόμεναι παῖδας τε. h. e. περὶ παίδων—240. ὁ δ' ἔπειτα. ad hæc ille. Nihil ille ad id, quod quærunt, respondet, sed diis supplicare unamquamque jubet.

241. πολλῇσι δὲ κήδε' ἐφῆπτο. dicta e persona poetæ narrantis: ad multæ inter eas erant, quæ suos amiserant, quibusque ignaris luctus imminebat.

ϖλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε ϖαῖδες
κοιμῶντο Πριάμοιο ϖαρὰ μνηστῆς ἀλόχοισι.
κουράων δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἔνδοθεν αὐλῆς
δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι ξεστοῖο λίθοιο,
ϖλησίοι ἀλλήλων δεδμημένοι· ἐνθάδε γαμϐροὶ
κοιμῶντο Πριάμοιο ϖαρ' αἰδοίῃς ἀλόχοισιν.
ἔνθα οἱ ἠπιόδωρος ἐναντίη ἤλυθε μήτηρ,
Λαοδίκην ἐσάγουσα, θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην·
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας;
ἦ μάλα δὴ τείρουσι δυσώνυμοι υἷες Ἀχαιῶν,
μαρνάμενοι ϖερὶ ἄστυ, σὲ δ' ἐνθάδε θυμὸς ἀνῆκεν
ἐλθόντ', ἐξ ἄκρης ϖόλιος Διῒ χεῖρας ἀνασχεῖν.
ἀλλὰ μέν', ὄφρα κέ τοι μελιηδέα οἶνον ἐνείκω,
ὡς σπείσῃς Διῒ ϖατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
ϖρῶτον, ἔπειτα δὲ κ' αὐτὸς ὀνήσεαι, αἴ κε ϖίῃσθα.
ἀνδρὶ δὲ κεκμηῶτι μένος μέγα οἶνος ἀέξει.
ὡς τύνη κέκμηκας, ἀμύνων σοῖσιν ἔτῃσι.
Τὴν δ' ἠμείϐετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
μή μοι οἶνον ἄειρε μελίφρονα, ϖότνια μήτηρ,
μή μ' ἀπογυιώσῃς, μένεος δ' ἀλκῆς τε λάθωμαι.
χερσὶ δ' ἀνίπτοισι Διῒ λείϐειν αἴθοπα οἶνον
ἄζομαι· οὐδέ ϖη ἐστὶ κελαινεφέϊ Κρονίωνι
αἵματι καὶ λύθρῳ ϖεπαλαγμένον εὐχετάασθαι.
ἀλλὰ σὺ μὲν ϖρὸς νηὸν Ἀθηναίης ἀγελείης
ἔρχεο σὺν θυέεσσιν, ἀολλίσσασα γεραιάς·
ϖέπλον δ', ὅστις τοι χαριέστατος ἠδὲ μέγιστος
ἔστιν ἐνὶ μεγάρῳ, καί τοι πολὺ φίλτατος αὐτῇ,
τὸν θὲς Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο,
καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ
ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα·
αἴ κεν Τυδέος υἱὸν ἀπόσχῃ Ἰλίου ἱρῆς,

252. Λαοδίκην ἐσάγουσα. pro, ϖρὸς τὴν Λαοδίκην εἰσερχομένη, εἰσπορευομένη. pro εἰσάγουσα ἑαυτήν.—253. ἐνέφυ αὐτοῦ χειρὶ, ἐδεξιοῦτο αὐτόν.—255. δυσώνυμοι abominandi, auditu infausti. — 260. αὐτὸς ὀνήσεαι, te ipsum recreato vino hausto.

262. ὡς τύνη κέκμηκας. quandoquidem et tu viribus es exhaustus.

264. ἄειρε, affer, præbe.—265. μή μ' ἀπογυιώσῃς, ne me enerves, vires debilites.—269. Minerva ἀγελείη prædatrix σὺν θυέεσσι, cum victimis.

ἄγριον αἰχμητὴν, κρατερὸν μήστωρα φόϐοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν ϖρὸς νηὸς Ἀθηναίης ἀγελείης
ἔρχευ· ἐγὼ δὲ Πάριν μετελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω.
αἴ κ' ἐθέλῃσ' εἰπόντος ἀκουέμεν. ὥς κεν οἱ αὖθι
γαῖα χάνοι. μέγα γάρ μιν Ὀλύμπιος ἔτρεφε ϖῆμα
Τρωσί τε, καὶ Πριάμῳ μεγαλήτορι, τοῖό τε ϖαισίν.
εἰ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Ἄϊδος εἴσω,
φαίην κε φρέν' ἀτέρπου ὀϊζύος ἐκλελαθέσθαι.
Ὣς ἔφαθ'· ἡ δὲ μολοῦσα ϖοτὶ μέγαρ', ἀμφιπόλοισι
κέκλετο· ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς.
αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεϐήσετο κηώεντα,
ἔνθ' ἔσαν οἱ ϖέπλοι ϖαμποίκιλοι, ἔργα γυναικῶν
Σιδονίων, τὰς αὐτὸς Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
ἤγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλὼς εὐρέα ϖόντον,
τὴν ὁδὸν, ἣν Ἑλένην ϖερ ἀνήγαγεν εὐπατέρειαν.
τῶν ἕν' ἀειραμένη Ἑκάϐη φέρε δῶρον Ἀθήνῃ,
ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος·
ἀστὴρ δ' ὣς ἀπέλαμπεν· ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
βῆ δ' ἰέναι, ϖολλαὶ δὲ μετεσσεύοντο γεραιαί.
Αἱ δ' ὅτε νηὸν ἵκανον Ἀθήνης ἐν ϖόλει ἄκρῃ,
τῇσι θύρας ὤϊξε Θεανὼ καλλιπάρῃος,
Κισσηῒς, ἄλοχος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο·
τὴν γὰρ Τρῶες ἔθηκαν Ἀθηναίης ἱέρειαν.
αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.
ἡ δ' ἄρα ϖέπλον ἑλοῦσα Θεανὼ καλλιπάρῃος,
θῆκεν Ἀθηναίης ἐπὶ γούνασιν ἠϋκόμοιο·
εὐχομένη δ' ἠρᾶτο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο·
Πότνι' Ἀθηναίη, ἐρυσίπτολι, δῖα θεάων,
ἆξον δὴ ἔγχος Διομήδεος, ἠδὲ καὶ αὐτὸν
ϖρηνέα δὸς ϖεσέειν Σκαιῶν ϖροπάροιθε ϖυλάων·
ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ

281. εἰπόντος ἀκουέμεν, monenti, hortanti, mihi parere, ut in pugnam redeat.

284. κατελθόντα εἴσω εἰς τὸ δῶμα Ἄϊδος, Ἅδου, 285. φαίην ἂν (ἐμὲ κατὰ) φρένα ἐκλελαθέσθαι ὀϊζύος ἀτέρπου. tum me gravi ærumna liberatum existimaturus essem.

288. ἐς θάλαμον κηώεντα. εὐώδη. ἀπὸ τοῦ κῆαι, καῦσαι τὰ θυμιάματα.—292. κατὰ τὴν ὁδὸν, καθ' ἥνπερ Ἑλένην ἀνήγαγεν. ea navigatione, ϖορείᾳ, qua Helenam navi Trojam duxerat.—294, 5. affabre factum peplum narrat ποικίλμασιν, intextis ei figuris, ornamentis, lusibus, antiquo more.—303. ἐπὶ γούνασιν deæ sedentis.—308. ὄφρα τοι αὐτίκα νῦν

ἤνις ἠκέστας ἱερεύσομεν, αἴκ' ἐλεήσῃς
ἄστυ τε καὶ Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα.
Ὣς ἔφατ' εὐχομένη· ἀνένευε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη.
ὣς αἱ μέν ῥ' εὔχοντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο.
Ἕκτωρ δὲ πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει
καλά, τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε σὺν ἀνδράσιν, οἳ τότ' ἄριστοι
ἦσαν ἐνὶ Τροίῃ ἐριβώλακι τέκτονες ἄνδρες·
οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον, καὶ δῶμα, καὶ αὐλήν,
ἐγγύθι τε Πριάμοιο καὶ Ἕκτορος, ἐν πόλει ἄκρῃ.
ἔνθ' Ἕκτωρ εἰσῆλθε Διῒ φίλος· ἐν δ' ἄρα χειρὶ
ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς
αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης.
τὸν δ' εὗρ' ἐν θαλάμῳ περικαλλέα τεύχε' ἕποντα,
ἀσπίδα, καὶ θώρηκα, καὶ ἀγκύλα τόξ' ἁφόωντα.
Ἀργείη δ' Ἑλένη μετ' ἄρα δμωῇσι γυναιξὶν
ἧστο, καὶ ἀμφιπόλοισι περικλυτὰ ἔργα κέλευε.
τὸν δ' Ἕκτωρ νείκεσσεν ἰδὼν αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
Δαιμόνι', οὐ μὲν καλὰ χόλον τόνδ' ἔνθεο θυμῷ.
λαοὶ μὲν φθινύθουσι περὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
μαρνάμενοι· σέο δ' εἵνεκ' ἀϋτή τε πτόλεμός τε
ἄστυ τόδ' ἀμφιδέδηε. σὺ δ' ἂν μαχέσαιο καὶ ἄλλῳ,
εἴ τινά που μεθιέντα ἴδοις στυγεροῦ πολέμοιο.
ἀλλ' ἄνα, μὴ τάχα ἄστυ πυρὸς δηΐοιο θέρηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,
τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον·
οὔ τοι ἐγὼ Τρώων τόσσον χόλῳ οὐδὲ νεμέσσει
ἥμην ἐν θαλάμῳ, ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι.
νῦν δέ με παρειποῦσ' ἄλοχος μαλακοῖς ἐπέεσσιν,

—ἱερεύσομεν. Votum faciunt mulieres, ex præcepto 274 et 93. quod persolutura sunt strage hostium edita; impatientes autem moræ, *quamprimum* αὐτίκα νῦν, *illico*, id facere vellent—αἴκ' ἐλεήσῃς iterum pro ἵνα.

313. βεβήκει h. l. Hector interea processerat. — 322. ἁφόωντα, tractantem, poliendo, habilia arma reddendo.

327. λαοὶ μὲν φθινύθουσι. ut ι. 643. ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί. ærumnis attriti et pugna.—329. ἀμφιδέδηε, grave vocabulum, ἀνήπτετο, pro συνέστηκε. *ardet pugna*.—331. sed age, (da operam) *ne*. μὴ ἄστυ θέρηται (διὰ) πυρός.

335. νεμέσσει, μέμψει, μεμφόμενός τι, ἢ ἐγκαλῶν.—In 336. ἔθελον δ' ἄχεϊ προτραπέσθαι, hæsere jam veteres : accipio : ἀλλ' ἔθελον προτραπέσθαι ἄχει, εἰς ἄχος· *enimvero volebam dolori indulgere, quod victus eram*. Debebat sequi : οὐ τόσον χόλῳ καὶ νεμέσει, ὅσον ἄχει *non tam—quam potius dolore, cui me totum dedideram.*

ὥρμησ' ἐς πόλεμον· δοκέει δέ μοι ὧδε καὶ αὐτῷ
λώϊον ἔσσεσθαι· νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἀρήϊα τεύχεα δύω·
ἢ ἴθ', ἐγὼ δὲ μέτειμι· κιχήσεσθαι δέ σ' ὀΐω.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
τὸν δ' Ἑλένη μύθοισι προσηύδα μειλιχίοισι·
Δᾶερ ἐμεῖο, κυνὸς κακομηχάνου, ὀκρυοέσσης,
ὥς μ' ὄφελ' ἤματι τῷ, ὅτε με πρῶτον τέκε μήτηρ,
οἴχεσθαι προφέρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
εἰς ὄρος, ἢ εἰς κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης·
ἔνθα με κῦμ' ἀπόερσε, πάρος τάδε ἔργα γενέσθαι.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,
ἀνδρὸς ἔπειτ' ὤφελλον ἀμείνονος εἶναι ἄκοιτις,
ὃς ᾔδη νέμεσίν τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀνθρώπων.
τούτῳ δ' οὔτ' ἂρ νῦν φρένες ἔμπεδοι, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω
ἔσσονται· τῷ καί μιν ἐπαυρήσεσθαι ὀΐω.
ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, καὶ ἕζεο τῷδ' ἐπὶ δίφρῳ,
δᾶερ, ἐπεί σε μάλιστα πόνος φρένας ἀμφιβέβηκεν,
εἵνεκ' ἐμεῖο κυνός, καὶ Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης·
οἷσιν ἐπὶ Ζεὺς θῆκε κακὸν μόρον. ὡς καὶ ὀπίσσω
ἀνθρώποισι πελώμεθ' ἀοίδιμοι ἐσσομένοισι.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
μή με κάθιζ', Ἑλένη, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις.
ἤδη γάρ μοι θυμὸς ἐπέσσυται, ὄφρ' ἐπαμύνω

339. νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας, per sententiam. fieri potest, ut, qui ante victus sum, meliore fortuna utar.

345—8. utinam periissem! θύελλα ὤφελεν οἴχεσθαι προφέρουσά με, προφέρειν με εἰς ὄρος ἢ εἰς θάλασσαν. e veterum loquendi more, abripi, auferri ventis, pro, evanescere, perire.—347. εἰς ὄρος, infans in loco deserto, in silva, exposita, ut periret; ut sæpe factum legimus.—348. ἀπόερσε. perdidisset me aqua submersam.

349. κακὰ τεκμήραντο, constituerunt, destinarunt. a τέκμαρ, finis, consilium.

350. maritus utinam mihi obtigisset, qui ᾔδη, ᾔσθετο ἄν, sensum haberet odii et infamiæ in se redundantis. αἴσχεα, probra Trojanorum in se jacta.—352. φρένες ἔμπεδοι. mens composita, proprie firma. opp. levitas : h. l. quatenus quis sensum dedecoris facile deponit.—353. ἐπαυρήσεσθαι sc. τούτου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτῷ φρένας ἐμπέδους. vereor, noxæ hoc ipsi futurum esse, quod tam levis animi homo est.

355, 6. ἀμφιβέβηκε, h. e. περιέλαβε. κατέλαβε. quandoquidem tu omnium maxime mea et Paridis culpa curis et ærumnis conficeris. ἄτη h. l. facinus stultum, et flagitiosum, ejusque reatus ac culpa.—358. ἀοίδιμοι. de infamia, quæ ad omnem posteritatem eos manebit.

361. ἤδη γάρ. *Jam enim* (cum tantum

Τρώεσσ', οἵ μέγ' ἐμεῖο ποθὴν ἀπεόντος ἔχουσιν.
ἀλλὰ σύ γ' ὄρνυθι τοῦτον, ἐπειγέσθω δὲ καὶ αὐτὸς,
ὥς κεν ἔμ' ἔντοσθε πόλιος καταμάρψῃ ἐόντα.
καὶ γὰρ ἐγὼν οἶκόνδ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα ἴδωμαι
οἰκῆας, ἄλοχόν τε φίλην, καὶ νήπιον υἱόν.
οὐ γάρ τ' οἶδ', εἰ ἔτι σφιν ὑπότροπος ἵξομαι αὖτις,
ἦ ἤδη μ' ὑπὸ χερσὶ θεοὶ δαμόωσιν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
οὐδ' εὗρ' Ἀνδρομάχην λευκώλενον ἐν μεγάροισιν,
ἀλλ' ἥγε ξὺν παιδὶ καὶ ἀμφιπόλῳ εὐπέπλῳ
πύργῳ ἐφεστήκει γοόωσά τε, μυρομένη τε.
Ἕκτωρ δ', ὡς οὐκ ἔνδον ἀμύμονα τέτμεν ἄκοιτιν,
ἔστη ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, μετὰ δὲ δμωῇσιν ἔειπεν·
Εἰ δ' ἄγε μοι, δμωαὶ, νημερτέα μυθήσασθε·
πῇ ἔβη Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἐκ μεγάροιο;
ἠέ πη ἐς γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
ἢ ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ εὐπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται;
Τὸν δ' αὖτ' ὀτρηρὴ ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀληθέα μυθήσασθαι·
οὔτε πη ἐς γαλόων, οὔτ' εἰνατέρων εὐπέπλων,
οὔτ' ἐς Ἀθηναίης ἐξοίχεται, ἔνθα περ ἄλλαι
Τρωαὶ εὐπλόκαμοι δεινὴν θεὸν ἱλάσκονται.
ἀλλ' ἐπὶ πύργον ἔβη μέγαν Ἰλίου, οὕνεκ' ἄκουσε
τείρεσθαι Τρῶας, μέγα δὲ κράτος εἶναι Ἀχαιῶν.
ἡ μὲν δὴ πρὸς τεῖχος ἐπειγομένη ἀφικάνει,
μαινομένῃ εἰκυῖα· φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη.
Ἦ ῥα γυνὴ ταμίη· ὁ δ' ἀπέσσυτο δώματος Ἕκτωρ
τὴν αὐτὴν ὁδὸν αὖτις, ἐϋκτιμένας κατ' ἀγυιάς.

temporis abfuerim a pugna) *impatiens sum moræ diuturnioris et pigro desiderio redeundi.*

370. δόμους εὖ ναιετάοντας. ναιετᾷν situm esse.—372. Hæc ἀμφίπολος mox 389 et 467 τιθήνη dicta.—378. ἐς γαλόων καὶ εἰνατέρων sc. δόμους vel θαλάμους. ἢ ἐς Ἀθηναίης οἶκον, δῶμα, ναόν et ἐξοίχεται pro ἐξῴχετο.—382. ἐπεὶ μάλ' ἄνωγας ἀ. μ. supplendum μυθήσομαι. λέξω.

387. τείρεσθαι premi, *inferiores esse pugna*, contra Achivos *superiores*. κρατεῖν. Jam victi cedere solent confecti viribus, τειρόμενοι.—388. Ne ταυτολογία sit, adjuves sententiam, si accipias: ἡ μὲν δὴ—*illa, inquam, in via ad muros est.*

εὖτε πύλας ἵκανε, διερχόμενος μέγα ἄστυ,
Σκαιάς, τῇ γὰρ ἔμελλε διεξίμεναι πεδίονδε,
ἔνθ' ἄλοχος πολύδωρος ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
Ἠετίων, ὃς ἔναιεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
Θήβῃ Ὑποπλακίῃ, Κιλίκεσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
τοῦ περ δὴ θυγάτηρ ἔχεθ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
ἥ οἱ ἔπειτ' ἤντησ', ἅμα δ' ἀμφίπολος κίεν αὐτῇ,
παῖδ' ἐπὶ κόλπον ἔχουσ' ἀταλάφρονα, νήπιον αὔτως,
Ἑκτορίδην ἀγαπητὸν, ἀλίγκιον ἀστέρι καλῷ·
τόν ῥ' Ἕκτωρ καλέεσκε Σκαμάνδριον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Ἀστυάνακτ'· οἶος γὰρ ἐρύετο Ἴλιον Ἕκτωρ.
ἤτοι ὁ μὲν μείδησεν ἰδὼν ἐς παῖδα σιωπῇ·
Ἀνδρομάχη δέ οἱ ἄγχι παρίστατο δακρυχέουσα,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμόνιε, φθίσει σε τὸ σὸν μένος, οὐδ' ἐλεαίρεις
παῖδά τε νηπίαχον, καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἣ τάχα χήρη
σεῦ ἔσομαι. τάχα γάρ σε κατακτανέουσιν Ἀχαιοὶ,
πάντες ἐφορμηθέντες. ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
σεῦ ἀφαμαρτούσῃ, χθόνα δύμεναι. οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλη
ἔσται θαλπωρὴ, ἐπεὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσπῃς,
ἀλλ' ἄχε'. οὐδέ μοι ἔστι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
ἤτοι γὰρ πατέρ' ἁμὸν ἀπέκτανε δῖος Ἀχιλλεὺς,
ἐκ δὲ πόλιν πέρσε Κιλίκων εὖ ναιετάωσαν,
Θήβην ὑψίπυλον· κατὰ δ' ἔκτανεν Ἠετίωνα,
οὐδέ μιν ἐξενάριξε· σεβάσσατο γὰρ τόγε θυμῷ·
ἀλλ' ἄρα μιν κατέκηε σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισιν,
ἠδ' ἐπὶ σῆμ' ἔχεεν· περὶ δὲ πτελέας ἐφύτευσαν
Νύμφαι Ὀρεστιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο.
οἳ δέ μοι ἑπτὰ κασίγνητοι ἔσαν ἐν μεγάροισιν,
οἱ μὲν πάντες ἰῷ κίον ἤματι Ἄϊδος εἴσω·
πάντας γὰρ κατέπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
βουσὶν ἔπ' εἰλιπόδεσσι καὶ ἀργεννῇς ὀΐεσσι.

394. ἄλοχος πολύδωρος quæ alias πολύεδνος.

399. ἔπειτα h. l. quod nos: *Ea igitur, ut dixi, ei obviam fit.*

400. ἀταλάφρονα, pro ἀταλὸν, νήπιον αὔτως· *prorsus* infantem. ἀγαπητὸν, *unicum* reddunt; pari jure erit, *carum, dilectum.*

411. ἀφαμαρτούσῃ h. l. ἀποτυχούσῃ. ἀφαιρεθείσῃ. privatæ te.

412. πότμον ἐπίσπῃς ubi tu mortem tibi arcessiveris.— 415. εὖ ναιετάωσαν

μητέρα δ', ἣ βασίλευεν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
τὴν ἐπεὶ ἂρ δεῦρ' ἤγαγ' ἅμ' ἄλλοισι κτεάτεσσιν,
ἂψ ὅγε τὴν ἀπέλυσε, λαβὼν ἀπερείσι' ἄποινα·
πατρὸς δ' ἐν μεγάροισι βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοί ἐσσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
ἠδὲ κασίγνητος, σὺ δέ μοι θαλερὸς παρακοίτης.
ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε, καὶ αὐτοῦ μίμν' ἐπὶ πύργῳ,
μὴ παῖδ' ὀρφανικὸν θείης, χήρην τε γυναῖκα·
λαὸν δὲ στῆσον παρ' ἐρινεὸν, ἔνθα μάλιστα
ἀμβατός ἐστι πόλις, καὶ ἐπίδρομον ἔπλετο τεῖχος.
τρὶς γὰρ τῇ γ' ἐλθόντες ἐπειρήσανθ' οἱ ἄριστοι
ἀμφ' Αἴαντε δύω, καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆα,
ἠδ' ἀμφ' Ἀτρεΐδας, καὶ Τυδέος ἄλκιμον υἱόν·
ἤπου τίς σφιν ἔνισπε θεοπροπίων εὖ εἰδὼς,
ἤ νυ καὶ αὐτῶν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
ἦ καὶ ἐμοὶ τάδε πάντα μέλει, γύναι. ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
αἴ κε, κακὸς ὥς, νόσφιν ἀλυσκάζω πολέμοιο.
οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἄνωγεν· ἐπεὶ μάθον ἔμμεναι ἐσθλὸς
αἰεὶ, καὶ πρώτοισι μετὰ Τρώεσσι μάχεσθαι,
ἀρνύμενος πατρός τε μέγα κλέος, ἠδ' ἐμὸν αὐτοῦ.
εὖ μὲν γὰρ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἔσσεται ἦμαρ, ὅτ' ἄν ποτ' ὀλώλῃ Ἴλιος ἱρὴ,
καὶ Πρίαμος, καὶ λαὸς ἐϋμμελίω Πριάμοιο.
ἀλλ' οὔ μοι Τρώων τόσσον μέλει ἄλγος ὀπίσσω,
οὔτ' αὐτῆς Ἑκάβης, οὔτε Πριάμοιο ἄνακτος,
οὔτε κασιγνήτων, οἵ κεν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
ἐν κονίῃσι πέσοιεν ὑπ' ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
ὅσσον σεῖ', ὅτε κέν τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων

sitam.—425. Mater ἣ βασίλευεν. tanquam *regis uxor, honore regio usa est.*

426. δεῦρο admodum vage; non in urbem, sed in castra Achivorum: est ergo δεῦρο, εἰς Τροίην τὴν χώραν.

435. ἐπειρήσαντο sc. ἀναβαίνειν καὶ ἐπιδραμεῖν ex vs. antec.

441. μέλει. hæc omnia et ipse repeto, et animo volvo.—442. ἀλυσκάζειν, φεύγειν.—444 οὐδ' ἐμὲ abhorret animus; mens mea talem cogitationem non admittit, sed respuit, sc. τὸ ἀλυσκάζειν.

446. ἀρνύμενος pro ὥστε ἄρνυσθαι, ut retineam, studio tuendi paternam gloriam.

447. γὰρ est pro δή.—450. Τρώων ἄλγος, mala quæ Trojani experturi sunt. ea μέλει, eorum cogitatio animum sollicitat. ὅσσον σεῖο ἄλγος μέλει ἐμοί.

452. οἵ πέσοιεν κεν qui forte occubi-

δακρυόεσσαν ἄγηται, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας·
καί κεν, ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,
καί κεν ὕδωρ φορέοις Μεσσηΐδος ἢ Ὑπερείης,
πόλλ' ἀεκαζομένη· κρατερὴ δ' ἐπικείσετ' ἀνάγκη·
καί ποτέ τις εἴπῃσιν, ἰδὼν κατὰ δάκρυ χέουσαν·
Ἕκτορος ἥδε γυνὴ, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι
Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε Ἴλιον ἀμφεμάχοντο.
ὥς ποτέ τις ἐρέει· σοὶ δ' αὖ νέον ἔσσεται ἄλγος
χήτεϊ τοιοῦδ' ἀνδρὸς, ἀμύνειν δούλιον ἦμαρ.
ἀλλά με τεθνειῶτα χυτὴ κατὰ γαῖα καλύπτοι,
πρίν γε τι σῆς τε βοῆς, σοῦ θ' ἑλκηθμοῖο πυθέσθαι.
Ὣς εἰπὼν, οὗ παιδὸς ὀρέξατο φαίδιμος Ἕκτωρ.
ἂψ δ' ὁ πάϊς πρὸς κόλπον ἐϋζώνοιο τιθήνης
ἐκλίνθη ἰάχων, πατρὸς φίλου ὄψιν ἀτυχθεὶς,
ταρβήσας χαλκόν τ', ἠδὲ λόφον ἱππιοχαίτην,
δεινὸν ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος νεύοντα νοήσας·
ἐκ δὲ γέλασσε πατήρ τε φίλος, καὶ πότνια μήτηρ.
αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ,
καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐπὶ χθονὶ παμφανόωσαν.
αὐτὰρ ὅγ' ὃν φίλον υἱὸν ἐπεὶ κύσε, πῆλέ τε χερσὶν,
εἶπεν ἐπευξάμενος Διΐ τ', ἄλλοισί τε θεοῖσι·
Ζεῦ, ἄλλοι τε θεοὶ, δότε δὴ καὶ τόνδε γενέσθαι
παῖδ' ἐμὸν, ὡς καὶ ἐγώ περ, ἀριπρεπέα Τρώεσσιν,
ὧδε βίην τ' ἀγαθὸν, καὶ Ἰλίου ἶφι ἀνάσσειν·
καί ποτέ τις εἴπῃσι· πατρὸς δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων·
ἐκ πολέμου ἀνιόντα· φέροι δ' ἔναρα βροτόεντα,
κτείνας δήϊον ἄνδρα, χαρείη δὲ φρένα μήτηρ.
Ὣς εἰπὼν, ἀλόχοιο φίλης ἐν χερσὶν ἔθηκε

turi sint.—455. ἦμαρ, pro conditione, in qua quis diem, vitam, exigit.— 456. Ceterum comparandus alter locus Il. χ. 482. sq. ubi Andromache de se et filio simile fatum ominatur.—458. δὲ pro ἀλλὰ dictum. ἐπικειμένης (h. e. οὔσης) ἀνάγκης.—459. pro, καὶ εἴποι ἄν τις. *forte tum dicat, dixerit, aliquis.*—463. τοιοῦδε pro τοῦδε. h. e. ἐμοῦ.—464. χυτὴ γαῖα. *tumulus*. humus aggesta.

466. οὗ παιδὸς (κατὰ τοῦ π.) ὀρέξατο (*se, suas manus*).

470. puer νοήσας (αὐτὸν, τὸν λόφον) νεύοντα δεινὸν (δεινῶς) ἀπ' ἀκροτάτης κόρυθος.

476. Jungenda: δότε καὶ τόνδε τὸν παῖδα ἐμὸν γενέσθαι ἀριπρεπέα ἀγαθόν τε ὧδε βίην, καὶ (δότε αὐτὸν) ἀνάσσειν Ἰλίου.

479. Jungenda esse: καί ποτέ τις εἴπῃσιν (αὐτὸν) ἐκ πολέμου ἀνιόντα· πατρὸς δ' ὅγε π. ἀ.

παῖδ' ἑόν· ἡ δ' ἄρα μιν κηώδεϊ δέξατο κόλπῳ,
δακρυόεν γελάσασα. πόσις δ' ἐλέησε νοήσας,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Δαιμονίη, μή μοί τι λίην ἀκαχίζεο θυμῷ.
οὐ γάρ τίς μ' ὑπὲρ αἶσαν ἀνὴρ Ἄϊδι προϊάψει.
μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν,
οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν ταπρῶτα γένηται.
ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
ἱστόν τ', ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
ἔργον ἐποίχεσθαι· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας, κόρυθ' εἵλετο φαίδιμος Ἕκτωρ
ἵππουριν. ἄλοχος δὲ φίλη οἶκόνδε βεβήκει
ἐντροπαλιζομένη, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσα.
αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο· κιχήσατο δ' ἔνδοθι πολλὰς
ἀμφιπόλους, τῇσιν δὲ γόον πάσῃσιν ἐνῶρσεν.
αἱ μὲν ἔτι ζωὸν γόον Ἕκτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
οὐ γάρ μιν ἔτ' ἔφαντο ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο
ἵξεσθαι, προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν.
Οὐδὲ Πάρις δήθυνεν ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν·
ἀλλ' ὅγ', ἐπεὶ κατέδυ κλυτὰ τεύχεα ποικίλα χαλκῷ,
σεύατ' ἔπειτ' ἀνὰ ἄστυ, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς.
ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,
εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο,
κυδιόων· ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
ὤμοις ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
ὣς υἱὸς Πριάμοιο Πάρις κατὰ Περγάμου ἄκρης

483. κηώδεϊ κόλπῳ. quia *vestes odoribus* perfusæ erant, una cum *arcis vestiariis*, et cum ipsis *thalamis*.

486. δαιμονίη, μή μοί τι λίην. h. o bona, μὴ μάλα, μηδ' ὅλως.—487. οὐχ ὑπὲρ αἶσαν, *non præter fatalem necessitatem*.

493. ἐμοὶ δὲ μάλιστα (κατὰ τῶν) οἱ ἐγγεγάασιν Ἰλίῳ.

505. ποσὶ πεποιθὼς, usus pro ὁρμήσει ταχίως.

506. στατὸς ἵππος (ἱστάμενος, ἑστὼς, ἐν τῷ ἱπποστασίῳ,) ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ ad præsepe pasci solitus cum notione satietatis, ἀκοστὴ, spica, hordeum.—507. θέει διὰ τοῦ πεδίου, κροαίνων, pulsans ungula. — 509. κυδιόων, ferociens; exsultans. — 510. ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς, περὶ πεποιθὼς, efferens se τῷ κάλλει τοῦ σώματος. ἀγλαϊζόμενος. ἀγαλλόμενος.—513. ἠλέκτωρ pro ἀλέκτορος, vel λαμπρός.—514. καγχαλόων. exsultans.

519. οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, tempore justo, καθηκόντως.

523. ἑκὼν μεθιεῖς τε καὶ οὐκ ἐθέλεις studio et consilio abes prælio, interesse pugnantibus detrectas. — 523, 4. contristor, quoties probra in te jacta audio.

526. τὰ δ' ἀρεσσόμεθα ὄπισθεν. pro κατὰ τάδε, placabimus nos invicem: h. e. hæc componemus inter nos.

528. κρητῆρα ἐλεύθερον, quem aut liberati ab hostibus, aut depulso captivitatis metu, ut sup. 455. in mensa statuemus.

τεύχεσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ, ἐβεβήκει
καγχαλόων, ταχέες δὲ πόδες φέρον. αἶψα δ' ἔπειτα
Ἕκτορα δῖον ἔτετμεν ἀδελφεὸν, εὖτ' ἄρ' ἔμελλε
στρέψεσθ' ἐκ χώρης, ὅθι ᾗ ὀάριζε γυναικί.
Τὸν πρότερος προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε καὶ ἐσσύμενον κατερύκω,
δηθύνων, οὐδ' ἦλθον ἐναίσιμον, ὡς ἐκέλευες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
δαιμόνι', οὐκ ἄν τίς τοι ἀνὴρ, ὃς ἐναίσιμος εἴη,
ἔργον ἀτιμήσειε μάχης, ἐπεὶ ἄλκιμός ἐσσι.
ἀλλὰ ἑκὼν μεθιεῖς τε, καὶ οὐκ ἐθέλεις· τὸ δ' ἐμὸν κῆρ
ἄχνυται ἐν θυμῷ, ὅθ' ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω
πρὸς Τρώων, οἳ ἔχουσι πολὺν πόνον εἵνεκα σεῖο.
ἀλλ' ἴομεν· τὰ δ' ὄπισθεν ἀρεσσόμεθ', αἴκε ποθι Ζεὺς
δώῃ, ἐπουρανίοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσι
κρητῆρα στήσασθαι ἐλεύθερον ἐν μεγάροισιν,
ἐκ Τροίης ἐλάσαντας ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ η'.

ARGUMENTUM.

Redux ex urbe Hector cum Paride confestim pugnam, quæ interea resedisse videtur, init—16. Tum ex Minervæ et Apollinis placito—43. Heleni monitu,—53. Hector fortissimum ex Achivis (unum ex *promachis*) ad pugnam singularem provocat, certis conditionibus, ut victor armis potitus corpus sepulturæ reddat—92.

Inter Achivos, in certamen descendere cunctantes, procedit Menelaus; quo ab Agamemnone represso—122. cum Nestoris objurgatio animos pupugisset,—161. novem primoribus surgentibus, re sorti permissa, Ajax Hectori objicitur—190. Ajax, factis pro eo votis,—206. armatus in pugnam procedit, cum Hectore;—224. sermones faciunt,—243. pugnant—272. Nocte interveniente dirimitur pugna, ne ad extremum discrimen progrediatur; muneribus mutuo datis digrediuntur Ajax et Hector—312. Atque hoc modo prioris diei pugna finitur. Intercedunt usque ad alterum prælium dies tres.

Excepti ab Agamemnone epulis factis reges dum sermones serunt, Nestor mentionem injicit sepulturæ cæsorum faciendæ, cumque ea munitionis castrorum—344. Interea, Trojanis in concionem vocatis, Antenor, ne perjurio obstricti sint, reddere suadet Helenam opesque cum ea apportatas;—354. Paris opes, aliis additis cumulatas, reddere haud recusat, at Helenam redditurum se esse negat—364. Priami jussu *altero mane* Idæus præco Achivis hæc renuntiat, simulque ad sepulturam mortuorum curandam inducias petit—397. dissuadente Diomede, summa re infecta redit Idæus; de induciis tamen convenerat.—413. Accingunt se Trojani ad paranda necessaria, et *altero die* mortuorum corpora busto facto cremant—429. Similiter Achivi rogo facto justa faciunt, et *tertio die* (433) munitiones educunt—442. Mirantur opus (etsi unius diei) dii; invidet Neptunus, a Jove melioris edoctus.—453. Inde instruuntur ab Achivis epulæ—ad f.

ΩΣ εἰπὼν πυλέων ἐξέσσυτο φαίδιμος Ἕκτωρ.
τῷ δ' ἅμ' Ἀλέξανδρος κί' ἀδελφεός· ἐν δ' ἄρα θυμῷ
ἀμφότεροι μέμασαν πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
ὡς δὲ θεὸς ναύτῃσιν ἐελδομένοισιν ἔδωκεν
οὖρον, ἐπεί κε κάμωσιν ἐϋξέστῃς ἐλάτῃσι
πόντον ἐλαύνοντες, καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται·
ὣς ἄρα τὼ Τρώεσσιν ἐελδομένοισι φανήτην.
ἔνθ' ἑλέτην, ὁ μὲν υἱὸν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος,
Ἄρνῃ ναιετάοντα Μενέσθιον, ὃν Κορυνήτης
γείνατ' Ἀρηΐθοος καὶ Φυλομέδουσα βοῶπις·
Ἕκτωρ δ' Ἠϊονῆα βάλ' ἔγχει ὀξυόεντι

4. ἐελδομένοισιν, illis optantibus, adeoque ipse exoptatus.—πόντον ἐλαύνοντες cum adhuc solis remis navem impulissent.—9. dictus is κορυνήτης, quia vetustiorum heroum more clavam gestabat.

11. ὑπὸ στεφάνης, quæ prominens est galeæ ora, crepidinis instar seu pterygii.

αὐχέν' ὑπὸ στεφάνης εὐχάλκου, λῦσε δὲ γυῖα.
Γλαῦκος δ', Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἰφίνοον βάλε δουρὶ, κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
Δεξιάδην, ἵππων ἐπιάλμενον ὠκειάων,
ὦμον· ὁ δ' ἐξ ἵππων χαμάδις πέσε, λῦντο δὲ γυῖα.
Τοὺς δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Ἀργείους ὀλέκοντας ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ,
βῆ ῥα κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Ἴλιον εἰς ἱερήν. τῇ δ' ἀντίος ὤρνυτ' Ἀπόλλων,
Περγάμου ἐκκατιδὼν, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
ἀλλήλοισι δὲ τώγε συναντέσθην παρὰ φηγῷ.
τὴν πρότερος προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα, Διὸς θύγατερ μεγάλοιο,
ἦλθες ἀπ' Οὐλύμποιο, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
ἦ ἵνα δὴ Δαναοῖσι μάχης ἑτεραλκέα νίκην
δῷς; ἐπεὶ οὔ τι Τρῶας ἀπολλυμένους ἐλεαίρεις.
ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
νῦν μὲν παύσωμεν πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα
σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχήσοντ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωσιν· ἐπεὶ ὣς φίλον ἔπλετο θυμῷ
ὑμῖν ἀθανάτῃσι, διαπραθέειν τόδε ἄστυ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ὧδ' ἔστω, Ἑκάεργε· τὰ γὰρ φρονέουσα καὶ αὐτὴ
ἦλθον ἀπ' Οὐλύμποιο μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἄγε, πῶς μέμονας πόλεμον καταπαυσέμεν ἀνδρῶν;
Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
Ἕκτορος ὄρσωμεν κρατερὸν μένος ἱπποδάμοιο,
ἤν τινά που Δαναῶν προκαλέσσεται οἰόθεν οἶος
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
οἱ δέ κ' ἀγασσάμενοι χαλκοκνήμιδες Ἀχαιοὶ

21. mutata structura pro ἐκκατιδὼν καὶ βουλόμενος τὴν νίκην τοῖς Τρώεσσιν. Est autem Homerica forma, βούλεσθαί τινί τι.— 22. παρὰ φηγῷ quercus ante portas Scæas.

24. τίπτε σὺ δ' αὖ μεμαυῖα ἦλθες. Jung. ἦλθες μεμαυῖα. ut ὥρμησε μεμαώς. ἆλτο μεμαώς.— 26. μάχης ἑτεραλκέα νίκην, fortunam pugnæ in alterutram partem inclinatam.

28—32. εἰ πίθοιό μοι (κατὰ) τοῦτο (κατά) τι, ὃ εἴη κεν πολὺ κέρδιον.

30. εἰσόκε τέκμωρ Ἰλίου εὕρωσιν. donec *excidium* urbis, quod parant, ad effectum perduxerint.

36. πῶς μέμονας qua via statuis apud animum, pugnæ finem te facturam esse?— 39. οἰόθεν οἶος μαχέσασθαι jungenda sunt ut *solus*, *ipse* cum eo pugnet.— 41. Jungenda sunt ἤν τινά

οἶον ἐπόρσειαν πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
τῶν δ' Ἕλενος, Πριάμοιο φίλος παῖς, σύνθετο θυμῷ
βουλήν, ἥ ῥα θεοῖσιν ἐφήνδανε μητιόωσι·
στῆ δὲ παρ' Ἕκτορ' ἰών, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο; κασίγνητος δέ τοι εἰμί.
ἄλλους μὲν κάθισον Τρῶας καὶ πάντας Ἀχαιούς·
αὐτὸς δὲ προκάλεσσαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος,
ἀντίβιον μαχέσασθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
οὐ γάρ πώ τοι μοῖρα θανεῖν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.
ὣς γὰρ ἐγὼν ὄπ' ἄκουσα θεῶν αἰειγενετάων.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτ' ἐχάρη μέγα, μῦθον ἀκούσας·
καί ῥ' ἐς μέσσον ἰών, Τρώων ἀνέεργε φάλαγγας,
μέσσου δουρὸς ἑλών· τοὶ δ' ἱδρύνθησαν ἅπαντες·
κὰδ δ' Ἀγαμέμνων εἷσεν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
κὰδ δ' ἄρ' Ἀθηναίη τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
ἑζέσθην, ὄρνισιν ἐοικότες αἰγυπιοῖσι,
φηγῷ ἐφ' ὑψηλῇ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
ἀνδράσι τερπόμενοι· τῶν δὲ στίχες εἵατο πυκναί,
ἀσπίσι καὶ κορύθεσσι καὶ ἔγχεσι πεφρικυῖαι.
οἵη δὲ Ζεφύροιο ἐχεύατο πόντον ἔπι φρίξ
ὀρνυμένοιο νέον, μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς·
τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ' Ἀχαιῶν τε Τρώων τε
ἐν πεδίῳ. Ἕκτωρ δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ἔειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες, καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
ὅρκια μὲν Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν,
ἀλλὰ κακὰ φρονέων τεκμαίρεται ἀμφοτέροισιν,

(aut verius εἴ τινά) που προκαλέσσεται—εἰ δὲ ἐπόρσειαν. ἀγασσάμενοι, indignantes.

59. ὄρνισιν ἐοικότες, ut aves faciunt, similiter ut alites; non quasi alitum speciem assumserint.

63—66. Οἵη δὲ Ζεφύροιο—τοῖαι ἄρα στίχες εἵατ'. pro vulgari οἵος πόντος ἐστὶν ἐπιχεομένης φρικὸς—*qualis maris esse solet superficies fluctibus leni vento excitatis.*—Ordo verborum est: οἵη φρὶξ ἐπιχεύατο πόντον Ζεφύρου ὀρνυμένου νέον. h. οἵως φρὶξ χεῖται, καταχεῖται, ἐπὶ πόντον. *qualis horror diffundit se super æquor.*—μελάνει δέ τε πόντος ὑπ' αὐτῆς sc. τῆς φρικός. sub æquore, superficie mota, seu διὰ, per, propter eam, mare nigrescit.—67-91. et leges certaminis pronuntiat. Ad Jovem v. 69. refert interceptum pugnæ Paridis cum Menelao exitum, quoniam in fatis esse videbatur. — 70. κακὰ φρονέων τεκμαίρεται. diceres esse græcismum, pro τεκμαίρεται ἑαυτὸν φρονεῖν, *ostendit se infesto esse in utrumque populum animo.*

73. ὑμῖν μὲν γάρ. Agedum, pugnate mecum unus ex principibus; nam sunt inter vos tales.—79. σῶμα nunc ἄψυχον. νέκυς.—80. λελάχωσι. transitive, *impertiant.* ποιήσωσιν ἐμὲ λαχεῖν, καταλαβεῖν, πυρὸς sc. αἶσαν, μοῖραν, *honorem.*—85. ταρχύσωσι. de justis persolvendis, quæ τὰ τάρχια sunt.

95. νείκει ὀνειδίζων. σὺν νείκει, objurgando.—96. ἀπειλητῆρες, de iis qui jactanter se efferunt. Ἀχαιΐδες οὐκέτ' Ἀχαιοί, pro vulgari, γυναῖκές ἐστε.—97. αἰνόθεν αἰνῶς. auget, αἰνῶς ἐξ αἰνοῦ. valde, graviter, opprobrio nos opplebit.—99. ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε, pro ἔῤῥετε.—100. ἀκήριοι, ignavi. proprie ἄψυχοι.—101. τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι.

εἰσόκεν ἢ ὑμεῖς Τροίην εὔπυργον ἕλητε,
ἢ αὐτοὶ παρὰ νηυσὶ δαμείετε ποντοπόροισιν.
ὑμῖν μὲν γὰρ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν·
τῶν νῦν, ὅντινα θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
δεῦρ' ἴτω, ἐκ πάντων πρόμος ἔμμεναι Ἕκτορι δίῳ.
ὧδε δὲ μυθέομαι, Ζεὺς δ' ἄμμ' ἐπιμάρτυρος ἔστω·
εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,
τεύχεα συλήσας, φερέτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
εἰ δέ κ' ἐγὼ τὸν ἕλω, δώῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων·
τεύχεα συλήσας, οἴσω προτὶ Ἴλιον ἱρήν,
καὶ κρεμόω προτὶ νηὸν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
τὸν δὲ νέκυν ἐπὶ νῆας ἐϋσσέλμους ἀποδώσω,
ὄφρα ἑ ταρχύσωσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
σῆμά τέ οἱ χεύωσιν ἐπὶ πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ·
καί ποτέ τις εἴπῃσι καὶ ὀψιγόνων ἀνθρώπων,
νηῒ πολυκλήϊδι πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
ἀνδρὸς μὲν τόδε σῆμα πάλαι κατατεθνηῶτος,
ὅν ποτ' ἀριστεύοντα κατέκτανε φαίδιμος Ἕκτωρ.
ὥς ποτέ τις ἐρέει· τὸ δ' ἐμὸν κλέος οὔποτ' ὀλεῖται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι.
ὀψὲ δὲ δὴ Μενέλαος ἀνίστατο, καὶ μετέειπε,
νείκει ὀνειδίζων, μέγα δὲ στεναχίζετο θυμῷ·
Ὤμοι, ἀπειλητῆρες, Ἀχαιΐδες, οὐκέτ' Ἀχαιοί,
ἦ μὲν δὴ λώβη τάδε γ' ἔσσεται αἰνόθεν αἰνῶς,
εἰ μή τις Δαναῶν νῦν Ἕκτορος ἀντίος εἶσιν.
ἀλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,
ἥμενοι αὖθι ἕκαστοι ἀκήριοι, ἀκλέες αὔτως.
τῷδε δ' ἐγὼν αὐτὸς θωρήξομαι. αὐτὰρ ὕπερθε

νίκης πείρατ' ἔχονται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κατεδύσατο τεύχεα καλά.
ἔνθα κέ τοι, Μενέλαε, φάνη βιότοιο τελευτὴ
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν, ἐπεὶ πολὺ φέρτερος ἦεν·
εἰ μὴ ἀναΐξαντες ἕλον βασιλῆες Ἀχαιῶν.
αὐτός τ' Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
δεξιτερῆς ἕλε χειρὸς, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἀφραίνεις, Μενέλαε Διοτρεφές. οὐ δέ τί σε χρὴ
ταύτης ἀφροσύνης. ἀνὰ δὲ σχέο, κηδόμενός περ,
μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
καὶ δ' Ἀχιλεὺς τούτῳ γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ἔῤῥιγ' ἀντιβολῆσαι, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἵζευ, ἰὼν μετὰ ἔθνος ἑταίρων·
τούτῳ δὲ πρόμον ἄλλον ἀναστήσουσιν Ἀχαιοί.
εἴπερ ἀδειής τ' ἐστὶ, καὶ εἰ μόθου ἔστ' ἀκόρητος,
φημί μιν ἀσπασίως γόνυ κάμψειν, αἴ κε φύγῃσι
δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως,
αἴσιμα παρειπών· ὁ δ' ἐπείθετο. τοῦ μὲν ἔπειτα
γηθόσυνοι θεράποντες ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Νέστωρ δ' Ἀργείοισιν ἀνίστατο καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα πένθος Ἀχαιΐδα γαῖαν ἱκάνει.
ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς,
ἐσθλὸς Μυρμιδόνων βουληφόρος ἠδ' ἀγορητὴς,
ὅς ποτέ μ' εἰρόμενος μέγ' ἐγήθεεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
πάντων Ἀργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε.
τοὺς νῦν εἰ πτώσσοντας ὑφ' Ἕκτορι πάντας ἀκούσαι,
πολλά κεν ἀθανάτοισι φίλας ἀνὰ χεῖρας ἀείραι,

simpl. congrediar.—102. Junge ὑπέρθεν ἐν θεοῖς. quod alias ἐκ θεῶν. Tum *νίκης πείρατα*, ut *νίκης τέλος*, *summa victoriæ* pro, victoria.

106. ἕλον μιν, cum vi, apprehenderunt non modo, sed et cohibuerunt, ἐκώλυον.—109. *οὐ χρεία* (*κατά*) *σε* (pro *οὐκ ἐστί σοι*), *οὐ δεῖ σε οὕτως ἀφραίνειν*.—110. ἀνὰ δὲ σχέο. ἀνέχου. contine te, etsi ægre ferens, h. e. invitus.—111. ἐξ ἔριδος, pro ἔριδι, θυμῷ, ira abreptus.

112. *στυγεῖν* nunc *φοβεῖσθαι*. extimescunt, ne congrediantur cum eo.—121. *αἴσιμα παρειπὼν*, *prudenter monens.*

122. *ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο*, *clipeum cum balteo.*

124. Ἀχαιΐδα γαῖαν. pro τοὺς Ἀχαιούς.

128. *γενεήν τε τόκον τε parentes et liberos*, quos quisque haberet. ἐρέων sciscitans. Nec diversum est *εἰρόμενος*, exquirendo, ideoque, audiendo.

θυμὸν ἀπὸ μελέων δῦναι δόμον Ἄϊδος εἴσω.
αἲ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
ἡβῷμ', ὡς ὅτ' ἐπ' ὠκυρόῳ Κελάδοντι μάχοντο
ἀγρόμενοι Πύλιοί τε καὶ Ἀρκάδες ἐγχεσίμωροι,
Φειᾶς πὰρ τείχεσσιν, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ῥέεθρα.
τοῖσι δ' Ἐρευθαλίων πρόμος ἵστατο, ἰσόθεος φὼς,
τεύχε' ἔχων ὤμοισιν Ἀρηϊθόοιο ἄνακτος·
δίου Ἀρηϊθόου, τὸν ἐπίκλησιν Κορυνήτην
ἄνδρες κίκλησκον, καλλίζωνοί τε γυναῖκες,
οὕνεκ' ἄρ' οὐ τόξοισι μαχέσκετο, δουρί τε μακρῷ,
ἀλλὰ σιδηρείῃ κορύνῃ ῥήγνυσκε φάλαγγας.
τὸν Λυκόοργος ἔπεφνε δόλῳ, οὔ τι κράτεΐ γε,
στεινωπῷ ἐν ὁδῷ, ὅθ' ἄρ' οὐ κορύνη οἱ ὄλεθρον
χραῖσμε σιδηρείη· πρὶν γὰρ Λυκόοργος ὑποφθὰς
δουρὶ μέσον περόνησεν· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
τεύχεα δ' ἐξενάριξε, τά οἱ πόρε χάλκεος Ἄρης·
καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἔπειτ' ἐφόρει μετὰ μῶλον Ἄρηος.
αὐτὰρ, ἐπεὶ Λυκόοργος ἐνὶ μεγάροισιν ἐγήρα,
δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι, φίλῳ θεράποντι, φορῆναι.
τοῦ ὅγε τεύχε' ἔχων προκαλίζετο πάντας ἀρίστους.
οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη.
ἀλλ' ἐμὲ θυμὸς ἀνῆκε πολυτλήμων πολεμίζειν
θάρσεϊ ᾧ· γενεῇ δὲ νεώτατος ἔσκον ἁπάντων·
καὶ μαχόμην οἱ ἐγὼ, δῶκεν δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
τὸν δὴ μήκιστον καὶ κάρτιστον κτάνον ἄνδρα·
πολλὸς γάρ τις ἔκειτο παρήορος ἔνθα καὶ ἔνθα.
εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
τῷ κε τάχ' ἀντήσειε μάχης κορυθαίολος Ἕκτωρ.

136. τοῖσι δὲ, ἐν τοῖσι. inter Arcades.—143, 4. *οὐ κορύνη οἱ* (*πρὸς*) *ὄλεθρον χραῖσμε.* nihil profuit ad avertendum interitum. *πρὶν γὰρ*, *πρὶν ἢ τὴν κορύνην χραισμεῖν.*—149. *δῶκε δ' Ἐρευθαλίωνι.* est apodosis, per δὲ apposita; potest hoc reddi, *tum vero*, aut omitti.—151. *οὐδέ τις ἔτλη* scil. *πολεμίζειν* e vs. sq.

152, 3. *θυμὸς* (*σὺν*) *θάρσει ᾧ* (*διὰ τοῦ θάρσεος ἑαυτοῦ*) *ἀνῆκέ με.* at ego habui satis animi ad congrediendum cum eo. *γενεῇ δὲ*, nos: tametsi eram inter omnes minimus natu.

155. *τὸν δὴ*, hunc igitur: *παρήορος*, ab utraque parte excedens spatium solitum, quod corporis humani modulus et mensura sibi vindicat; h. e. jacet in longum porrectus, in immensum extentus.—158. *τῷ τάχα ἀντήσειέ κε μάχης*, statim habiturus esset Hector adversarium, quicum pugnet. *τῷ*, tum, porro, *τάχ' ἀντήσειε μάχης* Ἕκτωρ, pro *τοῦ μαχησομένου*, statim Hector nacturus esset pugnaturum cum eo.

ὑμέων δ᾽ οἵπερ ἔασιν ἀριστῆες Παναχαιῶν,
οὐδ᾽ οἱ προφρονέως μέμαθ᾽ Ἕκτορος ἀντίον ἐλθεῖν.
Ὣς νείκεσσ᾽ ὁ γέρων. οἱ δ᾽ ἐννέα πάντες ἀνέσταν.
ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
τῷ δ᾽ ἔπι Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης·
τοῖσι δ᾽ ἔπ᾽ Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
τοῖσι δ᾽ ἔπ᾽ Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
τοῖσι δ᾽ ἔπ᾽ Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός·
ἂν δὲ Θόας Ἀνδραιμονίδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
πάντες ἄρ᾽ οἵγ᾽ ἔθελον πολεμίζειν Ἕκτορι δίῳ.
τοῖς δ᾽ αὖτις μετέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε διαμπερὲς, ὅς κε λάχῃσιν·
οὗτος γὰρ δὴ ὀνήσει ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς,
καὶ δ᾽ αὐτὸς ὃν θυμὸν ὀνήσεται, αἴ κε φύγῃσι
δηΐου ἐκ πολέμοιο καὶ αἰνῆς δηϊοτῆτος.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δὲ κλῆρον ἐσημήναντο ἕκαστος,
ἐν δ᾽ ἔβαλον κυνέῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
λαοὶ δ᾽ ἠρήσαντο θεοῖς, ἰδὲ χεῖρας ἀνέσχον·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, ἢ Αἴαντα λαχεῖν, ἢ Τυδέος υἱὸν,
ἢ αὐτὸν βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφαν· πάλλεν δὲ Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
ἐκ δ᾽ ἔθορε κλῆρος κυνέης, ὃν ἄρ᾽ ἤθελον αὐτοὶ,
Αἴαντος· κήρυξ δὲ φέρων ἀν᾽ ὅμιλον ἁπάντῃ,
δεῖξ᾽ ἐνδέξια πᾶσιν ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
οἱ δ᾽, οὐ γιγνώσκοντες, ἀπηνήναντο ἕκαστος.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ τὸν ἵκανε, φέρων ἀν᾽ ὅμιλον ἁπάντῃ,
ὅς μιν ἐπιγράψας κυνέῃ βάλε, φαίδιμος Αἴας,
ἤτοι ὑπέσχεθε χεῖρ᾽· ὁ δ᾽ ἄρ᾽ ἔμβαλεν, ἄγχι παραστάς·
γνῶ δὲ κλήρου σῆμα ἰδὼν, γήθησε δὲ θυμῷ.

159, 160. ὑμῶν δὲ οὐδὲ οἱ, οὗτοι, οἵπερ ἔασιν (deb. ἐστὶ) ἀριστῆες Παναχαιῶν, μέματε, προθυμεῖσθε, ἐλθεῖν προφρονέως ἀντίον Ἕκτορος.

163. τῷ δ᾽ ἔπι. pro ἐπὶ τῷδε, post hunc. — 164. θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν. pro ἔχοντες. — 168. ἂν δὲ sc. ὦρτο, ἀνῶρτο, ἀνέστη.

171. κλήρῳ νῦν πεπάλαχθε. σὺν κλήρῳ, διὰ κλήρου. Proprie sortes πάλλονται, παλάσσονται, tum ipsi homines dicti παλάσσεσθαι, ut dicuntur κληροῦσθαι, quorum sortes jaciuntur. — 175. κλῆρον, puta tabellam, lignum, forte nota incisum. — 179. ἢ Αἴαντα λαχεῖν sc. δός. — 184. δεῖξ᾽ ἐνδέξια πᾶσι. initio a parte dextra consessus facto. — 188. ὑπέσχεθε χεῖρα Ajax, ὁ δ᾽ ἄρα, sc. κήρυξ.—

τὸν μὲν πὰρ πόδ᾽ ἑὸν χαμάδις βάλε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι, ἦ τοι κλῆρος ἐμός· χαίρω δὲ καὶ αὐτὸς
θυμῷ· ἐπεὶ δοκέω νικησέμεν Ἕκτορα δῖον.
ἀλλ᾽ ἄγετ᾽, ὄφρ᾽ ἂν ἐγὼ πολεμήϊα τεύχεα δύω,
τόφρ᾽ ὑμεῖς εὔχεσθε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι,
σιγῇ ἐφ᾽ ὑμείων, ἵνα μὴ Τρῶές γε πύθωνται·
ἠὲ καὶ ἀμφαδίην, ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμπης.
οὐ γάρ τίς με βίῃ γε ἑκὼν ἀέκοντα δίηται.
οὐδέ τ᾽ ἀϊδρείῃ· ἐπεὶ οὐδ᾽ ἐμὲ νήϊδά γ᾽ οὕτως
ἔλπομαι ἐν Σαλαμῖνι γενέσθαι τε, τραφέμεν τε.
Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ εὔχοντο Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
δὸς νίκην Αἴαντι καὶ ἀγλαὸν εὖχος ἀρέσθαι·
εἰ δὲ καὶ Ἕκτορά περ φιλέεις, καὶ κήδεαι αὐτοῦ,
ἴσην ἀμφοτέροισι βίην καὶ κῦδος ὄπασσον.
Ὣς ἄρ᾽ ἔφαν. Αἴας δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ ἕσσατο τεύχη,
σεύατ᾽ ἔπειθ᾽, οἷός τε πελώριος ἔρχεται Ἄρης,
ὅστ᾽ εἶσι πόλεμόνδε μετ᾽ ἀνέρας, οὕς τε Κρονίων
θυμοβόρου ἔριδος μένεϊ ξυνέηκε μάχεσθαι·
τοῖος ἄρ᾽ Αἴας ὦρτο πελώριος, ἕρκος Ἀχαιῶν,
μειδιόων βλοσυροῖσι προσώπασι· νέρθε δὲ, ποσσὶν
ἤϊε μακρὰ βιβὰς, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
τὸν δὲ μὲν Ἀργεῖοι μέγ᾽ ἐγήθεον εἰσορόωντες.
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
Ἕκτορί τ᾽ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι πάτασσεν·
ἀλλ᾽ οὔπως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι, οὐδ᾽ ἀναδῦναι
ἂψ λαῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ προκαλέσσατο χάρμῃ.
Αἴας δ᾽ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
χάλκεον, ἑπταβόειον, ὅ οἱ Τυχίος κάμε τεύχων,
σκυτοτόμων ὄχ᾽ ἄριστος, Ὕλῃ ἔνι οἰκία ναίων·
ὅς οἱ ἐποίησε σάκος αἰόλον, ἑπταβόειον
ταύρων ζατρεφέων, ἐπὶ δ᾽ ὄγδοον ἤλασε χαλκόν.
τὸ πρόσθε στέρνοιο φέρων Τελαμώνιος Αἴας

203. δὸς Αἴαντι, αἴρεσθαι νίκην καὶ εὖχος. quod mox κῦδος. — 205. aut — fac, ut pares inter se virtute et laude discedant e pugna.

218. προκαλέσσατο χάρμῃ, εἰς χάρμην.

222. σάκος αἰόλον, varium, ποικίλον, seu colore, seu figuris, seu versatile.— 223. septem coriis bubulis superinjecta erat

στῆ ῥα μάλ' Ἕκτορος ἐγγύς, ἀπειλήσας δὲ προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν μὲν δὴ σάφα εἴσεαι οἰόθεν οἶος,
οἷοι καὶ Δαναοῖσιν ἀριστῆες μετέασι,
καὶ μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα, θυμολέοντα·
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσι ποντοπόροισι
κεῖτ' ἀπομηνίσας Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,
καὶ πολέες. ἀλλ' ἄρχε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Αἶαν Διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
μήτι μευ, ἠΰτε παιδὸς ἀφαυροῦ, πειρήτιζε,
ἠὲ γυναικὸς, ἣ οὐκ οἶδε πολεμήϊα ἔργα·
αὐτὰρ ἐγὼν εὖ οἶδα μάχας τ', ἀνδροκτασίας τε·
οἶδ' ἐπὶ δεξιὰ, οἶδ' ἐπ' ἀριστερὰ νωμῆσαι βῶν
ἀζαλέην· τό μοι ἐστὶ ταλαύρινον πολεμίζειν·
οἶδα δ' ἐνὶ σταδίῃ δηΐῳ μέλπεσθαι Ἄρηϊ·
οἶδα δ' ἐπαΐξαι μόθον ἵππων ὠκειάων.
ἀλλ' οὐ γάρ σ' ἐθέλω βαλέειν, τοιοῦτον ἐόντα,
λάθρῃ ὀπιπτεύσας, ἀλλ' ἀμφαδὸν, αἴ κε τύχωμι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
ἀκρότατον κατὰ χαλκὸν, ὃς ὄγδοος ἦεν ἐπ' αὐτῷ.
ἓξ δὲ διὰ πτύχας ἦλθε δαΐζων χαλκὸς ἀτειρής·
ἐν τῇ δ' ἑβδομάτῃ ῥινῷ σχέτο. δεύτερος αὖτε
Αἴας Διογενὴς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Πριαμίδαο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
ἀντικρὺ δὲ παραὶ λαπάρην διάμησε χιτῶνα

octavo loco lamina ærea.—226. οἰόθεν οἶος solus, nemine socio.—230. ἀπομηνίσας, non simpliciter χολωθεὶς, sed ἐπιμόνως ὀργισθείς.—239. τό μοι ἐστὶ, h. e. δι' ὅ μοι πάρεστι, δυνατόν ἐστι, ταλαύρινον πολεμίζειν, quo ipso mihi facultas est pugnandi viribus non exhaustis.—240. μέλπεσθαι Ἄρηϊ esset proprie pugnare numerose in Martis honorem; quod fieri poterat in sollennibus ludis, pyrrhiche aut simili certamine: ὀρχεῖσθαι, μάχεσθαι ὀρχήσει ἐνόπλῳ. Nunc autem ex prisco sermone et more, simpliciter, pugnare: nam adjectum ἐν σταδίῃ, manibus consertis, in pugna stataria, cominus facta.—241. (κατὰ) μόθον, ἐν μάχῃ, ἵππων, οἶδα ἐπαΐξαι, si curribus pugna fuit, curru suo in hostem invehi se posse ait.—252. ἠρήρειστο, adigitur, viribus collectis.

ἔγχος· ὁ δ' ἐκλίνθη, καὶ ἀλεύατο κῆρα μέλαιναν.
τὼ δ' ἐκσπασσαμένω δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἅμ' ἄμφω
σύν ῥ' ἔπεσον, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισιν,
ἢ συσὶ κάπροισι, τῶν τε σθένος οὐκ ἀλαπαδνόν.
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα μέσον σάκος οὔτασε δουρί·
οὐδ' ἔρρηξεν χαλκὸν, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμή.
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· ἡ δὲ διὰ πρὸ
ἤλυθεν ἐγχείη· στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα·
τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε· μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
ἀλλ' ἀναχασσάμενος λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε·
τῷ βάλεν Αἴαντος δεινὸν σάκος ἑπταβόειον,
μέσσον ἐπομφάλιον· περιήχησε δ' ἄρα χαλκός.
δεύτερος αὖτ' Αἴας πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
ἧκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἶν' ἀπέλεθρον,
εἴσω δ' ἀσπίδ' ἔαξε, βαλὼν μυλοειδέϊ πέτρῳ,
βλάψε δέ οἱ φίλα γούναθ'. ὁ δ' ὕπτιος ἐξετανύσθη,
ἀσπίδ' ἐνιχριμφθείς· τὸν δ' αἶψ' ὤρθωσεν Ἀπόλλων.
καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν οὐτάζοντο,
εἰ μὴ κήρυκες, Διὸς ἄγγελοι ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
ἦλθον, ὁ μὲν Τρώων, ὁ δ' Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ταλθύβιός τε καὶ Ἰδαῖος, πεπνυμένω ἄμφω,
μέσσω δ' ἀμφοτέρων σκῆπτρα σχέθον, εἶπέ τε μῦθον
κῆρυξ Ἰδαῖος πεπνυμένα μήδεα εἰδώς·
Μηκέτι, παῖδε φίλω, πολεμίζετε, μηδὲ μάχεσθον·
ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἄμφω δ' αἰχμητά· τόγε δὴ καὶ ἴδμεν ἅπαντες.
νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
Ἰδαῖ', Ἕκτορα ταῦτα κελεύετε μυθήσασθαι·

256. συνέπεσον, cominus sibi hastas impegerunt, in se irruendo; unde σύστασι. νύξε.—267. (κατὰ τὸ) μέσσον ἐπομφάλιον (μέρος.)

271. βλάψε δέ οἱ φίλα γούνατα. ἔσφηλε, debilitavit, ut ipse concideret.

272. ἀσπίδι ἐγχριμφθεὶς, illisus.

279. πεπνυμένα μήδεα εἰδὼς, ὁ πεπνυμένος, prudens.

282. νὺξ δ' ἤδη τελέθει. γίνεται, ἀρχὴν λαμβάνει. nocte ingruente ac cogente præstat certamen finire νυκτὶ πιθέσθαι quia nox cogit suadet. Sic *seræ decedere nocti* Virgil. Ecl. viii. 88. et *suadent cadentia sidera somnum*.—284. ταῦτα. pro τοῦτο. τὸ μὴ πολεμίζειν. et 286. ἀρχέτω

αὐτὸς γὰρ χάρμῃ προκαλέσσατο πάντας ἀρίστους.
ἀρχέτω. αὐτὰρ ἐγὼ μάλα πείσομαι, εἴπερ ἂν οὗτος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Αἶαν, ἐπεί τοι δῶκε θεὸς μέγεθός τε βίην τε,
καὶ πινυτὴν, περὶ δ' ἔγχει Ἀχαιῶν φέρτατος ἐσσὶ,
νῦν μὲν παυσώμεσθα μάχης καὶ δηϊοτῆτος
σήμερον· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
νὺξ δ' ἤδη τελέθει, ἀγαθὸν καὶ νυκτὶ πιθέσθαι·
ὡς σύ τ' εὐφρήνῃς πάντας παρὰ νηυσὶν Ἀχαιοὺς,
σούς τε μάλιστα ἔτας, καὶ ἑταίρους, οἵ τοι ἔασιν.
αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Τρῶας ἐϋφρανέω καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους,
αἵ τε μοι εὐχόμεναι θεῖον δύσονται ἀγῶνα.
δῶρα δ' ἄγ' ἀλλήλοισι περικλυτὰ δώομεν ἄμφω·
ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃσιν Ἀχαιῶν τε Τρώων τε·
ἠ μὲν ἐμαρνάσθην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο,
ἠδ' αὖτ' ἐν φιλότητι διέτμαγεν ἀρθμήσαντε.
Ὣς ἄρα φωνήσας δῶκε ξίφος ἀργυρόηλον,
σὺν κολεῷ τε φέρων καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι·
Αἴας δὲ ζωστῆρα δίδου φοίνικι φαεινόν.
τὼ δὲ διακρινθέντε, ὁ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν
ἤϊ', ὁ δ' ἐς Τρώων ὅμαδον κίε· τοὶ δ' ἐχάρησαν,
ὡς εἶδον ζωόν τε καὶ ἀρτεμέα προσιόντα,
Αἴαντος προφυγόντα μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·
καί ῥ' ἦγον προτὶ ἄστυ, ἀελπτέοντες σόον εἶναι.
Αἴαντ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον κεχαρηότα νίκῃ.
οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρεΐδαο γένοντο,
τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
ἄρσενα, πενταέτηρον, ὑπερμενεῖ Κρονίωνι.

præito, sc. μὴ πολεμίζειν.—289. καὶ πινυτὴν, substituo φρένα, φρόνησιν

294, 5. ut tu salvus domum redeas.

298. θεῖον δύσονται ἀγῶνα. ἀγῶνα de consessu et de *loco consessus*.—301. ἔριδος πέρι. insolenter pro διὰ, ἐξ, ὑπό. *ira incensi, ardore pugnandi*.—302. ἀρθμήσαντε amici ex hostibus facti.

310 ἦγον προτὶ ἄστυ. versus urbem: ἀελπτέοντες. οὐκ ἐλπίζοντες. *spe jam abjecta*.

314. Τοῖσι δὲ, iterum δὲ in apodosi. —βοῦν ἱέρευσε, *in illorum gratiam*, ut epulis eos exciperet; quandoquidem nulla mactatur pecus ad epulas, nisi parte ejus diis reddita et in ignem conjecta:

τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἕπον, καί μιν διέχευαν ἅπαντα,
μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης·
νώτοισι δ' Αἴαντα διηνεκέεσσι γέραιρεν
ἥρως Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
τῶν νῦν αἷμα κελαινὸν, ἐΰῤῥοον ἀμφὶ Σκάμανδρον,
ἐσκέδασ' ὀξὺς Ἄρης, ψυχαὶ δ' Ἄϊδόσδε κατῆλθον.
τῷ σε χρὴ πόλεμον μὲν ἅμ' ἠοῖ παῦσαι Ἀχαιῶν,
αὐτοὶ δ' ἀγρόμενοι κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς
βουσὶ καὶ ἡμιόνοισιν· ἀτὰρ κατακείομεν αὐτοὺς
τυτθὸν ἄπο πρὸ νεῶν, ὥς κ' ὀστέα παισὶν ἕκαστος
οἴκαδ' ἄγῃ, ὅταν αὖτε νεώμεθα πατρίδα γαῖαν·
τύμβον δ' ἀμφὶ πυρὴν ἕνα χεύομεν ἐξαγαγόντες
ἄκριτον ἐκ πεδίου· προτὶ δ' αὐτὸν δείμομεν ὦκα
πύργους ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ποιήσομεν εὖ ἀραρυίας,
ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον,
ἥ χ' ἵππους καὶ λαὸν ἐρυκάκοι ἀμφὶς ἐοῦσα,
μή ποτ' ἐπιβρίσῃ πόλεμος Τρώων ἀγερώχων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες.
Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴ γένετ' Ἰλίου ἐν πόλει ἄκρῃ,

316. ἀμφίεπον, de quocunque paratu; nunc de apparatu epularum; διέχευαν, dissecuerunt in majores, μίστυλλον in minores partes et frusta.

324. ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν κατασκευάζειν, μηχανᾶσθαι.—330. Ἄϊδόσδε εἰς Ἄϊδος δῶμα.

332. κυκλήσομεν ἐνθάδε νεκροὺς, ἐπὶ κύκλων, τροχῶν, ἁμαξῶν, ἄξομεν.—333. post κυκλήσομεν, futuri temporis, subjicitur κατακείομεν, χεύομεν, δείμομεν, ut aut sint præsentia pro futuris, indicativi pro conjunctivis κατακείωμεν, χεύωμεν, δείμωμεν, qui pari potestate cum futuris indicativis pollent. — 336. ἀμφὶ πυρὴν, intelligo, *in rogo*, in rogi area.—338. πύργους pro vallo sæpius videbimus, quia in eo turres passim exstructæ erant. εἶλαρ, munimentum, propugnaculum, νηῶν τε καὶ αὐτῶν sc. ἡμῶν.—339. ἐν δ' αὐτοῖσι sc. τοῖς πύργοις, in vallo portam (πύλας) faciemus vallo insertam.

δεινὴ, τετρηχυῖα, παρὰ Πριάμοιο θύρῃσι.
τοῖσιν δ' Ἀντήνωρ πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
δεῦτ' ἄγετ', Ἀργείην Ἑλένην καὶ κτήμαθ' ἅμ' αὐτῇ
δώομεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν. νῦν δ' ὅρκια πιστὰ
ψευσάμενοι μαχόμεσθα. τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν
ἔλπομαι ἐκτελέεσθαι, ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε.
Ἦτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
ὅς μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντῆνορ, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις.
οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί.
αὐτὰρ ἐγὼ Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω·
ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω·
κτήματα δ', ὅσσ' ἀγόμην ἐξ Ἄργεος ἡμέτερον δῶ,
πάντ' ἐθέλω δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι.
Ἦτοι ὅγ' ὣς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Δαρδανίδης Πρίαμος, θεόφι μήστωρ ἀτάλαντος,
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε κατὰ πτόλιν ὡς τοπάρος περ,
καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἴτω κοίλας ἐπὶ νῆας,
εἰπέμεν Ἀτρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε.
καὶ δὲ τόδ' εἰπέμεναι πυκινὸν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλωσι
παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς

346. δεινὴ, valde commota, τετρηχυῖα tumultuosa, h. τραχεῖα. τεταραγμένη.

351. ὅρκια πιστὰ ψεύσασθαι est idem, quod aliquoties erat, ὑπὲρ ὅρκια δηλήσασθαι, et πημαίνειν.—352. τῷ οὔ νύ τι κέρδιον ἡμῖν—τῷ, ἐν τούτῳ, δι' ὅ, quare metuo, ut quicquam salubre et proficuum a nobis perficiatur.—353. ἵνα μὴ ῥέξομεν ὧδε pro ἐὰν μὴ πράξωμεν οὕτως. nisi ita fecerimus ut ego nunc suadeo.

358. Οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον—quod nos: *potuisses meliora, utiliora.* h. quæ magis e re mea essent, *suadere.*—359. ἐτεὸν ἀπὸ σπουδῆς, σπουδαίως, *vere ex animo,* non simulate, aut ὡς ἐπὶ πείρᾳ τινι ad tentandos animos. Et ἔπειτα e more Homeri: *si res ita se habet.* — τὰ τέλη, τὰ στρατιωτικὰ τάγματα.

κείομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην·
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν.
ἠῶθεν δ' Ἰδαῖος ἔβη κοίλας ἐπὶ νῆας.
τοὺς δ' εὗρ' εἰν ἀγορῇ Δαναοὺς, θεράποντας Ἄρηος,
νηῒ παρὰ πρύμνῃ Ἀγαμέμνονος· αὐτὰρ ὁ τοῖσι,
στὰς ἐν μέσσοισι, μετεφώνεεν ἠπύτα κῆρυξ·
Ἀτρεΐδαι τε, καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν,
ἠνώγει Πρίαμός τε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοὶ,
εἰπεῖν, αἴ κε περ ὔμμι φίλον καὶ ἡδὺ γένοιτο,
μῦθον Ἀλεξάνδροιο, τοῦ εἵνεκα νεῖκος ὄρωρε·
κτήματα μὲν ὅσ' Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν
ἠγάγετο Τροίηνδ', (ὡς πρὶν ὤφελλ' ἀπολέσθαι.)
πάντ' ἐθέλει δόμεναι, καὶ ἔτ' οἴκοθεν ἄλλ' ἐπιθεῖναι·
κουριδίην δ' ἄλοχον Μενελάου κυδαλίμοιο
οὔ φησι δώσειν· ἦ μὴν Τρῶές γε κέλονται.
καὶ δὲ τόδ' ἠνώγεον εἰπεῖν ἔπος, αἴ κ' ἐθέλητε
παύσασθαι πολέμοιο δυσηχέος, εἰσόκε νεκροὺς
κείομεν· ὕστερον αὖτε μαχησόμεθ', εἰσόκε δαίμων
ἄμμε διακρίνῃ, δώῃ δ' ἑτέροισί γε νίκην.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Μήτ' ἄρ' τις νῦν κτήματ' Ἀλεξάνδροιο δεχέσθω,
μήθ' Ἑλένην· γνωτὸν δὲ, καὶ ὃς μάλα νήπιός ἐστιν,
ὡς ἤδη Τρώεσσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
καὶ τότ' ἄρ' Ἰδαῖον προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ἰδαῖ', ἦτοι μῦθον Ἀχαιῶν αὐτὸς ἀκούεις,
ὥς τοι ὑποκρίνονται· ἐμοὶ δ' ἐπιανδάνει οὕτως.
ἀμφὶ δὲ νεκροῖσι, κατακειέμεν οὔτι μεγαίρω.
οὐ γάρ τις φειδὼ νεκύων κατατεθνηώτων
γίγνετ', ἐπεί κε θάνωσι, πυρὸς μειλισσέμεν ὦκα.

382. θεράποντες Ἄρηος, simpl. bellicosi.—387. ἡδὺ ὔμμι scil. ἐμὲ εἰπεῖν αὐτὸν (τὸν μῦθον Ἀλεξάνδρου.) — 393. ἦ μὴν sane quidem — at nos enuntiaremus: quamvis Trojani hortantur ut id faciat.

404. μῦθον ἀγασσάμενοι, tanquam præclare dicta probantes.—408 ἀμφὶ δὲ νεκροῖσι. quod autem ad cæsorum corpora attinet, nihil intercedo, quo minus ea tollantur.—409, 410. οὔ τις φειδὼ νεκυ-

ὅρκια δὲ Ζεὺς ἴστω, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Ὣς εἰπὼν, τὸ σκῆπτρον ἀνέσχεθε πᾶσι θεοῖσιν.
ἄψοῤῥον δ' Ἰδαῖος ἔβη προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
οἱ δ' ἕατ' εἰν ἀγορῇ Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
πάντες ὁμηγερέες, ποτιδέγμενοι ὁππότ' ἂν ἔλθοι
Ἰδαῖος· ὁ δ' ἄρ' ἦλθε καὶ ἀγγελίην ἀπέειπε,
στὰς ἐν μέσσοισι. τοὶ δ' ὡπλίζοντο μάλ' ὦκα,
ἀμφότερον, νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐϋσσέλμων ἀπὸ νηῶν
ὠτρύνοντο, νέκυς ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
ἐξ ἀκαλαῤῥείταο βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο
οὐρανὸν εἰσανιών· οἱ δ' ἤντεον ἀλλήλοισιν.
ἔνθα διαγνῶναι χαλεπῶς ἦν ἄνδρα ἕκαστον·
ἀλλ' ὕδατι νίζοντες ἀπὸ βρότον αἱματόεντα,
δάκρυα θερμὰ χέοντες, ἀμαξάων ἐπάειραν.
οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας. οἱ δὲ σιωπῇ
νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ.
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν προτὶ Ἴλιον ἱρήν.
ὣς δ' αὔτως ἑτέρωθεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον, ἀχνύμενοι κῆρ.
ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
ἦμος δ' οὔτ' ἄρ' πω ἠώς, ἔτι δ' ἀμφιλύκη νὺξ,
τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κριτὸς ἔγρετο λαὸς Ἀχαιῶν·
τύμβον δ' ἀμφ' αὐτὴν ἕνα ποίεον ἐξαγαγόντες
ἄκριτον ἐκ πεδίου· προτὶ δ' αὐτὸν τεῖχος ἔδειμαν,

ων (sc. ἕνεκα, περὶ) pro vulgari: οὐ γάρ τις φειδὼ, (ὥστε μὴ) μειλισσειν (διὰ) πυρὸς τοὺς νέκυας. φειδὼ, ut φθόνος, de eo quod prohibemus, factum nolumus.—μειλίσσειν, per se est χαρίζεσθαι.

416. ἀγγελίην ἀπέειπε est simpl. renuntiavit. Aut dicendum est, latere in ἀπὸ eam vim, ut sit: nuntiat conditiones pacis non esse acceptas.—418. ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην. supplendum est: ὡπλίζοντο (accinxerunt se) ἰέναι μεθ' ὕλην ὥστε ἄγειν ξύλα.—421. ἠέλιος προσέβαλλεν ἀρούρας sc. σὺν ἀκτῖσιν· quod alias est τὰς ἀκτῖνας ταῖς ἀρούραις προσβάλλειν. — 422. ἀκαλαῤῥείτης: ornans epitheton amnis, et quidem ventis non agitati, sed tranquilli; quod ἕκηλον, ἥσυχον, est.—424. ἔνθα ἦν, διαγνῶναι χαλεπῶς. poterat discerni non nisi difficulter, ægre. ἦν, ἐξῆν, δυνατὸν ἦν αὐτοῖς, pro ἠδύναντο αὐτοὶ διαγνῶναι χαλεπῶς. Vulgare esset, χαλεπὸν ἦν, διαγνῶναι.—425. sordes cruentas, sanguine cum pulvere permixto: verbo, cruorem.—427. οὐδ' εἴα κλαίειν Πρίαμος μέγας. Accipiendum de lamentis sollennibus, quæ barbari, magno cum apparatu, vulgato inter multos populos more, habere solent.—428. νεκροὺς πυρκαϊῆς ἐπενήνεον. ἐνήνεον ἐπὶ τῆς πυρᾶς. ἐσώρευον.—429. ἐν δὲ πυρὶ πρήσαντες, καύσαντες ἐν τῇ πυρᾷ.—433. ἀμφιλύκη νὺξ, dubia

πύργους θ' ὑψηλοὺς, εἶλαρ νηῶν τε καὶ αὐτῶν·
ἐν δ' αὐτοῖσι πύλας ἐνεποίεον εὖ ἀραρυίας,
ὄφρα δι' αὐτάων ἱππηλασίη ὁδὸς εἴη·
ἔκτοσθεν δὲ βαθεῖαν ἐπ' αὐτῷ τάφρον ὄρυξαν,
εὐρεῖαν, μεγάλην· ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξαν·
ὣς οἱ μὲν πονέοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Οἱ δὲ θεοὶ, πὰρ Ζηνὶ καθήμενοι ἀστεροπητῇ,
θηεῦντο μέγα ἔργον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τις ἐστὶ βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
ὅστις ἔτ' ἀθανάτοισι νόον καὶ μῆτιν ἐνίψει;
οὐχ ὁράᾳς ὅ τε δ' αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
τεῖχος ἐτειχίσσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
ἤλασαν, οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας;
τοῦ δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσην τ' ἐπικίδναται ἠώς·
τοῦ δ' ἐπιλήσονται, ὅ τ' ἐγὼ καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων
ἥρῳ Λαομέδοντι πολίσσαμεν ἀθλήσαντε.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς, οἷον ἔειπες;
ἄλλος κέν τις τοῦτο θεῶν δείσειε νόημα,
ὃς σέο πολλὸν ἀφαυρότερος χεῖράς τε μένος τε·
σὸν δ' ἤτοι κλέος ἔσται, ὅσην τ' ἐπικίδναται ἠώς.
ἄγρει μὰν, ὅτ' ἂν αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
τεῖχος ἀναῤῥήξας, τὸ μὲν εἰς ἅλα πᾶν καταχεῦαι·
αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι καλύψαι,
ὥς κέν τοι μέγα τεῖχος ἀμαλδύνηται Ἀχαιῶν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
δύσετο δ' ἠέλιος, τετέλεστο δὲ ἔργον Ἀχαιῶν.
βουφόνεον δὲ κατὰ κλισίας, καὶ δόρπον ἕλοντο.
νῆες δ' ἐκ Λήμνοιο παρέστασαν, οἶνον ἄγουσαι,

lux: ex incerto etymo.—440. ἐπ' αὐτῷ, τῷ τείχει.

444. θηεῦντο μέγα ἔργον, mirati sunt.—445 ἐν τοῖσι.—447. ἐνίψει, h. e. ἐρεῖ, qui consilia sua ad deos sit relaturus eosque consulturus, sacroque facto sibi propitios redditurus.—448. οὐχ ὁράας δὲ τεῖχος, ὅ τε (pro ὅ ut ὅ γε. ὅ περ. pro ὅ.) ἐτειχίσαντο Ἀχαιοί.—449. νεῶν ὕπερ, in fronte ordinum classis, ante naves puppibus in campum versas.—454. μέγ' ὀχθήσας graviter ingemiscens, alte suspirio ducto: partim miratione partim indignatione. — 456. τοῦτο δείσειε νόημα, hoc ab Achivis excogitatum opus, vallum, τεῖχος.—461. καταχεῦαι, μέμνησο. δύνασαι.

πολλαὶ, τὰς προέηκεν Ἰησονίδης Εὔνηος,
τόν ῥ᾽ ἔτεχ᾽ Ὑψιπύλη ὑπ᾽ Ἰήσονι ποιμένι λαῶν.
χωρὶς δ᾽ Ἀτρείδῃσ᾽, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
δῶκεν Ἰησονίδης ἀγέμεν μέθυ, χίλια μέτρα.
ἔνθεν ἄρ᾽ οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ᾽ αἴθωνι σιδήρῳ,
ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ᾽ αὐτῇσι βόεσσιν,
ἄλλοι δ᾽ ἀνδραπόδεσσι· τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν.
παννύχιοι μὲν ἔπειτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
δαίνυντο, Τρῶες δὲ κατὰ πτόλιν ἠδ᾽ ἐπίκουροι.
παννύχιος δέ σφι κακὰ μήδετο μητιέτα Ζεὺς,
σμερδαλέα κτυπέων· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει.
οἶνον δ᾽ ἐκ δεπάων χαμάδις χέον, οὐδέ τις ἔτλη
πρὶν πιέειν, πρὶν λεῖψαι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι.
κοιμήσαντ᾽ ἄρ᾽ ἔπειτα, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

471. μέθυ, χίλια μέτρα, apposite, non admodum capacis mensuræ genus esse potuit.—475. τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν. ἐποιοῦντο, pararunt, epulas opiparas.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ θ'.

ARGUMENTUM.

Narratur hoc libro pugna Trojanorum secunda cum Achivis, altero post superiora die facta; qua fracto Agamemnonis animo, decernitur sub vesperam legatio ad Achillem. Rem suo more poeta ita exponit:

Concilio deorum facto, minis interpositis, denuntiat Jupiter sibi non placere, ut deorum aliquis alterutri pugnantium parti opituletur 1—29. Minerva saltem hoc concedi postulat, ut consulere liceat Achivis—40. Ipse in Idam se confert, inde pugnam prospicit—52. Congressi Achivi et Trojani pugnant æqua fortuna usque ad medium diem:—68. tum Achivi in fugam convertun-

tur, gravibus procellis et fulguribus perterriti—77. Fugiunt idomeneus, Agamemnon, uterque Ajax; Nestor equo vulnerato impeditus vitæ discrimen adit Hectore instante; tum Diomedes, Ulysse frustra compellato, Nestorem in suum currum recipit, Hectori occurrit—117. ejusque auriga, Eniopeo, hasta trajecto, pugnam restituit—129.

Jam iterum res in eo erant, ut Trojani in fugam verterentur, cum fulmine ante equos caduco conterriti Nestor et Diomedes et ipsi fugiunt—157. Insequitur Hector, et Diomedi convicia facit ægre ea ferenti—171. Trojanos suos hortatur ad oppugnanda castra—183. et, equis incitatis in Diomedem et Nestorem, in iis persequendis perstat—197. Juno hæc ex Olympo prospiciens graviter indignata cum Neptuno agit,—211. et, Achivis jam intra vallum compulsis, Agamemnoni consilium subjicit confirmandi verbis Achivorum animos et obtestandi Jovem; tum ostento objecto melior spes subnascitur—250. Iterum incursione in Trojanos facta magnam stragem edunt; inter ceteros Teucer sagittis emissis; cum is, ab Agamemnone ob virtutem laudatus, —299. sagitta Hectorem petiisset, Hector, auriga Archeptolemo percusso, de curru prosiliens saxo prosternit Teucrum—334. Nunc iterum Hector Achivos intra vallum se recipere cogit—349.

Minerva et Juno, de Jovis iniquitate conquestæ Achivis suppetias laturæ curru conscenso, missa a Jove Iride deterrentur—437. a Jove in Olympum reverso objurgantur—484.

Nocte ingruente pugna i ntercipitur; Hector concione facta, quæ noctu curanda sint, imperat, crastino die redintegrandam pugnam denuntiat—541. Excubiæ per noctem aguntur—fin.

ΗΩΣ μὲν κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ᾽ αἶαν,
Ζεὺς δὲ θεῶν ἀγορὴν ποιήσατο τερπικέραυνος,
ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος Οὐλύμποιο·
αὐτὸς δέ σφ᾽ ἀγόρευε, θεοὶ δ᾽ ὑπὸ πάντες ἄκουον·
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
ὄφρ᾽ εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
μήτε τις οὖν θήλεια θεὸς τόγε, μήτε τις ἄρσην,
πειράτω διακέρσαι ἐμὸν ἔπος· ἀλλ᾽ ἅμα πάντες
αἰνεῖτ᾽· ὄφρα τάχιστα τελευτήσω τάδε ἔργα.

7. μήτε τις οὖν, initio dicendorum, ut alias γὰρ, pro δή.—8. διακέρσαι ἐμὸν ἔπος. διακόψαι, ἀνατρέψαι, παραβῆναι.—9. ἀλλὰ συναινεῖτε ἐμοὶ, mecum in unum consulite.

ὃν δ' ἂν ἐγὼν ἀπάνευθε θεῶν ἐθέλοντα νοήσω
ἐλθόντ' ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσι,
πληγεὶς οὐ κατὰ κόσμον ἐλεύσεται Οὔλυμπόνδε·
ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα,
τῆλε μάλ', ἧχι βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον,
ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδὸς,
τόσσον ἔνερθ' Ἀΐδεω, ὅσον οὐρανός ἐστ' ἀπὸ γαίης·
γνώσετ' ἔπειθ', ὅσον εἰμὶ θεῶν κάρτιστος ἁπάντων.
εἰ δ' ἄγε, πειρήσασθε θεοὶ, ἵνα εἴδετε πάντες,
σειρὴν χρυσείην ἐξ οὐρανόθεν κρεμάσαντες,
πάντες δ' ἐξάπτεσθε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι·
ἀλλ' οὐκ ἂν ἐρύσαιτ' ἐξ οὐρανόθεν πεδίονδε
Ζῆν' ὕπατον μήστωρ', οὐδ' εἰ μάλα πολλὰ κάμοιτε·
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼ πρόφρων ἐθέλοιμι ἐρύσσαι,
αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαιμ', αὐτῇ τε θαλάσσῃ·
σειρὴν μέν κεν ἔπειτα περὶ ῥίον Οὐλύμποιο
δησαίμην· τὰ δὲ κ' αὖτε μετήορα πάντα γένοιτο.
τόσσον ἐγὼ περί τ' εἰμὶ θεῶν, περί τ' εἴμ' ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσεν.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', ὡς σὺ κελεύεις.
βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
πρόφρονι μυθέομαι· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι.
Ὣς εἰπὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω

10. τάδε ἔργα. τοῦτο τὸ πρᾶγμα. antea ἔπος. hoc quod volo.—10, 11. Jungo ἐθέλοντα ἐλθόντα ἀρήγειν.—12. οὐ κατὰ κόσμον. ἀκόσμως, cum magno dedecore. fœde. redibit.

22. μήστωρ' ad prudentiam spectat.

23. πρόφρων ἐθέλοιμι si libuerit sic facere.—29. μῦθον ἀγασσάμενοι percussi his dictis ac perculsi. κρατερῶς ἀγόρευσεν. de minis.—32. σθένος οὐκ ἐπιεικτὸν. quod non εἴκει, cedit, active, h. e. invictum.

34. οἶτον ἀναπλήσαντες subeuntes, tolerantes. ὄλωνται κεν, peribunt.

37. ὀδυσσαμένοιο τεοῖο. ὀργιζομένου σου.

40. οὔ νύ τι θυμῷ πρόφρονι μυθέομαι. non infesto animo hæc loquor. — 41. χαλκόποδε refertur ad *robur* pedum.—τιτύσκετο, proprie ἔτεινεν, intendit; nunc

ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσι κομόωντε.
χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ, γέντο δ' ἱμάσθλην
χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου,
μάστιξε δ' ἐλάαν· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
μεσσηγὺς γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
Ἴδην δ' ἵκανε πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Γάργαρον, ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις.
ἔνθ' ἵππους ἔστησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
λύσας ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἠέρα πουλὺν ἔχευεν.
αὐτὸς δ' ἐν κορυφῇσι καθέζετο κύδεϊ γαίων,
εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ἄρα δεῖπνον ἕλοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
ῥίμφα κατὰ κλισίας, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀνὰ πτόλιν ὁπλίζοντο
παυρότεροι· μέμασαν δὲ καὶ ὣς ὑσμῖνι μάχεσθαι,
χρειοῖ ἀναγκαίῃ, πρό τε παίδων καὶ πρὸ γυναικῶν.
πᾶσαι δ' ὠΐγνυντο πύλαι, ἐκ δ' ἔσσυτο λαὸς,
πεζοί θ', ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἐς χῶρον ἕνα ξυνιόντες ἵκοντο,
σύν ῥ' ἔβαλον ῥινοὺς, σὺν δ' ἔγχεα, καὶ μένε' ἀνδρῶν
χαλκεοθωρήκων· ἀτὰρ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι
ἔπληντ' ἀλλήλῃσι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
ἐνθάδ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν,
ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα.
ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξατο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα μαλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
ἦμος δ' Ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,
ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
ἕλκε δὲ μέσσα λαβὼν, ῥέπε δ' αἴσιμον ἦμαρ Ἀχαιῶν.

junxit funibus *intentis*, et, ut ipsi intenderentur in cursum.—43. χρυσὸν, arma aurea, loricam cum clipeo. γέντο δ' ἱμάσθλην. ex ἕντο, ab ἕω, unde ἕλω. idemque ἕλω. λαμβάνω.—51. κύδεϊ γαίων. *exultabundus*: elato ore et animo.

57. χρειοῖ ἀναγκαίῃ, pro ἀνάγκῃ.

60. Videtur apodosis statim sequi in 61. σύν ῥ' ἔβαλον.—62. ἀσπίδες ἔπληντ' ἀλλήλῃσι, clipei pugnantium clipeis adversis illisi.

68. ἀμφιβεβήκει. de cursu Solis, per medium cælum accipiendum. — ἕλκε vs. 72. ἐτίταινε. ἔτεινε τὰ τάλαντα, lances, λαβὼν κατὰ τὸ μέσον. αἴσιμον ἦμαρ et κῆρες Ἀχαιῶν idem declarant; et pro κὴρ nunc in plurali αἱ κῆρες Ἀχαιῶν.—ἐπὶ χθονὶ ἑζέσθην, potenter de lance val-

αἱ μὲν Ἀχαιῶν κῆρες ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ
ἑζέσθην· Τρώων δὲ πρὸς οὐρανὸν εὐρὺν ἄερθεν.
Αὐτὸς δ' ἐξ Ἴδης μεγάλ' ἔκτυπε, δαιόμενον δὲ
ἧκε σέλας μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν· οἱ δὲ ἰδόντες
θάμβησαν, καὶ πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν.
ἔνθ' οὔτ' Ἰδομενεὺς τλῆ μίμνειν, οὔτ' Ἀγαμέμνων,
οὔτε δύ' Αἴαντες μενέτην, θεράποντες Ἄρηος.
Νέστωρ δ' οἶος ἔμιμνε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
οὔτι ἑκών, ἀλλ' ἵππος ἐτείρετο· τὸν βάλεν ἰῷ
δῖος Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
ἄκρην κὰκ κορυφήν, ὅθι τε πρῶται τρίχες ἵππων
κρανίῳ ἐμπεφύασι, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστιν.
ἀλγήσας δ' ἀνέπαλτο, βέλος δ' εἰς ἐγκέφαλον δῦ,
σὺν δ' ἵππους ἐτάραξε, κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ.
ὄφρ' ὁ γέρων ἵπποιο παρηορίας ἀπέταμνε
φασγάνῳ ἀΐσσων, τόφρ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
ἦλθον ἀν' ἰωχμόν, θρασὺν ἡνίοχον φορέοντες
Ἕκτορα· καί νύ κεν ἔνθ' ὁ γέρων ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
σμερδαλέον δ' ἐβόησεν, ἐποτρύνων Ὀδυσῆα·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
πῇ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλών, κακὸς ὥς, ἐν ὁμίλῳ;
μήτις τοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξῃ.
ἀλλὰ μέν', ὄφρα γέροντος ἀπώσομεν ἄγριον ἄνδρα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἐσάκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ἀλλὰ παρήϊξε κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Τυδείδης δ', αὐτός περ ἐών, προμάχοισιν ἐμίχθη·
στῆ δὲ πρόσθ' ἵππων Νηληϊάδαο γέροντος,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ γέρον, ἦ μάλα δή σε νέοι τείρουσι μαχηταί,
σὴ δὲ βίη λέλυται, χαλεπὸν δέ σε γῆρας ὀπάζει·
ἠπεδανὸς δέ νύ τοι θεράπων, βραδέες δέ τοι ἵπποι.

de depressa. Dualis junctus cum plurali ἄερθεν.

80. ἵππος ἐτείρετο, scilicet παρήορος equus funalis viribus deficiebat, utpote vulneratus: Apparet enim ex vs. 87. Nestorem usum habuisse adjungendi equis jugalibus tertium funalem σειραῖον, ut is, altero forte cæso, in ejus locum succederet.—85. Præ dolore equus exiliit, ἀνεπᾶλτο. (ἧλτο, ἆλτο, ab ἅλλομαι.) —86. κυλινδόμενος περὶ χαλκῷ putandus est equus præceps ruisse et ex fronte excutere voluisse telum.—τὰς παρηορίας sc. ἡνίας.

95. (δέδοικα,) μήτις τοι φεύγοντι ἐμπήξῃ δόρυ (ἐν) μεταφρένῳ.—104. χαλεπὸν

ἀλλ' ἄγ', ἐμῶν ὀχέων ἐπιβήσεο, ὄφρα ἴδηαι
οἷοι Τρώϊοι ἵπποι, ἐπιστάμενοι πεδίοιο
κραιπνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι,
οὕς ποτ' ἀπ' Αἰνείαν ἑλόμην μήστωρε φόβοιο.
τούτω μὲν θεράποντε κομείτων· τώδε δὲ νῶϊ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοις ἰθύνομεν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
εἴσεται, εἰ καὶ ἐμὸν δόρυ μαίνεται ἐν παλάμῃσιν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
Νεστορέας μὲν ἔπειθ' ἵππους θεράποντε κομείτην
ἴφθιμοι Σθένελός τε καὶ Εὐρυμέδων ἀγαπήνωρ.
τὼ δ' εἰς ἀμφοτέρω Διομήδεος ἅρματα βήτην·
Νέστωρ δ' ἐν χείρεσσι λάβ' ἡνία φοινικόεντα,
μάστιξε δ' ἵππους, τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο.
τοῦ δ' ἰθὺς μεμαῶτος ἀκόντισε Τυδέος υἱός·
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ἡνίοχον θεράποντα,
υἱὸν ὑπερθύμου Θηβαίου, Ἠνιοπῆα,
ἵππων ἡνί' ἔχοντα, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
κεῖσθαι· ὁ δ' ἡνίοχον μέθεπε θρασύν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
ἵππω δευέσθην σημάντορος· αἶψα γὰρ εὗρεν
Ἰφιτίδην Ἀρχεπτόλεμον θρασύν, ὅν ῥα τόθ' ἵππων
ὠκυπόδων ἐπέβησε, δίδου δέ οἱ ἡνία χερσίν.
Ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο.
καί νύ κε σήκασθεν κατὰ Ἴλιον, ἠΰτε ἄρνες,
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
βροντήσας δ' ἄρα δεινόν, ἀφῆκ' ἀργῆτα κεραυνόν,
κὰδ δὲ πρόσθ' ἵππων Διομήδεος ἧκε χαμᾶζε·
δεινὴ δὲ φλὸξ ὦρτο θεείου καιομένοιο·

δέ σε γῆρας ὀπάζει, urget: pro πάρεστί σοι. ἕπεται.—106. διωκέμεν ἠδὲ φέβεσθαι, διώκειν ἢ φεύγειν, διὰ πεδίου.—108. μήστωρε φόβοιο, quatenus equi illi fugabant obvios, ἐμήσαντο, ἐμηχανήσαντο τὴν φυγὴν τῶν πολεμίων. — 111. δόρυ μαίνεται a bellatore ad hastam re translata, cum vi celeriter motam.

124. ἄχος πύκασε animum Hectoris *obumbravit*. περιεκάλυψεν, aurigæ cæsi crussa.—126. μέθεπε. Proprie μεθέπειν est *immittere*, inde *insequi*, tum est *arcessare*, et h. l. eum, quem arcessas, *circumspicere*. ἐπήει, ἐδίωκεν. ἐζήτει.

130. ἀμήχανα ἔργα. pro ἔργον, πρᾶγμά τι δεινόν. χαλεπόν. — 131. σήκασθεν ἂν *inclusi fuissent* urbe, tanquam in stabulo pecudes. — 133. ἀφῆκε καὶ καθῆκε κεραυνόν. emisit et immisit.

τὼ δ' ἵππω δείσαντε καταπτήτην ὑπ' ὄχεσφι·
Νέστορα δ' ἐκ χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα·
δεῖσε δ' ὅγ' ἐν θυμῷ, Διομήδεα δὲ προσέειπε·
Τυδείδη, ἄγε δ' αὖτε φόβονδ' ἔχε μώνυχας ἵππους·
ἦ οὐ γιγνώσκεις, ὅ τοι ἐκ Διὸς οὐχ' ἕπετ' ἀλκή;
νῦν μὲν γὰρ τούτῳ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει
σήμερον, ὕστερον αὖτε καὶ ἡμῖν, αἴ κ' ἐθέλῃσι,
δώσει· ἀνὴρ δέ κεν οὔτι Διὸς νόον εἰρύσαιτο,
οὐδὲ μάλ' ἴφθιμος· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·
Ἕκτωρ γάρ ποτε φήσει, ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
Τυδείδης ὑπ' ἐμεῖο φοβεύμενος ἵκετο νῆας.
ὥς ποτ' ἀπειλήσει· τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθών.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
ὤμοι, Τυδέος υἱὲ δαΐφρονος, οἷον ἔειπες.
εἴπερ γάρ σ' Ἕκτωρ γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φήσει,
ἀλλ' οὐ πείσονται Τρῶες καὶ Δαρδανίωνες,
καὶ Τρώων ἄλοχοι μεγαθύμων ἀσπιστάων,
τάων ἐν κονίῃσι βάλες θαλεροὺς παρακοίτας.
Ὣς ἄρα φωνήσας φύγαδε τράπε μώνυχας ἵππους,
αὖτις ἀν' ἰωχμόν. ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
τῷ δ' ἐπὶ μακρὸν ἄυσε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Τυδείδη, πέρι μέν σε τίον Δαναοὶ ταχύπωλοι
ἕδρῃ τε, κρέασίν τ' ἠδὲ πλείοις δεπάεσσι·
νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι· γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο.
ἔῤῥε, κακὴ γλήνη, ἐπεὶ οὐχ, εἴξαντος ἐμεῖο,
πύργων ἡμετέρων ἐπιβήσεαι, οὐδὲ γυναῖκας
ἄξεις ἐν νήεσσι· πάρος τοι δαίμονα δώσω.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
ἵππους τε στρέψαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι.

136. equi consternati sunt. πτῶ. πτῆμι, idem quod πτήσσω. — 139. φόβονδ' ἄγε verte equos in fugam.— 140. ἀλκή. οὐ πάρεστί σοι ἡ νίκη. — 143. Διὸς νόον εἰρύσαιτο *voluntatem Jovis nemo reprimet, retardabit*, etsi *fortissimus*. ῥύεσθαι, ἐρύεσθαι, φυλάσσειν. βιάζεσθαι. κατασχεῖν. — 150. ἀπειλήσει. καυχήσεται. κομπάσει.

163. Νῦν δέ σ' ἀτιμήσουσι *nunc te hoc honore privabunt*. γυναικὸς ἄρ' ἀντὶ τέτυξο. pro ἐτέτυξο, ἐγένου ἀντὶ γυναικός. — γυναικὸς ἀντάξιος γέγονας. mulieris loco es habendus. — 164. γλήνη. φθεῖρου, ἀσθενὴς κόρη. — δαίμονα δώσω. δαίμονα κακὸν, *malum fatum*; mortem; fere ut Romani, *letum, fatum, dare*.—171. σῆμα τιθεὶς, ποιούμενος. — 177. Affectus plena oratio pro vulgari: Οὔτοι τάδε τείχεα μηχανόωντο νηπίως etc. — 178 ἀβληχρὰ, vallum invalidum, quod nullum impetum adorientium sustenturum sit; οὐδενόσωρα, *nulla cura ac sollicitudine digna*. οὐδεμιᾶς ὤρας, φροντίδος, ἄξια. — 181. Antiqua loquendi forma: pro vulgari: faciamus aggrediamur, adhibeamus, h. l. utamur. — 183. ἀτυζομένους, ἐκπλαγέντας, mente perturbata perculsos, vi fumi, igni, ingruente.

188. ὑμῖν προτέροις (pro πρότερον) παρέθηκεν ἢ ἐμοί.—193. κανόνες, quibus manus inserta clipeum gestabat et regebat.

198. νεμέσησε δὲ π. Ἥρη, scilicet impatienter fert et indignatur superba Hectoris dicta et minas in Nestorem et Diomedem jactas.

τρὶς μὲν μερμήριξε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
τρὶς δ' ἄρ' ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων κτύπε μητιέτα Ζεὺς,
σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, μάχης ἑτεραλκέα νίκην.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
γιγνώσκω δ', ὅτι μοι πρόφρων κατένευσε Κρονίων
νίκην καὶ μέγα κῦδος, ἀτὰρ Δαναοῖσί γε πῆμα.
νήπιοι, οἳ ἄρα δὴ τάδε τείχεα μηχανόωντο,
ἀβληχρ', οὐδενόσωρα· τὰ δ' οὐ μένος ἁμὸν ἐρύξει·
ἵπποι δὲ ῥέα τάφρον ὑπερθορέονται ὀρυκτήν.
ἀλλ' ὅτε κεν δὴ νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι γένωμαι,
μνημοσύνη τις ἔπειτα πυρὸς δηΐοιο γενέσθω,
ὡς πυρὶ νῆας ἐνιπρήσω, κτείνω δὲ καὶ αὐτοὺς
Ἀργείους παρὰ νηυσὶν, ἀτυζομένους ὑπὸ καπνῷ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·
Ξάνθε τε, καὶ σὺ Πόδαργε, καὶ Αἴθων, Λάμπε τε δῖε,
νῦν μοι τὴν κομιδὴν ἀποτίνετον, ἣν μάλα πολλὴν
Ἀνδρομάχη, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἠετίωνος,
ὑμῖν πὰρ προτέροισι μελίφρονα πυρὸν ἔθηκεν,
οἶνόν τ' ἐγκεράσασα πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι,
ἢ ἐμοὶ, ὅς περ οἱ θαλερὸς πόσις εὔχομαι εἶναι.
ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον καὶ σπεύδετον, ὄφρα λάβωμεν
ἀσπίδα Νεστορέην, τῆς νῦν κλέος οὐρανὸν ἵκει,
πᾶσαν χρυσείην ἔμεναι, κανόνας τε καὶ αὐτήν·
αὐτὰρ ἀπ' ὤμοιϊν Διομήδεος ἱπποδάμοιο,
δαιδάλεον θώρηκα, τὸν Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
εἰ τούτω κε λάβοιμεν, ἐελποίμην κεν Ἀχαιοὺς
αὐτονυχὶ νηῶν ἐπιβησέμεν ὠκειάων.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος. νεμέσησε δὲ πότνια Ἥρη,

σείσατο δ' εἰνὶ θρόνῳ, ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον·
καί ῥα Ποσειδάωνα, μέγαν θεὸν, ἀντίον ηὔδα·
Ὢ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενὲς, οὐδέ νύ σοί περ
ὀλλυμένων Δαναῶν ὀλοφύρεται ἐν φρεσὶ θυμός;
οἱ δέ τοι εἰς Ἑλίκην τε καὶ Αἰγὰς δῶρ' ἀνάγουσι
πολλά τε καὶ χαρίεντα· σὺ δέ σφισι βούλεο νίκην.
εἴπερ γάρ κ' ἐθέλοιμεν, ὅσοι Δαναοῖσιν ἀρωγοὶ,
Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν',
αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο καθήμενος οἶος ἐν Ἴδῃ.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Ἥρη ἀπτοεπὲς, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι, Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι
ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
τῶν δ', ὅσον ἐκ νηῶν ἀπὸ πύργου τάφρος ἔεργε,
πλῆθεν ὁμῶς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν ἀσπιστάων
εἰλομένων· εἴλει δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκε.
καί νύ κ' ἐνέπρησε πυρὶ κηλέῳ νῆας ἐΐσας,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκ' Ἀγαμέμνονι πότνια Ἥρη,
αὐτῷ ποιπνύσαντι, θοῶς ὀτρῦναι Ἀχαιούς.
βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
πορφύρεον μέγα φᾶρος ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ·
στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
* ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίης Τελαμωνιάδαο,
* ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος, τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
* εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν·
ἤϋσε δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κάκ' ἐλέγχεα, εἶδος ἀγητοὶ,
πῆ ἔβαν εὐχωλαὶ, ὅτε δὴ φάμεν εἶναι ἄριστοι·

201. σοί περ tibi saltem.—203. *Helice*, jam β. 575. memorata, Achaiæ Neptuni religione nota urbs: quidni *Ægas* ejusdem Achaiæ urbem habebimus?—207. ἀκάχοιτο, λυποῖτο sc. coercitus a nobis, καθήμενος ἔνθα, αὐτοῦ, οἶος.—209. ἀπτοεπὴς, καθαπτομένη τοῦ Διὸς σὺν ἔπεσι. *maledica, criminosa.*

210. οὐκ ἐθέλοιμι.

213. ὅσον τάφρος ἀπὸ πύργου ἔεργε, locus inter fossam et vallum: vallum autem τεῖχος, πύργοι, et nunc πύργος, appellatur Homero.—221. μέγα φᾶρος quod loco vexilli et signi militaris ora militum in Agamemnonem converteret.

225. κατὰ τὰ ἔσχατα, non tempore sed loco.—226. ἠνορέῃ πίσυνοι. tanquam

ἃς, ὁπότ' ἐν Λήμνῳ, κενεαυχέες ἠγοράασθε,
ἔσθοντες κρέα πολλὰ βοῶν ὀρθοκραιράων,
πίνοντες κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο,
Τρώων ἄνθ' ἑκατόν τε διηκοσίων τε ἕκαστος
στήσεσθ' ἐν πολέμῳ; νῦν δ' οὐδ' ἑνὸς ἄξιοί εἰμεν
Ἕκτορος, ὃς τάχα νῆας ἐνιπρήσει πυρὶ κηλέῳ.
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά τιν' ἤδη ὑπερμενέων βασιλήων
τῇδ' ἄτῃ ἄασας, καί μιν μέγα κῦδος ἀπηύρας;
οὐ μὲν δή ποτέ φημι τεὸν περικαλλέα βωμὸν
νηῒ πολυκληῗδι παρελθέμεν, ἐνθάδε ἔρρων·
ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι βοῶν δημὸν καὶ μηρί' ἔκηα,
ἱέμενος Τροίην εὐτείχεον ἐξαλαπάξαι.
ἀλλὰ, Ζεῦ, τόδε πέρ μοι ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
αὐτοὺς δή περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,
μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς φάτο· τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα·
νεῦσε δέ οἱ λαὸν σόον ἔμμεναι, οὐδ' ἀπολέσθαι.
αὐτίκα δ' αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν,
νεβρὸν ἔχοντ' ὀνύχεσσι, τέκος ἐλάφοιο ταχείης·
πὰρ δὲ Διὸς βωμῷ περικαλλέϊ κάββαλε νεβρὸν,
ἔνθα πανομφαίῳ Ζηνὶ ῥέζεσκον Ἀχαιοί.
Οἱ δ' ὡς οὖν εἴδονθ', ὅτ' ἄρ' ἐκ Διὸς ἤλυθεν ὄρνις,
μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
ἔνθ' οὔτις πρότερος Δαναῶν, πολλῶν περ ἐόντων,

fortissimi. — 232. κρητῆρας ἐπιστεφέας οἴνου vino repletos usque ad oram.

233. jactabatis centum ducentosve Trojanos unumquemque virtute æquiparaturum esse; ita ut unus pro centenis numerari posset: ἀντὶ ἑκατὸν, et στήσεσθαι a libra ductum. Nunc autem 234, 5. ne unum quidem æquiparamus Hectorem, ei pares non sumus.—236. ἦ ῥά τιν' ἤδη—τῇ ἄτῃ ἄασας. in tantum malum, discrimen adduxisti, in quo in ignominiam summam incurrere possit?

237. μέγα κῦδος. nunc omnis Agamemnonis fortuna, conditio, dignitas, gloria.

238. οὐ μὲν δή ποτε. Atqui.—240. δημὸν καὶ μηρία pinguia femora.

241. ἱέμενος votis expetens, vota faciens ut.

242. τόδε πέρ hoc saltem ratum facito, si nos victoria privare decretum est, ut saltem stragem sistas.—243. αὐτοὺς, sc. τοὺς Ἀχαιούς.—246. Augurii ratio satis expedita: hinnulus enim ab aquila jam raptus, iterum tamen unguibus dimissus et ad aram Jovis projectus, servatusque, salutem Achivorum Jove sospitante promittit.—247. aquilam τελειότατον οἰωνὸν, maximum, certissimumque auspicium cum voluntatis deorum, tum eventus.

249. οὗτος δὲ ὁ αἰετὸς κατέβαλε τὸν νεβρὸν παρὰ βωμῷ Διὸς πανομφαίου, omnis augurii auctoris.

253. οὔ τις Δαναῶν εὔξατο, gloriari, profiteri potuit, ἔχειν ἵππους πρότερος, πάρος Τυδείδαο, (πρότερον πρὸ Τ.) Nova formula pro vulgari: *Omnium primus*

εὔξατο Τυδεΐδαο πάρος σχέμεν ὠκέας ἵππους,
τάφρου τ' ἐξελάσαι, καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι·
ἀλλὰ πολὺ πρῶτος Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν,
Φραδμονίδην Ἀγέλαον. ὁ μὲν φύγαδε τράπεν ἵππους·
τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν,
ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
τὸν δὲ μετ' Ἀτρεΐδαι, Ἀγαμέμνων καὶ Μενέλαος·
τοῖσι δ' ἐπ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκήν·
τοῖσι δ' ἐπ' Ἰδομενεὺς, καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ·
τοῖσι δ' ἐπ' Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱός.
Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε, παλίντονα τόξα τιταίνων·
στῆ δ' ἄρ' ὑπ' Αἴαντος σάκεϊ Τελαμωνιάδαο.
ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερε σάκος, αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
παπτήνας, ἐπεὶ ἄρ τιν' ὀϊστεύσας ἐν ὁμίλῳ
βεβλήκει, ὁ μὲν αὖθι πεσὼν ἀπὸ θυμὸν ὄλεσσεν,
αὐτὰρ ὁ αὖτις ἰὼν, πάϊς ὡς ὑπὸ μητέρα, δύσκεν
εἰς Αἴανθ'· ὁ δέ μιν σάκεϊ κρύπτασκε φαεινῷ.
ἔνθα τίνα πρῶτον Τρώων ἕλε Τεῦκρος ἀμύμων;
Ὀρσίλοχον μὲν πρῶτα, καὶ Ὄρμενον, ἠδ' Ὀφελέστην,
Δαίτορά τε, Χρόμιόν τε, καὶ ἀντίθεον Λυκοφόντην,
καὶ Πολυαιμονίδην Ἀμοπάονα, καὶ Μελάνιππον,
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
τὸν δὲ ἰδὼν γήθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
τόξου ἀπὸ κρατεροῦ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας·
στῆ δὲ παρ' αὐτὸν ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τεῦκρε, φίλη κεφαλὴ, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
βάλλ' οὕτως, αἴκεν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι,
πατρί τε σῷ Τελαμῶνι, ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα,
καί σε, νόθον περ ἐόντα, κομίσσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
τὸν, καὶ τηλόθ' ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον.
σοὶ δ' ἐγὼ ἐξερέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται·

Diomedes in Trojanos invectus est. Antevertit, inquam, ceteros. — 258. μεταστρεφθέντι, fuga; adeoque tergum vertenti. — 259. διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε. διὰ στήθεος. — 266. παλίντονα τόξα simpliciter *inflecti, curvari solitum* arcum, eadem quæ καμπύλα, ἀγκύλα, εὐκαμπῆ. τιταίνων. pro *habens*, dixit *tendens*; τείνων. ἕλκων. — 271. δύσκεν εἰς Αἴαντα, ἐπεδύετο (leg. ὑπεδύετο) ὑπεισῄει. — 279. ἀπὸ τόξου manifeste pro διὰ, σὺν τόξῳ. — 282. αἴκεν iterum pro ἵνα. φόως salus alibi de victoria, h. l. de *gloria* accipiendum. κλέϊνον, *clarum*

αἴκεν μοι δῴη Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀθήνη
Ἰλίου ἐξαλαπάξαι ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω,
ἢ τρίποδ', ἠὲ δύω ἵππους αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
ἠὲ γυναῖχ', ἥ κεν τοι ὁμὸν λέχος εἰσαναβαίνοι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε Τεῦκρος ἀμύμων·
Ἀτρεΐδη κύδιστε, τί με σπεύδοντα καὶ αὐτὸν
ὀτρύνεις; οὐ μέν τοι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι,
παύομαι· ἀλλ' ἐξ οὗ προτὶ Ἴλιον ὠσάμεθ' αὐτοὺς,
ἐκ τοῦ δὴ τόξοισι δεδεγμένος ἄνδρας ἐναίρω.
ὀκτὼ δὴ προέηκα τανυγλώχινας ὀϊστοὺς,
πάντες δ' ἐν χροῒ πῆχθεν Ἀρηϊθόων αἰζηῶν·
τοῦτον δ' οὐ δύναμαι βαλέειν κύνα λυσσητῆρα.
Ἦ ῥα, καὶ ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός·
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρθ'· ὁ δ' ἀμύμονα Γοργυθίωνα,
υἱὸν ἐὺν Πριάμοιο, κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ·
τόν ῥ' ἐξ Αἰσύμηθεν ὀπυιομένη τέκε μήτηρ,
καλὴ Καστιάνειρα, δέμας εἰκυῖα θεῇσι.
μήκων δ' ὡς ἑτέρωσε κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ
καρπῷ βριθομένη, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν·
ὣς ἑτέρωσ' ἤμυσε κάρη πήληκι βαρυνθέν.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἀπὸ νευρῆφιν ἴαλλεν
Ἕκτορος ἀντικρὺ, βαλέειν δέ ἑ ἵετο θυμός.
ἀλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἅμαρτε· παρέσφηλε γὰρ Ἀπόλλων·
ἀλλ' Ἀρχεπτόλεμον, θρασὺν Ἕκτορος ἡνιοχῆα,
ἱέμενον πόλεμόνδε, βάλε στῆθος παρὰ μαζόν·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες· τοῦ δ' αὖθι λύθη ψυχή τε μένος τε.
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἡνιόχοιο·
τὸν μὲν ἔπειτ' εἴασε, καὶ ἀχνύμενός περ ἑταίρου·
Κεβριόνην δ' ἐκέλευσεν ἀδελφεὸν, ἐγγὺς ἐόντα,
ἵππων ἡνί' ἑλεῖν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
σμερδαλέα ἰάχων, ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ,

redde. — 289. πρεσβήϊον, γέρας. — 291. ἢ γυναῖκα, puta captivam ex præda.

308. ἤμυσε. idem quod: τὸ κάρη ἐκλίνθη. *se inclinavit.* — 313. sc. ἱέμενος ἰέναι εἰς μάχην. ut εἴκαδε ἱέμενοι. β. 154. — 320. δίφρος παμφανόων sc. auro, aere fulgens.

βῆ δ' ἰθὺς Τεύκρου· βαλέειν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει.
ἤτοι ὁ μὲν φαρέτρης ἐξείλετο πικρὸν ὀϊστὸν,
θῆκε δ' ἐπὶ νευρῇ· τὸν δ' αὖ κορυθαίολος Ἕκτωρ
αὖ ἐρύοντα, παρ' ὦμον, ὅθι κληῒς ἀποέργει,
αὐχένα τε στῆθός τε, μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι,
τῇ ῥ' ἐπί οἱ μεμαῶτα βάλε λίθῳ ὀκριόεντι·
ῥῆξε δέ οἱ νευρήν· νάρκησε δὲ χεὶρ ἐπὶ καρπῷ·
στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Αἴας δ' οὐκ ἀμέλησε κασιγνήτοιο πεσόντος,
ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.
τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην βαρέα στενάχοντα.
Ἂψ δ' αὖτις Τρώεσσιν Ὀλύμπιος ἐν μένος ὦρσεν.
οἱ δ' ἰθὺς τάφροιο βαθείης ὦσαν Ἀχαιούς·
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι κίε, σθένεϊ βλεμεαίνων.
ὡς δ' ὅτε τίς τε κύων συὸς ἀγρίου ἠὲ λέοντος
ἅπτηται κατόπισθε, ποσὶ ταχέεσσι πεποιθὼς,
ἰσχία τε γλουτούς τε, ἑλισσόμενόν τε δοκεύει·
ὡς Ἕκτωρ ὤπαζε καρηκομόωντας Ἀχαιοὺς,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δὲ φέβοντο.
αὐτὰρ ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Τρώων ὑπὸ χερσὶν,
οἱ μὲν δὴ παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
χεῖρας ἀνίσχοντες, μεγάλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
Ἕκτωρ δ' ἀμφιπεριστρώφα καλλίτριχας ἵππους,
Γοργοῦς ὄμματ' ἔχων, ἠδὲ βροτολοιγοῦ Ἄρηος.
Τοὺς δὲ ἰδοῦσ' ἐλέησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

325. Teucrum, qui nervum adducebat, *αὖ ἐρύοντα, βάλε λίθῳ παρ' ὦμον.* — 327. Teucrum *ἐπιμεμαῶτά οἱ, εἰς ἑαυτὸν*, sagitta petentem se, Hector saxo percussit.—331. *περίβη. περιβῆναι* de tuente, ut *ἀμφιβέβηκας* α. 37.—336. *ἰθὺς (διὰ) τάφροιο.*—337. *σθένεϊ βλεμεαίνων* ferociens, elatus viribus, robore ex successu aucto: ut vox ducta sit *ἀπὸ τοῦ βρέμειν, βρεμεαίνειν, βλεμεαίνειν.* — 339. *ἅπτηται (κατὰ) ἰσχία. ποσὶ πεποιθὼς*, celeritate usus.—341. *ὤπαζε*, urgendo, instando insequebatur.—343. *διέβησαν σκόλοπάς τε καὶ τάφρον*, h. e. *τάφρον*, fossam, *ἐν ᾧ σκόλοπες ἦσαν πεπηγμένοι.*—349. *Γοργὼ* fuit antiquum symbolum seu signum Formidinis seu Terroris: caput horrendum ac terribile: appositum quoque in Palladis clipeo ac thorace.

Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτι νῶϊ
ὀλλυμένων Δαναῶν κεκαδησόμεθ', ὑστάτιόν περ;
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται
ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ. ὁ δὲ μαίνεται οὐκέτ' ἀνεκτῶς
Ἕκτωρ Πριαμίδης, καὶ δὴ κακὰ πολλὰ ἔοργε.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
καὶ λίην οὗτός γε μένος θυμόν τ' ὀλέσειε,
χερσὶν ὑπ' Ἀργείων φθίμενος ἐν πατρίδι γαίῃ·
ἀλλὰ πατὴρ οὑμὸς φρεσὶ μαίνεται οὐκ ἀγαθῇσι,
σχέτλιος, αἰὲν ἀλιτρὸς, ἐμῶν μενέων ἀπερωεύς.
οὐδέ τι τῶν μέμνηται, ὅ οἱ μάλα πολλάκις υἱὸν
τειρόμενον σώεσκον ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
ἤτοι ὁ μὲν κλαίεσκε πρὸς οὐρανόν· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
τῷ ἐπαλεξήσουσαν ἀπ' οὐρανόθεν προΐαλλεν.
εἰ γὰρ ἐγὼ τάδε ᾔδε' ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσιν,
εὖτέ μιν εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο προὔπεμψεν,
ἐξ Ἐρέβευς ἄξοντα κύνα στυγεροῦ Ἀΐδαο·
οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε Στυγὸς ὕδατος αἰπὰ ῥέεθρα.
νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει, Θέτιδος δ' ἐξήνυσε βουλὰς,
ἥ οἱ γούνατ' ἔκυσσε, καὶ ἔλλαβε χειρὶ γενείου,
λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
ἔσται μὰν, ὅτ' ἂν αὖτε φίλην Γλαυκώπιδα εἴπῃ.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν νῶϊν ἐπέντυε μώνυχας ἵππους,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ, καταδῦσα Διὸς δόμον αἰγιόχοιο,
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήξομαι, ὄφρα ἴδωμαι,
εἰ νῶϊ Πριάμοιο πάϊς κορυθαίολος Ἕκτωρ

353. *κεκαδησόμεθα.* a *κηδέω*, curam habeo, *κεκαδέω*: *οὐκ*, annon, *κηδήσομεν*; respiciemus? miserabimur? *ὑστάτιόν περ.* saltem novissima pugnæ parte; aut ultima saltem vice.—354. *κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες, ὄλωνταί κεν.* perituri sunt; verendum est, ne pereant.—355. *ἀνδρὸς ἑνὸς ῥιπῇ.* proprie de procella et de incendio: cui bene comparatur Hectoris virtus.—358. *καὶ λίην — ὀλέσειε. ἀλλὰ λίην* pro *πάνυ.* utique Hector dudum ab Achivis cæsus fuisset, nisi Jupiter id impediret: *ἀλλὰ πατὴρ*, pro *εἰ μή.*

360. *μαίνεται κακῶς.*—361. *αἰὲν ἀλιτρὸς* iniquus in me, ingratus, *ἀγνώμων.* seu omnino improbus. *ἐμῶν μενέων (ἐμοῦ μένεος) ἀπερωεὺς*, pro, *ἀπερωῶν. ὃς ἀπερωεῖ, κωλύει*, me in exserenda virtute.

365. Satis hinc apparet *προϊάλλειν, προϊάπτειν*, esse unum idemque quod *προπέμπειν.*—367. Hades *πυλάρτης*, qui portam occlusam habet; esse potest is, qui a discessu prohibet.—369. *οὐκ ἂν ὑπεξέφυγε.* ex inferis non fuisset incolumis reversurus.

370. *νῦν δ' ἐμὲ μὲν στυγέει*, non, odio habet, sed, postponit, prælata Thetide. —377, 8. *εἰ Ἕκτωρ γηθήσαι (διὰ) νῶϊ προφανείσα.* quod sollenni modo per casus absolutos effertur: *νῶϊν προφανείσαιν*, nobis in conspectum venientibus, nobis

γηθήσει προφανεῖσα ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
ἦ τις καὶ Τρώων κορέει κύνας ἠδ' οἰωνοὺς
δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
ἡ μὲν ἐποιχομένη χρυσάμπυκας ἔντυεν ἵππους
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θυγάτηρ μεγάλοιο Κρόνοιο.
αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει,
ποικίλον, ὅν ῥ' αὐτὴ ποιήσατο καὶ κάμε χερσίν.
ἡ δὲ χιτῶν' ἐνδῦσα, Διὸς νεφεληγερέταο
τεύχεσιν ἐς πόλεμον θωρήσσετο δακρυόεντα.
ἐς δ' ὄχεα φλόγεα ποσὶ βήσετο, λάζετο δ' ἔγχος
βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἡρώων, τοῖσί τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη.
Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους·
αὐτόμαται δὲ πύλαι μύκον οὐρανοῦ, ἃς ἔχον Ὧραι,
τῇς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς, Οὔλυμπός τε,
ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν νέφος, ἠδ' ἐπιθεῖναι.
τῇ ῥα δι' αὐτάων κεντρηνεκέας ἔχον ἵππους.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν ἐπεὶ ἴδε, χώσατ' ἄρ' αἰνῶς·
Ἶριν δ' ὄτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, πάλιν τρέπε, μηδ' ἔα ἄντην
ἔρχεσθ'· οὐ γὰρ καλὰ συνοισόμεθα πτόλεμόνδε.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
γυιώσω μὲν σφωῒν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους·
αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέω, κατά θ' ἅρματα ἄξω·
οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κε μάρπτησι κεραυνός·

duabus conspectis. εἰ γηθήσει, pro contrario: ut ego cum videam cohorrescere. ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας, in medio inter utramque aciem, ubi procurritur.—379, 380. Vereor sane, ne tum magna Trojanorum cædes futura sit. Τρώων τις, pro, multi.

381—396. Juno aurigatur, ἡνιοχεύει, Athene partes τοῦ παραβάτου explet.

382. ἐποιχομένη. non est, discurrens; sed, accessit dea ad equos, eosque ad iter instruxit et ornavit.—389. εἰσεβήσετο ὄχεα φλόγεα, conscendit aureum currum.

390. δάμνησι disjicit et fugat aciem pugnantium quibus infesta est.

399. πάλιν τρέπε· h. e. στραφῆναι ὀπίσω καὶ ἀνακάμψαι τῆς ὁδοῦ ποίησον.

400. οὐ καλῶς, h. e. κακῶς συμβάλοιμεν ἂν μάχῃ. Est enim συμφέρεσθαι, συμβαλεῖν, εἰς μάχην, μάχῃ. cum malo earum, cum damno et dedecore earum, congrediemur pugna; manus cum iis conseram.

405. ἀπαλθήσεσθον κεν deæ (κατὰ

ὄφρ' εἰδῇ Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν ᾧ πατρὶ μάχηται.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζομαι, οὐδὲ χολοῦμαι·
αἰεὶ γάρ μοι ἔωθεν ἐνικλᾷν, ὅ ττι νοησω.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα·
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
πρώτῃσι δὲ πύλῃσι πολυπτύχου Οὐλύμποιο
ἀντομένη κατέρυκε· Διὸς δέ σφ' ἔννεπε μῦθον·
Πῇ μέματον; τί σφῶϊν ἐνὶ φρεσὶ μαίνεται ἦτορ;
οὐκ ἐάα Κρονίδης ἐπαμυνέμεν Ἀργείοισιν.
ὧδε γὰρ ἠπείλησε Κρόνου πάϊς, εἰ τελέει περ,
γυιώσειν μὲν σφῶϊν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
αὐτὰς δ' ἐκ δίφρου βαλέειν, κατά θ' ἅρματα ἄξειν·
οὐδέ κεν ἐς δεκάτους περιτελλομένους ἐνιαυτοὺς
ἕλκε' ἀπαλθήσεσθον, ἅ κεν μάρπτῃσι κεραυνός·
ὄφρ' εἰδῇς, Γλαυκῶπις, ὅτ' ἂν σῷ πατρὶ μάχηαι.
Ἥρῃ δ' οὔτι τόσον νεμεσίζεται, οὐδὲ χολοῦται·
αἰεὶ γάρ οἱ ἔωθεν ἐνικλᾷν, ὅ ττι νοήσῃ.
ἀλλὰ σύγ', αἰνοτάτη, κύον ἀδδεὲς, εἰ ἐτεόν γε
τολμήσεις Διὸς ἄντα πελώριον ἔγχος ἀεῖραι.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
αὐτὰρ Ἀθηναίην Ἥρη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, οὐκέτ' ἔγωγε
νῶϊ ἐῶ, Διὸς ἄντα, βροτῶν ἕνεκα, πτολεμίζειν.
τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθείσθω, ἄλλος δὲ βιώτω,
ὅς κε τύχῃ. κεῖνος δὲ, τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι δικαζέτω, ὡς ἐπιεικές.
Ὣς αρα φωνήσασα, πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους.
τῇσιν δ' Ὧραι μὲν λῦσαν καλλίτριχας ἵππους.

τὰ) ἕλκεα, (καθ') ἃ, οἷς, μάρπτῃ ἂν (αὐτὰς) κεραυνός. Nam μάρπτειν est καταλαβεῖν. assequi, attingere.—406. ut intelligat Athene, se patri non parem esse. per ellipsin, ut intelligat, si— scil. quid inde eventurum sit.—408. ἐγκλᾷν, ut Lat. infringere, intercipere, inhibere, prohibere. ὅ ττι νοήσω, τὰ νοήματα, consilia mea, machinationes.

411. πρώτῃσι πύλῃσι in primo portæ aditu.—423. Deest post ἀλλὰ σύγ' apodosis: supple, *malo tuo id fiet*. vel, *at tu apud te reputa*, num ausis cum Jove pugnare.—427. οὐ—νῶϊ ἐῶ πτολεμίζειν. οὐκ ἐῶ, vetando, dehortando dissuadendo. nolim nos pugnare. non auctor sim.

429. utantur mortales sorte sua, prouti Jupiter constituerit: ἀποφθείσθω, ἀποφθαρήτω, ὅς κε τύχῃ sc. τοῦ ἀποφθεῖσθαι ἢ βιῶναι.—430. κεῖνος δὲ δικαζέτω, decernat, constituat de Trojanorum et Achivorum rebus, fortuna. τὰ ἃ φρονέων ἐνὶ θυμῷ. sua consilia prosequendo, h. e. ut ei consentaneum consiliis visum fuerit.

καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν·
ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.
αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον
μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν εὔτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Οὔλυμπόνδε δίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
ἅρματα δ' ἀμ βωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας.
αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρυόπα Ζεὺς
ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
αἱ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
ἥσθην, οὐδέ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·
Τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
οὐ μὲν θὴν κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσι κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
οὐκ ἄν με τρέψειαν, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δέ κεν τετελεσμένον ἦεν·
οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγέντε κεραυνῷ,
ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον, ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
σκυζομένη Διῒ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·

435. currum reposuerunt acclinem parieti lucido, solem excipienti, aprico.

437. τετιημέναι, contristatæ, et indignantes. proprie τετιμωρημέναι. tum λυπούμεναι.

441. ἀμ βωμοῖσι. ἀνὰ βωμῷ, in crepidine, seu loco a terra edito, ne humore currus corrumpatur, unde quoque κατακαλύπτεται λιτὶ, linteo: a λῖς, τὸ λίνον, et quod ex linteo factum. Forte hinc quoque fuit τὸ λῖτον.—444. Διὸς ἀμφὶς, seorsum a Jove, quippe iratæ; cum sint alias πάρεδροι Jovis Juno et Minerva.

447. τίφθ' οὕτω τετίησθον, quod plene vs. 432. φίλον τετιημέναι ἦτορ.—449. τοῖσι κότον αἰνὸν ἔθεσθε. κοτεῖσθε. suscepistis. habetis simultatem ingentem.

451. οὐκ ἄν με τρέψειαν. vincant, superent: οἷον ἐμόν γε μένος, κατὰ τοῖον τὸ μένος, οἷόν ἐστιν ἐμόν. alias τοῖον γάρ. pro ea virtute quæ mihi est.—453. πόλεμον πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα, πράγματα, ea, quæ fiunt in pugna, gravia et tristia: vulnera, cædes. Ante hunc versum per aposiopesin supplendum est: Sed bene vobis evenit, quod omisistis pugnam, nam fulminibus ita vos prostraturus fuissem, ut in Olympum reditus nullus fuisset; fuissetis scil. in Tartarum detrusæ.

Ἥρῃ δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα
ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
ὀλλύντ' Ἀργείων πουλὴν στρατὸν αἰχμητάων.
οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ,
πρὶν ὄρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα,
ἤματι τῷ, ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται,
στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος·
ὣς γὰρ θέσφατόν ἐστι. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
χωομένης, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
ἥμενοι, οὔτ' αὐγῇς ὑπερίονος Ἠελίοιο
τέρποντ', οὔτ' ἀνέμοισι, βαθὺς δέ τε Τάρταρος ἀμφίς·
οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὔ σευ ἔγωγε
σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
ἐν δ' ἔπεσ' Ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος Ἠελίοιο,
ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ' ἀέκουσιν ἔδυ φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
ἀσπασίη, τρίλλιστος, ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
νόσφι νεῶν ἀγαγὼν, ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
ἐν καθαρῷ· ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον,
τόν ῥ' Ἕκτωρ ἀγόρευε, Διῒ φίλος. ἐν δ' ἄρα χειρὶ
ἔγχος ἔχ' ἑνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς

461. Juno, pro sua indole, iram reprimere haud potuit, οὐκ ἔχαδε χόλον κατὰ τὸ στῆθος.—463. ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτὸν, quod tu habes robur invictum.

480. ὑπερίων, emergens in altum.

490. νόσφι νεῶν ἀγαγὼν, ποταμῷ ἔπι δινήεντι abducto et reducto a castris exercitu versus amnem Scamandrum.

491. ἐν καθαρῷ, quid sit, ipse poeta declarat: loco a cæsis vacuo. νεκύων διεφαίνετο junges, ἐφαίνετο διὰ νεκύων, inter cadavera.

καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐπ' ἀμβροσίῃσι κάπῃσιν·
ἅρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.
αὐταὶ δὲ χρυσέοισιν ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον
μίγδ' ἄλλοισι θεοῖσι, φίλον τετιημέναι ἦτορ.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Ἴδηθεν εὔτροχον ἅρμα καὶ ἵππους
Οὔλυμπόνδε δίωκε, θεῶν δ' ἐξίκετο θώκους.
τῷ δὲ καὶ ἵππους μὲν λῦσε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
ἅρματα δ' ἀμ βωμοῖσι τίθει, κατὰ λῖτα πετάσσας.
αὐτὸς δὲ χρύσειον ἐπὶ θρόνον εὐρυόπα Ζεὺς
ἕζετο, τῷ δ' ὑπὸ ποσσὶ μέγας πελεμίζετ' Ὄλυμπος.
αἱ δ' οἶαι Διὸς ἀμφὶς Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
ἥσθην, οὐδὲ τί μιν προσεφώνεον, οὐδ' ἐρέοντο.
αὐτὰρ ὁ ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·
Τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;
οὐ μὲν θὴν κάμετόν γε μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ὀλλῦσαι Τρῶας, τοῖσι κότον αἰνὸν ἔθεσθε.
πάντως, οἷον ἐμόν γε μένος καὶ χεῖρες ἄαπτοι,
οὐκ ἄν με τρέψειαν, ὅσοι θεοί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ.
σφῶϊν δὲ πρίν περ τρόμος ἔλλαβε φαίδιμα γυῖα,
πρὶν πόλεμόν τ' ἰδέειν πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δέ κεν τετελεσμένον ἦεν·
οὐκ ἂν ἐφ' ὑμετέρων ὀχέων, πληγέντε κεραυνῷ,
ἂψ ἐς Ὄλυμπον ἵκεσθον. ἵν' ἀθανάτων ἕδος ἐστίν.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐπέμυξαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη·
πλησίαι αἵγ' ἥσθην, κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην.
ἤτοι Ἀθηναίη ἀκέων ἦν, οὐδέ τι εἶπε,
σκυζομένη Διῒ πατρὶ, χόλος δέ μιν ἄγριος ᾕρει·

435. currum reposuerunt acclinem parieti lucido, solem excipienti, aprico.

437. τετιημέναι, contristatæ, et indignantes. proprie τετιμωρημέναι. tum λυπούμεναι.

441. ἀμ βωμοῖσι. ἀνὰ βωμῷ, in crepidine, seu loco a terra edito, ne humore currus corrumpatur, unde quoque καταλύπτεται λιτὶ, linteo: a λῖς, τὸ λίνον, et quod ex linteo factum. Forte hinc quoque fuit τὸ λῖτον.—444. Διὸς ἀμφὶς, seorsum a Jove, quippe iratæ; cum sint alias πάρεδροι Jovis Juno et Minerva.

447. τίφθ' οὕτω τετίησθον, quod plene vs. 432. φίλον τετιημέναι ἦτορ.—449. τοῖσι κότον αἰνὸν ἔθεσθε. κοτεῖσθε. suscepistis. habetis simultatem ingentem.

451. οὐκ ἄν με τρέψειαν. vincant, superent: οἷον ἐμόν γε μένος. κατὰ τοῖον τὸ μένος, οἷόν ἐστιν ἐμόν. alias τοῖον γάρ. pro ea virtute quæ mihi est.—453. πόλεμον πολέμοιό τε μέρμερα ἔργα, πράγματα, ea, quæ fiunt in pugna, gravia et tristia: vulnera, cædes. Ante hunc versum per aposiopesin supplendum est: Sed bene vobis evenit, quod omisistis pugnam, nam fulminibus ita vos prostraturus fuissem, ut in Olympum reditus nullus fuisset; fuissetis scil. in Tartarum detrusæ.

Ἥρη δ' οὐκ ἔχαδε στῆθος χόλον, ἀλλὰ προσηύδα·
Αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν. ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτόν·
ἀλλ' ἔμπης Δαναῶν ὀλοφυρόμεθ' αἰχμητάων,
οἵ κεν δὴ κακὸν οἶτον ἀναπλήσαντες ὄλωνται.
ἀλλ' ἤτοι πολέμου μὲν ἀφεξόμεθ', εἰ σὺ κελεύεις·
βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθ', ἥτις ὀνήσει,
ὡς μὴ πάντες ὄλωνται, ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἠοῦς δὴ καὶ μᾶλλον ὑπερμενέα Κρονίωνα
ὄψεαι, αἴκ' ἐθέλησθα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
ὀλλύντ' Ἀργείων πουλὴν στρατὸν αἰχμητάων.
οὐ γὰρ πρὶν πολέμου ἀποπαύσεται ὄβριμος Ἕκτωρ,
πρὶν ὄρθαι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα,
ἤματι τῷ, ὅτ' ἂν οἱ μὲν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχωνται,
στείνει ἐν αἰνοτάτῳ, περὶ Πατρόκλοιο πεσόντος·
ὡς γὰρ θέσφατόν ἐστι. σέθεν δ' ἐγὼ οὐκ ἀλεγίζω
χωομένης, οὐδ' εἴ κε τὰ νείατα πείραθ' ἵκηαι
γαίης καὶ πόντοιο, ἵν' Ἰαπετός τε Κρόνος τε
ἥμενοι, οὔτ' αὐγῇς ὑπερίονος Ἠελίοιο
τέρποντ', οὔτ' ἀνέμοισι, βαθὺς δέ τε Τάρταρος ἀμφίς·
οὐδ' ἢν ἔνθ' ἀφίκηαι ἀλωμένη, οὔ σευ ἔγωγε
σκυζομένης ἀλέγω, ἐπεὶ οὐ σέο κύντερον ἄλλο.
Ὣς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη λευκώλενος Ἥρη.
ἐν δ' ἔπεσ' Ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος Ἠελίοιο,
ἕλκον νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Τρωσὶν μέν ῥ' ἀέκουσιν ἔδυ φάος· αὐτὰρ Ἀχαιοῖς
ἀσπασίη, τρίλλιστος, ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή.
Τρώων δ' αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ,
νόσφι νεῶν ἀγαγὼν, ποταμῷ ἔπι δινήεντι,
ἐν καθαρῷ· ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος.
ἐξ ἵππων δ' ἀποβάντες ἐπὶ χθόνα, μῦθον ἄκουον,
τόν ῥ' Ἕκτωρ ἀγόρευε, Διῒ φίλος. ἐν δ' ἄρα χειρὶ
ἔγχος ἔχ' ἐνδεκάπηχυ· πάροιθε δὲ λάμπετο δουρὸς

461. Juno, pro sua indole, iram reprimere haud potuit, οὐκ ἔχαδε χόλον κατὰ τὸ στῆθος.—463. ὅ τοι σθένος οὐκ ἐπιεικτὸν, quod tu habes robur invictum.

480. ὑπερίων, emergens in altum.

490. νόσφι νεῶν ἀγαγὼν, ποταμῷ ἔπι δινήεντι abducto et reducto a castris exercitu versus amnem Scamandrum.

491. ἐν καθαρῷ, quid sit, ipse poeta declarat: loco a cæsis vacuo. νεκύων διεφαίνετο junges, ἐφαίνετο διὰ νεκύων, inter cadavera.

αἰχμὴ χαλκείη, περὶ δὲ χρύσεος θέε πόρκης·
τῷ ὅγ' ἐρεισάμενος, ἔπεα Τρώεσσι μετηύδα·
Κέκλυτέ μευ, Τρῶες καὶ Δάρδανοι, ἠδ' ἐπίκουροι,
νῦν ἐφάμην, νῆάς τ' ὀλέσας καὶ πάντας Ἀχαιοὺς,
ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
ἀλλὰ πρὶν κνέφας ἦλθε, τὸ νῦν ἐσάωσε μάλιστα
Ἀργείους καὶ νῆας ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθ'· αὐτὰρ καλλίτριχας ἵππους
λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων, παρὰ δέ σφισι βάλλετ' ἐδωδήν·
ἐκ πόλιος δ' ἄξασθε βόας καὶ ἴφια μῆλα
καρπαλίμως, οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζεσθε,
σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων· ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγεσθε,
ὥς κεν παννύχιοι, μέσφ' ἠοῦς ἠριγενείης,
καίωμεν πυρὰ πολλὰ, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκῃ·
μήπως καὶ διὰ νύκτα καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
φεύγειν ὁρμήσωνται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
μὴ μὰν ἀσπουδί γε νεῶν ἐπιβαῖεν ἕκηλοι·
ἀλλ' ὥς τις τούτων γε βέλος καὶ οἴκοθι πέσσῃ,
βλήμενος ἢ ἰῷ, ἢ ἔγχει ὀξυόεντι,
νηὸς ἐπιθρώσκων· ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος
Τρωσὶν ἔφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν Ἄρηα.
κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ Διῒ φίλοι ἀγγελλόντων,
παῖδας πρωθήβας, πολιοκροτάφους τε γέροντας
λέξασθαι περὶ ἄστυ, θεοδμήτων ἐπὶ πύργων.
θηλύτεραι δὲ γυναῖκες ἐνὶ μεγάροισιν ἑκάστη
πῦρ μέγα καιόντων. φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω,
μὴ λόχος εἰσέλθῃσι πόλιν, λαῶν ἀπεόντων.
ὧδ' ἔστω, Τρῶες μεγαλήτορες, ὡς ἀγορεύω.
μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὑγιὴς, εἰρημένος ἔστω·
τὸν δ', ἠοῦς, Τρώεσσι μεθ' ἱπποδάμοις ἀγορεύσω.

498. ἐφάμην μὲν, ἂψ ἀπονοστήσειν νῦν.
502. πειθώμεθα νυκτί. nocte ingruente ac cogente desistamus a pugno.—504. λύσαθ' ὑπ' ἐξ ὀχέων.—512. Curemus autem, provideamus, ne sine omni molestia, (ἄνευ πόνου, nam οἱ πονοῦντες, κακοπαθοῦντες, ut se malo eripiant, σπεύδουσι) pacate, discessum parent.—513. sed ut sint qui vulnus secum auferant; cui domi medeantur. βέλος dolorem ex vulnere accepto. πέσσειν fovere et curare.

515. νηὸς ἐπιθρώσκων. pro ἐπιβαίνων. ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος abhorreat, pro vereatur, nolit.

519. jubento pueros et senes excubias agere; λέξασθαι; collocare et disponere se, ut excubent in muris, ἐπὶ πύργων.

524. Et hæc quidem, quæ in præsens utilia esse possunt, nunc dicta sunto.—527. κηρεσσιφορήτους malo fato advectos: pro interpretatione est versus, qui subjicitur.—529. ἐπὶ νυκτὶ, ἐν νυκτὶ, διὰ νυκτός. tum φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς. providendo caveamus nobis ipsis vigilias agendo. — 530. πρωῒ δ' ὑπηοῖοι, ὑπὸ τὴν ἠῶ, θωρηχθέντες, ἐγείρωμεν μάχην σὺν τεύχεσι. — 532. εἴσομαι videbo, experiar, uter nostrum superior fuerit pugnando.—535. ἣν ἀρετὴν διαείσεται. spectandam dabit virtutem suam, media verbi διαείδομαι vi: quod nos passive efferimus. *Cras spectabitur qua sit virtute, quæ ejus sit virtus.*

538—541. ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον omnino pro crastino die, αὔριον. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς—*utinam ego tam certe consequi possem immortalitatem, quam certe crastino die Achivi male sibi res suas evenire videbunt.*

ἔλπομαι, εὐχόμενος Διΐ τ', ἄλλοισί τε θεοῖσιν,
ἐξελάαν ἐνθένδε κύνας κηρεσσιφορήτους,
οὓς Κῆρες φορέουσι μελαινάων ἐπὶ νηῶν.
ἀλλ' ἤτοι ἐπὶ νυκτὶ φυλάξομεν ἡμέας αὐτούς·
πρωῒ δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
εἴσομαι, αἴ κέ μ' ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης
πὰρ νηῶν πρὸς τεῖχος ἀπώσεται, ἤ κεν ἐγὼ τὸν
χαλκῷ δῃώσας, ἔναρα βροτόεντα φέρωμαι.
αὔριον ἣν ἀρετὴν διαείσεται, αἴ κ' ἐμὸν ἔγχος
μείνῃ ἐπερχόμενον. ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
κείσεται οὐτηθεὶς, πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι,
ἠελίου ἀνιόντος ἐς αὔριον. αἲ γὰρ ἐγὼν ὣς
εἴην ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα,
τιοίμην δ' ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων,
ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισιν.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν.
οἱ δ' ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἱδρώοντας,
δῆσαν δ' ἱμάντεσσι παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος·
ἐκ πόλιος δ' ἄξαντο βόας καὶ ἴφια μῆλα
καρπαλίμως· οἶνον δὲ μελίφρονα οἰνίζοντο,
σῖτόν τ' ἐκ μεγάρων, ἐπὶ δὲ ξύλα πολλὰ λέγοντο.
κνίσσην δ' ἐκ πεδίου ἄνεμοι φέρον οὐρανὸν εἴσω.
Οἱ δὲ, μέγα φρονέοντες, ἐπὶ πτολέμοιο γεφύρας
εἵατο παννύχιοι· πυρὰ δέ σφισι καίετο πολλά.
ὡς δ' ὅτ' ἐν οὐρανῷ ἄστρα φαεινὴν ἀμφὶ σελήνην
φαίνετ' ἀριπρεπέα, ὅτε τ' ἔπλετο νήνεμος αἰθὴρ,
ἔκ τ' ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ, καὶ πρώονες ἄκροι,
καὶ νάπαι· οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπεῤῥάγη ἄσπετος αἰθὴρ,
πάντα δέ τ' εἴδεται ἄστρα· γέγηθε δέ τε φρένα ποιμήν·

τόσσα, μεσηγὺ νεῶν ἠδὲ Ξάνθοιο ῥοάων,
Τρώων καιόντων πυρὰ φαίνετο Ἰλιόθι πρό.
χίλι' ἄρ' ἐν πεδίῳ πυρὰ καίετο· πὰρ δὲ ἑκάστῳ
εἵατο πεντήκοντα, σέλᾳ πυρὸς αἰθομένοιο.
ἵπποι δὲ κρῖ λευκὸν ἐρεπτόμενοι καὶ ὀλύρας,
ἑσταότες παρ' ὄχεσφιν, εὔθρονον Ἠῶ μίμνον.

559. Sedent ἐν, ἐπὶ, σέλᾳ πυρὸς; παρὰ τῇ πυρᾷ.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ ι.

ARGUMENTUM.

Trojanis excubias agentibus Achivi noctem inter curas et sollicitudines exigunt—9. Agamemnon salute desperata convocat concionem et discessum suadet—28. Surgit tandem Diomedes et pusillanimum Agamemnonem increpat, Achivis faventibus—51. Tum Nestor excubias disponere et corpus cibo recreare jubet, ut inter epulas amplius dispiciatur quid facto opus sit—79. Utrumque rex exsequitur—91. Epulis factis Nestor suadet placare Achillem—113. Promto ad hoc animo munera recenset Agamemnon quæ ad Achillem placandum largiturus sit—161. Decernitur legatio ad Achillem; eaque in viam se committit—184. Achillem citharam pulsantem, assidente Patroclo, inveniunt; benigne excipiuntur:—221. epulis factis Ulysses primo verba facit—306. quibus Achilles aspere respondet—429. Excipit dicentem Phœnix novisque modis flectere pervicacem ejus animum studet—601. Nil remittens ab ira Achilles Phœnicem apud se pernoctare jubet, Ajacem cum Ulysse dimittit—616. Achille iterum frustra ab Ajace compellato,—651. discedunt legati, Ajax et Ulysses, et audita renuntiant Achivis—691. Ceteris perculsis Diomedes animose, ut in posterum diem prælii fortunam experiantur, suadet—ad f.

ΩΣ οἱ μὲν Τρῶες φυλακὰς ἔχον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
θεσπεσίη ἔχε Φῦζα, Φόβου κρυόεντος ἑταίρη·
πένθεϊ δ' ἀτλήτῳ βεβολήατο πάντες ἄριστοι.
ὡς δ' ἄνεμοι δύο πόντον ὀρίνετον ἰχθυόεντα,
Βορέης καὶ Ζέφυρος, τώ τε Θρῄκηθεν ἄητον,
ἐλθόντ' ἐξαπίνης· ἄμυδις δέ τε κῦμα κελαινὸν
κορθύεται· πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν·
ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἀτρείδης δ' ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος ἦτορ,
φοίτα, κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελεύων,
κλήδην εἰς ἀγορὴν κικλήσκειν ἄνδρα ἕκαστον,
μηδὲ βοᾶν· αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτοισι πονεῖτο.
ἷζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες. ἂν δ' Ἀγαμέμνων
ἵστατο δακρυχέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
ἥ τε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ·
ὣς ὁ βαρὺ στενάχων ἔπε' Ἀργείοισι μετηύδα·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
Ζεύς με μέγα Κρονίδης ἄτῃ ἐνέδησε βαρείῃ·
σχέτλιος, ὃς πρὶν μέν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·
νῦν δὲ κακὴν ἀπάτην βουλεύσατο, καί με κελεύει
δυσκλέα Ἄργος ἱκέσθαι, ἐπεὶ πολὺν ὤλεσα λαόν.
οὕτω που Διῒ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
ὃς δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα,
ἠδ' ἔτι καὶ λύσει· τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶ μέγιστον.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες,
φεύγωμεν σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν·
οὐ γὰρ ἔτι Τροίην αἱρήσομεν εὐρυάγυιαν.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.

2. Φύζα est Terror, quo consternati homines, inclinatis rebus et animis, fugam circumspiciunt, quæ φόβος est.

4. ὡς δ' ἄνεμοι δύο. Comparatio inter fluctus curarum et fluctus maris a ventis agitati. ὣς ἐδαΐζετο θυμὸς, in varias partes rapiebatur.—5. ἐλθόντε, ruentes, ut sæpe ἔρχεσθαι. ἐλθεῖν.—6. ἄμυδις κῦμα κορθύεται. ἅμα σὺν τοῖς ἀνέμοις, ὁμοῦ, κορυφοῦται.—7. πολλὸν δὲ παρὲξ ἅλα φῦκος ἔχευαν sc. ἄνεμοι, παρεξέχευαν παρ' ἅλα, ἐξ ἁλὸς, φῦκος, ad littus maris.

12. αὐτὸς πονεῖτο, ad exsequendam rem operam dedit: αὐτοδιακονῶν. præconis partibus ipse fungens. μετὰ πρώτοις ἐπονεῖτο, præconis munere functus est, ἐν, inter primos.—13. ἷζον δ' ἐν ἀγορῇ τετιηότες. afflicti; excruciantes se.—15. ἥ τε καταχέει ὕδωρ, simpl. stillat.—16. ὣς ὁ βαρὺ στενάχων. proprie comparatio postulabat δακρυχέων.

23. μέλλει, δοκεῖ.—24. κατέλυσε, κατέρριψε πόλεις.

27. φεύγωμεν simpliciter, discedamus.

δὴν δ' ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
  Ἀτρείδη, σοὶ πρῶτα μαχήσομαι ἀφραδέοντι,
ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἀγορῇ· σὺ δὲ μή τι χολωθῇς.
ἀλκὴν μέν μοι πρῶτος ὀνείδισας ἐν Δαναοῖσι,
φὰς ἔμεν ἀπτόλεμον καὶ ἀνάλκιδα· ταῦτα δὲ πάντα
ἴσασ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι, ἠδὲ γέροντες.
σοὶ δὲ διάνδιχα δῶκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω·
σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων·
ἀλκὴν δ' οὔτοι δῶκεν, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
δαιμόνι', οὕτω που μάλα ἔλπεαι υἷας Ἀχαιῶν
ἀπτολέμους τ' ἔμεναι καὶ ἀνάλκιδας, ὡς ἀγορεύεις;
εἰ δέ τοι αὐτῷ θυμὸς ἐπέσσυται, ὥστε νέεσθαι,
ἔρχεο· πάρ τοι ὁδὸς, νῆες δέ τοι ἄγχι θαλάσσης
ἑστᾶσ', αἵ τοι ἕποντο Μυκήνηθεν μάλα πολλαί.
ἀλλ' ἄλλοι μενέουσι καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ,
εἰσόκε περ Τροίην διαπέρσομεν. εἰ δὲ καὶ αὐτοί·
φευγόντων σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
νῶϊ δ', ἐγὼ Σθένελός τε, μαχησόμεθ', εἰσόκε τέκμωρ
Ἰλίου εὕρωμεν· σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπίαχον υἷες Ἀχαιῶν,
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετεφώνεεν ἱππότα Νέστωρ·
  Τυδείδη, πέρι μὲν πολέμῳ ἔνι καρτερὸς ἐσσὶ,
καὶ βουλῇ μετὰ πάντας ὁμήλικας ἔπλευ ἄριστος·
οὔτις τοι τὸν μῦθον ὀνόσσεται, ὅσσοι Ἀχαιοὶ,
οὐδὲ πάλιν ἐρέει. ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων.
ἦ μὴν καὶ νέος ἐσσὶ, ἐμὸς δέ κε καὶ πάϊς εἴης
ὁπλότερος γενεῆφιν· ἀτὰρ πεπνυμένα βάζεις

32. μαχήσομαι alias ἔπεσιν adjicitur: non modo de contradicente, verum etiam de objurgante. — 33. ἣ θέμις ἐστί. pro ὡς, καθὼς, *ita ut*, *pro eo quod*, in concilio facere fas est, deliberatione proposita.

37. διάνδιχα δῶκε. proprie *divisim*; nunc *e binis alterum*.—38. Loco et dignitate omnes antecellis. —39. ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον. *Atqui verum principatum facit fortitudo; ea in te non est*.—46. εἰ δὲ καὶ αὐτοὶ scil. φεύγειν θέλουσι, φευγέτωσαν.—49 τέκμωρ Ἰλίου de excidio jam π. 30. σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν. ἠλύθαμεν. σὺν θεῷ omnino est deo volente, annuente, propitio.

56. οὐδὲ πάλιν ἐρέει. *contradicet*. ἀτὰρ οὐ τέλος ἵκεο μύθων. *tu non omnia eloquutus es quæ ad rem erant*. οὐκ ἐτέλεσας τὸν μῦθον. objurgasti Agamemnonem; rebus infectis non discedendum esse dixisti, verum consilia de modo exsequendi haud subjecisti.—58. βάζεις (πρὸς) βασιλῆας Ἀργείων.

Ἀργείων βασιλῆας, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν, ὃς σεῖο γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
ἐξείπω, καὶ πάντα διίξομαι· οὐδέ κέ τίς μοι
μῦθον ἀτιμήσει', οὐδὲ κρείων Ἀγαμέμνων.
ἀφρήτωρ, ἀθέμιστος, ἀνέστιός ἐστιν, ἐκεῖνος,
ὃς πολέμου ἔραται ἐπιδημίου, ὀκρυόεντος.
ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ.
δόρπα τ' ἐφοπλισόμεσθα· φυλακτῆρες δὲ ἕκαστοι
λεξάσθων παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν τείχεος ἐκτός.
κούροισι μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι. αὐτὰρ ἔπειτα,
Ἀτρείδη, σὺ μὲν ἄρχε· σὺ γὰρ βασιλεύτατός ἐσσι.
δαίνυ δαῖτα γέρουσιν· ἔοικέ τοι, οὔτοι ἀεικές.
πλεῖαί τοι οἴνου κλισίαι, τὸν νῆες Ἀχαιῶν
ἠμάτιαι Θρήκηθεν ἐπ' εὐρέα πόντον ἄγουσι.
πᾶσά τοι ἔσθ' ὑποδεξίη, πολέεσσι δ' ἀνάσσεις.
πολλῶν δ' ἀγρομένων, τῷ πείσεαι, ὅς κεν ἀρίστην
βουλὴν βουλεύσῃ· μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς
ἐσθλῆς καὶ πυκινῆς, ὅτι δήϊοι ἐγγύθι νηῶν
καίουσι πυρὰ πολλά· τίς ἂν τάδε γηθήσειε;
νὺξ δ' ἥδ' ἠὲ διαῤῥαίσει στρατὸν, ἠὲ σαώσει.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
ἐκ δὲ φυλακτῆρες σὺν τεύχεσιν ἐσσεύοντο,
ἀμφί τε Νεστορίδην Θρασυμήδεα, ποιμένα λαῶν,
ἠδ' ἀμφ' Ἀσκάλαφον καὶ Ἰάλμενον, υἷας Ἄρηος,
ἀμφί τε Μηριόνην, Ἀφαρῆά τε, Δηΐπυρόν τε,
ἠδ' ἀμφὶ Κρείοντος υἱὸν, Λυκομήδεα δῖον·
ἕπτ' ἔσαν ἡγεμόνες φυλάκων, ἑκατὸν δὲ ἑκάστῳ
κοῦροι ἅμα στεῖχον, δολίχ' ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες,
κὰδ δὲ μέσον τάφρου καὶ τείχεος ἷζον ἰόντες·
ἔνθα δὲ πῦρ κείαντο, τίθεντο δὲ δόρπα ἕκαστος.

61. ἐξείπω καὶ διίξομαι πάντα. διελεύσομαι. Iterum jungitur conjunctivus omisso ἂν cum futuro: *eloquar et oratione persequar*.

63. ἀφρήτωρ φρατρίας μὴ μετέχων, ut ἄφυλος, ἀθέμιστος, ἄδικος, παράνομος, ἀνέστιος, ἑστίαν μὴ ἔχων. h. l. de eo, qui dignus sit, ut pro tali habeatur.

69. σὺ μὲν ἄρχε tu rerum agendarum fac exordium hoc: para epulas, quibus seniores excipias, ut, dimissis junioribus, sermones seri inter nos possint familiariter. — 73. ὑποδεξίη omnis apparatus qui ad excipiendos alios epulis necessarius est, ἡ πρὸς ὑποδοχὴν χορηγία.—75. μάλα δὲ χρεὼ πάντας Ἀχαιοὺς sc. ἱκάνει. ἀφικνεῖται, h. κατέλαβεν.—78. νὺξ ἥδε. quæ hac nocte consilia capientur.—87. κατὰ μέσον τάφρου καὶ τείχεος, in intervallo inter vallum et fossam. —τίθεντο δόρπον, pararunt.

'Ατρείδης δὲ γέροντας ἀολλέας ἦγεν 'Αχαιῶν
ἐς κλισίην, παρὰ δέ σφι τίθει μενοεικέα δαῖτα·
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
τοῖς ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο μῆτιν
Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
'Ατρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, 'Αγάμεμνον,
ἐν σοὶ μὲν λήξω, σέο δ' ἄρξομαι. οὕνεκα πολλῶν
λαῶν ἐσσὶ ἄναξ, καί τοι Ζεὺς ἐγγυάλιξε
σκῆπτρόν τ'. ἠδὲ θέμιστας, ἵνα σφίσι βουλεύησθα·
τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι,
κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅταν τινὰ θυμὸς ἀνώγῃ
εἰπεῖν εἰς ἀγαθόν· σέο δ' ἕξεται. ὅ ττι κεν ἄρχῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
οὐ γάρ τις νόον ἄλλος ἀμείνονα τοῦδε νοήσει,
οἷον ἐγὼ νοέω, ἠμὲν πάλαι, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν,
ἐξέτι τοῦ, ὅτε Διογενεῦς Βρισηΐδα κούρην
χωομένου 'Αχιλῆος ἔβης κλισίηθεν ἀπούρας·
οὔ τι καθ' ἡμέτερόν γε νόον· μάλα γάρ τοι ἔγωγε
πόλλ' ἀπεμυθεόμην· σὺ δὲ σῷ μεγαλήτορι θυμῷ
εἴξας, ἄνδρα φέριστον, ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν,
ἠτίμησας· ἑλὼν γὰρ ἔχεις γέρας. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
φραζώμεσθ', ὥς κέν μιν ἀρεσσάμενοι πεπίθοιμεν
δώροισί τ' ἀγανοῖσιν, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.

97. Sententia est absoluta: *Ad te unum, Agamemnon, summa eorum, quæ dicenda habeo, spectat. Quando quidem tu es multorum populorum rex:* (h. rerum summa apud te est) *convenit tibi et consulere iis bene et bene consulta aliorum audire, et optima quævis, etiam ab aliis in medium allata, exsequi; cedit enim tibi laudi et honori, quodcunque probatum ac decretum fuerit.*—99. ἵνα σφίσι βουλεύησθα ut iis consulas, h. in eorum utilitatem.—100. πέρι, περὶ, ὑπὲρ ἄλλων. plus quam alius quisquam. ἔπος, consilium.—101. κρηῆναι δὲ καὶ ἄλλῳ, ὅταν—pro, κρηῆναι δὲ καὶ, ad effectum adducere, ὅταν ἄλλον τινὰ θυμὸς ἀνώγῃ εἰπεῖν εἰς ἀγαθὸν, h. e. ὅταν, vel ἐὰν, ἄλλος τις εἴπῃ ἄν τι εἰς ἀγαθόν.—102. σέο δ' ἕξεται ὅ ττι κεν ἄρχῃ. ἄρχειν est κρατεῖν, νικᾷν. quæcunque sententia potior habebitur, suffragiis probabitur, tua sanctione firmabitur: ut ἔχεται τινός τι. quatenus est in ejus potestate et manu.—103. Eloquar sententiam meam, quam esse arbitror optimam, quamque ab initio animo fovi. νόος, ἔννοια, νόημα.—109. πόλλ' ἀπεμυθεόμην, dehortatus sum.—110. σῷ θυμῷ εἴξας, affectibus obtemperando, iræ, superbiæ, libidini. ὃν ἀθάνατοί περ ἔτισαν. Omnino a Jove, a diis, τιμᾶσθαι dicuntur, qui sunt regio genere et loco. ἠτίμησας. injuria affecisti ignominiosa erepto vi præmio virtutis.

112. Jungenda πεπίθοιμέν μιν, tum modus adjectus. ἀρεσσάμενοι, placando.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν 'Αγαμέμνων·
ὦ γέρον, οὔ τι ψεῦδος ἐμὰς ἄτας κατέλεξας·
ἀασάμην, οὐδ' αὐτὸς ἀναίνομαι· ἀντί νυ πολλῶν
λαῶν ἐστιν ἀνὴρ, ὅν τε Ζεὺς κῆρι φιλήσῃ,
ὡς νῦν τοῦτον ἔτισε, δάμασσε δὲ λαὸν 'Αχαιῶν·
ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην. φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα·
ὑμῖν δ' ἐν πάντεσσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω,
ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
πηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ποσσὶν ἄροντο.
οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
ὅσσα μοι ἠνείκαντο ἀέθλια μώνυχες ἵπποι.
δώσω δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον ἐϋ κτιμένην ἕλεν αὐτὸς,
ἐξελόμην, αἳ κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰς μέν οἱ δώσω, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρων
κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,
ἣ θέμις ἀνθρώπων πέλει, ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν.
ταῦτα μὲν αὐτίκα πάντα παρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηησάσθω,
εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' 'Αχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθω,
αἵ κε μετ' 'Αργείην 'Ελένην κάλλισται ἔωσιν.
εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' 'Αχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
γαμβρός κέν μοι ἔοι· τίσω δέ μιν ἶσον 'Ορέστῃ,
ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.

115. Jam h. l. ἄται sunt ἁμαρτίαι. ἀδικίαι.—116. ἀντί νυ πολλῶν. νὺ pro δή.—117. ὅν τε Ζεὺς (ἐν) κῆρι φιλήσῃ. Est is θεοφιλής.—119. φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας. ὀργῇ πεισθείς. ira victus, sed gravi et atroci. λευγαλέαι sunt h. l. perversæ, stolidæ: alias omnino ὀλέθριαι.—122. ἀπύρους τρίποδας. possunt, esse et, nondum igni admoti, et, omnino igni non admovendi. Alterum hoc amplectuntur veteres.—124. ἵππους νικηφόρους, ἀθλοφόρους, designat; πηγοὺς, εὐπαγεῖς, εὐτραφεῖς.—125. οὔ κεν ἀλήϊος, ἄπορος, πένης.—130. ἐξελόμην, tanquam ἐξαίρετα, manubiarum loco, mihi ipse delegi e præda.—131. μετὰ δ' ἔσσεται. non, in eo numero; sed, una cum his, erit.

141. Ἄργος 'Αχαιϊκὸν, dixit universe pro patria, seu Peloponneso. non pro urbe. v. ad β. 684. οὖθαρ ἀρούρης. Ager *fertilis*, pinguis, uber, declaratus per mammam agri: *Uber terræ* hinc deflexit Virgilius.—143. τρέφεται θαλίῃ

τρεῖς δέ μοι εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·
τάων, ἥν κ' ἐθέλῃσι, φίλην ἀνάεδνον ἀγέσθω
πρὸς οἶκον Πηλῆος· ἐγὼ δ' ἐπὶ μείλια δώσω
πολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί·
ἑπτὰ δέ οἱ δώσω εὖ ναιόμενα πτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε. καὶ Ἱρὴν ποιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν.
πᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι πολύῤῥηνες, πολυβοῦται,
οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι, θεὸν ὥς, τιμήσουσι,
καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
ταῦτά κε οἱ τελέσαιμι μεταλήξαντι χόλοιο.
δμηθήτω· Ἀΐδης τοι ἀμείλιχος, ἠδ' ἀδάμαστος·
τοὔνεκα καί τε βροτοῖσι θεῶν ἔχθιστος ἁπάντων·
καί μοι ὑποστήτω, ὅσσον βασιλεύτερός εἰμι,
ἠδ' ὅσσον γενεῇ προγενέστερος εὔχομαι εἶναι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρείδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
δῶρα μὲν οὐκ ἔτ' ὀνοστὰ διδοῖς Ἀχιλῆϊ ἄνακτι·
ἀλλ' ἄγετε κλητοὺς ὀτρύνομεν, οἵ κε τάχιστα
ἔλθωσ' ἐς κλισίην Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος.
εἰ δ' ἄγε, τοὺς ἂν ἐγὼ ἐπιόψομαι, οἱ δὲ πιθέσθων.
Φοίνιξ μὲν πρώτιστα, Διῒ φίλος, ἡγησάσθω·

ἐνὶ πολλῇ, laute et literaliter.—147. Achilles filiam ducito non modo sine pretio soluto, quod heroicæ vitæ mos ferebat, ἀνάεδνον, verum etiam dotem seu dona nuptialia cum filia a parente recipiet: ἐπὶ μείλια δώσω. ἐπιδώσω μείλια, et quidem tanta, quanta nemo alius cum filia munera dedit, ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.—153. νέαται Πύλου. Erit Pylus de tractu accipiendum, in cujus extremis partibus, ἐσχατιαῖς, ad mare, sitæ erant urbes.—155. δωτῖναι, munera regibus tunc offerri solita, ut in Oriente, pro tributo voluntario.—156. θέμιστες videntur h. l. esse τὰ δίκαια, jure præstanda, adeoque imperata.—158. Hades ἀμείλιχος· Virgil. Ge. iv. 470. *nesciaque humanis precibus mansuescere corda*. θεῶν ἔχθιστος unde inf. 312. ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν.—160. καί μοι ὑποστήτω. cedito. nam ὑποστῆναι, proprie, στῆναι ὑπό τινα, et τινι. Jungenda autem: δμηθήτω καί μοι ὑποστήτω.

164. οὐκ ἔτ' ὀνοστά. οὐ μεμπτά. tenendum hoc per totum Homerum, οὐκέτι simpliciter pro οὐκ, οὐ, esse dictum. διδοῖς, de conatu dandi; promittis.

165. κλητοὺς, nomine excitatos, et delectos, ire jubebimus.—167. τοὺς ἂν ἐγὼ ἐπιόψομαι, deligam, ex inspectione singulorum et consideratione, tanquam recensu facto. τοὺς—οἵδε, h. οὓς—ἐκεῖνοι.

171. εὐφημῆσαί τε κέλεσθε, notum est ex latinis: *favere lingua*, h. e. piis et religiosis verbis uti, et a profanis vocibus et clamoribus abstinere.

αὐτὰρ ἔπειτ' Αἴας τε μέγας καὶ δῖος Ὀδυσσεύς.
κηρύκων δ' Ὀδίος τε καὶ Εὐρυβάτης ἅμ' ἑπέσθων.
φέρτε δὲ χερσὶν ὕδωρ, εὐφημῆσαί τε κέλεσθε,
ὄφρα Διῒ Κρονίδῃ ἀρησόμεθ', αἴ κ' ἐλεήσῃ.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἑαδότα μῦθον ἔειπεν.
αὐτίκα κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι. δεπάεσσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τε, πίον θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
ὡρμῶντ' ἐκ κλισίης Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
τοῖσι δὲ πόλλ' ἐπέτελλε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
δενδίλλων ἐς ἕκαστον, Ὀδυσσῆϊ δὲ μάλιστα,
πειρᾶν, ὡς πεπίθοιεν ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὼ δὲ βάτην παρὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
πολλὰ μάλ' εὐχομένω γαιηόχῳ Ἐννοσιγαίῳ.
ῥηϊδίως πεπιθεῖν μεγάλας φρένας Αἰακίδαο.
Μυρμιδόνων δ' ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθην·
τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ,
καλῇ, δαιδαλέῃ, ἐπὶ δ' ἀργύρεον ζυγὸν ἦεν,
τὴν ἄρετ' ἐξ ἐνάρων, πόλιν Ἠετίωνος ὀλέσσας·
τῇ ὅγε θυμὸν ἔτερπεν, ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.
Πάτροκλος δέ οἱ οἶος ἐναντίος ἧστο σιωπῇ,
δέγμενος Αἰακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων.
τὼ δὲ βάτην προτέρω, ἡγεῖτο δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
σταν δὲ πρόσθ' αὐτοῖο· ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς,
αὐτῇ σὺν φόρμιγγι, λιπὼν ἕδος, ἔνθα θάασσεν.
ὡς δ' αὔτως Πάτροκλος, ἐπεὶ ἴδε φῶτας, ἀνέστη.
τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Χαίρετον· ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον· ἦ τι μάλα χρεώ·
οἵ μοι σκυζομένῳ περ Ἀχαιῶν φίλτατοί ἐστον.

175 ἐπεστέψαντο ποτοῖο. vino repleverunt, usque ad oram et labia craterum: distribuebant libaturis pueri vinum e cratere haustum poculis; et quidem alteri post alterum, deinceps, certo ordine: scil. a dextra versus lævam progressi, ἐπιδέξια.—180. δενδίλλων ἐς ἕκαστον: oculis modo in hunc, modo in illum conjectis; ut facimus monendo, rogando, hortando, blandiendo.

182. παρὰ θῖνα—secundum littus.

187. ἐπὶ δὲ αὐτῇ ζυγὸν ἀργύρεον, jugum citharæ, cui verticilli sunt inserti, superior citharæ pars, πῆχυς: non autem ponticulus transversus in inferiore parte.—189. ἄειδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν, facta præclara; πράξεις εὐκλεεῖς. Sic Lat. *laudes*. — 191. Patroclus sedebat tacitus, δεδεγμένος, ὁπότε Αἰακίδης λήξειεν ἀοιδῆς. non tam expectans Achillem: quam, tacitus sedens tamdiu, quamdiu ille canebat—197. ἦ φίλοι ἄνδρες ἱκάνετον, pro ἐστὸν φίλοι, οἳ ἱκάνετον. ἦ χρειὼ

Ὣς ἄρα φωνήσας προτέρω ἄγε δῖος Ἀχιλλεύς,
εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι, τάπησί τε πορφυρέοισιν·
αἶψα δὲ Πάτροκλον προσεφώνεεν, ἐγγὺς ἐόντα·
Μείζονα δὴ κρητῆρα, Μενοιτίου υἱὲ, καθίστα,
ζωρότερον δὲ κέραιε, δέπας δ' ἔντυνον ἑκάστῳ.
οἱ γὰρ φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
αὐτὰρ ὅγε κρεῖον μέγα κάββαλεν ἐν πυρὸς αὐγῇ,
ἐν δ' ἄρα νῶτον ἔθηκ' ὄϊος καὶ πίονος αἰγὸς,
ἐν δὲ συὸς σιάλοιο ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ.
τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων, τάμνε δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς·
καὶ τὰ μὲν εὖ μίστυλλε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρε·
πῦρ δὲ Μενοιτιάδης δαῖε μέγα, ἰσόθεος φώς.
αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ πῦρ ἐκάη, καὶ φλὸξ ἐμαράνθη,
ἀνθρακιὴν στορέσας, ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσε·
πάσσε δ' ἁλὸς θείοιο, κρατευτάων ἐπαείρας.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤπτησε, καὶ εἰν ἐλεοῖσιν ἔχευε,
Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ,
καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
τοίχου τοῦ ἑτέροιο· θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει
Πάτροκλον, ὃν ἑταῖρον· ὁ δ' ἐν πυρὶ βάλλε θυηλάς.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
νεῦσ' Αἴας Φοίνικι· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς,

μάλα ἱκάνει ἐφ' ὑμᾶς κατά τι. aliqua in re haud dubie magna necessitas vos urget, ut me adeundo vobis opus sit.

202. μείζονα κρητῆρα. nam, adstabat crater, isque, cum pauci potarent, minor; nunc plures adveniunt.—203. ζωρότερον, meracius infundere jubet, ad reficiendas vires virorum, ex via; et sera jam nocte profectorum.

206. mactatarum pecudum tergora ponuntur, καταβάλλονται, in mensa seu tabula carnaria, κρεῖον, ut in partes secentur, mox verubus infigendas et igni torrendas ἐν πυρὸς αὐγῇ. in loco igni collustrato, ad, juxta focum.—208. ῥάχιν τεθαλυῖαν ἀλοιφῇ, tergum nitidum pinguedine, adipe, porci bene pasti, σιάλου, εὐτραφοῦς.—209. τῷ δ' ἔχεν Αὐτομέδων. Patroclo, in ejus gratiam, ἔχεν, ἀντεῖχεν.—212. strue lignorum incensa, expectatur carbonum ardentium copia, carnibus torrendis idonea; et carnes sale adsperguntur; alibi etiam farina.

213. ὀβελοὺς τάνυσσε, pro simplici ἐπίθει, ἔθετο. — 214. κρατευτάων ἐπαείρας. fulcra cogita, quibus veru utrinque in extremis partibus innititur, forte simpliciter lateres, vel saxa, alias statumina ferrea.—215 εἰν ἐλεοῖσιν ἔθηκε. ad dissecandas carnes et frusta singulis, convivis apponenda, ponitur in medio mensa, ἐλεὸς, inde carnes sectæ in sua cuique mensa apponuntur cum pane in canistro. — 218. Ex adverso sedebat Achilles: quod honoris significationem tum habebat, κατὰ τοίχου τοῦ ἑτέρου.

πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας, δείδεκτ' Ἀχιλῆα·
Χαῖρ', Ἀχιλεῦ· δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς,
ἠμὲν ἐνὶ κλισίῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
ἠδὲ καὶ ἐνθάδε νῦν· πάρα γὰρ μενοεικέα πολλὰ
δαίνυσθ'· ἀλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτου ἔργα μέμηλεν·
ἀλλὰ λίην μέγα πῆμα, Διοτρεφὲς, εἰσορόωντες,
δείδιμεν· ἐν δοιῇ δὲ σαωσέμεν, ἢ ἀπολέσθαι
νῆας ἐϋσσέλμους, εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκήν.
ἐγγὺς γὰρ νηῶν καὶ τείχεος αὖλιν ἔθεντο
Τρῶες ὑπέρθυμοι, τηλεκλητοί τ' ἐπίκουροι,
κειάμενοι πυρὰ πολλὰ κατὰ στρατὸν, οὐδ' ἔτι φασὶ
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι.
Ζεύς δέ σφι Κρονίδης ἐνδέξια σήματα φαίνων
ἀστράπτει· Ἕκτωρ δὲ μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων
μαίνεται ἐκπάγλως, πίσυνος Διΐ, οὐδέ τι τίει
ἀνέρας, οὐδὲ θεούς, κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν.
ἀρᾶται δὲ τάχιστα φανήμεναι Ἠῶ δῖαν·
στεῦται γὰρ νηῶν ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα,
αὐτάς τ' ἐμπρήσειν μαλεροῦ πυρὸς, αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
δηώσειν παρὰ τῇσιν ὀρινομένους ὑπὸ καπνοῦ.

225. δαιτὸς οὐκ ἐπιδευεῖς scil ἐσμέν. omisso verbo substantivo usu antiquo multis in locis, ubi verbum quoque accommodatum erat. οὐκ ἐπιδεύομεν, satiati sumus cibis largiter a te appositis.

226, 7. ἠμὲν—ἠδὲ sensus est: tam laute a te excepti sumus hic, quam ab ipso Agamemnone excipi solemus; verum epulandi nobis non erat cupido; de epulis non agitur nunc.—227. πάρεστι πολλὰ,—ὥστε τινὰ δαίνυσθαι, ad epulandum apposita sunt; quibus vesci liceat.—228. δαιτὸς ἔργα, antique quod postea δαιτὸς χρῆμα, pro δαῖς.

229. cum periculum præsens sit ante oculos, in metu versamur. — 230. ἐν δοιῇ δὲ (vel, γίνεται τὸ πρᾶγμα, vel γινόμεθα, ἐσμὲν, διστάζομεν) ἢ (quid faciendum sit. ὡς ἡμᾶς ἢ) σώσειν τὰς νῆας, ἢ (αὐτὰς) ἀπολέσθαι. in discrimine versatur res, simusne servaturi naves, an ea sint peritura, h. e. an eas simus amissuri. εἰ μὴ σύγε δύσεαι ἀλκήν. antique, nisi tu utaris virtute, id est, nisi tu in pugnam processeris et auxilio fueris.—232. αὖλιν ἔθεντο, αὐλίζονται, pro ἐστρατοπέδευσαν. h. l. de castris noctu positis, pernoctantibus militibus sub dio.—234, 5. φασὶ δὲ, ἡμᾶς (Argivos) οὐκέτι σχήσεσθαι, non locum tuituros, substituros nos esse, ἀλλὰ ἐμπεσεῖσθαι νηυσὶ, sed in naves fugituros et discessuros. – 236. ἐνδέξια σήματα φαίνων ἀστράπτει, mittens augurium faustum scilicet, fulmina et tonitrua: vulgaris ratio esset ἀστράπτων φαίνει.—237. μέγα σθένεϊ βλεμεαίνων, βρέμων.—238. πίσυνος Διΐ, respicit vss. 236, 237. auspicia, quæ sibi secunda interpretatur.—οὐδέ τι τίει nec veretur, metuit, rationem habet, οὐ λόγον ποιεῖται. tam temere ruit cum impetu, furens, nullo deorum hominumque respectu. Sic τίειν τὴν δίκην θεῶν.—241 στεῦται γὰρ, διαβεβαιοῦται. ὑπισχνεῖται. ut jam γ. 83. β. 597. ἀποκόψειν ἄκρα κόρυμβα. volunt vulgo ἀκροστόλια esse, quæ victores pro monumento dedicare solerent; at ista sunt in prora. Sunt ergo κόρυμβα, nomine notiore τὰ ἄφλαστα, aplustria.

ταῦτ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μή οἱ ἀπειλὰς
ἐκτελέσωσι θεοὶ, ἡμῖν δὲ δὴ αἴσιμον εἴη
φθίσθαι ἐνὶ Τροίῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
ἀλλ' ἄνα, εἰ μέμονάς γε, καὶ ὀψέ ϖερ, υἷας Ἀχαιῶν
τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται. οὐδέ τι μῆχος
ῥεχθέντος κακοῦ ἔστ' ἄκος εὑρεῖν. ἀλλὰ ϖολὺ πρὶν
φράζευ, ὅπως Δαναοῖσιν ἀλεξήσεις κακὸν ἦμαρ.
ὦ ϖέπον, ἦ μὲν σοί γε ϖατὴρ ἐπετέλλετο Πηλεὺς
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι ϖέμπε·
τέκνον ἐμὸν, κάρτος μὲν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη
δώσουσ', αἴ κ' ἐθέλωσι· σὺ δὲ μεγαλήτορα θυμὸν
ἴσχειν ἐν στήθεσσι· φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων·
ληγέμεναι δ' ἔριδος κακομηχάνου, ὄφρα σε μᾶλλον
τίωσ' Ἀργείων ἠμὲν νέοι ἠδὲ γέροντες.
ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων· σὺ δὲ λήθεαι. ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
ϖαύε', ἔα δὲ χόλον θυμαλγέα. σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
ἄξια δῶρα δίδωσι μεταλήξαντι χόλοιο.
εἰ δὲ, σὺ μέν μευ ἄκουσον, ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω,
ὅσσα τοι ἐν κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῶρ' Ἀγαμέμνων·
ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα,
αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους
ϖηγοὺς, ἀθλοφόρους, οἳ ἀέθλια ϖοσσὶν ἄροντο.
οὔ κεν ἀλήϊος εἴη ἀνὴρ, ᾧ τόσσα γένοιτο,
οὐδέ κεν ἀκτήμων ἐριτίμοιο χρυσοῖο,
ὅσσ' Ἀγαμέμνονος ἵπποι ἀέθλια ϖοσσὶν ἄροντο.
δώσει δ' ἑπτὰ γυναῖκας ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας,
Λεσβίδας, ἃς, ὅτε Λέσβον ἐϋ κτιμένην ἕλες αὐτὸς,
ἐξέλεθ', αἳ τότε κάλλει ἐνίκων φῦλα γυναικῶν.
τὰς μέν τοι δώσει, μετὰ δ' ἔσσεται, ἣν τότ' ἀπηύρα
κούρην Βρισῆος· καὶ ἐπὶ μέγαν ὅρκον ὀμεῖται,
μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι ἠδὲ μιγῆναι,
ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν, ἤτε γυναικῶν.

244. (κατὰ) ταῦτα. διὰ ταῦτα, δι' ὅ — 247. ἀλλ' ἄνα. καὶ ὀψέ περ υἷας Ἀχαιῶν ἐρύεσθαι, præstat jungere.— 249. οὐδέ τι μῆχος ἔσται, οὐδεμία μηχανὴ γενήσεται, ἀμήχανον ἔσται, εὑρεῖν ἄκος τι, θεραπείαν τινὰ, κακοῦ ῥεχθέντος h. e. ἀνήκεστον κακὸν ἔσται.—256. φιλοφροσύνη γὰρ ἀμείνων. pro ἀγαθή — 257. ληγέμεναι δ' ἔριδος idem quod mox παύεσθαι. cum hoc ad præsens jurgium cum Agamemnone referri nequeat. omnino est, abstine, revoca te ab ira.

272. ἐξέλετο, ἐξαίρετα accepit, vel sibi sumsit.

ταῦτα μὲν αὐτίκα ϖάντα ϖαρέσσεται· εἰ δέ κεν αὖτε
ἄστυ μέγα Πριάμοιο θεοὶ δώωσ' ἀλαπάξαι,
νῆα ἅλις χρυσοῦ καὶ χαλκοῦ νηήσασθαι,
εἰσελθὼν, ὅτε κεν δατεώμεθα ληΐδ' Ἀχαιοί.
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας ἐείκοσιν αὐτὸς ἑλέσθαι,
αἵ κε μετ' Ἀργείην Ἑλένην κάλλισται ἔωσιν.
εἰ δέ κεν Ἄργος ἱκοίμεθ' Ἀχαιϊκὸν, οὖθαρ ἀρούρης,
γαμβρός κέν οἱ ἔοις· τίσει δέ σε ἶσον Ὀρέστῃ,
ὅς οἱ τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ ϖολλῇ.
τρεῖς δέ οἱ εἰσὶ θύγατρες ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτῳ,
Χρυσόθεμις, καὶ Λαοδίκη, καὶ Ἰφιάνασσα·
τάων, ἥν κ' ἐθέλῃσθα, φίλην ἀνάεδνον ἄγεσθαι
ϖρὸς οἶκον Πηλῆος· ὁ δ' αὖτ' ἐπὶ μείλια δώσει
ϖολλὰ μάλ', ὅσσ' οὔπω τις ἑῇ ἐπέδωκε θυγατρί.
ἑπτὰ δέ τοι δώσει εὖ ναιόμενα ϖτολίεθρα,
Καρδαμύλην, Ἐνόπην τε, καὶ Ἱρὴν ϖοιήεσσαν,
Φηράς τε ζαθέας, ἠδ' Ἄνθειαν βαθύλειμον,
καλήν τ' Αἴπειαν, καὶ Πήδασον ἀμπελόεσσαν·
ϖᾶσαι δ' ἐγγὺς ἁλὸς νέαται Πύλου ἠμαθόεντος·
ἐν δ' ἄνδρες ναίουσι, ϖολύῤῥηνες, ϖολυβοῦται,
οἵ κέ σε δωτίνῃσι, θεὸν ὣς, τιμήσουσι,
καί τοι ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας.
ταῦτά κέ τοι τελέσειε μεταλήξαντι χόλοιο.
εἰ δέ τοι Ἀτρείδης μὲν ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον
αὐτὸς, καὶ τοῦ δῶρα· σὺ δ' ἄλλους ϖερ Παναχαιοὺς
τειρομένους ἐλέαιρε κατὰ στρατὸν, οἵ σε, θεὸν ὣς,
τίσουσ'. ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο.
νῦν γάρ χ' Ἕκτορ' ἕλοις, ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθῃ,
λύσσαν ἔχων ὀλοήν· ἐπεὶ οὔτινα φησὶν ὁμοῖον
οἷ ἔμεναι Δαναῶν, οὓς ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος ϖροσέφη ϖόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Διογενὲς Λαερτιάδη, ϖολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
χρὴ μὲν δὴ τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν,
ᾗ ϖερ δὴ φρονέω τε, καὶ ὡς τετελεσμένον ἔσται,
ὡς μή μοι τρύζητε ϖαρήμενος ἄλλοθεν ἄλλος.

300. ἀπήχθετο κηρόθι μᾶλλον, pro ἀπήχθετο μάλα ἐν κέαρι, ἐν κῆρι, in corde; quod et κηρόθεν, ἐκ κῆρος. ex animo. — 303. ἦ γάρ κέ σφι μάλα μέγα κῦδος ἄροιο posset esse: *tu illis, Achivis, magnam victoriam, et ex ea laudem opesque, comparabis*; propter seqq. tamen præstat accipere ἐν σφι, *apud eos*.

305. ὁμοῖον pro *parem*, ἄξιον.

309. τὸν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν, ex animo, libere, ἀποτόμως, διαῤῥήδην, edicere, ut alibi ἀποφάσθαι. — 311. ὡς

ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴπῃ.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὡς καὶ τετελεσμένον ἔσται.
οὔτ' ἐμέ γ' Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα πεισέμεν οἴω,
οὔτ' ἄλλους Δαναούς· ἐπεὶ οὐκ ἄρα τις χάρις ἦεν,
μάρνασθαι δηΐοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί.
ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζοι·
ἐν δὲ ἰῇ τιμῇ ἠμὲν κακὸς, ἠδὲ καὶ ἐσθλός.
κάτθαν' ὁμῶς ὅ τ' ἀεργὸς ἀνὴρ, ὅ τε πολλὰ ἐοργώς.
οὐδέ τι μοὶ περίκειται, ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
αἰεὶ ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος πολεμίζειν.
ὡς δ' ὄρνις ἀπτῆσι νεοσσοῖσι προφέρῃσι
μάστακ', ἐπεί κε λάβῃσι, κακῶς δέ τε οἱ πέλει αὐτῇ·
ὣς καὶ ἐγὼ πολλὰς μὲν ἀΰπνους νύκτας ἴαυον,
ἤματα δ' αἱματόεντα διέπρησσον πολεμίζων,
ἀνδράσι μαρνάμενος, ὀάρων ἕνεκα σφετεράων.
δώδεκα δὲ ξὺν νηυσὶ πόλεις ἀλάπαξ' ἀνθρώπων,
πεζὸς δ' ἕνδεκά φημι κατὰ Τροίην ἐρίβωλον·
τάων ἐκ πασέων κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
ἐξελόμην, καὶ πάντα φέρων Ἀγαμέμνονι δόσκον
Ἀτρεΐδῃ· ὁ δ' ὄπισθε μένων παρὰ νηυσὶ θοῇσι,
δεξάμενος, διὰ παῦρα δασάσκετο, πολλὰ δ' ἔχεσκεν,
ἄλλα δ' ἀριστήεσσι δίδου γέρα καὶ βασιλεῦσι.
τοῖσι μὲν ἔμπεδα κεῖται, ἐμεῦ δ' ἀπὸ μούνου Ἀχαιῶν
εἵλετ', ἔχει δ' ἄλοχον θυμαρέα. τῇ παριαύων

μή μοι τρύζητε. τρύζειν, quod proprie est pullorum avium et palumbium, (*gemit turtur ab ulmo* apud Virgil.) nunc est, querendo instare.

312, 3. nam ingenium meum ab omni simulatione aut dissimulatione abhorret. ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν, ex antiquo sermone: Ἅδου πύλαι in eo sunt ipsa domus, regia Orci, dicta pro locis inferis et ipsa morte. τά τε στυγέουσι θεοί περ· itaque homo invisissimus ita declaratur.—318. ἴση μοῖρα μένοντι, καὶ εἰ μάλα τις πολεμίζῃ. Volebat dicere τῷ μὴ πολεμίζοντι καὶ τῷ πολεμίζοντι, μαχομένῳ. τῷ μένοντι, desidenti, a pugna abstinenti. Inf. 332. ὄπισθε μένων παρὰ νηυσί. Respondet autem inprimis ad ista 303. οἵ σε, θεὸν ὥς, τίσουσι.—320. κάτθανε. erit accipiendum pro καταθνήσκει. occumbit, occumbere solet, et ignavus et fortis.

321. οὐδέ τί μοι περίκειται. περιγίνεται. dictum ad formam τοῦ, περιποιεῖσθαι, acquirere, περιεῖναι, περισσὸν εἶναι. nihil præcipui præ ceteris, qui prædæ partem non minus, quam ego, accipiunt, habeo. — 322. ἐμὴν ψυχὴν παραβαλλόμενος, (ὡς) πολεμίζειν, vel τῷ π. quod alias esset πολεμίζων, ut statim vs. 326. ἐν πολέμῳ, μάχῃ, κινδυνεύων. vitam periculis committendo, objiciendo.—323. ὡς προφέρῃ μάστακι, ἐπεὶ λάβῃ κε (τι. aut intellige τροφὴν) quodcunque illa offenderit, affert pullis et ore suo. μάστακι, præbet.—324. κακῶς δ' ἄρα οἱ πέλει αὐτῷ. quod aliis κακῶς ἔχει τις. male se habebat.—327. αἱ ὄαρες, γυναῖκες, σφέτεραι, pro σφῶν, αὐτῶν. sunt autem, ἃς αὐτοὶ οἱ Ἀτρεῖδαι, ἔχουσι.—336. ἄλοχον, in invidiam

τερπέσθω. τί δὲ δεῖ πολεμιζέμεναι Τρώεσσιν
Ἀργείους; τί δὲ λαὸν ἀνήγαγεν ἐνθάδ' ἀγείρας
Ἀτρεΐδης; ἦ οὐχ Ἑλένης ἕνεκ' ἠϋκόμοιο;
ἦ μοῦνοι φιλέουσ' ἀλόχους μερόπων ἀνθρώπων
Ἀτρεΐδαι; ἐπεὶ, ὅστις ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ ἐχέφρων,
τὴν αὐτοῦ φιλέει καὶ κήδεται· ὡς καὶ ἐγὼ τὴν
ἐκ θυμοῦ φίλεον, δουρικτητήν περ ἐοῦσαν.
νῦν δ' ἐπεὶ ἐκ χειρῶν γέρας εἵλετο, καί μ' ἀπάτησε,
μή μευ πειράτω εὖ εἰδότος· οὐδέ με πείσει.
ἀλλ', Ὀδυσεῦ, σὺν σοί τε καὶ ἄλλοισι βασιλεῦσι
φραζέσθω, νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ.
ἦ μὲν δὴ μάλα πολλὰ πονήσατο νόσφιν ἐμεῖο,
καὶ δὴ τεῖχος ἔδειμε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτῷ
εὐρεῖαν, μεγάλην, ἐν δὲ σκόλοπας κατέπηξεν.
ἀλλ' οὐδ' ὣς δύναται σθένος Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
ἴσχειν. ὄφρα δ' ἐγὼ μετ' Ἀχαιοῖσι πολέμιζον,
οὐκ ἐθέλεσκε μάχην ἀπὸ τείχεος ὀρνύμεν Ἕκτωρ,
ἀλλ' ὅσον ἐς Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκανεν·
ἔνθα ποτ' οἶον ἔμιμνε, μόγις δέ μευ ἔκφυγεν ὁρμήν.
νῦν δ', ἐπεὶ οὐκ ἐθέλω πολεμιζέμεν Ἕκτορι δίῳ,
αὔριον ἱρὰ Διῒ ῥέξας καὶ πᾶσι θεοῖσι,
νηήσας εὖ, νῆας ἐπὴν ἅλαδε προερύσσω,
ὄψεαι, ἢν ἐθέλῃσθα, καὶ αἴκεν τοι τὰ μεμήλῃ,
ἦρι μάλ' Ἑλλήσποντον ἐπ' ἰχθυόεντα πλεούσας
νῆας ἐμὰς, ἐν δ' ἄνδρας ἐρεσσέμεναι μεμαῶτας.
εἰ δέ κεν εὐπλοΐην δώῃ κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
ἤματί κε τριτάτῳ Φθίην ἐρίβωλον ἱκοίμην.
ἔστι δέ μοι μάλα πολλὰ, τὰ κάλλιπον, ἐνθάδε ἔρρων·
ἄλλον δ' ἐνθένδε χρυσὸν καὶ χαλκὸν ἐρυθρὸν,

dictum; nam captiva erat pro pellice, concubina, παλλακῇ, non pro conjuge. θυμαρέα, amatam; Inf. 343. ἐκ θυμοῦ φίλεον est idem. τερπέσθω sc. sed cum malo suo! — 340. Ad verba ἦ μοῦνοι — Ἀτρεΐδαι; supple responsionem: minime! ἐπεὶ — 341. ἐχέφρων. ἔχων φρένα, συνετὸς, et inde σώφρων. καὶ κήδεται (αὐτῆς.) Hinc Æn. ix. 138, 9.—*conjuge prærepta: nec solos tangit Atridas iste dolor solisque licet capere arma Mycenis.*—344. ἀπατᾷν de injuria præter jus et fas, cum perfidia, illata; pro βλάπτειν.—345. μευ εὖ εἰδότος, qui bene ipsum novi, qua indole sit. —348. ἦ μὲν δὴ,—ironice dicta esse, facile senties.

353. οὐκ ἐθέλεσκε. non in animum induxit, non ausus est longius procurrere ab urbe: ἄποθεν ἀπὸ τῆς πόλεως μάχεσθαι.

360. ἐπὶ Ἑλλήσποντον πλεούσας. non ipsum fretum, sed mare ante illud, partem Ægæi borealem, designari, jam monitum est.—364. ἔστι δέ μοι. quod ad

ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους, πολιόν τε σίδηρον
ἄξομαι, ἅσσ' ἔλαχόν γε. γέρας δέ μοι, ὅσπερ ἔδωκεν,
αὖτις ἐφυβρίζων ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης. τῷ πάντ' ἀγορευέμεν, ὡς ἐπιτέλλω,
ἀμφαδόν· ὄφρα καὶ ἄλλοι ἐπισκύζωνται Ἀχαιοί,
εἴ τινά που Δαναῶν ἔτι ἔλπεται ἐξαπατήσειν,
αἰὲν ἀναιδείην ἐπιειμένος. οὐδ' ἂν ἔμοιγε
τετλαίη, κύνεός περ ἐών, εἰς ὦπα ἰδέσθαι·
οὐδέ τί οἱ βουλὰς συμφράσσομαι, οὐδὲ μὲν ἔργον.
ἐκ γὰρ δή μ' ἀπάτησε καὶ ἤλιτεν. οὐ δ' ἂν ἔτ' αὖτις
ἐξαπάφοιτ' ἐπέεσσιν· ἅλις δέ οἱ· ἀλλὰ ἕκηλος
ἐῤῥέτω· ἐκ γάρ εὖ φρένας εἵλετο μητιέτα Ζεύς.
ἐχθρὰ δέ μοι τοῦ δῶρα, τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ.
οὐδ', εἴ μοι δεκάκις τε καὶ εἰκοσάκις τόσα δοίη,
ὅσσα τέ οἱ νῦν ἐστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο·
ἠδ', ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν προτινίσσεται, ἠδ', ὅσα Θήβας
Αἰγυπτίας, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
αἵ θ' ἑκατόμπυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἀν' ἑκάστας
ἀνέρες ἐξοιχνεῦσι σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν·
οὐδ', εἴ μοι τόσα δοίη, ὅσα ψάμαθός τε κόνις τε,
οὐδέ κεν ὣς ἔτι θυμὸν ἐμὸν πείσει' Ἀγαμέμνων,

munera promissa attinet: habeo domi satis multa.

367. *ἅσσ' ἔλαχόν γε* aut, sortitus sum, aut simpliciter, accepi, ut partem prædæ; at præter partem prædæ *ἐξαίρετόν τι, γέρας*, munus virtutis eximium, ab ipso Agamemnone sibi assignatum, acceperat Briseidem; hoc abduci a se erat passus; at ne cetera attingerentur, minabundus vetuerat *α*. 298. sq.

370. *ἀμφαδὸν*, omnibus audientibus. *ἐπισκύζωνται.* ut indignentur, eoque ipso commoti nec patienter ferant injuriam: *σκύζεσθαι* jam *δ*. 23. vidimus.

371. *ἐξαπατήσειν*, iterum de injuria, proprie per fraudem facta, ereptis quæ parta erant. Etiam Latini sic, defraudare, repetito eo, quod dederas.

374. *οὐδὲ μὲν ἔργον.* scil. *συμφράσσομαι.*

375. *καὶ ἤλιτεν* sc. *εἰς ἐμέ.* — 376. *ἅλις δέ οἱ* scil. *ἔστω ἅπαξ ἐμὲ ἐξαπαφέσθαι, ἐξηπατηκέναι. ἕκηλος ἐῤῥέτω.* impune, quantum per me est, in malam rem abeat.

378. *τίω δέ μιν ἐν καρὸς αἴσῃ*, h. *τάξει. μοίρᾳ.* capilli vel pili evulsi, resecissi; Lat. flocci eum facio.—379. *οὐδ' εἴ μοι*—usque ad 386. *οὐδέ κεν ὣς ἔτι.*—381, 382. *ἠδ' ὅσ' ἐς Ὀρχομενὸν προτινίσσεται, ἠδ' ὅσα Θήβας.* Orchomenus Minyeius Bœotiæ, quem Minyæ tenuere, divitiis suis et ipsi nobiles.—383, 4. Thebæ his vss. narrantur tanta fuisse amplitudine, ut haberent centum portas, et tantam incolentium multitudinem, ut per singulas portas ducenti homines exire possent curribus vecti.—386. *οὐδ' ἔτι ὣς πείσειέ κεν.* jung. cum 379.—387. *πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ*—nunc primum aliquid interponit Achilles, quo flecti et placari posse pervicacem hominis animum intelligitur. *πᾶσαν λώβην, ὕβριν, ἀποδοῦναι*, est, pro omni injuria satisfacere, adeoque *ἀποτῖσαι ποινὴν τῆς λώβης.*

πρίν γ' ἀπὸ πᾶσαν ἐμοὶ δόμεναι θυμαλγέα λώβην.
κούρην δ' οὐ γαμέω Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο·
οὐδ' εἰ χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ κάλλος ἐρίζοι,
ἔργα δ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ἰσοφαρίζοι,
οὐδέ μιν ὣς γαμέω· ὁ δ' Ἀχαιῶν ἄλλον ἑλέσθω,
ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε, καὶ ὃς βασιλεύτερός ἐστιν.
ἢ γὰρ δή με σόωσι θεοί, καὶ οἴκαδ' ἵκωμαι,
Πηλεύς θήν μοι ἔπειτα γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.
πολλαὶ Ἀχαιΐδες εἰσὶν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
κοῦραι ἀριστήων, οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται·
τάων ἥν κ' ἐθέλοιμι, φίλην ποιήσομ' ἄκοιτιν·
ἔνθα δέ μοι μάλα πολλὸν ἐπέσσυτο θυμὸς ἀγήνωρ,
γήμαντι μνηστὴν ἄλοχον, εἰκυῖαν ἄκοιτιν,
κτήμασι τέρπεσθαι, τὰ γέρων ἐκτήσατο Πηλεύς.
οὐ γὰρ ἐμοὶ ψυχῆς ἀντάξιον, οὐδ' ὅσα φασὶν
Ἴλιον ἐκτῆσθαι, εὖ ναιόμενον πτολίεθρον,
τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν·
οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς ἀφήτορος ἐντὸς ἐέργει
Φοίβου Ἀπόλλωνος Πυθοῖ ἔνι πετρηέσσῃ.
ληϊστοὶ μὲν γάρ τε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
κτητοὶ δὲ τρίποδές τε, καὶ ἵππων ξανθὰ κάρηνα·
ἀνδρὸς δὲ ψυχὴ πάλιν ἐλθεῖν, οὔτε λῃστή,
οὔθ' ἑλετή, ἐπεὶ ἄρ κεν ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
μήτηρ γάρ τέ με φησὶ θεά, Θέτις ἀργυρόπεζα,
διχθαδίας Κῆρας φερέμεν θανάτοιο τέλοσδε.
εἰ μέν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφὶ μάχωμαι,

389. *χρυσείῃ Ἀφροδίτῃ*, probabiliter pro, pulcra.

392. *ὅς τις οἷ τ' ἐπέοικε. τὸν ἐοικότα αὐτῷ.* ut 399. *τὴν εἰκυῖαν ἄκοιτιν* sarcastice, et illud: *καὶ ὃς βασιλεύτερος*, potiore inter principes loco, quam ego sum.

394. *μοὶ γυναῖκα γαμέσσεται αὐτός.* mihi conditionem, nuptias, ipse circumspiciet, uxorem mihi parabit.—397. *οἵ τε πτολίεθρα ῥύονται*, tuentur h. e. cum imperio præsunt.—398. *ἐπέσσυτό μοι μάλα πολλὸν θυμὸς, γῆμαι ἐκεῖ ἄλοχον καὶ τέρπεσθαι.* aut, *sæpe*, aut, *valde*, magna, animum incessit cupido. lubet, uxore ducta, ibi jucunde vitam agere.

403. *τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης.* quia bello et alendis sociis opes Trojanæ valde erant accisæ et attritæ, quæ ante illud tempus fuerant luculentæ.—404. *οὐδ' ὅσα λάϊνος οὐδὸς Φοίβου ἐέργει.* quæ in templo Delphico reconduntur. *Apollo ἀφήτωρ*, jaculator, *ὁ ἀφιεὶς τὰ βέλη.*—406. *ληϊστοὶ*—*κτητοὶ τὸ ληΐζεσθαι*, capere aliquid ex præda; prædando acquirere, et *κτᾶσθαι*, quocunque alio modo parare.

411. dixit Thetis *δύο κῆρας φέρειν ἐμὲ*, rapturas, adducturas esse me, *θανάτοιο τέλοσδε*, h. e. *ἐπὶ θάνατον.*

ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται·
εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
ὤλετό μοι κλέος ἐσθλὸν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν
ἔσσεται, οὐδέ κέ μ' ὦκα τέλος θανάτοιο κιχείη.
καὶ δ' ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἐγὼ παραμυθησαίμην,
οἴκαδ' ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἑθεν εὐρύοπα Ζεὺς
χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
ἀλλ' ὑμεῖς μὲν ἰόντες ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν
ἀγγελίην ἀπόφασθε, τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων·
ὄφρ' ἄλλην φράζωνται ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω,
ἥ κέ σφι νῆάς τε σόῃ, καὶ λαὸν Ἀχαιῶν
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇς· ἐπεὶ οὔ σφισιν ἥδε γ' ἑτοίμη,
ἣν νῦν ἐφράσσαντι, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Φοῖνιξ δ' αὖθι παρ' ἄμμι μένων κατακοιμηθήτω,
ὄφρα μοι ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ' ἕπηται
αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ' οὔτι μιν ἄξω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπεν.
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ,
δάκρυ' ἀναπρήσας, πέρι γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Εἰ μὲν δὴ νόστον γε μετὰ φρεσὶ, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
βάλλεαι, οὐδέ τι πάμπαν ἀμύνειν νηυσὶ θοῇσι
πῦρ ἐθέλεις ἀΐδηλον, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ·

413. ὤλετο μέν μοι νόστος. antique: νόστος οὐκ ἔσται μοι. ego inde non redibo. et 415. ὤλετό μοι κλέος ἐσθλὸν, inglorius vivam. ἐπὶ δηρὸν δέ μοι αἰὼν ἔσσεται, jungenda, ἐπέσσεταί μοι αἰὼν, δηρὸν, etsi in hoc substituendum est ἐπὶ χρόνον δηρὸν, πολύν.

414. ἵκωμαι φίλην corrupta lectio; medela facilis, ut legatur: εἰ δέ κεν οἴκαδ' ἵκωμαι ἰὼν ἐς πατρίδα γαῖαν.

417. sq. Orationem obliquam exorsus, redit ad rectam, οὐκέτι δήετε, εὑρήσετε. τέκμωρ Ἰλίου, excidium ut sup. η. 30.—420. Jupiter eam tuetur, antiqua loquendi forma: χεῖρα ἔχει ὑπὲρ αὐτῆς. τεθαρσήκασι δὲ λαοί, et Trojani bono animo sunt; nisi malis, audacia efferuntur: scil. cum et mœnibus egressi sint et in aciem progressi.—422. ἀγγελίην ἀπόφασθε. renuntiate præcise, sine ullo studio aspera dicta leniendi. τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ γερόντων, h. l. senum, qui pro legatis sunt missi, seu legatorum est, ut renuntient mandata accurate et e fide.—425. ἥδε γε βουλὴ οὐ σφίσιν ἐστὶν ἑτοίμη, οὐ τέλος ἔχει, non procedit; exitum, quem volunt, non habet.

426. ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος μνησικακοῦντος me in ira persistente; quandoquidem ira implacabili teneor.

431. μάλα γὰρ κρατερῶς ἀπέειπε, præcise, ferociter, quod 309. ἀπηλεγέως ἀποειπεῖν.—433. δάκρυ' ἀναπρήσας, ἀναφυσήσας, petitum ab aqua neris vi emicante: non ab igni.

434. μετὰ φρεσὶ βάλλεαι, animo agitas. ut ἐμβάλλεσθαί τι φρεσίν. ἐν νῷ ἔχειν τι.—436. ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ. petitum ab igni, v. c. λ. 155. ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ.—437. πῶς ἂν ἀπολειποίμην σου. quomodo te discedente remaneam.—438. σοὶ δέ μ' ἔπεμπε, pro συνέπεμπε.—440. πόλεμος et ἀγορὰ, et v. 443. μύθων ῥητῆρα ἔμεναι πρηκτῆρά τε ἔργων, declarant ea, quibus in illa ætate artes belli pacisque, et ad eas institutio puerilis, continebantur.—446. γῆρας ἀποξύειν ductum est a serpentibus, pellem abstergentibus; qui destricta pelle senectutem exuunt, ἀποδύουσι.—448. νεῖκεα πατρὸς, iram, unde v. sq. ὠργίζετο. et 459. πατρὸς χωομένοιο. quatenus illa verbis erumpit.—451. λισσέσκετο γούνων. supple ἁψαμένη γούνων.—452. ἵν' ἐχθήρειε γέροντα ut muliercula amore juvenis capta, averso esset animo a sene.—458. ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμός. Alibi est οὐκ εἴχετο; οὐ κατείχετο θυμός. h. e. οὐ κατειχόμην. οὐκ ἔτλην.—461. κατερήτυον ἐμὲ αὐτοῦ ἐν μεγάροισι, λισσόμενοι πολλά.—464. εὑόμενοι τανύοντο, εὕοντο καὶ ἐτανύοντο, ustulati veru infigebantur ut assarentur.—465. ἐκ κεράμων. πίθων κεραμείων. usu veterum. Ernesti comparat *testam* ap.

πῶς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, αὖθι λιποίμην
οἶος; σοὶ δέ μ' ἔπεμπε γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε
νήπιον, οὔπω εἰδόθ' ὁμοιΐου πολέμοιο,
οὐδ' ἀγορέων, ἵνα τ' ἄνδρες ἀριπρεπέες τελέθουσι.
τοὔνεκά με προέηκε, διδασκέμεναι τάδε πάντα,
μύθων τε ῥητῆρ' ἔμεναι, πρηκτῆρά τε ἔργων.
ὡς ἂν ἔπειτ' ἀπὸ σεῖο, φίλον τέκος, οὐκ ἐθέλοιμι
λείπεσθ', οὐδ' εἴ κέν μοι ὑποσταίη θεὸς αὐτὸς,
γῆρας ἀποξύσας, θήσειν νέον ἡβώοντα,
οἷον ὅτε πρῶτον λίπον Ἑλλάδα καλλιγύναικα,
φεύγων νείκεα πατρὸς Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο·
ὅς μοι παλλακίδος περιχώσατο καλλικόμοιο,
τὴν αὐτὸς φιλέεσκεν, ἀτιμάζεσκε δ' ἄκοιτιν,
μητέρ' ἐμήν· ἡ δ' αἰὲν ἐμὲ λισσέσκετο γούνων,
παλλακίδι προμιγῆναι, ἵν' ἐχθήρειε γέροντα.
τῇ πιθόμην, καὶ ἔρεξα· πατὴρ δ' ἐμὸς, αὐτίκ' ὀϊσθεὶς,
πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐριννῦς,
μή ποτε γούνασιν οἷσιν ἐφέσσεσθαι φίλον υἱὸν,
ἐξ ἐμέθεν γεγαῶτα. θεοὶ δ' ἐτέλειον ἐπαρὰς,
Ζεύς τε καταχθόνιος, καὶ ἐπαινὴ Περσεφόνεια.
ἔνθ' ἐμοὶ οὐκέτι πάμπαν ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς,
πατρὸς χωομένοιο, κατὰ μέγαρα στρωφᾶσθαι.
ἦ μὲν πολλὰ ἔται καὶ ἀνεψιοὶ ἀμφὶς ἐόντες
αὐτοῦ λισσόμενοι κατερήτυον ἐν μεγάροισι·
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
ἔσφαζον, πολλοὶ δὲ σύες θαλέθοντες ἀλοιφῇ
εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος.

εἰνάνυχες δέ μοι ἀμφ' αὐτῷ παρὰ νύκτας ἴαυον·
οἱ μὲν ἀμειβόμενοι φυλακὰς ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
πῦρ, ἕτερον μὲν ὑπ' αἰθούσῃ εὐερκέος αὐλῆς,
ἄλλο δ' ἐνὶ προδόμῳ, πρόσθεν θαλάμοιο θυράων.
ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη μοι ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή,
καὶ τότ' ἐγὼ θαλάμοιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας
ῥήξας ἐξῆλθον, καὶ ὑπέρθορον ἑρκίον αὐλῆς
ῥεῖα, λαθὼν φύλακάς τ' ἄνδρας, δμῳάς τε γυναῖκας.
φεῦγον ἔπειτ' ἀπάνευθε δι' Ἑλλάδος εὐρυχόροιο,
Φθίην δ' ἐξικόμην ἐριβώλακα, μητέρα μήλων,
ἐς Πηλῆα ἄναχθ'· ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,
καί με φίλησ', ὡσεί τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ
μοῦνον, τηλύγετον, πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσι·
καί μ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολὺν δέ μοι ὤπασε λαόν.
ναῖον δ' ἐσχατιὴν Φθίης, Δολόπεσσιν ἀνάσσων.
καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ἐκ θυμοῦ φιλέων· ἐπεὶ οὐκ ἐθέλεσκες ἅμ' ἄλλῳ
οὔτ' ἐς δαῖτ' ἰέναι, οὔτ' ἐν μεγάροισι πάσασθαι,
πρίν γ' ὅτε δή σ' ἐπ' ἐμοῖσιν ἐγὼ γούνεσσι καθίσσας,
ὄψου τ' ἄσαιμι προταμών, καὶ οἶνον ἐπισχών.
πολλάκι μοι κατέδευσας ἐπὶ στήθεσσι χιτῶνα,
οἴνου ἀποβλύζων ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ.
ὣς ἐπὶ σοὶ μάλα πολλὰ πάθον, καὶ πολλὰ μόγησα,
τὰ φρονέων, ὅ μοι οὔτι θεοὶ γόνον ἐξετέλειον
ἐξ ἐμεῦ· ἀλλὰ σὲ παῖδα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,

Horatium. — 466. εἰνάνυχες. διὰ ἐννέα νύκτας παρίαυον ἀμφὶ ἐμοὶ αὐτῷ διὰ τὰς νύκτας παρέμενόν μοι.—467. οἱ μὲν respondet vs. 470. ἀλλ' ὅτε δὴ—καὶ τότ' ἐγώ.—468, 9. αὐλὴν, aulam, ante ædes, ambit circumcirca τὸ ἕρκος, quod v. 472. τὸ ἑρκίον dictum. Est αἴθουσα, quæ exteriori ædium parti prætexitur. Est θάλαμος, casa, (ædicula) quam Phœnix filius familias inhabitat, diversa ab ædibus patrisfamilias, ante casæ hujus fores est πρόδομος. scilicet et ipsa casa columnis suffultum vestibulum ante fores habet. in hoc, ante fores ipsas, alter ignis per noctem alebatur, ne fuga elabi posset Phœnix. Effugit tamen Phœnix, perruptis casæ (θαλάμου) foribus (471) et pariete aulæ escenso ac superato (472).

475. μητέρα μήλων, antiquo sermone, ut β. 696. πολύμηλος.

478. μοῦνον, τηλύγετον. de voc. v. ad γ. 175. πολλοῖσιν ἐπὶ κτεάτεσσιν, pro, ἐν, σὺν κτεάτεσσιν ὄντα, ἔχοντα κτέατα πολλά.

481. καί σε τοσοῦτον ἔθηκα, educavi te, ut adolesceres ad hoc ætatis, quo nunc es constitutus. — 487. ἐν νηπιέῃ ἀλεγεινῇ pro vulgari ὡς νήπιος ὤν. per puerilem ætatem, puerorum more. Epitheton ad molestias, curas et sollicitudines spectat, quas nutritii nutritoribus creant. οἴνου ἀποβλύζων. οἴνου τι, μέρος τι. notissimum.— 489. reputans hoc, quod. — 490. σὲ παῖδα ποιεύμην non

ποιεύμην, ἵνα μοί ποτ' ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς.
ἀλλ', Ἀχιλεῦ, δάμασον θυμὸν μέγαν· οὐδέ τί σε χρὴ
νηλεὲς ἦτορ ἔχειν· στρεπτοὶ δέ τε καὶ θεοὶ αὐτοί,
τῶν περ καὶ μείζων ἀρετή, τιμή τε, βίη τε.
καὶ μὲν τοὺς θυέεσσι καὶ εὐχωλῇς ἀγανῇσι,
λοιβῇ τε, κνίσσῃ τε, παρατρωπῶσ' ἄνθρωποι
λισσόμενοι, ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ.
καὶ γάρ τε Λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο,
χωλαί τε, ῥυσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ·
αἵ ῥά τε καὶ μετόπισθ' Ἄτης ἀλέγουσι κιοῦσαι.
ἡ δ' Ἄτη σθεναρή τε καὶ ἀρτίπος· οὕνεκα πάσας
πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθανέει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν
βλάπτουσ' ἀνθρώπους· αἱ δ' ἐξακέονται ὀπίσσω.
ὃς μέν τ' αἰδέσεται κούρας Διὸς, ἆσσον ἰούσας,
τόνδε μέγ' ὤνησαν, καί τ' ἔκλυον εὐξαμένοιο·
ὃς δέ κ' ἀνήνηται, καί τε στερεῶς ἀποείπῃ,
λίσσονται δ' ἄρα ταί γε Δία Κρονίωνα κιοῦσαι,
τῷ Ἄτην ἅμ' ἕπεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ.

sollenni seriorum ætatum adoptione, sed, filii loco te habui et amavi.—491. ἵνα μοι, a me, ἀμύνῃς λοιγὸν, malum, nunc quidem injuriam contumeliamque aliorum.—493. flecti possunt precibus (α. 203.) dii, τῶν περ καὶ μείζων ἀρετὴ, late, de quavis præstantia, qua illa vita censebatur, corporis animique.

498—508. Res sermone prisco adumbrata, rebus in personas mutatis. Præcedit injuria, Ἄτη, qua quis alium afficit impetu animi et ira, cum levitate et inconsiderantia abreptus. Succedit mox resipiscentia et pœnitentia facti, et ex hac deprecatio supplicantis: hæ sunt Λιταὶ, preces, quibus tribuitur habitus ἱκέτου, dum præ ægritudine animi, pœnitentia, pudore, oculos vix attollere sustinent, παραβλῶπες ὀφθαλμὼ, cute rugosa, ex ægritudine et mœrore et cum squalore corporis, tarde et reluctanter accedunt ad eum, quem injuria affecerunt: itaque sunt claudæ pedibus.

500, 501. κιοῦσαι μετόπισθεν Ἄτης, subsequentes, ἀλέγουσι, sollicitæ sunt: ut ἀλέγειν absolute: sollicitæ sunt Preces, propter commissum, et propter medelam injuriæ reperiendam.—502. Injuria, ἄτη, ὕβρις, inferri solet ira et motu animi præcipiti ac temerario; hoc per incessum cum robore corporis, pedum firmitate, eumque concitatum, declaratur.—502. βλάπτει, *injuriam infert*, cum notione præcipitis et temerarii consilii. πᾶσαν ἐπ' αἶαν amplificat, ut antea πολλόν.—503. ἐξακέονται. θεραπεύουσι. respicit τὸ βλάπτειν. medentur injuriæ, malo, injuria affectum placant; deprecatione scilicet sensus injuriæ mitigatur. — 504, 5. Nunc eum, qui preces supplicis admittit, bene sibi consulere ait. κούρας Διὸς ἆσσον ἰούσας. præclare pro supplice, pœnitentiam injuriæ fasso.—τόνδε μέγ' ὤνησαν (ὀνοῦσι) καί τ' ἔκλυον (κλύουσιν) εὐξαμένου (αὐτοῦ) *vicissim eum exaudiunt*, h. e. ubi et ipse peccaverit, ὕβρει vel ira abreptus; læsi et injuria affecti vicissim se exorari ab ipso patiuntur.—506, 7, 8. ὃς δέ κε. pro εἰ δέ τις. *Si quis preces supplicis haud admiserit*: noxa inde excipit pervicaciter iratum. Hoc poeta sic ornavit: Preces supplicum, Λιταὶ, exorant Jovem ἱκετήσιον, ut Aten ei immittat, h. e. ut ille pervicacia sua in ἄτην, in βλάβην, *noxam, malum*, vicissim incidat, ὥστε ἀδ-

ἀλλ', Ἀχιλεῦ, πόρε καὶ σὺ Διὸς κούρῃσιν ἕπεσθαι
τιμήν, ἥτ' ἄλλων περ ἐπιγνάμπτει νόον ἐσθλῶν.
εἰ μὲν γὰρ μὴ δῶρα φέροι, τὰ δ' ὄπισθ' ὀνομάζοι
Ἀτρείδης, ἀλλ' αἰὲν ἐπιζαφελῶς χαλεπαίνοι,
οὐκ ἂν ἔγωγέ σε μῆνιν ἀποῤῥίψαντα κελοίμην
Ἀργείοισιν ἀμυνέμεναι, χατέουσί περ ἔμπης·
νῦν δ' ἅμα τ' αὐτίκα πολλὰ διδοῖ, τὰ δ' ὄπισθεν ὑπέστη,
ἄνδρας δὲ λίσσεσθαι ἐπιπροέηκεν ἀρίστους,
κρινάμενος κατὰ λαὸν Ἀχαιϊκόν, οἵτε σοὶ αὐτῷ
φίλτατοι Ἀργείων· τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς,
μηδὲ πόδας. πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
οὕτω καὶ τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν
ἡρώων· ὅτε κέν τιν' ἐπιζάφελος χόλος ἵκοι,
δωρητοί τε πέλοντο, παράῤῥητοί τ' ἐπέεσσι.
μέμνημαι τόδε ἔργον ἐγὼ πάλαι, οὔ τι νέον γε,
ὡς ἦν· ἐν δ' ὑμῖν ἐρέω πάντεσσι φίλοισι.
Κουρῆτές τε μάχοντο καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι,
ἀμφὶ πόλιν Καλυδῶνα, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·

τὸν βλάπτεσθαι, ἵνα βλαφθεὶς ἀποτίσῃ. (ποινήν.) eo consilio, *ut pœnam solvat* immitis sui et inexorabilis animi.—In v. 507. κιοῦσαι sc. πρὸς αὐτὸν, προσελθοῦσαι.

509. 510. *fac et tu supplicum precibus haberi reverentiam et verecundiam*, h. e. ipse precibus habe reverentiam, eas admitte. τιμάτω αὐτάς. ἥτ' ἄλλων—ἥτι τιμὴ, *verecundia; reverentia erga* Λιτὰς, precibus supplicum debita, *etiam aliorum bonorum virorum animos movet*, movere solet: scilicet ut iram ac sensum injuriæ deponant et placabiles sint.

515. χατέουσι, desiderantibus, in votis habentibus, ut tu eis succurras.—518. τῶν μὴ σύγε μῦθον ἐλέγξῃς, μηδὲ πόδας h. *legationem*. μὴ σὺ ἀτιμάσῃς τὸν λόγον καὶ τὴν πορείαν, ne sperne. *noli committere, ut eorum legatio successu careat.* ἐλέγχειν nunc est, legatos re infecta discedentes probris objicere et in contemtum adducere. μῦθος est ipsa oratio, seu quæ nuntianda erant. πόδες pro profectione, πορείᾳ, fere ut πόδες pro cursu sæpe.—519. Nunc non amplius iram pervicaciter retinere licet: *quod sane.* πρὶν, taneaquam munera afferebantur et legati veniebant, *reprehendi non poterat.*

520. κλέα h. l. famam de priscis viris; non facta; ira incensos sæpe se muneribus et precibus placandos dedisse. παράῤῥητοὶ h. l. passive, qui sibi factos monitus, τὰ παράῤῥητα, ut inf. v. 726. admittunt.—523. μέμνημαι τόδε ἔργον πάλαι, οὐ νέον, γεγενημένον. teneo totam rem quomodo se habuit; itaque vobis narrabo.

523. Narratio est paullo fusior; ad rem spectant tantum hæc: *Curetes*, antiquiores Ætoliæ incolæ, partem terræ suæ insessam viderant ab *Ætolis* advenis: ipsi tenebant *Pleuronem*, Ætoli *Calydonem*, nunc obsessam a Curetibus. Pleuroni imperabat *Thestius*, Althææ pater; Ætolis præerat *Œneus*, ejusque filius *Meleager*. Hic, injuria a popularibus suis affectus in urbem suam, Calydonem, se recepit, eaque a Curetibus oppugnata, domi desedit, nullis precibus victus, ut mœnia tueretnr; tandem urbe capta, hostibus ingruentibus coactus est domo exire et arma capere, ita ut nullum nunc virtutis præmium, nullam laudem, haberet.

Αἰτωλοὶ μέν, ἀμυνόμενοι Καλυδῶνος ἐραννῆς·
Κουρῆτες δέ, διαπραθέειν μεμαῶτες Ἄρηϊ.
καὶ γὰρ τοῖσι κακὸν χρυσόθρονος Ἄρτεμις ὦρσε
χωσαμένη, ὅ οἱ οὔτι θαλύσια γουνῷ ἀλωῆς
Οἰνεὺς ῥέξ'· ἄλλοι δὲ θεοὶ δαίνυνθ' ἑκατόμβας·
οἴῃ δ' οὐκ ἔῤῥεξε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσσατο δὲ μέγα θυμῷ.
ἡ δὲ χολωσαμένη, δῖον γένος, ἰοχέαιρα,
ὦρσεν ἐπὶ χλούνην σῦν ἄγριον, ἀργιόδοντα,
ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἔθων Οἰνῆος ἀλωήν·
πολλὰ δ' ὅγε προθέλυμνα χαμαὶ βάλε δένδρεα μακρὰ
αὐτῇσι ῥίζῃσι, καὶ αὐτοῖς ἄνθεσι μήλων.
τὸν δ' υἱὸς Οἰνῆος ἀπέκτεινε Μελέαγρος,
πολλέων ἐκ πολίων θηρήτορας ἄνδρας ἀγείρας,
καὶ κύνας· οὐ μὲν γάρ κ' ἐδάμη παύροισι βροτοῖσι·
τόσσος ἔην, πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς.
ἡ δ' ἀμφ' αὐτῷ θῆκε πολὺν κέλαδον καὶ ἀϋτήν,
ἀμφὶ συὸς κεφαλῇ καὶ δέρματι λαχνήεντι,
Κουρήτων τε μεσηγὺ καὶ Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
ὄφρα μὲν οὖν Μελέαγρος Ἀρηΐφιλος πολέμιζε,

527. ἀμυνόμενοι (ὑπὲρ) Καλυδῶνος.

529—545. interponitur caussa et origo belli inter Curetes et Ætolos etsi parum diserte ac perspicue. Apro Calydonio interfecto, contentio exorta erat super τοῖς ἀριστείοις· quæ erant nunc exuviæ feræ, προτομὴ, γέρας assignandum ei, cujus maxime opera interemta illa fuisset. cf. vs. 544. Repetitur autem res, ex veterum populorum more, ab ira numinis, nunc Dianæ.—529. κακὸν ὦρσε, κακὰ ἐπῶρσε. (ut mox ὦρσεν ἐπὶ vs. 535) ὅ, propterea quod.—530. θαλύσια, aut subsistendum est in generali notione festi, pro proventu anni, cujus ἀπαρχαὶ ferebantur, aut, si certum tempus designatur, non de messe, sed de vindemia est intelligendum.—γουνῷ ἀλωῆς. pro ἐν ἀλωῇ. Solum ἀλωῆς habet epitheton, γόνιμον, procreandi vim habens, unde in antiquo sermone pro ἀλωὴ γόνιμος vel γονίμη, dictus est ὁ γονὸς, vel γουνὸς, τῆς ἀλωῆς.—ἢ λάθετ' ἢ οὐκ ἐνόησε. aut propositum habuit animo, et ei excidit, aut omnino de Diana non cogitaverat. ἀάσσατο—quicquid est, magnam utique imprudentiam admisit; ἐβλάφθη δὲ μεγάλως, θυμῷ, ἐν φρεσὶν, unde φρενοβλαβής. sana mente excidit, modum imprudenter egit.

535. χλούνην, σῦν ἄγριον, tanquam suem agrestem in ulvis et arundinibus, in herbosis paludibus latitantem. χλούνην, χλοεύνην, εὐναζομένην ἐν χλόῃ.—536 ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν ἀλωὴν Οἰνῆος, ἔθων, in usu hoc habens; h. e. solitus erat vastare vineam.—537. προθέλυμνα, ἐκ θελέμνων, s. θελύμνων. ἐκ θεμελίων, funditus.—538. καὶ αὐτοῖς, ἄνθεσι μήλων. pro σὺν αὐτοῖς μήλοις. cum ipsis arborum fructibus. μῆλα late ut, poma.—542. *aper* πολλοὺς δὲ πυρῆς ἐπέβησ' ἀλεγεινῆς. a consequente, pro ἀνεῖλε.

543, 4, 5. Super apri exuviis grave bellum exortum est.—543. ἡ δ' Diana. ἀμφ' αὐτῷ, apro, ejusque exuviis.

546—582. Meleager primo cum Ætolis fortiter adversus Curetes pugnaverat, eosque tantis cladibus affecerat,

τόφρα δὲ Κουρήτεσσι κακῶς ἦν, οὐδ' ἐθέλεσκον
τείχεος ἔκτοσθε μίμνειν, πολέες περ ἐόντες.
ἀλλ' ὅτε δὴ Μελέαγρον ἔδυ χόλος, ὅστε καὶ ἄλλων
οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων·
ἤτοι ὁ, μητρὶ φίλῃ Ἀλθαίῃ χωόμενος κῆρ,
κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ, καλῇ Κλεοπάτρῃ,
κούρῃ Μαρπήσσης καλλισφύρου Εὐηνίνης,
Ἴδεώ θ', ὃς κάρτιστος ἐπιχθονίων γένετ' ἀνδρῶν
τῶν τότε, καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον
Φοίβου Ἀπόλλωνος, καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης.
τὴν δὲ τότ' ἐν μεγάροισι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Ἀλκυόνην καλέεσκον ἐπώνυμον, οὕνεκ' ἄρ' αὐτῆς
μήτηρ, ἀλκυόνος πολυπενθέος οἶτον ἔχουσα,
κλαῖ', ὅτε μιν ἑκάεργος ἀνήρπασε Φοῖβος Ἀπόλλων.
τῇ ὅγε παρκατέλεκτο, χόλον θυμαλγέα πέσσων,
ἐξ ἀρέων μητρὸς κεχολωμένος, ἥ ῥα θεοῖσι
πόλλ' ἀχέουσ' ἠρᾶτο κασιγνήτοιο φόνοιο·
πολλὰ δὲ καὶ Γαῖαν πολυφόρβην χερσὶν ἀλοία,
κικλήσκουσ' Ἀΐδην καὶ ἐπαινὴν Περσεφόνειαν,
πρόχνυ καθεζομένη, δεύοντο δὲ δάκρυσι κόλποι,

ut intra urbis suæ, Pleuronis, mœnia se reciperent et in his se tenerent, non ausi extra urbem prodire. At idem mox, matris Althææ iris ac diris, propter fratres cæsos, Thestii liberos, compertis, indignabundus, quod ea filii incolumitatem posthabebat fratrum caritati et studio, ab armis discessit et in domo sua, intra Calydonem, se abdidit: vs. 551—560. Nunc Curetes animis sumtis, Calydonios adorti, urbem oppugnant; nec precibus incolarum, qui Ætoli erant, motus est Meleager, ut hostiles assultus propelleret.

550. οἰδάνει, facit intumescere, ἐπαίρει, νόον, debebat esse ἦτορ, φρένας. nam sanguine ex ira effervescente intumescunt præcordia.—551. ἤτοι ὁ. jungenda sunt cum superioribus: ἀλλ' ὅτε δὴ, ἤτοι ὁ.—552. κεῖτο παρὰ μνηστῇ. otiose agebat.

557. τὴν δὲ, Cleopatram puta; τότε, dictum videtur pro, inde. ex eo. ἐν μεγάροισι, ex more adjicitur.—558. ἐπώνυμον, vel αὐτὴν, vel pro κατὰ τὸ ἐπώνυμον, φερωνύμως, nomine aliunde petito. Est enim ὁ et ἡ ἐπώνυμος vel, qui nomen alteri impertit, vel qui ab altero habet.

559. μήτηρ κλαῖε, flendo invocavit Idam ἔχουσα οἶτον ἀλκυόνος, proprie μόρον, πότμον, συμφορὰν, nunc pro οἶκτον, γόον, lamenta edens alcyonis avis more. Avem πολυπενθῆ dixit, querulam, multum lamentantem.

561. τῇ ὅγε, Cleopatræ, παρκατέλεκτο idem quod ibi κεῖτο παρὰ μνηστῇ ἀλόχῳ, otiose agebat, χόλον θυμαλγέα πέσσων, nunc est, fovens, alens.

562. ἐξ ἀρέων, διὰ, *propter*, ut lat. *inde ab.* Diræ Althææ et per se notabiles sunt, et per locum Homericum inprimis nobiles, ut ex Sophocle diræ Œdipodis.—564—568. Tanquam supplex sedet ea humi, nixa calcibus pedum; cernua ad terram, tanquam ad deos inferos preces faciens. πρόχνυ, ἐπὶ γόνατα. γαῖαν ἀλοία, procumbit illa in terram ore, et solo verba immurmurat, volaque manuum attingit, tanquam qui supplices facti genua amplectuntur. ἀλοία, ἔτυπτε.

παιδὶ δόμεν θάνατον· τῆς δ' ἠεροφοῖτις Ἐρινὺς
ἔκλυεν ἐξ Ἐρέβευσφιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσα.
τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας ὅμαδος καὶ δοῦπος ὀρώρει,
πύργων βαλλομένων· τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
Αἰτωλῶν, πέμπον δὲ θεῶν ἱερῆας ἀρίστους,
ἐξελθεῖν καὶ ἀμῦναι, ὑποσχόμενοι μέγα δῶρον·
ὁππόθι πιότατον πεδίον Καλυδῶνος ἐραννῆς,
ἔνθα μιν ἤνωγον τέμενος περικαλλὲς ἑλέσθαι
πεντηκοντόγυον, τὸ μὲν ἥμισυ, οἰνοπέδοιο·
ἥμισυ δὲ, ψιλὴν ἄροσιν, πεδίοιο ταμέσθαι.
πολλὰ δέ μιν λιτάνευε γέρων ἱππηλάτα Οἰνεὺς,
οὐδοῦ ἐπεμβεβαὼς ὑψηρεφέος θαλάμοιο,
σείων κολλητὰς σανίδας, γουνούμενος υἱόν·
πολλὰ δὲ τόνγε κασίγνηται καὶ πότνια μήτηρ
ἐλλίσσονθ'· ὁ δὲ μᾶλλον ἀναίνετο· πολλὰ δ' ἑταῖροι,
οἵ οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἁπάντων·
ἀλλ' οὐδ' ὡς τοῦ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον,
πρίν γ' ὅτε δὴ θάλαμος πύκα βάλλετο. τοὶ δ' ἐπὶ πύργων
βαῖνον Κουρῆτες, καὶ ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ.
καὶ τότε δὴ Μελέαγρον ἐΰζωνος παράκοιτις
λίσσετ' ὀδυρομένη, καί οἱ κατέλεξεν ἅπαντα
κήδε', ὅσ' ἀνθρώποισι πέλει, τῶν ἄστυ ἁλώῃ·
ἄνδρας μὲν κτείνουσι, πόλιν δέ τε πῦρ ἀμαθύνει,
τέκνα δέ τ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυναῖκας.

569—583. τῶν δὲ τάχ' ἀμφὶ πύλας. Aut τῶν δὲ scil. Curetum ὅμαδος ὀρώρει, aut ἀμφὶ πύλας τῶν, Ætolorum.

570. πύργων βαλλομένων sc. βέλεσι.

574. ἑλέσθαι est eligere, ἐξελέσθαι, ταμέσθαι, est secernere, ἀφορίζειν, alias ἀποτεμέσθαι.—575. τὸ μὲν ἥμισυ. In loco impedito probabilior ratio jungendi verba hæc mihi esse videtur; Ætoli permiserunt Meleagro ipsi τέμενος ἑλέσθαι, ἐξελέσθαι, πεντήκοντα γυῶν, et quidem sic, ὥστε ταμέσθαι, ut sibi seligeret, τὸ μὲν ἥμισυ (τεμένους) οἰνοπέδοιο, ut esset vinea, τὸ δὲ ἥμισυ, πεδίοιο, ut esset planus campus, arvum, ψιλὴν ἄροσιν, per appositum, γῆν ψιλὴν, h. e. ἄδενδρον, ἀρώσιμον, h. e. ἄρουραν, agrum arabilem, arboribus vacuum. Vineas mimineris arboribus variis consitas, quibus maritantur vites, saltem interseruntur.—577, 8, 9. Œneus, adhuc superstes, (v. Apollod. i. 8. 6.) adstans in limine fores thalami pulsat; Meleager intra ædes occlusus latet. σείων τὰς κολλητὰς σανίδας, fores, κόπτων τὰς θύρας.

585. ἐνέπρηθον μέγα ἄστυ cum jam in eo essent, ut incenderent; et τοὶ δὲ pro γάρ.—589, 590. πόλιν πῦρ ἀμαθύνει, ἀφανίζει, consumit, in cinerem vertit: proprie ἄμαθον καὶ κόνιν ποιεῖ. Eodem modo ἀμαλδύνειν dicitur. βαθυζώνους γυναῖκας, veste ad talos demissa indutæ.

591. ἀκούοντος κακὰ ἔργα calamitates eversarum urbium.—593. sic ille cladem urbi imminentem propulsavit, non aliorum precibus et supplicationibus permotus, sed *suopte animi impetu.* εἴξας ᾧ θυμῷ. animo victus, permotus.

τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἀκούοντος κακὰ ἔργα·
βῆ δ' ἰέναι, χροΐ δ' ἔντε' ἐδύσατο παμφανόωντα.
ὣς ὁ μὲν Αἰτωλοῖσιν ἀπήμυνε κακὸν ἦμαρ,
εἴξας ᾧ θυμῷ· τῷ δ' οὐκ ἔτι δῶρ' ἐτέλεσσαν
πολλά τε καὶ χαρίεντα, κακὸν δ' ἤμυνε καὶ αὔτως.
ἀλλὰ σὺ μή μοι ταῦτα νόει φρεσὶ, μηδέ σε δαίμων
ἐνταῦθα τρέψειε, φίλος· κάκιον δέ κεν εἴη
νηυσὶν καιομένῃσιν ἀμυνέμεν· ἀλλ' ἐπὶ δώροις
ἔρχεο· ἶσον γάρ σε θεῷ τίσουσιν Ἀχαιοί.
εἰ δέ κ' ἄτερ δώρων πόλεμον φθισήνορα δύῃς,
οὐκ ἔθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκών.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Φοῖνιξ, ἄττα, γεραιὲ, Διοτρεφὲς, οὔτι με ταύτης
χρεὼ τιμῆς· φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,
ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
μή μοι σύγχει θυμὸν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Ἀτρείδῃ ἥρωϊ φέρων χάριν· οὐδέ τί σε χρὴ
τὸν φιλέειν, ἵνα μή μοι ἀπέχθηαι φιλέοντι·
καλόν τοι σὺν ἐμοὶ τὸν κήδειν, ὅς κέ με κήδῃ.
ἶσον ἐμοὶ βασίλευε, καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς.
οὗτοι δ' ἀγγελέουσι, σὺ δ' αὐτόθι λέξεο μίμνων
εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
φρασσόμεθ', ἤ κε νεώμεθ' ἐφ' ἡμέτερ', ἦε μένωμεν.
Ἦ, καὶ Πατρόκλῳ ὅγ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε σιωπῇ,
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος, ὄφρα τάχιστα
ἐκ κλισίης νόστοιο μεδοίατο. τοῖσι δ' ἄρ Αἴας

596. At tu noli paria in animum admittere. Nam si naves incensæ fuerint, contage mali ad te et naves tuas progressa, tui ipsius navibus periculum imminebit; tum tu iis succurrere et hostem propulsare cogeris. ἐνταῦθα εἰς τοῦτο. ne animum tuum deus convertat in hanc partem, sensum, consilium.—598. ἐπὶ δώροις, nunc muneribus oblatis.—600. Contra postea arma indueris necessitate coactus, nullis muneribus propositis, ἄτερ δώρων.—601. οὐκ ἔθ' ὁμῶς διὰ τιμῆς ἔσῃ. pro ἐν τιμῇ.

603. ἄττα, pater, ut nutritor.—604. οὐ (κατά) τι χρεὼ (ἱκάνει ἐπὶ) με ταύτης. non indigeo hoc honore.—Διὸς αἴσῃ. Forte a Jove assignata, μοῖρα, Jovis voluntate, numine.—605. ἥ μ' ἕξει παρὰ νηυσὶν, ἣν ἕξω, quæ mihi erit, manebit apud Achivos in classium statione, quamdiu vivam et vigebo. Sic γῆρας, μοῖρα, dicitur ἔχειν τινά.—608. μή μοι σύγχει θυμόν. Reddit versum Virgilius præclare: *Desine meque tuis incendere teque querelis.*—611. κήδειν, λυπεῖν, h. l. simpl. alieno esse animo ac voluntate.—612. καὶ ἥμισυ μείρεο τιμῆς. κατὰ τὸ ἥμισυ.

616. Achilles ἐπένευσε (σὺν) ὀφρύσιν (ἐν) σιωπῇ.—617, 8. ὄφρα νόστοιο μεδοίατο, Ulysses et Ajax; ὄφρα μέδοιντο vel ut

ἀντίθεος Τελαμωνιάδης μετὰ μῦθον ἔειπε·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἴομεν· οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ
τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι, ἀπαγγεῖλαι δὲ τάχιστα
χρὴ μῦθον Δαναοῖσι, καὶ οὐκ ἀγαθόν περ ἐόντα,
οἵ που νῦν ἕαται ποτιδέγμενοι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμὸν,
σχέτλιος, οὐδὲ μετατρέπεται φιλότητος ἑταίρων
τῆς, ᾗ μιν παρὰ νηυσὶν ἐτίομεν ἔξοχον ἄλλων·
νηλής. καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο
ποινὴν, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος·
καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ, πόλλ' ἀποτίσας,
τοῦ δέ τ' ἐρητύεται κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ,
ποινὴν δεξαμένου· σοὶ δ' ἄλληκτόν τε κακόν τε
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι θεοὶ θέσαν, εἵνεκα κούρης
οἴης· νῦν δέ τοι ἑπτὰ παρίσχομεν ἔξοχ' ἀρίστας,
ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τῇσι. σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμόν·
αἴδεσσαι δὲ μέλαθρον· ὑπωρόφιοι δέ τοι εἰμὲν
πληθύος ἐκ Δαναῶν· μέμαμεν δέ τοι ἔξοχον ἄλλων
κήδιστοί τ' ἔμεναι καὶ φίλτατοι, ὅσσοι Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Αἶαν Διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
πάντα τί μοι κατὰ θυμὸν ἐείσω μυθήσασθαι·
ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὁππότ' ἐκείνων
μνήσομαι, ὥς μ' ἀσύφηλον ἐν Ἀργείοισιν ἔρεξεν
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.

illi, moram nullam amplius faciant, vel *interea dum* illi discessum e tentorio parent. πυκινὸν λέχος, pluribus vestibus stragulis injectis densum.

621. μύθοιο τελευτὴ, legationis, mandati, exitus, successus: τελευτὴ κρανέεσθαι, τελεῖσθαι. Satis, ait, apparet, hac profectione mandatum negotium nos haud esse effecturos.—625. ἐνέθετο θυμὸν ἄγριον στήθεσσι pro ἔχει. Mox 635. σὺ δ' ἵλαον ἔνθεο θυμὸν, habe animum placabilem.

626. μετατρέπεται, ἀλέγει, φροντίζει.

628. Qui cædem commisit, non habet quod metuat, nisi simile periculum ab ejus, quem occiderat, consanguineis; quod ut vitet, exulat. Redimit noxam pretio soluto (quod proprie est ποινὴ compensatio.) ita placatis propinquis et cognatis, ille aut non exulat aut exilio redit.—628. καὶ μέν τίς τε ut Latinorum, *atque aliquis. atque fuere qui.* ἐδέξατο, δέχεται.—631. θυμὸς ἐρητύεται, non modo κωλύεται, sed παύεται, placatur ira.

632. κακὸν θυμὸν, h. l. σκληρὸν, asperam mentem supra dixerat ἄγριον θυμόν.

635. ἵλαον θυμὸν, πρᾶον, ἔνθεο, habe, sume.—637. μέμαμεν δέ τοι. Est inversio Homero usitata, pro participio, οἱ μεμαῶτες, nos qui studemus, profitemur, tibi esse genere et animo conjunctissimi.

643. ὥς μ' ἀσύφηλον ἔρεξε. Accipitur: reddidit me ἀδόκητόν τινα. *hominem despicatui habitum.* ἔρδειν. ἐργάζε-

ἀλλ᾽ ὑμεῖς ἔρχεσθε, καὶ ἀγγελίην ἀπόφασθε·
οὐ γὰρ πρὶν πολέμοιο μεδήσομαι αἱματόεντος,
πρίν γ᾽ υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον,
Μυρμιδόνων ἐπί τε κλισίας καὶ νῆας ἱκέσθαι,
κτείνοντ᾽ Ἀργείους, κατά τε σμύξαι πυρὶ νῆας.
ἀμφὶ δέ τοι τῇ ᾽μῇ κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἕκτορα, καὶ μεμαῶτα, μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
  Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δὲ ἕκαστος ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
σπείσαντες, παρὰ νῆας ἴσαν πάλιν· ἦρχε δ᾽ Ὀδυσσεύς.
Πάτροκλος δ᾽ ἑτάροισιν ἰδὲ δμωῇσι κέλευσε,
Φοίνικι στορέσαι πυκινὸν λέχος ὅττι τάχιστα.
αἱ δ᾽ ἐπιπειθόμεναι στόρεσαν λέχος, ὡς ἐκέλευσε,
κώεά τε, ῥῆγός τε, λίνοιό τε λεπτὸν ἄωτον·
ἔνθ᾽ ὁ γέρων κατέλεκτο, καὶ Ἠῶ δῖαν ἔμιμνεν.
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης ἐϋπήκτου·
τῷ δ᾽ ἄρα παρκατέλεκτο γυνὴ, τὴν Λεσβόθεν ἦγε,
Φόρβαντος θυγάτηρ, Διομήδη καλλιπάρῃος.
Πάτροκλος δ᾽ ἑτέρωθεν ἐλέξατο· πὰρ δ᾽ ἄρα καὶ τῷ
Ἶφις ἐΰζωνος, τήν οἱ πόρε δῖος Ἀχιλλεὺς,
Σκῦρον ἑλὼν αἰπεῖαν, Ἐνυῆος πτολίεθρον.
  Οἱ δ᾽ ὅτε δὴ κλισίῃσιν ἐν Ἀτρείδαο γένοντο,
τοὺς μὲν ἄρα χρυσέοισι κυπέλλοις υἷες Ἀχαιῶν
δειδέχατ᾽ ἄλλοθεν ἄλλος ἀνασταδὸν, ἔκ τ᾽ ἐρέοντο·
πρῶτος δ᾽ ἐξερέεινεν ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
  Εἴπ᾽ ἄγε μ᾽, ὦ πολύαιν᾽ Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἤ ῥ᾽ ἐθέλει νήεσσιν ἀλεξέμεναι δήϊον πῦρ,
ἦ ἀπέειπε, χόλος δ᾽ ἔτ᾽ ἔχει μεγαλήτορα θυμόν;
  Τὸν δ᾽ αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
κεῖνός γ᾽ οὐκ ἐθέλει σβέσσαι χόλον, ἀλλ᾽ ἔτι μᾶλλον

σθαι. ποιεῖσθαι.—644. ὡσεί τινα μετανάστην. grave vocabulum ex sensu priscorum hominum, quibus omne jus et decus in sua tribu, suo populo, sua civitate erat; qua exclusi erant exules, advenæ, μέτοικοι, inquilini, quocunque venissent, et civitatis juribus haud fruentes.—645. ἀγγελίην ἀπόφασθε. renuntiate.—646. πολέμοιο μεδήσομαι, de pugna cogitabo, pugnabo.—651. Ἕκτορα μάχης σχήσεσθαι. Hectorem ab aggrediendis Achillis castris sibi temperaturum esse.

652. δέπας ἀμφικύπελλον, poculum cavo duplici, ut jam α. 584.—657. vides apparatum lecti hujusmodi: torum stratum pellibus, injectum iis ῥῆγος, vestem colore tinctam interdum purpureo, et huic linteum tenue; qui cubat, indutus est seu tunica seu pallio, quæ χλαῖνα est.

667. δειδέχατ᾽. excipiebant, scilicet ipsi poculum præbent accedentes, et invitant ut ebibat: more heroum.—671. ἦ

πιμπλάνεται μένεος· σὲ δ᾽ ἀναίνεται, ἠδὲ σὰ δῶρα.
αὐτόν σε φράζεσθαι ἐν Ἀργείοισιν ἄνωγεν,
ὅππως κεν νῆάς τε σόῃς καὶ λαὸν Ἀχαιῶν·
αὐτὸς δ᾽ ἠπείλησεν, ἅμ᾽ ἠοῖ φαινομένηφι
νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ᾽ ἑλκέμεν ἀμφιελίσσας.
καὶ δ᾽ ἂν τοῖς ἄλλοισιν ἔφη παραμυθήσασθαι,
οἴκαδ᾽ ἀποπλείειν· ἐπεὶ οὐκέτι δήετε τέκμωρ
Ἰλίου αἰπεινῆς· μάλα γάρ ἑθεν εὐρυόπα Ζεὺς
χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε, τεθαρσήκασι δὲ λαοί.
ὣς ἔφατ᾽. εἰσὶ καὶ οἵδε, τάδ᾽ εἰπέμεν, οἵ μοι ἕποντο,
Αἴας καὶ κήρυκε δύω, πεπνυμένω ἄμφω.
Φοίνιξ δ᾽ αὖθ᾽ ὁ γέρων κατελέξατο· ὣς γὰρ ἀνώγει,
ὄφρα οἱ ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδ᾽ ἕπηται
αὔριον, ἢν ἐθέλῃσιν· ἀνάγκῃ δ᾽ οὔτι μιν ἄξει.
  Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
μῦθον ἀγασσάμενοι· μάλα γὰρ κρατερῶς ἀγόρευσε.
δὴν δ᾽ ἄνεῳ ἦσαν τετιηότες υἷες Ἀχαιῶν·
ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
  Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
μήδ᾽ ὄφελες λίσσεσθαι ἀμύμονα Πηλείωνα,
μυρία δῶρα διδούς· ὁ δ᾽ ἀγήνωρ ἐστὶ καὶ ἄλλως·
νῦν αὖ μιν πολὺ μᾶλλον ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας.
ἀλλ᾽ ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἴῃσιν,
ἤ κε μένῃ· τότε δ᾽ αὖτε μαχήσεται, ὁππότε κέν μιν
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγῃ, καὶ θεὸς ὄρσῃ.
ἀλλ᾽ ἄγεθ᾽, ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
νῦν μὲν κοιμήσασθε, τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ
σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή·
αὐτὰρ ἐπεί κε φανῇ καλὴ ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
καρπαλίμως πρὸ νεῶν ἐχέμεν λαόν τε καὶ ἵππους
ὀτρύνων· καὶ δ᾽ αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μάχεσθαι.

ἀπέειπε nunc est *negavit, rejecit*.—675. πιμπλάνεται μένεος. χόλου. 642. οἰδάνεται κραδίη χόλῳ—αὐτόν σε ἀναίνεται, respuit te cum muneribus tuis.

681. Ab oratione obliqua transit ad rectam, ipsa Achillis verba recitando: οὐ δήετε τέκμωρ Ἰλίου excidium.—695. διδοὺς, dare *volens*, pollicitus.

696. μιν—ἀγηνορίῃσιν ἐνῆκας, pro εἰς ἀγηνορίαν, ad arrogantiam multo magis impulisti, arrogantem natura multo arrogantiorem effecisti. ἀγήνωρ αὐθάδης h. l.—697. μὲν ἐάσομεν. Seriores, addunt χαίρειν.—702. τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή. cibus potusque suppeditat, reparat vires corporis animique, roborat et vigorem vimque addit. τεταρπόμενοι φίλον ἦτορ (διὰ) σίτου καὶ οἴνου, recreati cibo potuque.—704, 5. (σὺ μέμνησο) ἔχειν λαὸν καὶ ἵππους, copias et

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνησαν βασιλῆες,
μῦθον ἀγασσάμενοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο.
καὶ τότε δὴ σπείσαντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος·
ἐνθάδε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

currus habere in ordinibus et in acie ... gnandum.
stantes, ὀτρύνων, concitando eos ad pa-

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ κ'.

ARGUMENTUM.

Agamemnon et Menelaus curis insomnes cum Trojanos castris imminere viderent, surgunt de lecto seque conveniunt—35. Ut de summa rerum deliberent, convocant Ajacem et Idomeneum Menelaus, Nestorem Agamemnon—130. Ulyssem Nestor---147. uterque Diomedem, hicque Ajacem Oilei f. et Megetem---179. Omnes conveniunt apud excubias ; extra vallum et fossam procedunt assumto Merione et Thrasymede (cf Il. υ. 82. sq.) ad deliberandum scilicet, sitne iterum prodeundum in pugnam an discessus navibus parandus. Videt Nestor, ante omnia constare debere, quid ipsi Trojani parent ; rediturine sint ad urbem an castra oppugnaturi ; mittendum adeo esse primo loco aliquem ad explorandas res et consilia Trojanorum—218. Prodit Diomedes, comitem sibi ex ceteris assumit Ulyssem—250. Procedunt armati—274. bono cum augurio—298.

Altera ex parte Hector ad res Achivorum speculandas circumspicit quem mittat—313. Prodit Dolon equos Achillis sibi pro mercede pactus,--332. armatus procedit—337. in Ulyssem et Diomedem incidit : qui, occultantes se, prætergressum a tergo adorti versus castra Achivorum agunt, tandem eum consistere jubent—374. Ille redimendæ vitæ suæ præmia promittit, narrat quæ isti quærunt, de consilio suo—399. tum vero de exercitu Trojanorum, de Hectore, de vigiliis, de copiarum distributione per castra, inprimisque de adventu Rhesi cum Thracibus seorsum excubante—441. Tum illi Dolonem jugulant, arma Minervæ vovent, iisque juxta viam sepositis procedunt—469. Ubi perventum est ad Thraces sine excubiis dormientes, Diomedes cædit xii. cum rege Rheso, Ulysses autem Rhesi equos abducit—514. Thraces cædem factam sero animadvertunt—525. At Ulysses et Diomedes, armis Dolonis sublatis, in castra incolumes redeunt cum omnium gratulatione accepti ; corpus curant—ad f.

ΑΛΛΟΙ μὲν παρὰ νηυσὶν ἀριστῆες Παναχαιῶν
εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα.
ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀστράπτῃ πόσις Ἥρης ἠϋκόμοιο,
τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον, ἠὲ χάλαζαν,
ἢ νίφετον, ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας,
ἠέ ποθι πτολέμοιο μέγα στόμα πευκεδανοῖο·
ὣς πυκίν' ἐν στήθεσσιν ἀνεστενάχιζ' Ἀγαμέμνων,
νειόθεν ἐκ κραδίης· τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός.
ἤτοι ὅτ' ἐς πεδίον τὸ Τρωϊκὸν ἀθρήσειε,
θαύμαζε πυρὰ πολλὰ, τὰ καίετο Ἰλιόθι πρὸ,
αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν, ὅμαδόν τ' ἀνθρώπων·
αὐτὰρ ὅτ' ἐς νῆάς τε ἴδοι καὶ λαὸν Ἀχαιῶν,
πολλὰς ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους ἕλκετο χαίτας
ὑψόθ' ἐόντι Διΐ· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
Νέστορ' ἔπι πρῶτον Νηλήϊον ἐλθέμεν ἀνδρῶν,
εἴ τινά οἱ σὺν μῆτιν ἀμύμονα τεκτήναιτο,
ἥ τις ἀλεξίκακος πᾶσι Δαναοῖσι γένοιτο.
ὀρθωθεὶς δ' ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
ἀμφὶ δ' ἔπειτα δαφοινὸν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος.
ὣς δ' αὔτως Μενέλαον ἔχε τρόμος· οὐδὲ γὰρ αὐτῷ
ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐφίζανε· μή τι πάθοιεν
Ἀργεῖοι, τοὶ δὴ ἕθεν εἵνεκα πουλὺν ἐφ' ὑγρὴν
ἤλυθον ἐς Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὁρμαίνοντες.
παρδαλέῃ μὲν πρῶτα μετάφρενον εὐρὺ κάλυψε
ποικίλῃ, αὐτὰρ ἐπὶ στεφάνην κεφαλῆφιν ἀείρας

5—10. Gemitus Agamemnon tam crebros edebat quam crebro fulgurat ὡς ὅτ' ἀστράπτῃ πυκινὰ, tempestate ingruente.—7. ἐπάλυνε pro παλύνει. conspergit. — 8. πτολέμοιο μέγα στόμα simpl. pro pugna. *Jupiter fulminat*, τεύχων—ἠέ ποθι (ἤ που) στόμα πολέμου h. μάχης, atque hoc pro μάχην.—πευκεδανὸν est πικρὸν, epitheton ornans pugnæ, ut alias mortis et doloris, ab amaritudine seu acerbitate. — 10. φρένες, præcordia palpitabant.—14-16. Breviter eloquitur : *quoties prospiciebat Achivorum castra : tum ille summo dolore oppressus evellit sibi capillos.*—16. ὑψόθι ἐόντι Διΐ, *ad Jovem* : incusando Jovem. —προθελύμνους προῤῥίζους. v. sup. ad ι. 537.—μέγα δ' ἔστενε (κατὰ) κ. κῆρ.

26. μή τι πάθοιεν pendet a subintellecto δεδοικότι, μή. ex Μενέλαον ἔχε τρόμος. —27. οἵτινες αὐτοῦ ἕνεκα ἦλθον πολλὴν ἐπὶ ἅλα, θάλασσαν. cf. ξ. 308.—30. στε-

θήκατο χαλκείην· δόρυ δ' εἵλετο χειρὶ παχείῃ.
βῆ δ' ἴμεν ἀνστήσων ὃν ἀδελφεὸν, ὃς μέγα πάντων
Ἀργείων ἤνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ.
τὸν δ' εὗρ', ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ,
νηῒ παρὰ πρύμνῃ· τῷ δ' ἀσπάσιος γένετ' ἐλθών.
τὸν πρότερος προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Τίφθ' οὕτως, ἠθεῖε, κορύσσεαι; ἦ τιν' ἑταίρων
ὀτρύνεις Τρώεσσιν ἐπίσκοπον; ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
δείδω, μὴ οὔτις τοι ὑπόσχηται τόδε ἔργον,
ἄνδρας δυσμενέας σκοπιαζέμεν οἶος ἐπελθὼν
νύκτα δι' ἀμβροσίην· μάλα τις θρασυκάρδιος ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σὲ, Διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
κερδαλέης, ἥτις κεν ἐρύσεται ἠδὲ σαώσει
Ἀργείους καὶ νῆας· ἐπεὶ Διὸς ἐτράπετο φρήν.
Ἑκτορέοις ἄρα μᾶλλον ἐπὶ φρένα θῆχ' ἱεροῖσιν·
οὐ γάρ πω ἰδόμην, οὐδ' ἔκλυον αὐδήσαντος,
ἄνδρ' ἕνα τοσσάδε μέρμερ' ἐπ' ἤματι μητίσασθαι,
ὅσσ' Ἕκτωρ ἔρρεξε Διῒ φίλος, υἷας Ἀχαιῶν
αὔτως, οὔτε θεᾶς υἱὸς φίλος, οὔτε θεοῖο·
ἔργα δ' ἔρεξ', ὅσα φημὶ μελησέμεν Ἀργείοισι
δηθά τε καὶ δολιχόν· τόσα γὰρ κακὰ μήσατ' Ἀχαιούς.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα κάλεσσον,
ῥίμφα θέων ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐπὶ Νέστορα δῖον
εἶμι, καὶ ὀτρυνέω ἀνστήμεναι· αἴκ' ἐθέλῃσιν
ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος, ἠδ' ἐπιτεῖλαι.
κείνου γάρ κε μάλιστα πυθοίατο· τοῖο γὰρ υἱὸς
σημαίνει φυλάκεσσι, καὶ Ἰδομενῆος ὀπάων
Μηριόνης· τοῖσι γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα.

φάνην χαλκείην (alibi est pars galeæ κ. 12. frontem tegens; nunc videtur genus galeæ esse) εἵλετο καὶ ἐπεθήκατο τῇ κεφαλῇ.—34. ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα καλὰ, et vs.

38. ἐπίσκοπον, pro σκοπόν.—43. χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σὲ sc. ἐφικνεῖται. ἱκάνει. ut jam ι. 75. βουλὴ κερδαλέη est h. l. prudens simpl.—45. Διὸς ἐτράπετο φρὴν mutata est. proprie, mutavit se.—46. ἐπέθηκε φρένα ἱεροῖς Ἕκτορος. ἐπιτιθέναι φρένα, non modo, mentem advertere, curare, quod alias est ἐπιστρέφεσθαι, προσέχειν, sed et propitium esse, probare, et h. l. præferre.—48. μέρμερα ἔργα sunt h. l. facta gravia, luctuosa.—50. αὔτως ad ἔρρεξε, impune et præter expectationem, cum mortali stirpe natus sit, non divina.—51. μελησέμεν. vertunt, curæ fore.—53 κάλεσσον, ut ad excubias illi procedant.—55. αἴκ' ἐθέλησι pro ἵνα.—56. ἐλθεῖν εἰς φυλάκων ἱερὸν τέλος, cohortem eximiam, viris delectis. ἠδ' ἐπιτεῖλαι, absolute, mandata dare.

59. τοῖσι γὰρ ἐπετράπομέν γε μάλιστα. sc. σημαίνειν φυλάκεσσι.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
πῶς γάρ μοι μύθῳ ἐπιτέλλεαι, ἠδὲ κελεύεις;
αὖθι μένω μετὰ τοῖσι, δεδεγμένος εἰσόκεν ἔλθῃς,
ἦε θέω μετά σ' αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
αὖθι μένειν, μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιϊν
ἐρχομένω· πολλαὶ γὰρ ἀνὰ στρατόν εἰσι κέλευθοι.
φθέγγεο δ', ᾗ κεν ἴησθα, καὶ ἐγρήγορθαι ἄνωχθι,
πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον,
πάντας κυδαίνων· μηδὲ μεγαλίζεο θυμῷ.
ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα· ὧδέ που ἄμμι
Ζεὺς ἐπὶ γεινομένοισιν ἵει κακότητα βαρεῖαν.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπεν ἀδελφεὸν, εὖ ἐπιτείλας.
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Νέστορα, ποιμένα λαῶν.
τὸν δ' εὗρε παρά τε κλισίῃ καὶ νηῒ μελαίνῃ
εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ· παρὰ δ' ἔντεα ποικίλα κεῖτο,
ἀσπὶς, καὶ δύο δοῦρε, φαεινή τε τρυφάλεια·
πὰρ δὲ ζωστὴρ κεῖτο παναίολος, ᾧ ῥ' ὁ γεραιὸς
ζώννυθ', ὅτ' ἐς πόλεμον φθισήνορα θωρήσσοιτο,
λαὸν ἄγων· ἐπεὶ οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ.
ὀρθωθεὶς δ' ἄρ' ἐπ' ἀγκῶνος, κεφαλὴν ἐπαείρας,
Ἀτρείδην προσέειπε, καὶ ἐξερεείνετο μύθῳ·
Τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος
νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
ἠέ τιν' οὐρήων διζήμενος, ἤ τιν' ἑταίρων;
φθέγγεο, μηδ' ἀκέων ἐπ' ἔμ' ἔρχεο· τίπτε δέ σε χρεώ;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·

62. (ἢ κελεύεις, ὡς) αὖθι μένω μετὰ τοῖσι; non ut maneat apud Idomeneum et Ajacem, sed ut una cum iis ad excubias procedat ibique opperiatur Agamemnonem.—63. ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω scil. ut ipsi se conferant ad excubias.—65. αὖθι μένειν κελεύω, progressum te cum iis ad excubias me manere volo. μή πως ἀβροτάξομεν ἀλλήλοιϊν, ne aberremus alter ab altero, in diversas partes eundo. ἀβροτάζειν, sive ab ἐρημία, ἄτερ βροτῶν, μόνον, vagari, sive ab ἀβρότη νύξ.—70. ἀλλὰ καὶ αὐτοί περ πονεώμεθα ipsi nos suscipiamus operam hanc convocandi principes. Exprimit τὸ αὐτουργεῖν, αὐτοδιακονεῖν.—71. quandoquidem res ita fert. Pro hoc dictum: ita a Jove nobis impositum; et tandem Ζεὺς ἐφίησι, ἐπιτίθησι vel ut h. l. ἐπέθηκεν ἡμῖν γεινομένοις. ita ut fatale hoc sit.

74. τὸν δ' εὗρε παρά τε κλισίῃ. accipio non, in, sed ante tentorium.—79. οὐ μὲν ἐπέτρεπε γήραϊ λυγρῷ. non cedebat, tanquam victus senecta; idem quod εἴκειν. δαμῆναι. ἐνδιδόναι. scil. quo minus ad pugnam promtus et in procinctu esset.

85. τίπτε δέ σε χρεώ; κατὰ τί ποτε χρεὼ (pro τίς χρεὼ, vel χρεὼ τίνος) ἱκάνει ἐπί σε;

ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
γνώσεαι Ἀτρεΐδην Ἀγαμέμνονα, τὸν περὶ πάντων
Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι διαμπερὲς, εἰσόκ' ἀϋτμὴ
ἐν στήθεσσι μένῃ, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
πλάζομαι ὧδ', ἐπεὶ οὔ μοι ἐπ' ὄμμασι νήδυμος ὕπνος
ἱζάνει, ἀλλὰ μέλει πόλεμος καὶ κήδε' Ἀχαιῶν.
αἰνῶς γὰρ Δαναῶν πέρι δείδια, οὐδέ μοι ἦτορ
ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι· κραδίη δέ μοι ἔξω
στηθέων ἐκθρώσκει, τρομέει δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα.
ἀλλ' εἴ τι δραίνεις, ἐπεὶ οὐδέ σέ γ' ὕπνος ἱκάνει,
δεῦρ' ἐς τοὺς φύλακας καταβείομεν, ὄφρα ἴδωμεν,
μὴ τοὶ μὲν καμάτῳ ἀδδηκότες ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
κοιμήσωνται, ἀτὰρ φυλακῆς ἐπὶ πάγχυ λάθωνται.
δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται, οὐδέ τι ἴδμεν
μή πως καὶ διὰ νύκτα μενοινήσωσι μάχεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
οὐ θὴν Ἕκτορι πάντα νοήματα μητιέτα Ζεὺς
ἐκτελέει, ὅσα πού νυν ἐέλπεται· ἀλλά μιν οἴω
κήδεσι μοχθήσειν καὶ πλείοσιν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
ἐκ χόλου ἀργαλέοιο μεταστρέψῃ φίλον ἦτορ.
σοὶ δὲ μάλ' ἕψομ' ἐγώ· προτὶ δ' αὖ καὶ ἐγείρομεν ἄλλους,
ἠμὲν Τυδείδην δουρικλυτὸν, ἠδ' Ὀδυσῆα,
ἠδ' Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος ἄλκιμον υἱόν.
ἀλλ' εἴ τις καὶ τούσδε μετοιχόμενος καλέσειεν,
ἀντίθεόν τ' Αἴαντα καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
τῶν γὰρ νῆες ἔασιν ἑκαστάτω, οὐδὲ μάλ' ἐγγύς.
ἀλλὰ, φίλον περ ἐόντα καὶ αἰδοῖον Μενέλαον
νεικέσω, εἴπερ μοι νεμεσήσεαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
ὡς εὕδει, σοὶ δ' οἴῳ ἐπέτρεψε πονέεσθαι.
νῦν ὄφελε κατὰ πάντας ἀριστῆας πονέεσθαι

88. γνώσεαι pro γνῶθι. agnosce me. futurum pro imperante.—89. Ζεὺς ἐνέηκε πόνοισι, malis immersit, obruit me per totam vitam.—94. ἀλαλύκτημαι declaratur satis per alterum, οὐδέ μοι ἦτορ ἔμπεδόν ἐστι. *fluctuat animus* inter curas et sollicitudines, et, perturbatus ac de statu dejectus, labascit.—96. εἴ τι δραίνεις, si quid agere vis, paratus es ad agendum. ut βαίνω a βάω.—98. καμάτῳ ἀδδηκότες ἠδὲ καὶ ὕπνῳ. Videtur ἀδδηκότες, exsatiati, duplici sensu poni; Aliud est *somno* satiari, aliud *labore*; nam somno satiati recreamur, tædio ex labore affecti defatigamur.

111. ἀλλ' εἴ τις. optandi modo, καλῶς ἔχοι ἂν, εἴ τις. Convenit cum εἰ. εἴθε. εἰ γάρ. quæ reddunt, *utinam*.—116. πονέεσθαι, discursitando. λισσόμενος, ad rogandum, ut consultandi caussa conveniant.

λισσόμενος· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκέτ' ἀνεκτός.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
ὦ γέρον, ἄλλοτε μέν σε καὶ αἰτιάασθαι ἄνωγα·
πολλάκι γὰρ μεθιεῖ τε, καὶ οὐκ ἐθέλει πονέεσθαι,
οὔτ' ὄκνῳ εἴκων, οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο,
ἀλλ' ἐμέ τ' εἰσορόων, καὶ ἐμὴν ποτιδέγμενος ὁρμήν·
νῦν δ' ἐμέο πρότερος μάλ' ἐπέγρετο, καί μοι ἐπέστη·
τὸν μὲν ἐγὼ προέηκα καλήμεναι, οὓς σὺ μεταλλᾷς.
ἀλλ' ἴομεν· κείνους δὲ κιχησόμεθα πρὸ πυλάων
ἐν φυλάκεσσ'· ἵνα γάρ σφιν ἐπέφραδον ἠγερέεσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
οὕτως οὔτις οἱ νεμεσήσεται οὐδ' ἀπιθήσει
Ἀργείων, ὅτε κέν τιν' ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ.
Ὣς εἰπὼν, ἔνδυνε περὶ στήθεσσι χιτῶνα,
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν περονήσατο φοινικόεσσαν,
διπλῆν, ἐκταδίην, οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη.
εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ.
βῆ δ' ἰέναι κατὰ νῆας Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
πρῶτον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον,
ἐξ ὕπνου ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ
φθεγξάμενος. τὸν δ' αἶψα περὶ φρένας ἤλυθ' ἰωὴ,
ἐκ δ' ἦλθε κλισίης, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπε·
Τίφθ' οὕτω κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν οἶοι ἀλᾶσθε
νύκτα δι' ἀμβροσίην; ὅ τι δὴ χρειὼ τόσον ἵκει;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

120. αἰτιᾶσθαι sc. αὐτόν. Alias quidem ipse ego soleo te hortari, ut objurges Menelaum, qui reverentia mei nihil nisi jussu meo movet—121. μεθιεῖ ut ζ. 523. absolute, otiatur. cessat. alias cum casu, μάχης. βίης. ἀλκῆς.—122. non per socordiam. οὔτ' ὄκνῳ εἴκων οὔτ' ἀφραδίῃσι νόοιο. h. e. οὐ δι' ὄκνον καὶ δι' ἀφραδίας.—123. ἐμὴν ὁρμὴν, voluntatem et nutum meum.—127. ἵνα γὰρ pro ἐκεῖ. ἐσήμαινον. ἐκέλευον.—129. οὕτως si ita egerit, οὔτις οἱ νεμεσήσεται, nemo ægre feret; sibi ab eo imperari aliquid exsequendum.—133, 4. περονήσατο, quia fibulis illa constringebatur supra humerum. ἐκταδίην, ad talos pertingentem, uti *talarem tunicam* Cicero dixit, quæ et molliores homines decuit, quanto magis senem noctu prodeuntem. διπλῆν accipio lænam tam amplam, ut bis corpori circumjiceretur.—οὔλη δ' ἐπενήνοθε λάχνη. Erat gausapa, vestis villosa, ita texta, ut κρόκη, trama, promineret et extaret, in superficie interiore, villi densi ἐπήνθουν in læna, ad arcendum frigus. Vocem ἐπενήνοθεν jam vidimus β. 216. salva aliorum opinione, censui esse ab ἐπανόθω, idem quod ἐπανθέω, ἐπιπολάζω.

139. τὸν δὲ περιῆλθε (κατὰ τὰς) φρένας ἰωὴ vox compellantis. *impulit ejus aures*.—142. (καθ') ὅ τι χρειὼ ἵκει (ἐφ'

μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς·
ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα καὶ ἄλλον ἐγείρομεν, ὅν τ' ἐπέοικε
βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ κλισίηνδε κιὼν πολύμητις Ὀδυσσεὺς
ποικίλον ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο, βῆ δὲ μετ' αὐτούς.
βὰν δ' ἐπὶ Τυδείδην Διομήδεα· τὸν δ' ἐκίχανον
ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης σὺν τεύχεσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εὗδον· ὑπὸ κρασὶν δ' ἔχον ἀσπίδας· ἔγχεα δέ σφιν
ὄρθ' ἐπὶ σαυρωτῆρος ἐλήλατο· τῆλε δὲ χαλκὸς
λάμφ', ὥς τε στεροπὴ πατρὸς Διός. αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
εὗδ'· ὑπὸ δ' ἔστρωτο ῥινὸν βοὸς ἀγραύλοιο·
αὐτὰρ ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο φαεινός.
τὸν παρστὰς ἀνέγειρε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
λὰξ ποδὶ κινήσας, ὄτρυνέ τε, νείκεσέ τ' ἄντην·
Ἔγρεο, Τυδέος υἱέ. τί πάννυχον ὕπνον ἀωτεῖς;
οὐκ ἀΐεις, ὡς Τρῶες ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο
εἵαται ἄγχι νεῶν, ὀλίγος δ' ἔτι χῶρος ἐρύκει;
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Σχέτλιος ἐσσὶ, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔποτε λήγεις.
οὔ νυ καὶ ἄλλοι ἔασι νεώτεροι υἷες Ἀχαιῶν,
οἵ κεν ἔπειτα ἕκαστον ἐγείρειαν βασιλήων,
πάντη ἐποιχόμενοι; σὺ δ' ἀμήχανος ἐσσὶ, γεραιέ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, φίλος, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
εἰσὶν μέν μοι παῖδες ἀμύμονες, εἰσὶ δὲ λαοὶ
καὶ πολέες, τῶν κέν τις ἐποιχόμενος καλέσειεν.
ἀλλὰ μάλα μεγάλη χρειὼ βεβίηκεν Ἀχαιούς·

ὑμᾶς) (ἐστὶ) τόσον. ut sup. 118.—145. τοῖον γὰρ ἄ. nam magnum nos urget discrimen, ut excitemus te somno.

147. βουλὰς βουλεύειν (εἰ δεῖ. vel περὶ τοῦ) ἢ φεύγειν, ἠὲ μ.—151. ἐκτὸς ἀπὸ κλισίης pro ἄποθεν ἀπὸ κ. Alias τυτθὸν ἀπό.—153. ὀρθὰ ἐλήλατο sc. εἰς τὴν γῆν, infixa. ἐπιπήγει ferramento; Fulgebant cuspides hastarum per noctem etiam luce ignium repercussa.

155. ὑπέστρωτο sc. Diomedes (κατὰ l. διὰ) ῥινὸν, e more: pro ὁ ῥινὸς ὑπέστρωτο αὐτῷ. εὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο pro αὐτὰρ τῷ Διομήδει εὕδοντι ὑπέστρωτο ῥινός.

156. τάπης φαεινὸς, colore puta vivido.—158. λὰξ, anteriore suo pede, (non, calce) κινήσας (αὐτὸν ἐν) ποδί. tacto ac moto Diomedis pede.—159. ὕπνον ἀωτεῖς. proprie somnum decerpis, h. e. suaviter dormis.—160. οὐκ ἀΐεις. nescis, non reputas.—164. σχέτλιος ἐσσὶ, γεραιέ. σχέτλιος et 167. ἀμήχανος eundem fere sensum habent, ærumnosus; sed cum adjuncta notione molestiæ ex nimia sedulitate senili.—166. οἵ κεν ἔπειτα. secundum hæc, cum hæc ita se habent.—172. μεγάλη χρειὼ, ἀνάγκη, et κίνδυνος ut sup. 145. ἄχος βεβίηκεν.

νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς
ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Αἴαντα ταχὺν, καὶ Φυλέος υἱὸν
ἄνστησον· σὺ γὰρ ἐσσὶ νεώτερος· εἴ μ' ἐλεαίρεις.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἑέσσατο δέρμα λέοντος
αἴθωνος, μεγάλοιο, ποδηνεκές· εἵλετο δ' ἔγχος·
βῆ δ' ἰέναι· τοὺς δ' ἔνθεν ἀναστήσας ἄγεν ἥρως.
Οἱ δ' ὅτε δὴ φυλάκεσσιν ἐν ἀγρομένοισι γένοντο,
οὐδὲ μὲν εὕδοντας φυλάκων ἡγήτορας εὗρον·
ἀλλ' ἐγρηγορτὶ σὺν τεύχεσιν εἵατο πάντες.
ὡς δὲ κύνες περὶ μῆλα δυσωρήσονται ἐν αὐλῇ,
θηρὸς ἀκούσαντες κρατερόφρονος, ὅς τε καθ' ὕλην
ἔρχηται δι' ὄρεσφι· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ἐπ' αὐτῷ
ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν, ἀπό τέ σφισιν ὕπνος ὄλωλεν·
ὣς τῶν νήδυμος ὕπνος ἀπὸ βλεφάροιϊν ὀλώλει,
νύκτα φυλασσομένοισι κακήν· πεδίονδε γὰρ αἰεὶ
τετράφαθ', ὁππότ' ἐπὶ Τρώων ἀΐοιεν ἰόντων.
τοὺς δ' ὁ γέρων γήθησεν ἰδὼν, θάρσυνέ τε μύθῳ,
καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Οὕτω νῦν, φίλα τέκνα, φυλάσσετε· μηδέ τιν' ὕπνος
αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διέσσυτο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Ἀργείων βασιλῆες, ὅσοι κεκλήατο βουλήν.
τοῖς δ' ἅμα Μηριόνης καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
ἤϊσαν· αὐτοὶ γὰρ κάλεον, συμμητιάασθαι.
τάφρον δ' ἐκδιαβάντες ὀρυκτὴν, ἑδριόωντο
ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος
πιπτόντων· ὅθεν αὖτις ἀπετράπετ' ὄβριμος Ἕκτωρ,
ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν.

173. ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς ἢ ὄλεθρος ἠὲ βιῶναι. variatum pro τὸ ἢ ὀλέσθαι ἢ βιῶναι, σωθῆναι, ἡμᾶς. Aut alio modo ἢ ὄλεθρος ἢ βίος, h. e. σωτηρία, ἵσταται νῦν ἐπὶ ἀκμῆς ξυροῦ· intereundum sit an servari possimus, nunc in novissimo periculo versatur, in ancipiti est. ἐπὶ ἀκμῆς ξυροῦ, in acie novaculæ stare, quod ex h. l. in proverbium abiit. v. Eustath. ductum puta a momento, cum culter tonsorius jam admotus est cuti.

183. δυσωρήσονται more Homerico futurum pro præsenti δυσωροῦνται, molestam, ærumnosam vigiliam exercent. θὴρ proprie leo.—185. δι' ὄρεσφι, δι' ὄρεος.

186. ὕπνος ἀπόλωλέ σφισιν, canibus, dictum ut νόστος ἀπώλετο αὐτῷ, non redibit.—188. εἰς πεδίον ἀεὶ τετραμμένοι ἦσαν, ὁπόταν ἀΐοιεν Τρώων ἐπιόντων.

194. τάφροιο διέσσυτο mox 198. διαβῆναι, castris, qua parte porta erat relicta.—199. ἐν καθαρῷ. quid sit ipse poeta declaravit: ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος πιπτόντων, πεπτωκότων, cadaveribus autem solum coustratum esse potuit.

ἔνθα καθεζόμενοι ἔπε' ἀλλήλοισι πίφαυσκον.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεπίθοιθ' ἑῷ αὐτοῦ
θυμῷ τολμήεντι, μετὰ Τρῶας μεγαθύμους
ἐλθεῖν; εἴ τινά που δηΐων ἕλοι ἐσχατόωντα,
ἤ τινά που καὶ φῆμιν ἐνὶ Τρώεσσι πύθοιτο
ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς.
ταῦτά τε πάντα πύθοιτο, καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι
ἀσκηθής· μέγα κέν οἱ ὑπουράνιον κλέος εἴη
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, καί οἱ δόσις ἔσσεται ἐσθλή.
ὅσσοι γὰρ νήεσσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
τῶν πάντων οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι μέλαιναν,
θῆλυν, ὑπόῤῥηνον· τῇ μὲν κτέρας οὐδὲν ὁμοῖον·
αἰεὶ δ' ἐν δαίτῃσι καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Νέστορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
ἀνδρῶν δυσμενέων δῦναι στρατὸν ἐγγὺς ἐόντα
Τρώων. ἀλλ' εἴ τις μοι ἀνὴρ ἅμ' ἕποιτο καὶ ἄλλος,
μᾶλλον θαλπωρὴ, καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται.
σύν τε δύ' ἐρχομένω, καί τε πρὸ ὃ τοῦ ἐνόησεν,
ὅππως κέρδος ἔῃ· μοῦνος δ' εἴπερ τε νοήσῃ,
ἀλλά τε οἱ βράσσων τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔθελον Διομήδεϊ πολλοὶ ἕπεσθαι·

204. οὐκ ἂν δή τις. "annon aliquis, obsecro." Clarke.—πεπίθοιτο ἑῷ αὐτοῦ θυμῷ τολμήεντι. pro ἑαυτοῦ θυμῷ, ἑαυτῷ. confidat sibi, audeat. unde inf. 220. Diomedes, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ.—206. εἴ τινά που. pro ὅπως.

207. ἢ—πύθοιτο, περὶ τούτων, ἅ τινα μητιῶσι μετὰ σφίσι, φῆμίν τινα, ut resciscat aliquid.—211. Potest suppleri (εἰ) ταῦτά τε πύθοιτο—καὶ ἔλθοι ἀσκηθὴς, μέγα κέν οἱ. videtur tamen hæc ipsa omissio vim verbis addere.—212. ἀσκηθὴς, ἀβλαβής.—215. Est κτέρας, κτῆμα, pro pecude dictum; restringendum scilicet ad pecudes, nullum aliud ovium genus.—217. αἰεὶ—παρέσται scil. ἡμῖν, intererit epulis.

223. μᾶλλον θαλπωρὴ καὶ θαρσαλεώτερον ἔσται pro καὶ μᾶλλον θάρσος ἔσται. *et jucunditatis plus et audaciæ id allaturum esset.*—224. δύο ἐρχομένω σὺν, ἅμα, nominativi absoluti; *duobus proficiscentibus una,* ὁ (*alter*) ἐνόησε h. νοεῖ, καὶ πρὸ τοῦ ἑτέρου τι, *excogitat* interdum etiam, antequam alteri in mentem veniat aliquid, *quid factu utile sit,* ὅπως κέρδος ᾖ.—225. *sin vero solus* (cum sit) *excogitaverit* vel maxime, *quid factu opus sit,* ita ut sagacitate non destituatur, *attamen vel sic ejus et tardior est mens,* βραδὺς ὁ νοῦς, *et consilium infirmius:* h. e. segnius decernit et non satis firmum ac certum consilium habet.

ἠθελέτην Αἴαντε δύω, θεράποντες Ἄρηος,
ἤθελε Μηριόνης, μάλα δ' ἤθελε Νέστορος υἱός·
ἤθελε δ' Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος.
ἤθελε δ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον
Τρώων· αἰεὶ γάρ οἱ ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Τυδείδη Διόμηδες, ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
τὸν μὲν δὴ ἕταρόν γ' αἱρήσεαι, ὅν κ' ἐθέλῃσθα,
φαινομένων τὸν ἄριστον, ἐπεὶ μεμάασί γε πολλοί.
μηδὲ σύ γ', αἰδόμενος σῇσι φρεσὶ, τὸν μὲν ἀρείω
καλλείπειν, σὺ δὲ χείρον' ὀπάσσεαι, αἰδοῖ εἴκων,
ἐς γενεὴν ὁρόων, μηδ' εἰ βασιλεύτερός ἐστιν.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισε δὲ περὶ ξανθῷ Μενελάῳ.
τοῖς δ' αὖτις μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
Εἰ μὲν δὴ ἕταρόν γε κελεύετ' ἔμ' αὐτὸν ἑλέσθαι,
πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην,
οὗ πέρι μὲν πρόφρων κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
ἐν πάντεσσι πόνοισι, φιλεῖ δέ ἑ Παλλὰς Ἀθήνη;
τούτου γ' ἑσπομένοιο, καὶ ἐκ πυρὸς αἰθομένοιο
ἄμφω νοστήσαιμεν, ἐπεὶ πέρι οἶδε νοῆσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Τυδείδη, μήτ' ἄρ με μάλ' αἴνεε, μήτε τι νείκει·
εἰδόσι γάρ τοι ταῦτα μετ' Ἀργείοις ἀγορεύεις.
ἀλλ' ἴομεν· μάλα γὰρ νὺξ ἄνεται, ἐγγύθι δ' ἠώς·
ἄστρα δὲ δὴ προβέβηκε, παρῴχηκεν δὲ πλέων νὺξ
τῶν δύο μοιράων, τριτάτη δ' ἔτι μοῖρα λέλειπται.

235. αἱρήσεαι pro αἱροῦ.—φαινομένων pro τῶν παρόντων. qui se obtulerunt.

238. μηδὲ καλλείπειν—ὀπάσσεαι pro μὴ—κατάλειπε, μηδὲ τὸν χείρονα ὀπάζου. *comitem tibi adjunge.* ὄπαζέ σοι. ἕπεσθαί σοι ποιοῦ. adeoque, elige. Sententia sic cohæret: Ne vero tu præ reverentia, respiciens generis nobilitatem, fortiorem præteri, et socium adscisce alium, nobilitate clariorem, sed minus fortem.

243. ἔπειτα. quomodo *tum. sic.*

244. πέρι, περίεστιν ἄλλων. ut iterum 247. πέρι pro περὶ, ὑπὲρ ἄλλων.—246. ἐκ πυρός. antiqua loquendi forma pro periculo summo ad sensum potenti.

247. πέρι οἶδε νοῆσαι pro νοεῖ περισσῶς prudenter consulit plus quam alius quisquam.

249, 250. *Deprecor omnem de me orationem; noli de me dicere in alterutram partem, cum ii, qui te audiunt, satis me norint ipsi,* ideoque de me judicium ferre possint. pro *nihil,* duo contraria: *nec boni nec mali quid.*—251. νὺξ ἄνεται, ἀνύεται, φθίνει, occidit, *ad occasum vergit.*

253. *Processit nox jam plus quam duabus partibus;* νὺξ παρῴχηκε πλέων δύο μοιρῶν, ipsa πλείων pro πλέον ἢ δύο μοίρας. h. e. plus quam duæ noctis partes jam elapsæ sunt, nec nisi tertia adhuc pars supererat. Nox adeo divisa in tres vigilias; uti dies alibi.

῞Ως εἰπόνθ', ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην.
Τυδείδῃ μὲν δῶκε μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
φάσγανον ἄμφηκες, τὸ δ' ἑὸν παρὰ νηυσὶ λέλειπτο,
καὶ σάκος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
ταυρείην, ἄφαλόν τε, καὶ ἄλοφον· ἥτε καταῖτυξ
κέκληται· ῥύεται δὲ κάρη θαλερῶν αἰζηῶν·
Μηριόνης δ' Ὀδυσῆϊ δίδου βιὸν, ἠδὲ φαρέτρην,
καὶ ξίφος· ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔθηκε
ῥινοῦ ποιητήν· πολέσιν δ' ἔντοσθεν ἱμᾶσιν
ἐντέτατο στερεῶς· ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες
ἀργιόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,
εὖ καὶ ἐπισταμένως· μέσσῃ δ' ἐνὶ πῖλος ἀρήρει.
τήν ῥά ποτ' ἐξ Ἐλεῶνος Ἀμύντορος Ὀρμενίδαο
ἐξέλετ' Αὐτόλυκος, πυκινὸν δόμον ἀντιτορήσας·
Σκάνδειαν δ' ἄρα δῶκε Κυθηρίῳ Ἀμφιδάμαντι·
Ἀμφιδάμας δὲ Μόλῳ δῶκε ξεινήϊον εἶναι·
αὐτὰρ ὁ Μηριόνῃ δῶκεν ᾧ παιδὶ φορῆναι·
δὴ τότ' Ὀδυσσῆος πύκασε κάρη ἀμφιτεθεῖσα.
τὼ δ', ἐπεὶ οὖν ὅπλοισιν ἐνὶ δεινοῖσιν ἐδύτην,
βάν ῥ' ἰέναι, λιπέτην δὲ κατ' αὐτόθι πάντας ἀρίστους.
τοῖσι δὲ δεξιὸν ἧκεν ἐρωδιὸν ἐγγὺς ὁδοῖο
Παλλὰς Ἀθηναίη· τοὶ δ' οὐκ ἴδον ὀφθαλμοῖσι
νύκτα δι' ὀρφναίην, ἀλλὰ κλάγξαντος ἄκουσαν.
χαῖρε δὲ τῷ ὄρνιθ' Ὀδυσεὺς, ἠρᾶτο δ' Ἀθήνῃ·
Κλῦθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἥτε μοι αἰεὶ
ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίστασαι, οὐδέ σε λήθω
κινύμενος· νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι, Ἀθήνη.
δὸς δὲ πάλιν ἐπὶ νῆας ἐϋκλεῖας ἀφικέσθαι,
ῥέξαντας μέγα ἔργον, ὅ κε Τρώεσσι μελήσει.

258. κυνέην ἄφαλον καὶ ἄλοφον ἥτε καταῖτυξ κέκληται, quæ erat levis et sine ornatu; nec conum nec cristam habens. —262. Ulyssis caput tegit galea e corio facta, præductis intus corrigiis coriaciis, interjecto, in medio, pilo, exterius dentibus consita aprinis.

271. πύκασε. iterum πυκάζειν pro σκεπάζειν. καλύπτειν. ut jam Θ. 124.

274. ἐρωδιὸν, ardeam, loca paludosa frequentare aiunt. δεξιὸν ἐρωδιὸν, seu ἀπὸ τῶν δεξιῶν, a dextra auditum, seu omnino avem faustum, ut δεξιὸς faustus sit.

279. οὐδέ σε λήθω κινύμενος, tu mihi semper ades. proprie erat ὁρμῶν τι. quoties molior aliquid.—280. νῦν αὖτε μάλιστά με φίλαι, mihi ades, propitia sis.—281. ἐϋκλεῖας, pro εὐκλέας ab εὐκλὴς, idem quod εὐκλεὴς, unde esset εὐκλεεῖς sc. ἡμᾶς.—282. ὅ κε Τρώεσσι μελήσει. fere ut nos: cujus memoria iis non facile excidet animis.

Δεύτερος αὖτ' ἠρᾶτο βοὴν ἀγαθὸς, Διομήδης·
κέκλυθι νῦν καὶ ἐμεῖο, Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη·
σπεῖό μοι, ὡς ὅτε πατρὶ ἅμ' ἕσπεο Τυδέϊ δίῳ
ἐς Θήβας, ὅτε τε πρὸ Ἀχαιῶν ἄγγελος ᾔει·
τοὺς δ' ἄρ' ἐπ' Ἀσωπῷ λίπε χαλκοχίτωνας Ἀχαιούς·
αὐτὰρ ὁ μειλίχιον μῦθον φέρε Καδμείοισι
κεῖσ'. ἀτὰρ ἂψ ἀπιὼν μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα,
σὺν σοὶ, δῖα θεὰ, ὅτε οἱ πρόφρασσα παρέστης.
ὣς νῦν μοι ἐθέλουσα παρίστασο, καί με φύλασσε.
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
ἀδμήτην, ἣν οὔπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
τήν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασι περιχεύας.
῞Ως ἔφαν εὐχόμενοι· τῶν δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
οἱ δ' ἐπεὶ ἠρήσαντο Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
βάν ῥ' ἴμεν, ὥστε λέοντε δύω, διὰ νύκτα μέλαιναν,
ἀμφόνον, ἀννέκυας, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ Τρῶας ἀγήνορας εἴασ' Ἕκτωρ
εὕδειν, ἀλλ' ἄμυδις κικλήσκετο πάντας ἀρίστους,
ὅσσοι ἔσαν Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες·
τοὺς ὅγε συγκαλέσας, πυκινὴν ἠρτύνετο βουλήν·
Τίς κέν μοι τόδε ἔργον ὑποσχόμενος τελέσειε
δώρῳ ἐπὶ μεγάλῳ; μισθὸς δέ οἱ ἄρκιος ἔσται·
δώσω γὰρ δίφρον τε, δύω τ' ἐριαύχενας ἵππους,
οἵ κεν ἀριστεύωσι θοῇς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
ὅστις κε τλαίη, οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο,
νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ, ὡς τοπάρος περ,
ἦ ἤδη, χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
φύξιν βουλεύουσι μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλουσι
νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
῞Ως ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δόλων, Εὐμήδεος υἱὸς,

284. ἀτρυτώνη, Athene: ἄτρυτος, indomita, invicta.—288. μειλίχιον μῦθον φέρε mandata de bello componendo, scilicet assumto ex pacto in regni societatem Polynice.

289. μάλα μέρμερα μήσατο ἔργα, iis, qui insidiis eum exceperant, cæsis.

307. οἷ τ' αὐτῷ κῦδος ἄροιτο interjecta esse puta; nam jungenda: ὅστις κε τλαίη ἐλθεῖν.—309. ἐκπυθέσθαι, (εἰ) ἠὲ φ.—311. οὐδ' ἐθέλουσι, non sustinent, sed recusant, cum vires deficiant, (διὰ) νύκτα φυλασσέμεναι, excubias agere, ἀδδηκότες, satiati, ideoque confecti ærumnis gravibus.

κήρυκος θείοιο, πολύχρυσος, πολύχαλκος·
ὃς δή τοι εἶδος μὲν ἔην κακὸς, ἀλλὰ ποδώκης·
αὐτὰρ ὁ μοῦνος ἔην μετὰ πέντε κασιγνήτῃσιν·
ὅς ῥα τότε Τρωσί τε καὶ Ἕκτορι εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ, ἔμ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
νηῶν ὠκυπόρων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι.
ἀλλ' ἄγε, μοὶ τὸ σκῆπτρον ἀνάσχεο, καί μοι ὄμοσσον·
ἦ μὲν τοὺς ἵππους τε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ
δωσέμεν, οἳ φορέουσιν ἀμύμονα Πηλείωνα·
σοὶ δ' ἐγὼ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ' ἀπὸ δόξης.
τόφρα γὰρ ἐς στρατὸν εἶμι διαμπερὲς, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
νῆ' Ἀγαμεμνονέην, ὅθι που μέλλουσιν ἄριστοι
βουλὰς βουλεύειν, ἢ φευγέμεν, ἠὲ μάχεσθαι.
Ὣς φάθ'· ὁ δ' ἐν χερσὶ σκῆπτρον λάβε, καί οἱ ὄμοσσεν·
Ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτὸς, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
μὴ μὲν τοῖς ἵπποισιν ἀνὴρ ἐποχήσεται ἄλλος
Τρώων· ἀλλά σε φημὶ διαμπερὲς ἀγλαϊεῖσθαι.
Ὣς φάτο, καί ῥ' ἐπίορκον ἀπώμοσε· τὸν δ' ὀρόθυνεν.
αὐτίκα δ' ἀμφ' ὤμοισιν ἐβάλλετο καμπύλα τόξα·
ἕσσατο δ' ἔκτοσθεν ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο,
κρατὶ δ' ἐπὶ κτιδέην κυνέην· ἕλε δ' ὀξὺν ἄκοντα.
βῆ δ' ἰέναι προτὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ. οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
ἐλθὼν ἐκ νηῶν ἂψ Ἕκτορι μῦθον ἀποίσειν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν κάλλιφ' ὅμιλον,
βῆ ῥ' ἀν' ὁδὸν μεμαώς· τὸν δὲ φράσατο προσιόντα
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, Διομήδεα δὲ προσέειπεν·
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνὴρ,
οὐκ οἶδ', ἢ νήεσσιν ἐπίσκοπος ἡμετέρῃσιν,
ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων.
ἀλλ' ἐῶμέν μιν πρῶτα παρεξελθεῖν πεδίοιο
τυτθόν· ἔπειτα δέ κ' αὐτὸν ἐπαΐξαντες ἕλοιμεν
καρπαλίμως· εἰ δ' ἄμμε παραφθαίησι πόδεσσιν,

316. εἶδος μὲν ἔην κακός. accipio, toto corporis habitu, erat imbellis, tenuis, exilis, at idem pedum celeritate valebat.

324. οὐδ' ἀπὸ δόξης, alius, quam quem tu me fore opinabaris et expectabas; sed respondebo expectationi tuæ; ero speculator, qualem me optas esse.

331. ἀγλαϊεῖσθαί σε sc. αὐτοῖς. καλλωπίζεσθαι pro vulgari: te eos esse habiturum; nunc cum notione adjuncta superbientis et placentis sibi in re vel ornatu eximio.—332. ἀπώμοσε, juravit, verbis jussis recitatis, ἐπίορκον, id, quod eventum non erat habiturum; τὸν δ' ὀρόθυνε, ut iter accelerarer impulit.

335. κτὶς eadem, quæ ἴκτις. inf. 459. substituitur δόρυ μακρόν.

αἰεί μιν ποτὶ νῆας ἀπὸ στρατόφι προτιειλεῖν
ἔγχει ἐπαΐσσων, μή πως προτὶ ἄστυ ἀλύξῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε, παρὲξ ὁδοῦ ἐν νεκύεσσι
κλινθήτην· ὁ δ' ἄρ' ὦκα παρέδραμεν ἀφραδίῃσιν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀπέην, ὅσσον τ' ἐπίουρα πέλονται
ἡμιόνων, αἳ γάρ τε βοῶν προφερέστεραί εἰσιν
ἑλκέμεναι νειοῖο βαθείης πηκτὸν ἄροτρον·
τὼ μὲν ἐπιδραμέτην. ὁ δ' ἄρ' ἔστη δοῦπον ἀκούσας·
ἔλπετο γὰρ κατὰ θυμὸν, ἀποστρέψοντας ἑταίρους
ἐκ Τρώων ἰέναι πάλιν, Ἕκτορος ὀτρύναντος.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἄπεσαν δουρηνεκὲς, ἢ καὶ ἔλασσον,
γνῶ ῥ' ἄνδρας δηΐους, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα
φευγέμεναι· τοὶ δ' αἶψα διώκειν ὡρμήθησαν.
ὡς δ' ὅτε καρχαρόδοντε δύω κύνε εἰδότε θήρης,
ἢ κεμάδ' ἠὲ λαγωὸν ἐπείγετον ἐμμενὲς αἰεὶ
χῶρον ἀν' ὑλήενθ', ὁ δέ τε προθέῃσι μεμηκώς·
ὣς τὸν Τυδείδης, ἠδὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς,
λαοῦ ἀποτμήξαντε, διώκετον ἐμμενὲς αἰεί.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε μιγήσεσθαι φυλάκεσσι,
φεύγων ἐς νῆας, τότε δὴ μένος ἔμβαλ' Ἀθήνη
Τυδείδῃ, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
φθαίη ἐπευξάμενος βαλέειν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθῃ.
δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἠὲ μέν', ἠέ σε δουρὶ κιχήσομαι· οὐδέ σέ φημι
δηρὸν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἀλύξειν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἦ ῥα, καὶ ἔγχος ἀφῆκεν, ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτός·
δεξιτερὸν δ' ὑπὲρ ὦμον ἐΰξόου δουρὸς ἀκωκὴ

346. σὺ μέμνησο προτιειλεῖν, h. e. προσείλει, συνδίωκε, coarctatum admove navibus, exclusum a castris suis.

350. παρέδραμεν ἀφραδίῃσι· ἀφραδίως. non stulte; sed, non animadvertens οὐ φρασάμενος αὐτοὺς, imprudens.—351. ἐπίουρα. τὸ οὖρον vel ἐπίουρον, spatium designare eodem modo quo δουρὸς ἐρωή. ὅτε ἀπῆν ἐπὶ τόσον, ἐφ' ὅσον πέλονται τὰ ἐπίουρα, vel τὰ οὖρα, ἡμιόνων. quum ille, prætergressus eos, jam tantum intervallum processisset, quantum τὸ οὖρον, intervallum seu ὅρμημα, actus mularum, est; h. e. cum ille esset progressus tantum, quantum progrediuntur muli aratro juncti uno actu. πηκτὸν ἄροτρον quia est simplex et compositum aratrum.—355. ἔλπετο ἑταίρους ἐκ Τρώων ἰέναι, ἀποστρέψοντας πάλιν, sc. αὐτὸν, Ἕκτορος ὀτρύναντος.—357. Cum intra hastæ jactum venissent.

360. ἐπείγετον, h. l. διώκετον.

365. μιγήσεσθαι φυλάκεσσι, συναντᾷν εἰσπεσεῖν, προσελθεῖν.—368. φθαίη ἐπευξάμενος, ne antevertat gloriando, h. e. ne posset prior gloriari, βαλεῖν αὐτόν. pro vulgari μή τις φθαίη vel φθάνοι βαλὼν αὐτόν. vel μή τις ἐπεύξηται φθάναι βαλών. h. e. ἑαυτὸν φθάσαι βαλόντα, seu ἑαυτὸν βεβληκέναι πρῶτον τὸν Δόλωνα.

372. ἑκὼν δ' ἡμάρτανε φωτὸς, vivum capere cupiens hominem, sciscitandi caussa de castris Trojanorum.

ἐν γαίῃ ἐπάγῃ· ὁ δ' ἄρ' ἔστη, τάρβησέν τε,
βαμβαίνων, ἄραβος δὲ διὰ στόμα γίνετ' ὀδόντων,
χλωρὸς ὑπὸ δείους· τὼ δ' ἀσθμαίνοντε κιχήτην·
χειρῶν δ' ἁψάσθην· ὁ δὲ δακρύσας ἔπος ηὔδα·
Ζωγρεῖτ', αὐτὰρ ἐγὼν ἐμὲ λύσομαι· ἔστι γὰρ ἔνδον
χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
τῶν κ' ὔμμιν χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
εἴ κεν ἐμὲ ζωὸν πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
θάρσει, μηδέ τι τοι θάνατος καταθύμιος ἔστω·
ἀλλ' ἄγε, μοὶ τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
πῆ δ' οὕτως ἐπὶ νῆας ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεαι οἶος,
νύκτα δι' ὀρφναίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
ἤ τινα συλήσων νεκύων κατατεθνειώτων;
ἦ σ' Ἕκτωρ προέηκε διασκοπιᾶσθαι ἕκαστα
νῆας ἐπὶ γλαφυράς; ἦ σ' αὐτὸν θυμὸς ἀνῆκε;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, ὑπὸ δ' ἔτρεμε γυῖα·
πολλῇσί μ' ἄτῃσι παρὲκ νόον ἤγαγεν Ἕκτωρ,
ὅς μοι Πηλείωνος ἀγαυοῦ μώνυχας ἵππους
δωσέμεναι κατένευσε καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ·
ἠνώγει δέ μ' ἰόντα θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
ἀνδρῶν δυσμενέων σχεδὸν ἐλθέμεν, ἔκ τε πυθέσθαι,
ἠὲ φυλάσσονται νῆες θοαὶ, ὡς τὸ πάρος περ,
ἦ ἤδη, χείρεσσιν ὑφ' ἡμετέρῃσι δαμέντες,
φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφίσιν, οὐδ' ἐθέλοιτε
νύκτα φυλασσέμεναι, καμάτῳ ἀδδηκότες αἰνῷ.
Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἦ ῥά νύ τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμὸς,
ἵππων Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι,
ἄλλῳ γ', ἢ Ἀχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.

375. βαμβαίνων balbutiens præ timore.—377. χειρῶν ut eum in potestate haberent.—378. ἔνδον sc. ἐν τοῖς δώμασι πατρὸς, quod latet in 380.

383. καταθύμιος mors in qua occupata est mens, ne de morte cogita. item in ρ. 201. aliter ἐνθύμιος.—391. πολλῇσι μ' ἄτῃσι. Inter plures juncturæ modos teneo hunc: Ἕκτωρ ἤγαγεν ἐμὲ, παρὲκ νόον, ἀνοήτως, πολλῇσιν ἄτῃσιν, εἰς πολλὰς ἄτας, me imprudentem induxit, παρῆγεν, in magna mala.

398. βουλεύοιτε persona mutata; μετὰ σφίσιν, debebat esse μεθ' ὑμῖν.

401. ἐπεμαίετο θυμός. magnum sane appetiisti præmium. ἐπιθύμεις.

402. οἱ δ' ἀλεγεινοί. ἀλεγεινόν ἐστιν αὐτοὺς δαμῆναι ὑπὸ θνητῶν. difficilis res est, illos a mortali domari, aut iis aliquem vehi præter Achillem.—408. πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων—subintelligendum erit ἔχουσι, se habent, comparatæ sunt? vel εἰσίν.

410. ἀπόπροθεν, ἀπὸ τῆς πόλεως· ἠὲ πόλινδε. an, victoria de Achivis hesterno die reportata iterum in urbem se recipient?

416. νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου seorsum a turba. Quo ipso fieri poterat, ut, Hectore ignaro, strages in castris Trojanis, multo magis altero cornu extremo, fieri posset; nam ipse in lævo cornu consederat. φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, οὔτις etc. quod ad excubias attinet, de quibus me rogas, nullæ sunt ad id delectæ ac constitutæ.

418. *Ad ignes* autem, *quotquot ii sunt* numero, *vigilant ii, quibus incumbit hoc ut vigilent, iique se mutuo ad vigilandum hortantur.* Sunt igitur vigiliæ, οὐ μὴν κεκριμένοι, ὡρισμέναι τινές—420, 1, 2. *At auxiliares copiæ omnino excubias non habent.*

430. ἔλαχον sc. διατελεῖν. pro ἔχουσι ut Lat. *sortiti sunt loca*, tenent.

ἀλλ' ἄγε, μοὶ τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ποῦ νῦν δεῦρο κιὼν λίπες Ἕκτορα, ποιμένα λαῶν;
ποῦ δέ οἱ ἔντεα κεῖται ἀρήϊα, ποῦ δέ οἱ ἵπποι;
πῶς δ' αἱ τῶν ἄλλων Τρώων φυλακαί τε καὶ εὐναί;
ἅσσα τε μητιόωσι μετὰ σφίσιν· ἢ μεμάασιν
αὖθι μένειν παρὰ νηυσὶν ἀπόπροθεν, ἦε πόλινδε
ἂψ ἀναχωρήσουσιν, ἐπεὶ δαμάσαντό γ' Ἀχαιούς;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν, ὅσοι βουληφόροι εἰσὶ,
βουλὰς βουλεύει θείου παρὰ σήματι Ἴλου,
νόσφιν ἀπὸ φλοίσβου· φυλακὰς δ' ἃς εἴρεαι, ἥρως,
οὔτις κεκριμένη ῥύεται στρατὸν, οὐδὲ φυλάσσει.
ὅσσαι μὲν Τρώων πυρὸς ἐσχάραι, οἷσιν ἀνάγκη,
οἱ δ' ἐγρηγόρθασι, φυλασσέμεναί τε κέλονται
ἀλλήλοις· ἀτὰρ αὖτε πολύκλητοι ἐπίκουροι
εὕδουσι· Τρωσὶ γὰρ ἐπιτραπέουσι φυλάσσειν·
οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται, οὐδὲ γυναῖκες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
πῶς γὰρ δὴ Τρώεσσι μεμιγμένοι ἱπποδάμοισιν
εὕδουσ', ἦ ἀπάνευθε; δίειπέ μοι, ὄφρα δαείω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Δόλων, Εὐμήδεος υἱός·
τοιγὰρ ἐγὼ καὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
πρὸς μὲν ἁλὸς Κᾶρες, καὶ Παίονες ἀγκυλότοξοι,
καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί·
πρὸς Θύμβρης δ' ἔλαχον Λύκιοι, Μυσοί τ' ἀγέρωχοι,
καὶ Φρύγες ἱππόδαμοι, καὶ Μῄονες ἱπποκορυσταί.
ἀλλὰ τίη ἐμὲ ταῦτα διεξερέεσθε ἕκαστα;

εἰ γὰρ δὴ μέματον Τρώων καταδῦναι ὅμιλον,
Θρήϊκες οἵδ' ἀπάνευθε νεήλυδες, ἔσχατοι ἄλλων·
ἐν δέ σφιν Ῥῆσος βασιλεὺς, παῖς Ἠϊονῆος.
τοῦ δὴ καλλίστους ἵππους ἴδον ἠδὲ μεγίστους·
λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.
ἅρμα δέ οἱ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ εὖ ἤσκηται·
τεύχεα δὲ χρύσεια, πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
ἤλυθ' ἔχων· τὰ μὲν οὔτι καταθνητοῖσιν ἔοικεν
ἄνδρεσσι φορέειν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν νῦν νηυσὶ πελάσσετον ὠκυπόροισιν,
ἤ ἐμὲ δήσαντες λίπετ' αὐτόθι νηλέϊ δεσμῷ,
ὄφρα κεν ἔλθητον, καὶ πειρηθῆτον ἐμεῖο,
ἠὲ κατ' αἶσαν ἔειπον ἐν ὑμῖν, ἠὲ καὶ οὐκί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
μὴ δή μοι φύξιν γε, Δόλων, ἐμβάλλεο θυμῷ,
ἐσθλά περ ἀγγείλας, ἐπεὶ ἵκεο χεῖρας ἐς ἁμάς·
εἰ μὲν γάρ κέ σε νῦν ἀπολύσομεν, ἠὲ μεθῶμεν,
ἦ τε καὶ ὕστερον εἶσθα θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
ἠὲ διοπτεύσων, ἢ ἐναντίβιον πολεμίξων·
εἰ δέ κ' ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δαμεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς,
οὐκ ἔτ' ἔπειτα σὺ πῆμά ποτ' ἔσσεαι Ἀργείοισιν.
Ἦ, καὶ ὁ μέν μιν ἔμελλε γενείου χειρὶ παχείῃ
ἁψάμενος λίσσεσθαι· ὁ δ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε,
φασγάνῳ ἀΐξας, ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε·
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κτιδέην κυνέην κεφαλῆφιν ἕλοντο,
καὶ λυκέην, καὶ τόξα παλίντονα, καὶ δόρυ μακρόν·
καὶ τά γ' Ἀθηναίῃ ληΐτιδι δῖος Ὀδυσσεὺς
ὑψόσ' ἀνέσχεθε χειρὶ, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Χαῖρε, θεὰ, τοῖσδεσσι· σὲ γὰρ πρώτην ἐν Ὀλύμπῳ

434. Θρήϊκες οἵδ' sc. εἰσιν. En Thraces. δεικτικῶς vel ex antec. ἔλαχον.—437. θείειν ἀνέμοισιν ὁμοῖοι, pro θέοντες ὁμοίως, ἴσως, τοῖς ἀνέμοις pro tam celeriter ac venti.—440. τὰ μὲν οὔτι κ. ἔοικε pro vulgari, οὐκ ἔοικεν εἰκός ἐστι, καταθνητοῖς, φορεῖν αὐτά. h. ἔχειν. verbo sunt ὅπλα θεῖα, quibus vix mortales uti ausint.

444, 5. πειρηθῆτον ἐμεῖο donec redieritis et me vera prædicasse exploratum habueritis.—445. κατ' αἶσαν. h. l. recte, vere. κατὰ τὸ ἀληθές.

447. μὴ δή μοι. ne quæso mihi. Clarke. ne in animum admitte, te evasurum esse mortem, σὲ φεύξεσθαι.—450. εἶσθα, εἶς, pro futuro, εἴσῃ. ἐλεύσῃ.

459. λυκέην scil. δορὰν sup. 334. ῥινὸν πολιοῖο λύκοιο.—460. Ἀθηναίη ληῖτις alias ἀγελεία prædatrix.

462. χαῖρε τοῖσδεσσι, propitia accipe hæc. proprie, lætare hoc munere.

πάντων ἀθανάτων ἐπιβωσόμεθ'· ἀλλὰ καὶ αὖτις
πέμψον ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν ἵππους τε καὶ εὐνάς.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησε, καὶ ἀπὸ ἕθεν ὑψόσ' ἀείρας
θῆκεν ἀνὰ μυρίκην· δέελον δ' ἐπὶ σῆμά τ' ἔθηκε,
συμμάρψας δόνακας, μυρίκης τ' ἐριθηλέας ὄζους·
μὴ λάθοι αὖτις ἰόντε θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν.
τὼ δὲ βάτην προτέρω, διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα·
αἶψα δ' ἐπὶ Θρῃκῶν ἀνδρῶν τέλος ἷξον ἰόντες.
οἱ δ' εὗδον καμάτῳ ἀδδηκότες, ἔντεα δέ σφι
καλὰ παρ' αὐτοῖσι χθονὶ κέκλιτο εὖ κατὰ κόσμον
τριστοιχεί· παρὰ δέ σφιν ἑκάστῳ δίζυγες ἵπποι.
Ῥῆσος δ' ἐν μέσῳ εὗδε, παρ' αὐτῷ δ' ὠκέες ἵπποι,
ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης ἱμᾶσι δέδεντο.
τὸν δ' Ὀδυσεὺς προπάροιθεν ἰδὼν Διομήδεϊ δεῖξεν·
Οὗτός τοι, Διόμηδες, ἀνὴρ, οὗτοι δέ τοι ἵπποι,
οὓς νῶϊν πίφαυσκε Δόλων, ὃν ἐπέφνομεν ἡμεῖς.
ἀλλ' ἄγε δὴ, πρόφερε κρατερὸν μένος· οὐδέ τί σε χρὴ
ἑστάμεναι μέλεον σὺν τεύχεσιν· ἀλλὰ λῦ' ἵππους·
ἠὲ σύ γ' ἄνδρας ἔναιρε, μελήσουσι δέ μοι ἵπποι.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἔμπνευσε μένος γλαυκῶπις Ἀθήνη·
κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην. τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
ἄορι θεινομένων· ἐρυθαίνετο δ' αἵματι γαῖα.
ὡς δὲ λέων μήλοισιν ἀσημάντοισιν ἐπελθὼν,
αἴγεσιν, ἢ ὀΐεσσι, κακὰ φρονέων ἐνορούσῃ·
ὣς μὲν Θρήϊκας ἄνδρας ἐπῴχετο Τυδέος υἱὸς,

463. ἐπιβωσόμεθα. pro præsenti, invocamus, invocare solemus, invocanda es. ἐπικαλούμεθα.—464. πέμψον, h. l. comitare. deduc. adsis.—466. ἀνὰ μυρίκην, tamaricem seu tamariscum, humida loca amantem: ἐπέθηκε δὲ σῆμα δέελον, δῆλον, εὔδηλον, εὔγνωστον, scil. aggerendo frondes et arundines.

468. μὴ λάθοι αὐτοὺς ἐπανιόντας.

470. ἐπὶ Θρῃκῶν τέλος, τάγμα. Thracum turmam, alam.

471. καμάτῳ ἀδδηκότες, ærumnis ex itinere fessi; nam modo advenerant, νεήλυδες.

474, 5. Rheso et ipsi adstant equi, alligati loris ἐξ ἐπιδιφριάδος πυμάτης, extrema orbiculi parte, qui circumdabat ejus, qui currui insistebat, crura et genua, ut saltem ea essent tecta. Orbiculus iste est ἡ ἄντυξ, ambiens δίφρον currui (pegmati, axi) impositum; unde ἡ ἄντυξ ἐπιδιφριάς. Hujus ἄντυγος ora superior clavo, seu paxillo, uno vel altero erat instructa, circa quem religari possent lora equorum.—476. προπάροιθεν ἰδὼν, prior, ante Diomedem. πίφαυσκε, προεσήμαινε. ἔφη.

479. πρόφερε μένος, exsere robur. —480. ne sta otiose.—482. τῷ δ'. τῷ Diomedi, ἔμπνευσε μένος Ἀθήνη.

483. κτεῖνε δ' ἐπιστροφάδην, dextrorsum sinistrorsum cædendo: στόνος ἀεικής. ingens. ingemuerunt moribundi.

485. μήλοισιν ἀσημάντοισιν h. e. ἀφυλάκτοις, quibus non adest ὁ σημάντωρ. ὁ σημαίνων.

ὄφρα δυώδεκ' ἔπεφνεν· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
ὅντινα Τυδείδης ἄορι πλήξειε παραστὰς,
τόνδ' Ὀδυσεὺς μετόπισθε λαβὼν ποδὸς ἐξερύσασκε,
τὰ φρονέων κατὰ θυμὸν, ὅπως καλλίτριχες ἵπποι
ῥεῖα διέλθοιεν, μηδὲ τρομεοίατο θυμῷ
νεκροῖς ἀμβαίνοντες· ἀήθεσσον γὰρ ἔτ' αὐτῶν.
ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆα κιχήσατο Τυδέος υἱὸς,
τὸν τρισκαιδέκατον μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα,
ἀσθμαίνοντα· κακὸν γὰρ ὄναρ κεφαλῆφιν ἐπέστη
τὴν νύκτ', Οἰνείδαο παῖς, διὰ μῆτιν Ἀθήνης.
τόφρα δ' ἄρ' ὁ τλήμων Ὀδυσεὺς λύε μώνυχας ἵππους·
σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι, καὶ ἐξήλαυνεν ὁμίλου,
τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάστιγα φαεινὴν
ποικίλου ἐκ δίφροιο νοήσατο χερσὶν ἑλέσθαι·
ῥοίζησεν δ' ἄρα, πιφαύσκων Διομήδεϊ δίῳ.
αὐτὰρ ὁ μερμήριζε μένων, ὅ τι κύντατον ἔρδοι·
ἢ ὅγε δίφρον ἑλὼν, ὅθι ποικίλα τεύχεα κεῖτο,
ῥυμοῦ ἐξερύοι, ἢ ἐκφέροι ὑψόσ' ἀείρας·
ἢ ἔτι τῶν πλεόνων Θρῃκῶν ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, τόφρα δ' Ἀθήνη
ἐγγύθεν ἱσταμένη προσέφη Διομήδεα δῖον·
Νόστου δὴ μνῆσαι, μεγαθύμου Τυδέος υἱὲ,
νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς, μὴ καὶ πεφοβημένος ἔλθῃς.
μή πού τις καὶ Τρῶας ἐγείρῃσι θεὸς ἄλλος.
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε θεᾶς ὄπα φωνησάσης·
καρπαλίμως δ' ἵππων ἐπεβήσετο· κόπτε δ' Ὀδυσσεὺς
τόξῳ· τοὶ δ' ἐπέτοντο θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.
ὡς ἴδ' Ἀθηναίην μετὰ Τυδέος υἱὸν ἕπουσαν.

492. *μηδὲ τρομεοίατο, φοβοῖντο, οἱ ἵπποι νεκροῖς ἀναβαίνειν, ἀνὰ, διὰ νεκροὺς, βαίνειν.—ἀήθεσσον γὰρ ἔτι τῶν νεκρῶν. ἀηθεῖς, ἀσυνηθεῖς, ἦσαν.* — 496. *θυμὸν ἀπηύρα αὐτὸν ἀσθμαίνοντα, suspirantem,* statuendum est eo ipso tempore grave et infestum somnium de viro irruente, Diomede, somniasse Rhesum; quo factum est, ut suspiraret.

499. *σὺν δ' ἤειρεν ἱμᾶσι. συνεδέησεν.* colligavit loris.—502. *ῥοίζησε* puta *sibilo* Diomedem significasse, esse equos nunc liberos ut abduci possint, et abeundi esse horam.

503. *αὐτὰρ ὁ μ.* Diomedes ipsum currum asportare voluit; scilicet quales tum erant currus humiles ac parvi ut jam aliquoties monitum. At prudentia suadebat, saluti consulere accelerato reditu.—505. *ῥυμοῦ ἐξερύοι. κατὰ ῥυμοῦ.* quod et dicitur *ἐκ ῥυμοῦ*, apprehenso temone.—509. *Νόστου δὴ, quæso* de reditu cogita.—511. *δέδοικα, μή που.*

515. *οὐδ' ἀλαοσκοπίην εἶχε.* non cæcam, speculationem egit, contra vero bene animadvertit hæc.—516. Athenea

τῇ κοτέων Τρώων κατεδύσετο πουλὺν ὅμιλον,
ὦρσεν δὲ Θρῃκῶν βουληφόρον Ἱπποκόωντα,
Ῥήσου ἀνεψιὸν ἐσθλόν. ὁ δ', ἐξ ὕπνου ἀνορούσας,
ὡς ἴδε χῶρον ἐρῆμον, ὅθ' ἔστασαν ὠκέες ἵπποι,
ἄνδρας τ' ἀσπαίροντας ἐν ἀργαλέῃσι φονῇσιν,
ᾤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον τ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον.
Τρώων δὲ κλαγγή τε καὶ ἄσπετος ὦρτο κυδοιμὸς
θυνόντων ἄμυδις· θηεῦντο δὲ μέρμερα ἔργα,
ὅσσ' ἄνδρες ῥέξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας.
Οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι σκοπὸν Ἕκτορος ἔκταν,
ἔνθ' Ὀδυσεὺς μὲν ἔρυξε, Διῒ φίλος, ὠκέας ἵππους·
Τυδείδης δὲ, χαμᾶζε θορὼν, ἔναρα βροτόεντα
ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ τίθει· ἐπεβήσετο δ' ἵππων·
μάστιξεν δ' ἵππους, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην,
νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Νέστωρ δὲ πρῶτος κτύπον ἄϊε, φώνησέν τε·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός.
ἵππων μ' ὠκυπόδων ἀμφὶ κτύπος οὔατα βάλλει·
αἲ γὰρ δὴ Ὀδυσεύς τε καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
ὧδ' ἄφαρ ἐκ Τρώων ἐλασαίατο μώνυχας ἵππους.
ἀλλ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μήτι πάθωσιν
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτ' ἄρ' ἤλυθον αὐτοί·
καὶ ῥ' οἱ μὲν κατέβησαν ἐπὶ χθόνα· τοὶ δὲ χαρέντες
δεξιῇ ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
πρῶτος δ' ἐξερέεινε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
Εἴπ' ἄγε μ', ὦ πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ὅππως τούσδ' ἵππους λάβετον· καταδύντες ὅμιλον
Τρώων; ἤ τις σφῶε πόρε θεὸς ἀντιβολήσας;
αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο.

μεθέπουσαν Τυδέος υἱὸν, quæ eum ut discederet, urgebat et instabat.—521. *ἀσπαίροντας ἐν φονῇσι, ἐν φονῇ πεφονευμένους.* ut *ἐν ὅπλοις ὡπλισμένους.*—522. *ὀνόμηνεν, ἀνεκαλέσατο.* — 524. *θυνόντων ἄμυδις, ruentibus* h. accurrentibus. *συνδραμόντων.*

531. *τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ. eo enim lubenter redibant* equi.

537. *ὧδ' ἄφαρ, tam cito. spe omni citius,* videntur accepisse veteres. Potest etiam esse, *celeriter, tam concitato cursu,* qualis est is, qui aures meas impellit.—538, 9. *at vereor ne sit strepitus Trojanorum Ulyssem et Diomedem,* fuga sibi consulentes, *persequentium.*

546. *σφῶε, αὐτὼ, αὐτοὺς τοὺς ἵππους.* At 552 *σφῶϊ*, vos duo.

547. *αἰνῶς ἀκτίνεσσιν ἐοικότες ἠελίοιο.* quod in equis laudat aliquoties poeta, est splendor seu *nitor ex candore.*

αἰεὶ μὲν Τρώεσσ' ἐπιμίσγομαι, οὐδέ τι φημὶ
μιμνάζειν παρὰ νηυσὶ, γέρων περ ἐὼν πολεμιστής·
ἀλλ' οὔπω τοίους ἵππους ἴδον, οὐδ' ἐνόησα·
ἀλλά τιν' ὔμμ' οἴω δόμεναι θεὸν ἀντιάσαντα.
ἀμφοτέρω γὰρ σφῶϊ φιλεῖ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
κούρη τ' αἰγιόχοιο Διὸς, γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ ἀμείνονας, ἠέ περ οἵδε,
ἵππους δωρήσαιτ', ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
ἵπποι δ' οἵδε, γεραιὲ, νεήλυδες, οὓς ἐρεείνεις,
Θρηΐκιοι· τὸν δέ σφιν ἄνακτ' ἀγαθὸς Διομήδης
ἔκτανε, πὰρ δ' ἑτάρους δυοκαίδεκα πάντας ἀρίστους.
τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν,
τόν ῥα διοπτῆρα στρατοῦ ἔμμεναι ἡμετέροιο
Ἕκτωρ τε προέηκε καὶ ἄλλοι Τρῶες ἀγαυοί.
Ὣς εἰπὼν, τάφροιο διήλασε μώνυχας ἵππους,
καγχαλόων· ἅμα δ' ἄλλοι ἴσαν χαίροντες Ἀχαιοί.
οἱ δ' ὅτε Τυδείδεω κλισίην εὔτυκτον ἵκοντο,
ἵππους μὲν κατέδησαν ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι
φάτνῃ ἐφ' ἱππείῃ, ὅθι περ Διομήδεος ἵπποι
ἕστασαν ὠκύποδες μελιηδέα πυρὸν ἔδοντες.
νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἔναρα βροτόεντα Δόλωνος
θῆκ' Ὀδυσεὺς, ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμασσαίατ' Ἀθήνῃ.
αὐτοὶ δ' ἱδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ
ἐσβάντες, κνήμας τ' ἠδὲ λόφον, ἀμφί τε μηρούς.
αὐτὰρ ἐπεί σφιν κῦμα θαλάσσης ἱδρῶ πολλὸν
νίψεν ἀπὸ χρωτὸς, καὶ ἀνέψυχθεν φίλον ἦτορ·
ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.
τὼ δὲ λοεσσαμένω, καὶ ἀλειψαμένω λίπ' ἐλαίῳ,
δείπνῳ ἐφιζανέτην· ἀπὸ δὲ κρητῆρος Ἀθήνῃ
πλείου ἀφυσσάμενοι λεῖβον μελιηδέα οἶνον.

564. τάφροιο διήλασε non, *fossam transcendere* fecit; sed qua relicta erat via ad portas: qua ἱππηλασίη erat ὁδός.

570. νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ—quia in puppi erat tutela navis, saltem serioribus ætatibus, h. e. signum numinis cum ara.—ὄφρ' ἱρὸν ἑτοιμάσσαιντο Ἀθήνῃ. ut *illud donarium constituerunt Minervæ.* At veteres: *donec sacrum facturi essent Minervæ.* 573. λόφον, τὸν τράχηλον. proprie τὸν τένοντα, tendinem cervicis.

574. sq. Observabile est, marina prius aqua *eos se refecisse*: tum demum spumam et sordes aquæ marinæ abluisse alia aqua, seque junxisse λίπι ἐλαίῳ, vel ut λίπα pro adverbio sit, idem quod λιπαρῶς, vel ut antiqua vox sit λὶψ, λιπὸς, *pinguedo*, nunc per appositum, pro adjectivo *pinguis*.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ λ'.

ARGUMENTUM.

Orto die nova fit pugna, qua, fortuna modo in hanc modo in illam partem inclinata, tandem Achivi victi in castra se recipiunt. Continuatur autem narratio de rebus hoc die gestis libris septem Λ—Σ. 1—238.—Memorabilis dies, prædictus a Jove Θ. 470. sqq.

Mane signo pugnæ proposito castris egrediuntur Achivi, *Agamemnon* se armat; quippe cujus ἀριστεία partem narrationis hujus libri est constitutura. 1—55. Capiunt nec minus arma Trojani, inque iis *Hector*—66. Congressi diu æquis viribus pugnant; nullo numine se interponente—83. Enimvero versus meridiem Achivi perrumpunt ordines Trojanorum, *Agamemnonis* inprimis opera, qui irruendo cædit *Bianorem, Oileum,*—98. *Isum* et *Antiphum*, Priami filios—121. *Pisandrum* et *Hippolochum*, Antimachi filios—147. Inflammatur his facinoribus editis ceterorum Achivorum virtus—162. Ita Trojani in fugam versi sub mœnia Trojæ se recipiunt, ubi consistunt. Mox pugnam Hector restituit, id curæ habens, ut alia, quam qua Agamemnon, parte aciei prælietur: Jovis monitu per Iridem accepto.—217. Agamemnon perimit *Iphidamantem*, Antenoris filium, ejusque fratrem *Coonem*; a quo vulneratus pugna excedere cogitur—283. Firmatis nunc animis Trojani iterum superiores pugna fiunt, magnis inprimis ab Hectore editis virtutis speciminibus—309. Tum Ulysses assumto Diomede Trojanos invadit, Thymbræoque et Molione, filiisque duobus Meropis, Hippodamo et Hyperocho, cæsis pugnam restituit—337. Addit Diomedes Agastrophum; cum Hector suos cedentes animadvertens in Ulyssem et Diomedem irruit; at Diomedis hasta in galea percussus retrocedit—367. Diomedes a Paride sagitta ictus in pede fixa in castra redit—400. Ulysses solus relictus multis Trojanis cæsis a Soco vulneratur, quem ipse tamen perimit, et auxilio vocatis Menelao et Ajace pugna excedit—488. Ajax Trojanos hac parte fugat—497. In læna aciei parte adversus Nestorem et Idomeneum Hector fortiter pugnat; a Paride sagitta ictus Machaon a Nestore curru educitur—520.

—a Cebrione edoctus Hector suorum ordines ab Ajace turbatos esse, eo convolat—542. Ajax pugnando retrocedit—573. Eurypylus, cæso Apisaone, sagitta ictus a Paride, et ipse pugna excedit—595.

Interea Nestorem curru ad castra volantem conspicatus Achilles, et dubitans sitne Machaon quem secum ducat, Patroclum ad rem explorandam mittit. Nestor occasione arrepta, quo discrimine versentur Achivi, edocet, — 668. ad succurrendum iis vires suas juveniles desiderat: quibus quid peregerit narratione de pugna inter Eleos facta exponit 669—761. Achillem virtutis suæ et paterni moniti memorem esse jubet, saltem ut Patroclus subveniat Achivis suadet—802. Adeo et nunc Nestoris consilio Achivi servantur. Redit Patroclus ad Achillem; in via videt Eurypylum vulneratum incedere, quem in tentorium ducit ejusque vulnus curat 847. f. De iis, quæ Achilli a Patroclo reduce narrata fuerint, nil adjicitur; quæ ille renuntiaverit, ex re per se intelligitur. Memoratione ad eum non redit poeta, nisi libri Π. pr. ubi Patroclus, Nestorei præcepti memor, ut se suis armis Achilles instruat et in aciem procedere permittat, precibus obtinet.

ΗΩΣ δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσι·
Ζεὺς δ' Ἔριδα προΐαλλε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
ἀργαλέην, πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν.
στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆος μεγακήτεϊ νηῒ μελαίνῃ,
ἥ ῥ' ἐν μεσσάτῳ ἔσκε, γεγωνέμεν ἀμφοτέρωσε,
ἠμὲν ἐπ' Αἴαντος κλισίας Τελαμωνιάδαο,
ἠδ' ἐπ' Ἀχιλλῆος· τοί ῥ' ἔσχατα νῆας ἐΐσας
εἴρυσαν, ἠνορέῃ πίσυνοι καὶ κάρτεϊ χειρῶν.
ἔνθα στᾶσ' ἤϋσε θεὰ μέγα τε, δεινόν τε,
ὄρθι', Ἀχαιοῖσι δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
τοῖσι δ' ἄφαρ πόλεμος γλυκίων γένετ', ἠὲ νέεσθαι
ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

1. παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο. Nunc simpliciter *ornatui poetico* inservit hoc, quod olim fabulam constituebat, *Tithonum ab Aurora esse amatum*.—3. Eris h. l. ministerium præconis præstat.

4. πολέμοιο τέρας μετὰ χερσὶν ἔχουσαν. Vestem purpuream Agamemnon elevabat sup. Θ. 220, 1.

5. Eris stetit ἐπ' Ὀ. νηῒ, *super*, non, in navi: ut Alecto apud Virgil. Æn. vii. 512. *stabuli de culmine summo Pastorale canit signum*.—11. ἤϋσεν ὄρθια, alta, magna voce.

Ἀτρείδης δ' ἐβόησεν, ἰδὲ ζώννυσθαι ἄνωγεν
Ἀργείους· ἐν δ' αὐτὸς ἐδύσατο νώροπα χαλκόν.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
τόν ποτέ οἱ Κινύρης δῶκε, ξεινήϊον εἶναι.
πεύθετο γὰρ Κύπρονδε μέγα κλέος, οὕνεκ' Ἀχαιοὶ
ἐς Τροίην νήεσσιν ἀναπλεύσεσθαι ἔμελλον·
τοὔνεκά οἱ τὸν δῶκε, χαριζόμενος βασιλῆϊ.
τοῦ δ' ἤτοι δέκα οἶμοι ἔσαν μέλανος κυάνοιο,
δώδεκα δὲ χρυσοῖο, καὶ εἴκοσι κασσιτέροιο·
κυάνεοι δὲ δράκοντες ὀρωρέχατο προτὶ δειρὴν
τρεῖς ἑκάτερθ', ἴρισσιν ἐοικότες, ἅς τε Κρονίων
ἐν νέφεϊ στήριξε, τέρας μερόπων ἀνθρώπων.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος· ἐν δέ οἱ ἧλοι
χρύσειοι πάμφαινον· ἀτὰρ περὶ κουλεὸν ἦεν
ἀργύρεον, χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός.
ἂν δ' ἕλετ' ἀμφιβρότην, πολυδαίδαλον, ἀσπίδα θοῦριν,
καλὴν, ἣν πέρι μὲν κύκλοι δέκα χάλκεοι ἦσαν,
ἐν δέ οἱ ὀμφαλοὶ ἦσαν ἐείκοσι κασσιτέροιο
λευκοὶ, ἐν δὲ μέσοισιν ἔην μέλανος κυάνοιο.
τῇ δ' ἐπὶ μὲν Γοργὼ βλοσυρῶπις ἐστεφάνωτο
δεινὸν δερκομένη, περὶ δὲ Δεῖμός τε, Φόβος τε.
τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμὼν ἦν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ

Primo v. 16. dixit universe ἐδύσατο νώροπα χαλκόν. arma ex aere. —17, 18. Ocreæ ἐπισφυρίοις ἀραρυίας, puta, fibulis junctas.

21. πεύθετο γὰρ—ἤκουε.

24. Fusio erat ex aere, insertis seu fusura seu ferruminatione striis e metallis diversi coloris: κυάνου, χρυσοῦ, κασσιτέρου. probabile fit, cassiteron esse plumbum candidum, cyanum autem seu plumbum nigrum seu aliud metallum quod aeri fusione jungi posset.

26, 27, 28. κυάνεοι δὲ δράκοντες. In thorace utrinque tres serpentes se erigebant ὀρεγμένοι ἦσαν, ἐξετέταντο, sursum versus collum: h. e. in utroque latere interceptæ erant virgæ trinis serpentibus, ab ora ima ad summam se tollentibus. Comparat hos serpentum tractus ὁλκοὺς, cum iride. Comparationem enim in sinuoso flexu agnoscere malim quam in colore.—28. Iridem appellat τέρας Jovis, quandoquidem antiquioribus ætatibus ad religionem et præsagium spectavit arcus in cælo visus.

29, 30, 31. Clavis aureis seu bullis insignis erat ensis, in manubrio. τὸ κουλεὸν erat χρυσέοισιν ἀορτήρεσσιν ἀρηρός. ἔχον χρυσοῦς ἀορτῆρας, ἤγουν ἀναφορεῖς. h. e. annulos, seu hamulos, quibus balteus aptatus erat ensi.

32. ἀσπίδα θοῦριν, clipeum, quem rapide movebat. In clipeo fuerunt orbes seu striæ, zonæ, orbiculatim flexæ xxxi. nimirum in exteriore ora x. ex aere; interius xx. ex plumbo albo (hos appellat ὀμφαλοὺς) et in ipso umbone una ex cyano, cæruleo colore. ἐν μέσοις ἦν εἷς ὀμφαλὸς μέλανος κυάνοιο.

38, 39, 40. τῆς δ' ἐξ ἀργύρεος τελαμὼν

κυάνεος ἐλέλικτο δράκων, κεφαλαὶ δέ οἱ ἦσαν
τρεῖς ἀμφιστρεφέες, ἑνὸς αὐχένος ἐκπεφυυῖαι.
κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο, τετραφάληρον,
ἵππουριν· δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω, κεκορυθμένα χαλκῷ,
ὀξέα· τῆλε δὲ χαλκὸς ἀπ' αὐτόφιν οὐρανὸν εἴσω
λάμπ'· ἐπὶ δ' ἐγδούπησαν Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη,
τιμῶσαι βασιλῆα πολυχρύσοιο Μυκήνης.
ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος
ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι, θωρηχθέντες,
ῥώοντ'· ἄσβεστος δὲ βοὴ γένετ' ἠῶθι πρό.
φθὰν δὲ μεθ' ἱππήων ἐπὶ τάφρῳ κοσμηθέντες·
ἱππῆες δ' ὀλίγον μετεκίαθον. ἐν δὲ κυδοιμὸν
ὦρσε κακὸν Κρονίδης, κατὰ δ' ὑψόθεν ἧκεν ἐέρσας
αἵματι μυδαλέας ἐξ αἰθέρος, οὕνεκ' ἔμελλε
πολλὰς ἰφθίμους κεφαλὰς Ἄϊδι προϊάψειν.
  Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο,
Ἕκτορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Αἰνείαν θ', ὃς Τρωσὶ θεὸς ὣς τίετο δήμῳ,
τρεῖς τ' Ἀντηνορίδας, Πόλυβον, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
ἠΐθεόν τ' Ἀκάμαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·
Ἕκτωρ δ' ἐν πρώτοισι φέρ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην.
οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ,
παμφαίνων, τότε δ' αὖτις ἔδυ νέφεα σκιόεντα·
ὣς Ἕκτωρ ὁτὲ μέν τε μετὰ πρώτοισι φάνεσκεν,
ἄλλοτε δ' ἐν πυμάτοισι, κελεύων· πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
λάμφ', ὥστε στεροπὴ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
  Οἱ δ', ὥστ' ἀμητῆρες ἐναντίοι ἀλλήλοισιν

ἦν. Balteus e corio lamina argentea inducto, in cujus medio extendebatur serpens cyaneo colore. —40. κεφαλαὶ τρεῖς ἀμφιστρεφεῖς, circum circa flexi serpentes, vel capitibus in diversa versis.

41, 42. Probabile fit, φάλον esse conum, cui inserta est crista, λόφος, qua versus omnes partes se explicante, galea est ἀμφίφαλος proprie ἀμφίλοφος. porro galea ἐν τῇ στεφάνῃ, prominente supra frontem ora, clavis ornata quatuor, est τετραφάληρος.

49. Jungenda sunt σὺν τεύχεσι ῥώοντο, quod Clarke monuit; et θωρηχθέντες, per se dictum, eandem rem declarat.

51. φθὰν, ἔφθαν, (a φθῆμι ut στὰν, pro ἔστησαν, ἔσταν) κοσμηθέντες, constiterunt ordinibus, pro, πρότεροι ἐκοσμήθησαν.

53, 54. ἐέρσας αἵματι μυδαλέας, guttas sanguineas, αἱματοέσσας. 55. notum ex α. 3.

60. ἠΐθεον τ' Ἀκάμαντα. h. e. νέον, forte, quatenus fuit natu minimus.

62. οἷος—οὔλιος ἀστὴρ, canicula.

67. ἐλαύνει, ἄγει, ducit, facit, seriem stipularum recisarum: Eodem modo

ὄγμον ἐλαύνωσιν, ἀνδρὸς μάκαρος κατ' ἄρουραν,
πυρῶν, ἢ κριθῶν, τὰ δὲ δράγματα ταρφέα πίπτει·
ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
δήουν, οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο·
ἴσας δ' ὑσμίνη κεφαλὰς ἔχον· οἱ δὲ, λύκοι ὣς,
θῦνον· Ἔρις δ' ἄρ' ἔχαιρε πολύστονος εἰσορόωσα·
οἴη γάρ ῥα θεῶν παρετύγχανε μαρναμένοισιν·
οἱ δ' ἄλλοι οὔ σφι πάρεσαν θεοὶ, ἀλλὰ ἕκηλοι
οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι καθείατο· ἧχι ἑκάστῳ
δώματα καλὰ τέτυκτο κατὰ πτύχας Οὐλύμποιο·
πάντες δ' ᾐτιόωντο κελαινεφέα Κρονίωνα,
οὕνεκ' ἄρα Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
τῶν μὲν ἄρ' οὐκ ἀλέγιζε πατήρ· ὁ δὲ, νόσφι λιασθεὶς,
τῶν ἄλλων ἀπάνευθε καθέζετο κύδεϊ γαίων,
εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
χαλκοῦ τε στεροπὴν, ὀλλύντας τ', ὀλλυμένους τε.
  Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἦμαρ,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
ἦμος δὲ δρυτόμος περ ἀνὴρ ὡπλίσσατο δεῖπνον
οὔρεος ἐν βήσσῃσιν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο χεῖρας
τάμνων δένδρεα μακρὰ, ἄδος τέ μιν ἵκετο θυμὸν,
σίτου τε γλυκεροῖο περὶ φρένας ἵμερος αἱρεῖ·
τῆμος σφῇ ἀρετῇ Δαναοὶ ῥήξαντο φάλαγγας,
κεκλόμενοι ἑτάροισι κατὰ στίχας. ἐκ δ' Ἀγαμέμνων
πρῶτος ὄρουσ'· ἕλε δ' ἄνδρα Βιήνορα, ποιμένα λαῶν,
αὐτὸν, ἔπειτα δ' ἑταῖρον Ὀϊλῆα πλήξιππον.
ἤ τοι ὅγ' ἐξ ἵππων κατεπάλμενος ἀντίος ἔστη·
τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα μετώπιον ὀξέϊ δουρὶ
νύξ', οὐδὲ στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε χαλκοβάρεια,
ἀλλὰ δι' αὐτῆς ἦλθε καὶ ὀστέου, ἐγκέφαλος δὲ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.

quo sulcum arator facit, ducit, ἐλαύνει.—μάκαρος. ex epitheto intelligitur et amplitudo agri et numerus metentium.

75, 76. dii se continent οἷσιν ἐνὶ μεγάροισιν ἐκάθηντο ἕκηλοι, sedent otiosi,—μέγαρα mox δώματα. quemadmodum etiam locus δῶμα dicitur μέγαρον et μέγαρα.

81. καθέζετο κύδεϊ γαίων pro κυδιόων. γαυριῶν. exultando propter jucundum spectaculum, cujus ipse auctor erat.

84. ἱερὸν ἦμαρ. δῖον. almus dies.—86. ὡπλίσσατο δεῖπνον, ὁπλίζεται.—87. ἐκορέσσατο χεῖρας—et ἄδος, de tædio et molestia ac defatigatione, subintell. autem ἐκορέσατο (satiavit se) κατὰ χεῖρας.

94, 95. ὅγε, Oileus ἐξ ἵππων κατεπάλμενος, καθαλλόμενος ἐπὶ τὸν Ἀγαμέμνονα. At hic Oileum hasta percutit.—96. στεφάνη potest h. l. cum grammaticis pro genere galeæ haberi.—98. πεπάλακτο ictu hastæ quassatum et confusum.

καὶ τοὺς μὲν λίπεν αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
στήθεσι παμφαίνοντας, ἐπεὶ περίδυσε χιτῶνας·
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' Ἶσόν τε καὶ Ἄντιφον ἐξεναρίξων,
υἷε δύω Πριάμοιο, νόθον καὶ γνήσιον, ἄμφω
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας· ὁ μὲν νόθος ἡνιόχευεν,
Ἄντιφος αὖ παρέβασκε περικλυτός· ὥ ποτ' Ἀχιλλεὺς
Ἴδης ἐν κνημοῖσι δίδη μόσχοισι λύγοισι,
ποιμαίνοντ' ἐπ' ὄεσσι λαβὼν, καὶ ἔλυσεν ἀποίνων.
δὴ τότε γ' Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
τὸν μὲν ὑπὲρ μαζοῖο κατὰ στῆθος βάλε δουρί.
Ἄντιφον αὖ παρὰ οὖς ἔλασε ξίφει, ἐκ δ' ἔβαλ' ἵππων.
σπερχόμενος δ' ἀπὸ τοῖιν ἐσύλα τεύχεα καλὰ,
γιγνώσκων· καὶ γάρ σφε πάρος παρὰ νηυσὶ θοῇσιν
εἶδεν, ὅτ' ἐξ Ἴδης ἄγαγε πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
ὡς δὲ λέων ἐλάφοιο ταχείης νήπια τέκνα
ῥηϊδίως συνέαξε, λαβὼν, κρατεροῖσιν ὀδοῦσιν,
ἐλθὼν εἰς εὐνὴν, ἁπαλόν τε σφ' ἦτορ ἀπηύρα·
ἡ δ' εἴπερ τε τύχῃσι μάλα σχεδὸν, οὐ δύναταί σφι
χραισμεῖν· αὐτὴν γάρ μιν ὑπὸ τρόμος αἰνὸς ἱκάνει·
καρπαλίμως δ' ἤϊξε διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην
σπεύδουσ', ἱδρώουσα, κραταιοῦ θηρὸς ὑφ' ὁρμῆς·
ὣς ἄρα τοῖς οὔτις δύνατο χραισμῆσαι ὄλεθρον
Τρώων, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέβοντο.
αὐτὰρ ὁ Πείσανδρόν τε καὶ Ἱππόλοχον μενεχάρμην,
υἱέας Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος, ὅς ῥα μάλιστα,
χρυσὸν Ἀλεξάνδροιο δεδεγμένος, ἀγλαὰ δῶρα,
οὐκ εἴασχ' Ἑλένην δόμεναι ξανθῷ Μενελάῳ·
τοῦ περ δὴ δύο παῖδε λάβε κρείων Ἀγαμέμνων,
εἰν ἑνὶ δίφρῳ ἐόντας, ὁμοῦ δ' ἔχον ὠκέας ἵππους·
ἐκ γάρ σφέας χειρῶν φύγον ἡνία σιγαλόεντα,

100. στήθεσι παμφαίνοντας, pro ἔχοντας στήθη φαίνοντα candore στίλβοντα. περίδυσε χιτῶνας. spoliando exuerat, περιεξέδυσε.

104. παρέβασκε. παραβάτης pugnat de curru. Alter ἡνιοχεύει, aurigatur.

105. δίδη. ἐδέσμευε. Fuere δέω. δῆμι. δίδημι.—106. ἔλυσεν (ἀντὶ) ἀποίνων pretio accepto.

114. λαβὼν, συνέαξεν ὀδοῦσιν, et sic interpunxi: est enim pro ἔλαβε, καὶ συνέαξε.

115. ἐλθὼν εἰς εὐνὴν sc. lustrum suum, leonis, quod ingressa cerva ignara suos hinnulos ibi deposuerat.—117. ὑφικάνει τρόμος. ὑποδύει. Sic ὑπέλαβεν. ὑπῆλθε. et ἤϊξε pro ἀΐσσει.—120. χραισμῆσαι (πρὸς) ὄλεθρον ad exitium propulsandum.

127. ὁμοῦ δ' ἔχον· eodem in loco, ubi Agamemnon pugnabat, invecti curru erant et ipsi: hoc est ἔχειν ἵππους ἐλαύνειν, dirigere. Quod sequitur: ἐκ γάρ σφιν retrospicit ad λάβε. oppressit eos, nam subito exterriti habenæ exciderant manibus. σφέας e more, pluralis, cum alter tantum regeret, alter nec ipse lora cadentia firmiter arriperet.—129. Illi συνεχύθησαν, turbati sunt animo,—et γουνάζεσθην, supplices facti, precati sunt manibus protensis.—139. ὅς ποτ' ἐνὶ Τρ. Qui Trojanis auctor fuit, ut Menelaum ad Trojanos legatum, (κατ') ἀγγελίην ἐλθόντα, illico occiderent, nec redire ad suos sinerent.—141. ἐξέμεν, ἐξεῖναι. est enim ἐξίημι, ἐκπέμπω.

146. χεῖρας quia ἱκετεύσας erat, protendens manus.—147. ὅλμον δ' ὥς, ἴσσεως truncum, truncatum corpus.

148. κλονέοντο cum dilectu positum pro ἐμάχοντο. ὅπου κλόνος ἦν τῶν φαλάγγων. et 150. ἀνάγκῃ, cum nec numero nec virtuti resistere possent. — 153. χαλκῷ δηϊόωντες junge cum ἱππεῖς, ἱππῆας. cædebant alios de curru pugnantes χαλκῷ, hasta.—155. ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ. εἰς ὕλην arboribus densam. Tum ἄνεμος φέρει τὸ πῦρ πάντη εἰλυφόων συνειλῶν, εἰλύων, κλονέων.—157. ἐπειγόμενοι. pro τῆς τοῦ πυρὸς ὁρμῆς ἐπειγούσης τοὺς θάμνους. vi ignis urgente, instante arboribus.

τὼ δὲ κυκηθήτην· ὁ δ' ἐναντίον ὦρτο, λέων ὣς,
Ἀτρείδης· τὼ δ' αὖτ' ἐκ δίφρου γουναζέσθην·
Ζώγρει, Ἀτρέος υἱὲ, σὺ δ' ἄξια δέξαι ἄποινα·
πολλὰ δ' ἐν Ἀντιμάχοιο δόμοις κειμήλια κεῖται,
χαλκός τε, χρυσός τε, πολύκμητός τε σίδηρος·
τῶν κέν τοι χαρίσαιτο πατὴρ ἀπερείσι' ἄποινα,
εἰ νῶϊ ζωοὺς πεπύθοιτ' ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς τώγε κλαίοντε προσαυδήτην βασιλῆα
μειλιχίοις ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσαν·
Εἰ μὲν δὴ Ἀντιμάχοιο δαΐφρονος υἱέες ἐστὸν,
ὅς ποτ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ Μενέλαον ἄνωγεν,
ἀγγελίην ἐλθόντα σὺν ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ,
αὖθι κατακτεῖναι, μηδ' ἐξέμεν ἂψ ἐς Ἀχαιούς·
νῦν μὲν δὴ τοῦ πατρὸς ἀεικέα τίσετε λώβην.
Ἦ, καὶ Πείσανδρον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
δουρὶ βαλὼν πρὸς στῆθος· ὁ δ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη.
Ἱππόλοχος δ' ἀπέρουσε, τὸν αὖ χαμαὶ ἐξενάριξε,
χεῖρας ἀπὸ ξίφεϊ τμήξας, ἀπό τ' αὐχένα κόψας·
ὅλμον δ' ὥς, ἔσσευε κυλίνδεσθαι δι' ὁμίλου.
τοὺς μὲν ἔασ'· ὁ δ', ὅθι πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
τῇ ῥ' ἐνόρουσ', ἅμα δ' ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
πεζοὶ μὲν πεζοὺς ὄλεκον φεύγοντας ἀνάγκῃ,
ἱππεῖς δ' ἱππῆας, (ὑπὸ δέ σφισιν ὦρτο κονίη
ἐκ πεδίου, τὴν ὦρσαν ἐρίγδουποι πόδες ἵππων,)
χαλκῷ δηϊόωντες. ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
αἰὲν ἀποκτείνων ἕπετ', Ἀργείοισι κελεύων.
ὡς δ' ὅτε πῦρ ἀΐδηλον ἐν ἀξύλῳ ἐμπέσῃ ὕλῃ,
πάντῃ τ' εἰλυφόων ἄνεμος φέρει, οἱ δέ τε θάμνοι
πρόῤῥιζοι πίπτουσιν ἐπειγόμενοι πυρὸς ὁρμῇ·

ὣς ἄρ' ὑπ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι πίπτε κάρηνα
Τρώων φευγόντων, πολλοὶ δ' ἐριαύχενες ἵπποι
κείν' ὄχεα κροτάλιζον ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας,
ἡνιόχους ποθέοντες ἀμύμονας· οἱ δ' ἐπὶ γαίῃ
κείατο, γύπεσσι πολὺ φίλτεροι, ἢ ἀλόχοισιν.
  Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεὺς, ἔκ τε κονίης,
ἔκ τ' ἀνδροκτασίης, ἔκ θ' αἵματος, ἔκ τε κυδοιμοῦ·
Ἀτρείδης δ' ἕπετο, σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων.
οἱ δὲ παρ' Ἴλου σῆμα παλαιοῦ Δαρδανίδαο,
μέσσον καππεδίον παρ' ἐρινεὸν ἐσσεύοντο,
ἱέμενοι πόλεως· ὁ δὲ κεκληγὼς ἕπετ' αἰεὶ
Ἀτρείδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.
ἀλλ' ὅτε δὴ Σκαιάς τε πύλας καὶ φηγὸν ἵκοντο,
ἔνθ' ἄρα δὴ ἵσταντο, καὶ ἀλλήλους ἀνέμιμνον.
οἱ δ' ἔτι καμμέσσον πεδίον φοβέοντο, βόες ὣς,
ἅστε λέων ἐφόβησε, μολὼν ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ,
πάσας· τῇ δέ τ' ἰῇ ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαβὼν, κρατεροῖσιν ὀδοῦσι
πρῶτον· ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει·
ὣς τοὺς Ἀτρείδης ἔφεπε κρείων Ἀγαμέμνων,
αἰὲν ἀποκτείνων τὸν ὀπίστατον· οἱ δὲ φέβοντο.
πολλοὶ δὲ πρηνεῖς τε καὶ ὕπτιοι ἔκπεσον ἵππων
Ἀτρείδεω ὑπὸ χερσί· περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλεν ὑπὸ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος
ἵξεσθαι, τότε δή ῥα πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Ἴδης ἐν κορυφῇσι καθέζετο πιδηέσσης,
οὐρανόθεν καταβάς· ἔχε δὲ στεροπὴν μετὰ χερσίν.
Ἶριν δ' ὤτρυνε χρυσόπτερον ἀγγελέουσαν·
  Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, τὸν Ἕκτορι μῦθον ἔνισπε·
ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷ Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,

160. κροτάλιζον ductum ἀπὸ τοῦ κρότου, pro εἷλκον, sed cum indicatione strepitus, quando currus vacui, ὄχεα κενὰ, trahuntur. ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας, loca inter acies utrinque pugnantium.—161. ἡνιόχους ποθέοντες pro vulgari, *sine aurigis*, non habentes aurigas.—162. γύπεσσι πολὺ φίλτεροι ἢ ἀλόχοισι. *grato adspectu vulturibus, non autem uxoribus.* pro vulgari: *laniati jacebant miserabiles fœdo adspectu*; quem uxores ipsæ aversaturæ essent.

172. (οἱ μὲν) ἵσταντο. οἱ δ' alii autem.

173. ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ. nunc simpl. noctu. per noctem.—177. τοὺς ἔφεπε. premebat insequendo.—180. περὶ ἄλλων et πρὸ ἄλλων ἔθυεν, ἐμαίνετο. supra reliquos et ante eos omnes hasta feriebat Trojanos.

τόφρ' ἀναχωρείτω, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἀνώχθω
μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
αὐτὰρ ἐπεί κ', ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
εἰς ἵππους ἅλεται, τότε οἱ κράτος ἐγγυαλίξω,
κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηται,
δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
  Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν.
εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος Ἕκτορα δῖον,
ἑσταότ' ἔν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
  Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, Διῒ μῆτιν ἀτάλαντε,
Ζεύς με πατὴρ προέηκε τεῒν τάδε μυθήσασθαι·
ὄφρ' ἂν μέν κεν ὁρᾷς Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
θύνοντ' ἐν προμάχοισιν, ἐναίροντα στίχας ἀνδρῶν,
τόφρ' ὑπόεικε μάχης, τὸν δ' ἄλλον λαὸν ἄνωχθι
μάρνασθαι δηΐοισι κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
αὐτὰρ ἐπεί κ', ἢ δουρὶ τυπεὶς, ἢ βλήμενος ἰῷ,
εἰς ἵππους ἅλεται, τότε τοὶ κράτος ἐγγυαλίξει
κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκηαι,
δύῃ τ' ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
  Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
Ἕκτωρ δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
πάλλων δ' ὀξέα δοῦρα κατὰ στρατὸν ᾤχετο πάντῃ,
ὀτρύνων μαχέσασθαι· ἔγειρε δὲ φύλοπιν αἰνήν.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας.
ἀρτύνθη δὲ μάχη· σταν δ' ἀντίοι· ἐν δ' Ἀγαμέμνων
πρῶτος ὄρουσ'· ἔθελεν δὲ πολὺ προμάχεσθαι ἁπάντων.
  Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
ὅστις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν,
ἢ αὐτῶν Τρώων, ἠὲ κλειτῶν ἐπικούρων.
Ἰφιδάμας Ἀντηνορίδης, ἠΰς τε, μέγας τε,
ὃς τράφη ἐν Θρῄκῃ ἐριβώλακι, μητέρι μήλων·

192. εἰς ἵππους ἅλεται. εἰς τὸ ἅρμα ἀνέλθῃ, ἅληται. εἰς τεῖχος ἅληται.—193. tunc faciam ut superior sit pugnando, donec nox intervenerit.—194. κνέφας ἱερὸν, epitheton obsura notione, fere ut nox alma.—198. ἐν ἵπποισι καὶ ἅρμασι. simpl. in curru suo.

215. ἐκαρτύναντο φάλαγγας, globos ac turmas pugnantium.—216. ἀρτύνθη δὲ μάχη. instaurata, acie utrinque instructa.

Κισσῆς τόν γ' ἔθρεψε δόμοις ἔνι τυτθὸν ἐόντα
μητροπάτωρ, ὃς τίκτε Θεανὼ καλλιπάρῃον.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἥβης ἐρικυδέος ἵκετο μέτρον,
αὐτοῦ μιν κατέρυκε, δίδου δ' ὅγε θυγατέρα ἥν·
γήμας δ', ἐκ θαλάμοιο μετὰ κλέος ἵκετ' Ἀχαιῶν,
σὺν δυοκαίδεκα νηυσὶ κορωνίσιν, αἵ οἱ ἕποντο.
τὰς μὲν ἔπειτ' ἐν Περκώτῃ λίπε νῆας ἐΐσας·
αὐτὰρ ὁ πεζὸς ἐὼν, εἰς Ἴλιον εἰληλούθει·
ὅς ῥα τότ' Ἀτρεΐδεω Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρεΐδης μὲν ἅμαρτε, παραὶ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος.
Ἰφιδάμας δὲ κατὰ ζώνην θώρηκος ἔνερθε
νύξ'· ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε, βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
οὐδ' ἔτορε ζωστῆρα παναίολον, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
ἀργύρῳ ἀντομένη, μόλιβος ὥς, ἐτράπετ' αἰχμή.
καὶ τόγε χειρὶ λαβὼν εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων
ἕλκ' ἐπὶ οἷ, μεμαὼς, ὥστε λῖς· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
σπάσσατο· τὸν δ' ἄορι πλῆξ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα.
ὣς ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον,
οἰκτρὸς, ἀπὸ μνηστῆς ἀλόχου, ἀστοῖσιν ἀρήγων,
κουριδίης, ἧς οὔ τι χάριν ἴδε, πολλὰ δ' ἔδωκε·
πρῶθ' ἑκατὸν βοῦς δῶκεν, ἔπειτα δὲ χίλι' ὑπέστη
αἶγας ὁμοῦ καὶ ὄϊς, τά οἱ ἄσπετα ποιμαίνοντο.
δὴ τότε γ' Ἀτρεΐδης Ἀγαμέμνων ἐξενάριξε,
βῆ δὲ φέρων ἀν' ὅμιλον Ἀχαιῶν τεύχεα καλά.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Κόων ἀριδείκετος ἀνδρῶν,
πρεσβυγενὴς Ἀντηνορίδης, κρατερός ῥά ἑ πένθος
ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε, κασιγνήτοιο πεσόντος·

225. ἥβης μέτρον ut τέλος ἥβης. *justa pubertas*, inde simpl. juventus, ἐρικυδὴς *præclara*.—227. μετὰ κλέος Ἀχαιῶν. accepta fama de *adventu Achivorum* ad Trojam.—234. Thorax cingulo munitus erat, ad tegenda ilia et alvum: Est cingulum illud ζώνη et ζωστὴρ, diversum a μίτρῃ quæ subter thorace corpus cingit.

235. πιθήσας χειρὶ π. *usus* manu, ut jam sæpe.—237. ἐτράπετο nunc est de obtusa cuspide; ἐκάμφθη.—238. καὶ τόγε sc. ἔγχος. eliciendum ex antecedentibus.—239. ἕλκ' ἐπί οἱ. ἐφεῖλκε πρὸς ἑαυτόν.

241. κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον. quod Virgilius dicere est ausus, *ferreus somnus*. Opp. *somnus mollis*, μαλακὸς, nunc mors. *durus, altus* somnus. Cogitandum de vinculis duris, quæ non solvuntur, ita somnus qui non solvitur.—242. ἀπὸ, pro ἄποθεν ἀπὸ μ. ἧς οὔ τι χάριν ἴδεν. pro εἶχε.—243. Ergo ἐξ ὑπογυίου μετὰ γάμον αὐτίκα Trojam venerat, χάρις h. l. est ἀμοιβὴ ἀντὶ εὐεργεσίας, nam subjicitur πολλὰ δ' ἔδωκε, sc. parentibus.

250. πένθος ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψε, quod alias ἄχεος νεφέλη.

στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ, λαθὼν Ἀγαμέμνονα δῖον·
νύξε δέ μιν κατὰ χεῖρα μέσην, ἀγκῶνος ἔνερθεν,
ἀντικρὺ δὲ διέσχε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή.
ῥίγησέν τ' ἄρ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἀπέληγε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
ἀλλ' ἐπόρουσε Κόωνι, ἔχων ἀνεμοτρεφὲς ἔγχος.
ἤτοι ὁ Ἰφιδάμαντα κασίγνητον καὶ ὄπατρον
ἕλκε ποδὸς μεμαὼς, καὶ ἀΰτει πάντας ἀρίστους·
τὸν δ' ἕλκοντ' ἀν' ὅμιλον ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης
οὔτησε ξυστῷ χαλκήρεϊ, λῦσε δὲ γυῖα·
τοῖο δ' ἐπ' Ἰφιδάμαντι κάρη ἀπέκοψε παραστάς.
ἔνθ' Ἀντήνορος υἷες ὑπ' Ἀτρεΐδῃ βασιλῆϊ
πότμον ἀναπλήσαντες, ἔδυν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν,
ὄφρα οἱ αἷμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς·
αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα,
ὀξεῖαι ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
ὡς δ' ὅταν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος ὀξὺ γυναῖκα,
δριμὺ, τό τε προϊεῖσι μογοστόκοι Εἰλείθυιαι,
Ἥρης θυγατέρες, πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι·
ὣς ὀξεῖ' ὀδύναι δῦνον μένος Ἀτρεΐδαο.
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὑμεῖς μὲν νῦν νηυσὶν ἀμύνετε ποντοπόροισι
φύλοπιν ἀργαλέην, ἐπεὶ οὐκ ἐμὲ μητιέτα Ζεὺς

256. ἀνεμοτρεφὲς, ex venti vi, motu, robur fibrarum augente, firmum et validum, εὔτονον.—257. ὄπατρον, ὁμόπατρον. Voluit autem ille fratris corpus servare, ne insepultum jaceret; nam spoliatum jam erat v. 246.—261. ἐπ' Ἰφιδάμαντι. inclinatum puta fuisse Coonem in fratris corpus quod pedibus abstrahere volebat: itaque hasta percussus in illud proruit.

263. πότμον ἀναπλήσαντες *explentes fatum, fatalem mortem, perferentes.*

264—283. ἀνδρῶν int. Trojanorum. μετήρχετο τοὺς πολεμίους.

268. Notatum, Homero promiscue modo plures, modo *unam* tantum Εἰλείθυιαν memorari *partum in lucem producentem.*

269. ὡς δ' sc. ὀξεῖαι ὀδύναι δύνουσι γυναῖκα, ὅταν αὐτὴν ὠδίνουσαν ἔχῃ βέλος, ὃ Εἰλείθυιαι προϊεῖσι. Dicitur βέλος ἔχειν τινὰ, quo quis transfixus est. βέλος pro ipso vulnere inf. ξ. 439.—270. μογοστόκοι Εἰλείθυιαι, quæ ministrant partui, μογοῦσαι περὶ τοὺς τόκους.—271. πικρὰς ὠδῖνας ἔχουσαι, *in potestate habentes*.—274. ἐπελαύνειν (τοὺς ἵππους) νηυσὶ, pro, ἐπὶ τὰς νῆας.

εἴασε Τρώεσσι πανημέριον πολεμίζειν.
Ὣς ἔφαθ'· ἡνίοχος δ' ἵμασε καλλίτριχας ἵππους
νῆας ἐπὶ γλαφυράς· τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην·
ἄφρεον δὲ στήθεα, ῥαίνοντο δὲ νέρθε κονίῃ,
τειρόμενον βασιλῆα μάχης ἀπάνευθε φέροντε.
Ἕκτωρ δ', ὡς ἐνόησ' Ἀγαμέμνονα νόσφι κιόντα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
οἴχετ' ἀνὴρ ὤριστος, ἐμοὶ δὲ μέγ' εὖχος ἔδωκε
Ζεὺς Κρονίδης. ἀλλ' ἰθὺς ἐλαύνετε μώνυχας ἵππους
ἰφθίμων Δαναῶν, ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε.
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ὡς δ' ὅτε πού τις θηρητὴρ κύνας ἀργιόδοντας
σεύῃ ἐπ' ἀγροτέρῳ συῒ καπρίῳ, ἠὲ λέοντι·
ὣς ἐπ' Ἀχαιοῖσι σεῦε Τρῶας μεγαθύμους
Ἕκτωρ Πριαμίδης, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ.
αὐτὸς δ' ἐν πρώτοισι μέγα φρονέων ἐβεβήκει·
ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ, ὑπεραέϊ ἶσος ἀέλλῃ,
ἥ τε καθαλλομένη ἰοειδέα πόντον ὀρίνει.
Ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν;
Ἀσσαῖον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ὀπίτην,
καὶ Δόλοπα Κλυτίδην, καὶ Ὀφέλτιον, ἠδ' Ἀγέλαον,
Αἴσυμνόν τ', Ὦρόν τε, καὶ Ἱππόνοον μενεχάρμην.
τοὺς ἄρ' ὅγ' ἡγεμόνας Δαναῶν ἕλεν· αὐτὰρ ἔπειτα
πληθύν. ὡς, ὁπότε Ζέφυρος νέφεα στυφελίξῃ
ἀργέσταο Νότοιο, βαθείῃ λαίλαπι τύπτων,
πολλὸν δὲ τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὑψόσε δ' ἄχνη
σκίδναται ἐξ ἀνέμοιο πολυπλάγκτοιο ἰωῆς·
ὣς ἄρα πυκνὰ καρήαθ' ὑφ' Ἕκτορι δάμνατο λαῶν.

287. μνήσασθε *utimini, exserite* nunc virtutem.—288. μέγ' εὖχος, h. e. superior nunc nostra acies pugnando reddita est.—289. ἰθὺς (κατὰ) Δαναῶν.—293. ἐπισεύῃ συῒ καπρίῳ Hector incitat Trojanos in Achivos, ut venator canes in feram.

305—309. Tantum hostium numerum cecidit Hector, quot fluctus excitantur zephyro nubes ante se agente. ὡς πυκνὰ καρήατα ἐδάμνατο ὑφ' Ἕκτορι, ὡς πολλὸν τρόφι κῦμα κυλίνδεται, ὁπότε ζ.—Zephyrus στυφελίζει νέφεα Νότου pulsat et fugat, ex adverso flando. Notus ἀργέστης. Horatio *albus*: quia serenitatem cælo reddit nubibus dispulsis. et τρόφι κῦμα, pro μέγα. Nam τρέφεσθαι, pro crescere dicitur.

ἔνθα κε λοιγὸς ἔην, καὶ ἀμήχανα ἔργα γένοντο,
καί νύ κεν ἐν νήεσσι πέσον φεύγοντες Ἀχαιοὶ,
εἰ μὴ Τυδείδῃ Διομήδεϊ κέκλετ' Ὀδυσσεύς·
Τυδείδη, τί παθόντε λελάσμεθα θούριδος ἀλκῆς;
ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο· δὴ γὰρ ἔλεγχος
ἔσσεται, εἴ κεν νῆας ἕλῃ κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
ἤτοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι· ἀλλὰ μίνυνθα
ἡμέων ἔσσεται ἦδος, ἐπεὶ νεφεληγερέτα Ζεὺς
Τρωσὶν δὴ βόλεται δοῦναι κράτος, ἠέπερ ἡμῖν.
Ἦ, καὶ Θυμβραῖον μὲν ἀφ' ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
δουρὶ βαλὼν κατὰ μαζὸν ἀριστερόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἀντίθεον θεράποντα, Μολίονα, τοῖο ἄνακτος.
τοὺς μὲν ἔπειτ' εἴασαν, ἐπεὶ πολέμου ἀπέπαυσαν.
τὼ δ' ἀν' ὅμιλον ἰόντε κυδοίμεον, ὡς ὅτε κάπρω
ἐν κυσὶ θηρευτῇσι μέγα φρονέοντε πέσητον·
ὣς ὄλεκον Τρῶας πάλιν ὀρμένω· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἀσπασίως φεύγοντες ἀνέπνεον Ἕκτορα δῖον.
ἔνθ' ἑλέτην δίφρον τε καὶ ἀνέρε, δήμου ἀρίστω,
υἷε δύω Μέροπος Περκωσίου, ὃς περὶ πάντων
ᾔδεε μαντοσύνας, οὐδὲ οὓς παῖδας ἔασκε
στείχειν ἐς πόλεμον φθισήνορα· τὼ δέ οἱ οὔτι
πειθέσθην· Κῆρες γὰρ ἄγον μέλανος θανάτοιο.
τοὺς μὲν Τυδείδης δουρικλειτὸς Διομήδης,
θυμοῦ καὶ ψυχῆς κεκαδὼν, κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα·
Ἱππόδαμον δ' Ὀδυσεὺς καὶ Ὑπείροχον ἐξενάριξεν.
Ἔνθα σφι κατὰ ἶσα μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων,
ἐξ Ἴδης καθορῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ἐνάριζον.
ἤτοι Τυδέος υἱὸς Ἀγάστροφον οὔτασε δουρὶ

310. ἐγένετο ἂν λοιγὸς καὶ ἀνίατον κακόν. ἀμήχανα ἔργα *res cui auxilium nullum postea repertum fuisset.*—311. *et irruissent fugientes Achivi in castra.*—313. λελάσμεθα ἀλκῆς, virtute non utimur, stamus inertes. τί παθόντε; διὰ τί ποτε οὐ μαχόμεθα; ἐπιλελήσμεθα, ὀκνοῦμεν, μάχεσθαι.—318. τὸ ἦδος, ὄφελος.—319. βόλεται, βούλεται, δοῦναι νίκην Τρωσὶ sc. μᾶλλον ἢ ἡμῖν. ex more omissum μᾶλλον ἤ. — 325. ἐμπέσητον κυσὶ, pro *irruunt* et κυδοίμεον, *turbarunt*, tumultum intulerunt in turmas.—326. πάλιν ὁρμένω, ὑποστρέψαντες. vel *denuo irruentes.* at Achivi respirarunt, recreati sunt. περὶ πάντων ὑπὲρ, ut sæpe, *plus quam quisquam alius.*

332. Κῆρες θανάτου, mors fatalis, futum mortis, eos ducebat: ad mortem enim ruebant. θυμὸς τὴν ὁρμὴν animi, et ψυχὴ vitam declarat proprie.

336. Jupiter κατετάνυσέ σφιν (ad Achivos et Trojanos redit) μάχην ἶσα, ἴσως *fecit pugnam æquam*, ut pares sibi

Παιονίδην ἥρωα κατ' ἰσχίον· οὐδὲ γὰρ ἵπποι
ἐγγὺς ἔσαν προφυγεῖν· ἀάσσατο δὲ μέγα θυμῷ·
τοὺς μὲν γὰρ θεράπων ἀπάνευθ' ἔχεν· αὐτὰρ ὁ πεζὸς
θῦνε διὰ προμάχων, εἵως φίλον ὤλεσε θυμόν.
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε κατὰ στίχας, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτοὺς
κεκληγώς· ἅμα δὲ Τρώων εἵποντο φάλαγγες.
τὸν δὲ ἰδὼν ῥίγησε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Νῶϊν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται, ὄβριμος Ἕκτωρ·
ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε τιτυσκόμενος, κεφαλῆφιν
ἄκρην κὰκ κόρυθα· πλάγχθη δ' ἀπὸ χαλκόφι χαλκὸς,
οὐδ' ἵκετο χρόα καλόν· ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια
τρίπτυχος, αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἕκτωρ δ' ὦκ' ἀπέλεθρον ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ·
στῆ δὲ γνὺξ ἐριπὼν, καὶ ἐρείσατο χειρὶ παχείῃ
γαίης· ἀμφὶ δὲ ὄσσε κελαινὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
ὄφρα δὲ Τυδείδης μετὰ δούρατος ᾤχετ' ἐρωὴν,
τῆλε διὰ προμάχων, ὅθι οἱ καταείσατο γαίης·
τόφρ' Ἕκτωρ ἄμπνυτο, καὶ ἂψ ἐς δίφρον ὀρούσας,
ἐξέλασ' ἐς πληθὺν, καὶ ἀλεύατο Κῆρα μέλαιναν.
δουρὶ δ' ἐπαΐσσων προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον· ἦτέ τοι ἄγχι
ἦλθε κακόν· νῦν αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ᾧ μέλλεις εὔχεσθαι, ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων.
ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,

essent.—340. ἀάσσατο δὲ μέγα θυμῷ. ἐβλάφθη, *stulte fecerat.* Ernesti: "Sensus: vehementer enim erraverat, cum eos jusserat procul haberi pugna, eoque commiserat, ut iis uti non posset in periculo."—347. νῶϊν δὴ τόδε πῆμα κυλίνδεται. *advolvit* se, vel *advolvitur*, tanquam fluctus. ἀλεξώμεθα, τοὺς Τρῶας. ἀλέξειν vel—εῖν et ἀλέξασθαι proprie propulsare eoque, auxiliari sibi vel alii.

349. ἀμπεπαλών. et vibrata hasta reducta manu vires colligendo.—350. καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, adeoque tetigit, *feriit* ἐν κεφαλῇ, κατὰ κόρυθα ἄκρην.

351. ἀπεπλάγχθη, ἀπεκρούσθη, τοῦ χαλκοῦ, τῆς κόρυθος, τὸ ἔγχος, οὐδ' ἐφίκετο χρόα.—352. τρυφάλεια simpl. pro *galea*, quæ erat τρίπτυχος, τριπλῆ, *trinis coriis* ut puto seu *laminis inducta*, αὐλῶπις, ἔχουσα αὐλὸν, seu *conum in vertice eminentiorem*, sive crista instructum sive sine crista.—354. ἀπέλεθρον. simpl. μέγα, h. l. de intervallo.—358. καταείσατο. pro ἐπήρχετο. κατηνέχθη. κατεπήχθη, quo loco delata, infixa in solo erat hasta.—364. ᾧ μέλλεις εὔχεσθαι. iterum pro ἔοικας. et hoc pro εἴωθας, ἰὼν ἐς μάχην.—365. ἐξανύω γέ σε. pro ἐξανύσω. *certe occidam te.*—367. ἐπιείσομαι.

εἴ πού τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάῤῥοθός ἐστι.
νῦν αὖ τοὺς ἄλλους ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.
Ἦ, καὶ Παιονίδην δουρικλυτὸν ἐξενάριξεν.
αὐτὰρ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
Τυδείδῃ ἐπὶ τόξα τιταίνετο, ποιμένι λαῶν,
στήλῃ κεκλιμένος, ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἴλου Δαρδανίδαο, παλαιοῦ δημογέροντος.
ἤτοι ὁ μὲν θώρηκα Ἀγαστρόφου ἰφθίμοιο
αἴνυτ' ἀπὸ στήθεσφι παναίολον, ἀσπίδα τ' ὤμων,
καὶ κόρυθα βριαρήν· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεῖλκε,
καὶ βάλεν, οὐδ' ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός· διὰ δ' ἀμπερὲς ἰὸς
ἐν γαίῃ κατέπηκτο· ὁ δὲ μάλα ἡδὺ γελάσσας,
ἐκ λόχου ἀμπήδησε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Βέβληαι, οὐδ' ἅλιον βέλος ἔκφυγεν· ὡς ὄφελόν τοι,
νείατον ἐς κενεῶνα βαλὼν, ἐκ θυμὸν ἑλέσθαι·
οὕτω κεν καὶ Τρῶες ἀνέπνευσαν κακότητος,
οἵ τε σε πεφρίκασι, λέονθ' ὡς μηκάδες αἶγες.
Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κρατερὸς Διομήδης·
Τοξότα, λωβητὴρ, κέρᾳ ἀγλαὲ, παρθενοπῖπα,
εἰ μὲν δὴ ἀντίβιον σὺν τεύχεσι πειρηθείης,
οὐκ ἄν τοι χραίσμῃσι βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί·
νῦν δέ, μ' ἐπιγράψας ταρσὸν ποδὸς, εὔχεαι αὔτως.
οὐκ ἀλέγω, ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς ἄφρων·
κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.
ἦ τ' ἄλλως ὑπ' ἐμεῖο, καὶ εἴ κ' ὀλίγον περ ἐπαύρῃ,
ὀξὺ βέλος πέλεται, καὶ ἀκήριον αἶψα τίθησι·
τοῦ δὲ γυναικὸς μέν τ' ἀμφίδρυφοί εἰσι παρειαὶ,

ἐπελεύσομαι. ut ἐπιέναι, ἐπιὼν, sæpe. ab ἴω. quod εἶμι, εἴω. εἴσω.

374. *ἀπαίνυτο in eo erat occupatus ut detraheret.*—375. ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεῖλκε, Paris. nervo scilicet adducto adducebatur quoque media arcus pars in cornua inflexa, quam πῆχυν appellat.

376. ἔβαλε αὐτὸν κατὰ ταρσὸν ποδός. διαμπερὲς δὲ breviter dictum, δι' ὅλου ἐνεχθεὶς ὁ ἰός. διασχών.

382. κακότητος *discrimen, certum exitium*, vel *ærumna.*—385. λωβητὴρ declarat ὑβριστὴν, unde κέρᾳ ἀγλαὸς, τόξῳ ἀγλαϊζόμενος, nam ita accipitur ab antiquis, ut τὸ κέρας sit arcus, alias τὰ κέρατα, cornua arcus sunt. Idem παρθενοπίπης, ὀπιπτεύων τὰς γυναῖκας, *mulierosus homo.*

386. πειρηθείης (ἐμοῦ) σὺν τεύχεσι, μάχοιο, hasta et clipeo.---388. ἐπιγράψας per contemtum, tanquam leviter perstringendo.—390. κωφὸν, quod non sentitur, obtusum, et invalidum. quod Virgilio *telum imbelle, sine ictu.*—391. ἐπαύρῃ, si meum telum vel tantillum attigerit aliquem, ἄλλως πέλεται. aliter comparatus est jactus hastæ meæ. ἀκήριον τίθησι, reddit exanimem. τὸ κέαρ, κῆρ eximens.

παῖδες δ' ὀρφανικοί· ὁ δέ θ' αἵματι γαῖαν ἐρεύθων
πύθεται· οἰωνοὶ δὲ πέρι πλέες, ἠὲ γυναῖκες.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἔστη πρόσθ'· ὁ δ' ὄπισθε καθεζόμενος, βέλος ὠκὺ
ἐκ ποδὸς εἷλκ'· ὀδύνη δὲ διὰ χροὸς ἦλθ' ἀλεγεινή.
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε, καὶ ἡνιόχῳ ἐπέτελλε
νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν· ἤχθετο γὰρ κῆρ.
οἰώθη δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, οὐδέ τις αὐτῷ
Ἀργείων παρέμεινεν, ἐπεὶ φόβος ἔλλαβε πάντας.
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
ὤμοι ἐγὼ, τί πάθω; μέγα μὲν κακὸν, αἴ κε φέβωμαι,
πληθὺν ταρβήσας· τὸ δὲ ῥίγιον, αἴ κεν ἁλώω
μοῦνος· τοὺς δ' ἄλλους Δαναοὺς ἐφόβησε Κρονίων.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
οἶδα γὰρ, ὅττι κακοὶ μὲν ἀποίχονται πολέμοιο·
ὃς δέ κ' ἀριστεύῃσι μάχῃ ἔνι, τόνδε μάλα χρεὼ
ἑστάμεναι κρατερῶς, ἤτ' ἔβλητ', ἤτ' ἔβαλ' ἄλλον.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον ἀσπιστάων·
ἔλσαν δ' ἐν μέσσοισι, μετὰ σφίσι πῆμα τιθέντες.
ὡς δ' ὅτε κάπριον ἀμφὶ κύνες θαλεροί τ' αἰζηοὶ
σεύωνται· ὁ δέ τ' εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο,
θήγων λευκὸν ὀδόντα μετὰ γναμπτῇσι γένυσσιν·
ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται· ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
γίγνεται· οἱ δὲ μένουσιν ἄφαρ δεινόν περ ἐόντα·
ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον, ἐσσεύοντο
Τρῶες· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀμύμονα Δηϊοπίτην
οὔτασεν, ὦμον ὕπερθεν, ἐπάλμενος ὀξέϊ δουρί·
αὐτὰρ ἔπειτα Θόωνα, καὶ Ἔννομον ἐξενάριξε·
Χερσιδάμαντα δ' ἔπειτα, καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
δουρὶ, κατὰ πρότμησιν, ὑπ' ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
νύξεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν, ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
τοὺς μὲν ἔασ', ὁ δ' ἄρ' Ἱππασίδην Χάροπ' οὔτασε δουρὶ,

398. διὰ χροὸς, h. l. corporis partem, per pedem.—400. ἐπελαύνειν (τοὺς ἵππους) νηυσίν.

413. ἔλσαν. ab εἴλω, εἰλέω et εἰλίω.—417. ἀμφιαΐσσονται, κύκλῳ ὁρμῶσιν, ait Eustath. ὑπαὶ vel ὑπὸ adjectum respectu rictus. Jungenda autem σεύωνται—ὥς ῥα τότ'. at ἀμφὶ δέ τ' ἀΐσσονται cum reliquis sunt interposita.

424. κατὰ πρότμησιν, omnino pro alvo; proprie est umbilicus.—425. ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ, nervis morte convulsis, manu corripit et convellit pulverem seu solum.

αὐτοκασίγνητον εὐηγενέος Σώκοιο.
τῷ δ' ἐπαλεξήσων Σῶκος κίεν, ἰσόθεος φώς·
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὦ Ὀδυσεῦ πολύαινε, δόλων ἆτ' ἠδὲ πόνοιο,
σήμερον ἢ δοιοῖσιν ἐπεύξεαι Ἱππασίδῃσι,
τοιώδ' ἄνδρε κατακτείνας, καὶ τεύχε' ἀπούρας·
ἤ κεν ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃς.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην·
διὰ μὲν ἀσπίδος ἦλθε φαεινῆς ὄβριμον ἔγχος,
καὶ διὰ θώρηκος πολυδαιδάλου ἠρήρειστο·
πάντα δ' ἀπὸ πλευρῶν χρόα ἔργαθεν· οὐδέ τ' ἔασε
Παλλὰς Ἀθηναίη μιχθήμεναι ἔγκασι φωτός.
γνῶ δ' Ὀδυσεὺς, ὅ οἱ οὔτι βέλος κατακαίριον ἦλθεν·
ἂψ δ' ἀναχωρήσας Σῶκον πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἆ δεῖλ', ἦ μάλα δή σε κιχάνεται αἰπὺς ὄλεθρος·
ἤτοι μέν ῥ' ἔμ' ἔπαυσας ἐπὶ Τρώεσσι μάχεσθαι·
σοὶ δ' ἐγὼ ἐνθάδε φημὶ φόνον καὶ κῆρα μέλαιναν
ἤματι τῷδ' ἔσσεσθαι· ἐμῷ δ' ὑπὸ δουρὶ δαμέντα,
εὖχος ἐμοὶ δώσειν, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ἦ, καὶ ὁ μὲν φύγαδ' αὖτις ὑποστρέψας ἐβεβήκει·
τῷ δὲ μεταστρεφθέντι, μεταφρένῳ ἐν δόρυ πῆξεν
ὤμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·
δούπησε δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ Σῶχ', Ἱππάσου υἱὲ δαΐφρονος ἱπποδάμοιο,
φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον, οὐδ' ὑπάλυξας·
ἆ δεῖλ', οὐ μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
ὄσσε καθαιρήσουσι θανόντι περ, ἀλλ' οἰωνοὶ
ὠμησταὶ ἐρύουσι, περὶ πτερὰ πυκνὰ βαλόντες·
αὐτὰρ ἐπεί κε θάνω, κτεριοῦσί με δῖοι Ἀχαιοί.
Ὣς εἰπὼν, Σώκοιο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
ἔξω τε χροὸς εἷλκε καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης·
αἷμα δέ οἱ σπασθέντος ἀνέσσυτο, κῆδε δὲ θυμόν.
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ ἴδον αἷμ' Ὀδυσῆος,

430. δόλων ἆτ' ἠδὲ πόνοιο. ab ἄδω, ἄσω, est ἆτος. ἄατος, *insatiabilis*, ut ἀκόρητος μάχης, πολέμου, μόθου, *inexhaustus, semper abundans, dolis et tolerantia ærumnarum*.—436. ἠρήρειστο. ἐρείδεται hasta altius adacta, ut sæpe.—437. ἀπεέργαθεν, ἐχώρισε, detersit, deripuit pulpam, toros, nudavit ossa.—439. κατακαίριον ἦλθεν. vel pro κατακαιρίως. vel κατὰ (τὸ) καίριον, pro οὐκ ἐγένετο καίριον, letiferum, οὐκ ἦν.

445. Ἄϊδι κλυτοπώλῳ. Hades, Orcus, Pluto, bigis vel quadrigis invehitur.

451. φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον. pro ὁ θάνατος ἐκιχήσατό σε, ἔφθασε καταλαβών σε. θάνατος κιχάνει quasi cursu.

κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν.
αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, αὖε δ' ἑταίρους·
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἤϋσεν, ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτὸς,
τρὶς δ' ἄϊεν ἰάχοντος Ἀρηΐφιλος Μενέλαος·
αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Αἶαν Διογενὲς, Τελαμώνιε, κοίρανε λαῶν,
ἀμφί μ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵκετο φωνὴ,
τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ βιῴατο μοῦνον ἐόντα
Τρῶες ἀποτμήξαντες ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.
ἀλλ' ἴομεν καθ' ὅμιλον· ἀλεξέμεναι γὰρ ἄμεινον.
δείδω, μή τι πάθῃσιν ἐνὶ Τρώεσσι μονωθεὶς,
ἐσθλὸς ἐὼν, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι γένηται.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα, Διῒ φίλον· ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτὸν
Τρῶες ἕπονθ', ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ὄρεσφιν
ἀμφ' ἔλαφον κεραὸν βεβλημένον, ὅν τ' ἔβαλ' ἀνὴρ
ἰῷ ἀπὸ νευρῆς· τὸν μέν τ' ἤλυξε πόδεσσι
φεύγων, ὄφρ' αἷμα λιαρὸν, καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε δαμάσσεται ὠκὺς ὀϊστὸς,
ὠμοφάγοι μιν θῶες ἐν οὔρεσι δαρδάπτουσιν
ἐν νέμεϊ σκιερῷ· ἐπί τε λῖν ἤγαγε δαίμων
σίντην· θῶες μέν τε διέτρεσαν, αὐτὰρ ὁ δάπτει·
ὥς ῥα τότ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην
Τρῶες ἕπον πολλοί τε καὶ ἄλκιμοι· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
ἀΐσσων ᾧ ἔγχει ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ.

460. ἐπέβησαν αὐτῷ, pro ἔβησαν ἐπ' αὐτόν. ut ἐπιέναι, ἐπέρχεσθαί τινι. invicem se cohortati impressionem in eum fecerunt, eum adorti sunt.—462. ὅσον κεφαλὴ χάδε φωτός. os hominis quantum valet vociferando.

466. ἀμφιΐκετο ἐμέ. ut περιέρχεσθαι. περιβάλλειν.

467. τῷ ἰκέλη, ὡς εἴ ἑ. grammatica ratio postulabat: ἰκέλη τῇ φωνῇ αὐτοῦ, οἵη ἐστὶν, εἰ βιάσοιντο αὐτὸν μόνον ὄντα Τρῶες. Nunc structura est, ac si esset ὁμοίως, ὡσεὶ β.—469. ἀλλ' ἴομεν. pro εἰσόμεθα. ἄμεινον usu poetico, pro, οὕτω ἀγαθὸν, καλόν ἐστι.—471. ἐσθλὸς ἐὼν adjectum, ut adeo verendum sit, ne paullo audacius ille in pugna versetur.

473. Τρῶες ἕποντο, ἀμφὶ αὐτὸν, ὡσεί τε δαφοινοὶ θῶες ἕπονται ἀμφὶ ἔλαφον. proprie, incedunt, currunt, circa cervum; persequuntur. habetur a plerisque Canis aureus Linn. δαφοινοὶ sunt, fulvi ut leo. tum 480. intervenit λῖς σίντης, leo βλαπτικός.—Jam 476. τὸν μέν τ' sc. τὸν ἄνδρα, at 478. τόνγε scil. τὸν ἔλαφον. δαμάσσεται (κεν) ἐδαμάσατο, ὀϊστὸς, cum ex vulnere, et sanguinis viriumque defectu, procubuerit cervus: quarum rerum caussa erat ὁ ὀϊστός.—481. leo σίντης· ἀπὸ τοῦ σίνεσθαι, βλάπτειν.—483. Τρῶες ἀμφιέπον Ὀδυσσῆα undique infestarunt, incursarunt. sive ut sit pro ἀμφιέποντο dictum; sive ab ἀμφιέπειν quod est πονεῖν, occupatum esse aliqua in re.—484. ἀμύνετο νηλεὲς

Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον,
στῆ δὲ παρέξ· Τρῶες δὲ διέτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος.
ἤτοι τὸν Μενέλαος ἀρήϊος ἔξαγ' ὁμίλου
χειρὸς ἔχων, εἵως θεράπων σχεδὸν ἤλασεν ἵππους.
Αἴας δὲ Τρώεσσιν ἐπάλμενος εἷλε Δόρυκλον
Πριαμίδην, νόθον υἱόν· ἔπειτα δὲ Πάνδοκον οὖτα·
οὖτα δὲ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, ἠδὲ Πυλάρτην.
ὡς δ' ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε κάτεισι
χειμάῤῥους κατ' ὄρεσφιν, ὀπαζόμενος Διὸς ὄμβρῳ,
πολλὰς δὲ δρῦς ἀζαλέας, πολλὰς δέ τε πεύκας
ἐσφέρεται, πολλὸν δέ τ' ἀφυσγετὸν εἰς ἅλα βάλλει·
ὣς ἔφεπε κλονέων πεδίον τότε φαίδιμος Αἴας,
δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας. Οὐδέ πω Ἕκτωρ
πεύθετ', ἐπεί ῥα μάχης ἐπ' ἀριστερὰ μάρνατο πάσης,
ὄχθας πὰρ ποταμοῖο Σκαμάνδρου· τῇ ῥα μάλιστα
ἀνδρῶν πίπτε κάρηνα, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Νέστορά τ' ἀμφὶ μέγαν, καὶ ἀρήϊον Ἰδομενῆα.
Ἕκτωρ μὲν μετὰ τοῖσιν ὁμίλει, μέρμερα ῥέζων
ἔγχεΐ θ', ἱπποσύνῃ τε· νέων δ' ἀλάπαζε φάλαγγας.
οὐδ' ἄν πω χάζοντο κελεύθου δῖοι Ἀχαιοὶ,
εἰ μὴ Ἀλέξανδρος, Ἑλένης πόσις ἠϋκόμοιο,
παῦσεν ἀριστεύοντα Μαχάονα, ποιμένα λαῶν,
ἰῷ τριγλώχινι βαλὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον.
τῷ ῥα περίδδεισαν μένεα πνείοντες Ἀχαιοὶ,
μή πως μιν, πολέμοιο μετακλινθέντος, ἕλοιεν,
αὐτίκα δ' Ἰδομενεὺς προσεφώνεε Νέστορα δῖον·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
ἄγρει, σῶν ὀχέων ἐπιβήσεο· πὰρ δὲ Μαχάων
βαινέτω· ἐς νῆας δὲ τάχιστ' ἔχε μώνυχας ἵππους·

ἦμαρ. ductum ab eo, quod est νηλεὴς Ἅδης, νηλεὴς Μοῖρα, et ἦμαρ θανάτου. Ita etiam νηλεὴς ὕπνος de morte.

492. ἔφεπε κλονέων (τοὺς Τρῶας) διὰ τὸ πεδίον, ut amnis ruit cum impetu, qui imbribus auctus est: ὡς πλήθων ποταμὸς scil. ἐφέπει κλονέων, ὁπότε.

493. κάτεισι κατ' ὄρεος, ὀπαζόμενος, cursu concitato ex imbribus.—495. ἀφυσγετὸν, eluviem fabuli, limi, cœni. quod alias ἰλύς.

502. μετὰ τοῖσιν ὁμίλει, quod ἐμάρνατο, 498. μέρμερα ῥέζων, δεινὰ, magna facta edendo.—503. ἔγχεΐ θ' ἱπποσύνῃ τε. virtute et arte e curru pugnandi; ἐμπειρίᾳ ἱππικῇ. νέων τ' ἀλάπαζε φάλαγγας, turmas virorum vastabat, sternebat.

504. οὐδέπω ἐχάζοντο ἂν, non tamen ne sic quidem Achivi loco cessuri fuissent, nisi Machaon Paridis sagitta vulneratus fuisset.—κελεύθου, militari sensu, ut γέφυρα, de loco, in quo utraque acies congreditur.—509. μή πως μιν ἕλοιεν sc. Trojani, πολέμου μετακλινθέντος, *acie jam inclinata Achivorum*, ut fugam molirentur.

ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
ἰούς τ' ἐκτάμνειν, ἐπί τ' ἤπια φάρμακα πάσσειν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
αὐτίκα δ' ὧν ὀχέων ἐπεβήσετο· πὰρ δὲ Μαχάων
βαῖν', Ἀσκληπιοῦ υἱὸς ἀμύμονος ἰητῆρος·
μάστιξε δ' ἵππους, τω δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην
νῆας ἐπὶ γλαφυράς. τῇ γὰρ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Κεβριόνης δὲ Τρῶας ὀρινομένους ἐνόησεν,
Ἕκτορι παρβεβαὼς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἕκτορ, νῶϊ μὲν ἐνθάδ' ὁμιλέομεν Δαναοῖσιν,
ἐσχατιῇ πολέμοιο δυσηχέος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες ὀρίνονται ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ αὐτοί.
Αἴας δὲ κλονέει Τελαμώνιος· εὖ δέ μιν ἔγνων·
εὐρὺ γὰρ ἀμφ' ὤμοισιν ἔχει σάκος. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς
κεῖσ' ἵππους τε καὶ ἅρμ' ἰθύνομεν, ἔνθα μάλιστα
ἱππῆες πεζοί τε, κακὴν ἔριδα προβαλόντες,
ἀλλήλους ὀλέκουσι, βοὴ δ' ἄσβεστος ὄρωρεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἵμασε καλλίτριχας ἵππους
μάστιγι λιγυρῇ. τοὶ δὲ, πληγῆς ἀΐοντες,
ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
στείβοντες νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας. αἵματι δ' ἄξων
νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων. ὁ δὲ ἵετο δῦναι ὅμιλον
ἀνδρόμεον, ῥῆξαί τε, μετάλμενος· ἐν δὲ κυδοιμὸν
ἧκε κακὸν Δαναοῖσι, μίνυνθα δὲ χάζετο δουρός.

522. Ἕκτορι παρβεβαώς. Cebriones in curru Hectoris stabat regendis equis h. l. παρέβαινε. Etsi alias παραβάτης opponitur aurigæ ἡνιόχῳ.—523. ὁμιλέομεν, μαχόμεθα, iterum ut 502.

524. ἐσχατιῇ πολέμοιο extrema aciei parte. — 525. οἱ δὲ δὴ ἄλλοι Τρῶες ὀρίνονται ab Ajace in dextro cornu v. 496. ἵπποι τε καὶ αὐτοὶ, ἄνδρες. quod erat 496. δαΐζων ἵππους τε καὶ ἀνέρας. ὀρίνεσθαι et κλονεῖν sibi respondent: *turbari et turbare*.—529. κακὴν ἔριδα προβαλόντες, μάχην προφέροντες, εἰσφέροντες, ἐγείροντες.—532. πληγῆς ἀΐοντες, αἰσθανόμενοι. ut veteres voluere; attamen λιγυρὴ μάστιξ, λιγὺ κλάζουσα, ad ipsum sonum revocat.—535. πεπάλακτο. διεβέβρεκτο. *aspergebatur*. ἄντυγες sive pro ἄντυξ omnino, sive respectu dextri et sinistri hemicycli; quibus constabat ἄντυξ.—536. καὶ ἄντυγες, αἱ περὶ δίφρον, (πεπαλαγμέναι ἦσαν) ἃς ἄρα (ἄντυγας) ῥαθάμιγγες ἔβαλλον, προσέβαλον, ἐπέβαλον, adspergebant. Jam ῥαθάμιγγες ἀφ' ἱππείων ὁπλέων, αἵ τε ἀπ' ἐπισσώτρων. σῶτρα et ἐπίσσωτρα canthos, seu ferrum, quo apsides in rotarum superficie muniuntur. ἃς ἄρ' quos utique. Clarke monet.—538. ὅμιλον ἀνδρόμεον, ἀνδρῶν. hoc uno loco.—539. μίνυνθα χάζετο δουρὸς, parum, nihil, οὐδ' ὅλως, cessabat a pugnando, h. e. continuo, sine intermissione, hasta utebatur.

αὐτὰρ ὁ τῶν ἄλλων ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν
ἔγχεΐ τ', ἄορί τε, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν·
Αἴαντος δ' ἀλέεινε μάχην Τελαμωνιάδαο.
Ζεὺς δὲ πατὴρ Αἴανθ' ὑψίζυγος ἐν φόβον ὦρσε·
στῆ δὲ ταφὼν, ὄπιθεν δὲ σάκος βάλεν ἑπταβόειον,
τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλου, θηρὶ ἐοικὼς,
ἐντροπαλιζόμενος, ὀλίγον γόνυ γουνὸς ἀμείβων.
ὡς δ' αἴθωνα λέοντα βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο
ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται,
οἵ τε μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων
ἰθύει, ἀλλ' οὔ τι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
ἀντίοι ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
καιόμεναί τε δεταὶ, τάς τε τρεῖ, ἐσσύμενός περ·
ἠῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
ὣς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ
ἤϊε πόλλ' ἀέκων· περὶ γὰρ δίε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
ὡς δ', ὅτ' ὄνος παρ' ἄρουραν ἰὼν ἐβιήσατο παῖδας
νωθὴς, ᾧ δὴ πολλὰ περὶ ῥόπαλ' ἀμφὶς ἐάγη,
κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον· οἱ δέ τε παῖδες
τύπτουσι ῥοπάλοισι· βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν·
σπουδῇ τ' ἐξήλασσαν, ἐπεί τ' ἐκορέσσατο φορβῆς·
ὣς τότ' ἔπειτ' Αἴαντα μέγας Τελαμώνιον υἱὸν
Τρῶες ὑπέρθυμοι τηλέκλητοί τ' ἐπίκουροι,
νύσσοντες ξυστοῖσι μέσον σάκος, αἰὲν ἕποντο.

540. ἐπεπωλεῖτο, ἐπήρχετο, animo infesto.

545. τρέσσε δὲ παπτήνας ἐφ' ὁμίλου. turbatur, oculos circumferens per multitudinem, qua circumdatus erat.

546. ἐντροπαλιζόμενος, subinde conversus et retrospiciens insequentes, ut sibi ab eorum telis et impetu caveat, κατ' ὀλίγον ἀμείβων γόνυ ἀντὶ γουνὸς, de tardo incessu.—547. βοῶν ἀπὸ μεσσαύλοιο. a septo quo noctu tenentur armenta.

549. βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι. pinguedinem boum (laniando) exsugere, lambendo sanguinem.—551. ἰθύει irruit, invadit septum cum armentis.

555. τετιηότι θυμῷ, ipse τετιημένος, λελυπημένος, et τετιὼς, mœrens.

557—564. Comparatio sic procedit: Τρῶες ἕποντο αἰὲν νύσσοντες Αἴαντα—ὡς ὅτε ὄνος ἐβιήσατο παῖδας—κείρει τ' εἰσελθὼν βαθὺ λήϊον. οἱ παῖδες τύπτουσιν αὐτόν. quia interposita erant nonnulla, apponitur δὲ, οἱ δέ τε παῖδες.—557. ἐβιήσατο παῖδας, βιᾶται. βίῃ νικᾷ, superat pueros, qui eum retrahere volunt fustibusque cædunt; at ille dudum fustibus obduratam pellem habens, nil eos curat, et vires puerorum non sufficiunt: βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν, vana, nil efficiens.

560. βίη δέ τε νηπίη αὐτῶν. ἀλλ' οὐ δύνανται βιᾶσθαι, βιάζεσθαι, αὐτόν.

563. Τρῶες αἰὲν ἕποντο νύσσοντες Αἴαντα (κατὰ) μέσον σάκος. non ἕποντο Αἴαντα.

Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς,
αὖτις ὑποστρεφθεὶς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων· ὅτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν·
πάντας δὲ προέεργε θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν·
αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ
ἱστάμενος· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν, ὄρμενα πρόσσω·
πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Εὐρύπυλος, πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι·
στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
εἶλκεν ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν ὀϊστῷ
δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων,
ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
στῆτ' ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐδέ ἑ φημὶ
φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος. ἀλλὰ μάλ' ἄντην
ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν.
Ὡς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
πλησίοι ἔστησαν σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
δούρατ' ἀνασχόμενοι· τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.

565. *μνησάσκετο ἀλκῆς.* *utebatur*, ut sæpe monitum, *exerebat* virtutem, pugnabat.—568. *πάντας προέεργε (ὥστε μὴ) ἐπὶ νῆας ὁδεύειν, ἔρχεσθαι.* et 569. *θῦνε* pugnabat, pr. cum impetu ruebat.

573. *λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι,* et *χρόα ἐπαυρεῖν,* et antea, *ὄρμενα πρόσσω.* de telis quæ immittuntur, diriguntur in corpus hostile. *χρόα ἐπαυρεῖν, γεύσασθαι* *attingere pervenire* ad.

578. *ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων.* in jecinore sub diaphragmate.—582. *τόξον ἐφεῖλκεν Εὐρυπύλῳ.* pro *εἷλκεν ἐφ' Εὐρύπυλον.* In femore percussit Eurypylum inepta agentem, et dum ad thoracem detrahendum se inclinaret, latus nudum præbentem.—583. *δόναξ,* hærens arundo est fracta.—587. *ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ Αἴαντι* *mortem propulsate ab Ajace.* Mox *φημὶ, vereor,* ut—*φεύξεσθαι* est h. l. incolumem evadere, servari. — 591. *παρ' αὐτὸν,* Eurypylum: qui fugiebant, nunc

ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι
ἱδρῶσαι· ἦγον δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
ἑστήκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακήτεϊ νηῒ,
εἰσορόων πόνον αἰπὺν, ἰωκά τε δακρυόεσσαν·
αἶψα δ' ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προσέειπε,
φθεγξάμενος παρὰ νηός. ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας,
ἔκμολεν ἶσος Ἄρηϊ· κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
τὸν πρότερος προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Δῖε Μενοιτιάδη, τῷ 'μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
νῦν ὀΐω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
λισσομένους· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Πάτροκλε, Διῒ φίλε, Νέστορ' ἔρειο,
ὅντινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο·
ἤτοι μὲν τά γ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικε
τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός·
ἵπποι γάρ με παρήϊξαν, πρόσσω μεμαυῖαι.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδεω ἀφίκοντο,
αὐτοὶ μέν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν·
ἵππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος
ἐξ ὀχέων· οἱ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων,
στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός· αὐτὰρ ἔπειτα
ἐς κλισίην ἐλθόντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
τοῖσι δὲ τεύχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη,

conversi consistunt et confertis ordinibus clipeos, non extenta manu ante se protendunt.—595. Pugnabant stragem late faciendo *κατὰ τὸ εἶδος πυρός.* ad speciem, morem, ignis proxima quæque correpta consumentis.

599. *πρύμνῃ,* tanquam prominentiore navis parte prospiciebat præliantes; a puppi autem admotæ erant naves terræ.

600. *προσορῶν μάχην καὶ φυγήν.*

608. *περὶ γούνατα στήσεσθαι. γουνάζεσθαι. ἱκετεύειν.*—613. *ὄμματα, ὄψιν,* de tota facie.—616. *κλισίας καὶ νῆας.* inter ordines navium et tentoriorum erant viæ relictæ.

620. *οἱ δ' ἱδρῶ χιτώνων* (h. humorem, quem ex sudore vestes contraxerant) *ἀπεψύχοντο, στάντε ποτὶ πνοιὴν (ἀνέμου,) πρὸς τὴν αὔραν,* *siccarunt vestem sudore madentem vento* qui a mari veniebat.—623. *κυκειῶ.* Qualis potio *ὁ κυκεὼν* hic fuerit, ipse enarrat 637, 8, 9. Erat autem in victu quotidiano. Ita et Circe Ulyssis sociis eum apponit Od.

Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν μνησάσκετο θούριδος ἀλκῆς,
αὖτις ὑποστρεφθεὶς, καὶ ἐρητύσασκε φάλαγγας
Τρώων ἱπποδάμων· ὁτὲ δὲ τρωπάσκετο φεύγειν·
πάντας δὲ προέεργε θοὰς ἐπὶ νῆας ὁδεύειν·
αὐτὸς δὲ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν θῦνε μεσηγὺ
ἱστάμενος· τὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
ἄλλα μὲν ἐν σάκεϊ μεγάλῳ πάγεν, ὅρμενα πρόσσω·
πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα λευκὸν ἐπαυρεῖν,
ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησ' Εὐαίμονος ἀγλαὸς υἱὸς,
Εὐρύπυλος, πυκινοῖσι βιαζόμενον βελέεσσι·
στῆ ῥα παρ' αὐτὸν ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλε Φαυσιάδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων. εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
Εὐρύπυλος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησεν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς
τεύχε' ἀπαινύμενον Ἀπισάονος, αὐτίκα τόξον
εἷλκεν ἐπ' Εὐρυπύλῳ, καί μιν βάλε μηρὸν ὀϊστῷ
δεξιόν· ἐκλάσθη δὲ δόναξ, ἐβάρυνε δὲ μηρόν.
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, κῆρ' ἀλεείνων,
ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
στῆτ' ἐλελιχθέντες, καὶ ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ
Αἴανθ', ὃς βελέεσσι βιάζεται· οὐδέ ἑ φημὶ
φεύξεσθ' ἐκ πολέμοιο δυσηχέος. ἀλλὰ μάλ' ἄντην
ἵστασθ' ἀμφ' Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύπυλος βεβλημένος· οἱ δὲ παρ' αὐτὸν
πλησίοι ἔστησαν σάκε' ὤμοισι κλίναντες,
δούρατ' ἀνασχόμενοι· τῶν δ' ἀντίος ἤλυθεν Αἴας·
στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.

565. μνησάσκετο ἀλκῆς. utebatur, ut sæpe monitum, exerebat virtutem, pugnabat. — 568. πάντας προέεργε (ὥστε μὴ) ἐπὶ νῆας ὁδεύειν, ἔρχεσθαι. et 569. θῦνε pugnabat, pr. cum impetu ruebat.

573. λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι, et χρόα ἐπαυρεῖν, et antea, ὅρμενα πρόσσω. de telis quæ immittuntur, diriguntur in corpus hostile. χρόα ἐπαυρεῖν, γεύσασθαι attingere pervenire ad.

578. ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων. in jecinore sub diaphragmate.—582. τόξον εἷλκεν Εὐρυπύλῳ. pro εἷλκεν ἐφ' Εὐρύπυλον. In femore percussit Eurypylum inepta agentem, et dum ad thoracem detrahendum se inclinaret, latus nudum præbentem.—583. δόναξ, hærens arundo est fracta.—587. ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ Αἴαντι mortem propulsate ab Ajace. Mox φημὶ, vereor, ut—φεύξεσθαι est h. l. incolumem evadere, servari. — 591. παρ' αὐτὸν, Eurypylum : qui fugiebant, nunc

ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Νέστορα δ' ἐκ πολέμοιο φέρον Νηλήϊαι ἵπποι
ἱδρῶσαι· ἦγον δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
τὸν δὲ ἰδὼν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
ἑστήκει γὰρ ἐπὶ πρύμνῃ μεγακήτεϊ νηΐ,
εἰσορόων πόνον αἰπὺν, ἰῶκά τε δακρυόεσσαν·
αἶψα δ' ἑταῖρον ἑὸν Πατροκλῆα προσέειπε,
φθεγξάμενος παρὰ νηός. ὁ δὲ κλισίηθεν ἀκούσας,
ἔκμολεν ἶσος Ἄρηϊ· κακοῦ δ' ἄρα οἱ πέλεν ἀρχή.
τὸν πρότερος προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Τίπτε με κικλήσκεις, Ἀχιλεῦ, τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο;
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Δῖε Μενοιτιάδη, τῷ 'μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
νῦν ὀΐω περὶ γούνατ' ἐμὰ στήσεσθαι Ἀχαιοὺς
λισσομένους· χρειὼ γὰρ ἱκάνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτός.
ἀλλ' ἴθι νῦν, Πάτροκλε, Διῒ φίλε, Νέστορ' ἔρειο,
ὅντινα τοῦτον ἄγει βεβλημένον ἐκ πολέμοιο·
ἤτοι μὲν τά γ' ὄπισθε Μαχάονι πάντα ἔοικε
τῷ Ἀσκληπιάδῃ, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὄμματα φωτός·
ἵπποι γάρ με παρήϊξαν, πρόσσω μεμαυῖαι.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεθ' ἑταίρῳ.
βῆ δὲ θέειν παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν.
Οἱ δ' ὅτε δὴ κλισίην Νηληϊάδεω ἀφίκοντο,
αὐτοὶ μέν ῥ' ἀπέβησαν ἐπὶ χθόνα πουλυβότειραν·
ἵππους δ' Εὐρυμέδων θεράπων λύε τοῖο γέροντος
ἐξ ὀχέων· οἱ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων,
στάντε ποτὶ πνοιὴν παρὰ θῖν' ἁλός· αὐτὰρ ἔπειτα
ἐς κλισίην ἐλθόντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
τοῖσι δὲ τεύχε κυκειῶ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη,

conversi consistunt et confertis ordinibus clipeos, non extenta manu ante se protendunt.—595. Pugnabant stragem late faciendo κατὰ τὸ εἶδος πυρός. ad speciem, morem, ignis proxima quæque correpta consumentis.

599. πρύμνῃ, tanquam prominentiore navis parte prospiciebat præliantes; a puppi autem admotæ erant naves terræ.

600. προσορῶν μάχην καὶ φυγήν.

608. περὶ γούνατα στήσεσθαι. γουνάσεσθαι. ἱκετεύσειν.—613. ὄμματα, ὄψιν, de tota facie.—616. κλισίας καὶ νῆας. inter ordines navium et tentoriorum erant viæ relictæ.

620. οἱ δ' ἱδρῶ χιτώνων (h. humorem, quem ex sudore vestes contraxerant) ἀπεψύχοντο, στάντε ποτὶ πνοιὴν (ἀνέμου,) πρὸς τὴν αὔραν, siccarunt vestem sudore madentem vento qui a mari veniebat.—623. κυκειῶ. Qualis potio ὁ κυκεὼν hic fuerit, ipse enarrat 637, 8, 9. Erat autem in victu quotidiano. Ita et Circe Ulyssis sociis eum apponit Od.

τὴν ἄρετ' ἐκ Τενέδοιο γέρων, ὅτε πέρσεν Ἀχιλλεὺς,
θυγατέρ' Ἀρσινόου μεγαλήτορος, ἥν οἱ Ἀχαιοὶ
ἔξελον, οὕνεκα βουλῇ ἀριστεύεσκεν ἁπάντων·
ἥ σφῶϊν πρῶτον μὲν ἐπιπροΐηλε τράπεζαν
καλὴν, κυανόπεζαν, ἐΰξοον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῇ
χάλκειον κάνεον· ἐπὶ δὲ, κρόμυον ποτῷ ὄψον,
ἠδὲ μέλι χλωρὸν, πάρα δ', ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτήν·
πὰρ δὲ δέπας περικαλλὲς, ὃ οἴκοθεν ἦγ' ὁ γεραιὸς,
χρυσείοις ἥλοισι πεπαρμένον· οὔατα δ' αὐτοῦ
τέσσαρ' ἔσαν, δοιαὶ δὲ πελειάδες ἀμφὶς ἕκαστον
χρύσειαι νεμέθοντο, δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν.
ἄλλος μὲν μογέων ἀποκινήσασκε τραπέζης,
πλεῖον ἐόν· Νέστωρ δ' ὁ γέρων ἀμογητὶ ἄειρεν.
ἐν τῷ ῥά σφι κύκησε γυνὴ, εἰκυῖα θεῇσιν,
οἴνῳ Πραμνείῳ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνῆ τυρὸν
κνήστι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνε·
πινέμεναι δ' ἐκέλευσεν, ἐπεί ῥ' ὥπλισσε κυκειῶ.
τὼ δ' ἐπεὶ οὖν πίνοντ' ἀφέτην πολυκαγκέα δίψαν,
μύθοισι τέρποντο πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες.
Πάτροκλος δὲ θύρῃσιν ἐφίστατο, ἰσόθεος φώς.
Τὸν δὲ ἰδὼν ὁ γεραιὸς ἀπὸ θρόνου ὦρτο φαεινοῦ,
ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγε·
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀναίνετο, εἶπέ τε μῦθον·
Οὐχ ἕδος ἐστὶ, γεραιὲ Διοτρεφὲς, οὐδέ με πείσεις.
αἰδοῖος, νεμεσητὸς, ὅ με προέηκε πυθέσθαι

κ. 234, 5.—627. ἐπιπροΐηλε, παρετίθη, nil amplius.—628. κυανόπεζαν, μελαμπόδα.—629. ποτῷ ὄψον, (puta esse ἐπὶ, πρὸς ποτῷ) eleganter, ait Ernesti, quatenus cepæ vinum suavius reddunt.—630. ἀλφίτου ἱεροῦ ἀκτὴν, *hordei almi frugem*; ἀκτὴν, ab ἄγω, *fractum* designare, apertum est; vide an substitui possit μάζα, quæ indurata, per buccellas divisa, apponitur et frangitur. ἱερὸς, generali notione de omni re sancta, præclara et cara.—631. fuit poculi superficies aureis *clavis* ornata. *aures* porro habuit poculum *quatuor fundos duo*; recipiebat ita vinum utrinque, et ἀμφικύπελλον, ut α. 584. erat; ut alterum quodque κῦτος, cavum, pro basi esset, qua statueretur. Tandem unaquæque auris ornata erat exsculptis *binis columbis*, quæ pascentibus similes erant, numero omnino octo.—634. νεμέθοντο. pascebant, sc. effictæ erant tundentes terram rostris, grana quærendo. δύω δ' ὑπὸ πυθμένες ἦσαν h. ὑπῆσαν. poculo duplex fundus, seu cavum duplex erat, alterum superne alterum inferne.—635. ἄλλος, *alius quis* μογέων, quod vulgo μόγις.—637. κύκησε absolute, confecit potionem, paravit.—639. ἐπὶ—πάλυνε, ἐπέπασσε.—641. ἀφέτην δίψαν, *expulerant*. dictum videtur ut ἐξίεμαι, in formula: πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο. sitim dixit πολυκαγκέα, ξηραντικήν.—645. ἑλὼν (αὐτὸν κατὰ τῆς) χειρὸς, εἰσῆγεν.—647. ἕδος, τὸ ἕζεσθαι, sedendi tempus, otium, non est.—648.

ὅντινα τοῦτον ἄγεις βεβλημένον· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
γιγνώσκω· ὁρόω δὲ Μαχάονα, ποιμένα λαῶν.
νῦν δὲ, ἔπος ἐρέων, πάλιν ἄγγελος εἶμ' Ἀχιλῆϊ.
εὖ δὲ σὺ οἶσθα, γεραιὲ Διοτρεφὲς, οἷος ἐκεῖνος
δεινὸς ἀνήρ· τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
τίπτε τ' ἄρ' ὧδ' Ἀχιλεὺς ὀλοφύρεται υἷας Ἀχαιῶν,
ὅσσοι δὴ βελέεσσι βεβλήαται; οὐδέ τι οἶδε.
πένθεος ὅσσον ὄρωρε κατὰ στρατόν· οἱ γὰρ ἄριστοι
ἐν νηυσὶ κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
βέβληται μὲν ὁ Τυδεΐδης κρατερὸς Διομήδης·
οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων·
βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ·
τοῦτον δ' ἄλλον ἐγὼ νέον ἤγαγον ἐκ πολέμοιο,
ἰῷ ἀπὸ νευρῆς βεβλημένον· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς,
ἐσθλὸς ἐὼν, Δαναῶν οὐ κήδεται, οὐδ' ἐλεαίρει.
ἦ μένει, εἰσόκε δὴ νῆες θοαὶ ἄγχι θαλάσσης,
Ἀργείων ἀέκητι, πυρὸς δηΐοιο θέρωνται,
αὐτοί τε κτεινώμεθ' ἐπισχερώ; οὐ γὰρ ἐμὴ ἲς
ἔσθ', οἵη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
εἴθ' ὡς ἡβώοιμι, βίη δέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη
ἀμφὶ βοηλασίῃ, ὅτ' ἐγὼ κτάνον Ἰτυμονῆα,
ἐσθλὸν Ὑπειροχίδην, ὃς ἐν Ἤλιδι ναιετάασκε,
ῥύσι' ἐλαυνόμενος· ὁ δ' ἀμύνων ᾗσι βόεσσιν,
ἔβλητ' ἐν πρώτοισιν ἐμῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι,
κὰδ δ' ἔπεσε, λαοὶ δὲ περίτρεσαν ἀγροιῶται.
ληΐδα δ' ἐκ πεδίου συνελάσσαμεν ἤλιθα πολλὴν,
πεντήκοντα βοῶν ἀγέλας, τόσα πώεα οἰῶν,
τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν,
ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,
πάσας θηλείας, πολλῇσι δὲ πῶλοι ὑπῆσαν.
καὶ τὰ μὲν ἠλασάμεσθα Πύλον Νηλήϊον εἴσω,
ἐννύχιοι προτὶ ἄστυ· γεγήθει δὲ φρένα Νηλεὺς,
οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πόλεμόνδε κιόντι.

νεμεσητὸς metuendus. ut αἰδοῖος, reverendus.—651. ἔπος ἐρέων. ad *nuntium reportandum*.—653. δεινὸς ἀνὴρ, metuendus, φοβερός· h. l. propter iracundiam.

666. νῆες—πυρὸς δηΐοιο θέρωνται. διὰ πυρὸς καίωνται. Ἀργείων ἀέκητι, Achivis frustra obnitentibus, repugnantibus.

669. εἴθ' ὡς ἡβώοιμι. scil. tum ego non tam iners desiderem, ut Achilles.

676. ληΐδα ἤλιθα πολλήν. h. e. μάλα πολλήν. proprie ἀθρόως.—680. erant θήλειαι πωλοτρόφοι.—683. οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ, περιεγίνετο. pro parte et

κήρυκες δὲ λίγαινον ἅμ' Ἠοῖ φαινομένηφι
τοὺς ἴμεν, οἷσι χρεῖος ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ·
οἱ δὲ συναγρόμενοι Πυλίων ἡγήτορες ἄνδρες
δαίτρευον· πολέσι γὰρ Ἐπειοὶ χρεῖος ὄφειλον,
ὡς ἡμεῖς παῦροι κεκακωμένοι ἐν Πύλῳ ἦμεν.
ἐλθὼν γὰρ ἐκάκωσε βίη Ἡρακληείη
τῶν προτέρων ἐτέων, κατὰ δ' ἔκταθεν ὅσσοι ἄριστοι.
δώδεκα γὰρ Νηλῆος ἀμύμονος υἱέες ἦμεν,
τῶν οἶος λιπόμην· οἱ δ' ἄλλοι πάντες ὄλοντο.
ταῦθ' ὑπερηφανέοντες Ἐπειοὶ χαλκοχίτωνες,
ἡμέας ὑβρίζοντες, ἀτάσθαλα μηχανόωντο.
ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶϋ μέγ' οἰῶν
εἵλετο, κρινάμενός (γε) τριηκόσι', ἠδὲ νομῆας.
καὶ γὰρ τῷ χρεῖος μέγ' ὀφείλετ' ἐν Ἤλιδι δίῃ,
τέσσαρες ἀθλοφόροι ἵπποι αὐτοῖσιν ὄχεσφιν,
ἐλθόντες μετ' ἄεθλα· περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον
θεύσεσθαι· τοὺς δ' αὖθι ἄναξ ἀνδρῶν Αὐγείας
κάσχεθε· τὸν δ' ἐλατῆρ' ἀφίει ἀκαχήμενον ἵππων.
τῶν ὁ γέρων ἐπέων κεχολωμένος ἠδὲ καὶ ἔργων,
ἐξέλετ' ἄσπετα πολλά, τὰ δ' ἄλλ' ἐς δῆμον ἔδωκε
δαιτρεύειν, μή τις οἱ ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν, ἀμφὶ δὲ ἄστυ
ἔρδομεν ἱρὰ θεοῖς· οἱ δὲ τρίτῳ ἤματι πάντες
ἦλθον ὁμῶς αὐτοί τε πολεῖς καὶ μώνυχες ἵπποι
πανσυδίῃ· μετὰ δέ σφι Μολίονε θωρήσσοντο,
παῖδ' ἔτ' ἐόντ', οὔπω μάλα εἰδότε θούριδος ἀλκῆς.
ἔστι δέ τις Θρυόεσσα πόλις, αἰπεῖα κολώνη,
τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ, νεάτη Πύλου ἠμαθόεντος·
τὴν ἀμφεστρατόωντο, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες·
ἀλλ', ὅτε πᾶν πεδίον μετεκίαθον, ἄμμι δ' Ἀθήνη
ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου, θωρήσσεσθαι,
ἔννυχος, οὐδ' ἀέκοντα Πύλον κάτα λαὸν ἄγειρεν,

portione prædæ.—685. *οἷσι χρεῖος ὀφείλετο*, quibus res raptæ et abductæ fuerant, ut eas e præda nunc recuperarent et sibi vindicarent. — 690. (*διὰ*) *τῶν προτέρων ἐτέων, ἐν τῷ φθάσαντι χρόνῳ*.—693. *ταῦθ', διὰ ταῦτα*.

696. *τριηκόσια* scil. *ζῶα*.—697. *χρεῖος* iterum, res vi ablatæ quæ repetuntur, h. l. equi.—699. *μετ' ἄεθλα* pro *ἐπὶ*, ut sæpe. *θεύσεσθαι*, decursuri, cursu curuli decertaturi erant. — 704. *ἀτεμβόμενος, στερισκόμενος, ἴσης. ἴση αἶσα. μοῖρα*, æquata et par ei portioni, quam pro se quisque amiserat; ideoque æqua et justa.—705. *ἀμφὶ δὲ ἄστυ*. per urbem totam pluribus sacris *χαριστηρίοις* factis.

713. Iterum positum *δὲ* in apodosi,

ἀλλὰ μάλ' ἐσσυμένους πολεμίζειν· οὐδέ με Νηλεὺς
εἴα θωρήσσεσθαι, ἀπέκρυψε δέ μοι ἵππους·
οὐ γάρ πώ τί μ' ἔφη ἴδμεν πολεμήϊα ἔργα·
ἀλλὰ καὶ ὡς ἱππεῦσι μετέπρεπον ἡμετέροισι,
καὶ πεζός περ ἐών, ἐπεὶ ὡς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη.
ἔστι δέ τις ποταμὸς Μινυήϊος εἰς ἅλα βάλλων,
ἐγγύθεν Ἀρήνης, ὅθι μείναμεν Ἠῶ δῖαν
ἱππῆες Πυλίων, τὰ δ' ἐπέῤῥεεν ἔθνεα πεζῶν.
ἔνθεν πανσυδίῃ σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
ἔνδιοι ἱκόμεσθ' ἱερὸν ῥόον Ἀλφειοῖο.
ἔνθα Διῒ ῥέξαντες ὑπερμενεῖ ἱερὰ καλὰ,
ταῦρον δ' Ἀλφειῷ, ταῦρον δὲ Ποσειδάωνι,
αὐτὰρ Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι βοῦν ἀγελαίην,
δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσι·
καὶ κατεκοιμήθημεν ἐν ἔντεσιν οἷσιν ἕκαστος
ἀμφὶ ῥοὰς ποταμοῖο. ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
ἀμφίσταντο δὴ ἄστυ διαπραθέειν μεμαῶτες·
ἀλλά σφι προπάροιθε φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος.
εὖτε γὰρ Ἠέλιος φαέθων ὑπερέσχεθε γαίης,
συμφερόμεσθα μάχῃ, Διΐ τ' εὐχόμενοι καὶ Ἀθήνῃ·
ἀλλ' ὅτε δὴ Πυλίων καὶ Ἐπειῶν ἔπλετο νεῖκος,
πρῶτος ἐγὼ ἕλον ἄνδρα, κόμισσα δὲ μώνυχας ἵππους,
Μούλιον αἰχμητήν· γαμβρὸς δ' ἦν Αὐγείαο,
πρεσβυτάτην δὲ θύγατρ' εἶχε ξανθὴν Ἀγαμήδην,
ἣ τόσα φάρμακα ᾔδη, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών.
τὸν μὲν ἐγὼ προσιόντα βάλον χαλκήρεϊ δουρί·
ἤριπε δ' ἐν κονίῃσιν· ἐγὼ δ' ἐς δίφρον ὀρούσας,
στῆν ῥα μετὰ προμάχοισιν· ἀτὰρ μεγάθυμοι Ἐπειοὶ
ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, ἐπεὶ ἴδον ἄνδρα πεσόντα,
ἡγεμόν' ἱππήων, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
αὐτὰρ ἐγὼ ἐνόρουσα, κελαινῇ λαίλαπι ἶσος·

pro *τότε Ἀθήνη*.—718. *οὐ γάρ πώ τί μ' ἔφη ἴδμεν, ἰδεῖν, πολεμήϊα ἔργα, πράγματα*, h. e. *πόλεμον, μάχην. οὔπω τῶν πολεμικῶν ἔμπειρον εἶναι* nondum maturum militiæ, adhuc imperitum pugnandi.

719. *μετέπρεπον, διέπρεπον*, mox pugnando.—720. *ἐπεὶ ὡς ἄγε νεῖκος Ἀθήνη*, h. e. *Ἀθήνη ἐταμίευσε τὴν μάχην οὕτως*. ita moderata est pugnæ fortunam Minerva, ut ego, etsi egressus pedes, tamen curru mox pugnarem.

729. *ἐν τελέεσσι, τὰ τέλη* sunt turmæ copiarum seu catervæ, quales illo tempore esse solebant, nec de numero hominum certo ac descripto est cogitandum.

733. *φάνη μέγα ἔργον Ἄρηος* gravis pugna eos excepit.—736. *ἀλλ' ὅτε δὴ—ἔπλετο νεῖκος*, pugna autem inita.

πεντήκοντα δ' ἕλον δίφρους, δύο δ' ἀμφὶς ἕκαστον
φῶτες ὀδὰξ ἕλον οὖδας, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
καί νύ κεν Ἀκτορίωνε Μολίονε παῖδ' ἀλάπαξα,
εἰ μὴ σφῶε πατὴρ εὐρυκρείων Ἐνοσίχθων
ἐκ πολέμου ἐσάωσε, καλύψας ἠέρι πολλῇ.
ἔνθα Ζεὺς Πυλίοισι μέγα κράτος ἐγγυάλιξε.
τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα διὰ σπιδέος πεδίοιο,
κτείνοντές τ' αὐτοὺς, ἀνά τ' ἔντεα καλὰ λέγοντες·
ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους,
πέτρης τ' Ὠλενίης καὶ Ἀλεισίου, ἔνθα Κολώνη
κέκληται· ὅθεν αὖτις ἀπέτραπε λαὸν Ἀθήνη.
ἔνθ' ἄνδρα κτείνας πύματον λίπον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἂψ ἀπὸ Βουπρασίοιο Πύλονδ' ἔχον ὠκέας ἵππους.
πάντες δ' εὐχετόωντο θεῶν Διῒ, Νέστορί τ' ἀνδρῶν.
ὣς ἔον, εἴποτ' ἔην γε, μετ' ἀνδράσιν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται. ἦ τέ μιν οἴω
πολλὰ μετακλαύσεσθαι, ἐπεί κ' ἀπὸ λαὸς ὄληται.
ὦ πέπον, ἦ μὲν σοί γε Μενοίτιος ὧδ' ἐπέτελλεν
ἤματι τῷ, ὅτε σ' ἐκ Φθίης Ἀγαμέμνονι πέμπε·
νῶϊ δέ τ' ἔνδον ἐόντες, ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
πάντα μάλ' ἐν μεγάροις ἠκούομεν, ὡς ἐπέτελλε·
Πηλῆος δ' ἱκόμεσθα δόμους εὖ ναιετάοντας,
λαὸν ἀγείροντες κατ' Ἀχαιΐδα πουλυβότειραν.
ἔνθάδ' ἔπειθ' ἥρωα Μενοίτιον εὕρομεν ἔνδον,
ἠδὲ σε, πὰρ δ' Ἀχιλῆα· γέρων δ' ἱππηλάτα Πηλεὺς
πίονα μηρία καῖε βοὸς Διῒ τερπικεραύνῳ
αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χρύσειον ἄλεισον,
σπένδων αἴθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι.

752. μέγα κράτος ἐγγυάλιξε Ζεύς. pugna superiores facti sunt Pylii et fugientes Epeos usque ad terræ suæ fines persequuti sunt.—753. διὰ σπιδέος πεδίοιο per campum *latum*. τὸ σπιδὲς, σπίδιον, σπιδίον, τὸ πολὺ, μακρὸν, εὐρύ.

755. ὄφρα ἐπεβήσαμεν ἵππους, ἐπεβιβάσαμεν τὰ ἅρματα, ἐπέβημεν Βουπρασίου, pervenimus ad urbem *Buprasium, petram Oleniam* et *Alisium* oppidum.—758. λίπον. puta esse dictum ἔκτεινα. καὶ ἔλιπον. sivi jacere. l. missum feci hostem.—760. εὐχετόωντο. gratias habent inter homines maxime Nestori cum laudibus.

761. ὣς ἔον, εἴποτ' ἔην γε, μετ' ἀνδράσι. ἔποτε pro ὅποτε. ὣς ἔον, τοιοῦτος ἦν ἐγώ. Schol. br. talem me præstabam quando versabar inter viros fortes.—762. οἶος τῆς ἀρετῆς ἀπονήσεται. ipse solus pro se virtute gaudet; nullum suæ virtutis fructum ad alios pervenire vult; ea non utitur in beneficium aliorum.

773. αὐλῆς ἐν χόρτῳ omnino pro ἐν αὐλῇ, ante ædes. sed habebat aula murum lapillis eductum, qui proprie ὁ χόρτος secundum grammaticos. seriore usu est herba, pabulum.

σφῶϊ μὲν ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα, νῶϊ δ' ἔπειτα
στῆμεν ἐνὶ προθύροισι. ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς,
ἐς δ' ἄγε χειρὸς ἑλὼν, κατὰ δ' ἑδριάασθαι ἄνωγε,
ξείνιά τ' εὖ παρέθηκεν, ἅτε ξείνοις θέμις ἐστίν.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
ἦρχον ἐγὼ μύθοιο, κελεύων ὔμμ' ἅμ' ἕπεσθαι.
σφὼ δὲ μάλ' ἠθέλετον, τὼ δ' ἄμφω πόλλ' ἐπέτελλον·
Πηλεὺς μὲν ᾧ παιδὶ γέρων ἐπέτελλ' Ἀχιλῆϊ,
αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων·
σοὶ δ' αὖθ' ὧδ' ἐπέτελλε Μενοίτιος, Ἄκτορος υἱός·
τέκνον ἐμὸν, γενεῇ μὲν ὑπέρτερός ἐστιν Ἀχιλλεὺς,
πρεσβύτερος δὲ σὺ ἐσσί· βίῃ δ' ὅγε πολλὸν ἀμείνων·
ἀλλ' εὖ οἱ φάσθαι πυκινὸν ἔπος, ἠδ' ὑποθέσθαι,
καί οἱ σημαίνειν· ὁ δὲ πείσεται εἰς ἀγαθόν περ.
ὣς ἐπέτελλ' ὁ γέρων, σὺ δὲ λήθεαι· ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν
ταῦτ' εἴποις Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι, αἴ κε πίθηται.
τίς δ' οἶδ', εἴ κέν οἱ, σὺν δαίμονι, θυμὸν ὀρίναις
παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.
εἰ δέ τινα φρεσὶν ᾗσι θεοπροπίην ἀλεείνει,
καί τινά οἱ πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ,
ἀλλά σέ περ προέτω, ἅμα δ' ἄλλος λαὸς ἑπέσθω
Μυρμιδόνων, αἴ κέν τι φόως Δαναοῖσι γένηαι·
καί τοι τεύχεα καλὰ δότω πόλεμόνδε φέρεσθαι·
αἴ κέ σε τῷ ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο·
ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
ὤσαισθε προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.

775. ἀμφὶ βοὸς ἕπετον κρέα. ἀμφιέπειν, περιέπειν, *ministrare*, ἀμφιπονεῖσθαι *operam adhibere*, inprimis in re sacra, *victima decorianda et in partes secanda*.—777. εἰσῆγε δὲ, ἑλὼν (ἡμᾶς κατὰ) χειρὸς, καὶ ἤνωγεν ἡμᾶς καθιδριᾶσθαι h. καθίζεσθαι.—778. ἃ θέμις ἐστὶ παραθεῖναι ξένοις. h. e. τὰ ξένια.—780. hortatus vos duo, Achillem et Patroclum, ut me comitaremini ad expeditionem Achivorum, τὼ δ' ἄμφω, Menœtius et Peleus.

785. γενεῇ ὑπέρτερος quippe a dea natus, et a Jove oriundus: unde Διογενής. πρεσβύτερος δὲ σὺ ἐσσί. hinc ducta commenta de altero ἐραστῇ, altero ἐρωμένῳ. Porro βίῃ δ' ὅγε. *Sane quidem ille* fortior est; *tu tamen* illum prudenter mone. (ἔπος est monitum) et ei consule et præcipe; at ille obtemperabit. εἰς ἀγαθόν περ 788. *in rebus honestis quidem vel certe*.—791. σὺν θεῷ. *annuente deo*.—792. παρειπὼν et παραίφασις de hortatu et suasu.

796. αἴ κέν τι φόως. ὄφελμα.—798. σὲ τῷ ἴσκοντες, alias εἴσκοντες, εἰκάζοντες.—799, 800. ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο suppl. γένηται.

Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε·
βῆ δὲ θέειν παρὰ νῆας ἐπ' Αἰακίδην Ἀχιλῆα.
ἀλλ' ὅτε δὴ κατὰ νῆας Ὀδυσσῆος θείοιο
ἷξε θέων Πάτροκλος, ἵνα σφ' ἀγορή τε θέμις τε
ἤην, τῇ δὴ καί σφι θεῶν ἐτετεύχατο βωμοί·
ἔνθα οἱ Εὐρύπυλος βεβλημένος ἀντιβόλησε,
Διογενὴς Εὐαιμονίδης, κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ,
σκάζων, ἐκ πολέμου· κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρὼς
ὤμων καὶ κεφαλῆς· ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
αἷμα μέλαν κελάρυζε· νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν.
τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς,
καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δειλοὶ, Δαναῶν ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
ὣς ἄρ' ἐμέλλετε τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
ἄσειν ἐν Τροίῃ ταχέας κύνας ἀργέτι δημῷ;
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, Διοτρεφὲς Εὐρύπυλ' ἥρως,
ἦ ῥ' ἔτι που σχήσουσι πελώριον Ἕκτορ' Ἀχαιοὶ,
ἦ ἤδη φθίσονται ὑπ' αὐτοῦ δουρὶ δαμέντες;
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύπυλος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
οὐκέτι, Διογενὲς Πατρόκλεις, ἄλκαρ Ἀχαιῶν
ἔσσεται, ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέονται.
οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
ἐν νηυσὶ κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε
χερσὶν ὕπο Τρώων· τῶν δὲ σθένος ὄρνυται αἰέν.
ἀλλ' ἐμὲ μὲν σὺ σάωσον, ἄγων ἐπὶ νῆα μέλαιναν·
μηροῦ δ' ἔκταμ' ὀϊστὸν, ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δ' ἤπια φάρμακα πάσσε,
ἐσθλὰ, τά σε προτί φασιν Ἀχιλλῆος δεδιδάχθαι,
ὃν Χείρων ἐδίδαξε, δικαιότατος Κενταύρων.
ἰητροὶ μὲν γὰρ Ποδαλείριος, ἠδὲ Μαχάων,

805. ἀγορή τε θέμις τε—καὶ βωμοί. Est forum, locus publicus, quo conveniunt Achivi, ad concionem habendam, ubi sedent reges et caussas judicant, atque etiam sacra fiunt.—812. νόος γε μὲν ἔμπεδος ἦεν. nondum viribus defecerat, nec deliquium passus erat.—816, 7. Graviter dicta pro: *ita futurum, fatale, erat, vos procul a patria ante Trojam occumbere!* Quod in contrarium vertit Virgilius: *O terque quaterque beati, Quis ante ora patrum Trojæ sub mœnibus altis Contigit oppetere!*—822. οὐκέτι ἄλκαρ Ἀχαιῶν ἔσται, ἀλλ' ἐμπεσοῦνται νηυσὶν, sc. αὐτοὶ *fugiendum ipsis erit in castra.*—826. σθένος ὄρνυται αἰεὶ, h. e. ἐγείρεται, διεγείρεται. αὔξεται ut Schol. br. ideoque potentius, quam *durat,* μένει.

832. Ἰητροὶ μὲν γὰρ—τὸν μὲν, *nam quod ad medicos,* (chirurgos) *attinet.*

τὸν μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ὀΐομαι ἕλκος ἔχοντα,
χρηΐζοντα καὶ αὐτὸν ἀμύμονος ἰητῆρος,
κεῖσθαι· ὁ δ' ἐν πεδίῳ Τρώων μένει ὀξὺν Ἄρηα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
πῶς τ' ἄρ' ἔοι τάδε ἔργα; τί ῥέξομεν, Εὐρύπυλ' ἥρως;
ἔρχομαι, ὄφρ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι μῦθον ἐνίσπω,
ὃν Νέστωρ ἐπέτελλε Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν·
ἀλλ' οὐδ' ὥς περ σεῖο μεθήσω τειρομένοιο.
Ἦ, καὶ ὑπὸ στέρνοιο λαβὼν ἄγε ποιμένα λαῶν
ἐς κλισίην. θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοείας.
ἔνθα μιν ἐκτανύσας, ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαίρῃ
ὀξὺ βέλος περιπευκές· ἀπ' αὐτοῦ δ' αἷμα κελαινὸν
νίζ' ὕδατι λιαρῷ· ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρὴν,
χερσὶ διατρίψας, ὀδυνήφατον, ἥ οἱ ἁπάσας
ἔσχ' ὀδύνας· τὸ μὲν ἕλκος ἐτέρσετο, παύσατο δ' αἷμα.

837. πῶς τ' ἄρ' ἔοι τάδε ἔργα, τοῦτο χρῆμα. πῶς τοῦτο γένοιτο ἂν, vel γενήσεται, quo evadent res? quid de his fiet!—843. ἔνθα μιν ἐκτανύσας. sequentia ad Patroclum refer; non ad θεράποντα.—844. βέλος περιπευκές. ἐχεπευκὲς α. 51. πικρόν. δριμύ. ἐπὶ δὲ ῥίζαν βάλε πικρήν. intellige radicem tritam, in pulverem medicatum solutam: remedium h. l. stypticum.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ μ'.

ARGUMENTUM.

Sequitur ἡ τειχομαχία, quo nomine etiam liber hic apud veteres inscribitur. Cum Ajacem e pugna, pugnando tamen, recessisse sup. Λ. usque ad 595. narratum esset: nunc intra vallum, poeta murum, τεῖχος, appellat, refugisse Achivos apparet v. 4. Interponitur narratio de vallo aliquando abolendo—33. Trojani ad fossam ante vallum ductam constiterant, nec quomodo eam trajicerent habebant—59. Polydamante, Panthoi f. monente, promachi curribus relictis pedites, copiis in quinque turmas descriptis, superare fossam annituntur—107. unus Asius, Hyrtaci f. a læva parte curru portam invehitur, ad quam in Polypœten et Leonteum Lapithas (B. 740. sq.) incidit, qui impetum hujus tur-

mæ sustinent. Resistitur aliis quoque locis fortiter ceteris Trojanorum turmis—194. Qua turmam ducit Hector, sinistro augurio territus Polydamas, ut a consilio desistat, suadet—230. at Hector monitis haud deterritus vallum oppugnat: quod Achivi fortiter tuentur, Ajace utroque eos hortatu excitantibus—289. Qua parte turmam Sarpedon ducebat, primos successus oppugnatio habuit. Is Glaucum hortatus graviter Achivos urget;—330. Menestheus Ajacem Telamonium cum Teucro, ut sibi subveniant, arcessit, quibus subvenientibus Sarpedonis sustinetur impetus, qui jam pinna vallum nudaverat, diuque fortuna incerta pugnatur—436. At Hectori gloria melioris successus servata erat; is, qua parte turmam ducebat, cum Ajax Telamonius ad Menestheum vocatus esset, porta valli saxi jactu rupta irruit, Achivis ad naves fugientibus—471. Videntur nunc alii aliis locis, adeoque Sarpedon, ubi vallum labefactaverat, irruisse.

ΩΣ ὁ μὲν ἐν κλισίῃσι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς
ἰᾶτ' Εὐρύπυλον βεβλημένον· οἱ δὲ μάχοντο
Ἀργεῖοι καὶ Τρῶες ὁμιλαδὸν, οὐδ' ἄρ' ἔμελλε
τάφρος ἔτι σχήσειν Δαναῶν, καὶ τεῖχος ὕπερθεν
εὐρὺ, τὸ ποιήσαντο νεῶν ὕπερ, ἀμφὶ δὲ τάφρον
ἤλασαν· οὐδὲ θεοῖσι δόσαν κλειτὰς ἑκατόμβας·
ὄφρα σφι νῆάς τε θοὰς καὶ ληΐδα πολλὴν
ἐντὸς ἔχον ῥύοιτο· θεῶν δ' ἀέκητι τέτυκτο
ἀθανάτων· τὸ καὶ οὔ τι πολὺν χρόνον ἔμπεδον ἦεν.
ὄφρα μὲν Ἕκτωρ ζωὸς ἔην, καὶ μήνι' Ἀχιλλεὺς,
καὶ Πριάμοιο ἄνακτος ἀπόρθητος πόλις ἔπλε,
τόφρα δὲ καὶ μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν ἔμπεδον ἦεν.
αὐτὰρ, ἐπεὶ κατὰ μὲν Τρώων θάνον ὅσσοι ἄριστοι,
πολλοὶ δ' Ἀργείων, οἱ μὲν δάμεν, οἱ δὲ λίποντο,
πέρθετο δὲ Πριάμοιο πόλις δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Ἀργεῖοι δ' ἐν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἔβησαν,
δὴ τότε μητιόωντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
τεῖχος ἀμαλδῦναι, ποταμῶν μένος εἰσαγάγοντες,
ὅσσοι ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἅλαδε προρέουσι,
Ῥῆσός θ', Ἑπτάπορός τε, Κάρησός τε, Ῥοδίος τε,

3. Pugnabant illa ætate turmatim ὁμιλαδὸν, non per ordines. *Vallum* factum erat νεῶν ὕπερ, *ante*, quia littus altius mari est; et ὕπερθεν, ὑπὲρ τῆς τάφρου quatenus vallum fossa altius erat: Ducta tamen fossa *ante vallum, versus campum.*—6. ἑκατόμβας pro quocunque sacrificio, saltem publico.

Γρήνικός τε, καὶ Αἴσηπος, δῖός τε Σκάμανδρος,
καὶ Σιμόεις, ὅθι πολλὰ βοάγρια καὶ τρυφάλειαι
κάππεσον ἐν κονίῃσι, καὶ ἡμιθέων γένος ἀνδρῶν·
τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἐννῆμαρ δ' ἐς τεῖχος ἵει ῥόον· ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
συνεχὲς, ὄφρα κε θᾶσσον ἁλίπλοα τείχεα θείη.
αὐτὸς δ' Ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν
ἡγεῖτ'· ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπε
φιτρῶν καὶ λάων, τὰ θέσαν μογέοντες Ἀχαιοὶ,
λεῖα δ' ἐποίησε παρ' ἀγάῤῥοον Ἑλλήσποντον·
αὖτις δ' ἠϊόνα μεγάλην ψαμάθοισι κάλυψε,
τεῖχος ἀμαλδύνας· ποταμοὺς δ' ἔτρεψε νέεσθαι
κὰρ ῥόον, ᾗπερ πρόσθεν ἵεν καλλίῤῥοον ὕδωρ.
Ὣς ἄρ' ἔμελλον ὄπισθε Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων
θησέμεναι. τότε δ' ἀμφὶ μάχη τ' ἐνοπή τε δεδήει
τεῖχος ἐΰδμητον, κανάχιζε δὲ δούρατα πύργων
βαλλόμεν'. Ἀργεῖοι δὲ Διὸς μάστιγι δαμέντες,
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐελμένοι ἰσχανόωντο,
Ἕκτορα δειδιότες, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο·
αὐτὰρ ὅγ', ὡς τὸ πρόσθεν, ἐμάρνατο ἶσος ἀέλλῃ.
ὡς δ', ὅταν ἔν τε κύνεσσι καὶ ἀνδράσι θηρευτῇσι,
κάπριος ἠὲ λέων στρέφεται, σθένεϊ βλεμεαίνων·
οἱ δέ τε πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες
ἀντίοι ἵστανται, καὶ ἀκοντίζουσι θαμειὰς
αἰχμὰς ἐκ χειρῶν· τοῦ δ' οὔποτε κυδάλιμον κῆρ
ταρβεῖ, οὐδὲ φοβεῖται· ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα·
ταρφέα τε στρέφεται, στίχας ἀνδρῶν πειρητίζων·
ὅππῃ τ' ἰθύσῃ, τῇ τ' εἴκουσι στίχες ἀνδρῶν·

22. ὅθι, *ad quem Simoentem et Scamandrum* multi occubuerant. — βοάγρια, *exuviæ boum*, coria, quibus obducti clipei sunt, adeoque clipei ipsi.—23. κάππεσον ἐν κονίῃσι. κατέπεσον ἐς κονίας s. κόνιν sc. in ripis amnium.

24. τῶν πάντων ὁμόσε στόματ' ἔτραπε. στόματα simpliciter pro fluentis, aquis defluentibus intra alveum suum. — 26. ἁλίπλοα τείχεα· *quibus aqua superfusa erat*, aquis mersa, obruta. — 28. ἐξέπεμπε κύμασιν, εἰς κύματα, εἰς θάλασσαν, θεμείλια φιτρῶν καὶ λάων.—30. λεῖα δ' ἐποίησε. ἐλείανε. *solo æquavit.*

36. δούρατα πύργων, τὰ ξύλα τοῦ τείχους, stipites et trabes, quibus vallum erat structum, non vero τὰ ἔγχεα hostium.

42. σθένεϊ βλεμεαίνων, fremens, ferociens, efferatus, roboris conscientia, quæ ardorem pugnandi inflammat, ὀργιζόμενος. Dictum ad Θ. 337. Jungenda autem sunt: ὡς δὲ στρέφεται, ὅταν scil. στρέφηται.— 43. πυργηδὸν, simpliciter accipiendum de conglobatis, quasi muri in modum.—46. ἀγηνορίη δέ μιν ἔκτα,

ὥς Ἕκτωρ ἀν' ὅμιλον ἰὼν εἱλίσσεθ', ἑταίρους
τάφρον ἐποτρύνων διαβαινέμεν· οὐδέ οἱ ἵπποι
τόλμων ὠκύποδες· μάλα δὲ χρεμέτιζον ἐπ' ἄκρῳ
χείλει ἐφεσταότες· ἀπὸ γὰρ δειδίσσετο τάφρος
εὐρεῖ', οὔτ' ἄρ' ὑπερθορέειν σχεδὸν, οὔτε περῆσαι
ῥηϊδίη· κρημνοὶ γὰρ ἐπηρεφέες περὶ πᾶσαν
ἕστασαν ἀμφοτέρωθεν· ὕπερθεν δὲ σκολόπεσσιν
ὀξέσιν ἠρήρει, τοὺς ἕστασαν υἷες Ἀχαιῶν
πυκνοὺς καὶ μεγάλους, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν.
ἔνθ' οὔ κεν ῥέα ἵππος ἐΰτροχον ἅρμα τιταίνων
ἐσβαίη, πεζοὶ δὲ μενοίνεον, εἰ τελέουσι.
δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ τ', ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ, ἠδ' ἐπικούρων·
ἀφραδέως διὰ τάφρον ἐλαύνομεν ὠκέας ἵππους·
ἡ δὲ μάλ' ἀργαλέη περάαν· σκόλοπες γὰρ ἐν αὐτῇ
ὀξέες ἑστᾶσι· ποτὶ δ' αὐτοὺς τεῖχος Ἀχαιῶν·
ἔνθ' οὔπως ἐστὶ καταβήμεναι, οὐδὲ μάχεσθαι
ἱππεῦσι· στεῖνος γὰρ, ὅθι τρώσεσθαι ὀΐω.
εἰ μὲν γὰρ δὴ πάγχυ κακὰ φρονέων ἀλαπάζει
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετ' ἀρήγειν·
ἦ τ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι καὶ αὐτίκα τοῦτο γενέσθαι,
νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται
ἐκ νηῶν, καὶ τάφρῳ ἐνιπλήξωμεν ὀρυκτῇ·
οὐκέτ' ἔπειτ' ὀΐω οὐδ' ἄγγελον ἀπονέεσθαι
ἄψοῤῥον προτὶ ἄστυ, ἑλιχθέντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
ἵππους μὲν θεράποντες ἐρυκόντων ἐπὶ τάφρῳ,

pro κτείνω.—49. εἱλίσσετο, se circumegit, circumivit.—53. οὐ ῥᾴδιον ἦεν οὔτε ὑπερθορεῖν, οὔτε περᾶν τὴν τάφρον. Adjectum ad ὑπερθορεῖν, σχεδὸν, h. e. ἐκ τοῦ σχεδὸν, adstando prope ad fossæ oram, ut saltu facilius transilias.—54. κρημνοὶ ἐπηρεφέες, non. tectæ, ἐπεσκεπασμέναι, sed ἐπιστεγάζουσαι, tegentes, prominente fossæ ora, margine: ὄχθαι. ὀφρύες.

59. πεζοὶ δὲ μενοίνεον εἰ τελέουσι. at pedites moliebantur, studebant id facere. pro ἐμενοίνουν τελεῖν.

62. ἐλαύνομεν. id agimus ut invehamur. de conatu.—65. ἔνθα vel idcirco, vel quod præstat, eo loco, in hanc fossam.

66. στεῖνος ὅθι. angustia loci, in qua vereor ne turba curruum impedita cladem acceptura sit. τρώσεσθαι, βλάπτεσθαι.—67. supplenda est in priore membro apodosis; quod si Jupiter id propositum habet, ut Achivos perdat: tum utique in dubiam fortunæ aleam se committere impune liceret; nam de reditu e castris non foret cogitandum.

αὐτοὶ δὲ πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Ἕκτορι πάντες ἑπώμεθ' ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
οὐ μενέουσ', εἰ δή σφιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
οὐδὲ μὲν ἄλλοι Τρῶες ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο·
ἀλλ' ἀπὸ πάντες ὄρουσαν, ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα δῖον.
ἡνιόχῳ μὲν ἔπειτα ἑῷ ἐπέτελλεν ἕκαστος,
ἵππους εὖ κατὰ κόσμον ἐρυκέμεν αὖθ' ἐπὶ τάφρῳ·
οἱ δὲ διαστάντες, σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες,
πένταχα κοσμηθέντες, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο.
οἱ μὲν ἅμ' Ἕκτορ' ἴσαν καὶ ἀμύμονι Πουλυδάμαντι,
οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
τεῖχος ῥηξάμενοι κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ μάχεσθαι·
καί σφιν Κεβριόνης τρίτος εἵπετο· πὰρ δ' ἄρ' ὄχεσφιν
ἄλλον, Κεβριόναο χερείονα, κάλλιπεν Ἕκτωρ.
τῶν δ' ἑτέρων Πάρις ἦρχε, καὶ Ἀλκάθοος, καὶ Ἀγήνωρ·
τῶν δὲ τρίτων Ἕλενος, καὶ Δηΐφοβος θεοειδὴς,
υἷε δύω Πριάμοιο· τρίτος δ' ἦν Ἄσιος ἥρως,
Ἄσιος Ὑρτακίδης, ὃν Ἀρίσβηθεν φέρον ἵπποι
αἴθωνες, μεγάλοι, ποταμοῦ ἄπο Σελλήεντος·
τῶν δὲ τετάρτων ἦρχεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο,
Αἰνείας· ἅμα τῷγε δύω Ἀντήνορος υἷε,
Ἀρχέλοχός τ', Ἀκάμας τε, μάχης εὖ εἰδότε πάσης.
Σαρπηδὼν δ' ἡγήσατ' ἀγακλειτῶν ἐπικούρων,
πρὸς δ' ἕλετο Γλαῦκον, καὶ ἀρήϊον Ἀστεροπαῖον.
οἱ γάρ οἱ εἴσαντο διακριδὸν εἶναι ἄριστοι
τῶν ἄλλων μετά γ' αὐτόν· ὁ δ' ἔπρεπε καὶ διὰ πάντων.
οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσι,
βάν ῥ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι· οὐδέ τ' ἔφαντο

77. πρυλέες. πεζοί.—79. εἰ δή σφιν. sive, si modo: sive ἐπειδὴ, quandoquidem.

80. μῦθος ἀπήμων. salutare consilium. ἀβλαβὴς, tum λυσιτελής.—82. ἐφ' ἵππων ἠγερέθοντο. mansere constipati uno in loco, ὁμηγερεῖς ἔμενον.—83. ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορα sc. ἀπορούσαντα.—86. σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες, ut sup. 44. τάξαντες. et ob id διαστάντες. explicantes se cum adhuc conglobati stetissent.

101. ἔπρεπε διὰ πάντων, pro vulgari διέπρεπε πάντων.—105. ἐπεὶ ἀλλήλους ἄραρον τυκτῇσι βόεσσι. pro, ἄραρον τὰς ἀσπίδας ἀλλήλων, ἐπ' ἀλλήλοις. clipeos consertos manibus ante se tenebant, συνασπισμῷ facto.—106. βὰν λελιημένοι, μεμαῶτες. — ἔφαντο τε (τοὺς Δαναοὺς) οὐδὲ (pro οὐ) σχήσεσθαι (σχήσειν, καθέξειν ἑαυτοὺς), ἀλλ' ἐμπεσεῖσθαι νηυσί. exspectabant fore, ut Achivi non continerent se, non subsisterent et loco manerent, sed fuga facta in naves irruerent.

σχήσεσθ᾽, ἀλλ᾽ ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι.
 Ἔνθ᾽ ἄλλοι Τρῶες, τηλέκλητοί τ᾽ ἐπίκουροι,
βουλῇ Πουλυδάμαντος ἀμωμήτοιο πίθοντο·
ἀλλ᾽ οὐχ Ὑρτακίδης ἔθελ᾽ Ἄσιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
αὖθι λιπεῖν ἵππους τε καὶ ἡνίοχον θεράποντα·
ἀλλὰ σὺν αὐτοῖσι πέλασε νήεσσι θοῇσι,
νήπιος· οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλε, κακὰς ὑπὸ Κῆρας ἀλύξας,
ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν ἀγαλλόμενος, παρὰ νηῶν
ἂψ ἀπονοστήσειν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν·
πρόσθεν γάρ μιν Μοῖρα δυσώνυμος ἀμφεκάλυψεν
ἔγχει Ἰδομενῆος ἀγαυοῦ Δευκαλίδαο.
εἴσατο γὰρ νηῶν ἐπ᾽ ἀριστερὰ, τῇ περ Ἀχαιοὶ
ἐκ πεδίου νίσσοντο σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφι·
τῇ ῥ᾽ ἵππους τε καὶ ἅρμα διήλασεν. οὐδὲ πύλῃσιν
εὗρ᾽ ἐπικεκλιμένας σανίδας καὶ μακρὸν ὀχῆα·
ἀλλ᾽ ἀναπεπταμένας ἔχον ἀνέρες, εἴ τιν᾽ ἑταίρων
ἐκ πολέμου φεύγοντα σαώσειαν μετὰ νῆας.
τῇ ῥ᾽ ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε· τοὶ δ᾽ ἅμ᾽ ἕποντο
ὀξέα κεκλήγοντες· ἔφαντο γὰρ οὐκέτ᾽ Ἀχαιοὺς
σχήσεσθ᾽, ἀλλ᾽ ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι·
νήπιοι· ἐν δὲ πύλῃσι δύ᾽ ἀνέρας εὗρον ἀρίστους,
υἷας ὑπερθύμους Λαπιθάων αἰχμητάων·
τὸν μὲν, Πειριθόου υἷα, κρατερὸν Πολυποίτην,
τὸν δὲ, Λεοντῆα, βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ·
τὼ μὲν ἄρα προπάροιθε πυλάων ὑψηλάων
ἕστασαν, ὡς ὅτε τε δρύες οὔρεσιν ὑψικάρηνοι,
αἵτ᾽ ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα,
ῥίζῃσι μεγάλῃσι διηνεκέεσσ᾽ ἀραρυῖαι·
ὣς ἄρα τὼ χείρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφι,
μίμνον ἐπερχόμενον μέγαν Ἄσιον, οὐδὲ φέβοντο.
οἱ δ᾽ ἰθὺς πρὸς τεῖχος ἐΰδμητον, βόας αὔας

112. πέλασε νήεσσι h. e. castris, et de conatu, *voluit irruere*.—113. οὐδ᾽ ἄρ᾽ ἔμελλε ἀπὸ νηῶν ἀπονοστήσειν. Ominatur poeta id, quod narraturus est inf. ν. 384. sqq.—115. Ἴλιον ἠνεμόεσσαν. quia alto loco sita, ut jam γ. 305. vidimus.

116. μιν Μοῖρα ἀμφεκάλυψε. δυσώνυμος. *infausti nominis. male ominata*.

118. εἴσατο h. l. ἀπὸ τοῦ εἶμι, ἔρχομαι.

124. τῇ ῥ᾽ ἰθὺς φρονέων ἵππους ἔχε. ἰθὺς φρονέων scil. ἰέναι, ut in ἰθὺς μεμαώς.

128. υἷας Λαπιθῶν· sive antiquo more, ut υἷες Ἀχαιῶν· sive *filios* Pirithoi et Coroni, *patrum*, *Lapitharum*, s. qui ex Lapithis erant.

134. ἀραρυῖαι (solo inhærentes σὺν) ῥίζῃσι διηνεκέεσσι, late per humum pertingentibus sparsis.—χείρεσσι πεποιθότες ἠδὲ βίηφι, feroces, animosi.—137. βόας αὔας ὑψόσ᾽ ἀνασχόμενοι, clipeis supra

ὑψόσ᾽ ἀνασχόμενοι, ἔκιον μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
Ἄσιον ἀμφὶ ἄνακτα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
Ἀσιάδην τ᾽ Ἀδάμαντα, Θόωνά τε, Οἰνόμαόν τε.
οἱ δ᾽ ἤτοι εἷως μὲν ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς
ὄρνυον, ἔνδον ἐόντες, ἀμύνεσθαι περὶ νηῶν·
αὐτὰρ, ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησαν
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
ἐκ δὲ τὼ ἀΐξαντε, πυλάων πρόσθε μαχέσθην,
ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότε, τώ τ᾽ ἐν ὄρεσσιν
ἀνδρῶν ἠδὲ κυνῶν δέχαται κολοσυρτὸν ἰόντα,
δοχμώ τ᾽ ἀΐσσοντε περὶ σφίσιν ἄγνυτον ὕλην,
πρυμνὴν ἐκτάμνοντες, ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων
γίγνεται, εἰσόκε τίς τε βαλὼν ἐκ θυμὸν ἕληται·
ὣς τῶν κόμπει χαλκὸς ἐπὶ στήθεσσι φαεινὸς,
ἄντην βαλλομένων· μάλα γὰρ κρατερῶς ἐμάχοντο,
λαοῖσι καθύπερθε πεποιθότες, ἠδὲ βίηφιν.
οἱ δ᾽ ἄρα χερμαδίοισιν ἐϋδμήτων ἀπὸ πύργων
βάλλον, ἀμυνόμενοι σφῶν τ᾽ αὐτῶν, καὶ κλισιάων,
νηῶν τ᾽ ὠκυπόρων. νιφάδες δ᾽ ὡς πίπτον ἔραζε,
ἅς τ᾽ ἄνεμος ζαὴς, νέφεα σκιόεντα δονήσας,
ταρφειὰς κατέχευεν ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
ὣς τῶν ἐκ χειρῶν βέλεα ῥέον ἠμὲν Ἀχαιῶν
ἠδὲ καὶ ἐκ Τρώων· κόρυθες δ᾽ ἀμφ᾽ αὖον ἀΰτευν
βαλλόμεναι μυλάκεσσι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι.
δή ῥα τότ᾽ ᾤμωξέν τε καὶ ὢ πεπλήγετο μηρὼ
Ἄσιος Ὑρτακίδης, καὶ ἀλαστήσας ἔπος ηὔδα·
 Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥά νυ καὶ σὺ φιλοψευδὴς ἐτέτυξο
πάγχυ μάλ᾽· οὐ γὰρ ἔγωγ᾽ ἐφάμην ἥρωας Ἀχαιοὺς
σχήσειν ἡμέτερόν γε μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους·

capita elatis, συνασπισμοῦ genus adversus tela desuper jacta.—141. οἱ δὲ, duo illi, ἔνδον, ἐντὸς τοῦ τείχους, ἐόντες, εἷως μὲν, *aliquamdiu*, pro τέως μὲν, ὄρνυον τοὺς Ἀχαιούς.

147. κολοσυρτὸν, nunc turbam.

148. δοχμὼ ἀΐσσοντε, obliquo capite ad ictum, obliquo dente inferendum.

151. ὣς τῶν. Polypoetis et Leontei. ἄντην βαλλομένων dum adverso corpore tela excipiunt.—153. λαοῖσι καθύπερθε de muro seu vallo sc. pugnantibus Achivis.—154. οἱ δ᾽ ἄρα sc. illi λαοί. Achivi alii e vallo pugnantes.—156. νιφάδες δ᾽ ὡς πίπτον ἔραζε. jungenda sunt ὡς δὲ νιφάδες ἔπιπτον, pro ὡς νιφάδες πίπτουσιν, ὣς τῶν ἐκ χειρῶν.

160. αὖον ἀΰτευν. *crepitando*. τρηχύ τι. Virgilius reddidit Ge. i. 357. *aridus altis montibus audiri fragor*. μυλάκεσσι simpl. saxis magnis: speciem poeta substituit generi.

162. ἀλαστεῖν est *cum indignatione dolere*. δεινοπαθεῖν. χαλεπαίνειν.

οἱ δ', ὥς τε σφῆκες μέσον αἰόλοι, ἠὲ μέλισσαι,
οἰκία ποιήσωνται ὁδῷ ἔπι παιπαλοέσσῃ,
οὐδ' ἀπολείπουσι κοῖλον δόμον, ἀλλὰ μένοντες
ἄνδρας θηρητῆρας, ἀμύνονται περὶ τέκνων·
ὣς οἵγ' οὐκ ἐθέλουσι πυλάων, καὶ δύ' ἐόντε,
χάσσασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν', ἠὲ ἁλῶναι.
Ὣς ἔφατ', οὐδὲ Διὸς πεῖθε φρένα ταῦτ' ἀγορεύων·
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι.
Ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο πύλῃσιν·
ἀργαλέον δέ με ταῦτα, θεὸν ὥς, πάντ' ἀγορεῦσαι·
πάντῃ γὰρ περὶ τεῖχος ὀρώρει θεσπιδαὲς πῦρ
λάϊνον· Ἀργεῖοι δὲ, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκῃ
νηῶν ἠμύνοντο· θεοὶ δ' ἀκαχείατο θυμὸν
πάντες, ὅσοι Δαναοῖσι μάχης ἐπιτάρροθοι ἦσαν.
Σὺν δ' ἔβαλον Λαπίθαι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα·
ἔνθ' αὖ Πειριθόου υἱὸς, κρατερὸς Πολυποίτης,
δουρὶ βάλε Δάμασον, κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν· ἀλλὰ διὰ πρὸ
αἰχμὴ χαλκείη ῥῆξ' ὀστέον· ἐγκέφαλος δὲ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα·
αὐτὰρ ἔπειτα Πύλωνα καὶ Ὄρμενον ἐξενάριξεν.
υἱὸν δ' Ἀντιμάχοιο Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος,
Ἱππόμαχον βάλε δουρὶ, κατὰ ζωστῆρα τυχήσας.
αὖτις δ' ἐκ κολεοῖο ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
Ἀντιφάτην μὲν πρῶτον, ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
πλῆξ' αὐτοσχεδίην· ὁ δ' ἄρ' ὕπτιος οὔδει ἐρείσθη·
αὐτὰρ ἔπειτα Μένωνα, καὶ Ἰαμενὸν, καὶ Ὀρέστην,
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα μαρμαίροντα,
τόφρ' οἱ Πουλυδάμαντι καὶ Ἕκτορι κοῦροι ἕποντο,

167. (κατὰ τὸ) μέσον αἰόλοι. ποικίλοι. *non colore*, sed *motu* variato ac celeri: εὐκίνητοι, et quidem medio corpore insecto.

171. καὶ pro καίπερ. — 172. κατακτάμεναι ἠὲ ἁλῶναι aut vincere aut mori; aut cædere hostem aut cædi.

174. Ἕκτορι κῦδος ὀρέξαι ut Hector primus in castra irrumperet.

177. θεσπιδαὲς πῦρ λάϊνον. audacius dictum esse videtur, et fere lyricum, de pugna ardenti; ardor enim et flamma de pugnantibus cum semel increbuisset usu loquendi, potuit etiam pugna saxis jactis facta dici ardere, etsi tropo duriore, pro sensu nostro.

181. συνέβαλον πόλεμον, ut alias χεῖρας et ῥινούς. — 186. πεπάλακτο· impetu hastæ conquassatum est cerebrum.

192. κατὰ πληγὴν αὐτοσχεδίην. ἐκ τοῦ αὐτοσχεδόν.

οἳ πλεῖστοι καὶ ἄριστοι ἔσαν, μέμασαν δὲ μάλιστα
τεῖχός τε ῥήξειν, καὶ ἐνιπρήσειν πυρὶ νῆας,
οἵ ῥ' ἔτι μερμήριζον, ἐφεσταότες παρὰ τάφρῳ·
ὄρνις γάρ σφιν ἐπῆλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ, λαὸν ἐέργων,
φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
ζωὸν, ἔτ' ἀσπαίροντα· καὶ οὔπω λήθετο χάρμης·
κόψε γὰρ αὐτὸν ἔχοντα κατὰ στῆθος παρὰ δειρὴν,
ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ ἕθεν ἧκε χαμᾶζε,
ἀλγήσας ὀδύνῃσι, μέσῳ δ' ἐνὶ κάββαλ' ὁμίλῳ·
αὐτὸς δὲ κλάγξας πέτετο πνοιῇς ἀνέμοιο.
Τρῶες δ' ἐῤῥίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν
κείμενον ἐν μέσσοισι, Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
δὴ τότε Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς.
Ἕκτορ, ἀεὶ μέν πως μοι ἐπιπλήσσεις ἀγορῇσιν,
ἐσθλὰ φραζομένῳ· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικε,
δῆμον ἐόντα παρὲξ ἀγορευέμεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
οὔτε ποτ' ἐν πολέμῳ, σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν·
νῦν δ' αὖτ' ἐξερέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
μὴ ἴομεν Δαναοῖσι μαχησόμενοι περὶ νηῶν·
ὧδε γὰρ ἐκτελέεσθαι ὀΐομαι, εἰ ἐτεόν γε
Τρωσὶν ὅδ' ὄρνις ἦλθε περησέμεναι μεμαῶσιν,
αἰετὸς ὑψιπέτης, ἐπ' ἀριστερὰ, λαὸν ἐέργων,
φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
ζωὸν, ἄφαρ δ' ἀφέηκε, πάρος φίλα οἰκί' ἱκέσθαι,
οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν ἑοῖσιν·
ὣς ἡμεῖς, εἴπερ τε πύλας καὶ τεῖχος Ἀχαιῶν
ῥηξόμεθα σθένεϊ μεγάλῳ, εἴξωσι δ' Ἀχαιοὶ,

197. τόφρα οἱ (ἐκεῖνοι, οἳ) —v. 199. οἵ ῥ' ἔτι μ. interea *illi—illi, inquam, cunctabantur.* Trajecerat fossam ante ceteros temerarius homo, Asius; dum ille cum suis ad portam de curru pugnabat, interea Hectoris et Polydamantis turmæ ad trajectum fossæ, qua aggeris via trans eam ferebat, substiterant.

201. ἐπ' ἀριστερὰ jungo cum ἐπῆλθε. a læva volavit aquila: et ille quidem per *medium exercitum*, λαὸν ἐέργων.

202. φοινήεντα cruentum, quippe rostro vulneratum aquilæ.—203. debebat esse καὶ οὔπω ληθόμενον χάρμης. Mox κόψε, ἔπληξεν. ἔδακεν h. l.—208. αἰόλον ὄφιν· *qui solet volvere se variis spiris*, ut sup. 167. de motu vario.

212. οὐδὲ ἔοικεν sc. σοὶ, *non æquum censes*, δῆμον τινὰ, h. δημότην, *hominem privatum*, ἀγορευέμεν παρὲξ, *præter id, quod tu in medium protulisti, contra quam tu censebas*, seu utilitatis tuæ studio, seu cupiditate victus. verbo, *aliter sentire, censere.* σὸν δὲ κράτος αἰὲν ἀέξειν, supple ἔοικε δέ σοι, *contra vero postulas, ut ea quisque sequatur, quibus tu dignitatem tuam*

οὐ κόσμῳ παρὰ ναῦφιν ἐλευσόμεθ' αὐτὰ κέλευθα·
πολλοὺς γὰρ Τρώων καταλείψομεν, οὕς κεν Ἀχαιοὶ
χαλκῷ δῃώσωσιν ἀμυνόμενοι περὶ νηῶν.
ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο θεοπρόπος, ὃς σάφα θυμῷ
εἰδείη τεράων, καί οἱ πειθοίατο λαοί.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις·
οἶσθα καὶ ἄλλον μῦθον ἀμείνονα τοῦδε νοῆσαι.
εἰ δ' ἐτεὸν δὴ τοῦτον ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύεις,
ἐξ ἄρα δή τοι ἔπειτα θεοὶ φρένας ὤλεσαν αὐτοί·
ὃς κέλεαι Ζηνὸς μὲν ἐριγδούποιο λαθέσθαι
βουλέων, ἅς τέ μοι αὐτὸς ὑπέσχετο καὶ κατένευσε·
τύνη δ' οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι κελεύεις
πείθεσθαι· τῶν οὔ τι μετατρέπομ', οὐδ' ἀλεγίζω,
εἴτ' ἐπὶ δέξι' ἴωσι πρὸς Ἠῶ τ' Ἠέλιόν τε,
εἴτ' ἐπ' ἀριστερὰ τοίγε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
ἡμεῖς δὲ μεγάλοιο Διὸς πειθώμεθα βουλῇ,
ὃς πᾶσι θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.
εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.
τίπτε σὺ δείδοικας πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα;
εἴπερ γάρ τ' ἄλλοι γε περικτεινώμεθα πάντες
νηυσὶν ἔπ' Ἀργείων, σοὶ δ' οὐ δέος ἔστ' ἀπολέσθαι·
οὐ γάρ τοι κραδίη μενεδήϊος, οὐδὲ μαχήμων.
εἰ δὲ σὺ δηϊοτῆτος ἀφέξεαι, ἠέ τιν' ἄλλον
παρφάμενος ἐπέεσσιν ἀποστρέψεις πολέμοιο,
αὐτίκ' ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσεις.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο, τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
ἠχῇ θεσπεσίῃ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
ὦρσεν ἀπ' Ἰδαίων ὀρέων ἀνέμοιο θύελλαν,
ἥ ῥ' ἰθὺς νηῶν κονίην φέρεν· αὐτὰρ Ἀχαιῶν

amplifices, tuearis.—225. οὐ σὺν κόσμῳ, οὐ κοσμίως, sed *turpi fuga* et *tumultu*, adeoque *accepta clade*.—228, 9. ὧδέ χ' ὑποκρίναιτο *sic augurium interpretabitur aliquis augurii peritus: et auctoritatem ejus sequentur alii.*

232. οἶσθα νοῆσαι. h. *poteras melius invenire, excogitare, consilium.*—233. ἀπὸ σπουδῆς. pro διὰ σπουδῆς, σὺν σπουδῇ, σπουδαίως, *serio*.—236. Ζηνὸς βουλέων. respicit ostentum, cum repente ab Ida intonuisset.—243. εἷς οἰωνὸς ἄ. Supplendum aliquid: ὁ σημαίνων, κελεύων, ἀμύνεσθαι, (absolute, pugnare,) περὶ πάτρης, ὑπὲρ πατρίδος, quod alias, ἀμύνειν τῇ πατρίδι.

245—7. Invidiose dicta et amare: quasi ille, ignavus homo, nunquam se in discrimen ita commissurus sit, ut vitæ periculum adire possit.

θέλγε νόον, Τρωσὶ δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζε.
τοῦ περ δὴ τεράεσσι πεποιθότες, ἠδὲ βίηφι,
ῥήγνυσθαι μέγα τεῖχος Ἀχαιῶν πειρήτιζον.
κρόσσας μὲν πύργων ἔρυον, καὶ ἔρειπον ἐπάλξεις,
στήλας τε προβλῆτας ἐμόχλεον, ἃς ἄρ' Ἀχαιοὶ
πρώτας ἐν γαίῃ θέσαν ἔμμεναι ἔχματα πύργων·
τὰς οἵ γ' αὖ ἔρυον, ἔλποντο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
ῥήξειν. οὐ δέ νύ πω Δαναοὶ χάζοντο κελεύθου·
ἀλλ' οἵγε ῥινοῖσι βοῶν φράξαντες ἐπάλξεις,
βάλλον ἀπ' αὐτάων δηΐους ὑπὸ τεῖχος ἰόντας.
ἀμφοτέρω δ' Αἴαντε κελευτιόωντ' ἐπὶ πύργων
πάντοσε φοιτήτην, μένος ὀτρύνοντες Ἀχαιῶν·
ἄλλον μειλιχίοις, ἄλλον στερεοῖς ἐπέεσσι
νείκεον, ὅντινα πάγχυ μάχης μεθιέντα ἴδοιεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ὅστ' ἔξοχος, ὅστε μεσήεις,
ὅστε χερειότερος· ἐπεὶ οὔπω πάντες ὁμοῖοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ· νῦν ἔπλετο ἔργον ἅπασι·
καὶ δ' αὐτοὶ τόδε που γιγνώσκετε· μή τις ὀπίσσω
τετράφθω προτὶ νῆας ὁμοκλητῆρος ἀκούων·
ἀλλὰ πρόσω ἵεσθε, καὶ ἀλλήλοισι κέλεσθε,
αἴ κε Ζεὺς δώῃσιν Ὀλύμπιος ἀστεροπητὴς,
νεῖκος ἀπωσαμένους, δηΐους προτὶ ἄστυ δίεσθαι.
Ὣς τώγε προβοῶντε μάχην ὤτρυνον Ἀχαιῶν.
τῶν δ', ὥστε νιφάδες χιόνος πίπτωσι θαμειαὶ
ἤματι χειμερίῳ, ὅτε τ' ὤρετο μητιέτα Ζεὺς
νιφέμεν ἀνθρώποισι, πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα·

255. θέλγε νόον, *debilitavit*, metu injecto et terrore Ζεύς.—κῦδος ὄπαζε, consequens pro antecedente, *animum firmavit*.—256. ἠδὲ βίηφι. Malo ad Trojanorum virtutem referre; *ipsi animosi*, nunc augurio quoque erecti.—258. κρόσσας πύργων. Vallum, quod poeta τεῖχος appellat, humo aggesta, saxis et stipitibus, eductum, erat interceptum turribus, saltem ad portas: *in turribus* erant *propugnacula*, ἐπάλξεις, prominentiores muri partes, quibus tecta erant propugnatorum corpora; eas in summa ora circumibant κρόσσαι, *pinnæ*, seu *pinnacula*. στεφάναι. et στῆλαι προβλῆτες, ἀντερείδουσαι τείχει, vallo.—262. οὐ χάζοντο κελεύθου. *de loco* non cesserunt; quatenus autem hostibus irruentibus obsistitur, est idem locus κέλευθος.

263. ῥινοῖσι βοῶν, *scutis* ante pinnas prætentis.—267. στερεοῖς ἐπέεσσι, pro vulgari σκληροῖς.—271. νῦν δ' ἔπλετο ἔργον ἅπασι. μάχη. pugnandum est omnibus.—273. ὁμοκλητῆρος ἀκούων, ejus qui ad fugam concitat.—275. αἴ iterum pro ἵνα.—276. νεῖκος, μάχην pro τοὺς μαχομένους ἀπώσασθαι.

277. προβοῶντε *vociferantes ut ante omnes audiri possent*.—279. ὤρετο, ὁρμᾶται.

280. πιφαυσκόμενος τὰ ἃ κῆλα, τὸν χειμῶνα h. l. imbres, nives. *ostendens*, proferens.

κοιμήσας δ' ἀνέμους χέει ἔμπεδον, ὄφρα καλύψῃ
ὑψηλῶν ὀρέων κορυφὰς καὶ πρώονας ἄκρους,
καὶ πεδία λωτεῦντα, καὶ ἀνδρῶν πίονα ἔργα·
καί τ' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς κέχυται λιμέσι τε καὶ ἀκταῖς,
κῦμα δέ μιν προσπλάζον ἐρύκεται, ἄλλα τε πάντα
εἴλυται καθύπερθ', ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος·
ὣς τῶν ἀμφοτέρωσε λίθοι πωτῶντο θαμειαὶ,
αἱ μὲν ἄρ' ἐς Τρῶας, αἱ δ' ἐκ Τρώων ἐς Ἀχαιοὺς,
βαλλομένων· τὸ δὲ τεῖχος ὕπερ πᾶν δοῦπος ὀρώρει.
Οὐδ' ἄν πω τότε γε Τρῶες καὶ Φαίδιμος Ἕκτωρ
τείχεος ἐῤῥήξαντο πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα,
εἰ μὴ ἄρ' υἱὸν ἑὸν Σαρπηδόνα μητίετα Ζεὺς
ὦρσεν ἐπ' Ἀργείοισι, λέονθ' ὣς βουσὶν ἕλιξιν.
αὐτίκα δ' ἀσπίδα μὲν πρόσθ' ἔσχετο πάντοσ' ἐΐσην,
καλὴν, χαλκείην, ἐξήλατον· ἣν ἄρα χαλκεὺς
ἤλασεν, ἔντοσθεν δὲ βοείας ῥάψε θαμειὰς,
χρυσείης ῥάβδοισι διηνεκέσι περὶ κύκλον·
τὴν ἄρ' ὅγε πρόσθε σχόμενος, δύο δοῦρε τινάσσων,
βῆ ῥ' ἴμεν, ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ὅς τ' ἐπιδευὴς
δηρὸν ἔῃ κρειῶν, κέλεται δέ ἑ θυμὸς ἀγήνωρ,
μήλων πειρήσοντα, καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
εἴπερ γάρ χ' εὕρῃσι παρ' αὐτόφι βώτορας ἄνδρας
σὺν κυσὶ καὶ δούρεσσι φυλάσσοντας περὶ μῆλα,
οὔ ῥά τ' ἀπείρητος μέμονε σταθμοῖο δίεσθαι,
ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἢ ἥρπαξε μετάλμενος, ἠὲ καὶ αὐτὸς

285. *κῦμα δὲ προσπλάζον* (*ταῖς ἀκταῖς*) *ἐρύκεται*, pro *ἐρύκει*, *ἀπερύκει μιν*. sc. *τὴν χιόνα*, (mox est *Διὸς ὄμβρος*.) quo minus littus nive tegi possit. *κῦμα προσπλάζον* ad *ἀκτὰς*, spectat, *qua fluctus alluit littus*, et nivem liquefacit.

286. *εἴλυται* sc. *χιόνι*, omnis terra in *superficie* obducta est nive.—288. *αἱ μὲν ἄρ'* sc. *ἐξ Ἀχαιῶν, ἀπὸ τῶν Ἀ. ἐλθόντα.*

289. *βαλλομένων* refero ad *ὣς τῶν* vs. 287.

294. *ἀσπίδα—ἐξήλατον* alias *σφυρήλατον*, laminis aereis, non fusili, sed ductili opere factis.—297. Cum clipeus exteriorem haberet laminam aeream, subtus autem assuta coria: ad continenda hæc et firmanda sive interior sive exterior ora aureis virgis, lineis, fasciis, circumdata erat. *ῥάβδους* appellat *διηνεκεῖς* totam oram ambientes, in quibus clavi, altius adacti, comprehendere et firmare debuere coria. — 301. *πυκινὸν δόμον. ἔπαυλιν*, cum aula muro munita, seu stabulo.—302. *εὕρῃσι βώτορας ἄνδρας περὶ μῆλα.* h. e. *παρὰ μήλοις.* non *φυλάσσοντας περὶ μῆλα*, sed *φυλάσσειν* absolute, excubare.—304. *οὐ μέμονε δίεσθαι, ἀπείρητος σταθμοῖο. quin stabulum aggrediatur*; non impetrare potest a se, ut discedat, *stabulum haud aggressus. πειρᾷν est aggredi, invadere*, ut sæpe.

305. *ἥρπαξε. ἔβλητο.* pro *ἁρπάζει. βάλλεται. μετάλμενος, irruendo.*

ἔβλητ' ἐν πρώτοισι θοῆς ἀπὸ χειρὸς ἄκοντι·
ὥς ῥα τότ' ἀντίθεον Σαρπηδόνα θυμὸν ἀνῆκε
τεῖχος ἐπαΐξαι, διά τε ῥήξασθαι ἐπάλξεις.
αὐτίκα δὲ Γλαῦκον προσέφη, παῖδ' Ἱππολόχοιο·
Γλαῦκε, τίη δὴ νῶϊ τετιμήμεσθα μάλιστα
ἕδρῃ τε, κρέασί τ' ἠδὲ πλείοις δεπάεσσιν,
ἐν Λυκίῃ; πάντες δὲ, θεοὺς ὣς, εἰσορόωσι;
καὶ τέμενος νεμόμεσθα μέγα Ξάνθοιο παρ' ὄχθας,
καλὸν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης πυροφόροιο;
τῷ νῦν χρὴ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισιν ἐόντας
ἑστάμεν, ἠδὲ μάχης καυστειρῆς ἀντιβολῆσαι·
ὄφρα τις ὧδ' εἴπῃ Λυκίων πύκα θωρηκτάων·
οὐ μὰν ἀκληεῖς Λυκίην κατακοιρανέουσιν
ἡμέτεροι βασιλῆες, ἔδουσί τε πίονα μῆλα,
οἶνόν τ' ἔξαιτον μελιηδέα· ἀλλ' ἄρα καὶ ἲς
ἐσθλὴ, ἐπεὶ Λυκίοισι μετὰ πρώτοισι μάχονται.
ὦ πέπον, εἰ μὲν γὰρ, πόλεμον περὶ τόνδε φυγόντε,
αἰεὶ δὴ μέλλοιμεν ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε
ἔσσεσθ', οὔτε κεν αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισι μαχοίμην,
οὔτε κέ σε στέλλοιμι μάχην ἐς κυδιάνειραν·
νῦν δ' ἔμπης γὰρ Κῆρες ἐφεστᾶσι θανάτοιο
μυρίαι, ἃς οὐκ ἔστι φυγεῖν βροτὸν, οὐδ' ὑπαλύξαι.
ἴομεν· ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
Ὣς ἔφατ'· οὐδὲ Γλαῦκος ἀπετράπετ', οὐδ' ἀπίθησε.
τὼ δ' ἰθὺς βήτην Λυκίων μέγα ἔθνος ἄγοντε.
τοὺς δὲ ἰδὼν ῥίγησ' υἱὸς Πετεῶο Μενεσθεύς·
τοῦ γὰρ δὴ πρὸς πύργον ἴσαν κακότητα φέροντες.
πάπτηνε δ' ἀνὰ πύργον Ἀχαιῶν, εἴ τιν' ἴδοιτο

312. *θεοὺς ὣς, εἰσορόωσι· admirantur et venerantur.*—314. *φυταλιῆς. ἀμπελοφύτου γῆς.*

315. Ex usitata dicendi ratione, sententiarum junctura erat: *quorsum honore præcipuo uteremur inter Lycios, nisi vellemus inter primos pugnare. τί τιμώμεθα ἂν — εἰ μὴ ἀντιβολοῦμεν.* At poeta nervos adjecit orationi junctura paullo horridiore, *τίη νῶϊ τετιμήμεσθα—; τῷ νῦν χρὴ Λ.* Potest quoque apodosis: *εἰ μὴ μετὰ πρώτοις μαχόμεθα* omissa videri in ore festinantius loquentis: ut tunc denuo adjiciatur: *itaque, τῷ νῦν χρή.*—320. *οἶνον ἔξαιτον, ἐξαίρετον.* tum *ἀλλ' ἄρα καὶ ἲς* scil. *ἐστὶν αὐτοῖς.*

322—328. *περιφυγόντες evitata hac pugna. declinando præsens discrimen.*

323. *ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε.*—325. *οὐ στέλλοιμι.* non te hortarer, ut mecum in pugnam prodires. — 326. *νῦν δὲ γὰρ,* (etsi hanc pugnam vellemus devitare) sunt *tamen nihilominus ἔμπης*, discrimina innumera.

332. *κακότητα φέροντες. necem, cladem. minantes.*—333. *πάπτηνε δ' ἀνὰ πύργον* pro *ἀνὰ τεῖχος. ἀρὴν, βλάβην.* interitum.

ἡγεμόνων, ὅς τις οἱ ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύναι·
ἐς δ' ἐνόησ' Αἴαντε δύω πολέμου ἀκορήτω
ἑσταότας, Τεῦκρόν τε νέον κλισίηθεν ἰόντα
ἐγγύθεν· ἀλλ' οὔπως οἱ ἔην βώσαντι γεγωνεῖν·
τόσσος γὰρ κτύπος ἦεν· ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἷκε,
βαλλομένων σακέων τε καὶ ἱπποκόμων τρυφαλειῶν
καὶ πυλέων· πᾶσαι γὰρ ἐπῴχατο· τοὶ δὲ κατ' αὐτὰς
ἱστάμενοι πειρῶντο βίῃ ῥήξαντες ἐσελθεῖν.
αἶψα δ' ἐπ' Αἴαντα προΐει κήρυκα Θοώτην·
Ἔρχεο, δῖε Θοῶτα, θέων Αἴαντα κάλεσσον,
ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
εἴη, ἐπεὶ τάχα τῇδε τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος.
ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
εἰ δέ σφι καὶ κεῖθι πόνος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα οἱ κῆρυξ ἀπίθησεν ἀκούσας·
βῆ δὲ θέειν παρὰ τεῖχος Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι κιών, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε χαλκοχιτώνων,
ἠνώγει Πετεῶο Διοτρεφέος φίλος υἱὸς
κεῖσ' ἴμεν, ὄφρα πόνοιο μίνυνθά περ ἀντιάσητον·
ἀμφοτέρω μὲν μᾶλλον· ὃ γάρ κ' ὄχ' ἄριστον ἁπάντων
εἴη, ἐπεὶ τάχα κεῖθι τετεύξεται αἰπὺς ὄλεθρος.
ὧδε γὰρ ἔβρισαν Λυκίων ἀγοί, οἳ τὸ πάρος περ
ζαχρηεῖς τελέθουσι κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας·
εἰ δὲ καὶ ἐνθάδε περ πόλεμος καὶ νεῖκος ὄρωρεν,
ἀλλά περ οἶος ἴτω Τελαμώνιος ἄλκιμος Αἴας,
καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἑσπέσθω, τόξων εὖ εἰδώς.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε μέγας Τελαμώνιος Αἴας.
αὐτίκ' Ὀϊλιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἶαν, σφῶϊ μὲν αὖθι, σὺ καὶ κρατερὸς Λυκομήδης,

337. nondum poterat (οὔπως ἦν οἱ, οὐ δυνατὸν ἦν,) οὕτως βοᾶν, ὥστε. γεγωνεῖν, ut aures ejus attingeret.

340. πᾶσαι γὰρ ἐπῴχατο. ἐπικεκλιμέναι vel ἐπικεκλεισμέναι ἦσαν. *tota enim porta erat occlusa*; h. e. firmiter, ὅλως, occlusa, nam una tantum erat castrorum porta: ἐπείγω. ἐπεῖγμαι. ἐπῴχμην. —346. ἔβρισαν, βρίθουσιν, *urgent*, ὧδε γὰρ, ita, tantopere, adeo. non, hic.—347. sin vero et ibi pugna acris exorta est, fit.—356. πόνοιο ἀντιάσητον. μετάσχητον τῆς μάχης κἂν ἐπ' ὀλίγον. ut veniatis in partem pugnæ aliquantisper, h. e. ut subveniatis pugnantibus paullulum.

ἑσταότες Δαναοὺς ὀτρύνετον ἶφι μάχεσθαι·
αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο·
αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπαμύνω.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη Τελαμώνιος Αἴας,
καί οἱ Τεῦκρος ἅμ' ἦε κασίγνητος καὶ ὄπατρος·
τοῖς δ' ἅμα Πανδίων Τεύκρου φέρε καμπύλα τόξα.
εὖτε Μενεσθῆος μεγαθύμου πύργον ἵκοντο,
τείχεος ἐντὸς ἰόντες, ἐπειγομένοισι δ' ἵκοντο·
οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις βαῖνον, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσοι,
ἴφθιμοι Λυκίων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
σὺν δ' ἐβάλοντο μάχεσθαι ἐναντίον, ὦρτο δ' ἀϋτή.
Αἴας δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα
Σαρπήδοντος ἑταῖρον, Ἐπικλῆα μεγάθυμον,
μαρμάρῳ ὀκριόεντι βαλών, ὅ ῥα τείχεος ἐντὸς
κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος· οὐδέ κέ μιν ῥέα
χείρεσσ' ἀμφοτέρῃς ἔχοι ἀνήρ, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δ' ἄρ' ὑψόθεν ἔμβαλ' ἀείρας,
θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
κάππεσ' ἀφ' ὑψηλοῦ πύργου, λίπε δ' ὀστέα θυμός.
Τεῦκρος δὲ Γλαῦκον, κρατερὸν παῖδ' Ἱππολόχοιο,
ἰῷ ἐπεσσύμενον βάλε τείχεος ὑψηλοῖο,
ᾗ ῥ' ἴδε γυμνωθέντα βραχίονα· παῦσε δὲ χάρμης.
ἂψ δ' ἀπὸ τείχεος ἆλτο λαθών, ἵνα μή τις Ἀχαιῶν
βλήμενον ἀθρήσειε, καὶ εὐχετόῳτ' ἐπέεσσι.
Σαρπήδοντι δ' ἄχος γένετο, Γλαύκου ἀπιόντος,
αὐτίκ', ἐπεί τ' ἐνόησεν· ὅμως δ' οὐ λήθετο χάρμης·
ἀλλ' ὅγε Θεστορίδην Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας
νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' ἑσπόμενος πέσε δουρὶ
πρηνής, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Σαρπηδὼν δ' ἄρ' ἔπαλξιν ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσιν,
ἕλχ', ἡ δ' ἕσπετο πᾶσα διαμπερές· αὐτὰρ ὕπερθεν
τεῖχος ἐγυμνώθη, πολέεσσι δὲ θῆκε κέλευθον.
τὸν δ' Αἴας καὶ Τεῦκρος ὁμαρτήσανθ', ὁ μὲν ἰῷ

373. apodosis est 375. οἱ δ' ἐπ' ἐπάλξεις. *Cum tres illi advenissent— Lycii in eo erant, ut vallum aggrederentur.*

389. γυμνωθέντα sublato scuto in altum, alteram manum ad ictum Glaucus extulerat. — 394. Ἀλκμάονα νύξε, τυχήσας (αὐτοῦ.)

397. ἔπαλξιν ἑλὼν, quippe humilem, quæ manu attingi posset.—399. καὶ τῷ πλήθει ἐποιήσατο δίοδον ipse Sarpedon.—400. ὁμαρτήσαντε, pro ὁμαρτῇ, *simul* et Teucer et Ajax Sarpedonem fe-

βεβλήκει τελαμῶνα περὶ στήθεσφι φαεινὸν
ἀσπίδος ἀμφιβρότης· ἀλλὰ Ζεὺς Κῆρας ἄμυνε
παιδὸς ἑοῦ, μὴ νηυσὶν ἔπι πρύμνῃσι δαμείη·
Αἴας δ' ἀσπίδα νύξεν ἐπάλμενος· οὐ δὲ διὰ πρὸ
ἤλυθεν ἐγχείη, στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα.
χώρησε δ' ἄρα τυτθὸν ἐπάλξιος· οὐ δ' ὅγε πάμπαν
χάζετ', ἐπεί οἱ θυμὸς ἐέλπετο κῦδος ἀρέσθαι.
κέκλετο δ' ἀντιθέοισιν ἑλιξάμενος Λυκίοισιν·
Ὦ Λύκιοι, τί δ' ἄρ' ὧδε μεθίετε θούριδος ἀλκῆς;
ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
μούνῳ ῥηξαμένῳ θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
ἀλλ' ἐφομαρτεῖτε· πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
μᾶλλον ἐπέβρισαν βουληφόρον ἀμφὶ ἄνακτα.
Ἀργεῖοι δ' ἑτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας
τείχεος ἔντοσθεν, μέγα δέ σφισι φαίνετο ἔργον.
οὔτε γὰρ ἴφθιμοι Λύκιοι Δαναῶν ἐδύναντο
τεῖχος ῥηξάμενοι θέσθαι παρὰ νηυσὶ κέλευθον·
οὔτε ποτ' αἰχμηταὶ Δαναοὶ Λυκίους ἐδύναντο
τείχεος ἂψ ὤσασθαι, ἐπεὶ τὰ πρῶτα πέλασθεν.
ἀλλ' ὥστ' ἀμφ' οὔροισι δύ' ἀνέρε δηριάασθον,
μέτρ' ἐν χερσὶν ἔχοντες, ἐπιξύνῳ ἐν ἀρούρῃ,
ὥ τ' ὀλίγῳ ἐνὶ χώρῳ ἐρίζητον περὶ ἴσης·
ὣς ἄρα τοὺς διέεργον ἐπάλξιες· οἱ δ' ὑπὲρ αὐτέων
δῄουν ἀλλήλων ἀμφὶ στήθεσσι βοείας
ἀσπίδας εὐκύκλους, λαισήϊά τε πτερόεντα.
πολλοὶ δ' οὐτάζοντο κατὰ χρόα νηλέϊ χαλκῷ,
ἠμὲν ὅτῳ στρεφθέντι μετάφρενα γυμνωθείη
μαρναμένων, πολλοὶ δὲ διαμπερὲς ἀσπίδος αὐτῆς.

rierunt.—401. Teucer quidem sagitta (κατὰ) τελαμῶνα, balteo, e quo scutum erat aptum.—405. στυφέλιξε δέ μιν μεμαῶτα ipsum *irruentem*, hastæ impetu retudit; tum ille, titubans, paullum retrogressus a vallo, non tamen, prorsus discessit, sed. — 407. pudore victus, substitit, *adhuc enim sperabat se superiorem pugna futurum et vallum expugnaturum esse.*—411. ῥηξαμένῳ sc. τὸ τεῖχος. — 412. πλεόνων δέ τοι ἔργον ἄμεινον. h. μάχη. plus valent, si plures junctis viribus pugnant.—420. ἐπεὶ τὰ πρῶτα. cum primum, cum semel vallum invasissent.

421. 2, 3. μέτρα, *virgam*, perticam, decempedam, ἐπιξύνῳ (κοινῷ) ἐν ἀρούρῃ, κοινοὺς ὅρους ἔχοντι, confini agro, *in confiniis.*—περὶ ἴσης, μοίρας, h δίκης· *de jure suo.*

424. ὑπὲρ αὐτέων, protendentes arma hi desuper, illi in altum super pinnas in eos, qui in vallo stabant. Erant ita ἐπάλξεις τὸ μεταίχμιον inter pugnantes.

427, 8, 9. πολλοὶ οὐτάζοντο, ἠμὲν στρεφθέντες, ἠδὲ διὰ ἀσπίδος. aut fugientes, eoque aversi, nudatis tergis, aut adversa fronte pugnantes.—431. πύργοι ἐρράδατο, ἔρραντο. vallum sanguine madebat.—433. ἀλλ' ἔχον Trojani et Achivi; debebat proprie enuntiatum esse sic: εἶχον ὡς, scil. ἴσοι ἦσαν, ὡς τὰ τάλαντα, ἃ ἔχει γυνή. ita fuerunt pares pugnando, ut pares sunt lances quas tenet mulier. hoc inverse dictum: ὡς τάλαντα γυνὴ ἔχει. γυνὴ χερνῆτις, victum mercenaria opera parans; ἡ ἔριθος. ἀληθὴς, æquitati studens.—436. ὡς μὲν τῶν. ἰσόρροποι καὶ ὁμοία ἦν ἡ μάχη αὐτοῖς.

πάντῃ δὴ πύργοι καὶ ἐπάλξιες αἵματι φωτῶν
ἐρράδατ' ἀμφοτέρωθεν ἀπὸ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν.
ἀλλ' οὐδ' ὣς ἐδύναντο φόβον ποιῆσαι Ἀχαιῶν·
ἀλλ' ἔχον, ὥστε τάλαντα γυνὴ χερνῆτις ἀληθὴς,
ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον, ἀμφὶς ἀνέλκει
ἰσάζουσ', ἵνα παισὶν ἀεικέα μισθὸν ἄρηται.
ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε,
πρίν γ' ὅτε δὴ Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκε
Πριαμίδῃ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν·
ἤϋσε δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
Ὄρνυσθ', ἱππόδαμοι Τρῶες· ῥήγνυσθε δὲ τεῖχος
Ἀργείων, καὶ νηυσὶν ἐνίετε θεσπιδαὲς πῦρ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' οὔασι πάντες ἄκουον,
ἴθυσαν δ' ἐπὶ τεῖχος ἀολλέες· οἱ μὲν ἔπειτα
κροσσάων ἐπέβαινον, ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες.
Ἕκτωρ δ' ἁρπάξας λᾶαν φέρεν, ὅς ῥα πυλάων
ἑστήκει πρόσθε, πρυμνὸς, παχὺς, αὐτὰρ ὕπερθεν
ὀξὺς ἔην· τὸν δ' οὔ κε δύ' ἀνέρε δήμου ἀρίστω
ῥηϊδίως ἐπ' ἄμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος·
τόν οἱ ἐλαφρὸν ἔθηκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω.
ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰὸς,
χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ, ὀλίγον τέ μιν ἄχθος ἐπείγει·
ὣς Ἕκτωρ ἰθὺς σανίδων φέρε λᾶαν ἀείρας,
αἵ ῥα πύλας εἴρυντο πύκα, στιβαρῶς, ἀραρυίας,
δικλίδας, ὑψηλάς· δοιοὶ δ' ἔντοσθεν ὀχῆες
εἶχον ἐπημοιβοὶ, μία δὲ κληῒς ἐπαρήρει.
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἐρεισάμενος βάλε μέσσας,
εὖ διαβὰς, ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη,
ῥῆξε δ' ἀπ' ἀμφοτέρους θαιρούς· πέσε δὲ λίθος εἴσω

μάχη ἐπιτέτατο ἶσα, ἴσως, re a fune intento adumbrata.—436. τέτατο (πρὶν,) πρίν γε ὅτε, h. e. πρὶν ἢ, usque dum, donec.

447. δύ' ἀνέρε δήμου, δημόται, e *vulgo.* ἀρίστω, *robustissimi.*—452. ὀλίγον τέ μιν ἄχθος ἐπείγει, *premit, gravat,* cum dilectu, pro ἔχει, *tenet ille.* — 454. πύκα ἀραρυίας jungenda. — 457. ἐρεισάμενος, ipse annixus solo, ἐρεισθεὶς, statu corporis, unde et εὖ διαβάς. *magno gradu.*

βριθοσύνῃ, μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον· οὐδ' ἄρ' ὀχῆες
ἐσχεθέτην, σανίδες δὲ διέτμαγεν ἄλλυδις ἄλλη
λᾶος ὑπὸ ῥιπῆς. ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ,
νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια· λάμπε δὲ χαλκῷ
σμερδαλέῳ, τὸν ἕεστο περὶ χροΐ· δοιὰ δὲ χερσὶ
δοῦρ' ἔχεν· οὐκ ἄν τις μιν ἐρυκάκοι ἀντιβολήσας,
νόσφι θεῶν, ὅτ' ἐσᾶλτο πύλας· πυρὶ δ' ὄσσε δεδήει.
κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον,
τεῖχος ὑπερβαίνειν· τοὶ δ' ὀτρύνοντι πίθοντο.
αὐτίκα δ' οἱ μὲν τεῖχος ὑπέρβασαν, οἱ δὲ κατ' αὐτὰς
ποιητὰς ἐσέχυντο πύλας· Δαναοὶ δὲ φόβηθεν
νῆας ἀνὰ γλαφυράς. ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.

463. νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος. ἰσικώς. *torvitas* cum *caligine atra*. Hector *torvo vultu intuens*. Comparatur

---

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ ν'.

ARGUMENTUM.

Trojanis, qui in castra Achivorum irruperant, sua fortuna uti jussis a Jove ad alias curas averso, Neptunus opportunitatem speculatus, ad Trojam proficiscitur, et assumta Calchantis specie primo Ajaces, tum ceteros Achivos, ad pugnandum hortatur et nova virtute incendit 1—125. Ita circa Ajacem copiæ constipatæ phalange facta Hectori occurrunt. Oritur grave prælium, in quo exponendo totus liber consumitur. Primo Hector a phalange repulsus, suos ad vires exerendas hortatur 142—155. Meriones hasta in Deiphobum frustra conjecta ad tentorium abit hastam aliam petiturus—169. Interea variæ fiunt cædes, in his Amphimachi; nepotis sui cæde exacerbatus Neptunus Idomeneum adit, et Thoantis persona assumta eum hortatur ad pugnandum—239. Idomeneus armatus cum Merione in pugnam redit, et quidem versus lævam—329. Pugna recrudescit—362. Idomeneus necat Othryoneum—382. inde Asium—401. Deiphobus ab eo aberrans hasta ferit Hypsenorem—423. Idomeneus Alcathoum; inde ferociens Deiphobum superbis dictis vellicat—454. quem

Ænea arcessito in se procedere videns, Merionen cum aliis advocat,—488. Ita circa Deiphobum et Æneam in unum conveniunt fortissimi ex Trojanis. Certatur acerrime de Alcathoi corpore abducendo et spoliando 496. sq. ad 673. Congrediuntur Idomeneus et Æneas, cæduntur Œnomaus 506.—Ascalaphus 518. et, nova super hujus exuviis pugna exorta, Aphareus 541—Thoon, 545—Adamas 560—Deipyrus 576—Deiphobus a Merione vulneratus pugna excedit 526—539. Helenus vulneratur a Menelao 581—600. nec non Pisander et Harpalion 601—659. Euchenor a Paride 660—673. Hector ignarus quid in sinistro navium cornu ageretur, interea acriter pugnat; non minus fortiter resistunt Ajaces; etiam in eo res erat, ut Hectori esset cedendum: —724. cum Polydamantis consilio fortissimos e Trojanis ad se arcessit; qui conglobati Achivos adoriuntur:—808. nec tamen vel sic Ajaces loco cedunt—ad f. Ceterum rhapsodiæ præcipua pars est ἡ τοῦ Ἰδομενέως ἀριστεία. Cum eo tamen nec minus Meriones eminet, et e Trojanis Deiphobus cum Ænea. Inscripta tamen ea olim erat vulgo: ἡ ἐπὶ νηυσὶ μάχη.

ΖΕΥΣ δ' ἐπεὶ οὖν Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα νηυσὶ πέλασσε,
τοὺς μὲν ἔα παρὰ τῇσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζὺν
νωλεμέως· αὐτὸς δὲ πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινὼ,
νόσφιν ἐφ' ἱπποπόλων Θρῃκῶν καθορώμενος αἶαν,
Μυσῶν τ' ἀγχεμάχων, καὶ ἀγαυῶν Ἱππημολγῶν
γλακτοφάγων, ἀβίων τε, δικαιοτάτων ἀνθρώπων.
ἐς Τροίην δ' οὐ πάμπαν ἔτι τρέπεν ὄσσε φαεινώ·
οὐ γὰρ ὅγ' ἀθανάτων τιν' ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν
ἐλθόντ', ἢ Τρώεσσιν ἀρηγέμεν, ἢ Δαναοῖσιν.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κρείων Ἐνοσίχθων·
καὶ γὰρ ὁ θαυμάζων ἧστο πτόλεμόν τε μάχην τε
ὑψοῦ ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς Σάμου ὑληέσσης
Θρηϊκίης· ἔνθεν γὰρ ἐφαίνετο πᾶσα μὲν Ἴδη,
φαίνετο δὲ Πριάμοιο πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
ἔνθ' ἄρ' ὅγ' ἐξ ἁλὸς ἕζετ' ἰὼν, ἐλέαιρε δ' Ἀχαιοὺς
Τρωσὶν δαμναμένους, Διῒ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
αὐτίκα δ' ἐξ ὄρεος κατεβήσετο παιπαλόεντος,
κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη
ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισι Ποσειδάωνος ἰόντος.

8. οὐ γὰρ ἐέλπετο ὃν κατὰ θυμὸν, *non verebatur*.

10. οὐδ' ἀλαοσκοπιήν. *Neque tamen hoc non vidit Neptunus*.—15. Ἔνθ' ἄρ' ὅγ'

τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰὼν, τὸ δὲ τέτρατον, ἵκετο τέκμωρ,
Αἰγάς· ἔνθα δέ οἱ κλυτὰ δώματα βένθεσι λίμνης,
χρύσεα, μαρμαίροντα τετεύχαται, ἄφθιτα αἰεί·
ἔνθ' ἐλθὼν, ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω,
ὠκυπέτα, χρυσέῃσιν ἐθείρῃσι κομόωντε.
χρυσὸν δ' αὐτὸς ἔδυνε περὶ χροΐ· γέντο δ' ἱμάσθλην
χρυσείην, εὔτυκτον, ἑοῦ δ' ἐπεβήσετο δίφρου·
βῆ δ' ἐλάαν ἐπὶ κύματ'· ἄταλλε δὲ κήτε' ὑπ' αὐτοῦ
πάντοθεν ἐκ κευθμῶν, οὐδ' ἠγνοίησεν ἄνακτα·
γηθοσύνῃ δὲ θάλασσα διΐστατο· τοὶ δὲ πέτοντο
ῥίμφα μάλ'· οὐδ' ὑπένερθε διαίνετο χάλκεος ἄξων·
τὸν δ' ἐς Ἀχαιῶν νῆας ἐΰσκαρθμοι φέρον ἵπποι.
Ἔστι δέ τι σπέος εὐρὺ βαθείης βένθεσι λίμνης,
μεσσηγὺς Τενέδοιο καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης·
ἔνθ' ἵππους ἔστησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
λύσας ἐξ ὀχέων, παρὰ δ' ἀμβρόσιον βάλεν εἶδαρ
ἔδμεναι· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας,
ἀῤῥήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν
νοστήσαντα ἄνακτα· ὁ δ' ἐς στρατὸν ᾤχετ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δὲ φλογὶ ἶσοι ἀολλέες ἠὲ θυέλλῃ,
Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτες ἕποντο,
ἄβρομοι, αὐΐαχοι· ἔλποντο δὲ νῆας Ἀχαιῶν
αἱρήσειν, κτενέειν δὲ παρ' αὐτόφι πάντας Ἀχαιούς.
ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος, ἐννοσίγαιος,
Ἀργείους ὤτρυνε, βαθείης ἐξ ἁλὸς ἐλθὼν,
εἰσάμενος Κάλχαντι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.
Αἴαντε πρώτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτώ·
Αἴαντε, σφὼ μέν τε σαώσετε λαὸν Ἀχαιῶν,
ἀλκῆς μνησαμένω, μηδὲ κρυεροῖο φόβοιο.

ἐξ ἁλὸς ἷζετ' ἰὼν, *consederat* jam ante, e mari egressus. — 20. ὀρέξατο, ὡρμᾶτο. fecit tres gressus; quarto gressu attigerat locum, quo tetenderat, Ægas.

21. Αἰγάς. de loco in maris fundo, in quo dei sedes esse narratur.—23. τιτύσκετο ἵππω. ἔτευε, proprie τοὺς ἱμάντας, jungendo eos currui. χαλκόποδε de robore, et γέντο ἱμάσθλην legitur, εἵλετο.

27. ἄταλλε, ἐσκίρτα, ἔπαιζε. Ipsum mare sensit dominum suum invehi, et exultando sulcum fecit sponte currui, qua ille incederet.

30. οὐδ' ὑπένερθε. Summæ cursus celeritatis notatio. — 41. ἄβρομοι, ἄγαν βρομοῦντες, βρέμοντες. αὐΐαχοι, ἄγαν ἰάχοντες. Fremitum et clamorem, qui Trojanis pugnam ineuntibus sollennis erat.—42. παρ' αὐτόφι. παρ' αὐτῷ sc. τῷ χώρῳ.---ἀτειρέα φωνήν. fortem, validam, ut non facile vociferando deficiat aut debilitetur.

47. Vos duo soli, Ajaces, Achivos internecione eripere potestis, si hac

ἄλλῃ μὲν γὰρ ἔγωγ' οὐ δείδια χεῖρας ἀάπτους
Τρώων, οἳ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ·
ἕξουσι γὰρ ἅπαντας ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί·
τῇ δὲ δὴ αἰνότατον περιδείδια, μή τι πάθωμεν,
ᾗ ῥ' ὅγ' ὁ λυσσώδης, φλογὶ εἴκελος, ἡγεμονεύει
Ἕκτωρ, ὃς Διὸς εὔχετ' ἐρισθενέος πάϊς εἶναι.
σφῶϊν δ' ὧδε θεῶν τις ἐνὶ φρεσὶ ποιήσειεν,
αὐτώ θ' ἑστάμεναι κρατερῶς, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους·
τῷ κε καὶ ἐσσύμενόν περ ἐρωήσαιτ' ἀπὸ νηῶν
ὠκυπόρων, εἰ καί μιν Ὀλύμπιος αὐτὸς ἐγείρει.
Ἦ, καὶ σκηπανίῳ γαιήοχος Ἐννοσίγαιος
ἀμφοτέρω κεκοπὼς πλῆσε μένεος κρατεροῖο,
γυῖα δὲ θῆκεν ἐλαφρὰ, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
αὐτὸς δ', ὥστ' ἴρηξ ὠκύπτερος ὦρτο πέτεσθαι,
ὅς ῥά τ' ἀπ' αἰγίλιπος πέτρης περιμήκεος ἀρθεὶς
ὁρμήσῃ πεδίοιο διώκειν ὄρνεον ἄλλο·
ὣς ἀπὸ τῶν ἤϊξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
τοῖϊν δ' ἔγνω πρόσθεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
αἶψα δ' ἄρ' Αἴαντα προσέφη Τελαμώνιον υἱόν·
Αἶαν, ἐπεί τις νῶϊ θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι,
μάντεϊ εἰδόμενος κέλεται παρὰ νηυσὶ μάχεσθαι·—
οὐ δ' ὅγε Κάλχας ἐστὶ, θεοπρόπος οἰωνιστής·
ἴχνια γὰρ μετόπισθε ποδῶν ἠδὲ κνημάων
ῥεῖ' ἔγνων ἀπιόντος, ἀρίγνωτοι δὲ θεοί περ·
καὶ δ' ἐμοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
μᾶλλον ἐφορμᾶται πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι,
μαιμώωσι δ' ἔνερθε πόδες καὶ χεῖρες ὕπερθε.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη Τελαμώνιος Αἴας·
οὕτω νῦν καὶ ἐμοὶ περὶ δούρατι χεῖρες ἄαπτοι
μαιμῶσι, καί μοι μένος ὤρορε· νέρθε δὲ ποσσὶν
ἔσσυμαι ἀμφοτέροισι· μενοινώω δὲ καὶ οἶος
Ἕκτορι Πριαμίδῃ ἄμοτον μεμαῶτι μάχεσθαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,

parte, qua Hector irrupit, fortiter pugnabitis.

55. ποιεῖν τινὶ ἐν φρεσὶν, pro ὑποθέσθαι, de monitu.—66. ἐν τοῖϊν, inter duo hos. —67. αἶψα δ' ἄρ'. statimque adeo, proinde.—68. ἐπεί τις—deest apodosis: agedum pugnemus fortiter: quandoquidem deus aliquis nos hortatur ad pugnandum.—71. ἴχνια γὰρ --gressum levem ac celerem. ῥεῖα jungi potest cum ἔγνων.—75. μαιμᾷν, ὁρμᾷν, de pedum et manuum impetu ad animi impetum pariter sponte se moventium.

78. καί μοι μένος ὤρορε, pro γίνεται,

χάρμῃ γηθόσυνοι, τήν σφι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ.
τόφρα δὲ τοὺς ὄπιθεν Γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιούς,
οἳ παρὰ νηυσὶ θοῇσιν ἀνέψυχον φίλον ἦτορ.
τῶν ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέῳ καμάτῳ φίλα γυῖα λέλυντο,
καί σφιν ἄχος κατὰ θυμὸν ἐγίνετο, δερκομένοισι
Τρῶας, τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ.
τοὺς οἵγ' εἰσορόωντες, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λεῖβον·
οὐ γὰρ ἔφαν φεύξεσθαι ὑπ' ἐκ κακοῦ. ἀλλ' Ἐνοσίχθων
ῥεῖα μετεισάμενος κρατερὰς ὤτρυνε φάλαγγας.
Τεῦκρον ἐπὶ πρῶτον καὶ Λήϊτον ἦλθε κελεύων,
Πηνέλεών θ' ἥρωα, Θόαντά τε, Δηΐπυρόν τε,
Μηριόνην τε, καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀϋτῆς·
τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἰδὼς, Ἀργεῖοι, κοῦροι νέοι, ὔμμιν ἔγωγε
μαρναμένοισι πέποιθα σαωσέμεναι νέας ἁμάς·
εἰ δ' ὑμεῖς πολέμοιο μεθήσετε λευγαλέοιο,
νῦν δὴ εἴδεται ἦμαρ, ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.
ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι,
δεινὸν, ὃ οὔποτ' ἔγωγε τελευτήσεσθαι ἔφασκον,
Τρῶας ἐφ' ἡμετέρας ἰέναι νέας· οἳ τοπάρος περ
φυζακινῇς ἐλάφοισιν ἐοίκεσαν, αἵτε καθ' ὕλην
θώων, πορδαλίων τε, λύκων τ' ἤϊα πέλονται,
αὔτως ἠλάσκουσαι, ἀνάλκιδες, οὐδ' ἔπι χάρμη·
ὣς Τρῶες τὸ πρίν γε μένος καὶ χεῖρας Ἀχαιῶν
μίμνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐναντίον, οὐδ' ἠβαιόν·
νῦν δὲ, ἑκὰς πόλιος, κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ, μάχονται,
ἡγεμόνος κακότητι, μεθημοσύνῃσί τε λαῶν,
οἳ, κείνῳ ἐρίσαντες, ἀμυνέμεν οὐκ ἐθέλουσι

νηῶν ὠκυπόρων, ἀλλὰ κτείνονται ἀν' αὐτάς.
ἀλλ' εἰ δὴ καὶ πάμπαν ἐτήτυμον αἴτιός ἐστιν
ἥρως Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
οὕνεκ' ἀπητίμησε ποδώκεα Πηλείωνα·
ἡμέας γ' οὔπως ἐστὶ μεθιέμεναι πολέμοιο,
ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον· ἀκεσταί τοι φρένες ἐσθλῶν.
ὑμεῖς δ' οὐκέτι καλὰ μεθίετε θούριδος ἀλκῆς,
πάντες ἄριστοι ἐόντες ἀνὰ στρατόν. οὐδ' ἂν ἔγωγε
ἀνδρὶ μαχεσσαίμην, ὅστις πολέμοιο μεθίει,
λυγρὸς ἐών· ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι πέρι κῆρι.
ὦ πέπονες, τάχα δή τι κακὸν ποιήσετε μεῖζον
τῇδε μεθημοσύνῃ. ἀλλ' ἐν φρεσὶ θέσθε ἕκαστος
αἰδῶ καὶ νέμεσιν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν.
Ἕκτωρ δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴν ἀγαθὸς πολεμίζει
καρτερός· ἔῤῥηξεν δὲ πύλας καὶ μακρὸν ὀχῆα.
Ὥς ῥα κελευτιόων Γαιήοχος ὦρσεν Ἀχαιούς.
ἀμφὶ δ' ἄρ' Αἴαντας δοιοὺς ἵσταντο φάλαγγες
καρτεραὶ, ἃς οὔτ' ἄν κεν Ἄρης ὀνόσαιτο μετελθὼν,
οὔτε κ' Ἀθηναίη λαοσσόος· οἱ γὰρ ἄριστοι
κρινθέντες Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα δῖον ἔμιμνον,
φράξαντες δόρυ δουρὶ, σάκος σάκεϊ προθελύμνῳ·
ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνήρ·
ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι
νευόντων· ὣς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν·
ἔγχεα δὲ πτύσσοντο θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
σειόμεν'· οἱ δ' ἰθὺς φρόνεον, μέμασαν δὲ μάχεσθαι.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες, ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ
ἀντικρὺ μεμαώς· ὀλοοίτροχος ὣς ἀπὸ πέτρης,
ὅντε κατὰ στεφάνης ποταμὸς χειμάῤῥοος ὤσῃ,

ὁρμᾶται, animus concitatur.—82. χάρμῃ γηθόσυνοι. videtur proprius vocis χάρμης significatus hic esse: impatiens cupido et ardor pugnandi.

83. τοὺς ὄπιθεν, qui longius versus mare fugerant, ibique recipiebant se, ἀνέψυχον ἑαυτούς.—85. τῶν ῥα. τούτων ἄρα. hi et viribus erant exhausti et dolore animi percussi.—90. ῥεῖα ὤτρυνε κελεύων, idem quod ὀτρύνων, ἐποτρύνων vs. 94.—95. αἰδὼς sc. ἔστω, αἰδεῖσθε. pudorem servate. (non, *pudeat vos!*) vos estis illi, quibus fortiter pugnantibus confido naves nos nostras servare posse. At si—96. πέποιθα. *confido*, non, confidebam. — 100. τελευτήσεσθαι simpl. eventurum esse, locum esse habiturum.

103. λύκων ἤϊα, nunc τὰ ἑλώρια, præda.

104. αὔτως ἠλάσκουσαι temere vagantes, tanquam consilii inopes et pavidæ. οὐδ' ἐπὶ χάρμῃ sc. οὖσαι. οὐκ ἐπὶ, εἰς, πρὸς μάχην, οὐ μάχιμαι. non ad pugnam idonei.—108. ἡγεμόνος κακότητι, κακίᾳ, δειλίᾳ, ignavia Agamemnonis, qui virtute sua hanc fugam avertere debebat.—109. κείνῳ ἐρίσαντες, μεμφόμενοι Ἀγαμέμνονι.

110. non student propulsare hostes a navibus: ἀμύνειν scil. τοὺς Τρῶας ἀπὸ τῶν νεῶν. ἀλλὰ κτείνονται ἀν' αὐτάς.

111. ἀλλ' εἰ δὴ, at sane, etiamsi.

113. οὕνεκ' ἀπητίμησε, simpl. pro ἠτίμησε, injuria affecit. — 115. ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον, injuriam Achilli factam reparando ejus iram placemus.

117. μάχεσθαι est μέμφεσθαι.—120. Mox sane—certe enim—Hector nempe.

122. νέμεσις est indignatio præ pudore.

130. φράξαντες δόρυ δουρί. φράσσειν est πυκνοῦν, quasi hastam apposita hasta alia densare.—131. ἔρειδε. ἀσπὶς ἐπέρειδεν ἀσπίδα, fulciebat, sustinebat, pro vulgari, ἥπτετο, *attingebat*; admotus erat clipeus clipeo artissime, ut ei quasi inniteretur.—132. κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι, galeæ quæ habent splendentes conos.—134. ἔγχεα δὲ πτύσσοντο—σειόμενα, κραδαινόμενα, *curvabant, crispabant se*, quippe teretes et longæ.—135. ἰθὺς φρόνεον, pro vulgari ἐφρόνεον ἰέναι ἰθύς.

136. προὔτυψαν, *procurrebant*.

138. κατὰ στεφάνης, *ab extrema mon-*

ῥήξας ἀσπέτῳ ὄμβρῳ ἀναιδέος ἔχματα πέτρης,
ὕψι τ' ἀναθρώσκων πέτεται, κτυπέει δέ θ' ὑπ' αὐτοῦ
ὕλη· ὁ δ' ἀσφαλέως θέει ἔμπεδον, ὄφρ' ἂν ἵκηται
ἰσόπεδον, τότε δ' οὔτι κυλίνδεται, ἐσσύμενός περ·
ὣς Ἕκτωρ εἵως μὲν ἀπείλει, μέχρι θαλάσσης
ῥεῖά δ' ἐλεύσεσθαι κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,
κτείνων· ἀλλ' ὅτε δὴ πυκινῇς ἐνέκυρσε φάλαγξι,
στῆ ῥα μάλ' ἐγχριμφθείς· οἱ δ' ἀντίοι υἷες Ἀχαιῶν,
νύσσοντες ξίφεσί τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν,
ὦσαν ἀπὸ σφείων· ὁ δὲ χασσάμενος πελεμίχθη,
ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Τρώεσσι γεγωνώς·
  Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
παρμένετ'· οὔτοι δηρὸν ἐμὲ σχήσουσιν Ἀχαιοὶ,
καὶ μάλα πυργηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύναντες·
ἀλλ', ὀΐω, χάσσονται ὑπ' ἔγχεος, εἰ ἐτεόν με
ὦρσε θεῶν ὥριστος, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
  Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Δηΐφοβος δ' ἐν τοῖσι μέγα φρονέων ἐβεβήκει
Πριαμίδης, πρόσθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
κοῦφα ποσὶ προβιβὰς, καὶ ὑπασπίδια προποδίζων.
Μηριόνης δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην
ταυρείην, τῆς δ' οὔτι διήλασεν, ἀλλὰ πολὺ πρὶν
ἐν καυλῷ ἐάγη δολιχὸν δόρυ· Δηΐφοβος δὲ
ἀσπίδα ταυρείην σχέθ' ἀπὸ ἕο, δεῖσε δὲ θυμῷ
ἔγχος Μηριόναο δαΐφρονος· αὐτὰρ ὅγ' ἥρως
ἂψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, χώσατο δ' αἰνῶς
ἀμφότερον, νίκης τε, καὶ ἔγχεος, ὃ ξυνέαξε.
βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας Ἀχαιῶν,

tis ora.—139. ἀναιδέος πέτρης, *ingentis.*—141. ἀσφαλέως, ita ut nihil ruentem sustineat ac moretur, ἀνεμποδίστως. (ut nihil faciat eum σφάλλεσθαι, ita ut nec offendat et aberret).—142. τότε δ' οὔτι. subsistit in motu.—143. εἵως, pro τέως.—145. κτείνων, *cædendo*, cum strage Achivorum.—146. ἐγχριμφθεὶς, quasi illisus. — 148. χασσάμενος πελεμίχθη, undique turba urgentium pressus hastis undique pulsatur recedendo.—152. πυργηδὸν, respicit phalangem, ordinibus densis ac firmatis incedentem.—153. ὑπ' ἔγχεος ut sæpe pro διὰ, cum significatione necessitatis cui succumbitur.

158. Deiphobus κοῦφα ποσὶ προβιβὰς, καὶ ὑπασπίδια προποδίζων. incessus levis, agilis, adeoque animosi, cum alacritate, et sine trepidatione ; caute tamen ; itaque cernis eum pedem anto pedem ponere, ὑπασπίδια, pro ὑπασπιδίως, h. e. ὑπὸ τῆς ἀσπίδος.—161. ἀσπίδα ταυρείην.

162. Meriones οὐ διήλασε τὸ δόρυ διὰ τῆς ἀσπίδος, ἀλλὰ τὸ δόρυ ἐάγη in hastili.

οἰσόμενος δόρυ μακρὸν, ὅ οἱ κλισίηφι λέλειπτο.
οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
  Τεῦκρος δὲ πρῶτος Τελαμώνιος ἄνδρα κατέκτα
Ἴμβριον αἰχμητὴν, πολυΐππου Μέντορος υἱόν·
ναῖε δὲ Πήδαιον, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν,
κούρην δὲ Πριάμοιο νόθην ἔχε Μηδεσικάστην·
αὐτὰρ ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσι·
ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ· ὁ δέ μιν τίει ἶσα τέκεσσι.
τόν ῥ' υἱὸς Τελαμῶνος ὑπ' οὔατος ἔγχεϊ μακρῷ
νύξ', ἐκ δ' ἔσπασεν ἔγχος· ὁ δ' αὖτ' ἔπεσε, μελίη ὣς,
ἥτ', ὄρεος κορυφῇ ἕκαθεν περιφαινομένοιο,
χαλκῷ ταμνομένη, τέρενα χθονὶ φύλλα πελάσσῃ·
ὣς πέσεν· ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
Τεῦκρος δ' ὡρμήθη, μεμαὼς ἀπὸ τεύχεα δῦσαι·
Ἕκτωρ δ' ὁρμηθέντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
τυτθόν· ὁ δ' Ἀμφίμαχον, Κτεάτου υἷ' Ἀκτορίωνος,
νισσόμενον πόλεμόνδε, κατὰ στῆθος βάλε δουρί·
δούπησε δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἕκτωρ δ' ὡρμήθη κόρυθα κροτάφοις ἀραρυῖαν
κρατὸς ἀφαρπάξαι μεγαλήτορος Ἀμφιμάχοιο·
Αἴας δ' ὁρμηθέντος ὀρέξατο δουρὶ φαεινῷ
Ἕκτορος· ἀλλ' οὔπη χρὼς εἴσατο, πᾶς δ' ἄρα χαλκῷ
σμερδαλέῳ κεκάλυφθ'· ὁ δ' ἄρ' ἀσπίδος ὀμφαλὸν οὖτα,
ὦσε δέ μιν σθένεϊ μεγάλῳ· ὁ δὲ χάσσατ' ὀπίσσω
νεκρῶν ἀμφοτέρων· τοὺς δ' ἐξείρυσσαν Ἀχαιοί.
Ἀμφίμαχον μὲν ἄρα Στίχιος, δῖός τε Μενεσθεὺς,
ἀρχοὶ Ἀθηναίων, κόμισαν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν·
Ἴμβριον αὖτ' Αἴαντε, μεμαότε θούριδος ἀλκῆς.
ὥστε δύ' αἶγα λέοντε, κυνῶν ὕπο καρχαροδόντων
ἁρπάξαντε, φέρητον ἀνὰ ῥωπήϊα πυκνὰ,
ὑψοῦ ὑπὲρ γαίης μετὰ γαμφηλῇσιν ἔχοντε·
ὥς ῥα τὸν ὑψοῦ ἔχοντε δύω Αἴαντε κορυστὰ

163. δεῖσε δὲ pro γάρ.—177. τόν ῥ' "*hunc, inquam,* hunc *utique.*"

186. νισσόμενον πόλεμόνδε. a navibus in pugnam progressum.—191. οὔπη χρὼς εἴσατο. nusquam nuda corporis pars conspici poterat.—192. οὖτα, percussit.—195. ἄρα. *Scilicet.*—197. μεμαότε θούριδος ἀλκῆς pro μάχης.—198. κυνῶν ὕπο ἁρπάξαντε, quod serius ὑφαρπάζειν τοῖς κυσί. Videtur de capra silvestri esse accipiendum.

τεύχεα συλήτην· κεφαλὴν δ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς
κόψεν 'Οϊλιάδης, κεχολωμένος 'Αμφιμάχοιο·
ἧκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἑλιξάμενος δι' ὁμίλου,
Ἕκτορι δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν ἐν κονίῃσι.
Καὶ τότε δὴ πέρι κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη,
υἱωνοῖο πεσόντος ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
βῆ δ' ἰέναι παρά τε κλισίας καὶ νῆας 'Αχαιῶν,
ὀτρυνέων Δαναοὺς, Τρώεσσι δὲ κήδε' ἔτευχεν.
'Ιδομενεὺς δ' ἄρα οἱ δουρικλυτὸς ἀντεβόλησεν,
ἐρχόμενος παρ' ἑταίρου, ὅ οἱ νέον ἐκ πολέμοιο
ἦλθε, κατ' ἰγνύην βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ·
τὸν μὲν ἑταῖροι ἔνεικαν, ὁ δ' ἰητροῖς ἐπιτείλας
ἤϊεν ἐκ κλισίης· ἔτι γὰρ πολέμοιο μενοίνα
ἀντιάαν. τὸν δὲ προσέφη κρείων 'Ενοσίχθων,
εἰσάμενος φθογγὴν 'Ανδραίμονος υἷϊ Θόαντι,
ὃς πάσῃ Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Αἰτωλοῖσιν ἄνασσε, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ·
'Ιδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαὶ
οἴχονται, τὰς Τρωσὶν ἀπείλεον υἷες 'Αχαιῶν;
Τὸν δ' αὖτ' 'Ιδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
ὦ Θόαν, οὔτις ἀνὴρ νῦν γ' αἴτιος, ὅσσον ἔγωγε
γιγνώσκω· πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα πτολεμίζειν·
οὔτε τινὰ δέος ἴσχει ἀκήριον, οὔτε τις ὄκνῳ
εἴκων, ἀνδύεται πόλεμον κακόν· ἀλλά που οὕτω
μέλλει δὴ φίλον εἶναι ὑπερμενέϊ Κρονίωνι,
νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' 'Αχαιούς.
ἀλλὰ, Θόαν· καὶ γὰρ τὸ πάρος μενεδήϊος ἦσθα,
ὀτρύνεις δὲ καὶ ἄλλον, ὅθι μεθιέντα ἴδηαι·
τῷ νῦν μήτ' ἀπόληγε, κέλευέ τε φωτὶ ἑκάστῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
'Ιδομενεῦ, μὴ κεῖνος ἀνὴρ ἔτι νοστήσειεν
ἐκ Τροίης, ἀλλ' αὖθι κυνῶν μέλπηθρα γένοιτο,
ὅς τις ἐπ' ἤματι τῷδε ἑκὼν μεθίῃσι μάχεσθαι.
ἀλλ' ἄγε, τεύχεα δεῦρο λαβὼν ἴθι· ταῦτα δ' ἅμα χρὴ
σπεύδειν· αἴκ' ὄφελός τι γενώμεθα καὶ δύ' ἐόντε.

206. ἐχολώθη πέρι (περισσῶς, valde, ἐν) κῆρι.—224. δέος ἀκήριον, exanimans. 226. μέλλει. ἔοικε.—230. μήτ' ἀπόληγε sc. μάχης vel μαχόμενος.—233. κυνῶν μέλπηθρα, μέλπηθρον, παίγνιον, *ludibrium*. — 235. ταῦτα δ' ἅμα χρὴ σπεύδειν. χρὴ ἡμᾶς σπεύδειν ταῦτα, τοῦτο. ἅμα, *oportet hoc properari, parari, pariter ab utroque*.—236. αἴκ' ὄφελός τι γενώμεθα. an, h. e. ut, *prodesse aliquo modo possimus* sc. ad fortunam pugnæ in alteram partem inclinandam.—237. συμφερτὴ δ' ἀ. *Est etiam imbellium hominum virtus aliqua, si modo illa a pluribus conjunctim adhibeatur.*

239. ἀμπόνον, ἀνὰ τὴν μάχην.

συμφερτὴ δ' ἀρετὴ πέλει ἀνδρῶν, καὶ μάλα λυγρῶν·
νῶϊ δὲ καί κ' ἀγαθοῖσιν ἐπισταίμεσθα μάχεσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἀμπόνον ἀνδρῶν·
'Ιδομενεὺς δ' ὅτε δὴ κλισίην εὔτυκτον ἵκανε,
δύσετο τεύχεα καλὰ περὶ χροΐ, γέντο δὲ δοῦρε·
βῆ δ' ἴμεν ἀστεροπῇ ἐναλίγκιος, ἥν τε Κρονίων
χειρὶ λαβὼν ἐτίναξεν ἀπ' αἰγλήεντος 'Ολύμπου,
δεικνὺς σῆμα βροτοῖσιν, ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαί·
ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
Μηριόνης δ' ἄρα οἱ, θεράπων ἐῢς, ἀντεβόλησεν,
ἐγγὺς ἔτι κλισίης· μετὰ γὰρ δόρυ χάλκεον ἤει
οἰσόμενος· τὸν δὲ προσέφη σθένος 'Ιδομενῆος·
Μηριόνη, Μόλου υἱὲ, πόδας ταχὺ, φίλταθ' ἑταίρων,
τίπτ' ἦλθες πόλεμόν τε λιπὼν καὶ δηϊοτῆτα;
ἠέ τι βέβληαι, βέλεος δέ σε τείρει ἀκωκή;
ἠέ τευ ἀγγελίης μετ' ἔμ' ἤλυθες; οὐδέ τοι αὐτὸς
ἧσθαι ἐνὶ κλισίῃσι λιλαίομαι, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
'Ιδομενεῦ, Κρητῶν βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
ἔρχομαι, εἴ τι τοι ἔγχος ἐνὶ κλισίῃσι λέλειπται,
οἰσόμενος· τό νυ γὰρ κατεάξαμεν, ὃ πρὶν ἔχεσκον,
ἀσπίδα Δηϊφόβοιο βαλὼν ὑπερηνορέοντος.
Τὸν δ' αὖ τ' 'Ιδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
δούρατά γ', αἴκ' ἐθέλῃσθα, καὶ ἓν, καὶ εἴκοσι δήεις,
ἑσταότ' ἐν κλισίῃ πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
Τρώϊα, τὰ κταμένων ἀποαίνυμαι· οὐ γὰρ ὀΐω
ἀνδρῶν δυσμενέων ἑκὰς ἱστάμενος πολεμίζειν.
τῷ μοι δούρατά τ' ἔστι, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
καὶ κόρυθες, καὶ θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
καί τοι ἐμοὶ παρά τε κλισίῃ καὶ νηΐ μελαίνῃ
πόλλ' ἔναρα Τρώων· ἀλλ' οὐ σχεδόν ἐστιν ἑλέσθαι.
οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἐμέ φημι λελασμένον ἔμμεναι ἀλκῆς,

253. At et ipse sponte mea propero reditum in aciem.—256. εἴ τί τοι ἔγχος. accipitur τοι tibi.—265. θώρηκες λαμπρὸν γανόωντες. στίλβοντες. γανᾷν nunc renidere. ut μειδιᾷν. γελᾷν.—269. λελασμένον ἀλκῆς, qui non habet, qui caret: ut contra μνᾶσθαι ἀρετῆς, habere.

ἀλλὰ μετὰ πρώτοισι μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
ἵσταμαι, ὁππότε νεῖκος ὀρώρηται πολέμοιο.
ἄλλον πού τινα μᾶλλον Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
λήθω μαρνάμενος, σὲ δὲ ἴδμεναι αὐτὸν ὀΐω.
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
οἶδ' ἀρετὴν οἷός ἐσσι· τί σε χρὴ ταῦτα λέγεσθαι;
εἰ γὰρ νῦν παρὰ νηυσὶ λεγοίμεθα πάντες ἄριστοι
ἐς λόχον, ἔνθα μάλιστ' ἀρετὴ διαείδεται ἀνδρῶν,
ἔνθ' ὅ τε δειλὸς ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος, ἐξεφαάνθη·
τοῦ μὲν γάρ τε κακοῦ τρέπεται χρὼς ἄλλυδις ἄλλῃ·
οὐδέ οἱ ἀτρέμας ἦσθαι ἐρητύετ' ἐν φρεσὶ θυμὸς,
ἀλλὰ μετοκλάζει, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρους πόδας ἵζει·
ἐν δέ τέ οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει,
Κῆρας ὀϊομένῳ· πάταγος δέ τε γίνετ' ὀδόντων·
τοῦ δ' ἀγαθοῦ οὔτ' ἂρ τρέπεται χρὼς, οὔτε τὶ λίην
ταρβεῖ, ἐπειδὰν πρῶτον ἐσίζηται λόχον ἀνδρῶν,
ἀρᾶται δὲ τάχισκα μιγήμεναι ἐν δαῒ λυγρῇ·
οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο·
εἴ περ γάρ κε βλεῖο πονεύμενος, ἠὲ τυπείης,
οὐκ ἂν ἐν αὐχέν' ὄπισθε πέσοι βέλος, οὐδ' ἐνὶ νώτῳ,
ἀλλά κεν ἢ στέρνων, ἢ νηδύος, ἀντιάσειε,
πρόσσω ἱεμένοιο, μετὰ προμάχων ὀαριστύν.
ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, νηπύτιοι ὥς,
ἑσταότες, μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ·
ἀλλὰ σύ γε κλισίηνδε κιὼν ἕλευ ὄβριμον ἔγχος.
Ὣς φάτο· Μηριόνης δὲ, θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
καρπαλίμως κλισίηθεν ἀνείλετο χάλκεον ἔγχος,
βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα, μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
οἷος δὲ βροτολοιγὸς Ἄρης πόλεμόνδε μέτεισι,
τῷ δὲ Φόβος, φίλος υἱὸς, ἅμα κρατερὸς καὶ ἀταρβὴς

271. *νεῖκος πολέμοιο, φυλόπιδος, ἔριδος,* pro *μάχη ἐγείρεται.*

277. *διαείδεται, perspicitur, cognoscitur. φαίνεται. γνωρίζεται.* mox *ἐξεφαάνθη.*

279. *ἄλλυδις ἄλλῃ,* pro *ἄλλοτε ἄλλως.*

281. *μετοκλάζει alternis genua mutando subsidit.* modo uni, modo alteri calci insidet; ominatur mortem, *οἴεται κῆρας.*

285. *ἐπειδὰν πρῶτον. ex quo semel. cum primum. καθισθῇ ἐν τῇ ἐνέδρᾳ, ἵζηται εἰς λόχον.*—287. *οὐκ ὄνοιτο.* sc. *τις. οὐ μέμφοιτο,* immo vero, unusquisque probet, miretur. — 288. *βλεῖο πονεύμενος. βληθείης μαχόμενος.*—289. non inhonesto vulnere percussus eris; sed—290. *adverso vulnere. τὸ βέλος ἀντιάσειε στέρνων.*

291. *μετὰ προμάχων ὀαριστύν. in conflictu,* congressu eorum qui ante primam aciem pugnant.—293. *ὑπερφιάλως inique.*

297. *μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.* toto animo in pugnam intentus, de pugna sollicitus.

ἕσπετο, ὅστ' ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν·
τὼ μὲν ἄρ' ἐκ Θρῄκης Ἐφύρους μέτα θωρήσσεσθον,
ἠὲ μετὰ Φλέγυας μεγαλήτορας· οὐδ' ἄρα τώγε
ἔκλυον ἀμφοτέρων, ἑτέροισι δὲ κῦδος ἔδωκαν·
τοῖοι Μηριόνης τε καὶ Ἰδομενεὺς, ἀγοὶ ἀνδρῶν,
ἤϊσαν ἐς πόλεμον, κεκορυθμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
τὸν καὶ Μηριόνης πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Δευκαλίδη, πῆ τ' ἂρ μέμονας καταδῦναι ὅμιλον;
ἢ ἐπὶ δεξιόφι παντὸς στρατοῦ, ἢ ἀνὰ μέσσους,
ἢ ἐπ' ἀριστερόφιν; ἐπεὶ οὔποθι ἔλπομαι οὕτω
δεύεσθαι πολέμοιο καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Τὸν δ' αὖτ' Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἀντίον ηὔδα·
νηυσὶ μὲν ἐν μέσσῃσιν ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἄλλοι,
Αἴαντές τε δύω, Τεῦκρός θ', ὃς ἄριστος Ἀχαιῶν
τοξοσύνῃ, ἀγαθὸς δὲ καὶ ἐν σταδίῃ ὑσμίνῃ·
οἵ μιν ἄδην ἐλόωσι καὶ ἐσσύμενον πολέμοιο,
Ἕκτορα Πριαμίδην, καὶ εἰ μάλα καρτερός ἐστιν.
αἰπύ οἱ ἐσσεῖται, μάλα περ μεμαῶτι μάχεσθαι,
κείνων νικήσαντι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,
νῆας ἐνιπρῆσαι, ὅτε μὴ αὐτός γε Κρονίων
ἐμβάλοι αἰθόμενον δαλὸν νήεσσι θοῇσιν·
ἀνδρὶ δέ κ' οὐκ εἴξειε μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
ὃς θνητός τ' εἴη, καὶ ἔδοι Δημήτερος ἀκτὴν,
χαλκῷ τε ῥηκτὸς, μεγάλοισί τε χερμαδίοισιν·
οὐδ' ἂν Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι χωρήσειεν,
ἔν γ' αὐτοσταδίῃ· ποσὶ δ' οὔπως ἐστὶν ἐρίζειν.
νῶϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστέρ' ἔχε στρατοῦ, ὄφρα τάχιστα
εἴδομεν, ἠέ τῳ εὖχος ὀρέξομεν, ἠέ τις ἡμῖν.
Ὣς φάτο· Μηριόνης δὲ, θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
ἦρχ' ἴμεν, ὄφρ' ἀφίκοντο κατὰ στρατὸν, ᾗ μιν ἀνώγει.
οἱ δ', ὡς Ἰδομενῆα ἴδον, φλογὶ εἴκελον ἀλκὴν,
αὐτὸν καὶ θεράποντα σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι,

303. *ἔκλυον* pro *κλύουσιν, ἀλλὰ διδόασι νίκην τοῖς ἑτέροις, etsi utrinque invocatus Mars alterutri tantum victoriam largitur.*

308, 9. *ἐπὶ δεξιόφιν* pro *ἐπὶ τὸ δεξιόν.* et *ἐπὶ τὸ ἀριστερόν.*

314. *ἐν σταδίῃ ὑσμίνῃ, μάχῃ,* pugna stataria, in qua hastæ usus est.—315. *οἵ μιν ἐλόωσιν (εἰς) ἄδην, εἰς κόρον, πολέμοιο, καὶ (καίπερ) ἐσσύμενον. qui illum adducant ad tædium pugnandi, fatigent et ad incitas redigant,* etsi *ἐσσύμενον (πολέμου ἕνεκα) ruentem ad pugnandum.* — 326. *νῶϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστερὰ στρατοῦ ἔχε.* tende mihi, *ἡμῖν,* ad lævam castrorum. *ἔχειν,* pro *ὁρμᾶσθαι, ἰέναι.*—329. *ᾗ μιν ἀνώγει* scil. *ἰέναι, ἔχειν.*

κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον· ἐπ' αὐτῷ πάντες ἔβησαν·
τῶν δ' ὁμὸν ἵστατο νεῖκος, ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν.
ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ λιγέων ἀνέμων σπέρχωσιν ἄελλαι
ἤματι τῷ, ὅτε τε πλείστη κόνις ἀμφὶ κελεύθους,
οἵ τ' ἄμυδις κονίης μεγάλην ἱστᾶσιν ὁμίχλην·
ὣς ἄρα τῶν ὁμόσ' ἦλθε μάχη, μέμασαν δ' ἐνὶ θυμῷ
ἀλλήλους καθ' ὅμιλον ἐναιρέμεν ὀξέϊ χαλκῷ·
ἔφριξε δὲ μάχη φθισίμβροτος ἐγχείῃσι
μακρῇς, ἃς εἶχον ταμεσίχροας· ὄσσε δ' ἄμερδεν
αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἄπο λαμπομενάων,
θωρήκων τε νεοσμήκτων, σακέων τε φαεινῶν,
ἐρχομένων ἄμυδις· μάλα κε θρασυκάρδιος εἴη,
ὃς τότε γηθήσειεν ἰδὼν πόνον, οὐδ' ἀκάχοιτο.
  Τὼ δ', ἀμφὶς φρονέοντε, δύω Κρόνου υἷε κραταιὼ
ἀνδράσιν ἡρώεσσι τετεύχετον ἄλγεα λυγρά.
Ζεὺς μὲν ἄρα Τρώεσσι καὶ Ἕκτορι βούλετο νίκην,
κυδαίνων Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· οὐδ' ὅγε πάμπαν
ἤθελε λαὸν ὀλέσθαι Ἀχαιϊκὸν Ἰλιόθι πρό·
ἀλλὰ Θέτιν κύδαινε καὶ υἱέα καρτερόθυμον.
Ἀργείους δὲ Ποσειδάων ὀρόθυνε μετελθὼν
λάθρῃ, ὑπεξαναδὺς πολιῆς ἁλός· ἤχθετο γάρ ῥα
Τρωσὶν δαμναμένους, Διῒ δὲ κρατερῶς ἐνεμέσσα.
ἦ μὰν ἀμφοτέροισιν ὁμὸν γένος, ἠδ' ἴα πάτρη,
ἀλλὰ Ζεὺς πρότερος γεγόνει καὶ πλείονα ᾔδη.
τῷ ῥα καὶ ἀμφαδίην μὲν ἀλεξέμεναι ἀλέεινε,
λάθρῃ δ' αἰὲν ἔγειρε κατὰ στρατὸν, ἀνδρὶ ἐοικώς·
τὼ δ' ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο
πεῖραρ, ἐπαλλάξαντες, ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν,

332. κεκλόμενοι καθ' ὅμιλον. mutuo se cohortando in pugna in eum irruerunt cuncti.—333. ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσι. in intervallo inter vallum et naves; ante naves, quarum puppes in terram spectabant.—334. σπέρχωσιν ruunt, ingruunt.—336. οἵ τ' sc. ἄνεμοι.—337. ὣς ἄρα τῶν ὁμόσ' ἦλθε μάχη. sic horum conflictus fiebat; talis erat: μέμασαν δ' ἐνὶ θυμῷ, et toto animo ruebant in cædes mutuas.

345. τὼ δ', ἀμφὶς φρονέοντε, diversas partes tuentes. Alias δίχα φρονεῖν. Oppositum est ὁμοφρονεῖν.—346. τετεύχετον ἄλγεα λυγρά· ἐτεύχετον illi, pararunt mala fœda, vulnera et cædes, pugnantibus.—350. κύδαινε, κυδαίνειν ἤθελε, deæ dignitatem vindicando, dum ulciscitur injuriam filio factam.

351. ἐξαναδὺς ἁλός. Neptunus, qui eo consilio e mari emerserat, ὀρόθυνε Ἀχαιοὺς, et retrahe huc, ut feci, λάθρῃ.

354. ἦ μὰν ἀμφοτέροισι—ἴα πάτρη. stirps, gens, eadem.

357. λάθρῃ δ' αἰὲν ἔγειρε scil. μάχην, πόλεμον, μένος, νεῖκος.—358, 9. Junge: τὼ δὲ, Jupiter et Neptunus, ἐπετάνυσσαν

ἄρρηκτόν τ' ἄλυτόν τε, τὸ πολλῶν γούνατ' ἔλυσεν.
  Ἔνθα, μεσαιπόλιός περ ἐὼν, Δαναοῖσι κελεύσας
Ἰδομενεὺς, Τρώεσσι μετάλμενος ἐν φόβον ὦρσε·
πέφνε γὰρ Ὀθρυονῆα, Καβησόθεν ἔνδον ἐόντα,
ὅς ῥα νέον πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει·
ᾔτεε δὲ Πριάμοιο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Κασσάνδρην, ἀνάεδνον· ὑπέσχετο δὲ μέγα ἔργον,
ἐκ Τροίης ἀέκοντας ἀπωσέμεν υἷας Ἀχαιῶν·
τῷ δ' ὁ γέρων Πρίαμος ὑπό τ' ἔσχετο, καὶ κατένευσε,
δωσέμεναι· ὁ δὲ μάρναθ', ὑποσχεσίῃσι πιθήσας.
Ἰδομενεὺς δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν ὕψι βιβάντα τυχών· οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
χάλκεος, ὃν φορέεσκε· μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξε·
δούπησε δὲ πεσών· ὁ δ' ἐπεύξατο, φώνησέν τε·
  Ὀθρυονεῦ, πέρι δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων,
εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις, ὅσ' ὑπέστης
Δαρδανίδῃ Πριάμῳ· ὁ δ' ὑπέσχετο θυγατέρα ἥν.
καί κέ τοι ἡμεῖς ταῦτά γ' ὑποσχόμενοι τελέσαιμεν·
δοῖμεν δ' Ἀτρείδαο θυγατρῶν εἶδος ἀρίστην,
Ἄργεος ἐξαγαγόντες, ὀπυιέμεν· εἴ κε σὺν ἄμμιν
Ἰλίου ἐκπέρσῃς εὖ ναιόμενον πτολίεθρον.
ἀλλ' ἕπευ, ὄφρ' ἐπὶ νηυσὶ συνώμεθα ποντοπόροισιν
ἀμφὶ γάμῳ· ἐπεὶ οὔτοι ἐεδνωταὶ κακοί εἰμεν.
  Ὣς εἰπὼν, ποδὸς εἷλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην
ἥρως Ἰδομενεύς. τῷ δ' Ἄσιος ἦλθεν ἀμύντωρ,
πεζὸς πρόσθ' ἵππων· τὼ δὲ πνείοντε κατ' ὤμων
αἰὲν ἔχ' ἡνίοχος θεράπων· ὁ δὲ ἵετο θυμῷ
Ἰδομενῆα βαλεῖν· ὁ δέ μιν φθάμενος βάλε δουρὶ
λαιμὸν ὑπ' ἀνθερεῶνα, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
ἤριπε δ', ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωῒς,
ἠὲ πίτυς βλωθρὴ, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες

ἀμφοτέροις πεῖραρ ἔριδος καὶ πολέμου, ἐπαλλάξαντες. πεῖραρ, πεῖρας, τέλος, est ora funis, h. l. pro plurali, πείρατα.

361. μεσαιπόλιος qui jam sparsim mixtos habet canos.—362. ἐνῶρσε φόβον, ἐνέβαλε φυγήν.—364. πολέμοιο μετὰ κλέος εἰληλούθει. audita fama de bello.

365. ᾔτει δέ. petierat autem.—366. ἀνάεδνον. ut ipse nulla ἕδνα daret.

369. ὑποσχεσίῃσι πιθήσας erectus spe Cassandræ sibi pactæ.—370. (κατ') αὐτοῖο τιτύσκετο. et τυχὼν sc. αὐτοῦ, non τυχὼν βιβάντα.—374. αἰνίζομαι, prædicandum esse censeo, vel prædicabo.

381. ὄφρα συνώμεθα ἀμφὶ γάμῳ paciscamur.

388. βάλε μιν (κατὰ) λαιμόν, in gutture sub mento.—389. ἀχερωΐς, populus alba, ἡ λεύκη.—390. βλωθρὴ, procera a βλῶ, βλῶμι, βλώσκω, h. προβάλλω.

ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι, νήϊον εἶναι·
ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς,
βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
ἐκ δέ οἱ ἡνίοχος πλήγη φρένας, ἃς πάρος εἶχεν·
οὐδ' ὅγε τόλμησεν, δηΐων ὑπὸ χεῖρας ἀλύξας,
ἂψ ἵππους στρέψαι. τὸν δ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης
δουρὶ μέσον περόνησε τυχών· οὐδ' ἤρκεσε θώρηξ
χάλκεος, ὃν φορέεσκε· μέσῃ δ' ἐν γαστέρι πῆξεν.
αὐτὰρ ὅγ' ἀσθμαίνων εὐεργέος ἔκπεσε δίφρου·
ἵππους δ' Ἀντίλοχος, μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς,
ἐξέλασε Τρώων μετ' ἐϋκνήμιδας Ἀχαιούς.
Δηΐφοβος δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθεν Ἰδομενῆος,
Ἀσίου ἀχνύμενος, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
Ἰδομενεύς· κρύφθη γὰρ ὑπ' ἀσπίδι πάντοσ' ἐΐσῃ,
τὴν ἄρ' ὅγε ῥινοῖσι βοῶν καὶ νώροπι χαλκῷ
δινωτὴν φορέεσκε, δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν·
τῇ ὕπο πᾶς ἐάλη, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος·
καρφαλέον δέ οἱ ἀσπὶς ἐπιθρέξαντος ἄϋσεν
ἔγχεος· οὐδ' ἅλιόν ῥα βαρείης χειρὸς ἀφῆκεν,
ἀλλ' ἔβαλ' Ἱππασίδην Ὑψήνορα, ποιμένα λαῶν,
ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων· εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε.
Δηΐφοβος δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Οὐ μὰν αὖτ' ἄτιτος κεῖτ' Ἄσιος· ἀλλά ἕ φημι,
εἰς Ἄϊδός περ ἰόντα πυλάρταο κρατεροῖο,
γηθήσειν κατὰ θυμόν· ἐπεί ῥά οἱ ὤπασα πομπόν.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
Ἀντιλόχῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν·
ἀλλ' οὐδ', ἀχνύμενός περ, ἑοῦ ἀμέλησεν ἑταίρου,
ἀλλὰ θέων περίβη, καί οἱ σάκος ἀμφεκάλυψε.

393. βεβρυχὼς *dentibus frendens*

394. ἐξεπλάγη τὰς φρένας ὁ ἡνίοχος αὐτοῦ.—395. Proprie deb. οὐκ ἐτόλμησεν ἵππους ἂψ στρέψας ὑπαλύξαι χεῖρας δηΐων.

407. τὴν ἄρ δινωτὴν φορέεσκε. δινωτὴν ῥινοῖσι *rotundam factam coriis.* porro δύω κανόνεσσ' ἀραρυῖαν. ἔχουσαν δύο κανόνας ἀραρότας duabus virgis ex aere cavo clipei prætextis, quibus insertum erat brachium ad regendum clipeum.—408. ἐάλη. ἥλη. συνήλη. συνεστάλη. συνεστράφη. *se collegit in arma.*

409. καρφαλέον ἄϋσεν de certo genere soni acuti. ut Virgil. *aridus fragor.* ἐπιθρέξαντος, *hasta supervolante ad extremam oram clipei*: ita ut auræ percussu resonaret aes.

420. περίβη. περιέβη tutandi caussa θ. 331.

τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι,
Μηκιστεὺς, Ἐχίοιο πάϊς, καὶ δῖος Ἀλάστωρ,
νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην, βαρέα στενάχοντε.
Ἰδομενεὺς δ' οὐ λῆγε μένος μέγα· ἵετο δ' αἰεὶ
ἠέ τινα Τρώων ἐρεβεννῇ νυκτὶ καλύψαι,
ἢ αὐτὸς δουπῆσαι, ἀμύνων λοιγὸν Ἀχαιοῖς.
ἔνθ' Αἰσυήταο Διοτρεφέος φίλον υἱὸν
ἥρω' Ἀλκάθοον·—γαμβρὸς δ' ἦν Ἀγχίσαο·
πρεσβυτάτην δ' ὤπυιε θυγατρῶν Ἱπποδάμειαν,
τὴν πέρι κῆρι φίλησε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
ἐν μεγάρῳ· πᾶσαν γὰρ ὁμηλικίην ἐκέκαστο
κάλλεϊ, καὶ ἔργοισιν, ἰδὲ φρεσί· τοὔνεκα καί μιν
γῆμεν ἀνὴρ ὥριστος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ·—
τὸν τόθ' ὑπ' Ἰδομενῆϊ Ποσειδάων ἐδάμασσε,
θέλξας ὄσσε φαεινὰ, πέδησε δὲ φαίδιμα γυῖα.
οὔτε γὰρ ἐξοπίσω φυγέειν δύνατ', οὔτ' ἀλέασθαι·
ἀλλ', ὥστε στήλην, ἢ δένδρεον ὑψιπέτηλον,
ἀτρέμας ἑσταότα, στῆθος μέσον οὔτασε δουρὶ
ἥρως Ἰδομενεὺς, ῥῆξεν δέ οἱ ἀμφὶ χιτῶνα
χάλκεον, ὅς οἱ πρόσθεν ἀπὸ χροὸς ἤρκει ὄλεθρον,
δὴ τότε γ' αὖον ἄϋσεν, ἐρεικόμενος περὶ δουρί.
δούπησε δὲ πεσών, δόρυ δ' ἐν κραδίῃ ἐπεπήγει,
ἥ ῥά οἱ, ἀσπαίρουσα, καὶ οὐρίαχον πελέμιζεν
ἔγχεος· ἔνθα δ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
Ἰδομενεὺς δ' ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Δηΐφοβ', ἦ ἄρα δή τι ἐΐσκομεν ἄξιον εἶναι,
τρεῖς ἑνὸς ἀντιπεφάσθαι, ἐπεὶ σύ περ εὔχεαι οὕτως;
δαιμόνι', ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐναντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
ὄφρα ἴδῃ, οἷος Ζηνὸς γόνος ἐνθάδ' ἱκάνω·
ὃς πρῶτος Μίνωα τέκε Κρήτῃ ἐπίουρον·
Μίνως δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Δευκαλίωνα·
Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίκτε, πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἄνακτα

430. πέρι, περισσῶς.—431. ἐν μεγάρῳ, οὖσαν, adeoque *adhuc virginem*, antequam ducta erat. πᾶσαν γὰρ ὁμηλικίην, κατὰ πάσας ὁμήλικας ipsa erat insignis, *eminebat*, ἐκέκαστο, forma, solertia et prudentia.—443. ἥ ῥα οἱ. Ordo: ἥ ῥα ἣ, ἀσπαίρουσά οἱ, πελέμιζεν οὐρίαχον. *cor ejus palpitans tremefaciebat etiam ipsam inferiorem hastæ cuspidem.*

446. ἦ ἄρα δή τι ἐΐσκομεν, vel: *nunc utique censeo*, vel interrogando: *an probabiliter existimo?* ἄξιον εἶναι, scil. χρῆμα, h. e. ἀντάξιον, *æquiparandam rem esse*, τρεῖς ἑνὸς ἀντιπεφάσθαι, *quod tres pro uno cæsi sint;* τι pro κατά τι, adjungendum τῷ, ἐΐσκομεν.—450. ἐπίουρον, custodem, nunc regem, ἄρχοντα.

Κρήτῃ ἐν εὐρείῃ· νῦν δ' ἐνθάδε νῆες ἔνεικαν,
σοί τε κακὸν, καὶ πατρὶ, καὶ ἄλλοισι Τρώεσσιν.
  Ὣς φάτο· Δηΐφοβος δὲ διάνδιχα μερμήριξεν,
ἤ τινά που Τρώων ἑταρίσσαιτο μεγαθύμων,
ἂψ ἀναχωρήσας· ἢ πειρήσαιτο καὶ οἶος.
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι, δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
βῆναι ἐπ' Αἰνείαν. τὸν δ' ὕστατον εὗρεν ὁμίλου
ἑσταότ'· αἰεὶ γὰρ Πριάμῳ ἐπεμήνιε δίῳ,
οὕνεκ' ἄρ', ἐσθλὸν ἐόντα μετ' ἀνδράσιν, οὔ τι τίεσκεν·
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε, νῦν σε μάλα χρὴ
γαμβρῷ ἀμυνέμεναι, εἴπερ τί σε κῆδος ἱκάνει.
ἀλλ' ἕπευ, Ἀλκαθόῳ ἐπαμύνομεν, ὅς σε πάρος γε
γαμβρὸς ἐὼν ἔθρεψε, δόμοις ἔνι, τυτθὸν ἐόντα·
τὸν δέ τοι Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς ἐξενάριξεν.
  Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
βῆ δὲ μετ' Ἰδομενῆα, μέγα πτολέμοιο μεμηλώς.
ἀλλ' οὐκ Ἰδομενῆα φόβος λάβε, τηλύγετον ὥς,
ἀλλ' ἔμεν', ὡς ὅτε τις σῦς οὔρεσιν ἀλκὶ πεποιθὼς,
ὅστε μένει κολοσυρτὸν ἐπερχόμενον πολὺν ἀνδρῶν
χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, φρίσσει δέ τε νῶτον ὕπερθεν·
ὀφθαλμὼ δ' ἄρα οἱ πυρὶ λάμπετον· αὐτὰρ ὀδόντας
θήγει, ἀλέξασθαι μεμαὼς κύνας ἠδὲ καὶ ἄνδρας.
ὣς μένεν Ἰδομενεὺς δουρικλυτὸς, οὐδ' ὑπεχώρει,
Αἰνείαν ἐπιόντα βοὴν ἀγαθόν· αὖε δ' ἑταίρους,
Ἀσκάλαφόν τ' ἐσορῶν, Ἀφαρῆά τε, Δηΐπυρόν τε,
Μηριόνην τε, καὶ Ἀντίλοχον, μήστωρας ἀϋτῆς·
τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Δεῦτε, φίλοι, καί μ' οἴῳ ἀμύνετε· δείδια δ' αἰνῶς
Αἰνείαν ἐπιόντα πόδας ταχὺν, ὅς μοι ἔπεισιν·
ὃς μάλα καρτερός ἐστι μάχῃ ἔνι φῶτας ἐναίρειν·
καὶ δ' ἔχει ἥβης ἄνθος, ὅ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
εἰ γὰρ ὁμηλικίῃ γε γενοίμεθα τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,

457. πειρήσαιτο sc. τοῦ Ἰδομενῆος an solus cum Idomeneo congrederetur.

464. γαμβρῷ. nunc sororis marito, Alcathoo, ἀμύνειν autem ei debet, ne ejus corpus spolietur.—469. μέγα πτολέμοιο μεμηλώς. flagrans cupiditate pugnandi.

470. τηλύγετον ὥς. nunc est, tanquam puerum tenellum. νηπύτιον.—472. κολοσυρτὸν ἀνδρῶν turbam venantium μένει, ex natura apri, in statu excipit, sustinet, manet.

485. ὁμηλικίῃ. εἰ ὁμήλικες εἴημεν, σὺν τῷδε θυμῷ.

αἶψά κεν ἠὲ φέροιτο μέγα κράτος, ἠὲ φεροίμην.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες, ἕνα φρεσὶ θυμὸν ἔχοντες,
πλησίοι ἔστησαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.
Αἰνείας δ' ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισι,
Δηΐφοβόν τε, Πάριν τ' ἐσορῶν, καὶ Ἀγήνορα δῖον,
οἵ οἱ ἅμ' ἡγεμόνες Τρώων ἔσαν· αὐτὰρ ἔπειτα
λαοὶ ἕπονθ', ὡσεί τε μετὰ κτίλον ἕσπετο μῆλα
πιόμεν' ἐκ βοτάνης· γάνυται δ' ἄρα τε φρένα ποιμήν·
ὣς Αἰνείᾳ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γεγήθει,
ὡς ἴδε λαῶν ἔθνος ἐπισπόμενον ἑοῖ αὐτῷ.
οἱ δ' ἀμφ' Ἀλκαθόῳ αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν
μακροῖσι ξυστοῖσι· περὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
σμερδαλέον κονάβιζε, τιτυσκομένων καθ' ὅμιλον
ἀλλήλων. δύο δ' ἄνδρες Ἀρήϊοι ἔξοχον ἄλλων,
Αἰνείας τε, καὶ Ἰδομενεὺς, ἀτάλαντοι Ἄρηϊ,
ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀκόντισεν Ἰδομενῆος·
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
ᾤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Ἰδομενεὺς δ' ἄρα Οἰνόμαον βάλε γαστέρα μέσσην·
ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
Ἰδομενεὺς δ' ἐκ μὲν νέκυος δολιχόσκιον ἔγχος
ἐσπάσατ', οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἄλλα δυνήσατο τεύχεα καλὰ
ὤμοιϊν ἀφελέσθαι· ἐπείγετο γὰρ βελέεσσιν.
οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα ποδῶν ἦν ὁρμηθέντι,
οὔτ' ἄρ' ἐπαΐξαι μεθ' ἑὸν βέλος, οὔτ' ἀλέασθαι.
τῷ ῥα καὶ ἐν σταδίῃ μὲν ἀμύνετο νηλεὲς ἦμαρ,
τρέσσαι δ' οὐκέτι ῥίμφα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο.
τοῦ δὲ βάδην ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ

486. aut ipse victoriam de me aut ego de ipso auferrem. h. statim congressurus essem.—488. σάκε' ὤμοισι κλίναντες admovendo.—493. πιόμεν' ἐκ βοτάνης. μετὰ τὴν νομήν. pastu facto potum ductæ. μεθέσπετο sequi solent κτίλον.

498. τιτυσκομένων. hasta petentibus atque ideo ferientibus illis se invicem.

504. terræ infixa est hasta sic ut aliquamdiu contremisceret.—507. θώρηκος γύαλον, τὸ κοῖλον τοῦ θώρηκος, omninoque thoracem.—513. οὐδ' ἄρ' sc. ὥστε ἐπαΐξαι—ὥστε ἀλέασθαι.—515. ὡς δὲ τρέσσαι, φεύγειν, ut recederet e pugna, et ut in ordines suos se reciperet, quoties major hostium vis ingruens sustineri non posset, non celeriter satis incedebat.

Δηΐφοβος· δὴ γάρ οἱ ἔχε κότον ἐμμενὲς αἰεί·
ἀλλ' ὅγε καὶ τόθ' ἅμαρτεν, ὁ δ' Ἀσκάλαφον βάλε δουρὶ,
υἱὸν Ἐνυαλίοιο, δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
ἔσχεν· ὁ δ' ἐν κονίῃσι ϖεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
οὐδ' ἄρα ϖώ τι ϖέπυστο βριήπυος ὄβριμος Ἄρης
υἷος ἑοῖο ϖεσόντος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ·
ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν
ἧστο, Διὸς βουλῇσιν ἐελμένος, ἔνθα ϖερ ἄλλοι
ἀθάνατοι θεοὶ ἦσαν ἐεργόμενοι ϖολέμοιο.
οἱ δ' ἀμφ' Ἀσκαλάφου αὐτοσχεδὸν ὡρμήθησαν·
Δηΐφοβος μὲν ἀπ' Ἀσκαλάφου ϖήληκα φαεινὴν
ἥρπασε· Μηριόνης δὲ θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ
δουρὶ βραχίονα τύψεν ἐπάλμενος, ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
αὐλῶπις τρυφάλεια χαμαὶ βόμβησε ϖεσοῦσα.
Μηριόνης δ' ἐξαῦτις ἐπάλμενος, αἰγυπιὸς ὥς,
ἐξέρυσε ϖρυμνοῖο βραχίονος ὄβριμον ἔγχος·
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο. τὸν δὲ Πολίτης,
αὐτοκασίγνητος, ϖερὶ μέσσῳ χεῖρε τιτήνας,
ἐξῆγε ϖτολέμοιο δυσηχέος, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους
ὠκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ ϖτολέμοιο
ἕστασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ϖοικίλ' ἔχοντες·
οἳ τόν γε ϖροτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα,
τειρόμενον· κατὰ δ' αἷμα νεουτάτου ἔῤῥεε χειρός.
οἱ δ' ἄλλοι μάρναντο, βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Αἰνείας δ' Ἀφαρῆα Καλητορίδην ἐπορούσας,
λαιμὸν τύψ', ἐπὶ οἱ τετραμμένον, ὀξέϊ δουρί·
ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε κάρη, ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἑάφθη,
καὶ κόρυς· ἀμφὶ δέ οἱ θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα, μεταστρεφθέντα δοκεύσας,
οὔτασ' ἐπαΐξας· ἀπὸ δὲ φλέβα ϖᾶσαν ἔκερσεν,
ἥτ' ἀνὰ νῶτα θέουσα διαμπερὲς, αὐχέν' ἱκάνει·
τὴν ἀπὸ ϖᾶσαν ἔκερσεν· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
κάππεσεν, ἄμφω χεῖρε φίλοις ἑτάροισι ϖετάσσας.
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, καὶ αἴνυτο τεύχε' ἀπ' ὤμων,

521. βριήπυο; Ἄρης. μεγαλόφωνος. ὁ ἠπύων βρῖ, μεγάλως. ut βοὴν ἀγαθός.

530. αὐλῶπις τρυφάλεια. est galea instructa alveolo, cui inseritur crista, λόφος v. ad ι. 182.

543. ἐπὶ δ' ἀσπὶς ἑάφθη. ἐφήφθη, συνήφθη. Clypeus balteo, galea loro sub mento, alligata tenebatur, ἐξήρτητο.

546. φλέβα — ἥτ' ἀνὰ νῶτα θέουσα, κατὰ τὰ νῶτα τεταμένη, secundum spinam dorsi procurrens, ἀνατρέχουσα διαμπερὲς, ἐπὶ τὸν αὐχέν' ἱκάνει. venam jugularem innuit. hanc ἀπέκειρε hasta transversa.—553. ἐπιγράψαι ut δ. 139. ἐπιξέσαι intra scutum, sub scuto, corpus perstringere.—557. ἔγχος οἱ ἀεὶ ἐσείετο. pro hoc dictum, σειόμενον ἐλίσσετο, ἕλικτο.—558. τιτύσκετο. hoc uno loco est *intendebat animo, parabat*.

563. μεγαίρειν, ut φθονεῖν, ab invidia ductum, est intercedere, ne. prohibere, interdum etiam privare. τοῦ βίου ἕνεκα, τοῦ ζῆν, quo minus vitam eriperet.—Ἄρης 569. nunc manifeste ἡ πληγὴ, τὸ τραῦμα, cf. ad 444.—570. ἑσπόμενος in vulnus cadens, hoc est, in eam partem, qua hasta adacta erat: περιπαρεὶς τῷ δόρατι. *super ipse sequutus*. ap. Virgil.

572. ἰλλάσιν loris seu funibus, αἷς ἴλλεται, εἰλεῖται.

ϖαπταίνων. Τρῶες δὲ ϖεριστα δὸν ἄλλοθεν ἄλλος
οὔταζον σάκος εὐρὺ ϖαναίολον· οὐ δὲ δύναντο
εἴσω ἐπιγράψαι τέρενα χρόα νηλέϊ χαλκῷ
Ἀντιλόχου· ϖέρι γάρ ῥα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Νέστορος υἱὸν ἔρυτο, καὶ ἐν ϖολλοῖσι βέλεσσιν.
οὐ μὲν γάρ ϖοτ' ἄνευ δηΐων ἦν, ἀλλὰ κατ' αὐτοὺς
στρωφᾶτ'· οὐδέ οἱ ἔγχος ἔχ' ἀτρέμας, ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ
σειόμενον ἐλέλικτο· τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ᾗσιν,
ἤ τευ ἀκοντίσσαι, ἠὲ σχεδὸν ὁρμηθῆναι.
ἀλλ' οὐ λῆθ' Ἀδάμαντα τιτυσκόμενος καθ' ὅμιλον
Ἀσιάδην, ὅς οἱ οὖτα σάκος μέσον ὀξέϊ χαλκῷ,
ἐγγύθεν ὁρμηθείς· ἀμενήνωσεν δέ οἱ αἰχμὴν
κυανοχαῖτα Ποσειδάων, βιότοιο μεγήρας.
καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ μεῖν', ὥστε σκῶλος ϖυρίκαυστος,
ἐν σάκει Ἀντιλόχοιο, τὸ δ' ἥμισυ κεῖτ' ἐπὶ γαίης·
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, Κῆρ' ἀλεείνων.
Μηριόνης δ' ἀπιόντα μετασπόμενος βάλε δουρὶ
αἰδοίων τε μεσηγὺ καὶ ὀμφαλοῦ· ἔνθα μάλιστα
γίγνετ' Ἄρης ἀλεγεινὸς ὀϊζυροῖσι βροτοῖσιν·
ἔνθα οἱ ἔγχος ἔπηξεν· ὁ δ' ἑσπόμενος, ϖερὶ δουρὶ
ἤσπαιρ', ὡς ὅτε βοῦς, τόν τ' οὔρεσι βουκόλοι ἄνδρες
ἰλλάσιν οὐκ ἐθέλοντα βίῃ δήσαντες ἄγουσιν·
ὣς ὁ τυπεὶς ἤσπαιρε, μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δήν,
ὄφρα οἱ ἐκ χροὸς ἔγχος ἀνεσπάσατ' ἐγγύθεν ἐλθὼν
ἥρως Μηριόνης· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Δηΐπυρον δ' Ἕλενος ξίφεϊ σχεδὸν ἤλασε κόρσην
Θρηϊκίῳ, μεγάλῳ, ἀπὸ δὲ τρυφάλειαν ἄραξεν·
ἡ μὲν ἀποπλαγχθεῖσα, χαμαὶ ϖέσε· καί τις Ἀχαιῶν
μαρναμένων μετὰ ϖοσσὶ κυλινδομένην ἐκόμισσε·
τὸν δὲ κάτ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν.
Ἀτρείδην δ' ἄχος εἷλε, βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·

βῆ δ' ἐπαπειλήσας Ἑλένῳ ἥρωϊ ἄνακτι,
ὀξὺ δόρυ κραδάων· ὁ δὲ τόξου πῆχυν ἀνεῖλκε.
τὼ δ' ἄρ' ὁμαρτήτην, ὁ μὲν ἔγχεϊ ὀξυόεντι
ἵετ' ἀκοντίσσαι, ὁ δὲ ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστῷ·
Πριαμίδης μὲν ἔπειτα κατὰ στῆθος βάλεν ἰῷ
θώρηκος γύαλον, ἀπὸ δ' ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός·
ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφι μεγάλην κατ' ἀλωὴν
θρώσκωσι κύαμοι μελανόχροες, ἢ ἐρέβινθοι,
πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ καὶ λικμητῆρος ἐρωῇ·
ὣς ἀπὸ θώρηκος Μενελάου κυδαλίμοιο,
πολλὸν ἀποπλαγχθεὶς, ἑκὰς ἔπτατο πικρὸς ὀϊστός.
Ἀτρείδης δ' ἄρα χεῖρα, βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
τὴν βάλεν, ᾗ ῥ' ἔχε τόξον ἐΰξοον· ἐν δ' ἄρα τόξῳ
ἀντικρὺ διὰ χειρὸς ἐλήλατο χάλκεον ἔγχος.
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, Κῆρ' ἀλεείνων,
χεῖρα παρακρεμάσας· τὸ δ' ἐφέλκετο μείλινον ἔγχος·
καὶ τὸ μὲν ἐκ χειρὸς ἔρυσε μεγάθυμος Ἀγήνωρ,
αὐτὴν δὲ ξυνέδησεν ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ,
σφενδόνῃ, ἣν ἄρα οἱ θεράπων ἔχε ποιμένι λαῶν.
Πείσανδρος δ' ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο
ἤϊε· τὸν δ' ἄγε Μοῖρα κακὴ θανάτοιο τέλοσδε,
σοὶ, Μενέλαε, δαμῆναι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν, ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
Ἀτρείδης μὲν ἅμαρτε, παρὰ δέ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος·
Πείσανδρος δὲ σάκος Μενελάου κυδαλίμοιο
οὔτασεν, οὐδὲ διὰ πρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι·
ἔσχεθε γὰρ σάκος εὐρὺ, κατεκλάσθη δ' ἐνὶ καυλῷ
ἔγχος· ὁ δὲ φρεσὶν ᾗσι χάρη, καὶ ἐέλπετο νίκην.
Ἀτρείδης δὲ, ἐρυσσάμενος ξίφος ἀργυρόηλον,
ἆλτ' ἐπὶ Πεισάνδρῳ· ὁ δ' ὑπ' ἀσπίδος εἵλετο καλὴν
ἀξίνην εὔχαλκον, ἐλαΐνῳ ἀμφὶ πελέκκῳ,
μακρῷ, ἐϋξέστῳ· ἅμα δ' ἀλλήλων ἐφίκοντο.
ἤτοι ὁ μὲν κόρυθος φάλον ἤλασεν ἱπποδασείης

ἄκρον ὑπὸ λόφον αὐτόν· ὁ δὲ προσιόντα, μέτωπον,
ῥινὸς ὕπερ πυμάτης· λάκε δ' ὀστέα, τὼ δέ οἱ ὄσσε
πὰρ ποσὶν αἱματόεντα χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν·
ἰδνώθη δὲ πεσών· ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων,
τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Λείψετέ θην οὕτω γε νέας Δαναῶν ταχυπώλων,
Τρῶες ὑπερφίαλοι, δεινῆς ἀκόρητοι ἀϋτῆς.
ἄλλης μὲν λώβης τε καὶ αἴσχεος οὐκ ἐπιδευεῖς,
ἣν ἐμὲ λωβήσασθε, κακαὶ κύνες· οὐδέ τι θυμῷ
Ζηνὸς ἐριβρεμέτεω χαλεπὴν ἐδδείσατε μῆνιν
ξεινίου· ὅστε ποτ' ὔμμι διαφθέρσει πόλιν αἰπήν.
οἵ μευ κουριδίην ἄλοχον καὶ κτήματα πολλὰ
μὰψ οἴχεσθ' ἀνάγοντες, ἐπεὶ φιλέεσθε παρ' αὐτῇ·
νῦν αὖτ' ἐν νηυσὶ μενεαίνετε ποντοπόροισι
πῦρ ὀλοὸν βαλέειν, κτεῖναι δ' ἥρωας Ἀχαιούς·
ἀλλά ποθι σχήσεσθε, καὶ ἐσσύμενοί περ, Ἄρηος.
Ζεῦ πάτερ, ἦ τέ σε φασὶ περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων
ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν· σέο δ' ἐκ τάδε πάντα πέλονται.
οἷον δὴ ἄνδρεσσι χαρίζεαι ὑβριστῇσι,
Τρωσὶν, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται
φυλόπιδος κορέσασθαι ὁμοιΐου πολέμοιο.
πάντων μὲν κόρος ἐστὶ, καὶ ὕπνου, καὶ φιλότητος,
μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο,
τῶν πέρ τις καὶ μᾶλλον ἐέλδεται ἐξ ἔρον εἶναι,
ἢ πολέμου· Τρῶες δὲ μάχης ἀκόρητοι ἔασιν.
Ὣς εἰπὼν, τὰ μὲν ἔντε' ἀπὸ χροὸς αἱματόεντα
συλήσας, ἑτάροισι δίδου Μενέλαος ἀμύμων,
αὐτὸς δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
ἔνθα οἱ υἱὸς ἐπᾶλτο Πυλαιμένεος βασιλῆος,
Ἁρπαλίων, ὅ ῥα πατρὶ φίλῳ ἕπετο πτολεμίξων

584. ὁμαρτήτην, ambo unum idemque facere sunt annisi.

594, 5. τὸ ἔγχος διὰ χειρὸς ἐνελήλατο, τόξῳ. trajecta manu hasta impacta est arcui, cujus partem mediam læva tenuit Helenus.

603. σοὶ, Μ. ὑπό σου ut sæpe.—605. παρετράπετο avertit se.—608. τὸ σάκος ἐπέσχε τὴν ὁρμὴν τοῦ ἔγχους. alibi κατέσχεθε. ἐνὶ καυλῷ. qua parte hastile ferro immissum est.—611. ἐφῆλτο Πεισάνδρῳ. ὡρμᾶτο ἐς αὐτόν. — 613. ἀφίκοντο (κατ') ἀλλήλων. non solum συνῆλθον, quod esset ἀφίκοντο, sed, se invicem ferierunt.—614. κόρυθος φάλον, conum in vertice, cui inseritur ὁ λόφος.—616. τὼ δέ οἱ ὄσσε humor oculorum cum sanguine permixtus profluxit.—618. ἰδνώθη δὲ πεσών. retro prolapsus capite reclinato, et recurvato.

622. ἄλλης μὲν λώβης —respondent 628. νῦν αὖτ'. οὐκ ἐπιδευεῖς. qui nihil reliquum fecistis ut aliquid addi possit; *qui cumulate omne injuriæ et contumeliæ genus jam antea mihi intulistis.*—627. ἐπεὶ φιλέεσθε παρ' αὐτῇ. ἐφιλέεσθε, ξενίας ἐτύχετε. — 630. *At forte* nunc, puto, tot cædibus promachorum *deterriti, a pugnando desistetis.*—632. σέο δ' ἐκ, ut alibi, ἐκ Διός, pro διά, σὺν Διΐ, *tuo numine, voluntate.*—633. οἷον, pro ὡς, *pro eo quod indulges; ut soles indulgere,* aut, *vide, quam, quomodo.*—634. Τρωσὶν τῶν μ. pro οἳ ἀεὶ ἀτάσθαλοί εἰσι.

638. ἐξ ἔρον εἶναι famem eximere, satiare.

ἐς Τροίην· οὐδ' αὖτις ἀφίκετο πατρίδα γαῖαν.
ὅς ῥα τότ' Ἀτρεΐδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ
ἐγγύθεν, οὐδὲ διὰ πρὸ δυνήσατο χαλκὸν ἐλάσσαι·
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, Κῆρ' ἀλεείνων,
πάντοσε παπταίνων, μή τις χρόα χαλκῷ ἐπαύρῃ.
Μηριόνης δ' ἀπιόντος ἵει χαλκήρε' ὀϊστόν·
καί ῥ' ἔβαλε γλουτὸν κατὰ δεξιόν· αὐτὰρ ὀϊστὸς
ἀντικρὺ διὰ κύστιν ὑπ' ὀστέον ἐξεπέρησεν·
ἑζόμενος δὲ κατ' αὖθι, φίλων ἐν χερσὶν ἑταίρων
θυμὸν ἀποπνείων, ὥστε σκώληξ. ἐπὶ γαίῃ
κεῖτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.
τὸν μὲν Παφλαγόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο·
ἐς δίφρον δ' ἀνέσαντες ἄγον προτὶ Ἴλιον ἱρὴν
ἀχνύμενοι· μετὰ δέ σφι πατὴρ κίε, δάκρυα λείβων·
ποινὴ δ' οὔτις παιδὸς ἐγίγνετο τεθνειῶτος.
  Τοῦ δὲ Πάρις μάλα θυμὸν ἀποκταμένοιο χολώθη·
ξεῖνος γάρ οἱ ἔην, πολέσι μετὰ Παφλαγόνεσσι.
τοῦ ὅγε χωόμενος προΐει χαλκήρε' ὀϊστόν·
ἦν δέ τις Εὐχήνωρ, Πολυΐδου μάντιος υἱὸς,
ἀφνειός τ', ἀγαθός τε, Κορινθόθι οἰκία ναίων,
ὅς ῥ' εὖ εἰδὼς Κῆρ' ὀλοὴν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε·
πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἀγαθὸς Πολύειδος,
νούσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν,
ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι·
τῷ ῥ' ἅμα τ' ἀργαλέην θωὴν ἀλέεινεν Ἀχαιῶν,
νοῦσόν τε στυγερὴν, ἵνα μὴ πάθῃ ἄλγεα θυμῷ·
τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
ᾤχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
  Ὣς οἱ μὲν μάρναντο, δέμας πυρὸς αἰθομένοιο·
Ἕκτωρ δ' οὐκ ἐπέπυστο Διῒ φίλος, οὐδέ τε ᾔδη,
ὅττι ῥά οἱ νηῶν ἐπ' ἀριστερὰ δηϊόωντο
λαοὶ ὑπ' Ἀργείων, τάχα δ' ἂν καὶ κῦδος Ἀχαιῶν
ἔπλετο· τοῖος γὰρ γαιήοχος Ἐννοσίγαιος

650. ἵει ὀϊστὸν (κατ') ἀπιόντος. εἰς ἀπιόντα.—653. καθιζόμενος αὖθι, ἀποπνείων θυμὸν ἐν χερσὶν ἑταίρων, κεῖτο ταθεὶς ἐπὶ γαίῃ, ὥστε σκώληξ. Comparatio cum lumbrico in eo spectatur, quod rigens et extentus jacet cum antea sedisset corpore incurvato.—657. ἀνέσαντες. ἀναθέντες. ἀναβιβάσαντες. ex ἵω, ἕσω. ἀνέω, ἀνίημι.—659. ποινὴ δ' οὔτις. *nemo ultus est cædem filii.*

670. et morbum gravem, ita ut nec ejus dolores experiretur, h. e. ut expers maneret malorum ex morbo.

676. καὶ ὅτι τάχα καὶ ἔπλετο ἂν κῦδος Ἀχαιῶν *et quod parum aberat, quin superiores fierent Achivi; adeo enim Nep-*

ὤτρυν' Ἀργείους, πρὸς δὲ σθένει αὐτὸς ἄμυνεν·
ἀλλ' ἔχεν, ᾗ τὰ πρῶτα πύλας καὶ τεῖχος ἐσᾶλτο,
ῥηξάμενος Δαναῶν πυκινὰς στίχας ἀσπιστάων.
ἔνθ' ἔσαν Αἴαντός τε νέες καὶ Πρωτεσιλάου,
θῖν' ἐφ' ἁλὸς πολιῆς εἰρυμέναι· αὐτὰρ ὕπερθε
τεῖχος ἐδέδμητο χθαμαλώτατον· ἔνθα μάλιστα
ζαχρηεῖς γίγνοντο μάχῃ αὐτοί τε καὶ ἵπποι·
ἔνθα δὲ Βοιωτοὶ, καὶ Ἰάονες ἑλκεχίτωνες,
Λοκροὶ, καὶ Φθῖοι, καὶ φαιδιμόεντες Ἐπειοὶ,
σπουδῇ ἐπαΐσσοντα νεῶν ἔχον· οὐδὲ δύναντο
ὦσαι ἀπὸ σφείων φλογὶ εἴκελον Ἕκτορα δῖον·
οἱ μὲν Ἀθηναίων προλελεγμένοι· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
ἦρχ' υἱὸς Πετεῶο, Μενεσθεύς· οἱ δ' ἅμ' ἕποντο
Φείδας τε, Στιχίος τε, Βίας τ' ἐΰς· αὐτὰρ Ἐπειῶν
Φυλείδης τε Μέγης, Ἀμφίων τε, Δρακίος τε.
πρὸ Φθίων δὲ, Μέδων τε, μενεπτόλεμός τε Ποδάρκης.
ἤτοι ὁ μὲν, νόθος υἱὸς Ὀϊλῆος θείοιο
ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφέος· αὐτὰρ ἔναιεν
ἐν Φυλάκῃ γαίης ἀπὸ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς,
γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς·
αὐτὰρ ὁ, Ἰφίκλοιο πάϊς τοῦ Φυλακίδαο·
οἱ μὲν πρὸ Φθίων μεγαθύμων θωρηχθέντες,
ναῦφιν ἀμυνόμενοι, μετὰ Βοιωτῶν ἐμάχοντο.
Αἴας δ' οὐκέτι πάμπαν, Ὀϊλῆος ταχὺς υἱὸς,
ἵστατ' ἀπ' Αἴαντος Τελαμωνίου οὐδ' ἠβαιόν.
ἀλλ' ὥστ' ἐν νειῷ βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον,
ἶσον θυμὸν ἔχοντε, τιταίνετον· ἀμφὶ δ' ἄρα σφι
πρυμνοῖσι κεράεσσι πολὺς ἀνακηκίει ἱδρώς·
τὼ μέν τε ζυγὸν οἶον ἐΰξοον ἀμφὶς ἐέργει
ἱεμένω κατὰ ὦλκα· τέμει δέ τε τέλσον ἀρούρης·
ὣς τὼ, παρβεβαῶτε μάλ' ἕστασαν ἀλλήλοιϊν.
ἀλλ' ἤτοι Τελαμωνιάδῃ πολλοί τε καὶ ἐσθλοὶ

tunus eos incitabat et insuper sua vi adjuvabat.—684. ἔνθα μάλιστα ζαχρηὴς ἐγίνετο ἡ μάχη. vel ἐμάχοντο ζαχρηῶς.

693. πρὸ Φθίων—sc. ἐμάχοντο.

701—7. Nexus autem summa: ἀλλ' ὥστε βόε ἄροτρον τιταίνετον, ὣς τὼ παρέστασαν ἀλλήλοιϊν παρβεβαῶτε.—707. τὸ τέλσον ἀρούρης. τέλος. πέρας. simplic. τὴν ἄρουραν. Oratio inde a 703 ita jungenda: ἀλλ' ὥστε βόε ἄροτρον τιταίνετον, τέμει δέ τε (τοῦτο τὸ ἄροτρον) τέλσον ἀρούρης.—708. παρβεβαῶτε. quod alias de iis qui eodem curru adstant aurigæ et pugnant; nunc in ordinibus: quod usitatius est παραστῆναι, unde παραστάτης in ordine, et hoc ipso loco παρβεβαῶτε ἕστασαν pro παρέστασαν.

λαοὶ ἕπονθ' ἕταροι, οἵ οἱ σάκος ἐξεδέχοντο,
ὁππότε μιν κάματός τε καὶ ἱδρὼς γούναθ' ἵκοιτο.
οὐδ' ἄρ' Ὀϊλιάδῃ μεγαλήτορι Λοκροὶ ἕποντο·
οὐ γάρ σφι σταδίῃ ὑσμίνῃ μίμνε φίλον κῆρ·
οὐ γὰρ ἔχον κόρυθας χαλκήρεας ἱπποδασείας,
οὐδ' ἔχον ἀσπίδας εὐκύκλους καὶ μείλινα δοῦρα·
ἀλλ' ἄρα τόξοισι καὶ ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο πεποιθότες· οἷσιν ἔπειτα
ταρφέα βάλλοντες, Τρώων ῥήγνυντο φάλαγγας.
δή ῥα τόθ' οἱ μὲν πρόσθε, σὺν ἔντεσι δαιδαλέοισι,
μάρναντο Τρωσί τε καὶ Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ·
οἱ δ' ὄπιθεν βάλλοντες ἐλάνθανον. οὐδ' ἔτι χάρμης
Τρῶες μιμνήσκοντο· συνεκλόνεον γὰρ ὀϊστοί.
Ἔνθα κε λευγαλέως νηῶν ἄπο καὶ κλισιάων
Τρῶες ἐχώρησαν προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
εἰ μὴ Πουλυδάμας θρασὺν Ἕκτορα εἶπε παραστάς·
Ἕκτορ, ἀμήχανός ἐσσι παραῤῥητοῖσι πιθέσθαι.
οὕνεκά τοι πέρι δῶκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα
τοὔνεκα καὶ βουλῇ ἐθέλεις πέρι ἴδμεναι ἄλλων;
ἀλλ' οὔπως ἅμα πάντα δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι·
ἄλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα·
ἄλλῳ δ' ὀρχηστύν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν·
ἄλλῳ δ' ἐν στήθεσσι τίθει νόον εὐρύοπα Ζεὺς
ἐσθλόν, τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι·
καί τε πόλεις ἐσάωσε, μάλιστα δέ κ' αὐτὸς ἀνέγνω.
αὐτὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.

716. ἀλλ' ἄρα. sed.—719. Δή ῥα τόθ' οἱ μέν. "Et tunc quidem."—721. οὐδ' ἔτι χάρμης Τρῶες ἐμιμνήσκοντο. *non amplius pugnare poterant, quippe arma expedire non licebat, ingruentibus sagittis.*

726. ἀμήχανός ἐσσι πιθέσθαι παραῤῥητοῖσι. pro ἀμήχανόν ἐστί σοι, πείθεσθαι τοῖς παραῤῥητοῖσιν. ut cedas monitis. τὰ παραῤῥητὰ, ἃ παραῤῥέει ἄλλος τις, παρηγορεῖ, παραινεῖ. aliis παραῤῥητοὶ λόγοι placent.—727, 8. οὕνεκα θεὸς δῶκέ τοι περὶ (περὶ ἄλλων) πολεμήϊα ἔργα, τούνεκα ἐθέλεις καὶ περὶ ἄλλων ἴδμεναι (ἐν) βουλῇ. quia deus tibi dedit præ aliis facultatem pugnandi, propterea etiam tibi arrogas, esse prudentiorem consilio.—729. δυνήσεαι αὐτὸς ἑλέσθαι. αὐτὸς, σὺ μόνος ἔχειν. consequi.—732. τίθει νόον ἐν στήθεσσι θεὸς, aut ἐντίθει νόον στήθεσιν. est bona mens, prudentia.—733. τοῦ δέ τε. seu οὗ νοῦ ἐσθλοῦ, seu, τούτου ἀνδρὸς. ἐπαυρίσκονται πολλοὶ ἄνθρωποι. e qua prudentia multi utilitates (bonorum consiliorum) capiunt.—734. καί τε πόλεις ἐσάωσε. etiam totas civitates ille in statu continet, servat. μάλιστα δὲ καὶ αὐτὸς ἀνέγνω, pro ἀναγινώσκει, γινώσκει, experitur, scil. τὸ ἐπαυρίσκεσθαι τοῦ νοῦ ἐσθλοῦ, h. e. ἐπαυρίσκει καὶ αὐτός. fructum prudentiæ habet præcipue ipse, agendo scilicet omnia prudenter.

πάντῃ γάρ σε πέρι στέφανος πολέμοιο δέδηε·
Τρῶες δὲ μεγάθυμοι, ἐπεὶ κατὰ τεῖχος ἔβησαν,
οἱ μὲν ἀφεστᾶσι σὺν τεύχεσιν, οἱ δὲ μάχονται
παυρότεροι πλεόνεσσι, κεδασθέντες κατὰ νῆας.
ἀλλ' ἀναχασσάμενος κάλει ἐνθάδε πάντας ἀρίστους.
ἔνθεν δ' ἂν μάλα πᾶσαν ἐπιφρασσαίμεθα βουλήν·
ἤ κεν ἐνὶ νήεσσι πολυκλήϊσι πέσωμεν,
αἴ κ' ἐθέλῃσι θεὸς δόμεναι κράτος, ἤ κεν ἔπειτα
πὰρ νηῶν ἔλθοιμεν ἀπήμονες. ἦ γὰρ ἔγωγε
δείδω, μὴ τὸ χθιζὸν ἀποστήσωνται Ἀχαιοὶ
χρεῖος, ἐπεὶ παρὰ νηυσὶν ἀνὴρ ἆτος πολέμοιο
μίμνει, ὃν οὐκέτι πάγχυ μάχης σχήσεσθαι ὀΐω.
Ὣς φάτο Πουλυδάμας· ἅδε δ' Ἕκτορι μῦθος ἀπήμων·
αὐτίκα δ' ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε,
καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν αὐτοῦ ἐρύκακε πάντας ἀρίστους·
αὐτὰρ ἐγὼ κεῖσ' εἶμι, καὶ ἀντιόω πολέμοιο·
αἶψα δ' ἐλεύσομαι αὖτις, ἐπὴν εὖ τοῖς ἐπιτείλω.
Ἦ ῥα, καὶ ὁρμήθη, ὄρεϊ νιφόεντι ἐοικώς,
κεκληγώς, διὰ δὲ Τρώων πέτετ' ἠδ' ἐπικούρων.
οἱ δ' ἐς Πανθοΐδην ἀγαπήνορα Πουλυδάμαντα
πάντες ἐπεσσεύοντ', ἐπεὶ Ἕκτορος ἔκλυον αὐδήν.
αὐτὰρ ὁ Δηΐφοβόν τε, βίην θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,
Ἀσιάδην τ' Ἀδάμαντα, καὶ Ἄσιον Ὑρτάκου υἱόν,
φοίτα ἀνὰ προμάχους διζήμενος, εἴ που ἐφεύροι.
τοὺς δ' εὗρ' οὐκέτι πάμπαν ἀπήμονας, οὐδ' ἀνολέθρους.
ἀλλ' οἱ μὲν δή, νηυσὶν ἐπὶ πρύμνῃσιν Ἀχαιῶν,
χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες·
οἱ δ' ἐν τείχει ἔσαν βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
τὸν δὲ τάχ' εὗρε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ δακρυοέσσης
δῖον Ἀλέξανδρον, Ἑλένης πόσιν ἠϋκόμοιο,
θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·

736. πάντῃ γὰρ pro δή. στέφανος πολέμοιο, τῶν πολεμούντων, περιδέδηέ σε. h. ὁ πόλεμος, ἡ μάχη, οἱ μαχόμενοι. pugna fervet circa te, quatenus eum circumdat pugnantium turba; περιδαίει, περιστέφει.—742. ἤ κεν—ἤ κεν ἔπειτα. Ordo sententiarum: αἴ κ' ἐθέλῃσι θεὸς δόμεναι κράτος, si superiores facti fuerimus pugnando, εἰ ἢ ἐμπίσωμέν κεν νήεσσι, ἢ ἔλθοιμέν κεν ἔπειτα παρὰ νηῶν ἀπήμονες, utrum adoriamur naves ipsas, an recedamus, dum adhuc sumus incolumes.—745. ἀποστήσωνται. ne rependant debitum heri contractum, h. e. cladem. Est enim ab ἱστάναι, στῆσαι, *appendere.*

764. ἐν τείχει. *intra castra*: non opponitur, sed est idem quod antea ἐπὶ

ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη αἰσχροῖς ἐπέεσσι·
  Δύσπαρι, εἶδος ἄριστε, γυναιμανὲς, ἠπεροπευτὰ,
ποῦ τοι Δηΐφοβός τε, βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,
Ἀσιάδης τ' Ἀδάμας, ἠδ' Ἄσιος Ὑρτάκου υἱός;
ποῦ δέ τοι Ὀθρυονεύς; νῦν ὤλετο πᾶσα κατ' ἄκρης
Ἴλιος αἰπεινή· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
  Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν Ἀλέξανδρος θεοειδής·
Ἕκτορ· ἐπεί τοι θυμὸς ἀναίτιον αἰτιάασθαι·
ἄλλοτε δήποτε μᾶλλον ἐρωῆσαι πολέμοιο
μέλλω· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ πάμπαν ἀνάλκιδα γείνατο μήτηρ.
ἐξ οὗ γὰρ παρὰ νηυσὶ μάχην ἤγειρας ἑταίρων,
ἐκ τοῦδ' ἐνθάδ' ἐόντες ὁμιλέομεν Δαναοῖσι
νωλεμέως. ἕταροι δὲ κατέκταθεν, οὓς σὺ μεταλλᾷς.
οἴω Δηΐφοβός τε, βίη θ' Ἑλένοιο ἄνακτος,
οἴχεσθον, μακρῇσι τετυμμένω ἐγχείῃσιν,
ἀμφοτέρω κατὰ χεῖρα· φόνον δ' ἤμυνε Κρονίων.
νῦν δ' ἄρχ', ὅππη σε κραδίη θυμός τε κελεύει·
ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', οὐδέ τι φημὶ
ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμίς γε πάρεστι·
πὰρ δύναμιν δ' οὐκ ἔστι καὶ ἐσσύμενον πολεμίζειν.
  Ὣς εἰπὼν παρέπεισεν ἀδελφειοῦ φρένας ἥρως.
βὰν δ' ἴμεν, ἔνθα μάλιστα μάχη καὶ φύλοπις ἦεν
ἀμφί τε Κεβριόνην, καὶ ἀμύμονα Πουλυδάμαντα,
Φάλκην, Ὀρθαῖόν τε, καὶ ἀντίθεον Πολυφήτην,
Πάλμυν τ', Ἀσκάνιόν τε, Μόρυν θ' υἷ' Ἱπποτίωνος·
οἵ ῥ' ἐξ Ἀσκανίης ἐριβώλακος ἦλθον ἀμοιβοὶ
ἠοῖ τῇ προτέρῃ· τότε δὲ Ζεὺς ὦρσε μάχεσθαι.
οἱ δ' ἴσαν, ἀργαλέων ἀνέμων ἀτάλαντοι ἀέλλῃ,
ἥ ῥά θ' ὑπὸ βροντῆς πατρὸς Διὸς εἶσι πέδονδε,
θεσπεσίῳ δ' ὁμάδῳ ἁλὶ μίσγεται, ἐν δέ τε πολλὰ
κύματα παφλάζοντα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,

νηυσίν.—769. Δύσπαρι. Quod nos diceremus: Indigne homo, perdite, Paris, nonnisi forma insignis, ceterum mulierose et pudori feminarum insidians.—773. νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος, grave, magnum excidium Ilii nunc certissimum paratum est. σῶς, nunc τέλειος. σαφής.—775, 6. Est hic iterum usus ellipticus in ἐπεὶ, quandoquidem me immerito incusas, *dicam quod res est*;—ἐρωῆσαι. accurate debebat esse ἐρωηκέναι. *Alio tempore forte magis potui videri a pugna me subduxisse*; scil. *non vero nunc.*

786. οὐδέ τι φημὶ - (ἡμᾶς) δευήσεσθαι ἀλκῆς. *exercemus virtutem pro viribus nostris.* — 787. καὶ ἐσσύμενον, h. καίπερ προθυμούμενον.

797. ἐν δέ τε, pro ἐν ἁλὶ δέ. sc. γίνονται, vel ὀρίνονται, ex voce μίσγεται. nisi hoc ipsum repetere malis.—798. παφλάζοντα. ἐν τῷ ἀναφλύειν, ἀναζεῖν, ἠχοῦντα.—799. φαληριόωντα. *candentes spuma fluctus.* a φάος φάω. φαληρὸς quod λαμπρός.

κυρτὰ, φαληριόωντα, πρὸ μέν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα·
ὣς Τρῶες πρὸ μὲν ἄλλοι ἀρηρότες, αὐτὰρ ἐπ' ἄλλοι,
χαλκῷ μαρμαίροντες, ἅμ' ἡγεμόνεσσιν ἕποντο·
Ἕκτωρ δ' ἡγεῖτο, βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ,
Πριαμίδης· πρὸ ἕθεν δ' ἔχεν ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην,
ῥινοῖσι πυκινήν· πολλὸς δ' ἐπελήλατο χαλκός·
ἀμφὶ δέ οἱ κροτάφοισι φαεινὴ σείετο πήληξ.
πάντῃ δ' ἀμφὶ φάλαγγας ἐπειρᾶτο προποδίζων,
εἴ πώς οἱ εἴξειαν ὑπασπίδια προβιβῶντι.
ἀλλ' οὐ σύγχει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
Αἴας δὲ πρῶτος προκαλέσσατο, μακρὰ βιβάσθων·
  Δαιμόνιε, σχεδὸν ἐλθέ· τίη δειδίσσεαι αὔτως
Ἀργείους; οὔτοι τι μάχης ἀδαήμονές εἰμεν,
ἀλλὰ Διὸς μάστιγι κακῇ ἐδάμημεν Ἀχαιοί.
ἦ θήν πού τοι θυμὸς ἐέλπεται ἐξαλαπάξειν
νῆας· ἄφαρ δέ τε χεῖρες ἀμύνειν εἰσὶ καὶ ἡμῖν.
ἦ κε πολὺ φθαίη εὖ ναιομένη πόλις ὑμὴ
χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε, περθομένη τε.
σοὶ δ' αὐτῷ φημὶ σχεδὸν ἔμμεναι, ὁππότε φεύγων
ἀρήσῃ Διῒ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι,
θάσσονας ἰρήκων ἔμεναι καλλίτριχας ἵππους,
οἵ σε πόλινδ' οἴσουσι, κονίοντες πεδίοιο.
  Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
αἰετὸς ὑψιπέτης· ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς Ἀχαιῶν,
θάρσυνος οἰωνῷ. ὁ δ' ἀμείβετο φαίδιμος Ἕκτωρ·
  Αἶαν ἁμαρτοεπὲς, βουγάϊε, ποῖον ἔειπες;
αἲ γὰρ ἐγὼν οὕτω γε Διὸς πάϊς αἰγιόχοιο
εἴην ἤματα πάντα, τέκοι δέ με πότνια Ἥρη,
τιοίμην δ', ὡς τίετ' Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλων·
ὡς νῦν ἡμέρη ἥδε κακὸν φέρει Ἀργείοισι
πᾶσι μάλ'. ἐν δὲ σὺ τοῖσι πεφήσεαι, αἴκε ταλάσσῃς
μεῖναι ἐμὸν δόρυ μακρὸν, ὅ τοι χρόα λειριόεντα
δάψει· ἀτὰρ Τρώων κορέεις κύνας ἠδ' οἰωνοὺς

806, 807. ἐπειρᾶτο, πάντῃ ἀμφὶ φάλαγγας Achivorum, προποδίζων, εἴ πως.

814. ἄφαρ est παραχρῆμα. παραυτίκα.—815. πολὺ πρότερον ἁλώσεται, urbs vestra, quam nostra castra et navale.—817. σχεδὸν ἔμμεναι *tibi instare hoc*, h. tempus haud longe abfore, *quo fugam circumspicias.*—824. βουγάϊε. *stolide se jactans, ferociens.* ὁ γαυριῶν μεγάλως.

825. αἲ γάρ. *utinam tam certo essem quam certo hoc futurum est.*

δημῷ καὶ σάρκεσσι, πεσὼν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ᾽ ἅμ᾽ ἕποντο
ἠχῇ θεσπεσίῃ, ἐπὶ δ᾽ ἴαχε λαὸς ὄπισθεν.
Ἀργεῖοι δ᾽ ἑτέρωθεν ἐπίαχον, οὐδὲ λάθοντο
ἀλκῆς, ἀλλ᾽ ἔμενον Τρώων ἐπιόντας ἀρίστους.
ἠχὴ δ᾽ ἀμφοτέρων ἵκετ᾽ αἰθέρα καὶ Διὸς αὐγάς.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ ξ.

ARGUMENTUM.

REDIT poeta ad Nestorem, qui Machaonem vulneratum in tentorium suum abduxerat (λ. 596. sq.) Audito pugnæ tumultu ingravescente prodit Nestor armatus—26. Incidit in Agamemnonem, Diomedem et Ulyssem, qui et ipsi, solliciti de pugna inclinata, processerant. Edoctus a Nestore Agamemnon, res ad summum discrimen esse adductas, adeo animo concidit, ut discessum navibus parare cogitet—82. Objurgatus graviter ab Ulysse,—102. paret Diomedis consilio, ut ipsi in aciem prodeant, si non pugnaturi, confirmaturi tamen pugnantes—134. Erigit animum labantem Neptunus specie senis assumta—152. Juno prospiciens Jovem in Ida sedentem, ut ejus animum a pugna avertat, quo facto in Achivorum gratiam aliquid, quo ipsis subveniatur, parari possit, consilium capit deliniendi eum blanditiis et somno consopiendi Lota, uncta et ornata,—186. cesto a Venere impetrato,-223. et Somno comite adsumto—279. ubi ad Idam pervenerat, Jovis animum amore sui et cupiditate inflammat, amplexuque sui lassatum somno opprimit—353. Nuntiata re per Somnum, Neptunus suadet principibus Achivorum, ut vulnerati sua arma, utpote meliora induant aliis integro robore valentibus, et ipse eos ducit adversus hostem—387. Recrudescit pugna; congressu facto vulneratus ab Ajace Hector absportatur ex pugna; depositus humi ad ripam Scamandri delinquit animo.—439. Hectore digresso Achivi erecti summis viribus pugnant; Ajax Oilei necat Satnium; ad corpus tuendum advolans Polydamas hasta trajicit Prothoenorem, Bœotum 451. Gloriantem Polydamantem hasta petit Ajax Telamonis, quæ Archilochum Antenoris f. ferit—475. Acamas Promachum Bœotium—485. Peneleus Ilioneum—506. Tandem fit fuga Trojanorum extra castra et vallum.

ΝΕΣΤΟΡΑ δ᾽ οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ, πίνοντά περ, ἔμπης,
ἀλλ᾽ Ἀσκληπιάδην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Φράζεο, δῖε Μαχᾶον, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα·
μείζων δὴ παρὰ νηυσὶ βοὴ θαλερῶν αἰζηῶν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν πῖνε καθήμενος αἴθοπα οἶνον,
εἰσόκε θερμὰ λοετρὰ ἐϋπλόκαμος Ἑκαμήδη
θερμήνῃ, καὶ λούσῃ ἄπο βρότον αἱματόεντα·
αὐτὰρ ἐγὼν ἐλθὼν τάχα εἴσομαι ἐς περιωπήν.
Ὣς εἰπὼν, σάκος εἷλε τετυγμένον υἷος ἑοῖο,
κείμενον ἐν κλισίῃ, Θρασυμήδεος ἱπποδάμοιο,
χαλκῷ παμφαῖνον· ὁ δ᾽ ἔχ᾽ ἀσπίδα πατρὸς ἑοῖο.
εἵλετο δ᾽ ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
στῆ δ᾽ ἐκτὸς κλισίης, τάχα δ᾽ εἴσιδεν ἔργον ἀεικὲς,
τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθε,
Τρῶας ὑπερθύμους· ἐρέριπτο δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν.
ὡς δ᾽ ὅτε πορφύρῃ πέλαγος μέγα κύματι κωφῷ,
ὀσσόμενον λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα
αὔτως, οὐδ᾽ ἄρα τε προκυλίνδεται οὐδ᾽ ἑτέρωσε,
πρίν τινα κεκριμένον καταβήμεναι ἐκ Διὸς οὖρον·
ὣς ὁ γέρων ὥρμαινε, δαϊζόμενος κατὰ θυμὸν
διχθάδι᾽, ἢ μεθ᾽ ὅμιλον ἴοι Δαναῶν ταχυπώλων,
ἦε μετ᾽ Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν.
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
βῆναι ἐπ᾽ Ἀτρείδην. οἱ δ᾽ ἀλλήλους ἐνάριζον,
μαρνάμενοι· λάκε δέ σφι περὶ χροῒ χαλκὸς ἀτειρὴς,
νυσσομένων ξίφεσί τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Νέστορι δὲ ξύμβληντο Διοτρεφέες βασιλῆες
πὰρ νηῶν ἀνιόντες, ὅσοι βεβλήατο χαλκῷ,
Τυδείδης, Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων.
πολλὸν γὰρ ἀπάνευθε μάχης εἰρύατο νῆες
θῖν᾽ ἐφ᾽ ἁλὸς πολιῆς· τὰς γὰρ πρώτας πεδίονδε
εἴρυσαν, αὐτὰρ τεῖχος ἐπὶ πρύμνῃσιν ἔδειμαν.
οὐδὲ γὰρ οὐδ᾽, εὐρύς περ ἐὼν, ἐδυνήσατο πάσας
αἰγιαλὸς νῆας χαδέειν· στείνοντο δὲ λαοί.
τῷ ῥα προκρόσσας ἔρυσαν, καὶ πλῆσαν ἁπάσης
ἠϊόνος στόμα μακρὸν, ὅσον συνεέργαθον ἄκραι.

8. τάχα εἴσομαι, γνώσομαι, ἐλθὼν ἐς περιωπήν. locum in castris editiorem ἐξ οὗ περιόψομαι πάντα.

17. ἀνέμων κέλευθα antiquo sermone, ventos venientes.

36. ἠϊόνος στόμα, ora, pro ipso littore.

τῷ ῥ' οἵγ', ὀψείοντες ἀϋτῆς καὶ πολέμοιο,
ἔγχει ἐρειδόμενοι κίον ἀθρόοι· ἄχνυτο δέ σφι
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν. ὁ δὲ ξύμβλητο γεραιὸς
Νέστωρ, πτῆξε δὲ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
τὸν καὶ φωνήσας προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων·
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
τίπτε, λιπὼν πόλεμον φθισήνορα, δεῦρ' ἀφικάνεις;
δείδω, μὴ δή μοι τελέσῃ ἔπος ὄβριμος Ἕκτωρ,
ὥς ποτ' ἐπηπείλησεν ἐνὶ Τρώεσσ' ἀγορεύων,
μὴ πρὶν πὰρ νηῶν προτὶ Ἴλιον ἀπονέεσθαι,
πρὶν πυρὶ νῆας ἐνιπρῆσαι, κτεῖναι δὲ καὶ αὐτούς.
κεῖνος τὼς ἀγόρευε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
ὢ πόποι, ἦ ῥα καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐν θυμῷ βάλλονται ἐμοὶ χόλον, ὥσπερ Ἀχιλλεύς,
οὐδ' ἐθέλουσι μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
ἦ δὴ ταῦτά γ' ἑτοῖμα τετεύχαται, οὐδέ κεν ἄλλως
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης αὐτὸς παρατεκτήναιτο.
τεῖχος μὲν γὰρ δὴ κατερήριπεν, ᾧ ἐπέπιθμεν,
ἄῤῥηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι·
οἱ δ' ἐπὶ νηυσὶ θοῇσι μάχην ἀλίαστον ἔχουσι
νωλεμές· οὐδ' ἂν ἔτι γνοίης, μάλα περ σκοπιάζων,
ὁπποτέρωθεν Ἀχαιοὶ ὀρινόμενοι κλονέονται·
ὡς ἐπιμὶξ κτείνονται, ἀϋτὴ δ' οὐρανὸν ἵκει.
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα,
εἴ τι νόος ῥέξει· πόλεμον δ' οὐκ ἄμμε κελεύω
δύμεναι· οὐ γάρ πως βεβλημένον ἐστὶ μάχεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
Νέστορ, ἐπειδὴ νηυσὶν ἐπὶ πρύμνῃσι μάχονται,
τεῖχος δ' οὐκ ἔχραισμε τετυγμένον, οὐδέ τι τάφρος,
ᾗ ἔπι πόλλ' ἔπαθον Δαναοί, ἔλποντο δὲ θυμῷ
ἄῤῥηκτον νηῶν τε καὶ αὐτῶν εἶλαρ ἔσεσθαι·
οὕτω που Διΐ μέλλει ὑπερμενέϊ φίλον εἶναι,
νωνύμνους ἀπολέσθαι ἀπ' Ἄργεος ἐνθάδ' Ἀχαιούς.
ᾔδεα μὲν γὰρ, ὅτε πρόφρων Δαναοῖσιν ἄμυνεν·

53. ταῦτά γ' ἑτοῖμα τετεύχαται. Res eo loco jam sunt, ut omnia hæc *eventum habeant*.—56. εἶλαρ, *munimentum*, quod nos *tutos* præstaret.—57. μάχην ἀλίαστον *sine intermissione*.—62. εἴ τι νόος ῥέξει. an, *consilium*, prudentia, *aliquid efficiet*, an ipsi consilio aliquid efficere poterimus.

71. ᾔδεα μὲν γὰρ, ὅτε. quamdiu ille Achivis studebat, bene hoc, certis signis, animadvertebam, ᾔδειν. *Nunc autem mihi non obscurum est*, eum etc. — 72. κυδάνει ὁμῶς θεοῖσι, antiquo more, pro, valde. — 80. οὐ νέμεσις. οὐ νεμεσητὸν, οὐ μεμπτέον.—81. βέλτερον ὃς pro εἴ τις. ἁλώῃ *pereat*.

οἶδα δὲ νῦν, ὅτι τοὺς μὲν ὁμῶς μακάρεσσι θεοῖσι
κυδάνει, ἡμέτερον δὲ μένος καὶ χεῖρας ἔδησεν.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
νῆας, ὅσαι πρῶται εἰρύαται ἄγχι θαλάσσης,
ἕλκωμεν, πάσας δὲ ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν·
ὕψι δ' ἐπ' εὐνάων ὁρμίσσομεν, εἰσόκεν ἔλθῃ
νὺξ ἀβρότη, ἢν καὶ τῇ ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἔπειτα δέ κεν ἐρυσαίμεθα νῆας ἁπάσας.
οὐ γάρ τις νέμεσις φυγέειν κακὸν, οὐδ' ἀνὰ νύκτα.
βέλτερον, ὃς φεύγων προφύγῃ κακὸν, ἠὲ ἁλώῃ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀτρείδη, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
οὐλόμεν', αἴθ' ὤφελλες ἀεικελίου στρατοῦ ἄλλου
σημαίνειν, μηδ' ἄμμιν ἀνασσέμεν. οἷσιν ἄρα Ζεὺς
ἐκ νεότητος ἔδωκε καὶ ἐς γῆρας τολυπεύειν
ἀργαλέους πολέμους, ὄφρα φθιόμεσθα ἕκαστος.
οὕτω δὴ μέμονας Τρώων πόλιν εὐρυάγυιαν
καλλείψειν, ἧς εἵνεκ' ὀϊζύομεν κακὰ πολλά;
σίγα, μή τις τ' ἄλλος Ἀχαιῶν τοῦτον ἀκούσῃ
μῦθον, ὃν οὔ κεν ἀνήρ γε διὰ στόμα πάμπαν ἄγοιτο,
ὅστις ἐπίσταιτο ᾗσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν,
σκηπτοῦχός τ' εἴη, καί οἱ πειθοίατο λαοὶ
τοσσοίδ', ὅσσοισι σὺ μετ' Ἀργείοισιν ἀνάσσεις.
νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες.
ὃς κέλεαι, πολέμοιο συνεσταότος καὶ ἀϋτῆς,
νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Τρωσὶ μὲν εὐκτὰ γένηται, ἐπικρατέουσί περ ἔμπης,
ἡμῖν δ' αἰπὺς ὄλεθρος ἐπιῤῥέπῃ· οὐ γὰρ Ἀχαιοὶ
σχήσουσι πόλεμον, νηῶν ἅλαδ' ἑλκομενάων,
ἀλλ' ἀποπαπτανέουσιν, ἐρωήσουσι δὲ χάρμης.

84. οὐλόμενε, *perdite. pernicie digne*. στρατοῦ σημαίνειν. ut ἄρχειν τινὸς et τινί.

86, 87. *per totam vitam*.—91, 92. *nemo qui mente sana sit*. τὰ ἄρτια, proprie τὰ ἡρμοσμένα τοῖς πράγμασι. τὰ ὑγιῆ.—93. καί οἱ π. inversa oratio pro καὶ ᾧ πείθοιντο. Mox 95 ὠνοσάμην pro ὀνόω σε κατὰ τοῖον οἷον (τοῦτο ὃ) ἔειπες.—98. ἐπικρατέουσί περ, *qui quidem vel sic jam superiores pugna sunt*. ὄφρ' εὐκτὰ (τὰ πράγματα) γένηται Τρωσί, pro ἐκεῖνο, ὃ εὔχονται γίνεσθαι.—100, 101. οὐ γὰρ Ἀχαιοὶ σχήσουσι πόλεμον, *pugnam sustinebunt*, ἀποπαπτανέουσι averso ab hostibus ore dispicient in alias partes, *fugam circumspicient*.

ἔνθα κε σὴ βουλὴ δηλήσεται, ὄρχαμε λαῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ὦ Ὀδυσεῦ, μάλα πώς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῇ
ἀργαλέῃ· ἀτὰρ οὐ μὲν ἐγὼ ἀέκοντας ἄνωγα
νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν υἷας Ἀχαιῶν·
νῦν δ' εἴη, ὃ τῆσδέ γ' ἀμείνονα μῆτιν ἐνίσποι,
ἢ νέος, ἠὲ παλαιός· ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
ἐγγὺς ἀνήρ, οὐ δηθὰ ματεύσομεν, αἴ κ' ἐθέλητε
πείθεσθαι· καὶ μή τι κότῳ ἀγάσησθε ἕκαστος,
οὕνεκα δὴ γενεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ' ὑμῖν·
πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι
Τυδέος, ὃν Θήβῃσι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψε.
Πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
ᾤκεον δ' ἐν Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Ἄγριος, ἠδὲ Μέλας, τρίτατος δ' ἦν ἱππότα Οἰνεύς,
πατρὸς ἐμοῖο πατήρ· ἀρετῇ δ' ἦν ἔξοχος αὐτῶν.
ἀλλ' ὁ μὲν αὐτόθι μεῖνε, πατὴρ δ' ἐμὸς Ἄργεϊ νάσθη.
πλαγχθείς· ὣς γάρ που Ζεὺς ἤθελε καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ἀδρήστοιο δ' ἔγημε θυγατρῶν, ναῖε δὲ δῶμα
ἀφνειὸν βιότοιο, ἅλις δέ οἱ ἦσαν ἄρουραι
πυροφόροι, πολλοὶ δὲ φυτῶν ἔσαν ὄρχατοι ἀμφίς·
πολλὰ δέ οἱ πρόβατ' ἔσκε, κέκαστο δὲ πάντας Ἀχαιοὺς
ἐγχείῃ· τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν, ὡς ἐτεόν περ.
τῷ οὐκ ἄν, με γένος γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φάντες,
μῦθον ἀτιμήσαιτε πεφασμένον, ὅν κ' εὖ εἴπω.
δεῦτ' ἴομεν πόλεμόνδε, καὶ οὐτάμενοί περ, ἀνάγκῃ·
ἐνθάδ' ἔπειτ' αὐτοὶ μὲν ἐχώμεθα δηϊοτῆτος,
ἐκ βελέων, μή πού τις ἐφ' ἕλκει ἕλκος ἄρηται·
ἄλλους δ' ὀτρυνέοντες ἐνήσομεν, οἳ τὸ πάρος περ,
θυμῷ ἦρα φέροντες ἀφεστᾶσ', οὐδὲ μάχονται.

104. καθίκεο ἐμὸν (κατὰ) θυμὸν ἐνιπῇ proprie, *percussisti*, *feriisti*, *me objurgatione*, objurgasti me graviter.—108. ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη. scil. ἐκεῖνος, ὃς ἐνίσποι. pro vulgari : ἐμοὶ ἄριστον, χαρίεν εἴη ἄν, ἄλλον τινὰ εἰπεῖν.

120. πλαγχθείς, h. l. φυγὼν cædis reatu.—121. θυγατρῶν sc. τινά, μίαν.—123. et insuper ὄρχατοι, ὄρχοι, στίχοι, ἡ ἐπίστιχος φυτεία.— 124. κέκαστο δὲ (ὑπὲρ) πάντας *virtute*. — 125. μέλλετ' ἀκουέμεν. ἐοίκατε. h. e. ἐοικός ἐστιν. debetis ipsi nosse, ὡς ἐτεόν περ sc. ἐγένετο ταῦτα. vel ἐτεὸν λεχθέντα.—129. αὐτοὶ μὲν ἐχώμεθα. *contineamus nos*, *abstineamus a pugna*.—ἀποσχώμεθα τοῦ μάχεσθαι. ἐκ βελέων, ἐκτὸς, extra telorum jactum. — 131. ἐνήσομεν. *immittemus in pugnam*, adigemus ad pugnandum.

132. θυμῷ ἦρα φέροντες. ἦρα al. ἦ…

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο
βὰν δ' ἴμεν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
ἀλλὰ μετ' αὐτοὺς ἦλθε, παλαιῷ φωτὶ ἐοικώς·
δεξιτερὴν δ' ἕλε χεῖρ' Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀτρείδη, νῦν δή που Ἀχιλλῆος ὀλοὸν κῆρ
γηθεῖ ἐνὶ στήθεσσι, φόνον καὶ φύζαν Ἀχαιῶν
δερκομένῳ· ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι φρένες οὐδ' ἠβαιαί.
ἀλλ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλοιτο, θεὸς δέ ἑ σιφλώσειε·
σοὶ δ' οὔπω μάλα πάγχυ θεοὶ μάκαρες κοτέουσιν·
ἀλλ' ἔτι που Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
εὐρὺ κονίσουσι πεδίον· σὺ δ' ἐπόψεαι αὐτὸς
φεύγοντας προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς εἰπών, μέγ' ἄϋσεν, ἐπεσσύμενος πεδίοιο.
ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος·
τόσσην ἐκ στήθεσφιν ὄπα κρείων Ἐνοσίχθων
ἧκεν· Ἀχαιοῖσι δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ἥρη δ' εἰσεῖδε χρυσόθρονος ὀφθαλμοῖσι,
στᾶσ', ἐξ Οὐλύμποιο ἀπὸ ῥίου, αὐτίκα δ' ἔγνω
τὸν μὲν ποιπνύοντα μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
αὐτοκασίγνητον καὶ δαέρα, χαῖρε δὲ θυμῷ·
Ζῆνα δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος Ἴδης
ἥμενον εἰσεῖδε· στυγερὸς δέ οἱ ἔπλετο θυμῷ.
μερμήριξε δ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
ὅππως ἐξαπάφοιτο Διὸς νόον αἰγιόχοιο.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,
ἐλθεῖν εἰς Ἴδην, εὖ ἐντύνασαν ἓ αὐτήν,
εἴ πως ἱμείραιτο παραδραθέειν φιλότητι
ἧ χροιῇ, τῷ δ' ὕπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε

χάρις. v. ad α. 572. χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, *indulgentes sibi*, suæ ignaviæ, et per hoc, *viribus parcentes*.

155. ποιπνύοντα ἀνὰ μάχην Neptunum strenue res gerentem.—158. στυγερὸς δέ οἱ ἔπλετο. *abalienato animo erat. succensebat ei*, nil amplius.—160. ὅππως ἐξαπάφοιτο scil. ut eum a pugnæ inspectione averteret, liberiorque Neptuno auxiliandi Achivis facultas esset.—164. ἧ χροιῇ, suo corpori, sibi. (ἐν) φιλότητι. χροιὰ nunc, quæ alias, ὁ χρόος, χροῦς. unde χροΐ, χρῷ—ὕπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε, somnum placidum et dulcem. dixit, et ἀπήμονά τε λιαρόν τε Od. ι. 268. lenem, cui opp. δεινὸς, λάβρος.

ἔνθα κε σὴ βουλὴ δηλήσεται, ὄρχαμε λαῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
ὦ Ὀδυσεῦ, μάλα πώς με καθίκεο θυμὸν ἐνιπῇ
ἀργαλέῃ· ἀτὰρ οὐ μὲν ἐγὼ ἀέκοντας ἄνωγα
νῆας ἐϋσσέλμους ἅλαδ' ἑλκέμεν υἷας Ἀχαιῶν·
νῦν δ' εἴη, ὃ τῆσδέ γ' ἀμείνονα μῆτιν ἐνίσποι,
ἢ νέος, ἠὲ παλαιός· ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης·
ἐγγὺς ἀνὴρ, οὐ δηθὰ ματεύσομεν, αἴ κ' ἐθέλητε
πείθεσθαι· καὶ μή τι κότῳ ἀγάσησθε ἕκαστος,
οὕνεκα δὴ γενεῆφι νεώτατός εἰμι μεθ' ὑμῖν·
πατρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ καὶ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι
Τυδέος, ὃν Θήβῃσι χυτὴ κατὰ γαῖα κάλυψε.
Πορθεῖ γὰρ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
ᾤκεον δ' ἐν Πλευρῶνι καὶ αἰπεινῇ Καλυδῶνι,
Ἄγριος, ἠδὲ Μέλας, τρίτατος δ' ἦν ἱππότα Οἰνεὺς,
πατρὸς ἐμοῖο πατήρ· ἀρετῇ δ' ἦν ἔξοχος αὐτῶν.
ἀλλ' ὁ μὲν αὐτόθι μεῖνε, πατὴρ δ' ἐμὸς Ἄργεϊ νάσθη,
πλαγχθείς· ὣς γάρ που Ζεὺς ἤθελε καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ἀδρήστοιο δ' ἔγημε θυγατρῶν, ναῖε δὲ δῶμα
ἀφνειὸν βιότοιο, ἅλις δέ οἱ ἦσαν ἄρουραι
πυροφόροι, πολλοὶ δὲ φυτῶν ἔσαν ὄρχατοι ἀμφίς·
πολλὰ δέ οἱ πρόβατ' ἔσκε, κέκαστο δὲ πάντας Ἀχαιοὺς
ἐγχείῃ· τὰ δὲ μέλλετ' ἀκουέμεν, ὡς ἐτεόν περ.
τῷ οὐκ ἄν, με γένος γε κακὸν καὶ ἀνάλκιδα φάντες,
μῦθον ἀτιμήσαιτε πεφασμένον, ὅν κ' εὖ εἴπω.
δεῦτ' ἴομιν πόλεμόνδε, καὶ οὐτάμενοί περ, ἀνάγκῃ·
ἔνθαδ' ἔπειτ' αὐτοὶ μὲν ἐχώμεθα δηϊοτῆτος,
ἐκ βελέων, μή πού τις ἐφ' ἕλκει ἕλκος ἄρηται·
ἄλλους δ' ὀτρυνέοντες ἐνήσομεν, οἳ τὸ πάρος περ,
θυμῷ ἦρα φέροντες ἀφεστᾶσ', οὐδὲ μάχονται.

104. καθίκεο ἐμὲ (κατὰ) θυμὸν ἐνιπῇ proprie, *percussisti*, *feriisti*, *me objurgatione*, objurgasti me graviter.—108. ἐμοὶ δέ κεν ἀσμένῳ εἴη. scil. ἐκεῖνος, ὃς ἐνίσποι. pro vulgari: ἐμοὶ ἄσμενον, χαρίεν εἴη ἄν, ἄλλον τινὰ εἰπεῖν.

120. πλαγχθεὶς, h. l. φυγὼν cædis reatu.—121. θυγατρῶν sc. τινὰ, μίαν. —123. et insuper ὄρχατοι, ὄρχοι, στίχοι, ἡ ἐπίστιχος φυτεία.— 124. κέκαστο δὲ (ὑπὲρ) πάντας *virtute*. — 125. μέλλετ' ἀκουέμεν. ἐοίκατε. h. e. ἐοικός ἐστιν. debetis ipsi nosse, ὡς ἐτεόν περ sc. ἐγένετο ταῦτα. vel ἐτεὸν λεχθέντα.—129. αὐτοὶ μὲν ἐχώμεθα. *contineamus nos*, *abstineamus a pugna*.—ἀποσχώμεθα τοῦ μάχεσθαι. ἐκ βελέων, ἐκτὸς, extra telorum jactum. — 131. ἐνήσομεν. *immittemus in pugnam*, adigemus ad pugnandum.

132. θυμῷ ἦρα φέροντες. ἦρα ubi ἦρ,

Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο
βὰν δ' ἴμεν, ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴν εἶχε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος,
ἀλλὰ μετ' αὐτοὺς ἦλθε, παλαιῷ φωτὶ ἐοικώς·
δεξιτερὴν δ' ἕλε χεῖρ' Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀτρείδη, νῦν δή που Ἀχιλλῆος ὀλοὸν κῆρ
γηθεῖ ἐνὶ στήθεσσι, φόνον καὶ φύζαν Ἀχαιῶν
δερκομένῳ· ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι φρένες οὐδ' ἠβαιαί.
ἀλλ' ὁ μὲν ὣς ἀπόλοιτο, θεὸς δέ ἑ σιφλώσειε·
σοὶ δ' οὔπω μάλα πάγχυ θεοὶ μάκαρες κοτέουσιν·
ἀλλ' ἔτι που Τρώων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες
εὐρὺ κονίσουσι πεδίον· σύ δ' ἐπόψεαι αὐτὸς
φεύγοντας προτὶ ἄστυ νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Ὣς εἰπὼν, μέγ' ἄϋσεν, ἐπεσσύμενος πεδίοιο.
ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον, ἢ δεκάχιλοι
ἀνέρες ἐν πολέμῳ, ἔριδα ξυνάγοντες Ἄρηος·
τόσσην ἐκ στήθεσφιν ὄπα κρείων Ἐνοσίχθων
ἧκεν· Ἀχαιοῖσι δὲ μέγα σθένος ἔμβαλ' ἑκάστῳ
καρδίῃ, ἄλληκτον πολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
Ἥρη δ' εἰσεῖδε χρυσόθρονος ὀφθαλμοῖσι,
στᾶσ', ἐξ Οὐλύμποιο ἀπὸ ῥίου, αὐτίκα δ' ἔγνω
τὸν μὲν ποιπνύοντα μάχην ἀνὰ κυδιάνειραν
αὐτοκασίγνητον καὶ δαέρα, χαῖρε δὲ θυμῷ·
Ζῆνα δ' ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς πολυπίδακος Ἴδης
ἥμενον εἰσεῖδε· στυγερὸς δέ οἱ ἔπλετο θυμῷ.
μερμήριξε δ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη,
ὅππως ἐξαπάφοιτο Διὸς νόον αἰγιόχοιο.
ἥδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλὴ,
ἐλθεῖν εἰς Ἴδην, εὖ ἐντύνασαν ἓ αὐτὴν,
εἴ πως ἱμείραιτο παραδραθέειν φιλότητι
ᾗ χροιῇ, τῷ δ' ὕπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε

χάρις. v. ad α. 572. χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, *indulgentes sibi*, suæ ignaviæ, et per hoc, *viribus parcentes*.

155. ποιπνύοντα ἀνὰ μάχην Neptunum strenue res gerentem.—158. στυγερὸς δέ οἱ ἔπλετο. *abalienato animo erat. succensebat ei*, nil amplius.—160. ὅππως ἐξαπάφοιτο scil. ut eum a pugnæ inspectione averteret, liberiorque Neptuno auxiliandi Achivis facultas esset.—164. ᾗ χροιῇ, suo corpori, sibi. (ἐν) φιλότητι. χροιὰ nunc, quæ alias, ὁ χρόος, χροῦς. unde χροΐ, χρῷ—ὕπνον ἀπήμονά τε λιαρόν τε, somnum placidum et dulcem. dixit, et ἀπήμονά τε λιαρόν τε Od. ι. 268. lenem, cui opp. δεινὸς, λάβρος.

χεύῃ ἐπὶ βλεφάροισιν ἰδὲ φρεσὶ πευκαλίμῃσι.
βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον, τόν οἱ φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσε
κληῗδι κρυπτῇ, τὴν δ' οὐ θεὸς ἄλλος ἀνῷγεν.
ἔνθ' ἥγ' εἰσελθοῦσα, θύρας ἐπέθηκε φαεινάς·
ἀμβροσίῃ μὲν πρῶτον ἀπὸ χροὸς ἱμερόεντος
λύματα πάντα κάθηρεν, ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ,
ἀμβροσίῳ, ἑδανῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν·
τοῦ καὶ κινυμένοιο Διὸς προτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
ἔμπης ἐς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀϋτμή.
τῷ ῥ' ἥγε χρόα καλὸν ἀλειψαμένη, ἰδὲ χαίτας
πεξαμένη, χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινοὺς,
καλοὺς, ἀμβροσίους, ἐκ κράατος ἀθανάτοιο.
ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιον ἑανὸν ἕσαθ', ὅν οἱ Ἀθήνη
ἔξυσ' ἀσκήσασα, τίθει δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλά·
χρυσείῃς δ' ἐνετῇσι κατὰ στῆθος περονᾶτο.
ζώσατο δὲ ζώνην ἑκατὸν θυσάνοις ἀραρυῖαν·
ἐν δ' ἄρα ἕρματα ἧκεν ἐϋτρήτοισι λοβοῖσι,
τρίγληνα, μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
κρηδέμνῳ δ' ἐφύπερθε καλύψατο δῖα θεάων,
καλῷ, νηγατέῳ· λευκὸν δ' ἦν, ἠέλιος ὥς.
ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῒ θήκατο κόσμον,
βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο· καλεσσαμένη δ' Ἀφροδίτην,
τῶν ἄλλων ἀπάνευθε θεῶν, πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦ ῥά νύ μοί τι πίθοιο, φίλον τέκος, ὅ ττι κεν εἴπω;
ἠέ κεν ἀρνήσαιο, κοτεσσαμένη τόγε θυμῷ,
οὕνεκ' ἐγὼ Δαναοῖσι, σὺ δὲ Τρώεσσιν ἀρήγεις;

168. κληῒς κρυπτή. De nostris seris et clavibus cogitare non licet.

170. ἀμβροσίῃ. h. l. pro lavacro, latice, ad lavandum. τεθυωμένον, bene odorum. ἀπὸ τοῦ θυοῦν idem quod θυμιᾷν, odores accendere. θυοῦται id, quod odorem emittit, τὸ τεθυωμένον. θυμίαμα.—173. προτὶ δῶμα, pro κατὰ δῶμα. — 178. ἀμβρόσιον ἑανὸν, πέπλον. vestem odoram, ut paullo ante πλόκαμοι ἀμβρόσιοι. solebant autem vestes odoribus perfundi.—179. ἔξυσ' ἀσκήσασα. est ξύειν omnino polite et eleganter efficere, perficere, ἀσκήσασα, elaborando. Ita est: illa *affabre elaboraverat.* καὶ ἐνετίθει, ἐνεποιήσατο, δαίδαλα πολλὰ, h. e. ἐνεποίκιλλε, intextis figuris vel ornamentis. — 181. ζώνην θυσάνοις ἀραρυῖαν, cingulum fimbriatum sibi circumdedit.—183. ἕρματα, τρίγληνα, μορόεντα, inaures trinis lapillis seu unionibus qui sunt γλῆναι, γλήνεα, insignes; μετὰ πολλοῦ μόρου καὶ κακοπαθείας γιγνόμενα, scite et industrie fabricatæ. ἕρμα, vel ἔρμα, ἀπὸ τοῦ εἴρειν, innectere, ἐνείρεσθαι τοῖς λοβοῖς. — 184. κρηδέμνῳ ἐκαλύψατο, velavit se, capiti imposuit, vittam, qua comam religaret.

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
αὔδα ὅ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί.
Τὴν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
δὸς νῦν μοι φιλότητα καὶ ἵμερον, ᾧ τε σὺ πάντας
δαμνᾷ ἀθανάτους ἠδὲ θνητοὺς ἀνθρώπους·
εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθὺν,
οἵ με σφοῖσι δόμοισιν ἐῢ τρέφον ἠδ' ἀτίταλλον,
δεξάμενοι Ῥείης, ὅτε τε Κρόνον εὐρυόπα Ζεὺς
γαίης νέρθε καθεῖσε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης.
τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω·
ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
εὐνῆς καὶ φιλότητος, ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
εἰ κείνω γ', ἐπέεσσι παραιπεπιθοῦσα φίλον κῆρ,
εἰς εὐνὴν ἀνέσαιμι ὁμωθῆναι φιλότητι·
αἰεὶ κέ σφι φίλη τε καὶ αἰδοίη καλεοίμην.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη·
οὐκ ἔστ', οὐδὲ ἔοικε, τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι·
Ζηνὸς γὰρ τοῦ ἀρίστου ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαύεις.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στήθεσφιν ἐλύσατο κεστὸν ἱμάντα,
ποικίλον· ἔνθα δέ οἱ θελκτήρια πάντα τέτυκτο·
ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστὺς,
πάρφασις, ἥ τ' ἔκλεψε νόον πύκα περ φρονεόντων·
τόν ῥά οἱ ἔμβαλε χερσὶν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τῆ, νῦν τοῦτον ἱμάντα τεῷ ἐγκάτθεο κόλπῳ,
ποικίλον, ᾧ ἔνι πάντα τετεύχαται· οὐδέ σε φημὶ
ἄπρηκτόν γε νέεσθαι, ὅ τι φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
μειδήσασα δ' ἔπειτα ἑῷ ἐγκάτθετο κόλπῳ.

194. Ἥρη, πρέσβα θεὰ, quod alias σεμνή.—195. θυμὸς ἄνωγεν, animus incitat, parato sum animo ad perficiendum id, quod animo agitas.—196. καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί. pro τελεστέον.—198. φιλότης est ipse amoris sensus, ἵμερος conjunctum cum eo desiderium; nihil amplius.—209. ἀνέσαιμι, si eos permovero. — 212. ἔπος ἀρνήσασθαι, quod postulas, recusare, abnegare.

214. ἀπελύσατο (ἀπὸ) στήθεος (ergo pectus deæ revinxerat ille) κεστὸν ἱμάντα. proprie balteum coriaceum affabre factum, acu pictum, unde ποικίλον, seu coloribus, seu potius figuris.—219. τῆ. λάβε, δέξαι. τεῷ ἐγκάτθεο κόλπῳ pro admovere, illigare, circumdare cestum pectori, pectus succingere cingulo.—221. σὲ ἄπρηκτον (κατὰ τοῦτο) ὅ τι μενοινᾷς.

ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
Ἥρη δ' ἀΐξασα λίπε ῥίον Οὐλύμποιο,
Πιερίην δ' ἐπιβᾶσα, καὶ Ἠμαθίην ἐρατεινὴν,
σεύατ' ἐφ' ἱπποπόλων Θρῃκῶν ὄρεα νιφόεντα,
ἀκροτάτας κορυφάς· οὐδὲ χθόνα μάρπτε ποδοῖιν.
ἐξ Ἀθόω δ' ἐπὶ πόντον ἐβήσατο κυμαίνοντα·
Λῆμνον δ' εἰσαφίκανε, πόλιν θείοιο Θόαντος,
ἔνθ' Ὕπνῳ ξύμβλητο, κασιγνήτῳ Θανάτοιο,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ὕπνε, ἄναξ πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων,
εἰ μὲν δή ποτ' ἐμεῦ ἔπος ἔκλυες, ἠδ' ἔτι καὶ νῦν
πείθευ· ἐγὼ δέ κέ τοι ἰδέω χάριν ἤματα πάντα·
κοίμησόν μοι Ζηνὸς ὑπ' ὀφρύσιν ὄσσε φαεινὼ
αὐτίκ', ἐπεί κεν ἐγὼ παραλέξομαι ἐν φιλότητι.
δῶρα δέ τοι δώσω, καλὸν θρόνον, ἄφθιτον αἰεὶ,
χρύσεον· Ἥφαιστος δέ κ' ἐμὸς πάϊς ἀμφιγυήεις
τεύξει ἀσκήσας, ὑπὸ δὲ θρῆνυν ποσὶν ἥσει,
τῷ κεν ἐπισχοίης λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε νήδυμος Ὕπνος·
Ἥρη, πρέσβα θεὰ, θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
ἄλλον μέν κεν ἔγωγε θεῶν αἰειγενετάων
ῥεῖα κατευνήσαιμι, καὶ ἂν ποταμοῖο ῥέεθρα
Ὠκεανοῦ, ὅσπερ γένεσις πάντεσσι τέτυκται·
Ζηνὸς δ' οὐκ ἂν ἔγωγε Κρονίονος ἆσσον ἱκοίμην,
οὐδὲ κατευνήσαιμ', ὅτε μὴ αὐτός γε κελεύοι.
ἤδη γάρ με καὶ ἄλλοτε ἣ ἐπίνυσσεν ἐφετμὴ,
ἤματι τῷ, ὅτε κεῖνος ὑπέρθυμος Διὸς υἱὸς
ἔπλεεν Ἰλιόθεν, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξας.
ἤτοι ἐγὼ μὲν ἔλεξα Διὸς νόον αἰγιόχοιο
νήδυμος ἀμφιχυθείς· σὺ δέ οἱ κακὰ μήσαο θυμῷ,
ὄρσασ' ἀργαλέων ἀνέμων ἐπὶ πόντον ἀήτας·
καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας,
νόσφι φίλων πάντων. ὁ δ' ἐπεγρόμενος χαλέπαινε,
ῥιπτάζων κατὰ δῶμα θεοὺς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
ζήτει, καί κέ μ' ἄϊστον ἀπ' αἰθέρος ἔμβαλε πόντῳ,

234. εἰ μὲν δή ποτ'—ἠδ' ἔτι καὶ νῦν. Si unquam *meis precibus locus apud te fuit, nunc quoque mihi concede, quod precor te.* — 235. ἐγὼ δέ κέ τοι ἰδέω χάριν. εἰδείην. εἴσομαι. ὀφλήσω.

249. ἣ ἐπίνυσσεν ἐφετμῇ. ἐφετμὴ h. l. pro minis. πινύσσειν, facere ut alter resipiscat. σωφρονίζειν. νουθετεῖν.—252. ἔλεξα Διὸς νόον pro τὸν Δία, sopivi Jovem. ἐκοίμισα.

εἰ μὴ Νὺξ δμήτειρα θεῶν ἐσάωσε καὶ ἀνδρῶν,
τὴν ἱκόμην φεύγων· ὁ δ' ἐπαύσατο χωόμενός περ·
ἅζετο γὰρ, μὴ Νυκτὶ θοῇ ἀποθύμια ἔρδοι.
νῦν αὖ τοῦτό μ' ἄνωγας ἀμήχανον ἄλλο τελέσσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ὕπνε, τίη δὲ σὺ ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς;
ἦ φῂς, ὡς Τρώεσσιν ἀρηγέμεν εὐρύοπα Ζῆν',
ὡς Ἡρακλῆος πέρι χώσατο, παιδὸς ἑοῖο;
ἀλλ' ἴθ', ἐγὼ δέ κέ τοι Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων
δώσω ὀπυιέμεναι, καὶ σὴν κεκλῆσθαι ἄκοιτιν,
Πασιθέην, ἧς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα.
Ὣς φάτο. χήρατο δ' Ὕπνος, ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
ἄγρει νῦν μοι ὄμοσσον ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ,
χειρὶ δὲ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἕλε χθόνα πουλυβότειραν,
τῇ δ' ἑτέρῃ ἅλα μαρμαρέην· ἵνα νῶϊν ἅπαντες
μάρτυροι ὦσ' οἱ ἔνερθε θεοὶ Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες·
ἦ μὲν ἐμοὶ δώσειν Χαρίτων μίαν ὁπλοτεράων,
Πασιθέην, ἧς τ' αὐτὸς ἐέλδομαι ἤματα πάντα.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
ὤμνυε δ', ὡς ἐκέλευε, θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας,
τοὺς ὑποταρταρίους, οἳ Τιτῆνες καλέονται.
αὐτὰρ, ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,
τὼ βήτην, Λήμνου τε καὶ Ἴμβρου ἄστυ λιπόντε,
ἠέρα ἑσσαμένω, ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον·
Ἴδην δ' ἱκέσθην πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν,
Λεκτόν· ὅθι πρῶτον λιπέτην ἅλα· τὼ δ' ἐπὶ χέρσου
βήτην· ἀκροτάτη δὲ ποδῶν ὕπο σείετο ὕλη.
ἔνθ' Ὕπνος μὲν ἔμεινε, πάρος Διὸς ὄσσε ἰδέσθαι,
εἰς ἐλάτην ἀναβὰς περιμήκετον, ἣ τότ' ἐν Ἴδῃ
μακροτάτη πεφυυῖα δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανεν·
ἔνθ' ἧστ' ὄζοισι πεπυκασμένος εἰλατίνοισιν,
ὄρνιθι λιγυρῇ ἐναλίγκιος, ἥν τ' ἐν ὄρεσσι
χαλκίδα κικλήσκουσι θεοὶ, ἄνδρες δὲ κύμινδιν.
Ἥρη δὲ κραιπνῶς προσεβήσετο Γάργαρον ἄκρον

265. an putas, Jovem ita Trojanis nunc opitulari, ut olim studuit Herculi, ita ut irasceretur Junoni, quod eum fraude oppresserat? — 269. ἧς αἰὲν ἐέλδεαι ἤματα πάντα. cujus amore tu semper teneris.

271. ὄμοσσόν μοι—ἦ μὲν ἐμοὶ δώσειν· ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ, ἀβλαβὲς, idem quod ἄατον, Styx, quam nemo perjurio violare impune ausit.—282. ἠέρα ἑσσαμένω, nube.—286. πάρος Διὸς ὄσσε ἰδέσθαι antequam in conspectum Jovis veniret.

Ἴδης ὑψηλῆς· ἴδε δὲ νεφεληγερέτα Ζεύς.
ὡς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρος πυκινὰς φρένας ἀμφεκάλυψεν,
οἷον ὅτε πρώτιστον ἐμισγέσθην φιλότητι,
εἰς εὐνὴν φοιτῶντε, φίλους λήθοντε τοκῆας.
στῆ δ' αὐτῆς προπάροιθεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἥρη, πῆ μεμαυῖα κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνεις;
ἵπποι δ' οὐ παρέασι καὶ ἅρματα, τῶν κ' ἐπιβαίης.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
ἔρχομαι ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης,
Ὠκεανόν τε, θεῶν γένεσιν, καὶ μητέρα Τηθὺν,
οἵ με σφοῖσι δόμοισιν ἐῢ τρέφον ἠδ' ἀτίταλλον·
τοὺς εἶμ' ὀψομένη, καί σφ' ἄκριτα νείκεα λύσω.
ἤδη γὰρ δηρὸν χρόνον ἀλλήλων ἀπέχονται
εὐνῆς καὶ φιλότητος· ἐπεὶ χόλος ἔμπεσε θυμῷ.
ἵπποι δ' ἐν πρυμνωρείῃ πολυπίδακος Ἴδης
ἑστᾶσ', οἵ μ' οἴσουσιν ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν.
νῦν δὲ σεῦ εἵνεκα δεῦρο κατ' Οὐλύμπου τόδ' ἱκάνω,
μή πως μοι μετέπειτα χολώσεαι, αἴκε σιωπῇ
οἴχωμαι πρὸς δῶμα βαθυῤῥόου Ὠκεανοῖο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη, κεῖσε μέν ἐστι καὶ ὕστερον ὁρμηθῆναι·
νῶϊ δ', ἄγ', ἐν φιλότητι τραπείομεν εὐνηθέντε.
οὐ γάρ πώ ποτέ μ' ὧδε θεᾶς ἔρος, οὐδὲ γυναικὸς,
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιπροχυθεὶς ἐδάμασσεν,
οὐδ' ὁπότ' ἠρασάμην Ἰξιονίης ἀλόχοιο,
ἣ τέκε Πειρίθοον, θεόφι μήστωρ' ἀτάλαντον·
οὐδ' ὅτε περ Δανάης καλλισφύρου Ἀκρισιώνης,
ἣ τέκε Περσῆα, πάντων ἀριδείκετον ἀνδρῶν·
οὐδ' ὅτε Φοίνικος κούρης τηλεκλειτοῖο,
ἣ τέκε τοὶ Μίνω τε καὶ ἀντίθεον Ῥαδάμανθυν·
οὐδ' ὅτε περ Σεμέλης, οὐδ' Ἀλκμήνης ἐνὶ Θήβῃ,
ἥ ῥ' Ἡρακλῆα κρατερόφρονα γείνατο παῖδα·
ἡ δὲ Διώνυσον Σεμέλη τέκε, χάρμα βροτοῖσιν.
οὐδ' ὅτε Δήμητρος, καλλιπλοκάμοιο ἀνάσσης·
οὐδ' ὁπότε Λητοῦς ἐρικυδέος, οὐδὲ σεῦ αὐτῆς·
ὡς σέο νῦν ἔραμαι, καί με γλυκὺς ἵμερος αἱρεῖ.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;

297. στῆ δ' αὐτῆς προπάροιθεν obviam ei processit.

εἰ νῦν ἐν φιλότητι λιλαίεαι εὐνηθῆναι
Ἴδης ἐν κορυφῇσι· τὰ δὲ προπέφανται ἅπαντα·
πῶς κ' ἔοι, εἴ τις νῶϊ θεῶν αἰειγενετάων
εὕδοντ' ἀθρήσειε, θεοῖσι δὲ πᾶσι μετελθὼν
πεφράδοι; οὐκ ἂν ἔγωγε τεὸν πρὸς δῶμα νεοίμην,
ἐξ εὐνῆς ἀνστᾶσα· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐθέλεις, καί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
ἔστιν τοι θάλαμος, τόν τοι φίλος υἱὸς ἔτευξεν
Ἥφαιστος, πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν ἐπῆρσεν·
ἔνθ' ἴομεν κείοντες, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν εὐνή.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη, μήτε θεῶν τόγε δείδιθι, μήτε τιν' ἀνδρῶν,
ὄψεσθαι· τοῖόν τοι ἐγὼ νέφος ἀμφικαλύψω
χρύσεον· οὐδ' ἂν νῶϊ διαδράκοι Ἠέλιός περ,
οὗ τε καὶ ὀξύτατον πέλεται φάος εἰσοράασθαι.
Ἦ ῥα, καὶ ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἣν παράκοιτιν·
τοῖσι δ' ὑπὸ Χθὼν δῖα φύεν νεοθηλέα ποίην,
λωτόν θ' ἑρσήεντα, ἰδὲ κρόκον, ἠδ' ὑάκινθον
πυκνὸν καὶ μαλακόν· ὃς ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔεργε.
τῷ ἔνι λεξάσθην, ἐπὶ δὲ νεφέλην ἕσσαντο
καλὴν, χρυσείην· στιλπναὶ δ' ἀπέπιπτον ἔερσαι.
Ὣς ὁ μὲν ἀτρέμας εὗδε πατὴρ ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ,
ὕπνῳ καὶ φιλότητι δαμείς· ἔχε δ' ἀγκὰς ἄκοιτιν.
Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν νήδυμος Ὕπνος,
ἀγγελίην ἐρέων γαιηόχῳ Ἐννοσιγαίῳ·
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Πρόφρων νῦν Δαναοῖσι, Ποσειδάων, ἐπάμυνε,
καί σφιν κῦδος ὄπαζε, μίνυνθά περ, ὄφρ' ἔτι εὕδει
Ζεύς· ἐπεὶ αὐτῷ ἐγὼ μαλακὸν περὶ κῶμα κάλυψα·
Ἥρη δ' ἐν φιλότητι παρήπαφεν εὐνηθῆναι.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ᾤχετ' ἐπὶ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων·
τὸν δ' ἔτι μᾶλλον ἀνῆκεν ἀμυνέμεναι Δαναοῖσιν.
αὐτίκα δ' ἐν πρώτοισι μέγα προθορὼν ἐκέλευσεν·
Ἀργεῖοι, καὶ δ' αὖτε μεθίεμεν Ἕκτορι νίκην
Πριαμίδῃ, ἵνα νῆας ἕλῃ, καὶ κῦδος ἄρηται;

332. τὰ δὲ προπέφανται ἅπαντα, φανερά ἐστι. in medio posita sunt.—336. νεμεσσητόν. indignandum, quia turpe.—343. τοῖόν τοι. nam ego nobis densissimam nubem obducam.

357. πρόφρων omni cum studio.—358. κῦδος ὄπαζε. νίκην. ut superiores sint pugna.—360. παρήπαφε τὸν Δία, ὥστε (αὐτὸν) εὐνηθῆναι (παρ' αὐτῇ) ἐν φιλότητι.

ἀλλ' ὁ μὲν οὕτω φησὶ, καὶ εὔχεται, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
νηυσὶν ἐπὶ γλαφυρῇσι μένει κεχολωμένος ἦτορ·
κείνου δ' οὔτι λίην ποθὴ ἔσσεται, εἴ κεν οἱ ἄλλοι
ἡμεῖς ὀτρυνώμεσθ' ἀμυνέμεν ἀλλήλοισιν.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
ἀσπίδας, ὅσσαι ἄρισται ἐνὶ στρατῷ ἠδὲ μέγισται,
ἑσσάμενοι, κεφαλὰς δὲ παναίθῃσι κορύθεσσι
κρύψαντες, χερσί τε τὰ μακρότατ' ἔγχε' ἑλόντες,
ἴομεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἡγήσομαι, οὐδέ τί φημι
Ἕκτορα Πριαμίδην μενέειν, μάλα περ μεμαῶτα.
ὃς δέ κ' ἀνὴρ μενέχαρμος, ἔχῃ δ' ὀλίγον σάκος ὤμῳ,
χείρονι φωτὶ δότω, ὁ δ' ἐν ἀσπίδι μείζονι δύτω.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
τοὺς δ' αὐτοὶ βασιλῆες ἐκόσμεον, οὐτάμενοί περ,
Τυδείδης, Ὀδυσεύς τε, καὶ Ἀτρείδης Ἀγαμέμνων·
οἰχόμενοι δ' ἐπὶ πάντας, ἀρήϊα τεύχε' ἄμειβον.
ἐσθλὰ μὲν ἐσθλὸς ἔδυνε, χέρεια δὲ χείρονι δόσκεν.
αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἕσσαντο περὶ χροῒ νώροπα χαλκὸν,
βάν ῥ' ἴμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφι Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
δεινὸν ἄορ τανύηκες ἔχων ἐν χειρὶ παχείῃ.
εἴκελον ἀστεροπῇ· τῷ δ' οὐ θέμις ἐστὶ μιγῆναι
ἐν δαῒ λευγαλέῃ, ἀλλὰ δέος ἰσχάνει ἄνδρας.
Τρῶας δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐκόσμεε φαίδιμος Ἕκτωρ.
δή ῥα τότ' αἰνοτάτην ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν
κυανοχαῖτα Ποσειδάων, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ·
ἤτοι ὁ μὲν Τρώεσσιν, ὁ δ' Ἀργείοισιν ἀρήγων.
ἐκλύσθη δὲ θάλασσα ποτὶ κλισίας τε νέας τε
Ἀργείων· οἱ δὲ ξύνισαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ.
οὔτε θαλάσσης κῦμα τόσον βοάᾳ ποτὶ χέρσον,
ποντόθεν ὀρνύμενον πνοιῇ Βορέω ἀλεγεινῇ·
οὔτε πυρὸς τόσσος γε ποτὶ βρόμος αἰθομένοιο,
οὔρεος ἐν βήσσῃς, ὅτε τ' ὤρετο καιέμεν ὕλην·

366. ὁ μὲν οὕτω φησὶ scil. νῆας ἑλεῖν, putat, confidit, ita se facturum esse et classe potiturum. — 375. μενέειν, sc. ἡμᾶς. subsistendo sustinere.

386. τῷ δὲ, seu Ποσειδάωνι, seu ἄορι. huic nemo ausit occurrere, objicere se; itaque nec concurrere cum Neptuno.— 388. ἐκόσμεε. nunc non ut antea, 379. sed *instruere ordinibus*.—389. ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν *intentis viribus, acriter, pugnarunt*.

392. ἐκλύσθη δὲ θάλασσα. ἐκλυδωνίσθη, *fluctibus agitatum*.—396. οὔτε τόσσος γε βρόμος (γίνεται) πρὸς πυρὸς pro παρὰ, διὰ, ἐκ πυρός.

οὔτ' ἄνεμος τόσσον γε ποτὶ δρυσὶν ὑψικόμοισιν
ἠπύει, ὅστε μάλιστα μέγα βρέμεται χαλεπαίνων·
ὅσση ἄρα Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ἔπλετο φωνὴ,
δεινὸν ἀϋσάντων, ὅτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Αἴαντος δὲ πρῶτος ἀκόντισε φαίδιμος Ἕκτωρ
ἔγχει, ἐπεὶ τέτραπτο πρὸς ἰθύ οἱ, οὐδ' ἀφάμαρτε,
τῇ ῥα δύω τελαμῶνε περὶ στήθεσσι τετάσθην,
ἤτοι ὁ μὲν σάκεος, ὁ δὲ φασγάνου ἀργυροήλου·
τώ οἱ ῥυσάσθην τέρενα χρόα. χώσατο δ' Ἕκτωρ,
ὅττι ῥά οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός·
ἂψ δ' ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, Κῆρ' ἀλεείνων.
τὸν μὲν ἔπειτ' ἀπιόντα μέγας Τελαμώνιος Αἴας
χερμαδίῳ, τά ῥα πολλὰ, θοάων ἔχματα νηῶν,
πὰρ ποσὶ μαρναμένων ἐκυλίνδετο· τῶν ἓν ἀείρας,
στῆθος βεβλήκει ὑπὲρ ἄντυγος, ἀγχόθι δειρῆς·
στρόμβον δ' ὣς, ἔσσευε βαλὼν, περὶ δ' ἔδραμε πάντῃ.
ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ ῥιπῆς πατρὸς Διὸς ἐξερίπῃ δρῦς
πρόῤῥιζος, δεινὴ δὲ θεείου γίγνεται ὀδμὴ
ἐξ αὐτῆς· τὸν δ' οὔπερ ἔχει θράσος, ὅς κεν ἴδηται
ἐγγὺς ἐών· χαλεπὸς δὲ Διὸς μεγάλοιο κεραυνός·
ὣς ἔπεσ' Ἕκτορος ὦκα χαμαὶ μένος ἐν κονίῃσι·
χειρὸς δ' ἔκβαλεν ἔγχος, ἐπ' αὐτῷ δ' ἀσπὶς ἑάφθη,
καὶ κόρυς, ἀμφὶ δέ οἱ βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκῷ.
οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες ἐπέδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
ἐλπόμενοι ἐρύεσθαι, ἀκόντιζον δὲ θαμειὰς
αἰχμάς· ἀλλ' οὔτις ἐδυνήσατο ποιμένα λαῶν
οὐτάσαι, οὐδὲ βαλεῖν· πρὶν γὰρ περίβησαν ἄριστοι,
Πουλυδάμας τε, καὶ Αἰνείας, καὶ δῖος Ἀγήνωρ,
Σαρπηδών τ' ἀρχὸς Λυκίων καὶ Γλαῦκος ἀμύμων·
τῶν δ' ἄλλων οὔτις εὖ ἀκήδεσεν, ἀλλὰ πάροιθεν
ἀσπίδας εὐκύκλους σχέθον αὐτοῦ· τὸν δ' ἄρ' ἑταῖροι
χερσὶν ἀείραντες φέρον ἐκ πόνου, ὄφρ' ἵκεθ' ἵππους
ὠκέας, οἵ οἱ ὄπισθε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο
ἕστασαν, ἡνίοχόν τε καὶ ἅρματα ποικίλ' ἔχοντες·
οἳ τόν γε προτὶ ἄστυ φέρον βαρέα στενάχοντα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς,
ἔνθα μιν ἐξ ἵππων πέλασαν χθονὶ, κὰδ δέ οἱ ὕδωρ

417. χαλεπὸς δὲ pro γάρ. *terribile enim fulmen est.*

χεῦαν· ὁ δ' ἀμπνύνθη, καὶ ἀνέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν.
ἑζόμενος δ' ἐπὶ γοῦνα, κελαινεφὲς αἷμ' ἀπέμεσσεν.
αὖτις δ' ἐξοπίσω πλῆτο χθονὶ, τὼ δέ οἱ ὄσσε
νὺξ ἐκάλυψε μέλαινα· βέλος δ' ἔτι θυμὸν ἐδάμνα.
Ἀργεῖοι δ', ὡς οὖν ἴδον Ἕκτορα νόσφι κιόντα,
μᾶλλον ἐπὶ Τρώεσσι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
ἔνθα πολὺ πρώτιστος Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας
Σάτνιον οὔτασε, δουρὶ μετάλμενος ὀξυόεντι,
Ἠνοπίδην, ὃν ἄρα νύμφη τέκε Νηῒς ἀμύμων
Ἤνοπι βουκολέοντι παρ' ὄχθας Σατνιόεντος.
τὸν μὲν Ὀϊλιάδης δουρικλυτὸς, ἐγγύθεν ἐλθὼν,
οὔτασε καλλαπάρην· ὁ δ' ἀνετράπετ'. ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
τῷ δ' ἐπὶ Πουλυδάμας ἐγχέσπαλος ἦλθεν ἀμύντωρ
Πανθοΐδης· βάλε δὲ Προθοήνορα δεξιὸν ὦμον,
υἱὸν Ἀρηϊλύκοιο· δι' ὤμου δ' ὄβριμον ἔγχος
ἔσχεν. ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ·
Πουλυδάμας δ' ἔκπαγλον ἐπηύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Οὐ μὰν αὖτ' οἴω μεγαθύμου Πανθοΐδαο
χειρὸς ἀπὸ στιβαρῆς ἅλιον πηδῆσαι ἄκοντα,
ἀλλά τις Ἀργείων κόμισε χροΐ· καί μιν οἴω
αὐτῷ σκηπτόμενον κατίμεν δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
Αἴαντι δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε
τῷ Τελαμωνιάδῃ· τοῦ γὰρ πέσεν ἄγχι μάλιστα.
καρπαλίμως δ' ἀπιόντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
Πουλυδάμας δ' αὐτὸς μὲν ἀλεύατο Κῆρα μέλαιναν,
λικριφὶς ἀΐξας· κόμισεν δ' Ἀντήνορος υἱὸς
Ἀρχέλοχος· τῷ γάρ ῥα θεοὶ βούλευσαν ὄλεθρον·
τόν ῥ' ἔβαλε, κεφαλῆς τε καὶ αὐχένος ἐν συνεοχμῷ,
νείατον ἀστράγαλον· ἀπὸ δ' ἄμφω κέρσε τένοντε.

437. ἑζόμενος ἐπὶ γοῦνα, *succiduis poplitibus collapsus.* — 438. πλῆτο χθονὶ, est a πλάω, idem ac πελάω, ἐπέπλητο, *admovebatur terræ,* collapsus in terram. — 439. βέλος, vulnus.

440. νόσφι κιόντα. ἀπερχόμενον, absportatum.

454. αὖτε pro δή. utique. — πηδῆσαι ἅλιον pro πεπηδηκέναι, ἐξορμηθῆναι. Sollennius πέτεσθαι de hasta. — 456. κόμισε τὸν ἄκοντα (ἐν) χροΐ, ἀπεκόμισεν, ἀπέλαβε, *recepit in suo corpore,* ἐξεδέξατο, ictus est telo. — 463. λικριφὶς ἀΐξας, *corpore obliquato,* latere contracto, ut præterfugeret hasta eo intacto. — 465. jactu hastæ ex obliquo facto. ἐν συνεοχμῷ in junctura capitis et cervicis (κατὰ) νείατον ἀστράγαλον h. σπόνδυλον, vertebra extrema versus sinciput.

τοῦ δὲ πολὺ προτέρη κεφαλὴ, στόμα τε, ῥῖνές τε
οὔδει πλῆντ', ἤπερ κνῆμαι καὶ γοῦνα πεσόντος.
Αἴας δ' αὖτε γέγωνεν ἀμύμονι Πουλυδάμαντι·
Φράζεο, Πουλυδάμα, καί μοι νημερτὲς ἔνισπε,
ἦ ῥ' οὐχ οὗτος ἀνὴρ Προθοήνορος ἀντιπεφάσθαι
ἄξιος· οὔ μέν μοι κακὸς εἴδεται, οὐδὲ κακῶν ἔξ·
ἀλλὰ κασίγνητος Ἀντήνορος ἱπποδάμοιο,
ἢ παῖς· αὐτῷ γὰρ γενεὴν ἄγχιστα ἐῴκει.
Ἦ ῥ', εὖ γιγνώσκων· Τρῶας δ' ἄχος ἔλλαβε θυμόν.
ἔνθ' Ἀκάμας Πρόμαχον Βοιώτιον οὔτασε δουρὶ,
ἀμφὶ κασιγνήτῳ βεβαώς· ὁ δ' ὕφελκε ποδοῖϊν.
τῷ δ' Ἀκάμας ἔκπαγλον ἐπεύξατο, μακρὸν ἀΰσας·
Ἀργεῖοι ἰόμωροι, ἀπειλάων ἀκόρητοι,
οὔ θην οἴοισί γε πόνος τ' ἔσεται καὶ ὀϊζὺς
ἡμῖν, ἀλλά ποθ' ὧδε κατακτανέεσθε καὶ ὔμμες.
φράζεσθ', ὡς ὑμῖν Πρόμαχος δεδμημένος εὕδει
ἔγχει ἐμῷ, ἵνα μή τι κασιγνήτοιό γε ποινὴ
δηρὸν ἔῃ ἄτιτος· τῷ καί κέ τις εὔχεται ἀνὴρ
γνωτὸν ἐνὶ μεγάροισιν ἀρῆς ἀλκτῆρα λιπέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀργείοισι δ' ἄχος γένετ' εὐξαμένοιο·
Πηνέλεῳ δὲ μάλιστα δαΐφρονι θυμὸν ὄρινεν·
ὁρμήθη δ' Ἀκάμαντος. ὁ δ' οὐχ ὑπέμεινεν ἐρωὴν
Πηνελέοιο ἄνακτος· ὁ δ' οὔτασεν Ἰλιονῆα,
υἱὸν Φόρβαντος πολυμήλου, τόν ῥα μάλιστα
Ἑρμείας Τρώων ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπασσε·
τῷ δ' ἄρ' ὑπὸ μήτηρ μοῦνον τέκεν Ἰλιονῆα.
τὸν τόθ' ὑπ' ὀφρύος οὖτα κατ' ὀφθαλμοῖο θέμεθλα,
ἐκ δ' ὦσε γλήνην· δόρυ δ' ὀφθαλμοῖο διὰ πρὸ,
καὶ διὰ ἰνίου ἦλθεν. ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας
ἄμφω· Πηνέλεως δὲ, ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
αὐχένα μέσσον ἔλασσεν· ἀπήραξεν δὲ χαμᾶζε,
αὐτῇ σὺν πήληκι, κάρη, ἔτι δ' ὄβριμον ἔγχος
ἦεν ἐν ὀφθαλμῷ. ὁ δὲ φῆ, κώδειαν ἀνασχὼν,
πέφραδέ τε Τρώεσσι, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Εἰπέμεναί μοι, Τρῶες, ἀγαυοῦ Ἰλιονῆος
πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ, γοήμεναι ἐν μεγάροισιν.

472. οὐδὲ κακῶν ἐξ sc. γενόμενος, non *ignobili genere.* — 479. ἰόμωροι. *bellicosi.*

493. κατὰ ῥίζαν ὀφθαλμοῦ, elisa pupula, hasta per occiput prominente.

499. κώδειαν ἀνασχὼν pro ὡς κώδειαν tanquam caput papaveris in caule, sic nunc caput infixum hastæ. — 501. re-

οὐδὲ γὰρ ἡ Προμάχοιο δάμαρ Ἀλεγηνορίδαο,
ἀνδρὶ φίλῳ ἐλθόντι γανύσσεται, ὁππότε κεν δὴ
ἐκ Τροίης σὺν νηυσὶ νεώμεθα κοῦροι Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλε.
πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
ὅστις δὴ πρῶτος βροτόεντ' ἀνδράγρι' Ἀχαιῶν
ἤρατ', ἐπεί ῥ' ἔκλινε μάχην κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Αἴας ῥα πρῶτος Τελαμώνιος Ὕρτιον οὖτα
Γυρτιάδην, Μυσῶν ἡγήτορα καρτεροθύμων·
Φάλκην δ' Ἀντίλοχος, καὶ Μέρμερον ἐξενάριξε·
Μηριόνης δὲ Μόρυν τε, καὶ Ἱπποτίωνα κατέκτα·
Τεῦκρος δὲ Προθόωνά τ' ἐνήρατο, καὶ Περιφήτην·
Ἀτρεΐδης δ' ἄρ' ἔπειθ' Ὑπερήνορα, ποιμένα λαῶν,
οὖτα κατὰ λαπάρην, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς ἄφυσσε
δῃώσας· ψυχὴ δὲ κατ' οὐταμένην ὠτειλὴν
ἔσσυτ' ἐπειγομένη, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
πλείστους δ' Αἴας εἷλεν, Ὀϊλῆος ταχὺς υἱός·
οὐ γάρ οἵ τις ὁμοῖος ἐπισπέσθαι ποσὶν ἦεν
ἀνδρῶν τρεσσάντων, ὅτε τε Ζεὺς ἐν φόβον ὦρσεν.

nuntiate quæso.—503. οὐδὲ γὰρ ἡ Π. Supplenda est propositio media: *nuntiate parentibus Ilionei, esse ipsis lugendum de filii morte*; neque id injuria; *nam nec Promachi* ab eo cæsi *uxor reducem excipiet* maritum.

509. ἀνδράγρια *spolia cruenta viri cæsi quis primus legerit*; h. e. quis primus ex Achivis Trojanum hominem necaverit, *pugna inclinata*.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ ο'.

ARGUMENTUM.

Jupiter expergefactus, fugam Trojanorum et Hectorem animam agentem videns, Junonis fraudes incusat—33. illa culpam in Neptunum transferente, Jupiter professus palam, id quod decre-

verat, superiores se Trojanos pugna esse redditurum, donec pro injuria Achilli facta pœnas solvissent Achivi, Iridem ad hunc avocandum et Apollinem, ut Hectorem recreet, mittit—236. qui, receptis viribus, Trojanorum fugam sistit, Achivos conspectu suo perterret—280. Thoantis consilio, ab insequendo hoste colliguntur Achivi in unum globum a tergo principum, qui objectis corporibus Trojanos irruentes sustinent—305. tandem perterriti Achivi manifestam fugam capiunt, Apolline terrorem injiciente —327. Cæduntur multi ex Achivis.—342. Achivos intra vallum se recipientes Trojani vallo rupto et fossa completa insequuntur viris equisque; fit pugna apud naves—389. Re jam ad summum discrimen adducta Patroclus in curando Eurypylo adhuc moratus ad Achillem propere redit—405. Ante naves objiciunt se Achivi Trojanis, Ajax Hectori—418. Ajax Caletorem, Hector Lycophronem cædunt—435. Ajacis hortatu Teucer sagitta transfigit Clitum—457. cum altera vice arcum tenderet, rupto nervo, hasta pugnat—483. qua re conspecta Trojanos ad pugnam accendit Hector—500. nec minus altera ex parte Ajax suos—514. Fiunt cædes et mutui hortatus. Achivi ante naves fortiter ordines servant—567. Melanippo ab Antilocho, qui ante ordines prosiluerat, cæso, Hector multo magis exasperatus perfringere ordines annititur, et Peripheta cæso tantum terrorem Achivis injicit, ut post naves se recipiant—658. Nestore hortante, et caligine dispulsa, Ajax navium tabulata conscendit, aliosque hortatur, ut Trojanos ignem inferentes arceant—704. Tandem pugna increbescit circa navem Protesilai, quam Hector prehenderat, Ajax autem tuetur. ad f.

ΑΥΤΑΡ, ἐπεὶ διά τε σκόλοπας καὶ τάφρον ἔβησαν
φεύγοντες, πολλοὶ δὲ δάμεν Δαναῶν ὑπὸ χερσὶν,
οἱ μὲν δὴ παρ' ὄχεσφιν ἐρητύοντο μένοντες,
χλωροὶ ὑπὸ δείους, πεφοβημένοι· ἔγρετο δὲ Ζεὺς
Ἴδης ἐν κορυφῇσι παρὰ χρυσοθρόνου Ἥρης.
στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, ἴδε δὲ Τρῶας καὶ Ἀχαιοὺς,
τοὺς μὲν ὀρινομένους, τοὺς δὲ κλονέοντας ὄπισθεν
Ἀργείους· μετὰ δέ σφι Ποσειδάωνα ἄνακτα.
Ἕκτορα δ' ἐν πεδίῳ ἴδε κείμενον· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
εἵαθ'· ὁ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι, κῆρ ἀπινύσσων,
αἷμ' ἐμέων· ἐπεὶ οὔ μιν ἀφαυρότατος βάλ' Ἀχαιῶν.

10. κῆρ ἀπινύσσων, κατὰ τὸ κῆρ. deficiens animo. αἷμ' ἐμέων, ex ictu saxi valida manu in pectus inflicti.

τὸν δὲ ἰδὼν ἐλέησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
δεινὰ δ' ὑπόδρα ἰδὼν Ἥρην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἦ μάλα δὴ κακότεχνος, ἀμήχανε, σὸς δόλος, Ἥρη,
Ἕκτορα δῖον ἔπαυσε μάχης, ἐφόβησε δὲ λαούς.
οὐ μὰν οἶδ', εἰ αὖτε κακοῤῥαφίης ἀλεγεινῆς
πρώτη ἐπαύρηαι, καί σε πληγῇσιν ἱμάσσω.
ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν, ἐκ δὲ ποδοῖϊν
ἄκμονας ἧκα δύω, περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα
χρύσεον, ἄῤῥηκτον; σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν
ἐκρέμω· ἠλάστεον δὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον·
λῦσαι δ' οὐκ ἐδύναντο παρασταδόν· ὃν δὲ λάβοιμι,
ῥίπτασκον τεταγὼν ἀπὸ βηλοῦ, ὄφρ' ἂν ἵκηται
γῆν ὀλιγηπελέων· ἐμὲ δ' οὐδ' ὣς θυμὸν ἀνίει
ἀζηχὴς ὀδύνη Ἡρακλῆος θείοιο,
τὸν σὺ ξὺν Βορέῃ ἀνέμῳ πεπιθοῦσα Θυέλλας,
πέμψας ἐπ' ἀτρύγετον πόντον, κακὰ μητιόωσα,
καί μιν ἔπειτα Κόωνδ' εὖ ναιομένην ἀπένεικας.
τὸν μὲν ἐγὼ ἔνθεν ῥυσάμην, καὶ ἀνήγαγον αὖτις
Ἄργος ἐς ἱππόβοτον, καὶ πολλά περ ἀθλήσαντα.
τῶν σ' αὖτις μνήσω, ἵν' ἀπολλήξῃς ἀπατάων·
ὄφρα ἴδῃς, ἤν τοι χραίσμῃ φιλότης τε καὶ εὐνὴ,
ἣν ἐμίγης ἐλθοῦσα θεῶν ἄπο, καί μ' ἀπάτησας.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δὲ βοῶπις πότνια Ἥρη,
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθε,
καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος
ὅρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι·
σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ, καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν
κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγώ ποτε μὰψ ὀμόσαιμι·
μὴ δι' ἐμὴν ἰότητα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
πημαίνει Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα, τοῖσι δ' ἀρήγει.
ἀλλά που αὐτὸν θυμὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει·
τειρομένους δ' ἐπὶ νηυσὶν ἰδὼν ἐλέησεν Ἀχαιούς.
αὐτάρ τοι καὶ κείνῳ ἐγὼ παραμυθησαίμην,
τῇ ἴμεν, ᾗ κεν δὴ σὺ, Κελαινεφὲς, ἡγεμονεύεις.

14. κακότεχνος δόλος, simpl. κακός. malitiose instructus dolus. mala fraus.

16. οὐ μὰν οἶδα. delibero, parum abest quin.

21. ἠλάστεον, de sensu mixto et indignatione et miseratione.—22. παρασταδὸν, παραστάντες. — 23. ῥίπτασκον τεταγών. apprehensum proturbavi.

Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εἰ μὲν δὴ σύ γ' ἔπειτα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
ἶσον ἐμοὶ φρονέουσα μετ' ἀθανάτοισι καθίζοις,
τῷ κε Ποσειδάων γε, καὶ εἰ μάλα βούλεται ἄλλῃ,
αἶψα μεταστρέψειε νόον, μετὰ σὸν καὶ ἐμὸν κῆρ.
ἀλλ' εἰ δή ῥ' ἐτεόν γε καὶ ἀτρεκέως ἀγορεύεις,
ἔρχεο νῦν μετὰ φῦλα θεῶν, καὶ δεῦρο κάλεσσον
Ἶριν τ' ἐλθέμεναι, καὶ Ἀπόλλωνα κλυτότοξον,
ὄφρ' ἡ μὲν μετὰ λαὸν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἔλθῃ, καὶ εἴπῃσι Ποσειδάωνι ἄνακτι,
παυσάμενον πολέμοιο, τὰ ἃ πρὸς δώμαθ' ἱκέσθαι·
Ἕκτορα δ' ὀτρύνῃσι μάχην ἐς Φοῖβος Ἀπόλλων,
αὖτις δ' ἐμπνεύσῃσι μένος, λελάθῃ δ' ὀδυνάων,
αἳ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
αὖτις ἀποστρέψῃσιν, ἀνάλκιδα φύζαν ἐνόρσας·
φεύγοντες δ' ἐν νηυσὶ πολυκλήϊσι πέσωσι
Πηλείδεω Ἀχιλῆος. ὁ δ' ἀνστήσει ὃν ἑταῖρον
Πάτροκλον, τὸν δὲ κτενεῖ ἔγχεϊ φαίδιμος Ἕκτωρ
Ἰλίου προπάροιθε, πολεῖς ὀλέσαντ' αἰζηοὺς
τοὺς ἄλλους, μετὰ δ', υἱὸν ἐμὸν Σαρπηδόνα δῖον.
τοῦ δὲ χολωσάμενος κτενεῖ Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεύς.
ἐκ τοῦδ' ἄν τοι ἔπειτα παλίωξιν παρὰ νηῶν
αἰὲν ἐγὼ τεύχοιμι διαμπερὲς, εἰσόκ' Ἀχαιοὶ
Ἴλιον αἰπὺ ἕλοιεν, Ἀθηναίης διὰ βουλάς.
τὸ πρὶν δ' οὔτ' ἄρ' ἐγὼ παύω χόλον, οὔτε τιν' ἄλλων
ἀθανάτων Δαναοῖσιν ἀμυνέμεν ἐνθάδ' ἐάσω,
πρίν γε τὸ Πηλείδαο τελευτηθῆναι ἐέλδωρ·
ὥς οἱ ὑπέστην πρῶτον, ἐμῷ δ' ἐπένευσα κάρητι
ἤματι τῷ, ὅτ' ἐμεῖο θεὰ Θέτις ἥψατο γούνων,
λισσομένη τιμῆσαι Ἀχιλλῆα πτολίπορθον.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων ἐς μακρὸν Ὄλυμπον.
ὡς δ' ὅταν ἀΐξῃ νόος ἀνέρος, ὅστ' ἐπὶ πολλὴν

51. βούλεται ἄλλῃ, si consulit in diversum, alia consilia sequitur, alia sentit. — 60. λελάθῃ δ' ὀδυνάων *faciat eum oblivisci dolores*, dolorem e vulnere leniat. ex antiquo usu τοῦ μνᾶσθαι et λήθεσθαι.—70. τεύχοιμι pro τεύξω.—71. Ἀθηναίης διὰ βουλὰς, dolo equi lignei invento.

80. ὅταν ἀΐξῃ νόος. cum animus celerrime *se movet*, h. e. *cogitat*. ἔνθ' εἴην.

γαῖαν ἐληλουθὼς, φρεσὶ πευκαλίμῃσι νοήσῃ,
ἔνθ' εἴην, ἢ ἔνθα, μενοινήσειέ τε πολλά·
ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο πότνια Ἥρη.
ἵκετο δ' αἰπὺν Ὄλυμπον. ὁμηγερέεσσι δ' ἐπῆλθεν
ἀθανάτοισι θεοῖσι Διὸς δόμῳ· οἱ δὲ ἰδόντες,
πάντες ἀνήϊξαν, καὶ δεικανόωντο δέπασσιν.
ἡ δ' ἄλλους μὲν ἔασε, Θέμιστι δὲ καλλιπαρῄῳ
δέκτο δέπας, πρώτη γὰρ ἐναντίη ἦλθε θέουσα,
καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἥρη, τίπτε βέβηκας, ἀτυζομένῃ δὲ ἔοικας;
ἦ μάλα δή σε φόβησε Κρόνου παῖς, ὅς τοι ἀκοίτης;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
μή με, θεὰ Θέμι, ταῦτα διείρεο· οἶσθα καὶ αὐτὴ
οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής.
ἀλλὰ σύ γ' ἄρχε θεοῖσι δόμοις ἔνι δαιτὸς ἐΐσης.
ταῦτα δὲ καὶ μετὰ πᾶσιν ἀκούσεαι ἀθανάτοισιν,
οἷα Ζεὺς κακὰ ἔργα πιφαύσκεται· οὐδέ τι φημὶ
πᾶσιν ὁμῶς θυμὸν κεχαρησέμεν, οὔτε βροτοῖσιν,
οὔτε θεοῖς, εἴπερ τις ἔτι νῦν δαίνυται εὔφρων.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσα καθέζετο πότνια Ἥρη·
ὤχθησαν δ' ἀνὰ δῶμα Διὸς θεοί. ἡ δὲ γέλασσε
χείλεσιν, οὐδὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι κυανέῃσιν
ἰάνθη· πᾶσι δέ νεμεσσηθεῖσα μετηύδα·
Νήπιοι, οἳ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἀφρονέοντες,
ἢ ἔτι μιν μέμαμεν καταπαυσέμεν, ἆσσον ἰόντες,
ἢ ἔπει, ἠὲ βίῃ· ὁ δ' ἀφήμενος οὐκ ἀλεγίζει,
οὐδ' ὄθεται· φησὶ γὰρ ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσι
κάρτεΐ τε σθένεΐ τε διακριδὸν εἶναι ἄριστος.
τῷ ἔχεθ', ὅ ττι κεν ὔμμι κακὸν πέμπῃσιν ἑκάστῳ.
ἤδη γὰρ νῦν ἔλπομ' Ἄρηΐ γε πῆμα τετύχθαι·
υἱὸς γάρ οἱ ὄλωλε μάχῃ ἔνι, φίλτατος ἀνδρῶν,
Ἀσκάλαφος, τὸν φησὶν ὃν ἔμμεναι ὄβριμος Ἄρης.

hic eram, illic eram. pro ἤειν.—90. τίπτε βέβηκας, *cur venis huc?*—94. ὑπερφίαλος haud dubie *superbiam* cum *truculentia* denotat, ut ἀπηνὴς *durus* et immitis est.

95. ἄρχε δαιτὸς sive poculo sumto, sive potius ciborum portione accepta.

97. πιφαύσκεται h. l. *denuntiat, minatur*; e generali notione, *declarat*.—102. οὐδὲ μέτωπον—ἰάνθη. non explicita fuit frons, sed corrugata.

105. καταπαυσέμεν h. l. *coercere*. ἆσσον ἰόντες, eum invadentes, manum injicientes.—107. φησὶ γὰρ, non, *ait*, sed, *novit, intelligit*, se longe præstare.

109. ἔχετε, ἀνέχεσθε. Est scilicet notum illud: *vana est sine viribus ira*.

110. ἔλπομαι *vereor*, ut sæpe.

Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ Ἄρης θαλερὼ πεπλήγετο μηρὼ
χερσὶ καταπρηνέσσ', ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα·
Μὴ νῦν μοι νεμεσήσετ', Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
τίσασθαι φόνον υἷος, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
εἴπερ μοι καὶ μοῖρα, Διὸς πληγέντι κεραυνῷ
κεῖσθαι, ὁμοῦ νεκύεσσι μεθ' αἵματι καὶ κονίῃσιν.
Ὣς φάτο· καί ῥ' ἵππους κέλετο Δεῖμόν τε Φόβον τε
ζευγνύμεν'· αὐτὸς δ' ἔντε' ἐδύσετο παμφανόωντα.
ἔνθα κ' ἔτι μείζων τε καὶ ἀργαλεώτερος ἄλλος
πὰρ Διὸς ἀθανάτοισι χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη·
εἰ μὴ Ἀθήνη, πᾶσι περιδδείσασα θεοῖσιν,
ὦρτο δι' ἐκ προθύρου, λίπε δὲ θρόνον, ἔνθα θάασσε·
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κεφαλῆς κόρυθ' εἵλετο, καὶ σάκος ὤμων,
ἔγχος δ' ἔστησε στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ἑλοῦσα
χάλκεον· ἡ δ' ἐπέεσσι καθάπτετο θοῦρον Ἄρηα·
Μαινόμενε, φρένας ἠλὲ, διέφθορας· ἦ νύ τοι αὔτως
οὔατ' ἀκουέμεν ἐστὶ, νόος δ' ἀπόλωλε καὶ αἰδώς;
οὐκ ἀΐεις, ἅτε φησὶ θεὰ λευκώλενος Ἥρη;
ἣ δὴ νῦν πὰρ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰλήλουθεν.
ἦ ἐθέλεις αὐτὸς μὲν ἀναπλήσας κακὰ πολλὰ,
ἂψ ἴμεν Οὔλυμπόνδε καὶ ἀχνύμενός περ ἀνάγκῃ,
αὐτὰρ τοῖς ἄλλοισι κακὸν μέγα πᾶσι φυτεῦσαι;
αὐτίκα γὰρ Τρῶας μὲν ὑπερθύμους καὶ Ἀχαιοὺς
λείψει, ὁ δ' ἡμέας εἶσι κυδοιμήσων ἐς Ὄλυμπον·
μάρψει δ' ἑξείης, ὅστ' αἴτιος, ὅστε καὶ οὐκί.
τῷ σ' αὖ νῦν κέλομαι μεθέμεν χόλον υἷος ἑῆος.
ἤδη γάρ τις, τοῦδε βίην καὶ χεῖρας ἀμείνων,
ἢ πέφατ', ἢ καὶ ἔπειτα πεφήσεται· ἀργαλέον δὲ
πάντων ἀνθρώπων ῥῦσθαι γενεήν τε τόκον τε.
Ὣς εἰποῦσ', ἵδρυσε θρόνῳ ἔνι θοῦρον Ἄρηα.
Ἥρη δ' Ἀπόλλωνα καλέσσατο δώματος ἐκτὸς,
Ἶρίν θ', ἥ τε θεοῖσι μέτ' ἄγγελος ἀθανάτοισι·
καί σφεας φωνήσασ', ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ζεὺς σφὼ εἰς Ἴδην κέλετ' ἐλθέμεν ὅττι τάχιστα·

115. μὴ νεμεσήσετε—τίσασθαι. pro *ne me retinete*, dixit, ne mihi succensete, sc. improbando, tanquam rem temerariam aggressuro.

119. Δεῖμος et Φόβος, *Terror* et *Horror*, sunt θεράποντες Martis iidemque filii, quos jubet equos jungere; non autem sunt equorum nomina. v. δ. 440.—128. φρένας ἠλὲ, μάταιε, ἠλίθιε. *stolide, periisti*. Dicit autem hæc verba, *objurgando*, καθάπτετο, dum interea eum in δῶμα reducit manu.—132, 133. ἀναπλήσας cf. θ. 34. expertus multa mala, ἂψ ἴμεν (σὺν) ἀνάγκῃ, καίπερ ἀχνύμενος.—136. εἶσιν,

αὐτὰρ, ἐπὴν ἔλθητε, Διός τ' εἰς ὦπα ἴδησθε,
ἔρδειν, ὅ ττι κε κεῖνος ἐποτρύνῃ καὶ ἀνώγῃ.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσα πάλιν κίε πότνια Ἥρη,
ἕζετο δ' εἰνὶ θρόνῳ· τὼ δ' ἀΐξαντε πετέσθην,
Ἴδην δ' ἵκανον πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν.
εὗρον δ' εὐρυόπα Κρονίδην ἀνὰ Γαργάρῳ ἄκρῳ
ἥμενον, ἀμφὶ δέ μιν θυόεν νέφος ἐστεφάνωτο.
τὼ δὲ πάροιθ' ἐλθόντε Διὸς νεφεληγερέταο,
στήτην· οὐδὲ σφῶϊν ἰδὼν ἐχολώσατο θυμῷ,
ὅττι οἱ ὦκ' ἐπέεσσι φίλης ἀλόχοιο πιθέσθην·
Ἶριν δὲ προτέρην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, Ποσειδάωνι ἄνακτι
πάντα τάδ' ἀγγεῖλαι, μηδὲ ψευδάγγελος εἶναι.
παυσάμενόν μιν ἄνωχθι μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν, ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
εἰ δέ μοι οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεται, ἀλλ' ἀλογήσει,
φραζέσθω δὴ ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
μή μ' οὐδὲ, κρατερός περ ἐὼν, ἐπιόντα ταλάσσῃ
μεῖναι. ἐπεὶ εὖ φημὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι,
καὶ γενεῇ πρότερος, τοῦ δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
ἶσον ἐμοὶ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων εἰς Ἴλιον ἱρήν.
ὡς δ' ὅταν ἐκ νεφέων πτῆται νιφὰς, ἠὲ χάλαζα
ψυχρὴ ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο·
ὣς κραιπνῶς μεμαυῖα διέπτατο ὠκέα Ἶρις·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη κλυτὸν Ἐννοσίγαιον·
Ἀγγελίην τινά τοι, Γαιήοχε κυανοχαῖτα,
ἦλθον δεῦρο φέρουσα παρὰ Διὸς αἰγιόχοιο.
παυσάμενόν σε κέλευσε μάχης ἠδὲ πτολέμοιο,
ἔρχεσθαι μετὰ φῦλα θεῶν, ἢ εἰς ἅλα δῖαν.
εἰ δέ οἱ οὐκ ἐπέεσσ' ἐπιπείσεαι, ἀλλ' ἀλογήσεις,
ἠπείλει καὶ κεῖνος ἐναντίβιον πολεμίζων
ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι· σὲ δ' ὑπεξαλέασθαι ἀνώγει

ἐλεύσεται ἐφ' ἡμᾶς, κυδοιμήσων, ὥστε θορυβῆσαι, σὺν κυδοιμῷ.—153 θυόεν νέφος fragrans, ἀμβρόσιον. — 155. οὐδὲ σφῶϊν ἐχολώσατο, ira antea in Junonem concepta, nunc remissa; pro contrario: placido eos excepit vultu.—163. φραζέσθω μὴ nunc est, videat, caveto ne.—καίπερ κρατερὸς ἐὼν, μὴ οὐδὲ (μὴ οὐ, οὐδ' ὡς,) ταλάσσῃ μεῖναι ἐμὲ ἐπιόντα.—165. ἐπεὶ εὖ pro αὐτοῦ.—166. τοῦ δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ, et tamen ille haud veretur.

χεῖρας, ἐπεὶ σέο φησὶ βίῃ πολὺ φέρτερος εἶναι,
καὶ γενεῇ πρότερος, σὸν δ' οὐκ ὄθεται φίλον ἦτορ
ἶσόν οἱ φάσθαι, τόν τε στυγέουσι καὶ ἄλλοι.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη κλυτὸς Ἐννοσίγαιος·
ὢ πόποι, ἦ ῥ', ἀγαθός περ ἐὼν, ὑπέροπλον ἔειπεν,
εἴ μ' ὁμότιμον ἐόντα βίῃ ἀέκοντα καθέξει.
τρεῖς γάρ τ' ἐκ Κρόνου εἰμὲν ἀδελφεοὶ, οὓς τέκετο Ῥέα,
Ζεὺς καὶ ἐγὼ, τρίτατος δ' Ἀΐδης ἐνέροισιν ἀνάσσων.
τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται, ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς·
ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ,
παλλομένων, Ἀΐδης δ' ἔλαχε ζόφον ἠερόεντα·
Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσι.
γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων, καὶ μακρὸς Ὄλυμπος·
τῷ ῥα καὶ οὔ τι Διὸς βέομαι φρεσίν· ἀλλὰ ἕκηλος,
καὶ κρατερός περ ἐὼν, μενέτω τριτάτῃ ἐνὶ μοίρῃ.
χερσὶ δὲ μή τι με πάγχυ, κακὸν ὣς, δειδισσέσθω.
θυγατέρεσσιν γάρ τε καὶ υἱάσι κέρδιον εἴη
ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν ἐνισσέμεν, οὓς τέκεν αὐτός·
οἵ ἑθεν ὀτρύνοντος ἀκούσονται καὶ ἀνάγκῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
οὕτω γὰρ δή τοι, Γαιήοχε κυανοχαῖτα,
τόνδε φέρω Διῒ μῦθον ἀπηνέα τε, κρατερόν τε;
ἦ τι μεταστρέψεις; στρεπταὶ μέν τε φρένες ἐσθλῶν.
οἶσθ', ὡς πρεσβυτέροισιν Ἐρινύες αἰὲν ἕπονται.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἶρι θεὰ, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἴσιμα εἰδῇ.
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
ὁππόταν ἰσόμορον καὶ ὁμῇ πεπρωμένον αἴσῃ
νεικείειν ἐθέλῃσι χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.

186. καθέξει. sup. 105. erat καταπαύειν pro *coercere*. ἀγαθός περ h. l. fortis.—191. παλλομένων sc. τῶν πάλων, τῶν κλήρων, *jactis sortibus*. at, qui sortiuntur, πάλλουσι.—194. οὔ τι Διὸς βέομαι φρεσίν. pro βήσομαι, a βέω, *non ego incedam*, h. *non agam, ex sententia Jovis.* adeoque: non parebo.—198, 9. βέλτιον εἴη, αὐτὸν ἐπιπλήττειν τοῖς τέκνοις ἑαυτοῦ. ὀτρύνοντος simpl. κελεύοντος qui jussis ejus parebunt vel inviti.

203. μεταστρέψεις sc. τὰς φρένας.—ἐσθλῶν h. l. prudentum mentes possunt flecti.—207. ἐσθλὸν καὶ τὸ τέτυκται, ὅτ' ἄγγελος αἴσιμα εἰδῇ. pro αἴσιμος ᾖ. ἀγαθόν ἐστι καὶ, τὸ συνετὸν εἶναι τὸν ἀγγέλλοντα.

209. ὁμῇ πεπρωμένον αἴσῃ. per ipsos natales, tanquam fratrem, idem jus habentem, *destinatum* ad eandem sortem, dixit, pro *impertitum* portione pari.

210. νεικείειν *objurgare cum minis.*

ἀλλ' ἤτοι νῦν μέν κε νεμεσσηθεὶς ὑποείξω·
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, καὶ ἀπειλήσω τόγε θυμῷ·
αἴκεν ἄνευ ἐμέθεν καὶ Ἀθηναίης ἀγελείης,
Ἥρης, Ἑρμείω τε, καὶ Ἡφαίστοιο ἄνακτος,
Ἰλίου αἰπεινῆς πεφιδήσεται, οὐδ' ἐθελήσει
ἐκπέρσαι, δοῦναι δὲ μέγα κράτος Ἀργείοισιν,
ἴστω τοῦθ', ὅτι νῶϊν ἀνήκεστος χόλος ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, λίπε λαὸν Ἀχαιϊκὸν Ἐννοσίγαιος,
δῦνε δὲ πόντον ἰών· πόθεσαν δ' ἥρωες Ἀχαιοί.
καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἔρχεο νῦν, φίλε Φοῖβε, μεθ' Ἕκτορα χαλκοκορυστήν·
ἤδη μὲν γάρ τοι γαιήοχος Ἐννοσίγαιος
οἴχεται εἰς ἅλα δῖαν, ἀλευάμενος χόλον αἰπὺν
ἡμέτερον· μάλα γάρ τε μάχης ἐπύθοντο καὶ ἄλλοι,
οἵπερ ἐνέρτεροί εἰσι θεοὶ, Κρόνον ἀμφὶς ἐόντες.
ἀλλὰ τόδ' ἠμὲν ἐμοὶ πολὺ κέρδιον, ἠδέ οἱ αὐτῷ
ἔπλετο, ὅττι πάροιθε νεμεσσηθεὶς ὑπόειξε
χεῖρας ἐμάς· ἐπεὶ οὔ κεν ἀνιδρωτί γ' ἐτελέσθη.
ἀλλὰ σύ γ' ἐν χείρεσσι λάβ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
τῇ, μάλ' ἐπισσείων, φοβέειν ἥρωας Ἀχαιούς.
σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, Ἑκατηβόλε, φαίδιμος Ἕκτωρ·
τόφρα γὰρ οὖν οἱ ἔγειρε μένος μέγα, ὄφρ' ἂν Ἀχαιοὶ
φεύγοντες νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκωνται.
κεῖθεν δ' αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι ἔργον τε ἔπος τε,
ὥς κε καὶ αὖτις Ἀχαιοὶ ἀναπνεύσωσι πόνοιο.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων·
βῆ δὲ κατ' Ἰδαίων ὀρέων, ἴρηκι ἐοικὼς
ὠκέϊ, φασσοφόνῳ, ὅστ' ὤκιστος πετεηνῶν·
εὗρ' υἱὸν Πριάμοιο δαΐφρονος, Ἕκτορα δῖον,
ἥμενον, οὐδ' ἔτι κεῖτο· νέον δ' ἐσαγείρετο θυμὸν,
ἀμφὶ ἓ γιγνώσκων ἑτάρους· ἀτὰρ ἆσθμα καὶ ἱδρὼς
παύετ', ἐπεί μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο, τίη δὲ σὺ νόσφιν ἀπ' ἄλλων
ἧσ' ὀλιγηπελέων; ἦ πού τί σε κῆδος ἱκάνει;
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαιόλος Ἕκτωρ·

213. ἄνευ ἐμέθεν. non, sine; sed seorsum a nobis; contra voluntatem nostram.
226. et mihi et ipsi hoc magis expedit.
228. ἐτελέσθη. sc. τὸ πρᾶγμα.
230. μάλα ἐπισσείων, ἐκφόβει. — 241. ἆσθμα καὶ ἱδρὼς sudor gelidus corporis e defectione animæ. — 248. οὐκ ἀΐεις, scis, proprie, audito accepisti, nosti. ut et ἀκούειν solet dici.—252. ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ cum animam agebam; in eo essem, ut animam efflarem.—254. τοῖόν τοι. ἐπεὶ ἐμὲ μέγαν ἀοσσητῆρα. nam me, deum magnum et potentem, præsentem, misit tibi Jupiter. — 257. ὅς σε πάρος περ ῥύομαι, tueri soleo, semper tuitus sum. ut Latinorum dudum cum præsenti.—258. ἱππεῦσι—πολέεσσι. pro τῷ πλήθει ἱππέων.
272. ἐσσεύοντο. σεύονται ἐπὶ, διώκουσι. et εἰρύσατο. pro ἐρύεται. et mox ἀπέτραπε pro ἀποτρέπει. Latini in his notionem τοῦ solet adjungunt.—274. οὐδ' ἄρα τι αἴσιμον ἦεν. οὐδέ τι ἄρα necdum sane αἴσιμον ἦν σφιν, οὐκ ἔμελλον κιχεῖν αὐτόν. Plus tamen est in altero: non fatale erat, ut ipsi illum assequerentur.

τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε θεῶν, ὅς μ' εἴρεαι ἄντην;
οὐκ ἀΐεις, ὅ με νηυσὶν ἔπι πρύμνῃσιν Ἀχαιῶν,
οὓς ἑτάρους ὀλέκοντα, βοὴν ἀγαθὸς βάλεν Αἴας
χερμαδίῳ πρὸς στῆθος, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς;
καὶ δὴ ἔγωγ' ἐφάμην νέκυας καὶ δῶμ' Ἀΐδαο
ἤματι τῷδ' ὄψεσθαι, ἐπεὶ φίλον ἄϊον ἦτορ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
θάρσει νῦν, τοῖόν τοι ἀοσσητῆρα Κρονίων
ἐξ Ἴδης προέηκε παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν,
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορον· ὅς σε πάρος περ
ῥύομ', ὁμῶς αὐτόν τε καὶ αἰπεινὸν πτολίεθρον.
ἀλλ' ἄγε, νῦν ἱππεῦσιν ἐπότρυνον πολέεσσι,
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐλαυνέμεν ὠκέας ἵππους·
αὐτὰρ ἐγὼ προπάροιθε κιὼν, ἵπποισι κέλευθον
πᾶσαν λειανέω, τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιούς.
Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος, ἀκοστήσας ἐπὶ φάτνῃ,
δεσμὸν ἀποῤῥήξας θείῃ πεδίοιο κροαίνων,
εἰωθὼς λούεσθαι ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο,
κυδιόων, ὑψοῦ δὲ κάρη ἔχει, ἀμφὶ δὲ χαῖται
ὤμοις ἀΐσσονται· ὁ δ' ἀγλαΐηφι πεποιθὼς,
ῥίμφα ἑ γοῦνα φέρει μετά τ' ἤθεα καὶ νομὸν ἵππων·
ὣς Ἕκτωρ λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα,
ὀτρύνων ἱππῆας, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδήν.
οἱ δ', ὥστ' ἢ ἔλαφον κεραὸν ἢ ἄγριον αἶγα
ἐσσεύοντο κύνες τε καὶ ἀνέρες ἀγροιῶται·
τὸν μέν τ' ἠλίβατος πέτρη καὶ δάσκιος ὕλη
εἰρύσατ', οὐδ' ἄρα τέ σφι κιχήμεναι αἴσιμον ἦεν·
τῶν δέ θ' ὑπὸ ἰαχῆς ἐφάνη λῒς ἠϋγένειος
εἰς ὁδὸν, αἶψα δὲ πάντας ἀπέτραπε καὶ μεμαῶτας·
ὣς Δαναοὶ εἵως μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,

νύσσοντες ξίφεσί τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
αὐτὰρ ἐπεὶ ἴδον Ἕκτορ' ἐποιχόμενον στίχας ἀνδρῶν,
τάρβησαν, πᾶσι δὲ παραὶ ποσὶ κάππεσε θυμός.
Τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀγόρευε Θόας, Ἀνδραίμονος υἱὸς,
Αἰτωλῶν ὄχ' ἄριστος, ἐπιστάμενος μὲν ἄκοντι,
ἐσθλὸς δ' ἐν σταδίῃ· ἀγορῇ δέ ἑ παῦροι Ἀχαιῶν
νίκων, ὁππότε κοῦροι ἐρίσσειαν περὶ μύθων·
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
οἷον δ' αὖτ' ἐξαῦτις ἀνέστη, Κῆρας ἀλύξας,
Ἕκτωρ· ἦ θήν μιν μάλα ἔλπετο θυμὸς ἑκάστου
χερσὶν ὑπ' Αἴαντος θανέειν Τελαμωνιάδαο·
ἀλλά τις αὖτε θεῶν ἐῤῥύσατο καὶ ἐσάωσεν
Ἕκτορ', ὃ δὴ πολλῶν Δαναῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
ὡς καὶ νῦν ἔσσεσθαι ὀΐομαι· οὐ γὰρ ἄτερ γε
Ζηνὸς ἐριγδούπου πρόμος ἵσταται, ὧδε μενοινῶν.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
πληθὺν μὲν προτὶ νῆας ἀνώξομεν ἀπονέεσθαι·
αὐτοὶ δ', ὅσσοι ἄριστοι ἐνὶ στρατῷ εὐχόμεθ' εἶναι,
στείομεν, εἴ κε πρῶτον ἐρύξομεν ἀντιάσαντες,
δούρατ' ἀνασχόμενοι· τὸν δ' οἴω καὶ μεμαῶτα
θυμῷ δείσεσθαι Δαναῶν καταδῦναι ὅμιλον.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο·
οἱ μὲν ἄρ' ἀμφ' Αἴαντε καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα,
Τεῦκρον, Μηριόνην τε, Μέγην τ' ἀτάλαντον Ἄρηϊ,
ὑσμίνην ἤρτυνον, ἀριστῆας καλέσαντες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσιν ἐναντίον· αὐτὰρ ὀπίσσω
ἡ πληθὺς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἀπονέοντο.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ
μακρὰ βιβάς· πρόσθεν δὲ κί' αὐτοῦ Φοῖβος Ἀπόλλων,
εἱμένος ὤμοιϊν νεφέλην, ἔχε δ' αἰγίδα θοῦριν,
δεινὴν, ἀμφιδάσειαν, ἀριπρεπέ', ἣν ἄρα χαλκεὺς
Ἥφαιστος Διῒ δῶκε φορήμεναι ἐς φόβον ἀνδρῶν·
τὴν ἄρ' ὅγ' ἐν χείρεσσιν ἔχων, ἡγήσατο λαῶν.
Ἀργεῖοι δ' ὑπέμειναν ἀολλέες. ὦρτο δ' ἀϋτὴ

280. παρὰ ποσὶ simpliciter ἔπεσε, κατέπεσεν, ἐξέπεσε, θυμός. θάρσος.

288. ἔλπετο putabat unusquisque eum occisum, saltem letali vulnere percussum esse ab Ajace.—293. ὧδε μενοινῶν. nunc tanto robore et virtute instructus. — 297. στείομεν, εἴ κε. στῶμεν, ὡς, ἵνα, ἐρύξωμεν.

309. Ægidem ἀμφιδάσειαν propter

ὀξεῖ' ἀμφοτέρωθεν. ἀπὸ νευρῆφι δ' ὀϊστοὶ
θρῶσκον. πολλὰ δὲ δοῦρα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
ἄλλα μὲν ἐν χροῒ πήγνυτ' Ἀρηϊθόων αἰζηῶν·
πολλὰ δὲ καὶ μεσσηγὺ, πάρος χρόα καλὸν ἐπαυρεῖν,
ἐν γαίῃ ἵσταντο, λιλαιόμενα χροὸς ἆσαι.
ὄφρα μὲν αἰγίδα χερσὶν ἔχ' ἀτρέμα Φοῖβος Ἀπόλλων,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
αὐτὰρ, ἐπεὶ κατενῶπα ἰδὼν Δαναῶν ταχυπώλων
σεῖσ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἄϋσε μάλα μέγα, τοῖσι δὲ θυμὸν
ἐν στήθεσσιν ἔθελξε, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
οἱ δ', ὥστ' ἠὲ βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶϋ μέγ' οἰῶν
θῆρε δύω κλονέωσι, μελαίνης νυκτὸς ἀμολγῷ,
ἐλθόντ' ἐξαπίνης, σημάντορος οὐ παρεόντος·
ὣς ἐφόβηθεν Ἀχαιοὶ ἀνάλκιδες· ἐν γὰρ Ἀπόλλων
ἧκε φόβον, Τρωσὶ δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα, κεδασθείσης ὑσμίνης·
Ἕκτωρ μὲν Στιχίον τε καὶ Ἀρκεσίλαον ἔπεφνε,
τὸν μὲν, Βοιωτῶν ἡγήτορα χαλκοχιτώνων·
τὸν δὲ, Μενεσθῆος μεγαθύμου πιστὸν ἑταῖρον.
Αἰνείας δὲ Μέδοντα καὶ Ἴασον ἐξενάριξεν·
ἤτοι ὁ μὲν νόθος υἱὸς Ὀϊλῆος θείοιο
ἔσκε Μέδων, Αἴαντος ἀδελφεός· αὐτὰρ ἔναιεν
ἐν Φυλάκῃ, γαίης ἄπο πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
γνωτὸν μητρυιῆς Ἐριώπιδος, ἣν ἔχ' Ὀϊλεύς·
Ἴασος αὖτ' ἀρχὸς μὲν Ἀθηναίων ἐτέτυκτο,
υἱὸς δὲ Σφήλοιο καλέσκετο Βουκολίδαο.
Μηκιστῆ δ' ἕλε Πουλυδάμας, Ἐχίον δὲ Πολίτης
πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ, Κλονίον δ' ἕλε δῖος Ἀγήνωρ·
Δηΐοχον δὲ Πάρις βάλε νείατον ὦμον ὄπισθε,
φεύγοντ', ἐν προμάχοισι, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
Ὄφρ' οἱ τοὺς ἐνάριζον ἀπ' ἔντεα, τόφρα δ' Ἀχαιοὶ
τάφρῳ καὶ σκολόπεσσιν ἐνιπλήξαντες ὀρυκτῇ,
ἔνθα καὶ ἔνθα φέβοντο· δύοντο δὲ τεῖχος ἀνάγκῃ.
Ἕκτωρ δὲ Τρώεσσιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας,
νηυσὶν ἐπισσεύεσθαι, ἐᾶν δ' ἔναρα βροτόεντα·
Ὃν δ' ἂν ἐγὼ ἀπάνευθε νεῶν ἑτέρωθι νοήσω,

fimbrias θυσάνους.—313, 4. ὀϊστοὶ δὲ ἀπέθρωσκον νευρῆφι, ἀπὸ τῆς νευρῆς.

320. κατενῶπα Δαναῶν, ubi concussit ægidem ante ora Achivorum κατ' ἐνῶπα, ab ἐνώψ· κατέναντα. et quidem ἰδὼν, intuens. cum intutu in eos conjecto; puta truculento.—340. πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ. in promachis ante aciem.

αὐτοῦ οἱ θάνατον μητίσομαι, οὐδέ νυ τόν γε
γνωτοί τε γνωταί τε πυρὸς λελάχωσι θανόντα,
ἀλλὰ κύνες ἐρύουσι πρὸ ἄστεος ἡμετέροιο.
Ὣς εἰπὼν, μάστιγι κατωμαδὸν ἤλασεν ἵππους,
κεκλόμενος Τρώεσσιν, ἐπὶ στίχας· οἱ δὲ, σὺν αὐτῷ
πάντες, ὁμοκλήσαντες, ἔχον ἐρυσάρματας ἵππους,
ἠχῇ θεσπεσίῃ· προπάροιθε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
ῥεῖ' ὄχθας καπέτοιο βαθείης ποσσὶν ἐρείπων
ἐς μέσσον κατέβαλλε· γεφύρωσεν δὲ κέλευθον
μακρὴν, ἠδ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ
γίγνεται, ὁππότ' ἀνὴρ σθένεος πειρώμενος ἥσει.
τῇ ῥ' οἵγε προχέοντο φαλαγγηδὸν, πρὸ δ' Ἀπόλλων,
αἰγίδ' ἔχων ἐρίτιμον· ἔρειπε δὲ τεῖχος Ἀχαιῶν
ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις ψάμαθον πάϊς ἄγχι θαλάσσης·
ὅστ', ἐπεὶ οὖν ποιήσῃ ἀθύρματα νηπιέῃσιν,
ἂψ αὖτις συνέχευε ποσὶ καὶ χερσὶν, ἀθύρων·
ὥς ῥα σὺ, ἤϊε Φοῖβε, πολὺν κάματον καὶ ὀϊζὺν
σύγχεας Ἀργείων, αὐτοῖσι δὲ φύζαν ἐνῶρσας.
Ὣς οἱ μὲν παρὰ νηυσὶν ἐρητύοντο μένοντες,
ἀλλήλοισί τε κεκλόμενοι, καὶ πᾶσι θεοῖσι
χεῖρας ἀνίσχοντες, μέγαλ' εὐχετόωντο ἕκαστος.
Νέστωρ αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
εὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·
Ζεῦ πάτερ, εἴποτέ τίς τοι ἐν Ἄργεΐ περ πολυπύρῳ,
ἢ βοὸς, ἢ οἴος κατὰ πίονα μηρία καίων,
εὔχετο νοστῆσαι, σὺ δ' ὑπέσχεο καὶ κατένευσας·
τῶν μνῆσαι, καὶ ἄμυνον, Ὀλύμπιε, νηλεὲς ἦμαρ·
μηδ' οὕτω Τρώεσσιν ἔα δάμνασθαι Ἀχαιούς.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· μέγα δ' ἔκτυπε μητιέτα Ζεὺς,
ἀράων ἀΐων Νηληϊάδαο γέροντος.
Τρῶες δ', ὡς ἐπύθοντο Διὸς νόον αἰγιόχοιο,

350. οὐδὲ τόνγε — πυρὸς λελάχωσι, λαχεῖν ποιήσωσι, *participem faciant rogi*, s. honoris funebris; non impertiunto eum justa sepultura.—352. σὺν μάστιγι κατὰ τῶν ὤμων scil. θείνων. feriendo. — 354. ἔχον ἵππους. ἤλαυνον. ut toties. — 358. ἐγεφύρωσεν ὁδὸν μακρὴν ἠδ' εὐρεῖαν (ἐπὶ τόσον) ἐφ' ὅσον τε. pro quo sæpe ὅσον simpliciter, quam longe. — 363. νηπιέῃσι. νηπιέῃ, νηπίως, *pueriliter*. puerili more. lusu.—365. ἤϊε Φοῖβε, *jaculator Apollo*.

374. σὺ δ' ὑπέσχεο καὶ κατένευσας pro, *et si tu ejus preces exaudieras*.—378. ἀράων ἀΐων. Potest *exaudiens* reddi, et simpliciter *audiens*; omen autem per se est faustum Nestori. — 379. ἐπύθοντο Διὸς νόον voluntatem per tonitru declaratam; ostentum quod sibi faustum esse censebant, infaustum hostibus.

μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισι θόρον, μνήσαντο δὲ χάρμης.
οἱ δ', ὥστε μέγα κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο
νηὸς ὑπὲρ τοίχων καταβήσεται, ὁππότ' ἐπείγῃ
ἲς ἀνέμου· ἡ γάρ τε μάλιστά γε κύματ' ὀφέλλει·
ὣς Τρῶες μεγάλῃ ἰαχῇ κατὰ τεῖχος ἔβαινον.
ἵππους δ' εἰσελάσαντες, ἐπὶ πρύμνῃσι μάχοντο,
ἔγχεσιν ἀμφιγύοις αὐτοσχεδὸν, οἱ μὲν ἀφ' ἵππων,
οἱ δ' ἀπὸ νηῶν ὕψι μελαινάων, ἐπιβάντες,
μακροῖσι ξυστοῖσι, τά ῥά σφ' ἐπὶ νηυσὶν ἔκειτο
ναύμαχα, κολλήεντα, κατὰ στόμα εἱμένα χαλκῷ.
Πάτροκλος δ', εἵως μὲν Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
τείχεος ἀμφεμάχοντο, θοάων ἔκτοθι νηῶν,
τόφρ' ὅγ' ἐνὶ κλισίῃ ἀγαπήνορος Εὐρυπύλοιο
ἧστό τε, καὶ τὸν ἔτερπε λόγοις, ἐπὶ δ' ἕλκεϊ λυγρῷ
φάρμακ' ἀκήματ' ἔπασσε μελαινάων ὀδυνάων·
αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῖχος ἐπεσσυμένους ἐνόησε
Τρῶας, ἀτὰρ Δαναῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε,
ᾤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὣ πεπλήγετο μηρὼ
χερσὶ καταπρηνέσσ'· ὀλοφυρόμενος δὲ προσηύδα·
Εὐρύπυλ', οὐκέτι τοι δύναμαι, χατέοντί περ ἔμπης,
ἐνθάδε παρμενέμεν· δὴ γὰρ μέγα νεῖκος ὄρωρεν·
ἀλλὰ σὲ μὲν θεράπων ποτιτερπέτω· αὐτὰρ ἔγωγε
σπεύσομαι εἰς Ἀχιλῆα, ἵν' ὀτρύνω πολεμίζειν.
τίς δ' οἶδ', εἴ κεν οἱ, σὺν δαίμονι, θυμὸν ὀρίνω
παρειπών; ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου·
Τὸν μὲν ἄρ' ὣς εἰπόντα πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
Τρῶας ἐπερχομένους μένον ἔμπεδον, οὐδὲ δύναντο,
παυροτέρους περ ἐόντας, ἀπώσασθαι παρὰ νηῶν·
οὐδέ ποτε Τρῶες Δαναῶν ἐδύναντο φάλαγγας
ῥηξάμενοι, κλισίῃσι μιγήμεναι, οὐδὲ νέεσσιν.
ἀλλ' ὥστε στάθμη δόρυ νήϊον ἐξιθύνει
τέκτονος ἐν παλάμῃσι δαήμονος, ὅς ῥά τε πάσης
εὖ εἰδῇ σοφίης, ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης·

387. ἐπιβάντες sc. αὐτάς, sejunctim scripsi. — 389. κολλήεντα inf. 677, 8. expletur βλήτροις.

394. φάρμακ' ἔπασσε, ἐπίπασσεν ἕλκει, si proprie dixit, sunt plantæ et radices contusæ.—395. τεῖχος ἐπεσσυμένους, in castra irrumpentes.—403. σὺν δαίμονι. deo annuente. *propitio*. — 404. παρειπὼν, παρηγορῶν, *monendo et hortando*. ἀγαθὸν δέ ἐστι, τὸν ἑταῖρον παραφάσθαι. παρειπεῖν.

ὣς μὲν τῶν ἐπὶ ἶσα μάχη τέτατο πτόλεμός τε.
ἄλλοι δ' ἀμφ' ἄλλῃσι μάχην ἐμάχοντο νέεσσιν·
Ἕκτωρ δ' ἀντ' Αἴαντος ἐείσατο κυδαλίμοιο.
τὼ δὲ μιῆς περὶ νηὸς ἔχον πόνον, οὐδὲ δύναντο
οὔθ' ὁ τὸν ἐξελάσαι, καὶ ἐνιπρῆσαι πυρὶ νῆα,
οὔθ' ὁ τὸν ἂψ ὤσασθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
ἔνθ' υἷα Κλυτίοιο Καλήτορα φαίδιμος Αἴας,
πῦρ ἐς νῆα φέροντα, κατὰ στῆθος βάλε δουρί·
δούπησεν δὲ πεσών, δαλὸς δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησεν ἀνεψιὸν ὀφθαλμοῖσιν
ἐν κονίῃσι πεσόντα, νεὸς προπάροιθε μελαίνης,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταί,
μὴ δή πω χάζεσθε μάχης ἐν στείνεϊ τῷδε·
ἀλλ' υἷα Κλυτίοιο σαώσατε, μή μιν Ἀχαιοὶ
τεύχεα συλήσωσι, νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.
Ὣς εἰπών, Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
τοῦ μὲν ἅμαρθ'· ὁ δ' ἔπειτα Λυκόφρονα, Μάστορος υἱόν,
Αἴαντος θεράποντα, Κυθήριον, ὅς ῥα παρ' αὐτῷ
ναῖ', ἐπεὶ ἄνδρα κατέκτα Κυθήροισι ζαθέοισι·
τόν ῥ' ἔβαλε κεφαλὴν ὑπὲρ οὔατος ὀξέϊ χαλκῷ,
ἑσταότ' ἄγχ' Αἴαντος· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
νηὸς ἀπὸ πρύμνης χαμάδις πέσε· λῦντο δὲ γυῖα.
Αἴας δ' ἐῤῥίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·
Τεῦκρε πέπον, δὴ νῶϊν ἀπέκτατο πιστὸς ἑταῖρος
Μαστορίδης, ὃν νῶϊ, Κυθηρόθεν ἔνδον ἐόντα,
ἶσα φίλοισι τοκεῦσιν ἐτίομεν ἐν μεγάροισι·
τὸν δ' Ἕκτωρ μεγάθυμος ἀπέκτανε. ποῦ νύ τοι ἰοὶ
ὠκύμοροι καὶ τόξον, ὅ τοι πόρε Φοῖβος Ἀπόλλων;
Ὣς φάθ'· ὁ δὲ ξυνέηκε· θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
τόξον ἔχων ἐν χειρὶ παλίντονον, ἠδὲ φαρέτρην
ἰοδόκον· μάλα δ' ὦκα βέλεα Τρώεσσιν ἐφίει·
καὶ ῥ' ἔβαλε Κλεῖτον, Πεισήνορος ἀγλαὸν υἱόν,

413. ἐπιτέτατο ἶσα, ἴσως. — 415. ἀντὶ Αἴαντος ἐείσατο. ab ἵεναι ἀντί, ἄντα. ἀντιβῆναι ἐπῆλθεν, ἐπῄειν, Αἴαντι. — 418. ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων. antique, pro, ἐπελάσθη· ἐπεὶ ἐφωρμᾶτο δ' Ἕκτωρ.

428. νεῶν ἐν ἀγῶνι. in statione ipsa navium, ναυστάθμῳ, nam Homero ἀγὼν nondum est certamen ipsum, sed locus certaminis vel consessus spectantium et certantium.

438. ἔνδον ἐόντα. *domi.* advenam e Cytheris in domum nostram receptum.

Πουλυδάμαντος ἑταῖρον, ἀγαυοῦ Πανθοΐδαο,
ἡνία χερσὶν ἔχοντα. ὁ μὲν πεπόνητο καθ' ἵππους·
τῇ γὰρ ἔχ', ᾗ ῥα πολὺ πλεῖσται κλονέοντο φάλαγγες,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος· τάχα δ' αὐτῷ
ἦλθε κακόν, τό οἱ οὔτις ἐρύκακεν, ἱεμένων περ·
αὐχένι γάρ οἱ ὄπισθε πολύστονος ἔμπεσεν ἰός·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, ὑπερώησαν δέ οἱ ἵπποι,
κείν' ὄχεα κροτέοντες. ἄναξ δ' ἐνόησε τάχιστα
Πουλυδάμας, καὶ πρῶτος ἐναντίος ἦλυθεν ἵππων.
τοὺς μὲν ὅγ' Ἀστυνόῳ, Προτιάονος υἱέϊ, δῶκε·
πολλὰ δ' ἐπώτρυνε σχεδὸν ἴσχειν, εἰσορόωντα,
ἵππους· αὐτὸς δ' αὖτις ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθη.
Τεῦκρος δ' ἄλλον ὀϊστὸν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
αἴνυτο, καί κεν ἔπαυσε μάχης ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,
εἴ μιν ἀριστεύοντα βαλὼν ἐξείλετο θυμόν·
ἀλλ' οὐ λῆθε Διὸς πυκινὸν νόον, ὅς ῥ' ἐφύλασσεν
Ἕκτορ', ἀτὰρ Τεῦκρον Τελαμώνιον εὖχος ἀπηύρα,
ὅς οἱ ἐΰστρεφέα νευρὴν ἐν ἀμύμονι τόξῳ
ῥῆξ' ἐπὶ τῷ ἐρύοντι· παρεπλάγχθη δέ οἱ ἄλλῃ
ἰὸς χαλκοβαρής, τόξον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τεῦκρος δ' ἐῤῥίγησε, κασίγνητον δὲ προσηύδα·
Ὢ πόποι, ἦ δὴ πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κείρει
δαίμων ἡμετέρης, ὅ τέ μοι βιὸν ἔκβαλε χειρός·
νευρὴν δ' ἐξέῤῥηξε νεόστροφον, ἣν ἐνέδησα
πρώϊον, ὄφρ' ἀνέχοιτο θαμὰ θρώσκοντας ὀϊστούς.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
ὦ πέπον, ἀλλὰ βιὸν μὲν ἔα καὶ ταρφέας ἰοὺς
κεῖσθαι, ἐπεὶ συνέχευε θεός, Δαναοῖσι μεγήρας·
αὐτὰρ χερσὶν ἑλὼν δολιχὸν δόρυ, καὶ σάκος ὤμῳ,
μάρναό τε Τρώεσσι, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
μὴ μὰν ἀσπουδί γε, δαμασσάμενοί περ, ἕλοιεν
νῆας ἐϋσσέλμους, ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.

447. ὁ μὲν πεπόνητο καθ' ἵππους. *occupatus erat Clitus in equis regendis*, ἔργον εἶχε περὶ τοὺς ἵππους· τῇ γὰρ ἔχε sc. τοὺς ἵππους, *agebat*, ut centies, nunc ἐν τῷ στένει.

462. Τεῦκρον—εὖχος ἀπηύρα *successum optatum.* ut sæpe de victoria, de cæde hostis quem quis petit telo.—463. ὅς—ῥῆξε. Iterum ad Jovem, post ὅς ῥ' ἐφύλασσε, καὶ ὅς ἔῤῥηξε. Jupiter ἔῤῥηξε νευρὴν ἐν τόξῳ οἱ (Teucro) ἐπερύοντι τόξον τῷ, Hectori. pro κατ' αὐτοῦ· ἐπ' αὐτόν. Oratio parum polita. — 467. ἐπικείρει μήδεα. ut latini, *præcidere conatum, spem, consilium.*—470. πρώϊον. πρωΐ, *hoc ipso mane.*

473. συνέχευε. scil. τὸν βιὸν et τοὺς ἰούς. conturbaverat Jupiter, *consilium et conatum sagittas emittendi*, vel *usum arcus.*—476. φυλασσώμεθα μὰν, μή. cavea-

῾Ως φάθ᾽· ὁ δὲ τόξον μὲν ἐνὶ κλισίῃσιν ἔθηκεν·
αὐτὰρ ὅγ᾽ ἀμφ᾽ ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
κρατὶ δ᾽ ἐπ᾽ ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
εἵλετο δ᾽ ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
βῆ δ᾽ ἰέναι, μάλα δ᾽ ὦκα θέων Αἴαντι παρέστη.
῞Εκτωρ δ᾽ ὡς εἶδε Τεύκρου βλαφθέντα βέλεμνα,
Τρωσί τε καὶ Λυκίοισιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς
νῆας ἀνὰ γλαφυράς· δὴ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
ἀνδρὸς ἀριστῆος Διόθεν βλαφθέντα βέλεμνα.
ῥεῖα δ᾽ ἀρίγνωτος Διὸς ἀνδράσι γίγνεται ἀλκὴ,
ἠμὲν ὁτέοισιν κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυαλίξῃ,
ἠδ᾽ ὅτινας μινύθῃ τε, καὶ οὐκ ἐθέλῃσιν ἀμύνειν·
ὡς νῦν Ἀργείων μινύθει μένος, ἄμμι δ᾽ ἀρήγει.
ἀλλὰ μάχεσθ᾽ ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες. ὃς δέ κεν ὑμέων
βλήμενος, ἠὲ τυπεὶς, θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
τεθνάτω· οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
τεθνάμεν· ἀλλ᾽ ἄλοχός τε σόη καὶ παῖδες ὀπίσσω,
καὶ οἶκος, καὶ κλῆρος ἀκήρατος, εἴκεν Ἀχαιοὶ
οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
῾Ως εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
Αἴας δ᾽ αὖθ᾽ ἑτέρωθεν ἐκέκλετο οἷς ἑτάροισιν·
Αἰδὼς, Ἀργεῖοι· νῦν ἄρκιον, ἢ ἀπολέσθαι,
ἠὲ σαωθῆναι καὶ ἀπώσασθαι κακὰ νηῶν.
ἦ ἔλπεσθ᾽, ἢν νῆας ἕλῃ κορυθαιόλος ῞Εκτωρ,
ἐμβαδὸν ἵξεσθαι ἣν πατρίδα γαῖαν ἕκαστος;
ἦ οὐκ ὀτρύνοντος ἀκούετε λαὸν ἅπαντα
῞Εκτορος, ὃς δὴ νῆας ἐνιπρῆσαι μενεαίνει;
οὐ μὰν ἔς γε χορὸν κέλετ᾽ ἐλθέμεν, ἀλλὰ μάχεσθαι.

mus, ne. μὴ Τρῶες. δαμασσάμενοί περ ἡμᾶς, ἕλωσιν νῆας ἀσπουδίγε, ἀπονητί. ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης. sed agite, fortiter pugnemus!—479. σάκος τετραθέλυμνον. quaternis coriis seu stratis laminarum et coriorum indutum.

490. ῥεῖα δ᾽ ἀρίγνωτος Διὸς ἀλκὴ, numen interveniens, vis, potentia. ῥαδίως ἀρίγνωτόν ἐστιν, ὅταν ἡ ἀλκὴ ἐκ Διὸς γίνηται.

496. οὔ οἱ ἀεικὲς, ἀπρεπές.—497. ἐς τὸ ὀπίσω, τὸ μέλλον, σόη ἐστίν.—498. κλῆρος ἀκήρατος. intacta, incolumis, possessio; ager manet ei salvus et tutus ab hostili vi.

502. νῦν ἄρκιον, nunc tempus adest. νῦν καιρός ἐστιν, ἢ ἀπολέσθαι ἢ σαωθῆναι.—Ut aut moriamur, aut hoste a navibus fugato vitam servemus. ἄρκιον, τὸ ἀρκοῦν, ὠφέλιμον, ἕτοιμον.

ἡμῖν δ᾽ οὔτις τοῦδε νόος καὶ μῆτις ἀμείνων,
ἢ αὐτοσχεδίῃ μῖξαι χεῖράς τε μένος τε.
βέλτερον, ἢ ἀπολέσθαι ἕνα χρόνον, ἠὲ βιῶναι,
ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
ὧδ᾽ αὔτως παρὰ νηυσὶν, ὑπ᾽ ἀνδράσι χειροτέροισιν.
῾Ως εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἔνθ᾽ ῞Εκτωρ μὲν ἕλε Σχεδίον, Περιμήδεος υἱὸν,
ἀρχὸν Φωκήων· Αἴας δ᾽ ἕλε Λαοδάμαντα,
ἡγεμόνα πρυλέων, Ἀντήνορος ἀγλαὸν υἱόν·
Πουλυδάμας δ᾽ Ὦτον Κυλλήνιον ἐξενάριξε,
Φυλείδεω ἕταρον, μεγαθύμων ἀρχὸν Ἐπειῶν.
τῷ δὲ Μέγης ἐπόρουσεν ἰδών· ὁ δ᾽ ὕπαιθα λιάσθη
Πουλυδάμας· καὶ τοῦ μὲν ἀπήμβροτεν· οὐ γὰρ Ἀπόλλων
εἴα Πάνθου υἱὸν ἐνὶ προμάχοισι δαμῆναι·
αὐτὰρ ὅγε Κροίσμου στῆθος μέσον οὔτασε δουρί.
δούπησεν δὲ πεσὼν, ὁ δ᾽ ἀπ᾽ ὤμων τεύχε᾽ ἐσύλα.
τόφρα δὲ τῷ ἐπόρουσε Δόλοψ, αἰχμῆς εὖ εἰδὼς,
Λαμπετίδης, (ὃν Λάμπος ἐγείνατο, φέρτατος ἀνδρῶν,
Λαομεδοντιάδης, εὖ εἰδότα θούριδος ἀλκῆς·)
ὃς τότε Φυλείδαο μέσον σάκος οὔτασε δουρὶ,
ἐγγύθεν ὁρμηθείς· πυκινὸς δέ οἱ ἤρκεσε θώρηξ,
τόν ῥ᾽ ἐφόρει γυάλοισιν ἀρηρότα· τόν ποτε Φυλεὺς
ἤγαγεν ἐξ Ἐφύρης, ποταμοῦ ἀπὸ Σελλήεντος.
ξεῖνος γάρ οἱ ἔδωκεν ἄναξ ἀνδρῶν Εὐφήτης,
ἐς πόλεμον φορέειν, δηΐων ἀνδρῶν ἀλεωρήν·
ὅς οἱ καὶ τότε παιδὸς ἀπὸ χροὸς ἤρκεσ᾽ ὄλεθρον.
τοῦ δὲ Μέγης κόρυθος χαλκήρεος ἱπποδασείης
κύμβαχον ἀκρότατον νύξ᾽ ἔγχει ὀξυόεντι,
ῥῆξε δ᾽ ἀφ᾽ ἵππειον λόφον αὐτοῦ· πᾶς δὲ χαμᾶζε

511. jungenda sunt: βέλτερον, ἢ ἀπολέσθαι ἕνα χρόνον ἠὲ βιῶναι. ut duo hæc ponantur ab una parte; *præstat periclitari, occubiturus ne sis an victurus et incolumis abiturus*, (βιῶναι incolumem abire et victorem) ab altera ἢ δηθὰ στρεύγεσθαι. *quam diuturna ærumna consumi.*

520. ὕπαιθα λιάσθη *subter* (h. e. inclinato corpore) *evitavit*.—524. δούπησε sc. Κροῖσμος. minus suaviter omissum ὁ μέν.

530. τόν ῥ᾽ ἐφόρει γυάλοισιν ἀρηρότα. h. ὃς ἦν ἀραρὼς γυάλοισιν, διὰ γυάλων, thorax commissus, junctus erat cavis partibus: Constabat thorax partibus cavis, plerumque binis, corpori applicandis, et fibula colligandis.—534. ὃς (θώρηξ) καὶ ἀπήρκεσε τότε ὄλεθρον ἀπὸ χροὸς τοῦ παιδός οἱ ὄντος, τοῦ παιδὸς αὐτοῦ, Megetis, qui Phylei filius erat.—536. κύμβαχον ἀκρότατον. superiorem galeæ partem convexam cui inerat conus cum crista.

κάππεσεν ἐν κονίῃσι, νέον φοίνικι φαεινός.
ἕως ὁ τῷ πολέμιζε μένων, ἔτι δ' ἤλπετο νίκην,
τόφρα δέ οἱ Μενέλαος Ἀρήϊος ἦλθεν ἀμύντωρ·
στῆ δ' εὐρὰξ σὺν δουρὶ λαθὼν, βάλε δ' ὦμον ὄπισθεν·
αἰχμὴ δὲ στέρνοιο διέσσυτο μαιμώωσα,
πρόσσω ἱεμένη· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐλιάσθη.
τὼ μὲν ἐεισάσθην χαλκήρεα τεύχε' ἀπ' ὤμων
συλήσειν· Ἕκτωρ δὲ κασιγνήτοισι κέλευε
πᾶσι μάλα, πρῶτον δ' Ἱκεταονίδην ἐνένιπτεν,
ἴφθιμον Μελάνιππον. ὁ δ' ὄφρα μὲν εἰλίποδας βοῦς
βόσκ' ἐν Περκώτῃ, δηΐων ἀπὸ νόσφιν ἐόντων·
αὐτὰρ, ἐπεὶ Δαναῶν νέες ἤλυθον ἀμφιέλισσαι,
ἂψ εἰς Ἴλιον ἦλθε, μετέπρεπε δὲ Τρώεσσι,
ναῖε δὲ πὰρ Πριάμῳ· ὁ δέ μιν τίεν ἶσα τέκεσσι·
τόν ῥ' Ἕκτωρ ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
Οὕτω δὴ, Μελάνιππε, μεθήσομεν: οὐδέ νύ σοί περ
ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, ἀνεψιοῦ κταμένοιο;
οὐχ' ὁράας, οἷον Δόλοπος περὶ τεύχε' ἔπουσιν;
ἀλλ' ἕπευ· οὐ γάρ ἔτ' ἐστὶν ἀποσταδὸν Ἀργείοισι
μάρνασθαι, πρίν γ' ἠὲ κατακτάμεν, ἠὲ κατ' ἄκρης
Ἴλιον αἰπεινὴν ἑλέειν, κτάσθαι τε πολίτας.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ', ὁ δ' ἅμ' ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
Ἀργείους δ' ὤτρυνε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ,
ἀλλήλους τ' αἰδεῖσθε κατὰ κρατερὰς ὑσμίνας.
αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι, ἠὲ πέφανται·
φευγόντων δ' οὔτ' ἂρ κλέος ὄρνυται, οὔτε τις ἀλκή.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον·
ἐν θυμῷ δὲ βάλοντο ἔπος· φράξαντο δὲ νῆας
ἕρκεϊ χαλκείῳ· ἐπὶ δὲ Ζεὺς Τρῶας ἔγειρεν·

539. πολέμιζε μένων. non emiserat hastam, sed cominus Dolopis galeam percusserat Meges.—541. εὐρὰξ a latere. — 543. πρηνὴς ἐλιάσθη. h. l. simpliciter ἐκλίνετο. ἔπεσε præceps prolapsus est.—544. τὼ μὲν, Menelaus et Meges ἐεισάσθην irruunt advolant. ab εἶμι. 547. ὁ δ' ὄφρα μὲν h. l. pro τόφρα ὄφρα, τέως. adhuc.—551. μιν etsi nepotem ex fratre.—553. μεθήσομεν negligemus et relinquemus sc. τὸν νεκρὸν τοῦ Δόλοπος, consanguinei.—554 ἐντρέπεσθαι de pudore accipere placet.—555. περὶ τεύχε' ἔπουσι. in iis occupati sunt Achivi sc. spoliandis. περιέπειν ut ἀμφιέπειν. ἐνεργεῖν. πονεῖσθαι.—557. Supple: ἀποσταδὸν μάχεσθαι (πρὶν,) πρίν γ' ἠὲ (ἡμᾶς) κατακτάμεναι (αὐτοὺς), ἠὲ (τοὺς Ἀργείους) ἑλέειν Ἴλιον καὶ κτείνειν τοὺς Τρῶας.

560. ἐνθέσθε αἰδῶ θυμῷ. εἰς θυμόν.—564. οὔτε τις ἀλκὴ, h. e. ἀσθενεῖς εἰσι.—565. ἀλέξασθαι sc. ἀλλήλοις.

Ἀντίλοχον δ' ὤτρυνε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο νεώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν
οὔτε ποσὶν θάσσων, οὔτ' ἄλκιμος, ὡς σὺ, μάχεσθαι·
εἴ τινά που Τρώων ἐξάλμενος ἄνδρα βάλοισθα.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἀπέσσυτο, τὸν δ' ὀρόθυνεν·
ἐκ δ' ἔθορε προμάχων, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
ἀμφί ἑ παπτήνας· ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,
ἀνδρὸς ἀκοντίσσαντος· ὁ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἧκεν·
ἀλλ' Ἱκετάονος υἱὸν ὑπέρθυμον Μελάνιππον,
νισσόμενον πόλεμόνδε βάλε στῆθος παρὰ μαζόν.
δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ·
Ἀντίλοχος δ' ἐπόρουσε, κύων ὣς, ὅστ' ἐπὶ νεβρῷ
βλημένῳ ἀΐξῃ, τόν τ' ἐξ εὐνῆφι θορόντα
θηρητὴρ ἐτύχησε βαλὼν, ὑπέλυσε δὲ γυῖα·
ὣς ἐπὶ σοὶ, Μελάνιππε, θόρ' Ἀντίλοχος μενεχάρμης,
τεύχεα συλήσων. ἀλλ' οὐ λάθεν Ἕκτορα δῖον,
ὅς ῥά οἱ ἀντίος ἦλθε, θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα·
Ἀντίλοχος δ' οὐ μεῖνε, θοός περ ἐὼν πολεμιστὴς,
ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔτρεσε, θηρὶ κακὸν ῥέξαντι ἐοικὼς,
ὅστε κύνα κτείνας, ἢ βουκόλον, ἀμφὶ βόεσσι,
φεύγει, πρίν περ ὅμιλον ἀολλισθήμεναι ἀνδρῶν·
ὣς τρέσε Νεστορίδης· ἐπὶ δὲ Τρῶές τε καὶ Ἕκτωρ
ἠχῇ θεσπεσίῃ βέλεα στονόεντα χέοντο.
στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων.
Τρῶες δὲ, λείουσιν ἐοικότες ὠμοφάγοισι,
νηυσὶν ἐπεσσεύοντο, Διὸς δὲ τέλειον ἐφετμάς·
ὅς σφισιν αἰὲν ἔγειρε μένος μέγα, θέλγε δὲ θυμὸν
Ἀργείων, καὶ κῦδος ἀπαίνυτο· τοὺς δ' ὀρόθυνεν.
Ἕκτορι γάρ οἱ θυμὸς ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι
Πριαμίδῃ, ἵνα νηυσὶ κορωνίσι θεσπιδαὲς πῦρ
ἐμβάλῃ ἀκάματον, Θέτιδος δ' ἐξαίσιον ἀρὴν
πᾶσαν ἐπικρήνειε. τὸ γὰρ μένε μητιέτα Ζεὺς,

571. εἴ τινα, s. *Utinam ferias?* s. *vide an ferire possis.* Latinis: *Quid? si ferias.*—573. Antilochus ἔκθορε προμάχων *procurrendo.* et ὑποκεκάδοντο, ἀνεχώρησαν. — 577. νισσόμενον πόλεμόνδε. cum Hectore ad Dolopis corpus tuendum in mediam pugnam procedentem. — 580. τόν τε βαλὼν ἐτύχησεν. ἔτυχεν αὐτοῦ.—584. θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα, ἀνὰ μάχην, μαχομένους, *inter turmas pugnantium.*—585. θοός περ seu *acer. alacer.* seu, quippe celer.—586. κακὸν ῥέξαντι *cæde facta,* si laniavit aut pecudem aut pastorem.

598.—Θέτιδος δ' ἐξαίσιον ἀρὴν πᾶσαν (respectu libri α. 523.) ἐπικρήνειε. ἐπιτελέσειε. *id, quod Thetis ab eo supplex flagitaverat, arduum quiddam.*—599. τὸ γὰρ μένε, expectabat tanquam finem, ex

νηὸς καιομένης σέλας ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.
ἐκ γὰρ δὴ τοῦ ἔμελλε παλίωξιν παρὰ νηῶν
θησέμεναι Τρώων, Δαναοῖσι δὲ κῦδος ὀρέξαι.
τὰ φρονέων, νήεσσιν ἐπὶ γλαφυρῇσιν ἔγειρεν
Ἕκτορα Πριαμίδην, μάλα περ μεμαῶτα καὶ αὐτόν.
μαίνετο δ', ὡς ὅτ' Ἄρης ἐγχέσπαλος, ἢ ὀλοὸν πῦρ
οὔρεσι μαίνηται, βαθέης ἐνὶ τάρφεσιν ὕλης·
ἀφλοισμὸς δὲ περὶ στόμα γίγνετο, τὼ δέ οἱ ὄσσε
λαμπέσθην βλοσυρῇσιν ὑπ' ὀφρύσιν· ἀμφὶ δὲ πήληξ
σμερδαλέον κροτάφοισι τινάσσετο μαρναμένοιο
Ἕκτορος· αὐτὸς γάρ οἱ ἀπ' αἰθέρος ἦεν ἀμύντωρ
Ζεὺς, ὅς μιν πλεόνεσσι μετ' ἀνδράσι μοῦνον ἐόντα
τίμα καὶ κύδαινε. μινυνθάδιος γὰρ ἔμελλεν
ἔσσεσθ'· ἤδη γάρ οἱ ἐπώρνυε μόρσιμον ἦμαρ
Παλλὰς Ἀθηναίη ὑπὸ Πηλείδαο βίηφι.
καί ῥ' ἔθελε ῥῆξαι στίχας ἀνδρῶν, πειρητίζων,
ᾗ δὴ πλεῖστον ὅμιλον ὅρα καὶ τεύχε' ἄριστα·
ἀλλ' οὐδ' ὧς δύνατο ῥῆξαι, μάλα περ μενεαίνων·
ἴσχον γὰρ πυργηδὸν ἀρηρότες, ἠΰτε πέτρη
ἠλίβατος, μεγάλη, πολιῆς ἁλὸς ἐγγὺς ἐοῦσα·
ἥτε μένει λιγέων ἀνέμων λαιψηρὰ κέλευθα,
κύματά τε τροφόεντα, τά τε προσερεύγεται αὐτήν·
ὧς Δαναοὶ Τρῶας μένον ἔμπεδον, οὐδὲ φέβοντο.
αὐτὰρ ὁ, λαμπόμενος πυρὶ πάντοθεν, ἔνθορ' ὁμίλῳ·
ἐν δ' ἔπεσ', ὡς ὅτε κῦμα θοῇ ἐν νηῒ πέσῃσι
λάβρον ὑπὸ νεφέων ἀνεμοτρεφὲς, ἡ δέ τε πᾶσα
ἄχνῃ ὑπεκρύφθη, ἀνέμοιο δὲ δεινὸς ἀήτη
ἱστίῳ ἐμβρέμεται· τρομέουσι δέ τε φρένα ναῦται
δειδιότες· τυτθὸν γὰρ ὑπ' ἐκ θανάτοιο φέρονται·
ὧς ἐδαΐζετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν.

quo rerum omnium alius ordo procederet.

607. ἀφλοισμός. vox antiqua. seu stridor dentium, seu spuma oris.—611. πλεόνεσσι μετ' ἀνδράσι. *versantem*, pugnantem, *solum in magna turba*, ἐν πλήθει, *conspicuum reddebat virtute* et *successu*; τίμα καὶ κύδαινε.—618. ἴσχον, ἀντεῖχον, *muri instar conserti*.

620. ἀνέμων κέλευθα, impetus irruentium ventorum.—621. κύματα προσερεύγεται τῇ πέτρᾳ l. πρὸς τὴν π. quod Virgil. vii. Æn. 590. *laterique infusa refunditur alga*.

625. ὑπὸ νεφέων ἀνεμοτρεφὲς, τρεφόμενον διὰ ἀνέμων ἐκ νεφέων ἐρχομένων.—628. τυτθὸν γὰρ ὑπ' ἐκ θανάτοιο φέρονται *navi feruntur, rapiuntur, cum summo vitæ discrimine*.

629. ἐδαΐζετο h. l. respondet τῷ τρομεῖν vexabatur, agitabatur, sollicitudine, metu.

αὐτὰρ ὅγ', ὥστε λέων ὀλοόφρων βουσὶν ἐπελθὼν,
αἵ ῥά τ' ἐν εἰαμενῇ ἕλεος μεγάλοιο νέμονται
μυρίαι, ἐν δέ τε τῇσι νομεὺς οὔπω σάφα εἰδὼς
θηρὶ μαχέσσασθαι ἕλικος βοὸς ἀμφὶ φονῇσιν·
ἤτοι ὁ μὲν πρώτῃσι καὶ ὑστατίῃσι βόεσσιν
αἰὲν ὁμοστιχάει, ὁ δέ τ' ἐν μέσσῃσιν ὀρούσας
βοῦν ἔδει, αἱ δέ τε πᾶσαι ὑπέτρεσαν· ὥς τότ' Ἀχαιοὶ
θεσπεσίως ἐφόβηθεν ὑφ' Ἕκτορι καὶ Διῒ πατρὶ
πάντες, ὁ δ' οἶον ἔπεφνε Μυκηναῖον Περιφήτην,
Κοπρῆος φίλον υἱὸν, ὃς Εὐρυσθῆος ἀέθλων
ἀγγελίης οἴχνεσκε βίῃ Ἡρακληείῃ·
τοῦ γένετ' ἐκ πατρὸς πολὺ χείρονος υἱὸς ἀμείνων
παντοίας ἀρετὰς, ἠμὲν πόδας, ἠδὲ μάχεσθαι,
καὶ νόον ἐν πρώτοισι Μυκηναίων ἐτέτυκτο·
ὅς ῥα τόθ' Ἕκτορι κῦδος ὑπέρτερον ἐγγυάλιξε.
στρεφθεὶς γὰρ μετόπισθεν, ἐν ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο,
τὴν αὐτὸς φορέεσκε, ποδηνεκὲς ἕρκος ἀκόντων·
τῇ ὅγ' ἐνιβλαφθεὶς, πέσεν ὕπτιος· ἀμφὶ δὲ πήληξ
σμερδαλέον κονάβησε περὶ κροτάφοισι πεσόντος·
Ἕκτωρ δ' ὀξὺ νόησε, θέων δέ οἱ ἄγχι παρέστη,
στήθεϊ δ' ἐν δόρυ πῆξε, φίλων δέ μιν ἐγγὺς ἑταίρων
κτεῖν'· οἱ δ' οὐκ ἐδύναντο, καὶ ἀχνύμενοί περ ἑταίρου,
χραισμεῖν· αὐτοὶ γὰρ μάλα δείδισαν Ἕκτορα δῖον.
εἰσωποὶ δ' ἐγένοντο νεῶν· περὶ δ' ἔσχεθον ἄκραι
νῆες, ὅσαι πρῶται εἰρύατο· τοὶ δ' ἐπέχυντο.
Ἀργεῖοι δὲ νεῶν μὲν ἐχώρησαν καὶ ἀνάγκῃ
τῶν πρωτέων, αὐτοῦ δὲ παρὰ κλισίῃσιν ἔμειναν
ἀθρόοι, οὐδὲ κέδασθεν ἀνὰ στρατόν· ἴσχε γὰρ αἰδὼς
καὶ δέος· ἀζηχὲς γὰρ ὁμόκλεον ἀλλήλοισι·

631. εἰαμενῇ ἕλεος *in prato palustri*, seu simpl. irriguo.—633. ἀμφὶ φονῆσι. pro φονῇ, ἀμφὶ φόνῳ scil. ne fiat.—636. ἔδει—ὑπέτρεσαν. bene pro præsenti ὑποτρέουσι. ὁ δὲ οἶον. pro ὁ γάρ.

640. ὃς οἴχνεσκεν ἀγγελίης (ἕνεκα) βίῃ Ἡρακληείῃ (pro ὥστε φέρειν Ἡρακλεῖ ἀγγελίας) Εὐρυσθῆος.—642. (κατὰ) παντοίας ἀρετὰς, ἠμὲν (κατὰ) πόδας ἠδὲ (κατὰ τὸ) μάχεσθαι. h. e. ἢ ταχύτητι, ἢ μάχῃ.

643. καὶ αὐτὸς ἐγένετο (κατὰ) νόον, *prudentia*, ἐν πρώτοις, inter primos e Mycenæis, scil. qui prudentia excellerent.

645—652. Peripheten retro prolapsum occidit Hector; cum clipeum ἀνδρομήκη haberet, corpore verso, στρεφθεὶς μετόπισθεν, offenderat pes ad clipei oram. ἐν ἀσπίδος ἄντυγι πάλτο. ἐνεπέπαλτο, percussus erat, (a πάλλειν ut ἔκπαλτο, v. 483.) *clipei allisus eum labefactaverat, impulerat*, itaque ἐνεβλάφθη, impeditus est, ut prolaberetur in tergum.

653. εἰσωποὶ νεῶν ἐγένοντο· *in conspectu habuere* naves.

Νέστωρ δ' αὖτε μάλιστα Γερήνιος, οὖρος Ἀχαιῶν,
λίσσεθ' ὑπὲρ τοκέων γουνούμενος ἄνδρα ἕκαστον·
Ὦ φίλοι, ἀνέρες ἐστὲ, καὶ αἰδῶ θέσθ' ἐνὶ θυμῷ
ἄλλων ἀνθρώπων· ἐπὶ δὲ μνήσασθε ἕκαστος
παίδων, ἠδ' ἀλόχων, καὶ κτήσιος, ἠδὲ τοκήων,
ἠμὲν ὅτεῳ ζώουσι, καὶ ᾧ κατατεθνήκασι.
τῶν ὕπερ ἐνθάδ' ἐγὼ γουνάζομαι οὐ παρεόντων,
ἑστάμεναι κρατερῶς· μηδὲ τρωπᾶσθε φόβονδε.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
τοῖσι δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν νέφος ἀχλύος ὦσεν Ἀθήνη
θεσπέσιον· μάλα δέ σφι φόως γένετ' ἀμφοτέρωθεν,
ἠμὲν πρὸς νηῶν, καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο·
Ἕκτορα δ' ἐφράσσαντο βοὴν ἀγαθὸν, καὶ ἑταίρους,
ἠμὲν ὅσοι μετόπισθεν ἀφέστασαν. οὐδ' ἐμάχοντο,
ἠδ' ὅσσοι παρὰ νηυσὶ μάχην ἐμάχοντο θοῇσιν.
Οὐ δ' ἄρ' ἔτ' Αἴαντι μεγαλήτορι ἥνδανε θυμῷ
ἑστάμεν, ἔνθα περ ἄλλοι ἀφέστασαν υἷες Ἀχαιῶν·
ἀλλ' ὅγε νηῶν ἴκρι' ἐπῴχετο, μακρὰ βιβάσθων.
νώμα δὲ ξυστὸν μέγα ναύμαχον ἐν παλάμῃσι,
κολλητὸν βλήτροισι, δυωκαιεικοσίπηχυ.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ἵπποισι κελητίζειν εὖ εἰδὼς,
ὅστ', ἐπεὶ ἐκ πολέων πίσυρας συναείρεται ἵππους,
σεύας ἐκ πεδίοιο μέγα προτὶ ἄστυ δίηται,
λαοφόρον καθ' ὁδόν· πολέες τέ ἑ θηήσαντο
ἀνέρες, ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δ' ἔμπεδον ἀσφαλὲς αἰεὶ
θρώσκων, ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλον ἀμείβεται, οἱ δὲ πέτονται·
ὣς Αἴας ἐπὶ πολλὰ θοάων ἴκρια νηῶν
φοίτα, μακρὰ βιβὰς, φωνὴ δέ οἱ αἰθέρ' ἵκανεν·
αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων Δαναοῖσι κέλευε,
νηυσί τε καὶ κλισίῃσιν ἀμυνέμεν. Οὐδὲ μὲν Ἕκτωρ
μίμνεν ἐνὶ Τρώων ὁμάδῳ πύκα θωρηκτάων·

670. *καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο.* pro ἠδέ. et a tergo versus naves, seu mare, et ante, ad turmas pugnantium.—671. *καὶ ἑταίρους* sc. Hectoris, qui et remoti a pugna stabant et propiores stabant pugnando ad naves.

674. *non ei placuit*: h. e. decrevit Ajax, e loco iniquo prosilire, et turma procurrere et navem conscendere, unde propulsaret hostem.—676. *νηῶν ἴκρι' ἐπῴχετο.* tabulata in prora et puppi: nam in his tantum partibus constratæ erant naves.—677. (τὸ) ξυστὸν, (δόρυ.) contum e pluribus brevioribus coagmentatum, et vinctum: vincula sunt *βλῆτρα.*—681. *προτὶ ἄστυ.* forte quia oppidani prospiciunt e muris.—682. *θηήσαντο* *mirantur.*

683. *continuo, sine offensa, ἀσφαλῶς, ἐπαμείβεται.*

ἀλλ' ὥστ' ὀρνίθων πετεηνῶν αἰετὸς αἴθων
ἔθνος ἐφορμᾶται, ποταμὸν πάρα βοσκομενάων
χηνῶν, ἢ γεράνων, ἢ κύκνων δουλιχοδείρων·
ὣς Ἕκτωρ ἴθυσε νεὸς κυανοπρώροιο,
ἀντίος ἀΐξας· τὸν δὲ Ζεὺς ὦρσεν ὄπισθε
χειρὶ μάλα μεγάλῃ, ὤτρυνε δὲ λαὸν ἅμ' αὐτῷ.
Αὖτις δὲ δριμεῖα μάχη παρὰ νηυσὶν ἐτύχθη·
φαίης κ' ἀκμῆτας καὶ ἀτειρέας ἀλλήλοισιν
ἄντεσθ' ἐν πολέμῳ· ὣς ἐσσυμένως ἐμάχοντο.
τοῖσι δὲ μαρναμένοισιν ὅδ' ἦν νόος· ἤτοι Ἀχαιοὶ
οὐκ ἔφασαν φεύξεσθαι ὑπ' ἐκ κακοῦ, ἀλλ' ὀλέεσθαι·
Τρωσὶν δ' ἤλπετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἑκάστου,
νῆας ἐνιπρήσειν, κτενέειν θ' ἥρωας Ἀχαιούς.
οἱ μὲν τὰ φρονέοντες ἐφέστασαν ἀλλήλοισιν.
Ἕκτωρ δὲ πρύμνης νεὸς ἥψατο ποντοπόροιο,
καλῆς, ὠκυάλου. ἣ Πρωτεσίλαον ἔνεικεν
ἐς Τροίην, οὐδ' αὖτις ἀπήγαγε πατρίδα γαῖαν·
τοῦ περ δὴ περὶ νηὸς Ἀχαιοί τε Τρῶές τε
δήουν ἀλλήλους αὐτοσχεδόν. οὐδ' ἄρα τοίγε
τόξων ἀϊκὰς ἀμφὶς μένον, οὐδέ τ' ἀκόντων,
ἀλλ' οἵγ' ἐγγύθεν ἱστάμενοι ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
ὀξέσι δὴ πελέκεσσι καὶ ἀξίνῃσι μάχοντο,
καὶ ξίφεσι μεγάλοισι, καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
πολλὰ δὲ φάσγανα καλὰ, μελάνδετα, κωπήεντα,
ἄλλα μὲν ἐκ χειρῶν χαμάδις πέσον, ἄλλα δ' ἀπ' ὤμων
ἀνδρῶν μαρναμένων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
Ἕκτωρ δὲ πρύμνηθεν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει,
ἄφλαστον μετὰ χερσὶν ἔχων, Τρωσὶ δὲ κέλευεν·
Οἴσετε πῦρ, ἅμα δ' αὐτοὶ ἀολλέες ὄρνυτ' ἀϋτήν.
νῦν ἡμῖν πάντων Ζεὺς ἄξιον ἦμαρ ἔδωκε,
νῆας ἑλεῖν, αἳ δεῦρο θεῶν ἀέκητι μολοῦσαι,

690. *αἰετὸς αἴθων. aquila fulva.*

693. *ἴθυσεν, ὥρμησε κατὰ νεός.*—694. Jupiter eum a tergo manu sua impellit, ut instet gressu, nec subsistat. bene *πρὸς τὸ ἐκπληκτικὸν τῆς φαντασίας.*

698. *ὣς ἐσσυμένως* tanta cum contentione, enixe, intentis viribus.

704. *πρύμνηθεν.* *a puppi* apprehendit navem.—709. *ἀμφὶς eminus.* opp. *αὐτόσχεδον.*—713. *μελάνδετα κωπήεντα.* est sane idem quod *μελαίνας κώπας ἐνδεδεμένα* h. *ἔχοντα.*—717. *ἄφλαστον* in puppi; aplustre, ornamentum ad formam pinnarum: antecesserat *πρύμνηθεν.*—719. *πάντων ἄξιον ἦμαρ.* non uno modo hoc quoque dictum esse potest; accipio: *diem, qui compensat omnia* sc. quæ superioribus temporibus evenere

ἡμῖν πήματα πολλὰ θέσαν, κακότητι γερόντων·
οἵ μ', ἐθέλοντα μάχεσθαι ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
αὐτόν τ' ἰσχανάασκον, ἐρητύοντό τε λαόν.
ἀλλ' εἰ δή ῥα τότε βλάπτε φρένας εὐρυόπα Ζεὺς
ἡμετέρας, νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει.
  Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα μᾶλλον ἐπ' Ἀργείοισιν ὄρουσαν.
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε, βιάζετο γὰρ βελέεσσιν,
ἀλλ' ἀνεχάζετο τυτθὸν, ὀϊόμενος θανέεσθαι,
θρῆνυν ἐφ' ἑπταπόδην, λίπε δ' ἴκρια νηὸς ἐΐσης·
ἔνθ' ἄρ' ὅγ' ἑστήκει δεδοκημένος· ἔγχεϊ δ' αἰεὶ
Τρῶας ἄμυνε νεῶν, ὅστις φέροι ἀκάματον πῦρ.
αἰεὶ δὲ σμερδνὸν βοόων, Δαναοῖσι κέλευεν·
  Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
ἠέ τινάς φαμεν εἶναι ἀοσσητῆρας ὀπίσσω ;
ἠέ τι τεῖχος ἄρειον, ὅ κ' ἀνδράσι λοιγὸν ἀμύναι ;
οὐ μέν τις σχεδόν ἐστι πόλις, πύργοις ἀραρυῖα,
ᾗ κ' ἀπαμυναίμεσθ', ἑτεραλκέα δῆμον ἔχοντες·
ἀλλ' ἐν γὰρ Τρώων πεδίῳ πύκα θωρηκτάων,
πόντῳ κεκλιμένοι, ἑκὰς ἥμεθα πατρίδος αἴης.
τῷ ἐν χερσὶ φόως, οὐ μειλιχίῃ πολέμοιο.
  Ἦ, καὶ μαιμώων ἔφεπ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι.
ὅστις δὲ Τρώων κοίλῃς ἐπὶ νηυσὶ φέροιτο
σὺν πυρὶ κηλείῳ, χάριν Ἕκτορος ὀτρύναντος,
τόνδ' Αἴας οὔτασκε, δεδεγμένος, ἔγχεϊ μακρῷ.
δώδεκα δὲ προπάροιθε νεῶν αὐτοσχεδὸν οὖτα.

minus fausta et ex voto.—721. *κακότητι γερόντων*, pusillanimitate.—728. *ὀϊόμενος metuens.*—729. *θρῆνυν.* tabulatis in puppi relictis, desiluit in *medium* navis partem, *non tectam*, et institit transtris, in quibus remigantes sedent.

735. *ἠὲ φαμὲν an putamus.*—736. *ἀνδράσι* pro *nobis.*—737. *πόλις πύργοις ἀραρυῖα.* pro urbe munita, cui sint muri, *πύργοι.*—738. *ἑτεραλκέα δῆμον*, aut, novum robur, *ἑτέραν ἀλκὴν*, adjecturam civitatem, aut, quæ in alteram partem victoriam erit inclinatura et, ut Achivi superiores pugnando sint, effectura.

740. *πόντῳ κεκλιμένοι*, ad extremum littus castra habentes. *κλίνεσθαι* de castris.

741. *φόως salus* est in manu, fortiter pugnando; non in remittendo a pugna, *οὐκ ἐν μειλιχίῃ, ἐν ῥᾳθυμίᾳ.*—742. Cum impetu, animose, hostes adeuntes *ἐπιφερομένους*, *excipit* hasta, *ferit.*

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ π'.

ARGUMENTUM

PATROCLUS ad Achillem redux, cur lacrimas fundat interrogatus, quo in discrimine Achivi versentur exponit, Achillem objurgat, tandem precatur, ut sibi saltem concedat, ejus armis induto, Myrmidones ad auxilium Achivis ferendum educere—47. Annuit Achilles, præcipit tamen, ut rejectis a classe Trojanis statim ad se redeat—100. Interea Ajax, et urgente hoste, et virium defectu, tandem hasta ictu gladii ab Hectore præcisa, recedere cogitur; ita ignis navi injectus—123. Quo conspecto Achilles Patroclum jubet festinare—129. Armat se Patroclus—154. educuntur Myrmidones—197. Achilles ad virtutem animos inflammat—220. poculo e penu depromto libat et vota facit; egressum copiarum prospicit—256. Procedunt Myrmidones, Patroclo hortante,—275. cujus adspectu perturbati extemplo Trojani fugam circumspiciunt 284. Pyræchme cæso, fugientes a navibus depellit, ignem restinguit Patroclus—301. Iterum collectis et resistentibus Trojanis, gravis fit pugna. Enumerantur cæsi et cædentes—351. donec Trojani vallo excedunt, et cum iis ipse Hector. Patroclus, præceptorum Achillis parum memor, eos extra castra insequitur, proturbat, dissipat, cædit multos—418. Ecce adversus eum procedit Sarpedon; Jove a Junone admonito, ne fatis intercederet, pugna facta, Sarpedon a Patroclo necatur—490. Glaucus a moriente Sarpedone invocatus, ne spoliari se sineret, arcessit Æneam et Hectorem; Patroclus sibi adjungit utrumque Ajacem; instauratur pugna circa Sarpedonis corpus—562. Cæduntur multi, et modo hi modo illi cedunt;—644. tandem Hectore recedente terga vertunt Trojani, Sarpedon spoliatur, corpus in Lyciam defertur—683. Exultans secundo successu Patroclus, contra quam præceperat Achilles, fugientes insequitur, usque sub urbis mœnia;—697. Frustra ab Apolline deterritus muros escendere annititur—711. Hector sub porta Scæa viribus refectis iterum in Achivos invehitur et Patroclum adoritur—732. a quo Cebriones, Hectoris auriga, saxo jacto prosternitur; fit pugna circa corpus spoliandum; cedunt tandem Trojani—782. Nova hac victoria animo elatus Patroclus denuo in Trojanos invectus tandem viribus ex-

haustis deliquium passus, Apollinis opera, vacillat, ab Euphorbo vulneratus, dum se ad suos recipit, hasta ab Hectore transfigitur —827. Insultanti se Hectori Patroclus simile fatum ominatur—863. Auriga ejus Automedon Hectorem se insequentem effugit —ad f.

ΩΣ οἱ μὲν περὶ νηὸς ἐϋσσέλμοιο μάχοντο·
Πάτροκλος δ' Ἀχιλῆϊ παρίστατο, ποιμένι λαῶν,
δάκρυα θερμὰ χέων, ὥστε κρήνη μελάνυδρος,
ἥτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης δνοφερὸν χέει ὕδωρ.
τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τίπτε δεδάκρυσαι, Πατρόκλεις; ἠΰτε κούρη
νηπίη, ἥθ' ἅμα μητρὶ θέουσ' ἀνελέσθαι ἀνώγει,
εἱανοῦ ἁπτομένη, καί τ' ἐσσυμένην κατερύκει·
δακρυόεσσα δέ μιν ποτιδέρκεται, ὄφρ' ἀνέληται·
τῇ ἴκελος, Πάτροκλε, τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβεις.
ἠέ τι Μυρμιδόνεσσι πιφαύσκεαι, ἢ ἐμοὶ αὐτῷ,
ἠέ τιν' ἀγγελίην Φθίης ἐξ ἔκλυες οἶος;
ζώειν μὰν ἔτι φασὶ Μενοίτιον, Ἄκτορος υἱόν,
ζώει δ' Αἰακίδης Πηλεὺς μετὰ Μυρμιδόνεσσι,
τῶν κε μάλ' ἀμφοτέρων ἀκαχοίμεθα τεθνειώτων.
ἠὲ σύ γ' Ἀργείων ὀλοφύρεαι, ὡς ὀλέκονται
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν, ὑπερβασίης ἕνεκα σφῆς;
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἴδομεν ἄμφω.
Τὸν δὲ βαρυστενάχων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
μὴ νεμέσα· τοῖον γὰρ ἄχος βεβίηκεν Ἀχαιούς.
οἱ μὲν γὰρ δὴ πάντες, ὅσοι πάρος ἦσαν ἄριστοι,
ἐν νηυσὶ κέαται βεβλημένοι, οὐτάμενοί τε.
βέβληται μὲν Τυδείδης κρατερὸς Διομήδης·
οὔτασται δ' Ὀδυσεὺς δουρικλυτὸς, ἠδ' Ἀγαμέμνων·

8. ἀνώγει (sc. τὴν μητέρα) ἀνελέσθαι αὐτὴν, suscipere in sinum.—12. πιφαύσκεαι renuntias, habes, quod renunties. ἐμφανίζεις. λέγεις.—13. οἶος, h. e. quam ipse nondum resciverim.—18. ὑπερβασίης ἕνεκα σφῆς suo scelere. sua improbitate. h. e. merito suo, propter injuriam mihi illatum.

βέβληται δὲ καὶ Εὐρύπυλος κατὰ μηρὸν ὀϊστῷ.
τοὺς μέν τ' ἰητροὶ πολυφάρμακοι ἀμφιπένονται,
ἕλκε' ἀκειόμενοι· σὺ δ' ἀμήχανος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ.
μὴ ἐμὲ γοῦν οὗτός γε λάβοι χόλος, ὃν σὺ φυλάσσεις.
αἰναρέτη, τί σευ ἄλλος ὀνήσεται ὀψίγονός περ,
αἴ κε μὴ Ἀργείοισιν ἀεικέα λοιγὸν ἀμύνῃς;
νηλεὲς, οὐκ ἄρα σοί γε πατὴρ ἦν ἱππότα Πηλεύς,
οὐδὲ Θέτις μήτηρ· γλαυκὴ δέ σε τίκτε θάλασσα,
πέτραι τ' ἠλίβατοι· ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.
εἰ δέ τινα φρεσὶ σῇσι θεοπροπίην ἀλεείνεις,
καί τινά τοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ·
ἀλλ' ἐμέ περ πρόες ὦχ', ἅμα δ' ἄλλον λαὸν ὄπασσον
Μυρμιδόνων, ἤν πού τι φόως Δαναοῖσι γένωμαι.
δὸς δέ μοι ὤμοιϊν τὰ σὰ τεύχεα θωρηχθῆναι,
αἴ κ' ἐμέ σοι ἴσκοντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' Ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο·
ῥεῖα δέ κ' ἀκμῆτες κεκμηότας ἄνδρας ἀϋτῇ
ὤσαιμεν προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων·
Ὣς φάτο λισσόμενος, μέγα νήπιος· ἦ γὰρ ἔμελλεν
οἷ αὐτῷ θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα λιτέσθαι.
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ὢ μοι, Διογενὲς Πατρόκλεις, οἷον ἔειπες.
οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἥντινα οἶδα,
οὔτε τί μοι πὰρ Ζηνὸς ἐπέφραδε πότνια μήτηρ·
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει,
ὁππότε δὴ τὸν ὁμοῖον ἀνὴρ ἐθέλῃσιν ἀμέρσαι,
καὶ γέρας ἂψ ἀφελέσθαι, ὅ τε κράτεϊ προβεβήκῃ.
αἰνὸν ἄχος τό μοι ἐστίν. ἐπεὶ πάθον ἄλγεα θυμῷ,

29. ἀμήχανος ἔπλευ pro πέλῃ es indomitus; qui flecti nequeas.—31. αἰναρέτη. ὁ ἐπὶ κακῷ ἀρετὴν, ἀνδρίαν, ἔχων. nam τὸ αἰνὸν est τὸ κακόν. Sic αἰνόπαρις. αἰνελένη. αἰνόγαμος. ergo et ὁ αἰναρέτης, virtutem cum aliorum malo habens, h. e. cum animi duritie conjunctam. non ad alios servandos, cum haud moveatur Achivorum clade.—41. ἐμέ σοι ἴσκοντες, assimulantes, putantes te in conspectum prodiisse.—43. ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο scil. γίνεται. εἴη.

50. οὔτε θεοπροπίης, ἥντινα οἶδα. vaticinium, quod quidem novi.—51. οὔτε τί μοι, nec mater a Jove mihi renuntiavit, aperuit scil. quod me a pugnando retineat.—52, 53. ἀλλὰ τόδε ἄχος ἱκάνει (ἐπ') ἐμὲ, me incessit, ὅτε, ἐπειδὴ, ἀνὴρ, ὅ τι, ὃς, κράτει προβεβήκῃ, προέχῃ ἀξίᾳ, θέλει ἀμέρσαι (ex sqq. τοῦ γέρaος) τὸν ὁμοῖον, τὸν ἐν ἴσῃ ἀξίᾳ ὄντα, καὶ ἂψ ἀφελέσθαι αὐτὸν τὸ γέρας.—55. τοῦτό μοι ἐστὶν αἰνὸν ἄχος. hic est mihi gravis dolor; hoc animum meum tantopere

κούρην, ἣν ἄρα μοι γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
δουρὶ δ' ἐμῷ κτεάτισσα, πόλιν εὐτείχεα πέρσας,
τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων
Ἀτρείδης, ὡσεί τιν' ἀτίμητον μετανάστην.
ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν. οὐδ' ἄρα πως ἦν
ἀσπερχὲς κεχολῶσθαι ἐνὶ φρεσίν. ἤτοι ἔφην γε
οὐ πρὶν μηνιθμὸν καταπαυσέμεν, ἀλλ' ὁπόταν δὴ
νῆας ἐμὰς ἀφίκηται ἀϋτή τε, πτόλεμός τε.
τύνη δ' ὤμοιϊν μὲν ἐμὰ κλυτὰ τεύχεα δῦθι,
ἄρχε δὲ Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι μάχεσθαι·
εἰ δὴ κυάνεον Τρώων νέφος ἀμφιβέβηκε
νηυσὶν ἐπικρατέως· οἱ δὲ ῥηγμῖνι θαλάσσης
κεκλίαται, χώρης ὀλίγην ἔτι μοῖραν ἔχοντες,
Ἀργεῖοι· Τρώων δὲ πόλις ἐπὶ πᾶσα βέβηκε,
θάρσυνος· οὐ γὰρ ἐμῆς κόρυθος λεύσσουσι μέτωπον
ἐγγύθι λαμπομένης· τάχα κεν φεύγοντες, ἐναύλους
πλήσειαν νεκύων, εἴ μοι κρείων Ἀγαμέμνων
ἤπια εἰδείη· νῦν δὲ στρατὸν ἀμφιμάχονται.
οὐ γὰρ Τυδείδεω Διομήδεος ἐν παλάμῃσι
μαίνεται ἐγχείη, Δαναῶν ἄπο λοιγὸν ἀμῦναι·
οὐδέ πω Ἀτρείδεω ὀπὸς ἔκλυον αὐδήσαντος
ἐχθρῆς ἐκ κεφαλῆς· ἀλλ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο,
Τρωσὶ κελεύοντος, περιάγνυται· οἱ δ' ἀλαλητῷ
πᾶν πεδίον κατέχουσι, μάχῃ νικῶντες Ἀχαιούς.
ἀλλὰ καὶ ὥς, Πάτροκλε, νεῶν ἄπο λοιγὸν ἀμύνων
ἔμπεσ' ἐπικρατέως· μὴ δὴ πυρὸς αἰθομένοιο
νῆας ἐνιπρήσωσι, φίλον δ' ἀπὸ νόστον ἕλωνται.
πείθεο δ', ὥς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θείω·

vexat. Cum ærumnas pertulerim, captivam mibi eripuit Agamemnon.—57. πόλιν εὐτείχεα πέρσας, Lyrnessum, cujus captæ pars prædæ fuerat Briseis.

60. ἀλλὰ τὰ μὲν verum mittamus præterita. προτετύχθαι. προγενέσθαι. ἦν ἔξεστιν. οὐ πρέπον, consentaneum non est, pertinaciter iram retinere.—66. εἰ δὴ, ἐπειδὴ, quandoquidem Trojanorum ingens multitudo περιέχει, circumdat naves.—68. οἱ δὲ κέκλινται (ἐπὶ) ῥηγμῖνι θαλάσσης illi consistunt in ipso littore, exiguum adhuc spatium loci tenentes; ad tantas angustias illi redacti sunt. κλίνεσθαι, habitare, nunc castra habere.—69. Τρώων δὲ πόλις πᾶσα ἐπιβέβηκε, ἐπιβαίνει, ἐπέρχεται. tota Trojana civitas, omnes eorum copiæ, adveniunt, ingruunt.

71. ἐναύλους, fossas campi.—73. εἴ μοι ἤπια εἰδείη. pro ἤπιος εἴη· γένοιτο. æquus h. l. pro graviore vocabulo: homo est arrogans, insolens, stolide ferox.—75. μαίνεται ἐγχείη, vibratur.—

76. οὐδέ πω. amare hæc dicta: Agamemnonem quoque pugna excessisse.—

83. μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θείω. ὡς ἐνθῶ φρεσί σου τὸν μῦθον.—84. ὡς ἄν μοι. apodosin facio: ἐκ νηῶν ἐλάσας ἰέναι πάλιν.—87—90. *ne pugnam continues fortuna elatus: ne meo honori aliquid inde detrahatur,* cum Achivi jam existimaturi sint, se me non, magnopere nunc egere, cum tu iis intersis.—εἰ δέ κεν. Non est adversativa δὲ sed copula. debebat esse, *si igitur.*

93. ἐμβήῃ, ἐμβῇ, de hostili incursu. cum vi, ἐναντιωθῇ. ut ἐμπεσεῖν.—95, 96. φάος nunc salus, liberatis castris et restituta pugna.

99. νῶϊν δ' ἐκδῦμεν ὄλεθρον. νῶϊν δὲ γένοιτο ἐκδύμεναι ὄλεθρον, nobis duobus solis obtingat, ut effugiamus interitum, ut tum soli Trojam expugnemus. Τροίης κρήδεμνα (a capitis fascia ducta voce) τὰ τείχη, τὴν ἄκραν, alibi pro τὴν πόλιν, altero loco occurrit.

105. καναχὴν ἔχε. quod alias καναχὴν ποιεῖσθαι. καναχεῖν.—108. οὐδὲ δύναντο, (sc. Τρῶες), ἐρείδοντες (σὺν) βελέεσσι ἀμφ' αὐτῷ, πελεμίξαι (αὐτόν.) *loco movere,* urgendo eum telis. ἐρείδοντες ἀμφὶ αὐτῷ, h. e. ἐπερείδοντες αὐτῷ ἀμφὶ, undique eum urgentes.—111. continuo labore exhaustus viribus deficiebat: κακὸν κακῷ ἐστήρικτο. continuo exseren-

ὡς ἄν μοι τιμὴν μεγάλην καὶ κῦδος ἄρηαι
πρὸς πάντων Δαναῶν· ἀτὰρ οἱ περικαλλέα κούρην
ἂψ ἀπονάσσωσι, προτὶ δ' ἀγλαὰ δῶρα πόρωσιν·
ἐκ νηῶν ἐλάσας, ἰέναι πάλιν. εἰ δέ κεν αὖ τοι
δώῃ κῦδος ἀρέσθαι ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
μὴ σύ γ' ἄνευθεν ἐμεῖο λιλαίεσθαι πολεμίζειν
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν· ἀτιμότερον δέ με θήσεις.
μηδ', ἐπαγαλλόμενος πολέμῳ καὶ δηϊοτῆτι,
Τρῶας ἐναιρόμενος, προτὶ Ἴλιον ἡγεμονεύειν·
μή τις ἀπ' Οὐλύμποιο θεῶν αἰειγενετάων
ἐμβήῃ· μάλα τούς γε φιλεῖ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
ἀλλὰ πάλιν τροπάασθαι, ἐπὴν φάος ἐν νήεσσι
θήῃς, τούσδε δ' ἐᾶν πεδίον καταδηριάασθαι.
αἲ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
μήτε τις οὖν Τρώων θάνατον φύγοι, ὅσσοι ἔασι,
μήτε τις Ἀργείων· νῶϊν δ' ἐκδῦμεν ὄλεθρον·
ὄφρ' οἶοι Τροίης ἱερὰ κρήδεμνα λύωμεν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Αἴας δ' οὐκέτ' ἔμιμνε· βιάζετο γὰρ βελέεσσι·
δάμνα μιν Ζηνός τε νόος, καὶ Τρῶες ἀγαυοὶ
βάλλοντες· δεινὴν δὲ περὶ κροτάφοισι φαεινὴ
πήληξ βαλλομένη καναχὴν ἔχε· βάλλετο δ' αἰεὶ
καὶ φάλαρ' εὐποίηθ'. ὁ δ' ἀριστερὸν ὦμον ἔκαμνεν,
ἔμπεδον αἰὲν ἔχων σάκος αἰόλον. οὐ δὲ δύναντο
ἀμφ' αὐτῷ πελεμίξαι ἐρείδοντες βελέεσσιν.
αἰεὶ δ' ἀργαλέῳ ἔχετ' ἄσθματι· κὰδ δέ οἱ ἱδρὼς
πάντοθεν ἐκ μελέων πολὺς ἔῤῥεεν, οὐδέ πη εἶχεν
ἀμπνεῦσαι· πάντῃ δὲ κακὸν κακῷ ἐστήρικτο.

Ἔσπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
ὅππως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε νηυσὶν Ἀχαιῶν.
Ἕκτωρ Αἴαντος δόρυ μείλινον ἄγχι παραστὰς
πλῆξ' ἄορι μεγάλῳ, αἰχμῆς παρὰ καυλὸν ὄπισθεν·
ἀντικρὺ δ' ἀπάραξε· τὸ μὲν Τελαμώνιος Αἴας
πῆλ' αὔτως ἐν χειρὶ κόλον δόρυ, τῆλε δ' ἀπ' αὐτοῦ
αἰχμὴ χαλκείη χαμάδις βόμβησε πεσοῦσα.
γνῶ δ' Αἴας κατὰ θυμὸν ἀμύμονα, ῥίγησέν τε
ἔργα θεῶν, ὅ ῥα πάγχυ μάχης ἐπὶ μήδεα κεῖρε
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, Τρώεσσι δὲ βούλετο νίκην.
χάζετο δ' ἐκ βελέων· τοὶ δ' ἔμβαλον ἀκάματον πῦρ
νηῒ θοῇ· τῆς δ' αἶψα κατ' ἀσβέστη κέχυτο φλόξ.
ὣς τὴν μὲν πρύμνην πῦρ ἄμφεπεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
μηρὼ πληξάμενος Πατροκλῆα προσέειπεν·
Ὄρσεο, Διογενὲς Πατρόκλεις, ἱπποκέλευθε·
λεύσσω δὴ παρὰ νηυσὶ πυρὸς δηΐοιο ἰωήν·
μὴ δὴ νῆας ἕλωσι, καὶ οὐκέτι φυκτὰ πέλωνται.
δύσεο τεύχεα θᾶσσον, ἐγὼ δέ κε λαὸν ἀγείρω.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δὲ κορύσσετο νώροπι χαλκῷ.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας·
δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνε,
ποικίλον, ἀστερόεντα, ποδώκεος Αἰακίδαο·
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε στιβαρόν τε·
κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν
ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν.
εἵλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε, τά οἱ παλάμηφιν ἀρήρει·
ἔγχος δ' οὐχ ἕλετ' οἶον ἀμύμονος Αἰακίδαο,

dis viribus, dum alia alii ærumnæ succedebat.

115. παρὰ καυλὸν τοῦ δόρατος, hastile, qua parte illud ferro insertum est.—117. πῆλ' αὔτως, nullo cum effectu, inutiliter.—119, 120. ἔργα θεῶν, pro, ὃ ἐγένετο πραχθὲν ὑπὸ θεῶ. ὅτι Ζεὺς ἐπέκειρε τὰ μήδεα μάχης, Jovem sentit Ajax *consilia pugnæ præcidisse, intercepisse et evertisse*: ut ideo incassum virtutem pugnando exsererent Achivi.—123. αἶψα φλὸξ ἀσβέστη κατεκέχυτο αὐτῆς, *per navem flamma currit*, quæ extingui haud facile posset.

124. ὣς τὴν μὲν πρύμνην πῦρ ἄμφεπε. circumdedit, amplexa est flamma navem, involvit.—128. *Vereor ne* navium interitu intercipiatur omnino reditus: μὴ ἔτι φυκτὸν εἴη. μὴ φεύγειν ἐξείη. h. e. ἀνέρχεσθαι.

134. θώρηκα, ἀστερόεντα fulgentem.

138. ἵππουριν, δεινὸν δὲ—habet δεινότητα sejunctio hæc epitheti, pro ἵππουριν καὶ ἔχουσαν λόφον, verbo κυνέην εὔλοφον.

βριθὺ, μέγα, στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεύς·
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ πόρε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
ἵππους δ' Αὐτομέδοντα θοῶς ζευγνύμεν' ἄνωγε,
τὸν μετ' Ἀχιλλῆα ῥηξήνορα τῖε μάλιστα·
πιστότατος δέ οἱ ἔσκε μάχῃ ἔνι μεῖναι ὁμοκλήν.
τῷδε καὶ Αὐτομέδων ὕπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους,
Ξάνθον καὶ Βαλίον, τὼ ἅμα πνοιῇσι πετέσθην·
τοὺς ἔτεκε Ζεφύρῳ ἀνέμῳ Ἅρπυια Ποδάργη,
βοσκομένη λειμῶνι παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο.
ἐν δὲ παρηορίῃσιν ἀμύμονα Πήδασον ἵει,
τόν ῥά ποτ' Ἠετίωνος ἑλὼν πόλιν ἤγαγ' Ἀχιλλεύς·
ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν, ἕπεθ' ἵπποις ἀθανάτοισι.
Μυρμιδόνας δ' ἄρ' ἐποιχόμενος θώρηξεν Ἀχιλλεὺς
πάντας ἀνὰ κλισίας σὺν τεύχεσιν· οἱ δὲ, λύκοι ὣς
ὠμοφάγοι, τοῖσί τε πέρι φρεσὶν ἄσπετος ἀλκὴ,
οἵτ' ἔλαφον κεραὸν μέγαν οὔρεσι δῃώσαντες
δάπτουσι· πᾶσι δὲ παρήϊον αἵματι φοινόν·
καί τ' ἀγεληδὸν ἴασιν, ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
λάψοντες γλώσσῃσιν ἀραιῇσι μέλαν ὕδωρ
ἄκρον, ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος· ἐν δέ τε θυμὸς
στήθεσιν ἄτρομός ἐστι, περιστένεται δέ τε γαστήρ·
τοῖοι Μυρμιδόνων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο
ῥώοντ'· ἐν δ' ἄρα τοῖσιν Ἀρήϊος ἵστατ' Ἀχιλλεὺς,
ὀτρύνων ἵππους τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας.
Πεντήκοντ' ἦσαν νῆες θοαὶ, ᾗσιν Ἀχιλλεὺς
ἐς Τροίην ἡγεῖτο Διῒ φίλος· ἐν δὲ ἑκάστῃ
πεντήκοντ' ἔσαν ἄνδρες ἐπὶ κληῗσιν ἑταῖροι·
πέντε δ' ἄρ' ἡγεμόνας ποιήσατο, τοῖς ἐπεποίθει,
σημαίνειν· αὐτὸς δὲ μέγα κρατέων ἤνασσε.
τῆς μὲν ἰῆς στιχὸς ἦρχε Μενέσθιος αἰολοθώρηξ,
υἱὸς Σπερχειοῖο, διϊπετέος ποταμοῖο·

152. ἐνίει, ἐνέβαλεν, ἐνετίθει, ἐνεδίσμει, ταῖς παρηορίαις, sc. σειραῖς, quibus adjungebatur equus, non ad trahendum currum, sed ut in promtu esset, quoties opus esset ut succederet in locum equi jugalis qui forte vulneratus esset.

157. ἀλκὴ πέρι, περισσῶς. περίεστιν ἐν φρεσί.—159. παρήϊον αἵματι φοινόν. *rubet sanguine mala, rictus*.—161. Jungenda sunt λάψοντες ὕδωρ ἀπὸ κρήνης. γλῶσσαι ἀραιαὶ sunt λεπταί.

174. διϊπετέος ποταμοῖο, epitheton ornans fluminum, quatenus imbribus increscunt aquæ.

τὸν τέκε Πηλῆος θυγάτηρ, καλὴ Πολυδώρη,
Σπερχειῷ ἀκάμαντι, γυνὴ θεῷ εὐνηθεῖσα·
αὐτὰρ ἐπίκλησιν Βώρῳ, Περιήρεος υἷϊ,
ὅς ῥ᾽ ἀναφανδὸν ὄπυιε, πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
τῆς δ᾽ ἑτέρης Εὔδωρος Ἀρήϊος ἡγεμόνευε,
παρθένιος, τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη,
Φύλαντος θυγάτηρ· τῆς δὲ κρατὺς Ἀργειφόντης
ἠράσατ᾽, ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν, μετὰ μελπομένῃσιν
ἐν χορῷ Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου, κελαδεινῆς.
αὐτίκα δ᾽, εἰς ὑπερῷ᾽ ἀναβὰς, παρελέξατο λάθρῃ
Ἑρμείας Ἀκάκητα· πόρεν δέ οἱ ἀγλαὸν υἱὸν
Εὔδωρον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν, ἠδὲ μαχητήν.
αὐτὰρ ἐπειδὴ τόν γε μογοστόκος Εἰλείθυια
ἐξάγαγε πρὸ φόωσδε, καὶ ἠελίου ἴδεν αὐγὰς,
τὴν μὲν Ἐχεκλῆος κρατερὸν μένος Ἀκτορίδαο
ἠγάγετο πρὸς δώματ᾽, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα·
τὸν δ᾽ ὁ γέρων Φύλας εὖ ἔτρεφεν, ἠδ᾽ ἀτίταλλεν,
ἀμφαγαπαζόμενος, ὡσεί θ᾽ ἑὸν υἱὸν ἐόντα.
τῆς δὲ τρίτης Πείσανδρος Ἀρήϊος ἡγεμόνευε,
Μαιμαλίδης, ὃς πᾶσι μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσιν,
ἔγχεϊ μάρνασθαι, μετὰ Πηλείωνος ἑταῖρον.
τῆς δὲ τετάρτης ἦρχε γέρων ἱππηλάτα Φοῖνιξ.
πέμπτης δ᾽ Ἀλκιμέδων, Λαέρκεος υἱὸς ἀμύμων.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντας ἅμ᾽ ἡγεμόνεσσιν Ἀχιλλεὺς
στῆσεν εὖ κρίνας, κρατερὸν δ᾽ ἐπὶ μῦθον ἔτελλε·
Μυρμιδόνες, μήτις μοι ἀπειλάων λελαθέσθω,
ἃς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἀπειλεῖτε Τρώεσσι,
πάνθ᾽ ὑπὸ μηνιθμὸν, καί μ᾽ ᾐτιάασθε ἕκαστος·
σχέτλιε, Πηλέος υἱὲ, χόλῳ ἄρα σ᾽ ἔτρεφε μήτηρ·
νηλεὲς, ὃς παρὰ νηυσὶν ἔχεις ἀέκοντας ἑταίρους.
οἴκαδέ περ σὺν νηυσὶ νεώμεθα ποντοπόροισιν
αὖτις· ἐπεί ῥά τοι ὧδε κακὸς χόλος ἔμπεσε θυμῷ.

180. παρθένιος a virgine non nupta natus. χορῷ καλὴ, καλὴ ἐν τῷ χορεύειν. καλλίχορος. — μετὰ μελπομένῃσι proprium pro saltare et canere. Diana χρυσηλάκατος, χρυσότοξος, et κελαδεινὴ ἀπὸ τοῦ κελάδου τῶν θηρευόντων. Diana venatrix.

184. εἰς ὑπερῷ᾽ ἀναβὰς in superiore ædium parte erant tum feminarum thalami.—185. Ἑρμείας Ἀκάκητα a monte Arcadiæ Acaco et Acacesio.—187. μογοστόκος Εἰλείθυια quæ laborat circa partum, obstetriciam operam præstat.

202. πάνθ᾽ ὑπὸ μηνιθμὸν, per totum tempus, quo in ira perstiti et ab armis destiti.—203. χόλῳ ἄρα σ᾽ ἔτρεφε μήτηρ. bile nutritus aliquis dicitur, pro iracundo.

ταῦτά μ᾽ ἀγειρόμενοι θαμὰ βάζετε. νῦν δὲ πέφανται
φυλόπιδος μέγα ἔργον, ἕης τὸ πρίν γ᾽ ἐράασθε.
ἔνθα τις ἄλκιμον ἦτορ ἔχων Τρώεσσι μαχέσθω.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου·
μᾶλλον δὲ στίχες ἄρθεν, ἐπεὶ βασιλῆος ἄκουσαν.
ὡς δ᾽ ὅτε τοῖχον ἀνὴρ ἀράρῃ πυκινοῖσι λίθοισι
δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων·
ὣς ἄραρον κόρυθές τε καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι·
ἀσπὶς ἄρ᾽ ἀσπίδ᾽ ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ᾽ ἀνήρ·
ψαῦον δ᾽ ἱππόκομοι κόρυθες λαμπροῖσι φάλοισι
νευόντων· ὣς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισι.
πάντων δὲ προπάροιθε δύ᾽ ἀνέρε θωρήσσοντο,
Πάτροκλός τε καὶ Αὐτομέδων, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
πρόσθεν Μυρμιδόνων πολεμιζέμεν. Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
βῆ ῥ᾽ ἴμεν ἐς κλισίην· χηλοῦ δ᾽ ἄπο πῶμ᾽ ἀνέῳγε
καλῆς, δαιδαλέης, τήν οἱ Θέτις ἀργυρόπεζα
θῆκ᾽ ἐπὶ νηὸς ἄγεσθαι, εὖ πλήσασα χιτώνων,
χλαινάων τ᾽ ἀνεμοσκεπέων, οὔλων τε ταπήτων·
ἔνθα δέ οἱ δέπας ἔσκε τετυγμένον, οὐδέ τις ἄλλος
οὔτ᾽ ἀνδρῶν πίνεσκεν ἀπ᾽ αὐτοῦ αἴθοπα οἶνον,
οὔτε τέῳ σπένδεσκε θεῶν, ὅτε μὴ Διῒ πατρί.
τό ῥα τότ᾽ ἐκ χηλοῖο λαβὼν ἐκάθηρε θεείῳ
πρῶτον, ἔπειτα δὲ νίψ᾽ ὕδατος καλῇσι ῥοῇσι·
νίψατο δ᾽ αὐτὸς χεῖρας, ἀφύσσατο δ᾽ αἴθοπα οἶνον·
εὔχετ᾽ ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον,
οὐρανὸν εἰσανιδών· Δία δ᾽ οὐ λάθε τερπικέραυνον·
Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε, Πελασγικὲ, τηλόθι ναίων,
Δωδώνης μεδέων δυσχειμέρου· ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ
σοὶ ναίουσ᾽ ὑποφῆται ἀνιπτόποδες, χαμαιεῦναι.
ἦ μὲν δή ποτ᾽ ἐμὸν ἔπος ἔκλυες εὐξαμένοιο·
τίμησας μὲν ἐμὲ, μέγα δ᾽ ἴψαο λαὸν Ἀχαιῶν·
ἠδ᾽ ἔτι καὶ νῦν μοι τόδ᾽ ἐπικρήηνον ἐέλδωρ·
αὐτὸς μὲν γὰρ ἐγὼ μενέω νηῶν ἐν ἀγῶνι,
ἀλλ᾽ ἕταρον πέμπω, πολέσι μετὰ Μυρμιδόνεσσι,
μάρνασθαι· τῷ κῦδος ἅμα πρόες, εὐρυόπα Ζεῦ·

211. στίχες ἄρθησαν, ἡρμόσθησαν, ὡς ὁ τέκτων ἀράρῃ τοῖχον, h. e. attingebant se invicem propter densos ordines.

223. θῆκ᾽ ἐπὶ νηὸς ἄγεσθαι pro ἔδωκεν, ὥστε ἄγεσθαι, ἐπὶ νηός.—224. οὔλων τε ταπήτων. Vestem stragulam τάπητα.

225. δέπας τετυγμένον, pro εὖ τετυγμένον, εὔτυκτον.

236. ἦ μὲν δή ποτε—ἠδ᾽ ἔτι καὶ νῦν. pro εἰ μὲν δή ποτε—ἤτι καὶ νῦν. — 239.

θάρσυνον δέ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσὶν, ὄφρα καὶ Ἕκτωρ
εἴσεται, ἤ ῥα καὶ οἶος ἐπίστηται πολεμίζειν
ἡμέτερος θεράπων, ἦ οἱ τότε χεῖρες ἄαπτοι
μαίνονθ', ὁππότ' ἐγώ περ ἴω μετὰ μῶλον Ἄρηος.
αὐτὰρ ἐπεί κ' ἀπὸ ναῦφι μάχην ἐνοπήν τε δίηται,
ἀσκηθής μοι ἔπειτα θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκοιτο,
τεύχεσί τε ξὺν πᾶσι καὶ ἀγχεμάχοις ἑτάροισιν.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητιέτα Ζεύς·
τῷ δ' ἕτερον μὲν ἔδωκε πατὴρ, ἕτερον δ' ἀνένευσε·
νηῶν μέν οἱ ἀπώσασθαι πόλεμόν τε μάχην τε
δῶκε, σόον δ' ἀνένευσε μάχης ἐξ ἀπονέεσθαι.
ἤτοι ὁ μὲν, σπείσας τε, καὶ εὐξάμενος Διῒ πατρὶ,
ἂψ κλισίην εἰσῆλθε, δέπας δ' ἀπέθηκ' ἐνὶ χηλῷ·
στῆ δὲ πάροιθ' ἐλθὼν κλισίης, ἔτι δ' ἤθελε θυμῷ
εἰσιδέειν Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπιν αἰνήν.
Οἱ δ' ἅμα Πατρόκλῳ μεγαλήτορι θωρηχθέντες
ἔστιχον, ὄφρ' ἐν Τρωσὶ μέγα φρονέοντες ὄρουσαν.
αὐτίκα δὲ σφήκεσσιν ἐοικότες ἐξεχέοντο
εἰνοδίοις, οὓς παῖδες ἐριδμαίνωσιν ἔθοντες,
αἰεὶ κερτομέοντες, ὁδῷ ἔπι οἰκί' ἔχοντας,
νηπίαχοι· ξυνὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσι.
τοὺς δ' εἴπερ παρά τίς τε κιὼν ἄνθρωπος ὁδίτης
κινήσῃ ἀέκων, οἱ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχοντες
πρόσσω πᾶς πέτεται, καὶ ἀμύνει οἷσι τέκεσσι.
τῶν τότε Μυρμιδόνες κραδίην καὶ θυμὸν ἔχοντες
ἐκ νηῶν ἐχέοντο· βοὴ δ' ἄσβεστος ὀρώρει.
Πάτροκλος δ' ἑτάροισιν ἐκέκλετο, μακρὸν ἀΰσας·
Μυρμιδόνες, ἕταροι Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
ἀνέρες ἐστὲ, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς,
ὡς ἂν Πηλείδην τιμήσομεν, ὃς μέγ' ἄριστος
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ, καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες·
γνῷ δὲ καὶ Ἀτρείδης, εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων

νηῶν ἐν ἀγῶνι de loco classis, ideoque, in castris. — 242. *Obfirma ejus animum : virtute instrue : ut Hector intelligat, num Patroclus, vel sine me, cum pugnantem sustineat, (et) an animose satis mecum congredi suturus sit, quando ego ipse in pugnam processero.*—243. εἴσεται, ἦ ῥα ἐπίστηται et ἦ μαίνονται. intelliget, num—an.

244, 5. χεῖρες μαίνονται. de futuro. summo cum impetu vibrantes hastam et immittentes in hostem.

260. οὓς παῖδες ἐριδμαίνωσιν ἔθοντες *frequenter accedentes lacessunt.*—262. ξυνὸν δὲ κακὸν πολέεσσι τιθεῖσι. non ad pueros nunc referam, sed omnino vesparum naturam declarant; δὲ est pro γάρ· nam si quis viator imprudens eos lacessierit, etc.

ἣν ἄτην, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισεν.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἑκάστου.
ἐν δὲ πέσον Τρώεσσιν ἀολλέες· ἀμφὶ δὲ νῆες
σμερδαλέον κονάβησαν, ἀϋσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν.
Τρῶες δ', ὡς εἴδοντο Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν,
αὐτὸν, καὶ θεράποντα, σὺν ἔντεσι μαρμαίροντας,
πᾶσιν ὀρίνθη θυμὸς, ἐκίνηθεν δὲ φάλαγγες,
ἐλπόμενοι παρὰ ναῦφι ποδώκεα Πηλείωνα
μηνιθμὸν μὲν ἀποῤῥῖψαι, φιλότητα δ' ἑλέσθαι·
πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Πάτροκλος δὲ πρῶτος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ
ἀντικρὺ κατὰ μέσσον, ὅθι πλεῖστοι κλονέοντο,
νηῒ παρὰ πρύμνῃ μεγαθύμου Πρωτεσιλάου·
καὶ βάλε Πυραίχμην, ὃς Παίονας ἱπποκορυστὰς
ἤγαγεν ἐξ Ἀμυδῶνος ἀπ' Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος·
τὸν βάλε δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι
κάππεσεν οἰμώξας· ἕταροι δέ μιν ἀμφὶ φόβηθεν
Παίονες· ἐν γὰρ Πάτροκλος φόβον ἧκεν ἅπασιν,
ἡγεμόνα κτείνας, ὃς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
ἐκ νηῶν δ' ἔλασε, κατὰ δ' ἔσβεσεν αἰθόμενον πῦρ.
ἡμιδαὴς δ' ἄρα νηῦς λίπετ' αὐτόθι· τοὶ δὲ φόβηθεν
Τρῶες θεσπεσίῳ ὁμάδῳ· Δαναοὶ δ' ἐπέχυντο
νῆας ἀνὰ γλαφυράς· ὅμαδος δ' ἀλίαστος ἐτύχθη.
ὡς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο
κινήσῃ πυκινὴν νεφέλην στεροπηγερέτα Ζεὺς,
ἔκ τ' ἔφανεν πᾶσαι σκοπιαὶ καὶ πρώονες ἄκροι,
καὶ νάπαι, οὐρανόθεν δ' ἄρ' ὑπεῤῥάγη ἄσπετος αἰθήρ·
ὣς Δαναοὶ, νηῶν μὲν ἀπωσάμενοι δήϊον πῦρ,
τυτθὸν ἀνέπνευσαν. πολέμου δ' οὐ γίγνετ' ἐρωή·
οὐ γάρ πώ τι Τρῶες Ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
προτροπάδην φοβέοντα μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
ἀλλ' ἔτ' ἄρ' ἀνθίσταντο, νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκῃ.
ἔνθα δ' ἀνὴρ ἕλεν ἄνδρα, κεδασθείσης ὑσμίνης,
ἡγεμόνων. πρῶτος δὲ Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς

280. ἐκίνηθεν turbati sunt ordines. ἐλπόμενοι simpl. *putantes.* ἐλπομένων αὐτῶν.—282. φιλότητα δ' ἑλέσθαι præferre et amplecti; (h. e. placatum esse, *in gratiam cum Atridis rediisse.*

300. ὑπεῤῥάγη ἄσπετος αἰθήρ. luce transmissa per serenum factum nubibus dispulsis. Æther fit ea parte pellucidus, aperitur. ut jam θ. 554.—302. οὐ γίγνετο πολέμου ἐρωή. idem quod παυσωλή. — 305. νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκῃ. nos : *etsi a navibus recedere coacti sunt.*

αὐτίκ' ἄρα στρεφθέντος Ἀρηϊλύκου βάλε μηρὸν
ἔγχει ὀξυόεντι, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε·
ῥῆξεν δ' ὀστέον ἔγχος· ὁ δὲ πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
κάππεσ'. ἀτὰρ Μενέλαος Ἀρήϊος οὖτα Θόαντα,
στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα· λῦσε δὲ γυῖα.
Φυλείδης δ' Ἄμφικλον ἐφορμηθέντα δοκεύσας,
ἔφθη ὀρεξάμενος πρυμνὸν σκέλος, ἔνθα πάχιστος
μυὼν ἀνθρώπου πέλεται· περὶ δ' ἔγχεος αἰχμῇ
νεῦρα διεσχίσθη· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.
Νεστορίδαι δ', ὁ μὲν οὔτασ' Ἀτύμνιον ὀξέϊ δουρὶ
Ἀντίλοχος, λαπάρης δὲ διήλασε χάλκεον ἔγχος·
ἤριπε δὲ προπάροιθε· Μάρις δ' αὐτοσχεδὰ δουρὶ
Ἀντιλόχῳ ἐπόρουσε, κασιγνήτοιο χολωθεὶς,
στὰς πρόσθε νέκυος· τοῦ δ' ἀντίθεος Θρασυμήδης
ἔφθη ὀρεξάμενος, πρὶν οὐτάσαι, οὐδ' ἀφάμαρτεν,
ὦμον ἄφαρ· πρυμνὸν δὲ βραχίονα δουρὸς ἀκωκὴ
δρύψ' ἀπὸ μυώνων, ἀπὸ δ' ὀστέον ἄχρις ἄραξε·
δούπησεν δὲ πεσών, κατὰ δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.
ὣς τὼ μὲν δοιοῖσι κασιγνήτοισι δαμέντε
βήτην εἰς Ἔρεβος, Σαρπηδόνος ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
υἷες ἀκοντισταὶ Ἀμισωδάρου· ὅς ῥα Χίμαιραν
θρέψεν ἀμαιμακέτην, πολέσι κακὸν ἀνθρώποισιν.
Αἴας δὲ Κλεόβουλον Ὀϊλιάδης ἐπορούσας
ζωὸν ἕλε, βλαφθέντα κατὰ κλόνον· ἀλλά οἱ αὖθι
λῦσε μένος, πλήξας ξίφει αὐχένα κωπήεντι·
πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
ἔλλαβε πορφύρεος Θάνατος καὶ Μοῖρα κραταιή.
Πηνέλεως δὲ, Λύκων τε, συνέδραμον· ἔγχεσι μὲν γὰρ
ἤμβροτον ἀλλήλων, μέλεον δ' ἠκόντισαν ἄμφω·
τὼ δ' αὖτις ξιφέεσσι συνέδραμον· ἔνθα Λύκων μὲν

312. γυμνωθέντα (κατὰ) τὸ στέρνον, παρ' ἀσπίδα, subter clipeo, qua parte, clipeo incaute reducto, nudatum pectus erat.

314. ἔφθη ὀρεξάμενος, antevertit eum petendo, atque etiam feriendo, (κατὰ τὸ) πρυμνὸν σκέλος. partem superiorem ossis inter femur et genu percussum hasta putabimus: quo loco musculus est crassissimus.

316. νεῦρα tendines.—322. τοῦ δ' ἔφθη ὀρεξάμενος. pro κατὰ τοῦδε (κατὰ τὸν) ὦμον, πρὶν (τὸν Μάριν) οὐτάσαι (τὸν Ἀντίλοχον.) Jungenda porro: ἔφθη ὀρεξάμενος, οὔτ' ἀφάμαρτε. — 323. ἀκωκὴ δουρὸς ἀπέδρυψε βραχίονα πρυμνὸν (τὸν ἀκρότατον versus humerum) μυώνων, (pro ἀπέδρυψε τοὺς μυῶνας) ἀπήραξε δὲ ἄχρις (ἐπὶ τὸ), ὀστέον, hasta brachium nudavit pulpa carnis et decussit eam usque ad os.

331. βλαφθέντα offenso pede.

336. μέλεον, ματαίως. incassum.

ἱπποκόμου κόρυθος φάλον ἤλασεν, ἀμφὶ δὲ καυλὸν
φάσγανον ἐῤῥαίσθη· ὁ δ' ὑπ' οὔατος αὐχένα θεῖνε
Πηνέλεως, πᾶν δ' εἴσω ἔδυ ξίφος, ἔσχεθε δ' οἶον
δέρμα· παρηέρθη δὲ κάρη, ὑπέλυντο δὲ γυῖα.
Μηριόνης δ' Ἀκάμαντα, κιχεὶς ποσὶ καρπαλίμοισι,
νύξ', ἵππων ἐπιβησόμενον, κατὰ δεξιὸν ὦμον·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς.
Ἰδομενεὺς δ' Ἐρύμαντα κατὰ στόμα νηλέϊ χαλκῷ
νύξε· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε
νέρθεν ὑπ' ἐγκεφάλοιο· κέασσε δ' ἄρ' ὀστέα λευκά·
ἐκ δὲ τίναχθεν ὀδόντες· ἐνέπλησθεν δέ οἱ ἄμφω
αἵματος ὀφθαλμοί· τὸ δ' ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ῥῖνας
πρῆσε χανών· θανάτου δὲ μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
οὗτοι ἄρ' ἡγεμόνες Δαναῶν ἕλον ἄνδρα ἕκαστος.
Ὡς δὲ λύκοι ἄρνεσσιν ἐπέχραον ἢ ἐρίφοισι
σίνται, ὑπ' ἐκ μήλων αἱρεύμενοι, αἵτ' ἐν ὄρεσσι
ποιμένος ἀφραδίῃσι διέτμαγεν· οἱ δὲ ἰδόντες,
αἶψα διαρπάζουσιν ἀνάλκιδα θυμὸν ἐχούσας·
ὣς Δαναοὶ Τρώεσσιν ἐπέχραον· οἱ δὲ φόβοιο
δυσκελάδου μνήσαντο, λάθοντο δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Αἴας δ' ὁ μέγας αἰὲν ἐφ' Ἕκτορι χαλκοκορυστῇ
ἵετ' ἀκοντίσσαι· ὁ δὲ, ἰδρείῃ πολέμοιο,
ἀσπίδι ταυρείῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους,
σκέπτετ' ὀϊστῶν τε ῥοῖζον, καὶ δοῦπον ἀκόντων.
ἦ μὲν δὴ γίγνωσκε μάχης ἑτεραλκέα νίκην·
ἀλλὰ καὶ ὣς ἀνέμιμνε, σάω δ' ἐρίηρας ἑταίρους.
Ὡς δ' ὅτ' ἀπ' Οὐλύμπου νέφος ἔρχεται οὐρανὸν εἴσω,
αἰθέρος ἐκ δίης, ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνῃ·

338. κόρυθος φάλον, *conus*, cui inserta crista; ita fractus ensis *ad capulum*.—340. ἔσχεθε δ' οἶον δέρμα. ἀντεῖχε, restitit, percussa erat transversim media cervix, ita ut, sola cutis parte extrema relicta, *caput pendere* videres, παραείρεσθαι. — 349. Erymas χανὼν ἔπρησε (ἐξεφύσησεν.) τὸ αἷμα ἀνὰ στόμα καὶ κατὰ ῥῖνας.

352—7. In Trojanos irruunt Achivi, ut lupi σίνται (βλαπτικοὶ, ut leo λ. 481.) invadunt pecudes, easque fugant; ἐπέχραον. pro præsenti ἐφορμῶσιν, ἐπέρχονται. ὑπ' ἐκ μήλων αἱρεύμεναι αἵτε. est ὑφαιρούμεναι ἐκ μήλων (ἐκείνας τὰς αἶγας ἢ ἐρίφους) αἵτε διετμάγησαν, dissipatæ discurrunt.—356, 7, φόβοιο μνήσαντο, λάθοντο — pro ἔφυγον καὶ οὐκ ἐμάχοντο.

358. ἵετο ἐπακοντίσαι Ἕκτορι. σκέπτετο, observavit auditu, eoque, cavit. —362, 3. ἑτεραλκέα νίκην, pugnam in alteram partem inclinatam tandem intellexit esse.

365. Ζεὺς λαίλαπα τείνῃ. ἐντείνῃ. ἐκτείνει, intendit facit ut ἐντεταμένως, in-

ὣς τῶν ἐκ νηῶν γένετο ἰαχή τε φόβος τε·
οὐδὲ κατὰ μοῖραν πέραον πάλιν. Ἕκτορα δ' ἵπποι
ἔκφερον ὠκύποδες σὺν τεύχεσι· λεῖπε δὲ λαὸν
Τρωϊκὸν, οὓς ἀέκοντας ὀρυκτὴ τάφρος ἔρυκε.
πολλοὶ δ' ἐν τάφρῳ ἐρυσάρματες ὠκέες ἵπποι,
ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.
Πάτροκλος δ' ἕπετο, σφεδανὸν Δαναοῖσι κελεύων,
Τρωσὶ κακὰ φρονέων· οἱ δὲ ἰαχῇ τε φόβῳ τε
πάσας πλῆσαν ὁδοὺς, ἐπεὶ ἂρ τμάγεν· ὕψι δ' ἀέλλη
σκίδναθ' ὑπὸ νεφέων· τανύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι
ἄψοῤῥον προτὶ ἄστυ, νεῶν ἄπο καὶ κλισιάων.
Πάτροκλος δ', ᾗ πλεῖστον ὀρινόμενον ἴδε λαὸν,
τῇ ῥ' ἔχ' ὁμοκλήσας· ὑπὸ δ' ἄξοσι φῶτες ἔπιπτον
πρηνέες ἐξ ὀχέων, δίφροι δ' ἀνακυμβαλίαζον.
ἀντικρὺ δ' ἄρα τάφρον ὑπέρθορον ὠκέες ἵπποι,
ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα,
πρόσσω ἱέμενοι· ἐπὶ δ' Ἕκτορι κέκλετο θυμός·
ἵετο γὰρ βαλέειν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι.
Ὡς δ' ὑπὸ λαίλαπι πᾶσα κελαινὴ βέβριθε χθὼν
ἤματ' ὀπωρινῷ, ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ
Ζεὺς, ὅτε δή τ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ,
οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας,
ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες·
τῶν δέ τε πάντες μὲν ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
πολλὰς δὲ κλιτῦς τότ' ἀποτμήγουσι χαράδραι,
ἐς δ' ἅλα πορφυρέην μεγάλα στενάχουσι ῥέουσαι
ἐξ ὀρέων ἐπὶ κάρ· μινύθει δέ τε ἔργ' ἀνθρώπων·
ὣς ἵπποι Τρωαὶ μεγάλα στενάχοντο θέουσαι.

tente flet. h. e. *immittit vehementem procellam* et 366. ὣς τῶν. pro: sic fugiunt Trojani.

367. οὐδὲ κατὰ μοῖραν, ἀτάκτως, ἀκόσμως.—368. λεῖπε δὲ λαὸν sc. ὡς φυγὼν πρὸ αὐτῶν.—371. ἄξαντ' ἐν πρώτῳ ῥυμῷ. anteriore, puto, qua jugati sunt equi, temonis parte fracta. σφεδανὸν, σφοδρῶς.

379. ἀνακυμβαλίαζον, *subsilientes resonuere.* simpliciter, eversi sunt.

382. ἐπὶ δ' Ἕκτορι κέκλετο θυμός. ὁ θυμὸς ἐπεκέκλετο Ἕκτορι sc. Patroclum: pro ἐπὶ τὸν Ἕκτορα. *animus eum incitabat in Hectorem.*—384. χθὼν βέβριθεν ὑπὸ λαίλαπι. βρίθει. sc. ὕδατι, quod sequitur, gravat, opplet aquis, inundat, vi procellæ. — 385. ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ Ζεύς. *cum pluit effuse.*—388. κρίνωσι θέμιστας, δικάζωσι δίκας, σκολιὰς pro σκολιῶς. si *ferant sententias iniquas.* θεῶν ὄπιν, *respectum*, ἐπιστροφὴν, et *ultionem.*

390. χαράδραι, torrentes, ἀποτμήγουσι, revellunt, κλιτῦς *prominentes rupes.* ἀποτέμνουσι τὰς τῶν ὀρῶν ἀποκλίσεις, ἀποκλίματα.—392. ἐπὶ κὰρ, *declivi ac præcipite cursu*: inundati autem *agri* (ἔργα) *pereunt*, μινύθουσι.

Πάτροκλος δ', ἐπεὶ οὖν πρώτας ἐπέκερσε φάλαγγας,
ἂψ ἐπὶ νῆας ἔεργε παλιμπετὲς, οὐδὲ πόληος
εἴα ἱεμένους ἐπιβαινέμεν, ἀλλὰ μεσηγὺ
νηῶν καὶ ποταμοῦ καὶ τείχεος ὑψηλοῖο
κτεῖνε ματαΐσσων, πολέων δ' ἀπετίνυτο ποινήν·
ἔνθ' ἤτοι Πρόνοον πρῶτον βάλε δουρὶ φαεινῷ,
στέρνον γυμνωθέντα παρ' ἀσπίδα· λῦσε δὲ γυῖα.
δούπησεν δὲ πεσών· ὁ δὲ Θέστορα, Ἤνοπος υἱὸν,
δεύτερον ὁρμηθείς· ὁ μὲν εὐξέστῳ ἐνὶ δίφρῳ
ἧστο ἀλείς· ἐκ γὰρ πλήγη φρένας, ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
ἡνία ἠΐχθησαν· ὁ δ' ἔγχεϊ νύξε παραστὰς
γναθμὸν δεξιτερὸν, διὰ δ' αὐτοῦ πεῖρεν ὀδόντων·
ἕλκε δὲ δουρὸς ἑλὼν ὑπὲρ ἄντυγος· ὡς ὅτε τις φὼς,
πέτρῃ ἔπι προβλῆτι καθήμενος, ἱερὸν ἰχθὺν
ἐκ πόντοιο θύραζε λίνῳ καὶ ἤνοπι χαλκῷ·
ὣς ἕλκ' ἐκ δίφροιο κεχηνότα δουρὶ φαεινῷ·
κὰδ δ' ἄρ' ἐπὶ στόμ' ἔωσε· πεσόντα δέ μιν λίπε θυμός.
αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύλαον ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ,
μέσσην κακκεφαλήν· ἡ δὲ ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δὲ ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
κάππεσεν· ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
αὐτὰρ ἔπειτ' Ἐρύμαντα, καὶ Ἀμφοτερὸν, καὶ Ἐπάλτην,
Τληπόλεμόν τε Δαμαστορίδην, Ἐχίον τε, Πύριν τε,
Ἰφέα τ', Εὔιππόν τε, καὶ Ἀργεάδην Πολύμηλον,
πάντας ἐπασσυτέρους πέλασε χθονὶ πουλυβοτείρῃ.
Σαρπηδὼν δ' ὡς οὖν ἴδ' ἀμιτροχίτωνας ἑταίρους
χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμέντας,
κέκλετ' ἄρ' ἀντιθέοισι καθαπτόμενος Λυκίοισιν·
Αἰδὼς, ὦ Λύκιοι, πόσε φεύγετε; νῦν θοοὶ ἐστέ·
ἀντήσω γὰρ ἐγὼ τοῦδ' ἀνέρος, ὄφρα δαείω,
ὅστις ὅδε κρατέει· καὶ δὴ κατὰ πολλὰ ἔοργε
Τρῶας· ἐπεὶ πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν γούνατ' ἔλυσεν.

398. πολέων δ' ἀπετίνυτο ποινήν. εἰσεπράττετο (τοὺς Τρῶας) δίκην (ἀντὶ) πολέων scil. ex Achivis, qui cæsi fuerant. fecit sibi solvere, *ultionem expetiit*, ultus est.—401. ὁ δὲ, *porro* Patroclus, δεύτερον ὁρμηθεὶς νύξε jungenda sunt: interpositis mediis: ὁ μὲν ad ἠΐχθησαν. — 403. ἧστο ἀλεὶς, *metu contrahens se.*—406. εἷλε καὶ εἷλκεν αὐτὸν ὑπὲρ ἄντυγος (διὰ) δουρὸς. δόρατι. Patroclus hasta, quam immiserat, retracta e Thestoris corpore cum hasta traxit eum transfixum supra oram currus.

407. ἱερὸν ἰχθὺν, *ingentem.*—λίνῳ *linea piscatoria*; καὶ χαλκῷ, et *hamo* ex aere.

421. κέκλετο τοῖς Λυκίοις καθαπτόμενος αὐτῶν ἐπέισσι.—422. νῦν θοοὶ ἐστέ. alacres.—424. ὅστις ὅδε κρατέει *quinam hic sit, qui* superior est pugnando.

Ἦ ῥα, καὶ ἐξ ὀχέων σὺν τεύχεσιν ἆλτο χαμᾶζε.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν, ἐπεὶ ἴδεν, ἔκθορε δίφρου.
οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ, γαμψώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
πέτρῃ ἔφ' ὑψηλῇ μεγάλα κλάζοντε μάχωνται·
ὣς οἱ, κεκλήγοντες ἐπ' ἀλλήλοισιν ὄρουσαν.
Τοὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω,
Ἥρην δὲ προσέειπε κασιγνήτην ἄλοχόν τε·
Ὤ μοι ἐγὼ, ὅτε μοι Σαρπηδόνα, φίλτατον ἀνδρῶν,
μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι.
διχθὰ δέ μοι κραδίη μέμονε, φρεσὶν ὁρμαίνοντι,
ἤ μιν ζωὸν ἐόντα μάχης ἄπο δακρυοέσσης
θείω ἀναρπάξας Λυκίης ἐνὶ πίονι δήμῳ,
ἦ ἤδη ὑπὸ χερσὶ Μενοιτιάδαο δαμάσσω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
ἄνδρα θνητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
ἕρδ', ἀτὰρ οὔ τοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
αἴκε ζῶν πέμψῃς Σαρπηδόνα ὅνδε δόμονδε,
φράζεο, μήτις ἔπειτα θεῶν ἐθέλῃσι καὶ ἄλλος
πέμπειν ὃν φίλον υἱὸν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης·
πολλοὶ γὰρ περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο μάχονται
υἱέες ἀθανάτων, τοῖσι κότον αἰνὸν ἐνήσεις.
ἀλλ' εἴ τοι φίλος ἐστὶ, τεὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ,
ἤτοι μέν μιν ἔασον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
χέρσ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο δαμῆναι·
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τόνγε λίπῃ ψυχή τε καὶ αἰὼν,
πέμπειν μιν Θάνατόν τε φέρειν, καὶ νήδυμον Ὕπνον,
εἰσόκε δὴ Λυκίης εὐρείης δῆμον ἵκωνται·
ἔνθα ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε, ἔται τε,
τύμβῳ τε, στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
αἱματοέσσας δὲ ψιάδας κατέχευεν ἔραζε,
παῖδα φίλον τιμῶν, τόν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε
φθίσειν ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης.

435. διχθὰ μέμονε κραδίη, μενοινᾷ. ὁρμᾷ. — 438. δαμάσσω, permittam ut occumbat ille.

456. ταρχύσουσι, justa ei facient, τύμβῳ τε στήλῃ τε.

Οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
ἔνθ' ἤτοι Πάτροκλος ἀγακλειτὸν Θρασύμηλον,
ὅς ῥ' ἠῢς θεράπων Σαρπηδόνος ἦεν ἄνακτος,
τὸν βάλε νείαιραν κατὰ γαστέρα· λῦσε δὲ γυῖα.
Σαρπηδὼν δ' αὐτοῦ μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ,
δεύτερος ὁρμηθείς· ὁ δὲ Πήδασον οὔτασεν ἵππον
ἔγχεϊ δεξιὸν ὦμον· ὁ δ' ἔβραχε θυμὸν ἀΐσθων,
κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακὼν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός·
τὼ δὲ διαστήτην· κρίκε δὲ ζυγὸν, ἡνία δέ σφι
σύγχυτ', ἐπειδὴ κεῖτο παρήορος ἐν κονίῃσι.
τοῖο μὲν Αὐτομέδων δουρικλυτὸς εὕρετο τέκμωρ·
σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
ἀΐξας ἀπέκοψε παρήορον, οὐδ' ἐμάτησε.
τὼ δ' ἰθυνθήτην, ἐν δὲ ῥυτῆρσι τάνυσθεν.
τὼ δ' αὖτις συνίτην ἔριδος πέρι θυμοβόροιο.
Ἔνθ' αὖ Σαρπηδὼν μὲν ἀπήμβροτε δουρὶ φαεινῷ,
Πατρόκλου δ' ὑπὲρ ὦμον ἀριστερὸν ἤλυθ' ἀκωκὴ
ἔγχεος, οὐδ' ἔβαλ' αὐτόν· ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ
Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐχ ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς,
ἀλλ' ἔβαλ', ἔνθ' ἄρα τε φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἁδινὸν κῆρ.
ἤριπε δ', ὡς ὅτε τις δρῦς ἤριπεν, ἢ ἀχερωῒς,
ἠὲ πίτυς βλωθρὴ, τήν τ' οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες
ἐξέταμον πελέκεσσι νεήκεσι, νήϊον εἶναι·
ὣς ὁ πρόσθ' ἵππων καὶ δίφρου κεῖτο τανυσθεὶς,
βεβρυχὼς, κόνιος δεδραγμένος αἱματοέσσης.
ἠΰτε ταῦρον ἔπεφνε λέων ἀγέληφι μετελθὼν,
αἴθωνα, μεγάθυμον, ἐν εἰλιπόδεσσι βόεσσιν,
ὤλετό τε στενάχων ὑπὸ γαμφηλῇσι λέοντος·
ὣς ὑπὸ Πατρόκλῳ Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων
κτεινόμενος μενέαινε, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Γλαῦκε πέπον, πολεμιστὰ μετ' ἀνδράσι, νῦν σε μάλα χρὴ
αἰχμητήν τ' ἔμεναι, καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν·

470. κρίκε δὲ ζυγὸν, (qui alias ὁ ζυγὸς) *gemebat*, equis in diversa tendentibus. Ita *turbatæ* quoque habenæ (συνεχέχυντο) equis turbantibus.—472. εὕρετο τέκμωρ, finem, nunc, *auxilium*, *remedium*.

475. ἐν δὲ ῥυτῆρσι τάνυσθεν. iterum constiterunt equi et annixi sunt adductis loris ut currum traherent.

481. φρένες ἔρχαται ἀμφ' ἁδινὸν κῆρ. qua parte septum transversum includit cor, separando thoracem a ventre, ἀμφιέργουσι τὸ κῆρ. — κῆρ ἁδινὸν, propter membranas et musculos densos. Descripsit diaphragma. — 482. ἤριπεν, ὡς ἐρείπει, ilex vel populus vel pinus procera.—491. μενέαινε, *graviter spiravit.*

νῦν τοι ἐελδέσθω πόλεμος κακὸς, εἰ θοὸς ἐσσί.
πρῶτα μὲν ὄτρυνον Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
πάντη ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφὶ μάχεσθαι·
αὐτὰρ ἔπειτα καὶ αὐτὸς ἐμεῦ πέρι μάρναο χαλκῷ.
σοὶ γὰρ ἐγὼ καὶ ἔπειτα κατηφείη καὶ ὄνειδος
ἔσσομαι ἤματα πάντα διαμπερὲς, εἴ κε μ' Ἀχαιοὶ
τεύχεα συλήσωσι, νεῶν ἐν ἀγῶνι πεσόντα.
ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν,
ὀφθαλμοὺς, ῥῖνάς θ'· ὁ δὲ λὰξ ἐν στήθεσι βαίνων,
ἐκ χροὸς ἕλκε δόρυ, προτὶ δὲ φρένες αὐτῷ ἕποντο·
τοῖο δ' ἅμα ψυχήν τε, καὶ ἔγχεος ἐξέρυσ' αἰχμήν.
Μυρμιδόνες δ' αὐτοῦ σχέθον ἵππους φυσιόωντας
ἱεμένους φοβέεσθαι, ἐπεὶ λίπον ἅρματ' ἀνάκτων.
Γλαύκῳ δ' αἰνὸν ἄχος γένετο φθογγῆς ἀΐοντι·
ὠρίνθη δέ οἱ ἦτορ, ὅτ' οὐ δύνατο προσαμῦναι.
χειρὶ δ' ἑλὼν ἐπίεζε βραχίονα· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
ἕλκος, ὅ δή μιν Τεῦκρος ἐπεσσύμενον βάλεν ἰῷ
τείχεος ὑψηλοῖο, ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύνων.
εὐχόμενος δ' ἄρα εἶπεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι·
Κλῦθι, ἄναξ, ὅς που Λυκίης ἐν πίονι δήμῳ
εἷς, ἢ ἐνὶ Τροίῃ· δύνασαι δὲ σὺ πάντοσ' ἀκούειν
ἀνέρι κηδομένῳ, ὡς νῦν ἐμὲ κῆδος ἱκάνει.
ἕλκος μὲν γὰρ ἔχω τόδε καρτερὸν, ἀμφὶ δέ μοι χεὶρ
ὀξείῃς ὀδύνῃσιν ἐλήλαται, οὐδέ μοι αἷμα
τερσῆναι δύναται· βαρύθει δέ μοι ὦμος ὑπ' αὐτοῦ·
ἔγχος δ' οὐ δύναμαι σχεῖν ἔμπεδον, οὐδὲ μάχεσθαι
ἐλθὼν δυσμενέεσσιν· ἀνὴρ δ' ὤριστος ὄλωλε,
Σαρπηδὼν, Διὸς υἱός· ὁ δ' οὐδ' οὗ παιδὸς ἀμύνει.
ἀλλὰ σύ πέρ μοι, ἄναξ, τόδε καρτερὸν ἕλκος ἄκεσσαι,
κοίμησον δ' ὀδύνας, δὸς δὲ κράτος, ὄφρ' ἑτάροισι
κεκλόμενος Λυκίοισιν ἐποτρύνω πολεμίζειν·

494. ἐελδέσθω *nunc tibi curæ sit pugna, ærumnosa.* — 500. νεῶν ἐν ἀγῶνι. *apud naves,* ἐν ναυστάθμῳ. — 504. φρένες membranæ præcordiorum. — 507. ἐλίπησαν, ἐρημώθησαν.

509. ὠρίνθη dolore et ira.

512. ἀρὴν ἑτάροισιν ἀμύνων *propulsans malum a suis, eos tutatus.* Junxi: Τεῦκρος ἔβαλέ μιν ἰῷ ἐπεσσύμενος τείχεος ὑψηλοῖο, melius sic, quam ut sit ἔβαλε τείχεος. pro ἀπὸ τοῦ τείχεος. *desuper de muro.*

516. κηδομένῳ, ὡς νῦν ἐγὼ κήδομαι, dolore crucior. — 517. χεὶρ δὲ ἀμφιελήλαταί μοι ὀδύνῃσιν, διαπέπαρται, διελήλαται, est transfixa dolore ex vulnere: propter brachii motum inter pugnam.

522. ὁ δ' οὐδ' (ἀπὸ, ὑπὲρ) οὗ παιδὸς ἀμύνει (τὸν λοιγόν). — 525. Λυκίοισιν ad

αὐτός τ' ἀμφὶ νέκυι κατατεθνειῶτι μάχωμαι.
Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Φοῖβος Ἀπόλλων.
αὐτίκα παῦσ' ὀδύνας, ἀπὸ δ' ἕλκεος ἀργαλέοιο
αἷμα μέλαν τέρσηνε, μένος δέ οἱ ἔμβαλε θυμῷ.
Γλαῦκος δ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, γήθησέν τε,
ὅττι οἱ ὦκ' ἤκουσε μέγας θεὸς εὐξαμένοιο.
πρῶτα μὲν ὤτρυνε Λυκίων ἡγήτορας ἄνδρας,
πάντη ἐποιχόμενος, Σαρπηδόνος ἀμφὶ μάχεσθαι.
αὐτὰρ ἔπειτα μετὰ Τρῶας κίε, μακρὰ βιβάσθων,
Πουλυδάμαντ' ἐπὶ Πανθοΐδην, καὶ Ἀγήνορα δῖον·
βῆ δὲ μετ' Αἰνείαν τε, καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστήν,
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν δὴ πάγχυ λελασμένος εἰς ἐπικούρων,
οἳ σέθεν εἵνεκα τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
θυμὸν ἀποφθινύθουσι· σὺ δ' οὐκ ἐθέλεις ἐπαμύνειν.
κεῖται Σαρπηδὼν, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,
ὃς Λυκίην εἴρυτο δίκῃσί τε καὶ σθένεϊ ᾧ·
τὸν δ' ὑπὸ Πατρόκλῳ δάμασ' ἔγχεϊ χάλκεος Ἄρης.
ἀλλὰ, φίλοι, πάρστητε, νεμεσσήθητε δὲ θυμῷ,
μὴ ἀπὸ τεύχε' ἕλωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρὸν
Μυρμιδόνες, Δαναῶν κεχολωμένοι, ὅσσοι ὄλοντο,
τοὺς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνομεν ἐγχείῃσιν.
Ὣς ἔφατο· Τρῶας δὲ κατακρῆθεν λάβε πένθος
ἄσχετον, οὐκ ἐπιεικτὸν, ἐπεί σφισιν ἕρμα πόληος
ἔσκε, καὶ ἀλλοδαπός περ ἐών· πολέες γὰρ ἅμ' αὐτῷ
λαοὶ ἕποντ', ἐν δ' αὐτὸς ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
βὰν δ' ἰθὺς Δαναῶν λελιημένοι· ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ἕκτωρ, χωόμενος Σαρπηδόνος. αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
ὦρσε Μενοιτιάδαο Πατροκλῆος λάσιον κῆρ·
Αἴαντε πρώτω προσέφη, μεμαῶτε καὶ αὐτώ·
Αἴαντε, νῦν σφῶϊν ἀμύνεσθαι φίλον ἔστω,
οἷοί περ πάρος ἦτε μετ' ἀνδράσιν, ἢ καὶ ἀρείους.
κεῖται ἀνὴρ, ὃς πρῶτος ἐσήλατο τεῖχος Ἀχαιῶν,

κεκλόμενος, ἐποτρύνω (αὐτούς). — 531. ὅττι οἱ. *in ejus gratiam.* εὐξαμένοιο (αὐτοῦ).

540. θυμὸν ἀποφθινύθουσι *vitam perdunt.* — 542. δίκῃσι judiciis, sententiis. l. pro δίκῃ, justitia. — 543. Ἄρης pro *pugna.* et 546. Δαναῶν sc. ἕνεκα vel περί. — 548. κατακρῆθεν, vel κατάκρηθεν, quod nos *penitus*; prorsus. proprie, inde a vertice, a fastigio sc. ad ima.

556. φίλον ἔστω σφῶϊν scil. οὕτω τοίως, οἷοι περ ἦτε. — 558. ὃς πρῶτος primus labefactavit vallum, et abea saltem

Σαρπηδών· ἀλλ' εἴ μιν ἀεικισσαίμεθ' ἑλόντες,
τεύχεά τ' ὤμοιϊν ἀφελοίμεθα, καί τιν' ἑταίρων
αὐτοῦ ἀμυνομένων δαμασαίμεθα νηλέϊ χαλκῷ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ ἀλέξασθαι μενέαινον.
οἱ δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρωθεν ἐκαρτύναντο φάλαγγας,
Τρῶες καὶ Λύκιοι, καὶ Μυρμιδόνες καὶ Ἀχαιοί,
σύμβαλον ἀμφὶ νέκυι κατατεθνειῶτι μάχεσθαι,
δεινὸν ἀΰσαντες· μέγα δ' ἔβραχε τεύχεα φωτῶν.
Ζεὺς δ' ἐπὶ νύκτ' ὀλοὴν τάνυσε κρατερῇ ὑσμίνῃ,
ὄφρα φίλῳ περὶ παιδὶ μάχης ὀλοὸς πόνος εἴη.
ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς·
βλῆτο γὰρ οὔτι κάκιστος ἀνὴρ μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
υἱὸς Ἀγακλῆος μεγαθύμου, δῖος Ἐπειγεύς,
ὅς ῥ' ἐν Βουδείῳ εὖ ναιομένῳ ἤνασσε
τὸ πρίν· ἀτὰρ τότε γ', ἐσθλὸν ἀνεψιὸν ἐξεναρίξας,
ἐς Πηλῆ' ἱκέτευσε, καὶ ἐς Θέτιν ἀργυρόπεζαν·
οἳ δ' ἅμ' Ἀχιλλῆϊ ῥηξήνορι πέμπον ἕπεσθαι
Ἴλιον εἰς εὔπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
τόν ῥα τόθ' ἁπτόμενον νέκυος βάλε φαίδιμος Ἕκτωρ
χερμαδίῳ κεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη
ἐν κόρυθι βριαρῇ· ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ
κάππεσεν, ἀμφὶ δέ μιν θάνατος χύτο θυμοραϊστής.
Πατρόκλῳ δ' ἄρ' ἄχος γένετο φθιμένου ἑτάροιο·
ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων, ἴρηκι ἐοικὼς
ὠκεῖ, ὅστε φόβησε κολοιούς τε, ψῆράς τε·
ὣς ἰθὺς Λυκίων, Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε,
ἔσσυο καὶ Τρώων· κεχόλωσο δὲ κῆρ, ἑτάροιο.
καί ῥ' ἔβαλε Σθενέλαον, Ἰθαιμένεος φίλον υἱόν,
αὐχένα χερμαδίῳ, ῥῆξε δ' ἄπο τοῖο τένοντας.
χώρησαν δ' ὕπο τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
ὅσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταναοῖο τέτυκται,
ἥν ῥά τ' ἀνὴρ ἀφέῃ πειρώμενος ἢ ἐν ἀέθλῳ,
ἠὲ καὶ ἐν πολέμῳ, δηΐων ὕπο θυμοραϊστέων·
τόσσον ἐχώρησαν Τρῶες, ὦσαντο δ' Ἀχαιοί.
Γλαῦκος δὲ πρῶτος, Λυκίων ἀγὸς ἀσπιστάων,

parte primus irrupit. — 559. ἀλλ' εἴ μιν, ut Lat. quid? si. præclara res esset, si. sed videamus.

589. αἰγανέης ταναοῖο jaculi longioris.

590. πειρώμενος, experiens sc. quam longissime jaculari possit.—591. δηΐων ὑπὸ—forte pro ἐν δηΐοις. inter.

ἐτράπετ', ἔκτεινε δὲ Βαθυκλῆα μεγάθυμον,
Χάλκωνος φίλον υἱόν, ὃς Ἑλλάδι οἰκία ναίων,
ὄλβῳ τε πλούτῳ τε μετέπρεπε Μυρμιδόνεσσι.
τὸν μὲν ἄρα Γλαῦκος στῆθος μέσον οὔτασε δουρί,
στρεφθεὶς ἐξαπίνης, ὅτε μιν κατέμαρπτε διώκων·
δούπησεν δὲ πεσών· πυκινὸν δ' ἄχος ἔλλαβ' Ἀχαιούς,
ὡς ἔπεσ' ἐσθλὸς ἀνήρ· μέγα δὲ Τρῶες κεχάροντο·
στὰν δ' ἀμφ' αὐτὸν ἰόντες ἀολλέες. οὐδ' ἄρ' Ἀχαιοὶ
ἀλκῆς ἐξελάθοντο. μένος δ' ἰθὺς φέρον αὐτῶν.
ἔνθ' αὖ Μηριόνης Τρώων ἕλεν ἄνδρα κορυστὴν
Λαόγονον, θρασὺν υἱὸν Ὀνήτορος, ὃς Διὸς ἱρεὺς
Ἰδαίου ἐτέτυκτο, θεὸς δ' ὣς τίετο δήμῳ·
τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος· ὦκα δὲ θυμὸς
ᾤχετ' ἀπὸ μελέων, στυγερὸς δ' ἄρα μιν σκότος εἷλεν.
Αἰνείας δ' ἐπὶ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον ἧκεν·
ἔλπετο γὰρ τεύξεσθαι ὑπασπίδια προβιβῶντος·
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος,
πρόσσω γὰρ κατέκυψε, τὸ δ' ἐξόπιθεν δόρυ μακρὸν
οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
ἔγχεος· ἐνθάδ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης·
αἰχμὴ δ' Αἰνείαο κραδαινομένη κατὰ γαίης
ᾤχετ', ἐπεί ῥ' ἅλιον στιβαρῆς ἀπὸ χειρὸς ὄρουσεν.
Αἰνείας δ' ἄρα θυμὸν ἐχώσατο, φώνησέν τε·
Μηριόνη, τάχα κέν σε, καὶ ὀρχηστήν περ ἐόντα,
ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερές, εἴ σε βάλον περ.
Τὸν δ' αὖ Μηριόνης δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
Αἰνεία, χαλεπόν σε, καὶ ἴφθιμόν περ ἐόντα,
πάντων ἀνθρώπων σβέσσαι μένος, ὅς κέ σευ ἄντα
ἔλθῃ ἀμυνόμενος· θνητὸς δέ νυ καὶ σὺ τέτυξαι.
εἰ καὶ ἐγώ σε βάλοιμι τυχὼν μέσον ὀξέϊ χαλκῷ,
αἶψά κε, καὶ κρατερός περ ἐὼν καὶ χερσὶ πεποιθώς,
εὖχος ἐμοὶ δῴης, ψυχὴν δ' Ἄϊδι κλυτοπώλῳ.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἐνένιπτε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός·
Μηριόνη, τί σὺ ταῦτα, καὶ ἐσθλὸς ἐών, ἀγορεύεις;
ὦ πέπον, οὔτι Τρῶες ὀνειδείοις ἐπέεσσι
νεκροῦ χωρήσουσι· πάρος τινὰ γαῖα καθέξει·
ἐν γὰρ χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπέων δ', ἐνὶ βουλῇ·

609. τεύξεσθαι (αὐτοῦ) προβιβῶντος ὑπασπίδια, ὑπ' ἀσπίδος, ut clipeo se tegeret.

623. βάλοιμί σε μέσον, τυχὼν (σου.)

τῷ οὔτι χρὴ μῦθον ὀφέλλειν, ἀλλὰ μάχεσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν ἦρχ᾽, ὁ δ᾽ ἅμ᾽ ἕσπετο ἰσόθεος φώς.
τῶν δ᾽ ὥστε δρυτόμων ἀνδρῶν ὀρυμαγδὸς ὄρωρεν
οὔρεος ἐν βήσσης, ἕκαθεν δέ τε γίγνετ᾽ ἀκουή·
ὣς τῶν ὤρνυτο δοῦπος ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
χαλκοῦ τε, ῥινοῦ τε, βοῶν τ᾽ εὖ ποιητάων,
νυσσομένων ξίφεσί τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.
οὐδ᾽ ἂν ἔτι φράδμων περ ἀνὴρ Σαρπηδόνα δῖον
ἔγνω, ἐπεὶ βελέεσσι, καὶ αἵματι, καὶ κονίῃσιν,
ἐκ κεφαλῆς εἴλυτο διαμπερὲς ἐς πόδας ἄκρους.
οἱ δ᾽ αἰεὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον, ὡς ὅτε μυῖαι
σταθμῷ ἔνι βρομέωσι περιγλαγέας κατὰ πέλλας,
ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τὲ γλάγος ἄγγεα δεύει·
ὣς ἄρα τοὶ περὶ νεκρὸν ὁμίλεον. οὐδέ ποτε Ζεὺς
τρέψεν ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης ὄσσε φαεινὼ,
ἀλλὰ κατ᾽ αὐτοὺς αἰὲν ὅρα, καὶ φράζετο θυμῷ
πολλὰ μάλ᾽ ἀμφὶ φόνῳ Πατρόκλου μερμηρίζων,
ἢ ἤδη καὶ κεῖνον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
αὐτοῦ ἐπ᾽ ἀντιθέῳ Σαρπηδόνι φαίδιμος Ἕκτωρ
χαλκῷ δῃώσῃ, ἀπό τ᾽ ὤμων τεύχε᾽ ἕληται,
ἦ ἔτι καὶ πλεόνεσσιν ὀφέλλειε πόνον αἰπύν.
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
ὄφρ᾽ ἠῢς θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
ἐξαῦτις Τρῶάς τε καὶ Ἕκτορα χαλκοκορυστὴν
ὤσαιτο προτὶ ἄστυ, πολέων δ᾽ ἀπὸ θυμὸν ἕλοιτο.
Ἕκτορι δὲ πρωτίστῳ ἀνάλκιδα φύζαν ἐνῶρσεν·
ἐς δίφρον δ᾽ ἀναβὰς φύγαδ᾽ ἔτραπε, κέκλετο δ᾽ ἄλλους
Τρῶας φευγέμεναι· γνῶ γὰρ Διὸς ἱρὰ τάλαντα.
ἔνθ᾽ οὐδ᾽ ἴφθιμοι Λύκιοι μένον, ἀλλὰ φόβηθεν
πάντες, ἐπεὶ βασιλῆα ἴδον βεβλημένον ἦτορ,
κείμενον ἐν νεκύων ἀγύρει· πολέες γὰρ ἐπ᾽ αὐτῷ
κάππεσον, εὖτ᾽ ἔριδα κρατερὴν ἐτάνυσσε Κρονίων.
οἱ δ᾽ ἄρ᾽ ἀπ᾽ ὤμοιϊν Σαρπηδόνος ἔντε᾽ ἕλοντο,

631. μῦθον ὀφέλλειν. protrahere. multa verba facere.

641. ὁμιλεῖν de turba (ὁμίλῳ) pugnantium, μυῖαι βρομεῖν dicuntur κατὰ πέλλας περιγλαγέας, pro, inter vasa lacte plena; seu per locum, in quo vasa reposita sunt.

647. φράζετο μερμηρίζων, ἢ δῃώσῃ, ἢ ὀφέλλειε.

658. γνῶ γὰρ Διὸς ἱρὰ τάλαντα h. voluntatem Jovis, cui est cedendum.

660. βεβλημένον (κατὰ τὸ) ἦτορ, hasta trajectis præcordiis. — 662. εὖτ᾽ ἔριδα κρατερὴν ἐτάνυσσε Κρονίων. ex quo utrinque acerrime pugnatum erat.

χάλκεα, μαρμαίροντα, τὰ μὲν κοίλας ἐπὶ νῆας
δῶκε φέρειν ἑτάροισι Μενοιτίου ἄλκιμος υἱός.
καὶ τότ᾽ Ἀπόλλωνα προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Εἰ δ᾽ ἄγε νῦν, φίλε Φοῖβε, κελαινεφὲς αἷμα κάθηρον
ἐλθὼν ἐκ βελέων Σαρπηδόνα, καί μιν ἔπειτα,
πολλὸν ἄπο προφέρων, λοῦσον ποταμοῖο ῥοῇσι,
χρῖσόν τ᾽ ἀμβροσίῃ, περὶ δ᾽ ἄμβροτα εἵματα ἕσσον.
πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν, οἵ ῥά μιν ὦκα
θήσουσ᾽ ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ·
ἔνθα ἑ ταρχύσουσι κασίγνητοί τε, ἔται τε,
τύμβῳ τε, στήλῃ τε· τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θανόντων.
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἄρα πατρὸς ἀνηκούστησεν Ἀπόλλων·
βῆ δὲ κατ᾽ Ἰδαίων ὀρέων ἐς φύλοπιν αἰνήν·
αὐτίκα δ᾽ ἐκ βελέων Σαρπηδόνα δῖον ἀείρας,
πολλὸν ἄπο προφέρων, λοῦσε ποταμοῖο ῥοῇσι,
χρῖσέν τ᾽ ἀμβροσίῃ, περὶ δ᾽ ἄμβροτα εἵματα ἕσσε·
πέμπε δέ μιν πομποῖσιν ἅμα κραιπνοῖσι φέρεσθαι,
Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν· οἵ ῥά μιν ὦκα
κάτθεσαν ἐν Λυκίης εὐρείης πίονι δήμῳ.
Πάτροκλος δ᾽ ἵπποισι καὶ Αὐτομέδοντι κελεύσας,
Τρῶας καὶ Λυκίους μετεκίαθε· καὶ μέγ᾽ ἀάσθη,
νήπιος· εἰ δὲ ἔπος Πηληϊάδαο φύλαξεν,
ἦτ᾽ ἂν ὑπέκφυγε Κῆρα κακὴν μέλανος θανάτοιο.
ἀλλ᾽ αἰεί γε Διὸς κρείσσων νόος, ἠέ περ ἀνδρῶν,
ὅστε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην
ῥηϊδίως, ὁτὲ δ᾽ αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι·
ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν.
ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ᾽ ὕστατον ἐξενάριξας
Πατρόκλεις, ὅτε δή σε θεοὶ θάνατόνδε κάλεσσαν;
Ἄδρηστον μὲν πρῶτα, καὶ Αὐτόνοον, καὶ Ἔχεκλον,
καὶ Πέριμον Μεγάδην, καὶ Ἐπίστορα, καὶ Μελάνιππον·
αὐτὰρ ἔπειτ᾽ Ἔλασον, καὶ Μούλιον, ἠδὲ Πυλάρτην·
τοὺς ἕλεν· οἱ δ᾽ ἄλλοι φύγαδε μνώοντο ἕκαστος.

667. ἐλθὼν κάθηρον, h. e. ἐλθὲ καὶ κάθαιρε Σαρπηδόνα (κατὰ τὸ) αἷμα ἐκ βελέων (purga Sarpedonis corpus a sanguine e vulneribus) καὶ ἔπειτα λοῦσόν μιν.

673. θήσουσι. καταθήσουσιν.

685. μέγ᾽ ἀάσθη, vel: ἐβλάβη τὰς φρένας. admodum stulte egit. vel: et magnum sibi malum arcessivit.—689. ἀφείλετο, ἀφαιρεῖται.—690. ὁτὲ δ᾽ αὐτὸς—interdum autem pugnandi ardorem injicit.

691. θυμὸν ἀνῆκε. cum exstimulavit.

697. φύγαδε μνᾶσθαι, h. τρέπεσθαι εἰς

ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν,
Πατρόκλου ὑπὸ χερσί, περὶ πρὸ γὰρ ἔγχεϊ θῦεν·
εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐϋδμήτου ἐπὶ πύργου
ἔστη, τῷ ὀλοὰ φρονέων, Τρώεσσι δ' ἀρήγων.
τρὶς μὲν ἐπ' ἀγκῶνος βῆ τείχεος ὑψηλοῖο
Πάτροκλος, τρὶς δ' αὐτὸν ἀπεστυφέλιξεν Ἀπόλλων,
χείρεσσ' ἀθανάτῃσι φαεινὴν ἀσπίδα νύσσων·
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
δεινὰ δ' ὁμοκλήσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Χάζεο, Διογενὲς Πατρόκλεις, οὔ νύ τοι αἶσα,
σῷ ὑπὸ δουρὶ πόλιν πέρθαι Τρώων ἀγερώχων,
οὐδ' ὑπ' Ἀχιλλῆος, ὅσπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
Ὣς φάτο· Πάτροκλος δ' ἀνεχάζετο πολλὸν ὀπίσσω,
μῆνιν ἀλευάμενος ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.
Ἕκτωρ δ' ἐν Σκαιῇσι πύλῃς ἔχε μώνυχας ἵππους·
δῖζε γάρ, ἠὲ μάχοιτο κατὰ κλόνον αὖτις ἐλάσσας,
ἢ λαοὺς ἐς τεῖχος ὁμοκλήσειεν ἀλῆναι.
ταῦτ' ἄρα οἱ φρονέοντι παρίστατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἀνέρι εἰσάμενος αἰζηῷ τε, κρατερῷ τε,
Ἀσίῳ, ὃς μήτρως ἦν Ἕκτορος ἱπποδάμοιο,
αὐτοκασίγνητος Ἑκάβης, υἱὸς δὲ Δύμαντος,
ὃς Φρυγίην ναίεσκε ῥοῇς ἔπι Σαγγαρίοιο·
τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Ἕκτορ, τίπτε μάχης ἀποπαύεαι; οὐδέ τί σε χρή.
αἴθ', ὅσον ἥσσων εἰμί, τόσον σέο φέρτερος εἴην·
τῷ κε τάχα στυγερῶς πολέμου ἀπερωήσειας.
ἀλλ' ἄγε, Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους,
αἴκεν πώς μιν ἕλῃς, δώῃ δέ τοι εὖχος Ἀπόλλων.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἀμπόνον ἀνδρῶν.
Κεβριόνῃ δὲ κέλευσε δαΐφρονι φαίδιμος Ἕκτωρ
ἵππους ἐς πόλεμον πεπληγέμεν. αὐτὰρ Ἀπόλλων
δύσεθ' ὅμιλον ἰών· ἐν δὲ κλόνον Ἀργείοισιν
ἧκε κακόν, Τρωσὶ δὲ καὶ Ἕκτορι κῦδος ὄπαζεν.
Ἕκτωρ δ' ἄλλους μὲν Δαναοὺς ἔα, οὐδ' ἐνάριζεν·

φύγα, φυγήν.—702. ἐπ' ἀγκῶνος τείχεος ἔβη. de conatu; voluit conscendere; ἐπέβη τοῦ ἀγκῶνος adortus est murum, qua parte prominebat pars muri inflexa in cubiti morem.—706. δεινὰ δ'—in apodosi δέ.

714. ἀλῆναι. συστραφῆναι. ἀλέω idem quod εἰλέω.—724. ἔφεπε ἵππους Πατρόκλῳ *immitte currum. irrue in Patroclum.*

αὐτὰρ ὁ Πατρόκλῳ ἔφεπε κρατερώνυχας ἵππους.
Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
σκαιῇ ἔγχος ἔχων· ἑτέρηφι δὲ λάζετο πέτρον
μάρμαρον, ὀκριόεντα, τόν οἱ περὶ χεὶρ ἐκάλυψεν,
ἧκε δ' ἐρεισάμενος, οὐδὲ δὴν χάζετο φωτός.
οὐδ' ἀλίωσε βέλος· βάλε δ' Ἕκτορος ἡνιοχῆα
Κεβριόνην, νόθον υἱὸν ἀγακλῆος Πριάμοιο,
ἵππων ἡνί' ἔχοντα, μετώπιον ὀξέϊ λᾶϊ·
ἀμφοτέρας δ' ὀφρῦς σύνελε λίθος, οὐδέ οἱ ἔσχεν
ὀστέον· ὀφθαλμοὶ δὲ χαμαὶ πέσον ἐν κονίῃσιν
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· ὁ δ' ἄρ', ἀρνευτῆρι ἐοικὼς,
κάππεσ' ἀπ' εὐεργέος δίφρου· λίπε δ' ὀστέα θυμός.
τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
Ὢ πόποι, ἦ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνήρ· ὡς ῥεῖα κυβιστᾷ.
εἰ δή που καὶ πόντῳ ἐν ἰχθυόεντι γένοιτο,
πολλοὺς ἂν κορέσειεν ἀνὴρ ὅδε, τήθεα διφῶν,
νηὸς ἀποθρώσκων, εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη·
ὡς νῦν ἐν πεδίῳ ἐξ ἵππων ῥεῖα κυβιστᾷ·
ἦ ῥα καὶ ἐν Τρώεσσι κυβιστητῆρες ἔασιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπὶ Κεβριόνῃ ἥρωϊ βεβήκει,
οἶμα λέοντος ἔχων, ὅστε, σταθμοὺς κεραΐζων,
ἔβλητο πρὸς στῆθος, ἑή τέ μιν ὤλεσεν ἀλκή·
ὣς ἐπὶ Κεβριόνῃ, Πατρόκλεις, ἆλσο μεμαώς.
Ἕκτωρ δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀφ' ἵππων ἆλτο χαμᾶζε.
τὼ περὶ Κεβριόναο, λέονθ' ὥς, δηρινθήτην,
ὥ τ' ὄρεος κορυφῇσι περὶ κταμένης ἐλάφοιο,
ἄμφω πεινάοντε, μέγα φρονέοντε, μάχεσθον·
ὣς περὶ Κεβριόναο δύω μήστωρες ἀϋτῆς,
Πάτροκλός τε Μενοιτιάδης καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ,
ἵεντ' ἀλλήλων ταμέειν χρόα νηλέϊ χαλκῷ.
Ἕκτωρ μὲν κεφαλῆφιν ἐπεὶ λάβεν, οὐχὶ μεθίει·

735. πέτρον, τόν οἱ περιεκάλυψεν ἡ χείρ. h. e. χερμάδιον. χειροπληθῆ.—736. οὐδὲ δὴν χάζετο φωτός. Ex vulgari usu χάζεσθαι est recedere, ὑποχωρεῖν.—737. *Nec saxum incassum emisit* οὐχ ἅλιον βέλος ἧκε.—740. οὐκ ἀντέσχεν os frontale.

742. ἀρνευτῆρι ἐοικώς· urinatoris specie.

745. κυβιστᾷν, ἵστασθαι ἐπὶ κεφαλῇ, quæ et κύβη fuit: et homines dicti κυβιστητῆρες.—747. πολλοὺς ἂν κορέσειε, *magnam testarum copiam paraturus esset;* —τήθεα διφῶν, genus ostrearum. ἐρευνῶν. proprie ψηλαφῶν.—748. εἰ καὶ δυσπέμφελος εἴη. sc. ὁ πόντος. vel ἅλς.

751. ἐπιβεβηκέναι et 754. ἐφάλλεσθαι vel ἐφῆλθαί τινι eodem sensu.

762. ἐπεὶ ἔλαβε τὸν νεκρὸν (ἐν) τῇ κε-

Πάτροκλος δ' ἑτέρωθεν ἔχε ποδός· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Τρῶες καὶ Δαναοὶ σύναγον κρατερὴν ὑσμίνην.
Ὡς δ' Εὖρός τε Νότος τ' ἐριδαίνετον ἀλλήλοιϊν
οὔρεος ἐν βήσσῃς βαθέην πελεμιζέμεν ὕλην,
φηγόν τε, μελίην τε, τανύφλοιόν τε κράνειαν,
αἵ τε πρὸς ἀλλήλας ἔβαλον τανυήκεας ὄζους
ἠχῇ θεσπεσίῃ, πάταγος δέ τε ἀγνυμενάων·
ὣς Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ ἐπ' ἀλλήλοισι θορόντες
δῄουν, οὐδ' ἕτεροι μνώοντ' ὀλοοῖο φόβοιο.
πολλὰ δὲ Κεβριόνην ἀμφ' ὀξέα δοῦρα πεπήγει,
ἰοί τε πτερόεντες ἀπὸ νευρῆφι θορόντες·
πολλὰ δὲ χερμάδια μεγάλ' ἀσπίδας ἐστυφέλιξε
μαρναμένων ἀμφ' αὐτόν· ὁ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
κεῖτο μέγας μεγαλωστὶ, λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ὄφρα μὲν Ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
τόφρα μάλ' ἀμφοτέρων βέλε' ἥπτετο, πίπτε δὲ λαός·
ἦμος δ' Ἠέλιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
καὶ τότε δή ῥ' ὑπὲρ αἶσαν Ἀχαιοὶ φέρτεροι ἦσαν·
ἐκ μὲν Κεβριόνην βελέων ἥρωα ἔρυσσαν
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς, καὶ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
Πάτροκλος δὲ Τρωσὶ κακὰ φρονέων ἐνόρουσε·
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε, θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
σμερδαλέα ἰάχων· τρὶς δ' ἐννέα φῶτας ἔπεφνεν·
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
ἔνθ' ἄρα τοι, Πάτροκλε, φάνη βιότοιο τελευτή·
ἤντετο γάρ τοι Φοῖβος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
δεινός. ὁ μὲν τὸν ἰόντα κατὰ κλόνον οὐκ ἐνόησεν·
ἠέρι γὰρ πολλῇ κεκαλυμμένος ἀντεβόλησε.
στῆ δ' ὄπιθε, πλῆξέν τε μετάφρενον, εὐρέε τ' ὤμω
χειρὶ καταπρηνεῖ· στρεφεδίνηθεν δέ οἱ ὄσσε.
τοῦ δ' ἀπὸ μὲν κρατὸς κυνέην βάλε Φοῖβος Ἀπόλλων.
ἡ δὲ κυλινδομένη καναχὴν ἔχε ποσσὶν ὑφ' ἵππων
αὐλῶπις τρυφάλεια· μάνθησαν δὲ ἔθειραι

φαλῇ vel κατὰ τῆς κεφαλῆς, si scripseris κεφαλῆφι.

773. ἀπὸ νευρῆφι θορόντες. ἀποθορόντες τῆς νευρᾶς.—776. λελασμένος ἱπποσυνάων pro ἱπποσύνης. et hoc pro vulgari τῆς ἱππασίας.

792. στρεφεδίνηθεν δέ οἱ ὄσσε. *Oculorum vertigo ei oborta est*.—794. καναχὴν ἔχε ut alia vidimus pro καναχὴν ἐποιήσατο. ἐκανάχησε. ἐψόφησεν. αὐλῶπις τρυφάλεια.

αἵματι καὶ κονίῃσι· πάρος γε μὲν οὐ θέμις ἦεν,
ἱπποκόμον πήληκα μιαίνεσθαι κονίῃσιν·
ἀλλ' ἀνδρὸς θείοιο κάρη, χαρίεν τε μέτωπον
ῥύετ' Ἀχιλλῆος· τότε δὲ Ζεὺς Ἕκτορι δῶκεν
ᾗ κεφαλῇ φορέειν. σχεδόθεν δέ οἱ ἦεν ὄλεθρος.
πᾶν δέ οἱ ἐν χείρεσσιν ἄγη δολιχόσκιον ἔγχος,
βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, κεκορυθμένον· αὐτὰρ ἀπ' ὤμων
ἀσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα·
λῦσε δέ οἱ θώρηκα ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων.
τὸν δ' ἄτη φρένας εἷλε, λύθεν δ' ὑπὸ φαίδιμα γυῖα·
στῆ δὲ ταφών· ὄπιθεν δὲ μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ
ὤμων μεσσηγὺ σχεδόθεν βάλε Δάρδανος ἀνὴρ,
Πανθοΐδης Εὔφορβος, ὃς ἡλικίην ἐκέκαστο
ἔγχεΐ θ', ἱπποσύνῃ τε, πόδεσσί τε καρπαλίμοισι·
καὶ γὰρ δὴ τότε φῶτας ἐείκοσι βῆσεν ἀφ' ἵππων,
πρῶτ' ἐλθὼν σὺν ὄχεσφι, διδασκόμενος πολέμοιο.
ὅς τοι πρῶτος ἐφῆκε βέλος, Πατρόκλεις ἱππεῦ,
οὐδὲ δάμασσ'· ὁ μὲν αὖτις ἀνέδραμε, μίκτο δ' ὁμίλῳ,
ἐκ χροὸς ἁρπάξας δόρυ μείλινον· οὐδ' ὑπέμεινε
Πάτροκλον, γυμνόν περ ἐόντ', ἐν δηϊοτῆτι.
Πάτροκλος δὲ θεοῦ πληγῇ καὶ δουρὶ δαμασθεὶς
ἂψ ἑτάρων εἰς ἔθνος ἐχάζετο, Κῆρ' ἀλεείνων.
Ἕκτωρ δ', ὡς εἶδε Πατροκλῆα μεγάθυμον
ἂψ ἀναχαζόμενον, βεβλημένον ὀξέϊ χαλκῷ,
ἀγχίμολον ῥά οἱ ἦλθε κατὰ στίχας, οὖτα δὲ δουρὶ
νείατον ἐς κενεῶνα· διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.
δούπησεν δὲ πεσὼν, μέγα δ' ἤκαχε λαὸν Ἀχαιῶν.
ὡς δ' ὅτε σῦν ἀκάμαντα λέων ἐβιήσατο χάρμῃ,
ὥ τ' ὄρεος κορυφῇσι μέγα φρονέοντε μάχεσθον,
πίδακος ἀμφ' ὀλίγης· ἐθέλουσι δὲ πιέμεν ἄμφω·
πολλὰ δέ τ' ἀσθμαίνοντα λέων ἐδάμασσε βίηφιν·
ὣς πολέας πέφνοντα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
Ἕκτωρ Πριαμίδης σχεδὸν ἔγχεϊ θυμὸν ἀπηύρα·
καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

796. πάρος γε μὲν οὐ θέμις ἦεν. δεινῶς est adjectum pro nostro: *ah! antea hoc nunquam erat factum!* nam Achilles ea utebatur. — 801. πᾶν δέ οἱ. tota hasta, quantaquanta illa erat. — 803. ἀσπὶς τερμιόεσσα a τέρμις pro τέρμα *usque ad talos pertingens*. ποδηνεκής.—810. βῆσεν ἀφ' ἵππων. ἀπεβίβασεν. ἀπέβαλεν. dejecerat curru cæsos.

Πάτροκλ', ἦ που ἔφησθα πόλιν κεραϊξέμεν ἀμὴν,
Τρωϊάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
ἄξειν ἐν νήεσσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
νήπιε· τάων δὲ πρόσθ' Ἕκτορος ὠκέες ἵπποι
ποσσὶν ὀρωρέχαται πολεμίζειν· ἔγχεϊ δ' αὐτὸς
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισι μεταπρέπω, ὅς σφιν ἀμύνω
ἦμαρ ἀναγκαῖον· σὲ δέ τ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
ἆ δεῖλ', οὐδέ τοι, ἐσθλὸς ἐὼν, χραίσμησεν Ἀχιλλεὺς,
ὅς πού τοι μάλα πολλὰ μένων ἐπετέλλετ' ἰόντι·
μή μοι πρὶν ἰέναι, Πατρόκλεις ἱπποκέλευθε,
νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς, πρίν γ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
αἱματόεντα χιτῶνα περὶ στήθεσσι δαΐξαι·
ὥς πού σε προσέφη, σοὶ δὲ φρένας ἄφρονι πεῖθε.
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφης, Πατρόκλεις ἱππεῦ·
ἤδη νῦν, Ἕκτορ, μεγάλ' εὔχεο· σοὶ γὰρ ἔδωκε
νίκην Ζεὺς Κρονίδης καὶ Ἀπόλλων, οἵ με δάμασσαν
ῥηϊδίως· αὐτοὶ γὰρ ἀπ' ὤμων τεύχε' ἕλοντο.
τοιοῦτοι δ' εἴπερ μοι ἐείκοσιν ἀντεβόλησαν,
πάντες κ' αὐτόθ' ὄλοντο, ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ δαμέντες.
ἀλλά με Μοῖρ' ὀλοὴ, καὶ Λητοῦς ἔκτανεν υἱὸς,
ἀνδρῶν δ' Εὔφορβος· σὺ δέ με τρίτος ἐξεναρίζεις.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
οὔ θην οὐδ' αὐτὸς δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
ἄγχι παρέστηκε Θάνατος καὶ Μοῖρα κραταιὴ,
χερσὶ δαμέντ' Ἀχιλῆος ἀμύμονος Αἰακίδαο.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε.
ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη Ἀϊδόσδε βεβήκει,
ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην.
τὸν καὶ τεθνειῶτα προσηύδα φαίδιμος Ἕκτωρ·
Πατρόκλεις, τί νύ μοι μαντεύεαι αἰπὺν ὄλεθρον;
τίς δ' οἶδ', εἴ κ' Ἀχιλεὺς, Θέτιδος πάϊς ἠϋκόμοιο,
φθήῃ ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι;
Ὣς ἄρα φωνήσας δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς

830. ἦ που ἔφησθα. *Sane quidem,* quantum intelligere licet, *cogitaveras et animo præsumseras nostram urbem diripere.* — 831. ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας, *erepta libertate.* γυναῖκας ἄξειν, proprium de captivis; gravius ἕλκειν.

836. ἦμαρ ἀναγκαῖον, quod alias ἦμαρ δούλιον, h. δουλοσύνην. — 839. ἰέναι pro πάλιν ἰέναι, ἀνιέναι, ἐπανελθεῖν. — 840, 1. graphice, pro *non nisi Hectore cæso.*

842 — 854. Patroclus, ὀλιγοδρανέων, *animam agens.* — 852. οὐ θὴν οὐδ' αὐτὸς βέῃ *vivis* pro *vives, superstes eris.* a βέομαι, incedo, vitam ago.

εἴρυσε, λὰξ προσβάς· τὸν δ' ὕπτιον ὦσ' ἀπὸ δουρός.
αὐτίκα δὲ ξὺν δουρὶ μετ' Αὐτομέδοντα βεβήκει,
ἀντίθεον θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο·
ἵετο γὰρ βαλέειν· τὸν δ' ἔκφερον ὠκέες ἵπποι
ἄμβροτοι, οὓς Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ ρ'.

ARGUMENTUM.

Hectore Patrocli currum et aurigam Automedontem persequente, Menelaus Patrocli corpus tuetur; 1—8. Euphorbum Panthi f. spoliare corpus audentem hasta percussum prosternit—60. prostratum ne spoliaret, deterret Hector in pugnam rediens cum turba Trojanorum in Menelaum ducta—113. Pugnabat illa in læva aciei parte, 116. nam Patroclus videtur cecidisse in media acie; eodem in cornu inf. 682. Antilochus pugnat. Menelaus advocat Ajacem ad tuendum Patrocli corpus: at illud interea spoliaverat Hector et eorum adventu cum spoliis ad suos redierat.—127. Stant ambo, Ajax et Menelaus, ante corpus nudum.—139. Glaucus Hectorem objurgat, quod et Sarpedonem ab Achivis cædi ac spoliari siverit, et nunc Ajace veniente a Patrocli corpore subducendo recesserit; potiundum esse Patrocli corpore, ut redimantur eo reddito Sarpedonis arma—168. Hector, ceteris pugnare jussis, ipse arma Achillis, quibus spoliato Patrocli corpore potitus erat, induit, quippe et validiora et terrorem injectura Achivis—197. Jupiter ipse instantem ei mortem augeratur 198—209. Redux in pugnam suos hortatur, pollicitus dimidiam partem armorum Patrocli ei, qui corpore potitus fuerit—236. Hectore Trojanos ducente versus se, Ajacis Telamonii monitu Menelaus vociferans advocat Ajacem, Oilei f., Idomeneum, Merionem cum aliis—261. Trojanis tamen ingruentibus corpus Patrocli deserunt Achivi; at Ajax iterum conversus impetum in Trojanos corpus trahentes facit, eosque dissipat—287. Exoritur pugna cruenta circa Patrocli corpus: cæduntur e Trojanos Hippothous—303. ex Achivis Schedius—311. inde Phorcyn Hippothoi corpus tuitus; utrumque spoliant Achivi—318. In eo jam res erat, ut Trojani fugerent, cum ecce Æneas procedit, hortatu Apollinis incitatus, eosque iterum in hostem ducit—343. Pugna-

tur multis cum cædibus—365. Obducitur cælum pulvere sub pugnantium pedibus circa Patrocli corpus orto—377. Thrasymedes interea et Antilochus, Nestoris filii, alia aciei parte præliantur, ignari mortis Patrocli—383. Ita omni parte pugnatur acriter : circa Patrocli tamen corpus acerrime ;—401. Necdum tamen Achilles de Patrocli morte resciverat—411. [Interea pugna nihil remittit, dum mutuo se utrinque incendunt, hortantur—425.] Automedon qui Hectorem insequentem effugerat, equos, Patrocli morte mœrentes, postquam aliquamdiu constiterant, nec ultra citraque procedere voluerant, videns, Jove, equos incitante, iterum in prælium redit,—458. et Alcimedonte currum conscendere jusso, in pugnam prodit ;—483. qua re animadversa Hector ad equos in potestatem redigendos procurrit, adjuncto Ænea et aliis ; contra Automedon Ajaces et Menelaum auxilio vocat ; Aretum hasta trajicit, ipse Hectoris hastam evitat, qui adventantibus Ajacibus, cum Ænea et Chromio, recedit, spoliandumque Aretum relinquit —542. quo facto Achivi vires recipiunt ; Minerva, Phœnicis faciem mentita, animos addente ;—573. at ab Apolline, sub Phænopis Asii forma latente de cæso Trojano Pode monitus, dolore stimulatus Hector, impetum in Achivos facit, et, Jove tonante, fugam iis injicit.—596. Fugiunt vulnerati Peneleos et Leitus, Bœoti, fugit cæso Cœrano Idomeneus et Meriones.—625. Ajax fugam divinitus immissam sentiens, Menelaum jubet circumspicere Antilochum, ut mittatur ad nuntium de Patrocli morte Achilli ferendum ; caligine ex pulveris moti nube dispulsa Menelaus ad Antilochum procedit ; mandatisque ei datis ad Patrocli corpus revertitur—706. Menelao auctore consilium capitur, ut ipse et Meriones corpus absportent, Ajaces autem hostem imminentem avertant—723. Insequuntur eos abeuntes Trojani, ab Ajacibus subinde se convertentibus repressi ; fit tamen fuga fœda Achivorum – f.

ΟΥΔ' ἔλαθ' Ἀτρέος υἱὸν, Ἀρηΐφιλον Μενέλαον,
Πάτροκλος Τρώεσσι δαμεὶς ἐν δηϊοτῆτι·
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ·
ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ βαῖν', ὥς τις περὶ πόρτακι μήτηρ,
πρωτοτόκος, κινυρὴ, οὐ πρὶν εἰδυῖα τόκοιο.
ὣς περὶ Πατρόκλῳ βαῖνε ξανθὸς Μενέλαος.
πρόσθε δέ οἱ δόρυ τ' ἔσχε καὶ ἀσπίδα πάντοσ' εἴσην,
τὸν κτάμεναι μεμαὼς, ὅστις τοῦ γ' ἀντίος ἔλθοι.
οὐδ' ἄρα Πάνθου υἱὸς ἐϋμμελίης ἀμέλησε
Πατρόκλοιο πεσόντες ἀμύμονος· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ

ἔστη, καὶ προσέειπεν Ἀρηΐφιλον Μενέλαον·
Ἀτρείδη Μενέλαε, Διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
χάζεο, λεῖπε δὲ νεκρὸν, ἔα δ' ἔναρα βροτόεντα·
οὐ γάρ τις πρότερος Τρώων κλειτῶν τ' ἐπικούρων
Πάτροκλον βάλε δουρὶ κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.
τῷ με ἔα κλέος ἐσθλὸν ἐνὶ Τρώεσσιν ἀρέσθαι,
μή σε βάλω, ἀπὸ δὲ μελιηδέα θυμὸν ἕλωμαι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ζεῦ πάτερ, οὐ μὲν καλὸν ὑπέρβιον εὐχετάασθαι.
οὔτ' οὖν πορδάλιος τόσσον μένος, οὔτε λέοντος,
οὔτε συὸς κάπρου ὀλοόφρονος, οὗ τε μέγιστος
θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι περὶ σθένεϊ βλεμεαίνει,
ὅσσον Πάνθου υἷες ἐϋμμελίαι φρονέουσιν.
οὐδὲ μὲν οὐδὲ βίη Ὑπερήνορος ἱπποδάμοιο
ἧς ἥβης ἀπόνηθ', ὅτε μ' ὤνατο, καί μ' ὑπέμεινε,
καί μ' ἔφατ' ἐν Δαναοῖσιν ἐλέγχιστον πολεμιστὴν
ἔμμεναι· οὐδέ ἑ φημὶ, πόδεσσί γε οἷσι κιόντα,
εὐφρῆναι ἄλοχόν τε φίλην, κεδνούς τε τοκῆας.
ὣς θὴν καὶ σὸν ἐγὼ λύσω μένος, εἴ κε μεῦ ἄντα
στήῃς. ἀλλά σ' ἔγωγ' ἀναχωρήσαντα κελεύω
ἐς πληθὺν ἰέναι, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
πρίν τι κακὸν παθέειν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Ὣς φάτο, τὸν δ' οὐ πεῖθεν· ἀμειβόμενος δὲ προσηύδα·
νῦν μὲν δὴ, Μενέλαε Διοτρεφὲς, ἦ μάλα τίσεις
γνωτὸν ἐμὸν, τὸν ἔπεφνες· ἐπευχόμενος δ' ἀγορεύεις·
χήρωσας δὲ γυναῖκα μυχῷ θαλάμοιο νέοιο,
ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας.
ἦ κέ σφιν δειλοῖσι γόου κατάπαυμα γενοίμην,
εἴ κεν ἐγὼ κεφαλήν τε τεὴν καὶ τεύχε' ἐνείκας
Πάνθῳ ἐν χείρεσσι βάλω καὶ Φρόντιδι δίῃ·
ἀλλ' οὐ μὰν ἔτι δηρὸν ἀπείρητος πόνος ἔσται,

20. οὐ μένος πορδάλιός ἐστι τόσον, ὅσον (μένος) φρονέουσιν υἷες Π.—22. βλεμεαίνει, βρέμει, σθένει, πέρι, est pro, περισσῶς.

24. οὐδὲ — ἧς ἥβης ἀπόνητο h. e. *præmatura morte obiit.* — 29. οὕτως δὴ, καὶ σὸν μένος λύσω.—27. non salvus et vivus rediit. πόδεσσιν οἷσι κιόντα, scil. cum respectu, quod mortuus prælio exportatus est.

36. θαλάμοιο νέοιο. ex more, quia novis nuptis novæ ædes in συνοικίᾳ exstruebantur.—37. ἀρητὸν γόον *horrendum* luctum, detestabilem, ab ἀρᾶσθαι. — 38. καταπαύοιμι ἂν τὸν γόον αὐτῶν.—41. πόνος, μάχη, ἠδὲ (περὶ) ἀλκῆς ἢ (περὶ) φόβοιο, h. περὶ νίκης ἢ φυγῆς, οὐκ ἔσται. pro ἔστω, δηρὸν ἀπείρητος οὐδέ τ' ἀδήριτος. *non differenda est amplius pugna, qua cernatur, uter vincat an vincatur.* πειρατέος νῦν ὁ πόνος ἐστί. h. e. μαχητέον ἐστί. age ordiamur pugnam.

οὐδέ τ' ἀδήριτος, ἤδ' ἀλκῆς, ἠδὲ φόβοιο.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην·
οὐδ' ἔῤῥηξεν χαλκὸς, ἀνεγνάμφθη δέ οἱ αἰχμὴ
ἀσπίδι ἐν κρατερῇ· ὁ δὲ δεύτερος ὤρνυτο χαλκῷ
'Ατρείδης Μενέλαος, ἐπευξάμενος Διῒ πατρί·
ἂψ δ' ἀναχαζομένοιο κατὰ στομάχοιο θέμεθλα
νύξ', ἐπὶ δ' αὐτὸς ἔρεισε, βαρείῃ χειρὶ πιθήσας·
ἀντικρὺ δ' ἁπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή.
δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
αἵματί οἱ δεύοντο κόμαι, Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι,
πλοχμοί θ', οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο.
οἷον δὲ τρέφει ἔρνος ἀνὴρ ἐριθηλὲς ἐλαίης
χώρῳ ἐν οἰοπόλῳ, ὅθ' ἅλις ἀναβέβρυχεν ὕδωρ,
καλὸν, τηλεθάον, τὸ δέ τε πνοιαὶ δονέουσι
παντοίων ἀνέμων, καί τε βρύει ἄνθεϊ λευκῷ·
ἐλθὼν δ' ἐξαπίνης ἄνεμος, σὺν λαίλαπι πολλῇ,
βόθρου τ' ἐξέστρεψε καὶ ἐξετάνυσσ' ἐπὶ γαίῃ·
τοῖον Πάνθου υἱὸν ἐϋμμελίην 'Εὔφορβον
'Ατρείδης Μενέλαος, ἐπεὶ κτάνε, τεύχε' ἐσύλα.
ὡς δ' ὅτε τίς τε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθὼς,
βοσκομένης ἀγέλης βοῦν ἁρπάσῃ, ἥτις ἀρίστη·
τῆς δ' ἐξ αὐχέν' ἔαξε, λαβὼν κρατεροῖσιν ὀδοῦσι,
πρῶτον, ἔπειτα δέ θ' αἷμα καὶ ἔγκατα πάντα λαφύσσει
δῃῶν. ἀμφὶ δὲ τόν γε κύνες τ' ἄνδρες τε νομῆες
πολλὰ μάλ' ἰΰζουσιν ἀπόπροθεν, οὐδ' ἐθέλουσιν
ἀντίον ἐλθέμεναι· μάλα γὰρ χλωρὸν δέος αἱρεῖ·
ὣς τῶν οὔ τινι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐτόλμα
ἀντίον ἐλθέμεναι Μενελάου κυδαλίμοιο.
ἔνθα κε ῥεῖα φέροι κλυτὰ τεύχεα Πανθοΐδαο
'Ατρείδης, εἰ μή οἱ ἀγάσσατο Φοῖβος 'Απόλλων,
ὅς ῥά οἱ Ἕκτορ' ἐπῶρσε, θοῷ ἀτάλαντον Ἄρηϊ,

47. κατὰ στομάχοιο θέμεθλα ad imum guttur. τὴν φάρυγγα.—48. χειρὶ πιθήσας confisus pro usus manuum robore.

52. πλοχμοί θ' οἳ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ ἐσφήκωντο. συνεσφιγμένοι ἦσαν. Cincinni fasciis auro argentoque ornatis vincti, religati.

54. ὅθι ἅλις ἀναβέβρυχεν ὕδωρ. ἀναβρύχει. cum strepitu ebullit, ἀναβλύζει.

59, 60. Comparatio hæc erat: οἷον, ὡς, ἄνεμος ἐκστρέφει ἔρνος καὶ ἐκτανύει ἐπὶ γαίῃ, τοῖον ἐξετάνυσεν Εὔφορβον Μενέλαος. pro hoc cum adjuncto dictum: τεύχε' ἐσύλα.

65. δῃῶν adjectum, dilaniando.—66. ἰΰζουσι, clamant ἰῦ, ἰῦ.

70. ῥεῖα φέροι pro abstulisset. ἔφερεν ἄν. ἀγάσσατο. invidisset, pro, vetuisset, more Homerico.

ἀνέρι εἰσάμενος Κικόνων ἡγήτορι Μέντῃ·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ, νῦν σὺ μὲν ὧδε θέεις, ἀκίχητα διώκων
ἵππους Αἰακίδαο δαΐφρονος· οἱ δ' ἀλεγεινοὶ
ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, ἠδ' ὀχέεσθαι
ἄλλῳ γ', ἢ 'Αχιλῆϊ, τὸν ἀθανάτη τέκε μήτηρ.
τόφρα δέ τοι Μενέλαος, 'Αρήϊος 'Ατρέος υἱὸς,
Πατρόκλῳ περιβὰς, Τρώων τὸν ἄριστον ἔπεφνε,
Πανθοΐδην Εὔφορβον, ἔπαυσε δὲ θούριδος ἀλκῆς.
Ὣς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη θεὸς ἀμ πόνον ἀνδρῶν·
Ἕκτορα δ' αἰνὸν ἄχος πύκασε φρένας ἀμφὶ μελαίνας·
πάπτηνε δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ στίχας· αὐτίκα δ' ἔγνω
τὸν μὲν ἀπαινύμενον κλυτὰ τεύχεα, τὸν δ' ἐπὶ γαίῃ
κείμενον· ἔῤῥει δ' αἷμα κατ' οὐταμένην ὠτειλήν.
βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
ὀξέα κεκληγὼς, φλογὶ εἴκελος 'Ηφαίστοιο
ἀσβέστῳ. οὐδ' υἱὸν λάθεν 'Ατρέος ὀξὺ βοήσας·
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ, εἰ μέν κε λίπω κάτα τεύχεα καλὰ,
Πάτροκλόν θ', ὃς κεῖται ἐμῆς ἕνεκ' ἐνθάδε τιμῆς,
μή τις μοι Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κεν ἴδηται·
εἰ δέ κεν Ἕκτορι μοῦνος ἐὼν καὶ Τρωσὶ μάχωμαι
αἰδεσθεὶς, μή πως με περιστείωσ' ἕνα πολλοί·
Τρῶας δ' ἐνθάδε πάντας ἄγει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
ὁππότ' ἀνὴρ ἐθέλῃ πρὸς δαίμονα φωτὶ μάχεσθαι,
ὅν κε θεὸς τιμᾷ, τάχα οἱ μέγα πῆμα κυλίσθη·
τῷ μ' οὔ τις Δαναῶν νεμεσήσεται, ὅς κεν ἴδηται
Ἕκτορι χωρήσαντ', ἐπεὶ ἐκ θεόφι πολεμίζει.
εἰ δέ που Αἴαντός γε βοὴν ἀγαθοῖο πυθοίμην,
ἄμφω κ' αὖτις ἰόντες ἐπιμνησαίμεθα χάρμης,

75. ἀκίχητα, ἀκιχήτως. ita ut κιχάνειν τοὺς ἵππους, assequi nequiret.—76. οἱ δ' ἀλεγεινοὶ δαμήμεναι, pro, ἀλεγεινόν ἐστιν, αὐτοὺς δαμῆναι ὑπὸ θνητῶν ἀνδρῶν.—82. ἀμ πόνον ἀνδρῶν. ἀνὰ τὴν μάχην. ἀνὰ τοὺς μαχομένους.—83. ἄχος ἀμφεπύκασε φρένας Ἕκτορος, obduxit, tanquam nubes, oppressit.—86. κατ' οὐταμένην ὠτειλὴν, cominus inflictum vulnus.

91. τεύχεα Euphorbi.—92. ἐμῆς ἕνεκα τιμῆς. mei ulciscendi causa.—94. verendum mihi est, εὐλαβοῦμαι, μή τις.

96. Τρῶας δ' pro γάρ.—97. διελέξατο, διαλογίζεται. Colligit nunc, sibi recedendum esse.—98. πρὸς δαίμονα adverso numine. ἐναντιωθέντος θεοῦ.—99. ὅν κε θεὸς τιμᾷ. ei studet adeoque eum pugna superiorem esse vult. κυλίσθη, κυ-

καὶ πρὸς δαίμονά περ, εἴ πως ἐρυσαίμεθα νεκρὸν
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ. κακῶν δέ κε φέρτατον εἴη.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
τόφρα δ' ἐπὶ Τρώων στίχες ἤλυθον· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
αὐτὰρ ὅγ' ἐξοπίσω ἀνεχάζετο, λεῖπε δὲ νεκρὸν
ἐντροπαλιζόμενος· ὥστε λῖς ἠϋγένειος,
ὅν ῥα κύνες τε καὶ ἄνδρες ἀπὸ σταθμοῖο δίωνται
ἔγχεσι καὶ φωνῇ· τοῦ δ' ἐν φρεσὶν ἄλκιμον ἦτορ
παχνοῦται, ἀέκων δέ τ' ἔβη ἀπὸ μεσσαύλοιο·
ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο κίε ξανθὸς Μενέλαος.
στῆ δὲ μεταστρεφθεὶς, ἐπεὶ ἵκετο ἔθνος ἑταίρων,
παπταίνων Αἴαντα μέγαν, Τελαμώνιον υἱόν·
τὸν δὲ μάλ' αἶψ' ἐνόησε μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης,
θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·
θεσπέσιον γάρ σφι φόβον ἔμβαλε Φοῖβος Ἀπόλλων·
βῆ δὲ θέειν, εἶθαρ δὲ παριστάμενος ἔπος ηὔδα·
Αἶαν, δεῦρο, πέπον, περὶ Πατρόκλοιο θανόντος
σπεύσομεν, αἴ κε νέκυν περ Ἀχιλλῆϊ προφέρωμεν
γυμνόν· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφατ'· Αἴαντι δὲ δαΐφρονι θυμὸν ὄρινε·
βῆ δὲ διὰ προμάχων, ἅμα δὲ ξανθὸς Μενέλαος.
Ἕκτωρ μὲν Πάτροκλον, ἐπεὶ κλυτὰ τεύχε' ἀπηύρα,
ἕλχ', ἵν' ἀπ' ὤμοιϊν κεφαλὴν τάμοι ὀξέϊ χαλκῷ,
τὸν δὲ νέκυν Τρῳῇσιν ἐρυσσάμενος κυσὶ δοίη·
Αἴας δ' ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σάκος, ἠΰτε πύργον.
Ἕκτωρ δ' ἂψ ἐς ὅμιλον ἰὼν ἀνεχάζεθ' ἑταίρων·
ἐς δίφρον δ' ἀνόρουσε· δίδου δ' ὅγε τεύχεα καλὰ
Τρωσὶ φέρειν προτὶ ἄστυ, μέγα κλέος ἔμμεναι αὐτῷ.
Αἴας δ' ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ σάκος εὐρὺ καλύψας,
ἑστήκει, ὥς τίς τε λέων περὶ οἷσι τέκεσσιν·
ᾧ ῥά τε νήπι' ἄγοντι συναντήσωνται ἐν ὕλῃ
ἄνδρες ἐπακτῆρες· ὁ δέ τε σθένεϊ βλεμεαίνει,
πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται, ὄσσε καλύπτων·

λίεται. ἐπέρχεται.—105. κακῶν δέ κε φέρτατον εἴη. εἴη ἂν τοῦτο βέλτιστον ὡς ἐν τοῖς κακοῖς, *in his malis quibus premimur.*

120. περὶ Πατρόκλοιο θανόντος σπεύσομεν. super Patrocli corpore studium adhibebimus. αἴκε ut saltem spoliatum illud reportemus ad Achillem.

127. ἐρυσσάμενος. ubi corpus ad se raptaverit, pertraxerit.—132. ἀμφικαλύψας Μενοιτιάδην σάκει.—133. ὥς τίς τε λέων περὶ οἷσι τέκεσσι. pro περιστῇ. περιβῇ. ducit νήπια sc. τὰ τέκνα, τοὺς σκύμνους. leo h. l. leæna; nam illa σκυμναγωγεῖ.—135. σθένεϊ βλεμεαίνει, ira, animo, *fremit.* — 136. πᾶν δέ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται· proprium leonis, *demissa et corrugata fronte despicere,* supercilio demisso, cumque eo ipsis palpebris, unde tanto major fit vultus torvitas.—139. πένθος ἀέξων pro ἔχων. Lat. *fovens.* retinens.

142. κατὰ μάχης ἐδεύεο sc. ἀλκῆς et simpl. eo sensu δεύεσθαι, ἐπιδεύεσθαι. Omnino, inferiorem esse, cedere.—143. φύξηλιν ἐόντα *pavidum,* qui adeo *fugam* circumspicit, fugere solet. *Immerito tibi adest fama præclara fortitudinis, cum tam ignavus sis, ut retrocesseris* adveniente Menelao et Ajace.—146, 7. μαχησόμενος—εἶσι. ἐλεύσεται. *ad pugnandum procedet.*—147. οὔ τις χάρις ἦεν, ἐστί. quandoquidem apud te nulla gratia initur: beneficium gratus non agnoscis; etsi aliquis continuis cum hoste pugnis atteritur.—155. οἴκαδ' ἴμεν scil. δεῖ. κάλλιόν ἐστι. domum redire præstat; nisi ἴμεν pro εἰσόμεθα. domum redeamus. πεφήσεται ut alias φαίνεται. *instat, adest.* εἰ γὰρ—apodosis est αἶψά κε.—158. πόνον καὶ δῆριν ἔθεντο. ἐποιοῦντο. ποιοῦνται. μάχονται. — 163. ἔντεα λύσειαν, simpl. *reddent.* ἀνταποδώσουσι.—αὐτὸν δὲ Sarpedonis corpus.—164. πέφαται pro

ὣς Αἴας περὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ βεβήκει.
Ἀτρείδης δ' ἑτέρωθεν, Ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
ἑστήκει, μέγα πένθος ἐνὶ στήθεσσιν ἀέξων.
Γλαῦκος δ', Ἱππολόχοιο πάϊς, Λυκίων ἀγὸς ἀνδρῶν,
Ἕκτορ' ὑπόδρα ἰδὼν χαλεπῷ ἠνίπαπε μύθῳ·
Ἕκτορ, εἶδος ἄριστε, μάχης ἄρα πολλὸν ἐδεύεο·
ἦ σ' αὔτως κλέος ἐσθλὸν ἔχει, φύξηλιν ἐόντα.
φράζεο νῦν, ὅππως κε πόλιν καὶ ἄστυ σαώσῃς
οἶος σὺν λαοῖσι, τοὶ Ἰλίῳ ἐγγεγάασιν·
οὐ γάρ τις Λυκίων γε μαχησόμενος Δαναοῖσιν
εἶσι περὶ πτόλιος· ἐπεὶ οὐκ ἄρα τὶς χάρις ἦεν
μάρνασθαι δηΐοισιν ἐπ' ἀνδράσι νωλεμὲς αἰεί.
πῶς κε σὺ χείρονα φῶτα σαώσειας μεθ' ὅμιλον,
σχέτλι'· ἐπεὶ Σαρπηδόν', ἅμα ξεῖνον καὶ ἑταῖρον,
κάλλιπες Ἀργείοισιν ἕλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
ὅς τοι πόλλ' ὄφελος γένετο πτόλεΐ τε καὶ αὐτῷ,
ζωὸς ἐών· νῦν δ' οὔ οἱ ἀλαλκέμεναι κύνας ἔτλης.
τῷ νῦν, εἴ τις ἐμοὶ Λυκίων ἐπιπείσεται ἀνδρῶν,
οἴκαδ' ἴμεν, Τροίῃ δὲ πεφήσεται αἰπὺς ὄλεθρος.
εἰ γὰρ νῦν Τρώεσσι μένος πολυθαρσὲς ἐνείη
ἄτρομον, οἷόν τ' ἄνδρας ἐσέρχεται, οἳ περὶ πάτρης
ἀνδράσι δυσμενέεσσι πόνον καὶ δῆριν ἔθεντο,
αἶψά κε Πάτροκλον ἐρυσαίμεθα Ἴλιον εἴσω·
εἰ δ' οὗτος προτὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
ἔλθοι τεθνειὼς, καί μιν ἐρυσαίμεθα χάρμης,
αἶψά κεν Ἀργεῖοι Σαρπηδόνος ἔντεα καλὰ
λύσειαν, καί κ' αὐτὸν ἀγοίμεθα Ἴλιον εἴσω·
τοίου γὰρ θεράπων πέφατ' ἀνέρος, ὃς μέγ' ἄριστος

Ἀργείων παρὰ νηυσὶ, καὶ ἀγχέμαχοι θεράποντες.
ἀλλὰ σύγ' Αἴαντος μεγαλήτορος οὐκ ἐτάλασσας
στήμεναι ἄντα, κατ' ὄσσε ἰδὼν δηΐων ἐν ἀϋτῇ,
οὐδ' ἰθὺς μαχέσασθαι· ἐπεὶ σέο φέρτερός ἐστι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Γλαῦκε, τίη δὲ σὺ τοῖος ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπες;
ὢ πόποι, ἦτ' ἐφάμην σε περὶ φρένας ἔμμεναι ἄλλων
τῶν, ὅσσοι Λυκίην ἐριβώλακα ναιετάουσι·
νῦν δέ σευ ὠνοσάμην πάγχυ φρένας, οἷον ἔειπες,
ὅς τέ με φῂς Αἴαντα πελώριον οὐχ ὑπομεῖναι.
οὔτοι ἐγὼ ἔῤῥιγα μάχην, οὐδὲ κτύπον ἵππων·
ἀλλ' αἰεί γε Διὸς κρείσσων νόος αἰγιόχοιο·
ὅστε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νίκην
ῥηϊδίως· ὁτὲ δ' αὐτὸς ἐποτρύνει μαχέσασθαι.
ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον·
ἠὲ πανημέριος κακὸς ἔσσομαι, ὡς ἀγορεύεις,
ἤ τινα καὶ Δαναῶν ἀλκῆς, μάλα περ μεμαῶτα,
σχήσω ἀμυνέμεναι περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
Ὣς εἰπὼν, Τρώεσσιν ἐκέκλετο μακρὸν ἀΰσας·
Τρῶες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι ἀγχιμαχηταὶ,
ἀνέρες ἔστε, φίλοι, μνήσασθε δὲ θούριδος ἀλκῆς·
ὄφρ' ἂν ἐγὼ Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἔντεα δύω
καλὰ, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξα κατακτάς.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κορυθαίολος Ἕκτωρ
δηΐου ἐκ πολέμοιο· θέων δ' ἐκίχανεν ἑταίρους
ὦκα μάλ', οὔπω τῆλε, ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπὼν,
οἳ προτὶ ἄστυ φέρον κλυτὰ τεύχεα Πηλείδαο.
στὰς δ' ἀπάνευθε μάχης πολυδακρύτου, ἔντε' ἄμειβεν.
ἤτοι ὁ μὲν τὰ ἃ δῶκε. φέρειν προτὶ Ἴλιον ἱρὴν,
Τρωσὶ φιλοπτολέμοισιν· ὁ δ' ἄμβροτα τεύχεα δῦνε
Πηλείδεω Ἀχιλῆος, ἅ οἱ θεοὶ οὐρανίωνες

ἐστὶ γὰρ ὁ πιφασμένος. ὁ φονευθεὶς Πάτροκλος, familiaris, θεράπων viri inter Achivos eminentissimi, ut pro ejus corpore redimendo nihil recusaturi sint Achivi.—167. κατ' ὄσσε ἰδών. κατιδὼν τὸ ὄσσε αὐτοῦ. adspectum, vultum cum conspexisses.

170. τοῖος ἐών. cum prudens homo sis.—171. περιεῖναι ἄλλων κατὰ τὰς φρένας, φρεσί. τῶν, h. τούτων, οἳ Λ.—κατὰ τοῦτο, τούτου ἕνεκα, ὃ εἶπες.—177. ἀφείλετο. ἀφαιρεῖται. ὁτὲ δε - ἄλλοτε δὲ, modo autem.

180. supple: εἰ, ἠὲ — ἢ — 181. εἰ ἀλκῆς σχήσω τινὰ μέγα περ μεμαῶτα. an aliquem, etsi magno ille cum impetu fertur, prohibiturus sim, ne Patrocli corpus tueatur: scilicet aut terrendo eum, aut vulnerando et occidendo.

189, 190. ὦκα μάλα μετασπὼν, cum

πατρὶ φίλῳ ἔπορον, ὁ δ' ἄρα ᾧ παιδὶ ὄπασσε
γηράς· ἀλλ' οὐχ υἱὸς ἐν ἔντεσι πατρὸς ἐγήρα.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἀπάνευθεν ἴδε νεφεληγερέτα Ζεὺς
τεύχεσι Πηλείδαο κορυσσόμενον θείοιο,
κινήσας ῥα κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ἆ δείλ', οὐδέ τι τοὶ θάνατος καταθύμιός ἐστιν,
ὃς δή τοι σχεδόν ἐστι· σὺ δ' ἄμβροτα τεύχεα δύνεις
ἀνδρὸς ἀριστῆος, τόν τε τρομέουσι καὶ ἄλλοι·
τοῦ δὴ ἑταῖρον ἔπεφνες ἐνηέα τε, κρατερόν τε·
τεύχεα δ' οὐ κατὰ κόσμον ἀπὸ κρατός τε καὶ ὤμων
εἵλευ· ἀτάρ τοι νῦν γε μέγα κράτος ἐγγυαλίξω,
τῶν ποινὴν, ὅ τοι οὔ τι μάχης ἐκ νοστήσαντι
δέξεται Ἀνδρομάχη κλυτὰ τεύχεα Πηλείωνος.
Ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων.
Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροΐ· δῦ δέ μιν Ἄρης
δεινὸς ἐνυάλιος· πλῆσθεν δ' ἄρα οἱ μέλε' ἐντὸς
ἀλκῆς καὶ σθένεος. μετὰ δὲ κλειτοὺς ἐπικούρους
βῆ ῥα μέγα ἰάχων· ἰνδάλλετο δέ σφισι πᾶσι,
τεύχεσι λαμπόμενος, μεγαθύμῳ Πηλείωνι.
ὄτρυνεν δὲ ἕκαστον ἐποιχόμενος ἐπέεσσι,
Μέσθλην τε, Γλαῦκόν τε, Μέδοντά τε, Θερσίλοχόν τε,
Ἀστεροπαῖόν τε, Δεισήνορά θ', Ἱππόθοόν τε,
Φόρκυν τε, Χρομίον τε, καὶ Ἔννομον οἰωνιστήν·
τοὺς ὅγ' ἐποτρύνων, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Κέκλυτε, μυρία φῦλα περικτιόνων ἐπικούρων,
οὐ γὰρ ἐγὼ πληθὺν διζήμενος, οὐδὲ χατίζων,
ἐνθάδ' ἀφ' ὑμετέρων πολίων ἤγειρα ἕκαστον·
ἀλλ' ἵνα μοι Τρώων ἀλόχους καὶ νήπια τέκνα
προφρονέως ῥύοισθε φιλοπτολέμων ὑπ' Ἀχαιῶν.
τὰ φρονέων, δώροισι κατατρύχω καὶ ἐδωδῇ
λαοὺς, ὑμέτερον δὲ ἑκάστου θυμὸν ἀέξω.

celeriter eos insequutus esset.—201. οὐδέ τι τοι. pro οὔ τι. ut nec vero, pro, non. nulla tibi est cogitatio de morte.—205. οὐ κατὰ κόσμον. non ut par erat, fortiori; vel σὺν ὕβρει. ὑπερηφάνως; vel parum prudenter. nam varie exponi potest.—207. τῶν ποινὴν, ὅ. h. e. καθ' ὅ, pro ἀντὶ τούτου, ὅτι. compensationem. faciam ut tu nunc eximiæ virtutis laudem consequaris, ut hoc tibi sit pro compensatione mortis instantis.—210. Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἁρμόσαι nunc vi media, se aptare, aptum esse.—213. ἰνδάλλετο σφίσι Πηλείωνι. visus ipsis est similis esse Achilli.—225. τὰ φρονέων hoc animo, consilio. Pro stipendiis sunt δῶρα, quibus evocantur socii, et commeatum præbent Trojani.

226. θυμὸν ἀέξω, recreo vos. sc. re-

τῷ τις νῦν ἰθὺς τετραμμένος, ἢ ἀπολέσθω,
ἠὲ σαωθήτω· ἡ γὰρ πολέμου ὀαριστύς.
ὃς δέ κε Πάτροκλον, καὶ τεθνειῶτά περ, ἔμπης
Τρῶας ἐς ἱπποδάμους ἐρύσῃ, εἴξῃ δέ οἱ Αἴας,
ἥμισυ τῷ ἐνάρων ἀποδάσσομαι, ἥμισυ δ' αὐτὸς
ἕξω ἐγώ· τὸ δέ οἱ κλέος ἔσσεται, ὅσσον ἐμοί περ.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἰθὺς Δαναῶν βρίσαντες ἔβησαν,
δούρατ' ἀνασχόμενοι· μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμὸς
νεκρὸν ὑπ' Αἴαντος ἐρύειν Τελαμωνιάδαο·
νήπιοι· ἦ τε πολέσσιν ἐπ' αὐτῷ θυμὸν ἀπηύρα.
καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·
Ὦ πέπον, ὦ Μενέλαε Διοτρεφὲς, οὐκέτι νῶϊ
ἔλπομαι αὐτώ περ νοστησέμεν ἐκ πολέμοιο.
οὔ τι τόσον νέκυος πέρι δείδια Πατρόκλοιο,
ὅς κε τάχα Τρώων κορέει κύνας, ἠδ' οἰωνοὺς,
ὅσσον ἐμῇ κεφαλῇ περὶ δείδια, μή τι πάθῃσι,
καὶ σῇ· ἐπεὶ πολέμοιο νέφος περὶ πάντα καλύπτει
Ἕκτωρ· ἡμῖν δ' αὖτ' ἀναφαίνεται αἰπὺς ὄλεθρος.
ἀλλ' ἄγ', ἀριστῆας Δαναῶν κάλει, ἤν τις ἀκούσῃ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον Δαναοῖσι γεγωνώς·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
οἵτε παρ' Ἀτρείδῃς, Ἀγαμέμνονι καὶ Μενελάῳ,
δήμια πίνουσι, καὶ σημαίνουσιν ἕκαστος
λαοῖς, ἐκ δὲ Διὸς τιμὴ καὶ κῦδος ὀπηδεῖ·
ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ διασκοπιᾶσθαι ἕκαστον
ἡγεμόνων· τόσση γὰρ ἔρις πολέμοιο δέδηεν.
ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω, νεμεσιζέσθω δ' ἐνὶ θυμῷ,
Πάτροκλον Τρωῇσι κυσὶ μέλπηθρα γενέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· ὀξὺ δ' ἄκουσεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας·

bus necessariis provisis. ἀέξειν, augere, tum alere, fovere.—227. *Quare unusquisque recta in hostem conversus,* invadens aciem adversam imperterrito animo, *aut pereat, aut salvus discedat,* ἢ ἀπολέσθω ἠὲ σαωθήτω. h. e. *putato sibi aut pereundum, aut sibi non, nisi victori, incolumi abeundum esse.* ἡ γὰρ (τοῦτο γάρ ἐστι) πολέμου ὀαριστύς. *hæc sunt belli commercia, hæc est prælii lex et conditio.* ὀαριστὺς proprie est ὁμιλία, *confabulatio,* negotium quod aliquis cum altero peragit.

233. βρίσαντες ἔβησαν impressione facta urgent.

243. Ἕκτωρ καλύπτει νέφος πολέμοιο περὶ πάντα, obducit Hector nubem pugnæ omnibus, pugnam facit, movet, omni parte.—250. δήμια πίνουσι, τὰ δήμια, δημόσια, χρήματα. pro δημίως, publico sumtu.—254. ἀλλά τις. ἕκαστός τις. ἕκαστος. venito sponte, pro se.—255. κυσὶ μέλπηθρα

πρῶτος δ' ἀντίος ἦλθε θέων ἀνὰ δηϊοτῆτα·
τὸν δὲ μέτ' Ἰδομενεὺς καὶ ὀπάων Ἰδομενῆος
Μηριόνης, ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.
τῶν δ' ἄλλων τίς κεν ᾗσι φρεσὶν οὐνόματ' εἴποι,
ὅσσοι δὴ μετόπισθε μάχην ἤγειραν Ἀχαιῶν.
Τρῶες δὲ προὔτυψαν ἀολλέες· ἦρχε δ' ἄρ' Ἕκτωρ.
Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προχοῇσι διϊπετέος ποταμοῖο
βέβρυχε μέγα κῦμα ποτὶ ῥόον, ἀμφὶ δέ τ' ἄκραι
ἠϊόνες βοόωσιν, ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω·
τόσσῃ ἄρα Τρῶες ἰαχῇ ἴσαν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἔστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ, ἕνα θυμὸν ἔχοντες,
φραχθέντες σάκεσι χαλκήρεσιν· ἀμφὶ δ' ἄρα σφι
λαμπρῇσι κορύθεσσι Κρονίων ἠέρα πολλὴν
χεῦ'· ἐπεὶ οὐδὲ Μενοιτιάδην ἔχθαιρε πάρος γε,
ὄφρα ζωὸς ἐὼν θεράπων ἦν Αἰακίδαο·
μίσησε δ' ἄρα μιν δηΐων κυσὶ κύρμα γενέσθαι
Τρωῇσι· τῷ καί οἱ ἀμυνέμεν ὦρσεν ἑταίρους.
ὦσαν δὲ πρότεροι Τρῶες ἑλίκωπας Ἀχαιούς.
νεκρὸν δὲ προλιπόντες ὑπέτρεσαν. οὐδέ τιν' αὐτῶν
Τρῶες ὑπέρθυμοι ἕλον ἔγχεσιν, ἱέμενοί περ·
ἀλλὰ νέκυν ἐρύοντο. μίνυνθα δὲ καὶ τοῦ Ἀχαιοὶ
μέλλον ἀπέσσεσθαι· μάλα γάρ σφέας ὦκ' ἐλέλιξεν
Αἴας, ὃς περὶ μὲν εἶδος, περὶ δ' ἔργα τέτυκτο
τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα·
ἴθυσεν δὲ διὰ προμάχων, συῒ εἴκελος ἀλκὴν
καπρίῳ, ὅστ' ἐν ὄρεσσι κύνας θαλερούς τ' αἰζηοὺς
ῥηϊδίως ἐκέδασσεν, ἑλιξάμενος, διὰ βήσσας·
ὣς υἱὸς Τελαμῶνος ἀγαυοῦ, φαίδιμος Αἴας,
ῥεῖα μετεισάμενος Τρώων ἐκέδασσε φάλαγγας,
οἳ περὶ Πατρόκλῳ βέβασαν, φρόνεον δὲ μάλιστα

γενέσθαι: *prædam*: sed cum notione dilaniationis.—257. ἀνὰ δηϊοτῆτα per pugnæ certamina seu turmas.—260. ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶν οὐνόματ' εἴποι. *quis dixerit apud se,* quis expalet animo. μετόπισθε erit *post* et *præter* hos duo. μετὰ τούτους.—262. προὔτυψαν invadunt procurrendo.

265. ἐρευγομένης ἁλὸς ἔξω, ἐξ ἁλὸς, ἐξερευγομένης πρὸς τὸν ποταμὸν καὶ τὰς ἠϊόνας, puta fluctibus e mari in littus se evolventibus.—268. ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λαμπρῇσι κορύθεσσι (ταῖς κόρυσιν αὐτῶν) Κρονίων ἠέρα πολλὴν χεῦ'—Caliginem ex pulvere per pugnantes excitato coortam videtur poeta in ostentum vertere quo Jupiter moneat, se nolle Patrocli corpus insepultum abjici.—275. νεκρὸν δὲ, pro γάρ. mutato subjecto nunc sunt οἱ προλιπόντες Achivi.

278. ἐλέλιξε, effecit ut se converterent Achivi.—279. ὃς περιῆν Δαναῶν κατὰ τὸ εἶδος καὶ ἔργα, μάχην.—283. ἐκέδασσεν, pro σκεδάζει, διὰ βήσσας.—285. μετεισάμενος, *irruendo.*

ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύειν, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
ἤτοι τὸν, Λήθοιο Πελασγοῦ φαίδιμος υἱὸς,
Ἱππόθοος ποδὸς εἷλκε κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην,
δησάμενος τελαμῶνι παρὰ σφυρὸν ἀμφὶ τένοντας,
Ἕκτορι καὶ Τρώεσσι χαριζόμενος. τάχα δ' αὐτῷ
ἦλθε κακὸν, τό οἱ οὔ τις ἐρύκακεν ἱεμένων περ.
τὸν δ' υἱὸς Τελαμῶνος, ἐπαΐξας δι' ὁμίλου,
πλῆξ' αὐτοσχεδίην, κυνέης διὰ χαλκοπαρήου·
ἤρικε δ' ἱπποδάσεια κόρυς περὶ δουρὸς ἀκωκῇ,
πληγεῖσ' ἔγχεΐ τε μεγάλῳ καὶ χειρὶ παχείῃ·
ἐγκέφαλος δὲ, παρ' αὐλὸν, ἀνέδραμεν ἐξ ὠτειλῆς,
αἱματόεις, τοῦ δ' αὖθι λύθε μένος· ἐκ δ' ἄρα χειρῶν
Πατρόκλοιο πόδα μεγαλήτορος ἧκε χαμᾶζε
κεῖσθαι· ὁ δ' ἄγχ' αὐτοῖο πέσε πρηνὴς ἐπὶ νεκρῷ,
τῆλ' ἀπὸ Λαρίσσης ἐριβώλακος· οὐδὲ τοκεῦσι
θρέπτρα φίλοις ἀπέδωκε, μινυνθάδιος δέ οἱ αἰὼν
ἔπλεθ', ὑπ' Αἴαντος μεγαθύμου δουρὶ δαμέντι.
Ἕκτωρ δ' αὖτ' Αἴαντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος
τυτθόν· ὁ δὲ Σχεδίον, μεγαθύμου Ἰφίτου υἱὸν,
Φωκήων ὄχ' ἄριστον, ὃς ἐν κλειτῷ Πανοπῆϊ
οἰκία ναιετάασκε, πολέσσ' ἄνδρεσσιν ἀνάσσων·
τὸν βάλ' ὑπὸ κληῗδα μέσην· διὰ δ' ἀμπερὲς ἄκρη
αἰχμὴ χαλκείη παρὰ νείατον ὦμον ἀνέσχε.
δούπησε δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Αἴας δ' αὖ Φόρκυνα δαΐφρονα, Φαίνοπος υἱὸν,
Ἱπποθόῳ περιβάντα, μέσην κατὰ γαστέρα τύψε·
ῥῆξε δὲ θώρηκος γύαλον, διὰ δ' ἔντερα χαλκὸς
ἤφυσ'· ὁ δ' ἐν κονίῃσι πεσὼν ἕλε γαῖαν ἀγοστῷ.
χώρησαν δ' ὑπό τε πρόμαχοι καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
Ἀργεῖοι δὲ μέγα ἴαχον, ἐρύσαντο δὲ νεκροὺς,
Φόρκυν θ', Ἱππόθοόν τε· λύοντο δὲ τεύχε' ἀπ' ὤμων.
Ἔνθα κεν αὖτε Τρῶες Ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσανέβησαν, ἀναλκείῃσι δαμέντες·

293. τὸν δ' manifeste pro γάρ.— 294. (κατ') αὐτοσχεδίην (πληγὴν), cominus.

295. ἤρικε, dissiluit. diffracta est.—297. παρ' αὐλὸν per conum galeæ, cui alias inseritur crista.

309. ὑπὸ κληῗδα, in omoplata, subter jugulo, qua jungitur cervix humero.

314. θώρηκος γύαλον, proprie cavam partem thoracis.

320. ἀναλκείῃσι δαμέντες. δι' ἀναλκείας, ignavia.

Ἀργεῖοι δέ κε κῦδος ἕλον, καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν,
κάρτεϊ καὶ σθένεϊ σφετέρῳ· ἀλλ' αὐτὸς Ἀπόλλων
Αἰνείαν ὤτρυνε, δέμας Περίφαντι ἐοικὼς,
κήρυκ' Ἠπυτίδῃ, ὅς οἱ παρὰ πατρὶ γέροντι
κηρύσσων γήρασκε, φίλα φρεσὶ μήδεα εἰδώς·
τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Αἰνεία, πῶς ἂν καὶ ὑπὲρ θεὸν εἰρύσαισθε
Ἴλιον αἰπεινὴν, ὡς δὴ ἴδον ἀνέρας ἄλλους
κάρτεΐ τε σθένεΐ τε πεποιθότας, ἠνορέῃ τε,
πλήθεΐ τε σφετέρῳ, καὶ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας ;
ὑμῖν δὲ Ζεὺς μὲν πολὺ βούλεται, ἢ Δαναοῖσι,
νίκην· ἀλλ' αὐτοὶ τρεῖτ' ἄσπετον, οὐδὲ μάχεσθε.
Ὣς ἔφατ'· Αἰνείας δ' ἑκατηβόλον Ἀπόλλωνα
ἔγνω ἐσάντα ἰδών· μέγα δ' Ἕκτορα εἶπε βοήσας·
Ἕκτορ τ', ἠδ' ἄλλοι Τρώων ἀγοὶ, ἠδ' ἐπικούρων,
αἰδὼς μὲν νῦν ἥδε γ', Ἀρηϊφίλων ὑπ' Ἀχαιῶν
Ἴλιον εἰσαναβῆναι, ἀναλκείῃσι δαμέντας.
ἀλλ' ἔτι γάρ τις φησὶ θεῶν, ἐμοὶ ἄγχι παραστὰς,
Ζῆν', ὕπατον μήστωρα, μάχης ἐπιτάρροθον εἶναι.
τῷ ῥ' ἰθὺς Δαναῶν ἴομεν, μηδ' οἵ γε ἕκηλοι
Πάτροκλον νηυσὶ πελασαίατο τεθνειῶτα.
Ὣς φάτο· καί ῥα πολὺ προμάχων ἐξάλμενος ἔστη.
οἱ δ' ἐλελίχθησαν, καὶ ἐναντίοι ἔσταν Ἀχαιῶν.
ἔνθ' αὖτ' Αἰνείας Λειώκριτον οὔτασε δουρὶ,
υἱὸν Ἀρίσβαντος, Λυκομήδεος ἐσθλὸν ἑταῖρον.
τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν Ἀρηΐφιλος Λυκομήδης·
στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ,
καὶ βάλεν Ἱππασίδην Ἀπισάονα, ποιμένα λαῶν,
ἧπαρ ὑπὸ πραπίδων, εἶθαρ δ' ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
ὅς ῥ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλακος εἰληλούθει,
καὶ δὲ μετ' Ἀστεροπαῖον ἀριστεύεσκε μάχεσθαι.
τὸν δὲ πεσόντ' ἐλέησεν Ἀρήϊος Ἀστεροπαῖος,
ἴθυσεν δὲ καὶ ὁ πρόφρων Δαναοῖσι μάχεσθαι·
ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχε· σάκεσσι γὰρ ἔρχατο πάντη

321. —καὶ ὑπὲρ Διὸς αἶσαν. præter Jovis voluntatem fatalem.

325. φίλα φρεσὶ μήδεα εἰδὼς, simpl. φίλα φρονέων, φιλόφρων.—327. ὑπὲρ θεὸν deo invito.—330. πλήθεΐ τε σφετέρῳ, simpliciter λαοῖς, copiis suis, quas ducunt. καὶ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας, etsi valde inferiores numero copias haberent. ὑπερδέα, ὑπερβαλλόντως ἐνδεᾶ. valde deficiens aliqua re, nunc, numero.—331. πολὺ (sc. μᾶλλον) βούλεται.

336. αἰδὼς ἥδε γε. αἰσχύνη nostra

ἑσταότες περὶ Πατρόκλῳ, πρὸ δὲ δούρατ' ἔχοντο.
Αἴας γὰρ μάλα πάντας ἐπῴχετο, πολλὰ κελεύων·
οὔτε τιν' ἐξοπίσω νεκροῦ χάζεσθαι ἀνώγει,
οὔτε τινὰ προμάχεσθαι Ἀχαιῶν ἔξοχον ἄλλων,
ἀλλὰ μάλ' ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, σχεδόθεν δὲ μάχεσθαι.
ὣς Αἴας ἐπέτελλε πελώριος. αἵματι δὲ χθὼν
δεύετο πορφυρέῳ. τοὶ δ' ἀγχηστῖνοι ἔπιπτον
νεκροὶ ὁμοῦ Τρώων καὶ ὑπερμενέων ἐπικούρων,
καὶ Δαναῶν· οὐδ' οἱ γὰρ ἀναιμωτί γε μάχοντο·
παυρότεροι δὲ πολὺ φθίνυθον· μέμνηντο γὰρ αἰεὶ
ἀλλήλοις ἀν' ὅμιλον ἀλεξέμεναι πόνον αἰπύν.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρός· οὐδέ κε φαίης
οὔτε ποτ' Ἠέλιον σόον ἔμμεναι, οὔτε Σελήνην·
ἠέρι γὰρ κατέχοντο μάχης ἔπι, ὅσσοι ἄριστοι
ἕστασαν ἀμφὶ Μενοιτιάδῃ κατατεθνειῶτι.
οἱ δ' ἄλλοι Τρῶες καὶ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
εὔκηλοι πολέμιζον ὑπ' αἰθέρι· πέπτατο δ' αὐγὴ
Ἠελίου ὀξεῖα, νέφος δ' οὐ φαίνετο πάσης
γαίης, οὐδ' ὀρέων· μεταπαυόμενοι δὲ μάχοντο,
ἀλλήλων ἀλεείνοντες βέλεα στονόεντα,
πολλὸν ἀφεσταότες· τοὶ δ' ἐν μέσῳ, ἄλγε' ἔπασχον
ἠέρι καὶ πολέμῳ, τείροντο δὲ νηλέϊ χαλκῷ,
ὅσσοι ἄριστοι ἔσαν. Δύο δ' οὔπω φῶτε πεπύσθην,
ἀνέρε κυδαλίμω, Θρασυμήδης, Ἀντίλοχός τε,
Πατρόκλοιο θανόντος ἀμύμονος, ἀλλ' ἔτ' ἔφαντο
ζωὸν ἐνὶ πρώτῳ ὁμάδῳ Τρώεσσι μάχεσθαι.
τὼ δ', ἐπιοσσομένω θάνατον καὶ φύζαν ἑταίρων,
νόσφιν ἐμαρνάσθην, ἐπεὶ ὣς ἐπετέλλετο Νέστωρ,
ὀτρύνων πολεμόνδε μελαινάων ἀπὸ νηῶν.

sermone: esset hoc aliquid pudendum, opprobrium.—354. ἀλλ' οὔπως ἔτι εἶχε, οὐκ ἐδύνατο μάχεσθαι αὐτοῖς. ἐεργμένοι γὰρ ἦσαν σάκεσι, quod sup. 268. φραχθέντες, septi.—357. ἀνώγει. hortatus est, ne quis. ἀνώγει, οὔτε χάζεσθαι.—359. ἀμφ' αὐτῷ sc. τῷ νεκρῷ.—361. ἀγχηστῖνοι, ἐφεξῆς. ἐπάλληλοι.

367. οὔτε ποτ' ἠέλιον σόον ἔμμεναι οὔτε σελήνην. antiquo sermone, de cælo obscurato, ut nullum sidus conspici posset.—368. μάχης ἔπι, κατὰ τῆς μάχης, ἐν μάχῃ.—371. εὔκηλοι πολέμιζον. ἐμάχοντο ἑκήλως, ἡσύχως. πέπτατο αὐγὴ ἠελίου. ἐξήπλωτο. diffusa solis lux.—380. ἐν πρώτῳ ὁμάδῳ, ante ordines inter promachos.— 381. ἐπιοσσομένω θάνατον καὶ φύζαν ἑταίρων. προορώμενοι, reputantes quæ cædes et fuga fieri posset, nisi ipsi fortiter pugnarent; *pugnabant seorsum a ceteris qui circa Patrocli corpus stabant.* ὄσσομαι, ἐπιόσσομαι plerumque ad præsagium refertur.

τοῖς δὲ πανημερίοις ἔριδος μέγα νεῖκος ὀρώρει
ἀργαλέης· καμάτῳ δὲ καὶ ἱδρῷ νωλεμὲς αἰεὶ
γούνατά τε, κνῆμαί τε, πόδες θ' ὑπένερθεν ἑκάστου,
χεῖρές τ', ὀφθαλμοί τε, παλάσσετο μαρναμένοιϊν,
ἀμφ' ἀγαθὸν θεράποντα ποδώκεος Αἰακίδαο.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ταύροιο βοὸς μεγάλοιο βοείην
λαοῖσι δώῃ τανύειν, μεθύουσαν ἀλοιφῇ·
δεξάμενοι δ' ἄρα τοίγε διαστάντες τανύουσι
κυκλόσ', ἄφαρ δέ τε ἰκμὰς ἔβη, δύνει δέ τ' ἀλοιφὴ,
πολλῶν ἑλκόντων, τάνυται δέ τε πᾶσα διὰ πρό·
ὣς οἵγ' ἔνθα καὶ ἔνθα νέκυν ὀλίγῃ ἐνὶ χώρῃ
εἵλκεον ἀμφότεροι· μάλα γάρ σφισιν ἔλπετο θυμὸς,
Τρωσὶν μὲν, ἐρύειν προτὶ Ἴλιον, αὐτὰρ Ἀχαιοῖς,
νῆας ἐπὶ γλαφυράς. περὶ δ' αὐτοῦ μῶλος ὀρώρει
ἄγριος. οὐδέ κ' Ἄρης λαοσσόος, οὐδέ κ' Ἀθήνη
τόν γε ἰδοῦσ' ὀνόσαιτ', οὐδ' εἰ μάλα μιν χόλος ἵκοι.
τοῖον Ζεὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων
ἤματι τῷ ἐτάνυσσε κακὸν πόνον. Οὐ δ' ἄρα πώ τι
ᾔδεε Πάτροκλον τεθνειότα δῖος Ἀχιλλεύς·
πολλὸν γὰρ ἀπάνευθε νεῶν μάρναντο θοάων,
τείχει ὑπὸ Τρώων· τό, μιν οὔποτε ἔλπετο θυμῷ
τεθνάμεν, ἀλλὰ ζωὸν, ἐνιχριμφθέντα πύλῃσιν,
ἂψ ἀπονοστήσειν· ἐπεὶ οὐδὲ τὸ ἔλπετο πάμπαν,
ἐκπέρσειν πτολίεθρον ἄνευ ἕθεν, οὐδὲ σὺν αὐτῷ.
πολλάκι γὰρ τόδε μητρὸς ἐπεύθετο, νόσφιν ἀκούων,
ἥ οἱ ἀπαγγέλλεσκε Διὸς μεγάλοιο νόημα.
δὴ τότε γ' οὔ οἱ ἔειπε κακὸν τόσον, ὅσσον ἐτύχθη,
μήτηρ, ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος.
Οἱ δ' αἰεὶ περὶ νεκρὸν ἀκαχμένα δούρατ' ἔχοντες,
νωλεμὲς ἐγχρίμπτοντο, καὶ ἀλλήλους ἐνάριζον·
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·
Ὦ φίλοι, οὐ μὰν ἧμιν ἐϋκλεὲς ἀπονέεσθαι
νῆας ἔπι γλαφυράς· ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα μέλαινα

384. *at illi per totum diem gravem pugnam sustinebant* ἔριδος μέγα νεῖκος· ὀρώρει pro ἦν ut et alibi.—390. μεθύουσαν ἀλοιφῇ βοείην. ἐλαίῳ διάβροχον.

400. ἐτάνυσσε κακὸν πόνον. pugnam ærumnosam intendit, fecit ut multo acrior et pertinacior fieret, ut ἐντεταμένως pugnaretur.

404. τείχει ὑπὸ Τρώων *versus urbem*, longius a castris: τό μιν οὔποτε. pro δι' ὅ, *quamobrem*.

416. ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα χάνοι. *sed terra potius nos illico hiatu facto excipiat;* terra prius condamur, occultemur; quam re-

πᾶσι χάνοι· τό κεν ἧμιν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἴη·
ἢ τοῦτον Τρώεσσι μεθήσομεν ἱπποδάμοισιν
ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύσαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Ὧδε δέ τις Τρώων μεγαθύμων αὐδήσασκεν·
ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τῷδε δαμῆναι
πάντας ὁμῶς, μήπω τις ἐρωείτω πολέμοιο.
ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, μένος δ' ὄρσασκεν ἑκάστου.
Ὣς οἱ μὲν μάρναντο· σιδήρειος δ' ὀρυμαγδὸς
χάλκεον οὐρανὸν ἷκε δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο.
Ἵπποι δ' Αἰακίδαο, μάχης ἀπάνευθεν ἐόντες,
κλαῖον, ἐπειδὴ πρῶτα πυθέσθην ἡνιόχοιο
ἐν κονίῃσι πεσόντος ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
ἦ μὰν Αὐτομέδων, Διώρεος ἄλκιμος υἱὸς,
πολλὰ μὲν ἂρ μάστιγι θοῇ ἐπεμαίετο θείνων,
πολλὰ δὲ μειλιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἀρειῇ·
τὼ δ' οὔτ' ἂψ ἐπὶ νῆας ἐπὶ πλατὺν Ἑλλήσποντον
ἠθελέτην ἰέναι, οὔτ' ἐς πόλεμον μετ' Ἀχαιούς·
ἀλλ', ὥστε στήλη μένει ἔμπεδον, ἥτ' ἐπὶ τύμβῳ
ἀνέρος ἑστήκει τεθνειότος, ἠὲ γυναικὸς,
ὣς μένον ἀσφαλέως περικαλλέα δίφρον ἔχοντε,
οὔδει ἐνισκίμψαντε καρήατα· δάκρυα δέ σφι
θερμὰ κατὰ βλεφάρων χαμάδις ῥέε μυρομένοιϊν,
ἡνιόχοιο πόθῳ· θαλερὴ δὲ μιαίνετο χαίτη,
ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν ἀμφοτέρωσε.
μυρομένω δ' ἄρα τώ γε ἰδὼν, ἐλέησε Κρονίων,
κινήσας δὲ κάρη, προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
Ἆ δειλὼ, τί σφῶϊ δόμεν Πηλῆϊ ἄνακτι
θνητῷ, ὑμεῖς δ' ἐστὸν ἀγήρω τ', ἀθανάτω τε.
ἦ ἵνα δυστήνοισι μετ' ἀνδράσιν ἄλγε' ἔχητον;
οὐ μὲν γάρ τί που ἐστὶν ὀϊζυρώτερον ἀνδρὸς

linquamus Patrocli corpus Trojanis absportandum. In medio posita sunt τό κεν ἧμιν ἄφαρ πολὺ κέρδιον εἴη. id quod nobis utique optabilius esset, scilicet, quam discedere.

424. σιδήρειος δ' ὀρυμαγδός. cælum *firmum, stabile, æternum*, et *ferreus fragor*, durus ad auditum, adeoque ingens. δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο. *vastum per aerem*: ut mare, ἅλς ἀτρύγετος, vi oppositi, γῆς τρυγηφόρου, frugiferæ.—430. ἐπεμαίετο incessebat equo flagro, proprie ad percutiendum elevato corpore prominebat. μαίεσθαι, μᾶσθαι enim ἐπί τι de motu et impetu seu corporis seu animi, incumbere, immittere.—434. στήλη ἐπὶ τύμβῳ *columna* sepulcralis, cippus, non signum.—439. χαίτη ζεύγλης ἐξεριποῦσα. *excidens jugo.* παρὰ ζυγὸν, scilicet ex more antiquo ὁ ζυγὸς, *jugum*, h. e. lignum transversum.—443. τί σφῶϊ δόμεν. πρὸς τί, διὰ τί. ἔδομεν ὑμᾶς homini mor-

πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνείει τε καὶ ἕρπει.
ἀλλ' οὐ μὰν ὑμῖν γε καὶ ἅρμασι δαιδαλέοισιν
Ἕκτωρ Πριαμίδης ἐποχήσεται· οὐ γὰρ ἐάσω.
ἦ οὐχ ἅλις, ὡς καὶ τεύχε' ἔχει, καὶ ἐπεύχεται αὔτως;
σφῶϊν δ' ἐν γούνεσσι βαλῶ μένος, ἠδ' ἐνὶ θυμῷ,
ὄφρα καὶ Αὐτομέδοντα σαώσετον ἐκ πολέμοιο
νῆας ἐπὶ γλαφυράς· ἔτι γάρ σφισι κῦδος ὀρέξω,
κτείνειν, εἰσόκε νῆας ἐϋσσέλμους ἀφίκωνται,
δύῃ τ' Ἠέλιος, καὶ ἐπὶ κνέφας ἱερὸν ἔλθῃ.
Ὣς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐνέπνευσε μένος ἠΰ.
τὼ δ', ἀπὸ χαιτάων κονίην οὔδασδε βαλόντε,
ῥίμφ' ἔφερον θοὸν ἅρμα μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
τοῖσι δ' ἔπ' Αὐτομέδων μάχετ', ἀχνύμενός περ ἑταίρου,
ἵπποις ἀΐσσων, ὥστ' αἰγυπιὸς μετὰ χῆνας.
ῥέα μὲν γὰρ φεύγεσκεν ὑπ' ἐκ Τρώων ὀρυμαγδοῦ,
ῥεῖα δ' ἐπαΐξασκε πολὺν καθ' ὅμιλον ὀπάζων.
ἀλλ' οὐχ ᾕρει φῶτας, ὅτε σεύαιτο διώκειν·
οὐ γάρ πως ἦν, οἶον ἐόνθ' ἱερῷ ἐνὶ δίφρῳ
ἔγχει ἐφορμᾶσθαι, καὶ ἐπίσχειν ὠκέας ἵππους.
ὀψὲ δὲ δή μιν ἑταῖρος ἀνὴρ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν
Ἀλκιμέδων, υἱὸς Λαέρκεος Αἱμονίδαο·
στῆ δ' ὄπιθε δίφροιο, καὶ Αὐτομέδοντα προσηύδα·
Αὐτόμεδον, τίς τοί νυ θεῶν νηκερδέα βουλὴν
ἐν στήθεσσιν ἔθηκε, καὶ ἐξέλετο φρένας ἐσθλάς;
οἶον πρὸς Τρῶας μάχεαι πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ
μοῦνος· ἀτάρ τοι ἑταῖρος ἀπέκτατο· τεύχεα δ' Ἕκτωρ
αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται Αἰακίδαο.
Τὸν δ' αὖτ' Αὐτομέδων προσέφη, Διώρεος υἱός·
Ἀλκίμεδον, τίς γάρ τοι Ἀχαιῶν ἄλλος ὁμοῖος,
ἵππων ἀθανάτων ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε,
εἰ μὴ Πάτροκλος, θεόφι μήστωρ ἀτάλαντος,
ζωὸς ἐών; νῦν δ' αὖ Θάνατος καὶ Μοῖρα κιχάνει.

tali, cum vos sitis immortales.—453. σφίσι, Trojanis.—455. κνέφας ἱερὸν divina, alma nox.

459. τοῖσι δ' ἔπ', ἐπὶ τούτοις ἵπποις, ἀΐσσων ἐμάχετο, irruebat in hostem. ἀχνύμενός περ, nunc est quippe, quidem. —462. ὀπάζων. διώκων ut versu sequ. redditur. — 465. καὶ ἐπίσχειν ἵππους, h e. ἡνιοχεύειν.—468. νηκερδῆ, ἀνωφελῆ, inutilem, vanam fuisse discursationem equorum Automedontis.— 476. ἐχέμεν δμῆσίν τε μένος τε videtur esse pro δαμᾷν τὸ μένος. aut ἔχειν μένος seorsum pro habere robur ad regendum.—477. θεόφι μήστωρ ἀτάλαντος ad prudentiam referre præstat. — 478. Μοῖρα κιχάνει αὐτὸν, *occupat, tenet.*

ἀλλὰ σὺ μὲν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόεντα
δέξαι, ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ὄφρα μάχωμαι.
Ὣς ἔφατ'· Ἀλκιμέδων δὲ βοῇ θοὸν ἅρμ' ἐπορούσας,
καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·
Αὐτομέδων δ' ἀπόρουσε. νόησε δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ,
αὐτίκα δ' Αἰνείαν προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε χαλκοχιτώνων,
ἵππω τώδ' ἐνόησα ποδώκεος Αἰακίδαο
ἐς πόλεμον προφανέντε σὺν ἡνιόχοισι κακοῖσι·
τῷ κεν ἐελποίμην αἱρησέμεν, εἰ σύ γε θυμῷ
σῷ ἐθέλεις· ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐφορμηθέντε γε νῶϊ
τλαῖεν ἐναντίβιον στάντες μαχέσασθαι Ἄρηϊ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησεν ἐῢς πάϊς Ἀγχίσαο.
τὼ δ' ἰθὺς βήτην, βοέῃς εἰλυμένω ὤμους
αὔῃσι, στερεῇσι· πολὺς δ' ἐπελήλατο χαλκός.
τοῖσι δ' ἅμα Χρομίος τε, καὶ Ἄρητος θεοειδὴς,
ἤϊσαν ἀμφότεροι. μάλα δέ σφισιν ἔλπετο θυμὸς
αὐτώ τε κτενέειν, ἐλάαν τ' ἐριαύχενας ἵππους.
νήπιοι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον ἀναιμωτί γε νέεσθαι
αὖτις ἀπ' Αὐτομέδοντος· ὁ δ', εὐξάμενος Διῒ πατρὶ,
ἀλκῆς καὶ σθένεος πλῆτο φρένας ἀμφὶ μελαίνας·
αὐτίκα δ' Ἀλκιμέδοντα προσηύδα, πιστὸν ἑταῖρον·
Ἀλκίμεδον, μὴ δή μοι ἀπόπροθεν ἰσχέμεν ἵππω,
ἀλλὰ μάλ' ἐμπνείοντε μεταφρένῳ· οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἕκτορα Πριαμίδην μένεος σχήσεσθαι ὀΐω,
πρίν γ' ἐπ' Ἀχιλλῆος καλλίτριχε βήμεναι ἵππω,
νῶϊ κατακτείναντα, φοβῆσαί τε στίχας ἀνδρῶν
Ἀργείων, ἤ κ' αὐτὸς ἐνὶ πρώτοισιν ἁλώῃ.
Ὣς εἰπὼν, Αἴαντε καλέσσατο, καὶ Μενέλαον·
Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε, καὶ Μενέλαε,
ἤτοι μὲν τὸν νεκρὸν ἐπιτράπεθ', οἵ περ ἄριστοι,
ἀμφ' αὐτῷ βεβάμεν, καὶ ἀμύνεσθαι στίχας ἀνδρῶν·
νῶϊν δὲ ζωοῖσιν ἀμύνετε νηλεὲς ἦμαρ.

480. ἐγὼ δ' ἵππων ἀποβήσομαι, ut pedes pugnet.— 481. ἐπορούσας ἅρμα θοὸν βοῇ, ἐν μάχῃ.

485. βουληφόρε de viro principe.— 490. οὐ τλαῖεν ἂν (οἱ ἡνίοχοι) μαχέσασθαι Ἄρηϊ πολέμῳ, στάντες ἐναντίβιον, νῶϊ ἐφορμηθέντε; casus absolute positi, nobis eos invadentibus.— 503. Ἕκτορα μένεος σχήσεσθαι, Hectorem pervicaciter institurum sibi esse ait, *non destiturum, antequam aut curru Achillis potiatur aut occumbat.* proprie: cum *non se ab impetu cohibiturum.* — 509. ἐπιτράπετε οἵπερ (τούτοις οἳ) ἄριστοι (pro τοῖς ἀρίστοις)

τῇδε γὰρ ἔβρισαν πόλεμον κατὰ δακρυόεντα
Ἕκτωρ, Αἰνείας θ', οἳ Τρώων εἰσὶν ἄριστοι·
ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
ἥσω γὰρ καὶ ἐγώ· τὰ δέ κεν Διῒ πάντα μελήσει.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Ἀρήτοιο κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην·
ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἴσατο χαλκός·
νειαίρῃ δ' ἐν γαστρὶ διὰ ζωστῆρος ἔλασσεν.
ὡς δ' ὅταν ὀξὺν ἔχων πέλεκυν αἰζήϊος ἀνὴρ,
κόψας ἐξόπιθε κεράων βοὸς ἀγραύλοιο,
ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν, ὁ δὲ προθορὼν ἐρίπῃσιν·
ὣς ἄρ' ὅγε προθορὼν πέσεν ὕπτιος· ἐν δέ οἱ ἔγχος
νηδυίοισι μάλ' ὀξὺ κραδαινόμενον λύε γυῖα.
Ἕκτωρ δ' Αὐτομέδοντος ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ·
ἀλλ' ὁ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο χάλκεον ἔγχος·
πρόσσω γὰρ κατέκυψε· τὸ δ' ἐξόπιθε δόρυ μακρὸν
οὔδει ἐνισκίμφθη, ἐπὶ δ' οὐρίαχος πελεμίχθη
ἔγχεος· ἐνθάδ' ἔπειτ' ἀφίει μένος ὄβριμος Ἄρης.
καί νύ κε δὴ ξιφέεσσ' αὐτοσχεδὸν ὡρμηθήτην,
εἰ μὴ σφῶ' Αἴαντε διέκριναν μεμαῶτε,
οἵ ῥ' ἦλθον καθ' ὅμιλον, ἑταίρου κικλήσκοντος.
τοὺς δ' ὑποταρβήσαντες ἐχώρησαν πάλιν αὖτις
Ἕκτωρ, Αἰνείας τ', ἠδὲ Χρομίος θεοειδής·
Ἄρητον δὲ κατ' αὖθι λίπον, δεδαϊγμένον ἦτορ,
κείμενον. Αὐτομέδων δὲ, θοῷ ἀτάλαντος Ἄρηϊ,
τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Ἦ δὴ μὰν ὀλίγον γε, Μενοιτιάδαο θανόντος,
κῆρ ἄχεος μεθέηκα, χερείονά περ καταπέφνων.
Ὣς εἰπὼν, ἐς δίφρον ἑλὼν ἔναρα βροτόεντα
θῆκ', ἀνὰ δ' αὐτὸς ἔβαινε, πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
αἱματόεις, ὥς τίς τε λέων κατὰ ταῦρον ἐδηδώς.
Ἂψ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη,
ἀργαλέη, πολύδακρυς. ἔγειρε δὲ νεῖκος Ἀθήνη,
οὐρανόθεν καταβᾶσα· προῆκε γὰρ εὐρυόπα Ζεὺς,
ὀρνύμεναι Δαναούς· δὴ γὰρ νόος ἐτράπετ' αὐτοῦ.

τὸν νεκρὸν, ὥστε αὐτοὺς ἀμφιβῆναι αὐτῷ ad propulsandum hostem.—518. διὰ πρὸ δὲ εἴσατο χαλκὸς, διῆλθε.—520. ὡς δὲ βοῦς προθορὼν ἐρίπῃ, ὣς ἄρ' ὅγε ἔπεσε προθορὼν, etsi ὕπτιος, *cum saltu, subsultim.*

522. ἶνα τάμῃ διὰ πᾶσαν, διατάμῃ τὴν τενοντιαίαν φλέβα, tendinem, νεῦρον.— 527—9. *hasta infixa est solo tanto cum impetu, ut summa pars aliquantum, vibratione se moveret, donec motus hastæ subsisteret.*—531. σφῶε—μεμαῶτε sunt jungenda pro αὐτώ.

ἠΰτε πορφυρέην ἶριν θνητοῖσι τανύσσῃ
Ζεὺς ἐξ οὐρανόθεν, τέρας ἔμμεναι ἢ πολέμοιο,
ἢ καὶ χειμῶνος δυσθαλπέος· ὅς ῥά τε ἔργων
ἀνθρώπους ἀνέπαυσεν ἐπὶ χθονὶ, μῆλα δὲ κήδει·
ὣς ἣ, πορφυρέῃ νεφέλῃ πυκάσασά ἑ αὐτὴν,
δύσετ' Ἀχαιῶν ἔθνος, ἔγειρε δὲ φῶτα ἕκαστον.
πρῶτον δ' Ἀτρέος υἱὸν ἐποτρύνουσα προσηύδα,
ἴφθιμον Μενέλαον, ὁ γάρ ῥά οἱ ἐγγύθεν ἦεν,
εἰσαμένη Φοίνικι δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν·
  Σοὶ μὲν δὴ, Μενέλαε, κατηφείη καὶ ὄνειδος
ἔσσεται, εἴ κ' Ἀχιλῆος ἀγαυοῦ πιστὸν ἑταῖρον
τείχει ὑπὸ Τρώων ταχέες κύνες ἑλκήσωσιν·
ἀλλ' ἔχεο κρατερῶς, ὄτρυνε δὲ λαὸν ἅπαντα.
  Τὴν δ' αὖτε προσέειπε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Φοῖνιξ, ἄττα, γεραιὲ, παλαιγενὲς, εἰ γὰρ Ἀθήνη
δοίη κάρτος ἐμοὶ, βελέων δ' ἀπερύκοι ἐρωήν·
τῷ κεν ἔγωγ' ἐθέλοιμι παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν
Πατρόκλῳ· μάλα γάρ με θανὼν ἐσεμάσσατο θυμόν·
ἀλλ' Ἕκτωρ πυρὸς αἰνὸν ἔχει μένος, οὐδ' ἀπολήγει
χαλκῷ δηϊόων· τῷ γὰρ Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
  Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ὅττι ῥά οἱ πάμπρωτα θεῶν ἠρήσατο πάντων·
ἐν δὲ βίην ὤμοισι καὶ ἐν γούνεσσιν ἔθηκε,
καί οἱ μυίης θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐνῆκεν,
ἥτε, καὶ ἐργομένη μάλα περ χροὸς ἀνδρομέοιο,
ἰσχανάᾳ δακέειν· λαρόν τέ οἱ αἷμ' ἀνθρώπου·
τοίου μιν θάρσευς πλῆσε φρένας ἀμφὶ μελαίνας·
βῆ δ' ἐπὶ Πατρόκλῳ, καὶ ἀκόντισε δουρὶ φαεινῷ.
ἔσκε δ' ἐνὶ Τρώεσσι Ποδῆς, υἱὸς Ἠετίωνος,
ἀφνειός τ', ἀγαθός τε· μάλιστα δέ μιν τίεν Ἕκτωρ
δήμου, ἐπεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής·
τόν ῥα κατὰ ζωστῆρα βάλε ξανθὸς Μενέλαος,

562. βελέων ἐρωὴν, nunc ὁρμήν, impetum. τὰ βέλη βεβλημένα, πετόμενα.

563. τῷ κεν. οὕτως ἄρα.—564. μάλα γάρ με θανὼν ἐσεμάσσατο θυμόν. morte sua *magno mœrore* Patroclus *animum meum affecit*. Videtur accipiendum esse: μᾶσθαι, ὁρμᾷν, est idem quod ἐφάπτεσθαι. ergo ἐσμᾶσθαι, cum vi in animum descendere, ingredi, de dolore alto, qui *repente opprimit animum*. καθικέσθαι τῆς ψυχῆς.—565. *Ad Hector ignea virtute grassatur, furit*.—572. ἰσχανάᾳ, ἀντέχεται, (iterum ψ. 310.) *perseverat mordendo et dulcis ei est sanguis humanus*: pro, dulcedine enim sanguinis allicitur.

577. δήμου. κατὰ τῶν δημοτῶν.

ἀΐξαντα φόβονδε· διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσε.
δούπησεν δὲ πεσών. ἀτὰρ Ἀτρείδης Μενέλαος
νεκρὸν ὑπ' ἐκ Τρώων ἔρυσε μετὰ ἔθνος ἑταίρων.
  Ἕκτορα δ' ἐγγύθεν ἱστάμενος ὤτρυνεν Ἀπόλλων,
Φαίνοπι Ἀσιάδῃ ἐναλίγκιος, ὅς οἱ ἁπάντων
ξείνων φίλτατος ἔσκεν, Ἀβυδόθι οἰκία ναίων·
τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·
  Ἕκτορ, τίς κέ σ' ἔτ' ἄλλος Ἀχαιῶν ταρβήσειεν;
οἷον δὴ Μενέλαον ὑπέτρεσας, ὃς τὸ πάρος περ
μαλθακὸς αἰχμητής· νῦν δ' οἴχεται οἶος ἀείρας
νεκρὸν ὑπ' ἐκ Τρώων· σὸν δ' ἔκτανε πιστὸν ἑταῖρον,
ἐσθλὸν, ἐνὶ προμάχοισι, Ποδῆν, υἱὸν Ἠετίωνος.
  Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
βῆ δὲ διὰ προμάχων κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
  Καὶ τότ' ἄρα Κρονίδης ἕλετ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
μαρμαρέην, Ἴδην δὲ κατὰ νεφέεσσι κάλυψεν·
ἀστράψας δὲ, μάλα μεγάλ' ἔκτυπε, τὴν δ' ἐτίναξε·
νίκην δὲ Τρώεσσι δίδου, ἐφόβησε δ' Ἀχαιούς.
  Πρῶτος Πηνέλεως Βοιώτιος ἦρχε φόβοιο·
βλῆτο γὰρ ὦμον δουρὶ, πρόσω τετραμμένος αἰεὶ,
ἄκρον ἐπιλίγδην· γράψε δέ οἱ ὀστέον ἄχρις
αἰχμὴ Πουλυδάμαντος· ὁ γὰρ ἔβαλε σχεδὸν ἐλθών.
Λήϊτον αὖθ' Ἕκτωρ σχεδὸν οὔτασε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
υἱὸν Ἀλεκτρυόνος μεγαθύμου, παῦσε δὲ χάρμης.
τρέσσε δὲ παπτήνας, ἐπεὶ οὐκέτι ἔλπετο θυμῷ
ἔγχος ἔχων ἐν χειρὶ μαχήσεσθαι Τρώεσσιν.
Ἕκτορα δ' Ἰδομενεὺς μετὰ Λήϊτον ὁρμηθέντα
βεβλήκει θώρηκα κατὰ στῆθος παρὰ μαζόν·
ἐν καυλῷ δ' ἐάγη δολιχὸν δόρυ. τοὶ δ' ἐβόησαν
Τρῶες. ὁ δ' Ἰδομενῆος ἀκόντισε Δευκαλίδαο
δίφρῳ ἐφεσταότος. τοῦ μέν ῥ' ἀπὸ τυτθὸν ἅμαρτεν·
αὐτὰρ ὁ Μηριόναο ὀπάονά θ', ἡνιόχόν τε,
Κοίρανον, ὅς ῥ' ἐκ Λύκτου ἐϋκτιμένης ἕπετ' αὐτῷ·
πεζὸς γὰρ τὰ πρῶτα, λιπὼν νέας ἀμφιελίσσας
ἤλυθε, καί κε Τρωσὶ μέγα κράτος ἐγγυάλιξεν,

599. ἐπιλίγδην *strictim, in cute* h. in carne, satis tamen alte usque ad os.

603. τρέσσε δὲ, Leitus, dextra vulnere percussa.—607. ἐν καυλῷ. fracta est hasta ea parte, qua ferrum hastili junctum erat.

613. *et præbiturus fuisset ille morte sua Trojanis materiem magnæ laudis.*

εἰ μὴ Κοίρανος ὦκα ποδώκεας ἤλασεν ἵππους·
καὶ τῷ μὲν φάος ἦλθεν, ἄμυνε δὲ νηλεὲς ἦμαρ·
αὐτὸς δ' ὤλεσε θυμὸν ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο.
τὸν βάλ' ὑπὸ γναθμοῖο καὶ οὔατος, ἐκ δ' ἄρ' ὀδόντας
ὦσε δόρυ πρυμνὸν, διὰ δὲ γλῶσσαν τάμε μέσσην.
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων, κατὰ δ' ἡνία χεῦεν ἔραζε·
καὶ τάγε Μηριόνης ἔλαβε χείρεσσι φίλῃσι
κύψας ἐκ πεδίοιο. καὶ Ἰδομενῆα προσηύδα·

Μάστιε νῦν, εἵως κε θοὰς ἐπὶ νῆας ἵκηαι·
γιγνώσκεις δὲ καὶ αὐτὸς, ὅτ' οὐκέτι κάρτος Ἀχαιῶν.

Ὣς ἔφατ'· Ἰδομενεὺς δ' ἵμασε καλλίτριχας ἵππους
νῆας ἐπὶ γλαφυράς· δὴ γὰρ δέος ἔμπεσε θυμῷ.

Οὐδ' ἔλαθ' Αἴαντα μεγαλήτορα καὶ Μενέλαον
Ζεὺς, ὅτε δὴ Τρώεσσι δίδου ἑτεραλκέα νίκην·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·

Ὢ πόποι, ἤδη μέν κε καὶ, ὃς μάλα νήπιός ἐστι,
γνοίη, ὅτι Τρώεσσι πατὴρ Ζεὺς αὐτὸς ἀρήγει.
τῶν μὲν γὰρ πάντων βέλε' ἅπτεται, ὅστις ἀφείη,
ἢ κακὸς, ἢ ἀγαθός· Ζεὺς δ' ἔμπης πάντ' ἰθύνει·
ἡμῖν δ' αὔτως πᾶσιν ἐτώσια πίπτει ἔραζε.
ἀλλ' ἄγετ', αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
ἠμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
χάρμα φίλοις ἑτάροισι γενώμεθα νοστήσαντες·
οἵ που δεῦρ' ὁρόωντες ἀκηχέδατ', οὐδ' ἔτι φασὶν
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους
σχήσεσθ', ἀλλ' ἐν νηυσὶ μελαίνῃσι πεσέεσθαι·
εἴη δ', ὅστις ἑταῖρος ἀπαγγείλειε τάχιστα
Πηλείδῃ· ἐπεὶ οὔ μιν ὀΐομαι οὐδὲ πεπύσθαι
λυγρῆς ἀγγελίης, ὅτι οἱ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος.
ἀλλ' οὔ πῃ δύναμαι ἰδέειν τοιοῦτον Ἀχαιῶν·
ἠέρι γὰρ κατέχονται ὁμῶς αὐτοί τε καὶ ἵπποι.

615. *φάος, salutem.* — 617 Debebat sequi: Ἕκτωρ γὰρ τὸν, τοῦτον, ἔβαλε. obliquo ictu a latere stans, Cœrano in curru equos circumagente.

634. Cum *videret* Ajax, *resisti amplius Trojanis non posse*, nec eos in fugam verti, consilium mutat, idque agit, ut corpus Patrocli saltem absportare et se in castra salvos recipere studeant Achivi. — 637. ἀκηχέδαται. ἀκήχηνται, *mærent et solliciti sunt de nostra salute*—φασὶ, *putant, metuunt*, τὸ μένος καὶ χεῖρας Ἕκτορος (h. τὸν Ἕκτορα) οὐ σχήσεσθαι. *non esse Hectorem sibi temperaturum*, pugnandi finem facturum;—ἀλλ' (ἡμᾶς) ἐμπεσεῖσθαι νηυσὶν, *nos ad naves esse fugituros.*

643. ἀλλ' οὔπη — τοιοῦτον. quærit Ajax *idoneum* nuntium.

Ζεῦ πάτερ, ἀλλὰ σὺ ῥῦσαι ὑπ' ἠέρος υἷας Ἀχαιῶν·
ποίησον δ' αἴθρην, δὸς δ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι·
ἐν δὲ φάει καὶ ὄλεσσον, ἐπεί νύ τοι εὔαδεν οὕτως.

Ὣς φάτο· τὸν δὲ πατὴρ ὀλοφύρατο δακρυχέοντα.
αὐτίκα δ' ἠέρα μὲν σκέδασε, καὶ ἀπῶσεν ὀμίχλην·
ἠέλιος δ' ἐπέλαμψε, μάχη δ' ἐπὶ πᾶσα φαάνθη.
καὶ τότ' ἄρ' Αἴας εἶπε βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον·

Σκέπτεο νῦν, Μενέλαε Διοτρεφὲς, αἴκεν ἴδηαι
ζωὸν ἔτ' Ἀντίλοχον, μεγαθύμου Νέστορος υἱόν·
ὄτρυνον δ' Ἀχιλῆϊ δαΐφρονι θᾶσσον ἰόντα
εἰπεῖν, ὅττι ῥά οἱ πολὺ φίλτατος ὤλεθ' ἑταῖρος.

Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
βῆ δ' ἰέναι, ὥς τίς τε λέων ἀπὸ μεσσαύλοιο,
ὅστ', ἐπεὶ ἄρ κε κάμῃσι κύνας τ' ἄνδρας τ' ἐρεθίζων,
οἵτε μιν οὐκ εἰῶσι βοῶν ἐκ πῖαρ ἑλέσθαι,
πάννυχοι ἐγρήσσοντες· ὁ δὲ κρειῶν ἐρατίζων
ἰθύει, ἀλλ' οὔτι πρήσσει· θαμέες γὰρ ἄκοντες
ἀντίοι ἀΐσσουσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
καιόμεναί τε δεταὶ, τάς τε τρεῖ ἐσσύμενός περ·
ἠῶθεν δ' ἀπὸ νόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ·
ὣς ἀπὸ Πατρόκλοιο βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
ἤϊε πόλλ' ἀέκων· πέρι γὰρ δίε, μή μιν Ἀχαιοὶ
ἀργαλέου πρὸ φόβοιο ἕλωρ δηΐοισι λίποιεν·
πολλὰ δὲ Μηριόνῃ τε καὶ Αἰάντεσσ' ἐπέτελλεν·

Αἴαντ', Ἀργείων ἡγήτορε, Μηριόνη τε,
νῦν τις ἐνηείης Πατροκλῆος δειλοῖο
μνησάσθω· πᾶσι γὰρ ἐπίστατο μείλιχος εἶναι
ζωὸς ἐών· νῦν αὖ Θάνατος καὶ Μοῖρα κιχάνει.

Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη ξανθὸς Μενέλαος,
πάντοσε παπταίνων, ὥστ' αἰετὸς, ὅν ῥά τε φασὶν
ὀξύτατον δέρκεσθαι ὑπουρανίων πετεηνῶν,
ὅν τε καὶ ὑψόθ' ἐόντα πόδας ταχὺς οὐκ ἔλαθε πτὼξ,
θάμνῳ ὑπ' ἀμφικόμῳ κατακείμενος· ἀλλά τ' ἐπ' αὐτῷ
ἔσσυτο, καί τέ μιν ὦκα λαβὼν ἐξείλετο θυμόν.

657. ἀπὸ μεσσαύλοιο. *a corte. a villa.* ἐρεθίζων, *tentando*, undique aggressus. πειρώμενος. 664. τετιηότι θυμῷ. λυπηθείς.—667. μὴ προλίποιέν μιν (διὰ) φόβῳ, ἕλωρ δηΐοισι. — 670. ἐνηείης. laudata in Patroclo benevolentia et humanitas erga omnes aliquoties. νῦν τις, ἕκαστος. ut sæpe. — 672. κιχάνει non *consequitur, occupat*, sed, *tenet.*

ὥς τότε σοί, Μενέλαε Διοτρεφὲς, ὄσσε φαεινὼ
πάντοσε δινείσθην, πολέων κατὰ ἔθνος ἑταίρων,
εἴ που Νέστορος υἱὸν ἔτι ζώοντα ἴδοιτο.
τὸν δὲ μάλ' αἶψα νόησε, μάχης ἐπ' ἀριστερὰ πάσης,
θαρσύνονθ' ἑτάρους, καὶ ἐποτρύνοντα μάχεσθαι·
ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ', εἰ δ' ἄγε δεῦρο, Διοτρεφὲς, ὄφρα πύθηαι
λυγρῆς ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
ἤδη μέν σε καὶ αὐτὸν ὀΐομαι εἰσορόωντα
γιγνώσκειν, ὅτι πῆμα θεὸς Δαναοῖσι κυλίνδει,
νίκη δὲ Τρώων· πέφαται δ' ὤριστος Ἀχαιῶν
Πάτροκλος, μεγάλη δὲ ποθὴ Δαναοῖσι τέτυκται.
ἀλλὰ σύ γ' αἶψ' Ἀχιλῆϊ, θέων ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
εἰπεῖν, αἴ κε τάχιστα νέκυν ἐπὶ νῆα σαώσῃ
γυμνόν· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίλοχος δὲ κατέστυγε, μῦθον ἀκούσας·
δὴν δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε· τὼ δέ οἱ ὄσσε
δακρυόφι πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
ἀλλ' οὐδ' ὧς Μενελάου ἐφημοσύνης ἀμέλησε·
βῆ δὲ θέειν, τὰ δὲ τεύχε' ἀμύμονι δῶκεν ἑταίρῳ
Λαοδόκῳ, ὅς οἱ σχεδὸν ἔστρεφε μώνυχας ἵππους.
τὸν μὲν, δακρυχέοντα πόδες φέρον ἐκ πολέμοιο,
Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆϊ κακὸν ἔπος ἀγγελέοντα.
Οὐδ' ἄρα σοὶ, Μενέλαε Διοτρεφὲς, ἤθελε θυμὸς
τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν, ἔνθεν ἀπῆλθεν
Ἀντίλοχος· μεγάλη δὲ ποθὴ Πυλίοισιν ἐτύχθη·
ἀλλ' ὅγε τοῖσιν μὲν Θρασυμήδεα δῖον ἀνῆκεν,
αὐτὸς δ' αὖτ' ἐπὶ Πατρόκλῳ ἥρωϊ βεβήκει.
στῆ δὲ παρ' Αἰάντεσσι θέων, εἶθαρ δὲ προσηύδα·
Κεῖνον μὲν δὴ νηυσὶν ἐπιπροέηκα θοῇσιν,
ἐλθεῖν εἰς Ἀχιλῆα πόδας ταχύν. οὐ δέ μιν οἴω
νῦν ἰέναι, μάλα περ κεχολωμένον Ἕκτορι δίῳ·
οὐ γάρ πως ἂν γυμνὸς ἐὼν Τρώεσσι μάχοιτο.

685. εἰ δὲ βούλει, ἄγε δεῦρο ἐλθὲ, ὄφρα.
692. αἴ κε pro ἵνα.
694—701. κατέστυγε. ἐλυπήθη. στύζειν. στύξαι, στυγεῖν. et tandem στυγέω. omnino de contristatione, ex variis animi affectibus, terrore, φρίσσειν, metu, odio, itaque καταστύζω, κατέστυγε, cohorruit. κατεπλάγη.
709. οὐδέ μιν, Achillem. *nec tamen spero eum esse huc venturum*, cum sit, γυμνὸς vs. 711. sine armis: perpetuo loquendi usu.

ἡμεῖς δ' αὐτοί περ φραζώμεθα μῆτιν ἀρίστην,
ἠμὲν ὅπως τὸν νεκρὸν ἐρύσσομεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Τρώων ἐξ ἐνοπῆς Θάνατον καὶ Κῆρα φύγωμεν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
πάντα κατ' αἶσαν ἔειπες, ἀγακλεὲς ὦ Μενέλαε·
ἀλλὰ σὺ μὲν καὶ Μηριόνης, ὑποδύντε μάλ' ὦκα,
νεκρὸν ἀείραντες φέρετ' ἐκ πόνου· αὐτὰρ ὄπισθε
νῶϊ μαχησόμεθα Τρωσί τε καὶ Ἕκτορι δίῳ,
ἶσον θυμὸν ἔχοντες ὁμώνυμοι, οἳ τὸ πάρος περ
μίμνομεν ὀξὺν Ἄρηα παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα νεκρὸν ἀπὸ χθονὸς ἀγκάζοντο
ὕψι μάλα μεγάλως· ἐπὶ δ' ἴαχε λαὸς ὄπισθε
Τρωϊκὸς, ὡς εἴδοντο νέκυν ἄραντας Ἀχαιούς·
ἴθυσαν δὲ, κύνεσσιν ἐοικότες, οἵτ' ἐπὶ κάπρῳ
βλημένῳ ἀΐξωσι πρὸ κούρων θηρητήρων·
ἕως μὲν γάρ τε θέουσι, διαῤῥαῖσαι μεμαῶτες·
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐν τοῖσιν ἑλίξεται, ἀλκὶ πεποιθὼς,
ἄψ τ' ἀνεχώρησαν, διά τ' ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος·
ὣς Τρῶες, εἵως μὲν ὁμιλαδὸν αἰὲν ἕποντο,
νύσσοντες ξίφεσί τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' Αἴαντε μεταστρεφθέντε κατ' αὐτοὺς
σταίησαν, τῶν δὲ τράπετο χρὼς, οὐδέ τις ἔτλη
πρόσσω ἀΐξας, περὶ νεκροῦ δηριάασθαι.
Ὣς οἵ γε μεμαῶτε νέκυν φέρον ἐκ πολέμοιο
νῆας ἐπὶ γλαφυράς· ἐπὶ δὲ πτόλεμος τέτατό σφιν
ἄγριος, ἠΰτε πῦρ, τό τ' ἐπεσσύμενον πόλιν ἀνδρῶν,
ὄρμενον ἐξαίφνης, φλεγέθει. μινύθουσι δὲ οἶκοι
ἐν σέλαϊ μεγάλῳ· τὸ δ' ἐπιβρέμει ἲς ἀνέμοιο·
ὣς μὲν τοῖς ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν αἰχμητάων
ἀζηχὴς ὀρυμαγδὸς ἐπήϊεν ἐρχομένοισιν.
οἱ δ' ὥσθ' ἡμίονοι, κρατερὸν μένος ἀμφιβαλόντες,
ἕλκωσ' ἐξ ὄρεος κατὰ παιπαλόεσσαν ἀταρπὸν
ἢ δοκὸν, ἠὲ δόρυ μέγα νήϊον· ἐν δέ τε θυμὸς

ἕως μὲν 727 et 730. est pro τέως, *aliquantum. aliquotenus.*—728. *cum aper animosus se converterit in eorum medio.*—733. τῶν δὲ τράπετο χρώς. *expalluerunt.*
737. ἠΰτε πῦρ scil. ἐπιτείνεται, increbescit; crescit.—738. μινύθουσι δὲ οἶκοι. intereunt incendio.—739. τὸ δ' ἐπιβρέμει ἲς ἀνέμοιο. vel transitive, *ventus facit ignem fremere.* vel τὸ δ' ἔπι βρέμει. ut sit ἐπὶ τοῦτο. pro τῷ δ' ἐπιβρέμει.—741. τοῖς ἐπήϊεν, a tergo insectando prosequebatur.
744, 5. ἐν δέ τε θυμὸς τείρεται αὐτοῖς σπεύδουσι.

τείρεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἱδρῷ, σπευδόντεσσιν·
ὣς οἵ γε μεμαῶτε νέκυν φέρον. αὐτὰρ ὄπισθεν
Αἴαντ' ἰσχανέτην, ὥστε πρὼν ἰσχάνει ὕδωρ
ὑλήεις, πεδίοιο διαπρύσιον τετυχηκώς·
ὅστε καὶ ἰφθίμων ποταμῶν ἀλεγεινὰ ῥέεθρα
ἴσχει, ἄφαρ δέ τε πᾶσι ῥόον πεδίονδε τίθησι
πλάζων, οὐδέ τί μιν σθένεϊ ῥηγνῦσι ῥέοντες·
ὣς αἰεὶ Αἴαντε μάχην ἀνέεργον ὀπίσσω
Τρώων· οἱ δ' ἅμ' ἕποντο, δύω δ' ἐν τοῖσι μάλιστα,
Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης, καὶ φαίδιμος Ἕκτωρ.
τῶν δὲ ὥστε ψαρῶν νέφος ἔρχεται, ἠὲ κολοιῶν,
οὖλον κεκλήγοντες, ὅτε προΐδωσιν ἰόντα
κίρκον, ὅ τε σμικρῇσι φόνον φέρει ὀρνίθεσσιν·
ὣς ἄρ' ὑπ' Αἰνείᾳ τε καὶ Ἕκτορι κοῦροι Ἀχαιῶν,
οὖλον κεκλήγοντες ἴσαν, λήθοντο δὲ χάρμης·
πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ πέσον περί τ' ἀμφί τε τάφρον,
φευγόντων Δαναῶν· πολέμου δ' οὐ γίγνετ' ἐρωή.

747. ὄπισθεν Αἴαντ' ἰσχανέτην scil. Τρῶας. quod sequitur demum vs. 752. μάχην ἀνέεργον Τρώων. — 748. πρὼν τετυχηκὼς (a τευχέω, quod factum τυχέω. idem quod τυγχάνω ex τεύχω unde τέτυγμαι, τετύχθαι. ex quo τετύχηκα) (διὰ) πεδίοιο διαπρύσιον. per campum in longum spatium ductus, stans: h. e. extentus, procurrens, crepido, agger.—750. πᾶσι (ῥεέθροις) ῥόον πεδίονδε, εἰς πεδίον, τίθησι, πλάζων sc. αὐτὰ, faciens aquam exspatiari in vicina loca plana.

756. οὖλον κεκλήγοντες, sturni conspecto accipitre, οὖλον, ὀλεθρίως, eoque anxie, tanquam instante sibi exitio: ac si jam morte teneantur; νέφος, sturnorum globatim volantium.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ σ'.

ARGUMENTUM.

Reportatio corporis Patrocli in castra summam prioris partis libri constituit. Interea dum Ajaces repellunt Trojanos ne eos, qui Patrocli corpus portant, retardent, Antilochus ad Achillem

nuntium de Patrocli morte perfert—21. ille ingenti dolore furit —35. audit mater Thetis et accurrit, doloris caussam rogat, ex eo audit—93. dolet et ipsa, quod norat Patroclo cæso ipsi quoque filio mortem instare—96. quo audito mortem saltem amici ulcisci constituit Achilles—126. Docet mater, cum amissis Patroclo spoliato armis, inermis in pugnam prodire nequeat, nova se ei arma allaturam esse a Vulcano fabricanda — 147. Appropinquantibus jam ad castra Achivis instat tamen Hector, ut Patrocli corpore potiatur; donec, Iride monente, Achilli in animum venit, in vallum castrorum prodire et Trojanos vel solo conspectu terrere, ut fugiant. Patrocli corpus in castra ducitur. Ita dies, cujus acta inde a libro XI. (Λ.) narrata erant, occidit—238.

Trojanis, qui ante castra Achivorum constiterant, concione habita, suadet Polydamas, ut in urbem se recipiant, nec Achillem in pugnam postero die proditurum acie in campi planitie instructa excipiant, sed eum a muris pugnando avertant—283. Contra Hector fortunæ diei instandum ratus, altero die castra oppugnare constituit; assentientibus Trojanis—313. At Achilles luctui per noctem indulget, nec se humaturum esse Patroclum denuntiat, nisi Hectoris necem ultus fuerit; decernit simul XII. captivos e Trojanis in ejus funere immolare; interea captivas corpus circumstare lamentantes, nunc autem illud lavare, ungere et linteo obtegere jubet 355. Objurgat Jupiter Junonem propter rerum summam ab ea sic administratam, ut Achilles iterum in pugnam prodeat—368. Thetis interea Vulcanum adit, a Charite, inde ab ipso Vulcano honorifice excepta,—427. quid petitum veniat, exponit.—462. Vulcanus promtam voluntatem ostentans discedit in officinam, et armorum fabricam aggreditur;—477. Inprimis in scuti fabrica et signis in eo expressis exponendis copiosus est poeta usque ad libri extrema: et ab episodio hoc rhapsodiæ hujus laus et nomen (ὁπλοποιΐα a veteribus inscripta fuit) est profectum.

ΩΣ οἱ μὲν μάρναντο δέμας πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἀντίλοχος δ' Ἀχιλῆϊ πόδας ταχὺς ἄγγελος ἦλθε.
τὸν δ' εὗρε προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
τὰ φρονέοντ' ἀνὰ θυμὸν, ἃ δὴ τετελεσμένα ἦεν.
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼ, τί τ' ἄρ' αὖτε καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
νηυσὶν ἔπι κλονέονται ἀτυζόμενοι πεδίοιο;

7. Achivi ἀτυζόμενοι κλονέονται διὰ τοῦ πεδίου, ἐπὶ νηυσίν. Ita veteres: nisi mavis νηυσὶν ἐπικλονέονται. Sentiebat Achilles pugnæ tumultum et spargi

μὴ δή μοι τελέσωσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῷ,
ὥς ποτέ μοι μήτηρ διεπέφραδε, καί μοι ἔειπε,
Μυρμιδόνων τὸν ἄριστον, ἔτι ζώοντος ἐμεῖο,
χερσὶν ὑπὸ Τρώων λείψειν φάος Ἠελίοιο.
ἦ μάλα δὴ τέθνηκε Μενοιτίου ἄλκιμος υἱὸς,
σχέτλιος· ἦτ' ἐκέλευον, ἀπωσάμενον δήϊον πῦρ,
ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν, μηδ' Ἕκτορι ἶφι μάχεσθαι.
Ἕως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθεν ἀγαυοῦ Νέστορος υἱὸς,
δάκρυα θερμὰ χέων, φάτο δ' ἀγγελίην ἀλεγεινήν·
Ὤ μοι, Πηλέος υἱὲ δαΐφρονος, ἦ μάλα λυγρῆς
πεύσεαι ἀγγελίης, ἣ μὴ ὤφελλε γενέσθαι.
κεῖται Πάτροκλος· νέκυος δὲ δὴ ἀμφὶ μάχονται
γυμνοῦ· ἀτὰρ τά γε τεύχε' ἔχει κορυθαίολος Ἕκτωρ.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα·
ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν,
χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ᾔσχυνε πρόσωπον·
νεκταρέῳ δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη·
αὐτὸς δ' ἐν κονίῃσι μέγας μεγαλωστὶ τανυσθεὶς
κεῖτο, φίλῃσι δὲ χερσὶ κόμην ᾔσχυνε δαΐζων.
δμωαὶ δ', ἃς Ἀχιλεὺς ληΐσσατο, Πάτροκλός τε,
θυμὸν ἀκηχέμεναι μεγάλ' ἴαχον, ἐκ δὲ θύραζε
ἔδραμον ἀμφ' Ἀχιλῆα δαΐφρονα· χερσὶ δὲ πᾶσαι
στήθεα πεπλήγοντο, λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης.
Ἀντίλοχος δ' ἑτέρωθεν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων,
χεῖρας ἔχων Ἀχιλῆος· ὁ δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
δείδιε γὰρ μὴ λαιμὸν ἀποτμήξειε σιδήρῳ.
σμερδαλέον δ' ᾤμωξεν· ἄκουσε δὲ πότνια μήτηρ,
ἡμένη ἐν βένθεσσιν ἁλὸς παρὰ πατρὶ γέροντι,
κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα· θεαὶ δέ μιν ἀμφαγέροντο
πᾶσαι, ὅσαι κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηΐδες ἦσαν.

latius per campum et admoveri castris ac navibus. — 8. μὴ δή μοι. avertant dii, ne eventum habeat, quod mihi mater e prædictione aliquando nuntiavit, fore ut me vivente fortissimus Myrmidonum ad Trojam occumbat.

23. κόνιν αἰθαλόεσσαν aut simpliciter pulverem atrum; aut cinere ex foco adstante et fuligine permistum.—29. ἐκ δὲ θύραζε ἔδραμον. ergo in castris quoque captæ mulieres thalamos suos ἐν κλισίαις, ab herili atrio remotos habuere.—31. λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης genua labant: quippe subito exterriturum.—33. ὁ δ' ἔστενε Achilles. δείδιε γὰρ vs. 34. Antilochus. At 35. ᾤμωξεν Achilles.

ἔνθ' ἄρ' ἔην Γλαύκη τε, Θάλειά τε, Κυμοδόκη τε,
Νησαίη, Σπειώ τε, Θόη θ', Ἁλίη τε βοῶπις,
Κυμοθόη τε, καὶ Ἀκταίη, καὶ Λιμνώρεια,
καὶ Μελίτη, καὶ Ἴαιρα, καὶ Ἀμφιθόη, καὶ Ἀγαύη,
Δωτώ τε, Πρωτώ τε, Φέρουσά τε, Δυναμένη τε,
Δεξαμένη τε, καὶ Ἀμφινόμη, καὶ Καλλιάνειρα,
Δωρὶς, καὶ Πανόπη, καὶ ἀγακλειτὴ Γαλάτεια,
Νημέρτης τε, καὶ Ἀψεύδης, καὶ Καλλιάνασσα·
ἔνθα δ' ἔην Κλυμένη, Ἰάνειρά τε, καὶ Ἰάνασσα,
Μαῖρα, καὶ Ὠρείθυια, ἐϋπλόκαμός τ' Ἀμάθεια·
ἄλλαι θ', αἳ κατὰ βένθος ἁλὸς Νηρηΐδες ἦσαν.
τῶν δὲ καὶ ἀργύφεον πλῆτο σπέος· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
στήθεα πεπλήγοντο· Θέτις δ' ἐξῆρχε γόοιο·
Κλῦτε, κασίγνηται Νηρηΐδες, ὄφρ' εὖ πᾶσαι
εἴδετ' ἀκούουσαι, ὅσ' ἐμῷ ἔνι κήδεα θυμῷ.
ὤ μοι ἐγὼ δειλὴ, ὤ μοι δυσαριστοτόκεια,
ἥ τ' ἐπεὶ ἂρ τέκον υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε,
ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος,
τὸν μὲν ἐγὼ θρέψασα, φυτὸν ὣς γουνῷ ἀλωῆς,
νηυσὶν ἐπιπροέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω,
Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
οἴκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήϊον εἴσω.
ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος Ἠελίοιο,
ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
ἀλλ' εἶμ', ὄφρα ἴδοιμι φίλον τέκος, ἠδ' ἐπακούσω,
ὅ ττι μιν ἵκετο πένθος, ἀπὸ πτολέμοιο μένοντα.
Ὣς ἄρα φωνήσασα λίπε σπέος· αἱ δὲ σὺν αὐτῇ
δακρυόεσσαι ἴσαν, περὶ δέ σφισι κῦμα θαλάσσης
ῥήγνυτο· ταὶ δ', ὅτε δὴ Τροίην ἐρίβωλον ἵκοντο,
ἀκτὴν εἰσανέβαινον ἐπισχερὼ, ἔνθα θαμειαὶ
Μυρμιδόνων εἴρυντο νέες ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα.
τῷ δὲ βαρὺ στενάχοντι παρίστατο πότνια μήτηρ,
ὀξὺ δὲ κωκύσασα κάρη λάβε παιδὸς ἑοῖο·
καί ῥ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνον, τί κλαίεις; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος;
ἐξαύδα, μὴ κεῦθε· τὰ μὲν δή τοι τετέλεσται
ἐκ Διὸς, ὡς ἄρα δὴ πρίν γ' εὔχεο, χεῖρας ἀνασχὼν,

50. ἀργύφεον σπέος. candens, ἀργὸν rupibus candentibus, μαρμαρέαις, seu topho, seu alio genere.—71. κάρη λάβε brachio cervicem amplexa.

πάντας ἐπὶ πρύμνησιν ἀλήμεναι υἷας Ἀχαιῶν,
σεῦ ἐπιδευομένους, παθέειν τ' ἀεκήλια ἔργα.
Τὴν δὲ βαρὺ στενάχων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
μῆτερ ἐμή, τὰ μὲν ἄρ μοι Ὀλύμπιος ἐξετέλεσσεν·
ἀλλὰ τί μοι τῶν ἦδος, ἐπεὶ φίλος ὤλεθ' ἑταῖρος,
Πάτροκλος; τὸν ἐγὼ περὶ πάντων τῖον ἑταίρων,
ἶσον ἐμῇ κεφαλῇ, τὸν ἀπώλεσα· τεύχεα δ' Ἕκτωρ
δῃώσας ἀπέδυσε πελώρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
καλά· τὰ μὲν Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν, ἀγλαὰ δῶρα,
ἤματι τῷ, ὅτε σε βροτοῦ ἀνέρος ἔμβαλον εὐνῇ.
αἴθ' ὄφελες σὺ μὲν αὖθι μετ' ἀθανάτῃς ἁλίῃσι
ναίειν, Πηλεὺς δὲ θνητὴν ἀγαγέσθαι ἄκοιτιν.
νῦν δ', ἵνα καὶ σοὶ πένθος ἐνὶ φρεσὶ μυρίον εἴη,
παιδὸς ἀποφθιμένοιο· τὸν οὐχ ὑποδέξεαι αὖτις
οἴκαδε νοστήσαντ'· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ θυμὸς ἀνώγει
ζώειν, οὐδ' ἄνδρεσσι μετέμμεναι, αἴ κε μὴ Ἕκτωρ
πρῶτος ἐμῷ ὑπὸ δουρὶ τυπεὶς ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσῃ,
Πατρόκλοιο δ' ἕλωρα Μενοιτιάδεω ἀποτίσῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θέτις καταδάκρυχέουσα·
ὠκύμορος δή μοι, τέκος, ἔσσεαι, οἷ' ἀγορεύεις·
αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἕκτορα πότμος ἑτοῖμος.
Τὴν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ
κτεινομένῳ ἐπαμῦναι· ὁ μὲν μάλα τηλόθι πάτρης
ἔφθιτ'· ἐμεῖο δὲ δῆσεν ἀρῆς ἀλκτῆρα γενέσθαι.
νῦν δ', ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
οὐδέ τι Πατρόκλῳ γενόμην φάος, οὐδ' ἑτάροισι
τοῖς ἄλλοις, οἳ δὴ πολέες δάμεν Ἕκτορι δίῳ·
ἀλλ' ἧμαι παρὰ νηυσὶν ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης,
τοῖος ἐών, οἷος ουτις Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων

76. πάντας ἐπὶ πρύμνησιν ἀλήμεναι. *fugientes conglomerari*; quod alibi κλονεῖσθαι. ἀλέω cognatum cum εἰλέω vel εἰλύω, involvo.—77. σεῦ ἐπιδευομένους, non modo *indigentes*, ἐπιδεεῖς, verum *desiderantes*, ποθοῦντας quod in votis habuerat.

81. τὸν ἐγὼ—τὸν ἀπώλεσα, pro ὃν—τοῦτον.—90. *quandoquidem tædet me vitæ*; intolerabilis mihi vita est, *nisi Hectorem ultus fuero*; hoc autem quomodo perficeret, non habebat armis cum Patroclo ereptis.—92. πρῶτος, πρότερον, πρὶν, non ante cupiam vivere quam ultus Hectorem fuero.—93. ἕλωρα—ἀποτίσῃ. τὸ ἕλωρον scilicet τίμημα, pœnam pro eo quod corpus Patrocli abjicere ἕλωρ, prædam, alitibus canibusque voluit.

101. νῦν δ', ἐπεὶ οὐ νέομαί γε—deficit apodosis, ut sup. 88. post νῦν δὲ, et ante ἐπεὶ alibi, ut ν. 68. quæ ex mente Achillis est supplenda: At nunc ardenter cupio mori; vita intolerabilis mihi est; quandoquidem.—102. φάος, tutela; ut sæpe, salus.

ἐν πολέμῳ· ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι.
ὡς ἔρις ἔκ τε θεῶν, ἔκ τ' ἀνθρώπων ἀπόλοιτο,
καὶ χόλος, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ χαλεπῆναι,
ὅς τε, πολὺ γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο,
ἀνδρῶν ἐν στήθεσσιν ἀέξεται, ἠΰτε καπνός·
ὡς ἐμὲ νῦν ἐχόλωσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.
ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.
νῦν δ' εἶμ', ὄφρα φίλης κεφαλῆς ὀλετῆρα κιχείω
Ἕκτορα· Κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι, ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη Ἡρακλῆος φύγε Κῆρα,
ὅσπερ φίλτατος ἔσκε Διῒ Κρονίωνι ἄνακτι·
ἀλλά ἑ Μοῖρα δάμασσε καὶ ἀργαλέος χόλος Ἥρης.
ὣς καὶ ἐγών, εἰ δή μοι ὁμοίη μοῖρα τέτυκται,
κείσομ', ἐπεί κε θάνω. νῦν δὲ κλέος ἐσθλὸν ἀροίμην,
καί τινα Τρωϊάδων καὶ Δαρδανίδων βαθυκόλπων,
ἀμφοτέρῃσιν χερσὶ παρειάων ἁπαλάων
δάκρυ' ὀμορξαμένην, ἁδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην·
γνοῖεν δ', ὡς δὴ δηρὸν ἐγὼ πολέμοιο πέπαυμαι.
μηδέ μ' ἔρυκε μάχης, φιλέουσά περ· οὐδέ με πείσεις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον, ἐτήτυμον· οὐ κακόν ἐστι,
τειρομένοις ἑτάροισιν ἀμυνέμεν αἰπὺν ὄλεθρον·
ἀλλά τοι ἔντεα καλὰ μετὰ Τρώεσσιν ἔχονται,
χάλκεα, μαρμαίροντα· τὰ μὲν κορυθαίολος Ἕκτωρ
αὐτὸς ἔχων ὤμοισιν ἀγάλλεται· οὐδέ ἑ φημὶ
δηρὸν ἐπαγλαϊεῖσθαι, ἐπεὶ φόνος ἐγγύθεν αὐτῷ.
ἀλλὰ σὺ μὲν μήπω καταδύσεο μῶλον Ἄρηος,
πρίν γ' ἐμὲ δεῦρ' ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδηαι.
ἠῶθεν γὰρ νεῦμαι, ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι,
τεύχεα καλὰ φέρουσα παρ' Ἡφαίστοιο ἄνακτος.

108. ἐφέηκε, ἀνῆκε. παρώξυνε.—121. κείσομαι, proprie sepultus ero, ἐπεί κε θάνω· quandoquidem moriendum est.—122. βαθυκόλπων de ampla veste omnino.—122-4. καί τινα Τρωϊάδων—ἁδινὸν στοναχῆσαι ἐφείην, pro ἐφήσω. faciam multas Trojanas matronas ejulare, orbas et viduas redditas.

128. ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον, ἐτήτυμον. hoc pro adverbio: ταῦτα ἐτύμως εἶπες. οὐ κακόν ἐστιν ἀμυνέμεν. non improbandum: immo, præclara res est, ulcisci.—130. μετὰ Τρώεσσι. pro ἐν. παρά. vulgare, ὑπὸ Τρώων.—133. ἀγλαϊεῖσθαι ἐπ' αὐτοῖς.—136. νεῦμαι, ἐλεύσομαι. νέομαι pro νεύσομαι.

Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τράπεθ' υἷος ἑοῖο·
καὶ στρεφθεῖσ', ἁλίῃσι κασιγνήτῃσι μετηύδα·
Ὑμεῖς μὲν νῦν δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον,
ὀψόμεναί τε γέρονθ' ἅλιον καὶ δώματα πατρὸς,
καί οἱ πάντ' ἀγορεύσατ'· ἐγὼ δ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον
εἶμι παρ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, αἴ κ' ἐθέλησιν
υἱεῖ ἐμῷ δόμεναι κλυτὰ τεύχεα παμφανόωντα.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ὑπὸ κῦμα θαλάσσης αὐτίκ' ἔδυσαν.
ἡ δ' αὖτ' Οὔλυμπόνδε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα
ἤϊεν, ὄφρα φίλῳ παιδὶ κλυτὰ τεύχε' ἐνείκοι.
Τὴν μὲν ἄρ' Οὔλυμπόνδε πόδες φέρον· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο
φεύγοντες, νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο.
οὐδέ κε Πάτροκλόν περ ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ
ἐκ βελέων ἐρύσαντο νέκυν, θεράποντ' Ἀχιλῆος·
αὖτις γὰρ δὴ τόν γε κίχον λαός τε καὶ ἵπποι,
Ἕκτωρ τε, Πριάμοιο πάϊς, φλογὶ εἴκελος ἀλκήν·
τρὶς μέν μιν μετόπισθε ποδῶν λάβε φαίδιμος Ἕκτωρ,
ἑλκέμεναι μεμαὼς, μέγα δὲ Τρώεσσιν ὁμόκλα·
τρὶς δὲ δύ' Αἴαντες, θοῦριν ἐπιειμένοι ἀλκὴν,
νεκροῦ ἀπεστυφέλιξαν. ὁ δ' ἔμπεδον, ἀλκὶ πεποιθὼς,
ἄλλοτ' ἐπαΐξασκε κατὰ μόθον, ἄλλοτε δ' αὖτε
στάσκε μέγα ἰάχων· ὀπίσω δ' οὐ χάζετο πάμπαν.
ὡς δ' ἀπὸ σώματος οὔ τι λέοντ' αἴθωνα δύνανται
ποιμένες ἄγραυλοι μέγα πεινάοντα δίεσθαι·
ὥς ῥα τὸν οὐκ ἐδύναντο δύω Αἴαντε κορυστὰ,
Ἕκτορα Πριαμίδην, ἀπὸ νεκροῦ δειδίξασθαι.
καί νύ κεν εἴρυσσέν τε καὶ ἄσπετον ἤρατο κῦδος,
εἰ μὴ Πηλείωνι ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
ἄγγελος ἦλθε θέουσ' ἀπ' Ὀλύμπου, θωρήσσεσθαι,
κρύβδα Διὸς, ἄλλων τε θεῶν· πρὸ γὰρ ἧκέ μιν Ἥρη·
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὄρσεο, Πηλείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν·
Πατρόκλῳ ἐπάμυνον, οὗ εἵνεκα φύλοπις αἰνὴ
ἕστηκε πρὸ νεῶν· οἱ δ' ἀλλήλους ὀλέκουσιν,
οἱ μὲν, ἀμυνόμενοι νέκυος πέρι τεθνειῶτος,
οἱ δὲ, ἐρύσσασθαι προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν

167. *ἄγγελος ἦλθε θωρήσσεσθαι*, pro *ἤγγελλε θωρήσσεσθαι*, ut se accingeret ad prodeundum.

Τρῶες ἐπιθύουσι· μάλιστα δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ,
ἑλκέμεναι μέμονε· κεφαλὴν δέ ἑ θυμὸς ἀνώγει
πῆξαι ἀνὰ σκολόπεσσι, ταμόνθ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς.
ἀλλ' ἄνα, μηδ' ἔτι κεῖσο· σέβας δέ σε θυμὸν ἱκέσθω,
Πάτροκλον Τρῳῇσι κυσὶ μέλπηθρα γενέσθαι·
σοὶ λώβη, αἴ κεν τι νέκυς ἠσχυμένος ἔλθῃ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἶρι θεὰ, τίς γάρ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκε;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
Ἥρη με προέηκε, Διὸς κυδρὴ παράκοιτις·
οὐδ' οἶδε Κρονίδης ὑψίζυγος, οὐδέ τις ἄλλος
ἀθανάτων, οἳ Ὄλυμπον ἀγάννιφον ἀμφινέμονται.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
πῶς τ' ἄρ' ἴω μετὰ μῶλον; ἔχουσι δὲ τεύχε' ἐκεῖνοι.
μήτηρ δ' οὔ με φίλη πρίν γ' εἴα θωρήσσεσθαι,
πρίν γ' αὐτὴν ἐλθοῦσαν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδωμαι·
στεῦτο γὰρ Ἡφαίστοιο πάρ' οἰσέμεν ἔντεα καλά.
ἄλλου δ' οὔ τευ οἶδα, τεῦ ἂν κλυτὰ τεύχεα δύω,
εἰ μὴ Αἴαντός γε σάκος Τελαμωνιάδαο.
ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὅγ', ἔλπομ', ἐνὶ πρώτοισιν ὁμιλεῖ,
ἔγχεϊ δηϊόων περὶ Πατρόκλοιο θανόντος.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις·
εὖ νυ καὶ ἡμεῖς ἴδμεν, ὅ τοι κλυτὰ τεύχε' ἔχονται·
ἀλλ' αὔτως ἐπὶ τάφρον ἰὼν, Τρώεσσι φάνηθι,
αἴ κέ σ' ὑποδδείσαντες ἀπόσχωνται πολέμοιο
Τρῶες, ἀναπνεύσωσι δ' Ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν
τειρόμενοι· ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις πολέμοιο.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις·
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς ὦρτο Διῒ φίλος· ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
ὤμοις ἰφθίμοισι βάλ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν·
ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέφος ἔστεφε δῖα θεάων
χρύσεον, ἐκ δ' αὐτοῦ δαῖε φλόγα παμφανόωσαν.
ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν ἐξ ἄστεος αἰθέρ' ἵκηται
τηλόθεν ἐκ νήσου, τὴν δήϊοι ἀμφὶ μάχονται,

175. *ἐπιθύουσι. ἐφορμῶσι.*—178. *σέβας, αἰδὼς, εἰσικέσθω θυμόν σου.* pudori tibi duc, ideoque *prohibe*, ne Patrocli corpus projiciatur, et a canibus distrahatur. *ἔλθῃ* pro *ᾖ*.

191. *στεῦτο γὰρ*, pollicita est, cum asseveratione.—193. *Αἴαντος σάκος* pro *τεύχεα*.—198. *αὔτως* quo habitu es; nullis armis sumtis.—*αἴ κε* ut.—201. *ὀλίγη δέ τ' ἀνάπνευσις* (*ἀπὸ*) *πολέμοιο. τῆς μάχης* (*εἴη ἄν, γίνηται ἄν.*)

οἵτε πανημέριοι στυγερῷ κρίνωνται Ἄρηϊ
ἄστεος ἐκ σφετέρου· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
πυρσοί τε φλεγέθουσιν ἐπήτριμοι, ὑψόσε δ' αὐγὴ
γίγνεται ἀΐσσουσα, περικτιόνεσσιν ἰδέσθαι,
αἴ κεν πως σὺν νηυσὶν Ἄρεως ἀλκτῆρες ἵκωνται·
ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος κεφαλῆς σέλας αἰθέρ' ἵκανε.
στῆ δ', ἐπὶ τάφρον ἰὼν ἀπὸ τείχεος· οὐδ' ἐς Ἀχαιοὺς
μίσγετο· μητρὸς γὰρ πυκινὴν ὠπίζετ' ἐφετμήν.
ἔνθα στὰς ἤϋσ'· ἀπάτερθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
φθέγξατ'· ἀτὰρ Τρώεσσιν ἐν ἄσπετον ὦρσε κυδοιμόν.
ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνὴ, ὅτε τ' ἴαχε σάλπιγξ
ἄστυ περιπλομένων δηΐων ὑπὸ θυμοραϊστέων·
ὣς τότ' ἀριζήλη φωνὴ γένετ' Αἰακίδαο.
οἱ δ' ὡς οὖν ἄϊον ὄπα χάλκεον Αἰακίδαο,
πᾶσιν ὀρίνθη θυμός· ἀτὰρ καλλίτριχες ἵπποι
ἂψ ὄχεα τρόπεον· ὄσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ.
ἡνίοχοι δ' ἔκπληγεν, ἐπεὶ ἴδον ἀκάματον πῦρ
δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς μεγαθύμου Πηλείωνος
δαιόμενον· τὸ δὲ δαῖε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
τρὶς μὲν ὑπὲρ τάφρου μεγάλ' ἴαχε δῖος Ἀχιλλεύς·
τρὶς δὲ κυκήθησαν Τρῶες κλειτοί τ' ἐπίκουροι.
ἔνθα δὲ καὶ τότ' ὄλοντο δυώδεκα φῶτες ἄριστοι
ἀμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσιν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
ἀσπασίως Πάτροκλον ὑπ' ἐκ βελέων ἐρύσαντες,
κάτθεσαν ἐν λεχέεσσι. φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι
μυρόμενοι· μετὰ δέ σφι ποδώκης εἵπετ' Ἀχιλλεὺς,
δάκρυα θερμὰ χέων, ἐπεὶ εἴσιδε πιστὸν ἑταῖρον
κείμενον ἐν φέρτρῳ, δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ·

209. *οἵ τε πανημέριοι* debent intelligi oppidani, qui interdiu pugnant de muris, *ἄστεος ἐκ σφετέρου.*—211. *πυρσοί τε φλεγέθουσιν*, ardent ignes incensi, h. e. oppidani incendunt ignes ex alto. *ἐπήτριμοι*, *ἐφεξῆς*, deinceps plures.—213. *Ἄρεως ἀλκτῆρες* h. l. *βοηθοὶ*, qui hostem obsidentem propulsant, cogunt obsidionem solvere. *Ἄρης* pro bello, pugna, ergo et obsidio.—215. *στῆ, ἰὼν ἐπὶ τάφρον ἀπὸ τείχεος.* de vallo degressus ad fossam, stetit.

219. *ὡς δ' ὅτ' ἀριζήλη φωνὴ* scil. *γίνεται*, exoritur *sonus* tubæ, late auditur clangor. *ὅτε σάλπιγξ ἴαχεν ὑπὸ δηΐων* pro *ὅτε ἐσαλπίζετο ὑπὸ τῶν δηΐων*, cum ab hostibus signum tuba datur.

224. *ὄσσοντο γὰρ ἄλγεα θυμῷ, κακὰ*, præsentiebant cladem nunc futuram *equi*; nam opp. *ἡνίοχοι*.

225. potest jungi *πῦρ, δεινὸν δαιόμενον*, pro *δεινῶς*. *τὸ δὲ δαῖεν Ἀθήνη*, ex nube, fecit ardere flammam, excitavit, dea.

229. *ἐκυκήθησαν*, *ἐταράχθησαν*.

231. *ἀμφὶ σφοῖς ὀχέεσσι καὶ ἔγχεσι.* pro *ἐν*, *διὰ*, suis curribus et hastis impediti et transfixi perierunt in turba tumultuantium.

τόν ῥ' ἤτοι μὲν ἔπεμπε σὺν ἵπποισι καὶ ὄχεσφιν
ἐς πόλεμον, οὐδ' αὖτις ἐδέξατο νοστήσαντα.
Ἠέλιον δ' ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἥρη
πέμψεν ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥοὰς ἀέκοντα νέεσθαι.
Ἠέλιος μὲν ἔδυ, παύσαντο δὲ δῖοι Ἀχαιοὶ
φυλόπιδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο.
Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν, ἀπὸ κρατερῆς ὑσμίνης
χωρήσαντες, ἔλυσαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.
ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντο, πάρος δόρποιο μέδεσθαι·
ὀρθῶν δ' ἑσταότων ἀγορὴ γένετ', οὐδέ τις ἔτλη
ἕζεσθαι. πάντας γὰρ ἔχε τρόμος, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
τοῖσι δὲ Πουλυδάμας πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν
Πανθοΐδης· ὁ γὰρ οἶος ὅρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
Ἕκτορι δ' ἦεν ἑταῖρος, ἰῇ δ' ἐν νυκτὶ γένοντο·
ἀλλ' ὁ μὲν ἂρ μύθοισιν, ὁ δ' ἔγχεϊ πολλὸν ἐνίκα·
ὅς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
Ἀμφὶ μάλα φράζεσθε, φίλοι. κέλομαι γὰρ ἔγωγε
ἄστυδε νῦν ἰέναι, μὴ μίμνειν Ἠῶ δῖαν
ἐν πεδίῳ παρὰ νηυσίν· ἑκὰς δ' ἀπὸ τείχεος εἰμέν.
ὄφρα μὲν οὗτος ἀνὴρ Ἀγαμέμνονι μήνιε δίῳ,
τόφρα δὲ ῥηΐτεροι πολεμίζειν ἦσαν Ἀχαιοί.
χαίρεσκον γὰρ ἔγωγε θοῇς ἐπὶ νηυσὶν ἰαύων,
ἐλπόμενος νῆας αἱρησέμεν ἀμφιελίσσας·
νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα ποδώκεα Πηλείωνα·
οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐκ ἐθελήσει
μίμνειν ἐν πεδίῳ, ὅθι περ Τρῶες καὶ Ἀχαιοὶ
ἐν μέσῳ ἀμφότεροι μένος Ἄρηος δατέονται,
ἀλλὰ περὶ πτόλιός τε μαχήσεται, ἠδὲ γυναικῶν.
ἀλλ' ἴομεν προτὶ ἄστυ, πίθεσθέ μοι, ὧδε γὰρ ἔσται·
νῦν μὲν νὺξ ἀπέπαυσε ποδώκεα Πηλείωνα
ἀμβροσίη· εἰ δ' ἄμμε κιχήσεται ἐνθάδ' ἐόντας
αὔριον ὁρμηθεὶς σὺν τεύχεσιν, εὖ νύ τις αὐτὸν
γνώσεται. ἀσπασίως γὰρ ἀφίξεται Ἴλιον ἱρὴν,

248. *μάχης δ' ἐπέπαυτ'* sermone antiquo, pro, *ἐξεφάνη ὁ πρὶν πεπαυμένος*, vel *ὃς πρὶν ἐπέπαυτο*.

254. *ἀμφιφράζεσθε· περισκέψασθε τῇ διανοίᾳ.* — 264. *μένος Ἄρηος δατέονται.* primo *μένος Ἄρηος* est pro *Ἄρης*, et hic pro *πόλεμος, μάχη*. *δατεῖσθαι μάχην*, partiri pugnam. *ἐν μέσῳ*, *ἐν μεταιχμίῳ*, intervallo inter utramque aciem, quo *πρόμαχοι* procurrunt.

266. *ὧδε γὰρ ἔσται* pro *ἔστω*. ut solent futura pro imperativo adhiberi. sic

ὅς κε φύγῃ· πολλοὺς δὲ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται
Τρώων· αἲ γὰρ δή μοι ἀπ' οὔατος ὧδε γένοιτο.
εἰ δ' ἂν ἐμοῖς ἐπέεσσι πιθώμεθα, κηδόμενοί περ,
νύκτα μὲν εἰν ἀγορῇ σθένος ἕξομεν, ἄστυ δὲ πύργοι,
ὑψηλαί τε πύλαι, σανίδες τ' ἐπὶ τῇς ἀραρυῖαι
μακραὶ, εὔξεστοι, ἐζευγμέναι εἰρύσονται.
πρωῒ δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
στησόμεθ' ἂν πύργους. τῷ δ' ἄλγιον, αἴ κ' ἐθέλῃσιν,
ἐλθὼν ἐκ νηῶν περὶ τείχεος ἄμμι μάχεσθαι.
ἂψ πάλιν εἶσ' ἐπὶ νῆας, ἐπεί κ' ἐριαύχενας ἵππους
παντοίου δρόμου ἄσῃ ὑπὸ πτόλιν ἠλασκάζων.
εἴσω δ' οὔ μιν θυμὸς ἐφορμηθῆναι ἐάσει,
οὐδέ ποτ' ἐκπέρσει· πρίν μιν κύνες ἀργοὶ ἔδονται.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Πουλυδάμα, σὺ μὲν οὐκ ἔτ' ἐμοὶ φίλα ταῦτ' ἀγορεύεις,
ὃς κέλεαι κατὰ ἄστυ ἀλήμεναι αὖτις ἰόντας.
ἦ οὔπω κεκόρησθε ἐελμένοι ἔνδοθι πύργων;
πρὶν μὲν γὰρ Πριάμοιο πόλιν μέροπες ἄνθρωποι
πάντες μυθέσκοντο πολύχρυσον, πολύχαλκον·
νῦν δὲ δὴ ἐξαπόλωλε δόμων κειμήλια καλά·
πολλὰ δὲ δὴ Φρυγίην καὶ Μῃονίην ἐρατεινὴν
κτήματα περνάμεν' ἵκει, ἐπεὶ μέγας ὠδύσατο Ζεύς·
νῦν δ' ὅτε πέρ μοι ἔδωκε Κρόνου πάϊς ἀγκυλομήτεω
κῦδος ἀρέσθ' ἐπὶ νηυσὶ, θαλάσσῃ τ' ἔλσαι Ἀχαιοὺς,
νήπιε, μηκέτι ταῦτα νοήματα φαῖν' ἐνὶ δήμῳ.
οὐ γάρ τις Τρώων ἐπιπείσεται· οὐ γὰρ ἐάσω.
ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω, πειθώμεθα πάντες.
νῦν μὲν δόρπον ἕλεσθε, κατὰ στρατὸν, ἐν τελέεσσι,
καὶ φυλακῆς μνήσασθε, καὶ ἐγρήγορθε ἕκαστος·
Τρώων δ' ὃς κτεάτεσσιν ὑπερφιάλως ἀνιάζει,

faciendum, factu opus est.—272. αἲ γὰρ δή μοι ἀπ' οὔατος ὧδε γένοιτο. ἄποθεν, μακρὰν, ἀπὸ τῆς ἀκοῆς εἴη, ὧδε ταῦτα γεγονέναι. ne unquam hoc auditum ad aures meas accidat.—275. πύλαι σανίδες τε. ut semper apud Homerum, πύλαι est apertura, σανίδες ipsæ fores, ἐζευγμέναι, fores junctæ, valvis obice seu pessulo obductis. — 278. τῷ δ' ἄλγιον scil. ἔσται. — 280. ἂψ πάλιν εἶσι pro εἴσεται. ἵππους παντοίου δρόμου ἄσῃ. ubi discursu vario ac multiplici circa muros incassum equos defatigaverit. ἄδειν. κορέειν satiare etiam de tædio ex labore, fatigare.—282. θυμὸς οὐκ ἐάσει non audebit, non satis animi habebit.

286. κατὰ ἄστυ ἀλήμεναι, ἀλῆναι, ἀλίζεσθαι, includi intra muros.

294. θαλάσσῃ ἔλσαι cingere, includere. ab ἔλω unde εἰλέω. et ἰλλέω.

298. ἐν τελέεσσι, ἐν τάγμασι. in ordinibus stantes.

συλλέξας, λαοῖσι δότω καταδημοβορῆσαι,
τῶν τινα βέλτερόν ἐστιν ἐπαυρέμεν, ἤπερ Ἀχαιούς.
πρωῒ δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες,
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα.
εἰ δ' ἐτεὸν παρὰ ναῦφιν ἀνέστη δῖος Ἀχιλλεὺς,
ἄλγιον, αἴ κ' ἐθέλῃσι, τῷ ἔσσεται· οὔ μιν ἔγωγε
φεύξομαι ἐκ πολέμοιο δυσηχέος, ἀλλὰ μάλ' ἄντην
στήσομαι, ἤ κε φέρῃσι μέγα κράτος, ἤ κε φεροίμην.
ξυνὸς Ἐνυάλιος, καί τε κτανέοντα κατέκτα.
Ὣς Ἕκτωρ ἀγόρευ'· ἐπὶ δὲ Τρῶες κελάδησαν,
νήπιοι· ἐκ γάρ σφεων φρένας εἵλετο Παλλὰς Ἀθήνη·
Ἕκτορι μὲν γὰρ ἐπῄνησαν κακὰ μητιόωντι,
Πουλυδάμαντι δ' ἄρ' οὔ τις, ὃς ἐσθλὴν φράζετο βουλήν.
δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο κατὰ στρατόν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
παννύχιοι Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες.
τοῖσι δὲ Πηλείδης ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου,
πυκνὰ μάλα στενάχων· ὥς τε λῖς ἠϋγένειος,
ᾧ ῥά θ' ὑπὸ σκύμνους ἐλαφηβόλος ἁρπάσῃ ἀνὴρ
ὕλης ἐκ πυκινῆς· ὁ δέ τ' ἄχνυται ὕστερος ἐλθών·
πολλὰ δέ τ' ἄγκε' ἐπῆλθε μετ' ἀνέρος ἴχνι' ἐρευνῶν,
εἴ ποθεν ἐξεύροι· μάλα γὰρ δριμὺς χόλος αἱρεῖ.
ὣς ὁ βαρὺ στενάχων μετεφώνεε Μυρμιδόνεσσιν·
Ὢ πόποι, ἦ ῥ' ἅλιον ἔπος ἔκβαλον ἤματι κείνῳ,
θαρσύνων ἥρωα Μενοίτιον ἐν μεγάροισι·
φῆν δέ οἱ εἰς Ὀπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν,
Ἴλιον ἐκπέρσαντα, λαχόντα τε ληΐδος αἶσαν.
ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἄνδρεσσι νοήματα πάντα τελευτᾷ·
ἄμφω γὰρ πέπρωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεῦσαι
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· ἐπεὶ οὐδ' ἐμὲ νοστήσαντα
δέξεται ἐν μεγάροισι γέρων ἱππηλάτα Πηλεὺς,
οὐδὲ Θέτις μήτηρ, ἀλλ' αὐτοῦ γαῖα καθέξει.

304. νηυσὶν ἔπι, castra iterum aggredi vult Hector. — 308. ἤ κε φέρῃσι μέγα κράτος ἤ κε φεροίμην. sive ille victoriam auferat, sive ego obtinuero.—309. ξυνὸς Ἐνυάλιος. κοινὸς Ἄρης. communis est belli fortuna.

316. ἁδινὸς lamenta continua designat, seu crebra: ut sup. 124.—317. χεῖρας ἀνδροφόνους, suas, ἐπιθέμενος στήθεσσιν ἑταίρου, apprehendendo, nihil amplius. — 318. ὥς τε λῖς ἠϋγένειος. λῖς est leæna.—321. πολλὰ δέ τ' ἄγκεα. multas convalles pererrat μετερευνῶν, ἴχνια ἀνδρὸς, venatoris. —329. γαῖαν ἐρεῦσαι scil. αἵματι. φοινῖξαι.

νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, Πάτροκλε, σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν,
οὔ σε πρὶν κτεριῶ, πρίν γ' Ἕκτορος ἐνθάδ' ἐνεῖκαι
τεύχεα καὶ κεφαλὴν μεγαθύμου σεῖο φονῆος·
δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσω
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.
τόφρα δέ μοι παρὰ νηυσὶ κορωνίσι κείσεαι αὔτως·
ἀμφὶ δέ σε Τρωαὶ καὶ Δαρδανίδες βαθύκολποι
κλαύσονται, νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσαι,
τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα βίηφί τε δουρί τε μακρῷ,
πιείρας πέρθοντε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων.
Ὣς εἰπὼν, ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα τάχιστα
Πάτροκλον λούσειαν ἄπο βρότον αἱματόεντα.
οἱ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ,
ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἑλόντες·
γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ ἤνοπι χαλκῷ,
καὶ τότε δὴ λοῦσάν τε, καὶ ἤλειψαν λίπ' ἐλαίῳ·
ἐν δ' ὠτειλὰς πλῆσαν ἀλείφατος ἐννεώροιο·
ἐν λεχέεσσι δὲ θέντες, ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν
ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς· καθύπερθε δὲ, φάρεϊ λευκῷ.
παννύχιοι μὲν ἔπειτα πόδας ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα
Μυρμιδόνες Πάτροκλον ἀνεστενάχοντο γοῶντες.
Ζεὺς δ' Ἥρην προσέειπε κασιγνήτην, ἄλοχόν τε·
ἔπρηξας καὶ ἔπειτα, βοῶπις πότνια Ἥρη,
ἀνστήσασ' Ἀχιλῆα πόδας ταχύν· ἦ ῥά νυ σεῖο
ἐξ αὐτῆς ἐγένοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·

333. σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν, εἴσομαι.
337. σέθεν κταμένοιο χολωθείς. h. e. ad explendam iram et vindictam.
338. κείσεαι αὔτως. sic ut es. — 341. τὰς αὐτοὶ καμόμεσθα, paravimus multis ærumnis toleratis. κάμνειν. καμέσθαι. σὺν καμάτῳ ἐργάζεσθαι, nunc κτᾶσθαι.
342. πέρθοντε πόλεις circumferendis armis per oppida opulenta Ilio vicina.
347. ὑπ' αὐτοῦ δὲ ἴδαιον, pro hoc dicit, δαῖον ἑλόντες, εἶλον καὶ ἴδαιον, antiqua copia. ligna incenderunt.—348. γάστρην, τὸ κοῖλον, πῦρ ἄμφεπε.
351. vulnera repleverunt ἀλείφατος ἐννεώροιο. ἐννέα ἐτῶν. h. unguento, quod domo secum attulerant ante novem annos.—352. ἑανῷ λιτὶ tenui peplo linteo.
357. ἔπειτα καὶ (εἶτα) ἔπρηξας τὸ ἀναστῆσαι τὸν Ἀχιλλέα, ὥστε τὸν Ἀχιλλέα ἀναστῆναι. Ita tandem effecisti hoc, ut Achilles, missa pervicacia in absistendo ab armis, excitatus iterum ad res agendas se accingat.—358. ἦ ῥά νυ σεῖο ἐξ αὐτῆς ἐγένοντο. sarcastice. sane ex te ipsa geniti videntur esse Achivi; pro vulgari, diligere te necesse est Achivos tanquam liberos ex te prognatos.

αἰνότατε Κρονίδη, ποῖον τὸν μῦθον ἔειπες;
καὶ μὲν δή πού τις μέλλει βροτὸς ἀνδρὶ τελέσσαι,
ὅσπερ θνητός τ' ἐστὶ, καὶ οὐ τόσα μήδεα οἶδε·
πῶς δὴ ἔγωγ', ἥ φημὶ θεάων ἔμμεν' ἀρίστη,
ἀμφότερον, γενεῇ τε, καὶ οὕνεκα σὴ παράκοιτις
κέκλημαι, σὺ δὲ πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν ἀνάσσεις,
οὐκ ὄφελον Τρώεσσι κοτεσσαμένη κακὰ ῥάψαι;
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἡφαίστου δ' ἵκανε δόμον Θέτις ἀργυρόπεζα
ἄφθιτον, ἀστερόεντα, μεταπρεπέ' ἀθανάτοισι,
χάλκεον, ὅν ῥ' αὐτὸς ποιήσατο Κυλλοποδίων.
τὸν δ' εὗρ' ἱδρώοντα, ἑλισσόμενον περὶ φύσας,
σπεύδοντα· τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν,
ἑστάμεναι περὶ τοῖχον ἐϋσταθέος μεγάροιο·
χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκεν,
ὄφρα οἱ αὐτόματοι θεῖον δυσαίατ' ἀγῶνα,
ἠδ' αὖτις πρὸς δῶμα νεοίατο, θαῦμα ἰδέσθαι.
οἱ δ' ἤτοι τόσσον μὲν ἔχον τέλος, οὔατα δ' οὔπω
δαιδάλεα προσέκειτο, τά ῥ' ἤρτυε, κόπτε δὲ δεσμούς.
ὄφρ' ὅγε ταῦτα πονεῖτο ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα.
τὴν δὲ ἴδε προμολοῦσα Χάρις λιπαροκρήδεμνος
καλὴ, τὴν ὤπυιε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τίπτε, Θέτις τανύπεπλε, ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ,
αἰδοίη τε φίλη τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις·
ἀλλ' ἕπεο προτέρω, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πρόσω ἄγε δῖα θεάων·
τὴν μὲν ἔπειτα καθεῖσεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
καλοῦ, δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρῆνυς ποσὶν ἦε·

362. τελέσσαι scilicet tale quid, ut ultionem in eos paret, quos odit.
363. οὐ τόσα μήδεα οἶδε scil. ut ego quæ dea sum.
369. δόμον ἄφθιτον. — quem mox χάλκεον appellat; omnino de eo, quod solidum et durabile est.—μεταπρεπέα ἀθανάτοις. ἐκπρεπῆ ἐν ἀ.—372. ἑλισσόμενον περὶ φύσας simpl. *versantem in opere fabrili*; ideoque circa folles: quos, cum ars rudis nondum meliora excogitasset, manu tractabat faber ad flammam accendendam.—373. ἐείκοσι πάντας *pleno numero*.—375. ὑπέθηκε δέ σφιν (pro οἷς ὑπέθηκε) ἑκάστῳ, πυθμένι, (ἐν π.) κύκλα h. e. τροχούς.
378. τόσσον — οὔατα δὲ, h. e. (ἐπὶ) τόσον, (ἐφ') ὅσον τὰ οὔατα μὴ προσέκειτο, hoc antiquo more extulit per δὲ, οὔατα δ' οὔπω προσέκειτο.—389. ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου sellas putabis fuisse aureas.

κέκλετο δ' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην, εἶπέ τε μῦθον·
Ἥφαιστε, πρόμολ' ὧδε, Θέτις νύ τι σεῖο χατίζει.
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Ἦ ῥά νύ μοι δεινή τε καὶ αἰδοίη θεὸς ἔνδον,
ἥ μ' ἐσάωσ', ὅτε μ' ἄλγος ἀφίκετο τῆλε πεσόντα
μητρὸς ἐμῆς ἰότητι κυνώπιδος, ἥ μ' ἐθέλησε
κρύψαι χωλὸν ἐόντα· τότ' ἂν πάθον ἄλγεα θυμῷ,
εἰ μή μ' Εὐρυνόμη τε, Θέτις θ' ὑπεδέξατο κόλπῳ,
Εὐρυνόμη θυγάτηρ ἀψοῤῥόου Ὠκεανοῖο.
τῇσι πάρ' εἰνάετες χάλκευον δαίδαλα πολλὰ,
πόρπας τε, γναμπτάς θ' ἕλικας, κάλυκάς τε, καὶ ὅρμους,
ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ· περὶ δὲ ῥόος Ὠκεανοῖο
ἀφρῷ μορμύρων ῥέεν ἄσπετος· οὐδέ τις ἄλλος
ᾔδεεν οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
ἀλλὰ Θέτις τε, καὶ Εὐρυνόμη ἴσαν, αἵ μ' ἐσάωσαν.
ἣ νῦν ἡμέτερον δόμον ἵκει· τῷ με μάλα χρεὼ
πάντα Θέτι καλλιπλοκάμῳ ζωάγρια τίνειν.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν οἱ παράθες ξεινήϊα καλὰ,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ φύσας ἀποθείομαι ὅπλα τε πάντα.
Ἦ, καὶ ἀπ' ἀκμοθέτοιο πέλωρ αἴητον ἀνέστη
χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί.
φύσας μέν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρὸς, ὅπλα τε πάντα
λάρνακ' ἐς ἀργυρέην συλλέξατο, τοῖς ἐπονεῖτο·
σπόγγῳ δ' ἀμφὶ πρόσωπα καὶ ἄμφω χεῖρ' ἀπομόργνυ,
αὐχένα τε στιβαρὸν, καὶ στήθεα λαχνήεντα·
δῦ δὲ χιτῶν'· ἕλε δὲ σκῆπτρον παχύ· βῆ δὲ θύραζε
χωλεύων· ὑπὸ δ' ἀμφίπολοι ῥώοντο ἄνακτι,
χρύσειαι, ζωῇσι νεήνισιν εἰοικυῖαι,
τῇς ἐν μὲν νόος ἐστὶ μετὰ φρεσὶν, ἐν δὲ καὶ αὐδὴ,
καὶ σθένος, ἀθανάτων δὲ θεῶν ἄπο ἔργα ἴσασιν.
αἱ μὲν ὕπαιθα ἄνακτος ἐποίπνυον· αὐτὰρ ὁ ἔῤῥων,
πλησίον, ἔνθα Θέτις περ, ἐπὶ θρόνου ἷζε φαεινοῦ,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τίπτε, Θέτις τανύπεπλος, ἱκάνεις ἡμέτερον δῶ,

407. *ζωάγρια τίνειν*, præmia. hoc est, gratiam pro vita servata referendam.

418. 9. 420. *εἰοικυῖαι νεήνισι ζωῇσι, τῇς (αἷς) ἔνεστι νοῦς καὶ αὐδὴ, καὶ σθένος καὶ τὸ ἐργάζεσθαι ἔργα σοφά.* ut sæpe legimus captivas et servas melioris conditionis, muliebria opera edoctas, haud dubie ipso habitu cultuque corporis conspicuas.

αἰδοίη τε, φίλη τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.
αὔδα ὅ τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστί.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Θέτις καταδάκρυχέουσα·
Ἥφαιστ', ἦ ἄρα δή τις, ὅσαι θεαί εἰσ' ἐν Ὀλύμπῳ,
τοσσάδ' ἐνὶ φρεσὶν ᾗσιν ἀνέσχετο κήδεα λυγρὰ,
ὅσσ' ἐμοὶ ἐκ πασέων Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκεν;
ἐκ μέν μ' ἀλλάων ἁλιάων ἀνδρὶ δάμασσεν,
Αἰακίδῃ Πηλῆϊ, καὶ ἔτλην ἀνέρος εὐνὴν,
πολλὰ μάλ' οὐκ ἐθέλουσα. ὁ μὲν δὴ γήραϊ λυγρῷ
κεῖται ἐνὶ μεγάροις ἀρημένος. ἄλλα δέ μοι νῦν.
υἱὸν ἐπεί μοι δῶκε γενέσθαι με, τραφέμεν τε,
ἔξοχον ἡρώων, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος·
τὸν μὲν ἐγὼ, θρέψασα, φυτὸν ὣς γουνῷ ἀλωῆς,
νηυσὶν ἔπι προέηκα κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω,
Τρωσὶ μαχησόμενον· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὖτις
οἴκαδε νοστήσαντα, δόμον Πηλήϊον εἴσω.
ὄφρα δέ μοι ζώει καὶ ὁρᾷ φάος Ἠελίοιο,
ἄχνυται, οὐδέ τί οἱ δύναμαι χραισμῆσαι ἰοῦσα.
κούρην ἣν ἄρα οἱ γέρας ἔξελον υἷες Ἀχαιῶν,
τὴν ἂψ ἐκ χειρῶν ἕλετο κρείων Ἀγαμέμνων.
ἤτοι ὁ τῆς ἀχέων, φρένας ἔφθιεν· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
Τρῶες ἐπὶ πρύμνῃσιν ἐείλεον, οὐδὲ θύραζε
εἴων ἐξιέναι· τὸν δὲ λίσσοντο γέροντες
Ἀργείων, καὶ πολλὰ περικλυτὰ δῶρ' ὀνόμαζον.
ἔνθ' αὐτὸς μὲν ἔπειτ' ἠναίνετο λοιγὸν ἀμῦναι·
αὐτὰρ ὁ Πάτροκλον περὶ μὲν τὰ ἃ τεύχεα ἕσσε,
πέμπε δέ μιν πόλεμόνδε, πολὺν δ' ἅμα λαὸν ὄπασσε.
πᾶν δ' ἦμαρ μάρναντο περὶ Σκαιῇσι πύλῃσι·
καί νύ κεν αὐτῆμαρ πόλιν ἔπραθον, εἰ μὴ Ἀπόλλων,
πολλὰ κακὰ ῥέξαντα, Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν,
ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισιν, καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκε.
τοὔνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἱκάνομαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα
υἷ' ἐμῷ ὠκυμόρῳ δόμεν ἀσπίδα καὶ τρυφάλειαν,
καὶ καλὰς κνημῖδας, ἐπισφυρίοις ἀραρυίας,
καὶ θώρηχ'· ὃ γὰρ ἦν οἱ, ἀπώλεσε πιστὸς ἑταῖρος,

435. *ἀρημένος, βεβλαμμένος*, confectus senio. — *ἄλλα δέ μοι νῦν* refer ad vs. 431. *ἄλγεα δῶκε.*

446. *ὁ τῆς (ἕνεκα) ἀχέων, φρένας ἔφθιεν* de *mærore*, quo conficimur, contabescimus. quod alibi *φθινύθειν, φθινυθέσκειν*.

Τρωσὶ δαμείς· ὁ δὲ κεῖται ἐπὶ χθονὶ θυμὸν ἀχεύων.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα ϖερικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
αἲ γάρ μιν θανάτοιο δυσηχέος ὧδε δυναίμην
νόσφιν ἀποκρύψαι, ὅτε μιν μόρος αἰνὸς ἱκάνοι·
ὥς οἱ τεύχεα καλὰ ϖαρέσσεται, οἷά τις αὖτε
ἀνθρώπων ϖολέων θαυμάσσεται, ὅς κεν ἴδηται.
Ὣς εἰπὼν, τὴν μὲν λίπεν αὐτοῦ, βῆ δ' ἐπὶ φύσας·
τὰς δ' ἐς ϖῦρ ἔτρεψε, κέλευσέ τε ἐργάζεσθαι·
φῦσαι δ' ἐν χοάνοισιν ἐείκοσι ϖᾶσαι ἐφύσων,
ϖαντοίην εὔπρηστον ἀϋτμὴν ἐξανιεῖσαι,
ἄλλοτε μὲν σπεύδοντι ϖαρέμμεναι, ἄλλοτε δ' αὖτε,
ὅππως Ἥφαιστός τ' ἐθέλοι καὶ ἔργον ἄνοιτο.
χαλκὸν δ' ἐν ϖυρὶ βάλλεν ἀτειρέα, κασσίτερόν τε,
καὶ χρυσὸν τιμῆντα, καὶ ἄργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα· γέντο δὲ χειρὶ
ῥαιστῆρα κρατερὴν, ἑτέρηφι δὲ γέντο ϖυράγρην.
Ποίει δὲ ϖρώτιστα σάκος μέγα τε, στιβαρόν τε,
ϖάντοσε δαιδάλλων, ϖερὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινὴν,
τρίπλακα, μαρμαρέην, ἐκ δ' ἀργύρεον τελαμῶνα.
ϖέντε δ' ἄρ' αὐτοῦ ἔσαν σάκεος πτύχες. αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
ϖοίει δαίδαλα ϖολλὰ ἰδυίῃσι ϖραπίδεσσιν.
ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ', ἐν δ' οὐρανὸν, ἐν δὲ θάλασσαν,
Ἠέλιόν τ' ἀκάμαντα, Σελήνην τε ϖλήθουσαν,

464. *θανάτοιο—ἀποκρύψαι.* novo more, occulere aliquem, ne Mors et Fatum eo potiri possint pro vulgari, *a morte liberare, mortem avertere.*—466. *τὶς ἀνθρώπων ϖολέων* iterum quod vulgo *ἕκαστός τις.*

470. *ἐνιφύσων χοάνοισι*, *vasis* seu ollis metallo coquendo paratis *ventum admovebant, immittebant, folles,* — *εὔπρηστον ἀϋτμὴν, ventum bene efflatum.*

472. *ἄλλοτε δ' αὖτε* scil. *ϖαρέμμεναι*, præsto esse, *μὴ σπεύδοντι.* vicissim.—474. *χαλκὸν ἐνέβαλλε ϖυρὶ*, proprie ollis, *χοάνοις*, igni admotis, et quidem, quod res postulabat, pluribus ollis ex ordine positis, etiam pro metallorum diversitate.—476, 7. *εἵλετο*, prehendit malleum cum forcipe. *γέντο* jam θ'. 43.

478—482. Fecit Vulcanus primo loco *clipeum*, h. e. cratem, e quinque seu laminis seu coriis constantem, quæ *πτύχες* sunt, *πλάκες*, e diversis metallis: *πάντοσε δαιδάλλων*, affabre fabricando. itaque etiam oram triplici lamina circumduxit *ἄντυγα τρίπλακα, τρισὶ πλαξὶ τετυγμένην*, ut tanto firmior ora esset ad excipiendum ensis ictum, arbitror: ex aere quidem, unde fulgidam dixit, *φαεινὴν, μαρμαρέην.*—480. *τελαμῶνα, ἐκ τῆς ἄντυγος*, vel *ἐκ τοῦ σάκεος*, quod præstat. est autem h. l. balteus ex clipeo aptus, factus e corio, lamina argentea inducto: injicitur ille humero dextro ut a sinistro latere pendeat.—482. *ἐν αὐτῷ, τῷ σάκει*, in summa ejus superficie, ærea lamina, fecit multa signa affabre efficta.

483—489. Expressum fuit in clipeo Universum: terra, cælum, mare. Memorantur inde sigillatim in cælo Sol, Luna, Sidera. Reliqua a vs. 490. ad Terram spectant; ambit eam vs. 606. Oceanus.

ἐν δέ τε τείρεα ϖάντα, τά τ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται,
Πληϊάδας θ', Ὑάδας τε, τό τε σθένος Ὠρίωνος,
Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἄμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει·
οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.
Ἐν δὲ δύω ϖοίησε ϖόλεις μερόπων ἀνθρώπων
καλάς· ἐν τῇ μέν ῥα γάμοι τ' ἔσαν, εἰλαπίναι τε·
νύμφας δ' ἐκ θαλάμων, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων,
ἠγίνεον ἀνὰ ἄστυ· ϖολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει·
κοῦροι δ' ὀρχηστῆρες ἐδίνεον, ἐν δ' ἄρα τοῖσιν
αὐλοὶ, φόρμιγγές τε βοὴν ἔχον· αἱ δὲ γυναῖκες
ἱστάμεναι θαύμαζον ἐπὶ ϖροθύροισιν ἑκάστη.
λαοὶ δ' εἰν ἀγορῇ ἔσαν ἀθρόοι. ἔνθα δὲ νεῖκος
ὠρώρει. δύο δ' ἄνδρες ἐνείκεον εἵνεκα ϖοινῆς
ἀνδρὸς ἀποφθιμένου· ὁ μὲν εὔχετο, ϖάντ' ἀποδοῦναι,
δήμῳ πιφαύσκων· ὁ δ' ἀναίνετο, μηδὲν ἑλέσθαι.
ἄμφω δ' ἱέσθην ἐπὶ ἴστορι πεῖραρ ἑλέσθαι.
λαοὶ δ' ἀμφοτέροισιν ἐπήπυον, ἀμφὶς ἀρωγοί·
κήρυκες δ' ἄρα λαὸν ἐρήτυον· οἱ δὲ γέροντες
εἵατ' ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοις, ἱερῷ ἐνὶ κύκλῳ·
σκῆπτρα δὲ κηρύκων ἐν χέρσ' ἔχον ἠεροφώνων·

485. Terram, Cælum, et Mare, et Solem cum Luna et Astris ordine naturali haud memorat; *θάλασσα.* mare mediterraneum esse credendum est. Hemisphærium arcticum declarari vss. 485. apparet. *τείρεα πάντα.* antiqua voce, *τὰ τείρεα*, pro astris. proprie a *τερέειν, τείρειν*, ea quæ sculpta sunt.—487. *Ἄρκτος*, quæ et *Ἅμαξα, Plaustrum*, a situ stellarum hujus sideris, appellata esse memoratur.—488. *ἥ τ' αὐτοῦ στρέφεται, κατ' αὐτοῦ τοῦ τόπου*, latius tamen eadem cæli parte, in qua Pleiades, Hyades et Orion versantur. alioqui est probandum: esse *αὐτοῦ*, eodem semper in loco, nullo motu. porro, *ἡ Ὠρίωνα δοκεύει. ex adverso sibi positum in sphæra australi, ἐπ' εὐθείας; observat* autem eum, tanquam suspectum sibi, quippe venantem. Tandem 489. *οἴη δ' ἄμμορός ἐστι λοετρῶν Ὠκεανοῖο.* h. non occidit, non subter *ὁρίζοντα*, finitorem, descendit.—495. *βοὴν ἔχον*, alias *ἐποιοῦντο βοὴν, ἐβόων, ἐφώνουν.*

497. *νεῖκος ὠρώρει.* non quasi nunc primo *ortum* : sed *agebatur controversia*, caussa.—498. *εἵνεκα ποινῆς ἀνδρὸς ἀποφθιμένου, φονευθέντος.* Solvendum erat proximis agnatis et cognatis pretium pro cæso, maxime tamen in cæde haud voluntaria.—499. *πάντ' ἀποδοῦναι*, pro *πᾶσαν ποινήν.*—500. *εὔχετο δήμῳ πιφαύσκων*, professus est asseverando, declarando iis qui aderant.—501. *ἱέσθην ἐπὶ ἴστορι πεῖραρ ἑλέσθαι, ἐβούλοντο τὸ νεῖκος, τὴν* (*δίκην*, ex vs. 498.) *λαβεῖν πέρας*, h. e. postulabant litem dirimi testibus adhibitis. uterque paratus erat ad producendos testes, secundum quos sententia ferri et lis decidi posset.—502. adstantes *ἐπήπυον*, acclamabant, *ὡς βοηθοί*, fa-

τοῖσιν ἔπειτ' ἤϊσσον, ἀμοιβηδὶς δὲ δίκαζον.
κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύο χρυσοῖο τάλαντα,
τῷ δόμεν, ὃς μετὰ τοῖσι δίκην ἰθύντατα εἴπῃ.
Τὴν δ' ἑτέρην πόλιν ἀμφὶ δύο στρατοὶ εἵατο λαῶν,
τεύχεσι λαμπόμενοι· δίχα δέ σφισιν ἥνδανε βουλὴ,
ἠὲ διαπραθέειν, ἢ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι
κτῆσιν, ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἔεργει.
οἱ δ' οὔπω πείθοντο, λόχῳ δ' ὑπεθωρήσσοντο.
τεῖχος μέν ῥ' ἄλοχοί τε φίλαι καὶ νήπια τέκνα
ῥύατ', ἐφεσταότες, μετὰ δ' ἀνέρες, οὓς ἔχε γῆρας.
οἱ δ' ἴσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν Ἄρης καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
ἄμφω χρυσείω, χρύσεια δὲ εἵματα ἕσθην,
καλὼ καὶ μεγάλω σὺν τεύχεσιν, ὥς τε θεώ περ,
ἀμφὶς ἀριζήλω· λαοὶ δ' ὑπολίζονες ἦσαν.
οἱ δ' ὅτε δή ῥ' ἵκανον, ὅθι σφίσιν εἶκε λοχῆσαι,
ἐν ποταμῷ, ὅθι τ' ἀρδμὸς ἔην πάντεσσι βοτοῖσιν,
ἔνθ' ἄρα τοί γ' ἵζοντ', εἰλυμένοι αἴθοπι χαλκῷ.
τοῖσι δ' ἔπειτ' ἀπάνευθε δύω σκοποὶ εἵατο λαῶν,
δέγμενοι, ὁππότε μῆλα ἰδοίατο καὶ ἕλικας βοῦς.
οἱ δὲ τάχα προγένοντο, δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες,
τερπόμενοι σύριγξι· δόλον δ' οὔ τι προνόησαν.
οἱ μὲν τὰ προϊδόντες ἐπέδραμον, ὦκα δ' ἔπειτα
τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πώεα καλὰ
ἀργεννῶν οἰῶν· κτεῖνον δ' ἔπι μηλοβοτῆρας.
οἱ δ' ὡς οὖν ἐπύθοντο πολὺν κέλαδον παρὰ βουσὶν,
εἰράων προπάροιθε καθήμενοι, αὐτίκ' ἐφ' ἵππων
βάντες ἀερσιπόδων μετεκίαθον· αἶψα δ' ἵκοντο.
στησάμενοι δὲ μάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ' ὄχθας,
βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
ἐν δ' Ἔρις, ἐν δὲ Κυδοιμὸς ὁμίλεον, ἐν δ' ὀλοὴ Κὴρ,
ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεούτατον, ἄλλον ἄουτον,
ἄλλον τεθνειῶτα κατὰ μόθον ἕλκε ποδοῖϊν.
εἷμα δ' ἔχ' ἀμφ' ὤμοισι δαφοινεὸν αἵματι φωτῶν·

vendo alterutri.—508. ὃς δίκην ἰθύντατα εἴπῃ, qui caussam suam verissime dixisset, h. e. edocuisset judices, justa se postulare.

525. οἱ δὲ (sc. μῆλα καὶ βόες τῶν πολιορκούντων) τάχα προγένοντο, παρεγίνοντο. Tum vs. 527. οἱ μὲν τὰ προϊδόντες sunt oppidani in insidiis sedentes; ii statim ἀμφιετάμνοντο, ἀπετάμνοντο, armenta et pecora, undiquè includendo, quo minus fugæ locus esset, iisque potiti prædam in urbem egerunt.—529. κτεῖνον δ' ἐπὶ μηλοβοτῆρας, vel ἐπὶ præterea, vel ἐπ' αὐτοῖς καθεστηκότας, ἐπ' αὐτοῖς ὄντας.

ὡμίλευν δ', ὥστε ζωοὶ βροτοὶ, ἠδ' ἐμάχοντο,
νεκρούς τ' ἀλλήλων ἔρυον κατατεθνειῶτας.
Ἐν δὲ τίθει νειὸν μαλακὴν, πίειραν ἄρουραν,
εὐρεῖαν, τρίπολον· πολλοὶ δ' ἀροτῆρες ἐν αὐτῇ
ζεύγεα δινεύοντες ἐλάστρεον ἔνθα καὶ ἔνθα.
οἱ δ' ὁπότε στρέψαντες ἱκοίατο τέλσον ἀρούρης,
τοῖσι δ' ἔπειτ' ἐν χερσὶ δέπας μελιηδέος οἴνου
δόσκεν ἀνὴρ ἐπιών· τοὶ δὲ στρέψασκον ἀν' ὄγμους,
ἱέμενοι νειοῖο βαθείης τέλσον ἱκέσθαι.
ἡ δὲ μελαίνετ' ὄπισθεν, ἀρηρομένῃ δὲ ἐῴκει,
χρυσείη περ ἐοῦσα· τὸ δὴ περὶ θαῦμα τέτυκτο.
Ἐν δὲ τίθει τέμενος βαθυλήϊον· ἔνθα δ' ἔριθοι
ἤμων, ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες·
δράγματα δ' ἄλλα μετ' ὄγμον ἐπήτριμα πίπτον ἔραζε,
ἄλλα δ' ἀμαλλοδετῆρες ἐν ἐλλεδανοῖσι δέοντο.
τρεῖς δ' ἄρ' ἀμαλλοδετῆρες ἐφέστασαν· αὐτὰρ ὄπισθε
παῖδες δραγμεύοντες, ἐν ἀγκαλίδεσσι φέροντες,
ἀσπερχὲς πάρεχον. βασιλεὺς δ' ἐν τοῖσι σιωπῇ
σκῆπτρον ἔχων ἑστήκει ἐπ' ὄγμου γηθόσυνος κῆρ.
κήρυκες δ' ἀπάνευθεν ὑπὸ δρυῒ δαῖτα πένοντο·
βοῦν δ' ἱερεύσαντες μέγαν, ἄμφεπον· αἱ δὲ γυναῖκες
δεῖπνον ἐρίθοισι, λεῦκ' ἄλφιτα πολλὰ πάλυνον.
Ἐν δὲ τίθει σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωὴν,
καλὴν. χρυσείην, μέλανες δ' ἀνὰ βότρυες ἦσαν·
ἑστήκει δὲ κάμαξι διαμπερὲς ἀργυρέῃσιν.
ἀμφὶ δὲ, κυανέην κάπετον, περὶ δ' ἕρκος ἔλασσε

539. ὡμίλευν, ἐμάχοντο, οἱ στησάμενοι.

541. ἐν δὲ τίθει. ἐνεποίησε. ἔτευξεν. νειὸν μαλακὴν, agrum novalem, molli solo.—543. τρίπολον, trina aratione versam.—544. οἱ δὲ, ὁπότε ἵκοιντο ἐπὶ τέλσον, τέρμα ἀρούρης, sulco ducto, retro ad locum unde processerant: nam adjectum στρέψαντες.

550. ἔριθοι sunt, qui opus faciunt, seu mercenarii, seu famuli. — 552. Dum culmi falce secantur, manipuli partim μετ' ὄγμον, serie, qua recisi fuerant deinceps, ἐπήτριμα, συνεχῆ καὶ πυκνὰ, cadebant in solum, partim fasciculis colligabantur; nam plura δράγματα colliguntur in ἄμαλλαν, et obligantur. 553. ἐν ἐλλεδανοῖσι, σὺν δεσμοῖς ab εἰλέω.

555. δραγμεύοντες, qui culmos demessos manipulatim colligunt et collectos porrigunt iis, qui ἄμαλλαν, fasciculum, vinciunt.—556. βασιλεὺς, herus, ἄναξ, adstabat ad eam seriem metentium.

558. κήρυκες officia principum virorum et publica et domestica obibant.

560. λεῦκ' ἄλφιτα πολλὰ πάλυνον, scil. ἐπ' αὐτοῦ, τοῦ δείπνου, carnibus apponendis.

561. erant ἄμπελοι, vites, βρίθουσαι σταφυλαῖς, βότρυσι. et erant uvæ maturæ. ἀνὰ, h. e. ἀνὰ τὴν ἀλωήν. 563. ἑστήκει δὲ ἡ ἀλωὴ, h. e. αἱ ἄμπελοι ἑστήκεισαν, ἦσαν, (ἀνὰ) κάμαξιν. Ipsa vinea, cum vitibus, ex auro facta, uvæ autem purpureæ, pali quibus alligantur, argentei,

κασσιτέρου· μία δ' οἴη ἀταρπιτὸς ἦεν ἐπ' αὐτὴν,
τῇ νίσσοντο φορῆες, ὅτι τρυγόωεν ἀλωήν.
παρθενικαὶ δὲ καὶ ἠΐθεοι, ἀταλὰ φρονέοντες,
πλεκτοῖς ἐν ταλάροισι φέρον μελιηδέα καρπόν.
τοῖσιν δ' ἐν μέσσοισι πάϊς φόρμιγγι λιγείῃ
ἱμερόεν κιθάριζε, λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδε
λεπταλέῃ φωνῇ· τοὶ δὲ ῥήσσοντες ἁμαρτῇ
μολπῇ τ' ἰϋγμῷ τε, ποσὶ σκαίροντες ἕποντο.
  Ἐν δ' ἀγέλην ποίησε βοῶν ὀρθοκραιράων·
αἱ δὲ βόες χρυσοῖο τετεύχατο, κασσιτέρου τε,
μυκηθμῷ δ' ἀπὸ κόπρου ἐπεσσεύοντο νομόνδε
πὰρ ποταμὸν κελάδοντα, παρὰ ῥοδανὸν δονακῆα.
χρύσειοι δὲ νομῆες ἅμ' ἐστιχόωντο βόεσσι
τέσσαρες, ἐννέα δέ σφι κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
σμερδαλέω δὲ λέοντε δύ' ἐν πρώτῃσι βόεσσι
ταῦρον ἐρύγμηλον ἐχέτην· ὁ δὲ, μακρὰ μεμυκὼς
ἕλκετο· τοὺς δὲ κύνες μετεκίαθον, ἠδ' αἰζηοί.
τὼ μὲν ἀναῤῥήξαντε βοὸς μεγάλοιο βοείην,
ἔγκατα καὶ μέλαν αἷμα λαφύσσετον· οἱ δὲ νομῆες
αὔτως ἐνδίεσαν, ταχέας κύνας ὀτρύνοντες.
οἱ δ' ἤτοι δακέειν μὲν ἀπετρωπῶντο λεόντων,
ἱστάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον, ἔκ τ' ἀλέοντο.
  Ἐν δὲ νομὸν ποίησε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
ἐν καλῇ βήσσῃ μέγαν οἰῶν ἀργεννάων,
σταθμούς τε, κλισίας τε κατηρεφέας, ἰδὲ σηκούς.
  Ἐν δὲ χορὸν ποίκιλλε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
τῷ ἴκελον, οἷόν ποτ' ἐνὶ Κνωσσῷ εὐρείῃ
Δαίδαλος ἤσκησε καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ.

fossa cærulea, et septum e plumbo candido. — 567. pueri ἀταλὰ φρονέοντες, ἁπαλοὶ, ἁβροί. ætate.

570. ὁ παῖς ἱμερόεν κιθάριζε, λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδε. ipse puer ἄειδε καλὸν, ὑπὸ λίνον, ὑπῆδε τῷ λίνῳ, fidibus accinuit, voce seu submissa, seu molli ac suaviore.—571, 2. τοὶ δὲ ἕποντο, ῥήσσοντες (scil. τὸ πέδον, τὴν γῆν,) ὁμαρτῇ, σὺν μολπῇ τ' ἰϋγμῷ τε, σκαίροντες πόδεσσι, σὺν ποσί. pulsantes, quatientes pede terram.

575. ἀπὸ κόπρου. e stabulo. — 576. παρὰ ῥοδανὸν δονακῆα. pascua erant ad amnem; et quidem *ad eam amnis partem, qua*, inundata ripa aquis, *arundinetum enatum erat.* — 578. πόδας ἀργοὶ, ταχύποδες.—580. ταῦρον ἐρύγμηλον mugientem. ex ἐρύγηλος.—584. οἱ δὲ νομῆες αὔτως ἐνδίεσαν. ἐνεδίωκον, nec tamen aliquid *efficiebant.* — 585. ἀπετρωπῶντο λεόντων (ἀπὸ τοῦ) δακέειν αὐτούς. refugiebant canes, detrectabant, morsu appetere leones.

592. ἤσκησε. vocabulo proprio artis, ἀσκεῖν, elaborare.—ἀλφεσίβοιαι, amabiles, *quæ ad amorem sui allicerent;* hoc ex prisco more redditum: *quæ procos nanciscerentur.*—598. οἱ δ' ὅτε μὲν et 602. ἄλλοτε, pro ὅτε μὲν, ὅτε δέ.

604. δύο κυβιστητῆρε. Spectat hoc ad certum ac singulare aliquod saltationis genus e more prisco, cum essent, qui seorsum a ceteris in medium prodirent et motus exquisitiores facerent, in quibus et hi erant, ut capiti insisterent et pedibus sublatis motus numerosos facerent.

ἔνθα μὲν ἠΐθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
ὠρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχοντες.
τῶν δ' αἱ μὲν λεπτὰς ὀθόνας ἔχον, οἱ δὲ χιτῶνας
εἵατ' ἐϋννήτους, ἦκα στίλβοντας ἐλαίῳ·
καί ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας
εἶχον χρυσείας ἐξ ἀργυρέων τελαμώνων.
οἱ δ' ὅτε μὲν θρέξασκον ἐπισταμένοισι πόδεσσι
ῥεῖα μάλ', ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν
ἑζόμενος κεραμεὺς πειρήσεται, αἴ κε θέῃσιν·
ἄλλοτε δ' αὖ θρέξασκον ἐπὶ στίχας ἀλλήλοισι.
πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιΐσταθ' ὅμιλος
τερπόμενοι· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνευον κατὰ μέσσους.
  Ἐν δὲ τίθει ποταμοῖο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο
ἄντυγα πὰρ πυμάτην σάκεος πύκα ποιητοῖο.
  Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε,
τεῦξ' ἄρα οἱ θώρηκα φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς·
τεῦξε δέ οἱ κόρυθα βριαρὴν, κροτάφοις ἀραρυῖαν,
καλὴν, δαιδαλέην· ἐπὶ δὲ χρύσεον λόφον ἧκε·
τεῦξε δέ οἱ κνημῖδας ἑανοῦ κασσιτέροιο.
  Αὐτὰρ ἐπεὶ πάνθ' ὅπλα κάμε κλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
μητρὸς Ἀχιλλῆος θῆκε προπάροιθεν ἀείρας.
ἡ δ', ἴρηξ ὣς, ἆλτο κατ' Οὐλύμπου νιφόεντος,
τεύχεα μαρμαίροντα παρ' Ἡφαίστοιο φέρουσα.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ τ'.

ARGUMENTUM.

Die orto apportat Thetis arma Achilli; qui adspectu commotus, et a matre accepto promisso, corpus Patrocli incorruptum iri

servatum, ejus jussu Achivos ad concionem vocat 1—41. Conveniunt frequentes cum ipso Agamemnone; adversus hunc Achilles profitetur, iram se animo dimittere et in votis habere, ut Achivi ad pugnam educantur—73. Læti omnes verba accipiunt, inprimisque Agamemnon, qui oratione habita stulte a se facta excusat, reatum in Aten conjicit, promittit eadem dona, quibus antea (Il. I.) Achillem placare voluerat—144. Omnis moræ impatiens Achilles confestim in pugnam ruere mavult,—153. Ulysses non nisi cibo sumto copias educi posse docet; interea donis allatis publice inter Agamemnonem et Achillem res compositum iri.—183. adstipulatur Agamemnon—197. ægre assentitur Achilles, at cibum sumere recusat—214. refellit ejus dicta Ulysses—237. Interea missi Nestoris filii afferunt dona, ab Agamemnone promissa, cum Briseide; ipse Agamemnon jurejurando fidem facit, intactam a se Briseidem reddi—268. Achillis jussu ad tentorium dona absportantur cum Briseide :—282. quæ conspecto Patrocli corpore lamenta movet—302. adveniunt seniores Achivorum, Achillemque hortantur, ut cibo sumto vires roboret; at ille pertinaciter se facturum negat, et in lamenta de Patrocli morte effunditur—338. Cum verendum esset, ne impastus in pugnam proditurus Achilles viribus deficeret, missa a Jove Minerva nectar et ambrosiam ei instillat—356.

Interea corpore curato prodeunt agmina in aciem; ipse Achilles se armat; equos junctos affatus hortatur, ut videant, ne nisi se salvo et incolumi in castra redeant; respondet alter ex iis Xanthus, non sua culpa factum esse, ut Patroclus cæsus caderet; simile tamen fatum ipsum Achillem manere—417. quod Achilles profitetur se haud curare, dummodo Trojanos ultus fuerit. ad f.

ΗΩΣ μὲν κροκόπεπλος ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
ἡ δ' ἐς νῆας ἵκανε, θεοῦ πάρα δῶρα φέρουσα.
εὗρε δὲ Πατρόκλῳ περικείμενον ὃν φίλον υἱὸν,
κλαίοντα λιγέως· πολέες δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
μύρονθ'. ἡ δ' ἐν τοῖσι παρίστατο δῖα θεάων,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον ἐμὸν, τοῦτον μὲν ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
κεῖσθαι, ἐπειδὴ πρῶτα θεῶν ἰότητι δαμάσθη·
τύνη δ' Ἡφαίστοιο πάρα κλυτὰ τεύχεα δέξο,
καλὰ μάλ', οἷ' οὔπω τις ἀνὴρ ὤμοισι φόρησεν.

4. περικείμενον, ut ἀμφιχυθεὶς, περιφὺς. de amplexu. — 9. ἐπειδὴ πρῶτα. cum semel. — 13. τὰ δ' ἀνέβραχε πάντα.

Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κατὰ τεύχε' ἔθηκε
πρόσθεν Ἀχιλλῆος· τὰ δ' ἀνέβραχε δαίδαλα πάντα.
Μυρμιδόνας δ' ἄρα πάντας ἕλε τρόμος, οὐδέ τις ἔτλη
ἄντην εἰσιδέειν, ἀλλ' ἔτρεσαν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ὡς εἶδ', ὥς μιν μᾶλλον ἔδυ χόλος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων, ὡσεὶ σέλας, ἐξεφάανθεν·
τέρπετο δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων θεοῦ ἀγλαὰ δῶρα.
αὐτὰρ ἐπεὶ φρεσὶν ᾗσι τετάρπετο, δαίδαλα λεύσσων,
αὐτίκα μητέρα ἣν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Μῆτερ ἐμὴ, τὰ μὲν ὅπλα θεὸς πόρεν, οἷ' ἐπιεικὲς
ἔργ' ἔμεν ἀθανάτων, μηδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσαι.
νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ θωρήξομαι· ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
δείδω, μή μοι τόφρα Μενοιτίου ἄλκιμον υἱὸν
μυῖαι, καδδῦσαι κατὰ χαλκοτύπους ὠτειλὰς,
εὐλὰς ἐγγείνωνται, ἀεικίσσωσι δὲ νεκρόν·
ἐκ δ' αἰὼν πέφαται· κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπήῃ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
τέκνον, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
τῷ μὲν ἐγὼ πειρήσω ἀλαλκεῖν ἄγρια φῦλα,
μυίας, αἵ ῥά τε φῶτας ἀρηϊφάτους κατέδουσιν.
ἤν περ γὰρ κῆταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν,
αἰεὶ τῷδ' ἔσται χρὼς ἔμπεδος, ἢ καὶ ἀρείων.
ἀλλὰ σύ γ' εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς,
μῆνιν ἀποειπὼν Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
αἶψα μάλ' ἐς πόλεμον θωρήσσεο, δύσεο δ' ἀλκήν.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, μένος πολυθαρσὲς ἐνῆκε·
Πατρόκλῳ δ' αὖτ' ἀμβροσίην καὶ νέκταρ ἐρυθρὸν
στάξε κατὰ ῥινῶν, ἵνα οἱ χρὼς ἔμπεδος εἴη.
Αὐτὰρ ὁ βῆ παρὰ θῖνα θαλάσσης δῖος Ἀχιλλεὺς,
σμερδαλέα ἰάχων, ὦρσε δ' ἥρωας Ἀχαιούς.
καί ῥ', οἵπερ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μένεσκον,

25, 26. μὴ ἐγγείνωνται pro ἐγγεννήσωσι. μὴ γεννῶσιν αἱ μυῖαι εὐλὰς, καταδῦσαι τὰς ὠτειλάς.—27. αἰὼν δ' ἐκπέφαται sunt hæc in medio interposita: δὲ pro γάρ. vita enim expulsa est. φάειν, φονεύειν, nunc φθείρειν. κατὰ δὲ χρόα πάντα σαπήῃ jungenda sunt cum μὴ—ἀεικίσσωσι— καὶ κατασαπῇ ὁ νεκρὸς (κατὰ) πάντα χρόα, κατὰ πᾶν σῶμα.—30. ἄγρια φῦλα μυιῶν antiqua periphrasi a poetis servata pro μυῖαι ἄγριαι. feræ, indomitæ, quæ abigi nequeunt.—33. χρὼς ἔμπεδος. incolume h. l. corpus.—35. μῆνιν ἀποειπὼν Ἀγαμέμνονι remittens, deponens.—36. δύσεο δ' ἀλκήν. et utere virtute tua. exere virtutem.

οἵ τε κυβερνῆται, καὶ ἔχον οἰήϊα νηῶν,
καὶ ταμίαι παρὰ νηυσὶν ἔσαν, σίτοιο δοτῆρες·
καὶ μὴν οἱ τότε γ' εἰς ἀγορὴν ἴσαν, οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς.
τὼ δὲ δύω σκάζοντε βάτην Ἄρεος θεράποντε,
Τυδείδης τε μενεπτόλεμος, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
ἔγχει ἐρειδομένω· ἔτι γὰρ ἔχον ἕλκεα λυγρά·
κὰδ δὲ μετὰ πρώτῃ ἀγορῇ ἵζοντο κιόντες.
αὐτὰρ ὁ δεύτατος ἦλθεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
ἕλκος ἔχων· καὶ γὰρ τὸν ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
οὖτα Κόων Ἀντηνορίδης χαλκήρεϊ δουρί.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἀολλίσθησαν Ἀχαιοί,
τοῖσι δ' ἀνιστάμενος μετέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, ἦ ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον
ἔπλετο, σοὶ καὶ ἐμοί· ὅτε νῶΐ περ, ἀχνυμένω κῆρ,
θυμοβόρῳ ἔριδι μενεήναμεν, εἵνεκα κούρης.
τὴν ὄφελ' ἐν νήεσσι κατακτάμεν Ἄρτεμις ἰῷ,
ἤματι τῷ, ὅτ' ἐγὼν ἑλόμην Λυρνησσὸν ὀλέσσας·
τῷ κ' οὐ τόσσοι Ἀχαιοὶ ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας
δυσμενέων ὑπὸ χερσὶν, ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος.
Ἕκτορι μὲν καὶ Τρωσὶ τὸ κέρδιον· αὐτὰρ Ἀχαιοὺς
δηρὸν ἐμῆς καὶ σῆς ἔριδος μνήσεσθαι ὀΐω.
ἀλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ,
θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλον δαμάσαντες ἀνάγκῃ.
νῦν δ' ἤτοι μὲν ἐγὼ παύω χόλον, οὐδέ τί με χρὴ
ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον
ὄτρυνον πόλεμόνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς,
ὄφρ' ἔτι καὶ Τρώων πειρήσομαι ἀντίον ἐλθὼν,
αἴ κ' ἐθέλωσ' ἐπὶ νηυσὶν ἰαύειν. ἀλλά τιν' οἴω
ἀσπασίως αὐτῶν γόνυ κάμψειν, ὅς κε φύγῃσι

50. μετὰ πρώτῃ ἀγορῇ ἵζοντο in primis sedibus tanquam principes.

56. ἦ ἄρ τι τόδ' ἀμφοτέροισιν ἄρειον ἔπλετο. reticescit reliqua: satius fuisset, si hoc, quod nunc facimus, τόδε, τὸ ὁμονοεῖν, fecissemus tum, τότε, ὅτε νῶϊ περ μενεήναμεν. Ita est idem, quod nos diceremus: melius fuisset, *si nunquam in hanc contentionem descendissemus.*—57. ἀχνυμένω κῆρ, dolentes alter repetita Chryseide, alter erepta Briseide.

58. ἔριδι μενεήναμεν, ὠργιζόμεθα.—62. ἐμεῦ ἀπομηνίσαντος nunc est *in ira perseverante me.*—66. ἀνάγκῃ inviti.—67, 68. οὐδέ τι χρὴ, ἀσκελέως αἰεὶ μενεαινέμεν. Nunc χρὴ pro εἰκός ἐστι *consentaneum, rectum, decorum.* ἀσκελέως, *continuo, sine fine.*—71. ἰαύειν hac nocte ut ante ad castra pernoctare, ἐπαυλίζεσθαι; et τινὰ pro πολλούς. *ante vallum,* ἐπὶ νηυσίν.—72. γόνυ κάμψειν, considere et se e fuga recipere.

δηΐου ἐκ πολέμοιο ὑπ' ἔγχεος ἡμετέροιο.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ χάρησαν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
μῆνιν ἀπειπόντος μεγαθύμου Πηλείωνος.
τοῖσι δὲ καὶ μετέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
αὐτόθεν ἐξ ἕδρης, οὐδ' ἐν μέσσοισιν ἀναστάς·
Ὦ φίλοι, ἥρωες Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος,
ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκουέμεν, οὐδὲ ἔοικεν
ὑββάλλειν· χαλεπὸν γὰρ, ἐπιστάμενόν περ ἐόντα.
ἀνδρῶν δ' ἐν πολλῷ ὁμάδῳ πῶς κέν τις ἀκούσαι,
ἢ εἴποι; βλάβεται δὲ, λιγύς περ ἐὼν ἀγορητής.
Πηλείδῃ μὲν ἐγὼν ἐνδείξομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
σύνθεσθ', Ἀργεῖοι, μῦθόν τ' εὖ γνῶτε ἕκαστος,
πολλάκι δή μοι τοῦτον Ἀχαιοὶ μῦθον ἔειπον,
καί τέ με νεικείεσκον. ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιός εἰμι,
ἀλλὰ Ζεὺς, καὶ Μοῖρα, καὶ ἠεροφοῖτις Ἐριννὺς,
οἵ τέ μοι εἰν ἀγορῇ φρεσὶν ἔμβαλον ἄγριον ἄτην,
ἤματι τῷ, ὅτ' Ἀχιλλῆος γέρας αὐτὸς ἀπηύρων.
ἀλλὰ τί κε ῥέξαιμι; θεὸς διὰ πάντα τελευτᾷ
πρέσβα Διὸς θυγάτηρ Ἄτη, ἣ πάντας ἀᾶται,
οὐλομένη. τῇ μέν θ' ἁπαλοὶ πόδες· οὐ γὰρ ἐπ' οὔδει
πίλναται· ἀλλ' ἄρα ἥγε κατ' ἀνδρῶν κράατα βαίνει,
βλάπτουσ' ἀνθρώπους. κατὰ δ' οὖν ἕτερόν γε πέδησε.
καὶ γὰρ δή νύ ποτε Ζῆν' ἄσατο, τόν περ ἄριστον
ἀνδρῶν ἠδὲ θεῶν φάσ' ἔμμεναι, ἀλλ' ἄρα καὶ τὸν
Ἥρη, θῆλυς ἐοῦσα, δολοφροσύνῃς ἀπάτησεν
ἤματι τῷ, ὅτ' ἔμελλε βίην Ἡρακληείην
Ἀλκμήνη τέξεσθαι ἐϋστεφάνῳ ἐνὶ Θήβῃ.
ἤτοι ὅγ' εὐχόμενος μετέφη πάντεσσι θεοῖσι·
Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγει·

78—82. *Audite me dicentem, nec interpellate me. Est enim molesta res dicenti, si interpelletur strepitu tumultuantium, etiamsi sit bonus orator.*

79. ἑσταότος simpliciter dicentis; ejus qui ad dicendum surgit. nam ipse vulnere impeditus non stabat, ut v. 77. patet. καλόν ἐστι, consentaneum, æquum est, ἐοικὸς audire dicentem. οὐδὲ ἔοικεν, ἐοικός ἐστιν, ὑποβάλλειν, κραυγάζειν καὶ ὑποκρούεσθαι τὸν λόγον. non autem decet strepitu moto *interpellare* dicentem.—83. Πηλείδῃ μὲν ἐγὼ ἐνδείξομαι scil. τὸν λόγον. convertam verba ad Achillem. ut ἀποδεῖξαι. ἐπιδεῖξαι de dicente. αὐτὰρ οἱ ἄλλοι. at vos ceteri, o Achivi, percipite et recte considerate ea, quæ dicturus sum.

94, 5. κατεπέδησε δὲ καὶ ἕτερόν γε (ἢ καὶ νῶϊ) καὶ γὰρ δὴ—*ipsum enim Jovem ea in fraudem et malum induxit,* ἄσατο, ἔβλαψε.

σήμερον ἄνδρα φόωσδε μογοστόκος Εἰλείθυια
ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξει,
τῶν ἀνδρῶν, γενεῆς οἵ θ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσί.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
ψευστήσεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.
εἰ δ' ἄγε, νῦν μοι ὄμοσσον, Ὀλύμπιε, καρτερὸν ὅρκον,
ἦ μὴν τὸν πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξειν,
ὅς κεν ἐπ' ἤματι τῷδε πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικὸς
τῶν ἀνδρῶν, οἳ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης.
Ὣς ἔφατο· Ζεὺς δ' οὔτι δολοφροσύνην ἐνόησεν,
ἀλλ' ὄμοσε μέγαν ὅρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη·
Ἥρη δ' ἀΐξασα λίπε ῥίον Οὐλύμποιο,
καρπαλίμως δ' ἵκετ' Ἄργος Ἀχαιϊκὸν, ἔνθ' ἄρα ᾔδη
ἰφθίμην ἄλοχον Σθενέλου Περσηϊάδαο·
ἡ δὲ κύει φίλον υἱὸν, ὁ δ' ἕβδομος ἐστήκει μείς.
ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε, καὶ ἠλιτόμηνον ἐόντα·
Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον, σχέθε δ' Εἰλειθυίας.
αὐτὴ δ' ἀγγελέουσα, Δία Κρονίωνα προσηύδα·
Ζεῦ πάτερ, ἀργικέραυνε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω·
ἤδη ἀνὴρ γέγον' ἐσθλὸς, ὃς Ἀργείοισιν ἀνάξει,
Εὐρυσθεὺς, Σθενέλοιο πάϊς Περσηϊάδαο,
σὸν γένος· οὔ οἱ ἀεικὲς ἀνασσέμεν Ἀργείοισιν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν.
αὐτίκα δ' εἷλ' Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο,
χωόμενος φρεσὶν ᾗσι, καὶ ὤμοσε καρτερὸν ὅρκον,
μήποτ' ἐς Οὔλυμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
αὖτις ἐλεύσεσθαι Ἄτην, ἣ πάντας ἀᾶται.
Ὣς εἰπὼν, ἔῤῥιψεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
χειρὶ περιστρέψας· τάχα δ' ἵκετο ἔργ' ἀνθρώπων.
τὴν αἰεὶ στενάχεσχ', ὅθ' ἑὸν φίλον υἱὸν ὁρῷτο

103. μογοστόκος Εἰλείθυια ministrans parturienti, labores partus levans.

108. εἰ δὲ βούλει, ἄγε.—110. ὃς πέσῃ μετὰ ποσσί. antiqua dicendi formula notata jam e sacris litteris de partu.—113. πολλὸν ἀάσθη, ἐβλάφθη et animo, dum stolide egit, et, eventu, dum magna noxa affectus est.

118. ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε. προεξήγαγεν εἰς φῶς, ἐξῆγεν.—119. σχέθε δ' Εἰλειθυίας, deas cohibuit, quominus Alcmenæ partum maturum educerent in lucem.

121. Jupiter, narrabo tibi aliquid, quod factum est; ἔπος pro evento. ἐνθέσθαι τι ταῖς φρεσὶν, ut ἐμβάλλειν, ἐμβάλλεσθαι. animo seu suo seu alterius aliquid mandare.—124. σὸν γένος, tua progenies, ortu a Perseo scilicet: v. modo ad vs. 113. οὔ οἱ ἀεικές. οὐκ ἀεικές ἐστιν, αὐτὸν ἀνάσσειν Ἀργείοις. dignus ille est, qui Argivis imperet, cum ex te genus ducat.

131. ταχέως κατέπεσεν εἰς γῆν.—132. τὴν, h. διὰ ταύτην τὴν Ἄτην. ut vulgari usu dicimur στενάχειν τινὰ, et, gemere aliquid, pro, propter.—133. ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα. debet h. l. ἔργον ἔχειν, esse pro πόνον ἔχειν, πονεῖσθαι. ærumnam tolerare, ἀεικῶς, ὑπὸ, διὰ, ἀέθλων Εὐρυσθέως.

134. ὅτε δ' αὖτε. nullam vim habet τὸ δέ: nam est: οὕτω καὶ ἐγὼ αὖτε, postea, ὅτε Ἕκτωρ.—137. ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, ἀσάμην, ἄσα, quandoquidem stolide egi.—140. δῶρα δ' ἐγὼ ὅδε πάντα παρασχεῖν. ἐγὼ ὅδε, ego ille scil. πάρειμι. ἕτοιμός εἰμι, ὥστε παρασχεῖν.

147. παρά σοι (ἐστὶ, πάρεστι, arbitrii tui res est) παρασχεῖν τὰ δῶρα, ὡς ἐπιεικές ἐστιν, ἤτ' ἐχέμεν αὐτά.—149. κλοτοπεύειν, subterfugere pugnam hic terendo tempus, ἐνθάδ' ἐόντας. Vox antiquata, a κλέπτειν ducta.—150. restat enim adhuc magna res infecta, ut ulciscar Hectorem.—151. ὥς κέ τις. qui volet, videat.—153. ὧδέ τις, οὕτως ἕκαστός τις ὑμῶν, vestrum quisque, ad pugnam se accingito. ἀνδρί, cum adversario quisque suo. μεμνημένος, scil. τοῦ μάχεσθαι. τῆς ἀρετῆς. τῆς ἀλκῆς, τῆς χάρμης.

ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
Ὣς καὶ ἐγὼν, ὅτε δ' αὖτε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Ἀργείους ὤλεσκεν ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
οὐ δυνάμην λελαθέσθ' ἄτης, ᾗ πρῶτον ἀάσθην.
ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, καί μευ φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδε, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν, ὅσσα τοι ἐλθὼν
χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῖος Ὀδυσσεύς.
εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ Ἄρηος·
δῶρα δέ τοι θεράποντες, ἐμῆς παρὰ νηὸς ἑλόντες,
οἴσουσ', ὄφρα ἴδηαι, ὅ τοι μενοεικέα δώσω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
δῶρα μὲν αἴ κ' ἐθέλῃσθα παρασχέμεν, ὡς ἐπιεικὲς,
ἤτ' ἐχέμεν, παρά σοι· νῦν δὲ μνησώμεθα χάρμης
αἶψα μάλ'· οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἐόντας,
οὐδὲ διατρίβειν· ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον·
ὥς κέ τις αὖτ' Ἀχιλῆα μετὰ πρώτοισιν ἴδηται
ἔγχεϊ χαλκείῳ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
μηδ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐὼν, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
νήστιας ὄτρυνε προτὶ Ἴλιον υἷας Ἀχαιῶν
Τρωσὶ μαχησομένους· ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
φύλοπις, εὖτ' ἂν πρῶτον ὁμιλήσωσι φάλαγγες
ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροισιν·
ἀλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῆς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοὺς

σήμερον ἄνδρα φόωσδε μογοστόκος Εἰλείθυια
ἐκφανεῖ, ὃς πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξει,
τῶν ἀνδρῶν, γενεῆς οἵ θ' αἵματος ἐξ ἐμεῦ εἰσι.
Τὸν δὲ δολοφρονέουσα προσηύδα πότνια Ἥρη·
ψευστήσεις, οὐδ' αὖτε τέλος μύθῳ ἐπιθήσεις.
εἰ δ' ἄγε, νῦν μοι ὄμοσσον, Ὀλύμπιε, καρτερὸν ὅρκον,
ἦ μὴν τὸν πάντεσσι περικτιόνεσσιν ἀνάξειν,
ὅς κεν ἐπ' ἤματι τῷδε πέσῃ μετὰ ποσσὶ γυναικὸς
τῶν ἀνδρῶν, οἳ σῆς ἐξ αἵματός εἰσι γενέθλης.
Ὣς ἔφατο· Ζεὺς δ' οὔτι δολοφροσύνην ἐνόησεν,
ἀλλ' ὄμοσε μέγαν ὅρκον, ἔπειτα δὲ πολλὸν ἀάσθη·
Ἥρη δ' ἀΐξασα λίπε ῥίον Οὐλύμποιο,
καρπαλίμως δ' ἵκετ' Ἄργος Ἀχαιϊκὸν, ἔνθ' ἄρα ἤδη
ἰφθίμην ἄλοχον Σθενέλου Περσηϊάδαο·
ἡ δὲ κύει φίλον υἱὸν, ὁ δ' ἕβδομος ἑστήκει μείς.
ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε, καὶ ἠλιτόμηνον ἐόντα·
Ἀλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον, σχέθε δ' Εἰλειθυίας.
αὐτὴ δ' ἀγγελέουσα, Δία Κρονίωνα προσηύδα·
Ζεῦ πάτερ, ἀργικέραυνε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω·
ἤδη ἀνὴρ γέγον' ἐσθλὸς, ὃς Ἀργείοισιν ἀνάξει,
Εὐρυσθεὺς, Σθενέλοιο πάϊς Περσηϊάδαο,
σὸν γένος· οὔ οἱ ἀεικὲς ἀνασσέμεν Ἀργείοισιν.
Ὣς φάτο· τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν.
αὐτίκα δ' εἷλ' Ἄτην κεφαλῆς λιπαροπλοκάμοιο,
χωόμενος φρεσὶν ᾗσι, καὶ ὤμοσε καρτερὸν ὅρκον,
μήποτ' ἐς Οὔλυμπόν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
αὖτις ἐλεύσεσθαι Ἄτην, ἣ πάντας ἀᾶται.
Ὣς εἰπὼν, ἔρριψεν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
χειρὶ περιστρέψας· τάχα δ' ἵκετο ἔργ' ἀνθρώπων.
τὴν αἰεὶ στενάχεσχ', ὅθ' ἑὸν φίλον υἱὸν ὁρῷτο

103. μογοστόκος Εἰλείθυια ministrans parturienti, labores partus levans.

108. εἰ δὲ βούλει, ἄγε.—110. ὃς πέσῃ μετὰ ποσσί. antiqua dicendi formula notata jam e sacris litteris de partu.—113. πολλὸν ἀάσθη, ἐβλάφθη et animo, dum stolide egit, et, eventu, dum magna noxa affectus est.

118. ἐκ δ' ἄγαγε πρὸ φόωσδε. προεξήγαγεν εἰς φῶς, ἐξῆγεν.—119. σχέθε δ' Εἰλειθυίας, deas cohibuit, quominus Alcmenæ partum maturum educerent in lucem.

121. Jupiter, narrabo tibi aliquid, quod factum est; ἔπος pro evento. ἐνθέσθαι τι ταῖς φρεσὶν, ut ἐμβάλλειν, ἐμβάλλεσθαι. animo seu suo seu alterius aliquid mandare.—124. σὸν γένος, tua progenies, ortu a Perseo scilicet: v. modo ad vs. 113. οὔ οἱ ἀεικές. οὐκ ἀεικές ἐστιν, αὐτὸν ἀνάσσειν Ἀργείοις. dignus ille est, qui Argivis imperet, cum ex te genus ducat.

131. ταχέως κατέπεσεν εἰς γῆν.—132.

ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων.
Ὣς καὶ ἐγὼν, ὅτε δ' αὖτε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ
Ἀργείους ὤλεσκεν ἐπὶ πρύμνῃσι νέεσσιν,
οὐ δυνάμην λελαθέσθ' ἄτης, ᾗ πρῶτον ἀάσθην.
ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, καί μευ φρένας ἐξέλετο Ζεὺς,
ἂψ ἐθέλω ἀρέσαι, δόμεναί τ' ἀπερείσι' ἄποινα.
ἀλλ' ὄρσευ πόλεμόνδε, καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς.
δῶρα δ' ἐγὼν ὅδε πάντα παρασχεῖν, ὅσσα τοι ἐλθὼν
χθιζὸς ἐνὶ κλισίῃσιν ὑπέσχετο δῖος Ὀδυσσεύς.
εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ Ἄρηος·
δῶρα δέ τοι θεράποντες, ἐμῆς παρὰ νηὸς ἑλόντες,
οἴσουσ', ὄφρα ἴδηαι, ὅ τοι μενοεικέα δώσω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρεΐδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
δῶρα μὲν αἴ κ' ἐθέλῃσθα παρασχέμεν, ὡς ἐπιεικὲς,
ἤτ' ἐχέμεν, παρά σοι· νῦν δὲ μνησώμεθα χάρμης
αἶψα μάλ'· οὐ γὰρ χρὴ κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἐόντας,
οὐδὲ διατρίβειν· ἔτι γὰρ μέγα ἔργον ἄρεκτον·
ὥς κέ τις αὖτ' Ἀχιλῆα μετὰ πρώτοισιν ἴδηται
ἔγχεϊ χαλκείῳ Τρώων ὀλέκοντα φάλαγγας.
ὧδέ τις ὑμείων μεμνημένος ἀνδρὶ μαχέσθω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
μηδ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐὼν, θεοείκελ' Ἀχιλλεῦ,
νήστιας ὄτρυνε προτὶ Ἴλιον υἷας Ἀχαιῶν
Τρωσὶ μαχησομένους· ἐπεὶ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἔσται
φύλοπις, εὖτ' ἂν πρῶτον ὁμιλήσωσι φάλαγγες
ἀνδρῶν, ἐν δὲ θεὸς πνεύσῃ μένος ἀμφοτέροισιν·
ἀλλὰ πάσασθαι ἄνωχθι θοῆς ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιοὺς

τὴν, h. διὰ ταύτην τὴν Ἄτην. ut vulgari usu dicimur στενάχειν τινὰ, et, gemere aliquid, pro, propter.—133. ἔργον ἀεικὲς ἔχοντα. debet h. l. ἔργον ἔχειν, esse pro πόνον ἔχειν, πονεῖσθαι. ærumnam tolerare, ἀεικῶς, ὑπὸ, διὰ, ἀέθλων Εὐρυσθέως.

134. ὅτε δ' αὖτε. nullam vim habet τὸ δέ: nam est: οὕτω καὶ ἐγὼ αὖτε, postea, ὅτε Ἕκτωρ.—137. ἀλλ' ἐπεὶ ἀασάμην, ἀσάμην, ἄσα, quandoquidem stolide egi.—140. δῶρα δ' ἐγὼ ὅδε πάντα παρασχεῖν. ἐγὼ ὅδε, ego ille scil. πάρειμι, ἕτοιμός εἰμι, ὥστε παρασχεῖν.

147. παρά σοι (ἐστὶ, πάρεστι, arbitrii tui res est) παρασχεῖν τὰ δῶρα, ὡς ἐπιεικές ἐστιν, ἤτ' ἐχέμεν αὐτά.—149. κλοτοπεύειν, subterfugere pugnam hic terendo tempus, ἐνθάδ' ἐόντας. Vox antiquata, a κλέπτειν ducta.—150. restat enim adhuc magna res infecta, ut ulciscar Hectorem.—151. ὥς κε τις. qui volet, videat.—153. ὧδέ τις, οὕτως ἕκαστός τις ὑμῶν, vestrum quisque, ad pugnam se accingito. ἀνδρὶ, cum adversario quisque suo. μεμνημένος, scil. τοῦ μάχεσθαι. τῆς ἀρετῆς. τῆς ἀλκῆς, τῆς χάρμης.

σίτου καὶ οἴνοιο· τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή.
οὐ γὰρ ἀνὴρ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
ἄκμηνος σίτοιο δυνήσεται ἄντα μάχεσθαι.
εἴπερ γὰρ θυμῷ γε μενοινάᾳ πολεμίζειν,
ἀλλά τε λάθρῃ γυῖα βαρύνεται, ἠδὲ κιχάνει
δίψα τε καὶ λιμὸς, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι.
ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς
ἀνδράσι δυσμενέεσσι πανημέριος πολεμίζῃ,
θαρσαλέον νύ οἱ ἦτορ ἐνὶ φρεσὶν, οὐδέ τι γυῖα
πρὶν κάμνει, πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο.
ἀλλ' ἄγε, λαὸν μὲν σκέδασον, καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
ὅπλεσθαι· τὰ δὲ δῶρα ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
οἰσέτω ἐς μέσσην ἀγορὴν, ἵνα πάντες Ἀχαιοὶ
ὀφθαλμοῖσιν ἴδωσι, σὺ δὲ φρεσὶ σῇσιν ἰανθῇς·
ὀμνυέτω δέ τοι ὅρκον, ἐν Ἀργείοισιν ἀναστὰς,
μήποτε τῆς εὐνῆς ἐπιβήμεναι, ἠδὲ μιγῆναι,
ἣ θέμις ἐστὶν, ἄναξ, ἤτ' ἀνδρῶν ἤτε γυναικῶν·
καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ θυμὸς ἐνὶ φρεσὶν ἵλαος ἔστω.
αὐτὰρ ἔπειτά σε δαιτὶ ἐνὶ κλισίῃς ἀρεσάσθω
πιείρῃ, ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχῃσθα.
Ἀτρεΐδη, σὺ δ' ἔπειτα δικαιότερος καὶ ἐπ' ἄλλῳ
ἔσσεαι. οὐ μὲν γάρ τι νεμεσσητὸν, βασιλῆα
ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγαμέμνων·
χαίρω σεῦ, Λαερτιάδη, τὸν μῦθον ἀκούσας·
ἐν μοίρῃ γὰρ πάντα διΐκεο καὶ κατέλεξας.
ταῦτα δ' ἐγὼν ἐθέλω ὀμόσαι, κέλεται δέ με θυμὸς,
οὐδ' ἐπιορκήσω, πρὸς δαίμονος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς

161. τὸ γὰρ μένος ἐστὶ καὶ ἀλκή. eo paratur robur et vires, reparantur vires ex nutritione. — 163. ἄκμηνος σίτοιο. ἀγευστος. ἄπαστος. cibi expers. ab ἄκμη, ἡ νηστεία. Inedia. — 165. εἴπερ γὰρ προθυμεῖται μάχεσθαι, γυῖα βαρύνεται, membra gravantur, tardantur, fessa ad motum et actum, deficientibus viribus.

166. δίψα καὶ λιμὸς κιχάνει αὐτὸν, ἐφικνεῖται, opprimit eum, καταλαμβάνει.

170. πρὶν πάντας ἐρωῆσαι πολέμοιο, ὑποχωρῆσαι. pugna excedere.

171. λαὸν h. l. Myrmidones, quibus imperabat. σκέδασον, fac eos discedere in sua tentoria.—179. ἀρεσάσθω σε δαιτὶ πιείρῃ *lautis epulis te excipito* Agamemnon. ἀρέσασθαι, ἱλάσασθαι, propitiare ; nunc placare et exhilarare.

180. ἵνα μή τι δίκης ἐπιδευὲς ἔχῃσθα, μὴ δέῃ τινὸς τῶν δικαίων. h. e. *ut consequaris omnia, quæ, ad satisfaciendum tibi pro injuria accepta, postulare jure poteras.*

181. ἐπ' ἄλλῳ, εἰς ἄλλους. — 183. ἄνδρ' ἀπαρέσσασθαι, pro ἀρέσασθαι, placare.—186. ἐν μοίρῃ. κατὰ μοῖραν. κατὰ τὸ δέον. — 187, 8. ὀμόσαι πρὸς δαίμονος, ut πρὸς Διός. — 189. ἐπειγόμενός περ Ἄρηος h. e. μάχης ἕνεκα, τέως περ, aliquantum, ὄφρα, pro ἕως. — 191. καὶ (ὄφρα) ὅρκια πιστὰ τάμωμεν, τάμω. *dum ego juravero.*—193. Inversa oratio. pro κρίνου κούρους ὥστε φέρειν δῶρα, dixit: κρινάμενος—ἐνεγκέμεν. puta esse, σὺ μέμνησο ἐνέγκειν δῶρα, κρινάμενος κούρητας, pro, φέρειν διά.—κούρητας, κούρους.

μιμνέτω αὖθι τέως περ, ἐπειγόμενός περ Ἄρηος,
μίμνετε δ' ἄλλοι πάντες ἀολλέες, ὄφρα κε δῶρα
ἐκ κλισίης ἔλθῃσι, καὶ ὅρκια πιστὰ τάμωμεν.
σοὶ δ' αὐτῷ τόδ' ἐγὼν ἐπιτέλλομαι, ἠδὲ κελεύω,
κρινάμενος κούρητας ἀριστῆας Παναχαιῶν,
δῶρα δ' ἐμῆς παρὰ νηὸς ἐνεγκέμεν, ὅσσ' Ἀχιλῆϊ
χθιζὸν ὑπέστημεν δώσειν, ἀγέμεν τε γυναῖκας.
Ταλθύβιος δέ μοι ὦκα κατὰ στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν
κάπρον ἑτοιμασάτω ταμέειν Διΐ τ', Ἠελίῳ τε.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἀτρεΐδη, κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
ἄλλοτέ περ καὶ μᾶλλον ὀφέλλετε ταῦτα πένεσθαι,
ὁππότε τις μετὰ παυσωλὴ πολέμοιο γένηται,
καὶ μένος οὐ τόσον ᾖσιν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσι.
νῦν δ' οἱ μὲν κέαται δεδαϊγμένοι, οὓς ἐδάμασσεν
Ἕκτωρ Πριαμίδης, ὅτε οἱ Ζεὺς κῦδος ἔδωκεν.
ὑμεῖς δ' ἐς βρωτὺν ὀτρύνετον. ἦτ' ἂν ἔγωγε
νῦν μὲν ἀνώγοιμι πτολεμίζειν υἷας Ἀχαιῶν
νήστιας, ἀκμήνους, ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
τεύξεσθαι μέγα δόρπον, ἐπὴν τισαίμεθα λώβην.
πρὶν δ' οὔπως ἂν ἔμοιγε φίλον κατὰ λαιμὸν ἰείη
οὐ πόσις, οὐδὲ βρῶσις, ἑταίρου τεθνειῶτος,
ὅς μοι ἐνὶ κλισίῃ δεδαϊγμένος ὀξέϊ χαλκῷ
κεῖται, ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
μύρονται. τό μοι οὔ τι μετὰ φρεσὶ ταῦτα μέμηλεν,
ἀλλὰ φόνος τε, καὶ αἷμα, καὶ ἀργαλέος στόνος ἀνδρῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,

195. χθιζὸν, ut sup. 141. pro nudius tertius. — 197. ταμέειν pro *mactare*, στόμαχον ἀποταμεῖν.

200. ὀφέλλετε nunc idem quod ὀφείλετε, pro, *consentaneum erit ut paretis.*—At nunc alieno tempore id facitis.

202. μένος τόσον *animus tam concitatus* ultionis cupidine et pugnandi ardore.

205. ὑμεῖς δ' ἐς βρωτὺν ὀτρύνετον. vos duo urgete Achivos ut cibum parent, antequam in aciem exeant. ἦτ' ἂν ἔγωγε *sane quidem ego, jam nunc malim* in pugnam educere, et pugna demum facta de cibo cogitare.—212. ἀνὰ πρόθυρον τετραμμένος, more jam commemorato *componendi mortuum jamjam efferendum.* — 213. τό μοι. ideo, δι' ὃ, διὰ τοῦτο.

κρείσσων εἷς ἐμέθεν καὶ φέρτερος οὐκ ὀλίγον περ
ἔγχει, ἐγὼ δέ κε σεῖο νοήματί γε προβαλοίμην
πολλόν· ἐπεὶ πρότερος γενόμην, καὶ πλείονα οἶδα·
τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη μύθοισιν ἐμοῖσιν.
αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν,
ἧς τε πλείστην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν,
ἄμητος δ' ὀλίγιστος, ἐπὴν κλίνησι τάλαντα
Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται.
γαστέρι δ' οὔπως ἐστὶ νέκυν πενθῆσαι Ἀχαιούς.
λίην γὰρ πολλοὶ καὶ ἐπήτριμοι ἤματα πάντα
πίπτουσι· πότε κέν τις ἀναπνεύσειε πόνοιο;
ἀλλὰ χρὴ τὸν μὲν καταθάπτειν, ὅς κε θάνησι,
νηλέα θυμὸν ἔχοντας, ἐπ' ἤματι δακρύσαντας·
ὅσσοι δ' ἂν πολέμοιο περὶ στυγεροῖο λίπωνται,
μεμνῆσθαι πόσιος καὶ ἐδητύος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
ἀνδράσι δυσμενέεσσι μαχώμεθα νωλεμὲς αἰεί,
ἑσσάμενοι χροῒ χαλκὸν ἀτειρέα. μηδέ τις ἄλλην
λαῶν ὀτρυντὺν ποτιδέγμενος ἰσχαναάσθω.
ἥδε γὰρ ὀτρυντὺς κακὸν ἔσσεται, ὅς κε λίπηται
νηυσὶν ἐπ' Ἀργείων. ἀλλ' ἀθρόοι ὁρμηθέντες
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισιν ἐγείρομεν ὀξὺν ἄρηα.
Ἦ, καὶ Νέστορος υἷας ὀπάσσατο κυδαλίμοιο,
Φυλείδην τε Μέγητα, Θόαντά τε, Μηριόνην τε,
καὶ Κρειοντιάδην Λυκομήδεα. καὶ Μελάνιππον·
βὰν δ' ἴμεν ἐς κλισίην Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο.
αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον.
ἑπτὰ μὲν ἐκ κλισίης τρίποδας φέρον, οὕς οἱ ὑπέστη,
αἴθωνας δὲ λέβητας ἐείκοσι, δώδεκα δ' ἵππους·
ἐκ δ' ἄγον αἶψα γυναῖκας ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας,
ἕπτ', ἀτὰρ ὀγδοάτην, Βρισηΐδα καλλιπάρῃον·

218. νοήματί γε προβαλοίμην κέ σε. τὸ νόημα *prudentia*, ut alibi. ὑπερβαλέσθαι, προβαλέσθαι, proprie de cursu, προφέρεσθαι, *superare*.—220. ἐπιτλήτω μύθοισι pro τλήτω ἐπὶ τοῖς μύθοις. scil. ut mea dicta admittas, iis pareas.

221. Puta omissum esse antecedens: *Si jejuni milites exierint in prælium*: κόρος φυλόπιδος πέλεται ἀνθρώποις αἶψα, tædium pugnæ celeriter subit, h. e. ardor pugnandi extinguitur, viribus deficientibus, pugnæ, inquam, ἧς τε, in qua jam ferrum plurimos calamos dejecit.

226. quotidie multi pereunt, ἐπήτριμοι. alius super alium.—227. πότε κεν. quando tandem aliquis vacare possit a luctu! πόνος pro πένθος.—229. νηλέα θυμὸν ἔχοντας, non crudelem, sed animum obfirmatum.—230. ὅσσοι δ' ἂν περιλίπωνται (ἐκ) πολέμοιο, τούτους χρὴ μεμνῆσθαι πόσιος. cibo et potu uti.

238. ὀπάσσατο, se sequi jussit, ὀπη-

χρυσοῦ δὲ στήσας Ὀδυσεὺς δέκα πάντα τάλαντα,
ἦρχ', ἅμα δ' ἄλλοι δῶρα φέρον κούρητες Ἀχαιῶν.
καὶ τὰ μὲν ἐν μέσσῃ ἀγορῇ θέσαν. ἂν δ' Ἀγαμέμνων
ἵστατο. Ταλθύβιος δὲ, θεῷ ἐναλίγκιος αὐδὴν,
κάπρον ἔχων ἐν χειρὶ, παρίστατο ποιμένι λαῶν.
Ἀτρείδης δὲ ἐρυσσάμενος χείρεσσι μάχαιραν,
ἥ οἱ πὰρ ξίφεος μέγα κουλεὸν αἰὲν ἄωρτο,
κάπρου ἀπὸ τρίχας ἀρξάμενος, Διῒ χεῖρας ἀνασχὼν,
εὔχετο. τοὶ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτόφιν εἵατο σιγῇ
Ἀργεῖοι, κατὰ μοῖραν, ἀκούοντες βασιλῆος.
εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα. θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Γῆ τε, καὶ Ἠέλιος, καὶ Ἐριννύες, αἵ θ' ὑπὸ γαῖαν
ἀνθρώπους τίνυνται, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ.
μὴ μὲν ἐγὼ κούρῃ Βρισηΐδι χεῖρ' ἐπενεῖκαι,
οὔτ' εὐνῆς πρόφασιν κεχρημένος, οὔτε τευ ἄλλου·
ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος ἐνὶ κλισίῃσιν ἐμῇσιν.
εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον, ἐμοὶ θεοὶ ἄλγεα δοῖεν
πολλὰ μάλ', ὅσσα διδοῦσιν, ὅτις σφ' ἀλίτηται ὀμόσσας.
Ἦ, καὶ ἀπὸ στόμαχον κάπρου τάμε νηλέϊ χαλκῷ.
τὸν μὲν Ταλθύβιος πολιῆς ἁλὸς ἐς μέγα λαῖτμα
ῥίψ' ἐπιδινήσας, βόσιν ἰχθύσιν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἀνστὰς Ἀργείοισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·
Ζεῦ πάτερ, ἦ μεγάλας ἄτας ἄνδρεσσι διδοῖσθα·
οὐκ ἂν δήποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἀτρείδης ὤρινε διαμπερὲς, οὐδέ κε κούρην
ἦγεν, ἐμεῦ ἀέκοντος, ἀμήχανος· ἀλλά ποθι Ζεὺς

δοὺς ἔλαβε. — 247. χρυσοῦ δὲ στήσας. postquam appenderat ad libram; puta ex reliqua, quæ aderat Agamemnoni, auri copia.—249. ἐν μέσσῃ ἀγορῇ θέσαν, in conspectu omnium, sane nunc in ipsa concione.—250. Talthybius, θεῷ ἐναλίγκιος αὐδὴν, h. e. magna, insigni, voce instructus.—254. κάπρου τρίχας ἀπαρξάμενος. tanquam primitias victimæ, quibus in ignem conjectis preces fiunt. —255. ἐπ' αὐτόφιν εἵατο. ἐπ' αὐτοῦ scil. τοῦ χώρου εἵντο. ἕζοντο, ἐν σιγῇ, κατὰ μοῖραν, composite, religioso silentio, quo dicebantur favere linguis.

261. μὴ μὲν ἐγὼ ἐπενεῖκαι non potest jungi cum ἴστω γάρ. sed supplendum est ὄμνυμι. ut sup. 175. habetur. nam est ὄμνυμι, μὴ ἐπενεῖκαι χεῖρα. ἴστω per se in formula habetur: conscius ac testis esto, adeoque vindex Jupiter perjurii.

263. ἀλλ' ἔμεν' ἀπροτίμαστος, intacta, ἄψαυστος. ἀπρόσμαστος a μάω, μᾶσθαι. ψαύειν, θίγειν —264. εἰ δέ τι τῶνδ' ἐπίορκον. scil. ὤμοσα. ex vs. 261.—265. ὅσσα διδῶσιν ἐκείνῳ, ὅστις ὀμόσας ἀλίτηται (εἴς) σφε. ἁμαρτήσῃ· h. e. ὃς ὀμόσῃ ἂν ἐπίορκον.

ἤθελ' Ἀχαιοῖσι θάνατον πολέεσσι γενέσθαι.
νῦν δ' ἔρχεσθ' ἐπὶ δεῖπνον, ἵνα ξυνάγωμεν Ἄρηα.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησε· λῦσε δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος.
δῶρα δὲ Μυρμιδόνες μεγαλήτορες ἀμφεπένοντο.
βὰν δ' ἐπὶ νῆα φέροντες Ἀχιλλῆος θείοιο·
καὶ τὰ μὲν ἐν κλισίῃσι θέσαν, κάθισαν δὲ γυναῖκας·
ἵππους δ' εἰς ἀγέλην ἔλασαν θεράποντες ἀγαυοί.
Βρισηῒς δ' ἄρ' ἔπειτ', ἰκέλη χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
ὡς ἴδε Πάτροκλον δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
ἀμφ' αὐτῷ χυμένη, λίγα κώκυε, χερσὶ δ' ἄμυσσε
στήθεά τ', ἠδ' ἁπαλὴν δειρήν, ἰδὲ καλὰ πρόσωπα·
εἶπε δ' ἄρα κλαίουσα γυνή, εἰκυῖα θεῇσι·
Πάτροκλέ, μοι δειλῇ πλεῖστον κεχαρισμένε θυμῷ,
ζωὸν μέν σε ἔλειπον ἐγὼ, κλισίηθεν ἰοῦσα,
νῦν δέ σε τεθνειῶτα κιχάνομαι, ὄρχαμε λαῶν,
ἂψ ἀνιοῦσ'· ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί.
ἄνδρα μέν, ᾧ ἔδοσάν με πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
εἶδον πρὸ πτόλιος δεδαϊγμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
τρεῖς τε κασιγνήτους, τούς μοι μία γείνατο μήτηρ,
κηδείους, οἳ πάντες ὀλέθριον ἦμαρ ἐπέσπον.
οὐδὲ μὲν οὐδέ μ' ἔασκες, ὅτ' ἄνδρ' ἐμὸν ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
ἔκτεινε, πέρσε δὲ πόλιν θείοιο Μύνητος,
κλαίειν, ἀλλά μ' ἔφασκες Ἀχιλλῆος θείοιο
κουριδίην ἄλοχον θήσειν, ἄξειν τ' ἐνὶ νηυσὶν
ἐς Φθίην, δαίσειν δὲ γάμον μετὰ Μυρμιδόνεσσι.
τῷ σ' ἄμοτον κλαίω τεθνειότα, μείλιχον αἰεί.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες,
Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν δ' αὐτῶν κήδε' ἑκάστη.
αὐτὸν δ' ἀμφὶ γέροντες Ἀχαιῶν ἠγερέθοντο,
λισσόμενοι δειπνῆσαι· ὁ δ' ἠρνεῖτο στεναχίζων·
Λίσσομαι, εἴ τις ἔμοιγε φίλων ἐπιπείθεθ' ἑταίρων,
μή με πρὶν σίτοιο κελεύετε μηδὲ ποτῆτος

276. λῦσε δ' ἀγορὴν αἰψηρήν. celerem in discedendo. pro αἰψηρῶς.

290. ὥς μοι δέχεται κακὸν ἐκ κακοῦ αἰεί. interpositum μοι more vulgari, quo dicimus : periisti mihi.—294. κασιγνήτους κηδείους. valde caros. sunt κήδειοι, ὧν κῆδος, φροντίδα, ἔχομεν—298. κουριδίην ἄλοχον. omnino aut caram aut teneram. — 299. δαίσειν γάμον, epulas nuptiales instruere ; parare nuptias.

305. εἴ τις ἔμοιγε ἐπιπείθεται, vulgaris oratio: ὦ φίλοι, πείθεσθέ μοι μὴ κελεύοντες.

ἄσασθαι φίλον ἦτορ, ἐπεί μ' ἄχος αἰνὸν ἱκάνει·
δύντα δ' ἐς ἠέλιον μενέω, καὶ τλήσομαι, ἔμπης.
Ὣς εἰπών, ἄλλους μὲν ἀπεσκέδασε βασιλῆας·
δοιὼ δ' Ἀτρείδα μενέτην, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Νέστωρ, Ἰδομενεύς τε, γέρων θ' ἱππηλάτα Φοίνιξ,
τέρποντες πυκινῶς ἀκαχήμενον. οὐδέ τι θυμῷ
τέρπετο, πρὶν πολέμου στόμα δύμεναι αἱματόεντος.
μνησάμενος δ' ἀδινῶς ἀνενείκατο, φώνησέν τε·
Ἦ ῥά νύ μοι ποτὲ καὶ σύ, δυσάμμορε, φίλταθ' ἑταίρων,
αὐτὸς ἐνὶ κλισίῃ λαρὸν παρὰ δεῖπνον ἔθηκας
αἶψα καὶ ὀτραλέως, ὁπότε σπερχοίατ' Ἀχαιοὶ
Τρωσὶν ἐφ' ἱπποδάμοισι φέρειν πολύδακρυν Ἄρηα.
νῦν δὲ σὺ μὲν κεῖσαι δεδαϊγμένος· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
ἄκμηνον πόσιος καὶ ἐδητύος, ἔνδον ἐόντων,
σῇ ποθῇ. οὐ μὲν γάρ τι κακώτερον ἄλλο πάθοιμι·
οὐδ' εἴ κεν τοῦ πατρὸς ἀποφθιμένοιο πυθοίμην,
ὅς που νῦν Φθίηφι τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβει
χήτεϊ τοιοῦδ' υἷος· ὁ δ' ἀλλοδαπῷ ἐνὶ δήμῳ
εἵνεκα ῥιγεδανῆς Ἑλένης Τρωσὶ πτολεμίζω·
ἠὲ τόν, ὃς Σκύρῳ μοι ἔνι τρέφεται φίλος υἱός,
εἴ που ἔτι ζώει γε, Νεοπτόλεμος θεοειδής.
πρὶν μὲν γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει,
οἶον ἐμὲ φθίσεσθαι ἀπ' Ἄργεος ἱπποβότοιο
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ, σὲ δέ τε Φθίηνδε νέεσθαι,
ὡς ἄν μοι τὸν παῖδα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ
Σκυρόθεν ἐξαγάγοις, καί οἱ δείξειας ἕκαστα,
κτῆσιν ἐμήν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
ἤδη γὰρ Πηλῆά γ' οἴομαι ἢ κατὰ πάμπαν

308. ἔμπης reddi potest *utique, pervicaciter* : proprie tamen subintellig. καίπερ οὐκ ἀσάμενος ἦτορ σίτου. καίπερ ἄσιτος ὤν.—312. τέρποντες de conatu. τέρπετο. pro *solari*.—313. πολέμου στόμα δύμεναι· *Aciem* pugnantium jam vidimus declarari per *os*, ut nobis per *frontem*.—314. ἀδινῶς ἀνενείκατο, substituendum est aliquid ex ipsa re, στεναγμούς, aut ex φώνησέν τε, τὴν φωνήν.—320. ἄκμηνον, ἄγευστον. sup. 163. ἔνδον ἐόντων sc. τούτων, τῆς πόσιος καὶ ἐδητύος. *cum in domo parata sint, in penu sint, suppetant*.—324. χήτεϊ τοιοῦδ' υἷος. ἐμοῦ. pro ex absentia mea, cum indiget meo auxilio. ἐνὶ δήμῳ. iterum pro *terra*. 325. ῥιγεδανῆς Ἑλένης. κρυερῆς. φρικτῆς. *abhorrendæ*. quia τὰ στυγερὰ gelu, ῥῖγος, faciunt. — 326. ἠὲ τὸν sc. ἀποφθίσθαι. Mutavit structuram. Post εἴ κεν τοῦ πατρὸς sequi debebat ἠὲ τοῦ, ὅς.

328. πρὶν μέν. Prius solum se morti ante Trojam destinatum esse norat, nihil de amico resciverat.—332. δείξειας, ut vindicare sibi posset ab aliis possessa.

τεθνάμεν, ἤ που τυτθὸν ἔτι ζώοντ' ἀκαχῆσθαι
γήραΐ τε στυγερῷ, καὶ ἐμὴν προτιδέγμενον αἰεὶ
λυγρὴν ἀγγελίην, ὅτ' ἀποφθιμένοιο πύθηται.
Ὣς ἔφατο κλαίων· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γέροντες,
μνησάμενοι τὰ ἕκαστος ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπε.
Μυρομένους δ' ἄρα τούς γε ἰδὼν ἐλέησε Κρονίων,
αἶψα δ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τέκνον ἐμὸν, δὴ πάμπαν ἀποίχεαι ἀνδρὸς ἑῆος.
ἦ νύ τοι οὐκέτι πάγχυ μετὰ φρεσὶ μέμβλετ' Ἀχιλλεύς;
κεῖνος ὅγε, προπάροιθε νεῶν ὀρθοκραιράων,
ἧσται ὀδυρόμενος ἕταρον φίλον. οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
οἴχονται μετὰ δεῖπνον, ὁ δ' ἄκμηνος καὶ ἄπαστος.
ἀλλ' ἴθι, οἱ νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
στάξον ἐνὶ στήθεσσ', ἵνα μή μιν λιμὸς ἵκηται.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην.
ἡ δ', ἅρπῃ εἰκυῖα τανυπτέρυγι, λιγυφώνῳ,
οὐρανοῦ ἐκκατεπᾶλτο δι' αἰθέρος. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
αὐτίκα θωρήσσοντο κατὰ στρατόν. ἡ δ' Ἀχιλῆϊ
νέκταρ ἐνὶ στήθεσσι καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
στάξ', ἵνα μή μιν λιμὸς ἀτερπὴς γούναθ' ἵκηται.
αὐτὴ δὲ πρὸς πατρὸς ἐρισθενέος πυκινὸν δῶ
ᾤχετο. τοὶ δ' ἀπάνευθε νεῶν ἐχέοντο θοάων.
Ὡς δ' ὅτε ταρφειαὶ νιφάδες Διὸς ἐκποτέονται
ψυχραὶ ὑπὸ ῥιπῆς αἰθρηγενέος Βορέαο·
ὣς τότε ταρφειαὶ κόρυθες, λαμπρὸν γανόωσαι,
νηῶν ἐκφορέοντο, καὶ ἀσπίδες ὀμφαλόεσσαι,
θώρηκές τε κραταιγύαλοι, καὶ μείλινα δοῦρα·
αἴγλη δ' οὐρανὸν ἷκε, γέλασσε δὲ πᾶσα πέρι χθὼν
χαλκοῦ ὑπὸ στεροπῆς· ὑπὸ δὲ κτύπος ὤρνυτο ποσσὶν
ἀνδρῶν. ἐν δὲ μέσοισι κορύσσετο δῖος Ἀχιλλεύς.
τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
λαμπέσθην, ὡσεί τε πυρὸς σέλας· ἐν δέ οἱ ἦτορ

335. *τυτθὸν ἔτι ζώοντα* ægre vitam *trahentem* fere quod *ὀλιγηπελέων*.

342. *ἀποίχεαι ἀνδρὸς ἑῆος* fortem virum deseris. eum non curas. *ἀποίχεσθαι*, non modo discedere, sed et abesse. —343. *μέμβλεταί σοι, ὑπό σου. μέλει σοι.*—347, 8. nectar et ambrosiam instilla *ἐνστάξον οἱ*, si de cibo est accipiendum et potu, ut vires reficiantur, est *ἀμβροσίη τροφή*. quod pectus adjicitur, *στήθεσιν*, respicit vires in pectore, nec in voc. *στάξον* est hærendum; cum sit omnino, immitte, ingere. *ἵκηται. καθίκηται. καθάψηται.*

350. *ἅρπη*. aquilæ genus est; aliis, miluorum. —351. *ἐκκατεπᾶλτο, ἥλτο*, ab *ἄλλεσθαι*.—361. *θώρηκες κραταιγύαλοι* pro *κραταιογύαλοι*, pro simplici

δῦν' ἄχος ἄτλητον· ὁ δ' ἄρα Τρωσὶ μενεαίνων
δύσετο δῶρα θεοῦ, τά οἱ Ἥφαιστος κάμε τεύχων.
κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκε
καλὰς, ἀργυρέοισιν ἐπισφυρίοις ἀραρυίας.
δεύτερον αὖ, θώρηκα περὶ στήθεσσιν ἔδυνεν·
ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος ἀργυρόηλον,
χάλκεον· αὐτὰρ ἔπειτα σάκος μέγα τε, στιβαρόν τε,
εἵλετο, τοῦ δ' ἀπάνευθε σέλας γένετ', ἠΰτε μήνης.
ὡς δ' ὅταν ἐκ πόντοιο σέλας ναύτῃσι φανήῃ
καιομένοιο πυρὸς, τὸ δὲ καίεται ὑψόθ' ὄρεσφι,
σταθμῷ ἐν οἰοπόλῳ· τοὺς δ' οὐκ ἐθέλοντας ἄελλαι
πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φίλων ἀπάνευθε φέρουσιν·
ὣς ἀπ' Ἀχιλλῆος σάκεος σέλας αἰθέρ' ἵκανε
καλοῦ, δαιδαλέου. περὶ δὲ τρυφάλειαν ἀείρας
κρατὶ θέτο βριαρήν· ἡ δ', ἀστὴρ ὣς, ἀπέλαμπεν
ἵππουρις τρυφάλεια, περισσείοντο δ' ἔθειραι
χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
πειρήθη δ' ἕο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι δῖος Ἀχιλλεὺς,
εἰ οἷ ἐφαρμόσσειε, καὶ ἐντρέχοι ἀγλαὰ γυῖα·
τῷ δ' εὖτε πτερὰ γίγνετ', ἄειρε δὲ ποιμένα λαῶν.
ἐκ δ' ἄρα σύριγγος πατρώϊον ἐσπάσατ' ἔγχος,
βριθὺ, μέγα, στιβαρόν· τὸ μὲν οὐ δύνατ' ἄλλος Ἀχαιῶν
πάλλειν, ἀλλά μιν οἶος ἐπίστατο πῆλαι Ἀχιλλεὺς,
Πηλιάδα μελίην, τὴν πατρὶ φίλῳ τάμε Χείρων
Πηλίου ἐκ κορυφῆς, φόνον ἔμμεναι ἡρώεσσιν.
ἵππους δ' Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος ἀμφιέποντες
ζεύγνυον· ἀμφὶ δὲ καλὰ λέπαδν' ἔσαν· ἐν δὲ χαλινοὺς
γαμφηλῇσ' ἔβαλον, κατὰ δ' ἡνία τεῖναν ὀπίσσω
κολλητὸν προτὶ δίφρον· ὁ δὲ μάστιγα φαεινὴν
χειρὶ λαβὼν ἀραρυῖαν, ἐφ' ἵπποιϊν ἀνόρουσεν
Αὐτομέδων· ὄπιθεν δὲ κορυσσάμενος βῆ Ἀχιλλεὺς,

κραταιοί.—372. *ἀμφὶ δ' ἄρ' ὤμοισι βάλετο ξίφος*. proprie *περιεβάλετο* balteum, *ζῶμα*, ex quo ensis pendebat.

380. *ἀείρας περιέθετο· ἤειρε καὶ περιέθετο.* —382. *περισσείοντο δ' ἔθειραι χρύσεαι*, fulvæ.—384. *πειρήθη δ' ἕο αὐτοῦ ἐν ἔντεσι*. experitur se in armis. h. e. arma, an sint satis apta membris, iisque movendis an respondeant.—385. *εἰ τὰ γυῖα* (*οἱ πόδες*) *τρέχοι ἐν τοῖς ἔντεσι*. an ipse incedere posset in armis.

393. *λέπαδνα* sunt lora, collum et pectus ambientia, quibus equi jugo illigati erant. Ori insertus est *χαλινός*, frænum; et habenæ quibus reguntur, e jugo nexæ et retro versus currum ductæ, *αἱ ἡνίαι*, vel *τὰ ἡνία*. *οἱ ῥυτῆρες. γαμφηλῇσι*, nunc de malis equorum rie-

τεύχεσι παμφαίνων, ὥστ' ἠλέκτωρ ὑπερίων.
σμερδαλέον δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἑοῖο·
Ξάνθε τε, καὶ Βαλίε, τηλεκλυτὰ τέκνα Ποδάργης,
ἄλλως δὴ φράζεσθε σαωσέμεν ἡνιοχῆα
ἂψ Δαναῶν ἐς ὅμιλον, ἐπεί χ' ἑῶμεν πολέμοιο·
μηδ', ὡς Πάτροκλον, λίπετ' αὐτόθι τεθνειῶτα.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπὸ ζυγόφι προσέφη πόδας αἰόλος ἵππος
Ξάνθος, ἄφαρ δ' ἤμυσε καρήατι, πᾶσα δὲ χαίτη,
ζεύγλης ἐξεριποῦσα παρὰ ζυγὸν, οὖδας ἵκανεν·
αὐδήεντα δ' ἔθηκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη·
Καὶ λίην σ' ἔτι νῦν γε σαώσομεν, ὄβριμ' Ἀχιλλεῦ·
ἀλλά τοι ἐγγύθεν ἦμαρ ὀλέθριον, οὐδέ τοι ἡμεῖς
αἴτιοι, ἀλλὰ θεός τε μέγας καὶ Μοῖρα κραταιή.
οὐδὲ γὰρ ἡμετέρῃ βραδυτῆτί τε, νωχελίῃ τε,
Τρῶες ἀπ' ὤμοιϊν Πατρόκλου τεύχε' ἕλοντο·
ἀλλὰ θεῶν ὤριστος, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητὼ,
ἔκταν' ἐνὶ προμάχοισι, καὶ Ἕκτορι κῦδος ἔδωκε.
νῶϊ δὲ καί κεν ἅμα πνοιῇ Ζεφύροιο θέοιμεν,
ἥνπερ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι· ἀλλά σοι αὐτῷ
μόρσιμόν ἐστι, θεῷ τε καὶ ἀνέρι ἶφι δαμῆναι.
Ὣς ἄρα φωνήσαντος Ἐριννύες ἔσχεθον αὐδήν.
τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ξάνθε, τί μοι θάνατον μαντεύεαι; οὐδέ τί σε χρή.
εὖ νύ τοι οἶδα καὶ αὐτὸς, ὅ μοι μόρος ἐνθάδ' ὀλέσθαι,
νόσφι φίλου πατρὸς καὶ μητέρος· ἀλλὰ καὶ ἔμπης
οὐ λήξω, πρὶν Τρῶας ἄδην ἐλάσαι πολέμοιο.
Ἦ ῥα, καὶ ἐν πρώτοις ἰάχων ἔχε μώνυχας ἵππους.

tu diductis. — 398. ἠλέκτωρ ὑπερίων, omisso nomine ipso Ἥλιος, cujus epitheton est ὑπερίων. Duo epitheta apposita sunt: ἠλέκτωρ, idem, quod ἀκάμας et ὑπερίων in altum evectus.

399. ἵπποισι πατρὸς ἑοῖο. equos Achilles habuit a patre Peleo, ille a Neptuno inter τὰ ἕδνα cum Thetide.—401. ἄλλως δὴ, non ut antea, sed melius.—402. ἐπεί χ' ἑῶμεν πολέμοιο. postquam satis pugnatum erit. proprie, ubi satiaverimus nos pugna. ex antiquo ἄω, nunc ἵημι, satio; per ellipsin, ἕω, ἐξίεν, eximere, ἔρον τοῦ πολέμου, cupiditatem pugnandi. ut πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο α'. 469. Itaque a grammaticis redditur: πληρωθῶμεν. κορεσθῶμεν.

404. αἰόλος ἵππος. nunc ταχύς.—405. ἤμυσε καρήατι, ἐκλίθη, inclinavit se capite; demisso in terram capite stetit.

415. ἅμα πνοιῇ Ζεφύροιο. æquato Zephyri cursu, venti flatu.—417. θεῷ τε καὶ ἀνέρι. Ab Apolline sub Paridis specie, sive a Paride, jussu Apollinis sagittam emittente, occisus fuerat Achilles; ita ἐδάμη ὑπὸ θεοῦ καὶ ἀνδρός. — 421. οἶδα καὶ αὐτός. audita a matre.—423. οὐ λήξω πρὶν Τρῶας ἐλάσαι εἰς ἄδην, κόρον, πολέμου. ita ut victi porro pugnare recusent.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ υ'.

ARGUMENTUM.

Cum jam armati ad pugnam prodirent Achivi et Trojani: quos quidem conspectu Achillis conturbatos fore prævideri poterat; deorum concilio vocato Jupiter, ut immisceant se illi pugnæ, auctor est, ne Achilles nimis magnam Trojanorum cladem edat—30. Descendunt Olympo; Juno, Minerva, Neptunus, Mercurius et Vulcanus Achivis se adjungunt; Mars, Apollo, Diana, Latona, Xanthus, Venus, Trojanis—40. Dant signum pugnæ dii ex adverso sibi invicem stantes—75. Objicit Achilli Æneam Apollo adscita facie Lycaonis, Priami f.—111. Cum Juno jam interponere se vellet, intercedit Neptunus, suadetque, ut hominibus, suas res agere jussis, ipsi dii speculentur eorum facta, nec immisceant se rebus, nisi Martem vel Apollinem videant contra Achillem aliquid manu moventes; considunt ipsi in Herculis muro, alterius partis dii in colle Callicolone dicto.—155. Progressi Æneas et Achilles sermonibus mutuo habitis—259 pugnant; eripitur Æneas neci opera Neptuni—353. Nunc confirmata utraque acie, hinc ab Achille, inde ab Hectore, cum Hector ante aciem pugnare vellet, ab Apolline in turbam se recipere jubetur:—380. Irruit Achilles et stragem Trojanorum edit, cæso Iphitione Oryntei f.—393. Demoleonte Antenoris f.—400. Hippodamante—406. Polydoro Priami f.—418. quem ulturus Hector præcepti Apollinis immemor, irruit in Achillem; hastam emissam avertit Minerva; ita in inermem irruit Achilles, tum vicissim Hectorem Apollo eripit—454. Pergit Achilles cædem facere: Dryopis, Demuchi, Laogoni et Dardani, Alastoridis, Mulii, Echecli, Deucalionis, Rigmi, Areithoi—489. Verbo, vectus curru quaqua versus stragem facit ad f.

ΩΣ οἱ μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι θωρήσσοντο
ἀμφὶ σὲ, Πηλέος υἱὲ, μάχης ἀκόρητον, Ἀχαιοί·

Τρῶες δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο.
Ζεὺς δὲ Θέμιστα κέλευσε θεοὺς ἀγορήνδε καλέσσαι
κρατὸς ἄπ' Οὐλύμποιο πολυπτύχου. ἡ δ' ἄρα πάντη
φοιτήσασα κέλευσε Διὸς πρὸς δῶμα νέεσθαι.
οὔτε τις οὖν Ποταμῶν ἀπέην, νόσφ' Ὠκεανοῖο,
οὔτ' ἄρα Νυμφάων, ταί τ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πίσεα ποιήεντα.
ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα Διὸς νεφεληγερέταο,
ξεστῇσ' αἰθούσῃσιν ἐνίζανον, ἃς Διῒ πατρὶ
Ἥφαιστος ποίησεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσιν.
ὣς οἱ μὲν Διὸς ἔνδον ἀγηγέρατ'. οὐδ' Ἐνοσίχθων
νηκούστησε θεᾶς, ἀλλ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε μετ' αὐτούς.
ἷζε δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·
Τίπτ' αὖ, Ἀργικέραυνε, θεοὺς ἀγορήνδε κάλεσσας;
ἤ τι περὶ Τρώων καὶ Ἀχαιῶν μερμηρίζεις;
τῶν γὰρ νῦν ἄγχιστα μάχη πόλεμός τε δέδηε.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
ἔγνως, Ἐννοσίγαιε, ἐμὴν ἐν στήθεσι βουλήν,
ὧν ἕνεκα ξυνάγειρα· μέλουσί μοι, ὀλλύμενοί περ.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω πτυχὶ Οὐλύμποιο
ἥμενος, ἔνθ' ὁρόων φρένα τέρψομαι· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
ἔρχεσθ', ὄφρ' ἂν ἵκησθε μετὰ Τρῶας καὶ Ἀχαιούς.
ἀμφοτέροισι δ' ἀρήγεθ', ὅπῃ νόος ἐστὶν ἑκάστου.
εἰ γὰρ Ἀχιλλεὺς οἶος ἐπὶ Τρώεσσι μαχεῖται,
οὐδὲ μίνυνθ' ἕξουσι ποδώκεα Πηλείωνα.
καὶ δέ τέ μιν καὶ πρόσθεν ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες.
νῦν δ', ὅτε δὴ καὶ θυμὸν ἑταίρου χώεται αἰνῶς,
δείδω, μὴ καὶ τεῖχος ὑπὲρ μόρον ἐξαλαπάξῃ.
Ὣς ἔφατο Κρονίδης, πόλεμον δ' ἄλιαστον ἔγειρε.
βὰν δ' ἴμεναι πόλεμόνδε θεοί, δίχα θυμὸν ἔχοντες·
Ἥρη μὲν μετ' ἀγῶνα νεῶν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,

3. ἐπὶ θρωσμῷ πεδίοιο, in camporum planitie versus Trojam.

11. ξεστῇσ' αἰθούσῃσιν ἐνίζανον. δῶμα illud puta esse magnum atrium columnis intervallo aliquo intra parietes relicto, porticus in modum, procurrentibus: itaque αἴθουσαι memorantur: inter columnas sunt sedilia, quibus dii insident: in medio atrio sedet Jupiter.

18. τῶν γὰρ νῦν ἄγχιστα μάχη δέδηε, proxime instat, pro δαίεται, et hoc: in eo est ut exardescat. ἄγχιστα nunc de tempore.

20. ἔγνως assequutus es mentem meam, ὧν ἕνεκα, pro οὗ ἕνεκα. quid illud sit, cujus caussa concilium deorum convocaverim.—21. μέλουσί μοι, Achivi et Trojani.

ἠδὲ Ποσειδάων γαιήοχος, ἠδ' ἐριούνης
Ἑρμείας, ὃς ἐπὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσι κέκασται·
Ἥφαιστος δ' ἅμα τοῖσι κίε σθένεϊ βλεμεαίνων,
χωλεύων, ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί.
ἐς δὲ Τρῶας Ἄρης κορυθαίολος· αὐτὰρ ἅμ' αὐτῷ
Φοῖβος ἀκερσεκόμης, ἠδ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
Λητώ τε, Ξάνθος τε, φιλομμειδής τ' Ἀφροδίτη.
εἵως μὲν ῥ' ἀπάνευθε θεοὶ θνητῶν ἔσαν ἀνδρῶν,
τέως ἄρ' Ἀχαιοὶ μὲν μέγα κύδανον οὕνεκ' Ἀχιλλεὺς
ἐξεφάνη, δηρὸν δὲ μάχης ἐπέπαυτ' ἀλεγεινῆς·
Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα ἕκαστον,
δειδιότας, ὅθ' ὁρῶντο ποδώκεα Πηλείωνα
τεύχεσι λαμπόμενον, βροτολοιγῷ ἶσον Ἄρηϊ.
αὐτὰρ, ἐπεὶ μεθ' ὅμιλον Ὀλύμπιοι ἤλυθον ἀνδρῶν,
ὦρτο δ' Ἔρις κρατερὴ, λαοσσόος. αὖε δ' Ἀθήνη,
στᾶσ' ὁτὲ μὲν παρὰ τάφρον ὀρυκτὴν, τείχεος ἐκτὸς,
ἄλλοτ' ἐπ' ἀκτάων ἐριδούπων μακρὸν ἀΰτει.
αὖε δ' Ἄρης ἑτέρωθεν, ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσος,
ὀξὺ κατ' ἀκροτάτης πόλιος Τρώεσσι κελεύων,
ἄλλοτε πὰρ Σιμόεντι θέων ἐπὶ Καλλικολώνῃ.
Ὣς τοὺς ἀμφοτέρους μάκαρες θεοὶ ὀτρύνοντες,
σύμβαλον, ἐν δ' αὐτοῖς ἔριδα ῥήγνυντο βαρεῖαν.
δεινὸν δὲ βρόντησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
ὑψόθεν· αὐτὰρ νέρθε Ποσειδάων ἐτίναξε
γαῖαν ἀπειρεσίην, ὀρέων τ' αἰπεινὰ κάρηνα.
πάντες δ' ἐσσείοντο πόδες πολυπίδακος Ἴδης,
καὶ κορυφαὶ, Τρώων τε πόλις, καὶ νῆες Ἀχαιῶν.
ἔδδεισε δ' ὑπένερθεν ἄναξ ἐνέρων, Ἀϊδωνεύς·
δείσας δ' ἐκ θρόνου ἆλτο, καὶ ἴαχε, μή οἱ ὕπερθε

34. ἐριούνης hic vel ἐριούνιος: ab ὀνίω ὁ μεγάλως ὠφελῶν.—35. ἐπὶ φρεσὶ πευκαλίμῃσι κέκασται. pro ὃς ἐπικέκασται, idem quod simpl. κέκασται, ut κόσμηται, pro simpl. habet.

36. σθένεϊ βλεμεαίνων robore fremens. γαυριῶν. — 37. ὑπὸ δὲ κνῆμαι ῥώοντο ἀραιαί. ὑπεῤῥώοντο, ὑπεκινοῦντο, incedebant, movebant se crura infirma, claudicantia.

42. μέγα κύδανον. h. l. efferebant se. ἐσεμνύνοντο. — 43. δηρὸν δὲ, pro γάρ. — 47, 48. Apodosis est in ὦρτο δὲ, abundante δὲ ut sæpe. Postquam dii in aciem prodierant, Eris progressa est, processit: h. e. pugna habuit initium.—51. Mars ἐρεμνῇ λαίλαπι ἶσος sive involutus ipse nube atra, sive, ut procellæ similis esset impetuoso motu.—52. (ὅτε μὲν) κατ' ἀκροτάτης — ἄλλοτε δὲ πὰρ Σιμόεντι.

54. ὣς μάκαρες θεοὶ σύμβαλον, καὶ ῥήγνυντο ἔριδα ἐν αὐτοῖς. ἤγειρον μάχην.—ἔριδα ῥήγνυντο aut pugnam exorsi sunt; aut excitarunt; proprie, fecerunt pugnam erumpere. ut ῥῆξαι φωνὴν, δάκρυα.—62. καὶ ἴαχε μή οἱ. supple δείσας, μή οἱ.—

γαῖαν ἀναῤῥήξειε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
οἰκία δὲ θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φανήῃ
σμερδαλέ', εὐρώεντα, τά τε στυγέουσι θεοί περ·
τόσσος ἄρα κτύπος ὦρτο θεῶν ἔριδι ξυνιόντων.
ἤ τοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος
ἵστατ' Ἀπόλλων Φοῖβος, ἔχων ἰὰ πτερόεντα·
ἄντα δ' Ἐνυαλίοιο θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἥρῃ δ' ἀντέστη χρυσηλάκατος, κελαδεινή,
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, κασιγνήτη Ἑκάτοιο·
Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος, ἐριούνιος Ἑρμῆς·
ἄντα δ' ἄρ' Ἡφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης,
ὃν Ξάνθον καλέουσι θεοί, ἄνδρες δὲ Σκάμανδρον.
Ὣς οἱ μὲν θεοὶ ἄντα θεῶν ἴσαν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Ἕκτορος ἄντα μάλιστα λιλαίετο δῦναι ὅμιλον
Πριαμίδεω· τοῦ γάρ ῥα μάλιστά ἑ θυμὸς ἀνώγει
αἵματος ἆσαι Ἄρηα, ταλαύρινον πολεμιστήν.
Αἰνείαν δ' ἰθὺς λαοσσόος ὦρσεν Ἀπόλλων
ἀντία Πηλείωνος, ἐνῆκε δέ οἱ μένος ἠΰ.
υἱέϊ δὲ Πριάμοιο Λυκάονι εἴσατο φωνήν,
τῷ μιν ἐεισάμενος προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Αἰνεία, Τρώων βουληφόρε, ποῦ τοι ἀπειλαί,
ἃς Τρώων βασιλεῦσιν ὑπέσχεο οἰνοποτάζων,
Πηλείδεω Ἀχιλῆος ἐναντίβιον πολεμίζειν;
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμειβόμενος προσέειπε·
Πριαμίδη, τί με ταῦτα, καὶ οὐκ ἐθέλοντα, κελεύεις
ἀντία Πηλείωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι;
οὐ μὲν γὰρ νῦν πρῶτα ποδώκεος ἄντ' Ἀχιλῆος
στήσομαι, ἀλλ' ἤδη με καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησεν
ἐξ Ἴδης, ὅτε βουσὶν ἐπήλυθεν ἡμετέρῃσι,
πέρσε δὲ Λυρνησσὸν καὶ Πήδασον· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς
εἰρύσαθ', ὅς μοι ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα.
ἦ κ' ἐδάμην ὑπὸ χερσὶν Ἀχιλλῆος καὶ Ἀθήνης,
ἥ οἱ πρόσθεν ἰοῦσα τίθει φάος, ἠδὲ κέλευεν

65. εὐρώεντα. Latinorum *squalida* ab εὐρὼς, mucilago e situ et humiditate. τά τε στυγέουσι θεοί περ. aversantur.—68. ἰὰ hoc uno loco, pro ἰούς.—70. χρυσηλάκατος Ἄρτεμις ab aureis sagittis.—72. σῶκος Ἑρμῆς. h. e. ἰσχυρὸς, κρατύς. σωκεῖν, ἰσχύειν.

79, 80. ὦρσεν. ἐνῆκεν. i. e conatu. id *agebat ut eum concitaret*.—87. ταῦτα, κατὰ ταῦτα, pro οὕτως κελεύεις.—95. τίθει φάος, paravit salutem, incolumem præstitit, adstitit ei.

ἔγχεϊ χαλκείῳ Λέλεγας καὶ Τρῶας ἐναίρειν.
τῷ οὐκ ἔστ' Ἀχιλῆος ἐναντίον ἄνδρα μάχεσθαι·
αἰεὶ γὰρ πάρα εἷς γε θεῶν, ὃς λοιγὸν ἀμύνει.
καὶ δ' ἄλλως τοῦ γ' ἰθὺ βέλος πέτετ', οὐδ' ἀπολήγει,
πρὶν χροὸς ἀνδρομέοιο διελθέμεν· εἰ δὲ θεός περ
ἶσον τείνειε πολέμου τέλος, οὔ με μάλα ῥέα
νικήσει, οὐδ' εἰ παγχάλκεος εὔχεται εἶναι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
ἥρως, ἀλλ' ἄγε καὶ σὺ θεοῖς αἰειγενέτῃσιν
εὔχεο. καὶ δὲ σέ φασι Διὸς κούρης Ἀφροδίτης
ἐκγεγάμεν, κεῖνος δὲ χερείονος ἐκ θεοῦ ἐστίν.
ἡ μὲν γὰρ Διός ἐσθ', ἡ δ' ἐξ ἁλίοιο γέροντος.
ἀλλ' ἰθὺς φέρε χαλκὸν ἀτειρέα, μηδέ σε πάμπαν
λευγαλέοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ.
Ὣς εἰπὼν, ἔμπνευσε μένος μέγα ποιμένι λαῶν.
βῆ δὲ διὰ προμάχων, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.
Οὐδ' ἔλαθ' Ἀγχίσαο πάϊς λευκώλενον Ἥρην,
ἀντία Πηλείωνος ἰὼν ἀνὰ οὐλαμὸν ἀνδρῶν·
ἡ δ' ἄμυδις καλέσασα θεοὺς μετὰ μῦθον ἔειπε·
Φράζεσθον δὴ σφῶϊ, Ποσείδαον, καὶ Ἀθήνη,
ἐν φρεσὶν ὑμετέρῃσιν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Αἰνείας ὅδ' ἔβη, κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ,
ἀντία Πηλείωνος· ἀνῆκε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων.
ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς πέρ μιν ἀποτρωπῶμεν ὀπίσσω
αὐτόθεν, ἤ τις ἔπειτα καὶ ἡμείων Ἀχιλῆϊ
παρσταίη, δοίη δὲ κράτος μέγα. μηδέ τι θυμῷ
δευέσθω, ἵνα εἰδῇ, ὅ μιν φιλέουσιν ἄριστοι
ἀθανάτων, οἱ δ' αὖτ' ἀνεμώλιοι, οἳ τὸ πάρος περ
Τρωσὶν ἀμύνουσι πόλεμον καὶ δηϊοτῆτα.
πάντες δ' Οὐλύμποιο κατήλθομεν ἀντιόωντες
τῆσδε μάχης, ἵνα μή τι μετὰ Τρώεσσι πάθῃσι
σήμερον· ὕστερον αὖτε τὰ πείσεται, ἅσσα οἱ Αἶσα
γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ·

109. λευγαλέοις ἐπέεσσι. nunc, *asperis. atrocibus*.—110. ἀρειῇ. *nec conviciis nec minis*.

114. ἄμυδις καλέσασα, dictum pro συγκαλέσασα.—118. ἀνῆκε δὲ Φοῖβος Ἀ. sc. μιν.—119. μὶν ad Apollinem.—121. debebat pergere, καὶ ἵνα μὴ δεύηται θυμῷ. ne virtute inferior sit.—123. οἱ δ' αὖτ' ἀνεμώλιοι, pendet ab ἵνα εἰδῇ, ὅ. καὶ ὅ. ὅτι, αὖτε οἱ (ἐκεῖνοι) quodque contra illi dii, qui Trojanis ex more auxiliari solent, sunt imbecilli, impotentes; saltem viribus inferiores.

εἰ δ' Ἀχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκπεύσεται ὀμφῆς,
δείσετ' ἔπειθ', ὅτε κέν τις ἐναντίβιον θεὸς ἔλθῃ
ἐν πολέμῳ· χαλεποὶ δὲ θεοὶ φαίνεσθαι ἐναργεῖς.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Ἥρη, μὴ χαλέπαινε παρὲκ νόον· οὐδέ τί σε χρή.
οὐκ ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι θεοὺς ἔριδι ξυνελάσσαι
ἡμέας τοὺς ἄλλους, ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰμεν.
ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζώμεσθα, κιόντες
ἐκ πάτου, ἐς σκοπιήν, πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει.
εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης, ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἢ Ἀχιλῆ' ἴσχωσι, καὶ οὐκ εἰῶσι μάχεσθαι,
αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται
φυλόπιδος· μάλα δ' ὦκα διακρινθέντας ὀΐω
ἂψ ἴμεν Οὔλυμπόνδε, θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἄλλων,
ἡμετέρης ὑπὸ χερσὶν ἀνάγκῃ ἶφι δαμέντας.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο Κυανοχαίτης
τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο,
ὑψηλόν, τό ῥά οἱ Τρῶες καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
ποίεον, ὄφρα τὸ κῆτος ὑπεκπροφυγὼν ἀλέοιτο,
ὁππότε μιν σεύαιτο ἀπ' ἠϊόνος πεδίονδε.
ἔνθα Ποσειδάων κατ' ἄρ' ἕζετο, καὶ θεοὶ ἄλλοι,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄῤῥηκτον νεφέλην ὤμοισιν ἕσαντο·
οἱ δ' ἑτέρωσε κάθιζον ἐπ' ὀφρύσι Καλλικολώνης,
ἀμφὶ σέ, ἤϊε Φοῖβε, καὶ Ἄρηα πτολίπορθον.
ὣς οἱ μέν ῥ' ἑκάτερθε καθείατο μητιόωντες
βουλάς· ἀρχέμεναι δὲ δυσηλεγέος πολέμοιο
ὄκνεον ἀμφότεροι· Ζεὺς δ', ἥμενος ὕψι, κέλευε.
Τῶν δ' ἅπαν ἐπλήσθη πεδίον, καὶ λάμπετο χαλκῷ
ἀνδρῶν ἠδ' ἵππων· κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσιν
ὀρνυμένων ἄμυδις. δύο δ' ἀνέρες ἔξοχ' ἄριστοι
ἐς μέσον ἀμφοτέρων συνίτην, μεμαῶτε μάχεσθαι,

133. παρὲκ νόον, ἀνοήτως. οὐδέ τί σε χρή. οὐδὲ κατά τι χρή σε χαλεπαίνειν. nec ullo modo opus est, tantopere excandescere.—134. οὐκ ἂν ἔγωγε ἐθέλοιμι, ἡμᾶς (nos, qui stamus ab Achivorum partibus,) ξυνελάσαι τοὺς ἄλλους θεοὺς ἔριδι, μάχῃ. h. e. εἰς μάχην, ὡς μάχεσθαι. committere pugna.—140. αὐτίκα παρ' αὐτόφι. παρ' αὐτοῦ τοῦ χρόνου vel τόπου, illico.—141 μάλα δ' ὦκα διακρινθέντας sc. αὐτοὺς ὀΐω ἂψ ἴμεν, deos adversæ partis; saltem Martem et Apollinem.—145. τεῖχος ἀμφίχυτον vallum, aggesta ntrinque humo.—154. δυσηλεγέος πολέμοιο. pugna gravis, molesta, dura.—155. Ζεὺς δ', ἥμενος ὕψι, κέλευε, etsi Jupiter nil pugnam concitandam eos hortatus fuerat.

157. κάρκαιρε δὲ γαῖα πόδεσσι. quassata resonuit. vox ad sonum ipsum

Αἰνείας τ' Ἀγχισιάδης, καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.
Αἰνείας δὲ πρῶτος ἀπειλήσας ἐβεβήκει,
νευστάζων κόρυθι βριαρῇ· ἀτὰρ ἀσπίδα θοῦριν
πρόσθεν ἔχε στέρνοιο, τίνασσε δὲ χάλκεον ἔγχος.
Πηλείδης δ' ἑτέρωθεν ἐναντίον ὦρτο, λέων ὣς
σίντης, ὅν τε καὶ ἄνδρες ἀποκτάμεναι μεμάασιν,
ἀγρόμενοι, πᾶς δῆμος· ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀτίζων
ἔρχεται· ἀλλ', ὅτε κέν τις Ἀρηϊθόων αἰζηῶν
δουρὶ βάλῃ, ἐάλη τε χανών, περί τ' ἀφρὸς ὀδόντας
γίγνεται, ἐν δέ τέ οἱ κραδίῃ στένει ἄλκιμον ἦτορ,
οὐρῇ δὲ πλευράς τε καὶ ἰσχία ἀμφοτέρωθεν
μαστίεται, ἓε δ' αὐτὸν ἐποτρύνει μαχέσασθαι·
γλαυκιόων δ' ἰθὺς φέρεται μένει, ἤν τινα πέφνῃ
ἀνδρῶν, ἢ αὐτὸς φθίεται πρώτῳ ἐν ὁμίλῳ·
ὣς Ἀχιλῆ' ὤτρυνε μένος καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
ἀντίον ἐλθέμεναι μεγαλήτορος Αἰνείαο.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Αἰνεία, τί σὺ, τόσσον ὁμίλου πολλὸν ἐπελθών,
ἔστης; ἤ σέ γε θυμὸς ἐμοὶ μαχέσασθαι ἀνώγει,
ἐλπόμενον Τρώεσσιν ἀνάξειν ἱπποδάμοισι
τιμῆς τῆς Πριάμου; ἀτὰρ εἴ κεν ἔμ' ἐξεναρίξῃς,
οὔ τοι τούνεκά γε Πρίαμος γέρας ἐν χερὶ θήσει·
εἰσὶν γάρ οἱ παῖδες· ὁ δ' ἔμπεδος, οὐδ' ἀεσίφρων.
ἦ νύ τί τοι Τρῶες τέμενος τάμον, ἔξοχον ἄλλων,
καλόν, φυταλιῆς καὶ ἀρούρης, ὄφρα νέμηαι,
αἴ κεν ἐμὲ κτείνῃς; χαλεπῶς δέ σ' ἔολπα τὸ ῥέξειν.
ἤδη μὲν σέ γε, φημί, καὶ ἄλλοτε δουρὶ φόβησα.
ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε πέρ σε, βοῶν ἄπο, μοῦνον ἐόντα,
σεῦα κατ' Ἰδαίων ὀρέων ταχέεσσι πόδεσσι
καρπαλίμως; τότε δ' οὔτι μετατροπαλίζεο φεύγων·
ἔνθεν δ' ἐς Λυρνησσὸν ὑπέκφυγες· αὐτὰρ ἐγὼ τὴν
πέρσα, μεθορμηθεὶς σὺν Ἀθήνῃ καὶ Διὶ πατρί·
ληϊάδας δὲ γυναῖκας, ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπούρας,
ἦγον· ἀτάρ σε Ζεὺς ἐῤῥύσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
ἀλλ' οὐ νῦν σε ῥύεσθαι ὀΐομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ

facta.—165. λέων ὣς σίντης. βλαπτικός.—168. ἐάλη τε χανών. pro ἦλη. ἄλη, v. 408. colligit se corpore incurvato, quippe mox saltu facto irruiturus.

186. χαλεπῶς δέ σ' ἔολπα τὸ ῥέξειν. vereor, ut hoc efficias.

195. ἀλλ' οὐ νῦν σε ῥύεσθαι ὀΐομαι. non spero, h. e. vereor serveris.

βάλλεαι· ἀλλά σ' ἔγωγ' ἀναχωρήσαντα κελεύω
ἐς πληθὺν ἰέναι· μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο,
πρίν τι κακὸν παθέειν· ῥεχθὲν δέ τε νήπιος ἔγνω.
Τὸν δ' αὖτ' Αἰνείας ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσσί γε, νηπύτιον ὥς,
ἔλπεο δειδίξεσθαι· ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτὸς
ἠμὲν κερτομίας ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι.
ἴδμεν δ' ἀλλήλων γενεήν, ἴδμεν δὲ τοκῆας,
πρόκλυτ' ἀκούοντες ἔπεα θνητῶν ἀνθρώπων·
ὄψει δ' οὔτ' ἄρ πω σὺ ἐμοὺς ἴδες, οὔτ' ἄρ' ἐγὼ σούς.
φασί σε μὲν Πηλῆος ἀμύμονος ἔκγονον εἶναι,
μητρὸς δ' ἐκ Θέτιδος, καλλιπλοκάμου, ἁλοσύδνης·
αὐτὰρ ἐγὼν υἱὸς μεγαλήτορος Ἀγχίσαο
εὔχομαι ἐκγεγάμεν, μήτηρ δέ μοι ἔστ' Ἀφροδίτη.
τῶν δὴ νῦν ἕτεροί γε φίλον παῖδα κλαύσονται
σήμερον· οὐ γάρ φημ', ἐπέεσσί γε νηπυτίοισιν
ὧδε διακρινθέντε, μάχης ἐξ ἀπονέεσθαι.
εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, ὄφρ' εὖ εἰδῇς
ἡμετέρην γενεήν, πολλοὶ δέ μιν ἄνδρες ἴσασι·
Δάρδανον ἂρ πρῶτον τέκετο νεφεληγερέτα Ζεύς·
κτίσσε δὲ Δαρδανίην, ἐπεὶ οὔπω Ἴλιος ἱρὴ
ἐν πεδίῳ πεπόλιστο, πόλις μερόπων ἀνθρώπων,
ἀλλ' ἔθ' ὑπωρείας ᾤκεον πολυπιδάκου Ἴδης.
Δάρδανος αὖ τέκεθ' υἱὸν Ἐριχθόνιον βασιλῆα,
ὃς δὴ ἀφνειότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο
θήλειαι, πώλοισιν ἀγαλλόμεναι ἀταλῇσι.
τάων καὶ Βορέης ἠράσσατο βοσκομενάων,
ἵππῳ δ' εἰσάμενος παρελέξατο κυανοχαίτῃ·
αἱ δ' ὑποκυσσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους·
αἱ δ' ὅτε μὲν σκιρτῷεν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν,
ἄκρον ἐπ' ἀνθερίκων καρπὸν θέον, οὐδὲ κατέκλων·

196. ἀλλά σ' ἔγωγε— μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο. per inversionem; quocirca ego tibi auctor sum, ut e vestigio omissa pugna recedas, et intra turmas te recipias.

202. κερτομίας ἠδ' αἴσυλα. Sunt hæc, αἴσυλα, quæ proprie sunt *maledicta*, illa, κερτομίαι, quæ cum *cavillatione et dicacitate* dicuntur. —204. πρόκλυτα ἀκούοντες *tenentes ex auditu, narrationes antiquas, majorum fama celebratas.* τὰ κλυτὰ sunt τὰ ἠκουσμένα, πεφημισμένα.—207. ἁλοσύδνης. h. ἁλοσύνης, ἐναλίας. Thetis marina.

210. τῶν δὴ νῦν sc. τοκέων ex 203.

213. εἰ δ' ἐθέλεις. Maternum genus nosti. Si autem etiam paternum genus etsi haud obscurum nosse cupis, accipe: δάηθι.

ἀλλ' ὅτε δὴ σκιρτῷεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης,
ἄκρον ἐπὶ ῥηγμῖνος ἁλὸς πολιοῖο θέεσκον.
Τρῶα δ' Ἐριχθόνιος τέκετο Τρώεσσιν ἄνακτα·
Τρωὸς δ' αὖ τρεῖς παῖδες ἀμύμονες ἐξεγένοντο,
Ἶλός τ', Ἀσσάρακός τε, καὶ ἀντίθεος Γανυμήδης,
ὃς δὴ κάλλιστος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων·
τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διῒ οἰνοχοεύειν,
κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Ἶλος δ' αὖ τέκεθ' υἱὸν ἀμύμονα Λαομέδοντα·
Λαομέδων δ' ἄρα Τιθωνὸν τέκετο, Πρίαμόν τε,
Λάμπον τε, Κλυτίον θ', Ἱκετάονά τ', ὄζον Ἄρηος·
Ἀσσάρακος δὲ Κάπυν· ὁ δ' ἄρ' Ἀγχίσην τέκε παῖδα·
αὐτὰρ ἔμ' Ἀγχίσης, Πρίαμος δὲ τέχ' Ἕκτορα δῖον.
ταύτης τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὔχομαι εἶναι.
Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε, μινύθει τε,
ὅππως κεν ἐθέλῃσιν· ὁ γὰρ κάρτιστος ἁπάντων.
ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, νηπύτιοι ὥς,
ἑσταότ' ἐν μέσσῃ ὑσμίνῃ δηϊοτῆτος.
ἔστι γὰρ ἀμφοτέροισιν ὀνείδεα μυθήσασθαι
πολλὰ μάλ'· οὐδ' ἂν νηῦς ἑκατόζυγος ἄχθος ἄροιτο.
στρεπτὴ δὲ γλῶσσ' ἐστὶ βροτῶν, πολέες δ' ἔνι μῦθοι,
παντοῖοι· ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς ἔνθα καὶ ἔνθα.
ὁπποῖόν κ' εἴπησθα ἔπος, τοῖόν κ' ἐπακούσαις.
ἀλλὰ τίη ἔριδας καὶ νείκεα νῶϊν ἀνάγκη
νεικεῖν ἀλλήλοισιν ἐναντίον, ὥστε γυναῖκας,
αἵτε χολωσάμεναι ἔριδος πέρι θυμοβόροιο
νεικεῦσ' ἀλλήλῃσι μέσην ἐς ἄγυιαν ἰοῦσαι,
πόλλ' ἐτεά τε καὶ οὐκί· χόλος δέ τε καὶ τὰ κελεύει.
ἀλκῆς δ' οὔ μ' ἐπέεσσιν ἀποτρέψεις μεμαῶτα,
πρὶν χαλκῷ μαχέσασθαι ἐναντίον· ἀλλ' ἄγε, θᾶσσον
γευσόμεθ' ἀλλήλων χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ἦ ῥα, καὶ ἐν δεινῷ σάκει ἤλασεν ὄβριμον ἔγχος
σμερδαλέῳ, μέγα δ' ἀμφὶ σάκος μύκε δουρὸς ἀκωκῇ·

229. ἐπὶ τὸ ἄκρον ῥηγμῖνος ἁλὸς simpliciter in *summo mari.* ῥηγμὶν nunc non littoris, sed ipsius maris: nam et fluctus franguntur.

248. στρεπτὴ γλῶσσα volubilis. sup. v. 203. φρένες στρεπταί. mens hominis mutabilis, quæ flecti potest.—249. ἐπέων δὲ πολὺς νομὸς—h. e. ἔπη πολλὰ νέμονται *distribuuntur utrinque, sparguntur,* jactantur.—255. νεικεῦσι—πολλά. nunc est *probra multa sibi invicem ingerunt.*

Πηλείδης δὲ σάκος μὲν ἀπὸ ἕο χειρὶ παχείῃ
ἔσχετο ταρβήσας· φάτο γὰρ δολιχόσκιον ἔγχος
ῥέα διελεύσεσθαι μεγαλήτορος Αἰνείαο·
νήπιος, οὐδ' ἐνόησε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ὡς οὐ ῥηΐδι' ἐστὶ θεῶν ἐρικυδέα δῶρα
ἀνδράσι γε θνητοῖσι δαμήμεναι, οὐδ' ὑποείκειν.
οὐδὲ τότ' Αἰνείαο δαΐφρονος ὄβριμον ἔγχος
ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο·
ἀλλὰ δύο μὲν ἔλασσε διὰ πτύχας, αἱ δ' ἄρ' ἔτι τρεῖς
ἦσαν· ἐπεὶ πέντε πτύχας ἤλασε Κυλλοποδίων,
τὰς δύο χαλκείας, δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο,
τὴν δὲ μίαν χρυσέην· τῇ ῥ' ἔσχετο μείλινον ἔγχος.
δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Αἰνείαο κατ' ἀσπίδα πάντοσε ἴσην,
ἄντυγ' ὑπὸ πρώτην, ᾗ λεπτότατος θέε χαλκὸς,
λεπτοτάτη δ' ἐπέην ῥινὸς βοός· ἡ δὲ διὰ πρὸ
Πηλιὰς ἤϊξε μελίη, λάκε δ' ἀσπὶς ὑπ' αὐτῆς.
Αἰνείας δ' ἐάλη, καὶ ἀπὸ ἕθεν ἀσπίδ' ἀνέσχε
δείσας· ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
ἔστη ἱεμένη, διὰ δ' ἀμφοτέρους ἕλε κύκλους
ἀσπίδος ἀμφιβρότης. ὁ δ' ἀλευάμενος δόρυ μακρὸν,
ἔστη, κὰδ δ' ἄχος οἱ χύτο μυρίον ὀφθαλμοῖσι,
ταρβήσας, ὅ οἱ ἄγχι πάγη βέλος. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἐμμεμαὼς ἐπόρουσεν, ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ,
σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δὲ χερμάδιον λάβε χειρὶ
Αἰνείας, μέγα ἔργον, ὃ οὐ δύο γ' ἄνδρε φέροιεν,
οἷοι νῦν βροτοί εἰσ'· ὁ δέ μιν ῥέα πάλλε καὶ οἶος.
ἔνθα κεν Αἰνείας μὲν ἐπεσσύμενον βάλε πέτρῳ,
ἢ κόρυθ', ἠὲ σάκος, τό οἱ ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
τὸν δέ κε Πηλείδης σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα·
εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι θεοῖς μετὰ μῦθον ἔειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μοι ἄχος μεγαλήτορος Αἰνείαο,
ὃς τάχα Πηλείωνι δαμεὶς Ἄϊδόσδε κάτεισι,

266. ὡς οὐ ῥᾴδιόν ἐστι τὰ — δαμῆναι ὑπ' ἀνδρῶν, οὐδὲ ῥᾴδιόν ἐστιν, αὐτὰ ὑποείκειν. cedere materiam ictibus, adeoque perforari aut cavari. — 269. δύο πτύχες. laminæ duæ e quinis, quibus clipei crates inducta erat.

278. Æneas ἐάλη. ut hasta prætervolaret, *collecto corpore et incurvato subsedit.* — 280. ἀμφοτέρους κύκλους, laminam æream cum corio. — ἔστη ἱεμένη. *cupiens ulterius procedere.*

πειθόμενος μύθοισιν Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
νήπιος· οὐδέ τί οἱ χραισμήσει λυγρὸν ὄλεθρον.
ἀλλὰ τίη νῦν οὗτος ἀναίτιος ἄλγεα πάσχει,
μὰψ ἕνεκ' ἀλλοτρίων ἀχέων, κεχαρισμένα δ' αἰεὶ
δῶρα θεοῖσι δίδωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς πέρ μιν ὑπ' ἐκ θανάτου ἀγάγωμεν,
μήπως καὶ Κρονίδης κεχολώσεται, αἴκεν Ἀχιλλεὺς
τόνδε κατακτείνῃ· μόριμον δέ οἱ ἔστ' ἀλέασθαι,
ὄφρα μὴ ἄσπερμος γενεὴ καὶ ἄφαντος ὄληται
Δαρδάνου, ὃν Κρονίδης περὶ πάντων φίλατο παίδων,
οἳ ἕθεν ἐξεγένοντο, γυναικῶν τε θνητάων.
ἤδη γὰρ Πριάμου γενεὴν ἤχθηρε Κρονίων·
νῦν δὲ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει,
καὶ παίδων παῖδες, τοί κεν μετόπισθε γένωνται.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ἐννοσίγαι', αὐτὸς σὺ μετὰ φρεσὶ σῇσι νόησον
Αἰνείαν, ἤ κέν μιν ἐρύσσεαι, ἦ κεν ἐάσεις
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ δαμήμεναι, ἐσθλὸν ἐόντα.
ἤτοι μὲν γὰρ νῶϊ πολεῖς ὠμόσσαμεν ὅρκους
πᾶσι μετ' ἀθανάτοισιν, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη,
μήποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
μηδ' ὁπόταν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
δαιομένη, δαίωσι δ' Ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
βῆ ῥ' ἴμεν ἄν τε μάχην καὶ ἀνὰ κλόνον ἐγχειάων,
ἶξε δ' ὅθ' Αἰνείας ἠδὲ κλυτὸς ἦεν Ἀχιλλεύς.
αὐτίκα τῷ μὲν ἔπειτα κατ' ὀφθαλμῶν χέεν ἀχλὺν,
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ· ὁ δὲ μελίην εὔχαλκον
ἀσπίδος ἐξέρυσε μεγαλήτορος Αἰνείαο·
καὶ τὴν μὲν προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἔθηκεν,
Αἰνείαν δ' ἔσσευεν ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀείρας·
πολλὰς δὲ στίχας ἡρώων, πολλὰς δὲ καὶ ἵππων
Αἰνείας ὑπεράλτο, θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας·
ἶξε δ' ἐπ' ἐσχατιὴν πολυάϊκος πολέμοιο,

295, 6. οὐδέ τι οἱ χραισμήσει (πρὸς) ὄλεθρον Apollo. — 297. ἄλγεα πάσχει. pro graviore, perire.

310. ipse apud te reputa, νόησον, (εἰ) Αἰνείαν ἢ ἐρύσσεαί κεν ἢ ἐάσεις.

315. ἐπαλεξεῖν τινὶ τὸ κακὸν, ut ἐπαμύνειν, *propulsare malum ab aliquo*: h. e. ei auxilium ferre.

327. θεοῦ ἀπὸ χειρὸς ὀρούσας pro διὰ, ὑπὸ, χειρὸς, ὀρνύμενος. φερόμενος.

ἔνθα δὲ Καύκωνες πόλεμον μέτα θωρήσσοντο.
τῷ δὲ μάλ' ἐγγύθεν ἦλθε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Αἰνεία, τίς σ' ὧδε θεῶν ἀτέοντα κελεύει
ἀντία Πηλείωνος ὑπερθύμοιο μάχεσθαι,
ὃς σευ ἅμα κρείσσων, καὶ φίλτερος ἀθανάτοισιν;
ἀλλ' ἀναχωρῆσαι, ὅτε κεν συμβλήσεαι αὐτῷ,
μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἰσαφίκηαι.
αὐτὰρ ἐπεί κ' Ἀχιλεὺς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
θαρσήσας δὴ ἔπειτα μετὰ πρώτοισι μάχεσθαι·
οὐ μὲν γάρ τίς σ' ἄλλος Ἀχαιῶν ἐξεναρίξει.
Ὣς εἰπὼν, λίπεν αὐτόθ', ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
αἶψα δ' ἔπειτ' Ἀχιλῆος ἀπ' ὀφθαλμῶν σκέδασ' ἀχλὺν
θεσπεσίην· ὁ δ' ἔπειτα μέγ' ἔξιδεν ὀφθαλμοῖσιν·
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
ἔγχος μὲν τόδε κεῖται ἐπὶ χθονὸς, οὐδέ τι φῶτα
λεύσσω, τῷ ἐφέηκα, κατακτάμεναι μενεαίνων.
ἦ ῥα καὶ Αἰνείας φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἦεν. ἀτάρ μιν ἔφην μὰψ αὔτως εὐχετάασθαι.
ἐῤῥέτω. οὔ οἱ θυμὸς ἐμεῦ ἔτι πειρηθῆναι
ἔσσεται, ὃς καὶ νῦν φύγεν ἄσμενος ἐκ θανάτοιο.
ἀλλ' ἄγε δὴ, Δαναοῖσι φιλοπτολέμοισι κελεύσας,
τῶν ἄλλων Τρώων πειρήσομαι ἀντίος ἐλθών.
Ἦ, καὶ ἐπὶ στίχας ἆλτο, κέλευε δὲ φωτὶ ἑκάστῳ·
μηκέτι νῦν Τρώων ἑκὰς ἕστατε, δῖοι Ἀχαιοὶ,
ἀλλ' ἄγ', ἀνὴρ ἄντ' ἀνδρὸς ἴτω, μεμάτω δὲ μάχεσθαι.
ἀργαλέον δέ μοι ἐστὶ, καὶ ἰφθίμῳ περ ἐόντι,
τοσσούσδ' ἀνθρώπους ἐφέπειν, καὶ πᾶσι μάχεσθαι·
οὐδέ κ' Ἄρης, ὅσπερ θεὸς ἄμβροτος, οὐδέ κ' Ἀθήνη,
τοσσῆσδ' ὑσμίνης ἐφέποι στόμα, καὶ πονέοιτο·
ἀλλ' ὅσσον μὲν ἐγὼ δύναμαι χερσί τε, ποσί τε,

332. τὸ ἀτέοντα. tanquam divinitus insania correptum; stolide agentem. ἀφραίνοντα. ἀτώμενον. — 336. ὑπὲρ μοῖραν, præter fatalem rerum ordinem; ante diem.

353. ἐπὶ στίχας ἆλτο. ἐπιᾶλτο. ἐφῆλτο ut v. 643. ἐπᾶλτο. est: irruit ἐπῆλθεν. inf. 381. ἐν δ' Ἀχιλεὺς Τρώεσσι θόρε. Ergo ἐφῆλτο h. l. simpliciter, accessit ad suas turmas Myrmidonum. — 355. ἄντα ἀνδρός. non ἀντί. — 357. τόσσουσδ' ἀνθρώπους ἐφέπειν καὶ πᾶσι μάχεσθαι, pro, ἐφέπειν μαχόμενον, obire tantam aciem pugnando cum omnibus. ἐφέπει is, qui oberrat, et aggreditur aut persequitur. στόμα πολέμου, μάχης, acies, quem nos frontem dicimus.

καὶ σθένει, οὔ με τί φημι μεθησέμεν οὐδ' ἠβαιόν·
ἀλλὰ μάλα στιχὸς εἶμι διαμπερὲς, οὐδέ τιν' οἴω
Τρώων χαιρήσειν, ὅστις σχεδὸν ἔγχεος ἔλθῃ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· Τρώεσσι δὲ φαίδιμος Ἕκτωρ
κέκλεθ' ὁμοκλήσας, φάτο δ' ἴμμεναι ἄντ' Ἀχιλῆος·
Τρῶες ὑπέρθυμοι, μὴ δείδιτε Πηλείωνα·
καί κεν ἐγὼν ἐπέεσσι καὶ ἀθανάτοισι μαχοίμην·
ἔγχεϊ δ' ἀργαλέον, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
οὐδ' Ἀχιλεὺς πάντεσσι τέλος μύθοις ἐπιθήσει,
ἀλλὰ τὸ κὲν τελέει, τὸ δὲ καὶ μεσσηγὺ κολούει.
τοῦ δ' ἐγὼ ἀντίος εἶμι, καὶ εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικεν,
εἰ πυρὶ χεῖρας ἔοικε, μένος δ' αἴθωνι σιδήρῳ.
Ὣς φάτ' ἐποτρύνων· οἱ δ' ἀντίοι ἔγχε' ἄειραν
Τρῶες. τῶν δ' ἄμυδις μίχθη μένος, ὦρτο δ' ἀϋτή.
καὶ τότ' ἄρ' Ἕκτορα εἶπε παραστὰς Φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἕκτορ, μηκέτι πάμπαν Ἀχιλλῆϊ προμάχιζε,
ἀλλὰ κατὰ πληθύν τε καὶ ἐκ φλοίσβοιο δέδεξο,
μή πως σ' ἠὲ βάλῃ, ἠὲ σχεδὸν ἄορι τύψῃ.
Ὣς ἔφαθ'· Ἕκτωρ δ' αὖτις ἐδύσατο οὐλαμὸν ἀνδρῶν,
ταρβήσας, ὅτ' ἄκουσε θεοῦ ὄπα φωνήσαντος.
ἐν δ' Ἀχιλεὺς Τρώεσσι θόρε, φρεσὶν εἱμένος ἀλκὴν,
σμερδαλέα ἰάχων· πρῶτον δ' ἕλεν Ἰφιτίωνα
ἐσθλὸν, Ὀτρυντείδην, πολέων ἡγήτορα λαῶν,
ὃν Νύμφη τέκε Νηῒς Ὀτρυντῆϊ πτολιπόρθῳ,
Τμώλῳ ὑπὸ νιφόεντι, Ὕδης ἐν πίονι δήμῳ·
τὸν δ' ἰθὺς μεμαῶτα βάλ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεὺς,
μέσσην κὰκ κεφαλήν· ἡ δ' ἄνδιχα πᾶσα κεάσθη·
δούπησεν δὲ πεσών. ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς·
Κεῖσαι, Ὀτρυντείδη, πάντων ἐκπαγλότατ' ἀνδρῶν,
ἐνθάδε τοι θάνατος· γενεὴ δέ τοι ἔστ' ἐπὶ λίμνῃ
Γυγαίῃ, ὅθι τοι τέμενος πατρώϊόν ἐστιν,
Ὕλλῳ ἐπ' ἰχθυόεντι, καὶ Ἕρμῳ δινήεντι.
Ὣς φάτ' ἐπευχόμενος· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε.

362. στιχὸς εἶμι διαμπερὲς, h. e. εἶσομαι διὰ στιχὸς, oberrabo totam aciem hostilem, et aggrediar, quicunque se obtulerit.

366. μὴ δείδιτε Πηλείωνα, pro, Achillis minas, ut e sqq. apparet: καί κεν ἐγώ· si minis res peragi posset, sane et ego cum diis pugnarem; deos ad pugnandum provocarem. ἔγχεϊ δὲ, vera pugna, ipsa re. — 369. τέλος ἐπιθήσει, τελέσει, τελειώσει. — 370. κολούει, h. e. οὐ τελέει, relinquet imperfectum. ἀποτεύξεται. — 371. qui stragem hostium facit, comparatur cum igni late vastante.

τὸν μὲν Ἀχαιῶν ἵπποι ἐπισσώτροις δατέοντο
πρώτῃ ἐν ὑσμίνῃ· ὁ δ' ἐπ' αὐτῷ Δημολέοντα
ἐσθλὸν ἀλεξητῆρα μάχης, Ἀντήνορος υἱὸν,
νύξε κατὰ κρόταφον, κυνέης διὰ χαλκοπαρῄου·
οὐδ' ἄρα χαλκείη κόρυς ἔσχεθεν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς
αἰχμὴ ἱεμένη ῥῆξ' ὀστέον, ἐγκέφαλος δὲ
ἔνδον ἅπας πεπάλακτο· δάμασσε δέ μιν μεμαῶτα.
Ἱπποδάμαντα δ' ἔπειτα καθ' ἵππων ἀΐξαντα,
πρόσθεν ἕθεν φεύγοντα, μετάφρενον οὔτασε δουρί·
αὐτὰρ ὁ θυμὸν ἄϊσθε καὶ ἤρυγεν, ὡς ὅτε ταῦρος
ἤρυγεν ἑλκόμενος Ἑλικώνιον ἀμφὶ ἄνακτα,
κούρων ἑλκόντων, γάνυται δέ τε τοῖς Ἐνοσίχθων·
ὡς ἄρα τόν γ' ἐρυγόντα λίπ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
  Αὐτὰρ ὁ βῆ σὺν δουρὶ μετ' ἀντίθεον Πολύδωρον
Πριαμίδην, τὸν δ' οὔτι πατὴρ εἴασκε μάχεσθαι,
οὕνεκά οἱ μετὰ παισὶ νεώτατος ἔσκε γόνοιο,
καί οἱ φίλτατος ἔσκε, πόδεσσι δὲ πάντας ἐνίκα.
δὴ τότε νηπιέῃσι, ποδῶν ἀρετὴν ἀναφαίνων,
θῦνε διὰ προμάχων, εἵως φίλον ὤλεσε θυμόν·
τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
νῶτα παραΐσσοντος, ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες
χρύσειοι σύνεχον, καὶ διπλόος ἤντετο θώρηξ.
ἀντικρὺ δὲ διέσχε παρ' ὀμφαλὸν ἔγχεος αἰχμή.
γνὺξ δ' ἔριπ' οἰμώξας· νεφέλη δέ μιν ἀμφεκάλυψε
κυανέη, προτὶ οἷ δὲ λάβ' ἔντερα χερσὶ λιασθείς.
  Ἕκτωρ δ', ὡς ἐνόησε κασίγνητον Πολύδωρον,
ἔντερα χερσὶν ἔχοντα, λιαζόμενον προτὶ γαίῃ,
κάρ ῥα οἱ ὀφθαλμῶν κέχυτ' ἀχλύς, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
δηρὸν ἑκὰς στρωφᾶσθ', ἀλλ' ἀντίος ἦλθ' Ἀχιλῆϊ,
ὀξὺ δόρυ κραδάων, φλογὶ εἴκελος· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ὡς εἶδ', ὣς ἀνεπᾶλτο καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
  Ἐγγὺς ἀνὴρ, ὃς ἐμόν γε μάλιστ' ἐσεμάσσατο θυμὸν,
ὅς μοι ἑταῖρον ἔπεφνε τετιμένον· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν

411. νηπιέῃσι. νηπιίῃ pro διὰ νηπιείας. juvenili stultitia. — 413. ἄκοντι, hasta missili. Fuit ἔγχος παλτόν. non ὀρεκτόν. — 414. νῶτα παραΐσσοντος scil. αὐτοῦ, pro, βάλε (κατὰ τὰ) νῶτα. τὸν, τοῦτον, παραΐσσοντα. — ὅθι ζωστῆρος ὀχῆες σύνεχον. συνεῖχον ἑαυτούς. συνῆσαν. coibant.

425. ὅς ἐμόν γε μάλιστ' ἐσεμάσσατο θυμὸν, ἐφήψατο μου. *qui percussit me maximo dolore*, quasi penetravit animum. μᾶσθαι, idem quod ἀΐσσειν, ὁρμᾶν. unde εἰσμᾶσθαι, *irrumpere irruere*.

426. *ne diutius in medio utriusque aciei*, inter προμάχους, *stemus*, tanquam al-

ἀλλήλους πτώσσοιμεν ἀνὰ πτολέμοιο γεφύρας.
  Ἦ, καὶ ὑπόδρα ἰδὼν προσεφώνεεν Ἕκτορα δῖον·
ἆσσον ἴθ', ὥς κεν θᾶσσον ὀλέθρου πείραθ' ἵκηαι.
  Τὸν δ' οὐ ταρβήσας προσέφη κορυθαιόλος Ἕκτωρ·
Πηλείδη, μὴ δή μ' ἐπέεσί γε, νηπύτιον ὣς,
ἔλπεο δειδίξεσθαι· ἐπεὶ σάφα οἶδα καὶ αὐτὸς
ἠμὲν κερτομίας ἠδ' αἴσυλα μυθήσασθαι·
οἶδα δ', ὅτι σὺ μὲν ἐσθλὸς, ἐγὼ δὲ σέθεν πολὺ χείρων.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
αἴκε σε χειρότερός περ ἐὼν ἀπὸ θυμὸν ἕλωμαι,
δουρὶ βαλών· ἐπειὴ καὶ ἐμὸν βέλος ὀξὺ πάροιθεν.
  Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δόρυ, καὶ τό γ' Ἀθήνη
πνοιῇ Ἀχιλλῆος πάλιν ἔτραπε κυδαλίμοιο,
ἦκα μάλα ψύξασα· τὸ δ' ἂψ ἵκεθ' Ἕκτορα δῖον,
αὐτοῦ δὲ προπάροιθε ποδῶν πέσεν. αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
ἐμμεμαὼς ἐπόρουσε, κατακτάμεναι μενεαίνων,
σμερδαλέα ἰάχων· τὸν δ' ἐξήρπαξεν Ἀπόλλων
ῥεῖα μάλ', ὥστε θεὸς, ἐκάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.
τρὶς μὲν ἔπειτ' ἐπόρουσε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
ἔγχεϊ χαλκείῳ, τρὶς δ' ἠέρα τύψε βαθεῖαν·
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος,
δεινὰ δ' ὁμοκλήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Ἐξ αὖ νῦν ἔφυγες θάνατον, κύον. ἦτέ τοι ἄγχι
ἦλθε κακόν· νῦν αὖτέ σ' ἐρύσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ᾧ μέλλεις εὔχεσθαι, ἰὼν ἐς δοῦπον ἀκόντων·
ἦ θήν σ' ἐξανύω γε καὶ ὕστερον ἀντιβολήσας,
εἴπου τις καὶ ἔμοιγε θεῶν ἐπιτάῤῥοθός ἐστι·
νῦν δ' ἄλλους Τρώων ἐπιείσομαι, ὅν κε κιχείω.
  Ὣς εἰπὼν, Δρύοπ' οὖτα κατ' αὐχένα μέσσον ἄκοντι·
ἤριπε δὲ προπάροιθε ποδῶν. ὁ δὲ τὸν μὲν ἔασε,
Δημοῦχον δὲ Φιλητορίδην ἠΰν τε μέγαν τε
κὰγ γόνυ δουρὶ βαλὼν ἠρύκακε· τὸν μὲν ἔπειτα
οὐτάζων ξίφεϊ μεγάλῳ, ἐξαίνυτο θυμόν.
αὐτὰρ ὁ Λαόγονον καὶ Δάρδανον, υἷε Βίαντος,

ter alterum expavescentes: πτώσσοιμεν (πρὸς) ἀλλήλους. —429. ὀλέθρου πείρατα. εἰς τέλειον ὄλεθρον, et ἱκέσθαι (ἐπὶ) τὸ πέρας ὀλέθρου, ἐπὶ τὸν ὄλεθρον.

435. θεῶν ἐν γούνασι κεῖται. Sententiam tenemus: *deorum in potestate et voluntate sita sunt*.—451. ᾧ μέλλεις l. soles, l. ad quem probabile fit, te preces facere, ἔοικας.—452. ἢ θήν (pro δὴ) σ' ἐξανύω, pro futuro, *conficiam*, perimam.

458. ἠρύκακε scil. μεμαῶτα. dum ille cum impetu ferebatur, in cursu eum sus-

ἄμφω ἐφορμηθεὶς ἐξ ἵππων ὦσε χαμᾶζε,
τὸν μὲν δουρὶ βαλὼν, τὸν δὲ σχεδὸν ἄορι τύψας.
Τρῶα δ' Ἀλαστορίδην· ὁ μὲν ἀντίος ἤλυθε. γούνων,
εἴπως εὖ πεφίδοιτο, λαβὼν, καὶ ζωὸν ἀφείη,
μηδὲ κατακτείνειεν, ὁμηλικίην ἐλεήσας·
νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν.
οὐ γάρ τι γλυκύθυμος ἀνὴρ ἦν, οὐδ' ἀγανόφρων,
ἀλλὰ μάλ' ἐμμεμαώς. ὁ μὲν ἥπτετο χείρεσι γούνων,
ἱέμενος λίσσεσθ', ὁ δὲ φασγάνῳ οὖτα καθ' ἧπαρ·
ἐκ δέ οἱ ἧπαρ ὄλισθεν, ἀτὰρ μέλαν αἷμα κατ' αὐτοῦ
κόλπον ἐνέπλησε, τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψε,
θυμοῦ δευόμενον. ὁ δὲ Μούλιον οὖτα παραστὰς
δουρὶ κατ' οὖς· εἶθαρ δὲ δι' οὔατος ἦλθ' ἑτέροιο
αἰχμὴ χαλκείη. ὁ δ' Ἀγήνορος υἱὸν Ἔχεκλον
μέσσην κὰκ κεφαλὴν ξίφει ἤλασε κωπήεντι·
πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι· τὸν δὲ κατ' ὄσσε
ἔλλαβε πορφύρεος Θάνατος καὶ Μοῖρα κραταιή.
Δευκαλίωνα δ' ἔπειθ'. ἵνα τε ξυνέχουσι τένοντες
ἀγκῶνος, τῇ τόν γε φίλης διὰ χειρὸς ἔπειρεν
αἰχμῇ χαλκείῃ· ὁ δέ μιν μένε χεῖρα βαρυνθεὶς,
πρόσθ' ὁρόων θάνατον· ὁ δὲ φασγάνῳ αὐχένα θείνας,
τῆλ' αὐτῇ πήληκι κάρη βάλε. μυελὸς αὖτε
σφονδυλίων ἔκπαλθ'· ὁ δ' ἐπὶ χθονὶ κεῖτο τανυσθείς.
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετ' ἀμύμονα Πείρεω υἱὸν,
Ῥίγμον, ὃς ἐκ Θρῄκης ἐριβώλακος εἰληλούθει·
τὸν βάλε μέσσον ἄκοντι, πάγη δ' ἐν νηδύϊ χαλκός·
ἤριπε δ' ἐξ ὀχέων. ὁ δ' Ἀρηΐθοον θεράποντα,
ἂψ ἵππους στρέψαντα, μετάφρενον ὀξέϊ δουρὶ
νύξ', ἀπὸ δ' ἅρματος ὦσε· κυκήθησαν δέ οἱ ἵπποι.
Ὡς δ' ἀναμαιμάει βαθέ' ἄγκεα θεσπιδαὲς πῦρ
οὔρεος ἀζαλέοιο, βαθεῖα δὲ καίεται ὕλη,
πάντη τε κλονέων ἄνεμος φλόγα εἰλυφάζει·

tinuit, pergere prohibuit.—463. γούνων λαβὼν scil. αὐτὸν, γουνούμενος. — εἴπως. quod vulgo ὅπως. ἵνα.—466. ὃ, ὅ τι, ὃ πείσεσθαι ἔμελλε sc. Achilles. nam Tros eum πείθειν vult, at ille non flectitur. οὐ πείθεται.—468. ἐμμεμαὼς, pro simplici μεμαώς. impetuosus, violentus.—470. αἷμα κατ' αὐτοῦ sc. τοῦ ἥπατος scil. ἀνακοντίζον aut simile quid, emicans. ἀνερχόμενον.—477. πορφύρεος Θάνατος mors atra.—478. ἵνα τε ξυνέχουσι accipio dictum absolute pro συνέχονται, συνίασι, cœunt junctura, ligantur tendines cubiti cum vola.—482, 3. μυελὸς σφονδυλίων ἔκπαλτο, ἐξεπέπαλτο. e vertebris spinæ dorsi medulla exsiliit.—493. φλόγα εἰλυφάζει, εἰλύει, *flammam volvit ventus.*

ὣς ὅγε πάντη θῦνε σὺν ἔγχεϊ, δαίμονι ἶσος,
κτεινομένους ἐφέπων· ῥέε δ' αἵματι γαῖα μέλαινα.
ὡς δ' ὅτε τις ζεύξῃ βόας ἄρσενας εὐρυμετώπους,
τριβέμεναι κρῖ λευκὸν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
ῥίμφα τε λέπτ' ἐγένοντο βοῶν ὑπὸ πόσσ' ἐριμύκων·
ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου μώνυχες ἵπποι
στεῖβον ὁμοῦ νέκυάς τε καὶ ἀσπίδας· αἵματι δ' ἄξων
νέρθεν ἅπας πεπάλακτο, καὶ ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον,
ἃς ἄρ' ἀφ' ἱππείων ὁπλέων ῥαθάμιγγες ἔβαλλον,
αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων· ὁ δὲ ἵετο κῦδος ἀρέσθαι
Πηλείδης, λύθρῳ δὲ παλάσσετο χεῖρας ἀάπτους.

—494. κτεινομένους ἐφέπων pro διώκων καὶ κτείνων *persequens cædendo.*—496. ἐν ἀλωῇ, parte agri editiore, aptata et ad id instructa.

500. ἄντυγες αἱ περὶ δίφρον duo *hemicyclia*, intra quas stat qui vehitur.

501. τὰς ἄντυγας ῥαθάμιγγες ἔβαλλον. προσέβαλλον, ἔῤῥαινον. (αἵτε) ἀφ' ὁπλῶν, αἵ τ' ἀπ' ἐπισσώτρων.—502. ἀπ' ἐπισσώτρων *rotarum canthis.* — 503. λύθρῳ. cruore.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ φ'.

ARGUMENTUM.

Tot viris fortibus ab Achille cæsis, ut superiore libro narratum erat, non mirari licet, Trojanos terga vertisse. Saltem nunc comperimus ad Xanthum usque eos retrocessisse. Fuga inde manifesta pars eorum urbem petit per planitiem camporum, alii in amnem, quem trajicere volebant, se conjiciunt—16. Achilles in alveum prosilit, ense obvios cædit, duodecim vinculis ligatos in castra mittit Patroclo pro inferiis mactandos—32. Incidit in Lycaonem Priami f. quem supplicem factum cædit et in amnem projicit—135. Irascitur Xanthus—138. Cædit Achilles porro Asteropæum—204. et facit stragem Pæonum, quos iste duxerat: —210. Xanthus frustra increpato Achille, et Apolline, ut Trojanis opem ferat, monito, vim parat, et Achillem in alveum desilientem fluctibus collectis opprimit,—245. egressum amne persequitur fugientem campos inundans—271. Perterritum Achillem et sibi timentem obfirmant Neptunus et Athene—297. Assumto Simo-

ente Xanthus inundat totum campum—327. Achille novissima jam timente, Vulcanus a Junone evocatus igni domat Xanthum, alveum exsiccat, donec Juno exorata Vulcanum cessare jubet—384. Sequuntur deorum singulorum inter se certamina : Martis cum Minerva. Martem victum abducit Venus :—417. eam, Junone hortante, adorta Minerva prosternit — 434. Apollo et Neptunus congressi, mutuis se sermonibus dehortati, a pugna discedunt—469. Dianam, dum Apollinem increpat, Juno arreptam pharetra de humeris detracta verberat—496. Latonam Mercurius veritus, non audet manus cum ea conserere—513. Finita ita deorum pugna, ceteri ad Olympum redeunt, Apollo Ilium se recipit, ut urbem tueatur—519. Priamus portam urbis reserare jubet, ut fugientes Trojani intra muros se recipere possint, Achille a tergo instante—543. Avertit eum Apollo immisso in eum Agenore, Antenoris filio ; qui multa apud se cum reputasset, Achilli se objicere constituit—570. hasta incassum in Achillis ocream emissa, ne ab Achille interficiatur, ab Apolline ereptus servatur—598. Apollo ejus speciem mentitus recedendo a pugna Achillem in diversas partes sevocat, ut interea Trojani fugientes in urbem se recipiant : ad f.

ΑΛΛ', ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο,
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς,
ἔνθα διατμήξας, τοὺς μὲν πεδίονδε δίωκε
πρὸς πόλιν, ᾗπερ Ἀχαιοὶ ἀτυζόμενοι φοβέοντο
ἤματι τῷ προτέρῳ, ὅτε μαίνετο φαίδιμος Ἕκτωρ.
τῇ ῥ' οἵ γε προχέοντο πεφυζότες. ἠέρα δ' Ἥρη
πίτνα πρόσθε βαθεῖαν, ἐρυκέμεν. ἡμίσεες δὲ
ἐς ποταμὸν εἰλεῦντο βαθύῤῥοον, ἀργυροδίνην·
ἐν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ· βράχε δ' αἰπὰ ῥέεθρα,
ὄχθαι δ' ἀμφὶ περὶ μεγάλ' ἴαχον· οἱ δ' ἀλαλητῷ
ἔννεον ἔνθα καὶ ἔνθα, ἑλισσόμενοι κατὰ δίνας.
ὡς δ', ὅθ' ὑπὸ ῥιπῆς πυρὸς ἀκρίδες ἠερέθονται
φευγέμεναι ποταμόνδε, τὸ δὲ φλέγει ἀκάματον πῦρ
ὄρμενον ἐξαίφνης, ταὶ δὲ πτώσσουσι καθ' ὕδωρ·
ὣς ὑπ' Ἀχιλλῆος Ξάνθου βαθυδινήεντος
πλῆτο ῥόος κελάδων ἐπιμὶξ ἵππων τε καὶ ἀνδρῶν.
αὐτὰρ ὁ Διογενὴς δόρυ μὲν λίπεν αὐτοῦ ἐπ' ὄχθῃ,

4. ᾗπερ, Patroclo rejecto ab urbe ac cæso.

κεκλιμένον μυρίκῃσιν· ὁ δ' ἔσθορε, δαίμονι ἶσος,
φάσγανον οἶον ἔχων, κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα·
τύπτε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικὴς
ἄορι θεινομένων, ἐρυθαίνετο δ' αἵματι ὕδωρ.
ὡς δ' ὑπὸ δελφῖνος μεγακήτεος ἰχθύες ἄλλοι
φεύγοντες, πιμπλᾶσι μυχοὺς λιμένος ἐϋόρμου,
δειδιότες· μάλα γάρ σε κατεσθίει, ὅν κε λάβῃσιν·
ὣς Τρῶες ποταμοῖο κατὰ δεινοῖο ῥέεθρα
πτῶσσον ὑπὸ κρημνούς. ὁ δ', ἐπεὶ κάμε χεῖρας ἐναίρων,
ζωοὺς ἐκ ποταμοῖο δυώδεκα λέξατο κούρους,
ποινὴν Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος·
τοὺς ἐξῆγε θύραζε τεθηπότας, ἠΰτε νεβροὺς,
δῆσε δ' ὀπίσσω χεῖρας ἐϋτμήτοισιν ἱμᾶσι,
τοὺς αὐτοὶ φορέεσκον ἐπὶ στρεπτοῖσι χιτῶσι·
δῶκε δ' ἑταίροισι, κατάγειν κοίλας ἐπὶ νῆας·
αὐτὰρ ὁ ἂψ ἐπόρουσε, δαϊζέμεναι μενεαίνων.
Ἔνθ' υἷεϊ Πριάμοιο συνήντετο Δαρδανίδαο,
ἐκ ποταμοῦ φεύγοντι, Λυκάονι· τόν ῥά ποτ' αὐτὸς
ἦγε λαβὼν ἐκ πατρὸς ἀλωῆς, οὐκ ἐθέλοντα,
ἐννύχιος προμολών· ὁ δ' ἐρινεὸν ὀξέϊ χαλκῷ
τάμνε, νέους ὄρπηκας, ἵν' ἅρματος ἄντυγες εἶεν·
τῷ δ' ἄρ' ἀνώϊστον κακὸν ἤλυθε δῖος Ἀχιλλεύς.
καὶ τότε μέν μιν Λῆμνον ἐϋκτιμένην ἐπέρασσε,
νηυσὶν ἄγων· ἀτὰρ υἱὸς Ἰήσονος ὦνον ἔδωκε.
κεῖθεν δὲ ξεῖνός μιν ἐλύσατο, πολλὰ δὲ δῶκεν,
Ἴμβριος Ἠετίων, πέμψεν δ' ἐς δῖαν Ἀρίσβην·
ἔνθεν ὑπεκπροφυγὼν, πατρώϊον ἵκετο δῶμα.
ἕνδεκα δ' ἤματα θυμὸν ἐτέρπετο οἷσι φίλοισιν.
ἐλθὼν ἐκ Λήμνοιο· δυωδεκάτῃ δέ μιν αὖτις
χερσὶν Ἀχιλλῆος θεὸς ἔμβαλεν, ὅς μιν ἔμελλε
πέμψειν εἰς Ἀΐδαο, καὶ οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι.
τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
γυμνὸν ἄτερ κόρυθός τε καὶ ἀσπίδος· οὐδ' ἔχεν ἔγχος,
ἀλλὰ τὰ μὲν ῥ' ἀπὸ πάντα χαμαὶ βάλε· τεῖρε γὰρ ἱδρὼς

28. ποινὴν (ἀντὶ) Πατρόκλου, τὴν ἐκδίκησιν.

38. τάμνεν ἐρινεὸν (κατὰ τοὺς) ὄρπηκας h. novellas frondes, ramos, amputabat, exasciabat—41. ὦνον, pretium pro captivo. Emit eum Jasonis filius, Euneus, quem supra memoraverat, η. 468. Fuit autem pretium crater ex argento.

49. τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε et ὀχθήσας δ' ἄρα. vs. 53. se excipiunt. δὲ in apo-

φεύγοντ' ἐκ ποταμοῦ, κάματος δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα·
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι.
ἦ μάλα δὴ Τρῶες μεγαλήτορες, οὕσπερ ἔπεφνον,
αὖτις ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου ἠερόεντος·
οἷον δὴ καὶ ὅδ' ἦλθε, φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην πεπερημένος· οὐδέ μιν ἔσχε
πόντος ἁλὸς πολιῆς, ὃ πολεῖς ἀέκοντας ἐρύκει.
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ δουρὸς ἀκωκῆς ἡμετέροιο
γεύσεται, ὄφρα ἴδωμαι ἐνὶ φρεσὶν, ἠδὲ δαείω,
ἢ ἄρ' ὁμῶς καὶ κεῖθεν ἐλεύσεται, ἦ μιν ἐρύξει
γῆ φυσίζοος, ἥτε κατὰ κρατερόν περ ἐρύκει.
Ὣς ὥρμαινε μένων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθε τεθηπὼς,
γούνων ἅψασθαι μεμαώς· πέρι δ' ἤθελε θυμῷ
ἐκφυγέειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν.
ἤτοι ὁ μὲν δόρυ μακρὸν ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων
κύψας· ἐγχείη δ' ἄρ' ὑπὲρ νώτου ἐνὶ γαίῃ
ἔστη, ἱεμένη χροὸς ἄμεναι ἀνδρομέοιο.
αὐτὰρ ὁ τῇ ἑτέρῃ μὲν ἑλὼν ἐλλίσσετο γούνων,
τῇ δ' ἑτέρῃ ἔχεν ἔγχος ἀκαχμένον, οὐδὲ μεθίει·
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ', Ἀχιλεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον.
ἀντί τοι εἴμ' ἱκέταο, Διοτρεφὲς, αἰδοίοιο.
πὰρ γάρ σοι πρώτῳ πασάμην Δημήτερος ἀκτὴν
ἤματι τῷ, ὅτε μ' εἷλες ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
καί με πέρασσας, ἄνευθεν ἄγων πατρός τε, φίλων τε,
Λῆμνον ἐς ἠγαθέην· ἑκατόμβοιον δέ τοι ἦλφον·
νῦν δὲ λύμην τρὶς τόσσα πορών· ἠὼς δέ μοι ἐστὶν
ἥδε δυωδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα,
πολλὰ παθών. νῦν αὖ με τεῇς ἐν χερσὶν ἔθηκε
Μοῖρ' ὀλοή. μέλλω που ἀπέχθεσθαι Διῒ πατρὶ,
ὅς με σοὶ αὖτις δῶκε· μινυνθάδιον δέ με μήτηρ
γείνατο Λαοθόη, θυγάτηρ Ἄλταο γέροντος,

dosi; ut aliquoties vidimus. — 55. ἦ μάλα δὴ—Sane nunc eveniet, et Trojani a me cæsi etiam ex inferis redeant, cum hic Lemnum venditus redierit.— —57. (κατὰ τοῖον) οἷον. οὕτως, ὡς.—62. Ut videam et discam (εἰ) ἢ—ἢ—num etiam illinc, *ex inferis*, (ex 56.) reversurus sit, an terra eum coercitura sit, h. e. rediturus non sit. ὁμῶς, *pari modo*.—70. ἱεμένη χροὸς ἄμεναι. ut ἴμμεναι. ἴμμεναι pro ἵμεναι. ἅσασθαι, κορέσασθαι. —74. σὺ δέ μ' αἴδεο quod proprium de

Ἄλτεω, ὃς Λελέγεσσι φιλοπτολέμοισιν ἀνάσσει,
Πήδασον αἰπήεσσαν ἔχων ἐπὶ Σατνιόεντι·
τοῦ δ' ἔχε θυγατέρα Πρίαμος, πολλὰς δὲ καὶ ἄλλας.
τῆσδε δύω γενόμεσθα, σὺ δ' ἄμφω δειροτομήσεις.
ἤτοι τὸν πρώτοισι μετὰ πρυλέεσσι δάμασσας,
ἀντίθεον Πολύδωρον, ἐπεὶ βάλες ὀξέϊ δουρί·
νῦν δὲ δὴ ἐνθάδε μοι κακὸν ἔσσεται· οὐ γὰρ ὀΐω
σὰς χεῖρας φεύξεσθαι, ἐπεί ῥ' ἐπέλασσέ γε δαίμων.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
μή με κτεῖν', ἐπεὶ οὐχ ὁμογάστριος Ἕκτορός εἰμι,
ὅς τοι ἑταῖρον ἔπεφνεν ἐνηέα τε, κρατερόν τε.
Ὣς ἄρα μιν Πριάμοιο προσηύδα φαίδιμος υἱὸς,
λισσόμενος, ἐπέεσσιν· ἀμείλικτον δ' ὄπ' ἄκουσε·
Νήπιε, μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο, μηδ' ἀγόρευε·
πρὶν μὲν γὰρ Πάτροκλον ἐπισπεῖν αἴσιμον ἦμαρ,
τόφρα δέ μοι πεφιδέσθαι ἐνὶ φρεσὶ φίλτερον ἦε
Τρώων, καὶ πολλοὺς ζωοὺς ἕλον, ἠδὲ πέρασσα·
νῦν δ' οὐκ ἔσθ', ὅστις θάνατον φύγοι, ὅν κε θεός γε
Ἰλίου προπάροιθεν ἐμῇς ἐν χερσὶ βάλῃσι,
καὶ πάντων Τρώων, πέρι δ' αὖ, Πριάμοιό γε παίδων.
ἀλλὰ, φίλος, θάνε καὶ σύ· τίη ὀλοφύρεαι οὕτως;
κάτθανε καὶ Πάτροκλος, ὅπερ σέο πολλὸν ἀμείνων.
οὐχ ὁράας, οἷος κἀγὼ, καλός τε, μέγας τε,
πατρὸς δ' εἴμ' ἀγαθοῖο. θεὰ δέ με γείνατο μήτηρ·
ἀλλ' ἔπι τοι καὶ ἐμοὶ Θάνατος καὶ Μοῖρα κραταιὴ
ἔσσεται, ἢ ἠὼς, ἢ δείλης, ἢ μέσον ἦμαρ,
ὁππότε τις καὶ ἐμεῖο Ἄρει ἐκ θυμὸν ἕληται,
ἢ ὅγε δουρὶ βαλὼν, ἢ ἀπὸ νευρῆφιν ὀϊστῷ.
Ὣς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
ἔγχος μέν ῥ' ἀφέηκεν, ὁ δ' ἕζετο χεῖρε πετάσσας
ἀμφοτέρας. Ἀχιλεὺς δὲ ἐρυσσάμενος ξίφος ὀξὺ
τύψε κατὰ κληῗδα παρ' αὐχένα· πᾶν δέ οἱ εἴσω
δῦ ξίφος ἄμφηκες. ὁ δ' ἄρα πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ
κεῖτο ταθείς· ἐκ δ' αἷμα μέλαν ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν.

religione in hospitem et supplicem. unde is est αἰδοῖος, αἰδοῦς ἄξιος.—99. μή μοι ἄποινα πιφαύσκεο ostende, nunc, verbis.—100. πρὶν μὲν—τόφρα. aut pro ὄφρα, τόφρα. aut πρὶν μὲν, πρὶν ἤ.

105. πέρι δ' αὖ. περισσῶς. ante alios. —110. ἀλλὰ τοὶ καὶ ἐμοὶ ἐπίσσεται θάνατος· ingruet mors.—111. (εἰ) ἢ ἠώς, ἢ δείλης (ὥρα) ἢ μέσον ἦμαρ (γένοιτο ἄν.) pro, quocunque tempore, quavis hora.

117. κατὰ κληῖδα, in jugulo.

τὸν δ' Ἀχιλεὺς ποταμόνδε, λαβὼν ποδὸς, ἧκε φέρεσθαι,
καί οἱ ἐπευχόμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
Ἐνταυθοῖ νῦν κεῖσο μετ' ἰχθύσιν, οἵ σ' ὠτειλὴν
αἷμ' ἀπολιχμήσονται, ἀκηδέες· οὐδέ σε μήτηρ
ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται· ἀλλὰ Σκάμανδρος
οἴσει δινήεις εἴσω ἁλὸς εὐρέα κόλπον.
θρώσκων τις κατὰ κῦμα, μέλαιναν φρῖχ' ὑπαλύξει,
ἰχθὺς, ὅς κε φάγῃσι Λυκάονος ἀργέτα δημόν.
φθείρεσθ', εἰσόκεν ἄστυ κιχείομεν Ἰλίου ἱρῆς,
ὑμεῖς μὲν φεύγοντες, ἐγὼ δ' ὄπιθεν κεραΐζων·
οὐδ' ὑμῖν ποταμός περ ἐΰῤῥοος ἀργυροδίνης
ἀρκέσει, ᾧ δὴ δηθὰ πολεῖς ἱερεύετε ταύρους,
ζωοὺς δ' ἐν δίνῃσι καθίετε μώνυχας ἵππους.
ἀλλὰ καὶ ὧς ὀλέεσθε κακὸν μόρον, εἰσόκε πάντες
τίσετε Πατρόκλοιο φόνον, καὶ λοιγὸν Ἀχαιῶν,
οὓς ἐπὶ νηυσὶ θοῇσιν ἐπέφνετε, νόσφιν ἐμεῖο.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Ποταμὸς δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
ὥρμηνεν δ' ἀνὰ θυμὸν, ὅπως παύσειε πόνοιο
δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.
τόφρα δὲ Πηλέος υἱὸς, ἔχων δολιχόσκιον ἔγχος,
Ἀστεροπαίῳ ἐπᾶλτο, κατακτάμεναι μενεαίνων,
υἱέϊ Πηλεγόνος· τὸν δ' Ἀξιὸς εὐρυρέεθρος
γείνατο, καὶ Περίβοια, Ἀκεσσαμενοῖο θυγατρῶν
πρεσβυτάτη· τῇ γάρ ῥα μίγη Ποταμὸς βαθυδίνης.
τῷ δ' Ἀχιλεὺς ἐπόρουσεν. ὁ δ' ἀντίος ἐκ ποταμοῖο
ἔστη, ἔχων δύο δοῦρε· μένος δέ οἱ ἐν φρεσὶ θῆκε
Ξάνθος, ἐπεὶ κεχόλωτο δαϊκταμένων αἰζηῶν,
τοὺς Ἀχιλεὺς ἐδάϊζε κατὰ ῥόον, οὐδ' ἐλέαιρεν.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Τίς, πόθεν εἷς ἀνδρῶν, ὅ μευ ἔτλης ἀντίος ἐλθεῖν;
δυστήνων δέ τε παῖδες ἐμῷ μένει ἀντιόωσι.
Τὸν δ' αὖ Πηλεγόνος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
Πηλείδη μεγάθυμε, τίη γενεὴν ἐρεείνεις;
εἴμ' ἐκ Παιονίης ἐριβώλου, τηλόθ' ἐούσης,
Παίονας ἄνδρας ἄγων δολιχεγχέας· ἥδε δέ μοι νῦν

126. μέλαιναν φρῖχ' ὑπαλύξει. φρὶξ h. l. mare ipsum venti motu horrens. Tum θρώσκων κατὰ κῦμα, ludens in mari, emicans, exiliens, ut solent, inprimis delphines, maxime imminente tempestate.—137. ὅπως παύσειε πόνοιο. μάχης.

ἠὼς ἐνδεκάτη, ὅτ' ἐς Ἴλιον εἰλήλουθα·
αὐτὰρ ἐμοὶ γενεὴ ἐξ Ἀξιοῦ εὐρὺ ῥέοντος,
Ἀξιοῦ, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἵησιν,
ὃς τέκε Πηλεγόνα κλυτὸν ἔγχεϊ· τόνδ' ἐμὲ φασὶ
γείνασθαι. νῦν αὖτε μαχώμεθα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ.
Ὣς φάτ' ἀπειλήσας. ὁ δ' ἀνέσχετο δῖος Ἀχιλλεὺς
Πηλιάδα μελίην· ὁ δ' ἁμαρτῇ δούρασιν ἀμφὶς
ἥρως Ἀστεροπαῖος, ἐπεὶ περιδέξιος ἦε.
καί ῥ' ἑτέρῳ μὲν δουρὶ σάκος βάλεν, οὐδὲ διὰ πρὸ
ῥῆξε σάκος· χρυσὸς γὰρ ἐρύκακε, δῶρα θεοῖο·
τῷ δ' ἑτέρῳ μιν πῆχυν ἐπιγράβδην βάλε χειρὸς
δεξιτερῆς, σύτο δ' αἷμα κελαινεφές· ἡ δ' ὑπὲρ αὐτοῦ
γαίῃ ἐνεστήρικτο, λιλαιομένη χροὸς ἆσαι.
δεύτερος αὖτ' Ἀχιλεὺς μελίην ἰθυπτίωνα
Ἀστεροπαίῳ ἐφῆκε, κατακτάμεναι μενεαίνων·
καὶ τοῦ μέν ῥ' ἀφάμαρτεν· ὁ δ' ὑψηλὴν βάλεν ὄχθην,
μεσσοπαλὲς δ' ἄρ' ἔθηκε κατ' ὄχθης μείλινον ἔγχος.
Πηλείδης δ', ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
ἆλτ' ἐπί οἱ μεμαώς· ὁ δ' ἄρα μελίην Ἀχιλῆος
οὐ δύνατ' ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσαι χειρὶ παχείῃ·
τρὶς μέν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίνων,
τρὶς δὲ μεθῆκε βίῃ· τὸ δὲ τέτρατον, ἤθελε θυμῷ
ἆξαι ἐπιγνάμψας δόρυ μείλινον Αἰακίδαο.
ἀλλὰ πρὶν Ἀχιλεὺς σχεδὸν ἄορι θυμὸν ἀπηύρα.
γαστέρα γάρ μιν τύψε παρ' ὀμφαλόν· ἐκ δ' ἄρα πᾶσαι
χύντο χαμαὶ χολάδες· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν
ἀσθμαίνοντ'. Ἀχιλεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ στήθεσσιν ὀρούσας
τεύχεά τ' ἐξενάριξε, καὶ εὐχόμενος ἔπος ηὔδα·
Κεῖσ' οὕτω. χαλεπόν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος
παισὶν ἐριζέμεναι, Ποταμοῖό περ ἐκγεγαῶτι.
φῆσθα σὺ μὲν Ποταμοῦ γένος ἔμμεναι εὐρὺ ῥέοντος·
αὐτὰρ ἐγὼ γενεὴν μεγάλου Διὸς εὔχομαι εἶναι·

162. ὁ δ' ἁμαρτῇ δούρασιν ἀμφὶς sc. ἔβαλλεν. ἠκοντίζετο. ἀμφὶς utrinque, *utraque manu*, ἀμφοῖν. *eodem momento*.—167. σύτο, ἔσσυτο, pro ἐξέσσυτο.—169. μελίην ἰθυπτίωνα. ἐπ' ἰθὺ πετόμενον. a πτῖμι. — 172. μεσσοπαλὲς δ' ἄρ ἔθηκε. ἔπηξε κατὰ τῆς ὄχθης τὸ ἔγχος, ἐν μέσῳ παλλόμενον. propter longitudinem teres hasta in medio incurvata vibrat se, κραδαίνεται—174. ἐφῆλτο, ἐπῆλθεν, αὐτῷ. ὁ δ' ἄρα.—177. μεθῆκε βίῃ, ἐν βίῃ, defecit, robore. quod alias esset βίην, κατὰ βίην. Usitatius μεθιέναι βίης.—179. πρὶν, scil. πρὶν ἢ τοῦτο γενέσθαι.

186. φῆσθα, ἔφης, *jactabas*.

τίκτε μ' ἀνὴρ, πολλοῖσιν ἀνάσσων Μυρμιδόνεσσι,
Πηλεὺς Αἰακίδης· ὁ δ' ἄρ Αἰακὸς ἐκ Διὸς ἦε·
τῷ κρείσσων μὲν Ζεὺς Ποταμῶν ἁλιμυρηέντων,
κρείσσων δ' αὖτε Διὸς γενεὴ, Ποταμοῖο τέτυκται.
καί γάρ σοι Ποταμός γε πάρα μέγας, εἰ δύναταί τι
χραισμεῖν· ἀλλ' οὐκ ἔστι Διῒ Κρονίωνι μάχεσθαι·
τῷ οὐδὲ κρείων Ἀχελώϊος ἰσοφαρίζει,
οὐδὲ βαθυῤῥείταο μέγα σθένος Ὠκεανοῖο,
ἐξ οὗπερ πάντες ποταμοὶ, καὶ πᾶσα θάλασσα,
καὶ πᾶσαι κρῆναι, καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν·
ἀλλὰ καὶ ὃς δείδοικε Διὸς μεγάλοιο κεραυνὸν,
δεινήν τε βροντὴν, ὅτ' ἀπ' οὐρανόθεν σμαραγήσῃ.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ κρημνοῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος.
τὸν δὲ κατ' αὐτόθι λεῖπεν, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
κείμενον ἐν ψαμάθοισι, δίαινε δέ μιν μέλαν ὕδωρ.
τὸν μὲν ἄρ' ἐγχέλυές τε καὶ ἰχθύες ἀμφεπένοντο,
δημὸν ἐρεπτόμενοι ἐπινεφρίδιον κείροντες.
αὐτὰρ ὁ βῆ ῥ' ἰέναι μετὰ Παίονας ἱπποκορυστὰς,
οἵ ῥ' ἔτι πὰρ ποταμὸν πεφοβήατο δινήεντα,
ὡς εἶδον τὸν ἄριστον ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
χέρσ' ὑπὸ Πηλείδαο καὶ ἄορι ἶφι δαμέντα.
ἔνθ' ἕλε Θερσίλοχόν τε, Μύδωνά τε, Ἀστύπυλόν τε,
Μνῆσόν τε, Θρασίον τε, καὶ Αἴνιον, ἠδ' Ὀφελέστην·
καί νύ κ' ἔτι πλέονας κτάνε Παίονας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
εἰ μὴ χωσάμενος προσέφη Ποταμὸς βαθυδίνης,
ἀνέρι εἰσάμενος, βαθέης δ' ἐφθέγξατο δίνης·
Ὦ Ἀχιλεῦ, πέρι μὲν κρατέεις, πέρι δ' αἴσυλα ῥέζεις
ἀνδρῶν· αἰεὶ γάρ τοι ἀμύνουσι θεοὶ αὐτοί.
εἴ τοι Τρῶας ἔδωκε Κρόνου παῖς πάντας ὀλέσσαι,
ἐξ ἐμέθεν γ' ἐλάσας πεδίον κάτα, μέρμερα ῥέζε·
πλήθει γὰρ δή μοι νεκύων ἐρατεινὰ ῥέεθρα,
οὐδέ τί πη δύναμαι προχέειν ῥόον εἰς ἅλα δῖαν,
στεινόμενος νεκύεσσι· σὺ δὲ κτείνεις ἀϊδήλως.
ἀλλ', ἄγε δὴ καὶ ἔασον· ἄγη μ' ἔχει, ὄρχαμε λαῶν.

203. ἀμφεπένοντο simpl. *occupati erant circa corpus*—δημὸν ἐπινεφρίδιον *pinguedinem renum* ἐρεπτόμενοι κείροντες *devorantes arrodendo.*—214, 5. περὶ (ὑπὲρ) ἀνδρῶν. (ὑπὲρ ἄλλων) *nefanda perpetras plus quam quisquam alius inter homines:* quod sane non mirandum, *dii enim tibi semper adsunt.* Attamen tibi vel sic mei reverentia erat habenda *nec alveus meus cadaveribus obstruendus; persequere Trojanos extra alveum in campo.*—218. ῥέεθρα πλήθει, plenus est alveus cadaveribus cæsorum.—221. ἄγε δὴ καὶ ἔασον, *tandem nunc saltem desine:* ἔασον τὸ κτείνειν. ἄγη μ' ἔχει ut conveniat satis, conjunge cum superioribus: σὺ δὲ κτείνεις ἀϊδήλως. ἄγη μ' ἔχει. *stupor me tenet, obstupesco* temeritatem tuam.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
ἔσται ταῦτα, Σκάμανδρε Διοτρεφὲς, ὡς σὺ κελεύεις·
Τρῶας δ' οὐ πρὶν λήξω ὑπερφιάλους ἐναρίζων,
πρὶν ἔλσαι κατὰ ἄστυ, καὶ Ἕκτορι πειρηθῆναι
ἀντιβίην, ἤ κέν με δαμάσσεται, ἤ κεν ἐγὼ τόν.
Ὣς εἰπὼν, Τρώεσσιν ἐπέσσυτο, δαίμονι ἶσος.
καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη Ποταμὸς βαθυδίνης·
Ὢ πόποι, Ἀργυρότοξε, Διὸς τέκος, οὐ σύ γε βουλὰς
εἰρύσαο Κρονίωνος, ὅ τοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλε
Τρωσὶ παριστάμεναι καὶ ἀμύνειν, εἰσόκεν ἔλθῃ
δείελος ὀψὲ δύων, σκιάσῃ δ' ἐρίβωλον ἄρουραν.
Ἦ, καὶ Ἀχιλλεὺς μὲν δουρικλυτὸς ἔνθορε μέσσῳ,
κρημνοῦ ἀπαΐξας· ὁ δ' ἐπέσσυτο, οἴδματι θύων·
πάντα δ' ὄρινε ῥέεθρα κυκώμενος· ὦσε δὲ νεκροὺς
πολλοὺς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἔσαν ἅλις, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς·
τοὺς ἔκβαλλε θύραζε, μεμυκὼς, ἠΰτε ταῦρος,
χέρσονδε· ζωοὺς δὲ σάω κατὰ καλὰ ῥέεθρα,
κρύπτων ἐν δίνῃσι βαθείῃσι μεγάλῃσι.
δεινὸν δ' ἀμφ' Ἀχιλῆα κυκώμενον ἵστατο κῦμα,
ὦθει δ' ἐν σάκεϊ πίπτων ῥόος, οὐδὲ πόδεσσιν
εἶχε στηρίξασθαι. ὁ δὲ πτελέην ἕλε χερσὶν
εὐφυέα, μεγάλην· ἡ δ' ἐκ ῥιζῶν ἐριποῦσα
κρημνὸν ἅπαντα διῶσεν, ἐπέσχε δὲ καλὰ ῥέεθρα
ὄζοισι πυκινοῖσι· γεφύρωσε δέ μιν αὐτὸν,
εἴσω πᾶσ' ἐριποῦσ'. ὁ δ' ἄρ' ἐκ δίνης ἀνορούσας,
ἤϊξε πεδίοιο ποσὶ κραιπνοῖσι πέτεσθαι,
δείσας. οὐδ' ἔτ' ἔληγε μέγας θεὸς, ὦρτο δ' ἐπ' αὐτὸν
ἀκροκελαινιόων, ἵνα μιν παύσειε πόνοιο
δῖον Ἀχιλλῆα, Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι.

225. καὶ πρὶν πειρηθῆναι scil. τῆς μάχης κατ' ἀντιβίην Ἕκτορι.—229. βουλὰς, voluntatem, mandata: et ἐπέτελλε sequitur.

241, 2. ὁ ῥόος ἐμπίπτων σάκει, h. e. τὸ κῦμα, ὦθει αὐτὸν, οὐδὲ αὐτὸς ἐδύνατο στῆναι τοῖς ποσὶν, ὥστε στηρίξαι ἑαυτόν.—245. γεφύρωσε δέ μιν αὐτὸν — ipsum fluvium: proprie γεφυροῖ is, qui jungit utramque ripam, tanquam ponte, nunc saltem partem alvei, qua ille in ripam eniteretur, ulmus in alveum prolapsa ἐγεφύρωσε. — 246. tum tandem enisus super hac ulmo prostrata ex alveo Achilles in plana camporum se recipit: at insequuntur eum aquæ late in campum evolutæ. — 249. ἀκροκελαινιόων, nigricans in superficie, ut in aquis altis solet fieri.

Πηλείδης δ' ἀπόρουσεν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωή,
αἰετοῦ οἴματ' ἔχων μέλανος τοῦ θηρητῆρος,
ὅς θ' ἅμα κάρτιστός τε καὶ ὤκιστος πετεηνῶν.
τῷ εἰκὼς ἤϊξεν· ἐπὶ στήθεσσι δὲ χαλκὸς
σμερδαλέον κονάβιζεν· ὕπαιθα δὲ τοῖο λιασθεὶς
φεῦγ', ὁ δ' ὄπισθε ῥέων ἕπετο μεγάλῳ ὀρυμαγδῷ.
ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ὀχετηγὸς ἀπὸ κρήνης μελανύδρου
ἂμ φυτὰ καὶ κήπους ὕδατος ῥόον ἡγεμονεύῃ,
χερσὶ μάκελλαν ἔχων, ἀμάρης δ' ἐξ ἔχματα βάλλων·
τοῦ μέν τε προρέοντος, ὑπὸ ψηφῖδες ἅπασαι
ὀχλεῦνται, τὸ δέ τ' ὦκα κατειβόμενον κελαρύζει
χώρῳ ἐνὶ προαλεῖ, φθάνει δέ τε καὶ τὸν ἄγοντα·
ὣς αἰεὶ Ἀχιλῆα κιχήσατο κῦμα ῥόοιο,
καὶ λαιψηρὸν ἐόντα· θεοὶ δέ τε φέρτεροι ἀνδρῶν.
ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς
στῆναι ἐναντίβιον, καὶ γνώμεναι, εἴ μιν ἅπαντες
ἀθάνατοι φοβέουσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
τοσσάκι μιν μέγα κῦμα Διϊπετέος ποταμοῖο
πλάζ' ὤμους καθύπερθεν· ὁ δ' ὑψόσε ποσσὶν ἐπήδα,
θυμῷ ἀνιάζων· ποταμὸς δ' ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα
λάβρος, ὕπαιθα ῥέων, κονίην δ' ὑπέρεπτε ποδοῖϊν.
Πηλείδης δ' ᾤμωξεν, ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν·
Ζεῦ πάτερ, ὡς οὔ τις με θεῶν ἐλεεινὸν ὑπέστη
ἐκ ποταμοῖο σαῶσαι· ἔπειτα δὲ καί τι πάθοιμι.
ἄλλος δ' οὔ τις μοι τόσον αἴτιος οὐρανιώνων,
ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἥ με ψεύδεσσιν ἔθελγεν,
ἥ μ' ἔφατο Τρώων ὑπὸ τείχει θωρηκτάων
λαιψηροῖς ὀλέεσθαι Ἀπόλλωνος βελέεσσιν.
ὥς μ' ὄφελ' Ἕκτωρ κτεῖναι, ὃς ἐνθάδε γ' ἔτραφ' ἄριστος,
τῷ κ' ἀγαθὸς μὲν ἔπεφν', ἀγαθὸν δέ κεν ἐξενάριξε·

251. ὅσον τ' ἐπὶ, saltibus factis fugit ἐπὶ τόσον, ἐφ' ὅσον δουρὸς ἐρωὴ γίνεται. *quam longe hasta manu emitti potest.* — 252. αἰετοῦ οἴματ' ἔχων *cum impetu et* ῥιπῇ *aquilæ.*—255. ὕπαιθα τοῖο λιασθεὶς φεῦγε. fugit ante alterum, sed ὕπαιθα, ὑπ' αὐτοῦ, quippe a quo, alto in eum irruente fluctu, jamjam obrui posset, φεῦγε καὶ ἐλιάζετο, *se subduxit* declinando se et inclinando.

262. χώρῳ ἐνὶ προαλεῖ. declivi. ex ἅλλομαι, εἰλέω.—269. πλάζε μιν κῦμα (κατὰ τοὺς) ὤμους, καθύπερθεν. amnis in altos fluctus intumescens irruit in ipsum desuper. πλάζειν ita σφάλλειν, de statu movere, ne posset firmiter stare.—273. σαῶσαι ἐμὲ ἐλεεινὸν, ἐλέου ἄξιον ὄντα, ἐκ ποταμοῦ. pro ὑφίσταται, ὑπομένει. *nemo sustinet, in se recipit, id agit, ut me servet.* ἔπειτα, *secundum hæc*, si nemo mihi subvenit, *erit tum mihi pereundum* — 279. ὥς μ' ὄφελ' *quanto magis debebat.* h. e. *utinam.* ὃς ἐνθάδε γ' ἔτραφ' ἄριστος pro ἐγένετο. τράφω et τρέφημι adolesco, vivo.— 283. ὅν ῥα τ' ἔναυλος ἀποέρσῃ. *quam forte perdat, mergat aqua, et suffocet* torrens, qui implevit cava loca.—295. ἐέλσαι quod ἔλσαι sup. 225. ἔλω, εἰλέω.

νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι,
ἐρχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ὡς παῖδα συφορβόν,
ὅν ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσῃ χειμῶνι περῶντα.
Ὣς φάτο· τῷ δὲ μάλ' ὦκα Ποσειδάων καὶ Ἀθήνη
στήτην ἐγγὺς ἰόντε, δέμας δ' ἄνδρεσσιν ἐΐκτην·
χειρὶ δὲ χεῖρα λαβόντες ἐπιστώσαντ' ἐπέεσσι·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
Πηλείδη, μήτ' ἄρ τι λίην τρέε, μήτε τι τάρβει·
τοίω γάρ τοι νῶϊ θεῶν ἐπιταρρόθω εἰμὲν,
Ζηνὸς ἐπαινήσαντος, ἐγὼ καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·
ὡς οὔ τοι ποταμῷ γε δαμήμεναι αἴσιμόν ἐστιν·
ἀλλ' ὅδε μὲν τάχα λωφήσει, σὺ δὲ εἴσεαι αὐτός.
αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθ', αἴκε πίθηαι,
μὴ πρὶν παύειν χεῖρας ὁμοιΐου πολέμοιο,
πρὶν κατὰ Ἰλιόφι κλυτὰ τείχεα λαὸν ἐέλσαι
Τρωϊκὸν, ὅς κε φύγῃσι· σὺ δ' Ἕκτορι θυμὸν ἀπούρας
ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν· δίδομεν δέ τοι εὖχος ἀρέσθαι.
Τὼ μὲν ἄρ' ὣς εἰπόντε μετ' ἀθανάτους ἀπεβήτην.
αὐτὰρ ὁ βῆ, μέγα γάρ ῥα θεῶν ὤτρυνεν ἐφετμή,
ἐς πεδίον. τὸ δὲ πᾶν πλῆθ' ὕδατος ἐκχυμένοιο,
πολλὰ δὲ τεύχεα καλὰ δαϊ κταμένων αἰζηῶν
πλῶον, καὶ νέκυες. τοῦ δ' ὑψόσε γούνατ' ἐπήδα
πρὸς ῥόον ἀΐσσοντος ἀν' ἰθύν· οὐδέ μιν ἔσχεν
εὐρὺ ῥέων ποταμός· μέγα γὰρ σθένος ἔμβαλ' Ἀθήνη.
Οὐ δὲ Σκάμανδρος ἔληγε τὸν ὃν μένος, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
χώετο Πηλείωνι, κόρυσσε δὲ κῦμα ῥόοιο,
ὑψόσ' ἀειρόμενος· Σιμόεντι δὲ κέκλετ' ἀΰσας·
Φίλε κασίγνητε, σθένος ἀνέρος ἀμφότεροί περ
σχῶμεν, ἐπεὶ τάχα ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
ἐκπέρσει, Τρῶες δὲ κατὰ μόθον οὐ μενέουσιν·
ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, καὶ ἐμπίπληθι ῥέεθρα
ὕδατος ἐκ πηγέων, πάντας δ' ὀρόθυνον ἐναύλους·
ἵστη δὲ μέγα κῦμα· πολὺν δ' ὀρυμαγδὸν ὄρινε
φιτρῶν καὶ λάων, ἵνα παύσομεν ἄγριον ἄνδρα,

299, 300. ἐφετμὴ, nunc est *hortatus.*

306. κόρυσσε κῦμα, *erexit aquas,* in eum collectas immisit, ipse assurgens.—310. οὐ μενέουσιν sc. αὐτόν. *eum non sustinebunt.*

312. πάντας δ' ὀρόθυνον ἐναύλους. διέγειρε τοὺς χειμάῤῥους, aquis auctis.—318. κα-

ὃς δὴ νῦν κρατέει, μέμονε δ' ὅγε ἶσα θεοῖσι.
φημὶ γὰρ οὔτε βίην χραισμησέμεν, οὔτε τι εἶδος,
οὔτε τὰ τεύχεα καλά· τά που μάλα νειόθι λίμνης
κείσεθ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα· κὰδ δέ μιν αὐτὸν
εἰλύσω ψαμάθοισιν ἅλις χέραδος περιχεύας
μυρίον, οὐδέ οἱ ὀστέ' ἐπιστήσονται Ἀχαιοὶ
ἀλλέξαι· τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω.
αὐτοῦ οἱ καὶ σῆμα τετεύξεται, οὐδέ τί μιν χρεὼ
ἔσται τυμβοχοῆσ', ὅτε μιν θάπτωσιν Ἀχαιοί.
  Ἦ, καὶ ἐπῶρτ' Ἀχιλῆϊ, κυκώμενος, ὑψόσε θύων,
μορμύρων ἀφρῷ τε, καὶ αἵματι, καὶ νεκύεσσι.
πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα Διϊπετέος ποταμοῖο
ἵστατ' ἀειρόμενον, κατὰ δ' ᾕρεε Πηλείωνα.
Ἥρη δὲ μέγ' ἄϋσε, περιδδείσασ' Ἀχιλῆϊ,
μή μιν ἀποέρσειε μέγας ποταμὸς βαθυδίνης·
αὐτίκα δ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
  Ὄρσεο, Κυλλοπόδιον, ἐμὸν τέκος· ἄντα σέθεν γὰρ
Ξάνθον δινήεντα μάχῃ ἠΐσκομεν εἶναι·
ἀλλ' ἐπάμυνε τάχιστα, πιφαύσκεο δὲ φλόγα πολλήν·
αὐτὰρ ἐγὼ Ζεφύροιο καὶ ἀργέσταο Νότοιο
εἴσομαι ἐξ ἁλόθεν χαλεπὴν ὄρσουσα θύελλαν,
ἥ κεν ἀπὸ Τρώων κεφαλὰς καὶ τεύχεα κήαι,
φλέγμα κακὸν φορέουσα· σὺ δὲ Ξάνθοιο παρ' ὄχθας
δένδρεα καῖ', ἐν δ' αὐτὸν ἵει πυρί· μηδέ σε πάμπαν
μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἀποτρεπέτω καὶ ἀρειῇ·
μηδὲ πρὶν ἀπόπαυε τεὸν μένος· ἀλλ' ὁπόταν δὴ
φθέγξομ' ἐγὼν ἰάχουσα, τότε σχεῖν ἀκάματον πῦρ.
  Ὣς ἔφαθ'· Ἥφαιστος δὲ τιτύσκετο θεσπιδαὲς πῦρ.
πρῶτα μὲν ἐν πεδίῳ πῦρ δαίετο, καῖε δὲ νεκροὺς
πολλούς, οἵ ῥα κατ' αὐτὸν ἅλις ἔσαν, οὓς κτάν' Ἀχιλλεύς·
πᾶν δ' ἐξηράνθη πεδίον, σχέτο δ' ἀγλαὸν ὕδωρ.
ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης νεοαρδέ' ἀλωὴν

ειλύσω μιν ψαμάθοις.—319. περιχεύας (αὐτῷ) χέραδος μυρίον. immensam colluviem, limum.—320. ἐπιστήσονται, δυνήσονται.—321. ἄσιν, ἰλὺν καὶ ψάμμον, ei obducam.

327. καθήρει δὲ, in eo erat, ut prosterneret. — 332. ἄντα σέθεν εἶναι esse adversarium tibi destinatum, et oppositum. sic ἄντα στῆναι. ἰέναι.—333. πιφαύσκεο δὲ φλόγα πολλὴν, ut jam vidimus, pro φαῖνε, exsere.—334. ἀργέσταο Νότοιο. qui serenat cælum.

340. πρὶν—ἀλλ' ὁπόταν. pro πρὶν ἢ ὅτε.

342. Vulcanus τιτύσκετο πῦρ tanquam telum direxit.

αἶψ' ἂν ξηράνῃ· χαίρει δέ, μιν ὅστις ἐθείρῃ·
ὡς ἐξηράνθη πεδίον πᾶν, κὰδ δ' ἄρα νεκροὺς
κῆεν, ὁ δ' ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα παμφανόωσαν.
καίοντο πτελέαι τε, καὶ ἰτέαι, ἠδὲ μυρῖκαι,
καίετο δὲ λωτός τ', ἠδὲ θρύον, ἠδὲ κύπειρον,
τὰ περὶ καλὰ ῥέεθρα ἅλις ποταμοῖο πεφύκει.
τείροντ' ἐγχέλυές τε, καὶ ἰχθύες, οἱ κατὰ δίνας,
οἳ κατὰ καλὰ ῥέεθρα κυβίστων ἔνθα καὶ ἔνθα,
πνοιῇ τειρόμενοι πολυμήτιος Ἡφαίστοιο.
καίετο δ' ἲς Ποταμοῖο, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
  Ἥφαιστ', οὔ τις σοί γε θεῶν δύνατ' ἀντιφερίζειν.
οὐδ' ἂν ἐγώ σοί γ' ὧδε πυρὶ φλεγέθοντι μαχοίμην.
λῆγ' ἔριδος· Τρῶας δὲ καὶ αὐτίκα δῖος Ἀχιλλεὺς
ἄστεος ἐξελάσειε· τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς;
  Φῆ πυρὶ καιόμενος· ἀνὰ δ' ἔφλυε καλὰ ῥέεθρα.
ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον, ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
κνίσσην μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο,
πάντοθεν ἀμβολάδην, ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται·
ὡς τοῦ καλὰ ῥέεθρα πυρὶ φλέγετο, ζέε δ' ὕδωρ,
οὐδ' ἔθελε προρέειν, ἀλλ' ἴσχετο· τεῖρε δ' ἀϋτμὴ
Ἡφαίστοιο βίηφι πολύφρονος· αὐτὰρ ὅγ' Ἥρην,
πολλὰ λισσόμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
  Ἥρη, τίπτε σὸς υἱὸς ἐμὸν ῥόον ἔχραε κήδειν
ἐξ ἄλλων; οὐ μέν τοι ἐγὼ τόσον αἴτιός εἰμι,
ὅσσον οἱ ἄλλοι πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοί.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν ἀποπαύσομαι, εἰ σὺ κελεύεις·
παυέσθω δὲ καὶ οὗτος. ἐγὼ δ' ἐπὶ καὶ τόδ' ὀμοῦμαι,
μήποτ' ἐπὶ Τρώεσσιν ἀλεξήσειν κακὸν ἦμαρ,
μηδ' ὁπόταν Τροίη μαλερῷ πυρὶ πᾶσα δάηται
καιομένη, καίωσι δ' Ἀρήϊοι υἷες Ἀχαιῶν.
  Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
αὐτίκ' ἄρ' Ἥφαιστον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·
  Ἥφαιστε, σχέο, τέκνον ἀγακλεές. οὐ γὰρ ἔοικεν
ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτῶν ἕνεκα στυφελίζειν.
  Ὣς ἔφαθ'· Ἥφαιστος δὲ κατέσβεσε θεσπιδαὲς πῦρ·

347. ὅστις ἐθείρῃ qui colit arbustum vel vineam. ὃς ἔθει, ἔθος ἔχει, ἐργάζεσθαι, ἐπιμελέσθαι αὐτοῦ.—358. σοὶ πυρὶ μαχοίμην. pro πυρί σου.

362. λέβης ζεῖ ἔνδον, ἐπειγόμενος πυρὶ, μελδόμενος κνίσσην.—369. ἔχραε κήδειν. ὥρμησεν, ὥστε λυπεῖν.—ἐμὸν ῥόον (pro ἐμὲ μάλιστα) ἐξ ἄλλων θεῶν. me potissimum.—380. ἀθάνατον θεὸν στυφελίζειν, male mulcare.

ἄψοῤῥον δ' ἄρα κῦμα κατέσσυτο καλὰ ῥέεθρα.
αὐτὰρ ἐπεὶ Ξάνθοιο δάμη μένος, οἱ μὲν ἔπειτα
παυσάσθην· Ἥρη γὰρ ἐρύκακε χωομένη περ.
Ἐν δ' ἄλλοισι θεοῖσιν ἔρις πέσε βεβριθυῖα,
ἀργαλέη, δίχα δέ σφιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἄητο.
σὺν δ' ἔπεσον μεγάλῳ ὁμάδῳ, βράχε δ' εὐρεῖα χθών·
ἀμφὶ δὲ σάλπιγξε μέγας οὐρανός· ἄϊε δὲ Ζεὺς
ἥμενος Οὐλύμπῳ, ἐγέλασσε δέ οἱ φίλον ἦτορ
γηθοσύνῃ, ὅθ' ὁρᾶτο θεοὺς ἔριδι ξυνιόντας.
ἔνθ' οἵ γ' οὐκ ἔτι δηρὸν ἀφέστασαν· ἦρχε γὰρ Ἄρης
ῥινοτόρος, καὶ πρῶτος Ἀθηναίῃ ἐπόρουσε,
χάλκεον ἔγχος ἔχων, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον·
Τίπτ' αὖτ'· ὦ κυνάμυια, θεοὺς ἔριδι ξυνελαύνεις,
θάρσος ἄητον ἔχουσα, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκεν;
ἦ οὐ μέμνῃ, ὅτε Τυδείδην Διομήδε' ἀνῆκας
οὐτάμεναι, αὐτὴ δὲ πανόψιον ἔγχος ἑλοῦσα
ἰθὺς ἐμεῦ ὦσας, διὰ δὲ χρόα καλὸν ἔδαψας;
τῷ σ' αὖ νῦν ὀΐω ἀποτισέμεν, ὅσσα μ' ἔοργας.
Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' αἰγίδα θυσσανόεσσαν,
σμερδαλέην, ἣν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνὸς.
τῇ μιν Ἄρης οὔτησε μιαιφόνος ἔγχεϊ μακρῷ.
ἡ δ' ἀναχασσαμένη λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ,
κείμενον ἐν πεδίῳ, μέλανα, τρηχύν τε, μέγαν τε,
τόν ῥ' ἄνδρες πρότεροι θέσαν ἔμμεναι οὖρον ἀρούρης·
τῷ βάλε θοῦρον Ἄρηα κατ' αὐχένα, λῦσε δὲ γυῖα·
ἑπτὰ δ' ἐπέσχε πέλεθρα πεσὼν, ἐκόνισσε δὲ χαίτας,
τεύχεά τ' ἀμφαράβησε. γέλασσε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
καί οἱ ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Νηπύτι', οὐδέ νύ πώ περ ἐπεφράσω, ὅσσον ἀρείων
εὔχομ' ἐγὼν ἔμεναι, ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις;
οὕτω κεν τῆς μητρὸς Ἐριννύας ἐξαποτίνοις,
ἥ τοι χωομένη κακὰ μήδεται, οὕνεκ' Ἀχαιοὺς

382. τὸ κῦμα (aqua) ἔσσυτο ἄψοῤῥον (retro) iit, (rediit) κατὰ (ἐπὶ τὰ) καλὰ ῥέεθρα (intra alveum) οἱ μὲν Vulcanus et Xanthus.

385. ἔρις βεβριθυῖα, βαρεῖα.—386. δίχα θυμὸς ἄητο. ἐφέρετο μετέωρος. ipsi ambigebant. ut quæ in aere suspensa sunt, afflante vento mota modo huc modo illuc feruntur.—388. οὐρανὸς σάλπιγξε simpl. resonuit, remugiit.

394. κυνάμυια. ἡ ἀναιδής. quæ aliis κυνόμυια.—395. θάρσος ἄητον. ἄατον. ingens. ἄτω, ἆτον, ἄατον, cui noceri nequit, validum, ingens.—397. πανόψιον, in conspectu omnium, palam. κατὰ τὸ ἐπιφανὲς, ἐπιφανῶς.

405. οὖρον ἀρούρης, ὅρον χώρας, terminum agri.—411. ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις. κατὰ μένος. μένει.

κάλλιπες, αὐτὰρ Τρωσὶν ὑπερφιάλοισιν ἀμύνεις.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινώ·
τὸν δ' ἄγε χειρὸς ἑλοῦσα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
πυκνὰ μάλα στενάχοντα· μόγις δ' ἐσαγείρετο θυμόν.
τὴν δ' ὡς οὖν ἐνόησε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
αὐτίκ' Ἀθηναίην ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὢ πόποι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
καὶ δ' αὖθ' ἡ κυνάμυια ἄγει βροτολοιγὸν Ἄρηα
δηΐου ἐκ πολέμοιο κατὰ κλόνον· ἀλλὰ μέτελθε.
Ὣς φάτ'· Ἀθηναίη δὲ μετέσσυτο, χαῖρε δὲ θυμῷ·
καί ῥ' ἐπιεισαμένη, πρὸς στήθεα χειρὶ παχείῃ
ἤλασε, τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
τὼ μὲν ἄρ' ἄμφω κεῖντο ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·
ἡ δ' ἄρ' ἐπευχομένη ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε·
Τοιοῦτοι νῦν πάντες, ὅσοι Τρώεσσιν ἀρωγοὶ,
εἶεν, ὅτ' Ἀργείοισι μαχοίατο θωρηκτῇσιν,
ὧδέ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες, ὡς Ἀφροδίτη
ἦλθεν Ἄρει ἐπίκουρος, ἐμῷ μένει ἀντιόωσα·
τῷ κεν δὴ πάλαι ἄμμες ἐπαυσάμεθα πτολέμοιο,
Ἰλίου ἐκπέρσαντες ἐϋκτίμενον πτολίεθρον.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ λευκώλενος Ἥρη.
αὐτὰρ Ἀπόλλωνα προσέφη κρείων Ἐνοσίχθων·
Φοῖβε, τίη δὴ νῶϊ διέσταμεν; οὐδὲ ἔοικεν,
ἀρξάντων ἑτέρων· τὸ μὲν αἴσχιον, αἴ κ' ἀμαχητὶ
ἴομεν Οὔλυμπόνδε, Διὸς προτὶ χαλκοβατὲς δῶ.
ἄρχε. σὺ γὰρ γενεῆφι νεώτερος· οὐ γὰρ ἔμοιγε
καλὸν, ἐπεὶ πρότερος γενόμην, καὶ πλείονα οἶδα.
νηπύτι', ὡς ἄνοον κραδίην ἔχες, οὐδέ νυ τῶν περ
μέμνηαι, ὅσα δὴ πάθομεν κακὰ Ἴλιον ἀμφὶ,
μοῦνοι νῶϊ θεῶν, ὅτ' ἀγήνορι Λαομέδοντι
πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτὸν,
μισθῷ ἐπὶ ῥητῷ, ὁ δὲ σημαίνων ἐπέτελλεν;
ἤτοι ἐγὼ Τρώεσσι πόλιν πέρι τεῖχος ἔδειμα
εὐρύ τε καὶ μάλα καλὸν, ἵν' ἄῤῥηκτος πόλις εἴη·
Φοῖβε, σὺ δ' εἰλίποδας ἕλικας βοῦς βουκολέεσκες
Ἴδης ἐν κνημοῖσι πολυπτύχου ὑληέσσης.

424. καί ῥ' ἐπιεισαμένη. ἐπελθοῦσα. μετελθοῦσα, μετεσσυμένη.—430. τλήμονες, εὔτολμοι. sarcastice.—432. τῷ κεν. τῷ, ἐν τούτῳ. οὕτως. subintell. Quod si jam antea factum esset: dudum sane Troja capta esset.

440. οὐ γὰρ ἔμοι γε καλὸν sc. τὸ ἄρχειν τῆς μάχης.

ἀλλ' ὅτε δὴ μισθοῖο τέλος πολυγηθέες Ὧραι
ἐξέφερον, τότε νῶϊ βιήσατο μισθὸν ἅπαντα
Λαομέδων ἔκπαγλος, ἀπειλήσας δ' ἀπέπεμπε.
σὺν μὲν ὅγ' ἠπείλησε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθε
δήσειν, καὶ περάαν νήσων ἔπι τηλεδαπάων·
στεῦτο δ' ὅγ' ἀμφοτέρων ἀποκοψέμεν οὔατα χαλκῷ.
νῶϊ δέ τ' ἄψορροι κίομεν, κεκοτηότι θυμῷ,
μισθοῦ χωόμενοι, τὸν ὑποστὰς οὐκ ἐτέλεσσε.
τοῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν; οὐδὲ μεθ' ἡμέων
πειρᾷ, ὥς κε Τρῶες ὑπερφίαλοι ἀπόλωνται
πρόχνυ κακῶς, σὺν παισὶ καὶ αἰδοίῃς ἀλόχοισι;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων·
Ἐννοσίγαι', οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο
ἔμμεναι, εἰ δὴ σοί γε, βροτῶν ἕνεκα, πτολεμίξω,
δειλῶν, οἳ φύλλοισιν ἐοικότες, ἄλλοτε μέν τε
ζαφλεγέες τελέθουσιν, ἀρούρης καρπὸν ἔδοντες,
ἄλλοτε δ' αὖ φθινύθουσιν ἀκήριοι. ἀλλὰ τάχιστα
παυσώμεσθα μάχης· οἱ δ' αὐτοὶ δηριαάσθων.
Ὣς ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετ'· αἴδετο γάρ ῥα
πατροκασιγνήτοιο μιγήμεναι ἐν παλάμῃσι.
τὸν δὲ κασιγνήτη μάλα νείκεσε, πότνια θηρῶν
Ἄρτεμις ἀγροτέρη, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον·
Φεύγεις δὴ, Ἑκάεργε; Ποσειδάωνι δὲ νίκην
πᾶσαν ἐπέτρεψας, μέλεον δέ οἱ εὖχος ἔδωκας;
νηπύτιε, τί νυ τόξον ἔχεις ἀνεμώλιον αὔτως;
μή σευ νῦν ἔτι πατρὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἀκούσω
εὐχομένου, ὡς τὸ πρὶν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
ἄντα Ποσειδάωνος ἐναντίβιον πολεμίζειν.
Ὣς φάτο· τὴν δ' οὔτι προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Ἀλλὰ χολωσαμένη Διὸς αἰδοίη παράκοιτις,
νείκεσεν Ἰοχέαιραν ὀνειδείοις ἐπέεσσι·
Πῶς δὲ σὺ νῦν μέμονας, κύον ἀδδεὲς, ἀντί' ἐμεῖο

450. μισθοῖο τέλος. τῆς μισθώσεως. diem dictam mercedis persolvendæ.

451. νῶϊ βιήσατο (κατὰ) μισθὸν, injuriam fecit auferendo, h. negavit mercedem condictam. — 453. σὺν μὲν ὅγε. una cum hoc. præterea.

454. περάαν vendere in servitutem.—

455. στεῦτο δ' ὅγ' asseverabat.—458. λαοῖσι Laomedonti., τοῖς Τρωσί.—465, 6. ζαφλεγέες et ἀκήριοι. modo sunt vigore et robore pleni, vigentes, alacres, ἔνθερμοι, δραστήριοι. modo viribus deficiunt; privati omni vi et vita. ἀκήριος a κέαρ, κῆρ, vita, vis.

473. μέλεον εὖχος. gloriam victoriam, inanem, quippe nulla pugna ἀκονιτὶ partam.

475. μή σευ νῦν ἔτι. vide ne —

στήσεσθαι; χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι,
τοξοφόρῳ περ ἐούσῃ, ἐπεί σε λέοντα γυναιξὶ
Ζεὺς θῆκεν, καὶ ἔδωκε κατακτάμεν, ἥν κ' ἐθέλῃσθα.
ἤτοι βέλτερόν ἐστι κατ' οὔρεα θῆρας ἐναίρειν,
ἀγροτέρας τ' ἐλάφους, ἢ κρείσσοσιν ἶφι μάχεσθαι.
εἰ δ' ἐθέλεις πολέμοιο δαήμεναι· ὄφρ' εὖ εἰδῇς,
ὅσσον φερτέρη εἴμ', ὅτι μοι μένος ἀντιφερίζεις.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρας ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔμαρπτε
σκαιῇ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ἀπ' ὤμων αἴνυτο τόξα·
αὐτοῖσι δ' ἄρ' ἔθεινε παρ' οὔατα μειδιόωσα
ἐντροπαλιζομένην· ταχέες δ' ἔκπιπτον ὀϊστοί·
δακρυόεσσα δ' ὕπαιθα θεὰ φύγεν, ὥστε πέλεια,
ἥ ῥά θ' ὑπ' ἴρηκος κοίλην εἰσέπτατο πέτρην,
χηραμόν· οὐ δ' ἄρα τῇ γε ἁλώμεναι αἴσιμον ἦεν·
ὡς ἡ δακρυόεσσα φύγε, λίπε δ' αὐτόθι τόξα.
Λητὼ δὲ προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
Λητοῖ, ἐγὼ δέ τοι οὔτι μαχήσομαι· ἀργαλέον δὲ
πληκτίζεσθ' ἀλόχοισι Διὸς νεφεληγερέταο·
ἀλλὰ μάλα πρόφρασσα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
εὔχεσθαι ἐμὲ νικῆσαι κρατερῆφι βίηφιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη· Λητὼ δὲ συναίνυτο καμπύλα τόξα,
πεπτεῶτ' ἄλλυδις ἄλλα μετὰ στροφάλιγγι κονίης·
ἡ μὲν τόξα λαβοῦσα πάλιν κίε θυγατέρος ἧς·
ἡ δ' ἄρ' Ὄλυμπον ἵκανε, Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
δακρυόεσσα δὲ πατρὸς ἐφέζετο γούνασι κούρη,
ἀμφὶ δ' ἄρ' ἀμβρόσιος ἑανὸς τρέμε. τὴν δὲ προτὶ οἷ
εἷλε πατὴρ Κρονίδης, καὶ ἀνείρετο, ἡδὺ γελάσσας·
Τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε, φίλον τέκος, οὐρανιώνων
μαψιδίως, ὡσεί τι κακὸν ῥέζουσαν ἐνωπῇ;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἐϋστέφανος Κελαδεινή·
σή μ' ἄλοχος στυφέλιξε, πάτερ, λευκώλενος Ἥρη,
ἐξ ἧς ἀθανάτοισιν ἔρις καὶ νεῖκος ἐφῆπται.

φυλάσσου, ἵνα μή.—482. χαλεπή τοι ἐγὼ μένος ἀντιφέρεσθαι. χαλεπὸν ἔσται, ὥστε σε ἀντιφέρεσθαι ἐμοὶ κατὰ τὸ μένος, μένει.—495. χηραμὸς idem quod κοίλη πέτρη, cavum quo reconditur ales, qui fugit.

499. πληκτίζεσθ' ἀλόχοισι Διός. μάχεσθαι. idem quod πλήττεσθαι. unde πλήκτης, πληκτὸς, πληκτικός. ἀλόχοισι. subint. σὺν ἀλόχοις.—500. ἀλλὰ μάλα πρόφρασσα εὔχεσθαι εὔχου, μάλα προφρόνως, per me, ex animi sententia, quantum voles, gloriare, me victum esse a te.—504. πάλιν κίε θυγατέρος ἧς. conversa abiit, μετὰ θυγατέρος ὑπεχώρει.—507. προτιεῖλεν οἱ, attraxit ad se. προσεῖλε, προσήγετο.—512 στυφέλιξε male mulcavit.—513. νεῖκος ἐφῆπται immitti solet.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
αὐτὰρ Ἀπόλλων Φοῖϐος ἐδύσετο Ἴλιον ἱρήν·
μέμϐλετο γάρ οἱ τεῖχος ἐϋδμήτοιο πόληος,
μὴ Δαναοὶ πέρσειαν ὑπὲρ μόρον ἤματι κείνῳ.
οἱ δ' ἄλλοι πρὸς Ὄλυμπον ἴσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
οἱ μὲν, χωόμενοι, οἱ δὲ, μέγα κυδιόωντες·
κὰδ δ' ἷζον πὰρ Ζηνὶ κελαινεφεῖ. Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
Τρῶας ὁμῶς αὐτούς τ' ὄλεκεν καὶ μώνυχας ἵππους.
ὡς δ' ὅτε καπνὸς ἰὼν εἰς οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει
ἄστεος αἰθομένοιο· θεῶν δέ ἑ μῆνις ἀνῆκε·
πᾶσι δὲ θῆκε πόνον, πολλοῖσι δὲ κήδε' ἐφῆκεν·
ὣς Ἀχιλεὺς Τρώεσσι πόνον καὶ κήδεα θῆκεν.
Ἑστήκει δ' ὁ γέρων Πρίαμος θείου ἐπὶ πύργου,
ἐς δ' ἐνόησ' Ἀχιλῆα πελώριον. αὐτὰρ ὑπ' αὐτοῦ
Τρῶες ἄφαρ κλονέοντο πεφυζότες, οὐδέ τις ἀλκὴ
γίγνεθ'. ὁ δ' οἰμώξας ἀπὸ πύργου βαῖνε χαμᾶζε,
ὀτρύνων παρὰ τεῖχος ἀγακλειτοὺς πυλαωρούς·
Πεπταμένας ἐν χερσὶ πύλας ἔχετ', εἰσόκε λαοὶ
ἔλθωσι προτὶ ἄστυ πεφυζότες· ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
ἐγγὺς ὅδε κλονέων· νῦν οἴω λοίγι' ἔσεσθαι·
αὐτὰρ ἐπεί κ' ἐς τεῖχος ἀναπνεύσωσιν ἀλέντες,
αὖτις ἐπ' ἂψ θέμεναι σανίδας πυκινῶς ἀραρυίας·
δείδια γὰρ, μὴ οὖλος ἀνὴρ ἐς τεῖχος ἅληται.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄνεσάν τε πύλας, καὶ ἀπῶσαν ὀχῆας·
αἱ δὲ πετασθεῖσαι τεῦξαν φάος. αὐτὰρ Ἀπόλλων
ἀντίος ἐξέθορε, Τρώων ἵνα λοιγὸν ἀλάλκοι.
οἱ δ' ἰθὺς πόλιος καὶ τείχεος ὑψηλοῖο,
δίψῃ καρχαλέοι, κεκονιμένοι, ἐκ πεδίοιο
φεῦγον· ὁ δὲ σφεδανῶν ἔφεπ' ἔγχεϊ· λύσσα δέ οἱ κῆρ
αἰὲν ἔχε κρατερὴ, μενέαινε δὲ κῦδος ἀρέσθαι.
ἔνθα κεν ὑψίπυλον Τροίην ἕλον υἷες Ἀχαιῶν,
εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖϐος Ἀγήνορα δῖον ἀνῆκε

517. ὑπὲρ μόρον, nondum ultima necessitate fatali urgente, quæ averti nequit.—οἱ μὲν χωόμενοι, indignantes cum pudore, se victos esse.

533. νῦν οἴω λοίγι' ἔσεσθαι. τὰ λοίγια pro τὸν λοιγὸν, sic iterum ψ. 310. et οἴω metuo.—534. ἐς τεῖχος ἀλέντες junge, intra urbem collecti, recepti. — 536. ἐς τεῖχος ἅληται irruat in urbem per portam patentem εἰσάλληται ab ἅλλομαι vel ἄλλομαι.—538. τεῦξαν φάος salutem, ut sæpe.—541. δίψῃ καρχαλέοι, κατάξηροι, aridi, sicci, præ siti. κάρχαρος, καρχαρέος et καρχαλέος, τραχὺς, ὀξὺς asper, exasperatus.—542. σφεδανῶν, vi instans, urgens.

φῶτ', Ἀντήνορος υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερόν τε.
ἐν μέν οἱ κραδίῃ θάρσος βάλε, πὰρ δέ οἱ αὐτὸς
ἔστη, ὅπως Θανάτοιο βαρείας χεῖρας ἀλάλκοι,
φηγῷ κεκλιμένος· κεκάλυπτο δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ.
αὐτὰρ ὅγ', ὡς ἐνόησεν Ἀχιλλῆα πτολίπορθον,
ἔστη, πολλὰ δέ οἱ κραδίη πόρφυρε μένοντι·
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγών. εἰ μέν κεν ὑπὸ κρατεροῦ Ἀχιλῆος
φεύγω, τῇ περ οἱ ἄλλοι ἀτυζόμενοι κλονέονται,
αἱρήσει με καὶ ὧς, καὶ ἀνάλκιδα δειροτομήσει.
εἰ δ' ἂν ἐγὼ τούτους μὲν ὑπὸ κλονέεσθαι ἐάσω
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ, ποσὶν δ' ἀπὸ τείχεος ἄλλῃ
φεύγω πρὸς πεδίον Ἰλήϊον, ὄφρ' ἂν ἵκωμαι
Ἴδης τε κνημοὺς, κατά τε ῥωπήϊα δύω,
ἑσπέριος δ' ἂν ἔπειτα, λοεσσάμενος ποταμοῖο,
ἱδρῶ ἀποψυχθεὶς, προτὶ Ἴλιον ἀπονεοίμην·—
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
μή μ' ἀπαειρόμενον πόλιος πεδίονδε νοήσῃ,
καί με μεταΐξας μάρψῃ ταχέεσσι πόδεσσιν.
οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἔσται Θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξαι.
λίην γὰρ κρατερὸς περὶ πάντων ἔστ' ἀνθρώπων.
εἰ δέ κέν οἱ προπάροιθε πόλεος κατεναντίον ἔλθω·---
καὶ γάρ θην τούτῳ τρωτὸς χρὼς ὀξέϊ χαλκῷ,
ἐν δὲ ἴα ψυχὴ, θνητὸν δέ ἑ φάσ' ἄνθρωποι
ἔμμεναι· αὐτάρ οἱ Κρονίδης Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
Ὣς εἰπὼν, Ἀχιλῆα ἀλεὶς μένεν· ἐν δέ οἱ ἦτορ
ἄλκιμον ὡρμᾶτο πτολεμίζειν ἠδὲ μάχεσθαι.
ἠΰτε πόρδαλις εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο
ἀνδρὸς θηρητῆρος ἐναντίον, οὐδέ τι θυμῷ
ταρϐεῖ, οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεί κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ·
εἴπερ γὰρ φθάμενός μιν ἢ οὐτάσῃ, ἠὲ βάλῃσιν,
ἀλλά τε, καὶ περὶ δουρὶ πεπαρμένη, οὐκ ἀπολήγει
ἀλκῆς, πρίν γ' ἠὲ ξυμϐλήμεναι, ἠὲ δαμῆναι·
ὣς Ἀντήνορος υἱὸς ἀγαυοῦ, δῖος Ἀγήνωρ,
οὐκ ἔθελε φεύγειν, πρὶν πειρήσαιτ' Ἀχιλῆος.
ἀλλ' ὅ γὰρ ἀσπίδα μὲν πρόσθε σχέτο πάντοσ' ἐΐσην,

563. μή μ' subint. δέδοικα. δείδω, μὴ—ἀπαίροντα. ἀποχωροῦντα.

571. ἀλείς, collectus, incurvatus h. e. corpore ad excipiendum hostem et hastam emittendam composito.—573. εἶσι. cum impetu, ruit.—577. περιπεπαρμένη δουρί. transfixa. οὐκ ἀπολήγει ἀλκῆς, pro τῆς μάχης.—580. οὐκ ἔθελε φεύ·

ἐγχείη δ' αὐτοῖο τιτύσκετο, καὶ μέγ' ἄϋτει·
Ἦ δή που μάλ' ἔολπας ἐνὶ φρεσὶ, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
ἤματι τῷδε πόλιν πέρσειν Τρώων ἀγερώχων·
νηπύτι', ἦ τ' ἔτι πολλὰ τετεύξεται ἄλγε' ἐπ' αὐτῇ·
ἐν γάρ οἱ πολέες τε καὶ ἄλκιμοι ἀνέρες εἰμὲν,
οἵ κε πρόσθε φίλων τοκέων, ἀλόχων τε, καὶ υἱῶν,
Ἴλιον εἰρυόμεσθα· σὺ δ' ἐνθάδε πότμον ἐφέψεις,
ὧδ' ἔκπαγλος ἐὼν καὶ θαρσαλέος πολεμιστής.
Ἦ ῥα, καὶ ὀξὺν ἄκοντα βαρείης χειρὸς ἀφῆκε·
καὶ ῥ' ἔβαλε κνήμην ὑπὸ γούνατος, οὐδ' ἀφάμαρτεν.
ἀμφὶ δέ μιν κνημὶς νεοτεύκτου κασσιτέροιο
σμερδαλέον κονάβησε. πάλιν δ' ἀπὸ χαλκὸς ὄρουσε
βλημένου, οὐδ' ἐπέρησε· θεοῦ δ' ἠρύκακε δῶρα.
Πηλείδης δ' ὡρμήσατ' Ἀγήνορος ἀντιθέοιο
δεύτερος. οὐδέ τ' ἔασεν Ἀπόλλων κῦδος ἀρέσθαι.
ἀλλά μιν ἐξήρπαξε, κάλυψε δ' ἄρ' ἠέρι πολλῇ,
ἡσύχιον δ' ἄρα μιν πολέμου ἔκπεμπε νέεσθαι.
αὐτὰρ ὁ Πηλείωνα δόλῳ ἀποέργαθε λαοῦ·
αὐτῷ γὰρ Ἑκάεργος Ἀγήνορι πάντα ἐοικὼς,
ἔστη πρόσθε ποδῶν, ὁ δ' ἐπέσσυτο ποσσὶ διώκειν.
Ἕως ὁ τὸν πεδίοιο διώκετο πυροφόροιο,
τρέψας πὰρ ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον,
τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα· δόλῳ δ' ἄρ' ἔθελγεν Ἀπόλλων,
ὡς αἰεὶ ἔλποιτο κιχήσεσθαι ποσσὶν οἷσι·
τόφρ' ἄλλοι Τρῶες πεφοβημένοι ἦλθον ὁμίλῳ
ἀσπάσιοι προτὶ ἄστυ· πόλις δ' ἔμπλητο ἀλέντων.
οὐδ' ἄρα τοί γ' ἔτλαν πόλιος καὶ τείχεος ἐκτὸς
μεῖναι ἔτ' ἀλλήλους, καὶ γνώμεναι, ὅς τε πεφεύγοι,
ὅς τ' ἔθαν' ἐν πολέμῳ· ἀλλ' ἐσσυμένως ἐσέχυντο
ἐς πόλιν, ὅντινα τῶν γε πόδες καὶ γοῦνα σάωσαν.

γειν. constitutum habuit, ne fugeret, sed maneret.—593. ἡσύχιον δ' ἄρα μιν. ἡσύχως. tranquille, tacite, leniter, ut a nemine animadverteretur. — 602. ἕως ὁ τὸν πεδίοιο, διώκετο· h. ὄφρα ὁ Ἀπόλλων τὸν Ἀγήνορα — respondet 606. τόφρα dum interea.

604. δόλῳ δ' ἄρ ἔθελγεν, quasi fascinavit, fefellit.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ χ'.

ARGUMENTUM.

Trojanis in urbem fugientibus Achivisque propius ad mœnia accedentibus, Hector extra portam Scæam subsistit—7. Achillem, qui se Agenorem fugientem persequi putabat, ab Apolline de dolo edoctum, redire versus urbem prospiciens (—24.) Priamus hortatur Hectorem, ut intra portam se recipiat—76. Adjungit preces suas mater Hecuba—92. At Hector in diversa consilia districta mente in statu manere decernit—130. accedente tamen propius Achille expavescens in fugam se conjicit, insequente et eum ter ab urbe intercludente Achille—165. Jove Hectoris fortunam miserante, Minerva indignata, venia data Olympo descendit,—187. Cursu aliquamdiu continuato ab Hectore, quem Apollo recreaverat,—207. cum jam quarta vice ad fontes Scamandri perventum esset, fatis utriusque lance expensis Jupiter Hectoris mortem sciscit, Apollo eum derelinquit,—213. Minerva, Achille vires colligere jusso,—225. Deiphobi persona sumta, Hectorem inducit ad novam pugnam ineundam tanquam ei adfutura,—247. Paciscitur Hector de sepultura; ferociter abnuente Achille;—272. Hastam in se conjectam evitat Hector, et hasta sua ferit clipeum Achillis, nec perforat. Reddit Achilli hastam Minerva; at Hector se nudum et ab Deiphobo desertum videns, et a Minerva se proditum suspicatus, fortiter mori decernit—305. educto ense in Achillem procedit, a quo vulnus in gutture accipit, frustraque sepultura exorata, Achilli fatum simile ulciscentium deorum ominatur—360. Ita animam exhalat; at Achilles eum armis spoliat, accurrentibus Achivis ad contemplandum hostem prostratum; tum quasi triumphum acturus, alligato currui cadavere, in castra redit—405. Interea summus in urbe luctus exoritur prospicientium hæc de muro; inde lamenta Priami—429. Hecubæ—430. et, quæ domo accurrerat, Andromaches—515 f.

ΩΣ οἱ μὲν κατὰ ἄστυ πεφυζότες, ἠΰτε νεβροὶ,
ἱδρῶ ἀπεψύχοντο, πίον τ', ἀκέοντό τε δίψαν,
κεκλιμένοι καλῇσιν ἐπάλξεσιν. αὐτὰρ Ἀχαιοὶ
τείχεος ἆσσον ἴσαν, σάκε' ὤμοισι κλίναντες.
Ἕκτορα δ' αὐτοῦ μεῖναι ὀλοὴ Μοῖρα πέδησεν,
Ἰλίου προπάροιθε, πυλάων τε Σκαιάων.
αὐτὰρ Πηλείωνα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Τίπτε με, Πηλέος υἱὲ, ποσὶ ταχέεσσι διώκεις,
αὐτὸς θνητὸς ἐὼν θεὸν ἄμβροτον; οὐδέ νυ πώ με
ἔγνως ὡς θεός εἰμι, σὺ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις;
ἦ νύ τοι οὔ τι μέλει Τρώων πόνος, οὓς ἐφόβησας,
οἳ δή τοι εἰς ἄστυ ἄλεν, σὺ δὲ δεῦρο λιάσθης.
οὐ μέν με κτενέεις, ἐπεὶ οὔτοι μόρσιμός εἰμι.
Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἔβλαψάς μ', Ἑκάεργε, θεῶν ὀλοώτατε πάντων,
ἐνθάδε νῦν τρέψας ἀπὸ τείχεος· ἦ κ' ἔτι πολλοὶ
γαῖαν ὀδὰξ εἷλον, πρὶν Ἴλιον εἰσαφικέσθαι.
νῦν δ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦδος ἀφείλεο, τοὺς δ' ἐσάωσας
ῥηϊδίως, ἐπεὶ οὔ τι τίσιν γ' ἔδδεισας ὀπίσσω.
ἦ σ' ἂν τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Ὣς εἰπὼν, προτὶ ἄστυ μέγα φρονέων ἐβεβήκει,
σευάμενος, ὥσθ' ἵππος ἀεθλοφόρος σὺν ὄχεσφιν,
ὅς ῥά τε ῥεῖα θέησι τιταινόμενος πεδίοιο·
ὣς Ἀχιλεὺς λαιψηρὰ πόδας καὶ γούνατ' ἐνώμα.
Τὸν δ' ὁ γέρων Πρίαμος πρῶτος ἴδεν ὀφθαλμοῖσι,
παμφαίνονθ', ὥστ' ἀστέρ', ἐπεσσύμενον πεδίοιο,
ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἶσιν· ἀρίζηλοι δέ οἱ αὐγαὶ
φαίνονται πολλοῖσι μετ' ἀστράσι νυκτὸς ἀμολγῷ·
ὅν τε κύν' Ὠρίωνος ἐπίκλησιν καλέουσι·
λαμπρότατος μὲν ὅδ' ἐςὶ, κακὸν δέ τε σῆμα τέτυκται,
καί τε φέρει πολλὸν πυρετὸν δειλοῖσι βροτοῖσιν·
ὣς τοῦ χαλκὸς ἔλαμπε περὶ στήθεσσι θέοντος.
ᾤμωξεν δ' ὁ γέρων, κεφαλὴν δ' ὅγε κόψατο χερσὶν,
ὑψόσ' ἀνασχόμενος, μέγα δ' οἰμώξας ἐγεγώνει,

1. πεφυζότες. ut Latini, qui *ex fuga nondum se receperant.*

3. κεκλιμένοι ἐπάλξεσιν, ἐπερειδόμενοι τοῖς τείχεσιν.—4. Subeunt mœnia Achivi σάκε' ὤμοισι κλίναντες.— 5. Μοῖρα ἐπέδησεν Hectorem, ὥστε μεῖναι.—13. οὔτοι μόρσιμός εἰμι. *non obnoxius morti, non mortalis.*—15. ἔβλαψάς με. *mentem occæcasti.*

34. ὑψόσ' ἀνασχόμενος sc. τὰς χεῖρας. sæpius χεῖρας ἀνασχών.

λισσόμενος φίλον υἱόν. ὁ δὲ προπάροιθε πυλάων
ἑστήκει, ἄμοτον μεμαὼς Ἀχιλῆϊ μάχεσθαι.
τὸν δ' ὁ γέρων ἐλεεινὰ προσηύδα, χεῖρας ὀρεγνύς·
Ἕκτορ, μή μοι μίμνε, φίλον τέκος, ἀνέρα τοῦτον
οἶος, ἄνευθ' ἄλλων, ἵνα μὴ τάχα πότμον ἐπίσπῃς,
Πηλείωνι δαμείς· ἐπειὴ πολὺ φέρτερός ἐστιν.
σχέτλιος, αἴθε θεοῖσι φίλος τοσσόνδε γένοιτο,
ὅσσον ἐμοί· τάχα κέν ἑ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται
κείμενον· ἦ κέ μοι αἰνὸν ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι·
ὅς μ' υἱῶν πολλῶν τε καὶ ἐσθλῶν εὖνιν ἔθηκε,
κτείνων, καὶ περνὰς νήσων ἐπὶ τηλεδαπάων.
καὶ γὰρ νῦν δύο παῖδε, Λυκάονα καὶ Πολύδωρον,
οὐ δύναμαι ἰδέειν, Τρώων εἰς ἄστυ ἀλέντων,
τούς μοι Λαοθόη τέκετο, κρείουσα γυναικῶν.
ἀλλ' εἰ μὲν ζώουσι μετὰ στρατῷ, ἦτ' ἂν ἔπειτα
χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ'· ἔστι γὰρ ἔνδον·
πολλὰ γὰρ ὤπασε παιδὶ γέρων ὀνομακλυτὸς Ἄλτης.
εἰ δ' ἤδη τεθνᾶσι καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν
ἄλγος ἐμῷ θυμῷ καὶ μητέρι, τοὶ τεκόμεσθα,
λαοῖσι δ' ἄλλοισι μινυνθαδιώτερον ἄλγος
ἔσσεται, ἢν μὴ καὶ σὺ θάνῃς, Ἀχιλῆϊ δαμασθείς.
ἀλλ' εἰσέρχεο τεῖχος, ἐμὸν τέκος, ὄφρα σαώσῃς
Τρῶας καὶ Τρωὰς, μηδὲ μέγα κῦδος ὀρέξῃς
Πηλείδῃ, αὐτὸς δὲ φίλης αἰῶνος ἀμερθῇς.
πρὸς δ', ἐμὲ τὸν δύστηνον ἔτι φρονέοντ' ἐλέησον,
δύσμορον, ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ
αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει, κακὰ πόλλ' ἐπιδόντα,
υἷάς τ' ὀλλυμένους, ἑλκηθείσας τε θύγατρας,
καὶ θαλάμους κεραϊζομένους, καὶ νήπια τέκνα
βαλλόμενα προτὶ γαίῃ, ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
ἑλκομένας τε νυοὺς ὀλοῇς ὑπὸ χερσὶν Ἀχαιῶν.

43. ἤ μοι αἰνὸν ἀπὸ πραπίδων ἄχος ἔλθοι κτ. h. e. ἀπείη. *a me removeretur dolor, animus dolore levaretur.*—44. εὖνιν ἔθηκε. ἐστερημένον. ab εὖς, ὁ μεμονωμένος.

52. εἰ δ' ἤδη τεθνᾶσι apodosis: ἄλγος (ἔσονται) καὶ ἐν Ἀΐδαο δόμοισιν ὄντες ἐμοὶ καὶ μητέρι, λαοῖσι δὲ ἔσσεται ἄλγος μινυνθαδιώτερον. *sin autem mortui jam sunt: nobis quidem parentibus etiam in inferis sunt luctus caussa. Aliis tamen luctum tantum brevem ferent, dummodo tu, o Hector, incolumis manseris.*

59. πρὸς δὲ, *præterea, insuper* φρονέοντα, ζῶντα.—60. ἐπὶ γήραος οὐδῷ, ingressu, pro ipsa senectute.

62. ἑλκηθείσας τε θύγατρας mox ἑλκομένας, latinis *raptatas*, de captivis ab-

αὐτὸν δ᾽ ἂν πύματόν με κύνες πρώτῃσι θύρῃσιν
ὠμησταὶ ἐρύουσιν, ἐπεί κέ τις ὀξέϊ χαλκῷ
τύψας, ἠὲ βαλὼν, ῥεθέων ἐκ θυμὸν ἕληται,
οὓς τρέφον ἐν μεγάροισι, τραπεζῆας θυραωρούς,
οἵ κ᾽ ἐμὸν αἷμα πιόντες, ἀλύσσοντες πέρι θυμῷ,
κείσοντ᾽ ἐν προθύροισι. νέῳ δέ τε πάντ᾽ ἐπέοικεν
Ἀρηϊ κταμένῳ, δεδαϊγμένῳ ὀξέϊ χαλκῷ,
κεῖσθαι· πάντα δὲ καλὰ θανόντι περ, ὅ ττι φανήῃ.
ἀλλ᾽ ὅτε δὴ πολιόν τε κάρη πολιόν τε γένειον
αἰδῶ τ᾽ αἰσχύνωσι κύνες κταμένοιο γέροντος,
τοῦτο δὴ οἴκτιστον πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν.
Ἦ ῥ᾽ ὁ γέρων, πολιὰς δ᾽ ἄρ᾽ ἀνὰ τρίχας ἕλκετο χερσὶ
τίλλων ἐκ κεφαλῆς· οὐ δ᾽ Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθε.
μήτηρ δ᾽ αὖθ᾽ ἑτέρωθεν ὀδύρετο δακρυχέουσα,
κόλπον ἀνιεμένη, ἑτέρηφι δὲ μαζὸν ἀνέσχε,
καί μιν δακρυχέουσ᾽ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἕκτορ, τέκνον ἐμὸν, τάδε τ᾽ αἴδεο, καί μ᾽ ἐλέησον
αὐτήν. εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον,
τῶν μνῆσαι, φίλε τέκνον· ἄμυνε δὲ δήϊον ἄνδρα
τείχεος ἐντὸς ἐών· μὴ δὲ πρόμος ἵστασο τούτῳ.
σχέτλιος· εἴπερ γάρ σε κατακτάνῃ, οὐ σέ τ᾽ ἔγωγε
κλαύσομαι ἐν λεχέεσσι, φίλον θάλος, ὃν τέκον αὐτὴ,
οὐδ᾽ ἄλοχος πολύδωρος. ἄνευθε δέ σε μέγα νῶϊν
Ἀργείων παρὰ νηυσὶ κύνες ταχέες κατέδονται.
Ὣς τώ γε κλαίοντε προσαυδήτην φίλον υἱὸν,
πολλὰ λισσομένω. οὐ δ᾽ Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθον·
ἀλλ᾽ ὅγε μίμν᾽ Ἀχιλῆα πελώριον ἆσσον ἰόντα.
ὡς δὲ δράκων ἐπὶ χειῇ ὀρέστερος ἄνδρα μένῃσι,
βεβρωκὼς κακὰ φάρμακ᾽, ἔδυ δέ τέ μιν χόλος αἰνὸς,
σμερδαλέον δὲ δέδορκεν ἑλισσόμενος περὶ χειῇ·
ὣς Ἕκτωρ, ἄσβεστον ἔχων μένος, οὐχ ὑπεχώρει,
πύργῳ ἔπι προὔχοντι φαεινὴν ἀσπίδ᾽ ἐρείσας.
ὀχθήσας δ᾽ ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
Ὤ μοι ἐγὼν, εἰ μέν κε πύλας καὶ τείχεα δύω,

ductis.—70. ἀλύσσοντες θυμῷ πέρι, περισσῶς rabie efferati ipso sanguinis et carnis gustatu.—71. νέῳ (κατὰ) πάντα ἐπέοικε κεῖσθαι. juvenis vir si cæsus pugna jaceat, omni modo decorum adspectum præbet intuentibus.

83. λαθικηδέα μαζὸν quam cum sugeret infans doloris oblitus obdormiscit. τάδε. τῶν. etsi de solo μαζῷ.

97. ἐπερείσας ἀσπίδα πύργῳ προὔχοντι. crepidini muri, inferiore parte positu saxorum latiore, prominenti.

Πουλυδάμας μοι πρῶτος ἐλεγχείην ἀναθήσει,
ὅς μ᾽ ἐκέλευε Τρωσὶ ποτὶ πτόλιν ἡγήσασθαι,
νύχθ᾽ ὕπο τήνδ᾽ ὀλοὴν, ὅτε τ᾽ ὤρετο δῖος Ἀχιλλεύς.
ἀλλ᾽ ἐγὼ οὐ πιθόμην· ἦτ᾽ ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν·
νῦν δ᾽ ἐπεὶ ὤλεσα λαὸν ἀτασθαλίῃσιν ἐμῇσιν,
αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρωάδας ἑλκεσιπέπλους,
μήποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος ἐμεῖο·
Ἕκτωρ ἧφι βίηφι πιθήσας ὤλεσε λαόν.
ὣς ἐρέουσιν· ἐμοὶ δὲ τότ᾽ ἂν πολὺ κέρδιον εἴη,
ἄντην ἢ Ἀχιλῆα κατακτείναντα νέεσθαι,
ἠέ κεν αὐτῷ ὀλέσθαι ἐϋκλειῶς πρὸ πόληος.
εἰ δέ κεν ἀσπίδα μὲν καταθείομαι ὀμφαλόεσσαν,
καὶ κόρυθα βριαρὴν, δόρυ δὲ πρὸς τεῖχος ἐρείσας,
αὐτὸς ἰὼν Ἀχιλῆος ἀμύμονος ἀντίος ἔλθω,
καί οἱ ὑπόσχωμαι Ἑλένην, καὶ κτήμαθ᾽ ἅμ᾽ αὐτῇ
πάντα μάλ᾽, ὅσσα τ᾽ Ἀλέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν
ἠγάγετο Τροίηνδ᾽, ἥ τ᾽ ἔπλετο νείκεος ἀρχὴ,
δωσέμεν Ἀτρείδῃσιν ἄγειν, ἅμα δ᾽ ἀμφὶς Ἀχαιοῖς
ἄλλ᾽ ἀποδάσσασθαι, ὅσσα πτόλις ἥδε κέκευθε·
Τρωσὶν δ᾽ αὖ μετόπισθε γερούσιον ὅρκον ἕλωμαι,
μή τι κατακρύψειν, ἀλλ᾽ ἄνδιχα πάντα δάσασθαι,
κτῆσιν ὅσην πτολίεθρον ἐπήρατον ἐντὸς ἐέργει.---
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
μή μιν ἐγὼ μὲν ἵκωμαι ἰών. ὁ δέ μ᾽ οὐκ ἐλεήσει,
οὐδέ τι μ᾽ αἰδέσεται, κτενέει δέ με, γυμνὸν ἐόντα,
αὔτως ὥστε γυναῖκα, ἐπεί κ᾽ ἀπὸ τεύχεα δύω.
οὐ μέν πως νῦν ἐστὶν ἀπὸ δρυὸς οὐδ᾽ ἀπὸ πέτρης
τῷ ὀαριζέμεναι, ἅτε παρθένος ἠΐθεός τε,
παρθένος ἠΐθεός τ᾽ ὀαρίζετον ἀλλήλοιϊν.
βέλτερον αὖτ᾽ ἔριδι ξυνελαυνέμεν· ὅττι τάχιστα
εἴδομεν, ὁπποτέρῳ κεν Ὀλύμπιος εὖχος ὀρέξῃ.
Ὣς ὥρμαινε μένων· ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἦλθεν Ἀχιλλεὺς,

100. ἐλεγχείην ἀναθήσει, *in me conferet*. θήσει. ἐπιθήσει. h. e. exprobrabit mihi. — 104. ἀτασθαλίῃσιν ἐμῇσι pro ἀτασθαλίᾳ ut alia in Homero: simpl. pro stultitia, errore pudendo.

109. ἢ ἄντην (ἐπὶ) Ἀχιλῆα νέεσθαι (ἐμὲ,) κατακτείναντα (αὐτὸν) pro νέεσθαι καὶ ἀποκτεῖναι. vel ἄντην νεόμενον κατακτεῖναι Ἀχιλλῆα. — 110. αὐτῷ. ὑπ᾽ αὐτοῦ.—111-121. εἰ δέ κεν. *quid vero si.*

117,118. ἀμφὶς præter illa, ἀποδάσσασθαι Ἀχαιοῖς ἄλλα, ὅσσα. eorum partem. Tum γερούσιον ὅρκον. h. ὅρκον γερόντων, *ut jurare jubeat principes*, quo tanto major fides fiat fœderi.

123. μή μιν. dii prohibeant, ne ego eum supplex adeam.

ἶσος Ἐνυαλίῳ κορυθάϊκι πτολεμιστῇ,
σείων Πηλιάδα μελίην κατὰ δεξιὸν ὦμον,
δεινήν· ἀμφὶ δὲ χαλκὸς ἐλάμπετο εἴκελος αὐγῇ
ἢ πυρὸς αἰθομένου, ἢ ἠελίου ἀνιόντος.
Ἕκτορα δ', ὡς ἐνόησεν, ἕλε τρόμος, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
αὖθι μένειν, ὀπίσω δὲ πύλας λίπε, βῆ δὲ φοβηθείς.
Πηλείδης δ' ἐπόρουσε, ποσὶ κραιπνοῖσι πεποιθώς·
ἠΰτε κίρκος ὄρεσφιν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν,
ῥηϊδίως οἴμησε μετὰ τρήρωνα πέλειαν·
ἡ δέ θ' ὕπαιθα φοβεῖται· ὁ δ' ἐγγύθεν ὀξὺ λεληκὼς
ταρφέ' ἐπαΐσσει, ἑλέειν τέ ἑ θυμὸς ἀνώγει·
ὣς ἄρ' ὅγ' ἐμμεμαὼς ἰθὺς πέτετο· τρέσε δ' Ἕκτωρ
τεῖχος ὕπο Τρώων, λαιψηρὰ δὲ γούνατ' ἐνώμα.
οἱ δὲ παρὰ σκοπιὴν καὶ ἐρινεὸν ἠνεμόεντα
τείχεος αἰὲν ὑπ' ἐκ κατ' ἀμαξιτὸν ἐσσεύοντο·
κρουνὼ δ' ἵκανον καλλιῤῥόω, ἔνθα δὲ πηγαὶ
δοιαὶ ἀναΐσσουσι Σκαμάνδρου δινήεντος.
ἡ μὲν γάρ θ' ὕδατι λιαρῷ ῥέει, ἀμφὶ δὲ καπνὸς
γίγνεται ἐξ αὐτῆς, ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο·
ἡ δ' ἑτέρη θέρεϊ προρέει εἰκυῖα χαλάζῃ,
ἢ χιόνι ψυχρῇ, ἢ ἐξ ὕδατος κρυστάλλῳ.
ἔνθα δ' ἐπ' αὐτάων πλυνοὶ εὐρέες ἐγγὺς ἔασι
καλοὶ, λαΐνεοι, ὅθι εἵματα σιγαλόεντα
πλύνεσκον Τρώων ἄλοχοι, καλαί τε θύγατρες,
τὸ πρὶν ἐπ' εἰρήνης, πρὶν ἐλθεῖν υἷας Ἀχαιῶν.
τῇ ῥα παραδραμέτην, φεύγων, ὁ δ' ὄπισθε διώκων·
πρόσθε μὲν ἐσθλὸς ἔφευγε, δίωκε δέ μιν μέγ' ἀμείνων
καρπαλίμως· ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον, οὐδὲ βοείην
ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίγνεται ἀνδρῶν,
ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.
ὡς δ' ὅτ' ἀεθλοφόροι περὶ τέρματα μώνυχες ἵπποι
ῥίμφα μάλα τρωχῶσι, (τὸ δὲ μέγα κεῖται ἄεθλον,
ἢ τρίπος, ἠὲ γυνὴ,) ἀνδρὸς κατατεθνειῶτος,

140. οἴμησε. οἰμᾷ. ὁρμᾷ.—141. ὕπαιθα φοβεῖται. *fugit, subter volando.*

153. Ad fontes hos erant πλυνοὶ, solia e saxo facta, lintres, alvei, magna vasa, quibus vestes lavarentur a mulieribus, more istarum ætatum.

159, 160. *non illi tanquam in certamine cursus, proposito præmio bove vel corio, cursum instituebant*; iterantur ea nunc hoc modo: *quemadmodum præmio proposito tripode vel femina in certamine currunt equi, sic currebant illi.*—164. ὡς δ' ὅτε ἵπποι τρωχῶσιν ἀνδρὸς κατατεθνειῶτος, interjectis illis: (τὸ δὲ μέγα κεῖται ἄεθλον ἢ τρίπος ἠὲ γυνή.)

ὣς τὼ τρὶς Πριάμοιο πόλιν πέρι δινηθήτην
καρπαλίμοισι πόδεσσι. Θεοὶ δέ τε πάντες ὁρῶντο·
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι· ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ
Ἕκτορος, ὅς μοι πολλὰ βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκηεν,
Ἴδης ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ἄλλοτε δ' αὖτε
ἐν πόλει ἀκροτάτῃ· νῦν αὖτέ ἑ δῖος Ἀχιλλεὺς
ἄστυ περὶ Πριάμοιο ποσὶ ταχέεσσι διώκει.
ἀλλ' ἄγετε, φράζεσθε, θεοὶ, καὶ μητιάασθε,
ἠέ μιν ἐκ θανάτοιο σαώσομεν, ἠέ μιν ἤδη
Πηλείδῃ Ἀχιλῆϊ δαμάσσομεν, ἐσθλὸν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ὦ πάτερ, ἀργικέραυνε, κελαινεφὲς, οἷον ἔειπες;
ἄνδρα θνητὸν ἐόντα, πάλαι πεπρωμένον αἴσῃ,
ἂψ ἐθέλεις θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι;
ἔρδ'· ἀτὰρ οὔτοι πάντες ἐπαινέομεν θεοὶ ἄλλοι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
θάρσει, Τριτογένεια, φίλον τέκος· οὔ νύ τι θυμῷ
πρόφρονι μυθέομαι, ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι·
ἔρξον, ὅπῃ δή τοι νόος ἔπλετο, μηδέ τ' ἐρώει.
Ὣς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην,
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
Ἕκτορα δ' ἀσπερχὲς κλονέων ἔφεπ' ὠκὺς Ἀχιλλεύς.
ὡς δ' ὅτε νεβρὸν ὄρεσφι κύων ἐλάφοιο δίηται,
ὄρσας ἐξ εὐνῆς, διά τ' ἄγκεα, καὶ διὰ βήσσας·
τὸν δ', εἴπερ τε λάθῃσι καταπτήξας ὑπὸ θάμνῳ,
ἀλλά τ' ἀνιχνεύων θέει ἔμπεδον, ὄφρα κεν εὕρῃ·
ὣς Ἕκτωρ οὐ λῆθε ποδώκεα Πηλείωνα.
ὁσσάκι δ' ὁρμήσειε πυλάων Δαρδανιάων
ἀντίον ἀΐξασθαι, ἐϋδμήτους ὑπὸ πύργους,
εἴπως οἱ καθύπερθεν ἀλάλκοιεν βελέεσσι·
τοσσάκι μιν προπάροιθεν ἀποστρέψασκε παραφθὰς
πρὸς πεδίον· αὐτὸς δὲ ποτὶ πτόλιος πέτετ' αἰεί.
ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται φεύγοντα διώκειν·

176. Ἀχιλῆϊ pro ὑπὸ Ἀχιλλέως, et supplendum εἰ ἠὲ—ἠέ.— —181. οὔτοι πάντες ἐπαινέομεν. *assentimur.* omissum est τὸν μῦθον.—185. νόος ἔπλετο, πέλεται. et μηδέ τ' ἐρώει, *nec cessa.*

192. ἀλλά τε pro ὅμως.—194. ἀντίον (ἀντὶ) πυλῶν Δαρδανιῶν.——197. παραφθὰς ἀποστρέψασκε πρὸς πεδίον. quod

οὔτ' ἄρ' ὁ τὸν δύναται ὑποφεύγειν, οὔθ' ὁ διώκειν·
ὣς ὁ τὸν οὐ δύνατο μάρψαι ποσὶν, οὐδ' ὃς ἀλύξαι.
πῶς δέ κεν Ἕκτωρ Κῆρας ὑπεξέφερε θανάτοιο,
εἰ μή οἱ πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤντετ' Ἀπόλλων
ἐγγύθεν, ὅς οἱ ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα;
λαοῖσι δ' ἀνένευε καρήατι δῖος Ἀχιλλεὺς,
οὐδ' ἔα ἱέμεναι ἐπὶ Ἕκτορι πικρὰ βέλεμνα·
μή τις κῦδος ἄροιτο βαλὼν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
ἀλλ' ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπὶ κρουνοὺς ἀφίκοντο,
καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·
ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο,
τὴν μὲν, Ἀχιλλῆος, τὴν δ', Ἕκτορος ἱπποδάμοιο·
ἕλκε δὲ μέσσα λαβών· ῥέπε δ' Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ.
ᾤχετο δ' εἰς Ἀΐδαο· λίπεν δέ ἑ Φοῖβος Ἀπόλλων.
Πηλείωνα δ' ἵκανε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Νῦν δὴ νῶϊ γ' ἔολπα, Διῒ φίλε, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
οἴσεσθαι μέγα κῦδος Ἀχαιοῖσι προτὶ νῆας,
Ἕκτορα δῃώσαντε, μάχης ἆτόν περ ἐόντα.
οὔ οἱ νῦν ἔτι γ' ἐστὶ πεφυγμένον ἄμμε γενέσθαι,
οὐδ' εἴ κεν μάλα πολλὰ πάθοι ἑκάεργος Ἀπόλλων,
προπροκυλινδόμενος πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν στῆθι καὶ ἄμπνυε· τόνδε δ' ἐγώ τοι
οἰχομένη πεπιθήσω ἐναντίβιον μαχέσασθαι.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δὲ πείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
στῆ δ' ἄρ' ἐπὶ μελίης χαλκογλώχινος ἐρεισθείς.
ἡ δ' ἄρα τὸν μὲν ἔλειπε, κιχήσατο δ' Ἕκτορα δῖον,
Δηϊφόβῳ εἰκυῖα δέμας καὶ ἀτειρέα φωνήν.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἠθεῖ', ἦ μάλα δή σε βιάζεται ὠκὺς Ἀχιλλεὺς,
ἄστυ πέρι Πριάμοιο ποσὶ ταχέεσσι διώκων·
ἀλλ' ἄγε δὴ στέωμεν, καὶ ἀλεξώμεσθα μένοντες.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Δηΐφοβ', ἦ μέν μοι τὸ πάρος πολὺ φίλτατος ἦσθα
γνωτῶν, οὓς Ἑκάβη ἠδὲ Πρίαμος τέκε παῖδας·
νῦν δ' ἔτι καὶ μᾶλλον νοέω φρεσὶ τιμήσασθαι,

serius est ἔφθη ἀποστρέψας. — 209. ἐτίταινε τάλαντα libravit *lances*.

218. μάχης ατον, ἄατον, ἀκόρεστον.— 219. πεφυγμένον εἶναι, πεφύχθαι pro φυγεῖν ἡμᾶς. — 220. πολλὰ πάθοι. κάμοι. expertus sit.

ὃς ἔτλης, ἐμεῦ εἵνεκ', ἐπεὶ ἴδες ὀφθαλμοῖσι,
τείχεος ἐξελθεῖν, ἄλλοι δ' ἔντοσθε μένουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἠθεῖ', ἦ μὲν πολλὰ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
λίσσονθ', ἑξείης γουνούμενοι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι,
αὖθι μένειν· τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσιν ἅπαντες·
ἀλλ' ἐμὸς ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθεϊ λυγρῷ.
νῦν δ' ἰθὺς μεμαῶτε μαχώμεθα, μηδέ τι δούρων
ἔστω φειδωλὴ, ἵνα εἴδομεν, εἴ κεν Ἀχιλλεὺς
νῶϊ κατακτείνας, ἔναρα βροτόεντα φέρηται
νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς, ἦ κεν σῷ δουρὶ δαμείη.
Ὣς φαμένη, καὶ κερδοσύνῃ ἡγήσατ' Ἀθήνη.
οἱ δ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες,
τὸν πρότερος προσέειπε μέγας κορυθαίολος Ἕκτωρ·
Οὔ σ' ἔτι, Πηλέος υἱὲ, φοβήσομαι, ὡς τὸ πάρος περ·
τρὶς περὶ ἄστυ μέγα Πριάμου δίον, οὐδέ ποτ' ἔτλην
μεῖναι ἐπερχόμενον· νῦν αὖτέ με θυμὸς ἀνῆκε,
στήμεναι ἀντία σεῖο· ἕλοιμί κεν, ἤ κεν ἁλώην.
ἀλλ' ἄγε δεῦρο θεοὺς ἐπιδώμεθα· τοὶ γὰρ ἄριστοι
μάρτυροι ἔσσονται καὶ ἐπίσκοποι ἁρμονιάων·
οὐ γὰρ ἐγώ σ' ἔκπαγλον ἀεικιῶ, αἴ κεν ἐμοὶ Ζεὺς
δώῃ καμμονίην, σὴν δὲ ψυχὴν ἀφέλωμαι·
ἀλλ' ἐπεὶ ἄρ κέ σε συλήσω κλυτὰ τεύχε', Ἀχιλλεῦ,
νεκρὸν Ἀχαιοῖσιν δώσω πάλιν· ὣς δὲ σὺ ῥέζειν.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Ἕκτορ, μή μοι, ἄλαστε, συνημοσύνας ἀγόρευε.
ὡς οὐκ ἔστι λέουσι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πιστὰ,
οὐδὲ λύκοι τε καὶ ἄρνες ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν,
ἀλλὰ κακὰ φρονέουσι διαμπερὲς ἀλλήλοισιν·
ὣς οὐκ ἔστ' ἐμὲ καὶ σὲ φιλήμεναι, οὔτε τι νῶϊν
ὅρκια ἔσσονται, πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα

243. μηδ' ἔτι δούρων ἔστω φειδωλὴ, nunc de mora et cunctatione: ne differatur pugna: est nunc utendum armis.—247. (σὺν) κερδοσύνῃ, κερδαλέως. *fraudulenter. dolose.*

252. *nunc vicissim lubet tecum congredi.* —253. sive occidam te sive ipse occidar.—254. θεοὺς ἐπιδώμεθα. ab ἐπιδόσθαι subintellecto μάρτυρας. *deos constituamus testes.* διδόναι, ἐπιδιδόναι μάρτυρα ἐπὶ πράγματί τινι. — 257. καμμονίην, virtutem proprie quæ viribus inexhaustis sustinet hostem; nunc ex virtute victoriam. Contrarium est φυγὴ, ἧττα. —261. ἄλαστε invisum et abominandum designat. τὸν ἄλαστα, ἀνεπίληστα, κακὰ δεδρακότα. συνημοσύνην, pactionem, qua conveniat inter nos, ὥστε συνιέναι καὶ συντίθεσθαι περί τινος.—263. ὁμόφρονα θυμὸν, pro fœdere, ὁμόνοιαν.—265. φιλήμεναι amicitiam contrahere. εἰς φιλίαν ἐλθεῖν.

αἵματος ἆσαι Ἄρηα ταλαύρινον πολεμιστήν.
παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο· νῦν σε μάλα χρὴ
αἰχμητήν τ' ἔμεναι καὶ θαρσαλέον πολεμιστήν.
οὔ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις· ἄφαρ δέ σε Παλλὰς Ἀθήνη
ἔγχει ἐμῷ δαμάᾳ. νῦν δ' ἀθρόα πάντ' ἀποτίσεις
κήδε' ἐμῶν ἑτάρων, οὓς ἔκτανες ἔγχεϊ θύων.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος·
καὶ τὸ μὲν ἄντα ἰδὼν ἠλεύατο φαίδιμος Ἕκτωρ·
ἕζετο γὰρ προϊδὼν, τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος,
ἐν γαίῃ δ' ἐπάγη· ἀνὰ δ' ἥρπασε Παλλὰς Ἀθήνη,
ἂψ δ' Ἀχιλῆϊ δίδου, λάθε δ' Ἕκτορα, ποιμένα λαῶν.
Ἕκτωρ δὲ προσέειπεν ἀμύμονα Πηλείωνα·
Ἤμβροτες, οὐδ' ἄρα πώ τι, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
ἐκ Διὸς ἠείδης τὸν ἐμὸν μόρον· ἤτοι ἔφης γε·
ἀλλά τις ἀρτιεπὴς καὶ ἐπίκλοπος ἔπλεο μύθων,
ὄφρα σ' ὑποδδείσας μένεος ἀλκῆς τε λάθωμαι.
οὐ μέν μοι φεύγοντι μεταφρένῳ ἐν δόρυ πήξεις,
ἀλλ' ἰθὺς μεμαῶτι διὰ στήθεσφιν ἔλασσον,
εἴ τοι ἔδωκε θεός· νῦν αὖτ' ἐμὸν ἔγχος ἄλευαι
χάλκεον. ὡς δή μιν σῷ ἐν χροῒ πᾶν κομίσαιο·
καί κεν ἐλαφρότερος πόλεμος Τρώεσσι γένοιτο,
σεῖο καταφθιμένοιο· σὺ γάρ σφισι πῆμα μέγιστον.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλε Πηλείδαο μέσον σάκος, οὐδ' ἀφάμαρτε.
τῆλε δ' ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ. χώσατο δ' Ἕκτωρ,
ὅττι ῥά οἱ βέλος ὠκὺ ἐτώσιον ἔκφυγε χειρός·
στῆ δὲ κατηφήσας, οὐδ' ἄλλ' ἔχε μείλινον ἔγχος.
Δηΐφοβον δ' ἐκάλει λευκάσπιδα, μακρὸν ἀΰσας,
ἤτεέ μιν δόρυ μακρόν· ὁ δ' οὔτι οἱ ἐγγύθεν ἦεν.
Ἕκτωρ δ' ἔγνω ᾗσιν ἐνὶ φρεσὶ, φώνησέν τε·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δή με θεοὶ θάνατόνδε κάλεσσαν.
Δηΐφοβον γὰρ ἔγωγ' ἐφάμην ἥρωα παρεῖναι·
ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τείχει, ἐμὲ δ' ἐξαπάτησεν Ἀθήνη.

281. ἀρτιεπὴς cum alias de prudenti homine dicatur, εἰπεῖν τὰ ἄρτια, consentanea, ὑγιῆ, ut ξ. 92. nunc in deteriorem sensum dicitur de vafro et insidioso. ἐπίκλοπος μύθων, es homo vafre verba faciens et callidus dicendi. callidus διὰ μύθων, τῷ μυθεῖσθαι, κλέπτων. ἀπατῶν.—286. κομίσαιο utinam tu recipias corpore tuo totam hastam!—291. τῆλε ἀπεπλάγχθη resiliendo ab ærea et convexa superficie τοῦ σάκεος Ἡφαιστοτεύκτου.

291. χώσατο δ' αἰνῶς. graviter excanduit.—294. λευκάσπιδα de splendore

νῦν δὲ δὴ ἐγγύθι μοι θάνατος κακὸς, οὐδέ τ' ἄνευθεν·
οὐδ' ἀλέη· ἦ γάρ ῥα πάλαι τό γε φίλτερον ἦεν
Ζηνί τε καὶ Διὸς υἷι Ἑκηβόλῳ, οἵ με πάρος γε
πρόφρονες εἰρύαται· νῦν αὖτέ με Μοῖρα κιχάνει.
μὴ μὰν ἀσπουδί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξὺ,
τό οἱ ὑπὸ λαπάρην τέτατο μέγα τε, στιβαρόν τε·
οἴμησεν δὲ ἀλεὶς, ὥστ' αἰετὸς ὑψιπετήεις,
ὅς τ' εἶσι πεδίονδε διὰ νεφέων ἐρεβεννῶν,
ἁρπάξων ἢ ἄρν' ἀμαλὴν, ἢ πτῶκα λαγωόν·
ὣς Ἕκτωρ οἴμησε τινάσσων φάσγανον ὀξύ.
ὡρμήθη δ' Ἀχιλεὺς, μένεος δ' ἐμπλήσατο θυμὸν
ἀγρίου· πρόσθεν δὲ σάκος στέρνοιο κάλυψε
καλὸν, δαιδάλεον· κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῇ,
τετραφάλῳ, καλαὶ δὲ περισσείοντο ἔθειραι
χρύσεαι, ἃς Ἥφαιστος ἵει λόφον ἀμφὶ θαμειάς.
οἷος δ' ἀστὴρ εἶσι μετ' ἀστράσι νυκτὸς ἀμολγῷ
ἕσπερος, ὃς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται ἀστήρ·
ὣς αἰχμῆς ἀπέλαμπ' εὐήκεος, ἣν ἄρ' Ἀχιλλεὺς
πάλλεν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
εἰσορόων χρόα καλὸν, ὅπῃ εἴξειε μάλιστα.
τοῦ δὲ καὶ ἄλλο τόσον μὲν ἔχε χρόα χάλκεα τεύχη,
καλὰ, τὰ Πατρόκλοιο βίην ἐνάριξε κατακτάς·
φαίνετο δ', ᾗ κληῗδες ἀπ' ὤμων αὐχέν' ἔχουσι,
λαυκανίης, ἵνα τε ψυχῆς ὤκιστος ὄλεθρος·
τῇ ῥ' ἐπί οἱ μεμαῶς ἔλασ' ἔγχεϊ δῖος Ἀχιλλεύς·

ærei clipei accipio.—301. ἦ γάρ ῥα πάλαι τόγε φίλτερον ἦν. φίλον ἦν. *adest mors, neque est effugiendi eum locus; nam dudum illa mihi* (in hoc tempus) *decreta erat a Jove et Apolline, etsi amicissimis mihi* per superiorem vitam *diis; fatalis hora nunc instat;* fatum, mors, me assequitur.—304. μὴ μὰν ἀσπουδί γε—*ne tamen ignave et inglorie occumbam!*

308. οἴμησε δὲ ἀλεὶς colligens vires contracto corpore, *colligens se* et *insurgens,* in eum irruit.

315. τετραφάλῳ κόρυθι quatuor conis, adeoque totidem cristis instructo: quæ h. l. sunt jubæ equinæ flavæ, ἔθειραι χρυσαῖ, eæque θαμειαί, densæ.—321. εἰσορόων, ὅπη εἴξειε χροὸς μάλιστα, ubi cederet sc. mucroni, transfigi posset, nudatum nec aere munitum corpus, ut hasta penetraret.—322. τὰ τεύχη χάλκεα ἔχε, (κατεῖχον, tegebant) τὸν χρόα τοῦ (αὐτοῦ) κατὰ τὸ ἄλλο (μέρος τοῦ χροὸς) (ἐπὶ) τόσον (μέρος). Debebat sequi ἐφ' ὅσον μὴ κληῗδες ἔχουσι—h. aliquantum, excepta ea parte, qua jugulum patet inde ab humero et crate pectoris. Nunc invertit hæc in alium modum: φαίνετο δ' ᾗ. quod ad *reliqua corporis* attinet, *arma tegebant corpus aliquantum.*—324, 325. φαίνετο τῆς λαυκανίας τι, (μέρος τι) ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ, ἐν ᾗ κληῗδες ἀπέχουσιν (h. e. ἀπείργουσιν) αὐχένα ἀπ' ὤμων.—326.

ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή·
οὐδ' ἄρ' ἀπ' ἀσφάραγον μελίη τάμε χαλκοβάρεια,
ὄφρα τί μιν προτιείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσιν.
ἤριπε δ' ἐν κονίῃς· ὁ δ' ἐπεύξατο δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἕκτορ, ἀτάρ που ἔφης, Πατροκλῆ' ἐξεναρίζων,
σῶς ἔσσεσθ'· ἐμὲ δ' οὐδὲν ὀπίζεο νόσφιν ἐόντα·
νήπιε, τοῖο δ' ἄνευθεν ἀοσσητὴρ μέγ' ἀμείνων
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσιν ἐγὼ μετόπισθε λελείμμην,
ὅς τοι γούνατ' ἔλυσα. σὲ μὲν κύνες ἠδ' οἰωνοὶ
ἑλκήσουσ' ἀϊκῶς, τὸν δὲ κτεριοῦσιν Ἀχαιοί.
Τὸν δ' ὀλιγοδρανέων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·
λίσσομ' ὑπὲρ ψυχῆς, καὶ γούνων, σῶν τε τοκήων,
μή με ἔα παρὰ νηυσὶ κύνας καταδάψαι Ἀχαιῶν·
ἀλλὰ σὺ μὲν χαλκόν τε ἅλις χρυσόν τε δέδεξο,
δῶρα, τά τοι δώσουσι πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
σῶμα δὲ οἴκαδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, ὄφρα πυρός με
Τρῶες καὶ Τρώων ἄλοχοι λελάχωσι θανόντα.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
μή με, κύον, γούνων γουνάζεο, μηδὲ τοκήων.
αἲ γάρ πως αὐτόν με μένος καὶ θυμὸς ἀνήη
ὤμ' ἀποταμνόμενον κρέα ἔδμεναι, οἷά μ' ἔοργας·
ὡς οὐκ ἔσθ', ὃς σῆς γε κύνας κεφαλῆς ἀπαλάλκοι·
οὐδ' εἴ κεν δεκάκις τε καὶ εἰκοσινήριτ' ἄποινα
στήσωσ' ἐνθάδ' ἄγοντες, ὑπόσχωνται δὲ καὶ ἄλλα·
οὐδ' εἴ κεν σ' αὐτὸν χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι
Δαρδανίδης Πρίαμος· οὐδ' ὧς σέ γε πότνια μήτηρ
ἐνθεμένη λεχέεσσι γοήσεται, ὃν τέκεν αὐτή,
ἀλλὰ κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατὰ πάντα δάσονται.
Τὸν δὲ καταθνήσκων προσέφη κορυθαίολος Ἕκτωρ·

τῇ ῥα, parte colli nudata.—328, 9. ἀσφάραγον. guttur, fauces, bronchum, qua aer, seu spiritus, ducitur. ὄφρα τί μιν. quo *factum est, ut posset Hector verba fari.*

332. σῶς ἔσεσθαι. qui impune aliquid fert.—336. σε ἑλκήσουσ' ἀϊκῶς, indignis modis, fœde dilaniabunt. ὀλιγοδρανέων, deficiens jam Hector, animam agens.

342. ὄφρα με πυρὸς λελάχωσι, impertiant me justis funebribus.

345. μή με (διὰ) γούνων γουνάζεο.

346, 7. αἲ γάρ πως αὐτόν με. utinam possem, natura non repugnante. ἀνίνα. est incitare, immittere, efferare. εἶθε ὄρεξις ἐγγένηταί μοι. οἷα ἔοργας pro κατὰ τοῖα, οἷα. pro iis quæ. — 348. ὡς οὐκ ἔσθ' ὅς. adeo nemo prohibebit, quo minus cadaver tuum canibus lacerandum projiciatur.— 349, 350. οὐδ' εἴ κεν στήσωσι. appendant, ad redimendum. εἰκοσινήριτα ἄποινα, εἰκοσάκις ἐξισούμενα. ἐριστὰ, quia ea, quæ sunt aliis ἀντάξια, ἐρίζουσι πρὸς αὐτὰ, contendunt pariate.—351. χρυσῷ ἐρύσασθαι ἀνώγοι, si roget, ut auri pari pondere appenso corpus tuum penderetur.

ἦ σ' εὖ γιγνώσκων προτιόσσομαι, οὐδ' ἄρ' ἔμελλον
πείσειν· ἦ γὰρ σοί γε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.
Φράζεο νῦν, μή τοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι
ἤματι τῷ, ὅτε κέν σε Πάρις καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,
ἐσθλὸν ἐόντ', ὀλέσωσιν ἐνὶ Σκαιῇσι πύλῃσιν.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψε·
ψυχὴ δ' ἐκ ῥεθέων πταμένη Ἀϊδόσδε βεβήκει,
ὃν πότμον γοόωσα, λιποῦσ' ἀνδροτῆτα καὶ ἥβην.
τὸν καὶ τεθνειῶτα προσηύδα δῖος Ἀχιλλεύς·
Τέθναθι· κῆρα δ' ἐγὼ τότε δέξομαι, ὁππότε κεν δὴ
Ζεὺς ἐθέλῃ τελέσαι, ἠδ' ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ νεκροῖο ἐρύσσατο χάλκεον ἔγχος·
καὶ τό γ' ἄνευθεν ἔθηχ', ὁ δ' ἀπ' ὤμων τεύχε' ἐσύλα
αἱματόεντ'· ἄλλοι δὲ περίδραμον υἷες Ἀχαιῶν,
οἳ καὶ θηήσαντο φυὴν καὶ εἶδος ἀγητὸν
Ἕκτορος. οὐδ' ἄρα οἵ τις ἀνουτητί γε παρέστη.
ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μαλακώτερος ἀμφαφάασθαι
Ἕκτωρ, ἢ ὅτε νῆας ἐνέπρησε πυρὶ κηλέῳ.
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε, καὶ οὐτήσασκε παραστάς.
τὸν δ' ἐπεὶ ἐξενάριξε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,
στὰς ἐν Ἀχαιοῖσιν ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα θεοὶ δαμάσασθαι ἔδωκαν,
ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκεν, ὅσ' οὐ σύμπαντες οἱ ἄλλοι·
εἰ δ' ἄγετ', ἀμφὶ πόλιν σὺν τεύχεσι πειρηθῶμεν,
ὄφρα κέ τι γνῶμεν Τρώων νόον, ὅντιν' ἔχουσιν·
ἢ καταλείψουσι πόλιν ἄκρην, τοῦδε πεσόντος,
ἦε μένειν μεμάασι, καὶ Ἕκτορος οὐκ ἔτ' ἐόντος.
ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα φίλος διελέξατο θυμός;
κεῖται πὰρ νήεσσι νέκυς ἄκλαυτος, ἄθαπτος,
Πάτροκλος· τοῦ δ' οὐκ ἐπιλήσομαι, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
ζωοῖσι μετέω, καί μοι φίλα γούνατ' ὀρώρῃ.
εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ' εἰν Ἀΐδαο,
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλου μεμνήσομ' ἑταίρου.

356. ἦ σ' εὖ γιγνώσκων προτιόσσομαι. est hoc pro simplici, ὄσσομαι, animo video, sentio, percipio. pro communi: εὖ γιγνώσκω σε καὶ ὄσσομαι, ὠσσόμην, ὅτι οὐ μέλλω πείσειν σε.—358. φράζεο νῦν, μή τοι τι. vide ne caussa noxæ, ποινῆς, ultionis, tibi sim divinitus.

381 ἀμφὶ πόλιν πειρηθῶμεν experiamur, ὄφρα γνῶμεν (εἰ) ἢ καταλείψουσιν, ἦε μεμάασι. an Trojani sint urbem relicturi. —390. εἰ (οἱ ἄλλοι, οἱ πάντες,) καταλήθονται τῶν θανόντων, εἰν Ἀΐδαο (ὄντων)

νῦν δ' ἄγ', ἀείδοντες Παιήονα, κοῦροι Ἀχαιῶν,
νηυσὶν ἔπι γλαφυρῇσι νεώμεθα, τόνδε δ' ἄγωμεν·
ἠράμεθα μέγα κῦδος· ἐπέφνομεν Ἕκτορα δῖον,
ᾧ Τρῶες κατὰ ἄστυ, θεῷ ὥς, εὐχετόωντο.
Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα·
ἀμφοτέρων μετόπισθε ποδῶν τέτρηνε τένοντε,
ἐς σφυρὸν, ἐκ πτέρνης, βοέους δ' ἐξῆπτεν ἱμάντας,
ἐκ δίφροιο δ' ἔδησε· κάρη δ' ἕλκεσθαι ἔασεν·
ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς, ἀνά τε κλυτὰ τεύχε' ἀείρας,
μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὼ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην·
τοῦ δ' ἦν ἑλκομένοιο κονίσσαλος· ἀμφὶ δὲ χαῖται
κυάνεαι πίτναντο, κάρη δ' ἅπαν ἐν κονίῃσι
κεῖτο, πάρος χαρίεν· τότε δὲ Ζεὺς δυσμενέεσσι
δῶκεν ἀεικίσσασθαι ἑῇ ἐν πατρίδι γαίῃ.
Ὣς τοῦ μὲν κεκόνιτο κάρη ἅπαν. ἡ δέ νυ μήτηρ
τίλλε κόμην, ἀπὸ δὲ λιπαρὴν ἔῤῥιψε καλύπτρην
τηλόσε· κώκυσεν δὲ μάλα μέγα, παῖδ' ἐσιδοῦσα.
ᾤμωξεν δ' ἐλεεινὰ πατὴρ φίλος, ἀμφὶ δὲ λαοὶ
κωκυτῷ τ' εἴχοντο καὶ οἰμωγῇ κατὰ ἄστυ·
τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἔην ἐναλίγκιον, ὡς εἰ ἅπασα
Ἴλιος ὀφρυόεσσα πυρὶ σμύχοιτο κατ' ἄκρης.
λαοὶ μέν ῥα γέροντα μόγις ἔχον ἀσχαλόωντα,
ἐξελθεῖν μεμαῶτα πυλάων Δαρδανιάων.
πάντας δὲ λιτάνευε, κυλινδόμενος κατὰ κόπρον,
ἐξονομακλήδην ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαστον·
Σχέσθε, φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε, κηδόμενοί περ,
ἐξελθόντα πόληος, ἱκέσθ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν·
λίσσωμ' ἀνέρα τοῦτον ἀτάσθαλον, ὀβριμοεργὸν,
ἤν πως ἡλικίην αἰδέσσεται, ἠδ' ἐλεήσῃ
γῆρας. καὶ δέ νυ τῷδε πατὴρ τοιόσδε τέτυκται
Πηλεὺς, ὅς μιν ἔτικτε καὶ ἔτρεφε, πῆμα γενέσθαι
Τρωσί· μάλιστα δ' ἐμοὶ περὶ πάντων ἄλγεα θῆκε.
τόσσους γάρ μοι παῖδας ἀπέκτανε τηλεθάοντας.

si omnes homines viventes obliviscuntur mortuos, ego tamen memor ero amici etiam mortui. — 394. ᾧ, θεῷ ὥς, εὐχετόωντο, quem dei loco habebant; proprie ei ut deo vota precesque facere solebant.

395. μήδετο ἔργα (εἰς) Ἕκτορα.—397. ἐς σφυρὸν, ἐκ πτέρνης. ad talum, a calce. quod nos: in tendine inter talum et calcem.—402. χαῖται πίτναντο solutæ dispergebantur. ἐξεπετάννυντο.

410. τῷ δὲ μάλιστ' ἄρ' ἔην. quod plene foret τὸ δὲ χρῆμα ἦν ἐναλίγκιον τῷ (χρήματι,) ὡσεὶ—luctus erat non aliter ac si Troja capta igni deleretur.—411. Ἴλιος ὀφρυόεσσα, ἐν ὀφρύϊ τῆς Ἴδης, prominente colle, sita. αἰπεινὴ, *alta* Virgilio. κατ' ἄκρης, a culmine, Latini, funditus. — 416. σχέσθε, φίλοι, continete vos; eoque sinite me.—426. ὡς ὄφελε. quantopere ille debebat! pro, utinam, ita satiassemus nos.

431. τί νυ βείομαι· quorsum, πρὸς τί vivo.—433. ὅ μοι (ὅς μοι) εὐχωλὴ πελέσκεο, h. e. καύχησις, de quo Hecuba gloriari poterat; at civibus ille erat ὄνειαρ, ὄφελος. h. erat ὠφέλιμος.

436. κιχάνει, *tenet, occupat.*

441. δίπλακα fuisse videri vestem duplicem, διπλοΐδα, quæ duplicata corpori injiceretur. πορφυρέην, seu vere purpureo colore, seu fulgidam, candentem, μαρμαρέην. Intexebat illa θρόνα, ἄνθη ποικίλα, variis coloribus. — 448. ἐλελίχθη γυῖα tremore quassata sunt; et excidit manu κερκὶς, radius: instrumentum, diversæ formæ a nostris, quo stamina discriminabantur, ut diremto stamine inseri posset trama.

τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
ὡς ἑνὸς, οὗ μ' ἄχος ὀξὺ κατοίσεται Ἄϊδος εἴσω,
Ἕκτορος. ὡς ὄφελε θανέειν ἐν χερσὶν ἐμῇσι.
τῷ κε κορεσσάμεθα κλαίοντέ τε, μυρομένω τε,
μήτηρ θ', ἥ μιν ἔτικτε δυσάμμορος, ἠδ' ἐγὼ αὐτός.
Ὣς ἔφατο κλαίων· ἐπὶ δὲ στενάχοντο πολῖται·
Τρωῇσι δ' Ἑκάβη ἀδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο·
Τέκνον, ἐγὼ δειλὴ τί νυ βείομαι, αἰνὰ παθοῦσα,
σεῦ ἀποτεθνειῶτος; ὅ μοι νύκτας τε καὶ ἦμαρ
εὐχωλὴ κατὰ ἄστυ πελέσκεο, πᾶσί τ' ὄνειαρ
Τρωσί τε καὶ Τρωῇσι κατὰ πτόλιν, οἵ σε, θεὸν ὥς,
δειδέχατ'· ἦ γάρ καί σφι μάλα μέγα κῦδος ἔησθα,
ζωὸς ἐών· νῦν αὖ Θάνατος καὶ Μοῖρα κιχάνει.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἄλοχος δ' οὔπω τι πέπυστο
Ἕκτορος· οὐ γάρ οἵ τις ἐτήτυμος ἄγγελος ἐλθὼν
ἤγγειλ', ὅττι ῥά οἱ πόσις ἔκτοθι μίμνε πυλάων·
ἀλλ' ἥγ' ἱστὸν ὕφαινε, μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
δίπλακα πορφυρέην, ἐν δὲ θρόνα ποικίλ' ἔπασσε.
κέκλετο δ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοις κατὰ δῶμα,
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα πέλοιτο
Ἕκτορι θερμὰ λοετρὰ μάχης ἐκ νοστήσαντι·
νηπίη, οὐδ' ἐνόησεν, ὅ μιν μάλα τῆλε λοετρῶν
χερσὶν Ἀχιλλῆος δάμασε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
κωκυτοῦ δ' ἤκουσε καὶ οἰμωγῆς ἀπὸ πύργου,
τῆς δ' ἐλελίχθη γυῖα, χαμαὶ δέ οἱ ἔκπεσε κερκίς.
ἡ δ' αὖτις δμωῇσιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα·
Δεῦτε, δύω μοι ἕπεσθον, ἴδωμ', ὅτιν' ἔργα τέτυκται·
αἰδοίης ἑκυρῆς ὀπὸς ἔκλυον, ἐν δέ μοι αὐτῇ
στήθεσι πάλλεται ἦτορ ἀνὰ στόμα, νέρθε δὲ γοῦνα
πήγνυται· ἐγγὺς δή τι κακὸν Πριάμοιο τέκεσσιν.
αἲ γὰρ ἀπ' οὔατος εἴη ἐμεῦ ἔπος. ἀλλὰ μάλ' αἰνῶς
δείδω, μὴ δή μοι θρασὺν Ἕκτορα δῖος Ἀχιλλεὺς,

μοῦνον ἀποτμήξας πόλιος, πεδίονδε δίηται·
καὶ δή μιν καταπαύσῃ ἀγηνορίης ἀλεγεινῆς,
ἥ μιν ἔχεσκ'· ἐπεὶ οὔποτ' ἐνὶ πληθύϊ μένεν ἀνδρῶν,
ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων.
Ὣς φαμένη, μεγάροιο διέσσυτο, μαινάδι ἴση,
παλλομένη κραδίην· ἅμα δ' ἀμφίπολοι κίον αὐτῇ.
αὐτὰρ, ἐπεὶ πύργον τε καὶ ἀνδρῶν ἷξεν ὅμιλον,
ἔστη παπτήνασ' ἐπὶ τείχεϊ· τὸν δ' ἐνόησεν
ἑλκόμενον πρόσθεν πόλιος, ταχέες δέ μιν ἵπποι
ἕλκον ἀκηδέστως κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
τὴν δὲ κατ' ὀφθαλμῶν ἐρεβεννὴ νὺξ ἐκάλυψεν·
ἤριπε δ' ἐξοπίσω, ἀπὸ δὲ ψυχὴν ἐκάπυσσε,
τῆλε δ' ἀπὸ κρατὸς χέε δέσματα σιγαλόεντα,
ἄμπυκα, κεκρύφαλόν τ', ἠδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην,
κρήδεμνόν θ', ὅ ῥά οἱ δῶκε χρυσέη Ἀφροδίτη
ἤματι τῷ, ὅτε μιν κορυθαίολος ἠγάγεθ' Ἕκτωρ
ἐκ δόμου Ἠετίωνος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα.
ἀμφὶ δέ μιν γαλόῳ τε καὶ εἰνατέρες ἅλις ἔσταν,
αἵ ἑ μετὰ σφίσιν εἶχον ἀτυζομένην ἀπολέσθαι.
ἡ δ' ἐπεὶ οὖν ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
ἀμβλήδην γοόωσα, μετὰ Τρωῇσιν ἔειπεν·
Ἕκτορ, ἐγὼ δύστηνος. ἰῇ ἄρα γεινόμεθ' αἴσῃ
ἀμφότεροι, σὺ μὲν ἐν Τροίῃ Πριάμου κατὰ δῶμα,
αὐτὰρ ἐγὼ Θήβῃσιν ὑπὸ Πλάκῳ ὑληέσσῃ,
ἐν δόμῳ Ἠετίωνος, ὅ με τρέφε τυτθὸν ἐοῦσαν,
δύσμορος αἰνόμορον· ὡς μὴ ὤφελλε τεκέσθαι.
νῦν δὲ σὺ μὲν Ἀΐδαο δόμους, ὑπὸ κεύθεσι γαίης,
ἔρχεαι, αὐτὰρ ἐμὲ στυγερῷ ἐνὶ πένθεϊ λείπεις
χήρην ἐν μεγάροισι. πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι, οὔτε σὺ τούτῳ
ἔσσεαι, Ἕκτορ, ὄνειαρ, ἐπεὶ θάνες, οὔτε σοι οὗτος.
ἤνπερ γὰρ πόλεμόν γε φύγῃ πολύδακρυν Ἀχαιῶν,
αἰεί τοι τούτῳ γε πόνος καὶ κήδε' ὀπίσσω
ἔσσοντ'· ἄλλοι γάρ οἱ ἀπουρίσσουσιν ἀρούρας.

468. Generalis vox δέσματα mox per singula capitis ornamenta declaratur. ἄμπυξ, fascia, qua coma in fronte religatur in verticem, et cum ea ἀναδέσμη, funiculus ad colligendam comam circa tempora; κρήδεμνον autem latius aliquod textum in fasciam collectum, quod solutum et explicitum velare caput poterat.

473. ἅλις ἔσταν confertim. — 474. ἀτυζομένην. percussam, mente alienatam, ita ut exanima ἀπολέσθαι videretur.

476. ἀμβλήδην alte petitis suspiriis, ἀναβολάδην. — 477. fato infausto uterque ut pariter uteremur. — 480. τυτθὸν ἐοῦσαν pro τυτθήν. — 489. ἀπουρίσσουσιν ἀρούρας. ἀφορίσουσιν. ἀφαιρήσονται.

ἦμαρ δ' ὀρφανικὸν παναφήλικα παῖδα τίθησι·
πάντα δ' ὑπεμμήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί.
δευόμενος δέ τ' ἄνεισι πάϊς ἐς πατρὸς ἑταίρους,
ἄλλον μὲν χλαίνης ἐρύων, ἄλλον δὲ χιτῶνος·
τῶν δ' ἐλεησάντων κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχε,
χείλεα μέν τε δίην', ὑπερῴην δ' οὐκ ἐδίηνε.
τὸν δὲ καὶ ἀμφιθαλὴς ἐκ δαιτύος ἐστυφέλιξε,
χερσὶν πεπληγὼς, καὶ ὀνειδείοισιν ἐνίσσων,
ἔῤῥ' οὕτως· οὐ σός γε πατὴρ μεταδαίνυνται ἡμῖν.
δακρυόεις δέ τ' ἄνεισι πάϊς ἐς μητέρα χήρην·
Ἀστυάναξ, ὃς πρὶν μὲν ἑοῦ ἐπὶ γούνασι πατρὸς
μυελὸν οἶον ἔδεσκε, καὶ οἰῶν πίονα δημόν·
αὐτὰρ ὅθ' ὕπνος ἕλοι, παύσαιτό τε νηπιαχεύων,
εὕδεσκ' ἐν λέκτροισιν, ἐν ἀγκαλίδεσσι τιθήνης,
εὐνῇ ἐνὶ μαλακῇ, θαλέων ἐμπλησάμενος κῆρ·
νῦν δ' ἂν πολλὰ πάθῃσι, φίλου ἀπὸ πατρὸς ἁμαρτὼν,
Ἀστυάναξ, ὃν Τρῶες ἐπίκλησιν καλέουσιν·
οἶος γάρ σφιν ἔρυσο πύλας καὶ τείχεα μακρά.
νῦν δέ σε μὲν παρὰ νηυσὶ κορωνίσι, νόσφι τοκήων,
αἰόλαι εὐλαὶ ἔδονται, ἐπεί κε κύνες κορέσωνται,
γυμνόν. ἀτάρ τοι εἵματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται,
λεπτά τε καὶ χαρίεντα, τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν.
ἀλλ' ἤτοι τάδε πάντα καταφλέξω πυρὶ κηλέῳ,
οὐδὲν σοί γ' ὄφελος, ἐπεὶ οὐκ ἐγκείσεαι αὐτοῖς,
ἀλλὰ πρὸς Τρώων καὶ Τρωϊάδων κλέος εἶναι.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.

490. παναφήλικα. desertum ab omnibus æqualibus. — 491. ὑπεμμήμυκε pro ὑπεμήμυκε, dejecto, submisso, est vultu, non attollens oculos, præ metu aut pudore. — 492. Ille omnium rerum indigus adit patris amicos, unum post alterum, mendicando, eosque, a precibus suis aversos, veste arrepta vellicat.

494. κοτύλην. vix tandem aliquis ex paternis amicis miserabundus sitienti porrigit parvum calicem, nec ad sitim restinguendam quod satis sit. ὑπερῴην. palatum. — 496. ἀμφιθαλὴς *patrimus et matrimus.* — 502. νηπιαχεύων puerorum more ludens, παίζων νηπίαχος ὤν.

504. τὰ θαλία res lautæ, opimæ.

505. πατρὸς ἀφαμαρτὼν, *orbatus.*

509. αἰόλαι εὐλαὶ *mobiles vermes, lubrici.* — 514. ἀλλὰ ὡς εἶναι. κλέος σοι πρὸς Τρώων — *sed ut sint tibi honori in conspectu Trojanorum.*

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ ψ.

ARGUMENTUM.

Redux in castra Achilles Myrmidonibus pompam funebrem indicit decursu ter circa corpus Patrocli facto ; Hectore ad Patrocli feretrum projecto 1—29. tum ille sociis epulum funebre instituit —34. Ipse ab Agamemnone vocatus corpus curare negat antequam justa Patroclo persoluta sint : et noctem insomnis exigit—61. tandem somno oppressum Patrocli anima properare justa et providere jubet, ut, si quando Achilles fato functus fuerit, utriusque cinis eadem urna condatur—110. Die orto Merione, cui negotium hoc datum erat, urgente operam, ligna cæduntur—127. Iis allatis, et apportato Patrocli corpore, in pompa Myrmidonum funebri—139. Achilles comam, Spercheo fluvio patrio post reditum in patriam ex voto consecratam, abscissam Patroclo in manus reponit tanquam amoris sui pignus—152. Vulgo dimisso sub vesperam rogus extruitur ; multæ cæduntur victimæ, et in rogum conjiciuntur, cum his cæsi XII. captivi e Trojanis—182. Hectoris vero corpus canibus laniandum servat, quod tamen intactum præstant Venus et Apollo—191. Votis ab Achille factis venti tandem ingruunt, ut rogus igne consumatur, Achille interea libante et lamentate—225. Die orto conduntur ossa Patrocli tumulo facto—257.

Inde Achilles ludos funebres instituit, propositis præmiis. Habentur certamina, primum cursus curulis—652. tum pugilatus cestu—699. luctæ—739 cursus gymnici—797. pugnæ cum hasta—825. disci—849. sagittandi—883. jaculandi ad f.

ΩΣ οἱ μὲν στενάχοντο κατὰ πτόλιν· αὐτὰρ Ἀχαιοὶ,
ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο,
οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἑὴν ἐπὶ νῆα ἕκαστος·
Μυρμιδόνας δ' οὐκ εἴα ἀποσκίδνασθαι Ἀχιλλεύς,
ἀλλ' ὅγε οἷς ἑτάροισι φιλοπτολέμοισι μετηύδα·

Μυρμιδόνες ταχύπωλοι, ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
μὴ δήπω ὑπ' ὄχεσφι λυώμεθα μώνυχας ἵππους,
ἀλλ', αὐτοῖς ἵπποισι καὶ ἅρμασιν ἆσσον ἰόντες,
Πάτροκλον κλαίωμεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
αὐτὰρ, ἐπεί κ' ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο,
ἵππους λυσάμενοι δορπήσομεν ἐνθάδε πάντες.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ᾤμωξαν ἀολλέες· ἦρχε δ' Ἀχιλλεύς.
οἱ δὲ τρὶς περὶ νεκρὸν ἐΰτριχας ἤλασαν ἵππους
μυρόμενοι, μετὰ δέ σφι Θέτις γόου ἵμερον ὦρσε.
δεύοντο ψάμαθοι, δεύοντο δὲ τεύχεα φωτῶν
δάκρυσι· τοῖον γὰρ πόθεον μήστωρα φόβοιο.
τοῖσι δὲ Πηλείδης ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο,
χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους θέμενος στήθεσσιν ἑταίρου·
Χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι·
πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω, τὰ πάροιθεν ὑπέστην,
Ἕκτορα δεῦρ' ἐρύσας δώσειν κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι·
δώδεκα δὲ προπάροιθε πυρῆς ἀποδειροτομήσειν
Τρώων ἀγλαὰ τέκνα, σέθεν κταμένοιο χολωθείς.
Ἦ ῥα, καὶ Ἕκτορα δῖον ἀεικέα μήδετο ἔργα,
πρηνέα πὰρ λεχέεσσι Μενοιτιάδαο τανύσσας
ἐν κονίῃσ'· οἱ δ' ἔντε' ἀφωπλίζοντο ἕκαστος
χάλκεα, μαρμαίροντα· λύον δ' ὑψηχέας ἵππους.
κὰδ δ' ἷζον παρὰ νηῒ ποδώκεος Αἰακίδαο
μυρίοι· αὐτὰρ ὁ τοῖσι τάφον μενοεικέα δαίνυ.
πολλοὶ μὲν βόες ἀργοὶ ὀρέχθεον ἀμφὶ σιδήρῳ,
σφαζόμενοι, πολλοὶ δ' ὄϊες καὶ μηκάδες αἶγες·
πολλοὶ δ' ἀργιόδοντες ὕες, θαλέθοντες ἀλοιφῇ,
εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογὸς Ἡφαίστοιο·
πάντῃ δ' ἀμφὶ νέκυν κοτυλήρυτον ἔῤῥεεν αἷμα.
αὐτὰρ τόν γε ἄνακτα ποδώκεα Πηλείωνα
εἰς Ἀγαμέμνονα δῖον ἄγον βασιλῆες Ἀχαιῶν,
σπουδῇ παρπεπιθόντες, ἑταίρου χωόμενον κῆρ.
οἱ δ', ὅτε δὴ κλισίην Ἀγαμέμνονος ἷξον ἰόντες,
αὐτίκα κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσαν,
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν· εἰ πεπίθοιεν
Πηλείδην, λούσασθαι ἀπὸ βρότον αἱματόεντα.

21. κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι, ὠμῶς. dilaniandum a canibus.

34. κοτυλήρυτον magna copia, ac si vase effusum esset.

αὐτὰρ ὅγ' ἠρνεῖτο στερεῶς, ἐπὶ δ' ὅρκον ὄμοσσεν·
Οὐ μὰ Ζῆν', ὅστις τε θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
οὐ θέμις ἐστὶ λοετρὰ καρήατος ἆσσον ἱκέσθαι,
πρίν γ' ἐνὶ Πάτροκλον θέμεναι πυρὶ, σῆμά τε χεῦαι,
κείρασθαί τε κόμην· ἐπεὶ οὔ μ' ἔτι δεύτερον ὧδε
ἵξετ' ἄχος κραδίην, ὄφρα ζωοῖσι μετείω.
ἀλλ' ἤτοι νῦν μὲν στυγερῇ πειθώμεθα δαιτί·
ἠῶθεν δ' ὄτρυνον, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
ὕλην τ' ἀξέμεναι, παρά τε σχεῖν, ὡς ἐπιεικὲς
νεκρὸν ἔχοντα νέεσθαι ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα·
ὄφρ' ἤτοι τοῦτον μὲν ἐπιφλέγῃ ἀκάματον πῦρ
θᾶσσον ἀπ' ὀφθαλμῶν, λαοὶ δ' ἐπὶ ἔργα τράπωνται.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
ἐσσυμένως δ' ἄρα δόρπον ἐφοπλίσσαντες ἕκαστοι
δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν κλισίηνδε ἕκαστος.
Πηλείδης δ' ἐπὶ θινὶ πολυφλοίσβοιο θαλάσσης
κεῖτο βαρυστενάχων, πολέσι μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
ἐν καθαρῷ, ὅθι κύματ' ἐπ' ἠϊόνας κλύζεσκον·
εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
νήδυμος ἀμφιχυθείς· μάλα γὰρ κάμε φαίδιμα γυῖα,
Ἕκτορ' ἐπαΐσσων προτὶ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν.
ἦλθε δ' ἔπι ψυχὴ Πατροκλῆος δειλοῖο,
πάντ' αὐτῷ, μέγεθός τε καὶ ὄμματα κάλ', εἰκυῖα,
καὶ φωνὴν, καὶ τοῖα περὶ χροῒ εἵματα ἕστο·
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εὕδεις, αὐτὰρ ἐμεῖο λελασμένος ἔπλευ, Ἀχιλλεῦ;
οὐ μέν μευ ζώοντος ἀκήδεις, ἀλλὰ θανόντος.
θάπτε με ὅττι τάχιστα, πύλας Ἀΐδαο περήσω.
τῆλέ με εἴργουσι ψυχαὶ, εἴδωλα καμόντων,
οὐδέ μέ πως μίσγεσθαι ὑπὲρ ποταμοῖο ἐῶσιν·
ἀλλ' αὔτως ἀλάλημαι ἀν' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.

44. λοετρὰ καρήατος ἆσσον ἱκέσθαι, h. e. ἅπτεσθαι, antiquo sermone, pro λούεσθαι. admoveri aquam ei.—48. στυγερῇ πειθώμεθα δαιτὶ, invisas celebremus epulas etsi inviti.

50. ὡς ἐπιεικές. Jungo sic: ὡς ἐπιεικές ἐστι, νεκρὸν ἔχοντα (scil. αὐτὰ) νέεσθαι. ut consentaneum est, mortuum iis instructum ad inferos discedere. pro vulgari παρασχεῖν ταῦτα, ἃ ἔχων νέηται ἂν ὑπὸ ζόφον 53. θᾶσσον ἀπ' ὀφθαλμῶν. ἵνα ταχύτερον ἐκτὸς τῆς ὄψεως ἡμῶν γένηται.

69. λελασμένος ἔπλευ. πέλῃ, ut εὕδεις.

73. μίσγεσθαι sc. αὐτοῖς ὑπὲρ ποταμοῖο, Oceano.—75. καί μοι δὸς τὴν χεῖρα, ὀλοφύρομαι. da mihi manum, rogo cum fletu.—79. ἐμὲ μὲν Κὴρ ἀμφέχανε, ἀμφιχαίνει, εἰς ἐμὲ, inhiat in me.—101. ᾤχετο τετριγυῖα acute ejulando.

καί μοι δὸς τὴν χεῖρ', ὀλοφύρομαι· οὐ γὰρ ἔτ' αὖτις
νίσσομαι ἐξ Ἀΐδαο, ἐπήν με πυρὸς λελάχητε.
οὐ μὲν γὰρ ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων
βουλὰς ἑζόμενοι βουλεύσομεν· ἀλλ' ἐμὲ μὲν Κὴρ
ἀμφέχανε στυγερὴ, ἥπερ λάχε γεινόμενόν περ.
καὶ δέ σοι αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
τείχει ὕπο Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω καὶ ἐφήσομαι, αἴκε πίθηαι·
μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέ', Ἀχιλλεῦ.
ἀλλ', ὁμοῦ ὡς ἐτράφημεν ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν,
εὖτέ με τυτθὸν ἐόντα Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος
ἤγαγεν ὑμέτερόνδ', ἀνδροκτασίης ὕπο λυγρῆς,
ἤματι τῷ, ὅτε παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος,
νήπιος, οὐκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθείς·
ἔνθα με, δεξάμενος ἐν δώμασιν, ἱππότα Πηλεὺς
ἔτραφέ τ' ἐνδυκέως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηνεν·
ὣς δὲ καὶ ὀστέα νῶϊν ὁμὴ σορὸς ἀμφικαλύπτοι,
χρύσεος ἀμφιφορεὺς, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
Τίπτε μοι, ἠθείη κεφαλὴ, δεῦρ' εἰλήλουθας,
καί μοι ταῦτα ἕκαστ' ἐπιτέλλεαι; αὐτὰρ ἐγώ τοι
πάντα μάλ' ἐκτελέω, καὶ πείσομαι, ὡς σὺ κελεύεις.
ἀλλά μοι ἆσσον στῆθι· μίνυνθά περ ἀμφιβαλόντε
ἀλλήλους, ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο.
Ὣς ἄρα φωνήσας ὠρέξατο χερσὶ φίλῃσιν,
οὐδ' ἔλαβε· ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς, ἠΰτε καπνὸς,
ᾤχετο τετριγυῖα. ταφὼν δ' ἀνόρουσεν Ἀχιλλεὺς,
χερσί τε συμπλατάγησεν, ἔπος τ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ ῥά τις ἐστὶ καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι
ψυχὴ καὶ εἴδωλον, ἀτὰρ φρένες οὐκ ἔνι πάμπαν·
παννυχίη γάρ μοι Πατροκλῆος δειλοῖο
ψυχὴ ἐφεστήκει γοόωσά τε, μυρομένη τε,
καί μοι ἕκαστ' ἐπέτελλεν· ἔϊκτο δὲ θέσκελον αὐτῷ.
Ὣς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·

102. χερσί τε συμπλατάγησε, pro, πλαταγὸν ἐποίησε σὺν χερσὶ, χεῖρας συνεκρότησε.

107. ἔϊκτο δὲ θέσκελον αὐτῷ. θείως. θαυμαστῶς.

μυρομένοισι δὲ τοῖσι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς
ἀμφὶ νέκυν ἐλεεινόν. Ἀτὰρ κρείων Ἀγαμέμνων
οὐρῆάς τ' ὤτρυνε καὶ ἀνέρας, ἀξέμεν ὕλην,
πάντοθεν ἐκ κλισιῶν· ἐπὶ δ' ἀνὴρ ἐσθλὸς ὀρώρει
Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.
οἱ δ' ἴσαν, ὑλοτόμους πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες,
σειράς τ' εὐπλέκτους· πρὸ δ' ἄρ' οὐρῆες κίον αὐτῶν.
πολλὰ δ' ἄναντα, κάταντα, πάραντά τε, δόχμιά τ', ἦλθον.
ἀλλ' ὅτε δὴ κνημοὺς προσέβαν πολυπίδακος Ἴδης,
αὐτίκ' ἄρα δρῦς ὑψικόμους ταναηκέϊ χαλκῷ
τάμνον ἐπειγόμενοι· ταὶ δὲ μεγάλα κτυπέουσαι
πίπτον· τὰς μὲν ἔπειτα διαπλίσσοντες Ἀχαιοὶ,
ἔκδεον ἡμιόνων. ταὶ δὲ χθόνα ποσσὶ δατεῦντο,
ἐλδόμεναι πεδίοιο, διὰ ῥωπήϊα πυκνά.
πάντες δ' ὑλοτόμοι φιτροὺς φέρον· ὣς γὰρ ἀνώγει
Μηριόνης, θεράπων ἀγαπήνορος Ἰδομενῆος.
κὰδ δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς βάλλον ἐπισχερὼ, ἔνθ' ἄρ' Ἀχιλλεὺς
φράσσατο Πατρόκλῳ μέγα ἠρίον, ἠδὲ οἱ αὐτῷ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πάντη παρακάββαλον ἄσπετον ὕλην,
εἵατ' ἄρ' αὖθι μένοντες ἀολλέες· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
αὐτίκα Μυρμιδόνεσσι φιλοπτολέμοισι κέλευσε,
χαλκὸν ζώννυσθαι, ζεῦξαι δ' ὑπ' ὄχεσφιν ἕκαστον
ἵππους. οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ἐν τεύχεσσιν ἔδυνον.
ἂν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι παραιβάται, ἡνίοχοί τε·
πρόσθε μὲν ἱππῆες, μετὰ δὲ νέφος εἵπετο πεζῶν,
μυρίοι· ἐν δὲ μέσοισι φέρον Πάτροκλον ἑταῖροι.
θριξὶ δὲ πάντα νέκυν καταείνυον, ἃς ἐπέβαλλον
κειρόμενοι· ὄπιθεν δὲ κάρη ἔχε δῖος Ἀχιλλεὺς
ἀχνύμενος· ἕταρον γὰρ ἀμύμονα πέμπ' Ἄϊδόσδε.
Οἱ δ' ὅτε χῶρον ἵκανον, ὅθι σφίσι πέφραδ' Ἀχιλλεὺς,
κάτθεσαν, αἶψα δέ οἱ μενοεικέα νήεον ὕλην.
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·

120. τὰς μὲν ἔπειτα Ἀχαιοὶ ἔκδεον, ἔδεον ἐξ ἡμιόνων, διαπλίσσοντες, εὖ διαβάντες, gressu firmato, ut viribus intentis vincula adstringerent, quibus ligna mularum dorsis illigarentur. — 121. χθόνα ποσσὶ δατεῦντο dictum ut, carpere viam.—122. ἐλδόμεναι πεδίοιο, cupidi plani campi.

131. ἐν τεύχεσσιν ἔδυνον. ἐνέδυνον τεύχεσιν, εἰσεδύοντο τὰ τεύχεα. et, ἀνέβησαν εἰς δίφρους.

139. αἶψα δέ οἱ μενοεικέα νήεον ὕλην aggesserunt ligna, eduxerunt rogum in altum, quantum ipse volebat, μενοεικῶς.

στὰς ἀπάνευθε πυρῆς ξανθὴν ἀπεκείρατο χαίτην,
τήν ῥα Σπερχειῷ ποταμῷ τρέφε τηλεθόωσαν·
ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἰδὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντον·
Σπερχεῖ', ἄλλως σοί γε πατὴρ ἠρήσατο Πηλεὺς,
κεῖσέ με νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
σοί τε κόμην κερέειν, ῥέξειν θ' ἱερὴν ἑκατόμβην·
πεντήκοντα δ' ἔνορχα παρ' αὐτόθι μῆλ' ἱερεύσειν
ἐς πηγὰς, ὅθι τοι τέμενος βωμός τε θυήεις.
ὣς ἠρᾶθ' ὁ γέρων, σὺ δέ οἱ νόον οὐκ ἐτέλεσσας.
νῦν δ' ἐπεὶ οὐ νέομαί γε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πατρόκλῳ ἥρωϊ κόμην ὀπάσαιμι φέρεσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ κόμην ἑτάροιο φίλοιο
θῆκεν· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αἶψ' Ἀγαμέμνονι εἶπε παραστάς·
Ἀτρείδη, (σοὶ γάρ τε μάλιστά γε λαὸς Ἀχαιῶν
πείσονται μύθοισι) γόοιο μὲν ἔστι καὶ ἆσαι·
νῦν δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς σκέδασον, καὶ δεῖπνον ἄνωχθι
ὅπλεσθαι· τάδε δ' ἀμφὶ πονησόμεθ', οἷσι μάλιστα
κήδεός ἐστι νέκυς· παρὰ δ' οἵ τ' ἀγοὶ ἄμμι μενόντων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων,
αὐτίκα λαὸν μὲν σκέδασε κατὰ νῆας ἐΐσας,
κηδεμόνες δὲ παρ' αὖθι μένον, καὶ νήεον ὕλην.
ποίησαν δὲ πυρὴν ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα·
ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, ἀχνύμενοι κῆρ.
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς
πρόσθε πυρῆς ἔδερόν τε, καὶ ἄμφεπον· ἐκ δ' ἄρα πάντων
δημὸν ἑλὼν ἐκάλυψε νέκυν μεγάθυμος Ἀχιλλεὺς
ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει·
ἐν δὲ τίθει μέλιτος καὶ ἀλείφατος ἀμφιφορῆας,
πρὸς λέχεα κλίνων· πίσυρας δ' ἐριαύχενας ἵππους
ἐσσυμένως ἐνέβαλλε πυρῇ, μεγάλα στεναχίζων.
ἐννέα τῷ γε ἄνακτι τραπεζῆες κύνες ἦσαν·
καὶ μὲν τῶν ἐνέβαλλε πυρῇ δύο δειροτομήσας,

158. ἀπὸ πυρκαϊῆς σκέδασον, jube discedere et se ad sua conferre.

163. κηδεμόνες. simplic. οἱ κηδόμενοι. ἐπιμελούμενοι.—164. πυρὴν ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα, h. τετράγωνον. τετράπλευρον, καθ' ἑκάστην πλευρὰν ἑκατὸν ποδῶν. —169. δρατὰ σώματα. excoriatæ pecudes.

174. Junge καὶ ἐνέβαλλε πυρῇ τῶν μὲν κυνῶν δύο, δειροτομήσας, δώδεκα

δώδεκα δὲ Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς,
χαλκῷ δηϊόων· κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα·
ἐν δὲ πυρὸς μένος ἧκε σιδήρεον, ὄφρα νέμοιτο.
ᾤμωξέ τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
Χαῖρέ μοι, ὦ Πάτροκλε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.
πάντα γὰρ ἤδη τοι τελέω, τὰ πάροιθεν ὑπέστην.
δώδεκα μὲν Τρώων μεγαθύμων υἱέας ἐσθλοὺς,
τοὺς ἅμα σοὶ πάντας πῦρ ἐσθίει· Ἕκτορα δ' οὔτι
δώσω Πριαμίδην πυρὶ δαπτέμεν, ἀλλὰ κύνεσσιν.
Ὣς φάτ' ἀπειλήσας· τὸν δ' οὐ κύνες ἀμφεπένοντο·
ἀλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
ἤματα καὶ νύκτας· ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ,
ἀμβροσίῳ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων.
τῷ δ' ἐπὶ κυάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος Ἀπόλλων
οὐρανόθεν πεδίονδε· κάλυψε δὲ χῶρον ἅπαντα,
ὅσσον ἐπεῖχε νέκυς, μὴ πρὶν μένος ἠελίοιο
σκήλη' ἀμφὶ περὶ χρόα ἴνεσιν, ἠδὲ μέλεσσιν.
Οὐδὲ πυρὴ Πατρόκλου ἐκαίετο τεθνειῶτος.
ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
στὰς ἀπάνευθε πυρῆς, δοιοῖς ἠρᾶτ' Ἀνέμοισι,
Βορέῃ καὶ Ζεφύρῳ, καὶ ὑπέσχετο ἱερὰ καλά·
πολλὰ δὲ καὶ σπένδων χρυσέῳ δέπαϊ, λιτάνευεν
ἐλθέμεν, ὄφρα τάχιστα πυρὶ φλεγεθοίατο νεκρὸν,
ὕλη τε σεύαιτο καήμεναι. ὠκέα δ' Ἶρις
ἀράων ἀΐουσα μετ' ἄγγελος ἦλθ' Ἀνέμοισιν.
οἱ μὲν ἄρα Ζεφύροιο δυσαέος ἀθρόοι ἔνδον
εἰλαπίνην δαίνυντο· θέουσα δὲ Ἶρις ἐπέστη
βηλῷ ἔπι λιθέῳ. τοὶ δ' ὡς ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
πάντες ἀνήϊξαν, κάλεον δέ μιν εἰς ἓ ἕκαστος·
ἡ δ' αὖθ' ἕζεσθαι μὲν ἀνήνατο, εἶπε δὲ μῦθον·
Οὐχ ἕδος· εἶμι γὰρ αὖτις ἐπ' Ὠκεανοῖο ῥέεθρα,
Αἰθιόπων ἐς γαῖαν, ὅθι ῥέζουσ' ἑκατόμβας

δὲ Τρώων υἱοὺς, δηϊόων χαλκῷ. — 176. κακὰ δὲ φρεσὶ μήδετο ἔργα, scil. ipso hoc, quod ἐδήωσε, necavit, atrox consilium exsequutus est in eos.—184. τὸν δ' οὐ κύνες ἀμφεπένοντο. non comederunt laniarunt.

198. ὄφρα (οἱ ἄνεμοι) νεκρὸν φλεγέθοιντο, ὕλη τε σεύαιτο καῆναι et ligna ocyus conflagrarent; quasi, se incitent, festinent, ut ardeant.

199. ἄγγελος μετῆλθεν Ἀνέμοις nunc dictum est, uti ἐπῆλθε, pro ἦλθε μετὰ τοὺς Ἀνέμους.

ἀθανάτοις, ἵνα δὴ καὶ ἐγὼ μεταδαίσομαι ἱρῶν·
ἀλλ' Ἀχιλεὺς Βορέην ἠδὲ Ζέφυρον κελαδεινὸν
ἐλθεῖν ἀρᾶται, καὶ ὑπίσχεται ἱερὰ καλὰ,
ὄφρα πυρὴν ὄρσητε καήμεναι, ᾗ ἔνι κεῖται
Πάτροκλος, τὸν πάντες ἀναστενάχουσιν Ἀχαιοί.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπεβήσετο. τοὶ δ' ὀρέοντο
ἠχῇ θεσπεσίῃ, νέφεα κλονέοντε πάροιθεν,
αἶψα δὲ πόντον ἵκανον, ἀήμεναι. ὦρτο δὲ κῦμα
πνοιῇ ὕπο λιγυρῇ. Τροίην δ' ἐρίβωλον ἱκέσθην,
ἐν δὲ πυρῇ πεσέτην, μέγα δ' ἴαχε θεσπιδαὲς πῦρ.
παννύχιοι δ' ἄρα τοί γε πυρῆς ἄμυδις φλόγ' ἔβαλλον,
φυσῶντες λιγέως. ὁ δὲ πάννυχος ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
χρυσέου ἐκ κρητῆρος, ἑλὼν δέπας ἀμφικύπελλον,
οἶνον ἀφυσσόμενος χαμάδις χέε, δεῦε δὲ γαῖαν,
ψυχὴν κικλήσκων Πατροκλῆος δειλοῖο.
ὡς δὲ πατὴρ οὗ παιδὸς ὀδύρεται ὀστέα καίων
νυμφίου, ὅστε θανὼν δειλοὺς ἀκάχησε τοκῆας·
ὣς Ἀχιλεὺς ἑτάροιο ὀδύρετο ὀστέα καίων,
ἑρπύζων παρὰ πυρκαϊὴν, ἀδινὰ στεναχίζων.
ἦμος δ' Ἑωσφόρος εἶσι, φόως ἐρέων ἐπὶ γαῖαν,
ὅν τε μέτα κροκόπεπλος ὑπεὶρ ἅλα κίδναται ἠὼς,
τῆμος πυρκαϊὴ ἐμαραίνετο, παύσατο δὲ φλόξ.
οἱ δ' Ἄνεμοι πάλιν αὖτις ἔβαν οἶκόνδε νέεσθαι,
Θρηΐκιον κατὰ πόντον· ὁ δ' ἔστενεν, οἴδματι θύων.
Πηλείδης δ' ἀπὸ πυρκαϊῆς ἑτέρωσε λιασθεὶς,
κλίνθη κεκμηὼς, ἐπὶ δὲ γλυκὺς ὕπνος ὄρουσεν.
οἱ δ' ἀμφ' Ἀτρείωνα ἀολλέες ἠγερέθοντο,
τῶν μιν ἐπερχομένων ὅμαδος καὶ δοῦπος ἔγειρεν·
ἕζετο δ' ὀρθωθεὶς, καί σφεας πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι, ἀριστῆες Παναχαιῶν,
πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσατ' αἴθοπι οἴνῳ
πᾶσαν, ὁπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
ὀστέα Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο λέγωμεν,
εὖ διαγιγνώσκοντες· ἀριφραδέα δὲ τέτυκται·
ἐν μέσσῃ γὰρ ἔκειτο πυρῇ, τοὶ δ' ἄλλοι ἄνευθεν
ἐσχατιῇ καίοντ' ἐπιμὶξ ἵπποι τε καὶ ἄνδρες·
καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσέῃ φιάλῃ καὶ δίπλακι δημῷ

243. δίπλακι δημῷ. Scilicet adeps eundem usum præstat, quem alias un-

θείομεν, εἰσόκεν αὐτὸς ἐγὼν Ἄϊδι κεύθωμαι.
τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἐγὼ πονέεσθαι ἄνωγα,
ἀλλ' ἐπιεικέα τοῖον· ἔπειτα δὲ καὶ τὸν, Ἀχαιοὶ,
εὐρύν θ' ὑψηλόν τε τιθήμεναι, οἵ κεν ἐμεῖο
δεύτεροι ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι λίπησθε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἐπίθοντο ποδώκεϊ Πηλείωνι.
πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ,
ὅσσον ἐπὶ φλὸξ ἦλθε, βαθεῖα δὲ κάππεσε τέφρη·
κλαίοντες δ' ἑτάροιο ἐνηέος ὀστέα λευκὰ
ἄλλεγον ἐς χρυσέην φιάλην καὶ δίπλακα δημόν·
ἐν κλισίῃσι δὲ θέντες, ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν.
τορνώσαντο δὲ σῆμα, θεμείλιά τε προβάλοντο
ἀμφὶ πυρήν· εἶθαρ δὲ χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν·
χεύαντες δὲ τὸ σῆμα, πάλιν κίον. Αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
αὐτοῦ λαὸν ἔρυκε, καὶ ἵζανεν εὐρὺν ἀγῶνα·
νηῶν δ' ἔκφερ' ἄεθλα, λέβητάς τε, τρίποδάς τε,
ἵππους θ', ἡμιόνους τε, βοῶν τ' ἴφθιμα κάρηνα,
ἠδὲ γυναῖκας ἐϋζώνους, πολιόν τε σίδηρον.
ἱππεῦσι μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλά' ἄεθλα
θῆκε, γυναῖκα ἄγεσθαι, ἀμύμονα ἔργ' εἰδυῖαν,
καὶ τρίποδ' ὠτώεντα δυωκαιεικοσίμετρον,
τῷ πρώτῳ· ἀτὰρ αὖ τῷ δευτέρῳ ἵππον ἔθηκεν
ἑξέτε', ἀδμήτην, βρέφος ἡμίονον κυέουσαν·
αὐτὰρ τῷ τριτάτῳ ἄπυρον κατέθηκε λέβητα,
καλὸν, τέσσαρα μέτρα κεχανδότα, λευκὸν ἔτ' αὔτως·
τῷ δὲ τετάρτῳ θῆκε δύο χρυσοῖο τάλαντα·
πέμπτῳ δ' ἀμφίθετον φιάλην ἀπύρωτον ἔθηκε·
στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
ἱππῆας τάδ' ἄεθλα δεδεγμένα κεῖτ' ἐν ἀγῶνι.
εἰ μὲν νῦν ἐπὶ ἄλλῳ ἀεθλεύοιμεν Ἀχαιοὶ,

guenta, quibus corpus inungi et condiri solebat.—246. Jubeo facere τύμβον ἐπιεικέα, τοῖον, tumulum modicum, fere tantum, δεικτικῶς, quantum manu ac gestu circumscribebat ac definiebat.—254. ἑανῷ λιτὶ tenui linteo.—255. τορνώσαντο δὲ σῆμα, descripserunt, περιέγραψαν, aream, quam terra aggesta erant accumulaturi.—267. ἄπυρον, igni nondum admotum. mox ἀπύρωτον.—268. λευκὸν, φαεινόν.—270. ἀμφίθετον φιάλην, quæ fundum in medio habet, adeoque supra et infra cavum, ut duplex sit poculum.

273. ἄεθλα προσδεχόμενα ἱππῆας. exspectantia victorem h. e. victori proposita. iis destinata.—274. ἐπὶ ἄλλῳ. in alterius honorem ludis factis.

ἦτ' ἂν ἐγὼ τὰ πρῶτα λαβὼν κλισίηνδε φεροίμην.
ἴστε γὰρ, ὅσσον ἐμοὶ ἀρετῇ περιβάλλετον ἵπποι·
ἀθάνατοί τε γάρ εἰσι. Ποσειδάων δ' ἔπορ' αὐτοὺς
πατρὶ ἐμῷ Πηλῆϊ, ὁ δ' αὖτ' ἐμοὶ ἐγγυάλιξεν.
ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ μενέω, καὶ μώνυχες ἵπποι.
τοίου γὰρ σθένος ἐσθλὸν ἀπώλεσαν ἡνιόχοιο,
ἠπίου, ὃς σφῶϊν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον
χαιτάων κατέχευε, λοέσσας ὕδατι λευκῷ.
τὸν τώ γ' ἑσταότες πενθείετον, οὔδεϊ δέ σφι
χαῖται ἐρηρέδαται, τὼ δ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ·
ἄλλοι δὲ στέλλεσθε, κατὰ στρατὸν ὅστις Ἀχαιῶν
ἵπποισί τε πέποιθε καὶ ἅρμασι κολλητοῖσιν.
Ὣς φάτο Πηλείδης· ταχέες δὲ ἱππῆες ἄγερθεν.
ὦρτο πολὺ πρῶτος μὲν ἄναξ ἀνδρῶν Εὔμηλος,
Ἀδμήτου φίλος υἱὸς, ὃς ἱπποσύνῃ ἐκέκαστο·
τῷ δ' ἔπι Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης,
ἵππους δὲ Τρωοὺς ὕπαγε ζυγὸν, οὕς ποτ' ἀπηύρα
Αἰνείαν, ἀτὰρ αὐτὸν ὑπεξεσάωσεν Ἀπόλλων·
τῷ δ' ἄρ' ἔπ' Ἀτρείδης ὦρτο ξανθὸς Μενέλαος
Διογενὴς, ὑπὸ δὲ ζυγὸν ἤγαγεν ὠκέας ἵππους,
Αἴθην τὴν Ἀγαμεμνονέην, τὸν ἑόν τε Πόδαργον·
τὴν Ἀγαμέμνονι δῶκ' Ἀγχισιάδης Ἐχέπωλος
δῶρ', ἵνα μή οἱ ἕποιθ' ὑπὸ Ἴλιον ἠνεμόεσσαν,
ἀλλ' αὐτοῦ τέρποιτο μένων· μέγα γάρ οἱ ἔδωκε
Ζεὺς ἄφενος, ναῖεν δ' ὅγ' ἐν εὐρυχόρῳ Σικυῶνι·
τὴν ὅγ' ὑπὸ ζυγὸν ἦγε μέγα δρόμου ἰσχανόωσαν.
Ἀντίλοχος δὲ, τέταρτος ἐΰτριχας ὡπλίσαθ' ἵππους,
Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς ὑπερθύμοιο ἄνακτος
τοῦ Νηληϊάδαο· Πυλοιγενέες δέ οἱ ἵπποι
ὠκύποδες φέρον ἅρμα· πατὴρ δέ οἱ ἄγχι παραστὰς
μυθεῖτ' εἰς ἀγαθὰ, φρονέων νοέοντι καὶ αὐτῷ·
Ἀντίλοχ', ἤτοι μέν σε νέον περ ἐόντ' ἐφίλησαν
Ζεύς τε Ποσειδάων τε, καὶ ἱπποσύνας ἐδίδαξαν
παντοίας· τῷ καί σε διδασκέμεν οὔ τι μάλα χρεώ.

276. περιβάλλετον. ὑπερβάλλετον.
282. ὕδατι λευκῷ pellucido, puro.
284. οὔδει δέ σφι χαῖται ἐρηρέδαται. ἠρεισμέναι εἰσί. ἐρείδονται.—285. στέλλεσθαι est κοσμεῖσθαι. parare se, accingere se ad certamen.
300. μέγα δρόμου ἰσχανόωσαν cupidam cursus, h. e. gestientem currere. ἰσχανᾶν etiam est ἀντέχειν τινὸς, persistere pervicaciter aliqua in re.
307. ἱπποσύνας παντοίας pro sing. ἱπποσύνην, ars equestris omnigena.

οἶσθα γὰρ εὖ περὶ τέρμαθ' ἑλισσέμεν· ἀλλά τοι ἵπποι
βάρδιστοι θείειν, τῷ τ' οἴω λοίγι' ἔσεσθαι.
τῶν δ' ἵπποι μὲν ἔασιν ἀφάρτεροι, οὐ δὲ μὲν αὐτοὶ
πλείονα ἴσασι σέθεν αὐτοῦ μητίσασθαι.
ἀλλ' ἄγε δὴ σὺ, φίλος, μῆτιν ἐμβάλλεο θυμῷ
παντοίην, ἵνα μή σε παρεκπροφύγῃσιν ἄεθλα.
μήτι τοι δρυτόμος μέγ' ἀμείνων, ἠὲ βίηφι·
μήτι δ' αὖτε κυβερνήτης ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ
νῆα θοὴν ἰθύνει ἐρεχθομένην ἀνέμοισι·
μήτι δ' ἡνίοχος περιγίγνεται ἡνιόχοιο.
ἄλλος μέν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασιν οἷσι πεποιθὼς,
ἀφραδέως ἐπὶ πολλὸν ἑλίσσεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἵπποι δὲ πλανόωνται ἀνὰ δρόμον, οὐδὲ κατίσχει.
ὃς δέ κε κέρδεα εἰδῇ, ἐλαύνων ἥσσονας ἵππους,
αἰεὶ τέρμ' ὁρόων, στρέφει ἐγγύθεν· οὐδέ ἑ λήθει,
ὅππως τὸ πρῶτον τανύσῃ βοέοισιν ἱμᾶσιν,
ἀλλ' ἔχει ἀσφαλέως, καὶ τὸν προὔχοντα δοκεύει.
σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδὲς, οὐδέ σε λήσει·
ἕστηκε ξύλον αὖον, ὅσον τ' ὄργυι', ὑπὲρ αἴης,
ἢ δρυὸς, ἢ πεύκης, τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ·
λᾶε δὲ τοῦ ἑκάτερθεν ἐρηρέδαται δύο λευκὼ,
ἐν ξυνοχῇσιν ὁδοῦ· λεῖος δ' ἱππόδρομος ἀμφίς·
ἤ τευ σῆμα βροτοῖο πάλαι κατατεθνειῶτος,
ἢ τό γε νύσσα τέτυκτο ἐπὶ προτέρων ἀνθρώπων,
καὶ νῦν τέρματ' ἔθηκε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
τῷ σὺ μάλ' ἐγχρίμψας, ἐλάαν σχεδὸν ἅρμα καὶ ἵππους,
αὐτὸς δὲ κλινθῆναι ἐϋπλέκτῳ ἐνὶ δίφρῳ,
ἦκ' ἐπ' ἀριστερὰ τοῖϊν· ἀτὰρ τὸν δεξιὸν ἵππον
κένσαι ὁμοκλήσας, εἶξαί τε οἱ ἡνία χερσίν.
ἐν νύσσῃ δέ τοι ἵππος ἀριστερὸς ἐγχριμφθήτω,
ὡς ἄν τοι πλήμνη γε δοάσσεται ἄκρον ἱκέσθαι

310. τῷ τ' οἴω λοίγι' ἔσεσθαι. et hoc ipso vereor ne noxa futura sit, ne sinistri quid λοίγιόν τι eveniat h. e. ne successu excidas.

313. μῆτις, est sagacitas cum peritia et usu conjuncta.

317. νῆα ἐρεχθομένην ἀνέμοισι, vexatam, jactatam ventis.

322. ὃς δέ κε κέρδεα εἰδῇ, *artes* aurigandi, etsi ἐλαύνων ἥσσονας ἵππους, *cursu inferiores*, *ille proxime ad metam circumflectit* equos; οὐδέ ἑ λήθει, ὅπως, nec negligit, h. e. *diligenter providet, ut statim a cursus principio regat habenis equos*, ὅπως (κατὰ) τὸ πρῶτον τανύσῃ (τοὺς ἵππους) βοέοισιν ἱμᾶσι, σὺν ἡνίαις. ἀλλ' ἔχει, sed *retinet equos firmiter, habenis adductis; et observat antecedentem.*

325. τὸν προύχοντα. προελαύνοντα.

328. τὸ μὲν οὐ καταπύθεται ὄμβρῳ *quod* genus arborum *non* (non facile) *imbre*, humore, *putrescit*.

κύκλου ποιητοῖο· λίθου δ' ἀλέασθαι ἐπαυρεῖν·
μήπως ἵππους τε τρώσῃς, κατά θ' ἅρματα ἄξῃς.
χάρμα δὲ τοῖς ἄλλοισιν, ἐλεγχείη δέ σοι αὐτῷ
ἔσσεται. ἀλλὰ, φίλος, φρονέων πεφυλαγμένος εἶναι.
εἰ γάρ κ' ἐν νύσσῃ γε παρεξελάσῃσθα διώκων,
οὐκ ἔσθ', ὅς κέ σ' ἕλῃσι μετάλμενος, οὐδὲ παρέλθοι·
οὐδ' εἴ κεν μετόπισθεν Ἀρείονα δῖον ἐλαύνοι,
Ἀδρήστου ταχὺν ἵππον, ὃς ἐκ θεόφι γένος ἦεν,
ἢ τοὺς Λαομέδοντος, οἳ ἐνθάδε τε τράφεν ἐσθλοί.
Ὣς εἰπὼν Νέστωρ Νηλήϊος ἂψ ἐνὶ χώρῃ
ἕζετ', ἐπεὶ ᾧ παιδὶ ἑκάστου πείρατ' ἔειπε.
Μηριόνης δ' ἄρα πέμπτος ἐΰτριχας ὡπλίσαθ' ἵππους.
Ἂν δ' ἔβαν ἐς δίφρους, ἐν δὲ κλήρους ἐβάλοντο.
πάλλ' Ἀχιλεὺς, ἐκ δὲ κλῆρος θόρε Νεστορίδαο
Ἀντιλόχου· μετὰ τόνδε λάχε κρείων Εὔμηλος·
τῷ δ' ἄρ' ἔπ' Ἀτρείδης δουρικλειτὸς Μενέλαος·
τῷ δ' ἔπι Μηριόνης λάχ' ἐλαυνέμεν· ὕστατος αὖτε
Τυδείδης, ὄχ' ἄριστος ἐὼν, λάχ' ἐλαυνέμεν ἵππους.
στὰν δὲ μεταστοιχεί· σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεὺς,
τηλόθεν ἐν λείῳ πεδίῳ· παρὰ δὲ σκοπὸν εἷσεν
ἀντίθεον Φοίνικα, ὀπάονα πατρὸς ἑοῖο,
ὡς μεμνέῳτο δρόμου, καὶ ἀληθείην ἀποείποι.
Οἱ δ' ἄρα πάντες ἐφ' ἵπποισι μάστιγας ἄειραν,
πέπληγόν θ' ἱμᾶσιν, ὁμόκλησάν τ' ἐπέεσσιν
ἐσσυμένως· οἱ δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο,
νόσφι νεῶν, ταχέως· ὑπὸ δὲ στέρνοισι κονίη
ἵστατ' ἀειρομένη, ὥστε νέφος ἠὲ θύελλα·
χαῖται δὲ ῥώοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο·
ἅρματα δ' ἄλλοτε μὲν χθονὶ πίλνατο πουλυβοτείρῃ,
ἄλλοτε δ' ἀΐξασκε μετήορα· τοὶ δ' ἐλατῆρες
ἕστασαν ἐν δίφροισι· πάτασσε δὲ θυμὸς ἑκάστου,
νίκης ἱεμένων· κέκλοντο δὲ οἷσιν ἕκαστος
ἵπποις, οἱ δὲ πέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
ἀλλ', ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον ὠκέες ἵπποι
ἂψ ἐφ' ἁλὸς πολιῆς, τότε δὴ ἀρετή γε ἑκάστου

ἐπαυρεῖν 340. est θίγεσθαι. attingere, stringere. ἀλέασθαι. ἀλέου, ἄλευε.

341. τρώσῃς. βλάψῃς.

345. μετάλμενος. insequutus, insequendo. ἕλῃ assequatur, καταλάβῃ.

361. ὡς μεμνέῳτο δρόμου. ut observaret cursum. μεμνέοιτο. Idem μεμνῷτο, ἐπιμελοῖτο.

364. οἱ δ' ὦκα διέπρησσον (τὸν δρόμον διὰ τοῦ) πεδίου.

φαίνετ', ἄφαρ δ' ἵπποισι τάθη δρόμος. ὦκα δ' ἔπειτα
αἱ Φηρητιάδαο ποδώκεες ἔκφερον ἵπποι.
τὰς δὲ μέτ' ἐξέφερον Διομήδεος ἄρσενες ἵπποι
Τρώϊοι· οὐδέ τι πολλὸν ἄνευθ' ἔσαν, ἀλλὰ μάλ' ἐγγύς·
αἰεὶ γὰρ δίφρου ἐπιβησομένοισιν ἐΐκτην.
πνοιῇ δ' Εὐμήλοιο μετάφρενον εὐρέε τ' ὤμω
θέρμετ'· ἐπ' αὐτῷ γὰρ κεφαλὰς καταθέντε πετέσθην.
καί νύ κεν ἢ παρέλασσ', ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν,
εἰ μὴ Τυδέος υἷϊ κοτέσσατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
ὅς ῥά οἱ ἐκ χειρῶν ἔβαλε μάστιγα φαεινήν·
τοῖο δ' ἀπ' ὀφθαλμῶν χύτο δάκρυα χωομένοιο,
οὕνεκα τὰς μὲν ὅρα ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἰούσας,
οἱ δέ οἱ ἐβλάφθησαν, ἄνευ κέντροιο θέοντες.
οὐδ' ἄρ' Ἀθηναίην ἐλεφηράμενος λάθ' Ἀπόλλων
Τυδείδην, μάλα δ' ὦκα μετέσσυτο ποιμένα λαῶν,
δῶκε δέ οἱ μάστιγα, μένος δ' ἵπποισιν ἐνῆκεν.
ἡ δὲ μετ' Ἀδμήτου υἱὸν κοτέουσα βεβήκει,
ἵππειον δέ οἱ ἦξε θεὰ ζυγόν· αἱ δέ οἱ ἵπποι
ἀμφὶς ὁδοῦ δραμέτην, ῥυμὸς δ' ἐπὶ γαῖαν ἐλύσθη.
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,
ἀγκῶνάς τε περιδρύφθη, στόμα τε, ῥῖνάς τε,
θρυλλίχθη δὲ μέτωπον ἐπ' ὀφρύσι· τὼ δέ οἱ ὄσσε
δακρυόφι πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Τυδείδης δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους,
πολλὸν τῶν ἄλλων ἐξάλμενος· ἐν γὰρ Ἀθήνη
ἵπποις ἧκε μένος, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκε.
τῷ δ' ἄρ' ἔπ', Ἀτρείδης εἶχε ξανθὸς Μενέλαος.
Ἀντίλοχος δ' ἵπποισιν ἐκέκλετο πατρὸς ἑοῖο·
Ἔμβητον, καὶ σφῶϊ τιταίνετον, ὅττι τάχιστα.
ἤτοι μὲν κείνοισιν ἐριζέμεν οὔτι κελεύω
Τυδείδεω ἵπποισι δαΐφρονος, οἷσιν Ἀθήνη
νῦν ὤρεξε τάχος, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῦδος ἔθηκεν·
ἵππους δ' Ἀτρείδαο κιχάνετε, μηδὲ λίπησθον,
καρπαλίμως, μὴ σφῶϊν ἐλεγχείην καταχεύῃ
Αἴθη, θῆλυς ἐοῦσα. τίη λείπεσθε, φέριστοι;

376. Φηρητιάδαο, Eumeli, nepotis Pheretis, filii Admeti.

380. junge: πνοιῇ δὲ (τῶν τοῦ Διομήδεος ἵππων) ἐθέρμετο τὸ μετάφρενον τοῦ Εὐμήλου εὐρέε τ' ὤμω.—388. ἐλεφηράμενος h. βλάψας δι' ἀπάτης.

396. θρυλλίχθη. συνεθραύσθη. contusum est os.

403. σφῶϊ τιταίνετον. τιταίνεσθον. τανύεσθον. extendite vos, cursum intendite.

ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·
οὐ σφῶϊν κομιδὴ παρὰ Νέστορι ποιμένι λαῶν
ἔσσεται· αὐτίκα δ' ὔμμε κατακτενεῖ ὀξέϊ χαλκῷ,
αἴ κ' ἀποκηδήσαντε φερώμεθα χεῖρον ἄεθλον·
ἀλλ' ἐφομαρτεῖτον, καὶ σπεύδετον ὅττι τάχιστα·
ταῦτα δ' ἐγὼν αὐτὸς τεχνήσομαι, ἠδὲ νοήσω,
στεινωπῷ ἐν ὁδῷ παραδύμεναι, οὐδέ με λήσει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ, ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
μᾶλλον ἐπιδραμέτην ὀλίγον χρόνον· αἶψα δ' ἔπειτα
στεῖνος ὁδοῦ κοίλης ἴδεν Ἀντίλοχος μενεχάρμης·
ῥωχμὸς ἔην γαίης, ᾗ χειμέριον ἀλὲν ὕδωρ
ἐξέρρηξεν ὁδοῖο, βάθυνε δὲ χῶρον ἅπαντα·
τῇ ῥ' εἶχε Μενέλαος, ἁματροχίας ἀλεείνων.
Ἀντίλοχος δὲ παρατρέψας ἔχε μώνυχας ἵππους
ἐκτὸς ὁδοῦ, ὀλίγον δὲ παρακλίνας ἐδίωκεν.
Ἀτρείδης δ' ἔδδεισε, καὶ Ἀντιλόχῳ ἐγεγώνει·
Ἀντίλοχ', ἀφραδέως ἱππάζεαι· ἀλλ' ἄνεχ' ἵππους.
στεινωπὸς γὰρ ὁδὸς, τάχα δ' εὐρυτέρῃ παρελάσσεις·
μήπως ἀμφοτέρους δηλήσεαι, ἅρματι κύρσας.
Ὣς ἔφατ'· Ἀντίλοχος δ' ἔτι καὶ πολὺ μᾶλλον ἔλαυνε,
κέντρῳ ἐπισπέρχων, ὡς οὐκ ἀΐοντι ἐοικώς.
ὅσσα δὲ δίσκου οὖρα κατωμαδίοιο πέλονται,
ὅντ' αἰζηὸς ἀφῆκεν ἀνὴρ, πειρώμενος ἥβης,
τόσσον ἐπιδραμέτην· αἱ δ' ἠρώησαν ὀπίσσω
Ἀτρείδεω· αὐτὸς γὰρ ἑκὼν μεθέηκεν ἐλαύνειν,
μήπως συγκύρσειαν ὁδῷ ἔνι μώνυχες ἵπποι.
δίφρους τ' ἀνστρέψειαν ἐϋπλεκέας, κατὰ δ' αὐτοὶ
ἐν κονίῃσι πέσοιεν, ἐπειγόμενοι περὶ νίκης.
τὸν καὶ νεικείων προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἀντίλοχ', οὔτις σεῖο βροτῶν ὀλοώτερος ἄλλος.
ἔρρ', ἐπεὶ οὐ σ' ἔτυμόν γε φάμεν πεπνύσθαι Ἀχαιοί.
ἀλλ' οὐ μὰν οὐδ' ὣς ἄτερ ὅρκου οἴσῃ ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν ἵπποισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε·
μή μοι ἐρύκεσθον, μηδ' ἕστατον ἀχνυμένω κῆρ·
φθήσονται τούτοισι πόδες καὶ γοῦνα καμόντα,

422. ἁματροχίας, τὴν ἁματροχίαν, τοὺς ἅμα τρέχοντας, ne suo currui illideretur alter in angusta tramite.

444. φθήσονται πόδες τούτοις καμόντα, (πρὶν, πρότερον,) ἢ ὑμῖν. deficient viribus citius quam vestri pedes, vos. Nam φθάνει τις καμών, prævertit alterum τῷ καμεῖν.

ἢ ὑμῖν· ἄμφω γὰρ ἀτέμβονται νεότητος.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ, ἄνακτος ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν,
μᾶλλον ἐπιδραμέτην, τάχα δέ σφισιν ἄγχι γένοντο.
Ἀργεῖοι δ' ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσορόωντο
ἵππους, τοὶ δὲ πέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
πρῶτος δ' Ἰδομενεὺς, Κρητῶν ἀγὸς, ἐφράσαθ' ἵππους·
ἧστο γὰρ ἐκτὸς ἀγῶνος ὑπέρτατος ἐν περιωπῇ·
τοῖο δ', ἄνευθεν ἐόντος, ὁμοκλητῆρος ἀκούσας
ἔγνω· φράσσατο δ' ἵππον ἀριπρεπέα προὔχοντα,
ὃς τὸ μὲν ἄλλο τόσον φοῖνιξ ἦν, ἐν δὲ μετώπῳ
λευκὸν σῆμα τέτυκτο περίτροχον, ἠΰτε μήνη.
στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὦ φίλοι, Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
οἷος ἐγὼν ἵππους αὐγάζομαι, ἦε καὶ ὑμεῖς;
ἄλλοι μοι δοκέουσι παροίτεροι ἔμμεναι ἵπποι,
ἄλλος δ' ἡνίοχος ἰνδάλλεται· αἱ δέ που αὐτοῦ
ἔβλαβεν ἐν πεδίῳ, αἳ κεῖσέ γε φέρτεραι ἦσαν.
ἤτοι γὰρ τὰς πρῶτα ἴδον περὶ τέρμα βαλούσας·
νῦν δ' οὔπη δύναμαι ἰδέειν, πάντη δέ μοι ὄσσε
Τρωϊκὸν ἂν πεδίον παπταίνετον εἰσορόωντι.
ἠὲ τὸν ἡνίοχον φύγον ἡνία, οὐδὲ δυνάσθη
εὖ σχεθέειν περὶ τέρμα, καὶ οὐκ ἐτύχησεν ἑλίξας.
ἔνθα μιν ἐκπεσέειν οἴω, σύν θ' ἅρματα ἆξαι·
αἱ δ' ἐξηρώησαν, ἐπεὶ μένος ἔλλαβε θυμόν.
ἀλλὰ ἴδεσθε καὶ ὔμμες ἀνασταδόν· οὐ γὰρ ἔγωγε
εὖ διαγιγνώσκω· δοκέει δέ μοι ἔμμεναι ἀνὴρ
Αἰτωλὸς γενεὴν, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἀνάσσει
Τυδέος ἱπποδάμου υἱὸς, κρατερὸς Διομήδης.
Τὸν δ' αἰσχρῶς ἐνένισπεν Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας·
Ἰδομενεῦ, τί πάρος λαβρεύεαι; αἱ δέ τ' ἄνευθεν
ἵπποι ἀερσίποδες πολέος πεδίοιο δίενται.
οὔτε νεώτατός ἐσσι μετ' Ἀργείοισι τοσοῦτον,
οὔτε τοι ὀξύτατον κεφαλῆς ἐκδέρκεται ὄσσε.
ἀλλ' αἰεὶ μύθοις λαβρεύεαι. οὐδέ τί σε χρὴ

455. (κατὰ) τὸ μὲν ἄλλο τόσον quod ad cetera attinet, rufus ἐπὶ τόσον, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐν μετώπῳ. ἵππον προὔχοντα. præcurrentem.—466. εὖ σχεθέειν l. ἡνία, l. τοὺς ἵππους. ἐπισχεῖν. καὶ ἠτύχησεν ἐν τῷ ἑλίξαι τὸ ἅρμα περὶ τὸν καμπτῆρα.

468. equi forte via excesserunt, ὥρμησαν ἔξω τοῦ δρόμου, tramite, orbita, acti consternatione, efferati: τὸ μένος ἔλαβε θυμὸν, ira et furor invasit equos.

474. τί πάρος λαβρεύεαι; τί πρὸ καιροῦ πολυλογεῖς — καὶ μεγαληγορεῖς. — 475.

λαβραγόρην ἔμεναι· πάρα γὰρ καὶ ἀμείνονες ἄλλοι.
ἵπποι δ' αὐταὶ ἔασι παροίτεραι, αἳ τὸ πάρος περ,
Εὐμήλου, ἐν δ' αὐτὸς ἔχων εὔληρα βέβηκε.
Τὸν δὲ χολωσάμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα·
Αἶαν, νεῖκος ἄριστε, κακοφραδὲς, ἄλλα τε πάντα
δεύεαι Ἀργείων, ὅτι τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής.
δεῦρό νυν ἢ τρίποδος περιδώμεθον, ἠὲ λέβητος·
ἵστορα δ' Ἀτρείδην Ἀγαμέμνονα θείομεν ἄμφω,
ὁππότεραι πρόσθ' ἵπποι· ἵνα γνοίης ἀποτίνων.
Ὣς ἔφατ'· ὤρνυτο δ' αὐτίκ' Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
χωόμενος, χαλεποῖσιν ἀμείψασθαι ἐπέεσσι.
καί νύ κε δὴ προτέρω ἔτ' ἔρις γένετ' ἀμφοτέροισιν,
εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο, καὶ φάτο μῦθον·
Μηκέτι νῦν χαλεποῖσιν ἀμείβεσθον ἐπέεσσιν,
Αἶαν, Ἰδομενεῦ τε, κακοῖς· ἐπεὶ οὐδὲ ἔοικε·
καὶ δ' ἄλλῳ νεμεσᾶτον, ὅ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
ἀλλ' ὑμεῖς ἐν ἀγῶνι καθήμενοι εἰσοράασθε
ἵππους· οἱ δὲ τάχ' αὐτοὶ ἐπειγόμενοι περὶ νίκης
ἐνθάδ' ἐλεύσονται· τότε δὲ γνώσεσθε ἕκαστος
ἵππους Ἀργείων, οἳ δεύτεροι, οἵ τε πάροιθεν.
Ὣς φάτο· Τυδείδης δὲ μάλα σχεδὸν ἦλθε διώκων,
μάστι δ' αἰὲν ἔλαυνε κατωμαδόν· οἱ δέ οἱ ἵπποι
ὑψόσ' ἀειρέσθην ῥίμφα πρήσσοντε κέλευθον·
αἰεὶ δ' ἡνίοχον κονίης ῥαθάμιγγες ἔβαλλον·
ἅρματα δὲ χρυσῷ πεπυκασμένα κασσιτέρῳ τε,
ἵπποις ὠκυπόδεσσιν ἐπέτρεχον· οὐδέ τι πολλὴ
γίγνετ' ἐπισσώτρων ἁρματροχιὴ κατόπισθεν
ἐν λεπτῇ κονίῃ· τὼ δὲ σπεύδοντε πετέσθην.
στῆ δὲ μέσῳ ἐν ἀγῶνι, πολὺς δ' ἀνεκήκιεν ἱδρὼς
ἵππων, ἔκ τε λόφων καὶ ἀπὸ στέρνοιο χαμᾶζε.
αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο χαμαὶ θόρε παμφανόωντος,
κλῖνε δ' ἄρα μάστιγα ποτὶ ζυγόν. οὐδὲ μάτησεν
ἴφθιμος Σθένελος, ἀλλ' ἐσσυμένως λάβ' ἄεθλον·
δῶκε δ' ἄγειν ἑτάροισιν ὑπερθύμοισι γυναῖκα,
καὶ τρίποδ' ὠτώεντα φέρειν· ὁ δ' ἔλυεν ὑφ' ἵππους.

διὰ πεδίου διώκουσι.—481. αὐτὸς ἐμβέβηκε τῷ δίφρῳ ἡνιοχῶν. εὔληρα ἔχων. τὰς ἡνίας.

485. τρίποδος περιδώμεθα est δώμεθα ὅρκον περὶ τρίποδος, quem pœnæ loco daturus erit uter nostrum temere contenderit. — 486. ἵστορα, arbitrum. — 496. ἐπειγόμενοι. περὶ νίκης τρέχοντες.

τῷ δ' ἄρ' ἔπ' Ἀντίλοχος Νηλήϊος ἤλασεν ἵππους,
κέρδεσιν, οὔτι τάχει γε, παραφθάμενος Μενέλαον·
ἀλλὰ καὶ ὣς Μενέλαος ἔχ' ἐγγύθεν ὠκέας ἵππους.
ὅσσον δὲ τροχοῦ ἵππος ἀφίσταται, ὅς ῥά τ' ἄνακτα
ἕλκῃσι πεδίοιο τιταινόμενος σὺν ὄχεσφι,
τοῦ μέν τε ψαύουσιν ἐπισσώτρου τρίχες ἄκραι
οὐραῖαι, ὁ δέ τ' ἄγχι μάλα τρέχει, οὐδέ τι πολλὴ
χώρη μεσσηγὺς, πολέος πεδίοιο θέοντος·
τόσσον δὴ Μενέλαος ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
λείπετ'· ἀτὰρ τὰ πρῶτα καὶ ἐς δίσκουρα λέλειπτο·
ἀλλά μιν αἶψα κίχανεν· ὀφέλλετο γὰρ μένος ἠΰ
ἵππου τῆς Ἀγαμεμνονέης καλλίτριχος Αἴθης·
εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω γένετο δρόμος ἀμφοτέροισι,
τῷ κέν μιν παρέλασσ', οὐδ' ἀμφήριστον ἔθηκεν.
αὐτὰρ Μηριόνης, θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος,
λείπετ' ἀγακλῆος Μενελάου δουρὸς ἐρωήν.
βάρδιστοι μὲν γάρ οἱ ἔσαν καλλίτριχες ἵπποι,
ἥκιστος δ' ἦν αὐτὸς ἐλαυνέμεν ἅρμ' ἐν ἀγῶνι.
υἱὸν δ' Ἀδμήτοιο πανύστατος ἤλυθεν ἄλλων,
ἕλκων ἅρματα καλὰ, ἐλαύνων πρόσσοθεν ἵππους.
τὸν δὲ ἰδὼν ᾤκτειρε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
στὰς δ' ἄρ' ἐν Ἀργείοις ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευε·
Λοῖσθος ἀνὴρ ὤριστος ἐλαύνει μώνυχας ἵππους·
ἀλλ' ἄγε δή οἱ δῶμεν ἀέθλιον, ὡς ἐπιεικὲς,
δεύτερ'· ἀτὰρ τὰ πρῶτα φερέσθω Τυδέος υἱός.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ὡς ἐκέλευε·
καί νύ κέν οἱ πόρεν ἵππον, ἐπήνησαν γὰρ Ἀχαιοὶ,
εἰ μὴ ἄρ' Ἀντίλοχος, μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς,
Πηλείδην Ἀχιλῆα δίκῃ ἠμείψατ' ἀναστάς·
Ὦ Ἀχιλεῦ, μάλα τοι κεχολώσομαι, αἴκε τελέσσῃς
τοῦτο ἔπος· μέλλεις γὰρ ἀφαιρήσεσθαι ἄεθλον,
τὰ φρονέων, ὅτι οἱ βλάβεν ἅρματα καὶ ταχέ' ἵππω,
αὐτός τ' ἐσθλὸς ἐών· ἀλλ' ὤφελεν ἀθανάτοισιν
εὔχεσθαι· τό κεν οὔτι πανύστατος ἦλθε διώκων.
εἰ δέ μιν οἰκτείρεις, καί τοι φίλος ἔπλετο θυμῷ,
ἔστι τοι ἐν κλισίῃ χρυσὸς πολὺς, ἔστι δὲ χαλκὸς,
καὶ πρόβατ', εἰσὶ δέ τοι δμωαὶ, καὶ μώνυχες ἵπποι·

542. σὺν δίκῃ, δικαίως.—545. τὰ φρονέων, ὅτι οἱ. hoc reputando, quod.—547. τό κεν οὔτι. διὸ, οὕτως ἂν—διώκων, aurigando.

τῶν οἱ ἔπειτ' ἀνελὼν δόμεναι καὶ μεῖζον ἄεθλον,
ἠὲ καὶ αὐτίκα νῦν, ἵνα σ' αἰνήσωσιν Ἀχαιοί.
τὴν δ' ἐγὼ οὐ δώσω· περὶ δ' αὐτῆς πειρηθήτω
ἀνδρῶν, ὅς κ' ἐθέλῃσιν ἐμοὶ χείρεσσι μάχεσθαι.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
χαίρων Ἀντιλόχῳ, ὅτι οἱ φίλος ἦεν ἑταῖρος·
καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίλοχ', εἰ μὲν δή με κελεύεις οἴκοθεν ἄλλο
Εὐμήλῳ ἐπιδοῦναι, ἐγὼ δέ κε καὶ τὸ τελέσσω·
δώσω οἱ θώρηκα, τὸν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων,
χάλκεον, ᾧ πέρι χεῦμα φαεινοῦ κασσιτέροιο
ἀμφιδεδίνηται· πολέος δέ οἱ ἄξιος ἔσται.
Ἦ ῥα, καὶ Αὐτομέδοντι φίλῳ ἐκέλευσεν ἑταίρῳ,
οἰσέμεναι κλισίηθεν· ὁ δ' ᾤχετο, καί οἱ ἔνεικεν·
Εὐμήλῳ δ' ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δὲ δέξατο χαίρων.
Τοῖσι δὲ καὶ Μενέλαος ἀνίστατο, θυμὸν ἀχεύων,
Ἀντιλόχῳ ἄμοτον κεχολωμένος· ἐν δ' ἄρα κῆρυξ
χειρὶ σκῆπτρον ἔθηκε, σιωπῆσαί τε κέλευσεν
Ἀργείους· ὁ δ' ἔπειτα μετηύδα ἰσόθεος φώς·
Ἀντίλοχε, πρόσθεν πεπνυμένε, ποῖον ἔρεξας;
ᾔσχυνας μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, βλάψας δέ μοι ἵππους,
τοὺς σοὺς πρόσθε βαλὼν, οἵ τοι πολὺ χείρονες ἦσαν.
ἀλλ' ἄγετ', Ἀργείων ἡγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
ἐς μέσον ἀμφοτέροισι δικάσσατε, μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ·
μήποτέ τις εἴπῃσιν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἀντίλοχον ψεύδεσσι βιησάμενος Μενέλαος
οἴχεται ἵππον ἄγων, ὅτι οἱ πολὺ χείρονες ἦσαν
ἵπποι, αὐτὸς δὲ κρείσσων ἀρετῇ τε, βίῃ τε.
εἰ δ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς δικάσω, καί μ' οὔτινα φημὶ
ἄλλον ἐπιπλήξειν Δαναῶν· ἰθεῖα γὰρ ἔσται·
Ἀντίλοχ', αἰ δ' ἄγε, δεῦρο, Διοτρεφὲς, ἣ θέμις ἐστὶ,
στὰς ἵππων προπάροιθε καὶ ἅρματος· αὐτὰρ ἱμάσθλην
χερσὶν ἔχε ῥαδινὴν, ᾗπερ τὸ πρόσθεν ἔλαυνες·
ἵππων ἁψάμενος, γαιήοχον Ἐννοσίγαιον
ὄμνυθι, μὴ μὲν ἑκὼν τὸ ἐμὸν δόλῳ ἅρμα πεδῆσαι.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίλοχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

574. δικάσσατε ἀμφοτέροισι, εἰς μέσον. μέσως. ἐξ ἴσου. judicio animi in neutram partem inclinato; re petita a lancibus—μηδ' ἐπ' ἀρωγῇ. sine partium studio.—580. ἰθεῖα γὰρ ἔσται. scil. ἡ δίκη, sententia. αὐτὸς δικάσω. ipse statim

ἄνσχεο νῦν, πολλὸν γὰρ ἔγωγε νεώτερός εἰμι
σεῖο, ἄναξ Μενέλαε, σὺ δὲ πρότερος καὶ ἀρείων.
οἶσθ', οἷαι νέου ἀνδρὸς ὑπερβασίαι τελέθουσι·
κραιπνότερος μὲν γάρ τε νόος, λεπτὴ δέ τε μῆτις·
τῷ τοι ἐπιτλήτω κραδίη. ἵππον δέ τοι αὐτὸς
δώσω, τὴν ἀρόμην· εἰ καί νύ κεν οἴκοθεν ἄλλο
μεῖζον ἀπαιτήσειας, ἄφαρ κέ τοι αὐτίκα δοῦναι
βουλοίμην, ἢ σοί γε, Διοτρεφὲς, ἤματα πάντα
ἐκ θυμοῦ πεσέειν, καὶ δαίμοσιν εἶναι ἀλιτρός.
Ἦ ῥα, καὶ ἵππον ἄγων μεγαθύμου Νέστορος υἱὸς
ἐν χείρεσσι τίθει Μενελάου. τοῖο δὲ θυμὸς
ἰάνθη, ὡσεί τε περὶ σταχύεσσιν ἐέρση
ληΐου ἀλδήσκοντος, ὅτε φρίσσουσιν ἄρουραι·
ὣς ἄρα σοι, Μενέλαε, μετὰ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἀντίλοχε, νῦν μέν τοι ἐγὼ ὑποείξομαι αὐτὸς,
χωόμενος· ἐπεὶ οὔ τι παρήορος οὐδ' ἀεσίφρων
ἦσθα πάρος· νῦν αὖτε νόον νίκησι νεοίη.
δεύτερον αὖτ' ἀλέασθαι ἀμείνονας ἠπεροπεύειν.
οὐ γάρ κέν με τάχ' ἄλλος ἀνὴρ παρέπεισεν Ἀχαιῶν.
ἀλλὰ σὺ γὰρ δὴ πόλλ' ἔπαθες, καὶ πόλλ' ἐμόγησας,
σός τε πατὴρ ἀγαθὸς, καὶ ἀδελφεὸς, εἵνεκ' ἐμεῖο·
τῷ τοι λισσομένῳ ἐπιπείσομαι, ἠδὲ καὶ ἵππον
δώσω, ἐμήν περ ἐοῦσαν· ἵνα γνώωσι καὶ οἵδε,
ὡς ἐμὸς οὔποτε θυμὸς ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής.
Ἦ ῥα, καὶ Ἀντιλόχοιο Νοήμονι δῶκεν ἑταίρῳ
ἵππον ἄγειν· ὁ δ' ἔπειτα λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα.
Μηριόνης δ' ἀνάειρε δύο χρυσοῖο τάλαντα
τέτρατος, ὡς ἔλασε· πέμπτον δ' ὑπελείπετ' ἄεθλον,

sententiam feram, litem dirimam.—587. ἄνσχεο simpl. ἴσχεο, contine te, nec perge. — 591. ἐπιτλήτω κραδίη, iram comprime, αὐτὸς δώσω, sponte.—594. βουλοίμην ἂν μᾶλλον ἢ ἐκ θυμοῦ πεσέειν. ἐκπεσεῖν θυμοῦ. gratia et amicitia excidere privari.

598. ὡσεί τε ἐέρση περὶ σταχύεσσιν (οὖσα) ληΐου ἀλδήσκοντος, supple ἰαίνει αὐτὸ, τὸ λήϊον. ut ros, spicis adhærescens, recreat segetem jam adultam.

603. οὐ τι παρήορος οὐδ' ἀεσίφρων. nec excors, fatuus, nec levis. alterum hoc vidimus jam v. 183. prius de equo, qui jugali adjunctus, solutus vagatur, v. 156. et al. Hinc παρήορος mente soluta levi, evagante ad vana.—604. νῦν αὖτε contra, nunc, ἡ νεοίη scil. ἡλικία, νεότης, h. e. juvenilis animi impetus, præcipitem te egit; νίκησε νόον, mentem, prudentiam, præcurrit.—605. δεύτερον αὖτε, in posterum vero ἀλέασθαι (μέμνησο) pro fuge, noli.

ἀμφίθετος φιάλη· τὴν Νέστορι δῶκεν Ἀχιλλεὺς,
Ἀργείων ἀν' ἀγῶνα φέρων· καὶ ἔειπε παραστάς·
Τῆ νῦν, καί σοι τοῦτο, γέρον, κειμήλιον ἔστω,
Πατρόκλοιο τάφου μνῆμ' ἔμμεναι· οὐ γὰρ ἔτ' αὐτὸν
ὄψει ἐν Ἀργείοισι. δίδωμι δέ τοι τόδ' ἄεθλον
αὔτως· οὐ γὰρ πύξ γε μαχήσεαι, οὐδὲ παλαίσεις,
οὐδέ τ' ἀκοντιστὺν ἐσδύσεαι, οὐδὲ πόδεσσι
θεύσεαι· ἤδη γὰρ χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἐπείγει.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δὲ δέξατο χαίρων,
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
οὐ γὰρ ἔτ' ἔμπεδα γυῖα, φίλος, πόδες, οὐδέ τι χεῖρες
ὤμων ἀμφοτέρωθεν ἐπαΐσσονται ἐλαφραί.
εἴθ' ὣς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὡς ὁπότε κρείοντ' Ἀμαρυγκέα θάπτον Ἐπειοὶ
Βουπρασίῳ, παῖδες δὲ θέσαν βασιλῆος ἄεθλα·
ἔνθ' οὔτις μοι ὁμοῖος ἀνὴρ γένετ', οὔτ' ἄρ' Ἐπειῶν,
οὔτ' αὐτῶν Πυλίων, οὔτ' Αἰτωλῶν μεγαθύμων.
πὺξ μὲν ἐνίκησα Κλυτομήδεα, Ἤνοπος υἱόν·
Ἀγκαῖον δὲ πάλῃ Πλευρώνιον, ὅς μοι ἀνέστη·
Ἴφικλον δὲ πόδεσσι παρέδραμον, ἐσθλὸν ἐόντα·
δουρὶ δ' ὑπειρέβαλον Φυλῆά τε, καὶ Πολύδωρον.
οἴοισί μ' ἵπποισι παρήλασαν Ἀκτορίωνε,
πλήθει πρόσθε βαλόντες, ἀγασσάμενοι περὶ νίκης,
οὕνεκα δὴ τὰ μέγιστα παρ' αὐτόφι λείπετ' ἄεθλα.
οἳ δ' ἄρ' ἔσαν δίδυμοι· ὁ μὲν ἔμπεδον ἡνιόχευεν,
ἔμπεδον ἡνιόχευ', ὁ δ' ἄρα μάστιγι κέλευεν·
ὥς ποτ' ἔον· νῦν αὖτε νεώτεροι ἀντιοώντων
ἔργων τοιούτων· ἐμὲ δὲ χρὴ γήραϊ λυγρῷ
πείθεσθαι, τότε δ' αὖτε μετέπρεπον ἡρώεσσιν.
ἀλλ' ἴθι, καὶ σὸν ἑταῖρον ἀέθλοισι κτερέϊζε.
τοῦτο δ' ἐγὼ πρόφρων δέχομαι, χαίρει δέ μοι ἦτορ,
ὥς μευ ἀεὶ μέμνησαι ἐνηέος, οὐδέ σε λήθω,
τιμῆς ἧς τέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι μετ' Ἀχαιοῖς.

627, 8. οὐδέ τι χεῖρες—ἐπαΐσσονται, movent se ad res agendas, gestiunt, ὁρμῶνται.

644. γήραϊ πείθεσθαι victus, infirmus. — 646. ἀλλ' ἴθι καὶ — κτερέϊζε. scil. τούτῳ τῷ ἀγῶνι. perge in hoc honore funebri persolvendo.—648. ἐνηέος, προσφιλοῦς σου. (Interponuntur verba: οὐδέ σε λήθω. neque a te prætereor, quoties de honore agitur.)—649. τιμῆς scil. ἕνεκα, δι' ἧς, ἢ τιμῇ, ἔοικεν, ἐοικός ἐστιν, ἐμὲ τετιμῆσθαι, τιμᾶσθαι, μετ' Ἀχαιοῖς.

σοὶ δὲ θεοὶ τῶνδ' ἀντὶ χάριν μενοεικέα δοῖεν.
Ὡς φάτο· Πηλείδης δὲ πολὺν καθ' ὅμιλον Ἀχαιῶν
ᾤχετ', ἐπεὶ πάντ' αἶνον ἐπέκλυε Νηλείδαο.
αὐτὰρ ὁ πυγμαχίης ἀλεγεινῆς θῆκεν ἄεθλα.
ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κατέδησ' ἐν ἀγῶνι
ἑξέτε', ἀδμήτην, ἥτ' ἀλγίστη δαμάσασθαι.
τῷ δ' ἄρα νικηθέντι τίθει δέπας ἀμφικύπελλον.
στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ἀτρείδη τε, καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ,
ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὥπερ ἀρίστω
πὺξ μάλ' ἀνασχομένω πεπληγέμεν· ᾧ δέ κ' Ἀπόλλων
δώῃ καμμονίην, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοὶ,
ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων κλισίηνδε φερέσθω·
αὐτὰρ ὁ νικηθεὶς δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον.
Ὣς ἔφατ'· ὤρνυτο δ' αὐτίκ' ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
εἰδὼς πυγμαχίης, υἱὸς Πανοπῆος Ἐπειός·
ἅψατο δ' ἡμιόνου ταλαεργοῦ, φώνησέν τε·
Ἆσσον ἴτω, ὅστις δέπας οἴσεται ἀμφικύπελλον,
ἡμίονον δ' οὔ φημί τιν' ἀξέμεν ἄλλον Ἀχαιῶν,
πυγμῇ νικήσαντ'· ἐπεὶ εὔχομαι εἶναι ἄριστος.
ἦ οὐχ ἅλις, ὅττι μάχης ἐπιδεύομαι; οὐδ' ἄρα πως ἦν
ἐν πάντεσσ' ἔργοισι δαήμονα φῶτα γενέσθαι.
ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
ἀντικρὺ χρόα τε ῥήξω, σύν τ' ὀστέ' ἀράξω,
κηδεμόνες δέ οἱ ἐνθάδ' ἀολλέες αὖθι μενόντων,
οἵ κέ μιν ἐξοίσουσιν, ἐμῆς ὑπὸ χερσὶ δαμέντα.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Εὐρύαλος δέ οἱ οἶος ἀνίστατο, ἰσόθεος φὼς,
Μηκιστέος υἱὸς, Ταλαϊονίδαο ἄνακτος,
ὅς ποτε Θήβασδ' ἦλθε δεδουπότος Οἰδιπόδαο
ἐς τάφον, ἔνθα δὲ πάντας ἐνίκα Καδμείωνας.
τὸν μὲν Τυδείδης δουρικλυτὸς ἀμφεπονεῖτο,
θαρσύνων ἔπεσι, μέγα δ' αὐτῷ βούλετο νίκην.
ζῶμα δέ οἱ πρῶτον παρακάββαλεν, αὐτὰρ ἔπειτα
δῶκεν ἱμάντας ἐϋτμήτους βοὸς ἀγραύλοιο.
τὼ δὲ, ζωσαμένω βήτην ἐς μέσσον ἀγῶνα.

660. πὺξ πεπληγέμεν, πλήσσειν, μάλα εὖ, ἀλλήλους, ἀνασχομένω, ἀνατείναντας, sc. τὰς χεῖρας.—661. δώῃ καμμονίην, victoriam.—670. ὅτι (κατὰ) μάχης ἐπιδεύομαι, inferior sum aliis.

ἄντα δ' ἀνασχομένω χερσὶ στιβαρῇσιν ἅμ' ἄμφω,
σύν ῥ' ἔπεσον, σὺν δέ σφι βαρεῖαι χεῖρες ἔμιχθεν.
δεινὸς δὲ χρόμαδος γενύων γένετ', ἔῤῥεε δ' ἱδρὼς
πάντοθεν ἐκ μελέων· ἐπὶ δ' ὤρνυτο δῖος Ἐπειὸς
κόψε δὲ παπτήναντα παρήϊον, οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
ἑστήκειν· αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα.
ὡς δ' ὅθ' ὑπὸ φρικὸς Βορέω ἀναπάλλεται ἰχθὺς
θῖν' ἐν φυκιόεντι, μέλαν δέ ἑ κῦμα κάλυψεν·
ὣς πληγεὶς ἀνεπᾶλτ'· αὐτὰρ μεγάθυμος Ἐπειὸς
χερσὶ λαβὼν ὤρθωσε· φίλοι δ' ἀμφέσταν ἑταῖροι,
οἵ μιν ἄγον δι' ἀγῶνος ἐφελκομένοισι πόδεσσιν,
αἷμα παχὺ πτύοντα, κάρη βάλλονθ' ἑτέρωσε·
κὰδ δ' ἀλλοφρονέοντα μετὰ σφίσιν εἷσαν ἄγοντες·
αὐτοὶ δ' οἰχόμενοι κόμισαν δέπας ἀμφικύπελλον.
Πηλείδης δ' αἶψ' ἄλλα κατὰ τρίτα θῆκεν ἄεθλα,
δεικνύμενος Δαναοῖσι, παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς·
τῷ μὲν νικήσαντι μέγαν τρίποδ' ἐμπυριβήτην·
τὸν δὲ δυωδεκάβοιον ἐνὶ σφίσι τῖον Ἀχαιοί·
ἀνδρὶ δὲ νικηθέντι γυναῖκ' ἐν μέσσον ἔθηκε,
πολλὰ δ' ἐπίστατο ἔργα, τίον δέ ἑ τεσσαράβοιον·
στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὄρνυσθ', οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθον.
ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις ἀνίστατο, κέρδεα εἰδώς·
ζωσαμένω δ' ἄρα τώ γε βάτην ἐς μέσσον ἀγῶνα,
ἀγκὰς δ' ἀλλήλων λαβέτην χερσὶ στιβαρῇσιν·
ὡς δ' ὅτ' ἀμείβοντες, τούς τε κλυτὸς ἤραρε τέκτων,
δώματος ὑψηλοῖο, βίας ἀνέμων ἀλεείνων.
τετρίγει δ' ἄρα νῶτα θρασειάων ἀπὸ χειρῶν,
ἑλκόμενα στερεῶς, κατὰ δὲ νότιος ῥέεν ἱδρώς.
πυκναὶ δὲ σμώδιγγες ἀνὰ πλευράς τε καὶ ὤμους
αἵματι φοινικόεσσαι ἀνέδραμον. οἱ δὲ μάλ' αἰεὶ
νίκης ἱέσθην, τρίποδος περὶ ποιητοῖο.

688. χρόμαδος sive malarum ex ictibus strepitus; sive dentium stridor.

692. φρὶξ Βορέω horror maris a borea moti, superficies horrens fluctibus.

698. ἀλλοφρονέοντα, turbata mente, καθεῖσαν, ἐκάθιζον.

702. τρίποδα ἐμπυριβήτην, qui igni admoveri posset.

705. πολλὰ δ' ἐπίστατο ἔργα, pro ἐπισταμένην ἔργα πολλὰ, καὶ ἣν ἔτιον ἐτιμῶντο, τεσσάρων βοῶν ἀξίαν.—712. ut trabes tecti ἀμείβοντες (scil. στῦλοι), δοκοὶ ἀντερείδουσαι, sibi obversæ, et se mutuo fulcientes, (scilicet se mutuo amplectuntur, λαβέτην, λαμβάνουσιν, ἀλλήλων.)

οὔτ' Ὀδυσεὺς δύνατο σφῆλαι, οὔδει τε πελάσσαι,
οὔτ' Αἴας δύνατο, κρατερὴ δ' ἔχεν ἲς Ὀδυσῆος.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἀνίαζον ἐϋκνήμιδας Ἀχαιοὺς,
δὴ τότε μιν προσέειπε μέγας Τελαμώνιος Αἴας·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
ἤ μ' ἀνάειρ', ἢ ἐγὼ σέ. τὰ δ' αὖ Διῒ πάντα μελήσει.
Ὣς εἰπὼν, ἀνάειρε· δόλου δ' οὐ λήθετ' Ὀδυσσεύς·
κόψ' ὄπιθεν κώληπα τυχὼν, ὑπέλυσε δὲ γυῖα·
κὰδ δ' ἔβαλ' ἐξοπίσω· ἐπὶ δὲ στήθεσσιν Ὀδυσσεὺς
κάππεσε· λαοὶ δ' αὖ θηεῦντό τε, θάμβησάν τε.
δεύτερος αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
κίνησεν δ' ἄρα τυτθὸν ἀπὸ χθονὸς, οὐδέ τ' ἄειρεν,
ἐν δὲ γόνυ γνάμψεν· ἐπὶ δὲ χθονὶ κάππεσον ἄμφω
πλησίοι ἀλλήλοισι, μιάνθησαν δὲ κονίῃ.
καί νύ κε τὸ τρίτον αὖτις ἀναΐξαντε πάλαιον,
εἰ μὴ Ἀχιλλεὺς αὐτὸς ἀνίστατο, καὶ κατέρυκε·
Μηκέτ' ἐρείδεσθον, μηδὲ τρίβεσθε κακοῖσι·
νίκη δ' ἀμφοτέροισιν, ἀέθλια δ' ἶσ' ἀνελόντες
ἔρχεσθ', ὄφρα καὶ ἄλλοι ἀεθλεύωσιν Ἀχαιοί.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδὲ πίθοντο,
καί ῥ' ἀπομορξαμένω κονίην, δύσαντο χιτῶνας.
Πηλείδης δ' αἶψ' ἄλλα τίθει ταχυτῆτος ἄεθλα,
ἀργύρεον κρητῆρα τετυγμένον· ἓξ δ' ἄρα μέτρα
χάνδανεν, αὐτὰρ κάλλει ἐνίκα πᾶσαν ἐπ' αἶαν
πολλὸν, ἐπεὶ Σιδόνες πολυδαίδαλοι εὖ ἤσκησαν,
Φοίνικες δ' ἄγον ἄνδρες ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
στῆσαν δ' ἐν λιμένεσσι, Θόαντι δὲ δῶρον ἔδωκαν·
υἷος δὲ Πριάμοιο Λυκάονος ὦνον ἔδωκε
Πατρόκλῳ ἥρωϊ Ἰησονίδης Εὔνηος.
καὶ τὸν Ἀχιλλεὺς θῆκεν ἀέθλιον οὗ ἑτάροιο,
ὅστις ἐλαφρότατος ποσσὶ κραιπνοῖσι πέλοιτο.
δευτέρῳ αὖ βοῦν θῆκε μέγαν καὶ πίονα δημῷ·
ἡμιτάλαντον δὲ χρυσοῦ λοισθήϊ' ἔθηκε.
στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὄρνυσθ', οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε.
ὣς ἔφατ'· ὤρνυτο δ' αὐτίκ' Ὀϊλῆος ταχὺς Αἴας,
ἂν δ' Ὀδυσεὺς πολύμητις, ἔπειτα δὲ Νέστορος υἱὸς

741. κρητῆρα τετυγμένον. εὖ τετυγμένον. fabrefactum. — 745. στῆσαν sc. τὴν νῆα. — 751. λοισθήϊα sc. ἄεθλα pro singulari: donum ejus qui

Ἀντίλοχος· ὁ γὰρ αὖτε νέους ποσὶ πάντας ἐνίκα.
στὰν δὲ μεταστοιχεί· σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεύς.
τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· ὦκα δ' ἔπειτα
ἔκφερ' Ὀϊλιάδης· ἐπὶ δ' ὤρνυτο δῖος Ὀδυσσεὺς
ἄγχι μάλ', ὡς ὅτε τίς τε γυναικὸς ἐϋζώνοιο
στήθεός ἐστι κανὼν, ὅντ' εὖ μάλα χερσὶ τανύσσῃ,
πηνίον ἐξέλκουσα παρὲκ μίτον, ἀγχόθι δ' ἴσχει
στήθεος· ὣς Ὀδυσεὺς θέεν ἐγγύθεν· αὐτὰρ ὄπισθεν
ἴχνια τύπτε πόδεσσι, πάρος κόνιν ἀμφιχυθῆναι·
κὰδ δ' ἄρα οἱ κεφαλῆς χέ' ἀϋτμένα δῖος Ὀδυσσεὺς,
αἰεὶ ῥίμφα θέων· ἴαχον δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοὶ
νίκης ἱεμένῳ, μάλα δὲ σπεύδοντι κέλευον.
ἀλλ' ὅτε δὴ πύματον τέλεον δρόμον, αὐτίκ' Ὀδυσσεὺς
εὔχετ' Ἀθηναίῃ γλαυκώπιδι ὃν κατὰ θυμόν·
κλῦθι, θεὰ, ἀγαθή μοι ἐπίῤῥοθος ἐλθὲ ποδοῖϊν.
ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
γυῖα δὲ θῆκεν ἐλαφρὰ, πόδας, καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλον ἐπαΐξεσθαι ἄεθλον,
ἔνθ' Αἴας μὲν ὄλισθε θέων, (βλάψε γὰρ Ἀθήνη)
τῇ ῥα βοῶν κέχυτ' ὄνθος ἀποκταμένων ἐριμύκων,
οὓς ἐπὶ Πατρόκλῳ πέφνε πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
ἐν δ' ὄνθου βοέου πλῆτο στόμα τε, ῥῖνάς τε.
κρητῆρ' αὖτ' ἀνάειρε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
ὡς ἦλθε φθάμενος· ὁ δὲ βοῦν ἕλε φαίδιμος Αἴας·
στῆ δὲ κέρας μετὰ χερσὶν ἔχων βοὸς ἀγραύλοιο,
ὄνθον ἀποπτύων, μετὰ δ' Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὢ πόποι, ἦ μ' ἔβλαψε θεὰ πόδας, ἣ τοπάρος περ,
μήτηρ ὣς, Ὀδυσῆϊ παρίσταται, ἠδ' ἐπαρήγει.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Ἀντίλοχος δ' ἄρα δὴ λοισθήϊον ἔκφερ' ἄεθλον,
μειδιόων, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Εἰδόσιν ὔμμ' ἐρέω πᾶσι, φίλοι, ὡς ἔτι καὶ νῦν
ἀθάνατοι τιμῶσι παλαιοτέρους ἀνθρώπους·

extremo loco victor est. — 759. ἔκφερ' Ὀϊλιάδης, ἐξέφερεν ἑαυτόν. — 760. Non longius ergo ab Ajace aberat Ulysses, nec majus intervallum erat, quam radii a pectore mulieris texentis. Vertitur autem ille et transmittitur per stamina continuo, eodem spatio inter pectus et radium perpetuo relicto.—761. ὄντε χερσὶ τανύσσῃ quem illa manu tenet, trac tat, inter stamina trajiciendo licium.

762. ἐξέλκουσα μίτον, παρὲκ πηνίον, extrahens filum licio, quod radio circumvolutum est, intereæ, dum ille inter stamina transmittitur.

Αἴας μὲν γὰρ ἐμεῖ' ὀλίγον προγενέστερός ἐστιν·
οὗτος δὲ προτέρης γενεῆς, προτέρων τ' ἀνθρώπων·
ὠμογέροντα δέ μιν φάσ' ἔμμεναι. ἀργαλέον δὲ
ποσσὶν ἐριδδήσασθαι Ἀχαιοῖς, εἰ μὴ Ἀχιλλεῖ.
Ὣς φάτο· κύδηνεν δὲ ποδώκεα Πηλείωνα.
τὸν δ' Ἀχιλεὺς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Ἀντίλοχ', οὐ μέν τοι μέλεος εἰρήσεται αἶνος,
ἀλλά τοι ἡμιτάλαντον ἐγὼ χρυσοῦ ἐπιθήσω.
ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δὲ δέξατο χαίρων.
Αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος
θῆκ' ἐς ἀγῶνα φέρων, κατὰ δ' ἀσπίδα, καὶ τρυφάλειαν,
τεύχεα Σαρπήδοντος, ἅ μιν Πάτροκλος ἀπηύρα·
στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ἄνδρε δύω περὶ τῶνδε κελεύομεν, ὥπερ ἀρίστω,
τεύχεα ἑσσαμένω, ταμεσίχροα χαλκὸν ἑλόντε,
ἀλλήλων προπάροιθεν ὁμίλου πειρηθῆναι·
ὁππότερός κε φθῆσιν ὀρεξάμενος χρόα καλὸν,
ψαύσῃ δ' ἐνδίνων, διά τ' ἔντεα, καὶ μέλαν αἷμα,
τῷ μὲν ἐγὼ δώσω τόδε φάσγανον ἀργυρόηλον,
καλὸν, Θρηΐκιον, τὸ μὲν Ἀστεροπαῖον ἀπηύρων·
τεύχεα δ' ἀμφότεροι ξυνήϊα ταῦτα φερέσθων·
καί σφιν δαῖτ' ἀγαθὴν παραθήσομεν ἐν κλισίῃσιν.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα μέγας Τελαμώνιος Αἴας,
ἂν δ' ἄρα Τυδείδης ὦρτο κρατερὸς Διομήδης.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν ἑκάτερθεν ὁμίλου θωρήχθησαν,
ἐς μέσον ἀμφοτέρω συνίτην μεμαῶτε μάχεσθαι,
δεινὸν δερκομένω. θάμβος δ' ἔχε πάντας Ἀχαιούς.
ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦσαν ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰόντες·
τρὶς μὲν ἐπήϊξαν, τρὶς δὲ σχεδὸν ὡρμήθησαν·
ἔνθ' Αἴας μὲν ἔπειτα κατ' ἀσπίδα πάντοσ' ἐΐσην
νύξ', οὐδὲ χρό' ἵκανεν· ἔρυτο γὰρ ἔνδοθι θώρηξ.
Τυδείδης δ' ἄρ' ἔπειτα ὑπὲρ σάκεος μεγάλοιο
αἰὲν ἐπ' αὐχένι κῦρε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκῇ.
καὶ τότε δή ῥ', Αἴαντι περιδδείσαντες, Ἀχαιοὶ
παυσαμένους ἐκέλευσαν ἀέθλια ἶσ' ἀνελέσθαι.
αὐτὰρ Τυδείδῃ δῶκε μέγα φάσγανον ἥρως,

795. *μέλεος αἶνος vana laus:* nunc pro adverbio dicta: *οὐκ εἰρήσεταί σοι μελέως,* non in vanum, perperam; sed cum fructu, cum et ipsi præmium extra ordinem assignatur.

805. *φθῆσιν ὀρεξάμενος χρόα* dura ellipsis *φθῇ ὀρεξάμενος (σὺν ἔγχει κατ' αὐτοῦ ἐπὶ τὸν) χρόα.*

σὺν κολεῷ τε φέρων, καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι.
Αὐτὰρ Πηλείδης θῆκε σόλον αὐτοχόωνον,
ὃν πρὶν μὲν ῥίπτασκε μέγα σθένος Ἠετίωνος.
ἀλλ' ἤτοι τὸν ἔπεφνε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεὺς,
τὸν δ' ἄγετ' ἐν νήεσσι σὺν ἄλλοισι κτεάτεσσι.
στῆ δ' ὀρθὸς, καὶ μῦθον ἐν Ἀργείοισιν ἔειπεν·
Ὄρνυσθ', οἳ καὶ τούτου ἀέθλου πειρήσεσθε·
εἴ οἱ καὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι πίονες ἀγροὶ,
ἕξει μιν καὶ πέντε περιπλομένους ἐνιαυτοὺς
χρεώμενος· οὐ μὲν γάρ οἱ, ἀτεμβόμενός γε σιδήρου,
ποιμὴν, οὐδ' ἀροτὴρ, εἶσ' ἐς πόλιν, ἀλλὰ παρέξει.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα μενεπτόλεμος Πολυποίτης,
ἂν δὲ Λεοντῆος κρατερὸν μένος ἀντιθέοιο,
ἂν δ' Αἴας Τελαμωνιάδης, καὶ δῖος Ἐπειὸς,
ἑξείης δ' ἵσταντο. σόλον δ' ἕλε δῖος Ἐπειὸς,
ἧκε δὲ δινήσας· γέλασαν δ' ἐπὶ πάντες Ἀχαιοί.
δεύτερος αὖτ' ἀφέηκε Λεοντεὺς, ὄζος Ἄρηος·
τὸ τρίτον αὖτ' ἔῤῥιψε μέγας Τελαμώνιος Αἴας
χειρὸς ἀπὸ στιβαρῆς, καὶ ὑπέρβαλε σήματα πάντων·
ἀλλ' ὅτε δὴ σόλον εἷλε μενεπτόλεμος Πολυποίτης·
ὅσσον τίς τ' ἔῤῥιψε καλαύροπα βουκόλος ἀνὴρ,
ἡδὲ θ' ἑλισσομένη πέτεται διὰ βοῦς ἀγελαίας·
τόσσον παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε. τοὶ δ' ἐβόησαν.
ἀνστάντες δ' ἕταροι Πολυποίταο κρατεροῖο
νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς ἔφερον βασιλῆος ἄεθλον.
Αὐτὰρ ὁ τοξευτῆσι τίθει ἰόεντα σίδηρον,
κὰδ δὲ τίθει δέκα μὲν πελέκεας, δέκα δ' ἡμιπέλεκκα·
ἱστὸν δὲ στῆσε νηὸς κυανοπρώροιο
τηλοῦ ἐπὶ ψαμάθοις· ἐκ δὲ τρήρωνα πέλειαν

826. *σόλον αὐτοχόωνον,* massam ferri non arte elaborati, sed, ut ex stricturis ferri excoctum provenerat, rude et impolitum. *κεχωνευμένον.* totum fusum.

332. Omissa sunt verba: hoc ferrum esto pro præmio victori. *εἴ οἱ καὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι πίονες ἀγροί.* non: agri, qui longe absint, sed, *qui longe extentos fines habeant, agri latis finibus,* ut ad eos colendos multum ferri usus postulet; tum is, qui præmium acceperit, habebit ad usus suos per plures annos, neque ejus *ἐρίθοις,* operis in agro, pastori vel aratori, si ferro se opus habere significaverit, eundum erit in urbem ad ferrum mercandum, sed herus ei ex ea massa præbiturus erit: *εἶσι ἐς πόλιν, εἴσεται.*—844. *ἀλλ' ὅτε δὴ σόλον εἷλε*—tum ille *παντὸς ἀγῶνος ὑπέρβαλε τὸν δίσκον ἐπὶ τόσον, ἐφ' ὅσον βουκόλος ἔῤῥιψε τὸν καλαύροπα. ἀγὼν* spatium intra quod disci jactus fit; et ille *ἔβαλε τὸν δίσκον ὑπὲρ παντὸς ἀγῶνος,* ultra spatium.

850. *ἰόεντα σίδηρον, nigrum* ferrum.

λεπτῇ μηρίνθῳ δῆσε ποδὸς, ἧς ἄρ᾽ ἀνώγει
τοξεύειν. ὃς μέν κε βάλῃ τρήρωνα πέλειαν,
πάντας ἀειράμενος πελέκεας, κλισίηνδε φερέσθω·
ὃς δέ κε μηρίνθοιο τύχῃ, ὄρνιθος ἁμαρτὼν,
ἥσσων γὰρ δὴ κεῖνος, ὁ δ᾽ οἴσεται ἡμιπέλεκκα.
Ὣς ἔφατ᾽· ὦρτο δ᾽ ἔπειτα βίη Τεύκροιο ἄνακτος,
ἂν δ᾽ ἄρα Μηριόνης, θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος·
κλήρους δ᾽ ἐν κυνέῃ χαλκήρεϊ πάλλον ἑλόντες.
Τεῦκρος δὲ πρῶτος κλήρῳ λάχεν. αὐτίκα δ᾽ ἰὸν
ἧκεν ἐπικρατέως. οὐ δ᾽ ἠπείλησεν ἄνακτι
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην.
ὄρνιθος μὲν ἄμαρτε, μέγηρε γάρ οἱ τόγ᾽ Ἀπόλλων,
αὐτὰρ ὁ μήρινθον βάλε πὰρ πόδα, τῇ δέδετ᾽ ὄρνις·
ἀντικρὺ δ᾽ ἀπὸ μήρινθον τάμε πικρὸς ὀϊστός.
ἡ μὲν ἔπειτ᾽ ἤϊξε πρὸς οὐρανὸν, ἡ δὲ παρείθη
μήρινθος προτὶ γαῖαν· ἀτὰρ κελάδησαν Ἀχαιοί.
σπερχόμενος δ᾽ ἄρα Μηριόνης ἐξείρυσε χειρὸς
τόξον· ἀτὰρ δὴ ὀϊστὸν ἔχε πάλαι, ὡς ἴθυνεν.
αὐτίκα δ᾽ ἠπείλησεν ἑκηβόλῳ Ἀπόλλωνι
ἀρνῶν πρωτογόνων ῥέξειν κλειτὴν ἑκατόμβην.
ὕψι δ᾽ ὑπὸ νεφέων εἶδε τρήρωνα πέλειαν,
τῇ ῥ᾽ ὅγε δινεύουσαν ὑπὸ πτέρυγος βάλε μέσσην·
ἀντικρὺ δὲ διῆλθε βέλος· τὸ μὲν ἂψ ἐπὶ γαίῃ
πρόσθεν Μηριόναο πάγη ποδός· αὐτὰρ ἡ ὄρνις,
ἱστῷ ἐφεζομένη νηὸς κυανοπρώροιο,
αὐχέν᾽ ἀπεκρέμασε, σὺν δὲ πτερὰ πυκνὰ λίασθεν.
ὠκὺς δ᾽ ἐκ μελέων θυμὸς πτάτο, τῆλε δ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ
κάππεσε· λαοὶ δ᾽ αὖ θηεῦντό τε, θάμβησάν τε.
ἂν δ᾽ ἄρα Μηριόνης πελέκεας δέκα πάντας ἄειρε,
Τεῦκρος δ᾽ ἡμιπέλεκκα φέρε κοίλας ἐπὶ νῆας.
Αὐτὰρ Πηλείδης κατὰ μὲν δολιχόσκιον ἔγχος,
κὰδ δὲ λέβητ᾽ ἄπυρον βοὸς ἄξιον ἀνθεμόεντα
θῆκ᾽ ἐς ἀγῶνα φέρων. καί ῥ᾽ ἥμονες ἄνδρες ἀνέσταν·
ἂν μὲν ἄρ᾽ Ἀτρείδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων,
ἂν δ᾽ ἄρα Μηριόνης, θεράπων ἐῢς Ἰδομενῆος.

867. ἀντικρὺ medium trajectum et abruptum funiculum.

884. δολιχόσκιον ἔγχος debuit h. l. non ὀρεκτὸν esse, sed παλτὸν, *missile*.

885. lebetem ἀνθεμόεντα, fulgidum, ἀνθοῦντα, ἀνθηρὸν, quia ἄπυρος erat, non igni admovendus.—886. ἥμονες ἄνδρες, ἔμπειροι τοῦ ἱέναι τὰ ἀκόντια. τῆς ἡμοσύνης, τοῦ ἀκοντισμοῦ.

τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
Ἀτρείδη, ἴδμεν γὰρ, ὅσον προβέβηκας ἁπάντων,
ἠδ᾽ ὅσσον δυνάμει τε καὶ ἥμασιν ἔπλευ ἄριστος·
ἀλλὰ σὺ μὲν τόδ᾽ ἄεθλον ἔχων κοίλας ἐπὶ νῆας
ἔρχευ· ἀτὰρ δόρυ Μηριόνῃ ἥρωϊ πόρωμεν,
εἰ σύ γε σῷ θυμῷ ἐθέλοις· κέλομαι γὰρ ἔγωγε.
Ὣς ἔφατ᾽· οὐδ᾽ ἀπίθησεν ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων·
δῶκε δὲ Μηριόνῃ δόρυ χάλκεον. αὐτὰρ ὅγ᾽ ἥρως
Ταλθυβίῳ κήρυκι δίδου περικαλλὲς ἄεθλον.

892. σὺ μὲν τόδ᾽ ἄεθλον, lebetem, ἔχων ἔρχευ pro ἔχε.—894. κέλομαι γὰρ ἔγωγε. ἐγὼ γὰρ θέλω πορεῖν, προθυμοῦμαι δοῦναι.

895. in medio interposita sunt, οὐδ᾽ ἀπίθησε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων.—αὐτὰρ ὅγ᾽ ἥρως, Agamemnon dedit lebetem præconi, scilicet ad tentorium absportandum.

ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΙΔΙΑ ω΄.

ARGUMENTUM.

Certamine finito cum ad sua quisque se recepisset, Achilles per noctem luctui indulget,—12. die orto Hectoris corpus circa Patrocli tumulum ter raptat currui alligatum: quod tamen Apollo tuetur ne fœdatum sit—21. dii miserantes constituerant Mercurio mandare, ut illud clam eriperet; at repugnant Juno, Neptunus et Minerva—30. Tandem die inde duodecimo Apollo objurgat deos, quod tantam Achillis sævitiam patienter ferunt,—54. Junone quidem aliter statuente.—63. Jupiter aliud consilium init, ut majore cum Achillis gloria corpus magno pretio redimatur a Priamo—76. Itaque Thetidem ab Iride in Olympum advocatam jubet Achilli persuadere, ut corpus redimentibus remittat; mandatum illa exsequitur.—142. Iris a Jove missa, Priamo similiter persuadet, ut munera paret, quibus Achillem placet et corpus redimat—188. Id quod Priamus exsequitur, etsi Hecuba repugnante, dum ejus vitæ metuit,—237. Trojanos, qui accurrerant, stomachabundus abigit,—248. filios currum adornare jubet—282. libatione facta, et bono augurio oblato, cum præcone Idæo iter ingreditur—331. (jam die inclinato v. ad 349.) Jovis jussu, Mercurius, ju-

venis specie assumta ei obvius factus, se unum e Myrmidonibus esse simulans comitem ei esse velle pollicitus—439, ducit senem intra Achillis tentorium, cui Priamus supplex factus—507. miserationem movet ;—551. Cum paullo ardentius instaret, ut sine mora corpore ad absportandum tradito dimittatur, exardescens Achilles moram patienter ferre jubet,—570, ipse tentorio egressus munera de curru tolli, corpus Hectoris lavari et linteo tegi præcipit—595 ; tum Priamum hospitali cœna excipit, somnoque se dare ut possit, dimittit, XII. dierum inducias paciscitur—676. Priamus e somno excitatus a Mercurio et ut reditum maturet monitus, die orto in urbem regressus, magna cum omnium lamentatione excipitur—717. Luctus inde et lamenta sollennia instituuntur, quæ primo Andromache,—746. tum Hecuba—760. inde Helena—776. exordiuntur. Priamus inducias pactas nuntiat, ligna ad rogum parare jubet ; corpus crematur, celebratur epulum funebre. Ita justa persoluta sunt—ad f. 804.

ΛΥΤΟ δ' ἀγών, λαοὶ δὲ θοὰς ἐπὶ νῆας ἕκαστοι
ἐσκίδναντ' ἰέναι. τοὶ μὲν δόρποιο μέδοντο
ὕπνου τε γλυκεροῦ ταρπήμεναι· αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς
κλαῖε, φίλου ἑτάρου μεμνημένος, οὐδέ μιν ὕπνος
ᾕρει πανδαμάτωρ, ἀλλ' ἐστρέφετ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
Πατρόκλου ποθέων ἀνδροτῆτά τε καὶ μένος ἠΰ·
ἠδ', ὁπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ, καὶ πάθεν ἄλγεα,
ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
τῶν μιμνησκόμενος, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβεν,
ἄλλοτ' ἐπὶ πλευρὰς κατακείμενος, ἄλλοτε δ' αὖτε
ὕπτιος, ἄλλοτε δὲ πρηνής. τότε δ' ὀρθὸς ἀναστὰς
δινεύεσκ' ἀλύων παρὰ θῖν' ἁλός· οὐδέ μιν Ἠὼς
φαινομένη λήθεσκεν ὑπεὶρ ἅλα τ' ἠϊόνας τε.
ἀλλ' ὅγ', ἐπεὶ ζεύξειεν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους,
Ἕκτορα δ' ἕλκεσθαι δησάσκετο δίφρου ὄπισθεν,
τρὶς δ' ἐρύσας περὶ σῆμα Μενοιτιάδαο θανόντος,
αὖτις ἐνὶ κλισίῃ παυέσκετο, τόνδε δ' ἔασκεν
ἐν κόνι ἐκτανύσας προπρηνέα. τοῖο δ' Ἀπόλλων
πᾶσαν ἀεικείην ἄπεχε χροΐ, φῶτ' ἐλεαίρων

1. λῦτο δ' ἀγών, τὸ ἄθροισμα spectantium: populus.—7. ἠδὲ μεμνημένος τῶν, ὁπόσα τολύπευσε, καὶ ὁπόσα ἔπαθεν ἄλγεα.— 12. δινεύεσκ' ἀλύων discurrebat mœrens, h. e. ἀδημονῶν.— 14-17. ἀλλ' ὅγε—αὖτις ἐνὶ κλισίῃ παυέσκετο.—19. πᾶσαν ἀεικείην ἄπεχε χροΐ, ne corpus fœdaretur nec ulceribus et livoribus, nec putresceret.

καὶ τεθνειότα περ· περὶ δ' αἰγίδι πάντα κάλυπτε
χρυσείῃ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων.
Ὣς ὁ μὲν Ἕκτορα δῖον ἀείκιζε μενεαίνων.
τὸν δ' ἐλεαίρεσκον μάκαρες θεοὶ εἰσορόωντες,
κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην.
ἔνθ' ἄλλοις μὲν πᾶσιν ἑήνδανεν, οὐδέ ποθ' Ἥρῃ,
οὐδὲ Ποσειδάων', οὐδὲ γλαυκώπιδι κούρῃ·
ἀλλ' ἔχον, ὥς σφιν πρῶτον ἀπήχθετο Ἴλιος ἱρή,
καὶ Πρίαμος καὶ λαὸς, Ἀλεξάνδρου ἕνεκ' ἄτης·
ὃς νείκεσσε θεὰς, ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο,
τὴν δ' ᾔνησ', ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλεγεινήν.
ἀλλ' ὅτε δή ῥ' ἐκ τοῖο δυωδεκάτη γένετ' ἠώς,
καὶ τότ' ἄρ' ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
Σχέτλιοί ἐστε, θεοί, δηλήμονες. οὔ νύ ποθ' ὑμῖν
Ἕκτωρ μηρί' ἔκηε βοῶν αἰγῶν τε τελείων;
τὸν νῦν οὐκ ἔτλητε, νέκυν περ ἐόντα, σαῶσαι
ἥ τ' ἀλόχῳ, ἰδέειν, καὶ μητέρι, καὶ τέκεϊ ᾧ,
καὶ πατέρι Πριάμῳ, λαοῖσί τε· τοί κέ μιν ὦκα
ἐν πυρὶ κήαιεν, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσαιεν.
ἀλλ' ὀλοῷ Ἀχιλῆϊ, θεοί, βούλεσθ' ἐπαρήγειν,
ᾧ οὔτ' ἂρ φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὔτε νόημα
γναμπτὸν ἐνὶ στήθεσσι· λέων δ' ὥς, ἄγρια οἶδεν,
ὅστ', ἐπεὶ ἂρ μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ
εἴξας, εἶσ' ἐπὶ μῆλα βροτῶν, ἵνα δαῖτα λάβῃσιν·
ὣς Ἀχιλεὺς ἔλεον μὲν ἀπώλεσεν, οὐδέ οἱ αἰδὼς
γίγνεται, ἥ τ' ἄνδρας μέγα σίνεται, ἠδ' ὀνίνησι.
μέλλει μέν πού τις καὶ φίλτερον ἄλλον ὀλέσσαι,
ἠὲ κασίγνητον ὁμογάστριον, ἠὲ καὶ υἱόν·
ἀλλ' ἤτοι κλαύσας καὶ ὀδυράμενος μεθέηκε.
τλητὸν γὰρ Μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν.
αὐτὰρ ὅγ' Ἕκτορα δῖον, ἐπεὶ φίλον ἦτορ ἀπηύρα,
ἵππων ἐξάπτων, περὶ σῆμ' ἑτάροιο φίλοιο
ἕλκει. οὐ μήν οἱ τό γε κάλλιον, οὐδέ τ' ἄμεινον.

27. ἀλλ' ἔχον, ὡς τὸ πρῶτον. perstiterunt in odio Trojæ et Trojanorum.

39. βούλεσθ' ἐπαρήγειν, decretum habetis, favere, studere, probare ejus consilia et juvare.—40. φρένες ἐναίσιμοι, mens æqua, humanitatis sensu imbuta, mitis.—41. ἄγρια οἶδε, ἄγριός ἐστιν.—42. θυμῷ εἴξας instigatus, excitus animi ferocia.—48. μεθέηκε. postquam eum luxit, cessat a luctu, finem luctui facit et animum componit.—49. τλητὸν, active pro τλήμονα.—52. οὐ μήν οἱ. nec vero hoc ipsi decorum, aut probandum.

μὴ, ἀγαθῷ περ ἐόντι, νεμεσσηθῶμέν οἱ ἡμεῖς.
κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν ἀεικίζει μενεαίνων.
Τὸν δὲ χολωσαμένη προσέφη λευκώλενος Ἥρη·
εἴη κεν καὶ τοῦτο τεὸν ἔπος, Ἀργυρότοξε,
εἰ δὴ ὁμὴν Ἀχιλῆϊ καὶ Ἕκτορι θήσετε τιμήν.
Ἕκτωρ μὲν θνητός τε, γυναῖκά τε θήσατο μαζόν·
αὐτὰρ Ἀχιλλεύς ἐστι θεᾶς γόνος, ἣν ἐγὼ αὐτὴ
θρέψα τε, καὶ ἀτίτηλα, καὶ ἀνδρὶ πόρον παράκοιτιν
Πηλεῖ, ὃς πέρι κῆρι φίλος γένετ' ἀθανάτοισι·
πάντες δ' ἀντιάασθε, θεοὶ, γάμου· ἐν δὲ σὺ τοῖσι
δαίνυ', ἔχων φόρμιγγα, κακῶν ἕταρ'. αἰὲν ἄπιστε.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
Ἥρη, μὴ δὴ πάμπαν ἀποσκύδμαινε θεοῖσιν.
οὐ μὲν γὰρ τιμή γε μί' ἔσσεται. ἀλλὰ καὶ Ἕκτωρ
φίλτατος ἔσκε θεοῖσι βροτῶν, οἳ ἐν Ἰλίῳ εἰσίν.
ὧς γὰρ ἔμοιγ'· ἐπεὶ οὔτι φίλων ἡμάρτανε δώρων.
οὐ γάρ μοί ποτε βωμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης,
λοιβῆς τε, κνίσσης τε· τὸ γὰρ λάχομεν γέρας ἡμεῖς.
ἀλλ' ἤτοι κλέψαι μὲν ἐάσομεν, (οὐδέ πη ἐστὶ
λάθρῃ Ἀχιλλῆος) θρασὺν Ἕκτορα· ἦ γάρ οἱ αἰεὶ
μήτηρ παρμέμβλωκεν ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἦμαρ.
ἀλλ' εἴ τις καλέσειε θεῶν Θέτιν ἆσσον ἐμεῖο,
ὄφρα τί οἱ εἴπω πυκινὸν ἔπος, ὥς κεν Ἀχιλλεὺς
δώρων ἐκ Πριάμοιο λάχῃ, ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα.
μεσσηγὺς δὲ Σάμου τε, καὶ Ἴμβρου παιπαλοέσσης,
ἔνθορε μείλανι πόντῳ, ἐπεστενάχησε δὲ λίμνη.
ἡ δὲ, μολυβδαίνῃ ἰκέλη, ἐς βυσσὸν ὄρουσεν,
ἥτε, κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας, ἐμβεβαυῖα
ἔρχεται ὠμηστῇσιν ἐπ' ἰχθύσι κῆρα φέρουσα·

53. supple ex solito usu: δέδοικα, μή. vereor.—54. κωφὴν γὰρ δὴ γαῖαν. sensu carentem glebam.

63. σὺ δαίνυο pro ἐδαίνυσο, κακῶν ἑταρε. improborum omnium sodalis et fautor, cui ideo nihil fidere licet in bonis consiliis: αἰὲν ἄπιστε.

68. οὐ γάρ τι φίλων ἡμάρτανε δώρων, nunquam intermisit mihi sacra facere.

71. ἐάσομεν (τὸ) κλέψαι. ἐᾶν, omittere, a consilio desistere.—72. ἦ γάρ οἱ αἰεὶ μήτηρ παρμέμβλωκε, assidet, et curam habet eique advigilat.—80. ἡ δὲ μολυβδαίνῃ ἰκέλη. Similis plumbo, plumbeæ massæ, appensæ in extrema funiculi ora, ut hamus tanto celerius et altius in mare descendat; ne arrodatur funiculus a piscibus, ille in inferiore parte munitur *cornu bovino*, igitur illa massa plumbea κατ' ἀγραύλοιο βοὸς κέρας scil. οὖσα, ἐμβεβαυῖα ἔρχεται, (ἐμβαίνει,) ἐπιφέρουσα ἰχθύσι κῆρα, escam hamo (ἀγκίστρῳ) appensam, ut cum illa hunc deglutiant et enecentur pisces.

εὗρε δ' ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ Θέτιν, ἀμφὶ δέ τ' ἄλλαι
εἵαθ' ὁμηγερέες ἅλιαι θεαί· ἡ δ' ἐνὶ μέσσῃς
κλαῖε μόρον οὗ παιδὸς ἀμύμονος, ὅς οἱ ἔμελλε
φθίσεσθ' ἐν Τροίῃ ἐριβώλακι, τηλόθι πάτρης.
ἀγχοῦ δ' ἱσταμένη προσέφη πόδας ὠκέα Ἶρις·
Ὄρσο, Θέτι, καλέει Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα εἰδώς.
τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
Τίπτε με κεῖνος ἄνωγε μέγας θεὸς, αἰδέομαι δὲ,
μίσγεσθ' ἀθανάτοισιν; ἔχω δ' ἄχε' ἄκριτα θυμῷ.
εἶμι μέν· οὐδ' ἅλιον ἔπος ἔσσεται, ὅ ττι κεν εἴπῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσασα, κάλυμμ' ἕλε δῖα θεάων
κυάνεον, τοῦ δ' οὔτι μελάντερον ἔπλετο ἔσθος.
βῆ δ' ἰέναι, πρόσθεν δὲ ποδήνεμος ὠκέα Ἶρις
ἡγεῖτ'· ἀμφὶ δ' ἄρα σφι λιάζετο κῦμα θαλάσσης.
ἀκτὴν δ' εἰσαναβᾶσαι, ἐς οὐρανὸν ἀϊχθήτην.
εὗρον δ' εὐρύοπα Κρονίδην, περὶ δ' ἄλλοι ἅπαντες
εἵαθ' ὁμηγερέες μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες.
ἡ δ' ἄρα πὰρ Διῒ πατρὶ καθέζετο, εἶξε δ' Ἀθήνη.
Ἥρη δὲ χρύσεον καλὸν δέπας ἐν χερὶ θῆκε,
καί ῥ' εὔφρην' ἐπέεσσι· Θέτις δ' ὤρεξε πιοῦσα.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Ἤλυθες Οὔλυμπόνδε, θεὰ Θέτι, κηδομένη περ,
πένθος ἄλαστον ἔχουσα μετὰ φρεσίν· οἶδα καὶ αὐτός·
ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω, τοῦ σ' εἵνεκα δεῦρο κάλεσσα.
ἐννῆμαρ δὴ νεῖκος ἐν ἀθανάτοισιν ὄρωρεν
Ἕκτορος ἀμφὶ νέκυι, καὶ Ἀχιλλῆϊ πτολιπόρθῳ·
κλέψαι δ' ὀτρύνεσκον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην·
αὐτὰρ ἐγὼ τόδε κῦδος Ἀχιλλῆϊ προτιάπτω,
αἰδῶ καὶ φιλότητα τεὴν μετόπισθε φυλάσσων.
αἶψα μάλ' ἐς στρατὸν ἐλθὲ, καὶ υἱέϊ σῷ ἐπίτειλον·
σκύζεσθαί οἱ εἰπὲ θεοὺς, ἐμὲ δ' ἔξοχα πάντων
ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν
Ἕκτορ' ἔχει παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδ' ἀπέλυσεν·
αἴ κέν πως ἐμέ τε δείσῃ, ἀπό θ' Ἕκτορα λύσῃ.
αὐτὰρ ἐγὼ Πριάμῳ μεγαλήτορι Ἶριν ἐφήσω,
λύσασθαι φίλον υἱὸν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,

106. ἀλλὰ καὶ ὧς. etsi te luctu teneri sciam, ἐρέω τοῦ εἵνεκα—τίνος.

117. Ἶριν ἐφήσω Πριάμῳ h. e. πέμψω, ὥστε αὐτὴν κελεύειν Πρίαμον λύσασθαι υἱόν.

δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα·
βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.
ἷξεν δ' ἐς κλισίην οὗ υἱέος, ἐν δ' ἄρα τόν γε
εὗρ' ἀδινὰ στενάχοντα· φίλοι δ' ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
ἐσσυμένως ἐπένοντο, καὶ ἐντύνοντο ἄριστον·
τοῖσι δ' ὄϊς λάσιος μέγας ἐν κλισίῃ ἱέρευτο.
ἡ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτοῖο καθέζετο πότνια μήτηρ,
χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τέκνον ἐμὸν, τέο μέχρις ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων
σὴν ἔδεαι κραδίην, μεμνημένος οὐδέ τι σίτου
οὔτ' εὐνῆς; ἀγαθὸν δὲ γυναικί περ ἐν φιλότητι
μίσγεσθ'· οὐ γάρ μοι δηρὸν βέῃ, ἀλλά τοι ἤδη
ἄγχι παρέστηκε Θάνατος καὶ Μοῖρα κραταιή.
ἀλλ' ἐμέθεν ξύνες ὦκα, Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι·
σκύζεσθαί σοι φησὶ θεοὺς, ἓε δ' ἔξοχα πάντων
ἀθανάτων κεχολῶσθαι, ὅτι φρεσὶ μαινομένῃσιν
Ἕκτορ' ἔχεις παρὰ νηυσὶ κορωνίσιν, οὐδ' ἀπέλυσας.
ἀλλ' ἄγε δὴ λῦσον, νεκροῖο δὲ δέξαι ἄποινα.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
τῇδ' εἴη, ὃς ἄποινα φέροι, καὶ νεκρὸν ἄγοιτο,
εἰ δὴ πρόφρονι θυμῷ Ὀλύμπιος αὐτὸς ἀνώγει.
Ὣς οἵγ' ἐν νηῶν ἀγύρει μήτηρ τε καὶ υἱὸς
πολλὰ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον.
Ἶριν δ' ὤτρυνε Κρονίδης εἰς Ἴλιον ἱρήν·
Βάσκ' ἴθι, Ἶρι ταχεῖα, λιποῦσ' ἕδος Οὐλύμποιο,
ἄγγειλον Πριάμῳ μεγαλήτορι, Ἴλιον εἴσω,
λύσασθαι φίλον υἱὸν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ,
οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
κῆρυξ τίς οἱ ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι
ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐΰτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις
νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.
μηδέ τί οἱ θάνατος μελέτω φρεσὶ, μηδέ τι τάρβος·
τοῖον γάρ οἱ πομπὸν ὀπάσσομεν Ἀργειφόντην,
ὃς ἄξει, εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆϊ πελάσσῃ.
αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος,

131. οὐ γάρ μοι δηρὸν βέῃ. pro futuro βήσῃ, incedes, vives.—139. τῇδ' εἴη, ὃς, adsit huc, veniat, qui ferat pretium.

140. πρόφρονι θυμῷ, voluntate in hoc propensa.

148. οἶον ἰόντα junge.

οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει·
οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων·
ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.
Ὣς ἔφατ'· ὦρτο δὲ Ἶρις ἀελλόπος ἀγγελέουσα·
ἷξεν δ' ἐς Πριάμοιο. κίχε δ' ἐνοπήν τε γόον τε,
παῖδες μὲν πατέρ' ἀμφὶ καθήμενοι ἔνδοθεν αὐλῆς,
δάκρυσιν εἵματ' ἔφυρον· ὁ δ' ἐν μέσσοισι γεραιὸς
ἐντυπὰς ἐν χλαίνῃ κεκαλυμμένος, ἀμφὶ δὲ πολλὴ
κόπρος ἔην κεφαλῇ τε καὶ αὐχένι τοῖο γέροντος,
τήν ῥα κυλινδόμενος καταμήσατο χερσὶν ἑῇσι.
θυγατέρες δ' ἀνὰ δώματ', ἰδὲ νυοὶ, ὠδύροντο,
τῶν μιμνησκόμεναι, οἳ δὴ πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ
χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο ψυχὰς ὀλέσαντες.
στῆ δὲ παρὰ Πρίαμον Διὸς ἄγγελος, ἠδὲ προσηύδα,
τυτθὸν φθεγξαμένη· τὸν δὲ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·
Θάρσει, Δαρδανίδη Πρίαμε, φρεσὶ, μηδέ τι τάρβει·
οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὀσσομένη τόδ' ἱκάνω,
ἀλλ' ἀγαθὰ φρονέουσα· Διὸς δέ τοι ἄγγελός εἰμι,
ὅς σευ, ἄνευθεν ἐὼν, μέγα κήδεται, ἠδ' ἐλεαίρει·
λύσασθαί σε κέλευσεν Ὀλύμπιος Ἕκτορα δῖον,
δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ,
οἶον, μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνήρ.
κῆρυξ τίς τοι ἕποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνοι
ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐΰτροχον, ἠδὲ καὶ αὖτις
νεκρὸν ἄγοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.
μηδέ τί τοι θάνατος μελέτω φρεσὶ, μηδέ τι τάρβος.
τοῖος γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἕψεται Ἀργειφόντης,
ὅς σ' ἄξει, εἵως κεν ἄγων Ἀχιλῆϊ πελάσσῃ.
αὐτὰρ ἐπὴν ἀγάγῃσιν ἔσω κλισίην Ἀχιλῆος,
οὔτ' αὐτὸς κτενέει, ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει·
οὔτε γάρ ἐστ' ἄφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων·
ἀλλὰ μάλ' ἐνδυκέως ἱκέτεω πεφιδήσεται ἀνδρός.
Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη πόδας ὠκέα Ἶρις.
αὐτὰρ ὅγ' υἷας ἄμαξαν ἐΰτροχον ἡμιονείην
ὁπλίσαι ἠνώγει, πείρινθα δὲ δῆσαι ἐπ' αὐτῆς·
αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα,

157. ἄσκοπος. ἄστοχος τῇ γνώμῃ. ἀνόητος. tum ἄφρων, insaniens, et ἀλιτήμων, scelestus. impius. μηδέ τι τάρβος sc. ἔστω.

190. πείρινθα, cratem currus e viminibus textam, capacem rerum imponendarum.

κέδρινον, ὑψόροφον, ὃς γλήνεα πολλὰ κεχάνδει,
ἐς δ' ἄλοχον Ἑκάβην ἐκαλέσσατο, φώνησέν τε·
Δαιμονίη, Διόθεν μοι Ὀλύμπιος ἄγγελος ἦλθε,
λύσασθαι φίλον υἱὸν, ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
δῶρα δ' Ἀχιλλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνῃ.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, τί τοι φρεσὶν εἴδεται εἶναι ;
αἰνῶς γάρ μ' αὐτόν γε μένος καὶ θυμὸς ἀνώγει,
κεῖσ' ἰέναι, ἐπὶ νῆας ἔσω στρατὸν εὐρὺν Ἀχαιῶν.
Ὣς φάτο· κώκυσε δὲ γυνὴ, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
ὤ μοι, πῆ δή τοι φρένες οἴχονθ', ἧς τὸ πάρος περ
ἔκλε' ἐπ' ἀνθρώπους ξείνους, ἠδ' οἷσιν ἀνάσσεις ;
πῶς ἐθέλεις ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
υἱέας ἐξενάριξε ; σιδήρειόν νύ τοι ἦτορ.
εἰ γάρ σ' αἱρήσει καὶ ἐσόψεται ὀφθαλμοῖσιν
ὠμηστὴς καὶ ἄπιστος ἀνὴρ ὅδε, οὔ σ' ἐλεήσει,
οὐδέ τί σ' αἰδέσεται. νῦν δὲ κλαίωμεν ἄνευθεν
ἥμενοι ἐν μεγάρῳ. τῷ δ' ὥς ποθι Μοῖρα κραταιὴ
γεινομένῳ ἐπένησε λίνῳ, ὅτε μιν τέκον αὐτὴ,
ἀργίποδας κύνας ἆσαι, ἑῶν ἀπάνευθε τοκήων,
ἀνδρὶ παρὰ κρατερῷ· τοῦ ἐγὼ μέσον ἧπαρ ἔχοιμι
ἐσθέμεναι προσφῦσα· τότ' ἄντιτα ἔργα γένοιτο
παιδὸς ἐμοῦ· ἐπεὶ οὔ ἑ κακιζόμενόν γε κατέκτα,
ἀλλὰ πρὸ Τρώων καὶ Τρωϊάδων βαθυκόλπων
ἑσταότ,' οὔτε φόβου μεμνημένον, οὔτ' ἀλεωρῆς.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής·
μή μ' ἐθέλοντ' ἰέναι κατερύκανε, μηδέ μοι αὐτὴ
ὄρνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλευ· οὐδέ με πείσεις.
εἰ μὲν γάρ τις μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευεν,
ἢ, οἳ μάντιές εἰσι, θυοσκόοι, ἢ ἱερῆες,
ψεῦδός κεν φαῖμεν, καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον·
νῦν δ', αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ, καὶ ἐσέδρακον ἄντην,
εἶμι, καὶ οὐχ ἅλιον ἔπος ἔσσεται· εἰ δέ μοι αἶσα

192. γλήνεα res pretiosas.
194. δαιμονίη, o bona.—206. εἰ γάρ σ' αἱρήσει καὶ ἐσόψεται, si te potitus fuerit, in potestate sua habuerit, et ubi te conspexerit. — 209. τῷ δ' ὥς ποθι ita, at ipsi Hectori fuit hoc fato constitutum sic, ut sepulturæ honore privaretur: ὡς ἆσαι.—213. τότ' ἄντιτα ἔργα γένοιτο, tum, ita, *par pari referretur*; quæ summa ultionis est. ἐπεὶ οὔ ἑ κακιζόμενόν γε κατέκτα, pro ἐπεὶ ἐκεῖνος, ὃν κατέκτα, οὐκ ἦν κακιζόμενος, ignavus, κακός.

τεθνάμεναι παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
βούλομαι· αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν Ἀχιλλεὺς
ἀγκὰς ἑλόντ' ἐμὸν υἱὸν, ἐπὴν γόου ἐξ ἔρον εἵην.
Ἦ, καὶ φωριαμῶν ἐπιθήματα κάλ' ἀνέῳγεν·
ἔνθεν δώδεκα μὲν περικαλλέας ἔξελε πέπλους,
δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας.
χρυσοῦ δὲ στήσας ἔφερε δέκα πάντα τάλαντα·
ἐκ δὲ δύ' αἴθωνας τρίποδας, πίσυρας δὲ λέβητας,
ἐκ δὲ δέπας περικαλλὲς, ὅ οἱ Θρῆκες πόρον ἄνδρες
ἐξεσίην ἐλθόντι, μέγα κτέρας· οὐδέ νυ τοῦ περ
φείσατ' ἐνὶ μεγάροις ὁ γέρων· πέρι δ' ἤθελε θυμῷ
λύσασθαι φίλον υἱόν· ὁ δὲ Τρῶας μὲν ἅπαντας
αἰθούσης ἀπέεργεν, ἔπεσσ' αἰσχροῖσιν ἐνίσσων·
Ἔῤῥετε, λωβητῆρες, ἐλεγχέες· οὔ νυ καὶ ὑμῖν
οἴκοι ἔνεστι γόος, ὅτι μ' ἤλθετε κηδήσοντες;
ἦ οὔνεσθ', ὅτι μοι Κρονίδης Ζεὺς ἄλγε' ἔδωκε,
παῖδ' ὀλέσαι τὸν ἄριστον; ἀτὰρ γνώσεσθε καὶ ὔμμες·
ῥηΐτεροι γὰρ μᾶλλον Ἀχαιοῖσι δὴ ἔσεσθε,
κείνου τεθνειῶτος, ἐναιρέμεν. αὐτὰρ ἔγωγε,
πρὶν ἀλαπαζομένην τε πόλιν, κεραϊζομένην τε,
ὀφθαλμοῖσιν ἰδεῖν, βαίην δόμον Ἄϊδος εἴσω.
Ἦ, καὶ σκηπανίῳ δίεπ' ἀνέρας. οἱ δ' ἴσαν ἔξω,
σπερχομένοιο γέροντος· ὁ δ' υἱάσιν οἷσιν ὁμόκλα,
νεικείων Ἕλενόν τε, Πάριν τ', Ἀγάθωνά τε δῖον,
Πάμμονά τ', Ἀντίφονόν τε, βοὴν ἀγαθόν τε Πολίτην,
Δηΐφοβόν τε, καὶ Ἱππόθοον, καὶ Δῖον ἀγαυόν.
ἐννέα τοῖς ὁ γεραιὸς ὁμοκλήσας ἐκέλευε·
Σπεύσατέ μοι, κακὰ τέκνα, κατηφόνες. αἴθ' ἅμα πάντες
Ἕκτορος ὠφέλετ' ἀντὶ θοῆς ἐπὶ νηυσὶ πεφάσθαι.
ὤ μοι ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶν δ' οὔτινα φημὶ λελεῖφθαι·
Μήστορά τ' ἀντίθεον, καὶ Τρωΐλον ἱππιοχάρμην,
Ἕκτορά θ', ὃς θεὸς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, οὐδὲ ἐῴκει

239. ἔῤῥετε, λωβητῆρες. φθείρεσθε, ὑβρισταί.—240. κηδήσοντες, nunc λυποῦντες. ἀνιῶντες. molesti.—241. ἦ οὔνεσθε, an gratum vobis spectaculum est? ὄνω. unde ὀνίω. ὄνημι. juvo. ὄνομαι, quod ὄνημαι.
243. ῥηΐτεροι γάρ. Hectore interemto, μάλα ῥηΐτερον ἔσται τοῖς Ἀχαιοῖς, ἐναίρειν ὑμᾶς.—247. σκηπανίῳ δίεπ' ἀνέρας, turbam σκήπτρῳ ἐδίωκε. insequebatur, abigebat, baculo.—253. κατηφόνες, κατηφεῖς, probra pudenda patrantes, καταί-

ἀνδρός γε θνητοῦ παῖς ἔμμεναι, ἀλλὰ θεοῖο·
τοὺς μὲν ἀπώλεσ᾽ Ἄρης, τὰ δ᾽ ἐλέγχεα πάντα λέλειπται,
ψεῦσταί τ᾽, ὀρχησταί τε, χοροιτυπίῃσιν ἄριστοι,
ἀρνῶν ἠδ᾽ ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες.
οὐκ ἂν δή μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσσαιτε τάχιστα,
ταῦτά τε πάντ᾽ ἐπιθεῖτε, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο;
  Ὣς ἔφαθ᾽· οἱ δ᾽ ἄρα πατρὸς ὑποδδείσαντες ὁμοκλὴν
ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν ἐΰτροχον ἡμιονείην,
καλὴν, πρωτοπαγέα· πείρινθα δὲ δῆσαν ἐπ᾽ αὐτῇ·
κὰδ δ᾽ ἀπὸ πασσαλόφι ζυγὸν ᾕρεον ἡμιόνειον,
πύξινον, ὀμφαλόεν, εὖ οἰήκεσσιν ἀρηρός.
ἐκ δὲ φέρον ζυγόδεσμον ἅμα ζυγῷ ἐννεάπηχυ·
καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκαν ἐϋξέστῳ ἐπὶ ῥυμῷ,
πέζῃ ἐπὶ πρώτῃ, ἐπὶ δὲ κρίκον ἕστορι βάλλον·
τρὶς δ᾽ ἑκάτερθεν ἔδησαν ἐπ᾽ ὀμφαλόν· αὐτὰρ ἔπειτα
ἑξείης κατέδησαν, ὑπὸ γλωχῖνα δ᾽ ἔκαμψαν·
ἐκ θαλάμου δὲ φέροντες, ἐϋξέστης ἐπ᾽ ἀπήνης
νήεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι᾽ ἄποινα.
ζεῦξαν δ᾽ ἡμιόνους κρατερώνυχας, ἐντεσιεργοὺς,
τούς ῥά ποτε Πριάμῳ Μυσοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.
ἵππους δὲ Πριάμῳ ὕπαγον ζυγὸν, οὓς ὁ γεραιὸς
αὐτὸς ἔχων ἀτίταλλεν ἐϋξέστῃ ἐπὶ φάτνῃ·
τὼ μὲν ζευγνύσθην ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσι
κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε᾽ ἔχοντες.
ἀγχίμολον δέ σφ᾽ ἦλθ᾽ Ἑκάβη τετιηότι θυμῷ,
οἶνον ἔχουσ᾽ ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῆφι,
χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε κιοίτην·
στῆ δ᾽ ἵππων προπάροιθεν, ἔπος τ᾽ ἔφατ᾽, ἔκ τ᾽ ὀνόμαζε·
  Τῆ, σπεῖσον Διῒ πατρὶ, καὶ εὔχεο οἴκαδ᾽ ἱκέσθαι
ἂψ ἐκ δυσμενέων ἀνδρῶν· ἐπεὶ ἄρ σέ γε θυμὸς

σχυντει. — 262. ἐπιδήμιοι ἁρπακτῆρες, prædatores popularium.

267. imponunt axi πείρινθα, textum vimineum, 268. deripiunt (suspensum in pariete) de clavo jugum, (ita aptatum ut ei colla inserant juncti duo muli,) 269. buxeum, media sui parte eminentiore in umbilici speciem, circum quam religari possint funes, instructum annulis: tum v. 270. affertur una cum jugo lorum jugale, novem cubitorum; idque lorum, v. 271. applicant et innectunt temoni, 272. in summa temonis parte, et admovent annulum paxillo tumque 273. ter religant utrinque (funes) circa prominentem umbilicum in medio jugo; postea vero 274. deinceps colligant, (nodo) et oram (oras funium) subdunt (nodo) ne dependeant (oræ.)

279. ἵππους ὕπαγον ζυγὸν, ἦγον ὑπὸ ζυγὸν, sistendo eos loco suo, ut jungi jugo possent.

ὀτρύνει ἐπὶ νῆας, ἐμεῖο μὲν οὐκ ἐθελούσης.
ἀλλ᾽ εὔχευ σύγ᾽ ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Ἰδαίῳ, ὅστε Τροίην κατὰ πᾶσαν ὁρᾶται·
αἴτει δ᾽ οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅστε οἱ αὐτῷ
φίλτατος οἰωνῶν, καὶ εὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
δεξιόν· ὄφρα μιν αὐτὸς, ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας,
τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴῃς Δαναῶν ταχυπώλων.
εἰ δέ τοι οὐ δώσει ἑὸν ἄγγελον εὐρυόπα Ζεὺς,
οὐκ ἂν ἔγωγέ σ᾽ ἔπειτα ἐποτρύνουσα κελοίμην
νῆας ἔπ᾽ Ἀργείων ἰέναι, μάλα περ μεμαῶτα.
  Τὴν δ᾽ ἀπαμειβόμενος προσέφη Πρίαμος θεοειδής·
ὦ γύναι, οὐ μέν τοι τόδ᾽ ἐφιεμένῃ ἀπιθήσω·
ἐσθλὸν γὰρ, Διῒ χεῖρας ἀνασχέμεν, αἴ κ᾽ ἐλεήσῃ.
  Ἦ ῥα, καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὤτρυν᾽ ὁ γεραιὸς
χερσὶν ὕδωρ ἐπιχεῦαι ἀκήρατον. ἡ δὲ παρέστη,
χέρνιβον ἀμφίπολος, πρόχοόν θ᾽ ἅμα, χερσὶν ἔχουσα.
νιψάμενος δὲ, κύπελλον ἐδέξατο ἧς ἀλόχοιο·
εὔχετ᾽ ἔπειτα στὰς μέσῳ ἕρκεϊ, λεῖβε δὲ οἶνον,
οὐρανὸν εἰσανιδών· καὶ φωνήσας ἔπος ηὔδα·
  Ζεῦ πάτερ, Ἴδηθεν μεδέων, κύδιστε, μέγιστε,
δός μ᾽ ἐς Ἀχιλλῆος φίλον ἐλθεῖν, ἠδ᾽ ἐλεεινόν·
πέμψον δ᾽ οἰωνὸν ταχὺν ἄγγελον, ὅστε σοι αὐτῷ
φίλτατος οἰωνῶν, καὶ εὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
δεξιόν· ὄφρα, μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας,
τῷ πίσυνος ἐπὶ νῆας ἴω Δαναῶν ταχυπώλων.
  Ὣς ἔφατ᾽ εὐχόμενος· τοῦ δ᾽ ἔκλυε μητιέτα Ζεύς·
αὐτίκα δ᾽ αἰετὸν ἧκε, τελειότατον πετεηνῶν,
μόρφνον, θηρητῆρ᾽, ὃν καὶ περκνὸν καλέουσιν.
ὅσση δ᾽ ὑψορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτυκται
ἀνέρος ἀφνειοῖο ἐϋκληῒς ἀραρυῖα·
τόσσ᾽ ἄρα τοῦ ἑκάτερθεν ἔσαν πτερά· εἴσατο δέ σφι
δεξιὸς ἀΐξας διὰ ἄστεος· οἱ δὲ ἰδόντες
γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
  Σπερχόμενος δ᾽ ὁ γέρων ξεστοῦ ἐπεβήσετο δίφρου·
ἐκ δ᾽ ἔλασε προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.

293. καὶ εὗ (pro αὐτοῦ) κράτος ἐστὶ μέγιστον, et est ejus alitis robur maximum; antiqua phrasi, pro, et cujus: gratissimi Jovi alitis et alitum omnium validissimi. οἰωνὸν δεξιὸν junge. — 296. sibi augurium nullum obtigerit. ἑὸν ἄγγελον suum nuntium.

304. χέρνιβον. de vase latiore ore accipitur, in quod ex πρόχόῳ aqua, ἡ χέρνιψ, defunditur.

πρόσθε μὲν ἡμίονοι ἕλκον τετράκυκλον ἀπήνην,
τὰς Ἰδαῖος ἔλαυνε δαΐφρων· αὐτὰρ ὄπισθεν
ἵπποι, τοὺς ὁ γέρων ἐφέπων μάστιγι κέλευε
καρπαλίμως κατὰ ἄστυ· φίλοι δ' ἅμα πάντες ἕποντο,
πόλλ' ὀλοφυρόμενοι, ὡσεὶ θάνατόνδε κιόντα.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν πόλιος κατέβαν, πεδίον δ' ἀφίκοντο,
οἱ μὲν ἄρ' ἄψοῤῥοι προτὶ Ἴλιον ἀπονέοντο,
παῖδες καὶ γαμβροί. τὼ δ' οὐ λάθον εὐρυόπα Ζῆν',
ἐς πεδίον προφανέντε· ἰδὼν δ' ἐλέησε γέροντα,
αἶψα δ' ἄρ' Ἑρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ηὔδα·
Ἑρμεία, σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν
ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι, καί τ' ἔκλυες, ᾧ κ' ἐθέλησθα,
βάσκ' ἴθι, καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν
ὣς ἄγαγ', ὡς μήτ' ἄρ τις ἴδῃ, μήτ' ἄρ τε νοήσῃ
τῶν ἄλλων Δαναῶν, πρὶν Πηλείωνάδ' ἱκέσθαι.
Ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης.
αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
ὧν ἐθέλῃ, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
αἶψα δ' ἄρα Τροίην τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκανε·
βῆ δ' ἰέναι, κούρῳ αἰσυμνητῆρι ἐοικὼς,
πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦπερ χαριεστάτη ἥβη.
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν μέγα σῆμα πάρεξ Ἴλοιο ἔλασσαν,
στῆσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὄφρα πίοιεν,
ἐν ποταμῷ· δὴ γὰρ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλυθε γαῖαν·
τὸν δ' ἐξ ἀγχιμόλοιο ἰδὼν ἐφράσσατο κῆρυξ
Ἑρμείαν, προτὶ δὲ Πρίαμον φάτο, φώνησέν τε·
Φράζεο, Δαρδανίδη· φραδέος νόου ἔργα τέτυκται·
ἄνδρ' ὁρόω, τάχα δ' ἄμμε διαῤῥαίσεσθαι ὀΐω·
ἀλλ' ἄγε δὴ φεύγωμεν ἐφ' ἵππων· ἤ μιν ἔπειτα
γούνων ἁψάμενοι λιτανεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ.

335. ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι. ἑταῖρος γίγνεσθαι, sodalem se adjungere, pro amico ac comite se gerere.

347. κούρῳ αἰσυμνητῆρι. adolescenti nobili genere nato.—354. φραδέος νόου ἔργα τέτυκται, *res est mentis prudentis;* prudenti consilio nunc opus est.—356. ἐφ' ἵππων, curru equis juncto; plaustro, mulabus juncto, relicto; aut subsistamus et supplices fiamus, ut vitæ parcat.

Ὣς φάτο· σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο, δείδιε δ' αἰνῶς·
ὀρθαὶ δὲ τρίχες ἔσταν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι·
στῆ δὲ ταφών. αὐτὸς δ' Ἐριούνιος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
χεῖρα γέροντος ἑλὼν. ἐξείρετο καὶ προσέειπε·
Πῆ, πάτερ, ὧδ' ἵππους τε καὶ ἡμιόνους ἰθύνεις
νύκτα δι' ἀμβροσίην, ὅτε θ' εὕδουσι βροτοὶ ἄλλοι;
οὐδὲ σύ γ' ἔδδεισας μένεα πνείοντας Ἀχαιοὺς,
οἵ τοι δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι ἐγγὺς ἔασιν;
τῶν εἴ τις σε ἴδοιτο, θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
τοσσάδ' ὀνείατ' ἄγοντα, τίς ἂν δή τοι νόος εἴη;
οὔτ' αὐτὸς νέος ἐσσὶ, γέρων δέ τοι οὗτος ὀπηδεῖ,
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακὸν, ἠδέ κεν ἄλλον
σεῦ ἀπαλεξήσαιμι· φίλῳ δέ σε πατρὶ ἐΐσκω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
οὕτω πη τάδε γ' ἐστὶ, φίλον τέκος, ὡς ἀγορεύεις.
ἀλλ' ἔτι τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα,
ὅς μοι τοιόνδ' ἧκεν ὁδοιπόρον ἀντιβολῆσαι,
αἴσιον, οἷος δὴ σὺ δέμας καὶ εἶδος ἀγητὸς,
πέπνυσαί τε νόῳ, μακάρων δ' ἐξ ἐσσὶ τοκήων.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γέρον, κατὰ μοῖραν ἔειπας·
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
ἠέ πη ἐκπέμπεις κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
ἄνδρας ἐς ἀλλοδαποὺς, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνῃ;
ἦ ἤδη πάντες καταλείπετε Ἴλιον ἱρὴν
δειδιότες; τοῖος γὰρ ἀνὴρ ὤριστος ὄλωλε
σὸς πάϊς· οὐ μὲν γάρ τι μάχης ἐπιδεύετ' Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
τίς δὲ σύ ἐσσι, φέριστε, τέων δ' ἐξ ἐσσὶ τοκήων,
ὥς μοι καλὰ τὸν οἶτον ἀπότμου παιδὸς ἔνισπες;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
πειρᾷ ἐμεῖο, γεραιὲ, καὶ εἴρεαι Ἕκτορα δῖον·

368, 9. οὔτ' αὐτὸς νέος ἐσσὶ, (ὡς) ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, si quis aggrediatur te: χαλεπήνῃ injuria affecerit, πρότερος, etsi non lacessitus a te.

385. οὐ μὲν γὰρ (κατά) τι ἐπιδεύετο Ἀχαιῶν (κατὰ τῆς) μάχης. *nihil inferior erat Achivis virtute.*—388. ὡς καλὰ, καλῶς, ἔνισπές μοι τὸν οἶτον παιδός. quam præclare, honorifice mentionem fecisti de filio meo!—390. πειρᾷ ἐμεῖο. nunc simpliciter, rogas de filio; junctum cum εἴρεο Ἕκτορα, περὶ Ἕκτορος. Nec est locus tentandi vel explorandi; tanquam suspecta fide.

τὸν μὲν ἐγὼ μάλα πολλὰ μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπα, καὶ εὖτ' ἐπὶ νηυσὶν ἐλάσσας
Ἀργείους κτείνεσκε, δαΐζων ὀξέϊ χαλκῷ.
ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν. οὐ γὰρ Ἀχιλλεὺς
εἴα μάρνασθαι, κεχολωμένος Ἀτρείωνι.
τοῦ γὰρ ἐγὼ θεράπων, μία δ' ἤγαγε νηῦς εὐεργής·
Μυρμιδόνων δ' ἔξ εἰμι· πατὴρ δέ μοι ἐστὶ Πολύκτωρ·
ἀφνειὸς μὲν ὅδ' ἐστὶ, γέρων δὲ δὴ, ὡς σύ περ ὧδε·
ἓξ δέ οἱ υἷες ἔασιν, ἐγὼ δέ οἱ ἕβδομός εἰμι·
τῶν μέτα παλλόμενος, κλήρῳ λάχον ἐνθάδ' ἕπεσθαι.
νῦν δ' ἦλθον πεδίονδ' ἀπὸ νηῶν· ἠῶθεν γὰρ
θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ἑλίκωπες Ἀχαιοί.
ἀσχαλόωσι γὰρ οἵδε καθήμενοι, οὐδὲ δύνανται
ἴσχειν ἐσσυμένους πολέμου βασιλῆες Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
εἰ μὲν δὴ θεράπων Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
εἶς, ἄγε δή μοι πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον,
ἢ ἔτι πὰρ νήεσσιν ἐμὸς πάϊς, ἠέ μιν ἤδη
ᾗσι κυσὶ μελεϊστὶ ταμὼν προὔθηκεν Ἀχιλλεύς;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
ὦ γέρον, οὔπω τόνγε κύνες φάγον, οὐδ' οἰωνοί·
ἀλλ' ἔτι κεῖνος κεῖται Ἀχιλλῆος παρὰ νηῒ
αὔτως ἐν κλισίῃσι· δυωδεκάτη δέ οἱ ἠὼς
κειμένῳ, οὐδέ τι οἱ χρὼς σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαὶ
ἔσθουσ', αἵ ῥά τε φῶτας Ἀρηϊφάτους κατέδουσιν.
ἦ μέν μιν περὶ σῆμα ἑοῦ ἑτάροιο φίλοιο
ἕλκει ἀκηδέστως, ἠὼς ὅτι δῖα φανήῃ·
οὐ δέ μιν αἰσχύνει. θηοῖό κεν αὐτὸς ἐπελθὼν,
οἷον ἐερσήεις κεῖται, περὶ δ' αἷμα νένιπται,
οὐδέ ποθι μιαρός· σὺν δ' ἕλκεα πάντα μέμυκεν,
ὅσσ' ἐτύπη· πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ χαλκὸν ἔλασσαν·

403 ἀσχαλόωσι γὰρ οἵδε καθήμενοι, ἑαυτοὺς καθῆσθαι. indignantur se otiose sedere. — 404. οὐδὲ βασιλῆες Ἀχαιῶν δύνανται ἴσχειν, ἐπίσχειν, αὐτοὺς πολέμου, ἐσσυμένους. eos retinere a pugnando, ardentes studio pugnandi.

413. αὔτως, ut fuit, integer. — 417. ἕλκει ἀκηδέστως, ita Hector ἀκήδεστος, insepultus manet, τῆς κηδείας, justorum, expers. — 418. οὐδέ μιν αἰσχύνει. nec tamen corpus fœdat Achilles (h. οὐκ αἰσχύνεται τὸ σῶμα) hac raptatione. θηοῖό κεν αὐτὸς, si accesseris, videris ipse cum miratione, quam roscidus, recens, sit.—420. οὐδέ ποθι μιαρὸς, fœdatus cruore, ut aversandus sit adspectu. σὺν δ' ἕλκεα πάντα μέμυκε, vulnera coierunt, oris seu labiis clausis, nec hiant, ut naturali modo fieri necesse esset; quod ipsum prodigii speciem habet.

ὥς τοι κήδονται μάκαρες θεοὶ υἷος ἑῆος,
καὶ νέκυός περ ἐόντος· ἐπεί σφι φίλος πέρι κῆρι.
Ὣς φάτο· γήθησεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
ὦ τέκος, ἦ ῥ' ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι
ἀθανάτοις· ἐπεὶ οὔποτ' ἐμὸς πάϊς, εἴποτ' ἔην γε,
λήθετ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι.
τῶν οἱ ἀπεμνήσαντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ.
ἀλλ' ἄγε δὴ τόδε δέξαι ἐμεῦ πάρα καλὸν ἄλεισον·
αὐτόν τε ῥῦσαι· πέμψον δέ με, σύν γε θεοῖσιν,
ὄφρα κεν ἐς κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκωμαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·
πειρᾷ ἐμεῖο, γεραιὲ, νεωτέρου. οὐ δέ με πείσεις·
ὅς με κέλῃ σέο δῶρα παρὲξ Ἀχιλῆα δέχεσθαι.
τὸν μὲν ἐγὼ δείδοικα, καὶ αἰδέομαι πέρι κῆρι
συλεύειν, μή μοί τι κακὸν μετόπισθε γένηται.
σοὶ δ' ἂν ἐγὼ πομπὸς καί κε κλυτὸν Ἄργος ἱκοίμην
ἐνδυκέως, ἐν νηῒ θοῇ, ἢ πεζὸς ὁμαρτέων·
οὐκ ἄν τίς τοι, πομπὸν ὀνοσσάμενος, μαχέσαιτο.
Ἦ, καὶ ἀναΐξας Ἐριούνιος ἅρμα καὶ ἵππους,
καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·
ἐν δ' ἔπνευσ' ἵπποισι καὶ ἡμιόνοις μένος ἠΰ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πύργους τε νεῶν καὶ τάφρον ἵκοντο,
οἱ δὲ νέον περὶ δόρπα φυλακτῆρες πονέοντο,
τοῖσι δ' ἐφ' ὕπνον ἔχευε διάκτορος Ἀργειφόντης
πᾶσιν. ἄφαρ δ' ὤϊξε πύλας, καὶ ἀπῶσεν ὀχῆας,
ἐς δ' ἄγαγε Πρίαμόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ἐπ' ἀπήνης.
ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκοντο
ὑψηλὴν, τὴν Μυρμιδόνες ποίησαν ἄνακτι
δοῦρ' ἐλάτης κέρσαντες, ἀτὰρ καθύπερθεν ἔρεψαν,
λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες·
ἀμφὶ δέ οἱ μεγάλην αὐλὴν ποίησαν ἄνακτι
σταυροῖσι πυκινοῖσι· θύρην δ' ἔχε μοῦνος ἐπιβλὴς

430. αὐτόν τε ῥῦσαι, fac ut corpus mihi reddatur, nam ῥύεσθαι idem, quod λυτρώσασθαι. — 434. παρὲξ Ἀχιλῆα, inscio Achille.—436. μή μοι. φυλασσόμενος, μή μοι.—439. nemo audebit tibi vim inferre habenti me ducem.

444. οἱ δὲ νέον πονέοντο.—448. ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην ἀφίκοντο. apodosis sequitur versu 457. δή ῥα τόθ' Ἑρμείας.

450. δοῦρ' ἐλάτης, δοῦρα ἐλάτινα, κέρσαντες. vel simpliciter, τέμνοντες, ταμόντες, truncis securi accisis, ἔρεψαν, λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες. demessis ac collectis in pratis juncis palustribus. — 453. ἐπιβλὴς, μοχλὸς, obex, ὀχεύς. Obicem injicere, obducere,

τὸν μὲν ἐγὼ μάλα πολλὰ μάχῃ ἔνι κυδιανείρῃ
ὀφθαλμοῖσιν ὄπωπα, καὶ εὖτ' ἐπὶ νηυσὶν ἐλάσσας
'Αργείους κτείνεσκε, δαΐζων ὀξέϊ χαλκῷ.
ἡμεῖς δ' ἑσταότες θαυμάζομεν. οὐ γὰρ 'Αχιλλεὺς
εἴα μάρνασθαι, κεχολωμένος 'Ατρείωνι.
τοῦ γὰρ ἐγὼ θεράπων, μία δ' ἤγαγε νηῦς εὐεργής·
Μυρμιδόνων δ' ἔξ εἰμι· πατὴρ δέ μοι ἐστὶ Πολύκτωρ·
ἀφνειὸς μὲν ὅδ' ἐστὶ, γέρων δὲ δὴ, ὡς σύ περ ὧδε·
ἓξ δέ οἱ υἷες ἔασιν, ἐγὼ δέ οἱ ἕβδομός εἰμι·
τῶν μέτα παλλόμενος, κλήρῳ λάχον ἐνθάδ' ἕπεσθαι.
νῦν δ' ἦλθον πεδίονδ' ἀπὸ νηῶν· ἠῶθεν γὰρ
θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ἑλίκωπες 'Αχαιοί.
ἀσχαλόωσι γὰρ οἵδε καθήμενοι, οὐδὲ δύνανται
ἴσχειν ἐσσυμένους πολέμου βασιλῆες 'Αχαιῶν.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
εἰ μὲν δὴ θεράπων Πηληϊάδεω 'Αχιλῆος
εἶς, ἄγε δή μοι πᾶσαν ἀληθείην κατάλεξον,
ἢ ἔτι πὰρ νήεσσιν ἐμὸς πάϊς, ἦέ μιν ἤδη
ᾗσι κυσὶ μελεϊστὶ ταμὼν προὔθηκεν 'Αχιλλεύς;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος 'Αργειφόντης·
ὦ γέρον, οὔπω τόνγε κύνες φάγον, οὐδ' οἰωνοί·
ἀλλ' ἔτι κεῖνος κεῖται 'Αχιλλῆος παρὰ νηῒ
αὔτως ἐν κλισίῃσι· δυωδεκάτη δέ οἱ ἠὼς
κειμένῳ, οὐδέ τι οἱ χρὼς σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαὶ
ἔσθουσ', αἵ ῥά τε φῶτας 'Αρηϊφάτους κατέδουσιν.
ἦ μέν μιν περὶ σῆμα ἑοῦ ἑτάροιο φίλοιο
ἕλκει ἀκηδέστως, ἠὼς ὅτι δῖα φανήῃ·
οὐ δέ μιν αἰσχύνει. θηοῖό κεν αὐτὸς ἐπελθὼν,
οἷον ἐερσήεις κεῖται, περὶ δ' αἷμα νένιπται,
οὐδέ ποθι μιαρός· σὺν δ' ἕλκεα πάντα μέμυκεν,
ὅσσ' ἐτύπη· πολέες γὰρ ἐπ' αὐτῷ χαλκὸν ἔλασσαν·

403 ἀσχαλόωσι γὰρ οἵδε καθήμενοι, ἑαυτοὺς καθῆσθαι. indignantur se otiose sedere. — 404. οὐδὲ βασιλῆες 'Αχαιῶν δύνανται ἴσχειν, ἐπίσχειν, αὐτοὺς πολέμου, ἐσσυμένους. eos retinere a pugnando, ardentes studio pugnandi.

413. αὔτως, ut fuit, integer. — 417. ἕλκει ἀκηδέστως, ita Hector ἀκήδεστος, insepultus manet, τῆς κηδείας, justorum, expers. — 418. οὐδέ μιν αἰσχύνει. nec tamen corpus fœdat Achilles (h. οὐκ αἰσχύνεται τὸ σῶμα) hac raptatione. θηοῖό κεν αὐτὸς, si accesseris, videris ipse cum miratione, quam roscidus, recens, sit.—420. οὐδέ ποθι μιαρὸς, fœdatus cruore, ut aversandus sit adspectu. σὺν δ' ἕλκεα πάντα μέμυκε, vulnera coierunt, oris seu labiis clausis, nec hiant, ut naturali modo fieri necesse esset; quod ipsum prodigii speciem habet.

ὥς τοι κήδονται μάκαρες θεοὶ υἷος ἑῆος,
καὶ νέκυός περ ἐόντος· ἐπεί σφι φίλος πέρι κῆρι.
Ὣς φάτο· γήθησεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
ὦ τέκος, ἦ ῥ' ἀγαθὸν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῦναι
ἀθανάτοις· ἐπεὶ οὔποτ' ἐμὸς πάϊς, εἴποτ' ἔην γε,
λήθετ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν, οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι.
τῶν οἱ ἐπεμνήσαντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ.
ἀλλ' ἄγε δὴ τόδε δέξαι ἐμεῦ πάρα καλὸν ἄλεισον·
αὐτόν τε ῥῦσαι· πέμψον δέ με, σύν γε θεοῖσιν,
ὄφρα κεν ἐς κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκωμαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος 'Αργειφόντης·
πειρᾷ ἐμεῖο, γεραιὲ, νεωτέρου. οὐ δέ με πείσεις·
ὅς με κέλῃ σέο δῶρα παρὲξ 'Αχιλῆα δέχεσθαι.
τὸν μὲν ἐγὼ δείδοικα, καὶ αἰδέομαι πέρι κῆρι
συλεύειν, μή μοί τι κακὸν μετόπισθε γένηται.
σοὶ δ' ἂν ἐγὼ πομπὸς καί κε κλυτὸν Ἄργος ἱκοίμην
ἐνδυκέως, ἐν νηῒ θοῇ, ἢ πεζὸς ὁμαρτέων·
οὐκ ἄν τίς τοι, πομπὸν ὀνοσσάμενος, μαχέσαιτο.
Ἦ, καὶ ἀναΐξας 'Εριούνιος ἅρμα καὶ ἵππους,
καρπαλίμως μάστιγα καὶ ἡνία λάζετο χερσίν·
ἐν δ' ἔπνευσ' ἵπποισι καὶ ἡμιόνοις μένος ἠΰ.
'Αλλ' ὅτε δὴ πύργους τε νεῶν καὶ τάφρον ἵκοντο,
οἱ δὲ νέον περὶ δόρπα φυλακτῆρες πονέοντο,
τοῖσι δ' ἐφ' ὕπνον ἔχευε διάκτορος 'Αργειφόντης
πᾶσιν. ἄφαρ δ' ὤϊξε πύλας, καὶ ἀπῶσεν ὀχῆας,
ἐς δ' ἄγαγε Πρίαμόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ἐπ' ἀπήνης.
ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκοντο
ὑψηλὴν, τὴν Μυρμιδόνες ποίησαν ἄνακτι
δοῦρ' ἐλάτης κέρσαντες, ἀτὰρ καθύπερθεν ἔρεψαν,
λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες·
ἀμφὶ δέ οἱ μεγάλην αὐλὴν ποίησαν ἄνακτι
σταυροῖσι πυκινοῖσι· θύρην δ' ἔχε μοῦνος ἐπιβλὴς

430. αὐτόν τε ῥῦσαι, fac ut corpus mihi reddatur, nam ῥύεσθαι idem, quod λυτρώσασθαι. — 434. παρὲξ 'Αχιλῆα, inscio Achille.—436. μή μοι. φυλασσόμενος, μή μοι.—439. nemo audebit tibi vim inferre habenti me ducem.

444. οἱ δὲ νέον πονέοντο.—448. ἀλλ' ὅτε δὴ κλισίην ἀφίκοντο. apodosis sequitur versu 457. δή ῥα τόθ' 'Ερμείας.

450. δοῦρ' ἐλάτης, δοῦρα ἐλάτινα, κέρσαντες. vel simpliciter, τέμνοντες, ταμόντες, truncis securi accisis, ἔρεψαν, λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες. demessis ac collectis in pratis juncis palustribus. — 453. ἐπιβλὴς, μοχλὸς, obex, ὀχεύς. Obicem injicere, *obducere*,

εἰλάτινος, τὸν τρεῖς μὲν ἐπιῤῥήσσεσκον Ἀχαιοὶ,
τρεῖς δ᾽ ἀναοίγεσκον μεγάλην κληῗδα θυράων,
τῶν ἄλλων· Ἀχιλεὺς δ᾽ ἄρ᾽ ἐπιῤῥήσσεσκε καὶ οἶος·
δή ῥα τόθ᾽ Ἑρμείας ἐριούνιος ὦξε γέροντι,
ἐς δ᾽ ἄγαγε κλυτὰ δῶρα ποδώκεϊ Πηλείωνι,
ἐξ ἵππων δ᾽ ἀπέβαινεν ἐπὶ χθονὶ, φώνησέν τε·
Ὦ γέρον, ἤτοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα
Ἑρμείας· σοὶ γάρ με πατὴρ ἅμα πομπὸν ὄπασσεν·
ἀλλ᾽ ἤτοι μὲν ἐγὼ πάλιν εἴσομαι, οὐδ᾽ Ἀχιλῆος
ὀφθαλμοὺς εἴσειμι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη,
ἀθάνατον θεὸν ὧδε βροτοὺς ἀγαπαζέμεν ἄντην.
τύνη δ᾽ εἰσελθὼν λάβε γούνατα Πηλείωνος,
καί μιν ὑπὲρ πατρὸς καὶ μητέρος ἠϋκόμοιο
λίσσεο, καὶ τέκεος· ἵνα οἱ σὺν θυμὸν ὀρίνῃς.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον
Ἑρμείας· Πρίαμος δ᾽ ἐξ ἵππων ἆλτο χαμᾶζε,
Ἰδαῖον δὲ κατ᾽ αὖθι λίπεν. ὁ δὲ μίμνεν ἐρύκων
ἵππους ἡμιόνους τε. γέρων δ᾽ ἰθὺς κίεν οἴκου,
τῇ ῥ᾽ Ἀχιλεὺς ἵζεσκε, Διῒ φίλος. ἐν δέ μιν αὐτὸν
εὗρ᾽· ἕταροι δ᾽ ἀπάνευθε καθείατο. τὼ δὲ δύ᾽ οἴω,
ἥρως Αὐτομέδων τε, καὶ Ἄλκιμος ὄζος Ἄρηος,
ποίπνυον παρεόντε. νέον δ᾽ ἀπέληγεν ἐδωδῆς
ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα.
τοὺς δ᾽ ἔλαθ᾽ εἰσελθὼν Πρίαμος μέγας, ἄγχι δ᾽ ἄρα στὰς
χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα, καὶ κύσε χεῖρας
δεινὰς, ἀνδροφόνους, αἵ οἱ πολέας κτάνον υἷας.
ὡς δ᾽ ὅταν ἄνδρ᾽ ἄτη πυκινὴ λάβῃ, ὅστ᾽ ἐνὶ πάτρῃ
φῶτα κατακτείνας, ἄλλων ἐξίκετο δῆμον,
ἀνδρὸς ἐς ἀφνειοῦ, θάμβος δ᾽ ἔχει εἰσορόωντας·
ὣς Ἀχιλεὺς θάμβησεν, ἰδὼν Πρίαμον θεοειδέα·
θάμβησαν δὲ καὶ ἄλλοι, ἐς ἀλλήλους δὲ ἴδοντο.
τὸν καὶ λισσόμενος Πρίαμος πρὸς μῦθον ἔειπε·
Μνῆσαι πατρὸς σεῖο, θεοῖς ἐπιείκελ᾽ Ἀχιλλεῦ,

est ἐπιβάλλειν, h. l. ἐπιῤῥήσσειν. ἐπιῤῥησσέσκειν, contra *removere*, ad fores aperiendas, ἀνοιγέσκειν τὸν ἐπιβλῆτα.

480. ὡς δ᾽ ὅταν ἄνδρ᾽ ἄτη πυκινὴ λάβῃ. Comparatio ita se habet: ὡς θάμβος ἔχει εἰσορόωντας ἐν ἀνδρὸς ἀφνειοῦ (δόμῳ) ἄνδρα, ὃν ἄτη λάβῃ, καὶ ὃς ἐν πάτρῃ φῶτα κατακτείνας ἄλλων ἐξίκετο δῆμον. Inversione dicta variavit poeta. ἄτη πυκινὴ, τὸ ἄγος, piaculum, facinus piaculare, ex cæde commissa.

τηλίκου, ὥσπερ ἐγὼν, ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ.
καὶ μέν που κεῖνον περιναιέται ἀμφὶς ἐόντες
τείρουσ᾽, οὐδέ τις ἐστὶν, ἀρὴν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι.
ἀλλ᾽ ἤτοι κεῖνός γε, σέθεν ζώοντος ἀκούων,
χαίρει τ᾽ ἐν θυμῷ, ἐπί τ᾽ ἔλπεται ἤματα πάντα
ὄψεσθαι φίλον υἱὸν, ἀπὸ Τροίηθε μολόντα.
αὐτὰρ ἐγὼ πανάποτμος, ἐπεὶ τέκον υἷας ἀρίστους
Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, τῶνδ᾽ οὔτινα φημὶ λελεῖφθαι.
πεντήκοντά μοι ἦσαν, ὅτ᾽ ἤλυθον υἷες Ἀχαιῶν.
ἐννέα καὶ δέκα μέν μοι ἰῆς ἐκ νηδύος ἦσαν,
τοὺς δ᾽ ἄλλους μοι ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες.
τῶν μὲν πολλῶν θοῦρος Ἄρης ὑπὸ γούνατ᾽ ἔλυσεν·
ὃς δέ μοι οἶος ἔην, εἴρυτο δὲ ἄστυ καὶ αὐτοὺς,
τὸν σὺ πρώην κτεῖνας, ἀμυνόμενον περὶ πάτρης,
Ἕκτορα. τοῦ νῦν εἵνεχ᾽ ἱκάνω νῆας Ἀχαιῶν,
λυσόμενος παρὰ σεῖο, φέρω δ᾽ ἀπερείσι᾽ ἄποινα.
ἀλλ᾽ αἰδεῖο θεοὺς, Ἀχιλεῦ, αὐτόν τ᾽ ἐλέησον,
μνησάμενος σοῦ πατρός· ἐγὼ δ᾽ ἐλεεινότερός περ,
ἔτλην δ᾽, οἷ᾽ οὔπω τις ἐπιχθόνιος βροτὸς ἄλλος,
ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα χεῖρ᾽ ὀρέγεσθαι.
Ὣς φάτο· τῷ δ᾽ ἄρα πατρὸς ὑφ᾽ ἵμερον ὦρσε γόοιο,
ἁψάμενος δ᾽ ἄρα χειρὸς, ἀπώσατο ἦκα γέροντα.
τὼ δὲ μνησαμένω, ὁ μὲν Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο,
κλαῖ᾽ ἀδινὰ, προπάροιθε ποδῶν Ἀχιλῆος ἐλυσθείς·
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς κλαῖεν ἑὸν πατέρ᾽, ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
Πάτροκλον· τῶν δὲ στοναχὴ κατὰ δώματ᾽ ὀρώρει.
αὐτὰρ ἐπεί ῥα γόοιο τετάρπετο δῖος Ἀχιλλεὺς,
καί οἱ ἀπὸ πραπίδων ἦλθ᾽ ἵμερος, ἠδ᾽ ἀπὸ γυίων,
αὐτίκ᾽ ἀπὸ θρόνου ὦρτο, γέροντα δὲ χειρὸς ἀνίστη,
οἰκτείρων πολιόν τε κάρη, πολιόν τε γένειον·
καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ἆ δεῖλ᾽, ἦ δὴ πολλὰ κάκ᾽ ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν.
πῶς ἔτλης ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν ἐλθέμεν οἶος,
ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμοὺς, ὅς τοι πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
υἱέας ἐξενάριξα; σιδήρειον νύ τοι ἦτορ.
ἀλλ᾽ ἄγε δὴ κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζευ ἐπὶ θρόνου· ἄλγεα δ᾽ ἔμπης

506. ὀρέγεσθαι χεῖρε ἀνδρὸς παιδοφόνοιο ποτὶ στόμα (ἑαυτοῦ) *admovere manus Achillis ad os suum.*—514. et, postquam impetus flendi se remiserat: ἵμερος (γόου) ἀπῆλθε πραπίδων. sunt eadem quæ τετάρπετο γόου.

ἐν θυμῷ κατακεῖσθαι ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ.
οὐ γάρ τις πρῆξις πέλεται κρυεροῖο γόοιο.
ὡς γὰρ ἐπεκλώσαντο θεοὶ δειλοῖσι βροτοῖσι,
ζώειν ἀχνυμένους· αὐτοὶ δέ τ' ἀκηδέες εἰσί.
δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακείαται ἐν Διὸς οὔδει
δώρων, οἷα δίδωσι, κακῶν, ἕτερος δέ τ' ἐάων·
ᾧ μὲν καμμίξας δώῃ Ζεὺς τερπικέραυνος,
ἄλλοτε μέν τε κακῷ ὅγε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῷ·
ᾧ δέ κε τῶν λυγρῶν δώῃ, λωβητὸν ἔθηκε·
καί ϝε κακὴ βούβρωστις ἐπὶ χθόνα δῖαν ἐλαύνει·
φοιτᾷ δ' οὔτε θεοῖσι τετιμένος, οὔτε βροτοῖσιν.
ὡς μὲν καὶ Πηλῆϊ θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα
ἐκ γενετῆς· πάντας γὰρ ἐπ' ἀνθρώπους ἐκέκαστο
ὄλβῳ τε, πλούτῳ τε, ἄνασσε δὲ Μυρμιδόνεσσι,
καί οἱ θνητῷ ἐόντι θεὰν ποίησαν ἄκοιτιν·
ἀλλ' ἐπὶ καὶ τῷ θῆκε θεὸς κακὸν, ὅττι οἱ οὔτι
παίδων ἐν μεγάροισι γονὴ γένετο κρειόντων,
ἀλλ' ἕνα παῖδα τέκε παναώριον· οὐ δέ νυ τόν γε
γηράσκοντα κομίζω, ἐπεὶ μάλα τηλόθι πάτρης
ἧμαι ἐνὶ Τροίῃ, σέ τε κήδων, ἠδὲ σὰ τέκνα.
καί σε, γέρον, τὸ πρὶν μὲν ἀκούομεν ὄλβιον εἶναι.
ὅσσον Λέσβος ἄνω Μάκαρος ἕδος ἐντὸς ἐέργει,
καὶ Φρυγίη καθύπερθε, καὶ Ἑλλήσποντος ἀπείρων·
τῶν σε, γέρον, πλούτῳ τε καὶ υἱάσι φασὶ κεκάσθαι.
αὐτὰρ, ἐπεί τοι πῆμα τόδ' ἤγαγον Οὐρανίωνες,
αἰεί τοι περὶ ἄστυ μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε.
ἄνσχεο, μηδ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν.
οὐ γάρ τι πρήξεις ἀκαχήμενος υἷος ἑῆος,
οὐδέ μιν ἀνστήσεις, πρὶν καὶ κακὸν ἄλλο πάθησθα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων, Πρίαμος θεοειδής·

526. ζώειν ἀχνυμένους, obnoxios sollicitudinibus.

527 ἐν Διὸς οὔδει, ἐν οἴκῳ. ἐάων. ab ἐὸς, bonus. ἐὴ scil. δόσις. μοῖρα. *Duo dolia bonorum et malorum* (ἕτερος μὲν) κακῶν, ἕτερος δὲ ἐάων.—531. λωβητὸν ἔθηκε. ἄτιμον τίθησι καὶ πλήμμελα, reddit ærumnosum et injuriis expositum. Errat ille omnium rerum egens, inops, ἀλήτης, nec a diis nec ab hominibus ullo honore habitus, οὐ θεοῖς τετιμένος.

540. παῖδα παναώριον. qui immatura morte erit obiturus ἄωρος.—543. quantum (terrarum) superne, (supra se, superius versus septentrionem positum) finit, ambit et includit Lesbus (ab austro sita), et ab altera, superiore, parte Phrygia et Hellespontus, adeoque omnis ditio Trojana interjacens, horum, harum terrarum h. e. eorum, qui eas incolunt, (τῶν σε pro τούτου σε. vel ὅσσον, pro ὅσα, τῶν) opibus et filiis aiunt te maxime conspicuum floruisse.

μή μέ πω ἐς θρόνον ἵζε, Διοτρεφὲς, ὄφρα κεν Ἕκτωρ
κεῖται ἐνὶ κλισίῃσιν ἀκηδής· ἀλλὰ τάχιστα
λῦσον, ἵν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω. σὺ δὲ δέξαι ἄποινα
πολλὰ, τά τοι φέρομεν. σὺ δὲ τῶνδ' ἀπόναιο, καὶ ἔλθοις
σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν, ἐπεί με πρῶτον ἔασας
αὐτόν τε ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε, γέρον. νοέω δὲ καὶ αὐτὸς
Ἕκτορά τοι λῦσαι. Διόθεν δέ μοι ἄγγελος ἦλθε,
μήτηρ, ἥ μ' ἔτεκε, θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος.
καὶ δέ σε γιγνώσκω, Πρίαμε, φρεσὶν, οὐδέ με λήθεις,
ὅττι θεῶν τίς σ' ἦγε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν.
οὐ γάρ κε τλαίη βροτὸς ἐλθέμεν, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,
ἐς στρατόν· οὐδὲ γὰρ ἂν φυλάκους λάθοι· οὐδέ κ' ὀχῆας
ῥεῖα μετοχλίσσειε θυράων ἡμετεράων.
τῷ νῦν μή μοι μᾶλλον ἐν ἄλγεσι θυμὸν ὀρίνῃς,
μή σε, γέρον, οὐδ' αὐτὸν ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω,
καὶ ἱκέτην περ ἐόντα, Διὸς δ' ἀλίτωμαι ἐφετμάς.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, καὶ ἐπείθετο μύθῳ.
Πηλείδης δ' οἴκοιο, λέων ὥς, ἆλτο θύραζε,
οὐκ οἶος· ἅμα τῷ γε δύω θεράποντες ἕποντο,
ἥρως Αὐτομέδων τε καὶ Ἄλκιμος, οὕς ῥα μάλιστα
τῖ' Ἀχιλεὺς ἑτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
οἳ τόθ' ὑπὸ ζυγόφι λύον ἵππους ἡμιόνους τε.
ἐς δ' ἄγαγον κήρυκα καλήτορα τοῖο γέροντος,
κὰδ δ' ἐπὶ δίφρου εἷσαν. ἐϋσσώτρου δ' ἀπ' ἀπήνης
ᾕρεον Ἑκτορέης κεφαλῆς ἀπερείσι' ἄποινα.
κὰδ δ' ἔλιπον δύο φάρε', ἐΰννητόν τε χιτῶνα,
ὄφρα νέκυν πυκάσας δώῃ οἶκόνδε φέρεσθαι.
δμῳὰς δ' ἐκκαλέσας λοῦσαι κέλετ', ἀμφί τ' ἀλεῖψαι,
νόσφιν ἀειράσας, ὡς μὴ Πρίαμος ἴδοι υἱόν·
μὴ ὁ μὲν ἀχνυμένῃ κραδίῃ χόλον οὐκ ἐρύσαιτο,
παῖδα ἰδὼν, Ἀχιλῆϊ δ' ὀρινθείη φίλον ἦτορ,
καί ἑ κατακτείνϝειε, Διὸς δ' ἀλίτηται ἐφετμάς.
τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμωαὶ λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,

560. νοέω καὶ αὐτὸς, eo sum animo, voluntate, propositum habeo. — 566. Nec fores mei tentorii clausas (utpote vespere) aperiat: vectem qui foribus prætenditur, removendo.

577. καλήτωρ. hoc uno loco idem quod κλήτωρ. calator. κῆρυξ.—580. ἐΰννητόν τε χιτῶνα. ad involvendum corpus Hectoris; φάρεα autem, pallia, alterum substernendum, alterum superne inji-

ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλον, ἠδὲ χιτῶνα,
αὐτὸς τόνγ' Ἀχιλεὺς λεχέων ἐπέθηκεν ἀείρας,
σὺν δ' ἕταροι ἤειραν ἐϋξέστην ἐπ' ἀπήνην.
ᾤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, φίλον δ' ὀνόμηνεν ἑταῖρον·
  Μή μοι, Πάτροκλε, σκυδμαινέμεν, αἴκε πύθηαι,
εἰν Ἄϊδός περ ἐὼν, ὅτι Ἕκτορα δῖον ἔλυσα
πατρὶ φίλῳ· ἐπεὶ οὔ μοι ἀεικέα δῶκεν ἄποινα·
σοὶ δ' αὖ ἐγὼ καὶ τῶνδ' ἀποδάσσομαι, ὅσσ' ἐπέοικεν.
  Ἦ ῥα, καὶ ἐς κλισίην πάλιν ἤϊε δῖος Ἀχιλλεύς.
ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ πολυδαιδάλῳ, ἔνθεν ἀνέστη,
τοίχου τοῦ ἑτέρου, προτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον·
  Υἱὸς μὲν δή τοι λέλυται, γέρον, ὡς ἐκέλευες,
κεῖται δ' ἐν λεχέεσσ', ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφιν
ὄψεαι αὐτὸς ἄγων· νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου.
καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου,
τῇ περ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο,
ἓξ μὲν θυγατέρες, ἓξ δ' υἱέες ἡβώοντες·
τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο,
χωόμενος Νιόβῃ, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,
οὕνεκ' ἄρα Λητοῖ ἰσάσκετο καλλιπαρῄῳ.
φῆ δοιὼ τεκέειν, ἡ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς·
τὼ δ' ἄρα, καὶ δοιώ περ ἐόντ', ἀπὸ πάντας ὄλεσσαν.
οἱ μὲν ἄρ' ἐννῆμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦε
κατθάψαι· λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων·
τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ οὐρανίωνες.
ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατ', ἐπεὶ κάμε δακρυχέουσα.
νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν,
ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
Νυμφάων, αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐῤῥώσαντο,
ἔνθα, λίθος περ ἐοῦσα θεῶν ἐκ, κήδεα πέσσει.
ἀλλ' αγε δὴ καὶ νῶϊ μεδώμεθα, δῖε γεραιὲ,
σίτου, ἔπειτά κεν αὖτε φίλον παῖδα κλαίοισθα,
Ἴλιον εἰσαγαγών· πολυδάκρυτος δέ τοι ἔσται.
  Ἦ, καὶ ἀναΐξας ὄϊν ἄργυφον ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
σφάξ'· ἕταροι δ' ἔδερόν τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον,

ciendum.—589, 590. Junge αὐτὸς ἀείρας (ἀπὸ) λεχέων ἐπέθηκεν (sc. ἀπήνῃ), ἕταροι δὲ συνήειραν, ἐπ' ἀπήνην. ut antea δμωαὶ erant ἀείρασαι νόσφιν τὸν νεκρόν.

608. ἔφη, αὐτὴν, τὴν Λητὼ, τεκεῖν. σιτοκίναι, δύω.—616. αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐῤῥώσαντο. nunc de saltatione et choreis, cum proprie sit, movere se cum impetu: *Achelous* Phrygiæ fluvius.

μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πεῖράν τ' ὀβελοῖσιν,
ὤπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα.
Αὐτομέδων δ' ἄρα σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ
καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἀτὰρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεύς.
οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
ἤτοι Δαρδανίδης Πρίαμος θαύμαζ' Ἀχιλῆα,
ὅσσος ἔην, οἷός τε· θεοῖσι γὰρ ἄντα ἐῴκει.
αὐτὰρ Δαρδανίδην Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεὺς,
εἰσορόων ὄψιν τ' ἀγαθὴν, καὶ μῦθον ἀκούων.
αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἐς ἀλλήλους ὁρόωντες,
τὸν πρότερος προσέειπε γέρων Πρίαμος θεοειδής·
  Λέξον νῦν με τάχιστα, Διοτρεφὲς, ὄφρα κεν ἤδη
ὕπνῳ ὕπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες·
οὐ γάρ πω μύσαν ὄσσε ὑπὸ βλεφάροισιν ἐμοῖσιν,
ἐξ οὗ σῇς ὑπὸ χερσὶν ἐμὸς πάϊς ὤλεσε θυμόν·
ἀλλ' αἰεὶ στενάχω καὶ κήδεα μυρία πέσσω,
αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον.
νῦν δὴ καὶ σίτου πασάμην, καὶ αἴθοπα οἶνον
λαυκανίης καθέηκα· πάρος γε μὲν οὔτι πεπάσμην.
  Ἦ ῥ', Ἀχιλεὺς δ' ἑτάροισιν, ἰδὲ δμωῇσι κέλευσε,
δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
αἶψα δ' ἄρα στόρεσαν δοιὼ λέχε' ἐγκονέουσαι.
τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεύς·
  Ἐκτὸς μὲν δὴ λέξο, γέρον φίλε· μήτις Ἀχαιῶν
ἐνθάδ' ἐπέλθῃσι βουληφόρος, οἵ τέ μοι αἰεὶ
βουλὰς βουλεύουσι παρήμενοι, ἣ θέμις ἐστί·
τῶν εἴτις σε ἴδοιτο θοὴν διὰ νύκτα μέλαιναν,
αὐτίκ' ἂν ἐξείποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
καί κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένηται.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,

640. αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον. *in septo aulæ humi projectus*, animo doleo. — 644. Sternitur lectus in porticu ante ædes; sunt δέμνια, *stratum inferius*, quibus imponuntur ῥήγεα, *vestes stragulæ*, colore tinctæ, purpureæ, et super his τάπητες, *molliores vestes stragulæ*. At χλαίνας induunt decubituri. οὔλας molles.

648. ἐγκονέουσαι. ἐνεργοῦσαι καὶ πονοῦσαι.—649. ἐπικερτομέων. *subridendo* et quasi leniter jocando, verba enuntiat.

652. ἣ θέμις ἐστί. more et usu.

ποσσῆμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Ἕκτορα δῖον,
ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γέρων Πρίαμος θεοειδής·
εἰ μὲν δή μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἕκτορι δίῳ,
ὧδέ κέ μοι ῥέζων, Ἀχιλεῦ, κεχαρισμένα θείης.
οἶσθα γὰρ, ὡς κατὰ ἄστυ ἐέλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη
ἀξέμεν ἐξ ὄρεος· μάλα δὲ Τρῶες δεδίασιν.
ἐννῆμαρ μέν κ' αὐτὸν ἐνὶ μεγάροις γοάοιμεν,
τῇ δεκάτῃ δέ κε θάπτοιμεν, δαινῦτό τε λαός·
ἑνδεκάτῃ δέ κε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιήσαιμεν,
τῇ δὲ δυωδεκάτῃ πολεμίξομεν, εἴπερ ἀνάγκη.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
ἔσται τοι καὶ ταῦτα, γέρον Πρίαμ', ὡς σὺ κελεύεις.
σχήσω γὰρ πόλεμον τόσσον χρόνον, ὅσσον ἄνωγας.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέροντος
ἔλλαβε δεξιτερὴν, μήπως δείσῃ ἐνὶ θυμῷ.
οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο
κῆρυξ καὶ Πρίαμος, πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες·
αὐτὰρ Ἀχιλλεὺς εὗδε μυχῷ κλισίης εὐπήκτου·
τῷ δὲ Βρισηῒς παρελέξατο καλλιπάρῃος.
Ἄλλοι μέν ῥα θεοί τε καὶ ἀνέρες ἱπποκορυσταὶ
εὗδον παννύχιοι, μαλακῷ δεδμημένοι ὕπνῳ·
ἀλλ' οὐχ Ἑρμείαν ἐριούνιον ὕπνος ἔμαρπτεν,
ὁρμαίνοντ' ἀνὰ θυμὸν, ὅπως Πρίαμον βασιλῆα
νηῶν ἐκπέμψειε, λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς.
στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ὦ γέρον, οὔ νύ τι σοί γε μέλει κακόν· οἷον ἔθ' εὕδεις
ἀνδράσιν ἐν δηΐοισιν, ἐπεί σ' εἴασεν Ἀχιλλεύς.
καὶ νῦν μὲν φίλον υἱὸν ἐλύσαο, πολλὰ δ' ἔδωκας·
σεῖο δέ κε ζωοῦ καὶ τρὶς τόσα δοῖεν ἄποινα
παῖδες τοὶ μετόπισθε λελειμμένοι, αἴκ' Ἀγαμέμνων
γνοίῃ σ' Ἀτρείδης, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί.
Ὣς ἔφατ'· ἔδδεισεν δ' ὁ γέρων, κήρυκα δ' ἀνίστη.
τοῖσιν δ' Ἑρμείας ζεῦξ' ἵππους ἡμιόνους τε·
ῥίμφα δ' ἄρ' αὐτὸς ἔλαυνε κατὰ στρατὸν, οὐδέ τις ἔγνω.

655. ἀνάβλησις, ἀναβολή.—662. τηλόθι δ' ἐστὶν ὕλη, ὥστε ἄγειν αὐτὴν ἐξ ὄρεος.—665. δαινῦτο. δαινύοιτο.—671. ἐπὶ καρπῷ. debuit is mos esse, non volam alterius apprehendere, sed carpum.
681. λαθὼν ἱεροὺς πυλαωρούς, φύλακας s. ἐκκρίτους s. omnino θείους eximios.—683. οἷον ἔθ' εὕδεις pro eo quod; quandoquidem. κατὰ τοῖον, καθ' οἷον. καθὼς, ὡς.—684. ἐπεί σ' εἴασεν Ἀ. te dimisit incolumem.

Ἀλλ' ὅτε δὴ πόρον ἷξον ἐϋῤῥεῖος ποταμοῖο
Ξάνθου δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς,
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον.
Ἠὼς δὲ κροκόπεπλος ἐκίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν.
οἱ δ' εἰς ἄστυ ἔλων οἰμωγῇ τε στοναχῇ τε
ἵππους, ἡμίονοι δὲ νέκυν φέρον. οὐδέ τις ἄλλος
ἔγνω πρόσθ' ἀνδρῶν καλλιζώνων τε γυναικῶν·
ἀλλ' ἄρα Κασσάνδρη, ἰκέλη χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ,
Πέργαμον εἰσαναβᾶσα, φίλον πατέρ' εἰσενόησεν
ἑσταότ' ἐν δίφρῳ, κήρυκά τε ἀστυβοώτην·
τὸν δ' ἄρ' ἐφ' ἡμιόνων ἴδε κείμενον ἐν λεχέεσσι.
κώκυσέν τ' ἄρ' ἔπειτα, γέγωνέ τε πᾶν κατὰ ἄστυ·
Ὄψεσθε, Τρῶες καὶ Τρωάδες, Ἕκτορ' ἰόντες,
εἴποτε καὶ ζώοντι μάχης ἐκ νοστήσαντι
χαίρετ'· ἐπεὶ μέγα χάρμα πόλει τ' ἦν, παντί τε δήμῳ.
Ὣς ἔφατ'· οὐδέ τις αὐτόθ' ἐνὶ πτόλεϊ λίπετ' ἀνὴρ,
οὐδὲ γυνή· πάντας γὰρ ἀάσχετον ἵκετο πένθος.
ἀγχοῦ δὲ ξύμβληντο πυλάων νεκρὸν ἄγοντι.
πρῶται τόν γ' ἄλοχός τε φίλη καὶ πότνια μήτηρ
τιλλέσθην ἐπ' ἄμαξαν ἐΰτροχον ἀΐξασαι,
ἁπτόμεναι κεφαλῆς. κλαίων δ' ἀμφίσταθ' ὅμιλος.
καί νύ κε δὴ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἕκτορα δακρυχέοντες ὀδύροντο πρὸ πυλάων,
εἰ μὴ ἄρ' ἐκ δίφροιο γέρων λαοῖσι μετηύδα·
Εἴξατέ μοι, οὐρεῦσι διελθέμεν· αὐτὰρ ἔπειτα
ἄσεσθε κλαυθμοῖο, ἐπὴν ἀγάγοιμι δόμονδε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δὲ διέστησαν, καὶ εἶξαν ἀπήνῃ.
οἱ δ' ἐπεὶ εἰσάγαγον κλυτὰ δώματα, τὸν μὲν ἔπειτα
τρητοῖς ἐν λεχέεσσι θέσαν, παρὰ δ' εἷσαν ἀοιδοὺς,
θρήνων ἐξάρχους, οἵτε στονόεσσαν ἀοιδὴν
οἱ μὲν ἄρ' ἐθρήνεον, ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
τῇσιν δ' Ἀνδρομάχη λευκώλενος ἦρχε γόοιο,
Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
Ἆνερ, ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο, κὰδ δέ με χήρην
λείπεις ἐν μεγάροισι. πάϊς δ' ἔτι νήπιος αὔτως,
ὃν τέκομεν σύ τ' ἐγώ τε δυσάμμοροι, οὐδέ μιν οἴω
ἥβην ἵξεσθαι. πρὶν γὰρ πόλις ἧδε κατ' ἄκρης
πέρσεται. ἦ γὰρ ὄλωλας ἐπίσκοπος, ὅστε μιν αὐτὴν

705. εἴποτε ἐχαίρετε, ὄψεσθε ἰόντες. Si olim lætati estis reditu Hectoris e pugna, ite nunc et videte corpus Hectoris. 725. ἀπ' αἰῶνος νέος ὤλεο juvenili

ῥύσκευ, ἔχες δ' ἀλόχους κεδνὰς, καὶ νήπια τέκνα·
αἳ δή τοι τάχα νηυσὶν ὀχήσονται γλαφυρῇσι,
καὶ μὲν ἐγὼ μετὰ τῇσι. σὺ δ' αὖ, τέκος, ἢ ἐμοὶ αὐτῇ
ἕψεαι, ἔνθα κεν ἔργα ἀεικέα ἐργάζοιο,
ἀθλεύων πρὸ ἄνακτος ἀμειλίχου· ἤ τις Ἀχαιῶν
ῥίψει, χειρὸς ἑλὼν, ἀπὸ πύργου, λυγρὸν ὄλεθρον,
χωόμενος, ᾧ δήπου ἀδελφεὸν ἔκτανεν Ἕκτωρ,
ἢ πατέρ', ἠὲ καὶ υἱόν. ἐπεὶ μάλα πολλοὶ Ἀχαιῶν
Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν ὀδὰξ ἕλον ἄσπετον οὖδας.
οὐ γὰρ μείλιχος ἔσκε πατὴρ τεὸς ἐν δαῒ λυγρῇ.
τῷ καί μιν λαοὶ μὲν ὀδύρονται κατὰ ἄστυ.
ἀρητὸν δὲ τοκεῦσι γόον καὶ πένθος ἔθηκας,
Ἕκτορ. ἐμοὶ δὲ μάλιστα λελείψεται ἄλγεα λυγρά.
οὐ γάρ μοι θνήσκων λεχέων ἐκ χεῖρας ὄρεξας·
οὐδέ τί μοι εἶπες πυκινὸν ἔπος, οὗ τέ κεν αἰεὶ
μεμνήμην νύκτας τε καὶ ἤματα δακρυχέουσα.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δὲ στενάχοντο γυναῖκες.
τῇσιν δ' αὖθ' Ἑκάβη ἁδινοῦ ἐξῆρχε γόοιο·
Ἕκτορ, ἐμῷ θυμῷ πάντων πολὺ φίλτατε παίδων,
ἦ μέν μοι ζωός περ ἐὼν, φίλος ἦσθα θεοῖσιν·
οἱ δ' ἄρα σεῦ κήδοντο καὶ ἐν θανάτοιό περ αἴσῃ.
ἄλλους μὲν γὰρ παῖδας ἐμοὺς πόδας ὠκὺς Ἀχιλλεὺς
πέρνασχ', ὅντιν' ἕλεσκε, πέρην ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
ἐς Σάμον, ἔς τ' Ἴμβρον, καὶ Λῆμνον ἀμιχθαλόεσσαν·
σεῦ δ' ἐπεὶ ἐξέλετο ψυχὴν ταναηκέϊ χαλκῷ,
πολλὰ ῥυστάζεσκεν ἑοῦ περὶ σῆμ' ἑτάροιο,
Πατρόκλου, τὸν ἔπεφνες· ἀνέστησε δέ μιν οὐδ' ὥς.
νῦν δέ μοι ἑρσήεις καὶ πρόσφατος ἐν μεγάροισι
κεῖσαι, τῷ ἴκελος, ὅν τ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
Ὣς ἔφατο κλαίουσα, γόον δ' ἀλίαστον ὄρινε.
τῇσι δ' ἔπειθ' Ἑλένη τριτάτη ἐξῆρχε γόοιο·
Ἕκτορ, ἐμῷ θυμῷ δαέρων πολὺ φίλτατε πάντων,
ἦ μέν μοι πόσις ἐστὶν Ἀλέξανδρος θεοειδὴς,
ὅς μ' ἄγαγε Τροίηνδ'· ὡς πρὶν ὤφελλον ὀλέσθαι.

ætate interiisti.—730. ἔχες δ' ἀλόχους *servabas, tuebaris* muliebrem sexum.—734. ἀθλεύων serviles operas, præstans πρὸ ἄνακτος; nunc πρὸ *in commodum. in gratiam heri*. alias ὑπέρ.—741. ἀρητὸν δὲ γόον *detestabilem dolorem.*

753. Lemnum ἀμιχθαλόεσσαν. non adeundam, inhospitalem.—756. ἀνέστησε *in vitam revocavit.*

ἤδη γὰρ νῦν μοι τόδ' ἐεικοστὸν ἔτος ἐστὶν,
ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθα πάτρης·
ἀλλ' οὔπω σεῦ ἄκουσα κακὸν ἔπος, οὐδ' ἀσύφηλον·
ἀλλ' εἴτις με καὶ ἄλλος ἐνὶ μεγάροισιν ἐνίπτοι
δαέρων, ἢ γαλόων, ἢ εἰνατέρων εὐπέπλων,
ἢ ἑκυρὴ, (ἑκυρὸς δὲ, πατὴρ ὥς, ἤπιος αἰεὶ,)
ἀλλὰ σὺ τόνγ' ἐπέεσσι παραιφάμενος, κατέρυκες
σῇ τ' ἀγανοφροσύνῃ, καὶ σοῖς ἀγανοῖς ἐπέεσσι.
τῷ σέ θ' ἅμα κλαίω καὶ ἔμ' ἄμμορον, ἀχνυμένη κῆρ.
οὐ γάρ τίς μοι ἔτ' ἄλλος ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ
ἤπιος, οὐδὲ φίλος· πάντες δέ με πεφρίκασιν.
Ὣς ἔφατο κλαίουσ'· ἐπὶ δ' ἔστενε δῆμος ἀπείρων.
λαοῖσι δὲ γέρων Πρίαμος μετὰ μῦθον ἔειπεν·
Ἄξετε νῦν, Τρῶες, ξύλα ἄστυδε, μηδέ τι θυμῷ
δείσητ' Ἀργείων πυκινὸν λόχον· ἦ γὰρ Ἀχιλλεὺς
πέμπων μ' ὧδ' ἐπέτελλε μελαινάων ἀπὸ νηῶν,
μὴ πρὶν πημανέειν, πρὶν δωδεκάτη μόλῃ ἠώς.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ὑπ' ἀμάξῃσι βόας ἡμιόνους τε
ζεύγνυσαν· αἶψα δ' ἔπειτα πρὸ ἄστεος ἠγερέθοντο.
ἐννῆμαρ μὲν τοί γε ἀγίνεον ἄσπετον ὕλην·
ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτη ἐφάνη φαεσίμβροτος Ἠὼς,
καὶ τότ' ἄρ' ἐξέφερον θρασὺν Ἕκτορα δακρυχέοντες,
ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν, ἐν δ' ἔβαλον πῦρ.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠὼς,
τῆμος ἄρ' ἀμφὶ πυρὴν κλυτοῦ Ἕκτορος ἔγρετο λαός.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
πρῶτον μὲν κατὰ πυρκαϊὴν σβέσαν αἴθοπι οἴνῳ
πᾶσαν, ὁπόσσον ἐπέσχε πυρὸς μένος· αὐτὰρ ἔπειτα
ὀστέα λευκὰ λέγοντο κασίγνητοί θ' ἕταροί τε,
μυρόμενοι, θαλερὸν δὲ κατείβετο δάκρυ παρειῶν.
καὶ τά γε χρυσείην ἐς λάρνακα θῆκαν ἑλόντες,
πορφυρέοις πέπλοισι καλύψαντες μαλακοῖσιν.
αἶψα δ' ἄρ' ἐς κοίλην κάπετον θέσαν· αὐτὰρ ὕπερθε
πυκνοῖσι λάεσσι κατεστόρεσαν μεγάλοισι.

771. παραιφάμενος κατέρυκες, monendo, castigando verbis.

780. πέμπων με ἀπὸ νηῶν, ἐπέτελλεν ὧδε· μή (τινα τῶν Ἀχαιῶν) πρὶν πημανέειν (ἡμᾶς) πρὶν —*dimittens me, ea dedit mandata: ne quis prius lacesseret Trojanos*, quam.

795. χρυσείην ἐς λάρνακα, arca in qua ossa cum cinere condebantur.

798. κατεστόρεσαν sc. τὸν κάπετον.

ῥίμφα δὲ σῆμ ἔχεαν, περὶ δὲ σκοποὶ εἵατο πάντη,
μὴ πρὶν ἐφορμηθεῖεν ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί.
χεύαντες δὲ τὸ σῆμα, πάλιν κίον· αὐτὰρ ἔπειτα
εὖ συναγειρόμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
δώμασιν ἐν Πριάμοιο Διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὣς οἵγ' ἀμφίεπον τάφον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο.

FINIS.

EXCUDEBAT N. BLISS, LONDINI.

